

ČLANOM SVETA
JAVNEGA ZAVODA TRIGLAVSKI NARODNI PARK

Bled, dne: 16.10.2015
Št.: 0130-11/2015-1

VABILO

Vljudno vabljeni na
13. redno sejo sveta Javnega zavoda Triglavski narodni park,
ki bo
**v petek, 23. oktobra 2015, ob 14.00 uri, v sejni sobi Javnega zavoda Triglavski narodni
park, Ljubljanska cesta 27 na Bledu.**

Predlagani dnevni red:

1. Potrditev zapisnika 12. redne seje sveta Javnega zavoda Triglavski narodni park z dne 10. 6. 2015
2. Ugotovitveni sklep o razrešitvi mag. Janeza Zafrana in imenovanju Gregorja Meterca kot predstavnika Ministrstva za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano v svetu zavoda TNP
3. Program dela in finančni načrt javnega zavoda Triglavski narodni park za leto 2015
4. Polletno poročilo o delu, poslovno in računovodsko poročilo Javnega zavoda Triglavski narodni park (januar-junij 2015) s Poročilom o izvajanju sanacijskega načrta javnega zavoda Triglavski narodni park za obdobje 1-6/2015
5. Načrt upravljanja Triglavskega narodnega parka za obdobje 2016-2025
6. Pobude in vprašanja
7. Razno

Vljudno vabljeni!

Dr. Darij Krajčič
Predsednik sveta JZ TNP

1. točka dnevnega reda:

Potrditev zapisnika 12. redne seje sveta Javnega zavoda Triglavski narodni park z dne 10. 6. 2015

Predlagatelj: dr. Bogomil Breznik

Poročevalec: dr. Bogomil Breznik

Gradivo: Zapisnik 12. redne seje sveta javnega zavoda Triglavski narodni park z dne 10.6.2015 in zapisnik o ugotovitvi izida glasovanja na volitvah namestnika predsednika sveta javnega zavoda Triglavski narodni park dne 10.6.2015

Predlog sklepa:

1.1 Svet javnega zavoda Triglavski narodni park potrjuje zapisnik 12. seje sveta javnega zavoda Triglavski narodni park z dne 10.6.2015.

Z A P I S N I K

12. seje sveta Javnega zavoda Triglavski narodni park, ki je bila dne 10. 6. 2015 ob 14.00 v sejni sobi Javnega zavoda Triglavski narodni park, Ljubljanska cesta 27 na Bledu.

Navzoči: Silvester Gaberšček, Dušan Jović, Božidar Kavčič, dr. Ivan Kos, dr. Darij Krajčič, Davorin Koren, dr. Matej Ogrin, dr. Tomaž Pazlar (od 15.25), mag. Duška Radovan, Jože Skumavec, mag. Janez Zafran, Pavel Zalokar, Zorica Završnik Črnologar

Opravičeno odsotni: Božo Bradaškja, mag. Valentina Gorišek, Bogdan Janša, Bojan Rotovnik, Ciril Metod Sovdat, Darjo Velušček, Branko Žiberna

Ostali navzoči: dr. Bogomil Breznik, Tanja Dijak, Tina Markun (vsi JZ TNP) in Jelena Hladnik (Ministrstvo za okolje in prostor)

Seja sveta je posneta, posnetek se hrani v arhivu JZ TNP. Seja je bila zaključena ob 16.00.

Sejo sveta TNP je vodil predsednik sveta TNP dr. Darij Krajčič.

Predsednik sveta je uvodoma ugotovil, da je svet sklepčen.

Predlagani dnevni red:

- 1. Situacija ob imenovanju v.d. direktorja TNP dr. Bogomila Breznika**
- 2. Potrditev zapisnika 11. redne seje sveta Javnega zavoda Triglavski narodni park z dne 1. aprila 2015**
- 3. Ugotovitveni sklep o odpoklicu in razrešitvi predstavnika parkovne lokalne skupnosti Občine Kranjska Gora Mira Eržena in imenovanju Bogdana Janše za predstavnika parkovne lokalne skupnosti Občine Kranjska Gora**
- 4. Volitve namestnika predsednika sveta Javnega zavoda Triglavski narodni park**
- 5. Poročilo o delu, poslovno in računovodsko poročilo Javnega zavoda Triglavski narodni park za leto 2014**
- 6. Informacija o finančnem stanju Javnega zavoda Triglavski narodni park na dan 2. 4. 2015 in informacija v zvezi z reševanjem zadolženosti Javnega zavoda Triglavski narodni park**
- 7. Pobude in vprašanja**
- 8. Razno**

Predsednik sveta je z dnevnega reda izključil 6. točko (Informacija o finančnem stanju Javnega zavoda Triglavski narodni park na dan 2. 4. 2015 in informacija v zvezi z reševanjem zadolženosti Javnega zavoda Triglavski narodni park), ker za točko ni bilo vnaprej pripravljenega gradiva.

1. točka

Situacija ob imenovanju v.d. direktorja TNP dr. Bogomila Breznika

Predsednik sveta je povedal, da je bil skladno s sklepom 11. seje sveta dogovorjen, da se naslednje seje sveta udeleži predstavnik kabineta vlade in pojasni situacijo ob imenovanju v.d. direktorja TNP. Predstavnik kabineta vlade je bil pripravljen priti na sejo dne 26.5.2015, kot je bila sprva načrtovana 12. redna seja sveta, a za novi termin (seja je bila zaradi nesklepčnosti prestavljena na 10.6.2015) predstavnik kabineta vlade ni zagotovil prisotnosti. Predsednik sveta je dodal, da je odločitev vlade, ki ni upoštevala mnenje sveta TNP, prizadela svet in člane sveta pozval, da podajo mnenje glede delovanja sveta do konca mandata oziroma glede končanja mandata.

V razpravi so sodelovali: Pavel Zalokar, dr. Matej Ogrin, Davorin Koren, Božidar Kavčič, Dušan Jovič in Jože Skumavec.

Pavel Zalokar je izpostavil, da bi morala lokalna skupnost imeti večji vpliv pri odločitvah sorazmerno z lastništvom zemljišč na območju TNP ter da je svet TNP z novim zakonom izgubil svojo veljavo, kar je pokazala tudi ministrica z imenovanjem vršilca dolžnosti. Dodal je, da bo lokalna skupnost vztrajala, da se zakon o TNP spremeni, ter da spoštuje nič krivega vršilca dolžnosti direktorja, da je sprejel to funkcijo.

Dr. Matej Ogrin je pričakoval, da bo za razjasnitev situacije na seji prisoten predstavnik kabineta vlade. Predlagal je, da se nadaljuje tam, kjer se je na zadnji seji končalo in da se glede obljubljenega s strani predsednika sveta ni nič zgodilo.

Davorin Koren je predlagal, da zaradi poznavanja situacije na terenu in v javnem zavodu svet TNP nadaljuje z delom do konca mandata. Dodal je, da je odnos države do TNP jasen, da JZ TNP potrebuje direktorja, da status quo ne bi prinesel nič dobrega in da bo v prihodnje težko dobiti tako kompetenten svet, kot je sedanj, zato je pozval, da svet ostane aktiven do konca mandata.

Božidar Kavčič je dejal, da je razprava zgrešena, saj je situacija glede sedanjega kot tudi prejšnjega vršilca dolžnosti zakonita. Izrazil pa je skrb zaradi neizvajanja zakona, predvsem razvojnega dela, ter da se je še tisto, kar se je v preteklosti izvajalo, sedaj uknilo (sofinanciranje osnovne šole v Soči). Zahvalil se je vršilcu dolžnosti, da je sprejel funkcijo in apeliral na vlado, da se zakon o TNP prične izvajati. Izrazil je še nezadovoljstvo, da se v lokalni skupnosti ni nič zgodilo na bolje in da ni nobenih rezultatov.

Dušan Jovič je povedal, da so direktor in člani sveta v nelagodni situaciji in da pričakuje, da bodo v kratkem dobili jasno stališče ter da bi svet TNP iz kabineta vlade lahko dobil vsaj pisni odgovor na poslano odprto pismo. Dodal je še, da tudi 1. točka dnevnega reda nima gradiva, pa je ostala na dnevnem redu. Predsednika sveta je prosil, da povzame izvedeni sestanek v kabinetu predsednika vlade.

Predsednik sveta je ponovil, da je bilo dogovorjeno, da se predstavnik kabineta predsednika vlade udeleži seje sveta in sicer 26.5.2015 ter da se tudi za novi termin seje dolgo ni vedelo, če bo zagotovljena sklepčnost.

Jože Skumavec je predlagal, da člani sveta mandat konstruktivno speljejo do konca in da ob koncu mandata pripravijo analizo, kaj se v obstoječem zakonu ni izvajalo, kaj bi bilo v zakonu treba popraviti in kako je z načrtom upravljanja. Z analiziranjem izvajanja zakona o TNP se je strinjal tudi Božidar Kavčič.

Pavle Zalokar je predlagal sklep, da se razmisli o spremembah zakona o TNP, ki bo svetu TNP povečal pristojnosti.

Člani sveta so z 10 glasovi ZA in 2 VZRDŽANIMA glasovoma sprejeli naslednji sklep:

1.1 Svet Javnega zavoda Triglavski narodni park se informira o situaciji ob imenovanju v.d. direktorja TNP dr. Bogomila Breznika.

Člani sveta so z 11 glasovi ZA in 1 VZDRŽANIM glasom sprejeli naslednji sklep:

2.1 Svet Javnega zavoda Triglavski narodni park predlaga vladi, da se s spremembo zakona TNP povečajo pristojnosti sveta TNP.

2. točka

Potrditev zapisnika 11. redne seje sveta Javnega zavoda Triglavski narodni park z dne 1. aprila 2015

V.d. direktorja dr. Bogomil Breznik je poročal, da na posredovani zapisnik 11. seje sveta člani sveta in prisotni niso imeli pripomb. Glede dveh sklepov 11. seje je bil dne 20. 4. 2015 na Ministrstvo za okolje in prostor posredovan odpravek sklepov in sicer:

4.2. Svet TNP ugotavlja, da programa 2015 ni možno izvesti z danimi finančnimi izhodišči in poziva Ministrstvo za okolje in prostor, da zagotovi sredstva za popolno delovanje Javnega zavoda Triglavski narodni park.

4.2 Svet TNP predlaga ministrstvu, da skupaj z Javnim zavodom TNP pred obravnavo načrta upravljanja na svetu opravi pogovore z lokalnimi skupnostmi.

Dr. Breznik je dodal, da je finančna situacija JZ TNP zelo resna in kritična zaradi nezadostnih finančnih sredstev za izvajanje rednega dela. JZ TNP je pripravil osnutek programa dela za leto 2015 in ga posredoval na MOP, a je bil program zaradi prikazovanja večjih odhodkov nad prihodki zavržen. Dodal je, da pripravljen program vsebuje natančno sliko finančne situacije in da se intenzivno prizadeva za pridobitev manjkajočih sredstev za delovanje javne službe, ki znašajo nekaj manj kot 200.000 evrov. Omenil je še breme kredita, ki je bil najet pri komercialni banki in pogajanja ob svojem prihodu za znižanje obrestne mere. Dodal je še, da bo posloval transparentno, predvsem pa izkazoval realno

stanje. Apeliral je na člane sveta in predsednika, da ponovno opozorijo na odgovorne, da zagotovijo finančna sredstva za izvajanje rednih in z zakonom določenih nalog.

Jelena Hladnik je dodala, da so na MOP program pregledali in da zaradi odhodkov, ki presegajo prihodke, k programu ne morejo dati soglasja ter da so na MOP zagotovili dodatnih 120.000 evrov sredstev iz Sklada kmetijskih zemljišč in gozdov, ki predstavljajo 7 odstotni minus sredstev, ki so ga bila deležna vsa zavarovana območja, zato so bili vsi zavodi pozvani, da s skladovimi sredstvi pokrijejo stroške rednih nalog. Dodala je še, da tudi svet zavoda ne more potrditi programa z negativnim saldom.

Dr. Matej Ogrin je predlagal, da svet pozove vlado, saj je tudi minimalni program v minusu. Pavle Zalokar pa je dejal, da država ne izpolnjuje svojih dolžnosti in da za to direktor ni kriv ter da bi morala država financirati narodni park, saj ga je sama ustanovila. Božidar Kavčič je predlagal, da se zmanjšajo stroški dela in povečajo viri, za kar je treba najti rešitev v dialogu s sindikati ter dodal, da se zakon ne izvaja, saj je nalog veliko, denarja pa ni.

Direktor je dodal, da gre za edini narodni park, ki je bil ustanovljen z zakonom, da ni več možnosti za zniževanje stroškov in da JZ TNP dodatna sredstva potrebuje za kritje dejanskih materialnih stroškov in za delovanje javne službe.

Člani sveta so soglasno (12 glasov ZA) sprejeli sklep:

2.1 Svet Javnega zavoda Triglavski narodni park potrjuje zapisnik 11. seje sveta Triglavski narodni park z dne 1. aprila 2015.

3. točka

Ugotovitveni sklep o odpoklicu in razrešitvi predstavnika parkovne lokalne skupnosti Občine Kranjska Gora Mira Eržena in imenovanju Bogdana Janše za predstavnika parkovne lokalne skupnosti Občine Kranjska Gora

Predsednik sveta je članom sveta TNP prebral zahvalno pismo Mira Eržena.

Razprave ni bilo.

Soglasno (12 glasov ZA) sta bila sprejeta naslednja sklepa:

3.1 Skladno s sklepom občinskega sveta Občine Kranjska Gora z dne 24.4.2015, št. 5/5 se Miro Eržen odpokliče in razreši kot predstavnik Občine Kranjska gora v svetu Javnega zavoda TNP.

3.2 Ugotovi se, da je v svet Javnega zavoda TNP kot predstavnik Občine Kranjska Gora imenovan Bogdan Janša.

4. točka

Volitve namestnika predsednika sveta Javnega zavoda Triglavski narodni park

Silvester Gaberšček je za namestnika predsednika sveta predlagal Darja Veluščka, ki je predhodno ustno soglašal s kandidaturo.

Predsednik sveta je za volitve namestnika predsednika imenoval 3- člansko komisijo v sestavi: dr. Ivan Kos, Jože Skumavec in Dušan Jovič. Izvedeno je bilo tajno glasovanje. Zapisnik glasovanja je priložen zapisniku 12. redne seje sveta. Član komisije dr. Ivan Kos je po glasovanju poročal, da je bilo oddanih 13 glasovnic, vse (13 glasovnic) so bile veljavne, Darjo Velušček je bil za namestnika predsednika izvoljen s 13 glasovi.

Člani sveta so soglasno (13 glasov ZA) sprejeli naslednji

4.1 Na podlagi Sklepa o ustanovitvi Javnega zavoda TNP je svet Javnega zavoda TNP na seji dne 10. 6. 2015 sprejel sklep, da se za namestnika predsednika sveta Javnega zavoda TNP izvoli Darjo Velušček .

5. točka

Poročilo o delu, poslovno in računovodsko poročilo Javnega zavoda Triglavski narodni park za leto 2014

V.d. direktorja dr. Bogomil Breznik je poročal, da je svet TNP na 11. redni seji sveta dne 1.4.2015 že obravnaval Poročilo o delu, poslovno in računovodsko poročilo Javnega zavoda Triglavski narodni park za leto 2014, ki ga je na svetu predstavil takratni v.d. direktorja dr. Peter Skoberne, a ker gradivo ni bilo usklajeno z Ministrstvom za okolje in prostor, se je svet TNP s poročilom le seznanil, ni pa ga potrdil. Po seji sveta je bilo poročilo dopolnjeno s pripombami, ki so bile podane na seji sveta dne 1.4.2015 in z dopolnitvami Ministrstva za okolje in prostor. Glede na to, da je bilo poročilo že natančno predstavljeno, je dr. Breznik predlagal, da svet TNP poročilo sprejme.

V razpravi sta sodelovala Zorica Završnik Črnologar in Jože Skumavec.

V Poročilu o delu, poslovnem in računovodskem poročilu 2014 se na strani 24 pri prioriteti 2 popravi lapsus (prepoznavnost *narodnega* parka). V poročilih se v prihodnje vključi tudi plan in realizacijo odvzema divjadi.

Člani sveta so soglasno (13 glasov ZA) sprejeli naslednji sklep:

5.1 Svet Javnega zavoda Triglavski narodni park potrjuje Poročilo o delu, poslovno in računovodsko poročilo Javnega zavoda Triglavski narodni park za leto 2014.

6. točka
Pobude in vprašanja

Predlagatelj , datum	Vprašanje
Pavle Zalokar 8.6.2015	Kolikšna bo prisotnost uprave oz služb TNP v Informacijskem centru Bohinjka?

Odgovor je podal v.d. direktorja TNP dr. Bogomil Breznik:
Informacijski center Bohinj bo uradno odprt 10.7.2015. JZ TNP v centru načrtuje prisotnost zaposlenih, ki bodo skrbeli za izvajanje programov centra in tudi zaposlenih drugih služb TNP, saj je cilj centra povečati dostopnost uprave TNP v lokalni skupnosti (npr. pri različnih postopkih za prostorske posege, razvojnih projektih ipd.). Točen raspored je v pripravi, a ga bo JZ TNP pričel izvajati takoj po odprtju centra. Tudi direktor bo prisoten v Bohinju 2-krat tedensko. Sicer pa se bo odprtost centra in prisotnost služb TNP prilagajala povpraševanju. Če bo povpraševanje lokalne skupnosti večje, bo tudi prisotnost služb TNP večja.

Božidar Kavčič je dodal, da prisotnost direktorja pričakujejo tudi na primorski strani in predlagal, da se pred koncem mandata pripravi analiza Zakona o TNP. Ob tem je Jelena Hladnik dodala, da je Odbor za kmetijstvo že pripravil analizo izvajanja Zakona o TNP, ki je dostopna na spletu.

Sklep:

Jelena Hladnik z Ministrstva za okolje in prostor članom sveta JZ TNP posreduje analizo o izvajanju Zakona o Triglavskem narodnem parku, ki se smiselno dopolni.

Zapisala:
Tina Markun

Predsednik sveta TNP:
Dr. Darij Krajčič

Na Bledu, 10. 6. 2015

Volitve namestnika predsednika sveta Javnega zavoda Triglavski narodni park

ZAPISNIK

**o ugotovitvi izida glasovanja na volitvah namestnika predsednika sveta Javnega zavoda
Triglavski narodni park dne 10. 6. 2015**

Komisija v sestavi:

1. Dr. Ivan Kos
2. Jože Skumavec
3. Dušan Jovič

je dne 10. 6. 2015 po zaključku volitev ob 15.30 uri ugotovila izide tajnega glasovanja na volitvah podpredsednika sveta Javnega zavoda Triglavski narodni park in sicer:

1. Število razdeljenih glasovnic: 13
2. Število oddanih glasovnic: 13
3. Število neveljavnih glasovnic: 0
4. Število veljavnih glasovnic: 13
5. Število glasov, ki jih je dobil posamezni kandidat: 13

Zap. Št.	Ime in priimek	Število glasov
1.	DARJO VELUŠČEK	13
2.		
3.		

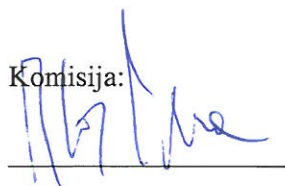
Komisija ugotavlja, da je bil za podpredsednika sveta javnega zavoda Triglavski narodni park izvoljen:

DARJO VELUŠČEK

Volilna komisija je končala delo z ugotavljanjem izida tajnega glasovanja ob 15.35 uri.

Bled, 10. 6. 2015

Komisija:

2. točka dnevnega reda:

Ugotovitveni sklep o razrešitvi mag. Janeza Zafrana in imenovanju Gregorja Meterca kot predstavnika Ministrstva za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano v svetu zavoda TNP

Predlagatelj: dr. Bogomil Breznik

Poročevalec: dr. Bogomil Breznik

Gradivo: Sklep Vlade RS št. 01413-4/2015/5 z dne 2.7.2015

Predlog sklepov:

- 2.1 Skladno s sklepom Vlade RS št. 01413-4/2015/5 z dne 2.7.2015 se v svetu javnega zavoda Triglavski narodni park razreši mag. Janeza Zafrana kot predstavnika Ministrstva za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano.
- 2.2 Ugotovi se, da je v svetu javnega zavoda Triglavski narodni park kot predstavnik Ministrstva za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano imenovan Gregor Meterc.

Številka: 01413-4/2015/5

Datum: 2. 7. 2015

Na podlagi 21. člena Zakona o Vladi Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 24/05 – uradno prečiščeno besedilo, 109/08, 38/10 - ZUKN, 8/12, 21/13, 47/13 – ZDU-1G in 65/14) in prve alineje drugega odstavka 12. člena Sklepa o ustanovitvi javnega zavoda Triglavskega narodnega parka (Uradni list RS, št. 60/11 in 10/14) je Vlada Republike Slovenije na 44. redni seji dne 2. 7. 2015 pod točko 5.6 sprejela naslednji

SKLEP:

Vlada Republike Slovenije z mesta člana Sveta javnega zavoda Triglavski narodni park, kot predstavnika Ministrstva za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano razreši mag. Janeza Zafrana in namesto njega do izteka mandata sveta imenuje Gregorja Meterca.

Mag. Darko Krašovec
generalni sekretar

Sklep prejmejo:

- mag. Janez Zafran, Kolodvorska 17, 6257 Pivka
- Gregor Meterc, Opekarna 4b, 1420 Trbovlje
- Javni zavod Triglavski narodni park, Ljubljanska cesta 27, 4260 Bled
- Ministrstvo za okolje in prostor, Dunajska cesta 47, 1000 Ljubljana
- Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano, Dunajska cesta 22, 1000 Ljubljana
- Generalni sekretariat Vlade RS, Sektor za podporo dela KAZI

Prejeto

3. točka dnevnega reda:

Program dela in finančni načrt javnega zavoda Triglavski narodni park za leto 2015

Predlagatelj: dr. Bogomil Breznik

Poročevalca: dr. Bogomil Breznik in Tanja Dijak

Gradivo: Program dela in finančni načrt javnega zavoda Triglavski narodni park za leto 2015

Predlog sklepa:

3.1 Svet javnega zavoda Triglavski narodni park potrjuje Program dela in finančni načrt javnega zavoda Triglavski narodni park za leto 2015

Program dela in finančni načrt
Javnega zavoda Triglavski narodni park
za leto 2015

Bled, oktober 2015

Uporabljene kratice

AK	Alpska konvencija
ARSO	Agencija Republike Slovenije za okolje
AS	agrarna skupnost
BF	Biotehniška fakulteta
DPN	državni prostorski načrt
CGP	celostna grafična podoba
ESRR	Evropski sklad za regionalni razvoj
FN	finančni načrt
GIS	geografski informacijski sistem
GURS	Geodetska uprava Republike Slovenije
IC	informacijski center
IRSOP	Inšpektorat RS za okolje in prostor
IUCN	Mednarodna zveza za ohranitev narave
IZVRS	Inštitut za vode Republike Slovenije
JZ TNP	Javni zavod Triglavski narodni park
KGZS	Kmetijsko gozdarska zbornica Slovenije
KIS	Kmetijski inštitut Slovenije
LAS	lokalna akcijska skupina
LPN	lovišče s posebnim namenom
LUO	lovsko upravljavsko območje
LTO	lokalna turistična organizacija
LZS	Lovska zveza Slovenije
MGRT	Ministrstvo za gospodarski razvoj in tehnologijo
MIT	mobilna informacijska točka
MIZŠ	Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport
MK	Ministrstvo za kulturo
MOP	Ministrstvo za okolje in prostor
MzIP	Ministrstvo za infrastrukturo in promet
NVO	nevladna organizacija
NIB	Nacionalni inštitut za biologijo
NNS	naravovarstvena nadzorna služba
NU	načrt upravljanja
NVO	nevladna organizacija
OE	območna enota
OPN	občinski prostorski načrt
OPPN	občinski podrobni prostorski načrt
OVN	oddelek za varstvo narave
OZUL	Območno združenje upravljavcev lovišč
PNNS	prostovoljna naravovarstvena nadzorna služba
PRC	Posoški razvojni center
PS	pašna skupnost
PZS	Planinska zveza Slovenije
RDO	Regionalna destinacijska organizacija
RRS	Razvojni regionalni svet
SAZU	Slovenska akademija znanosti in umetnosti
SKZG	Sklad kmetijskih zemljišč in gozdov
SPM	Slovenski planinski muzej
SVRK	Služba Vlade Republike Slovenije za razvoj in evropsko kohezijsko politiko
TNP	Triglavski narodni park
TRB	Triglavska roža Bled
UL	Univerza v Ljubljani
UJP	Uprava RS za javna plačila
ZGS	Zavod za gozdove Slovenije
ZO	zavarovano območje
ZON	Zakon o ohranjanju narave
ZRC SAZU	Znanstveno raziskovalni center Slovenske akademije znanosti in umetnosti
ZZRS	Zavod za ribištvo Republike Slovenije
ZRSVN	Zavod Republike Slovenije za varstvo narave

ZVKDS   Zavod za varstvo kulturne dediščine Slovenije
ZTNP-1   Zakon o Triglavskem narodnem parku
ZUS   Začasne upravljavske smernice

VSEBINA

I. PROGRAM DELA JAVNEGA ZAVODA TRIGLAVSKI NARODNI PARK ZA LETO 2015	
1 PREDSTAVITEV OBMOČJA TNP IN JZ TNP	1
2 UVOD	2
3 OCENA IZVAJANJA LETNEGA PROGRAMA IN FINANČNEGA NAČRTA ZA LETO 2014	4
3.1 OCENA POSLOVANJA	7
3.2 IZVAJANJE SANACIJSKEGA PROGRAMA	9
4 CILJI DELOVANJA JZ TNP IN PRIORITETE UPRAVLJANJA ZA LETO 2015.....	10
5 IZVAJANJE REDNIH NALOG JAVNE SLUŽBE NA PODROČJU UPRAVLJANJA NARODNEGA PARKA.....	13
5.1 PRAVNE PODLAGE IN PROGRAMSKI DOKUMENTI	14
5.2 SODELOVANJE PRI PRIPRAVI SMERNIC IN MNENJ TER POGOJEV IN SOGLASIJ	15
5.2.1 <i>Sodelovanje pri pripravi naravovarstvenih smernic in smernic za varstvo in ohranitev kulturne dediščine.....</i>	<i>15</i>
5.2.2 <i>Sodelovanje pri pripravi naravovarstvenih in kulturnovarstvenih pogojev in soglasij.....</i>	<i>16</i>
5.2.3 <i>Spremljanje stanja na področju gradenj.....</i>	<i>17</i>
5.2.4 <i>Izdaja soglasij upravljavca narodnega parka.....</i>	<i>18</i>
5.2.5 <i>Izdaja mnenj upravljavca narodnega parka v postopkih drugih sektorjev.....</i>	<i>19</i>
5.2.6 <i>Izvajanje predkupne pravice države do nakupa nepremičnin v narodnem parku .....</i>	<i>20</i>
5.3 SPREMLJANJE IN ANALIZIRANJE STANJA NARAVE TER IZVAJANJE UKREPOV VARSTVA.....	21
5.3.1 <i>Natura 2000 v TNP .....</i>	<i>21</i>
5.3.2 <i>Biotska raznovrstnost v narodnem parku .....</i>	<i>22</i>
5.3.3 <i>Kartiranje habitatnih tipov (HABIS-habitatni informacijski sistem) in upravljanje s podatkovnimi bazami o prostoživečih živalskih in rastlinskih vrstah.....</i>	<i>23</i>
5.3.4 <i>Spremljanje in analiziranje stanja in varstvo naravnih vrednot .....</i>	<i>24</i>
5.3.5 <i>Spremljanje in analiziranje stanja in ohranjanje krajine.....</i>	<i>25</i>
5.4 SODELOVANJE, SPREMLJANJE IN IZVAJANJE RAZISKOVALNIH NALOG V ZVEZI Z ZAVAROVANIM OBMOČJEM	26
5.5 TRAJNOSTNI RAZVOJ	27
5.5.1 <i>Sodelovanje pri pripravi razvojnih dokumentov na nivoju občin, regij in države.....</i>	<i>27</i>
5.5.2 <i>Kmetijstvo.....</i>	<i>28</i>
5.5.3 <i>Gozdarstvo .....</i>	<i>29</i>
5.5.4 <i>Planinstvo.....</i>	<i>30</i>
5.5.5 <i>Druge rekreacijske dejavnosti v narodnem parku.....</i>	<i>31</i>
5.5.6 <i>Sodelovanje z različnimi turističnimi subjekti na območju in vplivnem območju TNP .....</i>	<i>32</i>
5.6 VARSTVO KULTURNE DEDIŠČINE	33
5.7 UPRAVLJANJE Z BAZAMI PODATKOV	34
5.8 INFORMACIJSKO IZOBRAŽEVALNA SLUŽBA.....	35
5.8.1 <i>Informacijsko središče TNP Dom Trenta .....</i>	<i>36</i>
5.8.2 <i>Info središče TNP Triglavsko roža Bled.....</i>	<i>37</i>
5.8.3 <i>Center Triglavskega narodnega parka Bohinj .....</i>	<i>38</i>
5.8.4 <i>Pocarjeva domačija.....</i>	<i>39</i>
5.8.5 <i>Informacijska postaja Kobarid (Zelena hiša).....</i>	<i>40</i>
5.8.6 <i>Informacijska točka v sklopu Slovenskega planinskega muzeja .....</i>	<i>41</i>
5.8.7 <i>Pripravljanje in vzdrževanje poti, označb ter druge infrastrukture, ki je namenjena obisku zavarovanega območja.....</i>	<i>42</i>
5.8.8 <i>Vodništvo .....</i>	<i>42</i>
5.8.9 <i>Mobilna točka TNP.....</i>	<i>43</i>
5.8.10 <i>Druge izobraževalne in ozaveševalne aktivnosti.....</i>	<i>44</i>
5.8.11 <i>Založništvo.....</i>	<i>45</i>
5.8.12 <i>Promocija .....</i>	<i>46</i>
5.9 NARAVOVARSTVENA NADZORNA SLUŽBA	47
5.9.1 <i>Neposredni nadzor v naravi in prekrškovni organ .....</i>	<i>47</i>

5.9.2	Prostovoljna naravovarstvena nadzorna služba (PNNS)	49
5.9.3	Program Mladi nadzornik	49
5.10	UPRAVLJANJE PROSTOŽIVEČIH ŽIVALI V LPN TRIGLAV	50
5.10.1	Upravljanje z LPN Triglav	50
5.10.2	Izvajanje lovskočuvajske službe v LPN Triglav	51
5.10.3	Zbiranje podatkov v LPN Triglav / monitoring divjadi	52
5.10.4	Varstveni ukrepi v nelovnem območju	53
5.11	IZVAJANJE REDNIH NALOG JAVNE SLUŽBE IN SANACIJSKI PROGRAM	54
6	MEDNARODNO SODELOVANJE	55
6.1	UPRAVLJANJE BIOSFERNEGA OBMOČJA JULIJSKE ALPE IN IZVAJANJE PROGRAMA UNESCO MAB	55
6.2	DIPLOMA SVETA EVROPE	56
6.3	FEDERACIJA EUROPARC, ALPARC – ZVEZA PARKOV V ALPAH, MREŽA PARKOV DINARSKEGA LOKA	57
6.4	ČEZMEJNO SODELOVANJE Z NARAVNIM PARKOM JULIJSKO PREDGORJE – REZIJA V ITALIJI	58
6.5	MEDNARODNO SODELOVANJE V OKVIRU PARTNERSKIH POVEZAV	59
6.6	ALPSKA KONVENCIJA	60
6.7	MEDNARODNO SODELOVANJE IN SANACIJSKI PROGRAM	61
7	PROJEKTI	62
7.1	JULIUS (INTERREG III/A – PROGRAM ČEZMEJNEGA SODELOVANJA SLOVENIJA – ITALIJA 2007 – 2013)	62
7.2	RECHARGE.GREEN – USKLAJEVANJE IZRABE OBNOVLJIVIH VIROV ENERGIJE IN OHRANJANJA NARAVE V ALPAH (OKTOBER 2012 – JUNI 2015) – EVROPSKI SKLAD ZA REGIONALNI RAZVOJ ZNOTRAJ PROGRAMA TRANSNACIONALNEGA TERITORIALNEGA SODELOVANJA OBMOČJE ALP	63
7.3	IZOBRAŽEVALNI CENTER BOHINJKA	64
7.4	LIFE WOLFALPS - WOLF IN THE ALPS: IMPLEMENTATION OF COORDINATED WOLF CONSERVATION ACTIONS IN CORE AREAS AND BEYOND (SEPTEMBER 2013 – MAJ 2018) – PROGRAMSKO PODROČJE LIFE+ 2012 NARAVA	65
7.5	PARKIRAJ&DOŽIVI NARAVO: CELOVITO UVAJANJE OKOLJU PRIJAZNE MOBILNOSTI V TRIGLAVSKEM NARODNEM PARKU ZA OHRANJANJE IN PRAVO DOŽIVLJANJE NARAVE	67
7.6	PRIPRAVA NOVIH PROJEKTOV IN VZPOSTAVLJANJE PROJEKTHNIH PARTNERSTEV	68
7.7	PROJEKTI IN SANACIJSKI PROGRAM	68
8	PRIDOBIVANJE SREDSTEV S PRODAJO BLAGA IN STORITEV NA TRGU TER OSTALA PRIDOBITNA DEJAVNOST	69
9.	POSLOVANJE	72
9.1	SPLOŠNE IN ORGANIZACIJSKO - ADMINISTRATIVNE ZADEVE	72
9.2	KADROVSKI NAČRT	72
9.2.1	Zaposlenost	72
9.2.2	Ostale oblike dela	77
9.2.3	Plan izobraževanja	77
9.3	STIKI Z JAVNOSTMI, INFORMIRANJE IN OBVEŠČANJE TER INTERNO KOMUNICIRANJE	77
9.4	PRAVNE ZADEVE	78
9.5	FINANČNO POSLOVANJE ZAVODA	79
9.6	UPRAVLJANJE Z NEPREMIČNINAMI TNP IN TEHNIČNO VZDRŽEVANJE	80
9.6.1	Koordinacija vzdrževanja nepremičnin	80
9.6.2	Koordinacija vzdrževanja druge opreme (vozni park, telefonija, delovna sredstva)	81
9.6.3	Informatika	82
9.7	VARNOST PRI DELU IN VARSTVO PRED POŽAROM	83
9.8	OPREMA: UNIFORME, VAROVALNA, DELOVNA IN TEHNIČNA OPREMA	83
9.9	IZVAJANJE SANACIJSKEGA NAČRTA	85
9.10	ORGANIZACIJSKA STRUKTURA JZ TNP	86
10.	IZVAJANJE UKREPOV ZA OHRANJANJE BIOTSKE RAZNOVRSTNOSTI KMETIJSKIH ZEMLJIŠČ IN GOZDOV	86
10.1	Priprava programskih dokumentov (povezava s poglavjem 5.1)	87
10.2	Priprava strokovnih podlag, soglasij in mnenj (povezava s poglavjem 5.2)	87
10.3	Izvajanje prednostnih varstvenih in upravljaljskih nalog (povezava s poglavjem 5.3)	87
10.4	Ohranjanje tradicionalne kmetijske dejavnosti (povezava s poglavjem 5.5.2)	87

10.5 Upravljanje z divjadjo za ohranjanje biotske raznovrstnosti, (povezava s poglavjem 5.10.1).....	88
10.6 Izobraževanje, (povezava s poglavjem 5.9.1 oz. 9.2.3).....	88
10.7 Informiranje, ozaveščanje in usmerjanje obiskovalcev (povezava s poglavjem 5.8.7).....	88
10.8 Zmanjševanje obstoječega obremenjevanja okolja (povezava s poglavjem 9.6.1).....	88
10.9 Oprema upravljavca zavarovanega območja (povezava s poglavjem 9.8).....	88
10.10 Stiki z javnostmi, informiranje in obveščanje ter interno komuniciranje (povezava s poglavjem 9.3).....	89
10.11 Založništvo (povezava s poglavjem 5.8.11).....	89
10.12 Ozaveščanje o pomenu biotske raznovrstnosti za šole, turistične delavce in, širšo javnost (povezava s poglavji 5.8, 5.8.1, 5.8.3 in 9.2.3).....	89
10.13 Izvajanje ukrepov varstva zaradi omejene rabe na naravovarstveno pomembnih območjih.....	90

II. FINANČNI NAČRT JAVNEGA ZAVODA TRIGLAVSKI NARODNI PARK ZA LETO

2015	91
1 UVOD.....	91
2 SREDSTVA ZA IZVAJANJE NALOG V PROGRAMU DELA.....	91
3 SODILA ZA RAZPOREJANJE PRIHODKOV IN STROŠKOV OZIROMA ODHODKOV.....	91
4 NAČRTOVANI PRIHODKI.....	92
4.1 Prihodki MOP in drugih javnih virov.....	92
4.2 Prihodki projektov.....	93
4.3 Prihodki iz nejavnih virov za izvajanje javne službe.....	94
4.4 Prihodki od prodaje blaga in storitev na trgu.....	95
5 NAČRTOVANI ODHODKI.....	95
5.1 Odhodki za izvajanje javne službe.....	96
5.2 Odhodki projektov.....	98
5.3 Odhodki dejavnosti na trgu.....	99
6 INVESTICIJSKI ODHODKI.....	101
7 BILANCA STANJA.....	102
8 IZVAJANJE SANACIJSKEGA NAČRTA.....	103

I. PROGRAM DELA JAVNEGA ZAVODA TRIGLAVSKI NARODNI PARK ZA LETO 2015

1 PREDSTAVITEV OBMOČJA TNP IN JZ TNP

Informacije o zavarovanem območju

Pravna podlaga za ustanovitev ZO	Zakon o ohranjanju narave (ZON-UPB2) (Uradni list RS, št. 96/2004) Zakon o Triglavskem narodnem parku (ZTNP-1) (Uradni list RS, št. 52/2010)
Datum ustanovitve ZO	datum prvega zavarovanja (zakupna pogodba): 1. julij 1924 obnova zavarovanja: 26. maj 1961 razširitev zavarovanega območja: 14. junij 1981 veljavno zavarovanje po ZTNP-1: 15. julij 2010
Nacionalna kategorija zavarovanja	narodni park
IUCN kategorija zavarovanja	II. kategorija (narodni park) / V. kategorija (zavarovana krajina)
Mednarodni status	NATURA 2000: Radovna most v Sr. Radovni – jez HE Vintgar (SAC SI3000133) Julijske Alpe (pSCI/SAC SI3000253) Bohinjska Bistrica in Jereka (pSCI/SAC SI3000348) Poključka barja (SAC SI3000278) Julijci (SPA SI5000019) Biosferno območje Julijske Alpe (UNESCO - MAB) Diploma Sveta Evrope Alparc – mreža zavarovanih območij v Alpah Čezmejna ekološka regija Julijske Alpe (skupaj z Naravnim parkom Julijsko predgorje v Reziji) Pilotna regija Alpske konvencije (skupaj z Naravnim parkom Julijsko predgorje v Reziji)
Legra ZO	Julijske Alpe / severozahodni del Slovenije
Velikost ZO in varstvenih območij	Skupna površina zavarovanega območja: 83.982 ha prvo varstveno območje: 31.801 ha drugo varstveno območje: 32.099 ha tretje varstveno območje: 20.082 ha
Število naravnih spomenikov	43
Število naravnih rezervatov	2
Število naravnih vrednot	330 (in 743 jam)
Število kulturnih spomenikov	3 (državnega pomena), 41 lokalnega pomena
Število enot kulturne dediščine	376
Število naselij v ZO	33 (21 v celoti, 12 deloma)
Število prebivalcev v ZO	2.444 (vir: Statistični urad RS, oktober 2010)

TNP je območje z izrazitimi značilnostmi visokogorskega sveta, geološkimi, geomorfološkimi, s hidrološkimi in drugimi naravnimi vrednotami, obsežnimi in raznovrstnimi ekosistemi, izjemno bogatim rastlinskim in živalskim svetom z redkimi ter značilnimi rastlinskimi in živalskimi vrstami, z visoko stopnjo kakovosti krajine in ohranjenosti kulturne dediščine. Zgodovinske in kulturne vrednote izkazujejo večstoletno prisotnost človeka in njegovo vsakoletno delovanje. Z ekološkega, zgodovinskega, kulturnega, vzgojnega, razvojnega, duhovnega, s simbolnega, z identitetnega ter

estetskega vidika in zaradi vidne prepoznavnosti ima območje izjemno velik narodni in mednarodni pomen ter velik pomen za parkovne lokalne skupnosti.

Osnovne cilje, zunanje meje zavarovanega območja, varstvene režime in s tem pravila ravnanja, razvojne usmeritve ter upravljanje narodnega parka opredeljuje ZTNP-1.

Osnovni namen ustanovitve TNP je ohranitev izjemnih naravnih in kulturnih vrednot, varovanje rastlinskega in živalskega sveta, ekosistemov, značilnosti nežive narave ter za območje narodnega parka značilne krajine. Namen TNP je tudi spodbujanje trajnostnega razvoja, ki je skladen s cilji narodnega parka, ter omogočanje obiskovanja narodnega parka za doživljanje narave, kulturnega izročila in duhovnih vrednot alpskega prostora.

Informacije o upravljavcu

Pravna podlaga za upravljanje	Zakon o Triglavskem narodnem parku (ZTNP-1) (Uradni list RS 52/2010), Sklep o začasnih upravljaljskih smernicah Triglavskega narodnega parka (januar 2012)
Ime upravljavca	Javni zavod Triglavski narodni park
Pravna podlaga o ustanovitvi zavoda	Sklep o ustanovitvi Javnega zavoda Triglavski narodni park (Uradni list RS, št. 60/2011)
Datum ustanovitve zavoda	30. julij 2011
Naslov	Triglavski narodni park, Ljubljanska cesta 27, 4260 Bled
Telefon in faks	tel:+386 (0)4 5780 200 / faks: +386 (0)4 5780 201
E-mail	triglavski-narodni-park@tnp.gov.si
Spletna stran	www.tnp.si

Za upravljanje zavarovanega območja je pooblaščen Javni zavod TNP s sedežem na Bledu. Za področje delovanja JZ TNP je pristojno MOP. Najvišji organ upravljanja je Svet zavoda, v katerem so predstavniki ustanovitelja narodnega parka, parkovnih lokalnih skupnosti, zainteresirane javnosti in predstavnik JZ TNP. Strokovni svet TNP sestavljajo predstavniki ZRSVN, ZVKDS, Biotehniške fakultete, SAZU, strokovnjak na področju upravljanja zavarovanih območij na predlog pristojnega ministrstva, trije strokovnjaki iz vrst delavcev in direktor TNP.

Notranje organizacijske enote JZ TNP so: strokovna služba, informacijsko izobraževalna služba, naravovarstvena nadzorna služba ter varstvo in upravljanje prosto živečih živali in skupna splošna služba.

2 UVOD

Program dela JZ TNP za leto 2015 opredeljuje letne aktivnosti upravljavca zavarovanega območja po vsebinskih sklopih. Obsega izvajanje zakonsko določenih:

- nalog javne službe: ohranjanja narave, varstva kulturne dediščine, upravljanja z Loviščem s posebnim namenom Triglav in upravljanja z nepremičninami,
- nalog strokovne pomoči in svetovanja,
- del in nalog v povezavi z mednarodnimi obveznostmi,
- raziskovalnih nalog in projektnega dela v zvezi z upravljanjem narodnega parka,
- nalog sodelovanja z različnimi ustanovami ter
- poslovanje JZ TNP.

Vsebinski izhodišči sta tudi Začasne upravljaljske smernice (2012) in delovno gradivo predloga Načrta upravljanja Triglavskega narodnega parka 2015 – 2024 (NU; december 2014). Predlog NU opredeljuje tudi operativne cilje in ukrepe za doseganje posameznih ciljev ter opredeljuje potrebna sredstva. Ker NU še ni sprejet, za leto 2015 določena finančna izhodišča še ne sledijo predlogom iz predloga načrta upravljanja, smo pa pri opredeljevanju konkretnih nalog smiselno upoštevali dolgoročne in operativne cilje ter ukrepe iz NU.

Izhodišče za izvajanje ukrepov za vsebine območij Natura 2000 je Operativni program upravljanja območij Natura 2000. Do sprejetja novega programa bomo smiselno uporabljali obstoječega oz. ukrepe iz predloga programa za novo obdobje.

Program dela in finančni načrt JZ TNP vključujeta tudi Izhodišča za pripravo programov dela in finančnih načrtov posrednih uporabnikov proračuna za leto 2015. V izhodiščih predvidena sredstva so bila po rebalansu proračuna, ki je bil izveden v začetku leta 2015, občutno zmanjšana, predvsem pri razpoložljivih sredstvih za kritje materialnih stroškov. Zato so bila s sklepom MOP z dne 16.6.2015 JZ TNP dodeljena sredstva Sklada kmetijskih zemljišč in gozdov za izvajanje ukrepov ohranjanja biotske raznovrstnosti kmetijskih zemljišč in gozdov. Ta sredstva bodo porabljena za naloge, ki vključujejo izvajanje ukrepov varstva zaradi omejene rabe na naravovarstveno pomembnih območjih, podporo aktivnostim, ki prispevajo k vzdrževanju in ohranjanju za park tipične krajine, načrtovanje, gradnjo in vzdrževanje parkovne infrastrukture, izboljšanje poznavanja stanja izbranih prostoživečih vrst in habitatnih tipov ter aktivnosti na področjih sistematičnega zbiranja podatkov o obiskovanju narodnega parka. Z namenom zagotovitve potrebnih sredstev za nemoteno izvajanje nalog rednega dela zavoda so potekala prizadevanja za dodelitev dodatnih proračunskih sredstev. V programu je tako upoštevana tudi predvidena dodelitev dodatnih sredstev proračuna v višini 70.000 EUR na proračunsko postavko JZ TNP (obravnavana predloga na Vladi RS dne 22.10.2015).

Upoštevani so varčevalni ukrepi, obveznosti odplačevanja kredita ter drugi ukrepi, ki so opredeljeni v Sanacijskem načrtu JZ TNP za obdobje 2014-2020 in jih je možno upoštevati.

V programu dela vsebinski sklopi sledijo organizacijski shemi zavoda. Vsak vsebinski sklop zajema splošne naloge in v letu 2015 načrtovane konkretne naloge. Pod vsako nalogo so navedeni kazalniki, s katerimi se meri učinkovitost izvedbe. Izvedena je tudi povezava med vsebinami oz. nalogami v programu dela, kadrovskim in finančnim načrtom. Prikazano je število načrtovanih ur z načrtovanimi finančnimi sredstvi za posamezne naloge, povzetek ur in finančna sredstva so razvidna tudi iz Tabele 23. Pod naslovi nalog so navedene tudi pravne podlage za posamezne naloge (ZON in ZTNP-1) ter opredeljena prioriteta, v katero naloga sodi.

Pri posamezni nalogi je prikazan pregled porabe finančnih sredstev. V grobem gre pri izvajanju nalog za štiri skupine porabe sredstev. Prvi dve vključujeta porabo sredstev, ki je povezana z osnovnim delovanjem JZ TNP. Pri tem gre za stroške plač in drugih prejemkov delavcev s pripadajočimi prispevki ter splošne stroške, ki so bodisi fiksni bodisi nastanejo ob rednem izvajanju nalog (stroški elektrike, komunalnih storitev, ogrevanja, registracija avtomobilov, zavarovanja ipd.). Tretji sklop je poraba finančnih sredstev, ki so vezana na izvajanje posameznih nalog. Četrty sklop porabe so investicijska sredstva. Zbirni pregled porabe sredstev je razviden iz Tabele 23.

Naloge JZ TNP so financirane iz različnih virov, pri čemer je večina sredstev zagotovljena: iz sredstev proračuna RS za leto 2015 za dejavnosti javne službe ohranjanja narave in druge programe javne službe, sredstev Sklada kmetijskih zemljišč in gozdov RS, sredstev, pridobljenih s prodajo blaga in storitev na trgu ter sredstev, pridobljenih v okviru projektov oziroma programov. Struktura prejetih sredstev in njihova poraba v letu 2015 je razvidna iz Finančnega načrta Javnega zavoda Triglavski narodni park za leto 2015.

Vodilo pri delu JZ TNP je odprtost navzven in sodelovanje na več ravneh.

Za uspešno upravljanje TNP načrtujemo povezovanje in sodelovanje:

– znotraj naravovarstva z ZRSVN, MOP, ARSO, upravljavci zavarovanih območij doma in v tujini,

- s strokovnimi in znanstvenimi inštitucijami v Sloveniji in v mednarodnem prostoru,
- vzgojno – izobraževalnimi ustanovami,
- medsektorsko, zlasti na področjih kulturne dediščine, turizma ter kmetijstva in gozdarstva, urejanja prostora,
- z lokalnimi prebivalci in njihovimi lokalnimi skupnostmi,
- z društvi, ki delujejo (imajo tudi upravljavski status) na območju parka (planinska, turistična društva, lovske družine) in z drugimi nevladnimi organizacijami,
- na mednarodnem področju zlasti z organizacijami, ki so povezane z mednarodnim statusom TNP (Svet Evrope, UNESCO, EUROPARC, ALPARC), konvencijami (npr. Alpska konvencija) in upravljanjem zavarovanih območij (EUROSITE, WWF...).

3 OCENA IZVAJANJA LETNEGA PROGRAMA IN FINANČNEGA NAČRTA ZA LETO 2014

Program dela in finančni načrt JZ TNP za leto 2014 sta bila sprejeta na seji sveta TNP dne 3. 7. 2014, potrjena pa dne 26. 12. 2014 po sprejemu Sanacijskega programa JZ TNP za obdobje 2014-2020 na Vladi RS, dne 24. 12. 2014.

Za leto 2014 je bila značilna konsolidacija poslovanja, tudi načrtovanje in izvajanje programa dela je bilo podrejeno sanacijskemu načrtu. Osnovno je bilo zagotavljanje kakovostnega izvajanja javnih nalog in postopkov, ki izhajajo iz pooblastil (nadzor, svetovanje, soglasja, mnenja, dovoljenja, upravljanje lovišča...). Obseg drugih nalog smo prilagodili razmeram ter iskali notranje rezerve in sinergije.

Pri vsebinah izstopajo:

- delo na pripravi predloga Načrta upravljanja (sodelovanje v delovni skupini z MOP);
- pripravljane strokovnega gradiva za vključevanje priprave Načrta upravljanja za območja Natura 2000 (Projekt Life+ PUN 2000);
- priprava protokolov za spremljanje stanja naravnih vrednot in kulturne dediščine;
- priprava sistema spremljanja stanja in ukrepov za kvalifikacijske vrste in habitatne tipe območij Natura 2000 v TNP;
- prehod na elektronsko vodenje evidenc na področju upravljanja lovišča;
- vzpostavitev delovanja informacijskega središča Triglavsko roža Bled;
- delovanje Hiše trentarskih vodnikov in prenovljene kotlovnice v Trenti.

Sodelovanje z domačini in drugimi deležniki

Poudarek pri delu je bil predvsem na svetovanju (npr. pomoč pri postopkih in pridobivanju dokumentacije) in neposrednem sodelovanju (npr. sodelovanje z Agrarnimi skupnostmi), srečanja z domačini, prisotnost ob različnih krajevnih dogodkih...

Veliko aktivnosti je bilo v Bohinju povezanih z gradnjo in predvsem načrtovanjem vsebin za delovanje informacijskega središča. S to investicijo bo JZ TNP imel priložnost boljše prisotnosti na območju, kjer je v TNP največ prebivalcev, zato je usklajenost med JZ TNP, občino, krajevno skupnostjo, LTO Bohinj in drugimi deležniki izjemno pomembna.

S Hišo trentarskih vodnikov v Trenti so dobili tudi domačini možnost prostora za prireditve in prostore gasilskega orodišča.

Na področju turizma smo zaznali pozitivne premike povezovanja turističnih organizacij pri oblikovanju tržne niše Julijske Alpe/Triglavski narodni park.

Zaradi finančnih, predvsem pa kadrovskih možnosti je bilo omejeno proaktivno delovanje JZ TNP v smeri podpore lokalnim skupnostim pri iskanju razvojnih rešitev.

Strokovna služba

Težišče dela je bilo na rednih postopkih, ki izvirajo iz ZTNP-1, strokovno delo pa predvsem na področju spremljanja stanja naravnih vrednot, kulturne dediščine in krajine. Metodološko je

pomembno, da so bili v tem letu pripravljene osnutki protokolov za spremljanje stanja naravnih vrednot, kulturne dediščine in kvalifikacijskih vrst/habitatnih tipov Natura 2000. Služba se je tudi vključila v usposabljanje nadzornikov za spremljanje stanja določenih vrst (Natura 2000 in invazivne vrste). To sodelovanje je treba še nadalje krepiti.

Naravovarstvena nadzorna služba

Redni nadzor je potekal ob napovedanih dogodkih, v povezavi z izdanimi soglasji za prireditve in snemanja. Nadzorniki so sodelovali s predstavniki policije in občinsko redarsko službo, zlasti v času sezonskih konic. Poleg tega so izvajali nadzor po krajevnem in časovnem razporedu.

Pregled delovanja službe kaže, da je glede na majhno število nadzornikov glede na površino, treba delo bolje organizirati in usklajevati, zlasti pa morajo imeti nadzorniki jasna navodila glede postopkov preventive (svetovanje, opozarjanje), zaznavanja kršitev in ukrepanja.

3 nadzorniki nimajo pooblastil za ukrepanje, ker nimajo ustrezne usposobljenosti. V letu 2014 ni bilo organiziranega tovrstnega izobraževanja.

Velik neizkoriščen potencial je tudi prostovoljna nadzorna služba, za katero še ni urejen status, tudi vzajemno sodelovanje je bilo v letu 2014 šibko.

Pomembna naložba za prihodnost je program mladi nadzornik, ki ga izvajamo v povezavi z aktivnostmi UNESCO programa.

Upravljanje LPN Triglav in lovsko-čuvajska služba

Upravljanje je potekalo skladno s potrjenim letnim načrtom lovišča s posebnim namenom Triglav. Lokalne skupnosti, predvsem na območju Trente, Radovne in Gorij zahtevajo zaradi škod ukrepanje. Poleg izvedbe načrtovanega odstrela in izplačila škod, smo izvedli nekaj preventivnih zaščit.

Informacijska služba

Težišče dela je bilo pri vzpostavitvi delovanja centra Triglavsko roža Bled ter pripravah vsebin za Center TNP Bohinj. Nadaljevalo se je tudi delo službe zunaj info središč, ob dogodkih v parku, z občasnimi razstavami (npr. Pavel Kunaver) in organizacijo posebnih dogodkov.

Proučiti bo treba vlogo in pomen Zelene hiše v informacijskem sistemu TNP glede na zmožnosti ter sprejeti odločitve glede oblike prisotnosti JZ TNP na Tolminskem.

JZ TNP je vključen v SPM z informacijsko točko v muzeju in je sopodpisnik sporazuma, s katerim zagotavlja delovanje te točke z letno pogodbo.

Zagotavljanje kadrovske pokritosti delovanja službe, predvsem v poletni sezoni, je bilo na mejah zmogljivosti, dodatno tudi zaradi porodniške odsotnosti, ki je nismo nadomeščali in izpada študentskega dela.

Usklajevanje delovanja centrov in info točk je treba okrepiti, večjo pozornost posvetiti obnavljanju infrastrukture na terenu (oznake, table).

Mednarodno sodelovanje

Sodelovanje smo zaradi varčevanja omejili na najnujnejše dogodke, povezane s članstvom v mednarodnih organizacijah ter izvajanjem Alpske konvencije in UNESCO programov. Za TNP je bilo v tem letu ključno imenovanje pilotne regije Alpske konvencije (skupaj z Naravnim parkom Julijsko predgorje v Reziji).

Redno pa je potekalo sodelovanje z Naravnim parkom Julijsko predgorje v Reziji.

Projekti

Nadaljevanje sprejetih projektov je potekalo v skladu s projektnimi zahtevami in dinamiko, za odločitve za nove projekte smo sprejeli navodila, s katerimi se pred prijavo preverijo vsebinske, finančne in kadrovske zmožnosti za izvedbo projekta. V letu 2014 smo se vključili v projekt WolfAlps ter prijavi projekt v okviru Programa Finančnega mehanizma EGP.

Investicije

V letu 2014 je občina Bled zaključila investicijo obnove Infocentra Triglavsko roža Bled in ga predala JZ TNP v upravljanje ob sodelovanju Turizma Bled. Od 1. 7. 2014 je center odprt za obiskovalce.

Značilni sta dve izraziti obdobji delovanja: poletna sezona, ko prevladujejo obiskovalci, ki iščejo informacije (turistične in povezane z obiskom TNP) ter zimska, ko je težišče na dogodkih v TRB.

Zaključeni sta bili tudi investiciji v Trenti (projekt Climaparks), in sicer dokončanje Hiše trentarskih vodnikov ter kotlovnice na sekance (Švicarski sklad - prvi javni objekt v občini Bovec, ki se ogreva na ta način). S tem objektom je pridobilo info središče možnosti za dopolnitev v izobraževalno središče, primerno tudi za butične kongresno/poslovne vsebine.

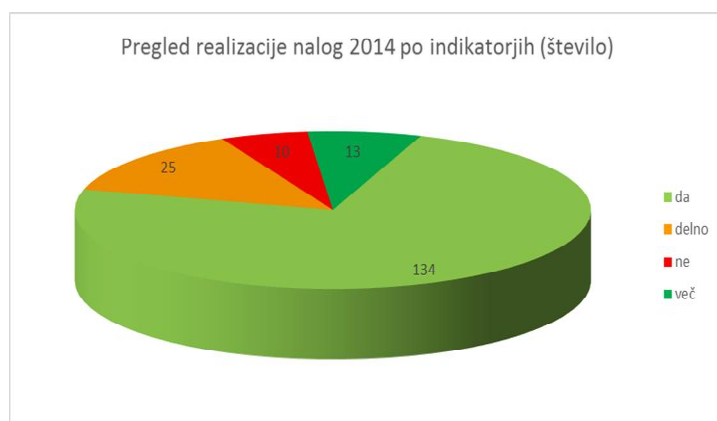
V Bohinju se je nadaljevala gradnja informacijskega središča s sredstvi MGRT (evropska sredstva), MOP in JZ TNP. Večina gradbenih del na obeh objektih je bila po načrtu zaključena, otvoritev je predvidena julija 2015. Strateško izjemno pomembna investicija za krepitev povezanosti JZ TNP z lokalnimi skupnostmi v Bohinju in priložnost za dopolnitev turistične ponudbe Bohinja s parkovnimi vsebinami in dejavnostmi.

To so investicije, ki so povezane z evropskimi ali projektnimi sredstvi, investicijskih sredstev iz proračuna pa nismo mogli realizirati zaradi poznega sprejetja programa dela. Za vzdrževanje nepremičnin in voznega parka smo izvajali samo najnujnejša vzdrževalna dela in popravila.

Indikatorji

V programu za leto 2014 smo na podlagi zahteve poročila Računskega sodišča nadgradili sistem spremljanja izvajanja nalog z indikatorji. Opredelili smo 182 indikatorjev, izvedba je v besedilu prikazana v tabeli pri posamezni nalogi, rezultate smo prevedli v splošno oceno (izvedeno v celoti, delno, ni bilo izvedeno, izvedeno v večjem obsegu). Zbirni pregled na kaže naslednjo sliko:

posplošena ocena	število indikatorjev
da	134
delno	25
ne	10
več	13
vsota	182

Iz pregledne ocene je razvidno, da je bila večina načrtovanih nalog uspešno opravljena, deloma tudi zato, ker so bili indikatorske vrednosti razmeroma realno postavljene. Pri opredeljevanju indikatorjev so še določene pomanjkljivosti, ki jih je treba pri nadaljnjem programiranju dela odpraviti in sistem tako dopolnjevati, da bo prikazoval čim bolj realno stanje izvedbe.

Med neopravljenimi nalogami so takšne, ki so vezane na projektno delo in je v letu 2014 prišlo do spremembe dinamike izvedbe projekta, zato so prenesene v leto 2015 (izvedena analiza potreb po lesni biomasi za izbrano območje, ozaveščevalni dogodki pri projektu recharge.green, naloge pri projektu WolfAlps), nekaj nalog nismo izvedli zaradi spremembe težišča prioritete med letom: povečan obseg dela pri načrtu upravljanja in pripravi operativnega programa upravljanja območij Natura 2000, podcenjene poročevalske naloge, deloma tudi zahtevnejši obseg od načrtovanega pri izvedbi nekaterih

rednih nalog. Tako niso bile realizirane naloge: metoda vrednotenja stanja ohranjenosti varstveno pomembnih habitatnih tipov, priprava gradiva s strokovnimi podlagami za pravila ravnanja v krajini (narejen je bil osnutek z usmeritvami za dejavnosti) ter usklajevanje meja območij planin v zvezi s preprečevanjem zaraščanja pašnih površin. Za testno označitev varstvenih območij na terenu smo šele proti koncu leta imeli možnost s projektnimi sredstvi izdelati tablice, montaža na terenu pa je načrtovana za leto 2015. Poleg tega nista bili izdelani usmerjevalni tabli za Pocarjevo domačijo. Od predvidenih 2 številke časopisa Svet pod Triglavom smo na račun varčevanja izdali eno.

Naloge, kjer so bili preseženi indikatorji (izbor):

- opravljen je bil popis 29 naravnih vrednot (od 20 načrtovanih);
- obisk info centra TRB na Bledu: od predvidenih 10.000 obiskovalcev je center obiskalo 18.173 oseb, organiziranih je bilo 43 dogodkov (načrtovano 30);
- mobilna enota: 47 dni uporabe (načrtovano 40 dni);
- vodniška služba: izvedenih 60 dnevnih vodenj (načrtovano 30);
- ohranitev višine prihodkov iz naslova prodaje artiklov v trgovinah TNP (+ 11 %);
- ohranitev višine prihodkov iz naslova nočitev (+ 2 %).

Indikatorji sicer prispevajo k boljšemu spremljanju izvajanja, so pa le del slike. Z izkušnjami bomo postopoma nadgrajevali sistem s čim bolj smiselnimi (na primer: med indikatorje bomo vključevali samo vsebine, ki so odvisne od našega dela) in povednimi kazalniki, še vedno pa bodo ostala področja, ki na ta način niso merljiva. Eno od teh so notranji odnosi in sodelovanje med službami. Na tem področju je še veliko neizkoriščenega potenciala, zato je treba v naslednjih letih temu posvetiti posebno pozornost.

3.1 Ocena poslovanja

Poslovno je bilo leto 2014 zahtevno, saj je bilo treba pripraviti in izvajati sanacijski načrt za pokrivanje preteklih bremen, dokončati dve investiciji in nadaljevati eno ter v finančno zahtevnih okvirih izvajati javno službo (nadzor, postopki, upravljanje z loviščem...), skrbeti za strokovno neoporečnost, vzdrževati komunikacijo in sodelovanje s parkovnimi skupnostmi in drugimi deležniki.

Finančno poslovanje je bilo podrejeno izvajanju ukrepov iz sanacijskega načrta ob upoštevanju zunanjih okoliščin, na katere nismo imeli vpliva (npr. pridobitev ugodnejše oblike zadolževanja).

Zaradi restriktivnega poslovanja je bilo sicer črpanje proračunske postavke za materialne stroške slabo in je zavod koristil nižji obseg sredstev od razpoložljivega. Poraba sredstev proračuna je bila 1.441.862 EUR, od tega 1.210.141 EUR za stroške plač skupaj z izplačilom plačnih nesorazmerij ter 231.721 EUR za materialne stroške. Podobno restriktivno politiko je zavod vodil tudi pri izvajanju mednarodnih projektov. Zaradi pretekle izgube in stalnih težav z likvidnostjo je bilo izvajanje projektov naravnano k čim manjši porabi, ki pa še omogoča doseganje ciljev projektov. Šest od desetih projektov, ki so bili opredeljeni v programu dela, se je v letu 2014 zaključilo. Stroški tekočega izvajanja projektov so znašali 123.418 EUR, stroški amortizacije že zaključenih projektov pa 21.616 EUR. Stroški mednarodnih projektov presegajo prejeta sredstva iz EU sredstev in nacionalnega financiranja (99.224 EUR) za 45.810 EUR.

Zavod je bil uspešen pri pridobivanju sredstev na trgu, tako pri realizaciji nejavnih prihodkov za izvajanje javne službe (122.790 EUR), kot tudi prihodkov tržne dejavnosti (149.801 EUR). Oboji presegajo načrtovano višino in ustvarjajo presežek v primerjavi s stroški. Iz presežka nejavnih virov za izvajanje javne službe (23.486 EUR) se krije lastni delež v mednarodnih projektih. Presežek prihodkov nad odhodki dejavnosti prodaje blaga in storitev na trgu je 27.931 EUR. Kumulativni poslovni izid leta 2014 je tako presežek prihodkov nad odhodki v višini 5.693 EUR.

Na področju kadrov je bil eden od ukrepov tudi nenadomeščanje daljših odsotnosti. Ker so tri uslužbenke nastopile porodniški dopust, smo njihovo delo porazdelili med sodelavce. Izkazalo se je, da je to le izhod v sili, ker so se zaradi preobremenjenosti pokazale pomanjkljivosti pri opravljenem delu, oz. pri manjšem obsegu opravljenih rednih nalog.

Težava so skopo odmerjena investicijska sredstva (v letu 2014 črpanja proračunskih sredstev nismo realizirali), saj so nepremičnine, s katerimi upravljamo, potrebne postopnega, rednega investicijskega vzdrževanja/obnavljanja, podobno velja tudi za dotrajan vozni park, parkovno infrastrukturo, opremo in računalniško opremo. Tem investicijam bi morali nameniti tudi določen delež iz lastnih virov financiranja, ki pa so, v skladu s sanacijskim programom, v teh letih v večji meri namenjena reševanju finančne situacije. Ta neugodna razmerja je treba postopoma uravnati v korist investicijam.

Glede na okoliščine ocenjujemo krizno leto kljub temu za uspešno, saj se kaže umiritev finančne situacije, zlasti z vzpostavljenim nadzorom nad porabo, skladno s finančnim programom, pozitivni trendi na prihodkovni strani in rednim servisiranjem kredita. Še vedno pa je problematično likvidnostno stanje, povezano predvsem z zamudami pri vračanju založenih projektnih sredstev ter nerealizirane prodaje nepremičnine (stanovanja) na Bledu, Rečiška 1a.

Redno smo izvajali nadzor nad porabo sredstev s sistemom nadzora pravne in finančne službe pred izvedbo plačila. Nadzor nad projekti je zunanji, rezultati preverjanj so bili pozitivni. Register tveganj letno obnavljamo, za področje izvajanja sanacijskega programa pa ga redno spremljamo in dopolnjujemo.

Nadaljevali smo tudi s prakso notranje revizije. S pozivom smo pridobili več ponudb revizorjev in v postopku izbrali izvajalca Acam d.o.o. Iz Poročila o notranji reviziji sprejetih ukrepov za odpravo pomanjkljivosti ugotovljenih pri notranji reviziji poslovanja v letih 2011 in 2012 (Acam, 2014) povzemamo naslednje ugotovitve:

- Register tveganj JZ TNP z opredelitvijo tveganj, ovrednotenjem tveganj, odgovornostjo oseb in rokom za ukrepanje je bil sprejet in se bo dopolnjeval ob koncu leta,
- sprejet je bil nov Pravilnik o računovodstvu,
- na osnovi razmejitve nejavnih prihodkov pri opravljanju javne službe in prihodkov iz tržne dejavnosti so bila sprejeta Sodila za razmejitev prihodkov in odhodkov po dejavnostih, ki opredeljujejo način razporejanja stroškov po stroškovnih mestih in se sproti dopolnjujejo; revizija predlaga še sprejetje in uporabo sodil za delitev stroškov na stroškovne nosilce,
- kalkulacije cen so bile pripravljene in vključene v cenike za leto 2014,
- Program dela in finančni načrt za leto 2014 je bil pripravljen po posameznih nalogah, ki so tudi finančno ovrednotene,
- za namen spremljanja realizacije programa dela in finančnega načrta je bilo pripravljeno Polletno poročilo o delu in finančno poročilo Javnega zavoda Triglavski narodni park, v katerem se je natančno analiziral program dela in finančni načrt za JZ kot celoto in po aktivnostih ter 5-mesečno in 7-mesečno poročilo; revizija predlaga sprejetje navodil o tem, na kakšen način se bo spremljala mesečna realizacija programa dela in finančnega načrta za zavod kot celoto in po aktivnostih in da se takšna poročila mesečno tudi dejansko pripravljajo,
- sprejeta so bila Navodila za prijavo in izvedbo projektov v JZ TNP, ki podrobneje določajo postopek pridobivanja, izvajanja in vrednotenja projektov v TNP, ki pa ne vsebujejo pogojev oziroma določil, do kakšne višine je JZ sposoben kandidirati za pridobitev evropskih sredstev; revizija predlaga, da se navodila dopolnijo tudi z merili oziroma pogoji do kakšne višine je JZ sposoben kandidirati za pridobitev projektov za izvedbo katerih mora zalagati finančna sredstva,
- v Programu dela in finančnem načrtu za leto 2014 so bile določene prioritete naloge, ki se bodo izvajale v prihodnjih letih v okviru financiranja javne službe,
- glede evidenc knjižničnega gradiva revizija ugotavlja, da Pravilnik o popisu sredstev in obveznosti do virov sredstev na splošno opredeljuje način popisa sredstev in obveznosti do virov in ni prilagojen glede na naravo delovanja JZ TNP, analitična evidenca stanja knjižničnega gradiva ni ustrezna ter da popis knjižničnega gradiva ni bil izveden; revizija predlaga, da se Pravilnik o

- popisu sredstev in obveznosti do virov sredstev, vključno s priložo, prilagodi naravi delovanja JZ, vključno z načinom popisovanja knjižničnega gradiva ter da se opravi dejanski popis knjižničnega gradiva in se tako ugotovljeno stanje primerja s stanjem v analitični evidenci in glavni knjigi,
- izterjava zapadlih terjatev se v letu 2014 ni sproti izvajala, zato revizija predlaga, da se izterjava tekoče izvaja, skladno s 54. členom Pravilnika o računovodstvu.

3.2 Izvajanje sanacijskega programa

JZ TNP je za sanacijo negativnega izida 2011-2013 pripravil sanacijski program, ki ga je potrdil Svet JZ TNP na seji 15. 4. 2014. Ključni ukrepi so:

- zmanjšanje stroškov dela za 5 %;
- dodatni varčevalni ukrepi pri materialnih stroških;
- dezinvestiranje poslovno nepotrebnih sredstev;
- nadomestitev komercialnega kredita z najetjem ugodnejšega posojila;
- povečanje priliva tržnih prihodkov.

Načrtovanje zmanjšanja stroškov dela

- prerazporeditev štirih sodelavcev na projektno delo (načrtovan je bil prihranek stroškov javne službe v vrednosti 21.550 EUR; delno prerazporejeni so bili trije sodelavci od 15. 4. 2014 dalje, prihranek je znašal 15.943 EUR);
- zaposlitev s krajšim delovnim časom pri določenih sezonskih zaposlitvah oz. nenadomeščanje daljših odsotnosti od dela (bolniški, porodniški dopusti; predviden prihranek cca. 20.100 EUR; porodniško so nastopile tri sodelavke, ena 15. 5. 2014, druga 24. 6. 2014, tretja 15. 8. 2014, prihranek iz tega naslova je bil dosežen);
- prenehanje projektne zaposlitve po zaključku projekta je bilo izvedeno.

Preliminarna kadrovska analiza ni pokazala možnosti za omejevanje števila zaposlenih brez negativnega dolgoročnega učinka na izvajanje zakonskih obveznosti.

Dodatni varčevalni ukrepi pri materialnih stroških

V programu 2014 so bila opredeljena le nujna vzdrževalna dela, za letne storitve (npr. zavarovanje, elektrika) smo izbrali najcenejše ponudnike (zaradi ugodne ponudbe zavarovalnice je strošek avtomobilskega zavarovanja še 800 EUR nižji od načrtovanega, strošek zavarovanja stavb pa 550 EUR nižji od načrtovanega), manjša vzdrževalna dela smo izvajali z notranjimi kapacitetami, ukinjena so bila vsa potovanja v tujino, ki niso bila neposredno povezana z obveznostmi iz članstva v mednarodnih organizacijah, tiskanje in izdajanje publikacij iz javnih sredstev je bilo omejeno, prav tako stroški povračil za službene telefone (sprememba notranjega pravilnika o uporabi mobilnih telefonov z veljavnostjo od aprila 2014 dalje je prinašala 340 EUR prihranka mesečno), načrtovana sredstva za parkovno infrastrukturo so bila omejena le na najnujnejše primere, ukinjena so bila vsa plačljiva izobraževanja, ki niso nujno potrebna za izvajanje del in nalog, ukinjena sta bila dnevni kliping (prihranek 147 EUR mesečno) in naročila časopisov ter revij, za določeno računalniško programsko opremo smo prešli na prostokodne brezplačne programe (prihranek 1.525 EUR).

Dezinvestiranje poslovno nepotrebnih sredstev

Prednostna je bila odprodaja objekta na Rečici pri Bledu, pri čemer je bila kupnina namenjena kritju lastne udeležbi pri projektih investicijah (v upravni stavbi (požarna varnost), kotlovnici Trenta in informacijskem središču Bohinjka). V tem obdobju smo uredili status etažne lastnine in služnosti na objektu, s postopkom izbire izvedli cenitev nepremičnine ter izvedli dva postopka javne dražbe. Pri tem smo podali zemljišče, ne pa tudi stanovanjske enote, ker se tudi po pogajanjih nobeden od kupcev ni odločil za nakup.

Poleg tega smo prekinili najemno pogodbo za kočo na Čiprju.

Nadomestitev komercialnega kredita z najetjem ugodnejših posojil

JZ TNP je v prvi polovici leta poizvedoval pri dveh poslovnih bankah glede financiranja pod bolj ugodnimi pogoji (nižja obrestna mera). Kreditni odbori bank vlog niso potrdili. Vzpostavljen je bil tudi kontakt glede zadolževanja pri EZR. Pojasnili so nam osnovne postopke pri zadolževanju, pri

čemer so poudarili, da je »Podlaga za prvo odobritev (in nadaljnje spremljanje) likvidnostnega posojila PU je s strani resornega ministrstva in oz. Vlade RS potrjen finančni načrt posrednega PU in na tej podlagi izdelana ocena denarnih tokov, iz katere je jasno razviden vir za poplačilo posojila...«. Glede na redno odplačevanje kreditnih obveznosti smo predlagali poslovni banki kreditodajalki obravnavo za znižanje obrestne mere, vendar do konca leta nismo dobili pozitivnega odziva.

Povečanje prihodkov pri prodaji blaga in storitev na trgu

V finančnem načrtu smo načrtovali povečanje prihodkov zlasti v zvezi z delovanjem novega informacijskega centra na Bledu, pri prodaji nočitev zaradi novih pristopov pri trženju teh storitev, vodenjem, ter s trženjem programov za izobraževanje in usposabljanje v informacijskem središču v Trenti. Povečanje dohodkov smo realizirali, in sicer 32.591 EUR.

Svet JZ TNP na sejah (3. 7. 2014, 1. 10. 2014) redno spremljal finančno stanje in izvajanje sanacijskega programa, vključno s spremljanjem ocene tveganja.

Sanacijski program je bil pomembno vodilo za poslovanje JZ TNP, vendar se je izkazalo, da so se v letu 2014 pojavile dogodki, ki niso bili predvideni v sanacijskem programu (znatnejše zmanjšanje stroškov dela ni bilo mogoče v tem obdobju brez temeljite kadrovske analize, odprodaja nepremičnine ni uspela zaradi premajhnega interesa kupcev, delovni program je bil sprejet konec leta, zato ni bilo mogoče porabiti sredstev proračuna po investicijski pogodbi...). Kljub temu smo poslovanje prilagajali ciljem sanacijskega programa in tako v letu 2014 nismo ustvarili dodatne izgube, redno odplačevali kreditne obveznosti, ter sanirali za leto 2014 načrtovan del primanjkljaja.

Sanacijski program bo treba redno, zlasti ob sprejemanju tekočega finančnega načrta, ustrezno aktualizirati.

4 CILJI DELOVANJA JZ TNP IN PRIORITETE UPRAVLJANJA ZA LETO 2015

Vizija JZ TNP je, da zavarovano območje TNP postane vzoren primer uspešnega usklajevanja naravovarstvenih, gospodarskih, rekreacijskih in družbeno-kulturnih interesov s skupnim ciljem: zagotavljati ohranjeno naravo, okolje in kulturno dediščino ter spodbujati sonaravni razvoj Julijskih Alp za prihodnje generacije.

V letu 2015 načrtujemo nadaljevanje izvajanja rednih nalog javne službe in uveljavitev določil ZTNP-1 v okviru NU, za katerega predvidevamo potrditev v prvi polovici leta 2015. Izvajala se bodo dela na področjih ohranjanja narave, urejanja prostora, razvoja, varstva in upravljanja prostoživečih živali, varstva kulturne dediščine ter prostorskega informacijskega sistema.

Prednostne skupine nalog

V izhodiščih MOP za pripravo programa dela in finančnega načrta za leto 2015 so opredeljene tri prednostne skupine nalog:

1. varstvene, upravljavske in nadzorne naloge (spremljanje stanja in izvajanje ukrepov za ohranjanje biotske raznovrstnosti in naravnih vrednot, izvajanje upravnih postopkov ter nadzora);
2. naloge urejanja obiska in ozaveščanja javnosti (redno delovanje informacijskih središč, v letu 2015 je poudarek na vzpostavljanju informacijskega središča v Bohinju);
3. razvojne naloge (sodelovanje z lokalnimi skupnostmi in drugimi razvojnimi deležniki, vključevanje v razvojne programe in projekte tekoče finančne perspektive).

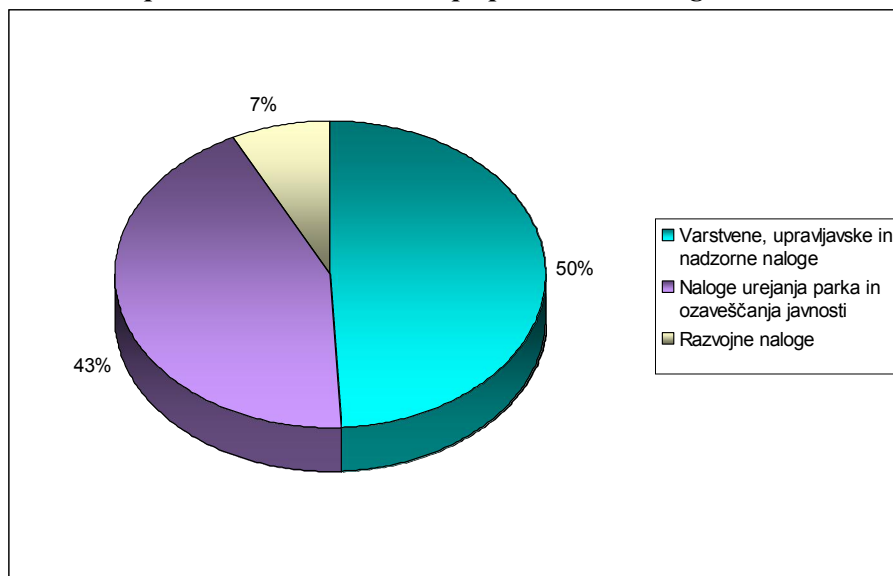
Vse naloge v programu dela so razvrščene v te tri skupine. Pri vsaki nalogi je pripadnost prioritetni skupini označena pri oznaki 'Vrsta naloge', razvidna pa je tudi v tabelaričnem pregledu v prilogi (Tabela 23).

Za izvajanje varstvenih in upravljaljskih ter nadzornih nalog bo zavod porabil 50 % delovnih ur zaposlenih in 39 % finančnih sredstev.

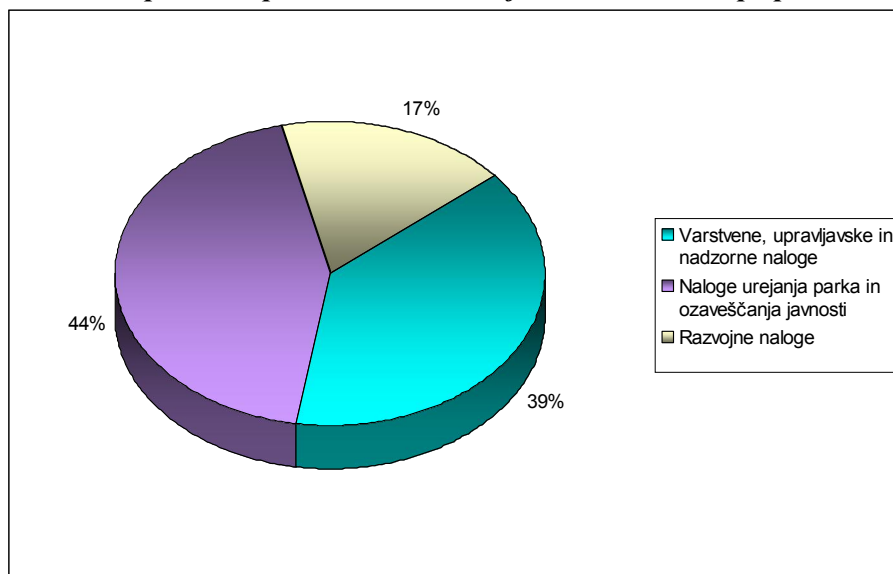
Za izvajanje nalog urejanja obiska in ozaveščanja javnosti bo zavod porabil 43 % delovnih ur zaposlenih in 44 % finančnih sredstev.

Za izvajanje razvojnih nalog bo zavod porabil 7 % delovnih ur zaposlenih in 17 % finančnih sredstev.

Slika 1: Razporeditev načrtovanih ur po prioritetnih nalogah

Slika 2: Razporeditev porabe načrtovanih finančnih sredstev po prioritetnih nalogah

Deleži po prednostnih skupinah nalog odstopajo od splošnih priporočil in so odraz specifičnega poudarka JZ TNP na prvih dveh skupinah prednostnih nalog zaradi obsega pooblastil (varstvene in nadzorne naloge, vodenje določenih upravnih postopkov, upravljanje lovišča), kakor tudi vodenje in delovanje treh informacijskih središč.

Medtem ko so deleži načrtovanih ur v odstotkih dokaj blizu izhodiščem, pa poraba sredstev po deležih odstopa od izhodišč. Pri slednji je namreč v izračunu odstotkov upoštevana poraba vseh sredstev, tudi investicijskih. V letu 2015 se nadaljujejo dela pri izgradnji IC Bohinjka, pri kateri so kot prednostne

naloge opredeljene naloge urejanja in ozaveščanja ter razvojne naloge. Visok znesek investicije posledično vpliva na visoko vrednost deleža pri prednostnih nalogah 2 in 3.

VARSTVENI CILJI ZAVAROVANEGA OBMOČJA ZA LETO 2015

Spremljanje stanja na področju naravnih vrednot ne kaže bistvenih sprememb, ki bi zahtevale posebne ukrepe v tem letu. Z analizo v letu 2014 smo ugotovili, da je v uradnih evidencah topologija naravnih vrednot v več primerih napačna, kar lahko vodi do zapletov pri postopkih, zato bomo v letu 2015 skupaj z ZRSVN sprožili postopke sprememb za ureditev stanja. V letu 2015 bo potekal pregled stanja naravnih vrednot skladno s protokolom, pripravljenim v letu 2014.

Za področje biotske raznovrstnosti prvenstveno spremljamo stanje določenih vrst in habitatnih tipov (ciljne vrste območja Natura 2000, večji sesalci, divji petelin, rušavec, belka) ter pojavljanje invazivnih tujerodnih vrst. Zaradi aktualnih dogajanj na območju Vogla (urejanje smučišča) bomo okrepili monitoring ruševca ter usmerili na to območje. Ugotavljamo, da so grožnje zaradi človekovih dejavnosti na območju parka neenakomerno porazdeljene, splošen trend je povečevanje možnosti motenj zaradi večanja in razpršenosti obiska, kakor tudi stalnejše prisotnosti človeka (v dnevnem in tudi letnem času). V skladu z možnostmi bomo s krajevnimi deležniki delovali na umirjanju prometa/obiska (obseg je odvisen glede na možna projektna sredstva), nadzoru, vzgajanju in usmerjanju obiskovalcev.

Na področju kulturne dediščine kot prednostni varstveni cilj zasledujemo svetovanje investitorjem pred začetkom gradenj - v fazi pridobivanja potrebnih dovoljenj. Še naprej bomo sodelovali s pristojnim strokovnim zavodom in skupno svetovali s področja kulturne dediščine, po potrebi vključevali območno pristojno upravno enoto ter svetovali tudi v sklopu terenskih pisarn.

Vsebine kulturne dediščine bomo vključevali v pripravo strokovnih mnenj, ki se nanašajo na gradnje objektov. Prizadevali si bomo, da bodo gradnje skladne z lokalno značilno stavbno tipologijo.

Spremljanje stanja enot nepremične kulturne dediščine, ki so vpisane v register, bo potekalo skladno z načrtom, pripravljenim v letu 2014. Pri tem bosta med 30 enot kulturne dediščine, za katere se načrtuje pregled stanja v letu 2015, vključeni vsaj ena izmed planin in naselje Studor.

Pomembno področje bo tudi vzpostavljanje informacijskega središča v Bohinju, namenjen stalnejši in boljši prisotnosti uprave TNP na območju, kjer je največ prebivalcev ter na ta način predvsem preprečevati za biotsko raznovrstnost škodljive posege in dejavnosti.

Največji vpliv na biotsko raznovrstnost imata kmetijstvo in gozdarstvo. Na področju kmetijstva bomo spodbujali ekstenzivne trajnostne rabe (program razvoja podeželja) na področju gozdarstva pa vključevanje varstvenih ciljev/ukrepov/režimov v gozdno gospodarsko načrtovanje ter izvajanje, v skladu z Načrtom upravljanja.

Ključno je kakovostno in učinkovito delovanje nadzorne službe, zato je ta dejavnost stalnica prednostnih ciljev. Z rednim dodatnim usposabljanjem na področju vsebin biotske raznovrstnosti in tudi upravne nadzora bomo nadgrajevali standard nadzorne službe.

Glavni cilji programa dela in upravljanja za leto 2015 so:

- izvajanje javnih nalog in pooblastil;
- finančna konsolidacija poslovanja in njena večja transparentnost ter krepitev ugleda JZ TNP;
- sodelovanje pri sprejemu predloga načrta upravljanja TNP na Vladi RS in njegovo izvajanje v okviru določenega finančnega okvira;
- izvajanje Programa upravljanja z območji Natura 2000 v Sloveniji (2015 – 2020);
- izvajanje upravljaljskih ukrepov za najbolj ogrožene vrste in habitatne tipe;

- vzdrževanje podatkovnih baz, nadaljnje vzpostavljanje ustreznih povezav, izmenjava podatkov z javnimi zavodi s področja varstva narave o vrstah in habitatnih tipih na območju TNP;
- interno usposabljanje nadzorne, informacijske in vodniške službe, o naravovarstvenih vsebinah TNP (naravna in kulturna dediščina, Natura 2000, biotska raznovrstnost, vključno s tujerodnimi invazivnimi vrstami);
- povečanje delovanja na področju svetovanja na terenu, ob parkovnih dogodkih, srečanja z domačini ipd.;
- povečanje aktivnosti na področju promocijsko tržne dejavnosti s ciljem boljše vertikalne povezanosti med informacijskimi središči TNP ter njenim okoljem, ki vključuje okrepljeno sodelovanje z lokalno skupnostjo, lokalnimi turističnimi organizacijami ter razvojnimi agencijami in podjetji na širšem območju TNP, kar bo v prihodnosti posledično vplivalo na povečanje prihodkov TNP kot tudi ostalih vključenih deležnikov. Prihodek iz promocijsko tržne dejavnosti se bo namenil za razvoj promocijsko tržne dejavnosti na TNP;
- aktivnejše pridobivanje novih artiklov domače obrti ter slovenskih podjetji za prodajo na prodajnih mestih TNP z logotipom TNP;
- aktivnejše delovanje na področju razvojno raziskovalne dejavnosti TNP s ciljem ustanovitve raziskovalne skupine, uspešnih prijav, sodelovanja in skrbnega izvajanja projektov ter razvojnih usmeritev javnega zavoda na podlagi 10., 11., in 56. člen ZTNP-1.
- aktivnejše sodelovanje z ustanoviteljem, vzgojno-izobraževalnimi in znanstveno-raziskovalnimi ustanovami ter podjetji doma in v tujini;
- dokončanje gradnje in vzpostavitve delovanja večnamenskega informacijskega središča v Bohinju.

Pri pripravi programa dela ter opredelitvi glavnih ciljev v letu 2015 smo upoštevali predvsem pobude s strani zaposlenih na TNP ter tudi predlog osnutka Načrta upravljanja. Ker so naloge v tem programu pripravljene po posameznih službah, je povezava nalog z aktivnostmi iz predloga Načrta upravljanja razvidna iz preglednice, ki je v prilogi dokumenta (Tabela 24: Povezava nalog iz Programa dela 2015 z aktivnostmi NU).

5 IZVAJANJE REDNIH NALOG JAVNE SLUŽBE NA PODROČJU UPRAVLJANJA NARODNEGA PARKA

JZ TNP opravlja naslednje sklope nalog (povzeto po ZTNP-1):

Naloge javne službe upravljanja narodnega parka:

- ohranjanje narave,
- varstvo kulturne dediščine,
- upravljanje Lovišča s posebnim namenom Triglav,
- upravljanje z nepremičninami v TNP, ki so v lasti države in ki služijo namenom narodnega parka.

Strokovna pomoč in svetovanje na področjih:

- ekološkega kmetovanja in razvoja podeželja,
- ohranjanja kulturne dediščine,
- razvoja eko turizma,
- gradnje, rekonstrukcije in obnove objektov.

Druge naloge:

- izvajanje raziskovalnih nalog v zvezi z upravljanjem TNP,
- sodelovanje z mednarodnimi organizacijami s področja varstva narave,
- sodelovanje z ZRSVN in ZVKDS ter z upravljavci zavarovanih območij doma in v tujini,
- sodelovanje z vzgojno-izobraževalnimi in znanstveno-raziskovalnimi ustanovami,
- izvajanje nalog za doseganje ciljev mednarodno priznanih oblik varstva območij narave, ki narodni park vključujejo ali se nanj nanašajo.

Javna pooblastila:

- izvajanje neposrednega nadzora v TNP,
- izvajanje lovsko čuvajske službe v Lovišču s posebnim namenom Triglav,
- izvajanje predkupne pravice države do nakupa nepremičnin v narodnem parku,
- izdaja mnenj, soglasij, dovoljenj in drugih upravnih določb na podlagi ZTNP-1 in drugih predpisov,
- upravljanje z bazami podatkov, ki se nanašajo na TNP.

Popolna uveljavitev določil ZTNP-1 zahteva delo na pravno-sistemski ravni (interni akti), pripravo in sprejem NU, izdajanje soglasij in mnenj, izvajanje naravovarstvenega nadzora in z zakonom predpisanih prekrškovnih postopkov, priprava programa izvajanja naravovarstvenih in razvojnih nalog v TNP, sodelovanje in usklajevanje s sektorji, lokalnimi prebivalci in širšo zainteresirano javnostjo.

5.1 Pravne podlage in programski dokumenti

Vrsta naloge: 1/2/3

Pravna podlaga:

ZON:	133. člen – drugi odstavek
ZTNP-1:	10. člen – drugi odstavek; 22. člen – prvi odstavek; 42. člen – 1. točka prvega odstavka; 49. člen – drugi odstavek; 50. člen; 51. člen

Kratek opis:

Učinkovito upravljanje narodnega parka in celovito izvajanje z ZTNP-1 določenih nalog je vzročno posledično povezano z ustreznimi pravno-sistemskimi in programsko-vsebinskimi podlagami.

Ključni programski dokument, ki zagotavlja pravilno, celovito in učinkovito izvajanje z ZTNP-1 predpisanih nalog je Načrt upravljanja JZ TNP (v nadaljevanju NU TNP). Njegova priprava je v sklepni fazi, sledi postopek sprejemanja z uredbo Vlade RS. Načrtovane aktivnosti JZ TNP v letu 2015 so zlasti:

- obravnava predloga na strokovnem svetu TNP,
- obravnava in sprejetje predloga na svetu TNP,
- sodelovanje z MOP pri postopkih obravnave in sprejemanja uredbe NU,
- vključevanje ukrepov/dejavnosti NU v druge programske dokumente,
- izvajanje NU.

Do sprejetja NU se pri izvajanju nalog uporabljajo Začasne upravljaljske smernice, prav tako so v tem programu opredeljene naloge vsebinsko usklajene s predlogom NU.

Na podlagi obravnave izvajanja ZTNP-1 na 39. redni seji Odbora Državnega zbora RS za kmetijstvo, gozdarstvo, prehrano in okolje dne 4. junija 2014 je bil sprejet sklep, ki Vlado RS zavezuje, da pospeši pripravo NU TNP in prouči potrebo za spremembe ZTNP-1. JZ TNP bo v procesu preveritev sodeloval in podal stališča z vidika upravljavca.

V zvezi s programom izvajanja ZTNP-1 bo JZ TNP sodeloval z MOP zlasti pri naslednjih aktivnostih:

- priprava analitičnih izhodišč in gradiv, sodelovanje na delavnicah ter usklajevanje vsebin za uvrstitev parkovnih razvojnih usmeritev v sektorske in druge razvojne programe na državni, regionalni in lokalni ravni in koordinacija s posameznimi resortji (določbe 10. in 11. člena) na operativni ravni (koordinacija dela z lokalnimi skupnostmi in zainteresiranimi deležniki znotraj parka, priprava in usklajevanje strokovnih gradiv),
- sodelovanje pri proučitvi predlogov za spremembe ZTNP-1,
- sodelovanje pri izhodiščih v zvezi s pripravo DPN za smučišče Vogel (določbe 74. člena),
- izvedba nalog v zvezi s presojo vplivov na okolje za posege, dejavnosti in ravnanja na območju Rudnega polja na Pokljuki (določbe 14. člena),

- nadaljevanje priprave strokovnih gradiv za določitev krajinske tipologije na območju TNP in za oblikovanje pravilnika (določbe 23. člena),
- izvajanje Programa upravljanja z območji Natura 2000 v Sloveniji (2015-2020).

Delo zahteva dobro poznavanje obstoječih predpisov, kakor tudi spremljanje nove zakonodaje ter sprememb in dopolnitev obstoječih pravnih podlag, ki neposredno in posredno vplivajo na opravljanje posameznih nalog JZ TNP.

V primeru pobud ali postopkov sprememb predpisov bo upravljavec spremljal in skladno s svojimi nalogami aktivno sodeloval pri zastopanju varstvenih in razvojnih interesov narodnega parka.

Dolgoročni cilj:

Učinkovito upravljanje zavarovanega območja in celovito izvajanje ZTNP-1.

Načrtovane aktivnosti v letu 2015 (letni cilj):

- sodelovanje pri pripravi vladne uredbe o načrtu upravljanja (uskladitev strokovnega predloga z razpoložljivimi finančnimi viri in kadrovskimi možnostmi, oblikovanje stališč k pripombam iz javne obravnave, pomoč pri usklajevanju v okviru medsektorskega usklajevanja predloga),
- spremljanje in sodelovanje pri spremembah predpisov s področij vsebin ZTNP-1,
- sodelovanje pri pripravi razvojnih programov,
- koordinacija operativnega izvajanja 10. in 11. člena ZTNP-1.

Sodelujoče institucije:

MOP, MGRT, MK in druga ministrstva, ZRSVN, ZVKDS, ZGS, ZZRS, SVRK

Kazalniki učinkovitosti izvajanja nalog:

- priprava vseh strokovnih nalog v postopku priprave predloga NU in izvedba opravil v postopku sprejemanja uredbe o NU, ki so v pristojnosti upravljavca (delež izdanih strokovnih podlag glede na ciljno vrednost 100 % in upoštevanje rokov),
- priprava in uskladitev strokovnih gradiv za izvajanje ZTNP-1 in sklepe MOP (npr. določitev obsega smučišč in kampa, digitalni prikaz meje, razvojne usmeritve, poročilo o izvajanju zakona) (delež izdelanih gradiv glede na ciljno vrednost 100 % in upoštevanje rokov),
- vključenost vsebine pripravljenih izhodišč, mnenj in gradiv v razvojnih dokumentih ter predpisih z vsebinskih področij dela JZ TNP (delež upoštevanih izhodišč, mnenj glede na ciljno vrednost 100 %).

Nosilec naloge:		direktor
Število zaposlenih na nalogi:		6
Skupno število ur:		1.120
A.	Stroški dela:	23.113 €
B.	Splošni materialni stroški:	5.263 €
C.	Finančna sredstva za nalogo:	0 €
D.	Investicije:	0 €

5.2 Sodelovanje pri pripravi smernic in mnenj ter pogojev in soglasij

5.2.1 Sodelovanje pri pripravi naravovarstvenih smernic in smernic za varstvo in ohranitev kulturne dediščine

Vrsta naloge: 1

Pravna podlaga:

ZON: 133. člen – 6. točka drugega odstavka
ZTNP-1: 29. člen – prvi in drugi odstavek; 42. člen – 5. točka prvega odstavka

Kratek opis:

Pri prostorskem in sektorskem načrtovanju sodeluje JZ TNP s strokovnimi podlagami v postopku priprave naravovarstvenih smernic z ZRSVN (OE Kranj in Nova Gorica), ki deluje kot pristojna strokovna organizacija na področju ohranjanja narave in je v skladu z ZON odgovorna za njihovo pripravo. Vključevanje naravovarstvenih vsebin v pripravo strokovnih podlag JZ TNP poteka usklajeno s Strokovno službo upravljalca narodnega parka.

JZ TNP sodeluje tudi pri pripravi smernic za varstvo in ohranitev kulturne dediščine za prostorske načrte, katere nosilca sta območni enoti ZVKDS (Kranj in Nova Gorica). V fazi priprave prostorskega načrta JZ TNP izdelava strokovne podlage za smernice, v fazi sprejemanja prostorskega načrta pa sodeluje pri pripravi mnenja o upoštevanju smernic.

Dolgoročni cilj:

Ustrežno vključevanje varstvenih in razvojnih usmeritev za doseganje ciljev, opredeljenih z ZTNP-1 in NU (oz. ZUS) TNP.

Načrtovane aktivnosti v letu 2015 (letni cilj):

- priprava strokovnih podlag za naravovarstvene smernice k 3-4 sektorskim načrtom v zvezi z rabo naravnih virov v narodnem parku (gozdnogospodarski, lovskoupravljaljski in ribiškogojitveni načrti) ter sodelovanje v postopkih usklajevanja,
- priprava strokovnih podlag za naravovarstvene smernice in smernice za varstvo in ohranitev kulturne dediščine k 3 prostorskim načrtom v narodnem parku (DPN, OPN, OPPN) ter sodelovanje v postopkih usklajevanja.

Sodelujoče institucije:

ZRSVN OE Kranj, ZRSVN OE Nova Gorica, ZGS OE Bled, ZGS OE Tolmin, ZZRS

Kazalniki učinkovitosti izvajanja nalog:

- pravočasnost priprave strokovnih podlag – delež izdanih strokovnih podlag v predpisanem roku glede na ciljno vrednost (100 %),
- število pripravljenih strokovnih podlag in dopolnitev ter mnenj v letu 2015 (predvidoma 6).

Nosilec naloge:	Igor Zakotnik
Število zaposlenih na nalogi:	4
Skupno število ur:	270
A. Stroški dela:	5.367 €
B. Splošni materialni stroški:	766 €
C. Finančna sredstva za nalogo:	0 €
D. Investicije:	0 €

5.2.2 Sodelovanje pri pripravi naravovarstvenih in kulturnovarstvenih pogojev in soglasij

Vrsta naloge: 1

Pravna podlaga:

ZON: 133. člen – 7. in 13. točka drugega odstavka
ZTNP-1: 30. člen – peti odstavek; 42. člen – 6., 14. in 17. točka prvega odstavka; 46. člen – 4. točka prvega odstavka

Kratek opis:

V postopku izdaje naravovarstvenih in kulturnovarstvenih pogojev oz. naravovarstvenega in kulturnovarstvenega soglasja JZ TNP sodeluje s strokovnim mnenjem pri gradnjah in drugih posegih v prostor ter posegih v naravo. V mnenju so podana izhodišča in usmeritve k dopustnim posegom oz. utemeljitve v primeru negativnega mnenja, ki izhajajo iz varstvenega režima in pravil ravnanj, skladno z ZTNP in NU (ZUS). Mnenja se posredujejo MOP – ARSO ter območnim enotama ZVKDS in ZRSVN ter po potrebi še kateri drugi organizaciji.

Dolgoročni cilj:

Zagotavljanje doseganja z ZTNP-1 in NU TNP opredeljenih ciljev zavarovanega območja (spoštovanje varstvenih režimov, upoštevanje pravil ravnanja ter varstvenih in razvojnih usmeritev). Gradnja objektov se načrtuje in izvaja ob upoštevanju značilnosti stavbne tipologije.

Načrtovane aktivnosti v letu 2015 (letni cilj):

- priprava mnenj (ob upoštevanju večletnega povprečja se pričakuje 180-200 zahtevkov) vključno s terenskimi ogledi in fotodokumentiranjem,
- svetovanje strankam glede gradenj in drugih posegov v prostor (terenski ogledi, predhodna mnenja in usmeritve), s posebnim poudarkom na svetovanju, osveščanju prebivalcev glede odvajanja in čiščenja odpadnih voda,
- svetovanje strankam z ogledi v okviru terenskih pisarn,
- spremljanje poteka gradnje zahtevnejših objektov v posameznih fazah,
- sodelovanje z lokalnimi skupnostmi, upravnimi enotami, ministrstvi (MOP, MK).

Sodelujoče institucije:

parkovne lokalne skupnosti, upravne enote, ministrstva (MOP, MK), ZRSVN, ZVKDS, ZGS, ZZRS, komunalna podjetja, pašne in agrarne skupnosti, PZS in planinska društva ...

Kazalniki učinkovitosti izvajanja nalog:

- pravočasnost odločanja v upravnih postopkih (delež izdanih mnenj v predpisanem roku glede na ciljno vrednost 100 %),
- zagotovitev prisotnosti zaposlenega s področja oddelka za prostor v terenskih pisarnah v Stari Fužini (oz. v okviru stalnejše prisotnosti službe v Bohinjki) in na Koprivniku v Bohinju (enkrat mesečno od vključno meseca maja do vključno meseca oktobra – 12 svetovalnih dni),
- obseg svetovanja (delež izvedenih svetovanj glede na število zainteresiranih (%)).

Nosilec naloge:		Tea Lukan Klavžer
Število zaposlenih na nalogi:		5
Skupno število ur:		3.720
A.	Stroški dela:	67.164 €
B.	Splošni materialni stroški:	4.850 €
C.	Finančna sredstva za nalogo:	0 €
D.	Investicije:	0 €

5.2.3 Spremljanje stanja na področju gradenj

Vrsta naloge: 1

Pravna podlaga:

ZON: 133. člen – 7. in 13. točka drugega odstavka ter tretji odstavek
 ZTNP-1: 46. člen – 1. točka prvega odstavka, 59. člen, 5., 6. in 7. odstavek

Kratek opis:

JZ TNP je na podlagi javnega pooblastila zadolžen za izvajanje neposrednega nadzora na območju narodnega parka (46. člen, 1. točka prvega odstavka ZTNP-1) na področju graditve objektov in

posegov v prostor. Preverja se upoštevanje pogojev v izdanih naravovarstvenih in kulturnovarstvenih soglasjih (pri katerih upravljavec sodeluje z mnenjem) pri izvedbi posegov v prostoru.

V sodelovanju z NNS načrtujemo nadaljevanje izvajanja rednega neposrednega nadzora na področju graditve objektov in posegov v prostor. Prizadevanja bodo usmerjena prednostno k ozaveščanju graditeljev (svetovanje, informiranje na spletni strani). V primerih kršitev zakonodaje bo upravljavec s predvidoma nedovoljenimi gradnjami in drugimi posegi v prostor seznanil pristojni inšpektorat.

Dolgoročni cilj:

Graditelji bodo dobro ozaveščeni. Primeri nelegalnih (nedovoljenih, neskladnih) gradenj in drugih posegov v prostor naj bi upadalo. Posamične primere bodo pristojne inšpekcijske službe sprotno in učinkovito obravnavale, nesprejemljivi posegi pa bodo sanirani oziroma odstranjeni. Gradnja objektov se načrtuje in izvaja ob upoštevanju značilnosti stavbne tipologije.

Načrtovane aktivnosti v letu 2015 (letni cilj):

- redno spremljanje stanja na področju gradenj in drugih posegov v prostor z ozaveščanjem strank, pooblaščenec, izdelovalcev dokumentacij,
- sodelovanje z IRSOP (gradbena inšpekcija ter inšpekcija za okolje in naravo).

Sodelujoče institucije:

IRSOP/gradbena inšpekcija ter inšpekcija za okolje in naravo

Kazalniki učinkovitosti izvajanja nalog:

- svetovanje vsem zainteresiranim strankam – delež opravljenih svetovanj glede na ciljno vrednost (100 %),
- obseg posredovanih obvestil in seznanitev pristojnim inšpekcijskim službam (delež seznanitev glede na število z nadzorom ugotovljenih predvidoma nelegalnih gradenj (glede na ciljno vrednost (100 %).

Nosilec naloge:		Tea Lukan Klavžer
Število zaposlenih na nalogi:		4
Skupno število ur:		200
A.	Stroški dela:	4.008 €
B.	Splošni materialni stroški:	545 €
C.	Finančna sredstva za nalogo:	0 €
D.	Investicije:	0 €

5.2.4 Izdaja soglasij upravljavca narodnega parka

Vrsta naloge: 1

Pravna podlaga:

ZON: 133. člen – 7. točka drugega odstavka

ZTNP-1: 31. člen – prvi odstavek; 46. člen – 4. točka prvega odstavka

Kratek opis:

JZ TNP je po ZTNP-1 pristojni soglasodajalec za nekatera ravnanja, katerih izvedba je na območju TNP ob upoštevanju predpisanih varstvenih režimov omejena ali prepovedana. Ravnanja, za katera je treba pridobiti soglasje javnega zavoda in so vsebinsko povezana z delom strokovne službe, so:

- znanstvene raziskave (vezane na neživo in živo naravo),
- odvzemi živali, rastlin in gliv prostoživečih vrst, ki niso zavarovane po predpisih, ki urejajo ohranjanje narave, in niso divjad ali ribe, iz narave,
- odvzemi mineralov in fosilov v izobraževalne ali znanstvene namene,
- odvzemi mivke, peska in proda iz strug vodotokov ter vodnih in priobalnih zemljišč,

- letenje z motornimi zrakoplovi za potrebe geodetskega, filmskega ter dokumentarnega snemanja in znanstvene raziskave,
- vzletanje in pristajanje z jadralnimi padali, zmaji ali baloni,
- turistične, športne in rekreacijske dejavnosti na vodotokih in stoječih vodah, ki niso ribolov po predpisih, ki urejajo sladkovodno ribištvo,
- prirejanje javnih shodov, prireditev in športnih tekmovanj (v osrednjem območju narodnega parka),
- šotorjenje in taborjenje zunaj za to določenih mest,
- uporaba motornih sani in drugih vozil na motorni pogon za vožnjo po snegu in ledu v primerih, določenih z ZTNP-1,
- postavljanje znakov za označevanje zgodovinskih in tematskih poti,
- snemanje filmov, videospotov in videoproduktov za javno predvajanje,
- odvzemi rastlin prostoživečih vrst, vključno z glivami, v komercialne namene.

Dolgoročni cilj:

Zagotavljanje doseganja z ZTNP-1 in NU (oz. ZUS) TNP opredeljenih ciljev zavarovanega območja (spoštovanje varstvenih režimov, upoštevanje pravil ravnanja, pogojev).

Načrtovane aktivnosti v letu 2015 (letni cilj):

- vodenje postopkov izdaje soglasij,
- svetovanje izvajalcem dejavnosti in usklajevanje z različnimi deležniki – nosilci dejavnosti, ravnanj ali posegov,
- spremljanje izvajanja in stanja na podlagi izdanih soglasij k dejavnostim, ravnanjem ali posegom.

Sodelujoče institucije:

UL, ZRSVN, ZZRS

Kazalniki učinkovitosti izvajanja nalog:

- pravočasnost odločanja v upravnih postopkih – delež izdanih soglasij v predpisanem roku glede na ciljno vrednost (100 %),
- svetovanje vsem zainteresiranim (delež opravljenih svetovanj).

Nosilec naloge:		Igor Zakotnik
Število zaposlenih na nalogi:		6
Skupno število ur:		500
A.	Stroški dela:	7.328 €
B.	Splošni materialni stroški:	1.029 €
C.	Finančna sredstva za nalogo:	0 €
D.	Investicije:	0 €

5.2.5 Izdaja mnenj upravljavca narodnega parka v postopkih drugih sektorjev

Vrsta naloge: 1

Pravna podlaga:

ZON: 133. člen – 7. točka drugega odstavka

ZTNP-1: 31. člen – tretji odstavek; 46. člen – drugi odstavek

Kratek opis:

Pristojnost JZ TNP je priprava mnenj v vseh postopkih, ki jih določajo predpisi drugih sektorjev in v katerih se uveljavlja pravna korist JZ TNP. Upoštevaljoč vsebino dela so to predvsem postopki ARSO v zvezi z dovolitvijo izjemnih ravnanj z osebki zavarovanih prostoživečih vrst, ki jih predpisujejo Uredba o zavarovanih prostoživečih živalskih vrstah, Uredba o zavarovanih prostoživečih rastlinskih vrstah in Uredba o zavarovanih prostoživečih vrstah gliv.

Dolgoročni cilj:

Zagotavljanje doseganja z ZTNP-1 in NU (oz. ZUS) TNP opredeljenih ciljev zavarovanega območja.

Načrtovane aktivnosti v letu 2015 (letni cilj):

- priprava mnenj v postopkih ARSO za dovolitev izjemnih ravnanj z živalmi, rastlinami in glivami zavarovanih prostoživečih vrst,
- sodelovanje na usklajevalnih sestankih in sklicanih ustnih obravnavah.

Sodelujoče institucije:

ARSO, ZRSVN, NVO, ZGS, ZZRS

Kazalniki učinkovitosti izvajanja nalog:

- pravočasnost odločanja v upravnih postopkih – delež izdanih mnenj v predpisanem roku glede na ciljno vrednost (100 %).

Nosilec naloge:	Andrej Arih	
Število zaposlenih na nalogi:	1	
Skupno število ur:	40	
A.	Stroški dela:	648 €
B.	Splošni materialni stroški:	336 €
C.	Finančna sredstva za nalogo:	0 €
D.	Investicije:	0 €

5.2.6 Izvajanje predkupne pravice države do nakupa nepremičnin v narodnem parku

Vrsta naloge: 1

Pravna podlaga:

ZON: 84. člen

ZTNP-1: 46. člen – 3. točka prvega odstavka; 47. člen

Kratek opis:

JZ TNP izvaja predkupno pravico države skladno z ZON in ZTNP-1. Država je v TNP predkupni upravičenec na gozdnih, vodnih, kmetijskih in tudi stavbnih zemljiščih. Prodajalec o nameravani prodaji zemljišča v zavarovanem območju obvesti JZ TNP, ki mu pošlje izjavo o uveljavljanju oziroma neuveljavljanju predkupne pravice.

Dolgoročni cilj:

Povečanje deleža državnih zemljišč oziroma povečanje deleža zemljišč v upravljanju JZ TNP. Izvajanje odkupa zemljišč v obsegu, ki je določen v NU – ob upoštevanju naravovarstvenega pomena zemljišč (prvo in drugo varstveno območje, ožja zavarovana območja, naravne vrednote, zemljišča s pomembnimi habitatnimi tipi, varovalni gozdovi in gozdni rezervati, mokrišča, mirna območja).

Načrtovane aktivnosti v letu 2015 (letni cilj):

Glede na finančno stanje sredstev za redno delovanje zavoda v letu 2015 ni načrtovan nakup zemljišč s predkupno pravico, ampak le izvedba postopkov:

- izvajanje predkupne pravice države do nakupa nepremičnin v TNP (glede na podatke iz preteklih let v letu 2015 pričakujemo okoli 100 ponudb za prodajo zemljišč),
- upravljanje z bazami podatkov.

Kazalniki učinkovitosti izvajanja nalog:

- pravočasnost odločanja: delež izdanih izjav v predpisanem roku glede na ciljno vrednost (100 %),

- svetovanje vsem zainteresiranim: delež opravljenih svetovanj glede na ciljno vrednost (100 %).

Nosilec naloge:		Miha Marolt
Število zaposlenih na nalogi:		1
Skupno število ur:		200
A.	Stroški dela:	2.144 €
B.	Splošni materialni stroški:	258 €
C.	Finančna sredstva za nalogo:	0 €
D.	Investicije:	0 €

5.3 Spremljanje in analiziranje stanja narave ter izvajanje ukrepov varstva

5.3.1 Natura 2000 v TNP

Vrsta naloge: 1

Pravna podlaga:

ZON: 133. člen – 4. in 7. točka drugega odstavka

ZTNP-1: 42. člen – 4., 5. in 7. točka prvega odstavka; 44. člen – 5. točka; 46. člen – 5. točka prvega odstavka

Kratek opis:

Območje TNP je vključeno v evropsko ekološko omrežje Natura 2000, ki je ključni element skupne evropske naravovarstvene zakonodaje. Po Direktivi o habitatih so na območju narodnega parka določena tri posebna ohranitvena območja (POO): Julijske Alpe, Poključka barja in Radovna: most v Sr. Radovni – jez HE Vintgar. V skladu z Direktivo o pticah pa je območje narodnega parka z izjemo Bohinjskega jezera opredeljeno kot posebno območje varstva (POV) Julijci. S prenosom zahtev iz navedenih direktiv v slovenski pravni red ter operativnega programa, ki ga je v zvezi z izvajanjem Natura 2000 za obdobje 2015-2020 sprejela Vlada RS, so tudi za JZ TNP oblikovane ključne naloge, ki jih mora kot pristojni upravljavec zavarovanega območja izvesti za zagotavljanje ugodnega stanja evropsko pomembnih vrst in habitatnih tipov.

Dolgoročni cilj:

Ohranjanje ciljnih habitatnih tipov in vrst v ugodnem stanju, oz. doseganje ugodnega stanja za ciljne vrste in habitatne tipe, ki niso v tem stanju.

Načrtovane aktivnosti v letu 2015 (letni cilj):

- priprava terminskega načrta izvajanja varstvenih ukrepov, določenih v Programu upravljanja območij Natura 2000 za obdobje 2015-2020,
- redno vzdrževanje in dopolnjevanje evidence prostorskih podatkov o Natura 2000 habitatnih tipih, vključno z gorskimi ekstenzivnimi travniki in alpskimi rekami, zbranimi na podlagi rezultatov kartiranja, ki jih bo letu 2015 izvedel JZ TNP – v povezavi s točko 5.3.3 programa dela,
- redno dopolnjevanje prostorskih podatkov o razširjenosti kvalifikacijskih vrst ter nadaljevanje sistematičnih terenskih preverjanj znanih nahajališč izbranih rastlinskih vrst (lepi čoveljci (Martuljek, Trstje, Krma,), alpska možina (Štuke, Home), priprava in izvedba načrta poostrelega naravovarstvenega ter inšpekcijskega nadzora na izbranih rastiščih lepega čoveljca v času cvetenja rastlin (OP N2000 2007-2013) – v povezavi s točko 5.9.1 programa dela,
- sodelovanje pri zbiranju prostorskih podatkov in spremljanju stanja izbranih kvalifikacijskih in drugih Natura 2000 živalskih vrst (divji petelin, ruševca, volk) (v povezavi s točko 5.10.3) in monitoring ruševca na Voglu,
- koordinacija in sodelovanje pri preverjanju aktivnosti vseh znanih rastišč divjega petelina v narodnem parku (v povezavi s točko 5.10.3 programa dela),

- opredelitev habitatnih dreves za ptiče v gozdnem prostoru Pokljuke,
- preučitev možnosti izvajanja preventivnih ukrepov za preprečevanje škode na premoženju na področju planinskega pašništva v TNP (rjavi medved, volk) – delno v povezavi s točko 7.4 programa dela,
- sodelovanje pri oblikovanju usmeritev rabe lesne biomase v energetske namene na ključnih območjih kvalifikacijskih Natura 2000 vrst in habitatnih tipov – v povezavi s točko 7.2 programa,
- vzpostavitev sistema za oddaljeno zbiranje podatkov in priprava informativnih gradiv za NNS,
- sodelovanje pri rednem izobraževanju naravovarstvenih nadzornikov s predstavitevijo za leto 2015 načrtovanega zbiranja terenskih podatkov o izbranih kvalifikacijskih Natura 2000 vrstah, habitatnih tipih in invazivnih vrstah,
- ozaveščanje deležnikov, zlasti z rednimi strokovnimi vodenji po aktivnih visokih barjih, pripravi obvestil za javnost, obveščanju medijev in sodelovanju s šolami,
- redno pridobivanje (ZRSVN, MOP) in posredovanje podatkov o Natura 2000 prostoživečih vrstah in habitatnih tipih.

Sodelujoče institucije:

MOP, ZRSVN, ZGS, NVO, AS

Kazalniki učinkovitosti izvajanja nalog:

- spremljanje stanja 5 kvalifikacijskih Natura 2000 prostoživečih vrst (divji petelin, ruševca, volk, lepi čevlji, alpska možina),
- preverjenost 5 znanih rastišč izbranih kvalifikacijskih Natura 2000 prostoživečih rastlinskih vrst v narodnem parku po protokolu o monitoringu (lepi čevlji (Martuljek, Trstje, Krma), alpska možina (Štuke, Home),
- vzdrževanost prostorskih podatkov o habitatnih tipih, ki jih je zbral upravljavec narodnega parka (delež dejansko v evidenco vključenih podatkov, zbranih v letu 2015, glede na ciljno vrednost (100 %),
- izdelan terminski načrt izvajanja varstvenih ukrepov Programa upravljanja območij Natura 2000 za obdobje 2015-2020 (DA/NE),
- izvedba 2 delavnic za naravovarstvene nadzornike v zvezi s spremljanjem stanja Natura 2000 vrst,
- priprava 3 obvestil za javnost in medije, izvedba 5 strokovnih vodenj po naravoslovni učni poti Barje Goreljek.

Nosilec naloge:		Andrej Arih
Število zaposlenih na nalogi:		23
Skupno število ur:		2.704
A.	Stroški dela:	33.909 €
B.	Splošni materialni stroški:	4.792 €
C.	Finančna sredstva za nalogo:	0 €
D.	Investicije:	0 €

5.3.2 Biotska raznovrstnost v narodnem parku

Vrsta naloge: 1

Pravna podlaga:

ZON: 133. člen – 4. in 7. točka drugega odstavka

ZTNP-1: 42. člen – 4., 5. in 7. točka prvega odstavka; 46. člen – 5. točka prvega odstavka

Kratek opis:

Glede na ugotovitve v NU in načrtovane aktivnosti, bomo o varstveno pomembnih prostoživečih vrstah ob spremljanju stanja dopolnjevali evidenco prostorskih podatkov, kakor tudi vnašanjem podatkov iz literaturnih virov. Na podlagi v letih 2013 in 2014 zbranih terenskih podatkov o habitatih

in skupinah prostoživečih vrst bo izvedena podrobna analiza, nadaljevalo pa se bo tudi delo na obravnavi problematike nabiralništva gozdnih dobrin. Na tematskih delavnicah bo izpostavljena raba lesne biomase kot obnovljivega energetskega vira (v povezavi s poglavjem gozdarstvo), saj ima lesna biomasa ključen pomen za ohranjanje ugodnega stanja določenih ciljnih vrst omrežja Natura 2000, načrtovana je tudi inventarizacija rib izbranega visokogorskega jezera.

Dolgoročni cilj:

Ohranjanje ekosistemov in naravnih procesov, naravnih vrednot ter prostoživečih vrst in njihovih habitatov.

Načrtovane aktivnosti v letu 2015 (letni cilj):

- analiza v letih 2013 in 2014 zbranih terenskih podatkov o tleh in izbranih skupin prostoživečih vrst na izbranih popisnih ploskvah narodnega parka (glive, praprotnice in semenke, ptiči, hrošči, strige, mokrice) - projekt recharge.green (v povezavi s točko 7.2 programa dela),
- nadaljevanje aktivnosti v zvezi z vrednotenjem potenciala uspevanja izbranih, za nabiralništvo zanimivih gozdnih dobrin (gobe, borovnice) v gospodarskih gozdovih na Pokljuki,
- sodelovanje pri organizaciji in izvedbi delavnic za deležnike o problematiki rabe lesne biomase kot trajnostnim energetskega virom - projekt recharge.green (v povezavi s točko 7.2 programa dela),
- sodelovanje pri inventarizaciji ihtiofavne visokogorskih jezer (Črno jezero),
- redno vzdrževanje evidence podatkov o prostoživečih vrstah, zbranih s strani OVN in NNS,
- dopolnjevanje evidence prostorskih podatkov o varstveno pomembnih prostoživečih vrstah iz literaturnih virov.

Sodelujoče institucije:

ZZRS, ZGS, UL, NVO, KIS, BF, IZVRS

Kazalniki učinkovitosti izvajanja nalog:

- inventarizacija ihtiofavne 1 visokogorskega jezera (DA / NE),
- delež v letu 2015 zbranih prostorskih podatkov o prostoživečih vrstah, vključenih v evidenco javnega zavoda glede na ciljno vrednost (100 %),
- izvedena analiza produktivnosti gozdnih dobrin na 4 popisnih ploskvah (DA / NE).

Nosilec naloge:		Andrej Arih
Število zaposlenih na nalogi:		21
Skupno število ur:		1.365
A.	Stroški dela:	16.442 €
B.	Splošni materialni stroški:	2.914 €
C.	Finančna sredstva za nalogo:	0 €
D.	Investicije:	0 €

5.3.3 Kartiranje habitatnih tipov (HABIS-habitatni informacijski sistem) in upravljanje s podatkovnimi bazami o prostoživečih živalskih in rastlinskih vrstah

Vrsta naloge: 1

Pravna podlaga:

ZON: 133. člen – 4. točka drugega odstavka

ZTNP-1: 42. člen – 4. točka prvega odstavka; 46. člen – 5. točka prvega odstavka

Kratek opis:

Karta habitatnih tipov je ena od osnovnih podatkovnih baz v naravovarstvu, saj zagotavlja pravočasno prostorsko vedenje o naravovarstveno pomembnih sestavinah biotske raznovrstnosti. Kartiranje

habitatnih tipov poteka po enotni tipologiji, ki je usklajena z evropsko in temelji pretežno na tipu vegetacije. Vsebinsko zagotavlja podatkovna zbirka HABIS evidenco prostorskih podatkov in njihovo vzdrževanje za habitatne tipe in prostoživeče vrste, vključno za invazivne tujerodne, kot celota pa predstavljajo osnovno strokovno podlago pri upravljanju zavarovanega območja.

Dolgoročni cilj:

Poznavanje razširjenosti, stanja in dejanske ter potencialne ogroženosti varstveno pomembnih habitatnih tipov ter prostoživečih vrst na območju narodnega parka.

Načrtovane aktivnosti v letu 2015 (letni cilj):

- kartiranje 2.500 ha negozdnih habitatnih tipov na območjih Mangartskega sedla in dela Pokljuke, linearizacija območja Čadrga, vnos podatkov v GIS sistem ter obdelava in priprava podatkov za uporabnike,
- redno dopolnjevanje in vzdrževanje evidence prostoživečih rastlinskih in živalskih vrst na območju narodnega parka,
- spremljanje stanja znanih rastišč tujerodnih rastlinskih vrst na območju narodnega parka in širšem vplivnem območju (MAB), evidentiranje morebitnih dodatnih rastišč in prisotnosti novih vrst, izvajanje preventivnih ukrepov, sledenje spremembam na izbranih testnih območjih odstranjevanja in ozaveščanje širše javnosti.

Sodelujoče institucije:

ZRSVN

Kazalniki učinkovitosti izvajanja nalog:

- izdelana karta s prostorsko bazo negozdnih habitatnih tipov na območjih Mangartskega sedla in dela Pokljuke v skupni površini 1.000 ha,
- preveritev stanja 10 rastišč invazivnih tujerodnih prostoživečih rastlinskih vrst na območju narodnega parka ter vzpostavitev enega novega testnega območja odstranjevanja (japonski dresnik).

Nosilec naloge:	Tanja Menegalija	
Število zaposlenih na nalogi:	20	
Skupno število ur:	635	
A.	Stroški dela:	8.051 €
B.	Splošni materialni stroški:	1.004 €
C.	Finančna sredstva za nalogo:	0 €
D.	Investicije:	0 €

5.3.4 Spremljanje in analiziranje stanja in varstvo naravnih vrednot

Vrsta naloge: 1

Pravna podlaga:

- ZON: 133. člen – 4. točka drugega odstavka
- ZTNP-1: 42. člen – 4. točka prvega odstavka

Kratek opis:

Spremljanje stanja naravnih vrednot sodi med osnovne dejavnosti naravovarstvenih organizacij tako ZRSVN kot upravljavcev zavarovanih območij. Vsako leto spremljamo stanje določenega števila naravnih vrednot po določenem protokolu, skladno z metodo ZRSVN. Spremljanje povezujemo tudi z ogledi, opravljenimi iz drugačnih razlogov (npr. prostorske zadeve).

Dolgoročni cilj:

Ohranjanje dobrega stanja naravnih vrednot.

Načrtovane aktivnosti v letu 2015 (letni cilj):

- pregled 20 naravnih vrednot po načrtu spremljanja, pripravljenem v letu 2014 in skladno z metodo ZRSVN,
- redno usklajevanje z ZRSVN;
- redno spremljanje naravnih vrednot, ki so v bližini naselij in dejavnosti človeka ter s tem bolj podvržene morebitnim spremembam.

Sodelujoče institucije:

ZRSVN, ZRC SAZU, UL, Geološki zavod Slovenije

Kazalniki učinkovitosti izvajanja nalog:

- popis (spremljanje stanja) 20 naravnih vrednot,
- usklajevalni sestanki z ZRSVN (vsaj 2).

Nosilec naloge:		Aleš Zdešar
Število zaposlenih na nalogi:		20
Skupno število ur:		570
A.	Stroški dela:	7.056 €
B.	Splošni materialni stroški:	1.005 €
C.	Finančna sredstva za nalogo:	700 €
C.1.	namen porabe sredstev:	letna najemnina rezervat Visoki Zjabc
C.2.	vir sredstev:	nejavni viri
D.	Investicije:	0 €

5.3.5 Spremljanje in analiziranje stanja in ohranjanje krajine**Vrsta naloge: 1****Pravna podlaga:**

- ZON: 133. člen – 4. točka drugega odstavka
 ZTNP-1: 10. člen – 13. točka prvega odstavka, 23. člen – prvi in drugi odstavek; 42. člen – 4. in 17. točka prvega odstavka

Kratek opis:

Spremljanje stanja krajine sodi med pomembne naloge JZ TNP. Z različnimi posegi, ravnanji in dejavnostmi se krajine spreminjajo, zato je treba z ustreznimi usmeritvami zagotoviti razvoj, s katerim bodo ohranjene za narodni park značilne krajine in krajinske prvine, razvrednotena območja pa sanirana. Po opravljeni inventarizaciji in vrednotenju bo dan poseben poudarek tistim krajinskim enotam, v katerih je mogoče pričakovati posege in/ali dejavnosti, ki bi lahko kakorkoli povzročile negativne spremembe ali izgubo vrednih krajinskih prvin in krajinske pestrosti.

Dolgoročni cilj:

Ohranjanje namenske rabe prostora, tradicionalne kmetijske kulturne krajine, značilnih krajinskih gradnikov ter izjemnih krajin v TNP.

Načrtovane aktivnosti v letu 2015 (letni cilj):

- spremljanje ter vrednotenje stanja v krajinskih enotah,
- priprava strokovnih podlag o krajinski tipologiji in za oblikovanje pravil ravnanja v krajini (23. člen ZTNP-1),
- sodelovanje v skupini za spremljanje CRP – krajinska pestrost (nosilca naloge MOP in MKGP),
- upoštevanje značilnosti in posebnosti krajin v strokovnih podlagah za naravovarstvene smernice in smernice za varstvo in ohranitev kulturne dediščine ter v mnenjih upravljavca v postopkih izdaje naravovarstvenih in kulturnovarstvenih soglasij.

Sodelujoče institucije:
MOP, ZVKDS ZRSVN

Kazalniki učinkovitosti izvajanja nalog:

- delež ovrednotenih krajin od v letu 2014 inventariziranih krajin, glede na ciljno vrednost 100 %,
- izdelano gradivo s strokovnimi podlagami za krajinsko tipologijo in pravila ravnanja v krajini.

Nosilec naloge:	Igor Zakotnik
Število zaposlenih na nalogi:	1
Skupno število ur:	230
A. Stroški dela:	5.857 €
B. Splošni materialni stroški:	396 €
C. Finančna sredstva za nalogo:	0 €
D. Investicije:	0 €

5.4 Sodelovanje, spremljanje in izvajanje raziskovalnih nalog v zvezi z zavarovanim območjem

Vrsta naloge: 1

Pravna podlaga:

ZON: 133. člen – 4. in 10. točka drugega odstavka

ZTNP-1: 42. člen – 4. točka prvega odstavka

Kratek opis:

Izvajanje znanstvenih raziskav na območju TNP s strani raziskovalnih organizacij in posameznikov pomembno prispeva k celovitemu poznavanju žive in nežive narave ter medsebojnih odnosov in procesov.

Prednostno se podpirajo znanstvene raziskave z naslednjih področij:

- evidentiranje in spremljanje populacij varstveno pomembnih in ogroženih živalskih in rastlinskih vrst (NATURA 2000 vrste) ter raziskave sprememb prioriteten habitatnih tipov,
- ekologija in razširjenost alg, lišajev, mahov in višjih gliv,
- spremljanje ekološkega stanja voda (prioritetno visokogorska jezera in izviri),
- vplivi različnih rekreativnih dejavnosti na favno in floro,
- popis tujerodnih živalskih in rastlinskih vrst ter interakcije med njimi in domorodnimi vrstami,
- vpliv človekovih dejavnosti in naravnih dejavnikov na dinamiko populacij rastlinskih in živalskih vrst ter na biodiverzitetu,
- analiza obiskovanja TNP in vplivi na okolje ter določitev nosilne sposobnosti,
- analize vodonosnikov ter pretakanje podzemnih voda,
- interdisciplinarne analize stoječih in tekočih voda,
- vpliv podnebnih sprememb na gorske ekosisteme,
- ovrednotenje nesnovne in premične kulturne dediščine,
- učinkovitost izobraževalnih aktivnosti TNP na zviševanje naravovarstvene zavesti,
- socio-ekonomske analize na območju TNP.

Dolgoročni cilj:

Vzpostavitev mreže z raziskovalnimi organizacijami in trajno sodelovanje ter večje poznavanje procesov v naravi in spodbujanje raziskovalnih organizacij in raziskovalcev za raziskave prednostnih raziskovalnih področij določenih v NU (diplomske naloge, mednarodni projekti)

Načrtovane aktivnosti v letu 2015 (letni cilj):

- redno dopolnjevanje in vzdrževanje evidence podatkov o raziskavah na območju TNP, katerih nosilci so raziskovalne organizacije,
- priprava zaključnega poročila raziskovalne naloge o vplivu soljenja smučišča Vitranc na okolje,
- vzpostavitev monitoringa izvirskih habitatov in vrednotenje ekološkega stanja izbranih izvirov na podlagi združbe kremenastih alg (v sodelovanju s Katedro za ekologijo in varstvo okolja Oddelka za biologijo pri Biotehniški fakulteti).

Sodelujoče institucije:

UL, NIB, ARSO

Kazalniki učinkovitosti izvajanja nalog:

- vzdrževana baza podatkov o raziskavah na območju narodnega parka,
- zaključek 1 samostojne raziskovalne naloge,
- pripravljeno delno poročilo o stanju izvirskih habitatov.

Nosilec naloge:		Tanja Menegalija
Število zaposlenih na nalogi:		4
Skupno število ur:		570
A.	Stroški dela:	9.179 €
B.	Splošni materialni stroški:	1.139 €
C.	Finančna sredstva za nalogo:	0 €
D.	Investicije:	0 €

5.5 Trajnostni razvoj

5.5.1 Sodelovanje pri pripravi razvojnih dokumentov na nivoju občin, regij in države

Vrsta naloge: 3

Pravna podlaga:

ZON: 133. člen – 3. točka drugega odstavka

ZTNP-1: 10. člen; 42. člen – 3., 9., 10., 11. in 12. točka prvega odstavka; 43. člen – prvi in drugi odstavek

Kratek opis:

Na območju parkovnih občin potekajo aktivnosti priprave in izvajanja raznih programskih dokumentov, strategij in projektov s področja regionalnega razvoja in razvoja podeželja. Navedeni programi se na zavarovano območje TNP lahko nanašajo tako teritorialno kakor tudi vsebinsko (doseganje ciljev varstva narave). JZ TNP mora pri teh aktivnostih zato sodelovati kot aktiven partner. Gre za sodelovanje z razvojnimi agencijami, kmetijskimi zavodi, občinami ter posameznimi ministrstvi. Programi in projekti se lahko izvajajo na ravneh lokalnih skupnosti, občin, kmetijskih zavodov, razvojnih agencij, regij, lahko pa gre tudi za projekte, ki so nacionalnega ali mednarodnega značaja.

Dolgoročni cilj:

Cilje varstva okolja in spodbujanje trajnostnega razvoja območja, ki jih definira veljavna zakonodaja upoštevati v vseh programskih dokumentih na nivoju lokalnih skupnosti, regije in tudi države.

Načrtovane aktivnosti v letu 2015 (letni cilj):

- sodelovanje pri pripravi razvojnih in programskih dokumentov za novo finančno perspektivo,
- koordinacija operativnega izvajanja 10. in 11. člena ZTNP-1, organizacija sestankov s sektorji.

Sodelujoče institucije:

Lokalne skupnosti, MOP, MKGP, MGRT in ostala ministrstva, KGZS – Zavod Kranj, KGZS – Zavod Nova Gorica, PRC, RAGOR, BSC

Kazalniki učinkovitosti izvajanja nalog:

- število pripravljenih programskih dokumentov z vsebinami narodnega parka (4),
- koordinacijski sestanki z vsaj dvema sektorjema (4 sestanki),
- priprava gradiv, potrebnih za izvajanje določil 10. in 11. člena ZTNP-1.

Nosilec naloge:	Davorin Koren
Število zaposlenih na nalogi:	2
Skupno število ur:	775
A. Stroški dela:	12.879 €
B. Splošni materialni stroški:	2.919 €
C. Finančna sredstva za nalogo:	0 €
D. Investicije:	0 €

5.5.2 Kmetijstvo

Vrsta naloge: 3

Pravna podlaga:

- ZON: 133. člen – prvi odstavek; 7. in 13. točka drugega odstavka
ZTNP-1: 10. člen – 1., 6., 10. in 11. točka prvega odstavka

Kratek opis:

Kmetijstvo ima velik ekonomski, socialni in okoljski pomen v TNP in skupaj s spremljajočimi dopolnilnimi dejavnostmi predstavlja pomemben vir prihodkov lokalnega prebivalstva. Obstoje aktivne tradicionalne kmetijske rabe je ključnega pomena za ohranjanje poseljenosti ter krajinske pestrosti, značilnih krajinskih vzorcev in krajinskih gradnikov v TNP. Vzdrževanje ekstenzivnih kmetijskih krajin prispeva k ohranjanju biotske raznovrstnosti in ekološkega ravnovesja v prostoru ter prepoznavnosti.

Podpira se usmeritev v sonaravno gospodarjenje in ekološko kmetijstvo, ki bo dolgoročno zmanjšala negativne okoljske vplive ter povečala konkurenčnost kmetij. Prav tako se spodbuja lokalno predelavo ter razvoj in trženje pridelkov z visoko dodano vrednostjo. Pomembno skupino tradicionalnih izdelkov, ki dajejo identiteto območju, sestavljajo izdelki, ki so vključeni v sheme kakovosti kmetijskih pridelkov in živil.

Pri neposrednem stiku z lokalnim prebivalstvom je ključno sodelovanje NNS službe.

Dolgoročni cilj:

Ohranja se raba kmetijskih zemljišč, s katero se poleg prehranske oskrbe zagotavlja ohranjanje krajine. Kmetije se preusmerjajo v ekološki in sonaraven način kmetovanja. Tržijo se kakovostni pridelki in izdelki, ki izhajajo iz lokalnega okolja in dosegajo višjo dodano vrednost.

Načrtovane aktivnosti v letu 2015 (letni cilj):

- svetovanje lokalnemu prebivalstvu pri priraji, predelavi in trženju lokalno tipičnih pridelkov, izdelkov in storitev ter pri vključevanju v ukrepe PRP, organizacija strokovnih in delavnih srečanj s prebivalci parka (razgovori, svetovanje, seznanitev z aktualno problematiko, morebitnimi razpisi, razvojne pobude ...),
- vzpostavitev in vzdrževanje sistema »znak kakovosti TNP«,
- spodbujanje lastnikov zasebnih gozdov za vključevanje v sistem certificiranja lesa in s tem tudi možnost uporabe »znaka kakovosti TNP«,

- sodelovanje z lokalnimi, agrarnimi, pašnimi skupnostmi na območju parka in v njegovi neposredni okolici (očiščevalne akcije na planinah in v visokogorju, prenos materiala na prometno nedostopne planine v visokogorju ob pričetku paše – v povezavi z nalogo 5.9.1).

Sodelujoče institucije:

MKGP, MOP, KGZS s svetovalno službo, pašne in agrarne skupnosti

Kazalniki učinkovitosti izvajanja nalog:

število dogodkov glede sodelovanja z lastniki zemljišč iz področja kmetijstva (obisk na kmetiji, sestanek) (20),
število ponudnikov vključenih v sistem »znak kakovosti TNP« (7),
število srečanj v lokalnih skupnostih (4),
število delovnih akcij na planinah (4) – v povezavi z nalogo 5.9.1 in v izvedbi NNS,
izvedba pomoči AS in pašnim skupnostim ob pričetku pašne sezone da /ne – v povezavi z nalogo 5.9.1 in v izvedbi NNS

- število dogodkov glede sodelovanja z lastniki zemljišč iz področja kmetijstva (obisk na kmetiji, sestanek) (20),
- število ponudnikov vključenih v sistem »znak kakovosti TNP« (7),
- število srečanj v lokalnih skupnostih (4),
- število delovnih akcij na planinah (4) – v povezavi z nalogo 5.9.1. in v izvedbi NNS,
- izvedba pomoči AS in pašnim skupnostim ob pričetku pašne sezone da / ne – v povezavi z nalogo 5.9.1 in v izvedbi NNS

Nosilec naloge:	Davorin Koren
Število zaposlenih na nalogi:	1
Skupno število ur:	420
A. Stroški dela:	7.064 €
B. Splošni materialni stroški:	1.061
C. Finančna sredstva za nalogo:	0 €
D. Investicije:	0 €

Nosilec naloge:	Sašo Hrovat (naloge v povezavi z 5.9.1 - NNS)
Število zaposlenih na nalogi:	20
Skupno število ur:	1938
A. Stroški dela:	21.979 €
B. Splošni materialni stroški:	4.895 €
C. Finančna sredstva za nalogo:	0 €
D. Investicije:	0 €

5.5.3 Gozdarstvo

Vrsta naloge: 3

Pravna podlaga:

ZON: 133. člen – prvi odstavek; 7. in 13. točka drugega odstavka
 ZTNP-1: 10. člen – 3., 10. in 13. točka prvega odstavka; 13., 15. in 16. člen – varstveni režim

Kratek opis:

Gozdarstvo kot tradicionalna dejavnost v TNP pomembno prispeva k ohranjenosti gozdov v narodnem parku, ki je v primerjavi s stanjem v Sloveniji nadpovprečno dobra. Način gospodarjenja priznava vsestranski pomen gozda, vključno z njegovo vlogo pri zagotavljanju ugodnega stanja okolja na eni ter rabo lesa kot najpomembnejšim obnovljivim naravnim virom na drugi strani. Poleg splošnih koristi pa je gozd v TNP pomemben tudi gospodarsko, saj njegova raba skupaj s kmetijstvom pomembno prispeva k ohranjanju podeželja in krajinske pestrosti.

Dolgoročni cilj:

Gozdarstvo v narodnem parku temelji na sonaravnem gospodarjenju in ohranjanju gozdov, dejavnosti v gozdnem prostoru pa so usklajene z uporabniki ter časovno in izvedbeno prilagojene varstvu vrst in habitatnih tipov.

Načrtovane aktivnosti v letu 2015 (letni cilj):

- sodelovanje z javno gozdarsko službo v postopkih načrtovanja rabe lesa in drugih naravnih virov pri gozdno-gospodarskem načrtovanju (v povezavi s točko 5.2.1 programa dela),
- sodelovanje pri usklajevanju opredeljevanja območij izbranih planin v TNP v zvezi s preprečevanjem zaraščanja pašnih površin,
- sodelovanje pri usklajevanju rabe lesne biomase v TNP v energetske namene in komunikacija z deležniki (projekt recharge.green).

Sodelujoče institucije:

MOP, ZGS, KGZS, agrarne in pašne skupnosti

Kazalniki učinkovitosti izvajanja nalog:

- sodelovanje v 5 postopkih načrtovanja rabe lesa in drugih naravnih virov,
- usklajeno 1 območje planin,
- izvedena 2 ozaveščevalna dogodka za uporabnike gozdnega prostora.

Nosilec naloge:	Andrej Arih	
Število zaposlenih na nalogi:	1	
Skupno število ur:	50	
A.	Stroški dela:	810 €
B.	Splošni materialni stroški:	68 €
C.	Finančna sredstva za nalogo:	0 €
D.	Investicije:	0 €

5.5.4 Planinstvo

Vrsta naloge: 3

Pravna podlaga:

ZON: 133. člen – prvi odstavek; 7. točka drugega odstavka

ZTNP-1: 10. člen – 2. in 5. točka, 42. člen – 15., 20., in 21. točka, 43. člen – 4. alineja

Kratek opis:

Planinstvo oziroma hoja v gore je najbolj razširjena oblika obiskovanja narodnega parka. Planinstvo je dejavnost posebne pomembnosti, saj preko svojih društev v TNP upravlja 37 planinskih koč in okoli 2.000 km planinskih poti. Stalno in tesno sodelovanje s PZS je redna naloga JZ TNP.

Na območju TNP je 37 planinskih koč. Eden od problemov je onesnaževanje z odpadnimi vodami. JZ TNP bo sodeloval pri odvzemu vzorcev iztoka obstoječih malih komunalnih čistilnih naprav pri planinskih kočah ter z izobraževanjem in ozaveščanjem prispeval k odgovornemu ravnanju upravljavcev koč ter posledično k zaščiti voda v narodnem parku.

Dolgoročni cilj:

Zagotovitev trajnostnega in okolju prijaznega upravljanja planinske infrastrukture, doseganje visoke zavesti v smislu varovanja narave in okolja med planinskimi organizacijami in njihovim članstvom, dolgoročno partnersko sodelovanje pri varovanju in upravljanju gorskega sveta.

Načrtovane aktivnosti v letu 2015 (letni cilj):

- vključevanje naravovarstvenih vsebin pri vzgojno-izobraževalnih programih PZS,
- svetovanje in usmerjanje upravljavcev planinskih koč glede upravljanja (npr. čistilne naprave, oskrba z vodo, elektriko...) ter oskrbovanja,
- izvedba posveta z upravljavci planinskih koč,
- sodelovanje s PZS glede upravljanja Planinskega učnega središča Bavšica,
- sodelovanje s predstavitvijo na tradicionalnih prireditvah PZS kot so Dan planincev, srečanje planincev treh dežel in podobno.

Sodelujoče institucije:

PZS in posamezne komisije, planinska društva, druge gorniške organizacije (npr. Skala), ARSO, Univerza v Ljubljani, Centralna čistilna naprava Domžale-Kamnik (pod okriljem PZS sodelujejo pri izvedbi vzorčenja in analiz odpadnih voda iz obstoječih malih komunalnih čistilnih naprav na planinskih kočah ter svetujejo glede gradnje novih, oz. obratovanja obstoječih) ...

Kazalniki učinkovitosti izvajanja nalog:

- sodelovanje TNP v programih PZS: Varuh gorske narave, vodniški tečaji in izpopolnjevanja ter planinske in alpinistične šole,
- izvedba posveta z upravljavci koč,
- sodelovanje na dveh večjih na dogodkih: srečanje planincev treh dežel in dan planincev.

Nosilec naloge:	Martin Šolar / Marjeta Albinini	
Število zaposlenih na nalogi:	4	
Skupno število ur:	406	
A.	Stroški dela:	5.440 €
B.	Splošni materialni stroški:	985 €
C.	Finančna sredstva za nalogo:	0 €
D.	Investicije:	0 €

5.5.5 Druge rekreacijske dejavnosti v narodnem parku

Vrsta naloge: 3

Pravna podlaga:

ZON: 133. člen – prvi odstavek; 14. točka drugega odstavka

ZTNP-1: 13. člen – 41., 43. in 48. točka prvega odstavka; 15. člen – 17. in 19. točka prvega odstavka

Kratek opis:

Športno rekreacijske dejavnosti na območju TNP so močno razširjene, vsako leto naraščajo in so zelo raznovrstne. Vpliv vseh športno rekreacijskih dejavnosti na sestavine žive in nežive narave se ureja z omejevanjem dejavnosti v t.i. mirnih območjih, ki so določena z NU. Posamezne športno rekreacijske dejavnosti (gorsko kolesarjenje, jadralno padalstvo in športno rekreacijske dejavnosti na vodotokih) pa ZTNP-1 ureja z varstvenimi režimi, s katerimi nalaga upravljavcu njihovo podrobnejšo ureditev. V letu 2015 bomo nadaljevali s spremljanjem izvajanja rekreativnih dejavnosti in pripravili smernice za upravljanje le-teh.

Dolgoročni cilj:

Usmerjanje rekreacijskih dejavnosti na način, da obseg in način njihovega izvajanja ne vplivata negativno na stanje narave v narodnem parku ob upoštevanju zakonsko določenih ciljev varstva v posameznih varstvenih območjih.

Načrtovane aktivnosti v letu 2015 (letni cilj):

- nadaljnje spremljanje izvajanja posameznih rekreacijskih dejavnosti v TNP (zlasti gorsko kolesarjenje, jadralno padalstvo, športno rekreacijske dejavnosti na vodotokih),
- izvedba usklajevalnih sestankov za posamezna navedena tematska področja dejavnosti v TNP,
- dograjevanje smernic za upravljanje zgoraj navedenih rekreacijskih dejavnosti.

Sodelujoče institucije:

ZRSVN, ARSO, ZGS, gorsko kolesarska društva, PZS s Komisijo za turno kolesarstvo, PZS; Zveza za prosto letenje Slovenije, DOPPS, ZZRS, ribiške družine, Inštitut za vode RS, Kajakaška zveza Slovenije, Soteskarska zveza Slovenije, LTO

Kazalniki učinkovitosti izvajanja nalog:

- delovna gradiva smernic za upravljanje posameznih rekreacijskih dejavnosti (2).

Nosilec naloge:		Katja Novak
Število zaposlenih na nalogi:		2
Skupno število ur:		180
A.	Stroški dela:	2.312 €
B.	Splošni materialni stroški:	231 €
C.	Finančna sredstva za nalogo:	0 €
D.	Investicije:	0 €

5.5.6 Sodelovanje z različnimi turističnimi subjekti na območju in vplivnem območju TNP

Vrsta naloge: 3

Pravna podlaga: ZT NP – 10. člen, 5. točka, 42. člen, 9., 10., 11., 12. in 14 točka, 43. člen, 3. al.,

Kratek opis:

Osrednja naloga je priprava, koordinacija in izvajanje razvojnih usmeritev s spodbujanjem narodnemu parku prijaznega turizma oziroma ekoturizma. TNP je pomembna dodana vrednost turističnemu gospodarstvu. Dobro sodelovanje z LTO in z drugimi deležniki v turizmu je pomembno zlasti z vidika usmerjanja in informiranja obiskovalcev kot tudi z vidika socio-ekonomskega stanja ter dohodkovnih zmožnosti lokalnega prebivalstva. TNP je skupaj z LTO-ji na območju parka vključen v Skupnost Julijske Alpe, ki si v svoji trženjsko-promocijski strategiji prizadeva za krepitev zavesti o kakovosti naravnega okolja. TNP tesno sodeluje tudi z Regijskim destinacijskim območjem (RDO) Gorenjske za področje turizma. Obe organizaciji si prizadevata za usklajene razvojne programe na območju TNP in njegovem vplivnem območju.

Dolgoročni cilj:

Krepitev prepoznavnosti narodnega parka kot vrednote in kot veliko dodano vrednost turizmu; uveljavitev znaka kakovosti TNP; z ustreznimi aktivnostmi v regionalni politiki omogočiti okolju prijazen razvoj različnim turističnim dejavnostim območja.

Načrtovane aktivnosti v letu 2015 (letni cilj):

- spodbujanje in priprava programov ekoturizma na območju Julijskih Alp,
- strateško vodenje regijskega naravovarstvenega in turističnega središča Triglavsko roža Bled,
- sodelovanje v Odboru za turizem – RRS Gorenjske,
- sodelovanje na sejah sveta LTO Bohinj,

- sodelovanje s skupnostjo Julijske Alpe,
- sodelovanje pri obravnava, razgrnitvah, različnih dokumentov na temo turizem v TNP,
- krepitev sodelovanja s turističnimi subjekti območja.

Sodelujoče institucije:

LTO, RDO Gorenjska, BSC, Skupnost Julijske Alpe, posamezni turistični akterji/ponudniki območja, turistična društva

Kazalniki učinkovitosti izvajanja nalog:

- strategija sodelovanja s turistično skupnostjo Julijske Alpe in RDO Gorenjska in upravljanja TRB,
- priprava treh razvojnih programov ekoturizma na območju TNP,
- udeležba na razpisanih odborih za turizem,
- priprava srečanja lokalnih turističnih akterjev na območju TNP z namenom predstaviti možnosti aktivnega sodelovanja s TNP.

Nosilec naloge:		Majda Odar
Število zaposlenih na nalogi:		2
Skupno število ur:		146
A.	Stroški dela:	3.049 €
B.	Splošni materialni stroški:	442 €
C.	Finančna sredstva za nalogo:	0 €
D.	Investicije:	0 €

5.6 Varstvo kulturne dediščine

Vrsta naloge: 1

Pravna podlaga:

ZON: 133. člen – prvi odstavek
 ZTNP-1: 10. člen – 4. in 12. točka prvega odstavka, 29. člen – drugi odstavek; 42. člen – 17. točka prvega odstavka ter 1. in 2. točka drugega odstavka; 43. člen; 44. člen

Kratek opis:

Področje varstva kulturne dediščine se sprotno vključuje v vsebine dela upravljavca tako pri svetovanju strankam, pripravi mnenj, strokovnih podlag kot pri načrtu upravljanja. Pri svetovanju strankam glede gradenj upoštevamo vidik varstva ter ohranjanja kulturne krajine in dediščine, lokalne stavbne tipologije.

Dolgoročni cilj:

Ohranjena nepremična kulturna dediščina se ohranja v dobrem stanju, stanje ogrožene kulturne dediščine pa ostaja vsaj enako oziroma se z ukrepi vzdrževanja in obnove izboljša. S skladno namensko rabo se zagotavlja varstvo dediščinskih kulturnih krajin (planin).

Načrtovane aktivnosti v letu 2015 (letni cilj):

- svetovanje strankam pri gradnjah (svetovanje na terenu, predhodna mnenja) s posebnim ozirom na ohranjanje kulturne dediščine,
- sodelovanje pri aktualiziranju opisov objektov nepremične kulturne dediščine v Registru nepremične kulturne dediščine (vodi ga MK),
- sodelovanje in redno usklajevanje z ZVKDS,
- priprava strokovnih podlag za stavbno tipologijo (pogoj: zagotovitev finančnih virov).

Sodelujoče institucije:

MK, ZVKDS, UL – FA

Kazalniki učinkovitosti izvajanja nalog:

- svetovanje vsem zainteresiranim strankam – delež opravljenih svetovanj glede na ciljno vrednost (100 %),
- popis (spremljanje stanja) 30 objektov nepremične kulturne dediščine po programu spremljanja,
- pregled stanja 5 dediščinskih kulturnih krajin v narodnem parku.

Nosilec naloge:	Tea Lukan Klavžer
Število zaposlenih na nalogi:	4
Skupno število ur:	450
A. Stroški dela:	9.855 €
B. Splošni materialni stroški:	680 €
C. Finančna sredstva za nalogo:	0 €
D. Investicije:	0 €

5.7 Upravljanje z bazami podatkov

Vrsta naloge: 1/2/3

Pravna podlaga:

ZON: 133. člen – tretji odstavek

ZTNP-1: 42. člen – 5. točka prvega odstavka; 46. člen – 5. točka prvega odstavka; 48. člen; 49. člen

Kratek opis:

Podatkovne baze predstavljajo informacijsko infrastrukturo upravljavca zavarovanega območja. Uspešno upravljanje s podatki in podatkovni bazami je potrebno za komunikacijo z deležniki v prostoru in je temeljna podpora pri odločanju na področju upravljanja zavarovanega območja.

Večina podatkov ima prostorsko komponento, zato je upravljanje s podatkovni bazami večinoma vezano na upravljanje prostorskega informacijskega sistema in delo z GIS orodji. Korektne interpretacije prostorskih podatkov zahtevajo različne prostorske analize in izdelavo kartografskih prikazov.

Dolgoročni cilj:

JZ TNP uspešno upravlja s podatkovni bazami, kar omogoča učinkovito upravljanje zavarovanega območja. Zagotovljeno je učinkovito izmenjevanje podatkov in informacij tako znotraj javnega zavoda, kakor tudi navzven z različnimi deležniki v prostoru.

Načrtovane aktivnosti v letu 2015 (letni cilj):

- vzdrževanje obstoječe prostorske podatkovne baze v prostorskem informacijskem sistemu,
- vzdrževanje kataloga prostorskih podatkov javnega zavoda in metapodatkovnih opisov,
- sodelovanje z različnimi organizacijami na področju izmenjave prostorskih in drugih podatkov, (priprava in posredovanje podatkov),
- priprava različnih kartografskih in grafičnih podlag za potrebe upravljanja zavarovanega območja ter izris podlag,
- izvedba različnih prostorskih analiz za podporo upravljanju in odločanju,
- priprava in zajem različnih podatkov (predvsem prostorskih), ki se nanašajo na parkovne vsebine in upravljanje zavarovanega območja,
- pomoč zaposlenim pri uporabi prostorskega informacijskega sistema,
- informacijska podpora projektom in podpora pri zbiranju drugih podatkov javnega zavoda,
- uporaba in nadgradnja brezplačnih odprtokodnih GIS programov za zahtevnejše prostorske analize, oz. možne posodobitve programske opreme v okviru potencialnih projektov,
- redni letni (po potrebi tudi pogostejši) pregled prostorskih podatkov in njihovo ažuriranje,
- nadaljevanje zasnove spletnega prostorskega brskalnika podatkov javnega zavoda,

- izobraževanje na področju sistemov GIS.

Sodelujoče institucije:

MOP, MzIP, MK, MKGP, GURS, ARSO, ZRSVN, ZVKDS, ZGS, ZZRS, parkovne lokalne skupnosti, Center za kartografijo flore in favne, DOPPS, PZS, LZS, OZUL Gorenjskega in Triglavskega lovsko upravljalvskega območja, upravljavci lovišč

Kazalniki učinkovitosti izvajanja nalog:

- zagotovljeno vzdrževanje programske opreme,
- vzdrževana in ažurna prostorska podatkovna baza,
- vzdrževan in ažuren katalog prostorskih podatkov TNP,
- v roku izdelane vse kartografske podlage za podporo odločanja pri upravljanju zavarovanega območja (20 – 40 odvisno od potreb),
- v roku opravljene različno zahtevne analize in podatkovne poizvedbe (10 – 20, odvisno od potreb),
- dopolnitev obstoječih podatkovnih baz z novimi podatki; digitalizacija starejših analognih podatkov, vzpostavitev novih podatkovnih vsebin upravljanja parka (5-10 novih podatkovnih slojev odvisno od potreb),
- redno ažuriranje že obstoječih digitalnih podatkov (5-10 obstoječih podatkovnih slojev odvisno od potreb), nadaljevanje sodelovanja pri izmenjavi podatkov z različnimi ustanovami (priprava in posredovanje podatkov 10 – 20 krat oziroma odvisno od potreb),
- udeležba na dveh izobraževanjih s področja upravljanja s prostorskimi podatki.

Nosilec naloge:		Miha Marolt
Število zaposlenih na nalogi:		2
Skupno število ur:		1.350
A.	Stroški dela:	15.015 €
B.	Splošni materialni stroški:	1.814 €
C.	Finančna sredstva za nalogo:	0 €
D.	Investicije:	0 €

5.8 Informacijsko izobraževalna služba

Vrsta naloge: 2

Zakonska podlaga:

ZTNP – 10. člen, 16. točka, 42. člen, 15., 16., 17., 18., 20. in 21. točka, 44. člen, 4. točka

Kratek opis:

Osrednjo vlogo ozaveščanja o pomenu varstva narave in kulturne dediščine imajo informacijska mesta (info središča, postaje in točka), ki so pomembno prizorišče dogodkov, prireditvev, izobraževalnih aktivnosti in tako povezovalna mesta različnih ciljnih skupin, so pa tudi nemalokrat prva informacija posameznim obiskovalcem TNP. Informacijska mesta in postaje imajo pomembno vlogo tudi pri promociji narodnega parka, ki pa jo dopolnjujejo še zastopanje na različnih prireditvah ali sejnih. Razen informacijskih mest enako vlogo opravljajo ureditve na terenu – parkovne poti, informacijske table in druga parkovna infrastruktura na terenu. Izobraževalne aktivnosti okoljske vzgoje (predavanja o parku, vodenja, delavnice idr.) se izvajajo v okviru enkratnih, periodičnih ali že tradicionalnih dogajanj in se uspešno vključujejo tudi v šolske učne programe. Pomembno vlogo pri informiranju, ozaveščanju, izobraževanju in promoviranju zavarovanega območja imajo tudi publikacije JZ TNP. Namen službe je predvsem povezati sodelovanje vseh informacijskih mest in parkovnega vodništva s podpornim zaledjem turizma na širšem območju Julijskih Alp. Dejavnost službe je tudi priprava tržnih programov (vodenja, doživljanja v naravi, ponudbe informacijskih središč) skladnih s cilji in nameni narodnega parka.

Dolgoročni cilj:

Povezano delovanje vseh informacijskih mest ter skupna vključitev izobraževalne, vodniške in druge turistične ponudbe v strategijo trženja Julijskih Alp.

Načrtovane aktivnosti v letu 2015 (letni cilj):

- delovanje dveh informacijskih središč na Bledu in v Trenti,
- vzpostavitev delovanja informacijskega središča Bohinjka in priprava programa delovanja,
- delovanje informacijskih postaj in informacijskih točk (Zelena hiša v Kobaridu, Info točka v Slovenskem planinskem muzeju, Pocarjeva domačija),
- nadgradnja izobraževalnih programov za izobraževalne ustanove
- izvedba izobraževalnih programov, programi vodenja za različne skupine,
- predstavitve, dogodki in promocija,
- priprava novih tržnih programov (vodenja, doživljanja v naravi, ponudbe informacijskih središč).

Sodelujoče institucije:

Lokalne turistične organizacije, turistično informacijska središča, vzgojno izobraževalne ustanove, muzeji, centri za šolske in obšolske dejavnosti - CŠOD, agencije.

Nosilec naloge:	Martin Šolar / Majda Odar	
Število zaposlenih na nalogi:	2	
Skupno število ur:	627	
A. Stroški dela:		14.302 €
B. Splošni materialni stroški:		1.536 €
C. Finančna sredstva za nalogo:		2.000 €
C.1. namen porabe sredstev:	izvedba izobraževalnih programov, programov vodenja	
C.2. vir sredstev:	sredstva SKZG	
D. Investicije:		0 €

5.8.1 Informacijsko središče TNP Dom Trenta

Vrsta naloge: 2

Zakonska podlaga:

ZTNP – 42. člen, 16., 17., 18., 20. in 21. točka, 44. člen, 4. točka

Kratek opis:

Informacijsko središče TNP v Trenti je z dvema stalnima postavitvama in začasnimi razstavami največje središče v okviru mreže informacijskih mest TNP. Poleg stalne razstave o naravi, je urejena tudi zanimiva in privlačna etnološka zbirka Trentarski muzej v skrbništvu Tolminskega muzeja. Zaradi njegove lege, v središču narodnega parka in ker se nahaja ob edini prometnici (regionalni cesti), ki vodi skozi TNP, je za ozaveščanje obiskovalcev TNP velikega pomena. Središče letno obišče med 20.000 in 25.000 obiskovalcev. Od tega si zadnja leta razstave ogleda nekaj manj kot 10.000 obiskovalcev. Informacijsko središče TNP v Trenti je v svojih skoraj dvajsetih letih delovanja postalo pomembno gibalno razvoja v dolini in njeno osrednje prireditveno središče. Dom Trenta tradicionalno gosti in prireja številne pomembne prireditve. TNP v Domu Trenta in sosednji Hiši Trenta upravlja s 53 posteljami, ki so namenjene različnim izobraževalnim programom, sicer pa služijo tudi kot turistične prenočitvene zmogljivosti. Z ureditvijo in dokončanjem pomožnega objekta »Hiše trentarskih vodnikov« (odprto je bilo maja 2014), kjer so urejeni sodobno opremljeni prostori za izvajanje različnih izobraževalnih, družabnih in kongresnih aktivnosti, je Dom Trenta postal zanimivo izobraževalno in kongresno središče. Zamenjava energenta iz UNP v lesno biomaso (sekance) pa je omogočila uporabo prostorov tudi v ostalih letnih časih izven poletne sezone.

Dolgoročni cilj:

Dom Trenta bo delovalo kot urejeno večnamensko informacijsko - izobraževalno središče, ki bo omogočalo izvajanje različnih programov na področju ozaveščanja in izobraževanja, oziroma trženje manjšega kongresnega središča.

Načrtovane aktivnosti v letu 2015 (letni cilj)

- izvedba tradicionalnih prireditev: Trentarski sejem, Primorska poje, Mednarodni glasbeni forum, Belarjevi dnevi,
- postavitve treh začasnih razstav,
- izvesti več promocijskih aktivnosti - v povezavi s poglavjem 5.8.10,
- izboljšati prepoznavnost Doma Trenta z boljšim označevanjem (usmerjevalne table z novo urejenega trga) – v povezavi s poglavjem 5.8.6.

Kazalniki učinkovitosti izvajanja nalog:

- izvedenih 10 dogodkov (prireditve) v informacijskem središču,
- 60.000,00 € prometa iz naslova nočitev,
- 10.000 obiskovalcev,
- izvedene tri promocijske aktivnosti (promocija rednih voženj po Soški poti, dogovor s ponudniki v dolini in na Bovškem ter objave v katalogih, promocijskih brošurah in spletnih omrežjih).

Nosilec naloge:	Marko Pretner
Število zaposlenih na nalogi:	5
Skupno število ur:	8.000
A. Stroški dela:	110.480 €
B. Splošni materialni stroški:	29.314 €
C. Finančna sredstva za nalogo:	490 €
C.1. namen porabe sredstev:	najemnina žaga venecijanka
C.2. vir sredstev:	nejavni viri
D. Investicije:	0 €

5.8.2 Info središče TNP Triglavsko roža Bled

Vrsta naloge: 2

Zakonska podlaga: ZTNP – 42. člen, 16., 17., 18., 20. in 21. točka, 44. člen, 4. točka

Kratek opis:

Namen in cilj novega regijskega naravovarstvenega in turistično informacijskega središča Triglavsko roža na Bledu je predstavljanje narodnega parka, z različnimi orodji in programi spodbujati varovanje okolja, dvigovati zavest o vrednotah in ciljnih varstva TNP in pomembnosti ohranjanja narave in kulturne dediščine. Za različne interesne skupine (lokalni prebivalci, šolske skupine, obiskovalci, obiskovalci s posebnimi potrebami) so v okviru delovanja Info središča TNP Triglavsko roža na Bledu na voljo ozaveščevalni programi, v dogajanje pa se vključujejo različne interesne skupine in posamezniki z različnih koncev Slovenije, predvsem pa lokalno prebivalstvo z območja in okolice TNP (kot deležniki programov ali njihovi soustvarjalci). Pomemben del obiskovalcev predstavljajo naključni in organizirani obiskovalci info središča (skupine) oz. njegove stalne ponudbe (razstave, digitalne aplikacije, projekcije). Predstavljajo glavno ciljno publiko za stalne razstave in aplikacije ter razstave v okviru dogodkov in prireditev.

Dolgoročni cilj:

V urejenem in sodobnem info središču ter na terenu izvajati izobraževanje in ozaveščanje najširše javnosti o pomenu zavarovanih območij ter informirati in usmerjati v tisto doživljanje parka, ki je v skladu s cilji in nameni parka.

Načrtovane aktivnosti v letu 2015 (letni cilj):

- celoletno delovanje prenovljenega info središča Triglavsko roža Bled,
- priprava in izvedba dogodkov v okviru Sredinih večerov in Gostovanj TNP,
- priprava in izvedba Triglavskih tržnic,
- priprava in izvedba sezonskih aktivnosti programa Odkrivaj/Discover 2015,
- priprava in izvedba tečajev tradicionalnih znanj,
- priprava in izvedba aktivnosti programa otroški-šolski-družinski,
- nadaljnje vzpostavljanje partnerstev s pravnimi in fizičnimi osebami na območju in v okolici TNP ter z inštitucijami iz Slovenije in tujine na področju delovanja Triglavsko rože,
- priprava vsebin za delovanje Informacijskega centra Bohinjka,
- mentorstvo dijakom pri opravljanju delovne prakse.

Sodelujoče institucije:

Lokalne turistične organizacije z območja Julijskih Alp in Gorenjske, muzeji, turistična, kulturna in druga društva, vzgojno izobraževalne ustanove, lokalne skupnosti

Kazalniki učinkovitosti izvajanja nalog:

- delovanje prenovljenega info središča Triglavsko roža Bled (35.000 obiskovalcev),
- izvedenih 35 dogodkov v okviru Sredinih večerov in Gostovanj TNP,
- izvedenih 12 Triglavskih tržnic,
- izvedba enega tečaja tradicionalnih znanj,
- izvedenih 2 sezonski (več dnevni) aktivnosti programa Odkrivaj/Discover 2015 (Vogel, Šobec),
- izvedenih 40 aktivnosti programa otroški-šolski-družinski, vzpostavljena 3 nova partnerstva na območju in v okolici TNP ter z inštitucijami iz Slovenije in tujine na področju delovanja Triglavsko rože (Infocenter Triglavsko roža Bled in Center TNP Bohinj).

Nosilec naloge:	Majda Odar/Ana Marija Kunstelj Pavlovski	
Število zaposlenih na nalogi:	7	
Skupno število ur:	4.345	
A.	Stroški dela:	50.697 €
B.	Splošni materialni stroški:	7.080 €
C.	Finančna sredstva za nalogo:	3.734 €
C.1.	namen porabe sredstev:	sofinanciranje prireditev, program Otroški-šolski-družinski, spremljajoča gradiva
C.2.	vir sredstev:	sredstva občine Bled (1.234 €), sredstva SKZG (2.500 €)
D.	Investicije:	0 €

5.8.3 Center Triglavskega narodnega parka Bohinj

Vrsta naloge: 2

Zakonska podlaga: ZTNP – 42. člen, 16., 17., 18., 20. in 21. točka, 44. člen, 4. točka

Kratek opis:

V letu 2015 je predviden zaključek investicije Centra TNP Bohinj v Stari Fužini.

Dolgoročni cilj:

Center TNP Bohinj je delujoče središče JZ TNP v delu TNP, kjer je največje število prebivalcev, zato je stalna pristnost uslužbencev zagotovljena in na voljo domačinom, seznanjanje in vzgajanje obiskovalcev TNP s posebnostmi narave in kulture tega dela parka, usmerjanje obiska, usklajevanje dejavnosti, ki jih domačini in drugi zunanji deležniki izvajajo v središču skladno s cilji parka.

Načrtovane aktivnosti v letu 2015 (letni cilj):

- zaključek investicije in vzpostavitev delovanja centra: redna prisotnost parkovnih služb: prisotnost IIS ob delavnikih in po programu aktivnosti,
- vzpostavitev temeljnih modulov dejavnosti centra (informiranje, svetovanje, izobraževanje, razvojne dejavnosti),
- ureditev zunanje okolice in vzpostavitev sistema zunanjih didaktičnih igral s področja biotske raznovrstnosti,
- priprava in postavitve stalne razstave.

Sodelujoče institucije:

Občina Bohinj, LTO Bohinj, KS Stara Fužina, OŠ dr. Janeza Mencingerja Bohinj, drugi deležniki

Kazalniki učinkovitosti izvajanja nalog:

- vzpostavitev delovanja centra,
- vzpostavitev delovanja služb JZ TNP na tej lokaciji,
- izvedenih 4 kulturnih-strokovnih dogodkov,
- izvedenih 4 aktivnosti programa otroški-šolski-družinski,
- izvedeni 2 aktivnosti programa Tečaj tradicionalnega znanja,
- izvedene 3 sezonske (večdnevne) aktivnosti programa Odkrivaj/Discover 2015,
- izvedba zunanje ureditve in igral,
- vsaj 4 krajevni deležniki (fizične in pravne osebe) vključeni v delovanje središča.

Nosilec naloge:		Majda Odar
Število zaposlenih na nalogi:		4
Skupno število ur:		1.435
A.	Stroški dela:	18.257 €
B.	Splošni materialni stroški:	5.653 €
C.	Finančna sredstva za nalogo:	2.500 €
C.1.	namen porabe sredstev:	ureditev okolice in didaktičnih igral
C.2.	vir sredstev:	sredstva SKZG
D.	Investicije:	0 €

5.8.4 Pocarjeva domačija

Vrsta naloge: 2

Zakonska podlaga: ZTNP – 10. člen, 12. točka, 42. člen, 17., 18., 20. in 21. točka, 43. člen, 2. al., 44. člen, 4. točka

Kratek opis:

Muzejsko urejena domačija priča o stavbni dediščini ter življenju in delu preteklih stoletij v dolini Radovne. Domačija je avtentičen primer alpske arhitekture 18. stoletja in kulturni spomenik državnega pomena. Gospodarsko poslopje domačije je informacijska postaja in prireditveni prostor TNP.

Dolgoročni cilj:

Izvedba rednih obnovitvenih, vzdrževalnih del na objektu in opremi, priprava dodatnih programov, boljša označitev muzeja in info točke TNP na večjih prometnih vpadnicah in dalje do muzeja, vključevanje ogleda muzeja v turistične programe.

Načrtovane aktivnosti v letu 2015 (letni cilj):

- vodenje in interpretacija po Pocarjevi domačiji,
- priprava in izvedba povezanega programa ponudbe s Slovenskim planinskim muzejem,
- zagotavljanje delovanja Pocarjeve domačije v času odprtja,

- izvedba prireditve ob Dnevu muzejev in dveh prireditvah v poletni sezoni,
- aktivna promocija za boljšo prepoznavnost in obiskanost Pocarjeve domačije,
- programi za otroke v okviru sodelovanj s šolami in drugimi inštitucijami,
- prijava na razpis občine Kranjska Gora za pridobitev sredstev za razstave in prireditve,
- sanacija in drenaža sprednjega zidu in temeljev objekta za ohranitev freske oz. sprednjega dela objekta,
- obnova in posodobitev alarma.

Sodelujoče institucije:

ZVKDS, Občina Kranjska Gora, SPM

Kazalniki učinkovitosti izvajanja nalog:

- izvedba treh dogodkov na Pocarjevi domačiji,
- 1000 obiskovalcev,
- uspešna prijava na razpis občine Kranjska Gora,
- izvedena vzdrževalna dela (sanacija in drenaža sprednjega zidu in obnova alarmnega sistema).

Nosilec naloge:		Mojca Smolej
Število zaposlenih na nalogi:		1
Skupno število ur:		170
A.	Stroški dela:	2.374 €
B.	Splošni materialni stroški:	1.550 €
C.	Finančna sredstva za nalogo:	8.000 €
C.1.	namen porabe sredstev:	sanacija zidu, ureditev alarmnega sistema
C.2.	vir sredstev:	proračun MOP
D.	Investicije:	0 €

5.8.5 Informacijska postaja Kobarid (Zelena hiša)

Vrsta naloge: 2

Pravna podlaga:

ZON: 133. člen – 12. točka drugega odstavka
 ZTNP-1: 42. člen – 17. in 21. točka prvega odstavka

Kratek opis:

V objektu je urejena informacijska postaja TNP v sodelovanju s TIC LTO Sotočje. V prostorih JZ TNP delujeta služba za trajnostni razvoj in NNS.

Dolgoročni cilj:

Vsebinsko nadgrajena in prepoznavna informacijska postaja TNP.

Načrtovane aktivnosti v letu 2015 (letni cilj):

- organizacija dogodkov in delavnic v sodelovanju z različnimi partnerji (Fundacija poti miru, LTO Sotočje, Občina Kobarid, PRC, KGZS,..),
- ureditev načina sofinanciranja informacijske postaje, ustrezne spremembe najemniških razmerij in delovanja informacijske postaje,
- nadgradnja informacijske postaje (dopolnitev leta 2014 izvedene strojne instalacije Vivalp s programsko opremo).

Sodelujoče institucije:

Občina Kobarid, LTO Sotočje, Fundacija poti miru, PRC, KGZS

Kazalniki učinkovitosti izvajanja nalog:

- število izvedenih dogodkov (3),
- stalna založenost s promocijskimi materiali TNP,
- urejena in spremenjena dokumentacija glede delovanja informacijske postaje (najemna pogodba, dogovor o sodelovanju ...),
- nove vsebine v prostoru – dokončna instalacija Vivialp.

Nosilec naloge:		Marjeta Albinini
Število zaposlenih na nalogi:		2
Skupno število ur:		350
A.	Stroški dela:	5.186 €
B.	Splošni materialni stroški:	1.272 €
C.	Finančna sredstva za nalogo:	1.220 €
C.1.	namen porabe sredstev:	vzdrževanje instalacije Vivialp
C.2.	vir sredstev:	proračun MOP
D.	Investicije:	0 €

5.8.6 Informacijska točka v sklopu Slovenskega planinskega muzeja

Vrsta naloge: 2

Zakonska podlaga: ZTNP – 42. člen, 16., 17., 18., 20. in 21. točka

Kratek opis

Znotraj Slovenskega planinskega muzeja v Mojstrani deluje tudi informacijska točka TNP, ki je sestavni del muzeja. Namen delovanja informacijske točke je posredovati informacije o TNP ter o njegovi dejavnosti na področju varstva narave, izobraževanja, prireditev in ponudbe vodenih izletov.

Dolgoročni cilj:

Stalno aktivna in privlačna informacijska točka TNP znotraj SPM, redno sodelovanje JZ TNP v poslovnem odboru muzeja, redna gostovanja TNP dogodkov v muzeju, povezana ponudba med info mesti TNP in SPM.

Načrtovane aktivnosti v letu 2015 (letni cilj)

- gostovanja dogodkov TNP,
- aktivno sodelovanje pri izmenjavi razstav in sodelovanje pri izvedbi drugih dogodkov (npr. Dan Alpske konvencije),
- nadaljevanje partnerskega programa vodenih izletov po poti Triglavске Bistrice za različne skupine obiskovalcev v sodelovanju s SPM, delno v povezavi s poglavjem 5.8.7,
- dobava različnih artiklov TNP,
- oskrba informacijske točke z materialom TNP,

Sodelujoče institucije:

SPM, Občina Kranjska Gora, PZS, Fundacija Avgusta Delavca, PD Dovje Mojstrana

Kazalniki učinkovitosti izvajanja nalog:

- 3 sodelovanja v okviru gostovanj,
- urejena informacijska točka TNP v SPM.

Nosilec naloge:		Majda Odar
Število zaposlenih na nalogi:		1
Skupno število ur:		50
A.	Stroški dela:	606 €

B.	Splošni materialni stroški:	65 €
C.	Finančna sredstva za nalogo:	0 €
D.	Investicije:	0 €

5.8.7 Pripravljanje in vzdrževanje poti, označb ter druge infrastrukture, ki je namenjena obisku zavarovanega območja

Vrsta naloge: 2

Pravna podlaga: ZTNP-1: 10. člen, 16. točka, 42. člen, 1. in 21. točka

Kratek opis:

Učinkovito varovanje narave in posredovanje informacij je možno zagotoviti z dobro urejeno parkovno infrastrukturo na terenu. Parkovna infrastruktura TNP obsega mejne oznake, različne vrste informacijskih in usmerjevalnih tabel ter stebričkov, informacijske točke, parkovne tematske poti, počivališča, razgledišča, brvi, ograje ter cestne zapornice. Gre za skupaj več kot 1.600 objektov, ki zahtevajo stalno skrb in vzdrževanje, hkrati pa je urejanje parka za obiskovalce dinamičen proces, ki vsako leto narekuje nova dela. V mnogih primerih poteka s partnerskim sodelovanjem z lokalnimi skupnostmi in nevladnimi organizacijami (npr. planinska, turistična društva). JZ TNP kot partner ali kot strokovna ustanova sodeluje in pomaga tudi pri urejanju infrastrukture za obiskovalce, ki je vodena s strani drugih deležnikov v prostoru.

Dolgoročni cilj:

Urejena in zgledno vzdrževana parkovna infrastruktura izvedena v novi celostni grafični podobi.

Načrtovane aktivnosti v letu 2015 (letni cilj):

- redno vzdrževanje obstoječe parkovne infrastrukture (nujna vzdrževalna dela v okviru lastnih kapacitet kot npr. zamenjava dotrajanih stebričkov in druge infrastrukture),
- vzdrževanje baze posameznih objektov v GIS.

Sodelujoče institucije:

lokalne skupnosti, turistične organizacije, PZS

Kazalniki učinkovitosti izvajanja nalog:

- redno vzdrževana obstoječa infrastruktura (v okviru lastnih kapacitet),
- vzdrževana baza GIS.

Nosilec naloge:		Martin Šolar / Marjeta Albinini
Število zaposlenih na nalogi:		22
Skupno število ur:		3.120
A.	Stroški dela:	35.938 €
B.	Splošni materialni stroški:	6.938 €
C.	Finančna sredstva za nalogo:	8.800 €
C.1.	namen porabe sredstev:	urejanje infrastrukture in dobrin
C.2.	vir sredstev:	nejavni viri (800 €), sredstva SKZG (8.000 €)
D.	Investicije:	0 €

5.8.8 Vodništvo

Vrsta naloge: 2

Pravna podlaga: ZTNP-1: 42. člen, 16., 17., 18., in 20. točka

Kratek opis:

Vodeni izleti so pomemben del informiranja in usmerjanja obiskovalcev TNP v luči predstavljanja in popularizacije narodnega parka. Po letu 2011, ko smo pričeli s poskusnim programom vodništva, ga v letu 2012 nadgradili s tematskimi sklopi vnaprej pripravljenih vodenj in izobraževanj v luči naravovarstvenih doživetij in v letu 2013 razširili program vodenj za že znane naročnike. Cilj je tudi redno usposabljanje lokalnih turističnih vodnikov in drugih interesentov za vodenje po TNP.

Dolgoročni cilj:

Ozaveščanje in informiranje obiskovalcev z naravovarstvenimi vsebinami, doživeto spoznavanje narodnega parka.

Načrtovane aktivnosti v letu 2015 (letni cilj):

- ozaveščanje obiskovalcev na temo varstva narave in spoznavanja narodnega parka,
- priprava ponudb za tri vodene avtobusne izlete na območju TNP (v sodelovanju s turističnimi organizacijami);
- tedenska vodenja po učnih poteh v TNP v poletnih mesecih,
- tedenska vodenja in predstavitve narodnega parka za različne skupine in splošno javnost,
- pripravo in izvedbo večdnevnega tematskega izleta v poletnih mesecih,
- izvedba izobraževanj za turistične vodnike po parku v okviru rednih izobraževanj za lokalne turistične vodnike in sodelovanje na tečajih za vodnike PZS.

Sodelujoče institucije: turistične organizacije, PZS

Kazalniki učinkovitosti izvajanja nalog:

- izdelane strokovne podlage in smernice za vodniško službo TNP,
- izvedba 30 dnevnih vodenj za različne skupine in splošno javnost,
- izdelane 3 ponudbe za vodene izlete;
- izvedba 4 dogodkov za splošno javnost v zvezi s poznavanjem parka in varnega obiska TNP,
- povečanje števila vodenj za znane naročnike 3 %.

Nosilec naloge:		Iztok Butinar
Število zaposlenih na nalogi:		9
Skupno število ur:		2.427
A.	Stroški dela:	26.475 €
B.	Splošni materialni stroški:	5.472 €
C.	Finančna sredstva za nalogo:	0 €
D.	Investicije:	0 €

5.8.9 Mobilna točka TNP

Vrsta naloge: 2

Pravna podlaga: ZTNP-1: 10. člen, 16. točka, 42. člen, 1. in 21. točka

Kratek opis:

Ozaveščanje obiskovalcev parka, lokalnih prebivalcev in še posebej mladih o naravnih in kulturnih vrednotah TNP je eno pomembnejših poslanstev TNP. V ta namen smo v letu 2012 pred turistično sezono v mrežo informacijskih mest vključili pomembno novost – Mobilno informacijsko točko (MIT). MIT sestavljajo predelano kombi vozilo in skrbno zasnovana ter sodobno oblikovana oprema, namenjena za predstavitve v različnih okoljih in ob različnih dogodkih. Omogoča posredovanje avdiovizualnih vsebin s pomočjo multimedijske opreme, ki je nameščena v vozilu in premične razstave TNP z naslovom Človek in narava hodita z roko v roki. MIT bomo za namene ozaveščanja in informiranja obiskovalcev TNP ter za predstavitve v lokalnih skupnostih in v šolah predstavljali na območju TNP, krajih v Sloveniji in v tujini.

Dolgoročni cilj:

Izboljšanje ozaveščenosti obiskovalcev in prebivalcev narodnega parka.

Načrtovane aktivnosti v letu 2015 (letni cilj):

- prisotnost MIT ob različnih dogodkih na območju TNP in okolici (Mangart, Bohinj, Vršič, Pokljuka, sodelovanje na taborih mladih planincev...),
- udeležba na različnih prireditvah v TNP in širši okolici ter na povabilo tudi zunaj Slovenije (npr. krajinski park Julijsko predgorje, NP Nockberge, sejemski dogodki...),
- vključevanje MIT v programe obeh informacijskih središč TNP ter drugih informacijskih točk TNP,
- programi za otroke v okviru sodelovanj s šolami.

Kazalniki učinkovitosti izvajanja nalog:

- število dni uporabe pri različnih informacijskih in izobraževalnih programih v letni in zimski sezoni (najmanj 40).

Nosilec naloge:		Iztok Butinar
Število zaposlenih na nalogi:		1
Skupno število ur:		400
A.	Stroški dela:	4.593 €
B.	Splošni materialni stroški:	1.268 €
C.	Finančna sredstva za nalogo:	0 €
D.	Investicije:	0 €

5.8.10 Druge izobraževalne in ozaveščevalne aktivnosti**Vrsta naloge: 2****Pravna podlaga:**

ZON: 133. člen – 12., 15. in 16. točka drugega odstavka

ZTNP-1: 42. člen – 17., 18., 20. in 21. točka prvega odstavka; 44. člen – 4. točka

Kratek opis:

Med pomembnimi nalogami na področju ohranjanja narave in varstva kulturne dediščine je tudi izobraževalna dejavnost, ki dolgoročno zagotavlja večjo ozaveščenost javnosti o potrebnosti varstva narave, pomenu kulturne dediščine ter odgovorno ravnanje posameznikov. Javni zavod se aktivno vključuje v že vzpostavljene vzgojno izobraževalne dejavnosti, ki se izvajajo v okviru Informacijsko izobraževalne službe upravljalca narodnega parka.

Dolgoročni cilj:

Visoka raven ozaveščenosti posameznikov o temeljnih ciljih zavarovanega območja

Načrtovane aktivnosti v letu 2015 (letni cilj):

- pomoč in sodelovanje pri pripravi in vključevanju naravovarstvenih vsebin v vzpostavljene vzgojno izobraževalne dogodke in prireditve,
- organiziranje in izvajanje družinskega programa PPP – Petkovi Popoldnevi v Parku,
- nadaljevanje aktivnosti na področju ozaveščevalnih akcij »Pirotehnika v TNP-NE« in »Zmerno je pravo za zdravo naravo«, vključno s sodelovanjem pri postavitvi ene gobarske razstave,
- izvedba 4 foto delavnic osredotočenih na specifične vsebine narave v TNP,
- izvedba posebnih vzgojno izobraževalnih programov (glej v nadaljevanju),
- izvedba internega izobraževanja za naravovarstveno nadzorno službo v okviru rednega izobraževanja.

Belarjevi naravoslovni dnevi

Priprava in izvedba mednarodnih Belarjevih naravoslovnih dni (ob evropskem dnevu parkov) za osnovnošolce iz občin TNP in drugih šol.

Petkovi popoldnevi v parku

Priprava in izvedba družinskega programa s poučnimi delavnicami za otroke v naravi.

Program Cicinadzornik

Program, ki ga pripravljamo v Vrtcu Tolmin od leta 2011, je namenjen predšolskim otrokom in je zasnovan kot učenje o naravi in naravovarstvu na najenostavnejši način.

Sodelujoče institucije:

osnovne in srednje šole ter druge izobraževalne organizacije; nevladne organizacije, ZRC SAZU, ZRSVN, ZGS, MOP

Kazalniki učinkovitosti izvajanja nalog:

- izvedba Belarjevih dni,
- izvedba štirih delavnic Petkovo popoldne v parku,
- izvedba programa Cicinadzornik,
- izvedba štirih fotografskih delavnic,
- izvedba akcije Pirotehnika v TNP - NE!,
- izvedba 2 ozaveščevalnih predavanj v zvezi s tujerodnimi vrstami, odstranjevanje ali spremljanje stanja rastlin invazivnih tujerodnih vrst na 2 izbranih območjih.

Nosilec naloge:		Martin Šolar/Majda Odar
Število zaposlenih na nalogi:		5
Skupno število ur:		610
A.	Stroški dela:	8.541 €
B.	Splošni materialni stroški:	912 €
C.	Finančna sredstva za nalogo:	0 €
D.	Investicije:	0 €

5.8.11 Založništvo

Vrsta naloge: 2

Pravna podlaga:

ZON: 133. člen – 12. točka drugega odstavka

ZTNP-1: 42. člen – 17. in 20. točka prvega odstavka

Kratek opis

Publikacije JZ TNP so periodične (časopis Svet pod Triglavom) in občasne. Med slednje sodijo strokovna literatura (Acta Triglavensia, zbirka Razprave in Raziskave) in promocijske tiskovine (zloženke oz. promocijske publikacije, stenski koledar).

Dolgoročni cilj:

Informiranje strokovne javnosti o doseženih rezultatih raziskav, lokalne javnosti o delu JZ TNP in različnih možnostih povezovanja in sodelovanja, obiskovalcev TNP o info središčih in mestih, dogodkih, programih in ostali ponudbi TNP.

Načrtovane aktivnosti v letu 2015 (letni cilj):

- priprava in izdaja stenskega koledarja 2016 (strošek izdaje koledarja je del stroškov prodanega trgovskega blaga),

- časopis Odkrivaj - Dvojezičen časopis, ki zajema vse pomembne informacije o parku za obiskovalce TNP, na voljo je v vseh info središčih in točkah TNP ter na ostalih info mestih po parku (tisk se v celoti financira iz oglasov),
- izdaja ene številke časopisa Svet pod Triglavom,
- priprava in tisk informacijske zloženke na novo CGP,
- izdelava letaka o ponudbi info središč in točk TNP (strošek izdelave je vključen v stroške tržne dejavnosti),
- strokovna revija Acta Triglavensia.

Sodelujoče institucije:

Lokalne turistične organizacije, SPIRIT

Kazalniki učinkovitosti izvajanja nalog:

- izdaja stenskega koledarja 2016 - 3.000 izvodov,
- izdaja ene številke časopisa Svet pod Triglavom,
- izdaja številke Acta Triglavensia,
- tisk 1 zloženke oblikovane na novo CGP,
- izdana številka časopisa Odkrivaj.

Nosilec naloge:		Mojca Smolej
Število zaposlenih na nalogi:		4
Skupno število ur:		320
A.	Stroški dela:	4.650 €
B.	Splošni materialni stroški:	766 €
C.	Finančna sredstva za nalogo:	4.370 €
C.1.	namen porabe sredstev:	izdaja številke časopisa Svet pod Triglavom, tisk zloženk
C.2.	vir sredstev:	sredstva SKZG
D.	Investicije:	0 €

5.8.12 Promocija

Vrsta naloge: 3

Pravna podlaga:

ZTNP -1: 42. člen, 17., 20. in 21. točka

Kratek opis:

V tem poglavju so združene naloge z delovnih področij, ki imajo promocijski značaj. Promocija je pomemben del komunikacije, s pomočjo katere obiskovalce usmerjamo, obveščamo in privabljamo. Povečujemo prepoznavnost in ugled parka med ljudmi, informiramo in izobražujemo zainteresirano javnost. Vključuje vsakodnevno informiranje in usmerjanje posameznikov v Info središčih in info točkah, preko različnih medijev, na različnih dogodkih in sejmih doma in v tujini. Na slovenskih sejmih se TNP predstavlja skupaj z naravnimi parki Slovenije, v tujini pa se odziva povabilu partnerskih parkov. Svojo prepoznavnost navzven bo park v prihodnosti gradil z novo celostno grafično podobo in oblikovanjem blagovne znamke. Pomembna promocija TNP so prireditve in dogodki TNP v Triglavski roži na Bledu, Domu Trenta, na Pocarjevi domačiji, info točkah TNP (v Slovenskem planinskem muzeju in v Zeleni hiši v Kobaridu) ter na terenu. Dogodki in prireditve bodo objavljeni na spletni strani TNP, poletni del pa tudi v časopisu Odkrivaj ter v različnih drugih medijih (lokalni časopisi, spletne objave), na spletnih straneh drugih ponudnikov. Stroški promocijskih aktivnosti in udeležbe na sejmih bodo financirani iz sredstev, pridobljenih na trgu.

Dolgoročni cilj:

Uporaba sodobnejših orodij za izboljšanje prepoznavnosti TNP; informiranje, ozaveščanje in usmerjanje obiskovalcev TNP h kakovostnem doživljanju parka

Načrtovane aktivnosti v letu 2015 (letni cilj):

- posredovanje ponudb in informacij o parku,
- posredovanje ponudbe TNP na spletnih straneh drugih ponudnikov, družabnih omrežjih,
- oglaševanje dogodkov in prireditev po izdelanem programu 2015,
- sodelovanje pri povezovanju ponudbe različnih akterjev v turistične pakete,
- izvajanje nadzora nad uporabo različnih elementov nove CGP,
- udeležba na slovenskih sejnih v sodelovanju s parki Slovenije (predvideno je sodelovanje na sejmih: TIP, Narava-zdravje, AGRA)
- udeležba na promocijskih dogodkih doma in v tujini v sodelovanju Naravnim parkom Julijsko predgorje (predvidoma 2 dogodka),
- udeležba na predstavitvi planinstva, TNP in Julijskih Alp v Pragi,
- sodelovanje pri pripravi strategije dejavnosti TNP na področju informiranja, doživljanja in ozaveščanja ter sodelovanja z RDO.

Sodelujoče institucije:

JZ TNP, Parki Slovenije, MOP, skupnost Julijske Alpe

Kazalniki učinkovitosti izvajanja nalog:

- predstavitev dogodkov in ponudbe TNP na sejmih TIP, Narava Zdravje in AGRA ter udeležba na dnevu parkov (2) Furlanije Julijske krajine v Pušji vasi v sodelovanju z naravnim parkom Julijsko predgorje (stroški izvedbe nalog so vključeni v stroške tržne dejavnosti).

Nosilec naloge:	Mojca Smolej
Število zaposlenih na nalogi:	1
Skupno število ur:	580
A. Stroški dela:	8.191 €
B. Splošni materialni stroški:	1.773 €
C. Finančna sredstva za nalogo:	0 €
D. Investicije:	0 €

5.9 Naravovarstvena nadzorna služba

Naravovarstvena nadzorna služba (NNS) je terensko organizirana služba na območju TNP. Delo NNS je razdeljeno na 5 naravovarstvenih oddelkov (Bohinj, Kranjska Gora, Pokljuka – Mežakla, Trenta in Posočje), ki jih sestavlja 14 okolišev, velikih 4000 do 5000 ha. NNS je za svoje delovanje zavezana in dolžna spoštovati zakonodajo, ki opredeljuje delo naravovarstvenih nadzornikov (19); ZON, ZTNP-1 in uredbe, ki se nanašajo na območje narodnega parka.

5.9.1. Neposredni nadzor v naravi in prekrškovni organ

Vrsta naloge: 1

Pravne podlage:

ZTNP-1 :

- 46. člen; javna pooblastila; izvajanje neposrednega nadzora v narodnem parku, opozarjanje na kršitve zakona, določiti rok za odpravo nepravilnosti uvede ter odloča v postopku o prekršku
- 57. člen; nadzor; 58. člen, 59. člen, 61. člen,
- 64. člen, 65. člen zakona o TNP; prekrški

Dolgoročni cilj:

Izvajanje ZTNP-1, stalna prisotnost naravovarstvenih nadzornikov v naravovarstvenih okoliših in ustrezen nadzor v konicah ob koncih tedna ter organizacija dežurne službe na celotnem območju TNP.

Načrtovane aktivnosti v letu 2015:

- več pozornosti in doslednosti pri upoštevanju varstvenih režimov ZTNP-1 (opozarjanje, kaznovanje),
- sodelovanje z lokalnimi, agrarnimi, pašnimi skupnostmi na območju parka in v njegovi neposredni okolici (očiščevalne akcije na planinah in v visokogorju, prenos materiala na prometno nedostopne planine v visokogorju ob pričetku paše – v povezavi z nalogo 5.5.2),
- ozaveščanje in informiranje obiskovalcev z vsemi novimi zakonsko določenimi ukrepi, ki veljajo v zavarovanih območjih – narodnem parku,
- opravljanje izpita na temo naravovarstvenega nadzora MOP, 3 osebe,
- 4 obhodi z gorsko policijsko enoto,
- redno dodatno usposabljanje vseh nadzornikov z javnimi pooblastili,
- sodelovanje naravovarstvenih nadzornikov z drugimi izvajalci javnih pooblastil; policijo, občinskim redarstvom, inšpekcijskimi službami predvsem na aktualno vsebine (v času gobarske sezone z gozdarskim inšpektorjem ipd...).

Kazalniki učinkovitosti izvajanja nalog:

- sodelovanje z gorsko policijsko enoto (4 obhodi),
- dodatno usposabljanje (1),
- skupna akcija z gozdarskim inšpektorjem v času nabiranja samoniklih gliv (3 akcije),
- pomoč nadzornikov pri dostavi materiala na pašne planine v visokogorju (10 ur helikopterskih prevozov na planine; Velo polje, Laz, Suha).

Prekrškovni organ

Skladno z zakonodajo ter uredbama (Uredba o varstvu samoniklih gliv, Uredba o prepovedi vožnje z vozili v naravnem območju) izvajamo nadzor na območju TNP. Naravovarstveni nadzorniki so za omenjena dela usposobljeni, imajo pooblastilo, izdano na podlagi ZON, za vodenje postopka in izdajo plačilnega naloga. Delo prekrškovnega organa vključuje tudi delo v pisarni.

V letu 2015 je načrtovano sodelovanje s policijo, medobčinskim redarstvom in inšpekcijskimi službami. Poleg nalog, ki nam jih narekuje zakonodaja, bomo veliko dela in truda namenili skupnim akcijam ozaveščanja in informiranja obiskovalcev narodnega parka.

Načrtovane aktivnosti v letu 2015:

- izdaja odločb, pisanje plačilnih nalogov,
- poročanje Upravi za javna plačila,
- zbiranje podatkov, potrebnih za ukrepanje, iz uradnih evidenc,
- izobraževanje o vsebinah dopolnitve ZON-a, prekrškovni postopki,
- vodenje postopkov na drugi stopnji obravnave.

Kazalniki učinkovitosti izvajanja nalog:

- delež med zaznanimi kršitvami in izvršenimi ukrepi (opozorilo, opomin, globa...) – ciljna vrednost je 100 % ,
- usklajevalni sestanki glede izvajanja nadzora s policijo in medobčinskim redarstvom glede pričakovanih obremenitev v sezoni (4 sestanki)

Nosilec naloge:	Sašo Hrovat
Število zaposlenih na nalogi:	21
Skupno število ur:	16.656
A. Stroški dela:	186.668 €

B.	Splošni materialni stroški:	32.840 €
C.	Finančna sredstva za nalogo:	300 €
C.1.	namen porabe sredstev:	tisk obrazcev
C.2.	vir sredstev:	proračun MOP
D.	Investicije:	0 €

5.9.2 Prostovoljna naravovarstvena nadzorna služba (PNNS)

Vrsta naloge: 1

Naloge vključujejo predvsem interno izobraževanje PNNS (66) ter organizacijo delovnih akcij in dežurstev. PNNS lahko prispeva tudi podatke za monitoring.

Načrtovane aktivnosti v letu 2015:

- izobraževalne akcije (v sklopu relevantnih izobraževalnih aktivnosti poklicne NNS),
- delovne akcije (čiščenje zaraščajočih pašnikov – 1x);
- ozaveščevalne akcije (popularizacijske akcije, dežurstva poleti).

Kazalniki učinkovitosti izvajanja nalog:

- izobraževalne akcije – najmanj 1x,
- delovne akcije – 1x.

Nosilec naloge:		Marjeta Albinini
Število zaposlenih na nalogi:		1
Skupno število ur:		150
A.	Stroški dela:	1.823 €
B.	Splošni materialni stroški:	579 €
C.	Finančna sredstva za nalogo:	0 €
D.	Investicije:	0 €

5.9.3 Program Mladi nadzornik

Vrsta naloge: 2

Mladi nadzornik je program izobraževanja mladih, ki živijo v parku in njegovi neposredni okolici. Prvič je bil izveden leta 2002 kot pilotni projekt Federacije Europarc. V program so vključeni otroci od 13. leta starosti dalje. Glavni nameni programa so: predstavitev parka in pomena zavarovanih območij nasploh, spoznavanje namena in vlog naravovarstvenega nadzornika ter vzgoja. Program

obsega tabore (začetni, nadaljevalni, mednarodni) in posamezne eno- oz. dvodnevne akcije ter za zaključeno skupino traja pet let. Program financirajo udeleženci in lokalne organizacije (planinska društva, osnovne šole). Del programa, ki izhaja iz delovnega programa UNESCO MAB, se financira iz namenskih sredstev (glej poglavje 6.1).

Načrtovane aktivnosti v letu 2015:

- izvedba nadaljevalnega tabora (5 dnevni),
- udeležba na mednarodnem taboru v okviru Federacije Europarc,
- izvedba eno- oz. dvodnevni srečanj – vsaj 3x,
- sodelovanje z mladimi nadzorniki v okviru Čezmejnega biosfernega območja (Naravni park Julijske Predalpe iz Rezije) (srečanje v Reziji).

Kazalniki učinkovitosti izvajanja nalog:

- izveden tabor,
- izvedena eno- oz. dvodnevna srečanja.

Nosilec naloge:	Marjeta Albinini
Število zaposlenih na nalogi:	2
Skupno število ur:	480
A. Stroški dela:	5.799 €
B. Splošni materialni stroški:	1.335 €
C. Finančna sredstva za nalogo:	0 €
D. Investicije:	0 €

5.10 Upravljanje prostoživečih živali v LPN Triglav

JZ TNP je pooblaščen za upravljanje prostoživečih živali v LPN Triglav s skupno površino 58.289 ha. Od tega je lov izločen v prvem varstvenem območju s površino 31.386 ha. Upravljanje lovsko-upravljaljskih nalog izhaja iz predpisanih letnih načrtov za Triglavsko lovsko upravljaljsko območje in letnih načrtov LPN Triglav.

5.10.1 Upravljanje z LPN Triglav

Vrsta naloge: 1

Pravne podlage:

ZDLov-1: 5., 7. in 16. člen

ZTNP-1: 25. člen, 3. odstavek 42. člena ZTNP-1

Uredba o ustanovitvi lovišč s posebnim namenom v Republiki Sloveniji (Ur.l. RS, št. 117/2004)

Pravilnik o načrtih za gospodarjenje z gozdovi in upravljanje z divjadjo (Ur.l. RS, št. 17/2011)

Dela in naloge, ki jih predpisuje ZDLov- 1 opravlja 13 NN lovskih čuvajev in so za vsako leto natančno opredeljene v Letnem lovsko upravljaljskem načrtu.

JZ TNP je pooblaščen za upravljanje z LPN Triglav. Upravljanje je določeno s potrjenim letnim načrtom lovišča oziroma LPN za leto 2015. Upravljanje LPN mora biti skladno z določili Zakona o divjadi in lovstvu in ZTNP-1 ter vsemi podzakonskimi akti in zakonodajo, ki posega na področje lovstva.

Dolgoročni cilj:

LPN Triglav predstavlja vzorčni primer upravljanja lovišča s posebnim namenom. Upravljanje LPN sledi ciljem varstva narave, 15. člena ZTNP-1 in določilom iz 3. člena Uredbe o ustanovitvi lovišč s posebnim namenom.

Načrtovane aktivnosti v letu 2015:

- obdelava podatkov letnega načrta LPN in posredovanje podatkov načrtovalcu (ZGS),
- priprava predloga letnega načrta LPN (ukrepi za varstvo in monitoring divjadi, biomeliorativna dela, biotehniški ukrepi, lovski objekti, številčni predlog odvzema za posamezne vrste divjadi),
- pripravo internega lovskega letnega načrta LPN,
- interno izvajanje nadzora nad izvajanjem odvzema divjadi po letnem lovskem načrtu,
- oddaja divjačine, vzdrževanje hladilnic, veterinarski pregledi,
- sodelovanje v območnem združenju upravljalcev lovišč (OZUL),
- udeležba na strokovnih izpopolnjevanjih s področja upravljanja z divjadjo,

- sodelovanje in udeležba v organih lovskega upravljanja (OZUL Triglavskega LUO-ta).

Sodelujoče institucije:

ZGS, lokalne skupnosti in lastniki zemljišč, upravljavci lovišč, LD na območju TNP

Kazalniki učinkovitosti izvajanja nalog:

- izdelano poročilo in analiza upravljanja LPN v preteklem letu,
- izdelan usklajen letni načrt lovišča ali lovišča s posebnim namen za LPN Triglav,
- izdelan interni letni načrta za LPN Triglav,
- udeležba na strokovnih izpopolnjevanjih s področja upravljanja z divjadjo (2x),
- sodelovanje in udeležba v organih lovskega upravljanja (OZUL Triglavskega LUO-ta 4 x).

Nosilec naloge:		Sašo Hrovat
Število zaposlenih na nalogi:		15
Skupno število ur:		2.020
A.	Stroški dela:	22.958 €
B.	Splošni materialni stroški:	3.679 €
C.	Finančna sredstva za nalogo:	6.438 €
C.1.	namen porabe sredstev:	najem travnikov, članarina OZUL, odškodnine za škodo po divjadi
C.2.	vir sredstev:	nejavni viri (178 €), proračun MOP (3.460 €), sredstva SKZG (2.800 €)
D.	Investicije:	0 €

5.10.2 Izvajanje lovskočuvajske službe v LPN Triglav

Vrsta naloge: 1

Pravna podlaga:

ZDLov-1: 70. člen

ZTNP-1: 3. odstavek 42. Člena ZTNP-1

Pravilnik o organizaciji lovsko-čuvajske službe, o vsebini in pogojih za opravljanje izpita za lovskega čuvaja ter obliki izkaznice in službenega znaka (Ur.l. RS, št-120/2005; 79/2006; 17/2011)

Kratek opis:

Lovsko čuvajsko službo v LPN Triglav opravlja 13 naravovarstvenih nadzornikov, ki imajo opravljen izpit za lovskega čuvaja ter s tem pooblastila za izvajanje nalog iz letnega načrta lovišča oziroma lovišča s posebnim namenom. Pri svojem delu si pomagajo tudi s psi krvosledi. JZ TNP ima v lasti 4 pse, za katere skrbijo vodniki.

Dolgoročni cilj:

Na območju LPN Triglav je vzpostavljen in zagotovljen lovsko čuvajski nadzor skladno z določili Zakona o divjadi in lovstvu in podzakonskimi prepisi.

Načrtovane aktivnosti v letu 2015 (so opredeljene z letnim načrtom LPN Triglav):

- lovsko čuvajski nadzor v 13 okoliših s prav toliko lovskimi čuvaji, ki imajo opravljen lovsko čuvajski izpit,
- izvajanje ukrepov za varstvo in monitoring živali,
- spremljanje zdravstvenega stanja divjadi, izredne posege, evidentiranje najdenih poginulih živali,
- odvzem divjadi, pripravo materialnih dokazov ter pripravo in oddajo divjačine,
- iskanje obstreljene ali ranjene divjadi (lovska kinologija),
- izvajanje ostalih nalog, ki izhajajo iz letnega načrta LPN,
- prenos podatkov v elektronsko obliko – program XLP.

Sodelujoče institucije:

Policija, Inšpektorat RS za kmetijstvo in prehrano - lovska inšpekcija

Kazalniki učinkovitosti izvajanja nalog:

- realizacija internega letnega načrta LPN v naravovarstvenem okolju znotraj dovoljenih odstopanj,
- realiziran skupni letni načrt odvzema divjadi LPN Triglav znotraj dovoljenih odstopanj.

Nosilec naloge:		Sašo Hrovat
Število zaposlenih na nalogi:		15
Skupno število ur:		3.380
A.	Stroški dela:	37.169 €
B.	Splošni materialni stroški:	10.337 €
C.	Finančna sredstva za nalogo:	15.770 €
C.1.	namen porabe sredstev:	strelivo, tisk obrazcev, uporaba hladilnic, veterinarski pregledi, krma za divjad, stroški kinologije
C.2.	vir sredstev:	nejavni viri (850 €), proračun MOP (6.800 €), sredstva SKZG (8.120 €)
D.	Investicije:	0 €

5.10.3 Zbiranje podatkov v LPN Triglav / monitoring divjadi**Vrsta naloge:** 1**Pravna podlaga:**

ZDLov-1: 13., 14, 15, 16 člen

ZTNP-1: 25. člen

Uredba o ustanovitvi lovišč s posebnim namenom v Republiki Sloveniji (Ur.l. RS, št. 117/2004)

Kratek opis:

V JZ TNP obstaja dolgoletno (več desetletno) sistematično in priložnostno opazovanje ter zbiranje podatkov o stanju posameznih živalskih vrst, predvsem divjadi, po ustaljeni metodologiji.

Dolgoročni cilj:

Za območje LPN Triglav je vzpostavljen edinstven dolgoročni monitoring divjadi in ostalih prostoživečih živalskih vrst, ki so bile v preteklosti divjad, kar predstavlja podatkovno bazo za različne analize populacij in orodje za uspešno upravljanje.

Načrtovane aktivnosti v letu 2015:

- zbiranje podatkov o prostorski prisotnosti in populacijski dinamiki divjadi ter drugih izbranih vrst,
- sistematično enodnevno štetje gamsov v naprej izbranih opazovalnih točkah (vsakoletno štetje v okviru OZUL – vsa lovišča v TNP),
- sistematično spremljanje prisotnosti volka (v povezavi s projektom WolfAlps),
- sistematično enodnevno štetje gamsov v enem od okolišev LPN Triglav,
- sistematično štetje gamsov od 1. do 15. novembra v vseh okoliših LPN Triglav,
- sistematično dvodnevno štetje kozorogov v LPN Triglav,
- vodenje evidenc in delna obdelava podatkov,
- zbiranje podatkov in elektronska obdelava,
- delna digitalizacija preteklih analognih podatkov monitoringov.

Sodelujoče institucije:

ZGS, Biotehniška Fakulteta, lokalne skupnosti in lastniki zemljišč, upravljavci lovišč na območju TNP, OZUL Triglavskega in Gorenjskega LUO-ta,

Kazalniki učinkovitosti izvajanja nalog:

- sistematično štetje gamsov 3 x ter kozorogov 1 x,
- izvajanje monitoringa po že uveljavljenih metodah zbiranja podatkov – enodnevno štetje gamsov,
- zasnovan in testiran sodoben elektronski sistem za vnos podatkov monitoringa,
- poročilo v okviru projekta WolfAlps,
- sprotno digitaliziranje obstoječih opazovanj za leto 2015 ter delna digitalizacija analognih podatkov opazovanj,
- usklajevanje in izpolnjevanje metodologije monitoringa,
- poročilo o prostorski prisotnosti in populacijski dinamiki divjadi ter drugih izbranih vrst.

Nosilec naloge:	Sašo Hrovat
Število zaposlenih na nalogi:	14
Skupno število ur:	1.775
A. Stroški dela:	20.226 €
B. Splošni materialni stroški:	3.430 €
C. Finančna sredstva za nalogo:	0 €
D. Investicije:	0 €

5.10.4 Varstveni ukrepi v nelovnem območju**Vrsta naloge: 1****Pravna podlaga:**

ZDLov-1: 13., 14, 15, 16 člen

ZTNP-1: 4. odstavek 15. člena, 25. člen,

Uredba o ustanovitvi lovišč s posebnim namenom v Republiki Sloveniji (Ur.l. RS, št. 117/2004)

Kratek opis:

V prvem varstvenem območju lov ni dovoljen, zato se tu izvajata le redni nadzor ter spremljanje stanja (monitoring) vrst prosto živečih živali s poudarkom na zdravstvenem stanju gamsa in kozoroga. Monitoring na nelovnem območju smiselno dopolnjuje monitoring v 2. in 3. območju LPN v povezavi s točko 5.3.1 tega programa dela.

Dolgoročni cilj:

Ohranitev vrst prostoživečih živali, vključno z divjadjo, v ugodnem zdravstvenem stanju.

Načrtovane aktivnosti v letu 2015:

- nadzor in spremljanje stanja,
- zbiranje podatkov o prisotnosti in populacijski dinamiki prosto živečih živalskih vrst in divjadi (monitoring) po isti metodi kot na območju LPN,
- zbiranje podatkov o zdravstvenem stanju gamsov in kozorogov na osnovi videnih in najdenih poginulih živali,
- skladno z ZTNP-1 spremljati in po potrebi sprejeti odločitev o ustreznih ukrepih v primeru izbruha kužne bolezni,
- sodelovanje s pristojnimi ustanovami, organizacija posvetovalnih srečanj,
- vodenje evidenc in obdelava podatkov.

Sodelujoče institucije:

ZGS, Biotehniška Fakulteta, upravljavci lovišč na območju TNP, OZUL Triglavskega in Gorenjskega LUO, ZRSVN.

Kazalniki učinkovitosti izvajanja nalog:

- štetje gamsov, kozorogov in jelenjadi po ustaljeni metodi, katera je bila dogovorjena na OZUL-u in se izvaja v vseh članicah OZUL-a;
- posvetovalna srečanja glede stanja in ukrepov v prvem varstvenem območju (2).

Nosilec naloge:	Sašo Hrovat
Število zaposlenih na nalogi:	14
Skupno število ur:	1.775
A. Stroški dela:	20.226 €
B. Splošni materialni stroški:	3.430 €
C. Finančna sredstva za nalogo:	0 €
D. Investicije:	0 €

5.11 Izvajanje rednih nalog javne službe in sanacijski program

Izvajanje rednih nalog javne službe je osnovna obveza JZ TNP, zato bomo upoštevali izhodišča sanacijskega programa predvsem v racionalizaciji delovanja, povezovanju služb in osebja pri izvajanju nalog. Materialni stroški za izvajanje nalog bodo zmanjšani na spodnjo možno mejo (npr. omejitev vzdrževalnih del na najnujnejše primere, omejeno izvajanje del po pogodbah, omejitev reprezentance in študentskega dela, omejitev pri izdajanju publikacij), ki pa je lahko le začasna, sicer bodo dolgoročni učinki varčevanja negativno vplivali na bodoče poslovanje.

Tabela 1: Pregled porabe in virov sredstev za izvajanje rednih nalog javne službe na področju upravljanja narodnega parka (v EUR)

	VRSTA STROŠKA	ZNESEK
A.	Stroški dela:	853.828
B.	Splošni materialni stroški:	156.617
	1. Pisarniški in splošni material in storitve	9.183
	2. Energija, voda, komunala, komunikacije	53.228
	3. Prevozni stroški in storitve	70.097
	4. Izdatki za službena potovanja	4.170
	5. Tekoče vzdrževanje	18.525
	6. Drugi operativni odhodki	1.414
C.	Finančna sredstva za nalogo:	54.322
	1. Splošni material in storitve	20.104
	1.1. splošni material, material za vzdrževanje, storitve varovanja	5.734
	1.2. krma za divjad	8.800
	1.3. tiskarske, prevajalske storitve	5.570
	2. Posebni material in storitve	5.000
	2.1. strelivo	2.700
	2.2. kinologija, veterinarske storitve	2.300
	3. Tekoče vzdrževanje	13.800
	3.1. vzdrževanje objektov, opreme	5.000
	3.2. vzdrževanje parkovne infrastrukture, dobrin	8.800

4.	Najemnine, stavbno zemljišče	2.938
4.1.	najemnine	2.938
5.	Odškodnine	6.000
5.1.	škoda po divjadi	6.000
6.	Drugi operativni odhodki	6.480
6.1.	izobraževanje zaposlenih	2.000
6.2.	organizacija delavnic, vodenj, razstave, programi	4.220
6.3.	članarine	260
D.	Investicije:	15.000
	SKUPAJ	1.079.767

VIRI ZA FINANCIRANJE:	A.	B.	C.	D.	SKUPAJ
JAVNA SLUŽBA (MOP, proračunska postavka 153241)	842.384	118.189	19.780		980.353
OSTALI JAVNI VIRI (Občina Bled)			1.234		1.234
SREDSTVA SKZG		24.860	30.290	15.000	70.150
NEJAVNI VIRI	11.444	13.568	3.018		28.030
SKUPAJ	853.828	156.617	54.322	15.000	1.079.767

6 MEDNARODNO SODELOVANJE

Republika Slovenija je podpisnica mnogih mednarodnih konvencij in je članica Združenih narodov, Sveta Evrope, Evropske unije in preko svojih ministrstev ter organov v sestavi tudi članica številnih mednarodnih okoljevarstvenih in naravovarstvenih organizacij. Na področju varstva narave so v mnogih primerih prav zavarovana območja – parki najustreznejši način izvajanja mednarodnih obveznosti. TNP že vrsto let sodi med uveljavljene narodne parke v Alpah in tudi širše v Evropi in je vključen v najpomembnejša omrežja in parkovne programe ter je nosilec nekaterih za zavarovana območja najbolj pomembnih mednarodnih priznanj in certifikatov. Zato je izvajanje del in nalog, povezanih z mednarodnimi obveznostmi, pomembna naloga JZ TNP.

V okviru teh nalog velja posebej izpostaviti naslednje:

- izvajanje Alpske konvencije,
- upravljanje Biosfernega območja Julijske Alpe in izvajanje programa UNESCO MAB za TNP,
- uresničevanje priporočil in obveznosti določene v Diplomi Sveta Evrope,
- izpolnjevanje nalog in obveznosti, izhajajočih iz članstva v nekaterih mednarodnih omrežjih (Federacija Europac, Mreža zavarovanih območij v Alpah – Alparc, Parki Dinarskega loka),
- drugo mednarodno sodelovanje, partnerstva, članstvo v mednarodnih organizacijah zavarovanih območij (npr. EUROPARC, Alparc).

6.1 Upravljanje Biosfernega območja Julijske Alpe in izvajanje programa UNESCO MAB

Vrsta naloge: 1

Pravna podlaga: ZTNP – 44. člen, 2. in 5. točka

Kratek opis

TNP je bil skupaj z okoliškimi občinami razglašen za biosferno območje Julijske Alpe leta 2003. Leta 2014 je bil status biosfernega območja s strani UNESCO preverjen in podaljšan za 10 let. Posebne naloge upravljanja Biosfernega območja Julijske Alpe se izvajajo skladno s programom medvladnega odbora MAB in nacionalne komisije za UNESCO.

Načrtovane aktivnosti v letu 2015 (vsebina programa):

- vodenje in predstavljanje nacionalnega odbora MAB na državni in mednarodni ravni,
- priprava in izvajanje dolgoročnega programa upravljanja biosfernega območja Julijske Alpe
- čezmejno sodelovanje biosfernega območja Julijske Alpe z regijskim parkom Julijsko predgorje (Rezija) v Italiji in sodelovanje v strokovni komisiji Federacije Europarc za čezmejno sodelovanje (srečanje čezmejnih parkov),
- vključevanje mladih z biosfernega območja Julijske Alpe v program Mladi nadzornik,
- vzdrževanje in promocija kulturne dediščine v TNP,
- sofinanciranje publikacij,
- sofinanciranje razstave v Centru TNP Bohinj,
- strokovno usposabljanje v biosfernem območju Julijske Alpe (zasnova strategije usmerjanja turizma).

Sodelujoče institucije:

Urad za UNESCO, lokalne skupnosti

Kazalniki učinkovitosti izvajanja nalog:

- delež izvedbe programa UNESCO MAB (ciljna vrednost 100 %).

Nosilec naloge:		Martin Šolar / Tea Lukan Klavžer
Število zaposlenih na nalogi:		3
Skupno število ur:		108
A.	Stroški dela:	2.842 €
B.	Splošni materialni stroški:	297 €
C.	Finančna sredstva za nalogo:	10.800 €
C.1.	namen porabe sredstev:	aktivnosti programa Unesco MaB
C.2.	vir sredstev:	MIZŠ, program Unesco
D.	Investicije:	0 €

6.2 *Diploma Sveta Evrope*

Vrsta naloge: 1

Pravna podlaga: ZTNP-1: 44. člen, 2. in 5. točka

Kratek opis:

Republika Slovenija je članica Sveta Evrope, zato je k uresničevanju posameznih ciljev razvoja zavezana država in ne le narodni park. Priporočila in obveznosti Sveta Evrope, ki smo jih s prejemom Diplome v letu 2004 in podaljšanjem Diplome leta 2009 prevzeli v JZ TNP in v Sloveniji, so obvezni sestavni del programa dela JZ TNP. Obvezni sestavni del nalog v zvezi z Diplomo Sveta Evropa za zavarovana območja je letno poročanje o stanju v parku ter izpolnjevanju pogojev oziroma o napredku glede pogojev in priporočil. Po sklepu Stalnega odbora Bernske konvencije Slovenija sodeluje od konca leta 2012 v ekspertni skupini za Evropsko diplomu in ji od leta 2014 tudi predseduje.

Dolgoročni cilj:

Ohranitev statusa zavarovanega območja z Diplomo Sveta Evrope za zavarovana območja in izpolnitev pogojev in priporočil.

Načrtovane aktivnosti v letu 2015 (letni cilj):

- priprava letnega poročila,
- koordinacija s Svetom Evrope glede izvajanja priporočil,
- izvajanje priporočil Sveta Evrope za TNP,
- priprava promocije Evropske diplome za zavarovane območje,
- sodelovanje na sestankih ekspertne skupine in drugih sestankih, povezanih z Evropsko diplomom (finančne stroške udeležbe krije Svet Evrope).

Sodelujoče institucije:

Svet Evrope, MOP

Kazalniki:

- oddano letno poročilo,
- udeležba na izvedenski skupini Sveta Evrope.

Nosilec naloge:	Martin Šolar / Igor Zakotnik		
Število zaposlenih na nalogi:	2		
Skupno število ur:	30		
A.	Stroški dela:		865 €
B.	Splošni materialni stroški:		57 €
C.	Finančna sredstva za nalogo:		0 €
D.	Investicije:		0 €

6.3 Federacija Europarc, Alparc – zveza parkov v Alpah, Mreža parkov Dinarskega loka

Vrsta naloge: 1

Pravna podlaga: ZTNP-1: 44. člen, 2. in 5. Točka

Kratek opis:

TNP je član Federacije Europarc od leta 1986, je ustanovni član v letu 2013 ustanovljenega Alparca ter aktivno sodeluje v projektu WWF Parki Dinarskega loka. Delovati v zvezi ali mreži ne pomeni zgolj statusa in članstva, pač pa to prinaša tudi vrsto obveznosti in nalog, ki pa imajo skupen cilj – izboljšati učinkovitost upravljanja zavarovanega območja. V okviru vseh treh povezav se v zadnjih letih odvija vrsta aktivnosti in skupnih projektov, v katerih je uspešno udeležen tudi TNP.

Dolgoročni cilj:

Trajno članstvo in aktivna vloga v mrežah parkov v Evropi.

Načrtovane aktivnosti v letu 2015 (letni cilj):

- aktivno sodelovanje v Europarcovi mreži čezmejnih parkov - TransParcNet in vključevanje v Europarcovo mrežo za trajnostni turizem – Charter for sustainable tourism,
- udeležba na Europarc srečanju TransParcNet in letni konferenci federacije,
- udeležba na letni skupščini Alparc in na srečanju nadzornikov Danilo Re,
- sodelovanju v predsedstvu Alparca,
- izvedba seje predsedstva Alparca na Bledu,
- sodelovanje na področju varstva in ohranjanja velikih zveri v Alpah, ekološke povezanosti, znanstvenega raziskovanja, izobraževanja in komunikacije ter na razvoju dela parkovnih nadzornih služb v okviru Alparca,
- sodelovanje v mreži parkov Dinarskega loka na področju trajnostnega turizma in nadzornih služb in upravljanja parkov,
- udeležba na konferenci parkov dinarskega loka.

Sodelujoče institucije:

Federacija Europarc, Alparc, WWF

Kazalniki učinkovitosti izvajanja nalog:

- vključitev v programe dela Alparca,
- izvedba dveh sej predsedstva Alparca,
- aktivna udeležba na rednem letnem Europarcovem srečanju TransParcNet

Nosilec naloge:		Martin Šolar / Andrej Arih
Število zaposlenih na nalogi:		3
Skupno število ur:		133
A.	Stroški dela:	3.272 €
B.	Splošni materialni stroški:	1.274 €
C.	Finančna sredstva za nalogo:	2.585 €
C.1.	namen porabe sredstev:	letna članarina Alparc in Europarc, stroški seje predsedstva, kotizacija za udeležbo na srečanju nadzornikov Danilo Re
C.2.	vir sredstev:	proračun MOP
D.	Investicije:	0 €

6.4 Čezmejno sodelovanje z Naravnim parkom Julijsko Predgorje – Rezija v Italiji

Vrsta naloge: 2

Pravna podlaga: ZTNP-1: 44. člen, 2. in 3. točka

Kratek opis

TNP je skupaj z naravnim parkom Julijsko predgorje v dolini Rezije v Italiji septembra 2009 prejel Europarcov certifikat kakovosti za čezmejno sodelovanje med zavarovanimi območji. Certifikat se podeljuje zavarovanim območjem, ki so čezmejno povezana in izkazujejo zahtevane stopnje sodelovanja na področju upravljanja, varovanja in trajnostnega razvoja. Certifikat za čezmejno sodelovanje je obveza za nadaljnji razvoj skupnega dela in hkrati obveza za izpolnjevanje priporočil. V letu 2014 je sodelovanje med parkoma dobilo ponovno potrditev in uspešno prestalo obnovo certifikata za nadaljnjih 5 let.

Dolgoročni cilj:

Ohranitev certifikata kakovosti za čezmejno sodelovanje in učinkovito sodelovanje z namenom izmenjave dobrih praks in pridobivanja EU projektov.

Načrtovane aktivnosti v letu 2015 (letni cilj):

- priprava programa za novo 5 letno obdobje, vključno z vsebinami glede programa pilotne regije Alpske konvencije,
- priprava predstavitve sodelovanja na spletni strani TNP,
- izmenjavo podatkov za območje MAB UNESCO,
- izvedbo skupnega opazovanja divjadi,
- sodelovanje na mednarodnem srečanju/izmenjavi šol,
- vsaj dve srečanja ožje delovne skupine,
- izmenjava – program Mladi nadzornik,
- nadaljevanje uspešnega sodelovanja pri prijavljanju na razpise EU skladov,
- nadaljevanje uspešnega sodelovanja na področju okoljske vzgoje, trajnostnega turizma, kmetijstva, promocijskih aktivnosti, zbiranja in izmenjave različnih podatkov in razstav.

Sodelujoče institucije:

JZ TNP, Naravni park Julijsko predgorje (I)

Kazalniki učinkovitosti izvajanja nalog:

- pripravljen in sprejet program sodelovanja,
- izvedeno skupno opazovanje divjadi,
- sodelovanje na mednarodnem srečanju šol,
- 2 srečanja ožje delovne skupine (predstavniki TNP in Naravnega parka Julijsko predgorje).

Nosilec naloge:	Mojca Smolej
Število zaposlenih na nalogi:	1
Skupno število ur:	80
A. Stroški dela:	1.130 €
B. Splošni materialni stroški:	1.161 €
C. Finančna sredstva za nalogo:	0 €
D. Investicije:	0 €

6.5 Mednarodno sodelovanje v okviru partnerskih povezav**Vrsta naloge: 2**

Pravna podlaga: ZTNP-1: 44. člen, 2. in 3. točka

Kratek opis:

JZ TNP ima sklenjeno pogodbo o medsebojnem sodelovanju z Naravnim parkom Hoch Taunus iz Nemčije, Narodnim parkom Snowdonia – Wales (VB) ter tristranski sporazum z narodnima parkoma Hohe Tauern (A) in Les Ecrins (F). JZ TNP sodeluje tudi z drugimi zavarovanimi območji na področju strokovnih izmenjav in aktivno sodeluje pri strokovnem delu s področja upravljanja parkov in naravovarstva.

Dolgoročni cilj:

Trajno mednarodno sodelovanje v okviru partnerskih povezav

Načrtovane aktivnosti v letu 2015 (letni cilj):

- sodelovanje s tujimi zavarovanimi območji (izpolnjevanje anket, posredovanje podatkov),
- sodelovanje strokovnimi in znanstvenimi institucijami s področja naravovarstva (Univerza v Celovcu - študij MPA, Akademija za varstvo narave idr.),

Sodelujoče institucije:

partnerska zavarovana območja

Kazalniki učinkovitosti izvajanja nalog:

- redno opravljene naloge v okviru mednarodnega sodelovanja.

Nosilec naloge:	Majda Odar
Število zaposlenih na nalogi:	1
Skupno število ur:	10
A. Stroški dela:	172 €
B. Splošni materialni stroški:	320 €
C. Finančna sredstva za nalogo:	0 €
D. Investicije:	0 €

6.6 Alpska konvencija

Vrsta naloge: 1

Pravna podlaga:

ZON: 133. člen – prvi odstavek

ZTNP-1: 44. člen, 2. Točka

Kratek opis

Konvencija o varstvu Alp (Alpska konvencija) je mednarodna pogodba, ki omogoča uporabo razvojnih možnosti z upoštevanjem omejitev, ki izvirajo iz konvencije in njenih protokolov. Poleg tega je Alpska konvencija tudi pomemben okvir sodelovanja držav pogodbenic na različnih področjih in s tem instrument so-usmerjanja razvoja v alpskem prostoru. S podpisom Alpske konvencije so države pogodbenice Alpam priznale status edinstvenega, skupnega območja. Alpska konvencija je v okviru Protokola »Varstvo narave in urejanje krajine« vzpostavila Platformo za ekološko omrežje, katere temeljni cilj je vzdrževati stike na strokovni ravni pri izvajanju navedenega protokola v smislu usklajevanja politik za doseglo povezanosti ohranjenih območij narave ob vedno večji ogroženosti zaradi fragmentacije kot posledice razvojnih teženj. Zasedba in vsebina dela platforme je strokovne narave, zastopanje države v platformi pa je s strani ministrstva, pristojnega za ohranjanje narave, podeljeno upravljavcu narodnega parka, ki je že vrsto let dejaven na področju uresničevanja ciljev Alpske konvencije.

Dolgoročni cilj:

Varstvo narave in trajnostni razvoj ter ohranitev poselitve v alpskem prostoru.

Načrtovane aktivnosti v letu 2015 (letni cilj):

- priprava in izvedba programov varstva in trajnostnega razvoja Alp,
- sodelovanje v Platformi za ekološko omrežje (priprava gradiv, udeležba na sestankih Platforme, sodelovanje s parki Alpske mreže za zavarovana območja),
- izvajanje aktivnosti v zvezi s pilotno regijo Alpske konvencije (v sodelovanju s parkom Julijsko Predgorje),
- sodelovanje pri aktivnostih na strokovni ravni v skladu s programom dela platforme za leto 2015,
- aktivnosti v zvezi s skupno pilotno regijo med TNP in Naravnim parkom Julijsko predgorje (sprejeta v letu 2014) v okviru skupnega programa sodelovanja,
- sodelovanje pri izvedbi Dneva Alpske konvencije v Mojstrani ob sodelovanju s PZS, Cipro Slovenija, Slovenskim planinskim muzejem in PD Mojstrana,
- izvedba akcije Ogenj v Alpah.

Sodelujoče institucije:

Generalni sekretariat AK, MzIP, PZS; CIPRA, NP Julijsko Predgorje

Kazalniki učinkovitosti izvajanja nalog:

- izvedba Dneva Alpske konvencije,
- izvedba akcije Ogenj v Alpah,
- zastopanje države na sestankih platforme,
- dogovorjen program sodelovanja na področju pilotne regije (JZ TNP in Naravni park Julijsko predgorje).

Nosilec naloge:	Martin Šolar / Tina Markun
Število zaposlenih na nalogi:	3
Skupno število ur:	148
A. Stroški dela:	2.810 €
B. Splošni materialni stroški:	234 €
C. Finančna sredstva za nalogo:	2.100 €

C.1.	namen porabe sredstev:	promocijske aktivnosti, tehnična pomoč, najem avtobusa
C.2.	vir sredstev:	Sekretariat Alpske konvencije
D.	Investicije:	0 €

6.7 Mednarodno sodelovanje in sanacijski program

Obseg mednarodnega sodelovanja je v programu omejen na izvajanje minimalnih nalog, ki izhajajo iz članstva v mednarodnih organizacijah ter sprejetih mednarodnih obveznostih. Za določene naloge (npr. Alpska konvencija, UNESCO MAB) so določena namenska sredstva.

Finančni okvir za mednarodno sodelovanje je omejen s finančnim načrtom in usklajen s sanacijskim programom. Bistven je nadzor nad porabo, saj bi nenačrtovana poraba ogrozila rezultate sanacijskega programa.

Tabela 2: Pregled porabe in virov sredstev za izvajanje nalog na področju mednarodnega sodelovanja (v EUR)

	VRSTA STROŠKA	ZNESEK
A.	Stroški dela:	11.091
B.	Splošni materialni stroški:	3.343
	1. Pisarniški in splošni material in storitve	209
	2. Energija, voda, komunala, komunikacije	452
	3. Prevozni stroški in storitve	578
	4. Izdatki za službena potovanja	1.900
	5. Tekoče vzdrževanje	197
	6. Drugi operativni odhodki	7
C.	Finančna sredstva za nalogo:	15.485
	1. Splošni material in storitve	2.638
	1.1. tiskarske, prevajalske storitve	1.938
	1.2. reprezentanca, stroški akcij	700
	2. Izdatki za službena potovanja	1.055
	2.1. izdatki za službena potovanja v tujini	1.055
	3. Drugi operativni odhodki	11.792
	3.1. stroški zunanjih izvajalcev	2.925
	3.2. stroški razstav, vzdrževanje spletnih strani	3.352
	3.3. izobraževanja, organizacija delavnic	3.430
	3.4. članarine, pristojbine	2.085
D.	Investicije:	0
	SKUPAJ	29.919

VIRI ZA FINANCIRANJE:	A.	B.	C.	D.	SKUPAJ
JAVNA SLUŽBA (MOP, proračunska postavka 153241)	11.091	3.343	2.585		17.019
OSTALI JAVNI VIRI (Unesco)			10.800		10.800
NEJAVNI VIRI			2.100		2.100
SKUPAJ	11.091	3.343	15.485	0	29.919

7 PROJEKTI

7.1 JULIUS (Interreg III/A – Program čezmejnega sodelovanja Slovenija – Italija 2007 – 2013)

Vrsta naloge: 1 / 2

Kratek opis in namen projekta

Namen projekta je izboljšati skupno uporabo športne in rekreacijske infrastrukture na čezmejnem območju s prizadevanjem za njuno optimalno izkoriščanje in s posebnim poudarkom na alpskem športu in športnih dejavnostih, ki se odvijajo v naravnem okolju. Na podlagi načel okoljske trajnosti in čezmejnega sodelovanja se bo projekt osredotočil predvsem na prekvalifikacijo oziroma izgradnjo struktur za izvajanje športnih dejavnosti v naravi, na promocijo omenjenih dejavnosti s prirejanjem kulturnih srečanj in dogodkov, kjer bodo v ospredju gorniška kultura in alpski športi, in na širjenje zdravega življenja med mladimi in ljudmi s posebnimi potrebami tudi preko tečajev plezanja. Projekt Julius se je podaljšal zaradi nedokončanja nalog partnerjev in posledično neporabe sredstev.

Začetek projekta:	1.11.2011
Zaključek projekta:	30.9.2015 (projekt je bil podaljšan)
Vodilni partner:	Občina Tržič (Monfalcone)
Sodelujoči partnerji:	Comune di Monfalcone, Comune di Codroipo, Unione dei comuni di Briseghella, Casola Valsenio e Riolo Terme, INFORMEST, GAM Spinea, Comune Ampezzo, GAL Carso, Mestna občina Ljubljana – Javni Zavod Src Tivoli, Občina Jesenice, Občina Postojna, Društvo za razvoj plezalne kulture, Društvo za gorsko kulturo, Triglavski narodni park
Vrednost projekta	162.729 EUR
Sredstva, ki jih bo od projekta dobil TNP	
Delež financiranja TNP (v %)	5 %
Sklop, v katerega sodi projekt glede na vsebine projekta	5.3 Spremljanje in analiziranje stanja v naravi in izvajanje ukrepov varstva

Pregled porabe	Zneski za leto 2015 v €
plače	0
materialni stroški	6.091
oprema	15.384
Skupaj	21.475

Načrtovane aktivnosti v letu 2015:

- organizacijsko in administrativno vodenje projekta,
- testiranje in promocija e-vodnika,
- ureditev Kugyjevega vrtička (priprava informativnih tablic),
- izdaja zgibanke o zimski rekreaciji in vplivih na naravo,
- vsebinska in oblikovna priprava razstave.

Kazalniki učinkovitosti izvajanja nalog:

- redno izpolnjevanje projektnih poročevalskih obveznosti (število pripravljenih vsebinskih in finančnih poročil),
- zagotovljeno ozaveščanje in posredovanje informacij javnosti (e-vodnik, zgibanka).

7.2 Recharge.green – usklajevanje izrabe obnovljivih virov energije in ohranjanja narave v Alpah (oktober 2012 – junij 2015) – Evropski sklad za regionalni razvoj znotraj programa transnacionalnega teritorialnega sodelovanja Območje Alp

Vrsta naloge: 1

Kratek opis in namen projekta

Projekt se ukvarja s problematiko izrabe energije iz obnovljivih virov v Alpah. Za dolgoročno vzdržnost alpskega prostora je potrebno določiti načine ter obseg izrabe energije iz obnovljivih virov, ob upoštevanju nosilnosti okolja. JZ TNP med drugim vodi delovni sklop projekta, ki vključuje implementacijo in testiranja rezultatov na testnih območjih ter je istočasno tudi eno od njih. V okviru projekta bomo izdelali strokovne podlage za dolgoročno in sonaravno izrabo energije iz obnovljivih virov, zlasti lesne biomase, opredelili posledice njene izrabe na biotsko raznovrstnost in tla ter določili še sprejemljiv obseg in način izrabe biomase ob upoštevanju nosilnosti okolja.

Začetek projekta:	1.10.2012
Zaključek projekta:	15.6.2015
Vodilni partner:	Avstrija: Veterinarska fakulteta na Dunaju – Inštitut za ekologijo divjih živali (FIWI)
Sodelujoči partnerji:	Slovenija: Zavod za gozdove Slovenije (ZGS), Kmetijski inštitut Slovenije (KIS), Univerza v Ljubljani - Biotehniška fakulteta (BF), Javni zavod Triglavski narodni park (TNP); Avstrija: Okoljska agencija Avstrije (EAA), Univerza v Innsbrucku – Inštitut za geografijo (UIBK), Mednarodni inštitut za aplikativne sistemske analize – Ekosistemske storitve in upravljanje (IIASA), Regionalna razvojna agencija Voralberg (Avstrija); Nemčija: CIPRA Nemčija, Podjetje Bayerische Elektrizitätswerke (BEW); Italija: Evropska akademija Bolzano (EURAC), Regija Veneto – Oddelek za ekonomijo in razvoj gorskih območij (RV); Francija: Inštitut de la Montagne (IM), Švica: Federalna raziskovalna postaja Agroscope (ART)
Vrednost projekta	172.000 EUR
Delež financiranja TNP (v %)	24 %
Naloga, pod katero vsebinsko sodi projekt	5.3 Spremljanje in analiziranje stanja v naravi in izvajanje ukrepov varstva, 5.9 Informacijsko izobraževalna služba

Pregled porabe	Zneski za leto 2015 v €
plače	28.687
materialni stroški	23.290
oprema	

Načrtovane aktivnosti v letu 2015:

- koordinacija in izvajanje nalog v okviru delovnega sklopa (WP6) in vsebinsko usklajevanje z nosilci ostalih delovnih sklopov,
- organizacija in izvedba koordinacijskega sestanka projektnih partnerjev v okviru delovnih sklopov WP6 in WP7,
- organizacija mednarodne delavnice o problematiki rabe obnovljivih virov energije, sodelovanje pri organizaciji in izvedbi lokalne delavnice za deležnike,
- uporaba postopka celovite presoje vplivov na okolje na izbranih veljavnih planih in programih ter testiranje modela za preverjanje upoštevanja okoljevarstvenih vidikov pri načrtovani rabi obnovljivih virov energije,
- sodelovanje pri pripravi strokovnih poročil (konfliktna raba prostora in naravnih virov z varstvom narave, rezultati uporabe postopka celovite presoje vplivov na okolje),
- koordinacija in sodelovanje pri pripravi upravljaljskih priporočil za trajnostno rabo naravnih virov v energetske namene,
- sodelovanje s slovenskimi projektnimi partnerji pri pripravi tematskih informativnih zloženkov (proizvodnja lesne biomase, dobra kmetijska praksa, ohranjanje biotske raznovrstnosti),
- nadaljnje vrednotenje potenciala uspevanja borovnic in užitnih vrst gob na izbranih popisnih ploskvah v gospodarskih gozdovih narodnega parka* (Biotska raznovrstnost v TNP),
- nadaljnje aktivnosti pri opredelitvi habitatnih dreves za ptiče na izbranem transektu v gozdnem prostoru Pokljuke* (Biotska raznovrstnost v TNP, Natura 2000 v TNP),
- vsebinska in tehnološka nadgradnja internetnega TNP GIS sistema,
- udeležba na 6. sestanku projektnih partnerjev (PSG) in zaključni konferenci projekta (Nemčija, 20. in 21.05.2015),
- zagotavljanje vsebinskega vzdrževanja blogov na spletnih straneh projekta, objavljanje novic na socialnih omrežjih in tiskanih medijih,
- sodelovanje na Mladinskem parlamentu Alpske konvencije (YPAC) (Kamnik, 16.-20.03.2015),
- sodelovanje s slovenskimi projektnimi partnerji pri dokončni pripravi tiskane publikacije »Gozdovi v TNP«.

Kazalniki učinkovitosti izvajanja nalog:

- dve poročili o izvedenih aktivnostih partnerja, dve poročili o izvedenih aktivnostih delovnega paketa WP6, dve finančni poročili,
- udeležba na sestankih projekta (dva mednarodna, več na nivoju SLO PP),
- organizirana 1 mednarodna in 1 lokalna delavnica za deležnike,
- pripravljena strokovna poročila in izdelana upravljaljska priporočila,
- izdane informativne tematske zloženke, izdana tiskana publikacija »Gozdovi v TNP«,«
- objava 3 novic o projektu v tiskanih medijih, objava 2 prispevkov na blogu,
- ovrednoten potencial borovnic in užitnih vrst gob,
- v naravi označena habitatna drevesa za ptiče na izbranem transektu na Pokljuki,
- nadgrajen internetni TNP GIS sistem.

7.3 Izobraževalni center Bohinjka

Vrsta naloge: 2 / 3

Kratek opis in namen projekta

Namen projekta Informacijski center Bohinjka je do julija 2015 vzpostaviti javno informacijsko – izobraževalno središče TNP za območje bohinjskega dela TNP na danes neustrezno izkoriščeni lokaciji in v obstoječih objektih, ki so v lasti RS in upravljanju JZ TNP v Stari Fužini. Projekt sofinancirajo: Evropski sklad za regionalni razvoj (85% upravičenih stroškov), Ministrstvo za gospodarski razvoj in tehnologijo (MGRT; 15% upravičenih stroškov); neupravičene stroške-DDV:

MOP in TNP (sredstva Sklada kmetijskih zemljišč in gozdov, lastna sredstva). Ostale neupravičene stroške krije TNP. Za projekt je bila dne 9.10.2013 izdana Odločba MGRT o dodelitvi sredstev. Dne 11.3.2014 je bila podpisana Pogodba o sofinanciranju operacije »Informacijski center Bohinjka« in dne 7.10.2014 Aneks št. 1 k pogodbi o sofinanciranju.

Začetek projekta:	1.1.2011
Zaključek projekta:	1.7.2015
Vodilni partner:	JZ TNP
Sodelujoči partnerji:	/
Vrednost projekta	1.409.978,17 EUR
Delež financiranja TNP (v %)	UPRAVIČENIH STROŠKOV: 0 %
Naloga, pod katero vsebinsko sodi projekt	sodi pod vse tri vrste nalog, primarno urejanja obiska in ozaveščanja javnosti
Pregled porabe	Zneski za leto 2015 v €
plače	
materialni stroški	
oprema	
investicije	286.547
Skupaj	286.547

Načrtovane aktivnosti v letu 2015 so:

- izvedba in zaključek gradbenih del (gradbena dela, obrtniška dela, izvedba strojnih in elektro instalacij, zunanja ureditev) s pridobitvijo uporabnega dovoljenja;
- dobava opreme za oba objekta info centra;
- razvoj in priprava vsebin s čim večjim sodelovanjem z lokalno skupnostjo.

Kazalniki učinkovitosti izvajanja nalog:

Projekt zasleduje doseganje sledečih ciljev, ki se bodo izrazili ob koncu projekta (leto 2015 in kasneje):

- površina novih in obnovljenih objektov: skupaj 741 m² (neto tlorisna površina)
- število podprtih projektov s področja turizma: 1
- število objektov: 2
- število obiskovalcev IC (konec leta 2016): 24.000
- število novo ustvarjenih delovnih mest (leto 2015): 1

7.4 LIFE WolfAlps - Wolf in the Alps: Implementation of coordinated wolf conservation actions in core areas and beyond (september 2013 – maj 2018) – programsko področje LIFE+ 2012 Narava

Vrsta naloge: 1

Kratek opis in namen projekta

Temeljni cilj projekta je usklajeno čezmejno izvajanje varstvenih ukrepov za ohranitev volka v alpskem prostoru na v projektu opredeljenih ključnih območjih pojavljanja vrste ter podpora procesu nadaljnje naravne ponovne poselitve volka na projektnem območju. Po rezultatih modelnih raziskav je območje narodnega parka prepoznano kot potencialno osrednje območje za volka, poleg tega pa le-ta predstavlja stik in povezavo med dinarsko in apeninsko volčjo populacijo. V projektu načrtovane aktivnosti vključujejo terensko zbiranje podatkov o prisotnosti volka na območju narodnega parka in izvajanje konkretnih varstvenih ukrepov za preprečevanje ali omilitev konfliktnih dogodkov med volkom in človekom, zlasti z vidika preprečevanja ali omilitev pojavljanja škod v okviru planinskega pašništva. S projektnimi aktivnostmi se bo tudi pravočasno preprečeval odklonilni odnos lokalnega prebivalstva in širše javnosti do volka. Del nerealiziranih akcij in nakupov opreme iz leta 2014 bo izveden v letu 2015.

Začetek projekta:	1.9.2013
Zaključek projekta:	31.5.2018
Vodilni partner:	Italija: Parco Naturale delle Alpi Marittime (PNAM)
Sodelujoči partnerji:	Slovenija: Javni zavod Triglavski narodni park (TNP), Univerza v Ljubljani – Biotehniška fakulteta (UL) Italija: Corpo Forestale dello Stato (CFS), Museo delle Scienze (MUSE), Ente Gestione Aree Protette Alpi Cozie (PNACozie), Ente di Gestione del Parco Naturale del Marguareis (PNMarg), Ente di Gestione Aree protette dell'Ossola (PNOssola), Consorzio Parco Nazionale dello Stelvio (PNStelvio), Ente Parco Nazionale Val Grande (PNVG), Regione Lombardia (RLombardia), Regione Veneto (RVeneto)
Vrednost projekta	213.908,00
Delež financiranja TNP (v %)	32%
Sklop, v katerega sodi projekt glede na vsebine projekta	5.3.1 Natura 2000 v TNP 5.10.3 Zbiranje podatkov v LPN Triglav 5.5.2 Kmetijstvo 9.3 Stiki z javnostmi, informiranje in obveščanje 5.4 Sodelovanje in spremljanje raziskovalnih nalog

Pregled porabe	Zneski za leto 2015 v €
plače	0
materialni stroški	15.200
oprema	15.300
Skupaj	30.500

Načrtovane aktivnosti v letu 2015:

- organizacijsko in administrativno vodenje projekta,
- udeležba na strokovnih, tehničnih in drugih delavnicah projektnih partnerjev ter usposabljanju naravovarstvenih nadzornikov za terensko zbiranje podatkov,
- sodelovanje pri organizaciji, koordinaciji in izvedbi zimskega terenskega evidentiranja (t.i. »snow-tracking«) znakov prisotnosti volka (sled, iztrebki in urin) na območju narodnega parka, zbiranju vzorcev za nadaljnje genetske analize in pri neposrednem izzivanju tuljenja volkov (t.i. »howling«),
- sodelovanje pri izbiri kmetijskih gospodarstev za postavitve električnih ograj ter izvajanju ostalih preprečevalnih ukrepov pred napadi volka na drobnico v narodnem parku,
- sodelovanje pri načrtovanju izvajanja dogodkov ekoturizma,
- ozaveševalne in izobraževalne aktivnosti v zvezi s promocijo projekta in njegovim izvajanjem.

Kazalniki učinkovitosti izvajanja nalog:

- redno izpolnjevanje projektnih poročevalskih obveznosti (število pripravljenih vsebinskih in finančnih poročil),
- udeležba na 1 strokovni delavnici in 1 izobraževanju naravovarstvenih nadzornikov,
- zagotovljeno ozaveščanje in posredovanje informacij javnosti,
- izvedeno terensko evidentiranje znakov prisotnosti volka v zimskem obdobju 2014-2015,
- izbira 5 kmetijskih gospodarstev za izvedbo preprečevalnih ukrepov.

7.5 Parkiraj&doživi naravo: Celovito uvajanje okolju prijazne mobilnosti v Triglavskem narodnem parku za ohranjanje in pravo doživljanje narave

Vrsta naloge: 3

Kratek opis:

Projekt »Celovito uvajanja okolju prijazne mobilnosti v Triglavskem narodnem parku za ohranjanje in pravo doživljanje narave« je podprt s sredstvi Programa finančnega mehanizma EGP 2009-2014. Projekt se loteva reševanja prekomernega obiska območij naravnih vrednot (NV) Bohinjsko jezero ter NV Krn – Morena na Podkrnskih planinah (predvsem planina Kuhinja) z individualnim avtomobilskim prevozom. Tako stanje ogroža ohranjenost teh naravnih vrednot in njihovo dostopnost, kar pa so tudi osnovni pogoji za uspešen sonaravni turizem. Preko reševanja netrajnostnega obiska projekt prispeva tudi k dvigu kvalitete interpretacije in doživljanja naravne dediščine.

Cilji projekta:

- povečati vedenje o negativnih vplivih netrajnostnega prometa na okolje ter razumevanju vloge vsakega od nas pri zmanjšanju;
- povečati privlačnost trajnostne mobilnosti med vsemi skupinami obiskovalcev naravnih vrednot, tudi z boljšo povezanostjo različnih oblik mobilnosti in uspešnostjo ozaveševalno-promocijskih aktivnosti;
- povečati obseg in kakovost interpretacije in doživljanja narave na območju naravnih vrednot za vse skupine obiskovalcev.

Začetek projekta:	1.4.2015
Zaključek projekta:	30.4.2016
Vodilni partner:	Javni zavod Triglavski narodni park
Sodelujoči partnerji:	Občina Bohinj, Turizem Bohinj, Občina Kobarid, ZRC SAZU, Posoški razvojni center, CTRP Kranj
Vrednost projekta	387.721,68 EUR
Sredstva, ki jih bo od projekta dobil TNP	12.450 EUR
Delež financiranja TNP (v %)	17% + DDV
Sklop, v katerega sodi projekt glede na vsebine projekta	5.3 Spremljanje in analiziranje stanja v naravi in izvajanje ukrepov varstva, 5.9 Informacijsko izobraževalna služba

Pregled porabe	Zneski za leto 2015 v €
plače	1.265
materialni stroški	
oprema	
Skupaj	1.265

Načrtovane aktivnosti v letu 2015 (letni cilj):

- koordinacija in vodenje projekta,
- priprava vsebin za animacijo na interaktivni tabli (IC Bohinjka), ki bo predstavljala naravno vrednoto Bohinjsko jezero z okolico, pritiske zaradi prometa in pomen trajnostne mobilnosti za njegovo ohranitev.

Kazalniki učinkovitosti izvajanja nalog:

- izvajanje nalog vodenja in koordinacije projekta,
- vzpostavljena Info točka za trajnostno mobilnost v IC Bohinjka.

7.6 Priprava novih projektov in vzpostavljane projektnih partnerstev

V letu 2015 načrtujemo spremljanje priprave različnih mednarodnih programskih dokumentov in s tem povezanimi razpisi. Oblikovanje projektnih idej izhaja iz vsebinskih potreb ter aktualnih finančnih in kadrovskih zmožnosti JZ TNP.

Načrtovane aktivnosti v letu 2015 (letni cilj):

- podpora za lokalni razvoj v okviru pristopa LEADER: priprava projektnih idej in sodelovanje v okviru izvajanja ukrepov Programa razvoja podeželja,
- priprava projektnih idej na osnovi drugih programskih dokumentov.

Nosilec naloge:	Davorin Koren		
Število zaposlenih na nalogi:	3		
Skupno število ur:	500		
A.	Stroški dela:		8.184 €
B.	Splošni materialni stroški:		1.238 €
C.	Finančna sredstva za nalogo:		0 €
D.	Investicije:		0 €

7.7 Projekti in sanacijski program

Skrb za korektno izvajanje obveznosti pri projektih, ki so v delu. Posebna skrb je potrebna spremljanju porabe, da se čim bolj zmanjša delež neupravičenih stroškov. Pred sprejetjem novih projektnih obveznosti, kakor tudi pri predlaganju projektov je treba dosledno slediti internim navodilom za postopek sprejemanja projektnih obveznosti.

Tabela 3: Pregled porabe in virov sredstev za izvajanje mednarodnih projektov (v EUR)

	VRSTA STROŠKA	ZNESEK
A.	Stroški dela:	57.778
B.	Splošni materialni stroški:	3.918
	1. Pisarniški in splošni material in storitve	206
	2. Energija, voda, komunala, komunikacije	2.052
	3. Prevozni stroški in storitve	966
	4. Tekoče vzdrževanje	687
	5. Drugi operativni odhodki	7
C.	Finančna sredstva za nalogo:	44.645
	1. Pisarniški in splošni material in storitve	2.848
	1.1. pisarniški material, časopisi, literatura	113
	1.2. tiskarske, prevajalske storitve	2.635
	1.3. reprezentanca, stroški akcij	100
	2. Posebni material in storitve	4.000
	2.1. službena oprema	4.000
	3. Energija, voda, komunala, komunikacije	1.219
	3.1. telekomunikacijske storitve, poštno storitve	1.219

4.	Prevozni stroški in storitve	5.200
4.1.	goriva, maziva	5.200
5.	Izdatki za službena potovanja	312
5.1.	izdatki za službena potovanja v tujini	312
6.	Tekoče vzdrževanje	12.028
6.1.	vzdrževanje infrastrukture	800
6.2.	vzdrževanje računalniške opreme	11.228
7.	Drugi operativni odhodki	19.038
7.1.	stroški zunanjih izvajalcev	13.060
7.2.	priprava razstav	5.978
D.	Investicije:	317.231
	SKUPAJ	423.572

VIRI ZA FINANCIRANJE:	A.	B.	C.	D.	SKUPAJ
JAVNA SLUŽBA (MOP, proračunska postavka 153241)	27.826	3.918			31.744
JAVNA SLUŽBA ZA PROJEKTE (MOP, proračunska postavka 153242)				44.552	44.552
SKUPAJ PROJEKTI (EU)	22.816		32.189	222.825	277.831
SKUPAJ PROJEKTI (MGRT)			609	35.853	36.463
SREDSTVA SKZG				12.114	12.114
NEJAVNI VIRI	7.136		11.847	769	19.752
ODŠKODNINA ZAVAROVALNICE				1.117	1.117
SKUPAJ	57.778	3.918	44.645	317.231	423.572

8 PRIDOBIVANJE SREDSTEV S PRODAJO BLAGA IN STORITEV NA TRGU TER OSTALA PRIDOBITNA DEJAVNOST

Vrsta naloge: 2

Pravna podlaga: ZTNP-1: 55. člen, 1. odstavek

Javni zavodi lahko poleg javne službe opravljajo tudi tržno dejavnost, s katero ustvarjajo prihodke na trgu. Določene dejavnosti, ki prinašajo prihodke na trgu izvajamo tudi v TNP. V tem poglavju so navedene izključno tržne dejavnosti, podrobna razmerja med posameznimi viri načrtovanih prihodkov pa so navedena v 4.4 poglavju finančnega načrta.

Skladno z zahtevami interne revizije, ki je bila izvedena leta 2013, smo v TNP opredelili prihodke za izvajanje javne službe (tudi t.i. prihodke za izvajanje javne službe iz nejavnih virov) in prihodke od prodaje blaga in storitev na trgu.

Slednji so:

- prihodki od prodaje blaga in storitev:
  - stenskega koledarja,
  - spominkov in drugega trgovskega blaga,
  - publikacij,
  - izdelave tipske informacijske table/stebrička,
  - oddaja prenočitvenih namestitev TNP;
  - oglaševanje v publikacijah, na spletni strani, v info centrih ipd.;
- prihodki iz naslova prefakturiranja;
- finančni prihodki (obresti, pozitivne tečajne razlike, dividende);

- drugi prihodki (odškodnine);
- prihodki iz naslova prodaje odpisanih osnovnih sredstev in drobnega inventarja, kupljenega iz sredstev pridobljenih na trgu.

Predvidena vsota zgoraj navedenih prihodkov v letu 2015 je 147.800 EUR, kar je 19 % več kot v letu 2013. Načrt je prilagojen realizaciji leta 2014, ki je bila dokaj uspešna, skladno z realnimi možnostmi.

V sklopu te naloge je potrebno skrbno načrtovanje. Pridobivanje novih artiklov domače obrti ter slovenskih podjetij za prodajo na prodajnih mestih TNP in priprava novih z logotipom TNP je del pestre prodajne ponudbe, ki se ustrezno veže na okolje in zavarovano območje. Prodajni artikli TNP so na voljo na prodajnih mestih informacijskih točk SPM in Zelene hiše, kar pomeni, da želimo pestrost izdelkov še dopolnjevati in jih uspešno prodajati tudi na drugih prodajnih mestih na območju TNP. Načrtovano povečanje prihodkov iz tega naslova je cca. 2 % v primerjavi z letom 2014.

JZ TNP razpolaga s kočami, v katerih je možno nuditi prenočitvene zmogljivosti obiskovalcem TNP, in apartmaji v Info središču Dom Trenta. Prihodki od oddaje prenočitvenih zmogljivosti predstavljajo največji delež (dve tretjini) v zgoraj naštetih načrtovanih prihodkih. Za izboljšanje zasedenosti bomo pripravili različne programe, ki se vežejo na ostale zmogljivosti in programe TNP ter povečali oglaševanje na specializiranih spletnih straneh.

V prostoru je pomemben poenoten izgled informacijskih tabel, tudi tiste, ki jih nameravajo postavljati drugi deležniki na območju TNP (npr. lokalne skupnosti, planinska društva). Zato smo pripravili ponudbo priprave in izdelave informacijske table/stebrička po izdelani CGP, ki velja za naše območje. Izvajalcem kot lastno tržno dejavnost poleg pomoči pri pripravi vsebine ponudimo tudi izvedbo informacijskih tabel/stebričkov.

Dolgoročni cilj:

Povečevanje deleža sredstev iz vira prodaje blaga in storitev na trgu (lastna dejavnost zavoda)

Načrtovane aktivnosti v letu 2015 (letni cilj):

- koordinacija oddajanja koč in drugih objektov TNP,
- koordinacija izdelave in trženja koledarja TNP,
- dopolnjevanje artiklov v trgovinah TNP (TRB in Dom Trenta),
- ponaročilo prodajnih artiklov v novi podobi CGP TNP,
- ohranitev števila nočitev in zagotovitev prometa iz nočitev koč na nivoju leta 2014 z intenzivnejšim oglaševanjem na spletnih straneh TNP in ostalih spletnih straneh,
- povišanje prihodka od prodaje različnih storitev/artiklov TNP na vseh prodajnih mestih,

Kazalniki učinkovitosti izvajanja nalog:

- ohranitev višine prihodkov iz naslova nočitev,
- vsaj 2% povišanje prihodka od prodaje artiklov v trgovinah TNP.

Nosilec naloge:		Mojca Smolej
Število zaposlenih na nalogi:		26
Skupno število ur:		5.615
A.	Stroški dela:	61.108 €
B.	Splošni materialni stroški:	39.707 €
C.	Finančna sredstva za nalogo:	46.578 €
C.1.	namen porabe sredstev:	strošek prodanega trgovskega blaga, stroški pranja perila, prefakturiranje, tiskovine, reprezentanca, prevodi, promocijske akcije, drobni inventar
C.2.	vir sredstev:	dejavnost na trgu
D.	Investicije:	0 €

Pridobivanje sredstev s prodajo in sanacijski program

V sanacijskem programu je predvideno postopno zviševanje tržnega vira financiranja. V letu 2015 smo predvideli 19 % povišanje glede na leto 2013 ter organiziranje programov in dejavnosti za zviševanje tržnega deleža, vključno z aktivnostmi, povezanimi s prihodki iz nejavnih virov financiranja, kar bo po predvidevanjih imelo bolj bistven finančni učinek šele v naslednjih letih.

Tabela 4: Pregled porabe in virov sredstev za izvajanje pridobitne dejavnosti (v EUR)

	VRSTA STROŠKA	ZNESEK
A.	Stroški dela:	61.108
B.	Splošni materialni stroški:	39.707
	1. Pisarniški in splošni material in storitve	4.207
	2. Posebni material in storitve	0
	3. Energija, voda, komunala, komunikacije	23.271
	4. Prevozni stroški in storitve	2.202
	5. Izdatki za službena potovanja	40
	6. Tekoče vzdrževanje	6.533
	7. Najemnine, stavbno zemljišče	1.523
	8. Drugi operativni odhodki	1.931
C.	Finančna sredstva za nalogo:	46.578
	1. Splošni material in storitve	5.458
	1.1. tiskarske, prevajalske storitve	3.068
	1.2. promocija, oglaševanje	1.640
	1.3. reprezentanca, stroški akcij	750
	2. Posebni material in storitve	1.000
	2.1. drobni inventar, mala orodja	1.000
	3. Tekoče vzdrževanje	1.500
	3.1. tekoče vzdrževanje objektov, opreme	1.500
	4. Drugi operativni odhodki	3.620
	4.1. sodne, odvetniške storitve	700
	4.2. stroški razstav, programov	2.000
	4.3. drugi operativni odhodki	920
	5. Stroški trgovskega blaga	35.000
D.	Investicije:	0
	SKUPAJ	147.393

VIRI ZA FINANCIRANJE:	A.	B.	C.	D.	SKUPAJ
DEJAVNOST NA TRGU	61.108	39.707	46.578	0	147.393
SKUPAJ	61.108	39.707	46.578	0	147.393

9. POSLOVANJE

Vrsta naloge: 1/2/3

Pravna podlaga: ZTNP-1: 36. člen, 1. odstavek

Poglavje poslovanje zajema vse podporne naloge, ki so potrebne za delovanje JZ TNP kot organizacije. Podporne naloge so ogrodje, osnova, na katerem se nato vršijo varstvene upravljalne in nadzorne naloge, naloge urejanja obiska in ozaveščanja javnosti ter razvojne naloge.

9.1 Splošne in organizacijsko - administrativne zadeve

Naloge tajništva so administriranje tekočega poslovanja pod kar sodi: dokumentiranje dopisov, urejanje pošte in različnih internih dokumentov, koordinacijska dela med upravo, dislociranimi enotami v Trenti in Kobaridu ter službami na terenu, vodenje arhiva, komuniciranje s strankami, pomoč pri organizaciji delovnih sestankov, administrativna podpora pri pripravi gradiv, pomoč pri organizaciji službenih potovanj in drugih delovnih obveznostih zaposlenih, vodenje evidence prisotnosti na delu zaposlenih, priprava podatkov za obračunavanje plač, vodenje evidence voznega parka, koordinacija naročilnic, pogodb in potnih nalogov.

Nosilec naloge:	Mateja Repe
Število zaposlenih na nalogi:	1
Skupno število ur:	865
A. Stroški dela:	7.816 €
B. Splošni materialni stroški:	1.282 €
C. Finančna sredstva za nalogo:	0 €
D. Investicije:	0 €

9.2 Kadrovski načrt

9.2.1 Zaposlenost

V okviru kadrovskih zadev potekajo naslednje naloge: vodenje razpisov za zaposlovanje novih delavcev; vodenje postopkov za pridobitev soglasja k novim zaposlitvam; prijava podatkov in spremembe podatkov o pokojninskem in invalidskem zavarovanju ter zdravstvenem zavarovanju, zavarovanju za starševsko varstvo, za primer brezposelnosti in o sklenitvi delovnega razmerja na ZZS; priprava obvestil o letnem dopustu; koordiniranje postopka ocenjevanja javnih uslužbencev za preteklo leto; priprava pogodb o zaposlitvi, aneksov k pogodbam o zaposlitvi in sklepov delavcev; priprava odgovorov na prispele prošnje za zaposlitev; spremljanje zakonodaje s področja delovnih razmerij; priprava letnega načrta izobraževanja; sodelovanje s Skladom za vzpodbujanje zaposlovanja invalidov in z ZPIZ-om; sodelovanje pri pripravi internih aktov.

Število zaposlenih (oseb) v letu 2015 (stanje na dan 31. 12.) se bo v primerjavi s številom zaposlenih v letu 2014 (stanje na dan 31. 12.) zmanjšalo za 2 javna uslužbenca in bo doseglo 55 javnih uslužbencev.

Zaradi zaključka projekta recharge.green v letu 2015 potečeta dve pogodbi o zaposlitvi za določen čas (30.6.2015), ena pogodba o zaposlitvi za polni in ena za polovični delovni čas.

Javni zavod je v letu 2015 obvezan realizirati eno novo zaposlitev v Informacijskem centru Bohinjka v Stari Fužini v Bohinju. Predmetna zaposlitev je v operaciji »Informacijski center Bohinjka« obvezni cilj, ki mora biti dosežen v projektu. Nerealizacija zaposlitve bi pomenilo vračilo sredstev, nujna pa je tudi za minimalno delovanje centra. Zaposlitev bo financirana iz različnih virov, in sicer 6 ur iz državnega proračuna, 2 uri pa iz dejavnosti prodaje storitev in blaga na trgu.

V letu 2015 preneha delovno razmerje trem (3) javnim uslužbencem, na podlagi redne odpovedi delovnega razmerja podane s strani javnih uslužbencev:

- naravovarstveni svetnik – vodja skupne splošne službe (št. delovnega mesta 66 iz kataloga delovnih mest), delovno razmerje preneha 10. 5. 2015,
- naravovarstveni nadzornik V-I, oddelek Posočje (št. delovnega mesta 65 iz kataloga delovnih mest), delovno razmerje preneha 30. 6. 2015 in
- visoki naravovarstveni svetnik – vodja informacijsko izobraževalne službe (številka delovnega mesta 18 iz kataloga delovnih mest), delovno razmerje preneha 15. 7. 2015.

V letu 2015 bomo na novo zaposlili:

- nadomestna zaposlitev - naravovarstveni nadzornik V-I, oddelek Posočje (št. delovnega mesta 65 iz kataloga delovnih mest),
- nadomestna zaposlitev - naravovarstveni svetnik – vodja skupne splošne službe (št. delovnega mesta 66 iz kataloga delovnih mest) in
- nova zaposlitev – naravovarstveni sodelavec III - pripravnik v informacijsko izobraževalni službi (številka delovnega mesta 23 iz kataloga delovnih mest).

Novo zaposlitve bodo realizirane na podlagi pridobljenih soglasij skladno z določili Zakona za uravnoteženje javnih financ¹ (v nadaljevanju ZUJF).

Zaposlitvi visokega naravovarstvenega svetnika – vodjo informacijsko izobraževalne službe (številka delovnega mesta 18 iz kataloga delovnih mest) bomo nadomestili s prerazporeditvijo javne uslužbenke.

V letu 2015 bomo realizirali dve (2) premestitvi, in sicer:

- premestitev javne uslužbenke iz delovnega mesta višji naravovarstveni svetovalec, vodja Informacijskega središča Triglavsko roža Bled (številka delovnega mesta 24 iz kataloga delovnih mest) na delovno mesto visoki naravovarstveni svetnik – vodja informacijsko izobraževalne službe (številka delovnega mesta 18 iz kataloga delovnih mest) in
- premestitev javne uslužbenke iz delovnega mesta naravovarstveni sodelavec III, Informacijsko središče Triglavsko roža Bled (številka delovnega mesta 26 iz kataloga delovnih mest) na delovno mesto višji naravovarstveni svetovalec, vodja Informacijskega središča Triglavsko roža Bled (številka delovnega mesta 24 iz kataloga delovnih mest).

Obe premestitvi sta nujni zaradi zagotovitve nemotenega delovanja informacijsko izobraževalne službe in bosta izvedeni v okviru trenutno veljavne sistemizacije JZ TNP. Ne gre za novi zaposlitvi, saj sta obe javni uslužbenki že zaposleni v JZ TNP za nedoločen čas in izpolnjujeta tudi vse pogoje za zasedbo drugega delovnega mesta, zato za premestitve ni potrebna pridobitev soglasja resornega ministrstva po določilih ZUJF. V obeh primerih gre za sklenitev pogodbe skladno z ZDR, ki določa spremembo ali sklenitev nove pogodbe o zaposlitvi zaradi spremenjenih okoliščin.

Sporazumne odpovedi delovnega razmerja bi sicer lahko prispevale k zniževanju stroškov plač, kar je skladno tudi z ukrepi Sanacijskega programa JZ TNP (prihranki stroškov plač za 2015 so razvidni tudi iz tabele 25). Vendar pa so nadomestne zaposlitve potrebne za ohranitev nemotenega delovnega

---

¹ Zakon za uravnoteženje javnih financ (Uradni list RS, št. 40/12, 96/12 – ZPIZ-2, 104/12 - ZIPRS1314, 105/12, 25/13 – odl. US, 46/13 – ZIPRS1314-A, 56/13 – ZŠtip-1, 63/13 – ZOsn-I, 63/13 – ZJAKRS-A, 99/13 – ZUPJS-C, 99/13 – ZSVarPre-C, 101/13 – ZIPRS1415, 101/13 – ZDavNepr, 107/13 – odl. US, 85/14, 95/14 in 24/15 – odl. US)

procesa. Kljub prerazporeditvam se v letu 2015 ustvari prihranek, delno zaradi zamika pri realizaciji nadomestnih zaposlitev, delno pa zaradi sprememb v plačnem razredu javnih uslužbenecv, ki zasedajo posamezno delovno mesto. Stroški plač in prihranki v povezavi z notranjimi prerazporeditvami so razvidni iz spodnje preglednice:

NAZIV DM	strošek plač 2015 ob nespremenjenem stanju (brez odpovedi)	strošek plač 2015 z odpovedjo DM visoki naravovarstveni svetnik in brez prerazporeditev	prihranek	strošek plač 2015 z odpovedjo DM visoki naravovarstveni svetnik in s prerazporeditvami		prihranek
				strošek obstoječih DM (do prerazporeditve)	strošek po prerazporeditvi	
VISOKI NARAVOVARSTVENI SVETNIK	39.618	19.947	19.671	19.947	11.371	8.300
VIŠJI NARAVOVARSTVENI SVETOVALEC	15.795	15.795	0	7.936	7.520	339
NARAVOVARSTVENI SODELAVEC III	20.254	20.254	0	14.280		5.974
SKUPAJ	75.667	55.996	19.671	42.163	18.891	14.613

Prihranek pri delovnem mestu Visoki naravovarstveni svetnik bo imel učinek tudi v prihodnjih letih, saj je JU, ki je podal odpoved, prejemal plačo za PR 48, PR uslužbenke po premestitvi pa je 41 (letna razlika cca. 7.000 EUR oz. ustrezno manj v primeru morebitnih napredovanj). Prihranek na DM Naravovarstveni sodelavec III bo v letu 2015 delno porabljen za kritje stroškov DM Naravovarstveni sodelavec III – pripravnik (1.976 EUR).

V poletnem času bomo realizirali nadomestno zaposlitev na delovnem mestu poslovni sekretar VI, za določen čas enega meseca in osmih dni, zaradi nadomeščanja javne uslužbenke, ki je odsotna zaradi dopusta za nego in varstvo otroka.

V letu 2015 bomo tri (3) javne uslužbenke iz javne službe prerazporedili na projekt Recharge.green:

- dve (2) zaposlitvi s krajšim delovnim časom 2 uri na dan in
- ena (1) zaposlitev s krajšim delovnim časom 1 uro na dan.

Podobno bo en (1) javni uslužbenec prerazporejen na projekt Parkiraj&doživi naravo in sicer bo ta prerazporeditev realizirana s krajšim delovnim časom 1 uro na dan.

Vsi zgoraj naštetih ukrepi so skladni s predvidenimi ukrepi v **Sanacijskem programu JZ TNP**:

- prihranek iz naslova nenadomeščanja porodniških odsotnosti (z upoštevanjem izvedbo nadomestne zaposlitve za en mesec in en teden v tajništvu) je 29.203 EUR;
- prerazporeditev uslužbenecv na projektno delo pomeni prihranek 11.378 EUR;
- sporazumni odpovedi zaposlitve vodja skupne splošne službe na delovnem mestu naravovarstveni svetnik in sodelavca na delovnem mestu naravovarstveni nadzornik V bosta nadomeščeni v novembru, v vmesnem času nastali prihranek je 20.042 EUR;
- sporazumna odpoved dela na delovnem mestu visoki naravovarstveni svetnik – vodja informacijsko izobraževalne službe in njena nadomestitev zaposlitve z notranjimi prerazporeditvami prinaša prihranek 14.613 EUR.

Seštevek neto prihrankov v razmerju do celotnih stroškov plač pomeni, da je bila realizirano načrtovano znižanje stroškov dela za 5%. Seštevek prihrankov v razmerju do stroškov plač javne službe pa pomeni **6% znižanja stroškov plač javne službe**.

Javni uslužbenci bodo v letu 2015 napredovali v višji plačni razred skladno za Zakonom o ukrepih na področju plač in drugih stroškov dela v javnem sektorju za leto 2015 (UR. I. RS, št. 95/2014).

V letu 2015 nameravamo izvesti spremembo sistemizacije, ki predvideva:

- spremembo delovnega mesta višji naravovarstveni svetovalec v Informacijskem centru Bohinjka v delovno mesto sodelavec na parkovnih informacijskih mestih IV,

- spremembo delovnega mesta naravovarstveni sodelavec III – pripravnik v delovno mesto sodelavec na parkovnih informacijskih mestih IV – pripravnik,
- združitev Informacijskega središča Triglavsko roža Bled in Informacijskega centra Bohinjka v oddelek Informacijska središča Gorenjske in
- dodatno delovno mesto pravnik VII/2.

Tabela 5 – Kadrovski načrt 1 prikazuje število zaposlenih na dan 30. 9. 2014 in 31. 12. 2015, ki so financirani s strani resornega ministrstva in število, zaposlenih, ki so financirani iz drugih virov. Zaposleni, ki delajo krajši delovni čas in zaposleni, ki so financirani iz različnih virov so prikazani v deležih zaposlitve.

Tabela 5: Kadrovski načrt 1

1. Zaposleni, ki jih financira MOP	I.– IV. TR	V. TR	VI. TR	VII. TR	VIII. TR	IX. TR	Skupaj
Št. zaposlenih na dan 30. 9. 2014	3	21	5	24,875	-	-	53,875
Št. zaposlenih na dan 31. 12. 2015 (a+b)	3	21	5	25,125	-	-	54,125
a) Št. zaposlenih za določen čas	-	1	-	1,75	-	-	2,75
b) Št. zaposlenih za nedoločen čas	3	20	5	23,375	-	-	51,375
Št. zaposlenih s krajšim delovnim časom	-	-	-	2	-	-	2
Število napredovanj v plačne razrede	1	18	1	17	-	-	37
Število premestitev	-	-	-	2	-	-	2
Število upokojitev	-	-	-	-	-	-	0
Število nadomestnih zaposlitev zaradi upokojitev	-	-	-	-	-	-	0
Število odpovedi pogodb o zaposlitvi	-	1	-	2	-	-	3
2. Število zaposlenih, ki so financirani iz drugih virov: nejavni viri, tržna dejavnost, projektno delo, ZPIZ itd.	-	-	-	0,25 (ZPIZ) 0,25 (tržna dejavnost) 0,125 (projektna zaposlitev)	-	-	0,625
3. Skupaj število zaposlenih na dan 31. 12. 2015 (1+2)	3	21	5	25,75	-	-	54,75

Na dan 31. 12. 2015 bo zaposlenih 55 javnih uslužbencev financiranih s strani MOP:

- ena javna uslužbenka s krajšim delovnim časom (6 ur) skladno s pogodbo o zaposlitvi,
- ena javna uslužbenka s krajšim delovnim časom (6 ur) na podlagi odločbe ZPIZ-a.

Javni uslužbenec zaposlen na delovnem mestu naravovarstveni sodelavec III - pripravnik bo za razliko do polnega delovnega časa (2 uri) financiran iz dejavnosti prodaje storitev in blaga na trgu.

Tabela 6 – Kadrovski načrt 2 je pripravljena skladno s Uredbo o načinu priprave kadrovskih načrtov posrednih uporabnikov proračuna in metodologiji spremljanja njihovega izvajanja za leti 2014 in 2015².

Tabela 6: kadrovski načrt 2

VIR FINANCIRANJA	ŠTEVILO ZAPOSLENIH NA DAN 1. 1. 2015	ŠTEVILO ZAPOSLENIH NA DAN 1. 1. 2016
1. Državni proračun	54,75	53,50
2. Proračun občin		
3. ZZZS in ZPIZ		
4. Sredstva EU ali drugih mednarodnih virov, vključno s sredstvi sofinanciranja iz državnega proračuna	1,50	
5. Sredstva od prodaje blaga in storitev na trgu		0,25
6. Druga javna sredstva za opravljanje javne službe (npr. takse, pristojbine, koncesnine, RTV-prispevek)		
7. Nejavna sredstva za opravljanje javne službe in sredstva prejetih donacij		
8. Sredstva za financiranje javnih del		
9. Namenska sredstva, iz katerih se v celoti zagotavlja financiranje stroškov dela zaposlenih, in sicer mladih raziskovalcev, zdravnikov pripravnikov in specializantov, zdravstvenih delavcev pripravnikov in zdravstvenih sodelavcev pripravnikov ter zaposlenih na raziskovalnih projektih		
10. Sredstva za zaposlene na podlagi Zakona o ukrepih za odpravo posledic žleda med 30. januarjem in 10. februarjem 2014 (Uradni list RS, št. 17/14)		
Skupno število vseh zaposlenih (od 1. do 10. točke)	56,25	53,75
Skupno število zaposlenih pod točkami 1, 2, 3 in 6	54,75	53,50
Skupno število pod točkami 4, 5, 7, 8, 9 in 10	1,50	0,25

Na dan 31. 12. 2015 (zadnji dan dela) planiramo upokojitev enega (1) javnega uslužbenca zaposlenega na delovnem mestu naravovarstveni nadzornik V-I. Iz tega razloga prihaja do razlike v številu zaposlenih na dan 31. 12. 2015 (Tabela 5) in na dan 1. 1. 2016 (Tabela 6). Morebitno nadomestno zaposlitev nameravamo realizirati v letu 2016.

Finančni pregled kadrovskega načrta in podatki o sistemiziranosti delovnih mest so prikazani v preglednicah v prilogi dokumenta in sicer:

- pregled posameznih stroškov dela glede na vire za njihovo kritje je razviden iz Tabele 13: Načrt stroškov dela,
- pregled sistemiziranih in zasedenih mest v JZ TNP po stanju 31.12. v posameznem letu je prikazan v Tabeli 14: Sistemiziranost delovnih mest,
- strošek dela posameznega delovnega mesta in dejavnost, kateri nastali strošek pripada, pa je v Tabeli 15: Pregled stroškov dela po delovnih mestih in virih sredstev.

² Uredba o načinu priprave kadrovskih načrtov posrednih uporabnikov proračuna in metodologiji spremljanja njihovega izvajanja za leti 2014 in 2015 (Uradni list RS, št. 12/2014 in 52/2014).

Pri podatkih v Tabelah 13 in 15 je upoštevan prikaz kritja stroškov javnih uslužbencev iz drugih virov.

9.2.2 Ostale oblike dela

V letu 2015 načrtujemo delo zunanjih sodelavcev in sicer:

- Pogodbeno delo zunanjih sodelavcev za občasna dela (pomoč pri izvajanju projektnih aktivnosti).
- Avtorske pogodbe (po potrebi) za izvajanje projektnih aktivnosti.
- Na podlagi razpisov Zavoda za zaposlovanje Republike Slovenije bomo sodelovali pri izvajanju naslednjih programov:
  - delovni preizkus za mlade in
  - usposabljanje na delovnem mestu.

9.2.3 Plan izobraževanja

V letu 2015 načrtujemo naslednja izobraževanja:

- redni letni izobraževalni seminar za naravovarstvene nadzornike (poklicne in prostovoljne);
- strokovno izobraževanje za zaposlene (IIS TNP) o posredovanju znanja o biotski raznovrstnosti za različne ciljne skupine,
- posamezna strokovna izobraževanja za zaposlene.

Kazalniki učinkovitosti izvajanja nalog 9.2.1, 9.2.2 in 9.2.3:

- prijava podatkov na ZZZS,
- priprava obvestil o letnih dopustih,
- sklepanje in izdajanje pogodb, aneksov in sklepov,
- organizacija in izvedba načrtovanih izobraževalnih aktivnosti

Nosilec naloge:	Špela Stojan
Število zaposlenih na nalogi:	2
Skupno število ur:	1.140
A. Stroški dela:	15.639 €
B. Splošni materialni stroški:	1.755 €
C. Finančna sredstva za nalogo:	2.650 €
C.1. namen porabe sredstev:	izobraževanja NNS, izobraževanja IIS
C.2. vir sredstev:	proračun MOP (350 €), sredstva SKZG (2.300 €)
D. Investicije:	0 €

9.3 Stiki z javnostmi, informiranje in obveščanje ter interno komuniciranje

Področje stikov z javnostmi, informiranja in obveščanja vključuje omogočanje dostopa do informacij, obveščanje in informiranje širše javnosti o delu in nalogah JZ TNP, načrtovanje in izvajanje komunikacijske podpore različnim aktivnostim JZ TNP. Naloge s področja stikov z javnostmi se izvajajo samostojno in v sodelovanju s službami JZ TNP in vodji projektov.

Namen internega komuniciranja je doseganje dobre informiranosti vseh zaposlenih in njihovo aktivno vključevanje v naloge TNP ter doseganje sodelovanja med posameznimi področji dela.

Načrtovane aktivnosti v letu 2015 (letni cilj):

- redno in ažurno obveščanje javnosti preko sodelovanja z mediji – lokalnimi, regionalnimi, nacionalnimi in specializiranimi (sporočila za javnost, vabila na dogodke, mesečni napovedniki, novinarske konference, individualno sodelovanje z mediji, priprava prispevkov z določeno vsebino, odgovori na novinarska vprašanja) o delu in aktivnostih JZ TNP, priprava časopisa TNP Svet pod Triglavom,
- komunikacijska podpora dogodkom, prireditvam, akcijam in projektnim aktivnostim ter oblikovanje načinov komunikacijske podpore le-teh,
- uredništvo, nadgradnja in posodobitev spletne strani www.tnp.si,
- nadaljevanje komunikacije z zaposlenimi z rednimi tedenskimi sporočili o organizacijskih aktivnosti,
- koordinacija in priprava različnih dokumentov za podporo upravi (polletna in letna poročila JZ TNP, letni program dela JZ TNP), svetu TNP in strokovnemu svetu TNP.

Dolgoročni cilj:

Vse zainteresirane javnosti imajo na voljo informacije o zavarovanem območju TNP in njegovem upravljanju.

Kazalniki učinkovitosti izvajanja nalog:

- več kot 80.000 obiskovalcev na spletni strani TNP v letu 2015,
- več kot 50% objav sporočil za javnost in obvestil TNP v medijih,
- izvedba obveznosti, kot je koordinacija priprave gradiv: letno poročilo 2014, polletno poročilo 2015, program dela 2016, gradiva za seje sveta TNP (vsaj 2), gradiva za seje strokovnega sveta (vsaj 2), kolegiji direktorja,
- nadgrajene spletne strani.

Nosilec naloge:	Tina Markun
Število zaposlenih na nalogi:	1
Skupno število ur:	1.638
A. Stroški dela:	28.606 €
B. Splošni materialni stroški:	2.218 €
C. Finančna sredstva za nalogo:	13.550 €
C.1. namen porabe sredstev:	vzdrževanje in nadgradnja spletne strani
C.2. vir sredstev:	proračun MOP (6.000 €), sredstva SKZG (7.550 €)
D. Investicije:	0 €

9.4 Pravne zadeve

V okviru pravnih zadev sodi spremljanje zakonodaje, priprava splošnih aktov zavoda, vodenje ali pomoč pri vodenju postopkov javnega naročanja, priprava pogodb, podpora pri vodenju projektov (primarno pri javnih naročilih večjih vrednosti), zastopanje pred sodnimi in upravnimi organi, urejanje lastniškega ter dejanskega statusa nepremičnin v lasti oziroma upravljanju zavoda, vzpostavljanje internih postopkovnih protokolov zavoda, podajanje pravnih stališč, skrb za postopkovno pravilno izvedbo sej organov zavoda idr. V okviru pravnih zadev sodi tudi urejanje lastniškega ter dejanskega statusa nepremičnin v lasti oziroma upravljanju JZ TNP. JZ TNP upravlja z več kot 40 objekti, katerih lastništvo ali status v mnogih primerih še ni urejen.

Pravnik zavoda vodi tudi Skupno splošno službo (poslovanje zavoda) in je koordinator investicijskega projekta izgradnje Informacijskega centra Bohinjka v Stari Fužini.

Načrtovane aktivnosti v letu 2015 (letni cilj):

- usklajevanje internih aktov zavoda glede na spremembe zakonodaje, cilje varčevanja ipd.;

- razreševanje številnih postopkovnih in materialnih dilem, ki se že kažejo in se bodo tudi v prihodnje pri izvajanju določb ZTNP-1 in ZON;
- delo na pripravi in izvedbi načrta upravljanja;
- izvajanje ukrepov za odpravo sistemskih nepravilnosti ter koruptivnih tveganj predvidenih v načrtu integritete;
- delo na vseh področjih, kjer je potrebna pravna podpora poslovanju zavoda in izvajanju njegovih strokovnih nalog ter mednarodnih projektov (spremljanje zakonodaje, vodenje ali podpora pri vodenju postopkov javnega naročanja, priprava pogodb, pravnih mnenj z različnih področij delovanja zavoda, zastopanje zavoda v postopkih pred upravnimi in sodnimi organi idr.),
- nadaljevanje postopka urejanja lastniškega in dejanskega statusa nepremičnin, ki so v dejanskem upravljanju JZ TNP.

Kazalniki učinkovitosti izvajanja nalog:

- uskladitev in sprejem vsaj dveh internih aktov zavoda (zaradi sprememb zakonodaje, ciljev varčevanja ipd.),
- ureditev statusa vsaj ene nepremičnine JZ TNP.

Nosilec naloge:	Aleksandra Žumer/nadomestna zaposlitev	
Število zaposlenih na nalogi:	1	
Skupno število ur:	638	
A.	Stroški dela:	13.128 €
B.	Splošni materialni stroški:	1.353 €
C.	Finančna sredstva za nalogo:	4.900 €
C.1.	namen porabe sredstev:	notarske storitve, urejanje statusa nepremičnin
C.2.	vir sredstev:	proračun MOP
D.	Investicije:	0 €

9.5 Finančno poslovanje zavoda

Finančno poslovanje zavoda spremlja Oddelek za finančne zadeve na vseh področjih delovanja zavoda. Oddelek spremlja poslovanje po dejavnostih zavoda ter po njegovih nalogah in aktivnostih. Za spremljanje poslovanja se vodijo temeljne in pomožne računovodske knjige, evidence terjatev in obveznosti, blagajniškega poslovanja, izplačil plač in drugih prejemkov zaposlenih ter materialnega knjigovodstva in knjigovodstva osnovnih sredstev. Podatki teh evidenc so osnova za sestavo računovodskih izkazov, poročil in analiz za notranje in zunanje uporabnike računovodskih informacij. Oddelek ločeno spremlja poslovanje s sredstvi javnih financ in drugimi sredstvi za opravljanje javne službe, s sredstvi prodaje blaga in storitev na trgu, sredstvi projektov in sredstvi iz morebitnih drugih virov.

Načrtovane aktivnosti v letu 2015 (letni cilj):

- tekoče spremljanje poslovnih dogodkov, priprava in usklajevanje zakonsko predpisanih ali drugače zahtevanih poročil oziroma načrtov za pristojne institucije in druge uporabnike računovodskih informacij,
- koordinacija, kontrola in usklajevanje računovodskega spremljanja poslovanja med glavnim računovodstvom ter prihodkovno/stroškovnimi mesti,
- računovodsko spremljanje izvajanja domačih in mednarodnih projektov,
- vodenje računovodskih evidenc skladno z opredelitvijo razmejitev dejavnosti javne službe in dejavnosti prodaje blaga in storitev na trgu na podlagi sodil za razmejevanje dejavnosti,
- ažurno spremljanje likvidnostne situacije zavoda, realizacije finančnega načrta ter ukrepov sanacijskega programa, ki imajo finančne učinke,
- prilagoditev vodenja računovodskih evidenc elektronskemu poslovanju na področju računov,

- uskladitev dokumentov, evidenc in postopkov s področja računovodenja skladno z rezultati ukrepov, ki bodo sledili revizijskim priporočilom izvedenih notranjih revizij.

Dolgoročni cilj:

Učinkovito in ažurno finančno poslovanje skladno zakonskimi predpisi, zahtevami nadzornih inštitucij ter z usmeritvami za delovanje notranjega nadzora javnih financ.

Kazalniki učinkovitosti izvajanja nalog:

- priprava poročil, obračunov (letno poročilo, mesečni obračun DDV, mesečna poročila o turistični taksi, poročila o stanju blagajne, stanje zadolženosti...),
- vpeljava elektronskega poslovanja (e-računi) na vseh zahtevanih segmentih,
- delež knjigovodskih listin obdelanih v roku 15 dni od dneva prejema/izdaje do končnega knjiženja (90%),
- izvedena predpisana notranja revizija.

Nosilec naloge:		Tanja Dijak
Število zaposlenih na nalogi:		3
Skupno število ur:		3.350
A.	Stroški dela:	51.791 €
B.	Splošni materialni stroški:	4.923 €
C.	Finančna sredstva za nalogo:	2.800 €
C.1.	namen porabe sredstev:	izvedba notranje revizije
C.2.	vir sredstev:	proračun MOP
D.	Investicije:	0 €

9.6 Upravljanje z nepremičninami TNP in tehnično vzdrževanje

9.6.1 Koordinacija vzdrževanja nepremičnin

JZ TNP ima v dejanski posesti (ne vse v formalnopравни lasti in tudi ne vse v formalnem upravljanju) več kot 40 objektov (objekt uprave in info središča na Bledu, dva objekta info središča v Trenti, dva nova objekta info središča v Stari Fužini, 32 lovskih koč, 6 koč in en objekt v Trenti se trži, hladilnice Gorje, objekt Rečiška 1a na Bledu) in okvirno 150 zemljišč - parcel (od tega jih je 80 v sklepu o upravljanju). Na objektih izvajajo tehnično vzdrževanje in čiščenje.

Vzdrževanje bo primarno potekalo z lastnim delom, zgolj v nujnih (nepredvidenih) primerih s pomočjo zunanjih izvajalcev (nujno vzdrževanje na področju električnih instalacij, vodovodnih instalacij, stavbnem pohištvo ipd.). Za investicijska vzdrževanja večjega obsega ni predvidenih sredstev.

Uredba o emisiji snovi pri odvajanju odpadne vode iz malih komunalnih čistilnih naprav določa roke za ureditev emisij iz razpršenih poselitev. Lastnikom nalaga, da morajo zagotoviti čiščenje v mali komunalni čistilni napravi. Rok za izvedbo na t.i. občutljivih območjih je 31.12.2015. JZ TNP je predvidel izvedbo malih čistilnih naprav na nekaterih objektih (Vršič, Radovna, Vogar, Vrata), za objekt v Trenti pa sodelovanje pri reševanju problema kanalizacije v okviru lokalne skupnosti.

Načrtovane aktivnosti v letu 2015 (letni cilj):

- izvedba nujnih vzdrževalnih del na objektih TNP: objekt uprave in info središča na Bledu, dva objekta info središča v Trenti, dva nova objekta info središča v Stari Fužini, 32 lovskih koč, 6 koč in en objekt v Trenti se trži, hladilnice Gorje, objekt Rečiška 1a na Bledu (nepredvidljiva popravila na instalacijah, kot so počene vodovodne cevi, pokvarjene črpalke, napake pri ogrevanju, električnem omrežju, nedelujoči akumulatorji, popravila poškodovanih streh, stopnic; barvanje sten, barvanje in kitanje oken ipd.),

- sodelovanje pri dokončanju izgradnje Informacijskega centra Bohinjka v Stari Fužini (vse dodatne naloge, ki niso zajete v projektu IC Bohinjka),
- nadaljevanje razpolaganja z nepremičninami skladno s sanacijskim programom,
- posek in spravilo lesa v ocenjeni količini 100 m³,
- priprava dokumentacije za male čistilne naprave ter njihova izvedba na nekaterih objektih (Vršič, Radovna, Pokljuka), za objekt v Trenti pa sodelovati pri reševanju problema kanalizacije v okviru lokalne skupnosti,
- pregled energetske učinkovitosti objektov, pregledi kurilnih, požarnih in klimatskih naprav,
- pridobitev energetskih izkaznic skladno z zahtevami zakonodaje.

Kazalniki učinkovitosti izvajanja nalog:

- izvedba vsaj 15 nujnih vzdrževalnih del na objektih TNP: objekt uprave in info središča na Bledu, dva objekta info središča v Trenti, dva nova objekta info središča v Stari Fužini, 32 lovskih koč, 6 koč in en objekt v Trenti se trži, hladilnice Gorje, objekt Rečiška 1a na Bledu (nepredvidljiva popravila na instalacijah, kot so počene vodovodne cevi, pokvarjene črpalke, napake pri ogrevanju, električnem omrežju, nedelujoči akumulatorji, popravila poškodovanih streh, stopnic; barvanje sten, barvanje in kitanje oken ipd.),
- posek in spravilo lesa (100 m³),
- izvedba predpisanih pregledov objektov in naprav, pridobitev energetskih izkaznic.

Nosilec naloge:		Janko Dobravec
Število zaposlenih na nalogi:		6
Skupno število ur:		6.920
A.	Stroški dela:	65.223 €
B.	Splošni materialni stroški:	36.904 €
C.	Finančna sredstva za nalogo:	24.000 €
C.1.	namen porabe sredstev:	izvedba malih čistilnih naprav, energetske izkaznice, energetske in drugi pregledi
C.2.	vir sredstev:	proračun MOP (4.000 €), sredstva SKZG (20.000 €)
D.	Investicije:	0 €

9.6.2 Koordinacija vzdrževanja druge opreme (vozni park, telefonija, delovna sredstva)

JZ TNP ima v lasti 20 vozil različnih znamk (pretežno Renault in Suzuki), starosti od letnika 1999 naprej, več kot polovica je starejših od 5 let. Večina vozil je terenskih namenjenih izvajanju neposrednega naravovarstvenega nadzora, torej so uporabljena na zahtevnejših terenih. Vsa ta vozila je treba sprotno vzdrževati in servisirati, glede na starost in teren uporabe vozil pa so potrebna tudi posamezna večja popravila.

JZ TNP razpolaga s številno opremo, katera zahteva sprotno vzdrževanje.

Načrtovane aktivnosti v letu 2015 (letni cilj):

- koordinacija vzdrževanja službenih vozil,
- koordinacijo helikopterskih prevozov za prevoze materiala v planine v pašnem času in za potrebe vzdrževanja visokogorskih koč TNP v sodelovanju s službo NNS, in slovensko vojsko
- sodelovanje pri postavitvah razstav, dogodkih TNP in na tržnicah v Info središču TNP Triglavsko roža na Bledu,
- koordinacijo in sodelovanje z NNS glede pri izgradnji lovskih prež in vzdrževanju krmišč (skladno z letnim lovskim načrtom) ter postavitvev in obnova parkovne infrastrukture TNP.

Kazalniki učinkovitosti izvajanja nalog:

- izvedeno vzdrževanje voznega parka TNP,
- nadomestitev dveh službenih vozil in ene kosilnice,
- zagotovitev prevoza materiala za vzdrževanje visokogorskih koč TNP in za potrebe pašnih planin,
- sodelovanje pri dogodkih TNP (vsaj 10) – tehnična podpora.

Nosilec naloge:	Janko Dobravec
Število zaposlenih na nalogi:	2
Skupno število ur:	650
A. Stroški dela:	7.256 €
B. Splošni materialni stroški:	8.052 €
C. Finančna sredstva za nalogo:	0 €
D. Investicije:	7.300 €
D.1. namen porabe sredstev:	nadomestitev dveh službenih vozil in kosilnice
D.2. vir sredstev:	proračun MOP

9.6.3 Informatika

Dela obsegajo vzdrževanje strežnika in delujočih informacijskih sistemov (GIS, finančni sistem, obstoječi dokumentni sistem, predstavitveni sistemi v info centrih) ter skrb za osebne računalnike zaposlenih na štirih lokacijah (Bled, Trenta, Kobarid in na novo: Stara Fužina). Naloge izvajamo tudi s pomočjo zunanjega izvajalca, saj nimamo zaposlenega informatika. Delo večine služb poteka z uporabo računalniških orodij. Vzdrževanje programske opreme vključuje tudi tekočo nadgradnjo licenc uporabniških programov in antivirusne zaščite. Zaradi prehoda v nov sistem omrežnih povezav (izhod iz državnega HCOM omrežja s ciljem boljše organiziranosti in manj stroškov) je potrebno nadgraditi sistem server z vzpostavitvijo informacijskih požarnih pregrad na vseh lokacijah, ki jih TNP uporablja za redna administrativna dela.

Načrtovane aktivnosti v letu 2015 (letni cilj):

- redno vzdrževanje računalnikov in programske opreme.
- posodobitev licenc ter programske opreme za redno delo in posodobitev antivirusnih programov,
- posodobitev sistema omrežnih povezav med lokacijami TNP.

Kazalniki učinkovitosti izvajanja nalog:

- vzdrževan strežnik in informacijski sistemi (GIS, finančni sistem, obstoječi dokumentni sistem, predstavitveni sistemi v info centrih) ter skrb za osebne računalnike zaposlenih,
- nadgrajene licence Office in antivirusnih programov,
- vzpostavitev novih omrežnih povezav med lokacijami TNP ter izhod iz sistema HCOM.

Nosilec naloge:	Janko Dobravec
Število zaposlenih na nalogi:	1
Skupno število ur:	400
A. Stroški dela:	6.377 €
B. Splošni materialni stroški:	1.478 €
C. Finančna sredstva za nalogo:	7.000 €
C.1. namen porabe sredstev:	nadgradnja licenc in antivirusnih programov, vzpostavitev omrežnih povezav
C.2. vir sredstev:	proračun MOP

D.	Investicije:	2.700 €
D.1	namen porabe sredstev:	nakup računalniške opreme
D.2	vir sredstev:	proračun MOP

9.7 Varnost pri delu in varstvo pred požarom

V skladu z Zakonom o varnosti in zdravju pri delu in varstva pred požarom mora vsak delodajalec izdelati in sprejeti izjavo o varnosti v pisni obliki, s katero določi način in ukrepe za zagotavljanje varnosti in zdravja pri delu ter jo sproti dopolnjevati. Med drugim mora zagotoviti sprejem ukrepov požarnega varstva, izdajo navodil in ustreznih ukrepov za varno delo ter redno izvajanje zdravstvenih pregledov delavcev.

Načrtovane aktivnosti v letu 2015 (letni cilj):

- redni preventivni obdobjni zdravstveni pregledi zaposlenih (13x),
- teoretično in praktično usposabljanje za NNS skladno s programom usposabljanja,
- letno servisiranje gasilnikov in hidrantnega omrežja,
- obnovitvena cepljenja (klopni meningoencefalitis, steklina).

Kazalniki učinkovitosti izvajanja nalog:

- opravljeni obvezni zdravstveni pregledi in obnovljena cepljenja zaposlenih (delež od načrtovanih),
- servisirani gasilniki in hidrantno omrežje,
- izvedeno usposabljanje za NNS v organizaciji JZ TNP skladno s programom za varstvo pri delu.

Nosilec naloge:		Edvin Kravanja
Število zaposlenih na nalogi:		1
Skupno število ur:		100
A.	Stroški dela:	1.843 €
B.	Splošni materialni stroški:	39 €
C.	Finančna sredstva za nalogo:	2.120 €
C.1.	namen porabe sredstev:	zdravniški pregledi zaposlenih, redna cepljenja
C.2.	vir sredstev:	proračun MOP
D.	Investicije:	0 €

9.8 Oprema: uniforme, varovalna, delovna in tehnična oprema

JZ TNP ima na osnovi ZTNP-1, Zakona o varnosti in zdravju pri delu in Pravilnika o službenem znaku TNP sprejet interni Pravilnik o nabavi uniforme, osebne varovalne opreme, delovne opreme in tehnične opreme delavcev JZ TNP. Določa vrsto opreme, upravičence in pravila dodeljevanja. Aktivnosti vodi komisija za opremo.

Načrtovane aktivnosti v letu 2015 (letni cilj):

V letu 2015 načrtujemo nakup opreme skladno s Pravilnikom o nabavi uniforme, osebne varovalne opreme, delovne opreme in tehnične opreme delavcev JZ TNP ob upoštevanju finančnih zmožnosti. Prednostno bomo nabavili opremo za NNS za izvajanje nalog na terenu in skladno z Zakonom o varnosti in zdravju pri delu.

Nosilec naloge:	Sašo Hrovat
-----------------	-------------

Število zaposlenih na nalogi:	1
Skupno število ur:	100
A. Stroški dela:	1.904 €
B. Splošni materialni stroški:	290 €
C. Finančna sredstva za nalogo:	20.000 €
C.1. namen porabe sredstev:	nakup službene opreme po pravilniku
C.2. vir sredstev:	proračun MOP (10.000 €), sredstva SKZG (10.000 €)
D. Investicije:	0 €

Tabela 7: Pregled porabe in virov sredstev za izvajanje nalog poslovanja (v EUR)

	VRSTA STROŠKA	ZNESEK
A.	Stroški dela:	2 66.070
B.	Splošni materialni stroški:	62.296
	1. Pisarniški in splošni material in storitve	7.424
	2. Posebni material in storitve	650
	3. Energija, voda, komunala, komunikacije	15.676
	4. Prevozni stroški in storitve	8.227
	5. Izdatki za službena potovanja	1.490
	6. Tekoče vzdrževanje	18.894
	7. Najemnine, stavbno zemljišče	8.207
	8. Drugi operativni odhodki	1.728
C.	Finančna sredstva za nalogo:	77.020
	1. Splošni material in storitve	2.800
	1.1. revizorske storitve	2.800
	2. Posebni material in storitve	21.670
	2.1. službena oprema	20.000
	2.2. zdravstvene storitve	1.670
	3. Tekoče vzdrževanje	27.000
	3.1. vzdrževanje objektov, opreme	27.000
	4. Drugi operativni odhodki	25.550
	4.1. stroški zunanjih izvajalcev	4.450
	4.2. stroški razstav, vzdrževanje spletnih strani	13.550
	4.3. izobraževanje zaposlenih	2.650
	4.4. notarske, sodne storitve	4.900
D.	Investicije:	10.000
	SKUPAJ	4 15.386

VIRI ZA FINANCIRANJE:	A.	B.	C.	D.	SKUPAJ
JAVNA SLUŽBA (MOP, proračunska postavka 153241)	266.070	59.442	37.170	10.000	372.682
SREDSTVA SKZG			39.850		39.850
NEJAVNI VIRI		2.854			2.854
SKUPAJ	266.070	62.296	77.020	10.000	415.386

9.9 Izvajanje sanacijskega načrta

JZ TNP je za sanacijo negativnega izida 2011-2013 pripravil sanacijski načrt, ki ga je potrdil Svet JZ TNP na seji 15. 4. 2014 in Vlada RS na seji 24. 12. 2014. Ključni ukrepi so:

- zmanjšanje stroškov dela za 5 %;
- dodatni varčevalni ukrepi pri materialnih stroških;
- dezinvestiranje poslovno nepotrebnih sredstev;
- nadomestitev komercialnega kredita z najetjem ugodnejšega posojila;
- povečanje priliva tržnih prihodkov.

Načrtovanje zmanjšanja stroškov dela

- delna prerazporeditev 4 javnih uslužbencev na projektno delo;
- nenadomeščanje daljših odsotnosti od dela;
- prenehanje projektne zaposlitve po zaključku projekta.

Za nadaljnje ukrepe bodo ključni rezultati kadrovske analize, ki je v izdelavi.

Dodatni varčevalni ukrepi pri materialnih stroških

V programu 2015 so opredeljena le nujna vzdrževalna dela, za letne storitve (npr. zavarovanje, električna) smo izbrali najcenejše ponudnike, manjša vzdrževalna dela izvajamo z notranjimi kapacitetami, ukinjena so vsa potovanja v tujino, ki niso neposredno povezana z obveznostmi iz članstva v mednarodnih organizacijah, tiskanje in izdajanje publikacij iz javnih sredstev je omejeno, omejeni so stroški povračil za službene telefone, načrtovana sredstva za parkovno infrastrukturo so omejena. Na tem področju zaradi ukrepov v letu 2014, ki se nadaljujejo, ni veliko rezerve.

Dezinvestiranje poslovno nepotrebnih sredstev

Prednostna je dejanska odprodaja objekta na Rečici pri Bledu, pri čemer se kupnina nameni za kritje lastne udeležbi pri projektih investicijah (v upravni stavbi (požarna varnost), kotlovnici Trenta in informacijskem središču Bohinjka). Kljub temu, da so bile investicije izvedene v letu 2014, zanje ni bilo ustreznega pokritja. Nepokritje izvedenih investicij v letu 2014 ni vplivalo na poslovni izid. Povzročilo pa je likvidnostni primanjkljaj, ki se bo v prihodnjih letih preko stroškov amortizacije prenašal v poslovni izid tekočega leta.

Nadomestitev komercialnega kredita z najetjem ugodnejših posojil

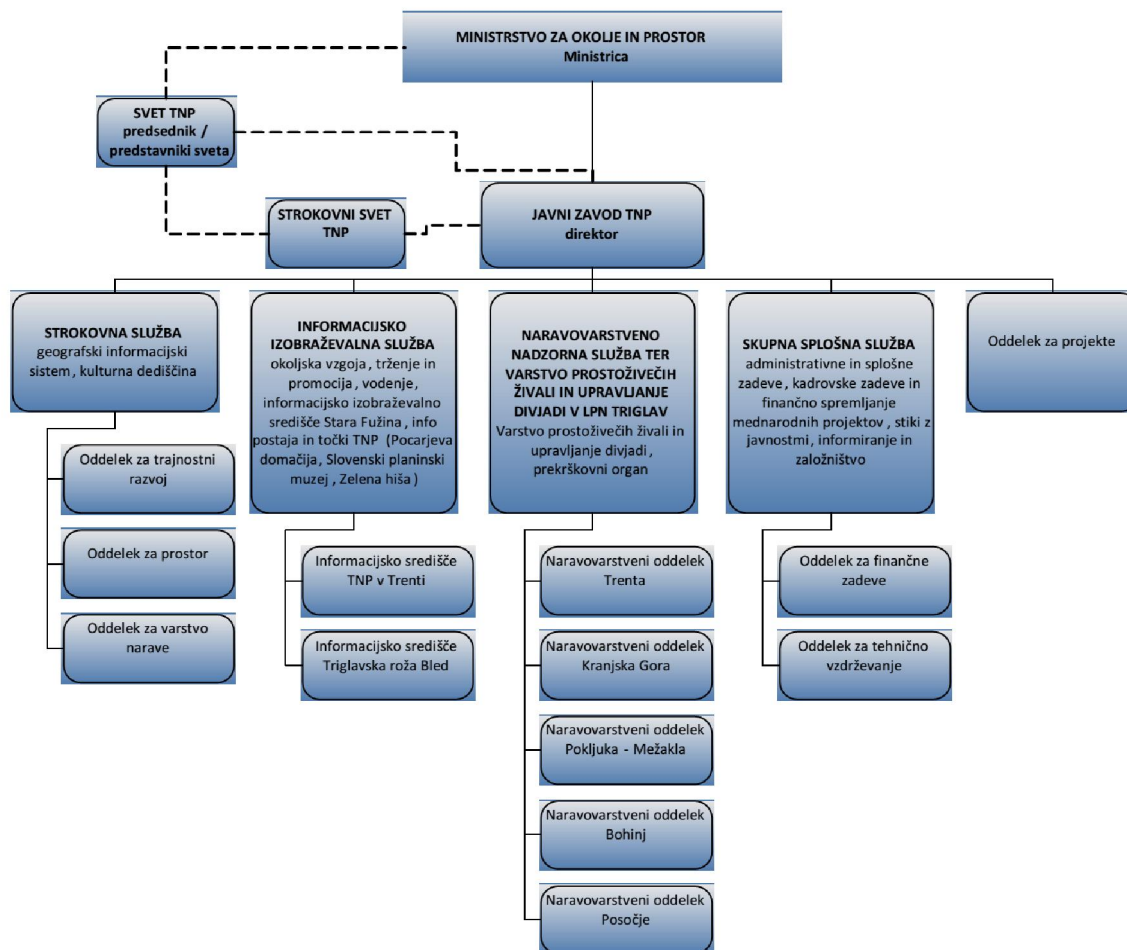
JZ TNP pri poslovnih bankah išče možnosti financiranja pod bolj ugodnimi pogoji (nižja obrestna mera, ugodnejša dinamika odplačil, nižji stroški servisiranja) ter možnosti za prenos dela zadolžitve na EZR.

Povečanje prihodkov pri prodaji blaga in storitev na trgu

Povečanje prihodkov je načrtovano glede na raven realizacije leta 2014.

Svet JZ TNP na sejah redno spremlja finančno stanje in izvajanje sanacijskega programa, vključno s spremljanjem ocene tveganja, glede na sklep Vlade RS, je bilo pripravljeno polletno poročilo o izvajanju sanacijskega programa tudi Vladi RS.

9.10 Organizacijska struktura JZ TNP

10. IZVAJANJE UKREPOV ZA OHRANJANJE BIOTSKE RAZNOVRSTNOSTI KMETIJSKIH ZEMLJIŠČ IN GOZDOV

V programu dela javnega zavoda za leto 2015 se bodo z namenskimi programskimi sredstvi v skupnem znesku 110.000 EUR prednostno izvajali ukrepi za ohranjanje biotske raznovrstnosti na kmetijskih zemljiščih in v gozdovih. Sredstva za izvajanje teh ukrepov se namensko zagotavljajo iz sredstev Sklada kmetijskih zemljišč in gozdov Slovenije. Sredstva bodo porabljena za naloge, ki vključujejo izvajanje ukrepov varstva zaradi omejene rabe na naravovarstveno pomembnih območjih, podporo aktivnostim, ki prispevajo k vzdrževanju in ohranjanju za park tipične krajine, načrtovanje, gradnjo in vzdrževanje parkovne infrastrukture, izboljšanje poznavanja stanja izbranih prostoživečih vrst in habitatnih tipov ter aktivnosti na področjih sistematičnega zbiranja podatkov o obiskovanju narodnega parka. Pri posameznih nalogah Programa dela JZ TNP so sredstva že zajeta v finančno vrednotenje posamezne naloge. To poglavje je namenjeno enotnemu pregledu izvedbe vsebin in

porabe finančnih sredstev Sklada kmetijskih zemljišč in gozdov. Naloge se bodo nadaljevale tudi v letu 2016.

10.1 Priprava programskih dokumentov (povezava s poglavjem 5.1)

Programsko vsebinski akti, še posebej NU in dokumenti, povezani z izvajanjem ZTNP-1 (npr. določitev krajinske tipologije za vzdrževanje in ohranjanje tipične krajine), so temeljnega pomena tako za pravilno, celovito in učinkovito izvajanje z ZTNP-1 predpisanih nalog, kakor tudi za uspešno usklajevanje različnih interesov v TNP. Kakovostno in pravočasno izdelane podlage omogočajo operativno izvajanje varstvenih nalog in ukrepov. Prav tako upravljavec v postopkih priprave novih ali sprememb obstoječih predpisov, ki neposredno ali posredno vsebinsko zadevajo narodni park, zastopa varstvene cilje in namene zavarovanega območja.

Znesek:	4.000 EUR
---------	-----------

10.2 Priprava strokovnih podlag, soglasij in mnenj (povezava s poglavjem 5.2)

Sodelovanje JZ TNP pri pripravi naravovarstvenih smernic ter naravovarstvenih pogojev in naravovarstvenih soglasij je med prednostnimi nalogami javne službe. Upravljavec v postopkih na načrtovalski ravni (prostorski načrti in sektorski načrti za rabo naravnih virov – gozdnogospodarski, lovskoupravljavski, ribiškogojitveni načrti in načrti upravljanja voda) in izvedbeni ravni (posegi v prostor, dejavnosti in ravnanja) v narodnem parku pripravlja strokovne podlage, soglasja in mnenja, katerih prednostna vsebina je ohranitev izjemnosti naravnih in krajinskih vrednot, biotske raznovrstnosti, naravnih ekosistemov ter naravnih procesov.

Znesek:	6.300 EUR
---------	-----------

10.3 Izvajanje prednostnih varstvenih in upravljaljskih nalog (povezava s poglavjem 5.3)

Med prednostne redne naloge JZ TNP na področju ohranjanja narave spadata spremljanje stanja izbranih prostoživečih vrst in habitatnih tipov ter usmerjanje rabe prostora in naravnih virov v TNP. Pri upravljanju posebnih varstvenih območij, ki ležijo v zavarovanem območju, bodo načrtovane aktivnosti JZ TNP usmerjene na izvajanje ukrepov Programa upravljanja z območji Natura 2000 v Sloveniji (2015 – 2020) za doseganje ugodnega stanja evropsko pomembnih vrst in habitatnih tipov. Naloge bodo tudi prispevale k usmerjanju in uskladitvi rabe naravnih virov v gozdnem prostoru TNP, zlasti na področjih uporabe gozdne biomase kot trajnostnega vira energije in nabiralništva gozdnih dobrin.

Znesek:	7.800 EUR
---------	-----------

10.4 Ohranjanje tradicionalne kmetijske dejavnosti (povezava s poglavjem 5.5.2)

Kmetijstvo je v prostoru TNP ena izmed tradicionalnih dejavnosti, s katero je človek ustvaril edinstven preplet območij neokrnjene narave in kulturne krajine. Ker kmetijska krajina pomembno prispeva k naravovarstvenemu pomenu zavarovanega območja, se z nalogami spodbuja ohranjanje takšnih površin z vzdrževanjem tradicionalne kmetijske rabe ali njenim preusmerjanjem v ekološki in sonaraven način kmetovanja. Rezultat je pridelava kakovostnih pridelkov in izdelkov, za katere se vzpostavlja sistem »znak kakovosti TNP«.

Znesek:	4.760 EUR
---------	-----------

10.5 Upravljanje z divjadjo za ohranjanje biotske raznovrstnosti, (povezava s poglavjem 5.10.1)

Skladno z določili Zakona o divjadi in lovstvu mora JZ TNP kot pristojni upravljavec LPN Triglav dosledno upoštevati določila zakona, ki zavezujejo k preprečevanju negativnih vplivov divjadi na sestavine biotske raznovrstnosti in celovito ohranjanje narave. Načrtovani ukrepi bodo pomembno prispevali k ohranjanju biotske raznovrstnosti na kmetijskih in gozdnih površinah v narodnem parku.

Znesek:	12.920 EUR
---------	------------

10.6 Izobraževanje, (povezava s poglavjem 5.9.1 oz. 9.2.3)

Za učinkovito izvajanje nadzora v naravi je potrebno redno in dosledno izvajati izobraževanje naravovarstvenih nadzornikov na različne vsebine, s katerimi se srečujejo vsakodnevno ob svojem delu. Naloge vključujejo vsebine s področja ohranjanja narave, biotske raznovrstnosti in trajnostne rabe naravnih virov.

Znesek:	3.300 EUR
---------	-----------

10.7 Informiranje, ozaveščanje in usmerjanje obiskovalcev (povezava s poglavjem 5.8.7)

Ena temeljnih nalog vsakega zavarovanega območja je tudi področje informiranja in ozaveščanja obiskovalcev neposredno s posameznimi vsebinami, ki jih najlažje prikažemo v različnih oblikah: tematske poti, informacijske table in točke in druge oblike informiranja. Z izvedbo naloge bo zagotovljeno učinkovito usmerjanje pritiska obiskovanja na naravovarstveno manj občutljiva območja kmetijskih in gozdnih zemljišč v narodnem parku.

Znesek:	8.000 EUR
---------	-----------

10.8 Zmanjševanje obstoječega obremenjevanja okolja (povezava s poglavjem 9.6.1)

Zmanjševanje obstoječega obremenjevanja okolja – tudi ustrezno ravnanje z odpadnimi vodami na občutljivih območjih – pomembno prispeva k ohranjanju biotske raznovrstnosti, najučinkovitejše pa je preprečevanje obremenjevanja na samem viru. Zato je upravljavec predvidel izvedbo malih komunalnih čistilnih naprav na nekaterih kočah, ki so v lasti JZ TNP (Vršič, Radovna, Vogar, Vrata), kar bo prispevalo k boljši kvaliteti vodnih teles (površinskih in podzemnih), ki so pomemben sestavni del gozdnega prostora in kmetijske krajine.

Znesek:	20.000 EUR
---------	------------

10.9 Oprema upravljavca zavarovanega območja (povezava s poglavjem 9.8)

Temeljni element za doseganje prednostnega cilja pri upravljanju zavarovanega območja je izvajanje naravovarstvenega nadzora. Naravovarstveni nadzornik je uradna oseba, ki je prvi stik na terenu z

uporabniki prostora in se mora izkazovati z zakonsko določeno identiteto in predpisano celostno podobo naravovarstvenega nadzornika.

Znesek:	10.000 EUR
---------	------------

10.10 Stiki z javnostmi, informiranje in obveščanje ter interno komuniciranje (povezava s poglavjem 9.3)

Pomembno orodje za ozaveščanje javnosti o pomenu zavarovanega območja ter ohranjanja narave in kulturne dediščine so spletne strani. JZ TNP uporablja spletno stran www.tnp.si, za njeno vzdrževanje je potrebno plačevati letno pristojbino po pogodbi. JZ TNP preko orodja newsletter redno pošilja obvestila o dogodkih in novicah v zvezi s TNP prejemnikom po seznamu, za storitev pa plačuje mesečno pavšalno pristojbino. Obstoječe strani www.tnp.si so bile vzpostavljene leta 2006 in nujno potrebujejo prenovo in posodobitev ter nadgradnjo elektronskega obveščanja.

Znesek:	7.550 EUR
---------	-----------

10.11 Založništvo (povezava s poglavjem 5.8.11)

Časopis Svet pod Triglavom je periodična publikacija JZ TNP in je namenjen prebivalcem, obiskovalcem, ljubiteljem in podpornikom parka. Vključuje vsebine o naravi in kulturi ter o rednem in projektnem delu JZ TNP ter predstavlja pomemben element pri vzpostavljanju vezi med TNP in interesno javnostjo. JZ TNP si prizadeva izdati vsaj eno številko časopisa letno.

Znesek:	2.370 EUR
---------	-----------

10.12 Ozaveščanje o pomenu biotske raznovrstnosti za šole, turistične delavce in, širšo javnost (povezava s poglavji 5.8, 5.8.1, 5.8.3 in 9.2.3)

IIS TNP tekom leta na info mestih TNP in po terenu organizira različne dejavnosti s področja spoznavanja in ohranjanja biotske raznovrstnosti zavarovanega območja. Izvajajo se enkratno, periodično ali celo tradicionalno. Namenjene so različnim ciljnim skupinam.:

- Delovanje informacijskih mest – 5 izobraževalnih seminarjev za turistične delavce (Bled, Bohinj, Trenta, Kobarid, SPM)
- Izvedba izobraževalnih programov, programi vodenja za različne skupine – naravoslovna terenska vodenja
- Izvedba izobraževalnih programov, programi vodenja za različne skupine – strokovni seminar za učitelje osnovnih šol

Znesek:	2.000 EUR
---------	-----------

Priprava in izvedba aktivnosti programa Otroški-šolski-družinski - priprava in izvedba vseslovenskega natečaja, ozaveščevalne (potujoče razstave) razstave TNP in spremljevalnega promocijskega materiala.

Znesek:	2.500 EUR
---------	-----------

Vzpostavitev temeljnih modulov dejavnosti info središča (informiranje, svetovanje, izobraževanje, razvojne dejavnosti) – strokovno izobraževanje za zaposlene (IIS TNP) o posredovanju znanja o biotski raznovrstnosti za različne ciljne skupine.

Znesek:	1.000 EUR
---------	-----------

Ureditev zunanje okolice - Vzpostavitev sistema zunanjih didaktičnih igralskih področja biotske raznovrstnosti.

Znesek:	2.500 EUR
---------	-----------

10.13 Izvajanje ukrepov varstva zaradi omejene rabe na naravovarstveno pomembnih območjih

Doseganje prednostnih naravovarstvenih ciljev predvsem v 1. in 2. varstvenem območju narodnega parka ter na območju naravnih vrednot je dolgoročno pogojeno s prilagojenim upravljanjem z zemljišči na teh območjih. ZTNP-1 kakor tudi ZON omogočata izvajanje različnih ukrepov varstva, ki vključujejo pogodbeno varstvo in skrbništvo ter uveljavljanje predkupne pravice, ki jo skladno z javnimi pooblastili izvaja javni zavod. Upoštevanje trenutno finančno stanje so navedeni ukrepi mogoči le z dodatnimi namenskimi sredstvi, aktivnosti pa se bodo izvajale v skladu z merili, ki so za izvajanje ukrepov na naravovarstveno najbolj pomembnih območjih narodnega parka določeni v predlogu načrta upravljanja Triglavskega narodnega parka. Ob upoštevanju slednjega se bo predkupna pravica prednostno izvajala bodisi v zasebnih gospodarskih gozdovih drugega varstvenega območja v dolini Krme, zasebnih gozdnih zemljiščih nekdanjega gozdnega rezervata Mrzle konte na Mežakli ali na zasebnih zemljiščih na območju aktivnih visokih barij na Pokljuki. Glede na razpoložljiva sredstva bo mogoče odkup izvesti na skupno 3 ha zasebnih zemljišč. Drugi del sredstev bo namenjen uveljavitvi varstvenega ukrepa pogodbenega varstva z izvajanjem pozne košnje na ekstenzivnih travnikih s kukavičevkami na rečnih nanosih pri vasi Soča.

Znesek:	15.000 €
---------	----------

II. FINANČNI NAČRT JAVNEGA ZAVODA TRIGLAVSKI NARODNI PARK ZA LETO 2015

1 UVOD

Program dela in finančni načrt JZ TNP sta pripravljena v skladu z Izhodišči za pripravo finančnih načrtov in letnih programov dela za zavarovana območja, ki smo jih prejeli s strani resornega ministrstva dne 13. 4. 2015. Upoštevana so sredstva Sklada kmetijskih zemljišč in gozdov za ohranjanje biotske raznovrstnosti, ki so bila JZ TNP dodeljena s sklepom MOP z dne 16.6.2015. Upoštevali smo tudi Sanacijski načrt JZ TNP za obdobje 2014-2020. Upoštevana je tudi predvidena dodelitev dodatnih sredstev proračuna v višini 70.000 EUR na proračunsko postavko JZ TNP (obravnavana predloga na Vladi RS dne 22.10.2015).

2 SREDSTVA ZA IZVAJANJE NALOG V PROGRAMU DELA

JZ TNP pridobiva sredstva za izvajanje svojih nalog in aktivnosti iz različnih virov, glavni viri pa so: iz proračuna, iz sredstev SKZG, s prodajo blaga in storitev na trgu ter s sredstvi pridobljenimi v okviru mednarodnih in domačih projektov.

Financiranju izvajanja dejavnosti redne službe ohranjanja narave so namenjena sredstva državnega proračuna, ki so zagotovljena v okviru proračunske postavke MOP št. 153241 – Triglavski narodni park.

V finančnem načrtu je opredeljena tudi poraba sredstev za izvajanje ukrepov za ohranjanje biotske raznovrstnosti kmetijskih zemljišč in gozdov, ki so zagotovljena iz sredstev Sklada kmetijskih zemljišč in gozdov RS.

Proračunski viri so predvideni tudi za dokončanje izvedbe investicije v Bohinju in sicer na proračunski postavki MOP 153242 – Zavarovana območja narave, ter proračunskih postavkah Ministrstva za gospodarski razvoj in tehnologijo 695910 – Razvoj turističnih destinacij-07-13-slovenska udeležba in 683710 – razvoj turističnih destinacij-07-13-EU.

Financiranje iz evropskih sredstev je predvideno tudi za izvedbo štirih aktualnih mednarodnih projektov (Julius, Recharge Green, WolfAlps in Parkiraj&doživi naravo).

Zavod finančna sredstva pridobiva tudi iz neproračunskih virov, v primerih, ko za posredovane storitve ali blago uporabnikom zaračuna (prihodki iz nejavnih virov za izvajanje javne službe) in z opravljanjem dejavnosti na trgu.

3 SODILA ZA RAZPOREJANJE PRIHODKOV IN STROŠKOV OZIROMA ODHODKOV

Prihodki se razporejajo na posamezne dejavnosti oziroma stroškovna mesta ob nastanku poslovnih dogodkov na podlagi knjigovodskih listin iz katerih je mogoče ugotoviti mesto nastanka poslovnega dogodka oziroma neposredno povezavo s posamezno dejavnostjo.

Sodila določajo, da je osnova za razporejanje stroškov oziroma odhodkov aktivnost, v zvezi s katero so stroški nastali oziroma njihova povezanost z izvajanjem posamezne dejavnosti.

Prihodki in odhodki, ki izhajajo iz sredstev oziroma obveznosti do virov sredstev razporejajo na dejavnosti glede na razporeditev teh sredstev oziroma obveznosti po dejavnostih in stroškovnih mestih. Prihodke in stroške oziroma odhodke, ki jih na podlagi teh kriterijev ni mogoče neposredno razporediti na posamezne dejavnosti oziroma stroškovna mesta, se razporedi na podlagi razdelilnikov. Nekateri razdelilniki imajo za osnovo razmerja, ki so v vzročni povezavi s prihodki ali stroški oziroma odhodki (npr. pogodbeni razmerja, navodila pri izvajanju projektov). Ključni za razdelitev skupnih splošnih stroškov temeljijo na številu zaposlenih oz. predvidenih urah njihovega dela za izvajanje posamezne dejavnosti in so različni za posamezna stroškovna mesta.

4 NAČRTOVANI PRIHODKI

Načrtovana vrednost celotnih prihodkov JZ TNP park v letu 2015 znaša 1.859.615 EUR in je podrobneje predstavljena v Tabeli 17 razčlenitev po dejavnostih pa je razvidna iz Tabele 18. Viri predvidenih prihodkov oziroma prejetih sredstev so opredeljeni v nadaljevanju.

4.1 Prihodki MOP in drugih javnih virov

- Prihodki proračuna RS - MOP

Predvidena sredstva proračuna za delovanje javne službe ohranjanja narave v letu 2015 z upoštevanjem dodelitve dodatnih sredstev za delo zavoda znašajo 1.439.636 EUR. Ta sredstva so namenjena za kritje stroškov plač, za kritje materialnih stroškov in investicij. Sredstva za redno delo (1.429.636 EUR) so zagotovljena na proračunski postavki 153241 – *Triglavski narodni park, ukrep št. 2511-11-0005 Izvajanje upravljaljskih nalog*, sredstva za investicije (10.000 EUR) pa na isti postavki, ukrep 2330-13-0012 *Investicije na področju ohranjanja narave*.

Zakon o načinu izplačila razlike v plači zaradi odprave tretje četrtine nesorazmerij v osnovnih plačah javnih uslužbencev /ZNIRPJU/ (Ur.l.RS, št. 100/2013) je naložil proračunskim uporabnikom, ki še niso izplačali tretje četrtine odprave nesorazmerij v osnovnih plačah javnih uslužbencev za obdobje 1.10.2010 – 31.5.2012, da to storijo. Prvi obrok omenjenih nesorazmerij za obdobje 1.10.2010 – 31.7.2011 skupaj z zakonskimi zamudnimi obrestmi je bilo potrebno poravnati do konca februarja 2014. JZ TNP je izplačilo opravil, v ta namen so mu bila dodeljena dodatna proračunska sredstva v višini 37.031 EUR. V začetku leta 2015 je bil izplačan tudi drugi obrok za obdobje 1.8.2011 – 31.5.2012 skupaj z zamudnimi obrestmi. Poraba sredstev proračuna za to izplačilo je 37.837 EUR.

JZ TNP v letu 2015 načrtuje porabo sredstev za investicije iz proračunskih sredstev za nakupe opreme za redno izvajanje nalog. Predlagan razrez proračunske postavke 153241 – *Triglavski narodni park* z upoštevanjem sredstev za ¾ odprave nesorazmerij je torej naslednji:

Vrsta izdatka	Znesek v EUR
stroški plač	1.147.371
izplačilo za ¾ odprave nesorazmerij	37.837
materialni stroški	244.428
investicije	10.000
Skupaj	1.439.636

- Prihodki proračuna RS – sredstva SKZG za ukrepe ohranjanja biotske raznovrstnosti

Iz sredstev Sklada kmetijskih zemljišč in gozdov Slovenije bo za JZ TNP v letu 2015 zagotovljeno 110.000 EUR namenskih programskih sredstev, kot je določeno v sklepu MOP z dne 16.6.2015. S temi sredstvi se bodo prednostno izvajali ukrepi za ohranjanje biotske raznovrstnosti na kmetijskih

zemljiščih in v gozdovih. Črpanje teh sredstev bo možno po podpisu tripartitne pogodbe med JZ TNP, SKZG in MOP. Poraba sredstev za izvedbo načrtovanih ukrepov bo namenjena kritju materialnih stroškov 95.000 EUR, delno pa bo šlo za investicije, namenjene izvajanju ukrepov varstva zaradi omejene rabe na naravovarstveno pomembnih območjih 15.000 EUR.

- Prihodki proračuna RS – ostali viri

JZ TNP načrtuje prihodke iz ostalih proračunskih virov na podlagi realizacije v preteklih letih. Tako se v letu 2015 načrtuje nadaljevanje izvajanje programa Unesco MaB za TNP, biosferno območje Julijske Alpe. Finančni načrt vključuje sredstva programa v višini 10.800 EUR. Sredstva so rezervirana na proračunski postavki Ministrstva za izobraževanje, znanost in šport št. 569510 – *Progami Unesco*. Načrtovano je tudi sodelovanje na vsakoletnem razpisu za izvajanje prireditev v občini Bled. Predviden obseg sredstev, pridobljenih na razpisu, je 1.234 EUR za izvedbo prireditev v okviru Info središča Triglavska roža na Bledu.

- Prihodki presežka Sklada kmetijskih zemljišč in gozdov v povezavi s sredstvi proračuna

Na osnovi sklepa Vlade RS št. 47602-26/2008/5 z dne 10.7.2008 in na tej osnovi izdanega sklepa Ministra za okolje in prostor št. 476-25/2007/3 z dne 14.8.2008 so bila JZ TNP dodeljena sredstva presežka prihodka nad odhodki SKZG iz leta 2007 v višini 101.855 EUR. Poraba teh sredstev je namenska in je opredeljena v pogodbi št. 2511-09-600025, sklenjeni dne 15.4.2009 med MOP, SKZG in JZ TNP. Sredstva so namenjena sofinanciranju izvedbe projekta informacijskega centra v Bohinju.

Namen projekta Informacijski center Bohinjka je vzpostaviti javno informacijsko – izobraževalno središče TNP za območje bohinjskega dela TNP, kar bo realizirano z obnovo obstoječih objektov JZ TNP v Stari Fužini. Projekt sofinancirajo MOP (proračunska postavka 153242 – *Zavarovana območja narave*, sredstva v višini 44.552 EUR), Ministrstvo za gospodarski razvoj in tehnologijo (proračunski postavki 683710 – *razvoj turističnih destinacij-07-13-EU* (194.449 EUR) in 695910 – *Razvoj turističnih destinacij-07-13-slovenska udeležba* (34.315 EUR) in JZ TNP, ki bo v ta namen porabil tudi sredstva SKZG po zgoraj navedeni pogodbi. Sredstva SKZG so bila (za potrebe projektiranja, inženiringa, pridobitve investicijske dokumentacije in gradbenega dovoljenja) delno porabljena že v letu 2013 in 2014. V letu 2015 bo porabljen še preostanek sredstev 12.114 EUR. Vsa sredstva so v celoti investicijska sredstva.

4.2 Prihodki projektov

V letu 2015 se poleg zgoraj navedenega projekta IC Bohinjka načrtuje izvajanje aktivnosti še pri štirih mednarodnih projektih. Vrednost izvedenih aktivnosti bo predvidoma 397.497 EUR. Projekti so financirani v različnih deležih. WolfAlps je sofinanciran iz sredstev LIFE, Julius in Recharge.green sta sofinancirana iz Evropskih strukturnih skladov (85 in 76 %), projekt Parkiraj&doživi naravo pa sofinancira Finančni mehanizem EGP. Pri projektu Julius je zagotovljeno tudi nacionalno sofinanciranje 10%, preostanek deležev pa pomeni lastno finančno udeležbo zavoda. Pregled sredstev za kritje izdatkov projektov v letu 2015 je prikazan v Tabeli 8.

Tabela 8: Pregled sredstev za kritje izdatkov projektov

v EUR

Pogl.	Projekt	EU sredstva	Nacionalno financiranje	Sredstva SKZG	Delež JZ TNP	Skupaj
7.1	Julius	18.254	2.148		1.073	21.475
7.2	Recharge Green	38.650			13.327	51.977
7.3	IC Bohinjka	194.449	78.867	12.114	1.117	286.547
7.4	Wolf Alps	29.200			1.300	30.500
7.5	Parkiraj&doživi naravo	1.050			215	1.265

Pogl.	Projekt	EU sredstva	Nacionalno financiranje	Sredstva SKZG	Delež JZ TNP	Skupaj
	odprava 3/4 nesorazmerij				5.733	5.733
	Skupaj	281.603	81.015	12.114	22.766	397.497

JZ TNP bo v letu 2015 svoj delež sofinanciranja delno zagotavljal iz sredstev, ki jih pridobi iz nejavnih virov, delno tudi iz prihodkov od prodaje premoženja (prodaja funkcionalnega zemljišča ob stavbi na parcelnih številkah 249/6 in 249/7, k.o. Višelnica). V projektu Wolf Alps bo svojo udeležbo JZ TNP zagotavljal tudi z opravljenim delom, kar ni zajeto v zgornji tabeli.

Skladno z ZNIRPJU je moral JZ TNP izplačati tudi drugi del $\frac{3}{4}$ odprave nesorazmerij v osnovnih plačah javnih uslužbencev za tiste sodelavce, ki so v obdobju od 1.10.2010 – 31.5.2012 delali na projektih. Gre za projekte, ki so v letu 2015 že zaključeni, zato tega stroška ne bo mogoče povrniti iz projektne (EU) sredstev. Višina potrebnih sredstev je 5.733 EUR in jih bo zavod pokrtil iz sredstev nejavnih virov.

4.3 Prihodki iz nejavnih virov za izvajanje javne službe

JZ TNP ob izvajanju svojih dejavnosti pridobiva tudi prihodke iz neproračunskih virov, v primerih, ko za posredovane storitve ali blago uporabnikom zaračuna, v ta sklop pa sodijo tudi sponzorska ali donatorska sredstva. Prihodki iz nejavnih virov so za leto 2015 načrtovani glede na predvideno realizacijo leta 2014.

Del nejavnih prihodkov so tudi sredstva v višini 2.100 EUR, ki jih je JZ TNP za izvajane aktivnosti v zvezi z Alpsko konvencijo namenil Sekretariat Alpske konvencije.

Tabela 9: Pregled prihodkov iz nejavnih virov

	VRSTA PRIHODKA	Realizacija 2013	Realizacija 2014	Plan 2015	Indeks plan 15 / real. 13	Indeks plan 15 / real. 14
7130	DRUGI PRIHODKI ZA IZVAJANJE DEJAVNOSTI JAVNE SLUŽBE	106.776	109.027	110.630	104	101
	Predavanja, delavnice, vodenja po razstavi	2.403	3.868	3.300	137	85
	Vodenja	4.985	4.716	4.900	98	104
	Vstopnine	23.326	19.348	25.300	108	131
	Prodaja divjačine in odstrel	58.420	68.221	60.000	103	88
	Kotizacije, prispevki	2.669	1.184	3.000	112	253
	Drugi prihodki	14.808	11.689	14.130	95	121
	Izredni prihodki	165			-	-
7103	PRIHODKI OD NAJEMNIN, ZAKUPNIN IN DRUGI PRIHODKI OD PREMOŽENJA	9.905	12.263	7.570	76	62
7100	PREJETE DIVIDENDE IN DRUGI				-	-
7101	DELEŽI V DOBIČKU PODJETIJ				-	-

	VRSTA PRIHODKA	Realizacija 2013	Realizacija 2014	Plan 2015	Indeks plan 15 / real. 13	Indeks plan 15 / real. 14
	IN FINANČNIH INSTITUCIJ					
7141	DRUGI PRIHODKI, KI NE IZHAJAJO IZ IZVAJANJA JAVNE SLUŽBE				-	-
730	DONACIJE IZ DOMAČIH VIROV	443			-	-
731	DONACIJE IZ TUJIH VIROV		1.500	2.100	-	140
	SKUPAJ	117.124	122.790	120.300	103	98

4.4 Prihodki od prodaje blaga in storitev na trgu

JZ TNP pridobiva prihodke tudi z opravljanjem dejavnosti na trgu. Prihodke na trgu ustvarja s prodajo blaga in storitev: oddaja prenočitvenih zmogljivosti, prodaja lastnega koledarja, publikacij in ostalih izdelkov, sem sodijo tudi prihodki od prefakturiranja in prejete obresti. Tak način pridobivanja sredstev je dopolnilo k osnovni dejavnosti zavoda in pomemben vir dohodkov za njegovo delovanje.

Povečanje prihodkov tržne dejavnosti je možno z danimi sredstvi, ki jih zavod ima za opravljanje te dejavnosti. V letu 2015 je pričakovano povečanje pri prodaji trgovskega blaga, saj bo informacijski center na Bledu odprt celo leto, predvideno je tudi odprtje Centra TNP Bohinj. Pri prodaji nočitev je predvideno doseganje prihodkov na ravni realizacije iz leta 2014.

Tabela 10: Pregled prihodkov od prodaje blaga in storitev na trgu

	VRSTA PRIHODKA	Realizacija 2013	Realizacija 2014	Plan 2015	Indeks plan 15 / real.13	Indeks plan 15 / real. 14
7130	PRIHODKI OD PRODAJE BLAGA IN STORITEV NA TRGU	123.222	149.759	146.313	119	98
	Prodaja koledarja TNP	9.115	11.045	11.700	128	106
	Prodaja publikacij, drugega blaga	26.341	36.024	36.800	140	102
	Parkovni turizem – nočitve po kočah	86.164	96.323	97.600	113	101
	Drugi prihodki, prefakturiranje	1.102	6.368	1.650	150	26
	Prevrednotovalni prihodki	500			-	-
7102	PREJETE OBRESTI	606	43	50	8	117
	SKUPAJ	123.828	149.802	147.800	119	99

5 NAČRTOVANI ODHODKI

Skupni načrtovani odhodki javnega zavoda Triglavski narodni park v letu 2015 znašajo 1.859.615 EUR . Poraba po vrstah stroškov je naslednja:

- stroški plač s prispevki in drugi izdatki zaposlenim 74 %,

- stroški blaga, materiala in storitev 20 %,
- amortizacija 2%,
- finančni odhodki 3%,
- drugi stroški in drugi odhodki 1 %.

5.1 Odhodki za izvajanje javne službe

- Stroški dela in drugi izdatki zaposlenim

Stroški dela vključujejo stroške plač in drugih izdatkov zaposlenih, prispevke delodajalcev in sredstva za premije kolektivnega dodatnega pokojninskega zavarovanja. Ocena stroškov dela uslužbencev, ki so zaposleni za izvajanje nalog redne dejavnosti javne službe ohranjanja narave, za leto 2015 znaša 1.213.898 EUR. V tem znesku so že upoštevana vsa prenehanja delovnih razmerij ter njihove nadomestitve z upoštevanjem določil iz izhodišč glede zmanjšanja števila zaposlenih, ki se financirajo iz sredstev proračuna, za 0,25 delavca. Upoštevani so mehki ukrepi varčevanja (npr. nenadomeščanje bolniških in porodniških odsotnosti, neizplačevanje dodatka za povečan obseg dela ipd.) ter prerazporeditve na naloge drugih dejavnosti zavoda.

Nekateri od teh uslužbencev sodelujejo tudi pri izvajanju nalog dejavnosti prodaje blaga in storitev na trgu. Na podlagi ločenega spremljanja opravljenih ur dela po posameznih dejavnostih je mogoče določiti tudi obseg stroškov dela, povezanega s temi nalogami. Na tej podlagi je sorazmerni del stroška plač (55.083 EUR) krit iz prihodkov tržne dejavnosti in zato vključen v stroške tržne dejavnosti.

Zaradi racionalizacije pri stroških projektov so bili trije sodelavci delno prerazporejeni na izvajanje projektnega dela v okviru projekta Recharge Green, stroški dela enega sodelavca pa bodo delno financirani iz projekta Parkiraj&doživi naravo. Razbremenitev stroškov javne službe iz tega naslova bo 11.378 EUR, stroški so vključeni v stroške izvajanja mednarodnih projektov, pregled po delovnih mestih pa je naslednji:

Šifra DM	Naziv DM	PR	Strošek dela v EUR
I017141	Visoki naravovarstveni svetnik	48	4.929
I017044	Naravovarstveni svetnik	38	3.376
I017044	Naravovarstveni svetnik	39	1.808
I017044	Naravovarstveni svetnik	39	1.265
Skupaj			11.378

Dodatno bo pokritje stroškov plač moralo biti zagotovljeno iz nejavnih virov za izvajanje javne službe v znesku 11.444 EUR.

V stroških dela javnih uslužbencev so upoštevana tudi z zakonom predvidena napredovanja v višje plačne razrede. Upoštevana je tudi začasna zaposlitev v tajništvu v poletnem času (za en mesec in osem dni).

Skladno z ZNIRPJU je potrebno izplačati še drugi del tretje četrtine odprave nesorazmerij v osnovnih plačah javnim uslužbencem, ki so bili v skladu z Aneksom št. 2 h Kolektivni pogodbi za javni sektor upravičeni do izplačila odprave tretje četrtine nesorazmerij v osnovnih plačah za čas od 1.10.2010 – 31.5.2012. Izplačilo drugega dela plačnih nesorazmerij (za obdobje 1.8.2011 – 31.5.2012) skupaj s pripadajočimi zakonskimi zamudnimi obrestmi je bilo izvedeno v začetku leta 2015. Vrednost izplačane razlike in pripadajočih zamudnih obresti v delu, ki bremeni javno službo, je 37.837 EUR. Stroški zamudnih obresti 4.940 EUR so v bilancah vključeni v vrednost finančnih odhodkov.

Stroški dela javnih uslužbencev, kriti iz sredstev proračuna, zajemajo:

Vrsta stroška	Znesek v EUR
stroške bruto plač	896.862
prispevke delodajalcev	144.395
stroške nadomestil	79.781
regres	21.952
jubilejne nagrade	1.299
premije KDPZ	3.082
Skupaj	1.147.371
drugi del $\frac{3}{4}$ plačnih nesorazmerij	37.837
Skupaj strošek plač in nesorazmerij	1.185.208

Skupni stroški dela javnih uslužbencev presegajo razpoložljiva sredstva proračuna za kritje stroškov plač v letu 2015, nastali razkorak se opravlja s prerazporeditvami in iskanjem drugih virov za kritje, kot je opisano v predhodnih odstavkih. Sredstva za izplačilo drugega dela plačnih nesorazmerij 37.837 EUR so v proračunu zagotovljena. Glede na dejstvo, da bodo v letu 2016 mehki varčevalni ukrepi prenehali (zaključene porodniške odsotnosti), pokazal pa se bo tudi učinek izvedenih napredovanj javnih uslužbencev na ravni celega leta, se bo obstoječi razkorak med razpoložljivimi in potrebnimi sredstvi za stroške dela še povečal.

- Stroški blaga, materiala in storitev

Predviden obseg materialnih stroškov za izvajanje nalog javne službe ohranjanja narave v letu 2015 je 360.968 EUR. Pri tem gre za tekoče stroške delovanja zavoda, delno pa tudi za stroške izvedbe konkretnih nalog, kot so opredeljene v vsebinskem delu programa dela.

Razpoložljiva sredstva proračuna za leto 2015 so skladno z izhodišči iz aprila 2015 znašala 174.428 EUR, z upoštevanjem dodatnih sredstev 70.000 EUR pa znašajo 244.428 EUR.

JZ TNP je že v letih 2013 in 2014 izvedel vrsto varčevalnih ukrepov z namenom znižanja tekočih materialnih stroškov. Z varčevalnimi ukrepi pri tekočih stroških za delo (elektrika, komunala, vzdrževanje, pisarniški material, ogrevanje ipd.) bo nadaljeval tudi v letu 2015 do te mere, da se še ohranja stanje nepremičnin in osnovnih sredstev. Prvotno dodeljena sredstva ne bi zagotavljala kritja za izvedbo nekaterih nujno potrebnih vzdrževalnih del, kritja za izplačilo zakonskih nadomestil oziroma za izvedbo nekaterih vsebin, ki prav tako sodijo v osnovne naloge zavoda. Zato je MOP za namen zagotovitve izvedbe nalog javne službe zavodu dodelilo dodatnih 70.000 EUR. Za ostale stroške smo v povezavi z namenom, za katerega so nastali, poskusili poiskati druge vire kritja, bodisi sredstva SKZG, bodisi nejavne vire.

- Stroški blaga, materiala in storitev – za izvajanje ukrepov ohranjanja biotske raznovrstnosti

V spodnji preglednici je prikazana poraba programskih sredstev, namenjenih izvajanju ukrepov za ohranjanje biotske raznovrstnosti kmetijskih zemljišč in gozdov (del porabe sredstev, to je 15.000 EUR ima naravo investicij, kar je prikazano v poglavju 6 Finančnega načrta). Del stroškov je povezan s tekočimi stroški, ki nastajajo pri izvajanju dejavnosti (24.860 EUR). Ostali stroški so namenjeni porabi materiala ali izvedbi storitev za naloge, ki skladno z ZTNP-1 vključujejo izvajanje naravovarstvenih ukrepov. Poraba sredstev SKZG bo mogoča po sprejemu Programa dela in finančnega načrta JZ TNP za leto 2015 ter po podpisu tripartitne pogodbe med JZ TNP, MOP in SKZG. Morebitna neporabljenost sredstev se prenesejo v leto 2016, pri čemer se namen porabe ne spremeni.

Tabela 11: Pregled porabe sredstev SKZG za izvajanje ukrepov ohranjanja biotske raznovrstnosti

	Vrsta ukrepa	Znesek v EUR	Namen porabe
1.	Priprava programskih dokumentov	4.000	tekoči stroški
2.	Priprava strokovnih podlag, soglasij, mnenj	6.300	tekoči stroški
3.	Izvajanje prednostnih varstvenih in upravljaljskih nalog	7.800	tekoči stroški
4.	Ohranjanje tradicionalne kmetijske dejavnosti	4.760	tekoči stroški, znak kakovosti TNP
5.	Upravljanje z divjadjo za ohranjanje biotske raznovrstnosti	12.920	tekoči stroški, krma za divjad, najemnine hladilnic, škode po divjadi
6.	Izobraževanje	1.300	izobraževanje
7.	Informiranje, ozaveščanje in usmerjanje obiskovalcev	8.000	vzdrževanje parkovne infrastrukture, dobrin
8.	Zmanjševanje obstoječega obremenjevanja okolja	20.000	priprava in izvedba čistilnih naprav
9.	Oprema upravljavca zavarovanega območja	10.000	službena oprema
10.	Stiki z javnostmi, informiranje in obveščanje ter interno komuniciranje	7.550	vzdrževanje, nadgradnja spletne strani
11.	Založništvo	4.370	časopis Svet pod Triglavom, zloženke
12.	Ozaveščanje o pomenu biotske raznovrstnosti za šole, turistične delavce in širšo javnost	8.000	izvedba delavnic, gradiva, izobraževanja
	SKUPAJ	95.000	

- Stroški blaga, materiala in storitev – ostale dejavnosti javne službe

V okvir stroškov blaga, materiala in storitev javne službe sodijo tudi stroški izvajanja programa Unesco Mab v višini 10.800 EUR. Predvideni stroški so povezani z izvajanjem aktivnosti tega programa, kot so: vodenje in predstavljanje nacionalnega odbora MAB na državni in mednarodni ravni, razstava o biosfernem območju, čezmejno sodelovanje s parkom Julijsko predgorje v Italiji, sodelovanje v strokovni komisiji Europarc za čezmejno sodelovanje, vključevanje mladih z območja biosfernega rezervata Julijske Alpe v program Mladi nadzornik, evidentiranje kulturne dediščine, sofinanciranje publikacij in strokovno usposabljanje zaposlenih v biosfernem območju Julijske Alpe.

V finančnem načrtu so predvideni tudi stroški 1.234 EUR za izvedbo prireditev (Triglavska tržnica ter izvedba razstave in predavanja »1. svetovna vojna: vloga živali«) v okviru Info središča Triglavsko roža na Bledu. Ti stroški bodo financirani iz sredstev Občine Bled, pridobljenih na razpisu, ki ga občina vsako leto pripravi z namenom sofinanciranja prireditev na območju občine.

5.2 Odhodki projektov

- Stroški dela in drugi izdatki zaposlenim

Predviden obseg stroškov dela v okviru mednarodnih projektov v letu 2015 znaša 35.685 EUR. Delo na projektih bo tekom leta izvajalo šest uslužbencev, pri čemer gre pri štirih uslužbencih za prerazporeditev iz dela na javni službi ohranjanja narave na projektno delo, dve pa sta izključno projektne zaposlitvi.

Na podlagi sprejetega ZNIRPJU je JZ TNP moral izplačati prvi del $\frac{3}{4}$ odprave nesorazmerij v osnovnih plačah javnim uslužbencem tudi tistim uslužbencem, ki so bili zaposleni kot projektni uslužbenci in so upravičeni do izplačila odprave $\frac{3}{4}$ nesorazmerij v osnovnih plačah za čas od 1.10.2010 – 31.5.2012. Vrednost izplačila razlike drugega dela plačnih nesorazmerij in pripadajočih zamudnih obresti za projektne uslužbence znaša 5.733 EUR. Stroški zamudnih obresti 776 EUR so v bilancah del finančnih odhodkov.

Stroški dela projektних sodelavcev zajemajo:

Vrsta stroška	Znesek v EUR
stroške bruto plač	22.901
prispevke delodajalcev	3.706
stroške nadomestil	1.996
regres	382
odpravnine	929
premije KDPZ	38
Skupaj	29.952
drugi del $\frac{3}{4}$ plačnih nesorazmerij	5.733
Skupaj strošek plač in nesorazmerij	35.685

Financiranje stroškov dela v okviru projektov je zagotovljeno iz sredstev evropskih skladov (22.816 EUR) in sredstev JZ TNP (7.136 EUR + 5.733 EUR).

- Stroški blaga, materiala in storitev

Skupna vrednost stroškov blaga, materiala in storitev mednarodnih projektov za leto 2015 je 44.645 EUR. Najpogostejše kategorije stroškov v okviru projektov so: stroški zunanjih izvajalcev, stroški vzdrževanja računalniške opreme, stroški tiskovin, stroški razstav, stroški službenih poti in administrativni stroški.

Financiranje stroškov blaga, materiala in storitev je naslednje: sredstva evropskih skladov (22.061 EUR), sredstva Life (13.900 EUR), sredstva nacionalnega financiranja (609 EUR) in sredstva JZ TNP (8.075 EUR).

5.3 Odhodki dejavnosti na trgu

JZ TNP je v letu 2014 nadgradil sistem računovodskega spremljanja dejavnosti, ki upošteva natančno razmejitve med prihodki za izvajanje javne službe in prihodki od prodaje blaga in storitev na trgu. Na osnovi te delitve se prihodki, ki jih JZ TNP pridobiva z opravljanjem dejavnosti na trgu, razmejujejo na prihodke iz nejavnih virov za izvajanje javne službe (poglavje finančnega načrta 4.3) in prihodke prodaje blaga in storitev na trgu (poglavje finančnega načrta 4.4, v nadaljevanju tržna dejavnost).

Ti prihodki so namenjeni kritju:

- stroškov dela tržne dejavnosti,
- materialnih stroškov tržne dejavnosti in stroškov za pridobivanje nejavnih virov,
- stroškov amortizacije,
- finančnih odhodkov,
- lastnega deleža v mednarodnih projektih.

5.3.1 Stroški, kriti iz nejavnih virov za izvajanje javne službe

Iz nejavnih virov za izvajanje javne službe so kriti tekoči materialni stroški pri izvajanju dejavnosti (21.540 EUR) in stroški financiranja (33.198 EUR). Nadalje se iz nejavnih virov krijejo stroški lastne

udeležbe v mednarodnih projektih (za plače in materialne stroške) 19.752 EUR ter strošek plačila drugega dela nesorazmerij za projektne uslužbence 5.733 EUR. V stroške je vključena tudi vrednost amortizacije (28.633 EUR).

V stroških, kritih iz nejavnih virov za izvajanje javne službe se prikazuje tudi strošek plač javnih uslužbencev 11.444.

Iz sredstev od prodaje premoženja (zemljišča) 4.986 EUR se krije udeležba pri investicijah.

- Stroški blaga, materiala in storitev ter amortizacije

Tekoči materialni stroški, ki nastajajo pri posredovanju plačljivih storitev ali blaga uporabnikom, so v breme prihodkov iz nejavnih virov razporejeni bodisi s tem, da jih je mogoče neposredno pripisati izvajanju določene naloge bodisi z uporabo ključev, ki temeljijo na številu opravljenih ur za nalogo. Vrednost teh stroškov je 21.540 EUR. V navedenem znesku so predvsem tekoči stroški izvajanja nalog (komunalne storitve, električna energija, ogrevanje, stroški službenih vozil) v deležih po urah opravljenega dela. Tudi pri teh stroških so upoštevani že uvedeni varčevalni ukrepi.

Stroški amortizacije so ocenjeni na 28.633 EUR in zajemajo stroške amortizacije naložb in osnovnih sredstev, ki so bile v preteklih letih izvedene v okviru dejavnosti prodaje blaga in storitev na trgu ter amortizacije naložb mednarodnih projektov, za kritje katerih ni bil oblikovan ustrezen vir.

- Stroški financiranja

Za uravnavanje tekoče likvidnosti, v prvi vrsti zaradi nerednih prilivov sredstev in zaradi dolgih rokov pri izplačilih sredstev mednarodnih projektov, je JZ TNP v letu 2011 najel dolgoročni kredit pri poslovni banki v višini 724.000 EUR. V letu 2014 je bil zaradi novih likvidnostnih težav zavoda ta kredit reprogramiran, z odplačilno dobo do 30.12.2019 in mesečnim odplačevanjem obrokov. V letu 2014 je JZ TNP že odplačal del kredita 102.000 EUR, skupna vrednost odplačil obrokov v letu 2015 pa znaša 332.000 EUR. Zaradi reprogramiranja in slabe bonitetne ocene JZ TNP je obrestna mera te zadolžitve visoka. Zavod si prizadeva za nadomestitev komercialnega kredita z najetjem kredita pri ugodnejšem ponudniku. Upravljavca sredstev EZR je JZ TNP odobril likvidnostno posojilo, ki se črpa obročno tj. ob koncu vsakega meseca na dan, ko zapade obrok dolgoročnega posojila pri poslovni banki. Prihrankov pri obrestih sicer zato ni, vendar se preprečijo stroški eventuelnih zamud pri poplačilu kredita pri banki. Pri obstoječi banki je bilo doseženo tudi znižanje obrestne mere (pribitka) iz 6,4% na 4,5%, ki bo imelo varčevalni učinek od leta 2016 dalje. Za leto 2015 ocenjeni stroški financiranja znašajo 33.198 EUR, poleg obresti kredita pa vključujejo tudi nastale zamudne obresti, zaradi slabe likvidnosti zavoda.

5.3.2 Stroški tržne dejavnosti

- Stroški blaga, materiala in storitev

Podobno kot pri nejavnih virih so stroški blaga, materiala in storitev na tržno dejavnost razporejeni na podlagi tega, da jih je možno neposredno pripisati izvajanju tržne dejavnosti oziroma z uporabo ključev, ki temeljijo na številu opravljenih ur za izvajanje tržne dejavnosti. Vrednost teh stroškov znaša 86.285 EUR. Največji delež v teh stroških predstavljajo stroški povezani z upravljanjem objektov, namenjenih nočitvam gostov (vzdrževanje, pranje, električna energija, ogrevanje, komunalne storitve, zavarovanje), tj. 39.698 EUR. V stroške je zajeta tudi vrednost prodanega trgovskega blaga 35.000 EUR, ostanek 11.587 EUR pa bo namenjen nabavam drobnega inventarja, kritju stroškov promocije, udeležbe na sejmih, tiska publikacij in urejanja statusa nepremičnin.

- Stroški dela in drugi izdatki zaposlenim

Predviden obseg stroškov dela, financiran iz sredstev tržne dejavnosti v letu 2015 znaša 61.515 EUR. V navedenem znesku je zajet strošek nadomestila za uporabo lastnega orožja 5.366 EUR in strošek plač dela javnih uslužbencev, izračunan na podlagi predvidenega števila porabljenih ur za izvajanje tržne dejavnosti 55.742 EUR.

Strošek plač, povezan z izplačilom prvega dela tretje četrtine odprave nesorazmerij v osnovnih plačah javnih uslužbencev, je nastal tudi v okviru tržne dejavnosti in sicer za izplačilo razlike pri nadurnem delu. Strošek proračuna drugega dela razlike skupaj s pripadajočimi zakonskimi zamudnimi obrestmi znaša 407 EUR. Stroški zamudnih obresti 76 EUR so v bilancah del finančnih odhodkov.

Stroški dela, financirani iz sredstev tržne dejavnosti:

Vrsta stroška	Znesek v EUR
stroški bruto plač	44.618
prispevki delodajalcev	7.928
stroški nadomestil	8.538
regres	20
premije KDPZ	4
Skupaj	61.108
drugi del $\frac{3}{4}$ plačnih nesorazmerij	407
Skupaj strošek plač in nesorazmerij	61.515

6 INVESTICIJSKI ODHODKI

Predvidena vrednost vseh investicij v letu 2015 je 342.231 EUR in zajema nakupe osnovnih sredstev in investicije v okviru dejavnosti mednarodnih projektov ter nakup opreme v dodeljenem znesku iz sredstev proračuna. Investicijski odhodki v okviru dejavnosti prodaje blaga in storitev na trgu niso predvideni.

Proračunska sredstva za investicije znašajo 10.000 EUR, zagotovljena so na proračunski postavki 244410 – Triglavski narodni park, investicijski transferi javnim zavodom. Sredstva bodo namenjena nabavi opreme za redno izvajanje nalog javne službe (dve rabljeni vozili, kosilnica, računalniška oprema).

Programska sredstva Sklada kmetijskih zemljišč in gozdov Slovenije, namenjena izvajanju ukrepov za ohranjanje biotske raznovrstnosti na kmetijskih zemljiščih in v gozdovih, bodo delno (15.000 EUR) uporabljena tudi za odkupe zemljišč oziroma izvajanje ukrepov varstva zaradi omejene rabe na naravovarstveno pomembnih območjih.

Proračunska sredstva, ki so še namenjena financiranju investicij, so zagotovljena za izvedbo projekta Informacijski center Bohinjka (informacijsko – izobraževalno središče TNP v Bohinju) in sicer:

- v znesku 44.552 EUR na proračunski postavki MOP 153242 – Zavarovana območja,
- v znesku 34.315 EUR na proračunski postavki Ministrstva za gospodarski razvoj in tehnologijo 695910 – Razvoj turističnih destinacij-07-13-slovenska udeležba.

Ministrstvo za gospodarski razvoj in tehnologijo zagotavlja tudi financiranje evropski dela sredstev za projekt IC Bohinjka, v znesku 194.449 EUR na proračunski postavki 683710 – razvoj turističnih destinacij-07-13-EU

Za financiranje omenjenega projekta bo JZ TNP porabil še 12.114 EUR sredstev presežka prihodka nad odhodki SKZG po pogodbi št. 2511-09-600025 o namenski porabi sredstev za izgradnjo informacijskega centra v Bohinju, sklenjeni dne 15.4.2009 med MOP, SKZG in TNP.

Lastni delež JZ TNP pri investiciji IC Bohinjka je 1.117 EUR. Vir za zagotavljanje tega deleža so sredstva zavarovalne odškodnine za pogoreli objekt na mestu novega centra iz leta 2007.

Ostali viri za financiranje investicij mednarodnih projektov so še sredstva LIFE (15.300 EUR) in sredstva evropskih skladov (13.076 EUR) in nacionalnega financiranja (1.538 EUR). Lastna udeležba pri teh projektih (770 EUR) bo zagotovljena iz nejavnih virov.

Podrobnejši pregled investicijske porabe in viri financiranja so prikazani v Tabeli 12.

Tabela 12: Pregled investicijske porabe in virov financiranja

v EUR

DEJAVNOST / PROJEKT	VRSTA INVESTICIJE	VREDNOST INVESTICIJE	VIRI FINANCIRANJA						SKUPAJ
			SREDSTVA DRŽAVNEGA PRORAČUNA (MOP)	SREDSTVA SKZG	SREDSTVA PRORAČUNSKIH UPORABNIKOV (MGRT)	SREDSTVA EU	SREDSTVA SKZG IC BOHINJKA	DRUGA SREDSTVA ZA IZVAJANJE DEJAVNOSTI JAVNE SLUŽBE	
redna dejavnost javne službe	dve rabljeni vozili, kosilnica, računalniška oprema	10.000	10.000						10.000
izvajanje naravovarstvenih in razvojnih nalog	odkupi zemljišč, nakup senzorjev	15.000		15.000					15.000
projekt IC BOHINJKA	ureditev izobraževalnega centra v Bohinju	286.547	44.552		34.315	194.449	12.114	1.117	286.547
projekt JULIUS	oprema razstave	15.384			1.538	13.076		770	15.384
projekt WOLFALPS	oprema	15.300				15.300			15.300
SKUPAJ		342.231	54.552	15.000	35.853	222.825	12.114	1.887	342.231

7 BILANCA STANJA

Predračunska bilanca stanja je prikazana v Tabeli 21 in zajema predvidene spremembe stanja sredstev in obveznosti do virov sredstev, ki bodo rezultat izvedenih aktivnosti v letu 2015.

Na kontih dolgoročnih sredstev v upravljanju so zavedena povečanja na stanjih nepremičnin in opredmetenih osnovnih sredstev zaradi izvedenih investicij (Bohinjka, nabave opreme, zemljišča). Konti popravkov vrednosti so povečani za ocenjeno amortizacijo.

Zmanjšanje kratkoročnih sredstev je posledica zmanjšanj na kontih drugih kratkoročnih terjatev. Le-te se bodo predvidoma zmanjšale po plačilih projektnih zahtevkov, tako s strani EU inštitucij kot iz naslova nacionalnega financiranja.

Prejeta sredstva po zahtevkih so namenjena poplačilu kratkoročnih obveznosti do financerjev, kar se odraža kot zmanjšanje kratkoročnih obveznosti. Na kontu kratkoročnih obveznosti do financerjev ostaja knjižen del kredita, ki zapade v plačilo v letu 2016.

Na kontih lastnih virov in dolgoročnih obveznosti so predvidene naslednje večje spremembe:

- zmanjšanje dolgoročnih pasivnih časovnih razmejitev za vrednost obračunane amortizacije izvedenih investicij in nabav osnovnih sredstev v okviru projektov,
- zmanjšanje dolgoročnih finančnih obveznosti za del kredita, ki zapade v plačilo v letu 2016 in se zato preknjiži med kratkoročne finančne obveznosti,
- zmanjšanje obveznosti za sredstva v upravljanju za obračunano amortizacijo teh sredstev,
- povečanje obveznosti na kontih 980 za del prejetih sredstev nacionalnega financiranja in proračunskih sredstev iz katerih so bile financirane investicije mednarodnih projektov (predvsem IC Bohinjka), namenjenih za kritje bodoče amortizacije.

8 IZVAJANJE SANACIJSKEGA NAČRTA

Sanacijski program, ki je bil pripravljen v začetku leta 2014 je namenjen odpravi pomanjkljivosti pri poslovanju JZ TNP ter sanaciji preteklih izgub. Program je bil pripravljen z upoštevanjem tedaj veljavnih okoliščin in je definiral prednostne naloge ter kratkoročne in dolgoročne sanacijske ukrepe. Sanacijski program temelji tudi na predpostavkah, ki so odvisne od zunanjih dejavnikov in nanje zavod ne more vplivati (npr. slab interes za odkup nepremičnin, menjave vodstva zavoda, zmanjšanje proračunskih postavk, sprejetje novih zakonov, ki so obvezujoči in imajo finančne posledice, razpoložljivost novih mednarodnih projektov). Sanacijski program določa 5 ukrepov, ki so tudi finančno ovrednoteni. Posebej je izkazana vrednost ukrepov za leto 2014, za obdobje 2015-20120 pa vrednosti ukrepov po letih niso definirane. Podrobnejši prikaz načrtovanih ukrepov, njihova realizacija za leto 2014 in načrt za leto 2015 je v Tabeli 25. V tabeli so predstavljeni tudi finančni učinki ukrepov.

Ukrepi za racionalizacijo materialnih stroškov tekočega poslovanja so bili uvedeni že v letih 2013 in 2014. Vsi ukrepi se bodo nadaljevali. Glede na znižanje proračunskih sredstev za materialne stroške je racionalnost in postavljanje prioritet nujno, večji dodatni ukrepi niso predvideni. Zagotoviti pa je treba izpolnjevanje zakonskih obvez in kritje stroškov brez katerih bi bilo ogroženo delo parka ali sredstva, ki jih ima v upravljanju.

V letu 2015 je prišlo do treh prekinitvev delovnega razmerja. Dve delovni mesti sta vodstveni (vodje služb). Zato bosta nadomeščeni, ena z novo zaposlitvijo, druga s prerazporeditvijo obstoječih delovnih kadrov. Eno delovno mesto je delovno mesto naravovarstvenega nadzornika, za katerega je nujna nadomestna zaposlitev. Dodatna obveza je izpolnitev cilja v operaciji »Informacijski center Bohinjka«, to je realizacija ene nove zaposlitve v Informacijskem centru Bohinjka v letu 2015. Zato se na področju plač nadaljuje z mehкими ukrepi. V letu 2015 bo realiziran prihranek iz naslova nenadomeščanja porodniških odsotnosti (z upoštevanjem nadomestne zaposlitve za en mesec in en teden v tajništvu) ter prerazporeditev uslužbencev na projektno delo - na projekta Recharge.green in Parkiraj&doživi naravo.

Nadaljevale se bodo aktivnosti za odprodajo objekta na Rečiški 1a, Bled z namenom pokritja že izvedenih investicij v letu 2014 in iskanje nadaljnjih možnosti za dezinvestiranje sredstev, ki niso nujna za izvajanje nalog zavoda.

Za nadomestitev komercialnega kredita z najetjem ugodnejšega posojila je bil v 2014 vzpostavljen kontakt z dvema poslovnima bankama, ki nista bili zainteresirani za sodelovanja. V začetku leta 2015 so bili vzpostavljeni kontakti in pridobljene ponudbe še od dveh bank. Ena od bank je ponudbo umaknila. Sredi leta je upravljavec sredstev EZR odobril likvidnostno posojilo JZ TNP za predčasno odplačilo dela glavnice dolgoročnega kredita pri poslovni banki v višini 145.000 EUR. Na ta način se doseže prihranek pri obrestih kredita za razliko med obrestmi, ki bi jih JZ TNP moral plačati poslovni banki in obrestmi za zadolžitev pri EZR. Vendar pa je prihranek pri obrestih manjši od stroška spremembe kreditne pogodbe. Zato JZ TNP odobreni kredit črpa ob zapadlosti obroka pri poslovni

banki. Še naprej pa se bo iskala rešitev za ugodnejše financiranje preostanka kredita. Dogovorjeno je bilo tudi zmanjšanje obrestne mere (pribitka) pri obstoječi zadolžitvi iz 6,4% na 4,5%, kar bo imelo varčevalni učinek od leta 2016 dalje.

Povečanje prihodkov iz dejavnosti, s katerimi zavod pridobiva prihodke na trgu (nejavni prihodki za izvajanje javne službe in prodaja blaga in storitev na trgu), je načrtovano glede na sanacijski program.

Priloge:

Tabela 13: Načrt stroškov dela

Tabela 14: Sistemiziranost delovnih mest

Tabela 15: Pregled stroškov dela po delovnih mestih in virih sredstev

Tabela 16: Pregled izdatkov po virih financiranja

Tabela 17: Predračunski izkaz prihodkov in odhodkov določenih uporabnikov enotnega kontnega načrta

Tabela 18: Predračunski izkaz prihodkov in odhodkov določenih uporabnikov po vrstah dejavnosti

Tabela 19: Predračunski izkaz prihodkov in odhodkov določenih uporabnikov po načelu denarnega toka

Tabela 20: Predračunski izkaz računa financiranja določenih uporabnikov

Tabela 21: Predračunska bilanca stanja

Tabela 22: Dinamika prihodkov in sredstev za kritje investicij ter dinamika odhodkov in investicijske porabe 2015

Tabela 23: Pregled načrtovanih nalog v programu dela 2015

Tabela 24: Povezava nalog iz Programa dela 2015 z aktivnostmi NU

Tabela 25: Pregled izvajanja ukrepov Sanacijskega programa JZ TNP 2014-2020

Tabela 13: Načrt stroškov dela

Načrtovani stroški dela	SKUPAJ 2015	Razpoložljiva sredstva MOP 2015	Drugi viri sredstev	Skupaj sredstva 2015	Dejavnost na trgu 2015	Delež MOP v %
	1	2	3	4=2+3	5	
a) plače in dodatki	1.002.924	921.015	37.026	958.041	44.883	92%
od tega dodatki za delo v posebnih pogojih	27.681	26.369		26.369	1.312	95%
od tega za izplačilo 3/4 plačnih nesorazmerij	32.888	28.335	4.268	32.603	285	86%
b) regres za letni dopust	22.354	21.952	382	22.334	20	98%
c) povračila in nadomestila	90.494	79.936	1.996	81.932	8.562	88%
d) sredstva za delovno uspešnost	0	0	0	0	0	-
e) sredstva za nadurno delo	0	0	0	0	0	-
f) drugi izdatki (odpravnine, solidarnost itd.)	6.928	5.999	929	6.928	0	87%
SKUPAJ 1. (a+b+c+d+e+f)	1.122.700	1.028.902	40.333	1.069.235	53.465	92%
g) Skupaj bruto plače (a+d+e)	1.002.924	921.015	37.026	958.041	44.883	92%
h) Skupaj drugi prejemki (b+c+f)	119.776	107.887	3.307	111.194	8.582	90%
i) Skupaj prispevki, davek, premije pokojninskega zavarovanja (j+k)	165.360	151.366	6.020	157.386	7.974	92%
SKUPAJ 2. (g+h+i)	1.288.060	1.180.268	46.353	1.226.621	61.439	92%
j) prispevki	162.236	148.284	5.982	154.266	7.970	91%
od tega za izplačilo 3/4 plačnih nesorazmerij	5.297	4.562	689	5.251	46	86%
k) premije pokojninskega zavarovanja	3.124	3.082	38	3.120	4	99%
struktura virov financiranja stroškov dela v %	100%	92%	4%	95%	5%	
SKUPAJ 2. z zamudnimi obrestmi 3/4 nesorazmerij	1.293.852	1.185.208	47.129	1.232.337	61.515	

Tabela 14: sistemiziranost delovnih mest

	Število sistemiziranih DM po veljavnem pravilniku	Število zasedenih DM na dan 31.12.2014	Predvideno število zasedenih DM na dan 31.12.2015	Število sistemiziranih DM po spremembi pravilnika	Predvideno število zasedenih DM na dan 31.12.2016
DIREKTOR NARODNEGA PARKA	1	1	1	1	1
VISOKI NARAVOVARSTVENI SVETNIK	2	2	2	2	2
NARAVOVARSTVENI SVETNIK	16	8	7	16	7
VIŠJI NARAVOVARSTVENI SVETOVALEC	12	6	6	11	6
NARAVOVARSTVENI SODELAVEC III	12	6	4	12	4
NARAVOVARSTVENI SODELAVEC III - PRIPRAVNIK	2	0	1	1	0
SODELAVEC NA PARKOVNIH INFORMACIJSKIH MESTIH IV	2	2	2	3	3
SODELAVEC NA PARKOVNIH INFORMACIJSKIH MESTIH IV - PRIPRAVNIK	0	0	0	1	0
SODELAVEC NA PARKOVNIH INFORMACIJSKIH MESTIH V	2	2	2	2	2
VODNIK V ZAVAROVANEM OBMOČJU IV	1	1	1	1	1
NARAVOVARSTVENI NADZORNIK II	6	1	1	6	1
NARAVOVARSTVENI NADZORNIK III	1	1	1	1	1
NARAVOVARSTVENI NADZORNIK IV	1	1	1	1	1
NARAVOVARSTVENI NADZORNIK V	12	11	11	12	11
NARAVOVARSTVENI NADZORNIK V-I	6	5	5	6	5
SAMOSTOJNI STROKOVNI SODELAVEC V	1	1	1	1	1
PRAVNIK VII/2	0	0	0	1	0
ANALITIK VII/2 (II)	1	1	1	1	1
FINANČNIK VII/2 (I)	1	1	1	1	1
FINANČNIK VII/1	1	0	0	1	0
SAMOSTOJNI SVETOVALEC VII/2	1	1	1	1	1
INFORMATIK VII/1	1	0	0	1	0
POSLOVNI SEKRETAR VI	1	1	1	1	1
VZDRŽEVALEC V (I)	2	2	2	2	2
ČISTILKA II	2	2	2	2	2
HIŠNIK EKONOM IV	1	1	1	1	1
SKUPAJ	88	57	55	89	55

Tabela 15: Pregled stroškov dela po delovnih mestih in virih sredstev

Zap. št.	Naziv DM	Javna služba	Izšna dejavnost	Projekti	SKUPAJ
1	2	3	4	5	6=3+4+5
1.	DIREKTOR TNP (obstoječa in nadomestna zaposlitev)	63.479	0		63.479
2.	VISOKI NARAVOVARSTVENI SVETNIK	45.740	0		45.740
3.	VISOKI NARAVOVARSTVENI SVETNIK (do 15.7.2015)	19.947	0	4.929	24.875
4.	VISOKI NARAVOVARSTVENI SVETNIK (od 1.9.2015)	11.350	21		11.371
5.	NARAVOVARSTVENI SVETNIK	39.068	877		39.945
6.	NARAVOVARSTVENI SVETNIK	34.275	0		34.275
7.	NARAVOVARSTVENI SVETNIK	32.516	0		32.516
8.	NARAVOVARSTVENI SVETNIK	29.379	0	1.808	31.187
9.	NARAVOVARSTVENI SVETNIK	28.829	0	1.265	30.094
10.	NARAVOVARSTVENI SVETNIK	25.522	0	3.376	28.899
11.	NARAVOVARSTVENI SVETNIK (obstoječa in nadomestna zap)	15.484	0		15.484
12.	VIŠJI NARAVOVARSTVENI SVETOVALEC	32.700	367		33.066
13.	VIŠJI NARAVOVARSTVENI SVETOVALEC	25.974	0		25.974
14.	VIŠJI NARAVOVARSTVENI SVETOVALEC	25.700	0		25.700
15.	VIŠJI NARAVOVARSTVENI SVETOVALEC	18.333	6.895		25.228
16.	VIŠJI NARAVOVARSTVENI SVETOVALEC	8.362	0		8.362
17.	VIŠJI NARAVOVARSTVENI SVETOVALEC (do 31.8.2015)	7.789	147		7.936
18.	VIŠJI NARAVOVARSTVENI SVETOVALEC (od 7.9.2015)	7.434	86		7.520
19.	NARAVOVARSTVENI SODELAVEC III	22.095	0		22.095
20.	NARAVOVARSTVENI SODELAVEC III	21.856	0		21.856
21.	NARAVOVARSTVENI SODELAVEC III	19.297	0		19.297
22.	NARAVOVARSTVENI SODELAVEC III	16.135	476		16.611
23.	NARAVOVARSTVENI SODELAVEC III (do 6.9.2015)	14.129	150		14.280
24.	NARAVOVARSTVENI SODELAVEC III - PRIPRAVNIK (od 1.11)	1.078	659		1.737
25.	NARAVOVARSTVENI SODELAVEC III (do 30.6.2015)			10.333	10.333
26.	NARAVOVARSTVENI SODELAVEC III (do 30.6.2015)			8.241	8.241
27.	SODELAVEC NA PARKOVNIH INFORMACIJSKIH MESTIH IV	14.381	1.731		16.112
28.	SODELAVEC NA PARKOVNIH INFORMACIJSKIH MESTIH IV	14.129	1.893		16.022
29.	SODELAVEC NA PARKOVNIH INFORMACIJSKIH MESTIH V	14.210	2.624		16.834
30.	SODELAVEC NA PARKOVNIH INFORMACIJSKIH MESTIH V	13.860	1.952		15.812
31.	VODNIK V ZAVAROVANEM OBMOČJU IV	20.083	331		27.048
32.	NARAVOVARSTVENI NADZORNIK II	25.173	1.875		20.414
33.	NARAVOVARSTVENI NADZORNIK III	20.114	2.445		22.559
34.	NARAVOVARSTVENI NADZORNIK IV	22.830	1.585		24.415
35.	NARAVOVARSTVENI NADZORNIK V	24.291	413		24.704
36.	NARAVOVARSTVENI NADZORNIK V	19.884	413		20.296
37.	NARAVOVARSTVENI NADZORNIK V	19.296	413		19.709
38.	NARAVOVARSTVENI NADZORNIK V	19.154	413		19.566
39.	NARAVOVARSTVENI NADZORNIK V	18.987	413		19.400
40.	NARAVOVARSTVENI NADZORNIK V	18.375	1.134		19.509
41.	NARAVOVARSTVENI NADZORNIK V	17.128	413		17.541
42.	NARAVOVARSTVENI NADZORNIK V	16.286	413		16.699
43.	NARAVOVARSTVENI NADZORNIK V	15.985	413		16.398
44.	NARAVOVARSTVENI NADZORNIK V	15.326	835		16.162
45.	NARAVOVARSTVENI NADZORNIK V	15.303	413		15.715
46.	NARAVOVARSTVENI NADZORNIK V-I	21.332	0		21.332
47.	NARAVOVARSTVENI NADZORNIK V-I	23.260	947		24.207
48.	NARAVOVARSTVENI NADZORNIK V-I	17.337	0		17.337
49.	NARAVOVARSTVENI NADZORNIK V-I	15.843	0		15.843
50.	NARAVOVARSTVENI NADZORNIK V-I (obstoječa in nadomest)	9.317	0		9.317
51.	SAMOSTOJNI STROKOVNI DELAVEC V	13.794	5.825		19.619
52.	ANALITIK VII/2 (II)	24.823	0		24.823
53.	FINANČNIK VII/2 (I)	28.796	7.226		36.022
54.	SAMOSTOJNI SVETOVALEC VII/2	27.879	777		28.656

Zap. št.	Naziv DM	Javna služba	Tržna dejavnost	Projekti	SKUPAJ
1	2	3	4	5	6=3+4+5
55.	POSLOVNI SEKRETAR VI	6.329	0		6.329
56.	POSLOVNI SEKRETAR VI (nadomeščanje 8.7.-15.8.2015)	1.487	0		1.487
57.	VZDRŽEVALEC V (I)	17.885	1.239		19.125
55.	VZDRŽEVALEC V (I)	14.226	472		14.698
56.	HIŠNIK - EKONOM IV	12.259	3.343		15.602
57.	ČISTILKA II	6.851	6.088		12.939
58.	ČISTILKA II	6.133	5.392		11.525
A.	SKUPAJ	1.158.815	61.108	29.952	1.249.875
B.	Plačna nesorazmerja (bruto + prispevki)	32.897	331	4.957	38.185
A.+B.	SKUPAJ STROŠEK PLAČ	1.191.712	61.439	34.909	1.288.060
C.	zamudne obresti	4.940	76	776	5.792
I. (A.+B.+C.)	SKUPAJ S PLAČNIMI NESORAZMERJI	1.196.652	61.515	35.685	1.293.852
Pregled virov financiranja					
1.	Sredstva državnega proračuna (MOP, PP št. 153241)	1.185.208			1.185.208
2.	Nejavni viri	11.444		12.833	24.277
3.	Tržna dejavnost		61.515		61.515
4.	Sredstva EU (evropske institucije)			22.852	22.852
II.	SKUPAJ	1.196.652	61.515	35.685	1.293.852

Tabela 16: Odhodki in investicijski izdatki po virih financiranja

(v EUR)

		VIRI FINANCIRANJA										
		SREDSTVA DRŽAVNEGA PRORAČUNA (MOP) ¹⁾	IZVAJANE UKREPOV ZA OHRANJANJE BIOTSKE RAZNOVRSTNOSTI (Sklad kmetijskih zemljišč in gozdov RS) ²⁾	SREDSTVA DRŽAVNEGA PRORAČUNA ZA PROJEKTE (MOP) ³⁾	SREDSTVA IZ DRUGIH JAVNIH VIROV ⁴⁾	SREDSTVA POVRNJENA IZ PROJEKTOV (EU) ⁵⁾	SREDSTVA POVRNJENA IZ PROJEKTOV (MGRT) ⁶⁾	SREDSTVA SKLADOV (Sklad kmetijskih zemljišč in gozdov RS za IC Bohinjka) ⁷⁾	DRUGI PRIHODKI ZA IZVAJANJE JAVNE SLUŽBE ⁸⁾	SREDSTVA PRODAJE BLAGA IN STORITEV NA TRGU ⁹⁾	VSEBINE BREZ FINANČNEGA KRITJA	SKUPAJ
VRSTA ODHODKA OZ. IZDATKA	a. PLAČE IN DRUGI ODHODKI ZAPOSLENIH SKUPAJ S PRISPEVKI IN DAVKI	1.185.208				22.816			24.313	61.515		1.293.852
	b. ODHODKI ZA BLAGO IN STORITVE	244.428	95.000		12.034	32.189	609		33.387	86.285		503.932
	c. AMORTIZACIJA								28.633			28.633
	d. FINANČNI ODHODKI								33.198			33.198
	e. INVESTICIJSKI IZDATKI	10.000	15.000	44.552		222.825	35.853	13.231	5.755			347.217
	SKUPAJ	1.439.636	110.000	44.552	12.034	277.831	36.463	13.231	125.286	147.800	0	2.206.832

Opomba: V tabeli so navedene vrednosti porabe sredstev glede na pripadajoče vire financiranja. Predvideno financiranje vključuje predvidene prihodke 1.789.615 EUR (za kritje odhodkov a., b., c. in d. - njihova struktura in poraba je natančneje prikazana v tabelah 17 in 18) ter predvidene vire za financiranje investicij (e.) v višini 347.217 EUR (natančnejši prikaz investicij 2015 v tabeli 12).

1) Sredstva za redno dejavnost javne službe ohranjanja narave za kritje tekočih stroškov in investicij, zagotovljena na proračunski postavki 153241 - Triglavski narodni park

2) Sredstva za izvajanje ukrepov za ohranjanje biotske raznovrstnosti kmetijskih zemljišč in gozdov iz sredstev Sklada kmetijskih zemljišč in gozdov RS

3) Sredstva za sofinanciranje izvedbe projekta izgradnje informacijskega centra Bohinjka, zagotovljena na proračunski postavki 153242 - Zavarovana območja

4) Sredstva za izvajanje programa Unesco MAB za TNP, biosfero območje Julijske Alpe - proračunska postavka MIZŠ 569510 - Programi Unesco (10.800 EUR) in sredstva pridobljena na razpisu za sofinanciranje prireditve v občini Bled (1.234 EUR)

5) Sredstva za izvajanje mednarodnih projektov, financirana s strani evropskih institucij ter investicijska sredstva za izgradnjo informacijskega središča v Bohinju na proračunski postavki 683710 – razvoj turističnih destinacij-07-13-EU.

6) Sredstva nacionalnega sofinanciranja projektov:

- slovensko sofinanciranje projekta JULIUS proračunska postavka MGRT št. 651310, št. NRP 2130-12-4003

- slovensko sofinanciranje izgradnje informacijskega središča v Bohinju, proračunska postavka 695910 – Razvoj turističnih destinacij-07-13-slovenska udeležba

7) Sredstva presežka prihodka nad odhodki SKZG iz leta 2007, ki so po pogodbi št. 2511-09-600025 med MOP, SKZG in TNP namenjena sofinanciranju izvedbe projekta informacijskega centra v Bohinju

8) Sredstva pridobljena iz neproračunskih virov, v primerih, ko za posredovane storitve ali blago JZ TNP uporabnikom zaračuna (npr. predavanja, vodenja, prodaja lovskih storitev, divjačine, najemnine, skupaj 118.200 EUR), sredstva Sekretariata Alpske konvencije (2.100 EUR) in sredstva odprodaje premoženja 4.986 EUR.

9) Sredstva, pridobljena s prodajo blaga in storitev na trgu (oddaja prenočitvenih zmogljivosti, prodaja koledarja, publikacij, drugih prodajnih artiklov, prihodki prefakturiranja, prejete obresti)

Tabela 17: Predračunski izkaz prihodkov in odhodkov določenih uporabnikov enotnega kontnega načrta

(v EUR)

ČLENITEV PODSKUPIN KONTOV	NAZIV PODSKUPIN KONTOV	Oznaka za AOP	realizacija leto 2013	realizacija leto 2014	plan leto 2015	Indeks plan 15 / real. 13	Indeks plan 15/ real. 14
1	2	3	4	5	6	7	8
	A) PRIHODKI OD POSLOVANJA	860	1.996.479	1.824.374	1.857.915	93	102
760	PRIHODKI OD PRODAJE PROIZVODOV IN STORITEV	861	1.937.547	1.754.446	1.791.415	92	102
	POVEČANJE VREDNOSTI ZALOG PROIZVODOV IN NEDOKONČANE PROIZVODNJE	862				-	-
	ZMANJŠANJE VREDNOSTI ZALOG PROIZVODOV IN NEDOKONČANE PROIZVODNJE	863				-	-
761	PRIHODKI OD PRODAJE BLAGA IN MATERIALA	864	58.932	69.928	66.500	113	95
762	B) FINANČNI PRIHODKI	865	606	43	50	8	116
763	C) DRUGI PRIHODKI	866	1.698	2.102	1.650	97	78
	Č) PREVREDNOTOVALNI POSLOVNI PRIHODKI	867	500	719	0	-	-
del 764	PRIHODKI OD PRODAJE OSNOVNIH SREDSTEV	868	500	520		-	-
del 764	DRUGI PREVREDNOTOVALNI POSLOVNI PRIHODKI	869		199		-	-
	D) CELOTNI PRIHODKI	870	1.999.283	1.827.238	1.859.615	93	102
	E) STROŠKI BLAGA, MATERIALA IN STORITEV	871	513.437	354.235	483.955	94	137
del 466	NABAVNA VREDNOST PRODANEGA MATERIALA IN BLAGA	872	23.729	33.518	35.000	147	104
460	STROŠKI MATERIALA	873	142.760	125.988	159.130	111	126
461	STROŠKI STORITEV	874	346.948	194.729	289.825	84	149
	F) STROŠKI DELA	875	1.470.151	1.349.606	1.288.060	88	95
del 464	PLAČE IN NADOMESTILA PLAČ	876	1.124.758	1.054.555	1.002.924	89	95
del 464	PRISPEVKI ZA SOCIALNO VARNOST DELODAJALCEV	877	182.692	168.906	162.236	89	96
del 464	DRUGI STROŠKI DELA	878	162.701	126.145	122.900	76	97
462	G) AMORTIZACIJA	879	46.013	43.201	28.633	62	66
463	H) DOLGOROČNE REZERVACIJE	880				-	-
del 465	J) DRUGI STROŠKI	881	12.738	13.099	13.767	108	105
467	K) FINANČNI ODHODKI	882	28.936	58.194	38.990	135	67
468	L) DRUGI ODHODKI	883	10.153	2.649	6.210	61	234
	M) PREVREDNOTOVALNI POSLOVNI ODHODKI	884	3.175	561		-	-
del 469	ODHODKI OD PRODAJE OSNOVNIH SREDSTEV	885				-	-
del 469	OSTALI PREVREDNOTOVALNI POSLOVNI ODHODKI	886	3.175	561		-	-
	N) CELOTNI ODHODKI	887	2.084.603	1.821.545	1.859.615	89	102
	O) PRESEŽEK PRIHODKOV	888		5.693		-	-
	P) PRESEŽEK ODHODKOV	889	85.320		0	-	-
del 80	Davek od dohodka pravnih oseb	890				-	-
del 80	Presežek prihodkov obračunskega obdobja z upoštevanjem davka od dohodka	891				-	-
del 80	Presežek odhodkov obračunskega obdobja z upoštevanjem davka od dohodka	892	85.320			-	-
	Presežek prihodkov iz prejšnjih let, namenjen pokritju odhodkov obračunskega obdobja	893				-	-
	Povprečno število zaposlenih na podlagi delovnih ur v obračunskem obdobju (celo število)	894	61	58	52	85	90
	Število mesecev poslovanja	895	12	12	12	100	100

Tabela 18: Predračunski izkaz prihodkov in odhodkov določenih uporabnikov po vrstah dejavnosti

(v EUR)

ČLENITEV PODSKUPIN KONTOV	NAZIV PODSKUPINE KONTOV	Oznaka za AOP	Prihodki in odhodki za izvajanje javne službe	Prihodki in odhodki od prodaje blaga in storitev na trgu
1	2	3	4	5
	A) PRIHODKI OD POSLOVANJA (661+662+663+664)	660	1.711.815	146.100
760	PRIHODKI OD PRODAJE PROIZVODOV IN STORITEV	661	1.693.815	97.600
	POVEČANJE VREDNOSTI ZALOG PROIZVODOV IN NEDOKONČANE PROIZVODNJE	662		
	ZMANJŠANJE VREDNOSTI ZALOG PROIZVODOV IN NEDOKONČANE PROIZVODNJE	663		
761	PRIHODKI OD PRODAJE BLAGA IN MATERIALA	664	18.000	48.500
762	B) FINANČNI PRIHODKI	665	0	50
763	C) DRUGI PRIHODKI	666	0	1.650
	Č) PREVREDNOTEVALNI POSLOVNI PRIHODKI (668+669)	667	0	0
del 764	PRIHODKI OD PRODAJE OSNOVNIH SREDSTEV	668		
del 764	DRUGI PREVREDNOTEVALNI POSLOVNI PRIHODKI	669		
	D) CELOTNI PRIHODKI (660+665+666+667)	670	1.711.815	147.800
	E) STROŠKI BLAGA, MATERIALA IN STORITEV (672+673+674)	671	399.020	84.935
del 466	NABAVNA VREDNOST PRODANEGA MATERIALA IN BLAGA	672		35.000
460	STROŠKI MATERIALA	673	138.042	21.088
461	STROŠKI STORITEV	674	260.978	28.847
	F) STROŠKI DELA (676+677+678)	675	1.226.621	61.439
del 464	PLAČE IN NADOMESTILA PLAČ	676	958.041	44.883
del 464	PRISPEVKI ZA SOCIALNO VARNOST DELODAJALCEV	677	154.266	7.970
del 464	DRUGI STROŠKI DELA	678	114.314	8.586
462	G) AMORTIZACIJA	679	28.633	
463	H) REZERVACIJE	680		
465	J) DRUGI STROŠKI	681	12.417	1.350
467	K) FINANČNI ODHODKI	682	38.914	76
468	L) DRUGI ODHODKI	683	6.210	
	M) PREVREDNOTOVALNI POSLOVNI ODHODKI (685+667)	684	0	
del 469	ODHODKI OD PRODAJE OSNOVNIH SREDSTEV	685		
del 469	OSTALI PREVREDNOTOVALNI POSLOVNI ODHODKI	686		
	N) CELOTNI ODHODKI (671+675+679+680+681+682+683+684)	687	1.711.815	147.800
	O) PRESEŽEK PRIHODKOV (670-687)	688		
	P) PRESEŽEK ODHODKOV (687-670)	689	0	0
del 80	Davek od dohodka pravnih oseb	690		
del 80	Presežek prihodkov obračunskega obdobja z upoštevanjem davka od dohodka	691		
del 80	Presežek odhodkov obračunskega obdobja z upoštevanjem davka od dohodka	692	0	0
	Presežek prihodkov iz prejšnjih let, namenjen pokritju odhodkov obračunskega obdobja	693		

Tabela 19: Predračunski izkaz prihodkov in odhodkov določenih uporabnikov po načelu denarnega toka

(v EUR)							
ČLENITEV PODSKUPIN KONTOV	NAZIV PODSKUPIN KONTOV	Oznaka za AOP	realizacija leto 2013	realizacija leto 2014	plan leto 2015	Indeks plan 15 / real. 13	Indeks plan 15/ real. 14
1	2	3	4	5	6	7	8
	I. SKUPAJ PRIHODKI (402+431)	401	1.870.266	2.750.161	2.489.877	133	91
	1. PRIHODKI ZA IZVAJANJE JAVNE SLUŽBE (403+420)	402	1.633.181	2.599.671	2.334.507	143	90
	A. Prihodki iz sredstev javnih financ (404+407+410+413+418+419)	403	1.337.905	1.702.845	1.865.487	139	110
	a. Prejeta sredstva iz državnega proračuna (405+406)	404	1.261.748	1.563.846	1.659.844	132	106
del 7400	Prejeta sredstva iz državnega proračuna za tekočo porabo	405	1.250.554	1.563.846	1.555.977	124	99
del 7400	Prejeta sredstva iz državnega proračuna za investicije	406	11.194	0	103.867	928	-
	b. Prejeta sredstva iz občinskih proračunov (408+409)	407	1.021	1.527	1.234	121	81
del 7401	Prejeta sredstva iz občinskih proračunov za tekočo porabo	408	1.021	1.527	1.234	121	81
del 7401	Prejeta sredstva iz občinskih proračunov za investicije	409				-	-
	c. Prejeta sredstva iz skladov socialnega zavarovanja (411+412)	410				-	-
del 7402	Prejeta sredstva iz skladov socialnega zavarovanja tekočo porabo	411				-	-
del 7402	Prejeta sredstva iz skladov socialnega zavarovanja za investicije	412				-	-
	d. Prejeta sredstva iz javnih skladov in agencij (414+415+416+417)	413	1.067	0	0	-	-
del 7403	Prejeta sredstva iz javnih skladov za tekočo porabo	414	1.067			-	-
del 7403	Prejeta sredstva iz javnih skladov za investicije	415				-	-
del 7404	Prejeta sredstva iz javnih agencij za tekočo porabo	416				-	-
del 7404	Prejeta sredstva iz javnih agencij za investicije	417				-	-
del 740	e. Prejeta sredstva iz proračunov iz naslova tujih donacij	418				-	-
741	f. Prejeta sredstva iz državnega proračuna iz sredstev proračuna Evropske unije	419	74.069	137.472	204.409	276	149
	B) Drugi prihodki za izvajanje dejavnosti javne službe (421+422+423+424+425+426+427+428+429+430)	420	295.276	896.826	469.020	159	52
del 7130	Prihodki od prodaje blaga in storitev iz naslova izvajanja javne službe	421		94.730	110.630	-	117
del 7102	Prejete obresti	422		14		-	-
del 7100	Prihodki od udeležbe na dobičku in dividend ter presežkov prihodkov nad odhodki	423				-	-
del 7141	Drugi tekoči prihodki iz naslova izvajanja javne službe	424	90	3.870		-	-
72	Kapitalski prihodki	425	500	8.234	4.986	997	61
730	Prejete donacije iz domačih virov	426				-	-
731	Prejete donacije iz tujine	427			2.100	-	-
732	Donacije za odpravo posledic naravnih nesreč	428				-	-
786	Ostala prejeta sredstva iz proračuna Evropske unije	429	2.190	22.606	21.937	15.040	1.457
787	Prejeta sredstva od drugih evropskih institucij	430	292.496	767.372	329.367	53	20
	2. PRIHODKI OD PRODAJE BLAGA IN STORITEV NA TRGU (432+433+434+435+436)	431	237.085	150.490	155.370	66	103
del 7130	Prihodki od prodaje blaga in storitev na trgu	432	226.345	139.470	147.750	65	106
del 7102	Prejete obresti	433	452	196	50	11	26

ČLENITEV PODSKUPIN KONTOV	NAZIV PODSKUPIN KONTOV	Oznaka za AOP	realizacija leto 2013	realizacija leto 2014	plan leto 2015	Indeks plan 15/ real. 13	Indeks plan 15/ real. 14
1	2	3	4	5	6	7	8
del 7103	Prihodki od najemnin, zakupnin in drugi prihodki od premoženja	434	9.800	10.766	7.570	77	70
del 7100	Prihodki od udeležbe na dobičku in dividend ter presežkov prihodkov nad odhodki	435				-	-
del 7141	Drugi tekoči prihodki, ki ne izhajajo iz izvajanja javne službe	436	488	58		-	-
	II. SKUPAJ ODHODKI (438+481)	437	2.092.178	2.703.811	2.173.213	104	80
	1. ODHODKI ZA IZVAJANJE JAVNE SLUŽBE (439+447+453+464+466+467+468+469+470)	438	1.914.271	2.598.177	2.025.489	106	78
	A. Plače in drugi izdatki zaposlenim (440+441+442+443+444+445+446)	439	1.123.048	1.158.343	1.068.562	95	92
del 4000	Plače in dodatki	440	994.398	1.041.148	962.223	97	92
del 4001	Regres za letni dopust	441	42.654	24.291	22.334	52	92
del 4002	Povračila in nadomestila	442	84.841	84.935	81.777	96	96
del 4003	Sredstva za delovno uspešnost	443		211		-	-
del 4004	Sredstva za nadurno delo	444		797		-	-
del 4005	Plače za delo nerezidentov po pogodbi	445				-	-
del 4009	Drugi izdatki zaposlenim	446	1.155	6.961	2.228	193	32
	B. Prispevki delodajalcev za socialno varnost (448+449+450+451+452)	447	174.870	171.283	158.059	90	92
del 4010	Prispevek za pokojninsko in invalidsko zavarovanje	448	86.625	89.538	85.168	98	95
del 4011	Prispevek za zdravstveno zavarovanje	449	72.944	74.084	68.231	94	92
del 4012	Prispevek za zaposlovanje	450	619	765	577	93	75
del 4013	Prispevek za starševsko varstvo	451	1.029	1.045	962	94	92
del 4015	Premije kolektivnega dodatnega pokojninskega zavarovanja na podlagi ZKDPZJU	452	13.653	5.851	3.120	23	53
	C. Izdatki za blago in storitve za izvajanje javne službe (454+455+456+457+458+459+460+461+462+463)	453	383.438	279.560	417.647	109	149
del 4020	Pisarniški in splošni material in storitve	454	75.821	37.193	42.092	56	113
del 4021	Posebni material in storitve	455	17.628	6.236	31.670	180	508
del 4022	Energija, voda, komunalne storitve in komunikacije	456	60.019	63.036	72.273	120	115
del 4023	Prevozni stroški in storitve	457	65.955	58.865	69.600	106	118
del 4024	Izdatki za službena potovanja	458	25.253	13.026	24.607	97	189
Del 4025	Tekoče vzdrževanje	459	46.941	50.851	87.175	186	171
Del 4026	Poslovne najemnine in zakupnine	460	6.417	2.553	11.145	174	437
Del 4027	Kazni in odškodnine	461		2.610	6.210	-	238
Del 4028	Davek na izplačane plače	462			0	-	-
Del 4029	Drugi operativni odhodki	463	85.404	45.190	72.875	85	161
403	D. Plačila domačih obresti	464	22.265	45.085	38.990	175	86
404	E. Plačila tujih obresti	465				-	-
410	F. Subvencije	466				-	-
411	G. Transferi posameznikom in gospodinjstvom	467				-	-
412	H. Transferi neprofitnim organizacijam in ustanovam	468				-	-

ČLENITEV PODSKUPIN KONTOV	NAZIV PODSKUPIN KONTOV	Oznaka za AOP	realizacija leto 2013	realizacija leto 2014	plan leto 2015	Indeks plan 15 / real. 13	Indeks plan 15/ real. 14
1	2	3	4	5	6	7	8
413	I. Drugi tekoči domači transferji	469				-	-
	J. Investicijski odhodki (471+472+473+474+475+476+477+478+479+480)	470	210.650	943.906	342.231	162	36
4200	Nakup zgradb in prostorov	471				-	-
4201	Nakup prevoznih sredstev	472	580		7.000	1.207	-
4202	Nakup opreme	473	57.397	5.526	33.684	59	610
4203	Nakup drugih osnovnih sredstev	474				-	-
4204	Novogradnja, rekonstrukcija in adaptacije	475	122.032	516.705	286.547	235	55
4205	Investicijsko vzdrževanje in obnove	476	5.090			-	-
4206	Nakup zemljišč in naravnih bogastev	477			15.000	-	-
4207	Nakup nematerialnega premoženja	478				-	-
4208	Študije o izvedljivosti projektov, projektna dokumentacija, nadzor, investicijski inženiring	479	25.551	421.675		-	-
4209	Nakup blagovnih rezerv in intervencijskih zalog	480				-	-
	2. ODHODKI IZ NASLOVA PRODAJE BLAGA IN STORITEV NA TRGU (482+483+484)	481	177.907	105.634	147.724	83	140
del 400	A. Plače in drugi izdatki zaposlenim iz naslova prodaje blaga in storitev na trgu	482	40.215	35.677	52.855	131	148
del 401	B. Prispevki delodajalcev za socialno varnost iz naslova prodaje blaga in storitev na trgu	483	6.087	5.142	8.584	141	167
del 402	C. Izdatki za blago in storitve iz naslova prodaje blaga in storitev na trgu	484	131.605	64.815	86.285	66	133
	III/1 PRESEŽEK PRIHODKOV NAD ODHODKI (401-437)	485		46.350	316.664	-	683
	III/2 PRESEŽEK ODHODKOV NAD PRIHODKI (437-401)	486	221.912			-	-

Tabela 20: Predračunski zkaz računa financiranja določenih uporabnikov

(v EUR)							
ČLENITEV PODSKUPIN KONTOV	NAZIV PODSKUPIN KONTOV	Oznaka za AOP	realizacija leto 2013	realizacija leto 2014	plan leto 2015	Indeks plan 15 / real. 13	Indeks plan 15/ real. 14
1	2	3	4	5	6	7	8
50	VII. ZADOLŽEVANJE (551+559)	550	1.214.000	0	145.000	12	-
500	Domače zadolževanje (552+553+554+555+556+557+558)	551	1.214.000	0	145.000	12	-
5001	Najeti krediti pri poslovnih bankah	552	1.214.000			-	-
5002	Najeti krediti pri drugih finančnih institucijah	553				-	-
del 5003	Najeti krediti pri državnem proračunu	554			145.000	-	-
del 5003	Najeti krediti pri proračunu lokalnih skupnosti	555				-	-
del 5003	Najeti krediti pri skladih socialnega zavarovanja	556				-	-
del 5003	Najeti krediti pri drugih javnih skladih	557				-	-
del 5003	Najeti krediti pri drugih domačih kreditodajalcih	558				-	-
501	Zadolževanje v tujini	559				-	-
55	VIII. ODPLAČILA DOLGA (561+569)	560	490.000	102.000	477.000	97	468
550	Odplačila domačega dolga (562+563+564+565+ 566+567+568)	561	490.000	102.000	477.000	97	468
5501	Odplačila dolga poslovnim bankam	562	490.000	102.000	332.000	68	325
5502	Odplačila dolga drugim finančnim institucijam	563				-	-
del 5503	Odplačila dolga državnemu proračunu	564			145.000	-	-
del 5503	Odplačila dolga proračunom lokalnih skupnosti	565				-	-
del 5503	Odplačila dolga skladom socialnega zavarovanja	566				-	-
del 5503	Odplačila dolga drugim javnim skladom	567				-	-
del 5503	Odplačila dolga drugim domačim kreditodajalcem	568				-	-
551	Odplačila dolga v tujino	569				-	-
	IX/1 NETO ZADOLŽEVANJE (550-560)	570	724.000			-	-
	IX/2 NETO ODPLAČILO DOLGA (560-550)	571		102.000	332.000	-	325
	X/1 POVEČANJE SREDSTEV NA RAČUNIH (485+524+570)-(486+525+571)	572	502.088	0		-	-
	X/2 ZMANJŠANJE SREDSTEV NA RAČUNIH (486+525+571)-(485+524+570)	573		55.650	15.336	-	28

Tabela 21: Predračunska bilanca stanja

(v EUR)

ČLENITEV SKUPIN KONTOV	NAZIV SKUPINE KONTOV	realizacija leto 2013	realizacija leto 2014	plan leto 2015	Indeks plan 15 / real. 13	Indeks plan 15 / real. 14
1	2	3	4	5	6	7
	SREDSTVA					
	A) DOLGOROČNA SREDSTVA V UPRAVLJANJU	5.431.053	6.155.541	6.192.783	114	101
00	NEOPREDMETENA SREDSTVA IN DOLGOROČNE AKTIVNE ČASOVNE RAZMEJITVE	99.578	85.876	85.876	86	100
01	POPRAVEK VREDNOSTI NEOPREDMETENIH SREDSTEV	71.301	64.361	70.429	99	109
02	NEPREMIČNINE	6.775.161	7.774.918	8.064.905	119	104
03	POPRAVEK VREDNOSTI NEPREMIČNIN	1.997.268	2.156.944	2.313.478	116	107
04	DRUGA OPREDMETENA OSNOVNA SREDSTVA	2.176.960	2.083.417	2.109.101	97	101
05	POPRAVEK VREDNOSTI OPREME IN DRUGIH OPREDMETENIH OSNOVNIH SREDSTEV	1.567.466	1.582.554	1.683.192	107	106
06	DOLGOROČNE FINANČNE NALOŽBE	15.389	15.189	0	-	-
07	DOLOGROČNO DANA POSOJILA IN DEPOZITI				-	-
08	DOLGOROČNE TERJATVE IZ POSLOVANJA				-	-
09	TERJATVE ZA SREDSTVA DANA V UPRAVLJANJE				-	-
	B) KRATKOROČNA SREDSTVA; RAZEN ZALOG IN AKTIVNE ČASOVNE RAZMEJITVE	911.839	862.647	527.607	58	61
10	DENARNA SREDSTVA V BLAGAJNI IN TAKOJ UNOVCLJIVE VREDNOSTNICE	362	1.530	1.530	423	100
11	DOBROIMETJE PRI BANKAH IN DRUGIH FINANČNIH USTANOV	26.225	78.351	63.015	240	80
12	KRATKOROČNE TERJATVE DO KUPCEV	41.502	56.227	58.227	140	104
13	DANI PREDUJMI IN VARŠČINE				-	-
14	TERJATVE DO UPORABNIKOV ENOTNEGA KONTNEGA NAČRTA	130.375	131.166	110.625	85	84
15	KRATKOROČNE FINANČNE NALOŽBE				-	-
16	KRATKOROČNE TERJATVE IZ FINANCIRANJA				-	-
17	DRUGE KRATKOROČNE TERJATVE	564.921	561.957	294.210	52	52
18	NEPLAČANI ODHODKI				-	-
19	AKTIVNE ČASOVNE RAZMEJITVE	148.454	33.416		-	-
3	C) ZALOGE	31.324	31.372	29.372	94	94
30	OBRAČUN NABAVE MATERIALA				-	-
31	ZALOGE MATERIALA				-	-
32	ZALOGE DROBNEGA INVENTARJA IN EMBALAŽE				-	-
33	NEDOKONČANA PROIZVODNJA IN STORITVE				-	-
34	PROIZVODI				-	-
35	OBRAČUN NABAVE BLAGA				-	-
36	ZALOGE BLAGA	31.324	31.372	29.372	94	94
37	DRUGE ZALOGE				-	-
	I. AKTIVA SKUPAJ	6.374.216	7.049.560	6.749.762	106	96
99	AKTIVNI KONTI IZVENBILAČNE EVIDENCE				-	-
	OBVEZNOSTI DO VIROV SREDSTEV					
	D) KRATKOROČNE OBVEZNOSTI IN PASIVNE ČASOVNE RAZMEJITVE	586.038	904.561	661.848	113	73
20	KRATKOROČNE OBVEZNOSTI ZA PREJETE PREDUJME IN VARŠČINE	13.193	32.603	19.781	150	61
21	KRATKOROČNE OBVEZNOSTI DO ZAPOSLENIH	112.858	100.474	124.050	110	123
22	KRATKOROČNE OBVEZNOSTI DO DOBAVITELJEV	177.203	249.221	238.609	135	96
23	DRUGE KRATKOROČNE OBVEZNOSTI IZ POSLOVANJA	177.618	184.856	189.856	107	103
24	KRATKOROČNE OBVEZNOSTI DO UPORABNIKOV ENOTNEGA KONTNEGA NAČRTA	3.076	2.552	2.552	83	100
25	KRATKOROČNE OBVEZNOSTI DO FINANCERJEV	102.000	332.000	87.000	85	26
26	KRATKOROČNE OBVEZNOSTI IZ FINANCIRANJA				-	-
28	NEPLAČANI PRIHODKI				-	-
29	PASIVNE ČASOVNE RAZMEJITVE	90	2.855		-	-
	E) LASTNI VIRI IN DOLGOROČEN OBVEZNOSTI	5.788.178	6.144.999	6.087.914	105	99
90	SPLOŠNI SKLAD				-	-
91	REZERVNI SKLAD				-	-
92	DOLGOROČNE PASIVNE ČASOVNE RAZMEJITVE	676.455	625.546	595.391	88	95
93	DOLGOROČNE REZERVACIJE				-	-

ČLENITEV SKUPIN KONTOV	NAZIV SKUPINE KONTOV	realizacija leto 2013	realizacija leto 2014	plan leto 2015	Indeks plan 15 / real. 13	Indeks plan 15/ real. 14
1	2	3	4	5	6	7
940	SKLAD NAMENSKEGA PREMOŽENJA V JAVNIH SKLADIH				-	-
9410	SKLAD PREMOŽENJA V DRUGIH PRAVNIH OSEBAH JAVNEGA PRAVA, KI JE V NJIHOVI LASTI, ZA NEOPREMETENA STREDSTVA IN OPREDMETENA OSNOVNA SREDSTVA				-	-
9411	SKLAD PREMOŽENJA V DRUGIH PRAVNIH OSEBAH JAVNEGA PRAVA, KI JE V NJIHOVI LASTI, ZA FINANČNE NALOŽBE				-	-
9413	PRESEŽEK PRIHODKOV NAD ODHODKI				-	-
9413	PRESEŽEK ODHODKOV NAD PRIHODKI				-	-
96	DOLGOROČNE FINANČNE OBVEZNOSTI	622.000	290.000	203.000	33	70
97	DRUGE DOLGOROČNE OBVEZNOSTI	97.208	92.324	76.798	79	83
980	OBVEZNOSTI ZA NEOPREDMETENA SREDSTVA IN OPREDMETENA OSNOVNA SREDSTVA	4.649.042	5.387.963	5.463.559	118	101
981	OBVEZNOSTI ZA DOLGOROČNE FINANČNE NALOŽBE				-	-
985	PRESEŽEK PRIHODKOV NAD ODHODKI				-	-
986	PRESEŽEK ODHODKOV NAD PRIHODKI	256.527	250.834	250.834	98	100
	I. PASIVA SKUPAJ	6.374.216	7.049.560	6.749.762	106	96
99	PASIVNI KONTI IZVENBILANČNE EVIDENCE				-	-

Tabela 22: Dinamika prihodkov in sredstev za kritje investicij ter dinamika odhodkov in investicijske porabe 2015

DINAMIKA PRIHODKOV IN SREDSTEV ZA KRITJE INVESTICIJ 2015		jan	feb	mar	apr	maj	jun	jul	avg	sep	okt	nov	dec	SKUPAJ
1	Sredstva državnega proračuna (MOP, proračunska postavka 244410)	133.417	94.404	123.876	93.884	115.849	118.182	103.347	97.531	140.743	122.489	202.625	203.289	1.549.636
2	Sredstva državnega proračuna za projekte (MOP proračunska postavka 244310)	58	8.942	4.717	2.487	28.348								44.552
3	Sredstva iz drugih javnih virov						6.534				4.266	1.234		12.034
4	Sredstva povrnjena iz projektov (EU)	225	34.547	18.226	9.609	146.323	38.650	13.900					16.350	277.831
5	Sredstva povrnjena iz projektov (MGRT)	40	6.097	3.216	1.696	25.414								36.462
6	Sredstva SKZG	499			341	488	10.787							12.114
8	Prihodki iz nejavnih virov	4.205	2.766	1.111	1.136	5.022	16.593	7.156	12.750	8.493	16.435	22.291	22.341	120.300
7	Sredstva prodaje blaga in storitev na trgu	1.995	2.834	3.389	1.864	11.028	14.407	34.844	39.250	15.507	4.565	8.452	9.666	147.800
9	Sredstva od prodaje premoženja in sredstva zavar. odškodnine	4.986		467			650							6.103
SKUPAJ		145.425	149.589	155.002	111.017	332.472	205.803	159.247	149.531	164.743	147.754	234.602	251.646	2.206.832

DINAMIKA ODHODKOV IN INVESTICIJSKE PORABE 2015		jan	feb	mar	apr	maj	jun	jul	avg	sep	okt	nov	dec	SKUPAJ
1	Plače in drugi izdatki zaposlenim	146.047	100.076	102.096	102.278	126.354	106.053	101.510	101.513	98.700	98.522	103.118	107.586	1.293.852
2	Izdatki za blago in storitve (tudi iz projektov)	33.494	31.537	36.360	23.626	23.192	30.171	24.562	31.383	28.635	62.827	81.702	96.444	503.932
3	Izdatki financiranja	3.481	3.224	3.601	3.257	2.741	2.909	2.600	2.672	2.528	2.262	2.198	1.724	33.198
4	Amortizacija												28.633	28.633
5	Izdatki za investicije	49.517	26.740	22.350	100.312	98.459	14.565	3.500		1.789		10.000	15.000	342.231
SKUPAJ		232.538	161.576	164.407	229.473	250.746	153.697	132.173	135.568	131.652	163.611	197.018	249.387	2.201.846

Tabela 23: Pregled načrtovanih nalog v programu dela 2015

Poglavje	Podpoglavje	Prioriteta	Opis poglavja oz. naloge	Načrtovane ure	Realizacija glede na celotne ure v %	Število zaposlenih na nalogi
1	3	4	5	6	7	8
5	5.1	1,2,3	Pravne podlage in programski dokumenti	1120	1%	6
5	5.2		Sodelovanje pri pripravi smernic in mnenj ter pogojev in soglasij			
5	5.2.1	1	Sodelovanje pri pripravi naravovarstvenih smernic in smernic za varstvo in ohranitev kulturne dediščine	270	0%	4
5	5.2.2	1	Sodelovanje pri pripravi naravovarstvenih in kulturnovarstvenih pogojev in soglasij	3720	4%	5
5	5.2.3	1	Spremljanje stanja na področju gradenj	200	0%	4
5	5.2.4	1	Izdaja soglasij upravljavca narodnega parka	500	1%	6
5	5.2.5	1	Izdaja mnenj upravljavca narodnega parka v postopkih drugih sektorjev	40	0%	1
5	5.2.6	1	Izvajanje predkupne pravice države do nakupa nepremičnin v narodnem parku	200	0%	1
0	5.3		Spremljanje in analiziranje stanja narave ter izvajanje ukrepov varstva			
5	5.3.1	1	Natura 2000 v TNP	2704	3%	23
5	5.3.2	1	Biotska raznovrstnost v narodnem parku	1365	1%	21
5	5.3.3	1	Kartiranje habitatnih tipov (HABIS-habitatni informacijski sistem) in upravljanje s podatkovnimi bazami o prostoživilcih	635	1%	20
5	5.3.4	1	Spremljanje in analiziranje stanja in varstvo naravnih vrednot	570	1%	20
5	5.3.5	1	Spremljanje in analiziranje stanja in ohranjanje krajine	230	0%	1
5	5.4	1	Sodelovanje in spremljanje raziskovalnih nalog v zvezi z zavarovanim območjem	570	1%	4
5	5.5		Trajnostni razvoj			
5	5.5.1	3	Sodelovanje pri pripravi razvojnih dokumentov na nivoju občin, regij in države	775	1%	2
5	5.5.2	3	Kmetijstvo	2358	3%	21
5	5.5.3	3	Gozdarstvo	50	0%	1
5	5.5.4	3	Planinstvo	405,5	0%	4
5	5.5.5	3	Druge rekreacijske dejavnosti v narodnem parku	180	0%	2
5	5.5.6	3	Sodelovanje z različnimi turističnimi subjekti na območju in vplivnem območju TNP	146	0%	2
5	5.6	1	Varstvo kulturne dediščine	450	0%	4
5	5.7	1,2,3	Upravljanje z bazami podatkov	1350	1%	2
5	5.8	2	Informacijsko izobraževalna služba	627	1%	2
5	5.8.1	2	Informacijsko središče TNP Dom Trenta	8000	9%	5
5	5.8.2	2	Info središče TNP Triglavsko roža Bled	4345	5%	7
5	5.8.3	3	Info središče v Bohinju	1435	2%	4
5	5.8.4	2	Pocarjeva domačija	170	0%	1
5	5.8.5	2	Informacijska postaja Kobarid (Zelena hiša)	350	0%	2
5	5.8.6	2	Informacijska točka v sklopu Slovenskega planinskega muzeja	50	0%	1
5	5.8.7	2	Pripravljanje in vzdrževanje poti, označb ter druge infrastrukture, ki je namenjena obisku zavarovanega območja	3120	3%	22
5	5.8.8	2	Vodništvo	2427	3%	9
5	5.8.9	2	Mobilna točka TNP	400	0%	1
5	5.8.10	2	Druge izobraževalne in ozaveščevalne aktivnosti	610	1%	5
5	5.8.11	2	Založništvo	320	0%	4
5	5.8.12	2	Promocija	580	1%	1
5	5.9		Naravovarstvena nadzorna služba			
5	5.9.1	1	Neposredni nadzor v naravi in prekrškovni organ	16656	18%	21
5	5.9.2	1	Prostovoljna naravovarstvena nadzorna služba (PNNS)	150	0%	1
5	5.9.3	2	Program Mladi nadzornik	480	1%	2
5	5.10		Upravljanje prostoživečih živali v LPN Triglav			
5	5.10.1	1	Upravljanje z LPN Triglav	2020	2%	15
5	5.10.2	1	Izvajanje lovskočuvajske službe v LPN Triglav	3380	4%	15
5	5.10.3	1	Zbiranje podatkov v LPN Triglav / monitoring divjadi	1775	2%	14
5	5.10.4	1	Varstveni ukrepi v nelovnem območju	1775	2%	14
6	6.1	1	Upravljanje Biosfernega območja Julijske Alpe in izvajanje programa UNESCO MAB	108	0%	3
6	6.2	1	Diploma Sveta Evrope	30	0%	2
6	6.3	1	Federacija Europarc, Alparc – zveza parkov v Alpah, Mreža parkov Dinarskega loka	133	0%	3
6	6.4	2	Čezmejno sodelovanje z Naravnim parkom Julijsko Predgorje – Rezija v Italiji	80	0%	1
6	6.5	2	Mednarodno sodelovanje v okviru partnerskih povezav in širše	10	0%	1
6	6.6	1	Alpska konvencija	148	0%	3
7	7.1	1,2	Projekt JULIUS (Interreg III/A – Program čezmejnega sodelovanja Slovenija – Italija 2007 – 2013)	0	0%	0
7	7.2	1	Recharge.green – usklajevanje izrabe obnovljivih virov energije in ohranjanja narave v Alpah (oktober 2012 – junij 2013)	1887	2%	6
7	7.3	2,3	Izobraževalni center Bohinjka	1294,5	1%	7
7	7.4	1	LIFE WolfAlps - Wolf in the Alps*	0	0%	1
7	7.5	3	Parkiraj&doživi naravo (Program finančnega mehanizma EGP 2009-2014)	80	0%	1
7	7.6	3	Priprava novih mednarodnih projektov in vzpostavljanje projektnih partnerstev	500	1%	3
8	8	2	PRIDOBIVANJE SREDSTEV S PRODAJO BLAGA IN STORITEV NA TRGU TER OSTALA PRIDOBITNA DEJAVNOST	5615	6%	20
9	9	1,2,3	POSLOVANJE	1920	2%	2
9	9.1	1,2,3	Splošne in organizacijsko - administrativne zadeve	865	1%	1
9	9.2.1	1,2,3	Zaposlenost		0%	
9	9.2.2	1,2,3	Ostale oblike dela	1070	1%	1
9	9.2.3	1,2,3	Plan izobraževanja	70	0%	2
9	9.3	1,2,3	Stiki z javnostmi, informiranje in obveščanje ter interno komuniciranje	1638	2%	1
9	9.4	1,2,3	Pravne zadeve	638	1%	1
9	9.5	1,2,3	Finančno poslovanje zavoda	3350	4%	3
9	9.6.1	2	Koordinacija vzdrževanja nepremičnin	6920	7%	6
9	9.6.2	1,2,3	Koordinacija vzdrževanja druge opreme (vozni park, telefonija, delovna sredstva)	650	1%	2
9	9.6.3	1,2,3	Informatika	400	0%	1
9	9.7	1	Varnost pri delu in varstvo pred požarom	100	0%	1
9	9.8	1	Oprema: uniforme, varovalna, delovna in tehnična oprema	100	0%	1
10	10	1	Izvajanje ukrepov za ohranjanje biotske raznovrstnosti kmetijskih zemljišč in gozdov			
			Plačna nesorazmerja			
			Finančni odhodki			
			Amortizacija			
			SKUPAJ	94115	100%	
			PORABA PO DEJAVNOSTIH:			
			SKUPAJ JAVNA SLUŽBA	86613	92%	
			SKUPAJ PROJEKTI	1887	2%	
			SKUPAJ DEJAVNOST NA TRGU	5615	6%	
			SKUPAJ PORABA	94115	100%	
			VIRI ZA FINANCIRANJE:			
			JAVNA SLUŽBA (MOP, proračunska postavka 153241)			
			SREDSTVA ZA IZVAJANJE UKREPOV ZA OHRANJANJE BIOTSKE RAZNOVRSTNOSTI (SKZG)			
			JAVNA SLUŽBA ZA PROJEKTE (MOP, proračunska postavka 153242)			
			OSTALI JAVNI VIRI (Unesco, Občina Bled)			
			SKUPAJ PROJEKTI (EU)			
			SKUPAJ PROJEKTI (MGRT)			
			SREDSTVA SKZG ZA IC BOHINJKA			
			NEJAVNI VIRI IN PRODAJA PREMOŽENJA			
			DEJAVNOST NA TRGU			
			SKUPAJ VIRI			

Strošek plač	Splošni materialni stroški	Finančna sredstva vezana na nalogo	Skupaj stroški	Investicije	Skupaj stroški in investicije	Stroški v %	Sredstva v %
9	10	11	12=9+10+11	13	14=12+13	15=%12	16=%14
23.113	5.263	0	28.375		28.375	2%	1%
5.367	766	0	6.133		6.133	0%	0%
67.164	4.850	0	72.014		72.014	4%	3%
4.008	545	0	4.553		4.553	0%	0%
7.328	1.029	0	8.358		8.358	0%	0%
648	336	0	985		985	0%	0%
2.144	258	0	2.402		2.402	0%	0%
33.909	4.792	0	38.701		38.701	2%	2%
16.442	2.914	0	19.356		19.356	1%	1%
8.051	1.004	0	9.055		9.055	0%	0%
7.056	1.005	700	8.760		8.760	0%	0%
5.857	396	0	6.254		6.254	0%	0%
9.179	1.139	0	10.318		10.318	1%	0%
12.879	2.919	0	15.798		15.798	1%	1%
29.043	5.956	0	35.000		35.000	2%	2%
810	68	0	878		878	0%	0%
5.440	985	0	6.425		6.425	0%	0%
2.312	231	0	2.544		2.544	0%	0%
3.049	442	0	3.491		3.491	0%	0%
9.855	680	0	10.535		10.535	1%	0%
15.015	1.814	0	16.829		16.829	1%	1%
14.302	1.536	2.000	17.838		17.838	1%	1%
110.480	29.314	490	140.284		140.284	8%	6%
50.697	7.080	3.734	61.511		61.511	3%	3%
18.257	5.653	2.500	26.410		26.410	1%	1%
2.374	1.550	8.000	11.924		11.924	1%	1%
5.186	1.272	1.220	7.679		7.679	0%	0%
606	65	0	671		671	0%	0%
35.938	6.938	8.800	51.676		51.676	3%	2%
26.475	5.472	0	31.947		31.947	2%	1%
4.593	1.268	0	5.860		5.860	0%	0%
8.541	912	0	9.452		9.452	1%	0%
4.650	766	4.370	9.786		9.786	1%	0%
8.191	1.773	0	9.964		9.964	1%	0%
186.668	32.840	300	219.808		219.808	12%	10%
1.823	579	0	2.401		2.401	0%	0%
5.799	1.335	0	7.133		7.133	0%	0%
22.958	3.679	6.438	33.074		33.074	2%	2%
37.169	10.337	15.770	63.275		63.275	3%	3%
20.226	3.430	0	23.655		23.655	1%	1%
20.226	3.430	0	23.655		23.655	1%	1%
2.842	297	10.800	13.940		13.940	1%	1%
865	57	0	922		922	0%	0%
3.272	1.274	2.585	7.131		7.131	0%	0%
1.130	1.161	0	2.291		2.291	0%	0%
172	320	0	492		492	0%	0%
2.810	234	2.100	5.144		5.144	0%	0%
0	0	6.091	6.091	15.384	21.475	0%	1%
28.687	0	23.290	51.977		51.977	3%	2%
19.643	2.681	0	22.323	286.547	308.870	1%	14%
0	0	15.200	15.200	15.300	30.500	1%	1%
1.265	0	0	1.265		1.265	0%	0%
8.184	1.238	64	9.485		9.485	1%	0%
61.108	39.707	46.578	147.393		147.393	8%	7%
66.486	4.001	0	70.487		70.487	4%	3%
7.816	1.282	0	9.098		9.098	0%	0%
			0		0	0%	0%
14.756	1.603	0	16.358		16.358	1%	1%
883	152	2.650	3.685		3.685	0%	0%
28.606	2.218	13.550	44.374		44.374	2%	2%
13.128	1.353	4.900	19.382		19.382	1%	1%
51.791	4.923	2.800	59.515		59.515	3%	3%
65.223	36.904	24.000	126.126		126.126	7%	6%
7.256	8.052	0	15.308	7.300	22.608	1%	1%
6.377	1.478	7.000	14.855	2.700	17.555	1%	1%
1.843	39	2.120	4.002		4.002	0%	0%
1.904	290	20.000	22.194		22.194	1%	1%
			0	15.000	15.000	0%	1%
43.977			43.977		43.977	2%	2%
	33.198		33.198		33.198	2%	2%
	28.633		28.633		28.633	2%	1%
1.293.852	327.713	238.050	1.859.615	342.231	2.201.846	100%	100%
1.196.652	288.006	146.827	1.631.485	25.000	1.656.485	88%	75%
35.685	0	44.645	80.330	317.231	397.561	4%	18%
61.515	39.707	46.578	147.800	0	147.800	8%	7%
1.293.852	327.713	238.050	1.859.615	342.231	2.201.846	100%	100%
			0				
1.185.208	184.893	59.535	1.429.636	10.000	1.439.636		
	24.860	70.140	95.000	15.000	110.000		
			0	44.552	44.552		
		12.034	12.034		12.034		
22.816		32.189	55.005	222.825	277.831		
		609	609	35.853	36.463		
			0	12.114	12.114		
24.313	78.253	16.965	119.531	6.872	126.403		
61.515	39.707	46.578	147.800		147.800		
1.293.852	327.713	238.050	1.859.615	347.217	2.206.832		

Tabela 24: Povezava nalog iz Programa dela 2015 z aktivnostmi načrta upravljanja

PROGRAM DELA JZ TNP 2015		NAČRT UPRAVLJANJA TNP	
5.1	Pravne podlage in programski dokumenti	C6.1	Povečati vključenost javnega zavoda v lokalne, regionalne in nacionalne procese razvojnega in prostorskega načrtovanja, še zlasti pri pripravi novih razvojnih politik.
		E4.3	Spremljati izvajanje načrta upravljanja in pripravljati ustrezna poročila in akcijske načrte.
5.2.1	Sodelovanje pri pripravi naravovarstvenih smernic in smernic za varstvo in ohranitev kulturne dediščine	E4.4	Izdajati soglasja in mnenja na podlagi določb ZTNP-1.
5.2.2	Sodelovanje pri pripravi naravovarstvenih in kulturnovarstvenih pogojev in soglasij	E4.4	Izdajati soglasja in mnenja na podlagi določb ZTNP-1.
5.2.3	Spremljanje stanja na področju gradenj	A11.1	Izvajati neposredni nadzor v narodnem parku, opozarjati na kršitve, določanje rokov za odpravo nepravilnosti in uvedba ter odločanje v postopkih o prekrških.
		E2.1	Kakovostno nadgraditi, medsebojno povezati in segmentirati ozaveščevalne in informativno izobraževalne programe za lokalne prebivalce, obiskovalce in širšo javnost ter posodobiti programe za otroke in mlade, vključene v vse stopnje izobraževanja.
		C6.3	Podpirati pobude krajevnih skupnosti, vasi, zaselkov (vaških skupnosti) za prenove vasi, krepitev njihove identitete, uveljavljanje posebnosti in ohranjanje avtentične podobe (celostna obnova vasi).
5.2.4	Izdaja soglasij upravljavca narodnega parka	E4.4	Izdajati soglasja in mnenja na podlagi določb ZTNP-1.
5.2.5	Izdaja mnenj upravljavca narodnega parka v postopkih drugih sektorjev	E4.4	Izdajati soglasja in mnenja na podlagi določb ZTNP-1.
5.2.6	Izvajanje predkupne pravice države do nakupa nepremičnin v narodnem parku	A10.1	Uveljavljati predkupno pravico države glede na določila ZTNP-1, skladno s prioritetai.
5.3	Spremljanje in analiziranje stanja narave ter izvajanje ukrepov varstva	E4.3	Spremljati izvajanje načrta upravljanja in pripravljati ustrezna poročila in akcijske načrte.
5.3.1	Natura 2000 v TNP	A1.1	Redni monitoring prostoživečih vrst (gams, alpski kozorog, jelenjad, medved, volk, ris, muflon, divji petelin, ruševac, belka, svizec), celovita inventarizacija habitatnih tipov, lastnosti in kakovosti tal in prostoživečih vrst iz skupin ptic, plazilcev, dvoživk, rib, kačjih pastirjev, metuljev, mahov, gliv, lišajev in prostoživečih vrst visokogorskih jezer ter za te skupine vzpostaviti reden monitoring stanja. V monitoring se vključi tudi spremljanje tujerodnih vrst in stanje gozdnih ekosistemov, pritiskov in groženj in učinkovitosti izvedenih ukrepov varstva.
		A1.3	Vzdrževati in vsebinsko dopolnjevati interne podatkovne zbirke javnega zavoda o biotski raznovrstnosti.
		A11.1	Izvajati neposredni nadzor v narodnem parku, opozarjati na kršitve, določanje rokov za odpravo nepravilnosti in uvedba ter odločanje v postopkih o prekrških.

PROGRAM DELA JZ TNP 2015		NAČRT UPRAVLJANJA TNP	
5.3.1	Natura 2000 v TNP	A4.1	Na podlagi rezultatov monitoringov in inventarizacij določiti ključna območja za varstvo vrst in habitatnih tipov v gozdovih in, kjer je potrebno, zagotoviti prilagojeno rabo ali izključitev iz rabe z različnimi nalogami (ekocelice, gozdovi s posebnim namenom brez ali s prilagojenim ukrepanjem, gozdni rezervati, naravne vrednote, mirna območja, določena v tem načrtu upravljanja).
		A4.3	Ohranjati selitvene koridorje in ekosisteme za velike zveri, vzpostaviti mirna območja ter sprejeti in izvajati ukrepe za blažitev konfliktov med ljudmi in velikimi zvermi.
		E2.1	Kakovostno nadgraditi, medsebojno povezati in segmentirati ozaveščevalne in informativno izobraževalne programe za lokalne prebivalce, obiskovalce in širšo javnost ter posodobiti programe za otroke in mlade, vključene v vse stopnje izobraževanja.
		E4.6	Redno izobraževati in usposablјati zaposlene javnega zavoda s ciljem visoko kakovostnega izvajanja nalog upravlјavca.
5.3.2	Biotska raznovrstnost v narodnem parku	A1.1	Redni monitoring prostoživečih vrst (gams, alpski kozorog, jelenjad, medved, volk, ris, muflon, divji petelin, ruševac, belka, svizec), celovita inventarizacija habitatnih tipov, lastnosti in kakovosti tal in prostoživečih vrst iz skupin ptic, plazilcev, dvoživk, rib, kačjih pastirjev, metuljev, mahov, gliv, lišajev in prostoživečih vrst visokogorskih jezer ter za te skupine vzpostaviti redni monitoring stanja. V monitoring se vključi tudi spremljanje tujerodnih vrst in stanje gozdnih ekosistemov, pritiskov in groženj in učinkovitosti izvedenih ukrepov varstva.
		A1.3	Vzdrževati in vsebinsko dopolnjevati interne podatkovne zbirke javnega zavoda o biotski raznovrstnosti.
		A4.4	Izvesti analizo vplivov rekreativnega in komercialnega nabiranja gozdnih dobrin na ciljne vrste ter oblikovati predloge varstvenih nalog (časovna in prostorska opredelitev, količina in način nabiranja) in jih vključiti v ustrezne sektorske načrte oziroma ugotovitve uporabiti v postopkih izdaje soglasij in drugih aktov javnega zavoda.
		A5.1	V izbranih visokogorskih jezerih in drugih stoječih vodah izvesti ukrepe za odstranitev tujerodnih vrst rib in druge ukrepe za sanacijo ekološkega stanja ter zagotoviti redno spremljanje stanja in usmerjanje obiska.
		E2.1	Kakovostno nadgraditi, medsebojno povezati in segmentirati ozaveščevalne in informativno izobraževalne programe za lokalne prebivalce, obiskovalce in širšo javnost ter posodobiti programe za otroke in mlade, vključene v vse stopnje izobraževanja.

PROGRAM DELA JZ TNP 2015		NAČRT UPRAVLJANJA TNP	
5.3.3	Kartiranje habitatnih tipov (HABIS-habitatni informacijski sistem) in upravljanje s podatkovnimi bazami o prostoživečih živalskih in rastlinskih vrstah	A1.1	Redni monitoring prostoživečih vrst (gams, alpski kozorog, jelenjad, medved, volk, ris, muflon, divji petelin, ruševac, belka, svizec), celovita inventarizacija habitatnih tipov, lastnosti in kakovosti tal in prostoživečih vrst iz skupin ptic, plazilcev, dvoživk, rib, kačjih pastirjev, metuljev, mahov, gliv, lišajev in prostoživečih vrst visokogorskih jezer ter za te skupine vzpostaviti reden monitoring stanja. V monitoring se vključi tudi spremljanje tujerodnih vrst in stanje gozdnih ekosistemov, pritiskov in groženj in učinkovitosti izvedenih ukrepov varstva.
		A1.3	Vzdrževati in vsebinsko dopolnjevati interne podatkovne zbirke javnega zavoda o biotski raznovrstnosti.
5.3.4	Spremljanje in analiziranje stanja in varstvo naravnih vrednot	A2.1	Spremljati stanje naravnih vrednot in ožjih zavarovanih območij v narodnem parku na podlagi usmeritev ZRSVN.
5.3.5	Spremljanje in analiziranje stanja in ohranjanje krajine	A9.1	Zagotoviti ohranjanje in vzdrževanje krajinske pestrosti, značilnih krajinskih gradnikov in značilnih krajinskih vzorcev.
		A9.2	Določiti ključna območja krajinske pestrosti in zagotoviti njihovo ohranjanje.
		A9.3	Spremljanje stanja.
5.4	Sodelovanje, spremljanje in izvajanje raziskovalnih nalog v zvezi z zavarovanim območjem	A1.6	Spodbujati, usmerjati in podpirati znanstveno raziskovanje.
5.5.1	Sodelovanje pri pripravi razvojnih dokumentov na nivoju občin, regij in države	C1.1	Imeti aktivno vlogo pri izvajanju ukrepov kmetijske politike za obdobje 2014-2020 na podlagi sprejetih določb ZTNP-1.
5.5.2	Kmetijstvo	C1.2	Spodbujati kmete k vključevanju v ukrepe KOP-OP in ekološko kmetovanje.
		C1.3	Spodbujati pridelavo in predelavo osnovnih kmetijskih surovin in lesa ter vstopanje kmetij v sheme kakovosti (zaščiteni izdelki, FSC, znak kakovosti narodnega parka ...).
		C1.5	Ohraniti in razvijati planinsko pašništvo kot obliko tradicionalne rabe kmetijskih zemljišč in vzdrževanja za narodni park značilne krajine.
		C2.3	Razvoj in uveljavitev znaka kakovosti narodnega parka.
5.5.3	Gozdarstvo	C1.5	Ohraniti in razvijati planinsko pašništvo kot obliko tradicionalne rabe kmetijskih zemljišč in vzdrževanja za narodni park značilne krajine.
		E2.1	Kakovostno nadgraditi, medsebojno povezati in segmentirati ozaveščevalne in informativno izobraževalne programe za lokalne prebivalce, obiskovalce in širšo javnost ter posodobiti programe za otroke in mlade, vključene v vse stopnje izobraževanja.
		E4.4	Izdajati soglasja in mnenja na podlagi določb ZTNP-1.

PROGRAM DELA JZ TNP 2015		NAČRT UPRAVLJANJA TNP	
5.5.4	Planinstvo	D4.2	Okrepiti sodelovanje z vsemi lokalnimi turističnimi organizacijami in ponudniki, ki delujejo na območju Julijskih Alp.
		E2.1	Kakovostno nadgraditi, medsebojno povezati in segmentirati ozaveščevalne in informativno izobraževalne programe za lokalne prebivalce, obiskovalce in širšo javnost ter posodobiti programe za otroke in mlade, vključene v vse stopnje izobraževanja.
		E3.1	Sodelovati s strokovnimi službami, izobraževalnimi in znanstvenimi ustanovami in upravljavci naravnih dobrin na območju narodnega parka z namenom ozaveščanja.
5.5.5	Druge rekreacijske dejavnosti v narodnem parku	D3.1	Vzpostaviti monitoring spremljanja obiskovanja narodnega parka in analizirati vplive, predvsem v prvem in drugem varstvenem območju.
		D4.1	Priprava smernic za razvoj trajnostnega turizma in spodbujati njihovo uporabo.
5.5.6	Sodelovanje z različnimi turističnimi subjekti na območju in vplivnem območju TNP	D1.1	Delovanje info središč na Bledu in v Trenti.
		D4.2	Okrepiti sodelovanje z vsemi lokalnimi turističnimi organizacijami in ponudniki, ki delujejo na območju Julijskih Alp.
5.6	Varstvo kulturne dediščine	B1.1	Evidentirati, raziskovati, dokumentirati, predstavljati in vrednotiti vse tipe kulturne dediščine.
		B1.3	Okrepiti prepoznavnost, simbolni pomen in identiteto ustvarjenih kakovosti narodnega parka in njegovih posameznih delov pri prebivalcih in obiskovalcih.
		C6.2	Kakovostno nadgraditi prostorsko načrtovanje in projektiranje objektov z večjim poudarkom na upoštevanju značilnih krajinskih in poselitvenih vzorcev, oblikovne podobe vaških naselij, krajevnih stavbnih značilnosti, namenske rabe zemljišč ter varstvu pred naravnimi in drugimi nesrečami ter sanaciji razvrednotenih območij.
5.7	Upravljanje z bazami podatkov	A1.3	Vzdrževati in vsebinsko dopolnjevati interne podatkovne zbirke javnega zavoda o biotski raznovrstnosti.
		E4.6	Redno izobraževati in usposablјati zaposlene javnega zavoda s ciljem visoko kakovostnega izvajanja nalog upravljavca.
5.8.1	Informacijsko središče TNP Dom Trenta	D1.1	Delovanje info središč na Bledu in v Trenti.
5.8.2	Info središče Bohinjka	D1.3	Vzpostavitev in delovanje Informacijsko izobraževalnega središča Bohinjka v Stari Fužini.
5.8.3	Info središče TNP Triglavsko roža Bled	D1.1	Delovanje info središč na Bledu in v Trenti.
5.8.4	Pocarjeva domačija	D1.5	Delovanje Pocarjeve domačije.
5.8.5	Informacijska postaja Kobarid (Zelena hiša)	D1.6	Zagotoviti delovanje informacijskih točk v Slovenskem planinskem muzeju (SPM) v Mojstrani in v Zeleni hiši v Kobaridu ter sodelovanje z muzejem oz. lokalno skupnostjo.

PROGRAM DELA JZ TNP 2015		NAČRT UPRAVLJANJA TNP	
5.8.6	Informacijska točka v sklopu Slovenskega planinskega muzeja	D1.6	Zagotoviti delovanje informacijskih točk v Slovenskem planinskem muzeju (SPM) v Mojstrani in v Zeleni hiši v Kobaridu ter sodelovanje z muzejem oz. lokalno skupnostjo.
5.8.7	Pripravljanje in vzdrževanje poti, označb ter druge infrastrukture, ki je namenjena obisku zavarovanega območja	D2.1	Vzdrževati in posodabljati infrastrukturo na terenu, s katero upravlja javni zavod.
5.8.8	Vodništvo	D5.1	Okrepiti vodniško službo, oblikovati tematske programe vodenja, usposobiti vodnike in zagotoviti ustrezno promocijo vodniških storitev.
		D5.2	Nadaljevati in nadgraditi sezonske periodične programe na parkovnih poteh.
5.8.9	Mobilna točka TNP	E2.1	Kakovostno nadgraditi, medsebojno povezati in segmentirati ozaveščevalne in informativno izobraževalne programe za lokalne prebivalce, obiskovalce in širšo javnost ter posodobiti programe za otroke in mlade, vključene v vse stopnje izobraževanja.
5.8.10	Druge izobraževalne in ozaveščevalne aktivnosti	E2.1	Kakovostno nadgraditi, medsebojno povezati in segmentirati ozaveščevalne in informativno izobraževalne programe za lokalne prebivalce, obiskovalce in širšo javnost ter posodobiti programe za otroke in mlade, vključene v vse stopnje izobraževanja.
		E4.6	Redno izobraževati in usposabljati zaposlene javnega zavoda s ciljem visoko kakovostnega izvajanja nalog upravljavca.
5.8.11	Založništvo	E1.1	Zagotavljati obveščanje ciljnih javnosti prek klasičnih medijev (časopis, strokovne in publikacije za obiskovalce) in razvijati digitalno informiranje prek spletnega portala narodnega parka in sodobnih mobilnih naprav.
5.8.12	Promocija	E1.1	Zagotavljati obveščanje ciljnih javnosti prek klasičnih medijev (časopis, strokovne in publikacije za obiskovalce) in razvijati digitalno informiranje prek spletnega portala narodnega parka in sodobnih mobilnih naprav.
		E2.1	Kakovostno nadgraditi, medsebojno povezati in segmentirati ozaveščevalne in informativno izobraževalne programe za lokalne prebivalce, obiskovalce in širšo javnost ter posodobiti programe za otroke in mlade, vključene v vse stopnje izobraževanja.
5.9	Naravovarstvena nadzorna služba	A11.1	Izvajati neposredni nadzor v narodnem parku, opozarjati na kršitve, določanje rokov za odpravo nepravilnosti in uvedba ter odločanje v postopkih o prekrških.
		C1.5	Ohraniti in razvijati planinsko pašništvo kot obliko tradicionalne rabe kmetijskih zemljišč in vzdrževanja za narodni park značilne krajine.
5.9.1	Neposredni nadzor v naravi in prekrškovni organ	A11.1	Izvajati neposredni nadzor v narodnem parku, opozarjati na kršitve, določanje rokov za odpravo nepravilnosti in uvedba ter odločanje v postopkih o prekrških.

PROGRAM DELA JZ TNP 2015		NAČRT UPRAVLJANJA TNP	
5.9.2	Prostovoljna naravovarstvena nadzorna služba (PNNS)	A3.2	Ob prekomernem zaraščanju rastišč varstveno pomembnih rastlinskih vrst zagotoviti pozno poletno košnjo vsaj vsako drugo leto.
		E2.1	Kakovostno nadgraditi, medsebojno povezati in segmentirati ozaveščevalne in informativno izobraževalne programe za lokalne prebivalce, obiskovalce in širšo javnost ter posodobiti programe za otroke in mlade, vključene v vse stopnje izobraževanja.
5.9.3	Program Mladi nadzornik	E2.1	Kakovostno nadgraditi, medsebojno povezati in segmentirati ozaveščevalne in informativno izobraževalne programe za lokalne prebivalce, obiskovalce in širšo javnost ter posodobiti programe za otroke in mlade, vključene v vse stopnje izobraževanja.
		E3.2	Izvajati mednarodne obveznosti, ki izhajajo iz članstva v mednarodnih omrežjih in mednarodnih programov ter promovirati narodni park s pomočjo pridobljenih mednarodnih priznanj (območje UNESCO MAB, diploma Sveta Evrope, priznanje za čezmejno sodelovanje, Europa Nostra).
5.10.1	Upravljanje z LPN Triglav	A12.1	Upravljanje LPN Triglav z namenom varovati in upravljati prostoživeče živalske vrste, skrbeti za ohranjanje in doseganje ugodnega stanja ogroženih in zavarovanih živalskih vrst ter njihovih življenjskih prostorov in izvajati druge naloge skladno z ZTNP-1 in Zakonom o divjadi in lovstvu.
		A12.2	Izvajati vsebine letnega načrta LPN Triglav v varstvenih okoliših oziroma oddelkih s cilji ohranjanja celovitosti in pestrosti lovišča, biotske raznovrstnosti in trajnostne rabe naravnih virov.
5.10.2	Izvajanje lovskočuvajske službe v LPN Triglav	A12.2	Izvajati vsebine letnega načrta LPN Triglav v varstvenih okoliših oziroma oddelkih s cilji ohranjanja celovitosti in pestrosti lovišča, biotske raznovrstnosti in trajnostne rabe naravnih virov.
5.10.3	Zbiranje podatkov v LPN Triglav / monitoring divjadi	A1.1	Redni monitoring prostoživečih vrst (gams, alpski kozorog, jelenjad, medved, volk, ris, muflon, divji petelin, rušavec, belka, svizec), celovita inventarizacija habitatnih tipov, lastnosti in kakovosti tal in prostoživečih vrst iz skupin ptic, plazilcev, dvoživk, rib, kačjih pastirjev, metuljev, mahov, gliv, lišajev in prostoživečih vrst visokogorskih jezer ter za te skupine vzpostaviti redni monitoring stanja. V monitoring se vključi tudi spremljanje tujerodnih vrst in stanje gozdnih ekosistemov, pritiskov in groženj in učinkovitosti izvedenih ukrepov varstva.
		A1.3	Vzdrževati in vsebinsko dopolnjevati interne podatkovne zbirke javnega zavoda o biotski raznovrstnosti.

PROGRAM DELA JZ TNP 2015		NAČRT UPRAVLJANJA TNP	
5.10.4	Varstveni ukrepi v nelovnem območju	A1.1	Redni monitoring prostoživečih vrst (gams, alpski kozorog, jelenjad, medved, volk, ris, muflon, divji petelin, ruševac, belka, svizec), celovita inventarizacija habitatnih tipov, lastnosti in kakovosti tal in prostoživečih vrst iz skupin ptic, plazilcev, dvoživk, rib, kačjih pastirjev, metuljev, mahov, gliv, lišajev in prostoživečih vrst visokogorskih jezer ter za te skupine vzpostaviti reden monitoring stanja. V monitoring se vključi tudi spremljanje tujerodnih vrst in stanje gozdnih ekosistemov, pritiskov in groženj in učinkovitosti izvedenih ukrepov varstva.
		A12.2	Izvajati vsebine letnega načrta LPN Triglav v varstvenih okoliših oziroma oddelkih s cilji ohranjanja celovitosti in pestrosti lovišča, biotske raznovrstnosti in trajnostne rabe naravnih virov.
5.11	Izvajanje rednih nalog javne službe in sanacijski program	E4.1	Skrbeti za gospodarno, učinkovito in zakonito poslovanje javnega zavoda. Pripravljati realne letne programe dela in ustrezna poročila.
6.1	Upravljanje Biosfernega območja Julijske Alpe in izvajanje programa UNESCO MAB	D3.1	Vzpostaviti monitoring spremljanja obiskovanja narodnega parka in analizirati vplive, predvsem v prvem in drugem varstvenem območju.
		E3.2	Izvajati mednarodne obveznosti, ki izhajajo iz članstva v mednarodnih omrežjih in mednarodnih programov ter promovirati narodni park s pomočjo pridobljenih mednarodnih priznanj (območje UNESCO MAB, diploma Sveta Evrope, priznanje za čezmejno sodelovanje, Europa Nostra).
6.2	Diploma Sveta Evrope	E3.2	Izvajati mednarodne obveznosti, ki izhajajo iz članstva v mednarodnih omrežjih in mednarodnih programov ter promovirati narodni park s pomočjo pridobljenih mednarodnih priznanj (območje UNESCO MAB, diploma Sveta Evrope, priznanje za čezmejno sodelovanje, Europa Nostra).
6.3	Federacija Europarc, Alparc – zveza parkov v Alpah, Mreža parkov Dinarskega loka	E3.2	Izvajati mednarodne obveznosti, ki izhajajo iz članstva v mednarodnih omrežjih in mednarodnih programov ter promovirati narodni park s pomočjo pridobljenih mednarodnih priznanj (območje UNESCO MAB, diploma Sveta Evrope, priznanje za čezmejno sodelovanje, Europa Nostra).
6.4	Čezmejno sodelovanje z Naravnim parkom Julijsko Predgorje – Rezija v Italiji	E3.2	Izvajati mednarodne obveznosti, ki izhajajo iz članstva v mednarodnih omrežjih in mednarodnih programov ter promovirati narodni park s pomočjo pridobljenih mednarodnih priznanj (območje UNESCO MAB, diploma Sveta Evrope, priznanje za čezmejno sodelovanje, Europa Nostra).
6.5	Mednarodno sodelovanje v okviru partnerskih povezav	E3.2	Izvajati mednarodne obveznosti, ki izhajajo iz članstva v mednarodnih omrežjih in mednarodnih programov ter promovirati narodni park s pomočjo pridobljenih mednarodnih priznanj (območje UNESCO MAB, diploma Sveta Evrope, priznanje za čezmejno sodelovanje, Europa Nostra).

PROGRAM DELA JZ TNP 2015		NAČRT UPRAVLJANJA TNP	
6.6	Alpska konvencija	E3.2	Izvajati mednarodne obveznosti, ki izhajajo iz članstva v mednarodnih omrežjih in mednarodnih programov ter promovirati narodni park s pomočjo pridobljenih mednarodnih priznanj (območje UNESCO MAB, diploma Sveta Evrope, priznanje za čezmejno sodelovanje, Europa Nostra).
7.1	Projekt JULIUS (Interreg III/A – Program čezmejnega sodelovanja Slovenija – Italija 2007 – 2013)	D3.1	Vzpostaviti monitoring spremljanja obiskovanja narodnega parka in analizirati vplive, predvsem v prvem in drugem varstvenem območju.
7.2	Recharge.green – usklajevanje izrabe obnovljivih virov energije in ohranjanja narave v Alpah (oktober 2012 – junij 2015) – Evropski sklad za regionalni razvoj znotraj programa transnacionalnega teritorialnega sodelovanja Območje Alp	A4.1	Na podlagi rezultatov monitoringov in inventarizacij določiti ključna območja za varstvo vrst in habitatnih tipov v gozdovih in, kjer je potrebno, zagotoviti prilagojeno rabo ali izključitev iz rabe z različnimi nalogami (ekocelice, gozdovi s posebnim namenom brez ali s prilagojenim ukrepanjem, gozdni rezervati, naravne vrednote, mirna območja, določena v tem načrtu upravljanja).
7.3	Izobraževalni center Bohinjka	D1.3	Vzpostavitev in delovanje Informacijsko izobraževalnega središča Bohinjka v Stari Fužini.
7.4	LIFE WolfAlps - Wolf in the Alps: Implementation of coordinated wolf conservation actions in core areas and beyond (september 2013 – maj 2018) – programsko področje LIFE+ 2012 Narava	A1.1	Redni monitoring prostoživečih vrst (gams, alpski kozorog, jelenjad, medved, volk, ris, muflon, divji petelin, ruševac, belka, svizec), celovita inventarizacija habitatnih tipov, lastnosti in kakovosti tal in prostoživečih vrst iz skupin ptic, plazilcev, dvoživk, rib, kačjih pastirjev, metuljev, mahov, gliv, lišajev in prostoživečih vrst visokogorskih jezer ter za te skupine vzpostaviti redni monitoring stanja. V monitoring se vključi tudi spremljanje tujerodnih vrst in stanje gozdnih ekosistemov, pritiskov in groženj in učinkovitosti izvedenih ukrepov varstva.
7.6	Priprava novih projektov in vzpostavljanje projektnih partnerstev	E4.8	Povečati obseg sredstev iz virov, ki so neodvisni od državnega proračuna, in s katerimi se nadgrajuje naloge javne službe in omogoča izvajanje nekaterih ukrepov načrta upravljanja.
9.2.3	Plan izobraževanja	E4.6	Redno izobraževati in usposabljeni zaposlene javnega zavoda s ciljem visoko kakovostnega izvajanja nalog upravljavca.
9.3	Stiki z javnostmi, informiranje in obveščanje ter interno komuniciranje	E1.1	Zagotavljati obveščanje ciljnih javnosti prek klasičnih medijev (časopis, strokovne in publikacije za obiskovalce) in razvijati digitalno informiranje prek spletnega portala narodnega parka in sodobnih mobilnih naprav.
		E4.1	Skrbeti za gospodarno, učinkovito in zakonito poslovanje javnega zavoda. Pripravljati realne letne programe dela in ustrezna poročila.
9.4	Pravne zadeve	E4.1	Skrbeti za gospodarno, učinkovito in zakonito poslovanje javnega zavoda. Pripravljati realne letne programe dela in ustrezna poročila.
		E4.2	Zagotoviti pregledno računovodsko in knjigovodsko poslovanje in finančno poročanje.
		E4.3	Spremljati izvajanje načrta upravljanja in pripravljati ustrezna poročila in akcijske načrte.
		E5.2	Urediti status nepremičnin, s katerimi upravlja javni zavod.

PROGRAM DELA JZ TNP 2015		NAČRT UPRAVLJANJA TNP	
9.5	Finančno poslovanje zavoda	E4.1	Skrbeti za gospodarno, učinkovito in zakonito poslovanje javnega zavoda. Pripravljati realne letne programe dela in ustrezna poročila.
		E4.2	Zagotoviti pregledno računovodsko in knjigovodsko poslovanje in finančno poročanje.
9.6.1	Kordinacija vzdrževanja nepremičnin	D1.3	Vzpostavitev in delovanje Informacijsko izobraževalnega središča Bohinjka v Stari Fužini.
		E4.1	Skrbeti za gospodarno, učinkovito in zakonito poslovanje javnega zavoda. Pripravljati realne letne programe dela in ustrezna poročila.
		E4.7	Skrbeti za vzdrževanje obstoječe in nakup nove opreme za potrebe delovanja zavoda in izvajanja javne službe.
9.6.2	Kordinacija vzdrževanja druge opreme (vozni park, telefonija, delovna sredstva)	A12.2	Izvajati vsebine letnega načrta LPN Triglav v varstvenih okoliših oziroma oddelkih s cilji ohranjanja celovitosti in pestrosti lovišča, biotske raznovrstnosti in trajnostne rabe naravnih virov.
		C1.5	Ohraniti in razvijati planinsko pašništvo kot obliko tradicionalne rabe kmetijskih zemljišč in vzdrževanja za narodni park značilne krajine.
		D1.1	Delovanje info središč na Bledu in v Trenti.
		E4.7	Skrbeti za vzdrževanje obstoječe in nakup nove opreme za potrebe delovanja zavoda in izvajanja javne službe.
9.6.3	Informatika	E4.7	Skrbeti za vzdrževanje obstoječe in nakup nove opreme za potrebe delovanja zavoda in izvajanja javne službe.
9.7	Varnost pri delu in varstvo pred požarom	E4.1	Skrbeti za gospodarno, učinkovito in zakonito poslovanje javnega zavoda. Pripravljati realne letne programe dela in ustrezna poročila.
9.8	Oprema: uniforme, varovalna, delovna in tehnična oprema	E4.7	Skrbeti za vzdrževanje obstoječe in nakup nove opreme za potrebe delovanja zavoda in izvajanja javne službe.
9.9	Izvajanje sanacijskega načrta	E4.1	Skrbeti za gospodarno, učinkovito in zakonito poslovanje javnega zavoda. Pripravljati realne letne programe dela in ustrezna poročila.

Tabela 25: Pregled izvajanja ukrepov Sanacijskega programa JZ TNP 2014-2020

Dodatni sanacijski ukrepi	Sanacijski program			Realizacija 2014		Načrt 2015		
	Vrednost ukrepa za leto 2014 (Sanacijski program december 2014)	Vsečina ukrepa	Vrednost ukrepov 2015-2020 (Sanacijski program december 2014)	Vsečina ukrepa	Vrednost realizacije ukrepa 2014	Vsečina realiziranih ukrepov 2014	Vrednost načrtovanih ukrepov 2015	Vsečina načrtovanih ukrepov 2015
Dodatni varčevalni ukrepi pri materialnih stroških	89.237	23.000 prihranka pri materialnih stroških javne službe; 66.237 prihranka pri materialnih stroških dejavnosti na trgu oz. pri dejavnosti, ki se financira iz nejavnih virov	3.339	izračun kot razlika med predvidenimi sredstvi za kritje materialnih stroškov javne službe 2020 in sredstev za kritje materialnih stroškov javne službe 2014 (276.298 - 279.637)	58.744	Pri materialnih stroških javne službe je bil cilj dosežen - uvedeni so bili varčevalni ukrepi na področju tiskovin, parkovne infrastrukture, reprezentance, stroškov energije, mobilnih telefonov idr.; prihranek 23.002 EUR, je bil porabljen za načrtovano kritje stroškov dela. Z varčevalnimi ukrepi pri izdaji publikacij, podjemnih pogodbah, študentskem delu, stroških vzdrževanja idr. je bil dosežen prihranek pri materialnih stroških dejavnosti na trgu oz. dejavnosti, financirane iz nejavnih virov 35.742 EUR; nerealiziran prihranek pri stroških delno krijejo prihodi te dejavnosti, katerih povečanje je večje od predvidenega (zadnji ukrep).	0	Nadaljevalo se bo izvajanje varčevalnih ukrepov, uvedenih v letih 2013 in 2014, pri materialni potrošnji tudi sicer velja restriktivna politika zaradi zamud pri sprejemu programa dela in finančnega načrta.
Zmanjšanje stroškov dela za 5%	33.916	prihranek zaradi nenadomeščanja porodniških in bolniških odsotnosti (20.100 EUR) in prerezporeditev uslužbencev na projektno delo (13.816 EUR)	132.335	42.000 EUR predvideno znižanje stroškov plač, ki izhajajo iz rezultatov kadrovske analize in temu sledočih ukrepov; 16.055 EUR je učinek nenadomeščanja porodniških odsotnosti v letu 2015 ter nenadomeščanja bolniških odsotnosti; 30.000 EUR je zmanjšanje zaradi upokojitev sodelavcev v letih 2016 in 2020; 14.725 EUR je zmanjšanje stroškov plač javne službe v obdobju 2015-2020 za dodatne ure dela, opravljene v okviru tržne dejavnosti, ker se bodo te financirale iz sredstev dejavnosti na trgu; 29.555 EUR je učinek prerezporejanja obstoječih sodelavcev na projektno delo	36.043	prihranek iz naslova nenadomeščanja porodniških in bolniških odsotnosti (20.100 EUR) je bil realiziran, realizirana je bila tudi prerezporeditev uslužbencev na projektno delo - na projekt Recharge green (15.943 EUR)	75.236	dve porodniški odsotnosti sta se v prvem polletju iztekli, tretja se je zaključila v avgustu, s čimer se zaključijo tudi varčevanje z mehikimi ukrepi - prihranek iz naslova nenadomeščanja porodniških odsotnosti je 30.826 EUR, delno pa ga zmanjšuje izvedba nadomestne zaposlitve za en mesec in en teden v tajništvo (-1.623 EUR); prerezporeditev uslužbencev na projektno delo bo realizirana pri projektu Recharge green in Parkiraj&doživi naravo - prihranek znaša 11.378 EUR sporazumno odpoved zaposlitve je 10.5.2015 podala vodja skupne splošne službe na delovnem mestu naravovarstveni svetnik, z dnem 30.6.2015 pa tudi sodelavec na delovnem mestu naravovarstveni nadzornik V; obe zaposlitvi bosta nadomeščeni po sprejetju Programa dela JZ TNP za leto 2015 in pridobitvi ustreznih soglasij, v vmesnem času bo ustvarjen prihranek stroškov plač v višini 20.042 EUR. z dnem 16.7.2015 je bila dana tudi sporazumna odpoved dela na delovnem mestu visoki naravovarstveni svetnik - vodja informacijsko izobraževalne službe; nadomestitev te zaposlitve je rešena z notranjimi prerezporeditvami od septembra dalje, v vmesnem času je ustvarjen prihranek stroškov 14.613 EUR
Dezinvestiranje poslovno nepotrebnih sredstev	85.236	odprodaja objekta in zemljišča na Rečički 1a, Bled (75.236 EUR) in hkrati prihranek pri investicijah zaradi doseženih ugodnejših pogojev pri izvajalcih (10.000 EUR)	120.000	odprodaja objekta v Jadranovem in nekaterih koč	7.714	Ukrep je bil delno realiziran - prodano je bilo zemljišče ob objektu v vrednosti 7.714 EUR. Doseganje ugodnejših pogojev pri izvajalcih je bilo doseženo pri izvedbi investicije v Bohinj tako, da zaenkrat sredstva, ki so namenjena za njeno izvedbo (MGRT, MKO, sredstva SKZG) zadostujejo za izvedbo investicije, vrednost ukrepa pa bo znana po zaključku investicije.	62.376	neto izkupiček pri odprodaji objekta na Rečički 1a, Bled (prodajna vrednost iz neuspele 2. javne dražbe (78.965 EUR) z upoštevanjem knjigovodske vrednosti objekta (21.575 EUR) v pripravi je pregled ostalih poslovno nepotrebnih sredstev realizirana je bila prodaja zemljišč ob objektu Gorje - kupnina 5.195 EUR, z upoštevanjem plačilom davka pa 4.986 EUR
Nadomestitev komercialnega kredita z najetjem ugodnejšega posojila zakladnice ali javnega sklada	0	Sanacijski program je predvidel zamenjavo vira financiranja za obstoječi dolgoročni kredit JZ TNP pri poslovni banki z ugodnejšim virom. Pogoj za pridobitev ugodnejšega posojila je s strani resornega ministrstva in vlade potrjen program in finančni načrt za tekoče leto in jasna slika glede bodočih prilivov oziroma bilančni izkazi, ki pokažejo, da se poslovanje zavoda izboljšuje. V sanacijskem programu, ki ga je potrdila Vlada RS je izvedba ukrepa prestavljena v obdobje 2015-2020.	39.934	upoštevan je prihranek pri stroških financiranja obstoječe zadolžitve v prihodnjih letih do konca leta 2020 z obrestno mero EZR ter financiranje bodočih projektnih aktivnosti urejeno sproti z likvidnostnimi posojili z obrestno mero do 2 %	0		0	Upravitelj sredstev EZR je JZ TNP odobril likvidnostno posojilo za predčasno odplačilo dela glavnice dolgoročnega kredita pri poslovni banki v višini 145.000 EUR. Po odobritvi posojila je bilo ugotovljeno, da je pozitivni učinek prihranka pri obrestih manjši od stroška predčasnega poplačila kredita pri poslovni banki, zato se po dogovoru z EZR zadolžitve črpa obročno tj. ob koncu vsakega meseca na dan, ko zapade obrok dolgoročnega posojila pri poslovni banki; na ta način sicer ni doseženega prihranka, vendar se preprečijo stroški eventualnih zamud pri poplačilu kredita pri banki Kredit pri poslovni banki se poplačuje skladno s pogodbeno dinamiko. Bančnemu kreditnemu odboru je bil predložen predlog o zmanjšanju obrestne mere iz 6,4% na 4,5%; zaradi znižanja obrestne mere je za zadnje tri mesece leta predviden prihranek pri obrestih. Zaradi spremembe obrestne mere bo potrebno skleniti aneks k kreditni pogodbi, kar pomeni stroške 0,44% stanja zadolžitve, predvidoma 1.600 EUR, kar je vrednost prihranka v letu 2015, zato vpliva na znižanje finančnih stroškov ni. Učinki znižanja obrestne mere pa bodo vplivali v nadaljnjih letih.
Povečanje priliva tržnih prihodkov (dejavnost na trgu, nejavni viri)	15.650	predvideno povečanje v letu 2014	27.350	je seštevek povečanj prihodkov tržne dejavnosti po posameznih letih v obdobju 2014-2020	32.591	Cilj povečanja je bil presežen, skupno povečanje je 32.591 EUR - glede na izhodišče so prihodi tržne dejavnosti višji za 26.000 EUR, razlika pa je povečanje drugih nejavnih prihodkov	10.350	Povečanje prihodkov iz dejavnosti na trgu (seštevek povečanj drugih prihodkov za izvajanje javne službe in tržnih prihodkov) načrtovano glede na sanacijski program (izhodišče leto 2014 je 255.650 EUR, povečanje v letu 2015 na 266.000 EUR)
SKUPAJ	224.039		322.958		135.092		147.962	
DELEŽ UKREPOV*	41%		59%		25%		27%	

* delež je izračunan glede na skupno načrtovano vrednost ukrepov v Sanacijskem programu JZ TNP 2014-2020 (546.997 EUR)

4. točka dnevnega reda

Polletno poročilo o delu, poslovno in računovodsko poročilo Javnega zavoda Triglavski narodni park (januar-junij 2015) s Poročilom o izvajanju sanacijskega načrta javnega zavoda Triglavski narodni park za obdobje 1-6/2015

Predlagatelj: dr. Bogomil Breznik

Poročevalca: dr. Bogomil Breznik in Tanja Dijak

Gradivo: Polletno poročilo o delu, poslovno in računovodsko poročilo Javnega zavoda Triglavski narodni park (januar-junij 2015) s Poročilom o izvajanju sanacijskega načrta javnega zavoda Triglavski narodni park za obdobje 1-6/2015

Predlog sklepa:

4.1 Svet javnega zavoda Triglavski narodni park se seznani s Polletnim poročilom o delu, poslovnim in računovodskim poročilom javnega zavoda Triglavski narodni park (januar-junij 2015) in s Poročilom o izvajanju sanacijskega načrta javnega zavoda Triglavski narodni park za obdobje 1-6/2015

Polletno poročilo
Javnega zavoda Triglavski narodni park
za leto 2015 (januar – junij 2015)

Bled, julij 2015

Uporabljene kratice

AK	Alpska konvencija
ARSO	Agencija Republike Slovenije za okolje
AS	agrarna skupnost
BF	Biotehniška fakulteta
DPN	državni prostorski načrt
CGP	celostna grafična podoba
ESRR	Evropski sklad za regionalni razvoj
FN	finančni načrt
GIS	geografski informacijski sistem
GURS	Geodetska uprava Republike Slovenije
IC	informacijski center
IRSOP	Inšpektorat RS za okolje in prostor
IUCN	Mednarodna zveza za ohranitev narave
IZVRS	Inštitut za vode Republike Slovenije
JZ TNP	Javni zavod Triglavski narodni park
KGZS	Kmetijsko gozdarska zbornica Slovenije
KIS	Kmetijski inštitut Slovenije
LAS	lokalna akcijska skupina
LPN	lovišče s posebnim namenom
LUO	lovsko upravljavsko območje
LTO	lokalna turistična organizacija
LZS	Lovska zveza Slovenije
MGRT	Ministrstvo za gospodarski razvoj in tehnologijo
MIT	mobilna informacijska točka
MIZŠ	Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport
MK	Ministrstvo za kulturo
MOP	Ministrstvo za okolje in prostor
MzIP	Ministrstvo za infrastrukturo in promet
NVO	nevladna organizacija
NIB	Nacionalni inštitut za biologijo
NNS	naravovarstvena nadzorna služba
NU	načrt upravljanja
NVO	nevladna organizacija
OE	območna enota
OPN	občinski prostorski načrt
OPPN	občinski podrobni prostorski načrt
OVN	oddelek za varstvo narave
OZUL	Območno združenje upravljavcev lovišč
PNNS	prostovoljna naravovarstvena nadzorna služba
PRC	Posoški razvojni center
PS	pašna skupnost
PZS	Planinska zveza Slovenije
RDO	Regionalna destinacijska organizacija
RRS	Razvojni regionalni svet
SAZU	Slovenska akademija znanosti in umetnosti
SKZG	Sklad kmetijskih zemljišč in gozdov
SPM	Slovenski planinski muzej
SVRK	Služba Vlade Republike Slovenije za razvoj in evropsko kohezijsko politiko
TNP	Triglavski narodni park
TRB	Triglavska roža Bled
UL	Univerza v Ljubljani
UJP	Uprava RS za javna plačila
ZGS	Zavod za gozdove Slovenije
ZO	zavarovano območje
ZON	Zakon o ohranjanju narave
ZRC SAZU	Znanstveno raziskovalni center Slovenske akademije znanosti in umetnosti
ZZRS	Zavod za ribištvo Republike Slovenije

ZRSVN	Zavod Republike Slovenije za varstvo narave
ZVKDS	Zavod za varstvo kulturne dediščine Slovenije
ZTNP-1	Zakon o Triglavskem narodnem parku
ZUS	Začasne upravljavske smernice

VSEBINA

1 UVOD	1
2 CILJI DELOVANJA JZ TNP IN PRIORITETE UPRAVLJANJA ZA LETO 2015	1
3 VSEBINSKI PREGLED NALOG	4
5 IZVAJANJE REDNIH NALOG JAVNE SLUŽBE NA PODROČJU UPRAVLJANJA NARODNEGA PARKA	4
5.1 PRAVNE PODLAGE IN PROGRAMSKI DOKUMENTI	4
5.2 SODELOVANJE PRI PRIPRAVI SMERNIC IN MNENJ TER POGOJEV IN SOGLASIJ.....	6
5.2.1 Sodelovanje pri pripravi naravovarstvenih smernic in smernic za varstvo in ohranitev kulturne dediščine.....	6
5.2.2 Sodelovanje pri pripravi naravovarstvenih in kulturnovarstvenih pogojev in soglasij.....	7
5.2.3 Spremljanje stanja na področju gradenj.....	9
5.2.4 Izdaja soglasij upravljavca narodnega parka.....	10
5.2.5 Izdaja mnenj upravljavca narodnega parka v postopkih drugih sektorjev.....	12
5.2.6 Izvajanje predkupne pravice države do nakupa nepremičnin v narodnem parku	12
5.3 SPREMLJANJE IN ANALIZIRANJE STANJA NARAVE TER IZVAJANJE UKREPOV VARSTVA.....	13
5.3.1 Natura 2000 v TNP	13
5.3.2 Biotska raznovrstnost v narodnem parku	17
5.3.3 Kartiranje habitatnih tipov (HABIS-habitatni informacijski sistem) in upravljanje s podatkovnimi bazami o prostoživečih živalskih in rastlinskih vrstah.....	18
5.3.4 Spremljanje in analiziranje stanja in varstvo naravnih vrednot	19
5.3.5 Spremljanje in analiziranje stanja in ohranjanje krajine.....	20
5.4 SODELOVANJE, SPREMLJANJE IN IZVAJANJE RAZISKOVALNIH NALOG V ZVEZI Z ZAVAROVANIM OBMOČJEM.....	21
5.5 TRAJNOSTNI RAZVOJ.....	22
5.5.1 Sodelovanje pri pripravi razvojnih dokumentov na nivoju občin, regij in države.....	22
5.5.2 Kmetijstvo.....	24
5.5.3 Gozdarstvo	25
5.5.4 Planinstvo.....	26
5.5.5 Druge rekreacijske dejavnosti v narodnem parku.....	28
5.5.6 Sodelovanje z različnimi turističnimi subjekti na območju in vplivnem območju TNP	29
5.6 VARSTVO KULTURNE DEDIŠČINE	30
5.7 UPRAVLJANJE Z BAZAMI PODATKOV	31
5.8 INFORMACIJSKO IZOBRAŽEVALNA SLUŽBA.....	34
5.8.1 Informacijsko središče TNP Dom Trenta	35
5.8.2 Info središče TNP Triglavsko roža Bled.....	36
5.8.3 Info središče v Bohinju	38
5.8.4 Pocarjeva domačija.....	39
5.8.5 Informacijska postaja Kobarid (Zelena hiša).....	40
5.8.6 Informacijska točka v sklopu Slovenskega planinskega muzeja	41
5.8.7 Pripravljanje in vzdrževanje poti, označb ter druge infrastrukture, ki je namenjena obisku zavarovanega območja.....	42
5.8.8 Vodništvo	43
5.8.9 Mobilna točka TNP.....	44
5.8.10 Druge izobraževalne in ozaveševalne aktivnosti.....	45
5.8.11 Založništvo.....	47
5.8.12 Promocija	48
5.9 NARAVOVARSTVENA NADZORNA SLUŽBA	49
5.9.1 Neposredni nadzor v naravi in prekrškovni organ	50
5.9.2 Prostovoljna naravovarstvena nadzorna služba (PNNS)	53
5.9.3 Program Mladi nadzornik	54
5.10 UPRAVLJANJE PROSTOŽIVEČIH ŽIVALI V LPN TRIGLAV	55
5.10.1 Upravljanje z LPN Triglav	55
5.10.2 Izvajanje lovskočuvajske službe v LPN Triglav	56
5.10.3 Zbiranje podatkov v LPN Triglav / monitoring divjadi	58
5.10.4 Varstveni ukrepi v nelovnem območju	59

6 MEDNARODNO SODELOVANJE	60
6.1 UPRAVLJANJE BIOSFERNEGA OBMOČJA JULIJSKE ALPE IN IZVAJANJE PROGRAMA UNESCO MAB.....	60
6.2 DIPLOMA SVETA EVROPE	61
6.3 FEDERACIJA EUROPARC, ALPARC – ZVEZA PARKOV V ALPAH, MREŽA PARKOV DINARSKEGA LOKA	62
6.4 ČEZMEJNO SODELOVANJE Z NARAVNIM PARKOM JULIJSKO PREDGORJE – REZIJA V ITALIJI.....	64
6.5 MEDNARODNO SODELOVANJE V OKVIRU PARTNERSKIH POVEZAV	65
6.6 ALPSKA KONVENCIJA	65
6.7 MEDNARODNO SODELOVANJE IN SANACIJSKI PROGRAM	67
7 PROJEKTI.....	67
7.1 JULIUS (INTERREG III/A – PROGRAM ČEZMEJNEGA SODELOVANJA SLOVENIJA – ITALIJA 2007 – 2013)	67
7.2 RECHARGE.GREEN – USKLAJEVANJE IZRABE OBNOVLJIVIH VIROV ENERGIJE IN OHRANJANJA NARAVE V ALPAH (OKTOBER 2012 – JUNIJ 2015) – EVROPSKI SKLAD ZA REGIONALNI RAZVOJ ZNOTRAJ PROGRAMA TRANSNACIONALNEGA TERITORIALNEGA SODELOVANJA OBMOČJE ALP	68
7.3 IZOBRAŽEVALNI CENTER BOHINJKA.....	71
7.4 LIFE WOLFALPS - WOLF IN THE ALPS: IMPLEMENTATION OF COORDINATED WOLF CONSERVATION ACTIONS IN CORE AREAS AND BEYOND (SEPTEMBER 2013 – MAJ 2018) – PROGRAMSKO PODROČJE LIFE+ 2012 NARAVA	72
7.6 PRIPRAVA NOVIH PROJEKTOV IN VZPOSTAVLJANJE PROJEKTHNIH PARTNERSTEV	74
8 PRIDOBIVANJE SREDSTEV S PRODAJO BLAGA IN STORITEV NA TRGU TER OSTALA PRIDOBITNA DEJAVNOST	75
9. POSLOVANJE	77
9.1 SPLOŠNE IN ORGANIZACIJSKO - ADMINISTRATIVNE ZADEVE.....	77
9.2.1 Zaposlenost.....	77
9.2.2 Ostale oblike dela	81
9.2.3 Plan izobraževanja	81
9.3 STIKI Z JAVNOSTMI, INFORMIRANJE IN OBVEŠČANJE TER INTERNO KOMUNICIRANJE	82
9.4 PRAVNE ZADEVE	83
9.5 FINANČNO POSLOVANJE ZAVODA	84
9.6 UPRAVLJANJE Z NEPREMIČNINAMI TNP IN TEHNIČNO VZDRŽEVANJE	85
9.6.1 Koordinacija vzdrževanja nepremičnin.....	85
9.6.2 Koordinacija vzdrževanja druge opreme (vozni park, telefonija, delovna sredstva).....	87
9.6.3 Informatika	88
9.7 VARNOST PRI DELU IN VARSTVO PRED POŽAROM	89
9.8 OPREMA: UNIFORME, VAROVALNA, DELOVNA IN TEHNIČNA OPREMA	90
9.10 ORGANIZACIJSKA STRUKTURA JZ TNP	90
II. FINANČNO POROČILO JAVNEGA ZAVODA TRIGLAVSKI NARODNI PARK ZA OBDOBJE JANUAR - JUNIJ 2015.....	92
1 UVOD	92
2 ANALIZA PRIHODKOV	92
2.1 Prihodki MOP in drugih javnih virov.....	92
2.2 Prihodki projektov	94
2.3 Prihodki iz nejavnih virov za izvajanje javne službe	94
2.2 Prihodki od prodaje blaga in storitev na trgu	95
3 ANALIZA ODHODKOV.....	96
3.1 Odhodki za izvajanje javne službe	96
3.2 Odhodki projektov	97
3.3 Stroški, kriti iz nejavnih virov za izvajanje javne službe.....	97
3.3 Stroški tržne dejavnosti.....	98
4 POSLOVNI IZID.....	98
5 IZVAJANJE SANACIJSKEGA NAČRTA.....	99

1 UVOD

V polletnem poročilu JZ TNP za leto 2015 so povzete izvedene aktivnosti od januarja do konca junija 2015 s kazalniki učinkovitosti izvajanja nalog. Zaradi boljše preglednosti in primerljivosti imajo naloge enake številke poglavij in podpoglavij kot v zadnjem osnutku Programu dela JZ TNP za leto 2015 oziroma kot v preteklih programih dela. Pod vsako nalogo je navedeno število zaposlenih s skupnim številom ur na nalogi. Sodelavci s polnim delovnim časom imajo načrtovanih 1800 ur letno.

Prav tako so pri načrtovanih nalogah za leto 2015 in pri kazalnikih navedene tiste načrtovane naloge oz. kazalniki, ki smo jih navedli v zadnjem osnutku programa dela za 2015. Nekatere naloge smo v osnutku programa 2015 namreč opredelili kot »naloge brez finančnega kritja«. To so na primer dela na Pocarjevi domačiji (obnova in ureditev alarmnega sistema, sanacija sprednjega zidu zaradi ohranitve freske in temeljev objekta), nadgradnja informacijske postaje v Kobaridu (dopolnitev leta 2014 izvedene strojne instalacije Vivialp s programsko opremo), nadgradnja informacijske točke v Slovenskem planinskem muzeju v Mojstrani in uskladitev z delovanjem informacijskih središč TNP, vzdrževanje in obnavljanje obstoječe parkovne infrastrukture (zamenjava in nadgradnja dotrajanih tabel, stebričkov in druge infrastrukture), postavitve v letu 2014 izdelanih tipskih mejnih oznak varstvenih območij glede na določila ZTNP-1 na izbranih območjih (Pokljuka), priprava časopisa Svet pod Triglavom, akcije prostovoljne NNS, nekateri stroški upravljanja z LPN Triglav, lovska kinologija, izobraževanje na temo Zakona o prekrških in Zakona o upravnem postopku (naravovarstveni nadzorniki), usposabljanje za planinskega vodnika, posamezna strokovna izobraževanja, ki se določijo med letom glede na delovni proces, nadgradnja spletne strani, nadaljevanje postopka urejanja lastniškega in dejanskega statusa nepremičnin, ki so v dejanskem upravljanju JZ TNP, izvedba predpisane notranje revizije, priprava dokumentacije za male čistilne naprave ter njihova izvedba na nekaterih objektih (Vršič, Radovna, Vogar, Vrata), za objekt v Trenti pa sodelovanje pri reševanju problema kanalizacije v okviru lokalne skupnosti, pridobitev energetskih izkaznic skladno z zahtevami zakonodaje in nakup opreme skladno s Pravilnikom o nabavi uniforme, osebne varovalne opreme, delovne opreme in tehnične opreme delavcev JZ TNP na podlagi sklepov komisije za opremo

Omenjene naloge bomo glede na dokončna finančna izhodišča vključili v končni program dela 2015 in o njih poročali v zaključnem poročilu za 2015. Tudi v izkazih v finančnem poročilu so kot osnova za izračun indeksov uporabljeni podatki iz zadnjega osnutka programa dela in finančnega načrta za leto 2015

Pri kazalnikih so bili nekateri v celoti izvedeni v prvi polovici leta, nekateri pa delno oziroma še niso bili izvedeni zaradi dinamike izvajanja določenih nalog (npr. pri nalogah, ki so vezane na terensko delo, poletno sezono, na odprtje Centra TNP Bohinj), zato delne realizacije ali neizvedene realizacije nismo posebej komentirali.

2 CILJI DELOVANJA JZ TNP IN PRIORITETE UPRAVLJANJA ZA LETO 2015

Vizija JZ TNP je, da zavarovano območje TNP postane vzoren primer uspešnega usklajevanja naravovarstvenih, gospodarskih, rekreacijskih in družbeno-kulturnih interesov s skupnim ciljem: zagotavljati ohranjeno naravo, okolje in kulturno dediščino ter spodbujati sonaravni razvoj Julijskih Alp za prihodnje generacije.

V izhodiščih MOP za pripravo programa dela in finančnega načrta za leto 2015 so opredeljene tri prednostne skupine nalog:

1. varstvene, upravljavske in nadzorne naloge (spremljanje stanja in izvajanje ukrepov za ohranjanje biotske raznovrstnosti in naravnih vrednot, izvajanje upravnih postopkov ter nadzora);
2. naloge urejanja obiska in ozaveščanja javnosti (redno delovanje informacijskih središč, v letu 2015 je poudarek na vzpostavljanju informacijskega središča v Bohinju);
3. razvojne naloge (sodelovanje z lokalnimi skupnostmi in drugimi razvojnimi deležniki, vključevanje v razvojne programe in projekte tekoče finančne perspektive).

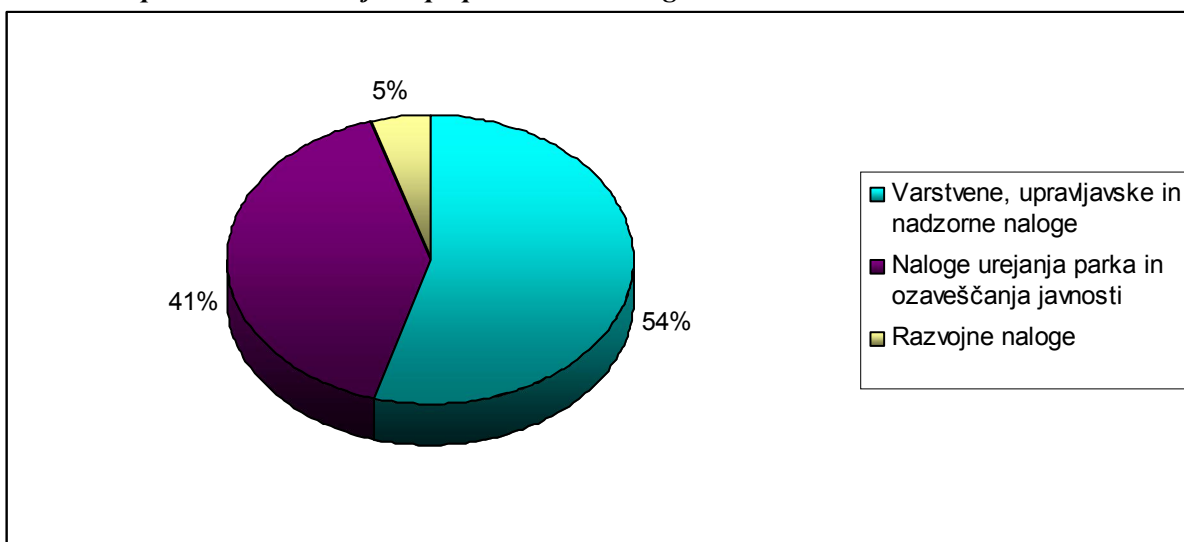
Vse naloge so razvrščene v te tri skupine. Pri vsaki nalogi je pripadnost prioritetni skupini označena pri oznaki 'Vrsta naloge', razvidna pa je tudi v tabelarnem pregledu v prilogi (Tabela 9).

Za izvajanje varstvenih in upravljavskih ter nadzornih nalog je zavod v obdobju januar – junij 2015 porabil 54 % delovnih ur zaposlenih in 39 % finančnih sredstev.

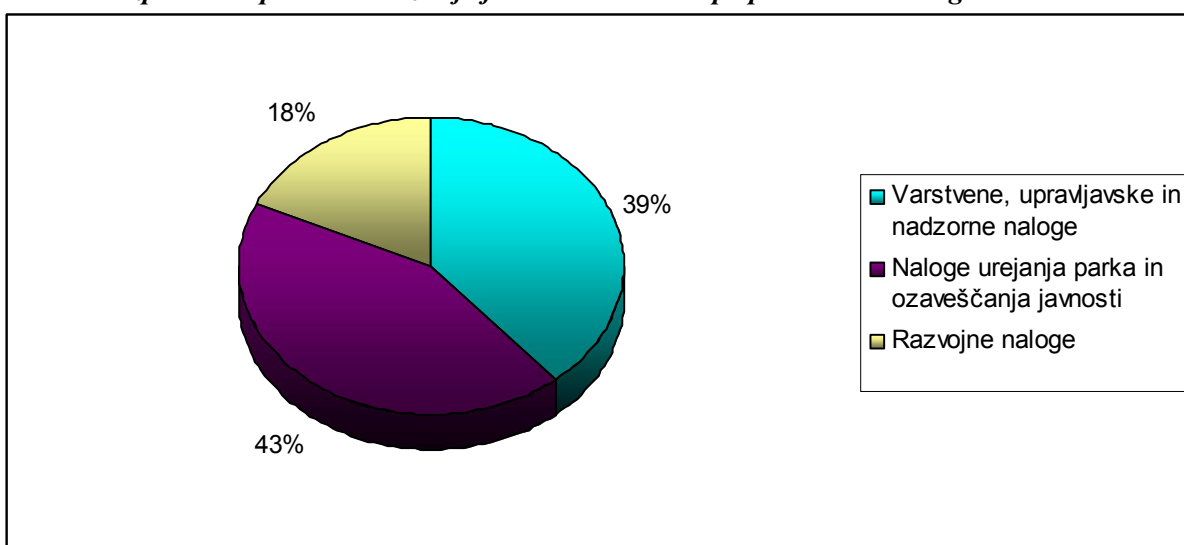
Za izvajanje nalog urejanja obiska in ozaveščanja javnosti je zavod v obdobju januar – junij 2015 porabil 41 % delovnih ur zaposlenih in 43 % finančnih sredstev.

Za izvajanje razvojnih nalog je zavod v obdobju januar – junij 2015 porabil 5 % delovnih ur zaposlenih in 18 % finančnih sredstev.

Slika 1: Razporeditev realizacije ur po prioriteth nalogah

Slika 2: Razporeditev porabe realizacije finančnih sredstev po prioriteth nalogah

VARSTVENI CILJI ZAVAROVANEGA OBMOČJA ZA LETO 2015

Spremljanje stanja na področju naravnih vrednot ne kaže bistvenih sprememb, ki bi zahtevale posebne ukrepe v tem letu. Z analizo v letu 2014 smo ugotovili, da je v uradnih evidencah topologija naravnih vrednot v več primerih napačna, kar lahko vodi do zapletov pri postopkih, zato bomo v letu 2015 skupaj z ZRSVN sprožili postopke sprememb za ureditev stanja. V letu 2015 bo potekal pregled stanja naravnih vrednot skladno s protokolom, pripravljenim v letu 2014.

Za področje biotske raznovrstnosti prvenstveno spremljamo stanje določenih vrst in habitatnih tipov (ciljne vrste območja Natura 2000, večji sesalci, divji petelin, ruševca, belka) ter pojavljanje invazivnih tujerodnih vrst. Zaradi aktualnih dogajanj na območju Vogla (urejanje smučišča) bomo okrepili monitoring ruševca ter usmerili na to območje. Ugotovljamo, da so grožnje zaradi človekovih dejavnosti na območju parka neenakomerno porazdeljene, splošen trend je povečevanje možnosti motenj zaradi večanja in razpršenosti obiska, kakor tudi stalnejše prisotnosti človeka (v dnevnem in tudi letnem času). V skladu z možnostmi bomo s krajevnimi deležniki delovali na umirjanju prometa/obiska (obseg je odvisen glede na možna projektna sredstva), nadzoru, vzgajanju in usmerjanju obiskovalcev.

Na področju kulturne dediščine kot prednostni varstveni cilj zasledujemo svetovanje investitorjem pred začetkom gradenj - v fazi pridobivanja potrebnih dovoljenj. Še naprej bomo sodelovali s pristojnim strokovnim zavodom in skupno svetovali s področja kulturne dediščine, po potrebi vključevali območno pristojno upravno enoto ter svetovali tudi v sklopu terenskih pisarn.

Vsebine kulturne dediščine bomo vključevali v pripravo strokovnih mnenj, ki se nanašajo na gradnje objektov. Prizadevali si bomo, da bodo gradnje skladne z lokalno značilno stavbno tipologijo.

Spremljanje stanja enot nepremične kulturne dediščine, ki so vpisane v register, bo potekalo skladno z načrtom, pripravljenim v letu 2014. Pri tem bosta med 30 enot kulturne dediščine, za katere se načrtuje pregled stanja v letu 2015, vključeni vsaj ena izmed planin in naselje Studor.

Pomembno področje bo tudi vzpostavljanje informacijskega središča v Bohinju, namenjen stalnejši in boljši prisotnosti uprave TNP na območju, kjer je največ prebivalcev ter na ta način predvsem preprečevati za biotsko raznovrstnost škodljive posege in dejavnosti.

Največji vpliv na biotsko raznovrstnost imata kmetijstvo in gozdarstvo. Na področju kmetijstva bomo spodbujali ekstenzivne trajnostne rabe (program razvoja podeželja) na področju gozdarstva pa vključevanje varstvenih ciljev/ukrepov/režimov v gozdno gospodarsko načrtovanje ter izvajanje, v skladu z Načrtom upravljanja.

Ključno je kakovostno in učinkovito delovanje nadzorne službe, zato je ta dejavnost stalnica prednostnih ciljev. Z rednim dodatnim usposabljanjem na področju vsebin biotske raznovrstnosti in tudi upravnega nadzora bomo nadgrajevali standard nadzorne službe.

Glavni cilji programa dela in upravljanja za leto 2015 so:

- izvajanje javnih nalog in pooblastil;
- finančna konsolidacija poslovanja in njena večja transparentnost ter krepitev ugleda JZ TNP;
- sodelovanje pri sprejemu predloga načrta upravljanja TNP na Vladi RS in njegovo izvajanje v okviru določenega finančnega okvira;
- izvajanje Programa upravljanja z območji Natura 2000 v Sloveniji (2015 – 2020);
- izvajanje upravljaljskih ukrepov za najbolj ogrožene vrste in habitatne tipe;
- usklajevanje strokovnih izhodišč za akcijski načrt za velikega petelina;

- vzdrževanje podatkovnih baz, nadaljnje vzpostavljanje ustreznih povezav, izmenjava podatkov z javnimi zavodi s področja varstva narave o vrstah in habitatnih tipih na območju TNP;
- interno usposabljanje nadzorne, informacijske in vodniške službe, o naravovarstvenih vsebinah TNP (naravna in kulturna dediščina, Natura 2000, biotska raznovrstnost, vključno s tujerodnimi invazivnimi vrstami);
- povečanje delovanja na področju svetovanja na terenu, ob parkovnih dogodkih, srečanja z domačini ipd.;
- povečanje aktivnosti na področju promocijsko tržne dejavnosti s ciljem boljše vertikalne povezanosti med informacijskimi središči TNP ter njenim okoljem, ki vključuje okrepljeno sodelovanje z lokalno skupnostjo, lokalnimi turističnimi organizacijami ter razvojnimi agencijami in podjetji na širšem območju TNP, kar bo v prihodnosti posledično vplivalo na povečanje prihodkov TNP kot tudi ostalih vključenih deležnikov. Prihodek iz promocijsko tržne dejavnosti se bo namenil za razvoj promocijsko tržne dejavnosti na TNP;
- aktivnejše pridobivanje novih artiklov domače obrti ter slovenskih podjetji za prodajo na prodajnih mestih TNP z logotipom TNP;
- aktivnejše delovanje na področju razvojno raziskovalne dejavnosti TNP s ciljem ustanovitve raziskovalne skupine, uspešnih prijav, sodelovanja in skrbnega izvajanja projektov ter razvojnih usmeritev javnega zavoda na podlagi 10., 11., in 56. člen ZTNP-1.
- aktivnejše sodelovanje z ustanoviteljem, vzgojno-izobraževalnimi in znanstveno-raziskovalnimi ustanovami ter podjetji doma in v tujini;
- dokončanje gradnje in vzpostavitev delovanja večnamenskega informacijskega središča v Bohinju.

3 VSEBINSKI PREGLED NALOG

Oštevilčenje nalog je zaradi lažje primerljivosti enako kot v programu dela 2016.

5 IZVAJANJE REDNIH NALOG JAVNE SLUŽBE NA PODROČJU UPRAVLJANJA NARODNEGA PARKA

5.1 Pravne podlage in programski dokumenti

Vrsta naloge: 1/2/3

Pravna podlaga:

ZON: 133. člen – drugi odstavek

ZTNP-1: 10. člen – drugi odstavek; 22. člen – prvi odstavek; 42. člen – 1. točka prvega odstavka; 49. člen – drugi odstavek; 50. člen; 51. člen

Kratek opis:

Učinkovito upravljanje narodnega parka in celovito izvajanje z ZTNP-1 določenih nalog je vzročno posledično povezano z ustreznimi pravno-sistemskimi in programsko-vsebinskimi podlagami.

Dolgoročni cilj:

Učinkovito upravljanje zavarovanega območja in celovito izvajanje ZTNP-1.

Načrtovane aktivnosti v letu 2015 (letni cilj):

- sodelovanje pri pripravi vladne uredbe o načrtu upravljanja (uskladitev strokovnega predloga z razpoložljivimi finančnimi viri in kadrovskimi možnostmi, oblikovanje stališč k pripombam iz javne obravnave, pomoč pri usklajevanju v okviru medsektorskega usklajevanja predloga),
- spremljanje in sodelovanje pri spremembah predpisov s področij vsebin ZTNP-1,
- sodelovanje pri pripravi razvojnih programov,
- koordinacija operativnega izvajanja 10. in 11. člena ZTNP-1.

Izvedene aktivnosti v prvi polovici leta 2015:

Na področju postopka priprave NU TNP je bilo opravljeno obsežno delo v procesu priprave – vsebinski pregled, dopolnjevanje in urejanje posameznih poglavij gradiva (analitična izhodišča, upravljavski cilji in naloge, finančno vrednotenje, podrobni varstveni režimi, varstvene in razvojne usmeritve za dejavnosti, kazalniki ter priloge s kartografskimi prikazi) kot tudi v procesu usklajevanja znotraj JZ TNP ter s pristojnim ministrstvom in ostalimi sektorji. JZ TNP se je udeleževal usklajevalnih sestankov s pristojnim ministrstvom ter ZRSVN in drugimi institucijami na Bledu in v Ljubljani (21. 1. 2015, 23. 2. 2015, 2. 3. 2015, 16. 3. 2015, 24. 3. 2015, 27. 3. 2015, 14. 4. 2015, 22. 4. 2015, 23. 4. 2015, 19. 5. 2015 in 26. 5. 2015). Dopolnjeni predlog NU je obravnaval strokovni svet (21. 1. 2015), prav tako je bil predstavljen na seji Sveta TNP (28. 1. 2015). V parkovnih lokalnih skupnostih (Bovec, Kranjska Gora, Bohinjska Bistrica in Stara Fužina) so bili izvedeni štirje posveti oz. okrogle mize s predstavitevjo dopolnjenega predloga NU, vsebina NU je bila predstavljena tudi zaposlenim v JZ TNP (30. 3. 2015). Po posredovanju pripomb, ki so jih k predlogu NU podale parkovne lokalne skupnosti in strokovne organizacije, je bil opravljen pregled pripomb in pripravljeno gradivo z oblikovanimi stališči JZ TNP. O poteku priprave je bil informiran tudi Svet TNP na seji 1. 4. 2015.

Med nalogami, ki izhajajo iz določb ZTNP-1, je JZ TNP:

- dopolnjeval predlog uskladitve zunanje meje in meje varstvenih območij TNP, skladno z zahtevami pristojnega ministrstva, opravljeni so bili tudi predstavitevni in usklajevalni sestanki,
- sodeloval pri pripravi in dopolnjevanju strokovnih podlag za sklep ministrstva o določitvi obsega obstoječih smučišč in kampa (pridobitev in preveritev upravnih dovoljenj, pregled veljavnih prostorskih aktov v letu 2010, zemljiških katastrskih podatkov, izdelava kartografskih prikazov in izračun površinskega obsega),
- sodeloval na sestankih (3. 2. 2015 in 11. 2. 2015) v zvezi z določitvijo območja DPN Vogel in potrebnih strokovnih podlag (pregled in vrednotenje naravovarstveno pomembnih vsebin na območju načrtovane širitve smučišča ter usklajevanje z ZRSVN),
- sodeloval z MOP pri implementaciji posameznih določil ZTNP-1 (izjeme upravljavca, uporaba motornih sani, prekrškovi del neposrednega nadzora v naravi, organizacija prireditve v povezavi z vožnjo s kolesi ...).

V postopku oblikovanja sanacijskih in omilitvenih ukrepov za območje Rudnega polja na Pokljuki je JZ TNP intenzivno sodeloval s pristojnim ministrstvom (Sektor za CPVO) pri pripravi dopolnitev Poročila o vplivih na okolje za posege, dejavnosti in ravnanja na območju Rudnega polja na Pokljuki v okviru postopka priprave in sprejetja OPN Bohinj. Pripravljenih je bilo več mnenj s stališči ter pripombami in predlogi za dopolnitev poročila in odloka o OPN, JZ TNP pa je sodeloval tudi na več usklajevalnih sestankih ministrstva (12. 1. 2015, 16. 5. 2015 in 3. 6. 2015). JZ TNP je bil vključen v pripravo stališč k pripombam na javno obravnavan dopolnjeni osnutek OPN (priprava pisnih stališč, predvsem v zvezi z opredelitvijo omejitev za prireditve, z varstvenimi režimi v mirnih območjih, z omejitvami helikopterskih preletov).

Sodelavka strokovne službe je pripravila gradivo in sodelovala na 13. nujni seji Odbora za infrastrukturo, okolje in prostor Državnega zbora: Uresničevanje zavez iz OP odvajanja in čiščenja komunalne odpadne vode (Ljubljana, 12. 5. 2015).

Sodelujoče institucije:

MOP, MGRT, MK in druga ministrstva, ZRSVN, ZVKDS, ZGS, ZZRS, SVRK

Kazalniki učinkovitosti izvajanja nalog:

– pravočasnost izdelave vseh strokovnih nalog in izvedbe opravil v postopku priprave predloga NU in sprejemanja uredbe o NU (delež izdanih strokovnih podlag v predpisanem roku glede na ciljno vrednost	DA – vse strokovne podlage in njihove dopolnitve so bile pripravljene v rokih (100 %).
--	--

100 %),	
– pravočasnost priprave gradiv za izvajanja ZTNP-1, vključno za razvojne usmeritve (delež izdelanih gradiv v predpisanem roku glede na ciljno vrednost 100 %),	DA – vsa gradiva so bila pripravljena v rokih (100 %). Razvojne vsebine ZTNP-1 in dopoljenega predloga NU so bile ustrezno umeščene v operacije integriranega pristopa predlog izvedbenega načrta operativnega programa za kohezijo (INOP) za območje TNP.
– pravočasnost izdelave izhodišč, mnenj in gradiv za razvojne dokumente ter spremembe in dopolnitve predpisov z vsebinskih področij dela JZ TNP (delež pripravljenih izhodišč, mnenj v predpisanem roku glede na ciljno vrednost 100 %).	DA – vsa gradiva so bila preučena skladno s terminskimi načrti njihovih pripravljavcev (100 %).

Nosilec naloge:	direktor	Realizacija jan-jun 2015
Število zaposlenih na nalogi:	8	6
Skupno število ur:	2.690	855
A. Stroški dela:	81.731 €	17.833 €
B. Splošni materialni stroški:	7.306 €	1.978 €
C. Finančna sredstva za nalogo:	0 €	0 €
D. Investicije:	0 €	0 €

5.2 Sodelovanje pri pripravi smernic in mnenj ter pogojev in soglasij

5.2.1 Sodelovanje pri pripravi naravovarstvenih smernic in smernic za varstvo in ohranitev kulturne dediščine

Vrsta naloge: 1

Pravna podlaga:

ZON: 133. člen – 6. točka drugega odstavka

ZTNP-1: 29. člen – prvi in drugi odstavek; 42. člen – 5. točka prvega odstavka

Kratek opis:

Pri prostorskem in sektorskem načrtovanju sodeluje JZ TNP s strokovnimi podlagami v postopku priprave naravovarstvenih smernic z ZRSVN (OE Kranj in Nova Gorica), ki deluje kot pristojna strokovna organizacija na področju ohranjanja narave in je v skladu z ZON odgovorna za njihovo pripravo. Vključevanje naravovarstvenih vsebin v pripravo strokovnih podlag JZ TNP poteka usklajeno s Strokovno službo upravljavca narodnega parka.

Dolgoročni cilj:

Ustrezno vključevanje varstvenih in razvojnih usmeritev za doseganje ciljev, opredeljenih z ZTNP-1 in NU (oz. ZUS) TNP.

Načrtovane aktivnosti v letu 2015 (letni cilj):

- priprava strokovnih podlag za naravovarstvene smernice k 3-4 sektorskim načrtom v zvezi z rabo naravnih virov v narodnem parku (gozdnogospodarski, lovskoupravljavski in ribiškokogjitveni načrti) ter sodelovanje v postopkih usklajevanja,
- priprava strokovnih podlag za naravovarstvene smernice in smernice za varstvo in ohranitev kulturne dediščine k 3 prostorskim načrtom v narodnem parku (DPN, OPN, OPPN) ter sodelovanje v postopkih usklajevanja.

Izvedene aktivnosti v prvi polovici leta 2015:

V prvi polovici leta 2015 so potekale aktivnosti JZ TNP pri vsebinskem usklajevanju osnutka naravovarstvenih smernic ZRSVN v postopku obnove GGN GGE Mežakla (2015-2024), oblikovane in posredovane na ZRSVN pa so bile tudi strokovne podlage za pripravo naravovarstvenih smernic za obnovo GGN GGE Baška grapa (2015-2024). V zvezi z GGN GGE Mežakla je vsebinska uskladitev osnutka naravovarstvenih smernic potekala med JZ TNP in pristojno območno enoto ZRSVN kot tudi z ZGS in lastniki gozdov na skupnih usklajevalnih delavnicah (Bled, 20. 2. 2015, Kranj, 16. 4. 2015, Bled, 20. 4. 2015). Na pobudo JZ TNP je bil tudi izveden poseben sestanek med ZGS, ZRSVN, DOPPS in JZ TNP za uskladitev mirnih območij z rastišči divjega petelina na Mežakli (Bled, 14. 4. 2015), na pobudo največjega zasebnega lastnika gozdov na Mežakli pa sestanek o dejanskem zagotavljanju nadomestil zaradi omejene ali prilagojene rabe gozdov (Bled, 10. 6. 2015).

JZ TNP je sodeloval v postopkih usklajevanja in priprave dodatnih mnenj k pripombam iz prve javne obravnave osnutka OPN Bohinj ter pripravi stališč k dopolnjenemu osnutku pred drugo javno obravnavo; po opravljeni obravnavi pa je sodeloval pri oblikovanju stališč k pripombam.

Sodelujoče institucije:

ZRSVN (osrednja enota), ZRSVN OE Kranj, ZRSVN OE Nova Gorica, ZGS OE Bled, ZGS OE Tolmin, ZZRS; MOP Sektor za CPVO

Kazalniki učinkovitosti izvajanja nalog:

– pravočasnost priprave strokovnih podlag – delež izdanih strokovnih podlag v predpisanem roku glede na ciljno vrednost (100 %),	DA – vse naloge javnega zavoda so izvedene skladno s terminskimi načrti pripravljavcev načrtov in smernic (100 %)
– število pripravljenih strokovnih podlag in dopolnitev ter mnenj v letu 2015 (predvidoma 6).	1 (strokovne podlage GGN GGE Baška grapa) + 1 (uskladitev NV smernic GGN GGE Mežakla) 2 (mnenji k dopolnjenemu osnutku OPN Bohinj – za del, ki se nanaša na območje Rudnega polja)

Nosilec naloge:	Igor Zakotnik	Realizacija jan-jun 2015
Število zaposlenih na nalogi:	4	3
Skupno število ur:	220	124
A. Stroški dela:	4.557 €	2.641 €
B. Splošni materialni stroški:	608 €	289 €
C. Finančna sredstva za nalogo:	0 €	0 €
D. Investicije:	0 €	0 €

5.2.2 Sodelovanje pri pripravi naravovarstvenih in kulturnovarstvenih pogojev in soglasij

Vrsta naloge: 1

Pravna podlaga:

ZON: 133. člen – 7. in 13. točka drugega odstavka

ZTNP-1: 30. člen – peti odstavek; 42. člen – 6.,14. in 17. točka prvega odstavka; 46. člen – 4. točka prvega odstavka

Kratek opis:

V postopku izdaje naravovarstvenih in kulturnovarstvenih pogojev oz. naravovarstvenega in kulturnovarstvenega soglasja JZ TNP sodeluje s strokovnim mnenjem pri gradnjah in drugih posegih v

prostor ter posegih v naravo. V mnenju so podana izhodišča in usmeritve k dopustnim posegom oz. utemeljitve v primeru negativnega mnenja, ki izhajajo iz varstvenega režima in pravil ravnanj, skladno z ZTNP in NU (ZUS). Mnenja se posredujejo MOP – ARSO ter območnima enotama ZVKDS in ZRSVN ter po potrebi še kateri drugi organizaciji.

Dolgoročni cilj:

Zagotavljanje doseganja z ZTNP-1 in NU TNP opredeljenih ciljev zavarovanega območja (spoštovanje varstvenih režimov, upoštevanje pravil ravnanja ter varstvenih in razvojnih usmeritev). Gradnja objektov se načrtuje in izvaja ob upoštevanju značilnosti stavbne tipologije.

Načrtovane aktivnosti v letu 2015 (letni cilj):

- priprava mnenj (ob upoštevanju večletnega povprečja se pričakuje 180-200 zahtevkov) vključno s terenskimi ogledi in fotodokumentiranjem,
- svetovanje strankam glede gradenj in drugih posegov v prostor (terenski ogledi, predhodna mnenja in usmeritve), s posebnim poudarkom na svetovanju, osveščanju prebivalcev glede odvajanja in čiščenja odpadnih voda,
- svetovanje strankam z ogledi v okviru terenskih pisarn,
- spremljanje poteka gradnje zahtevnejših objektov v posameznih fazah,
- sodelovanje z lokalnimi skupnostmi, upravnimi enotami, ministrstvi (MOP, MK).

Sodelujoče institucije:

parkovne lokalne skupnosti, upravne enote, ministrstva (MOP, MK), ZRSVN, ZVKDS, ZGS, ZZRS, komunalna podjetja, pašne in agrarne skupnosti, PZS in planinska društva ...

Izvedene aktivnosti v prvi polovici leta 2015:

- priprava mnenj k posegom v prostor, terenski ogledi,
- priprava odstopov vlog strank za gradnje pristojnim institucijam,
- informacije javnega značaja (priprava gradiva, zahtevki zanje),
- svetovanje investitorjem glede posegov v prostor (na JZTNP, na terenu, nekatera v sodelovanju z UE Radovljica, ZVKDS, ZRSVN),
- sodelovanje z različnimi inštitucijami in upravnimi enotami,
- fotodokumentacija, urejanje arhiva,
- uradne ure Oddelka za prostor za domačine zunaj uprave TNP (svetovalni pisarni v maju in juniju: Koprivnik v Bohinju, Stara Fužina),
- spremljanje problematike odvajanja in čiščenja odpadnih voda (posveti, postopki spremembe področnih predpisov, možnosti financiranja in usklajevanje projektnih idej).

V posameznih postopkih priprave mnenj je s preveritvijo dopustnosti posegov in ravnanj sodeloval tudi OVN (npr. izgradnja gozdnih vlak, izvedba del na daljnovodu Kranjska Gora - Jesenice).

S področja dela (in v povezavi s poglavjem 5.6) so se posamezni sodelavci udeležili:

- Primorskih vodnih dnevov: Interdisciplinarno upravljanje voda in črpanje evropskih sredstev 2014 – 2020 (Nova Gorica, 12.02.2015),
- strokovnega srečanja »Pravilna izbira lesa, obdelava in zaščita lesa« (Ljubljana, Biotehniška fakulteta, 12. 3. 2015),
- posveta in okrogle mize o trajnostni gradnji (Tolmin, PRC, 11. 6. 2015).

Kazalniki učinkovitosti izvajanja nalog:

– pravočasnost odločanja v upravnih postopkih (delež izdanih mnenj v predpisanem roku glede na ciljno vrednost 100 %),	DA (100%)
– zagotovitev prisotnosti zaposlenega s področja oddelka za prostor v terenskih pisarnah v Stari Fužini (oz. v okviru stalnejše	DA (4 dni: maj in junij)

prisotnosti službe v Bohinjki) in na Koprivniku v Bohinju (enkrat mesečno od vključno meseca maja do vključno meseca oktobra – 12 svetovalnih dni),	
– obseg svetovanja (delež izvedenih svetovanj glede na število zainteresiranih (%).	DA (100%)

Nosilec naloge:	Tea Lukan Klavžer	Realizacija jan-jun 2015
Število zaposlenih na nalogi:	5	5
Skupno število ur:	3.720	1.632
A. Stroški dela:	67.164 €	29.153 €
B. Splošni materialni stroški:	5.579 €	3.775 €
C. Finančna sredstva za nalogo:	0 €	0 €
D. Investicije:	0 €	0 €

5.2.3 Spremljanje stanja na področju gradenj

Vrsta naloge: 1

Pravna podlaga:

ZON: 133. člen – 7. in 13. točka drugega odstavka ter tretji odstavek
 ZTNP-1: 46. člen – 1. točka prvega odstavka, 59. člen, 5., 6. in 7. odstavek

Kratek opis:

JZ TNP je na podlagi javnega pooblastila zadolžen za izvajanje neposrednega nadzora na območju narodnega parka (46. člen, 1. točka prvega odstavka ZTNP-1) na področju graditve objektov in posegov v prostor. Preverja se upoštevanje pogojev v izdanih naravovarstvenih in kulturnovarstvenih soglasjih (pri katerih upravljevec sodeluje z mnenjem) pri izvedbi posegov v prostoru.

Dolgoročni cilj:

Graditelji bodo dobro ozaveščeni. Primeri nelegalnih (nedovoljenih, neskladnih) gradenj in drugih posegov v prostor naj bi upadalo. Posamične primere bodo pristojne inšpekcijske službe sprotno in učinkovito obravnavale, nesprejemljivi posegi pa bodo sanirani oziroma odstranjeni. Gradnja objektov se načrtuje in izvaja ob upoštevanju značilnosti stavbne tipologije.

Načrtovane aktivnosti v letu 2015 (letni cilj):

- redno spremljanje stanja na področju gradenj in drugih posegov v prostor z ozaveščanjem strank, pooblaščenec, izdelovalcev dokumentacij,
- sodelovanje z IRSOP (gradbena inšpekcija ter inšpekcija za okolje in naravo).

Izvedene aktivnosti v prvi polovici leta 2015:

- spremljanje stanja na področju gradenj in drugih posegov v prostor z ozaveščanjem strank,
- izvedba skupnih terenskih ogledov z gradbenim inšpektorjem v Zgornjem Posočju,
- sodelovanje z IRSOP – sestanek z gradbeno inšpekcijo (Bled, 2. 6. 2015),
- obvestila investitorjem glede neskladnosti posegov oz. pridobitve ustreznih soglasij k začetim gradnjam.

Sodelujoče institucije:

IRSOP/gradbena inšpekcija ter inšpekcija za okolje in naravo

Kazalniki učinkovitosti izvajanja nalog:

svetovanje vsem zainteresiranim strankam – delež opravljenih svetovanj glede na ciljno	DA (100%)
--	-----------

vrednost (100 %)	
obseg posredovanih obvestil in seznanitev pristojnim inšpekcijskim službam (delež seznanitev glede na število z nadzorom ugotovljenih predvidoma nelegalnih gradenj (glede na ciljno vrednost (100 %))	DA (100%)

Nosilec naloge:	Tea Lukan Klavžer	Realizacija jan-jun 2015
Število zaposlenih na nalogi:	4	4
Skupno število ur:	200	113
A. Stroški dela:	4.008 €	2.416 €
B. Splošni materialni stroški:	426 €	261 €
C. Finančna sredstva za nalogo:	0 €	0 €
D. Investicije:	0 €	0 €

5.2.4 Izdaja soglasij upravljavca narodnega parka

Vrsta naloge: 1

Pravna podlaga:

ZON: 133. člen – 7. točka drugega odstavka

ZTNP-1: 31. člen – prvi odstavek; 46. člen – 4. točka prvega odstavka

Kratek opis:

JZ TNP je po ZTNP-1 pristojni soglasodajalec za nekatera ravnanja, katerih izvedba je na območju TNP ob upoštevanju predpisanih varstvenih režimov omejena ali prepovedana. Ravnanja, za katera je treba pridobiti soglasje javnega zavoda in so vsebinsko povezana z delom strokovne službe, so:

- znanstvene raziskave (vezane na neživo in živo naravo),
- odvzemi živali, rastlin in gliv prostoživečih vrst, ki niso zavarovane po predpisih, ki urejajo ohranjanje narave, in niso divjad ali ribe, iz narave,
- odvzemi mineralov in fosilov v izobraževalne ali znanstvene namene,
- odvzemi mivke, peska in proda iz strug vodotokov ter vodnih in priobalnih zemljišč,
- letenje z motornimi zrakoplovi za potrebe geodetskega, filmskega ter dokumentarnega snemanja in znanstvene raziskave,
- vzletanje in pristajanje z jadralnimi padali, zmaji ali baloni,
- turistične, športne in rekreacijske dejavnosti na vodotokih in stoječih vodah, ki niso ribolov po predpisih, ki urejajo sladkovodno ribištvo,
- prirejanje javnih shodov, prireditev in športnih tekmovanj (v osrednjem območju narodnega parka),
- šotorjenje in taborjenje zunaj za to določenih mest,
- uporaba motornih sani in drugih vozil na motorni pogon za vožnjo po snegu in ledu v primerih, določenih z ZTNP-1,
- postavljanje znakov za označevanje zgodovinskih in tematskih poti,
- snemanje filmov, videospotov in videoproduktov za javno predvajanje,
- odvzemi rastlin prostoživečih vrst, vključno z glivami, v komercialne namene.

Dolgoročni cilj:

Zagotavljanje doseganja z ZTNP-1 in NU (oz. ZUS) TNP opredeljenih ciljev zavarovanega območja (spoštovanje varstvenih režimov, upoštevanje pravil ravnanja, pogojev).

Načrtovane aktivnosti v letu 2015 (letni cilj):

- vodenje postopkov izdaje soglasij,

- svetovanje izvajalcem dejavnosti in usklajevanje z različnimi deležniki – nosilci dejavnosti, ravnanj ali posegov,
- spremljanje izvajanja in stanja na podlagi izdanih soglasij k dejavnostim, ravnanjem ali posegom.

Izvedene aktivnosti v prvi polovici leta 2015:

JZ TNP je vodil 71 postopkov izdaje soglasij (57) in mnenj oz. odgovorov (14), in sicer za:

- znanstvene raziskave: 3,
- odvzemi mineralov in fosilov v izobraževalne ali znanstvene namene: 0,
- odvzemi živali prostoživečih vrst, ki niso zavarovane po predpisih, ki urejajo ohranjanje narave, in niso divjad ali ribe, iz narave za namene, določene s tem zakonom: 1,
- odvzemi mivke, peska in prod iz strug vodotokov ter vodnih in priobalnih zemljišč za namene, določene s tem zakonom: 0,
- letenje z motornimi zrakoplovi za potrebe geodetskega, filmskega ter dokumentarnega snemanja in znanstvene raziskave: 1,
- prirejanje javnih shodov, prireditev in športnih tekmovanj: 31 (17 soglasij in 14 mnenj oz. odgovorov),
- šotorjenje in taborjenje zunaj za to določenih mest: 6,
- turistične, športne in rekreacijske dejavnosti na vodotokih in stoječih vodah, ki niso ribolov po predpisih, ki urejajo sladkovodno ribištvo: 5,
- vzletanje in pristajanje z jadralnimi padali, zmaji ali baloni: 0,
- uporaba motornih sani in drugih vozil na motorni pogon za vožnjo po snegu in ledu v primerih, določenih s tem zakonom: 1,
- postavljanje znakov za označevanje zgodovinskih in tematskih poti: 0,
- snemanje filmov, videospotov in videoproduktov za javno predvajanje: 21,
- odvzemi rastlin prostoživečih vrst, vključno z glivami, v komercialne namene: 2.

Poleg neposrednega vodenja upravnih postopkov je aktivno posredoval informacije strankam o predpisanih obveznostih in dovoljenih ravnanjih v narodnem parku ter svetoval vlagateljem.

Sodelujoče institucije:

UL, ZRSVN, ZZRS

Kazalniki učinkovitosti izvajanja nalog:

– pravočasnost odločanja v upravnih postopkih – delež izdanih soglasij v predpisanem roku glede na ciljno vrednost (100 %),	DA, naloga je trajnega značaja in je bila v celoti in v predpisanih rokih uspešno izvedena (100 %).
– svetovanje vsem zainteresiranim (delež opravljenih svetovanj).	DA, skladno s potrebami strank so bila izvedena svetovanja - telefonsko, po elektronski pošti, v pisarni ali na terenu (100 %).

Nosilec naloge:	Igor Zakotnik	Realizacija jan-jun 2015
Število zaposlenih na nalogi:	6	
Skupno število ur:	550	281
A. Stroški dela:	7.641 €	4.731 €
B. Splošni materialni stroški:	962 €	650 €
C. Finančna sredstva za nalogo:	0 €	0 €
D. Investicije:	0 €	0 €

5.2.5 Izdaja mnenj upravljavca narodnega parka v postopkih drugih sektorjev

Vrsta naloge: 1

Pravna podlaga:

ZON: 133. člen – 7. točka drugega odstavka

ZTNP-1: 31. člen – tretji odstavek; 46. člen – drugi odstavek

Kratek opis:

Pristojnost JZ TNP je priprava mnenj v vseh postopkih, ki jih določajo predpisi drugih sektorjev in v katerih se uveljavlja pravna korist JZ TNP. Upoštevajoč vsebino dela so to predvsem postopki ARSO v zvezi z dovolitvijo izjemnih ravnanj z osebkami zavarovanih prostoživečih vrst, ki jih predpisujejo Uredba o zavarovanih prostoživečih živalskih vrstah, Uredba o zavarovanih prostoživečih rastlinskih vrstah in Uredba o zavarovanih prostoživečih vrstah gliv.

Dolgoročni cilj:

Zagotavljanje doseganja z ZTNP-1 in NU (oz. ZUS) TNP opredeljenih ciljev zavarovanega območja.

Načrtovane aktivnosti v letu 2015 (letni cilj):

- priprava mnenj v postopkih ARSO za dovolitev izjemnih ravnanj z živalmi, rastlinami in glivami zavarovanih prostoživečih vrst,
- sodelovanje na usklajevalnih sestankih in sklicanih ustnih obravnavah.

Izvedene aktivnosti v prvi polovici leta 2015:

V zvezi z vključevanjem v postopke izdaje upravnih aktov drugih sektorjev so bila pripravljena tri (3) mnenja za izdajo dovoljenja ARSO o sprejemljivosti izjemnih ravnanj z živalmi (2) in rastlin (1) zavarovanih prostoživečih vrst na območju narodnega parka.

Sodelujoče institucije:

ARSO, ZRSVN, NVO, ZGS, ZZRS

Kazalniki učinkovitosti izvajanja nalog:

– pravočasnost odločanja v upravnih postopkih – delež izdanih mnenj v predpisanem roku glede na ciljno vrednost (100 %).	DA – naloga je trajnega značaja in je bila v celoti in v predpisanih rokih uspešno izvedena (100 %).
---	--

Nosilec naloge:	Andrej Arih	Realizacija jan-jun 2015
Število zaposlenih na nalogi:	1	1
Skupno število ur:	40	9
A. Stroški dela:	648 €	141 €
B. Splošni materialni stroški:	206 €	21 €
C. Finančna sredstva za nalogo:	0 €	0 €
D. Investicije:	0 €	0 €

5.2.6 Izvajanje predkupne pravice države do nakupa nepremičnin v narodnem parku

Vrsta naloge: 1

Pravna podlaga:

ZON: 84. člen

ZTNP-1: 46. člen – 3. točka prvega odstavka; 47. člen

Kratek opis:

JZ TNP izvaja predkupno pravico države skladno z ZON in ZTNP-1. Država je v TNP predkupni upravičenec na gozdnih, vodnih, kmetijskih in tudi stavbnih zemljiščih. Prodajalec o nameravani prodaji zemljišča v zavarovanem območju obvesti JZ TNP, ki mu pošlje izjavo o uveljavljanju oziroma neuveljavljanju predkupne pravice.

Dolgoročni cilj:

Povečanje deleža državnih zemljišč oziroma povečanje deleža zemljišč v upravljanju JZ TNP. Izvajanje odkupa zemljišč v obsegu, ki je določen v NU – ob upoštevanju naravovarstvenega pomena zemljišč (prvo in drugo varstveno območje, ožja zavarovana območja, naravne vrednote, zemljišča s pomembnimi habitatnimi tipi, varovalni gozdovi in gozdni rezervati, mokrišča, mirna območja).

Načrtovane aktivnosti v letu 2015 (letni cilj):

Glede na finančno stanje sredstev za redno delovanje zavoda v letu 2015 ni načrtovan nakup zemljišč s predkupno pravico, ampak le izvedba postopkov:

- izvajanje predkupne pravice države do nakupa nepremičnin v TNP (glede na podatke iz preteklih let v letu 2015 pričakujemo okoli 100 ponudb za prodajo zemljišč),
- upravljanje z bazami podatkov.

Izvedene aktivnosti v prvi polovici leta 2015:

V prvem polletju je bilo pripravljeno 64 odgovorov o neuveljavljanju predkupne pravice v zavarovanem območju (1x ni bil predmet predkupne pravice, 1x odstop vloge, 8 x ponovna vloga, 54 odgovorov o neuveljavljanju predkupne pravice).

Vse vloge so se evidentirale v prostorski podatkovni bazi.

Kazalniki učinkovitosti izvajanja nalog:

– pravočasnost odločanja – delež izdanih izjav v predpisanem roku glede na ciljno vrednost (100 %),	DA (64% glede celoletno načrtovano vrednost; 100% glede na število prejetih vlog)
– svetovanje vsem zainteresiranim – delež opravljenih svetovanj glede na ciljno vrednost (100 %).	DA

Nosilec naloge:	Miha Marolt / Alenka Mencinger	Realizacija jan-jun 2015
Število zaposlenih na nalogi:	2	1
Skupno število ur:	350	59
A. Stroški dela:	4.310 €	606 €
B. Splošni materialni stroški:	362 €	136 €
C. Finančna sredstva za nalogo:	0 €	0 €
D. Investicije:	0 €	0 €

5.3 Spremljanje in analiziranje stanja narave ter izvajanje ukrepov varstva

5.3.1 Natura 2000 v TNP

Vrsta naloge: 1

Pravna podlaga:

ZON: 133. člen – 4. in 7. točka drugega odstavka

ZTNP-1: 42. člen – 4., 5. in 7. točka prvega odstavka; 44. člen – 5. točka; 46. člen – 5. točka prvega odstavka

Kratek opis:

Območje TNP je vključeno v evropsko ekološko omrežje Natura 2000, ki je ključni element skupne evropske naravovarstvene zakonodaje. Po Direktivi o habitatih so na območju narodnega parka določena tri posebna ohranitvena območja (POO): Julijske Alpe, Poključka barja in Radovna: most v Sr. Radovni – jez HE Vintgar. V skladu z Direktivo o pticah pa je območje narodnega parka z izjemo Bohinjskega jezera opredeljeno kot posebno območje varstva (POV) Julijci. S prenosom zahtev iz navedenih direktiv v slovenski pravni red ter operativnega programa, ki ga je v zvezi z izvajanjem Natura 2000 za obdobje 2007-2013 sprejela Vlada RS, so tudi za JZ TNP oblikovane ključne naloge, ki jih mora kot pristojni upravljavec zavarovanega območja izvesti za zagotavljanje ugodnega stanja evropsko pomembnih vrst in habitatnih tipov.

Dolgoročni cilj:

Ohranjanje ciljnih habitatnih tipov in vrst v ugodnem stanju, oz. doseganje ugodnega stanja za ciljne vrste in habitatne tipe, ki niso v tem stanju.

Načrtovane aktivnosti v letu 2015 (letni cilj):

- priprava terminskega načrta izvajanja varstvenih ukrepov, določenih v Programu upravljanja območij Natura 2000 za obdobje 2015-2020,
- redno vzdrževanje in dopolnjevanje evidence prostorskih podatkov o Natura 2000 habitatnih tipih, vključno z gorskimi ekstenzivnimi travniki in alpskimi rekami, zbranimi na podlagi rezultatov kartiranj, ki jih bo letu 2015 izvedel JZ TNP – v povezavi s točko 5.3.3 programa dela,
- redno dopolnjevanje prostorskih podatkov o razširjenosti kvalifikacijskih vrst ter nadaljevanje sistematičnih terenskih preverjanj znanih nahajališč izbranih rastlinskih vrst (lepi čoveljci (Martuljek, Trstje, Vrata, Kot, Krma, Krnica), alpska možina (Štuke), kratkodlakava popkoresa (Palec in Rdeči rob nad planino Lašca v Krnskem pogorju), enostavna mladomesečina (Malo polje), močvirski meček (Vogar, Rudnica)),
- priprava in izvedba načrta poostreženega naravovarstvenega ter inšpekcijskega nadzora na izbranih rastiščih lepega čoveljca v času cvetenja rastlin (OP N2000 2007-2013) – v povezavi s točko 5.9.1 programa dela,
- sodelovanje pri zbiranju prostorskih podatkov in spremljanju stanja izbranih kvalifikacijskih in drugih Natura 2000 živalskih vrst (divji petelin, rušavec, volk, veliki pupek, navadni koščak, belka) (v povezavi s točko 5.10.3) in monitoring ruševca na Voglu,
- koordinacija in sodelovanje pri preverjanju aktivnosti vseh znanih rastišč divjega petelina v narodnem parku (v povezavi s točko 5.10.3 programa dela),
- usklajevanje strokovnih izhodišč »Akcijskega načrta za divjega petelina na Pokljuki« (v primeru, sprejetja odločitve, da se akcijski načrt sprejme) s strokovnimi službami drugih ustanov in sodelovanje pri postopku sprejema načrta – v povezavi s točko 5.1 programa dela,
- opredelitev habitatnih dreves za ptiče na izbranem transektu v gozdnem prostoru Poključke (projekt recharge.green) – v povezavi s točko 7.2 programa dela,
- preučitev možnosti izvajanja preventivnih ukrepov za preprečevanje škode na premoženju na področju planinskega pašništva v TNP (tjavi medved, volk) – delno v povezavi s točko 7.4 programa dela,
- sodelovanje pri oblikovanju usmeritev rabe lesne biomase v energetske namene na ključnih območjih kvalifikacijskih Natura 2000 vrst in habitatnih tipov – v povezavi s točko 7.2 programa dela,
- vzpostavitev sistema za oddaljeno zbiranje podatkov in priprava informativnih gradiv za NNS,
- sodelovanje pri rednem izobraževanju naravovarstvenih nadzornikov s predstavitvijo za leto 2015 načrtovanega zbiranja terenskih podatkov o izbranih kvalifikacijskih Natura 2000 vrstah, habitatnih tipih in invazivnih vrstah,
- ozaveščanje deležnikov, zlasti z rednimi strokovnimi vodenji po aktivnih visokih barjih, pripravi obvestil za javnost, obveščanju medijev in sodelovanju s šolami,

- redno pridobivanje (ZRSVN, MOP) in posredovanje podatkov o Natura 2000 prostoživečih vrstah in habitatnih tipih.

Izvedene aktivnosti v prvi polovici leta 2015:

- V zvezi s sprejetim Programom upravljanja območij Natura 2000 (2015-2020) je bila zagotovljena udeležba na predstavitvenih delavnicah za sektorje gozdarstva in lovstva ter za upravljavce zavarovanih območij (Ljubljana, 6. 5. 2015, Škocjanske jame, 14. 5. 2015). V povezavi s točko 7.6 programa dela JZ TNP je bila na pobudo pristojnega ministrstva s strani JZ TNP oblikovana projektna ideja za prijavo projekta “Izboljšanje stanja vrst in habitatnih tipov v Triglavskem narodnem parku” v okviru VI. prednostne osi Operativnega programa za izvajanje evropske kohezijske politike v obdobju 2014-2020, v okviru katere naj bi se na izbranih območjih narodnega parka prednostno izvedli potrebni varstveni ukrepi za vzdrževanje ali izboljšanje stanja kvalifikacijskih vrst in habitatnih tipov. Kritično so bili tudi preverjeni v programu opredeljeni varstveni ukrepi in za nekatere izmed njih že tudi določen terminski načrt njihove izvedbe, celovito pa bo načrt oblikovan v drugi polovici leta 2015. JZ TNP je oblikoval katalog prostoživečih vrst Natura 2000, vključno z ovrednotenjem znanih pritiskov nanje.
- Kot redna naloga se dopolnjuje evidenca prostorskih podatkov o razširjenosti Natura 2000 vrst in habitatnih tipov. Tako je bilo v prvi polovici leta 2015 v evidenco JZ TNP vključeno 2.931 literaturnih podatkov o prostorski razširjenosti varstveno pomembnih vrst ptic, evidenca habitatnih tipov pa se bo v drugi polovici leta 2015 dopolnila po izvedbi nalog iz točke 5.3.3 programa dela.
- Na področju spremljanja stanja varstveno pomembnih vrst je bilo v prvi polovici leta 2015 izvedeno usklajeno preverjanje stanja aktivnosti znanih rastišč divjega petelina na območju narodnega parka. Pri terenskem preverjanju so poleg naravovarstvenih nadzornikov sodelovale tudi lovske družine, katerih lovišča v celoti ali deloma ležijo na zavarovanem območju. Evidentirani podatki so se zbirali na enotnem popisnem obrazcu in kartografskih prilogah, pripravljenih s strani javnega zavoda, njihova nadaljnja analiza pa bo izvedena v drugi polovici leta 2015. Zagotovljeno je bilo tudi celovito preverjanje stanja aktivnosti rastišč ruševca, še posebej na širšem območju Vogla. Pri izvajanju projekta Life WolfAlps (v povezavi s točko 7.4) je bilo s strani naravovarstvenih nadzornikov zagotovljeno celovito spremljanje stanja prisotnosti volka v narodnem parku, ki je potekalo v zimskem obdobju 2015 po t.i. snowtracking metodologiji. Izvajajo se tudi preventivni ukrepi za zaščito drobnice na izbranem kmetijskem gospodarstvu, ki vključujejo nočno ograjevanje živali s postavitvijo električne ograje in prostovoljni nadzor, ki ga izvajajo prostovoljci društva Dinaricum. V okviru projekta Life WolfAlps je bila naravovarstvenim nadzornikom tudi zagotovljena potrebna oprema (tablični računalniki) za oddaljeno zbiranje podatkov, ki se v letošnjem letu izvaja poskusno, v letu 2016 pa je načrtovan dokončen prehod na elektronsko evidentiranje pojavov v prostoru.
- Med rastlinskimi vrstami je bilo preverjeno stanje lepega čeveljca na znanih rastiščih v Krmi (2 lokaciji, 6 rastlin) in širšem območju Martuljka (104 lokacije, 707 rastlin), od katerih je bilo kar 49 lokacij tudi prvič opisanih. Za ohranitev rastišča lepega čeveljca v Martuljku se je tudi nadaljevala izvedba aktivnosti projekta Naturegio za ohranitev rastišča lepega čeveljca v Martuljku, vključno z oblikovanjem pobude za ZRSVN o opredelitvi dodatnih ukrepov v Programu upravljanja območij Natura 2000 (2015-2020) v zvezi s prilagojenim upravljanjem vodnih zemljišč z evidentiranimi rastišči lepega čeveljca, zagotovljena je bila poskusna namestitev števca za evidentiranje obiska in nabavljene tablice za označevanje varstvenih območij, skladno s celovito grafično podobo javnega zavoda.
- V okviru izvajanja projekta Naturegio za ohranitev rastišča lepega čeveljca v Martuljku je JZ TNP pripravil in vsebinsko uskladi navodila za poostren in usmerjen naravovarstveni nadzor na rastiščih v obdobju cvetenja rastlin. Skladno z njimi so potekale koordinacijske aktivnosti z nadzornimi organi in službami za izvajanje poostrenega nadzora, vključno z organizacijo in izvedbo terenskega sestanka (Gozd Martuljek, 12. 5. 2015). Na podlagi vsebinske in terminske uskladitve je v obdobju od 15. 5. 2015 do 10. 6. 2015 potekal poostren nadzor, ki so ga izvajali naravovarstveni nadzorniki JZ TNP, inšpektorji za okolje in naravo, policija in prostovoljci Planinskega društva Martuljk. Vzporedno z nadzornimi aktivnostmi je JZ TNP problematiko in

potrebnost varstva ogroženih prostoživečih rastlinskih vrst izpostavil tudi medijsko, to je s posebno objavo za javnost in intervjuji za radio in tiskane medije.

- Upravljanje Natura 2000 v TNP ter uravnavanje varstva in rabe sta bila med drugim predstavljena različnim interesnim skupinam, na primer tujim študentom agronomije (Francija), gozdarstva (Švedska), vladnim predstavnikom (Butan) ter lastnikom gozdov (Estonija).

Sodelujoče institucije:

MOP, ZRSVN, ZGS, NVO, AS

Kazalniki učinkovitosti izvajanja nalog:

– spremljanje stanja 8 kvalifikacijskih Natura 2000 prostoživečih vrst (divji petelin, ruševac, volk, lepi čevljc, alpska možina, kratkodlakava popkoresa, močvirski meček in enostavna mladomesečina),	izvedeno spremljanje stanja 4 vrst (divji petelin, ruševac, volk, lepi čevljc) (50 %)
– preverjenost 10 znanih rastišč izbranih kvalifikacijskih Natura 2000 prostoživečih rastlinskih vrst v narodnem parku po protokolu o monitoringu (lepi čevljc (Martuljek, Trstje, Vrata, Kot, Krma, Krnica), alpska možina (Štuke), kratkodlakava popkoresa (Palec in Rdeči rob nad planino Lašca v Krnskem pogorju), enostavna mladomesečina (Malo polje), močvirski meček (Vogar, Rudnica)),	preverjeni 2 rastišči lepega čevljca (Krma, Martuljek) (20 %)
– vzdrževanost prostorskih podatkov o habitatnih tipih, ki jih je zbral upravljavec narodnega parka (delež dejansko v evidenco vključenih podatkov, zbranih v letu 2015, glede na ciljno vrednost (100 %),	prostorski podatki bodo vključeni v evidenco javnega zavoda v drugi polovici leta 2015 (0 %)
– izdelan terminski načrt izvajanja varstvenih ukrepov Programa upravljanja območij Natura 2000 za obdobje 2014-2020 (DA/NE),	DA (delno)
– izvedba 2 delavnic za naravovarstvene nadzornike v zvezi s spremljanjem stanja Natura 2000 vrst,	V drugi polovici leta
– priprava 3 obvestil za javnost in medije, izvedba 5 strokovnih vodenj po naravoslovni učni poti Barje Goreljek.	pripravljeno 1 obvestilo za javnost o lepem čevljcu (33 %)

Nosilec naloge:	Andrej Arih	Realizacija jan-jun 2015
Število zaposlenih na nalogi:	23	23
Skupno število ur:	2.885	1.451
A. Stroški dela:	35.782 €	18.040 €
B. Splošni materialni stroški:	4.317 €	3.356 €
C. Finančna sredstva za nalogo:	0 €	0 €
D. Investicije:	0 €	0 €

5.3.2 Biotska raznovrstnost v narodnem parku

Vrsta naloge: 1

Pravna podlaga:

ZON: 133. člen – 4. in 7. točka drugega odstavka

ZTNP-1: 42. člen – 4., 5. in 7. točka prvega odstavka; 46. člen – 5. točka prvega odstavka

Kratek opis:

Glede na ugotovitve v NU in načrtovane aktivnosti, bomo o varstveno pomembnih prostoživečih vrstah ob spremljanju stanja dopolnjevali evidenco prostorskih podatkov, kakor tudi vnašanjem podatkov iz literaturnih virov. Na podlagi v letih 2013 in 2014 zbranih terenskih podatkov o habitatih in skupinah prostoživečih vrst bo izvedena podrobna analiza, nadaljevalo pa se bo tudi delo na obravnavi problematike nabiralništva gozdnih dobrin. Na tematskih delavnicah bo izpostavljena raba lesne biomase kot obnovljivega energetskega vira (v povezavi s poglavjem gozdarstvo), saj ima lesna biomasa ključen pomen za ohranjanje ugodnega stanja določenih ciljnih vrst omrežja Natura 2000, načrtovana je tudi inventarizacija rib izbranega visokogorskega jezera.

Dolgoročni cilj:

Ohranjanje ekosistemov in naravnih procesov, naravnih vrednot ter prostoživečih vrst in njihovih habitatov.

Načrtovane aktivnosti v letu 2015 (letni cilj):

- analiza v letih 2013 in 2014 zbranih terenskih podatkov o tleh in izbranih skupin prostoživečih vrst na izbranih popisnih ploskvah narodnega parka (glive, praprotnice in semenke, ptiči, hrošči, strige, mokrice) - projekt recharge.green (v povezavi s točko 7.2 programa dela),
- nadaljevanje aktivnosti v zvezi z vrednotenjem potenciala uspevanja izbranih, za nabiralništvo zanimivih gozdnih dobrin (gobe, borovnice) na izbranih popisnih ploskvah v gospodarskih gozdovih TNP,
- sodelovanje pri organizaciji in izvedbi delavnic za deležnike o problematiki rabe lesne biomase kot trajnostnim energetskega virom - projekt recharge.green (v povezavi s točko 7.2 programa dela),
- sodelovanje pri inventarizaciji ihtiografne visokogorskih jezer (Črno jezero),
- redno vzdrževanje evidence podatkov o prostoživečih vrstah, zbranih s strani OVN in NNS,
- dopolnjevanje evidence prostorskih podatkov o varstveno pomembnih prostoživečih vrstah iz literaturnih virov.

Izvedene aktivnosti v prvi polovici leta 2015:

- Oddelek je sodeloval pri aktivnostih mikoloških društev v zvezi z načrtovanim evidentiranjem višjih gliv v TNP v letu 2015. Nadaljevalo se je intenzivno delo po urejanju pisnih virov o biotski raznovrstnosti v TNP ter preučene možnosti enotnega pristopa pri vnosu podatkov v prostorsko evidenco JZ TNP, v zvezi s sodelovanjem z ZRSVN pa je bil organiziran redni letni sestanek javnih zavodov (Bled, 17. 3. 2015).
- V okviru projekta recharge.green (v povezavi z nalogo 7.2) so bila s strani zunanjih strokovnjakov pridobljena končna poročila o rezultatih terenskih inventarizacij, ki so predstavljena v strokovni publikaciji javnega zavoda Acta Triglavensia. Problematika gozdov, njihova naravovarstvena in ekonomska pomembnost je celovito predstavljena v samostojni publikaciji Gozdovi v Triglavskem narodnem parku. Oblikovana so splošna priporočila za rabo biomase v energetske namene, ki zagotavljajo trajnost in ohranitev strukture in delovanja gozdnih ekosistemov.
- V zvezi z vrednotenjem naravovarstvene pomembnosti gozdnih ekosistemov je bil v letu 2015 med JZ TNP in ZGS sklenjen dogovor o vsebinsko nadgrajeni izvedbi gozdne inventure na območju GGE Pokljuka, kjer se poleg podatkov o priraščanju gozdov za potrebe gozdnogospodarskega načrtovanja dodatno zbirajo še podatki o pokrovnosti popisnih ploskev z borovničevjem, številom mravljišč, mokriščnih habitatih in habitatnem drevju.

Sodelujoče institucije:

ZZRS, ZGS, UL, NVO, KIS, BF, IZVRS

Kazalniki učinkovitosti izvajanja nalog:

– inventarizacija ihtiofavne 1 visokogorskega jezera (DA / NE),	NE – naloga bo načrtovano izvedena do konca leta 2015
– delež v letu 2015 zbranih prostorskih podatkov o prostoživečih vrstah, vključenih v evidenco javnega zavoda glede na ciljno vrednost (100 %),	naloga v teku, podatki bodo zbrani v končnem poročilu
– izvedena analiza produktivnosti gozdnih dobrin na 4 popisnih ploskvah (DA / NE).	NE – naloga bo načrtovano izvedena v avgustu 2015, pri čemer bodo tudi upoštevani podatki, pridobljeni v okviru redne gozdne inventure

Nosilec naloge:	Andrej Arih	Realizacija jan-jun 2015
Število zaposlenih na nalogi:	22	9
Skupno število ur:	1.625	125
A. Stroški dela:	20.011 €	1.647 €
B. Splošni materialni stroški:	3.006 €	289 €
C. Finančna sredstva za nalogo:	0 €	0 €
D. Investicije:	0 €	0 €

5.3.3 Kartiranje habitatnih tipov (HABIS-habitatni informacijski sistem) in upravljanje s podatkovnimi bazami o prostoživečih živalskih in rastlinskih vrstah

Vrsta naloge: 1

Pravna podlaga:

ZON: 133. člen – 4. točka drugega odstavka

ZTNP-1: 42. člen – 4. točka prvega odstavka; 46. člen – 5. točka prvega odstavka

Kratek opis:

Karta habitatnih tipov je ena od osnovnih podatkovnih baz v naravovarstvu, saj zagotavlja pravočasno prostorsko vedenje o naravovarstveno pomembnih sestavinah biotske raznovrstnosti. Kartiranje habitatnih tipov poteka po enotni tipologiji, ki je usklajena z evropsko in temelji pretežno na tipu vegetacije. Vsebinsko zagotavlja podatkovna zbirka HABIS evidenco prostorskih podatkov in njihovo vzdrževanje za habitatne tipe in prostoživeče vrste, vključno za invazivne tujerodne, kot celota pa predstavljajo osnovno strokovno podlago pri upravljanju zavarovanega območja.

Dolgoročni cilj:

Poznavanje razširjenosti, stanja in dejanske ter potencialne ogroženosti varstveno pomembnih habitatnih tipov ter prostoživečih vrst na območju narodnega parka.

Načrtovane aktivnosti v letu 2015 (letni cilj):

- kartiranje 2.500 ha negozdnih habitatnih tipov na območjih Mangartskega sedla in Čadrga, vnos podatkov v GIS sistem ter obdelava in priprava podatkov za uporabnike,
- redno dopolnjevanje in vzdrževanje evidence prostoživečih rastlinskih in živalskih vrst na območju TNP,
- spremljanje stanja znanih rastišč tujerodnih rastlinskih vrst na območju TNP in širšem vplivnem območju (MAB), evidentiranje morebitnih dodatnih rastišč in prisotnosti novih vrst, izvajanje preventivnih ukrepov in sledenje spremembam na izbranih testnih območjih odstranjevanja.

Izvedene aktivnosti v prvi polovici leta 2015:

- Priprava podatkovnih plasti in linearizacija habitatnih tipov na DOF-ih za območji Čadrga in Mangartskega sedla.
- Priprava prispevka v zvezi s problematiko tujerodnih vrst za Bohinjske novice, izvedeno je bilo vsebinsko usklajevanje z občino Bohinj za izvajanje potrebnih ukrepov varstva in ozaveščanje širše javnosti. Izvedena so bila tudi predavanja o tujerodnih vrstah za občino Bled.

Sodelujoče institucije:

ZRSVN

Kazalniki učinkovitosti izvajanja nalog:

– izdelana karta s prostorsko bazo negozdnih habitatnih tipov na območjih Mangartskega sedla in Čadrga v skupni površini 1.000 ha,	naloga je delno izvedena, dejansko kartiranje bo predvidoma izvedeno v drugi polovici leta 2015
– preveritev stanja 10 rastišč invazivnih tujerodnih prostoživečih rastlinskih vrst na območju narodnega parka ter vzpostavitev 2 novih testnih območij odstranjevanja (veliki pajesen, japonski dresnik).	naloga bo izvedena v drugi polovici leta 2015

Nosilec naloge:	Tanja Menegalija	Realizacija jan-jun 2015
Število zaposlenih na nalogi:	21	3
Skupno število ur:	755	179
A. Stroški dela:	9.633 €	2.556 €
B. Splošni materialni stroški:	1.000 €	414 €
C. Finančna sredstva za nalogo:	0 €	0 €
D. Investicije:	0 €	0 €

5.3.4 Spremljanje in analiziranje stanja in varstvo naravnih vrednot

Vrsta naloge: 1

Pravna podlaga:

ZON: 133. člen – 4. točka drugega odstavka
 ZTNP-1: 42. člen – 4. točka prvega odstavka

Kratek opis:

Spremljanje stanja naravnih vrednot sodi med osnovne dejavnosti naravovarstvenih organizacij tako ZRSVN kot upravljavcev zavarovanih območij. Vsako leto spremljamo stanje določenega števila naravnih vrednot po določenem protokolu, skladno z metodo ZRSVN. Spremljanje povezujemo tudi z ogledi, opravljenimi iz drugačnih razlogov (npr. prostorske zadeve).

Dolgoročni cilj:

Ohranjanje dobrega stanja naravnih vrednot.

Načrtovane aktivnosti v letu 2015 (letni cilj):

- pregled 20 naravnih vrednot po načrtu spremljanja, pripravljenem v letu 2014 in skladno z metodo ZRSVN,
- redno usklajevanje z ZRSVN;

- redno spremljanje naravnih vrednot, ki so v bližini naselij in dejavnosti človeka ter s tem bolj podvržene morebitnim spremembam.

Izvedene aktivnosti v prvi polovici leta 2015:

- pregled 19 naravnih vrednot,
- redno usklajevanje z ZRSVN (telefonski razgovori, sestanki, skupni terenski ogledi).

Sodelujoče institucije:

ZRSVN, ZRC SAZU, UL, Geološki zavod Slovenije

Kazalniki učinkovitosti izvajanja nalog:

– popis (spremljanje stanja) 20 naravnih vrednot,	Delno, 95 % izvedenost (pregled 19 naravnih vrednot)
– usklajevalni sestanki z ZRSVN (vsaj 2).	DA (2 sestanka) (100%)

Nosilec naloge:	Aleš Zdešar	Realizacija jan-jun 2015
Število zaposlenih na nalogi:	21	8
Skupno število ur:	590	88
A. Stroški dela:	7.170 €	1.117 €
B. Splošni materialni stroški:	1.304 €	204 €
C. Finančna sredstva za nalogo:	700 €	0 €
C.1. namen porabe sredstev:	letna najemna rezervat Visoki Zjabcji	
C.2. vir sredstev:	nejavni viri	
D. Investicije:	0 €	0 €

5.3.5 Spremljanje in analiziranje stanja in ohranjanje krajine

Vrsta naloge: 1

Pravna podlaga:

ZON: 133. člen – 4. točka drugega odstavka

ZTNP-1: 10. člen – 13. točka prvega odstavka, 23. člen – prvi in drugi odstavek; 42. člen – 4. in 17. točka prvega odstavka

Kratek opis:

Spremljanje stanja krajine sodi med pomembne naloge JZ TNP. Z različnimi posegi, ravnanji in dejavnostmi se krajine spreminjajo, zato je treba z ustreznimi usmeritvami zagotoviti razvoj, s katerim bodo ohranjene za narodni park značilne krajine in krajinske prvine, razvrednotena območja pa sanirana. Po opravljeni inventarizaciji in vrednotenju bo dan poseben poudarek tistim krajinskim enotam, v katerih je mogoče pričakovati posege in/ali dejavnosti, ki bi lahko kakorkoli povzročile negativne spremembe ali izgubo vrednih krajinskih prvin in krajinske pestrosti.

Dolgoročni cilj:

Ohranjanje namenske rabe prostora, tradicionalne kmetijske kulturne krajine, značilnih krajinskih gradnikov ter izjemnih krajin v TNP.

Načrtovane aktivnosti v letu 2015 (letni cilj):

- spremljanje ter vrednotenje stanja v krajinskih enotah,
- priprava strokovnih podlag o krajinski tipologiji in za oblikovanje pravil ravnanja v krajini (23. člen ZTNP-1),
- sodelovanje v skupini za spremljanje CRP – krajinska pestrost (nosilca naloge MOP in MKGP),

- upoštevanje značilnosti in posebnosti krajin v strokovnih podlagah za naravovarstvene smernice in smernice za varstvo in ohranitev kulturne dediščine ter v mnenjih upravljavca v postopkih izdaje naravovarstvenih in kulturnovarstvenih soglasij.

Izvedene aktivnosti v prvi polovici leta 2015:

- Spremljanje (terenski ogledi, fotodokumentacija) in vrednotenje krajinskih enot ter priprava gradiva za strokovne podlage o krajinski tipologiji. Značilnosti krajine in posamezne krajinske prvine se vsebinsko umeščajo v izhodišča in usmeritve v postopkih izdaje mnenj k prostorskim posegom.
- Sodelovanje v spremljajoči skupini izdelave CRP: V4-1434 Opredelitev krajinske pestrosti in krajinskih značilnosti, pomembnih za ohranjanje biotske raznovrstnosti (sestanka, delavnica).

Sodelujoče institucije:

MOP, ZVKDS, ZRSVN

Kazalniki učinkovitosti izvajanja nalog:

– delež ovrednotenih krajin od v letu 2014 inventariziranih krajin, glede na ciljno vrednost 100 %,	Delno (vrednotenje 1 krajinske enote) - večina načrtovanih nalog je predvidena v drugi polovici leta, obseg realizacije je manjši tudi zaradi bistveno večjega obsega drugih nalog glede program dela (naloga 5.1)
– izdelano gradivo s strokovnimi podlagami za krajinsko tipologijo in pravila ravnanja v krajini.	Ne (večina načrtovanih nalog je predvidena v drugi polovici leta, obseg realizacije je manjši tudi zaradi bistveno večjega obsega drugih nalog glede program dela)

Nosilec naloge:	Igor Zakotnik	Realizacija jan-jun 2015
Število zaposlenih na nalogi:	1	1
Skupno število ur:	390	45
A. Stroški dela:	9.932 €	1.136 €
B. Splošni materialni stroški:	425 €	104 €
C. Finančna sredstva za nalogo:	0 €	0 €
D. Investicije:	0 €	0 €

5.4 Sodelovanje, spremljanje in izvajanje raziskovalnih nalog v zvezi z zavarovanim območjem

Vrsta naloge: 1

Pravna podlaga:

ZON: 133. člen – 4. in 10. točka drugega odstavka

ZTNP-1: 42. člen – 4. točka prvega odstavka

Kratek opis:

Izvajanje znanstvenih raziskav na območju TNP s strani raziskovalnih organizacij in posameznikov pomembno prispeva k celovitemu poznavanju žive in nežive narave ter medsebojnih odnosov in procesov.

Dolgoročni cilj:

Vzpostavitev mreže z raziskovalnimi organizacijami in trajno sodelovanje ter večje poznavanje procesov v naravi in spodbujanje raziskovalnih organizacij in raziskovalcev za raziskave prednostnih raziskovalnih področij določenih v NU (diplomske naloge, mednarodni projekti)

Načrtovane aktivnosti v letu 2015 (letni cilj):

- redno dopolnjevanje in vzdrževanje evidence podatkov o raziskavah na območju TNP, katerih nosilci so raziskovalne organizacije,
- priprava zaključnega poročila raziskovalne naloge o vplivu soljenja smučišča Vitranc na okolje,
- vzpostavitev monitoringa izvirskih habitatov in vrednotenje ekološkega stanja izbranih izvirov na podlagi združbe kremenastih alg (v sodelovanju s Katedro za ekologijo in varstvo okolja Oddelka za biologijo pri Biotehniški fakulteti).

Izvedene aktivnosti v prvi polovici leta 2015:

- Priprava zaključnega poročila o raziskovalni nalogi o vplivu soljenja smučišča Vitranc na okolje. V zvezi z izvedeno raziskavo »Vpliv soljenja smučišča Vitranc na okolje« je bil pripravljen znanstveni članek, v sodelovanju z Biotehniško fakulteto pa so potekale pripravljalne aktivnosti za izvedbo raziskave izvirov v TNP.

Sodelujoče institucije:

UL, NIB, ARSO

Kazalniki učinkovitosti izvajanja nalog:

– vzdrževana baza podatkov o raziskavah na območju narodnega parka,	DA – izvedba je zagotovljena v okviru rednih aktivnosti javnega zavoda
– zaključek 1 samostojne raziskovalne naloge,	DA
– pripravljeno delno poročilo o stanju izvirskih habitatov.	NE - naloga bo izvedena do konca leta 2015

Nosilec naloge:	Tanja Menegalija	Realizacija jan-jun 2015
Število zaposlenih na nalogi:	4	2
Skupno število ur:	540	75
A. Stroški dela:	8.757 €	1.070 €
B. Splošni materialni stroški:	1.009 €	173 €
C. Finančna sredstva za nalogo:	0 €	0 €
D. Investicije:	0 €	0 €

5.5 Trajnostni razvoj

5.5.1 Sodelovanje pri pripravi razvojnih dokumentov na nivoju občin, regij in države

Vrsta naloge: 3

Pravna podlaga:

ZON: 133. člen – 3. točka drugega odstavka

ZTNP-1: 10. člen; 42. člen – 3., 9., 10., 11. in 12. točka prvega odstavka; 43. člen – prvi in drugi odstavek

Kratek opis:

Na območju parkovnih občin potekajo aktivnosti priprave in izvajanja raznih programskih dokumentov, strategij in projektov s področja regionalnega razvoja in razvoja podeželja. Navedeni programi se na zavarovano območje TNP lahko nanašajo tako teritorialno kakor tudi vsebinsko

(doseganje ciljev varstva narave). JZ TNP mora pri teh aktivnostih zato sodelovati kot aktiven partner. Gre za sodelovanje z razvojnimi agencijami, kmetijskimi zavodi, občinami ter posameznimi ministrstvi. Programi in projekti se lahko izvajajo na ravneh lokalnih skupnosti, občin, kmetijskih zavodov, razvojnih agencij, regij, lahko pa gre tudi za projekte, ki so nacionalnega ali mednarodnega značaja.

Dolgoročni cilj:

Cilje varstva okolja in spodbujanje trajnostnega razvoja območja, ki jih definira veljavna zakonodaja upoštevati v vseh programskih dokumentih na nivoju lokalnih skupnosti, regije in tudi države.

Načrtovane aktivnosti v letu 2015 (letni cilj):

- sodelovanje pri pripravi razvojnih in programskih dokumentov za novo finančno perspektivo,
- koordinacija operativnega izvajanja 10. in 11. člena ZTNP-1, organizacija sestankov s sektorji.

Izvedene aktivnosti v prvi polovici leta 2015:

- sodelovanje in koordinacije pri pripravi projekta TNP na podlagi sprejetega OP za kohezijo,
- predstavitev osnutka KOP-OP ukrepov,
- predlogi za dopolnitev CLLD uredbe ter uredbe za izvajanje kohezijske politike,
- priprava izvedbenega načrta operativnega programa za kohezijo (INOP) za območje TNP,
- skupščina LAS Soča, priprava SLR,
- usklajevanje projektnih idej na podlagi CLLD za območje narodnega parka.

Sodelujoče institucije:

Parkovne lokalne skupnosti, MOP, MKGP, MGRT in ostala ministrstva, KGZS – Zavod Kranj, KGZS – Zavod Nova Gorica, PRC, RAGOR, BSC,

Kazalniki učinkovitosti izvajanja nalog:

– število pripravljenih programskih dokumentov z vsebinami narodnega parka (4),	– Program razvoja podeželja – Uredba o izvajanju lokalnega razvoja, ki ga vodi skupnost, v programskem obdobju 2014–2020 – Uredba o porabi sredstev evropske kohezijske politike v Republiki Sloveniji v programskem obdobju 2014-2020
– koordinacijski sestanki z vsaj dvema sektorjema (4 sestanki),	– Koordinacija z MGRT (priprava integriranega projekta TNP v okviru izvajanja OP za kohezijsko politiko
– priprava gradiv, potrebnih za izvajanje določil 10. in 11. člena ZTNP-1.	

Nosilec naloge:	Davorin Koren	Realizacija jan-jun 2015
Število zaposlenih na nalogi:	2	1
Skupno število ur:	850	221
A. Stroški dela:	13.468 €	3.737 €
B. Splošni materialni stroški:	2.883 €	526 €
C. Finančna sredstva za naloge:	0 €	0 €
D. Investicije:	0 €	0 €

5.5.2 Kmetijstvo

Vrsta naloge: 3

Pravna podlaga:

ZON: 133. člen – prvi odstavek; 7. in 13. točka drugega odstavka
ZTNP-1: 10. člen – 1., 6., 10. in 11. točka prvega odstavka

Kratek opis:

Kmetijstvo ima velik ekonomski, socialni in okoljski pomen v TNP in skupaj s spremljajočimi dopolnilnimi dejavnostmi predstavlja pomemben vir prihodkov lokalnega prebivalstva. Obstoj aktivne tradicionalne kmetijske rabe je ključnega pomena za ohranjanje poseljenosti ter krajinske pestrosti, značilnih krajinskih vzorcev in krajinskih gradnikov v TNP. Vzdrževanje ekstenzivnih kmetijskih krajin prispeva k ohranjanju biotske raznovrstnosti in ekološkega ravnovesja v prostoru ter prepoznavnosti.

Dolgoročni cilj:

Ohranja se raba kmetijskih zemljišč, s katero se poleg prehranske oskrbe zagotavlja ohranjanje krajine. Kmetije se preusmerjajo v ekološki in sonaraven način kmetovanja. Tržijo se kakovostni pridelki in izdelki, ki izhajajo iz lokalnega okolja in dosegajo višjo dodano vrednost.

Načrtovane aktivnosti v letu 2015 splošno (letni cilj):

- svetovanje lokalnemu prebivalstvu pri prireji, predelavi in trženju lokalno tipičnih pridelkov, izdelkov in storitev ter pri vključevanju v ukrepe PRP, organizacija strokovnih in delavnih srečanj s prebivalci parka (razgovori, svetovanje, seznanitev z aktualno problematiko, morebitnimi razpisi, razvojne pobude ...),
- vzpostavitev in vzdrževanje sistema »znak kakovosti TNP«,
- spodbujanje lastnikov zasebnih gozdov za vključevanje v sistem certificiranja lesa in s tem tudi možnost uporabe »znaka kakovosti TNP«,
- sodelovanje z lokalnimi, agrarnimi, pašnimi skupnostmi na območju TNP in v njegovi neposredni okolici (očiščevalne akcije na planinah in v visokogorju, prenos materiala na prometno nedostopne planine v visokogorju ob pričetku paše – v povezavi z nalogo 5.9.1 in v izvedbi NNS).

Izvedene aktivnosti v prvi polovici leta 2015:

Svetovanje:

- Društvu rejcev drobnice Zgornje Posočje: 2-krat,
- Društvu rejcev drobnice Bovške: 2-krat (ocenjevanje mlečnih izdelkov),
- Sirarskemu društvu Tolminc: 2-krat (spremembe specifikacije za sir Tolminc),
- kmetijam: 3-krat,
- planinam: 4-krat,
- prenos materiala na nedostopne planine ob začetku paše (Laz, Velo polje, Suha) – v povezavi z nalogo 5.9.1 in v izvedbi NNS,
- prenos gradbenega materiala za obnovo sirarne na Planini v Lazu in nadstreška na Velem polju,
- čiščenje planin na Primorskem skupaj z lastniki (Leskovca) – v povezavi z nalogo 5.9.1 in v izvedbi NNS,
- čiščenje rovtov v dolini Vrata (Poldov rovt) - v povezavi z nalogo 5.9.1 in v izvedbi NNS.

Sodelujoče institucije:

MKGP, MOP, KGZS s svetovalno službo, pašne in agrarne skupnosti

Kazalniki učinkovitosti izvajanja nalog:

– število dogodkov glede sodelovanja z lastniki zemljišč iz področja kmetijstva (obisk na kmetiji, sestanek) (20),	13
– število ponudnikov vključenih v sistem »znak kakovosti TNP« (7),	
– število srečanj v lokalnih skupnostih (4),	4 (Kranjska gora, Log pod Mangrtom, Bovec, Kobarid)
– število delovnih akcij na planinah (4) – v povezavi z nalogo 5.9.1 in v izvedbi NNS,	3
–	
– izvedba pomoči AS in pašnim skupnostim ob pričetku pašne sezone da /ne – v povezavi z nalogo 5.9.1 in v izvedbi NNS	Da

Nosilec naloge:	Davorin Koren	Realizacija jan-jun 2015
Število zaposlenih na nalogi:	1	1
Skupno število ur:	400	86
A. Stroški dela:	8.409 €	1.454 €
B. Splošni materialni stroški:	1.192 €	199 €
C. Finančna sredstva za nalogo:	0 €	0 €
D. Investicije:	0 €	0 €

Nosilec naloge:	Sašo Hrovat (naloge v povezavi z 5.9.1 - NNS)	Realizacija jan-jun 2015
Število zaposlenih na nalogi:	20	11
Skupno število ur:	2020	129
A. Stroški dela:	22.335 €	1.607 €
B. Splošni materialni stroški:	4.815 €	289 €
C. Finančna sredstva za nalogo:	0 €	0 €
D. Investicije:	0 €	0 €

5.5.3 Gozdarstvo

Vrsta naloge: 3

Pravna podlaga:

ZON: 133. člen – prvi odstavek; 7. in 13. točka drugega odstavka

ZTNP-1: 10. člen – 3., 10. in 13. točka prvega odstavka; 13., 15. in 16. člen – varstveni režim

Kratek opis:

Gozdarstvo kot tradicionalna dejavnost v TNP pomembno prispeva k ohranjenosti gozdov v TNP, ki je v primerjavi s stanjem v Sloveniji nadpovprečno dobra. Način gospodarjenja priznava vsestranski pomen gozda, vključno z njegovo vlogo pri zagotavljanju ugodnega stanja okolja na eni ter rabo lesa kot najpomembnejšim obnovljivim naravnim virom na drugi strani. Poleg splošnih koristi pa je gozd v TNP pomemben tudi gospodarsko, saj njegova raba skupaj s kmetijstvom pomembno prispeva k ohranjanju podeželja in krajinske pestrosti.

Dolgoročni cilj:

Gozdarstvo v TNP temelji na sonaravnem gospodarjenju in ohranjanju gozdov, dejavnosti v gozdnem prostoru pa so usklajene z uporabniki ter časovno in izvedbeno prilagojene varstvu vrst in habitatnih tipov.

Načrtovane aktivnosti v letu 2015 (letni cilj):

- sodelovanje z javno gozdarsko službo v postopkih načrtovanja rabe lesa in drugih naravnih virov pri gozdno-gospodarskem načrtovanju (v povezavi s točko 5.2.1 programa dela),
- sodelovanje pri usklajevanju opredeljevanja območij izbranih planin v TNP v zvezi s preprečevanjem zaraščanja pašnih površin,
- sodelovanje pri usklajevanju rabe lesne biomase v TNP v energetske namene in komunikacija z deležniki (projekt recharge.green).

Izvedene aktivnosti v prvi polovici leta 2015:

- Sodelovanje JZ TNP z ZRSVN, ZGS in lastniki gozdov pri vsebinskem usklajevanju načrtovanega gospodarjenja z gozdovi v okviru obnove GGN GGE Mežakla za obdobje 2015-2024 in priprava strokovnih podlag za pripravo naravovarstvenih smernic ZRSVN v zvezi s pripravo GGN GGE Baška grapa 2015-2024 (v povezavi s točko 5.1).
- Pregled in vsebinska uskladitev osnutkov gozdnogojitvenih načrtov na Mežakli, na operativni ravni pa pri preverjanju konkretnih posegov v gozdni prostor, zlasti z izgradnjo gozdnih vlak (Mežakla, planina Konjščica. Z ZGS so uspešno potekala usklajevanja glede poglobljenega vsebinskega sodelovanja v letu 2015 (sestane na Bledu, 5. 5. 2015).

Sodelujoče institucije:

MOP, ZGS, KGZS, agrarne in pašne skupnosti

Kazalniki učinkovitosti izvajanja nalog:

– sodelovanje v 5 postopkih načrtovanja rabe lesa in drugih naravnih virov,	DA – 6/5 (2 GGN GGE, 1 gozdnogojitveni načrti, 3 terenski ogledi načrtovane izgradnje gozdnih vlak)
– usklajeno 1 območje planin,	naloga bo predvidoma izvedena do konca leta 2015
– izvedena 2 ozaveščevalna dogodka za uporabnike gozdnega prostora.	DA

Nosilec naloge:		Andrej Arih	Realizacija jan-jun 2015
Število zaposlenih na nalogi:		1	1
Skupno število ur:		50	30
A.	Stroški dela:	810 €	469 €
B.	Splošni materialni stroški:	55 €	69 €
C.	Finančna sredstva za nalogo:	0 €	0 €
D.	Investicije:	0 €	0 €

5.5.4 Planinstvo

Vrsta naloge: 3

Pravna podlaga:

ZON: 133. člen – prvi odstavek; 7. točka drugega odstavka

ZTNP-1: 10. člen – 2. in 5. točka, 42. člen – 15., 20., in 21. točka, 43. člen – 4. alineja

Kratek opis:

Planinstvo oziroma hoja v gore je najbolj razširjena oblika obiskovanja narodnega parka. Planinstvo je dejavnost posebne pomembnosti, saj preko svojih društev v TNP upravlja 37 planinskih koč in okoli 2.000 km planinskih poti. Stalno in tesno sodelovanje s PZS je redna naloga JZ TNP.

Dolgoročni cilj:

Zagotovitev trajnostnega in okolju prijaznega upravljanja planinske infrastrukture, doseganje visoke zavesti v smislu varovanja narave in okolja med planinskimi organizacijami in njihovim članstvom, dolgoročno partnersko sodelovanje pri varovanju in upravljanju gorskega sveta.

Načrtovane aktivnosti v letu 2015 (letni cilj):

- vključevanje naravovarstvenih vsebin pri vzgojno-izobraževalnih programih PZS,
- svetovanje in usmerjanje upravljavcev planinskih koč glede upravljanja (npr. čistilne naprave, oskrba z vodo, elektriko...) ter oskrbovanja,
- izvedba posveta z upravljavci planinskih koč,
- sodelovanje s PZS glede upravljanja Planinskega učnega središča Bavšica,
- sodelovanje s predstavitvijo na tradicionalnih prireditvah PZS kot so Dan planincev, srečanje planincev treh dežel in podobno.

Izvedene aktivnosti v prvi polovici leta 2015:

- vključevanje naravovarstvenih vsebin pri vzgojno-izobraževalnih programih PZS (eno sodelovanje na projektu Varuh gorske narave, 2 sodelovanji na vodniških tečajih in izpopolnjevanjih za planinske vodnike,
- svetovanje in usmerjanje upravljavcev planinskih koč glede upravljanja (npr. čistilne naprave, oskrba z vodo, elektriko...) ter oskrbovanja,
- izvedba posveta z upravljavci planinskih koč: 4. 6. 2015 na Bledu,
- sodelovanje s PZS glede upravljanja Planinskega učnega središča Bavšica,
- usklajevanje s potencialnimi partnerji glede možnosti in načina sodelovanja v potencialnih evropskih projektih (na temo okoljske problematike na planinskih kočah),
- usklajevanje s predstavniki PZS, CČN Domžale-Kamnik glede vzorčenja in analitike odpadnih vod iz obstoječih čistilnih naprav planinskih koč v prihajajoči sezoni.

Sodelujoče institucije:

PZS in posamezne komisije, planinska društva, druge gorniške organizacije (npr. Skala), ARSO, Univerza v Ljubljani, Centralna čistilna naprava Domžale-Kamnik (pod okriljem PZS sodeluje pri izvedbi vzorčenja in analiz odpadnih voda iz obstoječih malih komunalnih čistilnih naprav na planinskih kočah ter svetuje glede gradnje novih, oz. obratovanja obstoječih) ...

Kazalniki učinkovitosti izvajanja nalog:

– sodelovanje TNP v programih PZS: Varuh gorske narave, vodniški tečaji in izpopolnjevanja ter planinske in alpinistične šole,	DA
– izvedba posveta z upravljavci koč,	DA
– sodelovanje na dveh večjih na dogodkih: srečanje planincev treh dežel in dan planincev.	

Nosilec naloge:	Martin Šolar / Marjeta Albinini	Realizacija jan-jun 2015
-----------------	---------------------------------	--------------------------

Število zaposlenih na nalogi:	4	4
Skupno število ur:	406	153
A. Stroški dela:	5.166 €	2.481 €
B. Splošni materialni stroški:	984 €	353 €
C. Finančna sredstva za nalogo:	0 €	0 €
D. Investicije:	0 €	0 €

5.5.5 Druge rekreacijske dejavnosti v narodnem parku

Vrsta naloge: 3

Pravna podlaga:

ZON: 133. člen – prvi odstavek; 14. točka drugega odstavka

ZTNP-1: 13. člen – 41., 43. in 48. točka prvega odstavka; 15. člen – 17. in 19. točka prvega odstavka

Kratek opis:

Športno rekreacijske dejavnosti na območju TNP so močno razširjene, vsako leto naraščajo in so zelo raznovrstne. Vpliv vseh športno rekreacijskih dejavnosti na sestavine žive in nežive narave se ureja z omejevanjem dejavnosti v t.i. mirnih območjih, ki so določena z NU. Posamezne športno rekreacijske dejavnosti (gorsko kolesarjenje, jadralno padalstvo in športno rekreacijske dejavnosti na vodotokih) pa ZTNP-1 ureja z varstvenimi režimi, s katerimi nalaga upravljavcu njihovo podrobnejšo ureditev. V letu 2015 bomo nadaljevali s spremljanjem izvajanja rekreativnih dejavnosti in pripravili smernice za upravljanje le-teh.

Dolgoročni cilj:

Usmerjanje rekreacijskih dejavnosti na način, da obseg in način njihovega izvajanja ne vplivata negativno na stanje narave v narodnem parku ob upoštevanju zakonsko določenih ciljev varstva v posameznih varstvenih območjih.

Načrtovane aktivnosti v letu 2015 (letni cilj):

- nadaljnje spremljanje izvajanja posameznih rekreacijskih dejavnosti v TNP (zlasti gorsko kolesarjenje, jadralno padalstvo, športno rekreacijske dejavnosti na vodotokih),
- izvedba usklajevalnih sestankov za posamezna navedena tematska področja dejavnosti v TNP,
- dograjevanje smernic za upravljanje zgoraj navedenih rekreacijskih dejavnosti.

Izvedene aktivnosti v prvi polovici leta 2015:

- spremljanje izvajanja rekreacijskih dejavnosti,
- usklajevalni sestanki – problematika gorskega kolesarjenja – usklajevanje tras na območju Trente in Loške Koritnice (14. 1. 2015), na območju Pokljuke in Mežakle (22. 1. 2015), na območju Radovne, dolin Vrata, Kot in Krma, Vršiča; predstavitev in usklajevanje področja gorskega kolesarjenja v sklopu predstavitve NU: na primorski strani (4. 2. 2015); na širšem območju Kranjske Gore (13. 2. 2015); predstavitev razvoja gorskega kolesarjenja na območju smučišča Vogel (22. 5. 2015); sestanek v zvezi z razumevanjem določil dopustnosti gorskega kolesarjenja in prireditev v TNP (MOP, 17. 6. 2015),
- zbiranje, pregled strokovne literature, člankov, dosedanjih dogovorov, prakse v tujih narodnih parkih glede rekreacijskih dejavnosti na vodotokih.

Sodelujoče institucije:

ZRSVN, ARSO, ZGS, gorsko kolesarska društva, PZS s Komisijo za turno kolesarstvo, PZS; Zveza za prosto letenje Slovenije, DOPPS, ZZRS, ribiške družine, Inštitut za vode RS, Kajakaška zveza Slovenije, Soteskarska zveza Slovenije, LTO

Kazalniki učinkovitosti izvajanja nalog:

– delovna gradiva smernic za upravljanje posameznih rekreacijskih dejavnosti (2)	
--	--

Nosilec naloge:	Katja Novak	Realizacija jan-jun 2015
Število zaposlenih na nalogi:	2	2
Skupno število ur:	180	123
A. Stroški dela:	2.312 €	1.643 €
B. Splošni materialni stroški:	271 €	284 €
C. Finančna sredstva za nalogo:	0 €	0 €
D. Investicije:	0 €	0 €

5.5.6 Sodelovanje z različnimi turističnimi subjekti na območju in vplivnem območju TNP

Vrsta naloge: 3

Pravna podlaga: ZT NP – 10. člen, 5. točka, 42. člen, 9., 10., 11., 12. in 14 točka, 43. člen, 3. al.,

Kratek opis:

Osrednja naloga je priprava, koordinacija in izvajanje razvojnih usmeritev s spodbujanjem narodnemu parku prijaznega turizma oziroma ekoturizma. TNP je pomembna dodana vrednost turističnemu gospodarstvu. Dobro sodelovanje z LTO in z drugimi deležniki v turizmu je pomembno zlasti z vidika usmerjanja in informiranja obiskovalcev kot tudi z vidika socio-ekonomskega stanja ter dohodkovnih zmožnosti lokalnega prebivalstva. TNP je skupaj z LTO-ji na območju parka vključen v Skupnost Julijske Alpe, ki si v svoji trženjsko-promocijski strategiji prizadeva za krepitev zavesti o kakovosti naravnega okolja. TNP tesno sodeluje tudi z Regijskim destinacijskim območjem (RDO) Gorenjske za področje turizma. Obe organizaciji si prizadevata za usklajene razvojne programe na območju TNP in njegovem vplivnem območju.

Dolgoročni cilj:

Krepitev prepoznavnosti narodnega parka kot vrednote in kot veliko dodano vrednost turizmu; uveljavitev znaka kakovosti TNP; z ustreznimi aktivnostmi v regionalni politiki omogočiti okolju prijazen razvoj različnim turističnim dejavnostim območja.

Načrtovane aktivnosti v letu 2015 (letni cilj):

- spodbujanje in priprava programov ekoturizma na območju Julijskih Alp,
- strateško vodenje regijskega naravovarstvenega in turističnega središča Triglavsko roža Bled,
- sodelovanje v Odboru za turizem – RRS Gorenjske,
- sodelovanje na sejah sveta LTO Bohinj,
- sodelovanje z lokalnimi ponudniki na predstavitev in sejmih, na katerih je zagotovljeno plačilo stroškov stojnice (npr. TIP, AGRA in Narava-zdravje),
- sodelovanje s skupnostjo Julijske Alpe,
- sodelovanje pri obravnavah, razgrnitvah, različnih dokumentov na temo turizem v TNP,
- krepitev sodelovanja s turističnimi subjekti območja.

Izvedene aktivnosti v prvi polovici leta 2015:

- sodelovanje s skupnostjo Julijske Alpe in ostalimi deležniki na območju MAB UNESCO pri pripravi časopisa Odkrivaj,
- izvedeno srečanje z direktorji LTO na območju Julijskih Alp,

- sklenitev sporazuma med TNP in LTO Bovec.

Sodelujoče institucije:

LTO, RDO Gorenjska, BSC, Skupnost Julijske Alpe, posamezni turistični akterji/ponudniki območja, turistična društva

Kazalniki učinkovitosti izvajanja nalog:

- strategija sodelovanja s turistično skupnostjo Julijske Alpe in RDO Gorenjska in upravljanja TRB,	
- priprava treh razvojnih programov ekoturizma na območju TNP,	Delno: sklenjen 1 sporazum o sodelovanju med Domom Trenta in LTO Bovec
- udeležba na razpisanih odborih za turizem,	
- priprava srečanja lokalnih turističnih akterjev na območju TNP z namenom predstaviti možnosti aktivnega sodelovanja s TNP.	Izvedeno srečanje z direktorji LTO skupnosti Julijske Alpe (15. Junij 2015, Center TNP Bohinj)

Nosilec naloge:	Mojca Smolej/Majda Odar	Realizacija jan-jun 2015
Število zaposlenih na nalogi:	2	2
Skupno število ur:	145	119
A. Stroški dela:	2.507 €	2.555 €
B. Splošni materialni stroški:	553 €	275 €
C. Finančna sredstva za nalogo:	0 €	0 €
D. Investicije:	0 €	0 €

5.6 Varstvo kulturne dediščine

Vrsta naloge: 1

Pravna podlaga:

ZON: 133. člen – prvi odstavek

ZTNP-1: 10. člen – 4. in 12. točka prvega odstavka, 29. člen – drugi odstavek; 42. člen – 17. točka prvega odstavka ter 1. in 2. točka drugega odstavka; 43. člen; 44. člen

Kratek opis:

Področje varstva kulturne dediščine se sprotno vključuje v vsebine dela upravljavca tako pri svetovanju strankam, pripravi mnenj, strokovnih podlag kot pri načrtu upravljanja. Pri svetovanju strankam glede gradenj upoštevamo vidik varstva ter ohranjanja kulturne krajine in dediščine, lokalne stavbne tipologije.

Dolgoročni cilj:

Ohranjena nepremična kulturna dediščina se ohranja v dobrem stanju, stanje ogrožene kulturne dediščine pa ostaja vsaj enako oziroma se z ukrepi vzdrževanja in obnove izboljša. S skladno namensko rabo se zagotavlja varstvo dediščinskih kulturnih krajin (planin).

Načrtovane aktivnosti v letu 2015 (letni cilj):

- svetovanje strankam pri gradnjah (svetovanje na terenu, predhodna mnenja) s posebnim ozirom na ohranjanje kulturne dediščine,
- sodelovanje pri aktualiziranju opisov objektov nepremične kulturne dediščine (NKD) v Registru nepremične kulturne dediščine (vodi ga MK),
- sodelovanje in redno usklajevanje z ZVKDS,
- priprava strokovnih podlag za stavbno tipologijo (pogoj: zagotovitev finančnih virov).

Izvedene aktivnosti v prvi polovici leta 2015:

- spremljanje stanja enot nepremične kulturne dediščine (pregledano je bilo stanje 14 enot NKD, dopoljenih je bilo 12 popisov enot NKD, ZVKDS je bila predlagana dopolnitev popisa za 1 enoto in dana pobuda za vpis nove enote NKD),
- svetovanje investitorjem glede posegov v prostor s posebnim ozirom na ohranjanje nepremične kulturne dediščine (na JZTNP, na terenu, nekatera v sodelovanju z UE Radovljica, ZVKDS),
- vključevanje varstva kulturne dediščine pri pripravi mnenj h gradnjam v sodelovanju in z usklajevanjem z ZVKDS,
- oblikovanje projektne ideje z vsebinami stavbnega izročila Zgornje Gorenjske in preliminarni nabor partnerjev (BSC, ZVKDS OE Kranj, Fakulteta za arhitekturo, Univerza v Celovcu, Naravni park Julijsko Predgorje) za prijavo na razpisu transnacionalnega teritorialnega sodelovanja Območje Alp (Alpine Space Programme) z vsebinami stavbnega izročila Zgornje Gorenjske (sestaneč BSC Kranj, 10. 3. 2015)

Sodelujoče institucije:

MK, ZVKDS, UL – FA

Kazalniki učinkovitosti izvajanja nalog:

svetovanje vsem zainteresiranim strankam – delež opravljenih svetovanj glede na ciljno vrednost (100 %)	DA (100 %)
popis (spremljanje stanja) 30 objektov nepremične kulturne dediščine po programu spremljanja	Delno (pregledano je bilo stanje 14 enot NKD) (47 %)
pregled stanja 5 dediščinskih kulturnih krajin v narodnem parku	Delno (pregledano je bilo stanje ene dediščinske enote) (20 %)

Nosilec naloge:	Tea Lukan Klavžer	Realizacija jan-jun 2015
Število zaposlenih na nalogi:	4	3
Skupno število ur:	450	194
A. Stroški dela:	9.855 €	4.220 €
B. Splošni materialni stroški:	602 €	449 €
C. Finančna sredstva za nalogo:	0 €	0 €
D. Investicije:	0 €	0 €

5.7 Upravljanje z bazami podatkov

Vrsta naloge: 1/2/3

Pravna podlaga:

ZON: 133. člen – tretji odstavek

ZTNP-1: 42. člen – 5. točka prvega odstavka; 46. člen – 5. točka prvega odstavka; 48. člen; 49. člen

Kratek opis:

Podatkovne baze predstavljajo informacijsko infrastrukturo upravljavca zavarovanega območja. Uspešno upravljanje s podatki in podatkovni bazami je potrebno za komunikacijo z deležniki v prostoru in je temeljna podpora pri odločanju na področju upravljanja zavarovanega območja.

Večina podatkov ima prostorsko komponento, zato je upravljanje s podatkovni bazami večinoma vezano na upravljanje prostorskega informacijskega sistema in delo z GIS orodji. Korektne interpretacije prostorskih podatkov zahtevajo različne prostorske analize in izdelavo kartografskih prikazov.

Dolgoročni cilj:

JZ TNP uspešno upravlja s podatkovni bazami, kar omogoča učinkovito upravljanje zavarovanega območja. Zagotovljeno je učinkovito izmenjevanje podatkov in informacij tako znotraj javnega zavoda, kakor tudi navzven z različnimi deležniki v prostoru.

Načrtovane aktivnosti v letu 2015 (letni cilj):

- vzdrževanje obstoječe prostorske podatkovne baze v prostorskem informacijskem sistemu,
- vzdrževanje kataloga prostorskih podatkov javnega zavoda in metapodatkovnih opisov,
- sodelovanje z različnimi organizacijami na področju izmenjave prostorskih in drugih podatkov, (priprava in posredovanje podatkov),
- priprava različnih kartografskih in grafičnih podlag za potrebe upravljanja zavarovanega območja ter izris podlag,
- izvedba različnih prostorskih analiz za podporo upravljanju in odločanju,
- priprava in zajem različnih podatkov (predvsem prostorskih), ki se nanašajo na parkovne vsebine in upravljanje zavarovanega območja,
- pomoč zaposlenim pri uporabi prostorskega informacijskega sistema,
- informacijska podpora projektom in podpora pri zbiranju drugih podatkov javnega zavoda,
- uporaba in nadgradnja brezplačnih odprtokodnih GIS programov za zahtevnejše prostorske analize, oz. možne posodobitve programske opreme v okviru potencialnih projektov,
- redni letni (po potrebi tudi pogostejši) pregled prostorskih podatkov in njihovo ažuriranje,
- nadaljevanje zasnove spletnega prostorskega brskalnika podatkov javnega zavoda,
- izobraževanje na področju sistemov GIS.

Izvedene aktivnosti v prvi polovici leta 2015:

- Prostorska podatkovna baza je vzdrževana, administrirana in redno posodobljena z ažurnimi podatki (sistem SDMS).
- Katalog prostorskih podatkov se vodi znotraj prostorskega informacijskega sistema in je redno vzdrževan. Sodelovanje z različnimi organizacijami je zagotovljeno.
- Priprava več kartografskih in grafičnih podlag za potrebe različnih služb JZ TNP (karta Mostnice, kartografske podlage za potrebe info centra v Bohinju, Rudno polje, knjiga Gozdovi TNP, za potrebe NNS, Soška pot ...) in MOP (klasifikacija prikaza digitalno katastrskega prikaza meja TNP, kartografske podlage za sklep o smučiščih).
- Priprava prostorskih analiz za podporo odločanju (npr. za smernice GGN GGE Baška grapa, lastništvo ob poti Triglavске Bistrice, lastništvo gospodarskega gozda znotraj 1. varstvenega območja, lastništvo na območju Doline triglavskih jezer).
- Digitalizacija prostorskih podatkov za potrebe upravljanja zavarovanega območja (čiščenje podatkov gorsko kolesarskih tur, evidentiranje lovsko-tehničnih objektov, Soška pot, podatki ornitološkega atlasa).
- Zagotavljanje informacijske podpore projektom Recharge.green in Wolfalps. V okviru projekta Recharge.green je bila posodobljena programska oprema ESRI. Vzpostavljen je bil spletni pregledovalnik prostorskih podatkov JZ TNP. V okviru Wolfalps projekta se razvija sistem za zajem terenskih prostorskih podatkov, ki bo temeljil spletnem prostorskem pregledovalniku.
- Zagotavljanje pomoči pri delu z GIS.

- Za potrebe zahtevnejših prostorskih opravil in analiz (analiza topologije) se uporabljajo odprtokodni programi, ki so redno posodobljeni (Quantum GIS). Prostorski podatki, ki jih vzdržujejo druge organizacije (npr. GURS), so redno ažurirane.
- Sodelovanje na izobraževanju o uporabi LIDAR podatkov.
- Redno dopolnjevanje baze fotografskega arhiva TNP s fotografijami.

Sodelujoče institucije:

MOP, MzIP, MK, MKGP, GURS, ARSO, ZRSVN, ZVKDS, ZGS, ZZRS, parkovne lokalne skupnosti, Center za kartografijo flore in favne, DOPPS, PZS, LZS, OZUL Gorenjskega in Triglavskega lovsko upravljavskega območja, upravljavci lovišč

Kazalniki učinkovitosti izvajanja nalog:

- zagotovljeno vzdrževanje programske opreme,	DA
- vzdrževana in ažurna prostorska podatkovna baza,	DA
- vzdrževan in ažuren katalog prostorskih podatkov TNP,	DA
- v roku izdelane vse kartografske podlage za podporo odločanja pri upravljanju zavarovanega območja (20 – 40 odvisno od potreb),	DA (5 zelo zahtevnih kart./ 80 zahtevnih ali manj zahtevnih kart)
- v roku opravljene različno zahtevne analize in podatkovne poizvedbe (10 – 20, odvisno od potreb),	DA (6 analiz)
- dopolnitev obstoječih podatkovnih baz z novimi podatki; digitalizacija starejših analognih podatkov, vzpostavitev novih podatkovnih vsebin upravljanja parka (5-10 novih podatkovnih slojev odvisno od potreb),	DA (6 novih podatkovnih vsebin upravljanja parka)
- redno ažuriranje že obstoječih digitalnih podatkov (5-10 obstoječih podatkovnih slojev odvisno od potreb), nadaljevanje sodelovanja pri izmenjavi podatkov z različnimi ustanovami (priprava in posredovanje podatkov 10 – 20 krat oziroma odvisno od potreb),	DA (4x ažurirani podatkovni slojev, 2x priprava in posredovanje podatkov)
- udeležba na dveh izobraževanjih s področja upravljanja s prostorskimi podatki.	DA (udeležba na enem izobraževanju) (50 %)

Nosilec naloge:	Miha Marolt	Realizacija jan-jun 2015
Število zaposlenih na nalogi:	2	2
Skupno število ur:	1.400	717
A. Stroški dela:	15.551 €	7.708 €
B. Splošni materialni stroški:	1.783 €	1.658 €
C. Finančna sredstva za nalogo:	0 €	0 €
D. Investicije:	0 €	0 €

5.8 Informacijsko izobraževalna služba

Vrsta naloge: 2

Zakonska podlaga:

ZTNP – 10. člen, 16. točka, 42. člen, 15., 16., 17., 18., 20. in 21. točka, 44. člen, 4. točka

Kratek opis:

Osrednjo vlogo ozaveščanja o pomenu varstva narave in kulturne dediščine imajo informacijska mesta (info središča, postaje in točka), ki so pomembno prizorišče dogodkov, prireditvev, izobraževalnih aktivnosti in tako povezovalna mesta različnih ciljnih skupin, so pa tudi nemalokrat prva informacija posameznim obiskovalcem TNP. Informacijska mesta in postaje imajo pomembno vlogo tudi pri promociji narodnega parka, ki pa jo dopolnjujejo še zastopanje na različnih prireditvah ali sejnih. Razen informacijskih mest enako vlogo opravljajo ureditve na terenu – parkovne poti, informacijske table in druga parkovna infrastruktura na terenu. Izobraževalne aktivnosti okoljske vzgoje (predavanja o parku, vodenja, delavnice idr.) se izvajajo v okviru enkratnih, periodičnih ali že tradicionalnih dogajanj in se uspešno vključujejo tudi v šolske učne programe. Pomembno vlogo pri informiranju, ozaveščanju, izobraževanju in promoviranju zavarovanega območja imajo tudi publikacije JZ TNP. Namen službe je predvsem povezati sodelovanje vseh informacijskih mest in parkovnega vodništva s podpornim zaledjem turizma na širšem območju Julijskih Alp. Dejavnost službe je tudi priprava tržnih programov (vodenja, doživljanja v naravi, ponudbe informacijskih središč) skladnih s cilji in nameni narodnega parka.

Dolgoročni cilj:

Povezano delovanje vseh informacijskih mest ter skupna vključitev izobraževalne, vodniške in druge turistične ponudbe v strategijo trženja Julijskih Alp.

Načrtovane aktivnosti v letu 2015 (letni cilj):

- delovanje dveh informacijskih središč na Bledu in v Trenti,
- vzpostavitev delovanja informacijskega središča Bohinjka in priprava programa delovanja,
- delovanje informacijskih postaj in informacijskih točk (Zelena hiša v Kobaridu, Info točka v Slovenskem planinskem muzeju, Pocarjeva domačija),
- nadgradnja izobraževalnih programov za izobraževalne ustanove
- izvedba izobraževalnih programov, programi vodenja za različne skupine,
- predstavitve, dogodki in promocija,
- priprava novih tržnih programov (vodenja, doživljanja v naravi, ponudbe informacijskih središč).

Izvedene aktivnosti v prvi polovici leta 2015:

- oba centra delujeta skladno s programom,
- priprave za odprtje Centra TNP Bohinj so bile uspešno izvedene,
- informacijska postaja in informacijski točki delujejo skladno s programom,
- izobraževalni programi, dogodki idr. so bili izvedeni skladno s programom.

Sodelujoče institucije:

Lokalne turistične organizacije, turistično informacijska središča, vzgojno izobraževalne ustanove, muzeji, centri za šolske in obšolske dejavnosti - ČŠOD, agencije.

Nosilec naloge:	Martin Šolar / Majda Odar	Realizacija jan-jun 2015
Število zaposlenih na nalogi:	2	2
Skupno število ur:	798	235
A. Stroški dela:	15.794 €	7.393 €
B. Splošni materialni stroški:	1.274 €	544 €

C.	Finančna sredstva za nalogo:	0 €	0 €
D.	Investicije:	0 €	0 €

5.8.1 Informacijsko središče TNP Dom Trenta

Vrsta naloge: 2

Zakonska podlaga:

ZTNP – 42. člen, 16., 17., 18., 20. in 21. točka, 44. člen, 4. točka

Kratek opis:

Informacijsko središče TNP v Trenti je z dvema stalnima postavitvama in začasnimi razstavami največje središče v okviru mreže informacijskih mest TNP. Poleg stalne razstave o naravi, je urejena tudi zanimiva in privlačna etnološka zbirka Trentarski muzej v skrbništvu Tolminskega muzeja. Zaradi njegove lege, v središču narodnega parka in ker se nahaja ob edini prometnici (regionalni cesti), ki vodi skozi TNP, je za ozaveščanje obiskovalcev TNP velikega pomena. Središče letno obišče med 20.000 in 25.000 obiskovalcev. Od tega si zadnja leta razstave ogleda nekaj manj kot 10.000 obiskovalcev. Informacijsko središče TNP v Trenti je v svojih skoraj dvajsetih letih delovanja postalo pomembno gibalno razvoja v dolini in njeno osrednje prireditveno središče. Dom Trenta tradicionalno gosti in prireja številne pomembne prireditve. TNP v Domu Trenta in sosednji Hiši Trenta upravlja s 53 posteljami, ki so namenjene različnim izobraževalnim programom, sicer pa služijo tudi kot turistične prenočitvene zmogljivosti. Z ureditvijo in dokončanjem pomožnega objekta »Hiše trentarskih vodnikov« (odprto je bilo maja 2014), kjer so urejeni sodobno opremljeni prostori za izvajanje različnih izobraževalnih, družabnih in kongresnih aktivnosti, je Dom Trenta postal zanimivo izobraževalno in kongresno središče. Zamenjava energenta iz UNP v lesno biomaso (sekance) pa je omogočila uporabo prostorov tudi v ostalih letnih časih izven poletne sezone.

Dolgoročni cilj:

Dom Trenta bo delovalo kot urejeno večnamensko informacijsko - izobraževalno središče, ki bo omogočalo izvajanje različnih programov na področju ozaveščanja in izobraževanja, oziroma trženje manjšega kongresnega središča.

Načrtovane aktivnosti v letu 2015 (letni cilj)

- izvedba tradicionalnih prireditev: Trentarski sejem, Primorska poje, Mednarodni glasbeni forum, Belarjevi dnevi,
- postavitvev treh začasnih razstav,
- izvesti več promocijskih aktivnosti - v povezavi s poglavjem 5.8.10,
- izboljšati prepoznavnost Doma Trenta z boljšim označevanjem (usmerjevalne table z novo urejenega trga) – v povezavi s poglavjem 5.8.6.

Izvedene aktivnosti v prvi polovici leta 2015:

- izvedba vseh v prvi polovici leta predvidenih tradicionalnih prireditev; Primorska poje in Belarjevi dnevi,
- postavitev treh začasnih razstav,
- priprava zgibanke Informacijsko izobraževalnega središča Doma Trenta in priprava gradiva za izdajo skupne zgibanke z LTO Bovec o Soški poti in AAT,
- izvedba obsežnih vzdrževalnih del na Soški poti in izdelan priključek Soške poti na novo brv pri Repenku v Soči.

Kazalniki učinkovitosti izvajanja nalog:

– izvedenih 10 dogodkov (prireditve) v informacijskem središču,	Izvedenih je bilo 9 dogodkov
---	------------------------------

- 60.000,00 € prometa iz naslova nočitev,	Iz naslova nočitev realizirano 16.000€ (za 8,2% več kot v prvi polovici leta 2014)
- 10.000 obiskovalcev,	Info središče je obiskalo 3329 (za 31% več kot prvo pol leta 2014)
- izvedene tri promocijske aktivnosti (promocija rednih vodenj po Soški poti, dogovor s ponudniki v dolini in na Bovškem ter objave v katalogih, promocijskih brošurah in spletnih omrežjih).	Izdelana je bila zgibanka Dom Trenta, vsi dogodki in ponudba objavljeni na vseh straneh in spletnih omrežjih.

Nosilec naloge:	Marko Pretner	Realizacija jan-jun 2015
Število zaposlenih na nalogi:	5	5
Skupno število ur:	8.000	3.752
A. Stroški dela:	110.480 €	55.649 €
B. Splošni materialni stroški:	26.746 €	8.912 €
C. Finančna sredstva za nalogo:	490 €	0 €
C.1. namen porabe sredstev:	najemnina žaga venecijanka	
C.2. vir sredstev:	nejavni viri	
D. Investicije:	0 €	0 €

5.8.2 Info središče TNP Triglavska roža Bled

Vrsta naloge: 2

Zakonska podlaga: ZTNP – 42. člen, 16., 17., 18., 20. in 21. točka, 44. člen, 4. točka

Kratek opis:

Namen in cilj novega regijskega naravovarstvenega in turistično informacijskega središča Triglavska roža na Bledu je predstavljanje narodnega parka, z različnimi orodji in programi spodbujati varovanje okolja, dvigovati zavest o vrednotah in ciljnih varstva TNP in pomembnosti ohranjanja narave in kulturne dediščine. Za različne interesne skupine (lokalni prebivalci, šolske skupine, obiskovalci, obiskovalci s posebnimi potrebami) so v okviru delovanja Info središča TNP Triglavska roža na Bledu na voljo ozaveščevalni programi, v dogajanje pa se vključujejo različne interesne skupine in posamezniki z različnih koncev Slovenije, predvsem pa lokalno prebivalstvo z območja in okolice TNP (kot deležniki programov ali njihovi soustvarjalci). Pomemben del obiskovalcev predstavljajo naključni in organizirani obiskovalci info središča (skupine) oz. njegove stalne ponudbe (razstave, digitalne aplikacije, projekcije). Predstavljajo glavno ciljno publiko za stalne razstave in aplikacije ter razstave v okviru dogodkov in prireditvev.

Dolgoročni cilj:

V urejenem in sodobnem info središču ter na terenu izvajati izobraževanje in ozaveščanje najširše javnosti o pomenu zavarovanih območij ter informirati in usmerjati v tisto doživljanje parka, ki je v skladu s cilji in nameni parka.

Načrtovane aktivnosti v letu 2015 (letni cilj):

- celoletno delovanje prenovljenega info središča Triglavska roža Bled,

- priprava in izvedba dogodkov v okviru Sredinih večerov in Gostovanj TNP,
- priprava in izvedba Triglavskih tržnic,
- priprava in izvedba sezonskih aktivnosti programa Odkrivaj/Discover 2015,
- priprava in izvedba tečajev tradicionalnih znanj,
- priprava in izvedba aktivnosti programa otroški-šolski-družinski,
- nadaljnje vzpostavljanje partnerstev s pravnimi in fizičnimi osebami na območju in v okolici TNP ter z inštitucijami iz Slovenije in tujine na področju delovanja Triglavске rože,
- priprava vsebin za delovanje Informacijskega centra Bohinjka,
- mentorstvo dijakom pri opravljanju delovne prakse.

Izvedene aktivnosti v prvi polovici leta 2015:

- delovanje Infocentra,
- izvedeni dogodki po programu,
- izvedene triglavske tržnice po programu,
- izvedene zimske aktivnosti Discover,
- izveden tečaj tradicionalnega znanja,
- izvajanje programa otroško-šolski-družinski,
- vzpostavitev partnerstev,
- delo na vsebinah za center v Bohinju,
- priprava in začetek izvajanja praktičnega izobraževanja za 3 študente.

Sodelujoče institucije:

Lokalne turistične organizacije z območja Julijskih Alp in Gorenjske, muzeji, turistična, kulturna in druga društva, vzgojno izobraževalne ustanove, lokalne skupnosti

Kazalniki učinkovitosti izvajanja nalog:

– delovanje prenovljenega info središča Triglavska roža Bled (35.000 obiskovalcev),	delovanje infocentra v celoti izvedeno, obiskovalcev 11.568
– izvedenih 40 dogodkov v okviru Sredinih večerov in Gostovanj TNP,	Izvedenih je bilo 20 dogodkov.
– izvedenih 12 Triglavskih tržnic,	izvedenih 6 Triglavskih tržnic
– izvedba dveh tečajev tradicionalnih znanj,	izveden 1 tečaj tradicionalnih znanj
– izvedenih 2 sezonski (več dnevni) aktivnosti programa Odkrivaj/Discover 2015 (Vogel, Šobec, Bohinj),	izvedena zimska sezonska aktivnost Odkrivaj/Discover na Voglu
– izvedenih 40 aktivnosti programa otroški-šolski-družinski,	izvedenih 23 aktivnosti programa otroški-šolski-družinski
– vzpostavljena 3 nova partnerstva na območju in v okolici TNP ter z inštitucijami iz Slovenije na področju delovanja Triglavске rože (Društvo za raziskovanje jam Bled, Muzejsko društvo Bled, Društvo za domače raziskave).	vzpostavljeni partnerstvi: Društvo za raziskovanje jam Bled, Društvo za domače raziskave

Nosilec naloge:	Majda Odar	Realizacija jan-jun 2015
-----------------	------------	--------------------------

Število zaposlenih na nalogi:	7	7
Skupno število ur:	4.196	2.601
A. Stroški dela:	48.011 €	30.299 €
B. Splošni materialni stroški:	7.799 €	6.451 €
C. Finančna sredstva za nalogo:	1.234 €	0 €
C.1. namen porabe sredstev:	sofinanciranje prireditev	
C.2. vir sredstev:	sredstva občine Bled	
D. Investicije:	0 €	0 €

5.8.3 Info središče v Bohinju

Vrsta naloge: 2

Zakonska podlaga: ZTNP – 42. člen, 16., 17., 18., 20. in 21. točka, 44. člen, 4. točka

Kratek opis:

V letu 2015 je predviden zaključek investicije info središča v Bohinju v Stari Fužini.

Dolgoročni cilj:

Info središče v Bohinju je delujoče središče JZ TNP v delu TNP, kjer je največje število prebivalcev, zato je stalna pristnost uslužbencev zagotovljena in na voljo domačinom, seznanjanje in vzgajanje obiskovalcev TNP s posebnostmi narave in kulture tega dela parka, usmerjanje obiska, usklajevanje dejavnosti, ki jih domačini in drugi zunanji deležniki izvajajo v središču skladno s cilji parka.

Načrtovane aktivnosti v letu 2015 (letni cilj):

- zaključek investicije in vzpostavitev delovanja centra: redna prisotnost parkovnih služb: prisotnost informacijsko-izobraževalne službe ob delavnikih in po programu aktivnosti NNS (prostori za NNS oddelka Bohinj, uradne ure, enkrat tedensko pristnost po razporedu prekrškovnega organa), strokovna služba (prisotnost po razporedu – 3 x tedensko),
- vzpostavitev sodelovanja z lokalno skupnostjo na področju gospodarstva (turizem), izobraževanja, kulture in prostočasnih dejavnosti,
- vzpostavitev temeljnih modulov dejavnosti info središča (informiranje, svetovanje, izobraževanje, razvojne dejavnosti),
- ureditev zunanje okolice,
- priprava in postavitve stalne razstave.

Izvedene aktivnosti v prvi polovici leta 2015:

- odprtje centra je načrtovano v juliju 2015,
- okolica je urejena,
- stalna razstava je uspešno dokončana in na ogled obiskovalcem.

Sodelujoče institucije:

Občina Bohinj, LTO Bohinj, KS Stara Fužina, OŠ dr. Janeza Mencingerja Bohinj, drugi deležniki

Kazalniki učinkovitosti izvajanja nalog:

– poslovni načrt za Postavitev in delovanje info središča v Bohinju,	
– delovanje služb JZ TNP na tej lokaciji,	
– izvedenih 4 kulturnih-strokovnih dogodkov,	

– izvedenih 4 aktivnosti programa otroški-šolski-družinski,	
– izvedenih 4 aktivnosti programa Tečaji tradicionalnega znanja,	
– izvedene 3 sezonske (večdnevne) aktivnosti programa Odkrivaj/Discover 2015,	
– izvedba zunanje ureditve,	Okolica je urejena
– vsaj 4 krajevni deležniki (fizične in pravne osebe) vključeni v delovanje središča.	

Nosilec naloge:	Majda Odar	Realizacija jan-jun 2015
Število zaposlenih na nalogi:	4	2
Skupno število ur:	1675	104
A. Stroški dela:	20.624 €	2.002 €
B. Splošni materialni stroški:	4.939 €	330 €
C. Finančna sredstva za nalogo:	0 €	0 €
D. Investicije:	0 €	0 €

5.8.4 Pocarjeva domačija

Vrsta naloge: 2

Zakonska podlaga: ZTNP – 10. člen, 12. točka, 42. člen, 17., 18., 20. in 21. točka, 43. člen, 2. al., 44. člen, 4. točka

Kratek opis:

Muzejsko urejena domačija priča o stavbni dediščini ter življenju in delu preteklih stoletij v dolini Radovne. Domačija je avtentičen primer alpske arhitekture 18. stoletja in kulturni spomenik državnega pomena. Gospodarsko poslopje domačije je informacijska postaja in prireditveni prostor TNP.

Dolgoročni cilj:

Izvedba rednih obnovitvenih, vzdrževalnih del na objektu in opremi, priprava dodatnih programov, boljša označitev muzeja in info točke TNP na večjih prometnih vpadnicah in dalje do muzeja, vključevanje ogleda muzeja v turistične programe.

Načrtovane aktivnosti v letu 2015 (letni cilj):

- vodenje in interpretacija po Pocarjevi domačiji,
- priprava in izvedba povezanega programa ponudbe s Slovenskim planinskim muzejem,
- zagotavljanje delovanja Pocarjeve domačije v času odprtja,
- izvedba prireditve ob Dnevu muzejev in dveh prireditvah v poletni sezoni,
- aktivna promocija za boljšo prepoznavnost in obiskanost Pocarjeve domačije,
- programi za otroke v okviru sodelovanj s šolami in drugimi inštitucijami,
- prijava na razpis občine Kranjska Gora za pridobitev sredstev za razstave in prireditve.

Izvedene aktivnosti v prvi polovici leta 2015:

- priprava domačije na odprtje (čiščenje notranjosti in okolice),
- izvedba prireditvah ob Dnevu muzejev in Evropskem dnevu parkov, 24.5. 2015,

- pridobitev sredstev na razpisu občine Kranjska Gora za razstave in prireditve,
- vodenje 4 šolskih skupin, 5 odraslih skupin,
- priprava nove premične oglaševalne table za Pocarjevo domačijo.

Sodelujoče institucije:

ZVKDS, Občina Kranjska Gora, SPM

Kazalniki učinkovitosti izvajanja nalog:

- izvedba treh dogodkov na Pocarjevi domačiji,	Izvedena 2 dogodka (Ob dnevu muzejev in evropskem dnevu parkov)
- 1000 obiskovalcev,	315 obiskovalcev (v juniju 2015)
- uspešna prijava na razpis občine Kranjska Gora,	Izvedeno

Nosilec naloge:	Mojca Smolej	Realizacija jan-jun 2015
Število zaposlenih na nalogi:	1	1
Skupno število ur:	200	77
A. Stroški dela:	2.798 €	1.052 €
B. Splošni materialni stroški:	1.190 €	298 €
C. Finančna sredstva za nalogo:	0 €	0 €
D. Investicije:	0 €	0 €

5.8.5 Informacijska postaja Kobarid (Zelena hiša)

Vrsta naloge: 2

Pravna podlaga:

ZON: 133. člen – 12. točka drugega odstavka

ZTNP-1: 42. člen – 17. in 21. točka prvega odstavka

Kratek opis:

V objektu je urejena informacijska postaja TNP v sodelovanju s TIC LTO Sotočje. V prostorih JZ TNP delujeta služba za trajnostni razvoj in NNS.

Dolgoročni cilj:

Vsebinsko nadgrajena in prepoznavna informacijska postaja TNP.

Načrtovane aktivnosti v letu 2015 (letni cilj):

- organizacija dogodkov in delavnic v sodelovanju z različnimi partnerji (Fundacija Pot miru , LTO Sotočje, Občina Kobarid, PRC, KGZS,..),
- ureditev načina sofinanciranja informacijske postaje, ustrezne spremembe najemniških razmerij in delovanja informacijske postaje

Izvedene aktivnosti v prvi polovici leta 2015:

- ureditev načina sofinanciranja informacijske postaje, ustrezne spremembe najemniških razmerij in delovanja informacijske postaje

Sodelujoče institucije:

Kazalniki učinkovitosti izvajanja nalog:

– število izvedenih dogodkov (3),	
– stalna založenost s promocijskimi materiali TNP,	da
– urejena in spremenjena dokumentacija glede delovanja informacijske postaje (najemna pogodba, dogovor o sodelovanju ...).	Delno (izveden sestanek z deležniki, sprejet dogovor o sodelovanju, pogodbe še v pripravi)

Nosilec naloge:	Marjeta Albinini	Realizacija jan-jun 2015
Število zaposlenih na nalogi:	1	1
Skupno število ur:	150	36
A. Stroški dela:	1.823 €	480 €
B. Splošni materialni stroški:	1.192 €	83 €
C. Finančna sredstva za nalogo:	0 €	0 €
D. Investicije:	0 €	0 €

5.8.6 Informacijska točka v sklopu Slovenskega planinskega muzeja

Vrsta naloge: 2

Zakonska podlaga: ZTNP – 42. člen, 16., 17., 18., 20. in 21. točka

Kratek opis

Znotraj Slovenskega planinskega muzeja v Mojstrani deluje tudi informacijska točka TNP, ki je sestavni del muzeja. Namen delovanja informacijske točke je posredovati informacije o TNP ter o njegovi dejavnosti na področju varstva narave, izobraževanja, prireditve in ponudbe vodenih izletov.

Dolgoročni cilj:

Stalno aktivna in privlačna informacijska točka TNP znotraj SPM, redno sodelovanje JZ TNP v poslovnem odboru muzeja, redna gostovanja TNP dogodkov v muzeju, povezana ponudba med info mesti TNP in SPM.

Načrtovane aktivnosti v letu 2015 (letni cilj)

- delo v poslovnem odboru SPM,
- gostovanja dogodkov in izvedba vzgojno-izobraževalnih dejavnosti TNP,
- aktivno sodelovanje pri izmenjavi razstav in sodelovanje pri izvedbi drugih dogodkov (npr. Dan Alpske konvencije),
- nadaljevanje partnerskega programa vodenih izletov po poti Triglavске Bistrice za različne skupine obiskovalcev v sodelovanju s SPM, delno v povezavi s poglavjem 5.8.7,
- dobava različnih artiklov TNP,
- oskrba informacijske točke z materialom TNP,
- priprava in podpis pogodbe o sofinanciranju informacijske točke za leto 2016.

Izvedene aktivnosti v prvi polovici leta 2015:

- izveden en dogodek (odprtje razstave Pavel Kunaver),
- sodelovanje pri Dnevu Alpske konvencije,
- dobava artiklov za trgovino,
- oskrba info točke z materialom

Sodelujoče institucije:

SPM, Občina Kranjska Gora, PZS, Fundacija Avgusta Delavca, PD Dovje Mojstrana

Kazalniki učinkovitosti izvajanja nalog:

- sodelovanje v okviru poslovnega odbora muzeja – 2-3 seje,	Poslovni odbor je bil ukinjen oz ne deluje več
- 5 sodelovanj v okviru gostovanj in vzgojno-izobraževalnih dejavnosti TNP	Gostovanje spominske razstave Pavel Kunaver, program na Dnevu Alpske konvencije v Mojstrani
- urejena informacijska točka TNP v SPM,	izvedeno
- podpisana pogodba o sofinanciranja informacijske točke za leto 2016.	Pogajanja potekajo

Nosilec naloge:	Martin Šolar / Ana Marija Kunstelj Pavlovski	Realizacija jan-jun 2015
Število zaposlenih na nalogi:	2	0
Skupno število ur:	95	0
A. Stroški dela:	1.716 €	0 €
B. Splošni materialni stroški:	147 €	0 €
C. Finančna sredstva za nalogo:	0 €	0 €
D. Investicije:	0 €	0 €

5.8.7 Pripravljanje in vzdrževanje poti, označb ter druge infrastrukture, ki je namenjena obisku zavarovanega območja**Vrsta naloge: 2**

Pravna podlaga: ZTNP-1: 10. člen, 16. točka, 42. člen, 1. in 21. točka

Kratek opis:

Učinkovito varovanje narave in posredovanje informacij je možno zagotoviti z dobro urejeno parkovno infrastrukturo na terenu. Parkovna infrastruktura TNP obsega mejne oznake, različne vrste informacijskih in usmerjevalnih tabel ter stebričkov, informacijske točke, parkovne tematske poti, počivališča, razgledišča, brvi, ograje ter cestne zapornice. Gre za skupaj več kot 1.600 objektov, ki zahtevajo stalno skrb in vzdrževanje, hkrati pa je urejanje parka za obiskovalce dinamičen proces, ki vsako leto narekuje nova dela. V mnogih primerih poteka s partnerskim sodelovanjem z lokalnimi skupnostmi in nevladnimi organizacijami (npr. planinska, turistična društva). JZ TNP kot partner ali kot strokovna ustanova sodeluje in pomaga tudi pri urejanju infrastrukture za obiskovalce, ki je vodena s strani drugih deležnikov v prostoru.

Dolgoročni cilj:

Urejena in zgledno vzdrževana parkovna infrastruktura izvedena v novi celostni grafični podobi.

Načrtovane aktivnosti v letu 2015 (letni cilj):

- redno vzdrževanje obstoječe parkovne infrastrukture (nujna vzdrževalna dela v okviru lastnih kapacitet kot npr. zamenjava dotrajanih stebričkov in druge infrastrukture),
- vzdrževanje baze posameznih objektov v GIS,
- sodelovanje pri vzpostavitvi nove informacijske točke (soteskanje v Fratarci).

Izvedene aktivnosti v prvi polovici leta 2015:

- redno vzdrževanje obstoječe parkovne infrastrukture (nujna vzdrževalna dela v okviru lastnih kapacitet kot npr. zamenjava dotrajanih stebričkov in druge infrastrukture),
- sodelovanje pri načrtovanju posameznih infrastrukturnih ureditev v TNP – ureditev vstopnega platoja v Tolminskih koritih, ureditev točke s parkirnimi površinami na planini Srednjica oz. polog, prestavitev Soške poti v Soči.

Sodelujoče institucije:

lokalne skupnosti, turistične organizacije, PZS

Kazalniki učinkovitosti izvajanja nalog:

– priprava 10 informacijskih stebričkov za označitev meja varstvenih režimov,	da
---	----

Nosilec naloge:		Martin Šolar / Marjeta Albinini	Realizacija jan-jun 2015
Število zaposlenih na nalogi:		22	23
Skupno število ur:		3.194	1.419
A.	Stroški dela:	35.586 €	17.285 €
B.	Splošni materialni stroški:	5.495 €	3.282 €
C.	Finančna sredstva za nalogo:	0 €	636 €
C.1.	namen porabe sredstev		vzdrževanje parkovne infrastrukture
D.	Investicije:	0 €	0 €

5.8.8 Vodništvo

Vrsta naloge: 2

Pravna podlaga: ZTNP-1: 42. člen, 16., 17., 18., in 20. točka

Kratek opis:

Vodeni izleti so pomemben del informiranja in usmerjanja obiskovalcev TNP v luči predstavljanja in popularizacije narodnega parka. Po letu 2011, ko smo pričeli s poskusnim programom vodništva, ga v letu 2012 nadgradili s tematskimi sklopi vnaprej pripravljenih vodenj in izobraževanj v luči naravovarstvenih doživetij in v letu 2013 razširili program vodenj za že znane naročnike. Cilj je tudi redno usposabljanje lokalnih turističnih vodnikov in drugih interesentov za vodenje po TNP.

Dolgoročni cilj:

Ozaveščanje in informiranje obiskovalcev z naravovarstvenimi vsebinami, doživeto spoznavanje narodnega parka.

Načrtovane aktivnosti v letu 2015 (letni cilj):

- ozaveščanje obiskovalcev na temo varstva narave in spoznavanja narodnega parka,
- priprava ponudb za tri vodene avtobusne izlete na območju TNP (v sodelovanju s turističnimi organizacijami);
- tedenska vodenja po učnih poteh v TNP v poletnih mesecih,
- tedenska vodenja in predstavitve narodnega parka za različne skupine in splošno javnost,
- pripravo in izvedbo večdnevnega tematskega izleta v poletnih mesecih,
- izvedba izobraževanj za turistične vodnike po parku v okviru rednih izobraževanj za lokalne turistične vodnike in sodelovanje na tečajih za vodnike PZS.

Izvedene aktivnosti v prvi polovici leta 2015:

- redna vodenja za ozaveščanje obiskovalcev na temo varstva narave in spoznavanja TNP (21),
- izvedena tedenska vodenja in predstavitve TNP za različne skupine in splošno javnost (12),
- izvedeno sodelovanje pri izobraževanju za lokalne turistične vodnike.

Sodelujoče institucije: turistične organizacije, PZS

Kazalniki učinkovitosti izvajanja nalog:

– izdelane strokovne podlage in smernice za vodniško službo TNP,	Delno izvedeno, popolna izvedba po odprtju Centra TNP Bohinj
– izvedba 30 dnevnih vodenj za različne skupine in splošno javnost,	Izvedenih 21 vodenj
– izdelane 3 ponudbe za vodene izlete;	Izvedeno
– izvedba 4 dogodkov za splošno javnost v zvezi s poznavanjem parka in varnega obiska TNP, – povečanje števila vodenj za znane naročnike 3 %.	Izvedeno

Nosilec naloge:	Iztok Butinar	Realizacija jan-jun 2015
Število zaposlenih na nalogi:	9	20
Skupno število ur:	2.630	1.176
A. Stroški dela:	27.669 €	13.548 €
B. Splošni materialni stroški:	5.332 €	2.720 €
C. Finančna sredstva za nalogo:	0 €	0 €
D. Investicije:	0 €	0 €

5.8.9 Mobilna točka TNP

Vrsta naloge: 2

Pravna podlaga: ZTNP-1: 10. člen, 16. točka, 42. člen, 1. in 21. točka

Kratek opis:

Ozaveščanje obiskovalcev parka, lokalnih prebivalcev in še posebej mladih o naravnih in kulturnih

vrednotah TNP je eno pomembnejših poslanstev TNP. V ta namen smo v letu 2012 pred turistično sezono v mrežo informacijskih mest vključili pomembno novost – Mobilno informacijsko točko (MIT). MIT sestavljajo predelano kombi vozilo in skrbno zasnovana ter sodobno oblikovana oprema, namenjena za predstavitve v različnih okoljih in ob različnih dogodkih. Omogoča posredovanje avdiovizualnih vsebin s pomočjo multimedijske opreme, ki je nameščena v vozilu in premične razstave TNP z naslovom Človek in narava hodita z roko v roki. MIT bomo za namene ozaveščanja in informiranja obiskovalcev TNP ter za predstavitve v lokalnih skupnostih in v šolah predstavljali na območju TNP, krajih v Sloveniji in v tujini.

Dolgoročni cilj:

Izboljšanje ozaveščenosti obiskovalcev in prebivalcev narodnega parka.

Načrtovane aktivnosti v letu 2015 (letni cilj):

- prisotnost MIT ob različnih dogodkih na območju TNP in okolici (Mangart, Bohinj, Vršič, Pokljuka, sodelovanje na taborih mladih planincev...),
- udeležba na različnih prireditvah v TNP in širši okolici ter na povabilo tudi zunaj Slovenije (npr. Naravni park Julijsko predgorje, NP Nockberge, sejemski dogodki...),
- vključevanje MIT v programe obeh informacijskih središč TNP ter drugih informacijskih točk TNP,
- programi za otroke v okviru sodelovanj s šolami.

Izvedene aktivnosti v prvi polovici leta 2015:

- prisotnost MIT na različnih dogodkih na območju TNP in izven.
- Prisotnost MIT na dnevu Slovenske vojske v Rakičanu

Kazalniki učinkovitosti izvajanja nalog:

– število dni uporabe pri različnih informacijskih in izobraževalnih programih v letni in zimski sezoni (najmanj 40).	V polletju uporabljen 12 dni
---	------------------------------

Nosilec naloge:		Iztok Butinar	Realizacija jan-jun 2015
Število zaposlenih na nalogi:		1	1
Skupno število ur:		400	94
A.	Stroški dela:	4.593 €	1.109 €
B.	Splošni materialni stroški:	1.200 €	217 €
C.	Finančna sredstva za nalogo:	0 €	0 €
D.	Investicije:	0 €	0 €

5.8.10 Druge izobraževalne in ozaveščevalne aktivnosti

Vrsta naloge: 2

Pravna podlaga:

ZON: 133. člen – 12., 15. in 16. točka drugega odstavka

ZTNP-1: 42. člen – 17., 18., 20. in 21. točka prvega odstavka; 44. člen – 4. točka

Kratek opis:

Med pomembnimi nalogami na področju ohranjanja narave in varstva kulturne dediščine je tudi izobraževalna dejavnost, ki dolgoročno zagotavlja večjo ozaveščenost javnosti o potrebnosti varstva narave, pomenu kulturne dediščine ter odgovorno ravnanje posameznikov. Javni zavod se aktivno

vključuje v že vzpostavljene vzgojno izobraževalne dejavnosti, ki se izvajajo v okviru Informacijsko izobraževalne službe upravljavca narodnega parka.

Dolgoročni cilj:

Visoka raven ozaveščenosti posameznikov o temeljnih ciljih zavarovanega območja

Načrtovane aktivnosti v letu 2015 (letni cilj):

- pomoč in sodelovanje pri pripravi in vključevanju naravovarstvenih vsebin v vzpostavljene vzgojno izobraževalne dogodke in prireditve,
- organiziranje in izvajanje družinskega programa PPP – Petkovi Popoldnevi v Parku,
- nadaljevanje aktivnosti na področju ozaveščevalnih akcij »Pirotehnika v TNP-NE« in »Zmerno je pravo za zdravo naravo«, vključno s sodelovanjem pri postavitvi ene gobarske razstave,
- izvedba 4 foto delavnic osredotočenih na specifične vsebine narave v TNP,
- izvedba posebnih vzgojno izobraževalnih programov (glej v nadaljevanju),
- izvedba internega izobraževanja za naravovarstveno nadzorno službo v okviru rednega izobraževanja.

Belarjevi naravoslovni dnevi

Priprava in izvedba mednarodnih Belarjevih naravoslovnih dni (ob evropskem dnevu parkov) za osnovnošolce iz občin TNP in drugih šol.

Petkovi popoldnevi v parku

Priprava in izvedba družinskega programa s poučnimi delavnicami za otroke v naravi.

Program Cicinadzornik

Program, ki ga pripravljamo v Vrtnu Tolmin od leta 2011, je namenjen predšolskim otrokom in je zasnovan kot učenje o naravi in naravovarstvu na najenostavnejši način.

Izvedene aktivnosti v prvi polovici leta 2015:

- izvedba Belarjevih dni (20. in 21. 5. 2015) in sodelovanje z vsebinami TNP,
- vsebinska priprava programov za izvedbo delavnic petkovi popoldnevi v parku in Festivala cvetja v Bohinju,
- izvedb ene delavnice Petkovih popoldnevov v parku ,
- v povezavi s točko 5.3.1 je bilo različnim interesnim skupinam iz tujine predstavljeno področje varstva narave v TNP,
- izvedba treh fotografskih delavnic.

Sodelujoče institucije:

osnovne in srednje šole ter druge izobraževalne organizacije; nevladne organizacije, ZRC SAZU, ZRSVN, ZGS, MOP

Kazalniki učinkovitosti izvajanja nalog:

– izvedba Belarjevih dni,	DA
– izvedba štirih delavnic Petkovo popoldne v parku,	delno (ena od štirih delavnic) (25 %)
– izvedba programa Cicinadzornik,	
– izvedba štirih fotografskih delavnic,	DA (tri od štirih načrtovanih z letnim programom) (75 %)
– izvedba akcije Pirotehnika v TNP - NE!,	naloga bo skladno s programom izvedena konec leta 2015
– izvedba 2 ozaveščevalnih predavanj v zvezi s tujerodnimi vrstami, odstranjevanje ali spremljanje stanja rastlin invazivnih	DA (ozaveščevalna predavanja); NE - ukrepi varstva bodo načrtovano izvedeni do konca leta 2015

tujerodnih vrst na 2 izbranih območjih.	
---	--

Nosilec naloge:	Martin Šolar / Majda Odar	Realizacija jan-jun 2015
Število zaposlenih na nalogi:	5	5
Skupno število ur:	610	359
A. Stroški dela:	8.555 €	4.987 €
B. Splošni materialni stroški:	935 €	830 €
C. Finančna sredstva za nalogo:	0 €	0 €
D. Investicije:	0 €	0 €

5.8.11 Založništvo

Vrsta naloge: 2

Pravna podlaga:

ZON: 133. člen – 12. točka drugega odstavka

ZTNP-1: 42. člen – 17. in 20. točka prvega odstavka

Kratek opis

Publikacije JZ TNP so periodične (časopis Svet pod Triglavom) in občasne. Med slednje sodijo strokovna literatura (Acta Triglavensia, zbirka Razprave in Raziskave) in promocijske tiskovine (zloženke oz. promocijske publikacije, stenski koledar).

Dolgoročni cilj:

Informiranje strokovne javnosti o doseženih rezultatih raziskav, lokalne javnosti o delu JZ TNP in različnih možnostih povezovanja in sodelovanja, obiskovalcev TNP o info središčih in mestih, dogodkih, programih in ostali ponudbi TNP.

Načrtovane aktivnosti v letu 2015 (letni cilj):

- priprava in izdaja stenskega koledarja 2016 (strošek izdaje koledarja je del stroškov prodanega trgovskega blaga),
- časopis Odkrivaj - Dvojezičen časopis, ki zajema vse pomembne informacije o parku za obiskovalce TNP, na voljo je v vseh info središčih in točkah TNP ter na ostalih info mestih po parku (tisk se v celoti financira iz oglasov),
- izdaja nove informacijske zloženke o TNP: splošne informacije, pravila ravnanja, prepovedi, dodatne informacije,
- zloženka o info mestih TNP,
- izdelava letaka o ponudbi info središč in točk TNP (strošek izdelave je vključen v stroške tržne dejavnosti),
- priprava in oblikovanje nove brošure Na obisku (strošek priprave je vključen v stroške tržne dejavnosti),
- strokovna revija Acta Triglavensia.

Izvedene aktivnosti v prvi polovici leta 2015:

- priprava vsebin in fotografij za stenski koledar 2016,
- priprava fotografij za različne tiskovine,
- izid stenskega koledarja TNP 2016 Miti in legende Triglavskega narodnega parka in priprava istoimenske razstave,
- priprava in izid časopisa Odkrivaj (vsi stroški v povezavi z izdajo časopisa Odkrivaj so bili v celoti financirani iz oglasov).

Sodelujoče institucije:

Lokalne turistične organizacije, SPIRIT

Kazalniki učinkovitosti izvajanja nalog:

– izdaja stenskega koledarja 2016 - 3.000 izvodov,	Izvedeno v celoti
– izdaja številke Acta Triglavensia,	
– tisk 3 zloženkov oblikovanih na novo CGP,	
– izdana številka časopisa Odkrivaj.	Izvedeno v celoti

Nosilec naloge:	Mojca Smolej	Realizacija jan-jun 2015
Število zaposlenih na nalogi:	4	3
Skupno število ur:	490	209
A. Stroški dela:	6.812 €	2.905 €
B. Splošni materialni stroški:	753 €	482 €
C. Finančna sredstva za nalogo:	0 €	0 €
D. Investicije:	0 €	0 €

5.8.12 Promocija

Vrsta naloge: 3

Pravna podlaga:

ZTNP -1: 42. člen, 17., 20. in 21. točka

Kratek opis:

V tem poglavju so združene naloge z delovnih področij, ki imajo promocijski značaj. Promocija je pomemben del komunikacije, s pomočjo katere obiskovalce usmerjamo, obveščamo in privabljamo. Povečujemo prepoznavnost in ugled parka med ljudmi, informiramo in izobražujemo zainteresirano javnost. Vključuje vsakodnevno informiranje in usmerjanje posameznikov v Info središčih in info točkah, preko različnih medijev, na različnih dogodkih in sejnih doma in v tujini. Na slovenskih sejnih se TNP predstavlja skupaj z naravnimi parki Slovenije, v tujini pa se odziva povabilu partnerskih parkov. Svojo prepoznavnost navzven bo park v prihodnosti gradil z novo celostno grafično podobo in oblikovanjem blagovne znamke. Pomembna promocija TNP so prireditve in dogodki TNP v Triglavski roži na Bledu, Domu Trenta, na Pocarjevi domačiji, info točkah TNP (v Slovenskem planinskem muzeju in v Zeleni hiši v Kobaridu) ter na terenu. Dogodki in prireditve bodo objavljeni na spletni strani TNP, poletni del pa tudi v časopisu Odkrivaj ter v različnih drugih medijih (lokalni časopisi, spletne objave), na spletnih straneh drugih ponudnikov. Stroški promocijskih aktivnosti in udeležbe na sejnih bodo financirani iz sredstev, pridobljenih na trgu.

Dolgoročni cilj:

Uporaba sodobnejših orodij za izboljšanje prepoznavnosti TNP; informiranje, ozaveščanje in usmerjanje obiskovalcev TNP h kakovostnem doživljanju parka

Načrtovane aktivnosti v letu 2015 (letni cilj):

- posredovanje ponudb in informacij o parku,
- posredovanje ponudbe TNP na spletnih straneh drugih ponudnikov, družabnih omrežjih,
- oglaševanje dogodkov in prireditev po izdelanem programu 2015,

- povezovanje ponudbe različnih akterjev v turistične pakete,
- izvajanje nadzora nad uporabo različnih elementov nove CGP,
- udeležba na slovenskih sejmih v sodelovanju s parki Slovenije (predvideno je sodelovanje na sejmih: TIP, Narava-zdravje, AGRA)
- udeležba na promocijskih dogodkih doma in v tujini v sodelovanju Naravnim parkom Julijsko predgorje (predvidoma 2 dogodka),
- udeležba na predstavitvi planinstva, TNP in Julijskih Alp v Pragi,
- predstavitev na SIW 2015,
- sodelovanje pri pripravi strategije dejavnosti TNP na področju informiranja, doživljanja in ozaveščanja ter sodelovanja z RDO.

Izvedene aktivnosti v prvi polovici leta 2015:

- posredovanje ponudb in informacij o parku – redno – različni mediji (telefon, osebno, e-pošta), priprava novic o parku za newsletter SPIRIT v maju in juniju,
- oglaševanje dogodkov na spletnih straneh in tiskanih novicah občin in turističnih organizacij območja,
- sodelovanje pri izvedbi priprave tabel Turizma Bohinj (za okolico Mostnice) in območje Centra TNP Bohinj v CGP TNP,
- udeležba na srečanju parkov vzhodnega loka v Pušji vasi (maj 2015)
- sodelovanje pri snemanju oddaje Na Lepše – Pocarjeva domačija (predvajanje dne 19.6.2015)
- sodelovanje pri snemanju Pocarjeve domačija za potrebe promocijskega kratkega filma, ki se bo predvajal na Blejskem gradu,
- priprava fotografij za različne tiskovine.

Sodelujoče institucije:

JZ TNP, Parki Slovenije, MOP, skupnost Julijske Alpe, Lokalne turistične organizacije, SPIRIT

Kazalniki učinkovitosti izvajanja nalog:

– predstavitev dogodkov in ponudbe TNP na sejmih TIP, Narava Zdravje in AGRA ter udeležba na dnevu parkov (2) Furlanije Julijske krajine v Pušji vasi v sodelovanju z naravnim parkom Julijsko predgorje (stroški izvedbe nalog so vključeni v stroške tržne dejavnosti).	Delno izvedeno - udeležba na sejmu TIP v okviru RDO Gorenjske, na dogodku PN Julijsko Predgorje (Dan parkov vzhodnega alpskega loka)
---	--

Nosilec naloge:		Mojca Smolej	Realizacija jan-jun 2015
Število zaposlenih na nalogi:		1	1
Skupno število ur:		550	458
A.	Stroški dela:	7.767 €	6.218 €
B.	Splošni materialni stroški:	1.953 €	1.059 €
C.	Finančna sredstva za nalogo:	0 €	0 €
D.	Investicije:	0 €	0 €

5.9 Naravovarstvena nadzorna služba

Naravovarstvena nadzorna služba (NNS) je terensko organizirana služba na območju TNP. Delo NNS je razdeljeno na 5 naravovarstvenih oddelkov (Bohinj, Kranjska Gora, Pokljuka – Mežakla, Trenta in Posočje), ki jih sestavlja 14 okolišev, velikih 4000 do 5000 ha. NNS je za svoje delovanje zavezana in dolžna spoštovati zakonodajo, ki opredeljuje delo naravovarstvenih nadzornikov (19); ZON, ZTNP-1 in uredbe, ki se nanašajo na območje narodnega parka.

5.9.1. Neposredni nadzor v naravi in prekrškovni organ

Vrsta naloge: 1

Pravne podlage:

ZTNP-1 :

- 46. člen; javna pooblastila; izvajanje neposrednega nadzora v narodnem parku, opozarjanje na kršitve zakona, določiti rok za odpravo nepravilnosti uvede ter odloča v postopku o prekršku
- 57. člen; nadzor; 58. člen, 59. člen, 61. člen,
- 64. člen, 65. člen zakona o TNP; prekrški

Dolgoročni cilj:

Izvajanje ZTNP-1, stalna prisotnost naravovarstvenih nadzornikov v naravovarstvenih okoliših in ustrezen nadzor v konicah ob koncih tedna ter organizacija dežurne službe na celotnem območju TNP.

Načrtovane aktivnosti v letu 2015:

- več pozornosti in doslednosti pri upoštevanju varstvenih režimov ZTNP-1 (opozarjanje, kaznovanje),
- sodelovanje z lokalnimi, agrarnimi, pašnimi skupnostmi na območju parka in v njegovi neposredni okolici (očiščevalne akcije na planinah in v visokogorju, prenos materiala na prometno nedostopne planine v visokogorju ob pričetku paše – v povezavi z nalogo 5.5.2),
- ozaveščanje in informiranje obiskovalcev z vsemi novimi zakonsko določenimi ukrepi, ki veljajo v zavarovanih območjih – narodnem parku,
- opravljanje izpita na temo naravovarstvenega nadzora MOP, 3 osebe,
- 4 obhodi z gorsko policijsko enoto,
- redno dodatno usposabljanje vseh nadzornikov z javnimi pooblastili,
- sodelovanje naravovarstvenih nadzornikov z drugimi izvajalci javnih pooblastil; policijo, občinskim redarstvom, inšpekcijskimi službami predvsem na aktualno vsebine (v času gobarske sezone z gozdarskim inšpektorjem ipd...).

Izvedene aktivnosti v prvi polovici leta 2015:

- stalno izvajanje nadzora upoštevanja varstvenih režimov ZTNP-1,
- izvedba prevozov materiala na nedostopne planine (z motornimi sredstvi) ob pričetku pašne sezone Velo polje 3X, Planina Laz 5x,
- stalno informiranje obiskovalcev z zakonsko določenimi ukrepi v TNP,
- sodelovanje na usklajevalnih sestankih pred poletno sezono (policijski postaji Bovec in Bled ter redarska služba).

Kazalniki učinkovitosti izvajanja nalog:

- sodelovanje z gorsko policijsko enoto (4 obhodi),	V drugi polovici leta
- dodatno usposabljanje (1),	V drugi polovici leta
- skupna akcija z gozdarskim inšpektorjem v času nabiranja samoniklih gliv (3 akcije),	V drugi polovici leta

<ul style="list-style-type: none"> – pomoč nadzornikov pri dostavi materiala na pašne planine v visokogorju (10 ur helikopterskih prevozov na planine; Velo polje, Laz, Suha). 	Izkoriščenih 5 ur naleta helikopterja Velo polje, Planina Laz
---	---

Prekrškovni organ

Skladno z zakonodajo ter uredbama (Uredba o varstvu samoniklih gliv, Uredba o prepovedi vožnje z vozili v naravnem območju) izvajamo nadzor na območju TNP. Naravovarstveni nadzorniki so za omenjena dela usposobljeni, imajo pooblastilo, izdano na podlagi ZON, za vodenje postopka in izdajo plačilnega naloga. Delo prekrškovnega organa vključuje tudi delo v pisarni.

V letu 2015 je načrtovano sodelovanje s policijo, medobčinskim redarstvom in inšpekcijskimi službami. Poleg nalog, ki nam jih narekuje zakonodaja, bomo veliko dela in truda namenili skupnim akcijam ozaveščanja in informiranja obiskovalcev narodnega parka.

Načrtovane aktivnosti v letu 2015:

- izdaja odločb, pisanje plačilnih nalogov,
- poročanje Upravi za javna plačila,
- zbiranje podatkov, potrebnih za ukrepanje, iz uradnih evidenc,
- izobraževanje o vsebinah dopolnitve ZON-a, prekrškovni postopki,
- vodenje postopkov na drugi stopnji obravnave.

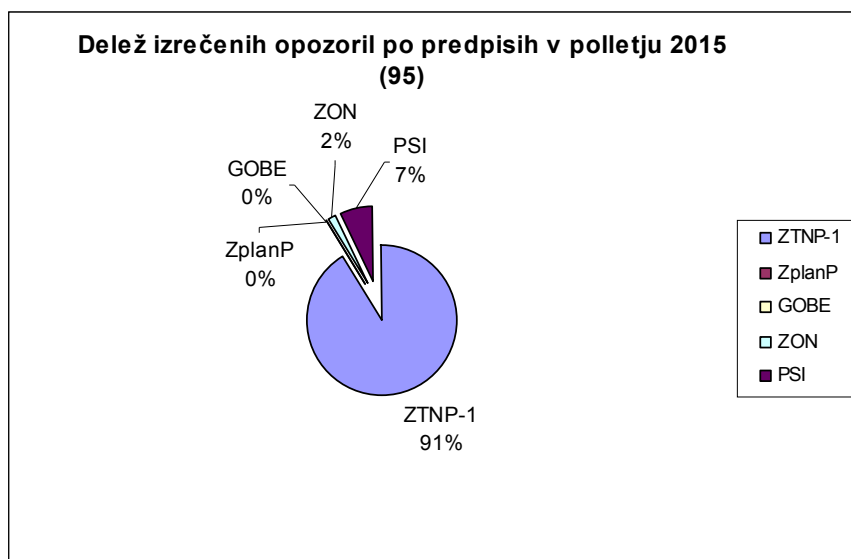
Izvedene aktivnosti v prvi polovici leta 2015:

- sodelovanje na izobraževanju za NNS,
- organizacija skupne akcije s policijo glede vožnje z motornimi sanmi (Bohinj),
- akcijski nadzor vožnje z motornimi sanmi na Pokljuki,
- sodelovanje na predstavitvi spletne prekrškovne aplikacije na Inpors in spletne prekrškovne aplikacije,
- usklajevanje izhodišč za nadaljnje delo z gradbeno inšpektorico,
- pomoč NN pri vodenju postopkov v primeru zaprosila,
- izdanih je bilo 19 obvestil o prekršku oziroma plačilnih nalogov; vsi po ZTNP-1
- izrečenih je bilo 95 opozoril (ZTNP 91%, spuščeni psi 7%, ZON 2%),
- izpeljana sta bila dva postopka z izdajo prekrškovne odločbe (zahtevnejši postopki),
- napisan je bil en pisni predlog pristojnemu prekrškovnemu organu (črna gradnja),
- redno sodelovanje z drugimi prekrškovnimi organi (PP Kranjska Gora, Medobčinski inšpektorat Jesenice in Bled, Sodišče Jesenice...)

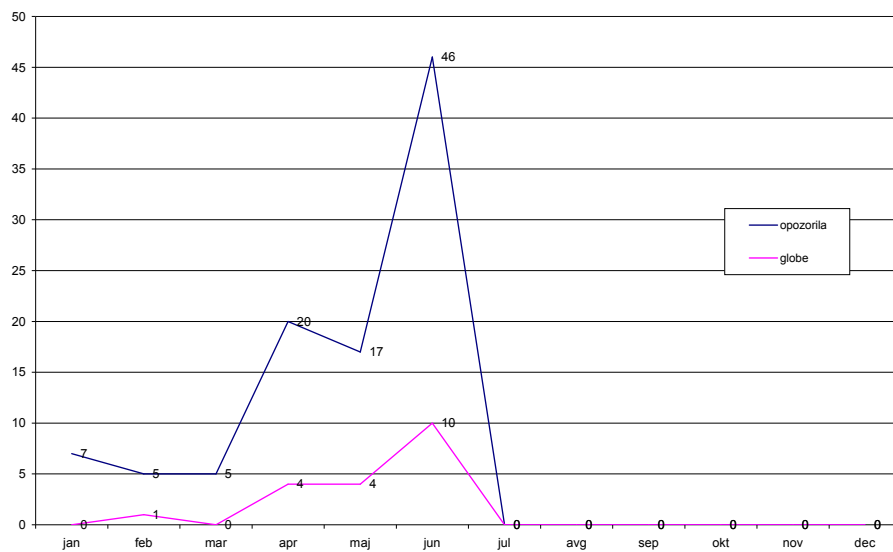
Kazalniki učinkovitosti izvajanja nalog:

<ul style="list-style-type: none"> – delež med številom intervencij in izvršenimi ukrepi (opozorilo, opomin, globa...) – ciljna vrednost je 100 % , 	
<ul style="list-style-type: none"> – usklajevalni sestanki glede izvajanja nadzora s policijo in medobčinskim redarstvom glede pričakovanih obremenitev v sezoni (4 sestanki) 	Izvedeno

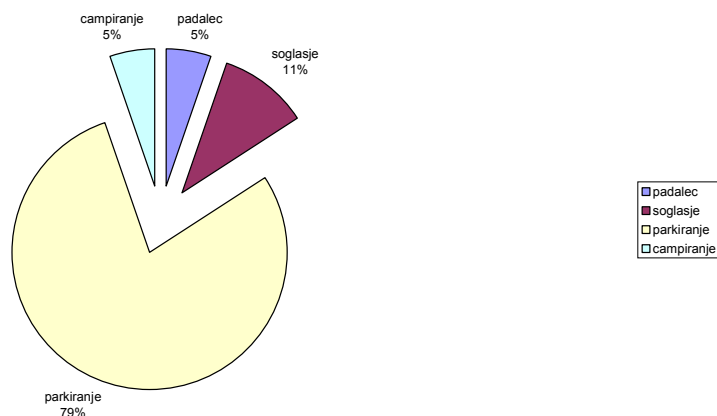
Z izvedbo dveh upravnih postopkov povezanih z gradnjo brez soglasij smo bili uspešni do te mere da je investitor nedovoljeni gradnji saniral (vzpostavitev v prvotno stanje).

Izrečene globe in opozorila po mesecih

Vrsta izrečene globe 2015

Nosilec naloge:		Sašo Hrovat	Realizacija jan-jun 2015
Število zaposlenih na nalogi:		21	21
Skupno število ur:		16.740	8.963
A.	Stroški dela:	183.741 €	102.315 €
B.	Splošni materialni stroški:	28.479 €	20.757 €
C.	Finančna sredstva za nalogo:	300 €	0 €
C.1.	namen porabe sredstev:	tisk obrazcev	
C.2.	vir sredstev:	proračun MOP	
D.	Investicije:	0 €	0 €

5.9.2 Prostovoljna naravovarstvena nadzorna služba (PNNS)

Vrsta naloge: 1

Naloge vključujejo predvsem interno izobraževanje PNNS (66) ter organizacijo delovnih akcij in dežurstev. PNNS lahko prispeva tudi podatke za monitoring.

Načrtovane aktivnosti v letu 2015:

- izobraževalne akcije (v sklopu relevantnih izobraževalnih aktivnosti poklicne NNS),
- delovne akcije (čiščenje zaraščajočih pašnikov – 1x);
- ozaveščevalne akcije (popularizacijske akcije, dežurstva poleti).

Izvedene aktivnosti v prvi polovici leta 2015:

- izobraževalne akcije (v sklopu relevantnih izobraževalnih aktivnosti poklicne NNS: izobraževanje v okviru projekta WolfAlps, 16.2.2015, Kočevje; redni letni seminar za NNS, 31.3.2015, Bled),
- delovne akcije (čiščenje zaraščajočih pašnikov – 1x): 9.5.2015, planina Leskovca.

Kazalniki učinkovitosti izvajanja nalog:

– izobraževalne akcije – najmanj 1x,	da
--------------------------------------	----

– delovne akcije – 1x.	da
------------------------	----

Nosilec naloge:	Marjeta Albinini	Realizacija jan-jun 2015
Število zaposlenih na nalogi:	1	1
Skupno število ur:	150	45
A. Stroški dela:	1.823 €	600 €
B. Splošni materialni stroški:	350 €	104 €
C. Finančna sredstva za nalogo:	0 €	0 €
D. Investicije:	0 €	0 €

5.9.3 Program Mladi nadzornik

Vrsta naloge: 2

Mladi nadzornik je program izobraževanja mladih, ki živijo v parku in njegovi neposredni okolici. Prvič je bil izveden leta 2002 kot pilotni projekt Federacije Europarc. V program so vključeni otroci od 13. leta starosti dalje. Glavni nameni programa so: predstavitev parka in pomena zavarovanih območij nasploh, spoznavanje namena in vlog naravovarstvenega nadzornika ter vzgoja. Program

obsega tabor (začetni, nadaljevalni, mednarodni) in posamezne eno- oz. dvodnevne akcije ter za zaključeno skupino traja pet let. Program financirajo udeleženci in lokalne organizacije (planinska društva, osnovne šole). Del programa, ki izhaja iz delovnega programa UNESCO MAB, se financira iz namenskih sredstev (glej poglavje 6.1).

Načrtovane aktivnosti v letu 2015:

- izvedba nadaljevalnega tabora (5 dnevni),
- udeležba na mednarodnem taboru v okviru Federacije Europarc,
- izvedba eno- oz. dvodnevni srečanj – vsaj 3x,
- sodelovanje z mladimi nadzorniki v okviru Čezmejnega biosfernega območja (Naravni park Julijske Predalpe iz Rezije) (srečanje v Reziji).

Izvedene aktivnosti v prvi polovici leta 2015:

- aktivno sodelovanje na Belarjevih dnevih, 20. in 21. 5. 2015,
- sodelovanje z mladimi nadzorniki v okviru Čezmejnega biosfernega območja (Naravni park Julijske Predalpe iz Rezije) (srečanje v Reziji): 17.-18.1., Stolvizza, Italija.

Kazalniki učinkovitosti izvajanja nalog:

– izveden tabor	
– izvedena eno- oz. dvodnevna srečanja	delno (izvedeno eno dvodnevno srečanje)

Nosilec naloge:	Marjeta Albinini	Realizacija jan-jun 2015
Število zaposlenih na nalogi:	2	1
Skupno število ur:	480	140
A. Stroški dela:	5.799 €	1.866 €
B. Splošni materialni stroški:	1.244 €	324 €

C.	Finančna sredstva za nalogo:	0 €	0 €
D.	Investicije:	0 €	0 €

5.10 Upravljanje prostoživečih živali v LPN Triglav

JZ TNP je pooblaščen za upravljanje prostoživečih živali v LPN Triglav s skupno površino 58.289 ha. Od tega je lov izločen v prvem varstvenem območju s površino 31.386 ha. Upravljanje lovsko-upravljaljskih nalog izhaja iz predpisanih letnih načrtov za Triglavsko lovsko upravljavsko območje in letnih načrtov LPN Triglav.

5.10.1 Upravljanje z LPN Triglav

Vrsta naloge: 1

Pravne podlage:

ZDLov-1: 5., 7. in 16. člen

ZTNP-1: 25. člen, 3. odstavek 42. člena ZTNP-1

Uredba o ustanovitvi lovišč s posebnim namenom v Republiki Sloveniji (Ur.l. RS, št. 117/2004)

Pravilnik o načrtih za gospodarjenje z gozdovi in upravljanje z divjadjo (Ur.l. RS, št. 17/2011)

Dela in naloge, ki jih predpisuje ZDLov- 1 opravlja 13 NN lovskih čuvajev in so za vsako leto natančno opredeljene v Letnem lovsko upravljavskem načrtu.

JZ TNP je pooblaščen za upravljanje z LPN Triglav. Upravljanje je določeno s potrjenim letnim načrtom lovišča oziroma LPN za leto 2015. Upravljanje LPN mora biti skladno z določili Zakona o divjadi in lovstvu in ZTNP-1 ter vsemi podzakonskimi akti in zakonodajo, ki posega na področje lovstva.

Dolgoročni cilj:

LPN Triglav predstavlja vzorčni primer upravljanja lovišča s posebnim namenom. Upravljanje LPN sledi ciljem varstva narave, 15. člena ZTNP-1 in določilom iz 3. člena Uredbe o ustanovitvi lovišč s posebnim namenom.

Načrtovane aktivnosti v letu 2015:

- obdelava podatkov letnega načrta LPN in posredovanje podatkov načrtovalcu (ZGS),
- priprava predloga letnega načrta LPN (ukrepi za varstvo in monitoring divjadi, biomeliorativna dela, biotehniški ukrepi, lovski objekti, številčni predlog odvzema za posamezne vrste divjadi),
- pripravo internega lovskega letnega načrta LPN,
- interno izvajanje nadzora nad izvajanjem odvzema divjadi po letnem lovskem načrtu,
- oddaja divjačine, vzdrževanje hladilnic, veterinarski pregledi,
- sodelovanje v območnem združenju upravljavcev lovišč (OZUL),
- udeležba na strokovnih izpopolnjevanjih s področja upravljanja z divjadjo,
- sodelovanje in udeležba v organih lovskega upravljanja (OZUL Triglavskega LUO-ta).

Izvedene aktivnosti v prvi polovici leta 2015:

- obdelava in posredovanje podatkov letnega načrta LPN načrtovalcu ZGS,
- priprava predloga letnega načrta ,
- priprava internega letnega načrta LPN Triglav,
- sprotno izvajanje nadzora nad izvajanjem odvzema divjadi po letnem načrtu,
- sprotna kontrola nad oddajo divjačine, vzdrževanje hladilnic, veterinarski pregledi
- sodelovanje in prisotnost v organih lovskega upravljanja OZUL Triglavski LUO.

Sodelujoče institucije:

ZGS, lokalne skupnosti in lastniki zemljišč, upravljavci lovišč, LD na območju TNP

Kazalniki učinkovitosti izvajanja nalog:

– izdelano poročilo in analiza upravljanja LPN v preteklem letu,	Izvedeno
– izdelan usklajen letni načrt lovišča ali lovišča s posebnim namen za LPN Triglav,	Izvedeno
– izdelan interni letni načrta za LPN Triglav,	Izvedeno
– udeležba na strokovnih izpopolnjevanjih s področja upravljanja z divjadjo (2x),	
– sodelovanje in udeležba v organih lovskega upravljanja (OZUL Triglavskega LUO-ta 4 x).	Izvedeno 2X

Nosilec naloge:	Sašo Hrovat	Realizacija jan-jun 2015
Število zaposlenih na nalogi:	15	15
Skupno število ur:	2.020	3.189
A. Stroški dela:	22.966 €	33.936 €
B. Splošni materialni stroški:	3.379 €	7.376 €
C. Finančna sredstva za naloge:	478 €	4.021 €
C.1. namen porabe sredstev:	najem travnikov, članarina OZUL,	članarina OZUL, odškodnine za škodo po divjadi, krma
C.2. vir sredstev:	nejavni viri (178 €), proračun MOP (300 €)	proračun MOP
D. Investicije:	0 €	0 €

5.10.2 Izvajanje lovskočuvajske službe v LPN Triglav**Vrsta naloge: 1****Pravna podlaga:**

ZDLov-1: 70. člen

ZTNP-1: 3. odstavek 42. Člena ZTNP-1

Pravilnik o organizaciji lovsko-čuvajske službe, o vsebini in pogojih za opravljanje izpita za lovskega čuvaja ter obliki izkaznice in službenega znaka (Ur.l. RS, št-120/2005; 79/2006; 17/2011)

Kratek opis:

Lovsko čuvajsko službo v LPN Triglav opravlja 13 naravovarstvenih nadzornikov, ki imajo opravljen izpit za lovskega čuvaja ter s tem pooblastila za izvajanje nalog iz letnega načrta lovišča oziroma lovišča s posebnim namenom.

Dolgoročni cilj:

Na območju LPN Triglav je vzpostavljen in zagotovljen lovsko čuvajski nadzor skladno z določili Zakona o divjadi in lovstvu in podzakonskimi prepisi.

Načrtovane aktivnosti v letu 2015 (so opredeljene z letnim načrtom LPN Triglav):

- lovsko čuvajski nadzor v 13 okoliših s prav toliko lovskimi čuvaji, ki imajo opravljen lovsko čuvajski izpit,
- izvajanje ukrepov za varstvo in monitoring živali,
- spremljanje zdravstvenega stanja divjadi, izredne posege, evidentiranje najdenih poginulih živali,
- odvzem divjadi, pripravo materialnih dokazov ter pripravo in oddajo divjačine,
- iskanje obstreljene ali ranjene divjadi (lovska kinologija),
- izvajanje ostalih nalog, ki izhajajo iz letnega načrta LPN,
- prenos podatkov v elektronsko obliko – program XLP.

Izvedene aktivnosti v prvi polovici leta 2015:

- stalen lovsko čuvajski nadzor v 13 okoliših s prav toliko lovskimi čuvaji, ki imajo opravljen lovsko čuvajski izpit,
- izvajanje ukrepov za varstvo in monitoring živali,
- spremljanje zdravstvenega stanja divjadi, izredne posege, evidentiranje najdenih poginulih živali,
- odvzem divjadi, pripravo materialnih dokazov ter pripravo in oddajo divjačine,
- iskanje obstreljene ali ranjene divjadi (lovska kinologija),
- izvajanje ostalih nalog, ki izhajajo iz letnega načrta LPN,
- prenos podatkov v elektronsko obliko – program XLP.

Sodelujoče institucije:

Policija, Inšpektorat RS za kmetijstvo in prehrano - lovška inšpekcija

Kazalniki učinkovitosti izvajanja nalog:

– realizacija internega letnega načrta LPN v naravovarstvenem okolišu znotraj dovoljenih odstopanj,	Se izvaja
– realiziran skupni letni načrt odvzema divjadi LPN Triglav znotraj dovoljenih odstopanj.	Se izvaja

Nosilec naloge:	Sašo Hrovat	Realizacija jan-jun 2015
Število zaposlenih na nalogi:	15	15
Skupno število ur:	3.380	2.368
A. Stroški dela:	37.182 €	25.805 €
B. Splošni materialni stroški:	7.160 €	5.477 €
C. Finančna sredstva za nalogo:	4.970 €	31 €
C.1. namen porabe sredstev:	strelivo, tisk obrazcev, uporaba hladilnic, veterinarski pregledi	veterinarski pregledi
C.2. vir sredstev:	proračun MOP	proračun MOP
D. Investicije:	0 €	0 €

5.10.3 Zbiranje podatkov v LPN Triglav / monitoring divjadi

Vrsta naloge: 1

Pravna podlaga:

ZDLov-1: 13., 14, 15, 16 člen

ZTNP-1: 25. člen

Uredba o ustanovitvi lovišč s posebnim namenom v Republiki Sloveniji (Ur.l. RS, št. 117/2004)

Kratek opis:

V JZ TNP obstaja dolgoletno (več desetletno) sistematično in priložnostno opazovanje ter zbiranje podatkov o stanju posameznih živalskih vrst, predvsem divjadi, po ustaljeni metodologiji.

Dolgoročni cilj:

Za območje LPN Triglav je vzpostavljen edinstven dolgoročni monitoring divjadi in ostalih prostoživečih živalskih vrst, ki so bile v preteklosti divjad, kar predstavlja podatkovno bazo za različne analize populacij in orodje za uspešno upravljanje.

Načrtovane aktivnosti v letu 2015:

- zbiranje podatkov o prostorski prisotnosti in populacijski dinamiki divjadi ter drugih izbranih vrst,
- sistematično enodnevno štetje gamsov v naprej izbranih opazovalnih točkah (vsakoletno štetje v okviru OZUL – vsa lovišča v TNP),
- sistematično spremljanje prisotnosti volka (v povezavi s projektom WolfAlps),
- sistematično enodnevno štetje gamsov v enem od okolišev LPN Triglav,
- sistematično štetje gamsov od 1. do 15. novembra v vseh okoliših LPN Triglav,
- sistematično dvodnevno štetje kozorogov v LPN Triglav,
- vodenje evidenc in delna obdelava podatkov,
- zbiranje podatkov in elektronska obdelava,
- delna digitalizacija preteklih analognih podatkov monitoringov.

Izvedene aktivnosti v prvi polovici leta 2015:

- zbiranje podatkov o prostorski prisotnosti in populacijski dinamiki divjadi ter drugih izbranih vrst,
- sistematično spremljanje prisotnosti volka (v povezavi s projektom WolfAlps),
- sistematično štetje gamsov od 1. do 15. novembra v vseh okoliših LPN Triglav,
- vodenje evidenc in delna obdelava podatkov,
- zbiranje podatkov in elektronska obdelava,

Sodelujoče institucije:

ZGS, Biotehniška Fakulteta, lokalne skupnosti in lastniki zemljišč, upravljalci lovišč na območju TNP, OZUL Triglavskega in Gorenjskega LUO-ta,

Kazalniki učinkovitosti izvajanja nalog:

– sistematično štetje gamsov 3 x ter kozorogov 1 x,	V jesenskih mesecih
– izvajanje monitoringa po že uveljavljenih metodah zbiranja podatkov – enodnevno štetje gamsov,	V jesenskih mesecih
– zasnovan in testiran sodoben elektronski sistem za vnos podatkov monitoringa,	Izveden
– poročilo v okviru projekta WolfAlps,	Izveden

– sprotno digitaliziranje obstoječih opazovanj za leto 2015 ter delna digitalizacija analognih podatkov opazovanj,	Stalno
– usklajevanje in izpopolnjevanje metodologije monitoringa,	Stalno
– poročilo o prostorski prisotnosti in populacijski dinamiki divjadi ter drugih izbranih vrst.	Jeseni

Nosilec naloge:	Sašo Hrovat	Realizacija jan-jun 2015
Število zaposlenih na nalogi:	14	14
Skupno število ur:	1.775	656
A. Stroški dela:	20.234 €	7.857 €
B. Splošni materialni stroški:	3.041 €	1.517 €
C. Finančna sredstva za nalogo:	0 €	0 €
D. Investicije:	0 €	0 €

5.10.4 Varstveni ukrepi v nelovnem območju

Vrsta naloge: 1

Pravna podlaga:

ZDLov-1: 13., 14, 15, 16 člen

ZTNP-1: 4. odstavek 15. člena, 25. člen,

Uredba o ustanovitvi lovišč s posebnim namenom v Republiki Sloveniji (Ur.l. RS, št. 117/2004)

Kratek opis:

V prvem varstvenem območju lov ni dovoljen, zato se tu izvajata le redni nadzor ter spremljanje stanja (monitoring) vrst prosto živečih živali s poudarkom na zdravstvenem stanju gamsa in kozoroga. Monitoring na nelovnem območju smiselno dopolnjuje monitoring v 2. in 3. območju LPN v povezavi s točko 5.3.1 tega programa dela.

Dolgoročni cilj:

Ohranitev vrst prostoživečih živali, vključno z divjadjo, v ugodnem zdravstvenem stanju.

Načrtovane aktivnosti v letu 2015:

- nadzor in spremljanje stanja,
- zbiranje podatkov o prisotnosti in populacijski dinamiki prosto živečih živalskih vrst in divjadi (monitoring) po isti metodi kot na območju LPN,
- zbiranje podatkov o zdravstvenem stanju gamsov in kozorogov na osnovi videnih in najdenih poginulih živali,
- skladno z ZTNP-1 spremljati in po potrebi sprejeti odločitev o ustreznih ukrepih v primeru izbruha kužne bolezni,
- sodelovanje s pristojnimi ustanovami, organizacija posvetovalnih srečanj,
- vodenje evidenc in obdelava podatkov.

Izvedene aktivnosti v prvi polovici leta 2015:

- nadzor in spremljanje stanja,

- zbiranje podatkov o zdravstvenem stanju gamsov in kozorogov na osnovi vidnih in najdenih poginulih živali,
- sodelovanje s pristojnimi ustanovami, organizacija posvetovalnih srečanj,
- vodenje evidenc in obdelava podatkov.

Sodelujoče institucije:

ZGS, Biotehniška Fakulteta, upravljavci lovišč na območju TNP, OZUL Triglavskega in Gorenjskega LUO, ZRSVN.

Kazalniki učinkovitosti izvajanja nalog:

– štetje gamsov, kozorogov in jelenjadi po ustaljeni metodi, katera je bila dogovorjena na OZUL-u in se izvaja v vseh članicah OZUL-a;	Izvedeno
– posvetovalna srečanja glede stanja in ukrepov v prvem varstvenem območju (2).	Izvedeno 1x

Nosilec naloge:	Sašo Hrovat	Realizacija jan-jun 2015
Število zaposlenih na nalogi:	14	6
Skupno število ur:	1.775	210
A. Stroški dela:	20.234 €	3.219 €
B. Splošni materialni stroški:	3.041 €	486 €
C. Finančna sredstva za nalogo:	0 €	0 €
D. Investicije:	0 €	0 €

6 MEDNARODNO SODELOVANJE

6.1 Upravljanje Biosfernega območja Julijske Alpe in izvajanje programa UNESCO MAB

Vrsta naloge: 1

Pravna podlaga: ZTNP – 44. člen, 2. in 5. točka

Kratek opis

TNP je bil skupaj z okoliškimi občinami razglašen za biosferno območje Julijske Alpe leta 2003. Leta 2014 je bil status biosfernega območja s strani UNESCO preverjen in podaljšan za 10 let. Posebne naloge upravljanja Biosfernega območja Julijske Alpe se izvajajo skladno s programom medvladnega odbora MAB in nacionalne komisije za UNESCO.

Načrtovane aktivnosti v letu 2015 (vsebina programa):

- vodenje in predstavljanje nacionalnega odbora MAB na državni in mednarodni ravni,
- priprava in izvajanje dolgoročnega programa upravljanja biosfernega območja Julijske Alpe
- čezmejno sodelovanje biosfernega območja Julijske Alpe z regijskim parkom Julijsko predgorje (Rezija) v Italiji in sodelovanje v strokovni komisiji Federacije Europarc za čezmejno sodelovanje (srečanje čezmejnih parkov),

- monitoring in zbiranje podatkov o obiskovalcih TNP,
- vključevanje mladih z biosfernega območja Julijske Alpe v program Mladi nadzornik,
- spremljanje stanja in promocija kulturne dediščine v TNP,
- sofinanciranje publikacij,
- strokovno usposabljanje zaposlenih v biosfernem območju Julijske Alpe.

Izvedene aktivnosti v prvi polovici leta 2015:

- sodelovanje v nacionalnem odboru MAB (dve seji),
- mednarodno sodelovanje in predstavljanje medvladnega odbora MAB (udeležba na ustanovnem srečanju sekcije Federacije Europac za Srednjo in jugovzhodno Evropo),
- čezmejno sodelovanje biosfernega območja Julijske Alpe z regijskim parkom Julijsko predgorje pri pripravi kandidature za vključitev v Evropsko mrežo za trajnostni turizem (sprejet nov 5-letni program čezmejnega sodelovanja, tri delavnice za deležnike v turizmu),
- sofinanciranje razstave v informacijskem centru Bohinjka,
- sofinanciranje udeležbe na mednarodnem taboru programa Mladi nadzornik,
- sofinanciranje knjižice Vozni redi v Alpah ter knjižice in promocijske akcije za projekt trajnostne mobilnosti Hop–on Hop–off, označitev avtobusa TNP in Alpska konvencija,
- strokovno usposabljanje (izobraževanje Izzivi in priložnosti uporabe laserskih podatkov - uporaba in interpretacija podatkov je pomembna tudi za upravljanje MAB območij).

Sodelujoče institucije:

Urad za UNESCO, lokalne skupnosti

Kazalniki učinkovitosti izvajanja nalog:

– delež izvedbe programa UNESCO MAB (ciljna vrednost 100 %)	Delno
---	-------

Nosilec naloge:	Martin Šolar / Tea Lukan Klavžer	Realizacija jan-jun 2015
Število zaposlenih na nalogi:	3	2
Skupno število ur:	135	50
A. Stroški dela:	2.766 €	1.573 €
B. Splošni materialni stroški:	552 €	116 €
C. Finančna sredstva za nalogo:	10.800 €	5.888 €
C.1. namen porabe sredstev:	aktivnosti programa Unesco MaB	aktivnosti programa Unesco MaB
C.2. vir sredstev:	MIZŠ, program Unesco	MIZŠ, program Unesco
D. Investicije:	0 €	0 €

6.2 Diploma Sveta Evrope

Vrsta naloge: 1

Pravna podlaga: ZTNP-1: 44. člen, 2. in 5. točka

Kratek opis:

Republika Slovenija je članica Sveta Evrope, zato je k uresničevanju posameznih ciljev razvoja zavezana država in ne le park. Priporočila in obveznosti Sveta Evrope, ki smo jih s prejemom Diplome v letu 2004 in podaljšanjem Diplome leta 2009 prevzeli v JZ TNP in v Sloveniji, so obvezni sestavni

del programa dela JZ TNP. Obvezni sestavni del nalog v zvezi z Diplomo Sveta Evropa za zavarovana območja je letno poročanje o stanju v parku ter izpolnjevanju pogojev oziroma o napredku glede pogojev in priporočil. Po sklepu Stalnega odbora Bernske konvencije Slovenija sodeluje od konca leta 2012 v ekspertni skupini za Evropsko diplomu in ji od leta 2014 tudi predseduje.

Dolgoročni cilj:

Ohranitev statusa zavarovanega območja z Diplomo Sveta Evrope za zavarovana območja in izpolnitev pogojev in priporočil.

Načrtovane aktivnosti v letu 2015 (letni cilj):

- priprava letnega poročila,
- koordinacija s Svetom Evrope glede izvajanja priporočil,
- izvajanje priporočil Sveta Evrope za TNP,
- priprava promocije diplome Sveta Evrope za zavarovane območje,
- sodelovanje na sestankih ekspertne skupine in drugih sestankih, povezanih z Evropsko Diplomo (finančne stroške udeležbe krije Svet Evrope).

Izvedene aktivnosti v prvi polovici leta 2015:

- priprava in posredovanje letnega poročila 2014
- izvajanje priporočil
- udeležba in predsedovanje ekspertni skupini za Diplomo Sveta Evrope.

Sodelujoče institucije:

Svet Evrope, MOP

Kazalniki učinkovitosti izvajanja nalog:

– oddano letno poročilo,	DA
– udeležba na izvedenski skupini Sveta Evrope.	DA

Nosilec naloge:	Martin Šolar / Igor Zakotnik	Realizacija jan-jun 2015
Število zaposlenih na nalogi:	2	2
Skupno število ur:	20	12
A. Stroški dela:	498 €	391 €
B. Splošni materialni stroški:	30 €	28 €
C. Finančna sredstva za nalogo:	0 €	0 €
D. Investicije:	0 €	0 €

6.3 Federacija Europarc, Alparc – zveza parkov v Alpah, Mreža parkov Dinarskega loka

Vrsta naloge: 1

Pravna podlaga: ZTNP-1: 44. člen, 2. in 5. Točka

Kratek opis:

TNP je član Federacije Europarc od leta 1986, je ustanovni član v letu 2013 ustanovljenega Alparca ter aktivno sodeluje v projektu WWF Parki Dinarskega loka. Delovati v zvezi ali mreži ne pomeni zgolj statusa in članstva, pač pa to prinaša tudi vrsto obveznosti in nalog, ki pa imajo skupen cilj – izboljšati učinkovitost upravljanja zavarovanega območja. V okviru vseh treh povezav se v zadnjih letih odvija vrsta aktivnosti in skupnih projektov, v katerih je uspešno udeležen tudi TNP.

Dolgoročni cilj:

Trajno članstvo in aktivna vloga v mrežah parkov v Evropi.

Načrtovane aktivnosti v letu 2015 (letni cilj):

- aktivno sodelovanje v Europarcovi mreži čezmejnih parkov - TransParcNet in vključevanje v Europarcovo mrežo za trajnostni turizem – Charter for sustainable tourism,
- udeležba na Europarc srečanju TransParcNet in letni konferenci federacije,
- udeležba na letni skupščini Alparc in na srečanju nadzornikov Danilo Re,
- sodelovanju v predsedstvu Alparca,
- izvedba seje predsedstva Alparca na Bledu,
- sodelovanje na področju varstva in ohranjanja velikih zveri v Alpah, ekološke povezanosti, znanstvenega raziskovanja, izobraževanja in komunikacije ter na razvoju dela parkovnih nadzornih služb v okviru Alparca,
- sodelovanje v mreži parkov Dinarskega loka na področju trajnostnega turizma in nadzornih služb in upravljanja parkov,
- udeležba na konferenci parkov dinarskega loka.

Izvedene aktivnosti v prvi polovici leta 2015:

- aktivno sodelovanje v Europarcovi mreži čezmejnih parkov - TransParcNet in vključevanje v Europarcovo mrežo za trajnostni turizem – Charter for sustainable tourism, v TransParcNet smo aktivno vključeni, pripravljamo prijavo in komuniciramo z deležniki glede Charter for sustainable tourism,
- udeležba na Europarc srečanju TransParcNet in letni konferenci federacije,
- udeležba na letni skupščini Alparc in na srečanju nadzornikov Danilo Re - izvedeno (januar 2015 v NP Visoke Ture),
- sodelovanje v predsedstvu Alparca - izvedeni dve seji (januarja v St. Jakobu v Visokih Turah in aprila na Bledu),
- izvedba seje predsedstva Alparca na Bledu.

Sodelujoče institucije:

Federacija Europarc, Alparc, WWF

Kazalniki učinkovitosti izvajanja nalog:

– vključitev v programe dela Alparca,	DA, sodelovanje na seminarju in srečanju Danilo Re, priprava in sodelovanje pri skupnem projektu za razpis na projekt Alpine Space, priprava in prijava na projekt o kozorogu, priprava na izvedbo programa Mladi na vrhu
– izvedba dveh sej predsedstva Alparca,	DA
– aktivna udeležba na rednem letnem Europarcovem srečanju TransParcNet	DA

Nosilec naloge:	Martin Šolar / Andrej Arih	Realizacija jan-jun 2015
-----------------	----------------------------	--------------------------

Število zaposlenih na nalogi:	3	3
Skupno število ur:	158	105
A. Stroški dela:	3.171 €	2.713 €
B. Splošni materialni stroški:	1.455 €	743 €
C. Finančna sredstva za nalogo:	2.085 €	2.085 €
C.1. namen porabe sredstev:	letna članarina Alparc in Europarc	letna članarina Alparc in Europarc
C.2. vir sredstev:	proračun MOP	proračun MOP
D. Investicije:	0 €	0 €

6.4 Čezmejno sodelovanje z Naravnim parkom Julijsko Predgorje – Rezija v Italiji

Vrsta naloge: 2

Pravna podlaga: ZTNP-1: 44. člen, 2. in 3. točka

Kratek opis

TNP je skupaj z naravnim parkom Julijsko predgorje v dolini Rezije v Italiji septembra 2009 prejel Europarcov certifikat kakovosti za čezmejno sodelovanje med zavarovanimi območji. Certifikat se podeljuje zavarovanim območjem, ki so čezmejno povezana in izkazujejo zahtevane stopnje sodelovanja na področju upravljanja, varovanja in trajnostnega razvoja. Certifikat za čezmejno sodelovanje je obveza za nadaljnji razvoj skupnega dela in hkrati obveza za izpolnjevanje priporočil. V letu 2014 je sodelovanje med parkoma dobilo ponovno potrditev in uspešno prestalo obnovo certifikata za nadaljnjih 5 let.

Dolgoročni cilj:

Ohranitev certifikata kakovosti za čezmejno sodelovanje in učinkovito sodelovanje z namenom izmenjave dobrih praks in pridobivanja EU projektov.

Načrtovane aktivnosti v letu 2015 (letni cilj):

- priprava programa za novo 5 letno obdobje, vključno z vsebinami glede programa pilotne regije Alpske konvencije,
- priprava predstavitve sodelovanja na spletni strani TNP,
- izmenjavo podatkov za območje MAB UNESCO,
- izvedbo skupnega opazovanja divjadi,
- sodelovanje na mednarodnem srečanju/izmenjavi šol,
- vsaj dve srečanja ožje delovne skupine,
- izmenjava – program Mladi nadzornik,
- nadaljevanje uspešnega sodelovanja pri prijavljanju na razpise EU skladov,
- nadaljevanje uspešnega sodelovanja na področju okoljske vzgoje, trajnostnega turizma, kmetijstva, promocijskih aktivnosti, zbiranja in izmenjave različnih podatkov in razstav.

Izvedene aktivnosti v prvi polovici leta 2015:

- podpisan program dela za novo 5 letno obdobje, vključno z vsebinami glede programa pilotne regije,
- udeležba šole z območja PN Julijsko predgorje na Belarjevih dneh v Trenti,
- izvedeno 1 srečanje delovne skupine,
- sodelovanje pri prijavi razpisov za EU sklade (Alpine space, Centra Europa),
- skupna udeležba rednega letnega srečanja TransParcNet v NP Bavarski gozd in NP Šumava (9. – 12.6.2015).

Sodelujoče institucije:

JZ TNP, Naravni park Julijsko predgorje (I)

Kazalniki učinkovitosti izvajanja nalog:

– pripravljen in sprejet program sodelovanja,	Izvedeno
– izvedeno skupno opazovanje divjadi,	Neizvedeno
– sodelovanje na mednarodnem srečanju šol,	Delno izvedeno – izvedeni so bili Belarjevi dnevi (TNP)
– 2 srečanja ožje delovne skupine (predstavniki TNP in Naravnega parka Julijsko predgorje).	Delno izvedeno – 1 srečanje ožje delovne skupine

Nosilec naloge:	Mojca Smolej	Realizacija jan-jun 2015
Število zaposlenih na nalogi:	2	1
Skupno število ur:	175	40
A. Stroški dela:	2.931 €	543 €
B. Splošni materialni stroški:	504 €	93 €
C. Finančna sredstva za nalogo:	0 €	0 €
D. Investicije:	0 €	0 €

6.5 Mednarodno sodelovanje v okviru partnerskih povezav

6.6 Alpska konvencija

Vrsta naloge: 1

Pravna podlaga:

ZON: 133. člen – prvi odstavek

ZTNP-1: 44. člen, 2. Točka

Kratek opis

Konvencija o varstvu Alp (Alpska konvencija) je mednarodna pogodba, ki omogoča uporabo razvojnih možnosti z upoštevanjem omejitev, ki izvirajo iz konvencije in njenih protokolov. Poleg tega je Alpska konvencija tudi pomemben okvir sodelovanja držav pogodbenic na različnih področjih in s tem instrument so-usmerjanja razvoja v alpskem prostoru. S podpisom Alpske konvencije so države pogodbenice Alpam priznale status edinstvenega, skupnega območja. Alpska konvencija je v okviru Protokola »Varstvo narave in urejanje krajine« vzpostavila Platformo za ekološko omrežje, katere temeljni cilj je vzdrževati stike na strokovni ravni pri izvajanju navedenega protokola v smislu usklajevanja politik za doseglo povezanosti ohranjenih območij narave ob vedno večji ogroženosti zaradi fragmentacije kot posledice razvojnih teženj. Zasedba in vsebina dela platforme je strokovne narave, zastopanje države v platformi pa je s strani ministrstva, pristojnega za ohranjanje narave, podeljeno upravljavcu narodnega parka, ki je že vrsto let dejaven na področju uresničevanja ciljev Alpske konvencije.

Dolgoročni cilj:

Varstvo narave in trajnostni razvoj ter ohranitev poselitve v alpskem prostoru.

Načrtovane aktivnosti v letu 2015 (letni cilj):

– priprava in izvedba programov varstva in trajnostnega razvoja Alp,

- sodelovanje v Platformi za ekološko omrežje (priprava gradiv, udeležba na sestankih Platforme, sodelovanje s parki Alpske mreže za zavarovana območja),
- izvajanje aktivnosti v zvezi s pilotno regijo Alpske konvencije (v sodelovanju s parkom Julijsko Predgorje),
- sodelovanje pri aktivnostih na strokovni ravni v skladu s programom dela platforme za leto 2015,
- aktivnosti v zvezi s skupno pilotno regijo med TNP in Naravnim parkom Julijsko predgorje (sprejeta v letu 2014) v okviru skupnega programa sodelovanja,
- sodelovanje pri izvedbi Dneva Alpske konvencije v Mojstrani ob sodelovanju s PZS, Cipro Slovenija, Slovenskim planinskim muzejem in PD Mojstrana,
- izvedba akcije Ogenj v Alpah.

Izvedene aktivnosti v prvi polovici leta 2015:

- V okviru naloge je bila s strani oddelka v prvi polovici leta 2015 zagotovljena udeležba slovenskega predstavnika na 14. sestanku Platforme za ekološko omrežje Alpske konvencije, ki je potekal v Berchtesgadnu, Nemčija (18. 3. – 19. 3. 2015).
- Sodelovanje v organizacijskem odboru Dneva Alpske konvencije v Mojstrani (29. – 31. 5. 2015): posvet in dogodki za širšo javnost z namenom opozoriti na občutljivost Alp in izzive v alpskem prostoru, predstaviti pomen Alpske konvencije in posebnosti alpskih dolin, pomen ohranjanja narave in kulturne dediščine ter spodbuditi obiskovalce, da alpske doline obiskujejo na okolju prijazen način.

Sodelujoče institucije:

Generalni sekretariat AK, MZIP, PZS; CIPRA, NP Julijsko Predgorje

Kazalniki učinkovitosti izvajanja nalog:

– izvedba Dneva Alpske konvencije,	Da (29. – 30. 5. 2015)
– izvedba akcije Ogenj v Alpah,	
– zastopanje države na sestankih platforme,	DA – zagotovljena udeležba na 14. sestanku Platforme za ekološko omrežje Alpske konvencije (Berchtesgaden, 18. 3. – 19. 3. 2015), 15. sestanek bo potekal v Sloveniji 30. 9. 2015 in 1. 10. 2015
– dogovorjen program sodelovanja na področju pilotne regije (JZ TNP in Naravni park Julijsko predgorje).	

Nosilec naloge:	Martin Šolar / Tina Markun	Realizacija jan-jun 2015
Število zaposlenih na nalogi:	3	3
Skupno število ur:	108	130
A. Stroški dela:	2.031 €	2.464 €
B. Splošni materialni stroški:	384 €	302 €
C. Finančna sredstva za nalogo:	2.100 €	912 €
C.1. namen porabe sredstev:	promocijske aktivnosti, tehnična pomoč, najem avtobusa	promocijske aktivnosti
C.2. vir sredstev:	Sekretariat Alpske konvencije	Sekretariat Alpske konvencije
D. Investicije:	0 €	0 €

6.7 Mednarodno sodelovanje in sanacijski program

7 PROJEKTI

7.1 JULIUS (Interreg III/A - Program čezmejnega sodelovanja Slovenija - Italija 2007 - 2013)

Vrsta naloge: 1 / 2

Kratek opis in namen projekta

Namen projekta je izboljšati skupno uporabo športne in rekreacijske infrastrukture na čezmejnem območju s prizadevanjem za njuno optimalno izkoriščanje in s posebnim poudarkom na alpskem športu in športnih dejavnostih, ki se odvijajo v naravnem okolju. Na podlagi načel okoljske trajnosti in čezmejnega sodelovanja se bo projekt osredotočil predvsem na prekvalifikacijo oziroma izgradnjo struktur za izvajanje športnih dejavnosti v naravi, na promocijo omenjenih dejavnosti s prirejanjem kulturnih srečanj in dogodkov, kjer bodo v ospredju gorniška kultura in alpski športi, in na širjenje zdravega življenja med mladimi in ljudmi s posebnimi potrebami tudi preko tečajev plezanja. Projekt Julius se je podaljšal zaradi nedokončanja nalog partnerjev in posledično neporabe sredstev.

Začetek projekta:	1.11.2011
Zaključek projekta:	30.9.2015 (projekt je bil podaljšan)
Vodilni partner:	Občina Trzič (Monfalcone)
Sodelujoči partnerji:	Comune di Monfalcone, Comune di Codroipo, Unione dei comuni di Briseghella, Casola Valsenio e Riolo Terme, INFORMEST, GAM Spinea, Comune Ampezzo, GAL Carso, Mestna občina Ljubljana – Javni Zavod Src Tivoli, Občina Jesenice, Občina Postojna, Društvo za razvoj plezalne kulture, Društvo za gorsko kulturo, Triglavski narodni park
Vrednost projekta	162.729 EUR
Sredstva, ki jih bo od projekta dobil TNP	
Delež financiranja TNP (v %)	5 %
Sklop, v katerega sodi projekt glede na vsebine projekta	5.3 Spremljanje in analiziranje stanja v naravi in izvajanje ukrepov varstva

Pregled porabe	Zneski za leto 2015 v €
plače	0
materialni stroški	6.091
oprema	15.384
Skupaj	21.475

Načrtovane aktivnosti v letu 2015:

- organizacijsko in administrativno vodenje projekta,
- testiranje in promocija e-vodnika,
- ureditev Kugyjevega vrtička (priprava informativnih tablic),
- izdaja zgibanke o zimski rekreaciji in vplivih na naravo,
- vsebinska in oblikovna priprava razstave.

Izvedene aktivnosti v prvi polovici leta 2015:

- Zagotovljeno je bilo administrativno in organizacijsko vodenje projekta in izpolnjevanje projektnih aktivnosti skladno s časovnico projekta. Oblikovan je bil nov finančni načrt za leto 2015 in njegova prilagoditev za zadnje poročevalsko obdobje.
- Oblikovana so bila gradiva za pripravo končne publikacije projekta, zagotovljena je bila aktivna udeležba na zaključni konferenci
- Na podlagi celovitega pregleda literature in drugih virov o vplivu nekaterih športnih aktivnosti na naravo, kot so pohodništvo, plezanje, turno smučanje, tek na smučeh in kolesarjenje, je bilo v letu 2014 izdelano celovito poročilo o vplivih rekreativnih zimskih dejavnosti na naravo v narodnem parku z oblikovanimi predlogi rešitev. Glavni izsledki so bili v letu 2015 predstavljeni naravovarstvenim nadzornikom.
- Izvedena je bila revizija besedila za vodnik po poteh Juliusa Kugyja.
- V okviru projekta se je dokončno uredil Kugyjevi vrtilček v Trenti.
- V letu 2014 pripravljene vsebine za digitalni e-vodnik po narodnem parku, ki vključujejo 30 interesnih točk in 5 tematskih poti, je bil v letu 2015 nadgrajen z novimi vsebinami (seznam objektov nepremične kulturne dediščine, vodni športi, jadralno padalstvo in plezališča). Za čim večjo splošno uporabo so bila pripravljena tudi posebna promocijska gradiva.

Kazalniki učinkovitosti izvajanja nalog:

– redno izpolnjevanje projektnih poročevalskih obveznosti (število pripravljenih vsebinskih in finančnih poročil),	DA
– zagotovljeno ozaveščanje in posredovanje informacij javnosti (e-vodnik, zgibanka).	DA

7.2 Recharge.green – usklajevanje izrabe obnovljivih virov energije in ohranjanja narave v Alpah (oktober 2012 – junij 2015) – Evropski sklad za regionalni razvoj znotraj programa transnacionalnega teritorialnega sodelovanja Območje Alp

Vrsta naloge: 1

Kratek opis in namen projekta

Projekt se ukvarja s problematiko izrabe energije iz obnovljivih virov v Alpah. Za dolgoročno vzdržnost alpskega prostora je potrebno določiti načine ter obseg izrabe energije iz obnovljivih virov, ob upoštevanju nosilnosti okolja. JZ TNP med drugim vodi delovni sklop projekta, ki vključuje implementacijo in testiranja rezultatov na testnih območjih ter je istočasno tudi eno od njih. V okviru projekta bomo izdelali strokovne podlage za dolgoročno in sonaravno izrabo energije iz obnovljivih virov, zlasti lesne biomase, opredelili posledice njene izrabe na biotsko raznovrstnost in tla ter določili še sprejemljiv obseg in način izrabe biomase ob upoštevanju nosilnosti okolja.

Začetek projekta:	1.10.2012
Zaključek projekta:	15.6.2015
Vodilni partner:	Avstrija: Veterinarska fakulteta na Dunaju – Inštitut za ekologijo divjih živali (FIWI)
Sodelujoči partnerji:	Slovenija: Zavod za gozdove Slovenije (ZGS), Kmetijski inštitut Slovenije (KIS), Univerza v Ljubljani - Biotehniška fakulteta (BF), Javni zavod Triglavski narodni park (TNP);

	Avstrija: Okoljska agencija Avstrije (EAA), Univerza v Innsbrucku – Inštitut za geografijo (UIBK), Mednarodni inštitut za aplikativne systemske analize – Ekosistemske storitve in upravljanje (IIASA), Regionalna razvojna agencija Voralberg (Avstrija); Nemčija: CIPRA Nemčija, Podjetje Bayerische Elektrizitatswerke (BEW); Italija: Evropska akademija Bolzano (EURAC), Regija Veneto – Oddelek za ekonomijo in razvoj gorskih območij (RV); Francija: Inštitut de la Montagne (IM), Švica: Federalna raziskovalna postaja Agroscope (ART)
Vrednost projekta	172.000 EUR
Delež financiranja TNP (v %)	24 %
Naloga, pod katero vsebinsko sodi projekt	5.3 Spremljanje in analiziranje stanja v naravi in izvajanje ukrepov varstva, 5.9 Informacijsko izobraževalna služba

Pregled porabe	Zneski za leto 2015 v €
plače	28.694
materialni stroški	21.440
oprema	0
Skupaj	50.134

Načrtovane aktivnosti v letu 2015:

- koordinacija in izvajanje nalog v okviru delovnega sklopa (WP6) in vsebinsko usklajevanje z nosilci ostalih delovnih sklopov,
- organizacija in izvedba koordinacijskega sestanka projektnih partnerjev v okviru delovnih sklopov WP6 in WP7,
- organizacija mednarodne delavnice o problematiki rabe obnovljivih virov energije, sodelovanje pri organizaciji in izvedbi lokalne delavnice za deležnike,
- uporaba postopka celovite presoje vplivov na okolje na izbranih veljavnih planih in programih ter testiranje modela za preverjanje upoštevanja okoljevarstvenih vidikov pri načrtovani rabi obnovljivih virov energije,
- sodelovanje pri pripravi strokovnih poročil (konfliktna raba prostora in naravnih virov z varstvom narave, rezultati uporabe postopka celovite presoje vplivov na okolje),
- koordinacija in sodelovanje pri pripravi upravljaljskih priporočil za trajnostno rabo naravnih virov v energetske namene,
- sodelovanje s slovenskimi projektnimi partnerji pri pripravi tematskih informativnih zloženkov (proizvodnja lesne biomase, dobra kmetijska praksa, ohranjanje biotske raznovrstnosti),
- nadaljnje vrednotenje potenciala uspevanja borovnic in užitnih vrst gob na izbranih popisnih ploskvah v gospodarskih gozdovih narodnega parka* (Biotska raznovrstnost v TNP),
- nadaljnje aktivnosti pri opredelitvi habitatnih dreves za ptiče na izbranem transektu v gozdnem prostoru Pokljuke* (Biotska raznovrstnost v TNP, Natura 2000 v TNP),
- vsebinska in tehnološka nadgradnja internetnega TNP GIS sistema,
- udeležba na 6. sestanku projektnih partnerjev (PSG) in zaključni konferenci projekta (Nemčija, 20. in 21.05.2015),
- zagotavljanje vsebinskega vzdrževanja blogov na spletnih straneh projekta, objavljanje novic na socialnih omrežjih in tiskanih medijih,
- sodelovanje na Mladinskem parlamentu Alpske konvencije (YPAC) (Kamnik, 16.-20.03.2015),
- sodelovanje s slovenskimi projektnimi partnerji pri dokončni pripravi tiskane publikacije »Gozdovi v TNP«.

Izvedene aktivnosti v prvi polovici leta 2015:

- Zagotovljeno je bilo administrativno in organizacijsko vodenje projekta in izpolnjevanje projektnih aktivnosti skladno s časovnico projekta. Z rednimi sestanki slovenskih partnerjev projekta (Ljubljana, 7. 1. 2015, Ljubljana, 26. 1. 2015, Bled, 14. 4. 2015, Bled, 13. 5. 2015) je bilo zagotovljeno celovito in medsebojno usklajeno izvajanje projektnih obveznosti v TNP kot pilotnem območju projekta. JZ TNP je kot koordinator delovnega sklopa WP6 tudi sodeloval z ostalimi projektnimi partnerji, ki delujejo kot projektna pilotna območja, vključno z organizacijo koordinacijskega sestanka delovnih sklopov WP6 in WP7 (Bled, 26. 1. 2015, Dunaj, 4. 3. – 6. 3. 2015). V okviru delovnega sklopa WP2 so bila poleg rednega finančnega in vsebinskega spremljanja projekta pripravljena vsebinska in finančna poročila za 5. in 6. poročevalsko obdobje ter dopolnitve za 4. poročevalsko obdobje. JZ TNP se je aktivno udeležil tudi 6. sestanka projektnih partnerjev (Sonthofen, Nemčija, 19. 5. - 20. 5. 2015) in zaključne konference projekta (Sonthofen, Nemčija, 20. 5. – 21. 5. 2015).
- Na področju informiranja in ozaveščanja (delovni sklop WP3) je JZ TNP zagotavljal redno objavo vsebin na blogu projektne spletne strani in sodeloval pri pripravi projektnih spletnih novic, objavo novic v tiskanih medijih (Blejske novice) in izvedel intervju s predstavnikom ministrstva, pristojnega za gozdarstvo. Aktiven je bil pri oblikovanju koledarja projekta in promociji Mladinskega parlamenta Alpske konvencije (YPAC) ter se aktivno udeležil konference, ki je potekala v Kamniku (16. 3. – 20. 3. 2015).
- V okviru delovnega sklopa WP6 je potekala intenzivna koordinacija s pilotnimi območji glede priprave končnih poročil in izvedbi CPVO (SEA) postopka, vključno z oblikovanjem in izpolnitvijo enotnega vprašalnika za vrednotenje vplivov rabe obnovljivih virov energije na okolje. Javni zavod je bil aktivno vključen v pripravo publikacije Gozdovi v TNP, vključno z oblikovanjem vsebinskih osnutkov posameznih poglavij (naravovarstveni pomen gozdov, upravljanje s prostoživečimi vrstami, živalstvo v gozdnem prostoru narodnega parka). V zvezi z rezultati terenskih popisov v letih 2013 in 2014 je bilo s strani zunanjih izvajalcev pripravljeno skupno končno poročilo, sintezna poročila pa objavljena v strokovni publikaciji javnega zavoda Acta Triglavensia. Izvedeni sta bili tematski predavanja o glivah in tleh v okviru sredin večerov v Info središču TNP Triglavska roža Bled, pripravljene vsebine za orodje JECAMI. Izvedena je bila nadgradnja GIS DSS ter vzpostavitev GIS pregledovalnika ter vsebinska dopolnitev z vsebinami projekta (scenariji ZGS, raziskave zunanjih sodelavcev). Ključni izsledki projekta so bili predstavljeni naravovarstvenim nadzornikom v okviru rednega letnega izobraževanja. V okviru projekta je bila v organizaciji ZGS tudi izvedena prva delavnica s ključnimi deležniki v zvezi z obnovo GGN GGE Pokljuka (Pokljuka, 1. 4. 2015).
- Ena izmed pomembnih nalog delovnega sklopa WP7 je bila aktivna udeležba na Mladinskem parlamentu Alpske konvencije (YPAC) (Kamnik, 17. 3. 2015 in 20. 3. 2015). Pripravljene so bile vsebine za zaključno publikacijo projekta, v organizaciji KIS pa je bila izvedena mednarodna delavnica na Pokljuki dne 12. 6. 2015.

Kazalniki učinkovitosti izvajanja nalog:

– dve poročili o izvedenih aktivnostih partnerja, dve poročili o izvedenih aktivnostih delovnega paketa WP6, dve finančni poročili,	DA – 2 vsebinski poročili o izvedenih aktivnostih partnerja, 2 vsebinski poročili o izvedenih aktivnostih delovnega sklopa WP6, 2 finančni poročili
– udeležba na sestankih projekta (dva mednarodna, več na nivoju SLO PP),	DA – 4 sestanki na mednarodni ravni (PSG6, WP6/WP7 koordinacijska sestanka, zaključna konferenca projekta), 4 sestanki slovenskih partnerjev projekta, 2 sestanka z zunanjimi strokovnjaki
– organizirana 1 mednarodna in 1 lokalna	DA – 1 delavnica za deležnike v zvezi z

delavnica za deležnike,	obnovo GGN GGE Pokljuka, 1 mednarodna delavnica na Pokljuki
– pripravljena strokovna poročila in izdelana upravljalvska priporočila,	DA
– izdane informativne tematske zloženke, izdana tiskana publikacija »Gozdovi v TNP,«	DA
– objava 3 novic o projektu v tiskanih medijih, objava 2 prispevkov na blogu,	DA
– ovrednoten potencial borovnic in užitnih vrst gob,	
– v naravi označena habitatna drevesa za ptiče na izbranem transektu na Pokljuki,	
– nadgrajen internetni TNP GIS sistem.	DA

7.3 Izobraževalni center Bohinjka

Vrsta naloge: 2

Zakonska podlaga: ZTNP – 42. člen, 16., 17., 18., 20. in 21. točka, 44. člen, 4. točka

Kratek opis:

V letu 2015 je predviden zaključek investicije info središča v Bohinju v Stari Fužini. Namen projekta Informacijski center Bohinjka je do julija 2015 vzpostaviti javno informacijsko – izobraževalno središče TNP za območje bohinjskega dela TNP na danes neustrezno izkoriščeni lokaciji in v obstoječih objektih, ki so v lasti RS in upravljanju JZ TNP v Stari Fužini. Projekt sofinancirajo: Evropski sklad za regionalni razvoj (85% upravičenih stroškov), Ministrstvo za gospodarski razvoj in tehnologijo (MGRT; 15% upravičenih stroškov); neupravičene stroške-DDV: MOP in TNP (sredstva Sklada kmetijskih zemljišč in gozdov, lastna sredstva). Ostale neupravičene stroške krije TNP. Za projekt je bila dne 9.10.2013 izdana Odločba MGRT o dodelitvi sredstev. Dne 11.3.2014 je bila podpisana Pogodba o sofinanciranju operacije »Informacijski center Bohinjka« in dne 7.10.2014 Aneks št. 1 k pogodbi o sofinanciranju.

Dolgoročni cilj:

Info središče v Bohinju je delujoče središče JZ TNP v delu TNP, kjer je največje število prebivalcev, zato je stalna pristnost uslužbencev zagotovljena in na voljo domačinom, seznanjanje in ozaveščanje obiskovalcev TNP o posebnostih narave in kulture tega dela parka, usmerjanje obiska, usklajevanje dejavnosti, ki jih domačini in drugi zunanji deležniki izvajajo v središču skladno s cilji parka.

Načrtovane aktivnosti v letu 2015 (letni cilj):

- zaključek investicije in vzpostavitev delovanja centra: redna prisotnost parkovnih služb: prisotnost IIS ob delavnikih in po programu aktivnosti NNS (prostori za NNS odd Bohinj, uradne ure, enkrat tedensko pristnost po razporedu prekrškovnega organa), strokovna služba (prisotnost po razporedu – 3 x tedensko),
- vzpostavitev sodelovanja z lokalno skupnostjo na področju gospodarstva (turizem), izobraževanja, kulture in prostočasnih dejavnosti,
- vzpostavitev temeljnih modulov dejavnosti info središča (informiranje, svetovanje, izobraževanje, razvojne dejavnosti),
- ureditev zunanje okolice,
- priprava in postavitve stalne razstave.

Izvedene aktivnosti v prvi polovici leta 2015:

- izvedba in zaključek gradbenih del (gradbena dela, obrtniška dela, izvedba strojnih in elektro instalacij, zunanja ureditev),
- izvedba tehničnega pregleda in pridobitev uporabnega dovoljenja,
- dobava opreme za oba objekta info centra,
- priprava 5 zahtevkov za izplačilo (10.-14.) in zaključnega poročila o izvedbi investicije,
- zaključek investicijskega dela projekta,
- razvoj in priprava vsebin Centra, izbor fotografij in priprava vsebin za informacijske table.

Kazalniki učinkovitosti izvajanja nalog:

- površina novih in obnovljenih objektov: skupaj 741 m ² (neto tlorisna površina)	izvedeno
- število podprtih projektov s področja turizma: 1	izvedeno
- število objektov: 2	izvedeno
- število obiskovalcev IC (konec leta 2016): 24.000	
- število novo ustvarjenih delovnih mest (leto 2015): 1	Še ni izvedeno

Začetek projekta:	1.1.2011
Zaključek projekta:	1.7.2015
Vodilni partner:	JZ TNP
Sodelujoči partnerji:	/
Vrednost projekta	1.409.978,17 EUR
Delež financiranja TNP (v %)	UPRAVIČENIH STROŠKOV: 0 %
Naloga, pod katero vsebinsko sodi projekt	sodi pod vse tri vrste nalog, primarno urejanja obiska in ozaveščanja javnosti
Pregled porabe	Zneski za leto 2015 v EUR
plače	
materialni stroški	
oprema	
investicije	279.026
Skupaj	

7.4 LIFE WolfAlps - Wolf in the Alps: Implementation of coordinated wolf conservation actions in core areas and beyond (september 2013 – maj 2018) – programsko področje LIFE+ 2012 Narava

Vrsta naloge: 1

Kratek opis in namen projekta

Temeljni cilj projekta je usklajeno čezmejno izvajanje varstvenih ukrepov za ohranitev volka v alpskem prostoru na v projektu opredeljenih ključnih območjih pojavljanja vrste ter podpora procesu nadaljnje naravne ponovne poselitve volka na projektne območju. Po rezultatih modelnih raziskav je območje narodnega parka prepoznano kot potencialno osrednje območje za volka, poleg tega pa le-ta predstavlja stik in povezavo med dinarsko in apeninsko volčjo populacijo. V projektu načrtovane aktivnosti vključujejo terensko zbiranje podatkov o prisotnosti volka na območju narodnega parka in izvajanje konkretnih varstvenih ukrepov za preprečevanje ali omilitev konfliktnih dogodkov med volkom in človekom, zlasti z vidika preprečevanja ali omilitve pojavljanja škod v okviru planinskega

pašništva. S projektnimi aktivnostmi se bo tudi pravočasno preprečeval odklonilni odnos lokalnega prebivalstva in širše javnosti do volka. Del nerealiziranih akcij in nakupov opreme iz leta 2014 bo izveden v letu 2015.

Začetek projekta:	1.9.2013
Zaključek projekta:	31.5.2018
Vodilni partner:	Italija: Parco Naturale delle Alpi Marittime (PNAM)
Sodelujoči partnerji:	Slovenija: Javni zavod Triglavski narodni park (TNP), Univerza v Ljubljani – Biotehniška fakulteta (UL) Italija: Corpo Forestale dello Stato (CFS), Museo delle Scienze (MUSE), Ente Gestione Aree Protette Alpi Cozie (PNACozie), Ente di Gestione del Parco Naturale del Marguareis (PNMarg), Ente di Gestione Aree protette dell'Ossola (PNOssola), Consorzio Parco Nazionale dello Stelvio (PNStelvio), Ente Parco Nazionale Val Grande (PNVG), Regione Lombardia (RLombardia), Regione Veneto (RVeneto)
Vrednost projekta	213.908,00
Delež financiranja TNP (v %)	32%
Sklop, v katerega sodi projekt glede na vsebine projekta	5.3.1 Natura 2000 v TNP 5.10.3 Zbiranje podatkov v LPN Triglav 5.5.2 Kmetijstvo 9.3 Stiki z javnostmi, informiranje in obveščanje 5.4 Sodelovanje in spremljanje raziskovalnih nalog

Pregled porabe	Zneski za leto 2015 v €
plače	0
materialni stroški	1.010
oprema	10.011
Skupaj	11.021

Načrtovane aktivnosti v letu 2015:

- organizacijsko in administrativno vodenje projekta,
- udeležba na strokovnih, tehničnih in drugih delavnicah projektnih partnerjev ter usposabljanju naravovarstvenih nadzornikov za terensko zbiranje podatkov,
- sodelovanje pri organizaciji, koordinaciji in izvedbi zimskega terenskega evidentiranja (t.i. »snow-tracking«) znakov prisotnosti volka (sled, iztrebki in urin) na območju narodnega parka, zbiranju vzorcev za nadaljnje genetske analize in pri neposrednem izzivanju tuljenja volkov (t.i. »howling«),
- sodelovanje pri izbiri kmetijskih gospodarstev za postavitev električnih ograj ter izvajanju ostalih preprečevalnih ukrepov pred napadi volka na drobnico v narodnem parku,
- sodelovanje pri načrtovanju izvajanja dogodkov ekoturizma,
- ozaveševalne in izobraževalne aktivnosti v zvezi s promocijo projekta in njegovim izvajanjem.

Izvedene aktivnosti v prvi polovici leta 2015:

- Zagotovljeno je bilo administrativno in organizacijsko vodenje projekta in izpolnjevanje projektnih aktivnosti skladno s časovnico projekta. Intenzivno je potekalo sodelovanje z vodilnim partnerjem projekta v zvezi s pripravo finančnih poročil za obdobji 1. 1. 2014 – 31. 12. 2014 in 1. 1. 2015 – 31. 3. 2015 ter usklajevanje v zvezi s potrebnimi dopolnitvami. Na podlagi potreb so bili

izvedeni nekateri postopki finančnih in vsebinskih sprememb prijavnice projekta. Strokovna služba zagotavlja tudi redno mesečno vsebinsko poročanje o izvedenih aktivnostih. Organiziran je bil redni sestanek slovenskih partnerjev projekta (Ljubljana, 16. 3. 2015) ter oblikovan akcijski načrt za izvedbo projektnih aktivnosti v letu 2015.

- Za potrebe evidentiranja znakov prisotnosti volka v TNP je bilo izvedeno javno naročilo za nakup tabličnih računalnikov ter izvedena izobraževanja naravovarstvenih nadzornikov za njihovo uporabo, v sodelovanju z Biotehniško fakulteto pa je bilo organizirano terensko usposabljanje za zimski monitoring (»snowtracking«) volka (Ribnica, 16. 2. 2015). V zvezi s slednjim je bilo pripravljeno podrobno poročilo za vodilnega partnerja, dogodek pa je bil tudi medijsko izpostavljen. Projekt je bil predstavljen tudi naravovarstvenim nadzornikom v okviru rednega letnega izobraževanja Celovito spremljanje stanja volka s strani javnega zavoda se je v narodnem parku celovito izvajalo v obdobju trajanja snežne odeje.
- Na področju izvajanja varstvenih ukrepov je bilo izvedeno javno naročilo za nabavo dveh kompletov električnih ograj za zaščito drobnice pred napadi volka. Eden izmed kompletov je bil v sodelovanju z društvom Dinaricum uporabljen za nočno ograjevanje drobnice na izbranem kmetijskem gospodarstvu, preventivni ukrep pa je dodatno nadgrajen tudi z nadzorom, ki ga zagotavljajo prostovoljci društva.
- Na pobudo italijanskih partnerjev projekta je bila v organizaciji Biotehniške fakultete izvedena dvodnevna delavnica, namenjena izmenjavi izkušenj s projektom Slowolf (Ljubljana, 9. 6. 2015).

Kazalniki učinkovitosti izvajanja nalog:

– redno izpolnjevanje projektnih poročevalskih obveznosti (število pripravljenih vsebinskih in finančnih poročil),	DA – 2 finančni poročili, 5 vsebinskih mesečnih poročil
– udeležba na 1 strokovni delavnici in 1 izobraževanju naravovarstvenih nadzornikov,	DA – 1 strokovna delavnica, 1 izobraževanje naravovarstvenih nadzornikov
– zagotovljeno ozaveščanje in posredovanje informacij javnosti,	DA – celovito obveščanje bo zagotovljeno ob izvajanju konkretnih ukrepov varstva
– izvedeno terensko evidentiranje znakov prisotnosti volka v zimskem obdobju 2014-2015,	DA
– izbira 5 kmetijskih gospodarstev za izvedbo preprečevalnih ukrepov.	DELNO – izbrani 2 kmetijski gospodarstvi, preostala bodo določena do konca leta 2015

7.6 Priprava novih projektov in vzpostavljanje projektnih partnerstev

V letu 2015 načrtujemo spremljanje priprave različnih mednarodnih programskih dokumentov in s tem povezanimi razpisi. Oblikovanje projektnih idej izhaja iz vsebinskih potreb ter aktualnih finančnih in kadrovskih zmožnosti JZ TNP.

Načrtovane aktivnosti v letu 2015 (letni cilj):

- podpora za lokalni razvoj v okviru pristopa LEADER: priprava projektnih idej in sodelovanje v okviru izvajanja ukrepov Programa razvoja podeželja,
- priprava projektnih idej na osnovi drugih programskih dokumentov.

Izvedene aktivnosti v prvi polovici leta 2015:

- Strokovna služba TNP je oblikovala prednostne vsebine za projektno sodelovanje, ki pripomorejo k doseganju prednostnih ciljev pri upravljanju TNP, poleg tega se zagotavlja redno vzdrževanje

evidence o stanju na odobrenih projektih ter o prispelih pobudah za sodelovanje ter vsebinski primernosti tovrstnih predlogov.

- Preučene so bile možnosti vključitve v projekt preureditve golf igrišča na Bledu, vključno s sestankom s tujim izvajalcem (Lesce, 11. 3. 2015) in terenskim ogledom načrtovanega območja preureditve (Lesce, 25. 3. 2015).
- Glede na zmanjšan obseg odobrenih sredstev je bila opravljena koordinacija (SVRK, partnerji) o možnostih izvedbe projekta »Parkiraj in doživi naravo!«. Spremenjena je bila prijavnica, pripravljen in dopolnjen je bil NIP in finančni načrt projekta. Po odobritvi javni zavod koordinira in vodi projekt.
- Za zaključen projekt »Info-parki« je bilo izvedeno dopolnjevanje zahtevka.
- V okviru razpisov Evropskega sklada za regionalni razvoj znotraj programa transnacionalnega teritorialnega sodelovanja Območje Alp (Alpine Space Programme) in Osrednje Evrope je potekala koordinacija oblikovanja celovitih projektnih idej s potencialnimi projektnimi partnerji, kritično so bile preučene tudi pobude tujih prijaviteljev po projektnem sodelovanju. Tako je pri pripravi projektne ideje za projekt »AlpBioNet2030 (Alparc)« OVN oblikoval projektno idejo, jo vsebinsko uskladal s slovenskimi potencialnim partnerji in z Naravnim parkom Julijsko predgorje ter prednostne projektne cilje uveljavljal na usklajevalnem sestanku v Nemčiji (Berchtesgaden, 16. 3. 2015). OVN je sodeloval pri pregledu projektne ideje za projekt AIBECS (Gran Paradiso), usklajevanju s prijaviteljem in izpolnjevanjem obveznosti v zvezi z obveščanjem nacionalne kontaktne točke v Sloveniji.
- OVN je tudi vodil in koordiniral pripravo projektne ideje za prijavo projekta »Izboljšanje stanja vrst in habitatnih tipov v Triglavskem narodnem parku« v okviru VI. prednostne osi Operativnega programa za izvajanje evropske kohezijske politike v obdobju 2014-2020, ki je bila konec maja posredovana na pristojno ministrstvo. Poleg navedenega so s strani Jz TNP potekala vrednotenja različnih drugih projektnih predlogov, v zvezi s projektom »ForAdapt (BOKU)« pa potekajo usklajevalne aktivnosti z vodilnim partnerjem in Naravnim parkom Julijsko predgorje glede sodelovanja v projektu kot čezmejno območje za ekološko povezanost.

Nosilec naloge:		Davorin Koren	Realizacija jan-jun 2015
Število zaposlenih na nalogi:		2	2
Skupno število ur:		250	462
A.	Stroški dela:	4.174 €	7.696 €
B.	Splošni materialni stroški:	876 €	1.069 €
C.	Finančna sredstva za nalogo:	0 €	0 €
D.	Investicije:	0 €	0 €

8 PRIDOBIVANJE SREDSTEV S PRODAJO BLAGA IN STORITEV NA TRGU TER OSTALA PRIDOBITNA DEJAVNOST

Vrsta naloge: 2

Pravna podlaga: ZTNP-1: 55. člen, 1. odstavek

Javni zavodi lahko poleg javne službe opravljajo tudi tržno dejavnost, s katero ustvarjajo prihodke na trgu. Določene dejavnosti, ki prinašajo prihodke na trgu izvajamo tudi v TNP. V tem poglavju so navedene izključno tržne dejavnosti, podrobna razmerja med posameznimi viri načrtovanih prihodkov pa so navedena v 4.4 poglavju finančnega načrta.

Skladno z zahtevami interne revizije, ki je bila izvedena leta 2013, smo v TNP opredelili prihodke za izvajanje javne službe (tudi t.i. prihodke za izvajanje javne službe iz nejavnih virov) in prihodke od prodaje blaga in storitev na trgu.

Slednji so:

- prihodki od prodaje blaga in storitev:
  - stenskega koledarja,
  - spominkov in drugega trgovskega blaga,
  - publikacij,
  - izdelave tipske informacijske table/stebrička,
  - oddaja prenočitvenih namestitev TNP;
  - oglaševanje v publikacijah, na spletni strani, v info centrih ipd.;
- prihodki iz naslova prefakturiranja;
- finančni prihodki (obresti, pozitivne tečajne razlike, dividende);
- drugi prihodki (odškodnine);
- prihodki iz naslova prodaje odpisanih osnovnih sredstev in drobnega inventarja, kupljenega iz sredstev pridobljenih na trgu.

Predvidena vsota zgoraj navedenih prihodkov v letu 2015 je 146.813 EUR, kar je 19 % več kot v letu 2013. Načrt je prilagojen realizaciji leta 2014, ki je bila dokaj uspešna, skladno z realnimi možnostmi.

V sklopu te naloge je potrebno skrbno načrtovanje. Pridobivanje novih artiklov domače obrti ter slovenskih podjetij za prodajo na prodajnih mestih TNP in priprava novih z logotipom TNP je del pestre prodajne ponudbe, ki se ustrezno veže na okolje in zavarovano območje. Prodajni artikli TNP so na voljo na prodajnih mestih informacijskih točk SPM in Zelene hiše, kar pomeni, da želimo pestrost izdelkov še dopolnjevati in jih uspešno prodajati tudi na drugih prodajnih mestih na območju TNP. Načrtovano povečanje prihodkov iz tega naslova je cca. 2 % v primerjavi z letom 2014.

JZ TNP razpolaga s kočami, v katerih je možno nuditi prenočitvene zmogljivosti obiskovalcem TNP, in apartmaji v Info središču Dom Trenta. Prihodki od oddaje prenočitvenih zmogljivosti predstavljajo največji delež (dve tretjini) v zgoraj naštetih načrtovanih prihodkih. Za izboljšanje zasedenosti bomo pripravili različne programe, ki se vežejo na ostale zmogljivosti in programe TNP ter povečali oglaševanje na specializiranih spletnih straneh.

V prostoru je pomemben poenoten izgled informacijskih tabel, tudi tiste, ki jih nameravajo postavljati drugi deležniki na območju TNP (npr. lokalne skupnosti, planinska društva). Zato smo pripravili ponudbo priprave in izdelave informacijske table/stebrička po izdelani CGP, ki velja za naše območje. Izvajalcem kot lastno tržno dejavnost poleg pomoči pri pripravi vsebine ponudimo tudi izvedbo informacijskih tabel/stebričkov.

Dolgoročni cilj:

Povečevanje deleža sredstev iz vira prodaje blaga in storitev na trgu (lastna dejavnost zavoda)

Načrtovane aktivnosti v letu 2015 (letni cilj):

- koordinacija oddajanja koč in drugih objektov TNP,
- koordinacija izdelave in trženja koledarja TNP,
- dopolnjevanje artiklov v trgovinah TNP (TRB in Dom Trenta),
- ponaročilo prodajnih artiklov v novi podobi CGP TNP,
- ohranitev števila nočitev in zagotovitev prometa iz nočitev koč na nivoju leta 2014 z intenzivnejšim oglaševanjem na spletnih straneh TNP in ostalih spletnih straneh,
- povišanje prihodka od prodaje različnih artiklov TNP na vseh prodajnih mestih,
- vsebinska prenova spletne trgovine.

Izvedene aktivnosti v prvi polovici leta 2015:

- redno izvajanje oddaje koč in drugih objektov TNP,
- izvedba koordinacije izdelave in trženja koledarja TNP,
- dopolnitev artiklov v trgovinah TNP (TRB, Dom Trenta, Pocarjeva domačija) in priprava artiklov za trgovino v novem Centru TNP Bohinj,

- priprava ponudbe za oglaševanju v centrih TNP,
- priprava ponudbe za posameznike (najemi dvoran, vodenih izletov, delavnic).

Kazalniki učinkovitosti izvajanja nalog:

- ohranitev višine prihodkov iz naslova nočitev,	Kazalniki bodo znani konec leta
- vsaj 2% povišanje prihodka od prodaje artiklov v trgovinah TNP.	Kazalniki bodo znani konec leta

Nosilec naloge:	Mojca Smolej	Realizacija jan-jun 2015
Število zaposlenih na nalogi:	26	19
Skupno število ur:	5.743	2347
A. Stroški dela:	62.218 €	21.452 €
B. Splošni materialni stroški:	38.165 €	21.729 €
C. Finančna sredstva za nalogo:	28.060 €	11.170 €
C.1. namen porabe sredstev:	strošek prodanega trgovskega blaga, stroški pranja perila, prefakturiranje	strošek prodanega trgovskega blaga, stroški pranja perila, prefakturiranje
C.2. vir sredstev:	dejavnost na trgu	dejavnost na trgu
D. Investicije:	0 €	1.230 €
C.1. namen porabe sredstev:		snežna freza

9. POSLOVANJE

9.1 Splošne in organizacijsko - administrativne zadeve

Naloge tajništva so administriranje tekočega poslovanja pod kar sodi: dokumentiranje dopisov, urejanje pošte in različnih internih dokumentov, koordinacijska dela med upravo, dislociranimi enotami v Trenti in Kobaridu ter službami na terenu, vodenje arhiva, komuniciranje s strankami, pomoč pri organizaciji delovnih sestankov, administrativna podpora pri pripravi gradiv, pomoč pri organizaciji službenih potovanj in drugih delovnih obveznostih zaposlenih, vodenje evidence prisotnosti na delu zaposlenih, priprava podatkov za obračunavanje plač, vodenje evidence voznega parka, koordinacija naročilnic, pogodb in potnih nalogov.

Nosilec naloge:	Mateja Repe	Realizacija jan-jun 2015
Število zaposlenih na nalogi:	1	1
Skupno število ur:	865	
A. Stroški dela:	7.816 €	526 €
B. Splošni materialni stroški:	819 €	0 €
C. Finančna sredstva za nalogo:	0 €	0 €
D. Investicije:	0 €	0 €

9.2 Kadrovski načrt

9.2.1 Zaposlenost

V okviru kadrovskih zadev potekajo naslednje naloge: vodenje razpisov za zaposlovanje novih delavcev; vodenje postopkov za pridobitev soglasja k novim zaposlitvam; prijava podatkov in

spremembe podatkov o pokojninskem in invalidskem zavarovanju ter zdravstvenem zavarovanju, zavarovanju za starševsko varstvo, za primer brezposelnosti in o sklenitvi delovnega razmerja na ZZSZ; prijava in odjava za primer poškodbe pri delu in poklicne bolezni tistih, ki so sklenili podjemno pogodbo; priprava obvestil o letnem dopustu; vodenje postopka ocenjevanja javnih uslužbencev za preteklo leto; izvedba napredovanj; priprava pogodb o zaposlitvi in aneksov k pogodbam o zaposlitvi, pogodb o avtorskem delu, podjemnih pogodb, sklepov delavcev; priprava odgovorov na prispelle prošnje za zaposlitev; spremljanje zakonodaje s področja delovnih razmerij; priprava letnega načrta izobraževanja; sodelovanje s Skladom za vzpodbujanje zaposlovanja invalidov in s ZPIZ-om; sodelovanje pri pripravi internih aktov.

Delo kadrovske službe v prvem polletju 2015:

Javna služba:

Tri (3) javne uslužbenke smo delno prerazporedili na projekte:

- Recharge.green od 15.1.2015 do 30.6.2015 za krajši delovni čas, 10 ur na teden
- Recharge.green od 26.1.2015 do 30.6.2015 za krajši delovni čas, 10 ur na teden
- Recharge.green od 15.1.2015 do 30.6.2015 za krajši delovni čas, 5 ur na teden.

V mesecih januar, februar in marec smo ocenili javne uslužbenke, ki so v preteklem letu delali več kot šest mesecev. Skladno z Zakonom o ukrepih na področju plač in drugih stroškov dela v javnem sektorju za leto 2015 (Uradni list RS, št. 95/14) je bilo sklenjenih 35 aneksov o napredovanju.

V mesecu marcu smo za vse zaposlene pripravili obvestila o letnem dopustu.

Meseca aprila je prenehal mandat vršilcu dolžnosti direktorja dr. Petru Skobernetu, namesto njega je bil imenovan vršilec dolžnosti direktorja dr. Bogomil Breznik.

Trije (3) javni uslužbenci so podali redno odpoved pogodbe o zaposlitvi:

- naravovarstveni svetnik – vodja skupne splošne službe, delovno razmerje je prenehalo 10. 5. 2015 (zadnji dan dela),
- naravovarstveni nadzornik V-I, delovno razmerje je prenehalo 30. 6. 2015 (zadnji dan dela) in
- visoki naravovarstveni svetnik – vodja informacijsko izobraževalne službe, delovno razmerje bo prenehalo 15. 7. 2015 (zadnji dan dela).

V mesecu juniju smo razpisali prosto delovno mesto poslovni sekretar VI, za določen čas enega meseca in osmih dni, zaradi nadomeščanja javne uslužbenke, ki je odsotna zaradi dopusta za nego in varstvo otroka.

V mesecu juniju smo pripravili predlog Pravilnika o spremembah in dopolnitvah pravilnika o notranji organizaciji in sistemizaciji delovnih mest v Javnem zavodu Triglavski narodni park (v nadaljevanju pravilnik) in jo posredovali v pregled na resorno ministrstvo. S spremembo pravilnika želimo:

1. Prilagoditi delovno mesto v Informacijskem središču Bohinjka delovnim nalogam, ki jih bo zaposleni opravljal. Sprememba delovnega mesta iz »višji naravovarstveni svetovalec« v delovno mesto »sodelavec na parkovnih informacijskih mestih IV«

V letošnjem letu se zaključujejo investicijska dela v Informacijskem centru Bohinjka. Eden od ciljev projekta je realizacija ene (1) nove zaposlitve, zato želimo oblikovati delovno mesto tako, da bo primerljivo z delovnimi mesti v obstoječih centrih. Dela in naloge zaposlenega v Informacijskem centru Bohinjka bodo po obsegu in vsebini primerljive z obstoječim delovnim mestom v Informacijskem središču Triglavski roža Bled – »sodelavec na parkovnih informacijskih mestih IV«, zato je primerno, da se ti dve delovni mesti izenačita.

2. Spustiti raven zahtevnosti delovnega mesta pripravnika v Informacijsko izobraževalni službi, iz delovnega mesta »naravovarstveni sodelavec III – pripravnik« na delovno mesto »sodelavec na parkovnih informacijskih mestih IV – pripravnik«

Zaposlitev v Informacijskem centru Bohinjka želimo omogočiti tudi mladim iskalcem zaposlitve, tudi takim, ki še nimajo delovnih izkušenj, zato želimo prilagoditi delovno mesto »pripravnik« v Informacijsko izobraževalni službi. Istočasno želimo tudi, da v času pripravništva zaposleni pridobi zadostno število delovnih izkušenj za zasedbo delovnega mesta v Informacijskem centru Bohinjka.

3. *Združiti informacijski središči na območju Gorenjske v eno organizacijsko enoto.*

Z združitvijo obeh središč na Gorenjskem želimo omogočiti lažje razporejanje zaposlenih v organizacijski enoti (nadomeščanja daljših odsotnosti, okrepitev števila zaposlenih v posameznem centru zaradi izvajanja programov in raznih dogodkov).

4. *Sistemizirati dodatno delovno mesto »pravnik VII/2«*

V mesecu maju je (redna odpoved s strani zaposlene) prenehalo delovno razmerje zaposleni na delovnem mestu »naravovarstveni svetnik – vodja skupne splošne službe«. Zaposlena je poleg nalog vodenja službe opravljala tudi naloge s področja pravnih zadev. Dodatno delovno mesto želimo sistemizirati, ker je delovno mesto »naravovarstveni svetnik – vodja skupne splošne službe« trenutno edino sistemizirano delovno mesto na katerega lahko zaposlimo nekoga z zaključeno pravno fakulteto, ki lahko opravlja naloge s področja pravnih zadev.

Projektne zaposlitve:

Zaradi zaključka projekta recharge.green je 30. 6. 2015 (zadnji dan dela) prenehalo delovno razmerje dvema javnima uslužbenkama:

- ena zaposlitev za določen čas, za polni delovni čas in
- ena zaposlitev za določen čas, za polovični delovni čas.

II. Realizacija kadrovskega načrta:

Tabela 1: Realizacija kadrovskega načrta 1

Zaposleni ki jih financira MKO	I. – IV. TR	V. TR	VI. TR	VII. TR	VIII. TR	IX. TR	Skupaj
1. Št. zaposlenih na dan 30.6.2015 (a+b)	3	21	5	23,875	-	-	52,875
a) Št. zaposlenih za določen čas	-	-	-	1	-	-	1
b) Št. zaposlenih za nedoločen čas	3	21	5	22,875	-	-	51,875
Št. zaposlenih s krajšim delovnim časom	-	-	-	5	-	-	5
Število napredovanj v plačne razrede	1	17	1	16	-	-	35
Število premestitev	-	-	-	-	-	-	-
Število upokojitev	-	-	-	-	-	-	-
Število nadomestnih zaposlitev zaradi upokojitev	-	-	-	-	-	-	-
Število odpovedi pogodb o zaposlitvi	-	-	-	1	-	-	-
2. Število zaposlenih, ki so financirani iz drugih virov: tržna dejavnost, projektno delo itd.	-	-	-	2,125 (projekti) 0,25 (ZPIZ)	-	-	2,375
3. Skupaj število zaposlenih na dan 30.6.2015 (1+2)	3	21	5	26,25	-	-	55,25

Na dan 30.6.2015 je bilo zaposlenih:

- 51 javnih uslužbencev financiranih s strani MKO (2 zaposlitvi s krajšim delovnim časom – 6 ur);
- 3 javni uslužbenci deloma zaposleni na javni službi financirani s strani MKO (dve zaposlitvi s krajšim delovnim časom – 6 ur, ena zaposlitev s krajšim delovnim časom – 7 ur) in deloma prerezporejeni na projekt (dve zaposlitvi s krajšim delovnim časom – 2 uri in ena zaposlitev s krajšim delovnim časom – 1 ura).

- 2 javni uslužbenki financirani s strani mednarodnih projektov (1 zaposlitev s krajšim delovnim časom – 4 ure);

Tabela 2: Realizacija zasedenosti delovnih mest:

	Število sistemiziranih DM po veljavnem pravilniku	Število zasedenih DM na dan 31.12.2014	Število sistemiziranih DM po spremembi pravilnika	Predvideno število zasedenih DM na dan 31.12.2015	Realizacija števila zasedenih DM na dan 30.6.2015
DIREKTOR NARODNEGA PARKA	1	1	1	1	1
VISOKI NARAVOVARSTVENI SVETNIK	2	2	2	2	2
NARAVOVARSTVENI SVETNIK	16	8	16	6	7
VIŠJI NARAVOVARSTVENI SVETOVALEC	12	6	11	6	6
NARAVOVARSTVENI SODELAVEC III	12	6	12	4	6
NARAVOVARSTVENI SODELAVEC III - PRIPRAVNIK	2	0	1	0	0
SODELAVCI NA PARKOVNIH INFORMACIJSKIH MESTIH IV	2	2	3	2	2
SODELAVCI NA PARKOVNIH INFORMACIJSKIH MESTIH IV - PRIPRAVNIK	0	0	1	1	0
SODELAVCI NA PARKOVNIH INFORMACIJSKIH MESTIH V	2	2	2	2	2
VODNIK V ZAVAROVANEM OBMOČJU IV	1	1	1	1	1
NARAVOVARSTVENI NADZORNIK II	6	1	6	1	1
NARAVOVARSTVENI NADZORNIK III	1	1	1	1	1
NARAVOVARSTVENI NADZORNIK IV	1	1	1	1	1
NARAVOVARSTVENI NADZORNIK V	12	11	12	11	11
NARAVOVARSTVENI NADZORNIK V-I	6	5	6	5	5
SAMOSTOJNI STROKOVNI SODELAVEC V	1	1	1	1	1
PRAVNIK VII/2	0	0	1	1	0
ANALITIK VII/2 (II)	1	1	1	1	1
FINANČNIK VII/2 (I)	1	1	1	1	1
FINANČNIK VII/1	1	0	1	0	0
SAMOSTOJNI SVETOVALEC VII/2	1	1	1	1	1
INFORMATIK VII/1	1	0	1	0	0

POSLOVNI SEKRETAR VI	1	1	1	1	1
VZDRŽEVALEC V (I)	2	2	2	2	2
ČISTILKA II	2	2	2	2	2
HIŠNIK EKONOM IV	1	1	1	1	1
SKUPAJ	88	57	89	55	56

9.2.2 Ostale oblike dela

Na podlagi razpisa Zavoda za zaposlovanje Republike Slovenije smo v času od 7.4.2015 do 6.7.2015 v okviru programa »Usposabljanje na delovnem mestu 2015« eni brezposelni osebi omogočili usposabljanje na delovnem mestu poslovni sekretar.

Dijaki in študentje so pričeli z izvajanjem obveznega praktičnega usposabljanja.

9.2.3 Plan izobraževanja

Načrtovane aktivnosti v letu 2015 (letni cilj):

- redni letni izobraževalni seminar za naravovarstvene nadzornike;

Izvedena aktivnosti v prvi polovici leta 2015:

- izvedba izobraževanja za naravovarstvene nadzornike, 30. in 31. 3. 2015 na Bledu z naslednjimi temami: predstavitev NU, predstavitev vrste objektov glede na zahtevnost, analiza poročil o delu naravovarstveno nadzorne službe, delo prekrškovnega organa v letu 2014, pregled opazovanj NNS v letu 2014, predstavitev GIS pregledovalnika v oblaku in praktični primer uporabe, predstavitev uporabe tabličnih računalnikov za evidentiranje prostorskih podatkov, predavanje 90 let zavarovanja TNP, zavarovane prostoživeče živalske vrste (volk in aktivnosti projekta WolfAlps v letu 2015), zavarovane prostoživeče rastlinske vrste (lepi čevlji in rezultati projekta Conservation measures for the Lady's Slipper Orchid), predstavitev Krajinskega parka Ljubljansko barje in voden ogled po Infocentru Triglavsko roža Bled.

Kazalniki učinkovitost izvajanja nalog 9.2.1, 9.2.2 in 9.2.3:

Načrtovano	Izvedeno oz. obrazložitev glede realizacije
prijava podatkov na ZZZS: M obrazci so bili na ZZZS posredovani skladno s predpisi,	DA
priprava obvestil o letnem dopustu: javni uslužbenci so prejeli obvestilo o letnem dopustu skladno z zakonom	DA
sklepanje in izdajanje pogodb in aneksov: pogodbe in aneksi so bili javnim uslužbencem izdani skladno s predpisi.	DA

Nosilec naloge:	Špela Stojan	Realizacija jan-jun 2015
Število zaposlenih na nalogi:	2	2
Skupno število ur:	1.140	567
A. Stroški dela:	15.639 €	7.640 €
B. Splošni materialni stroški:	1.474 €	1.283 €
C. Finančna sredstva za	0 €	0 €

	nalogo:		
D.	Investicije:	0 €	0 €

9.3 Stiki z javnostmi, informiranje in obveščanje ter interno komuniciranje

Področje stikov z javnostmi, informiranja in obveščanja vključuje omogočanje dostopa do informacij, obveščanje in informiranje širše javnosti o delu in nalogah JZ TNP, načrtovanje in izvajanje komunikacijske podpore različnim aktivnostim JZ TNP. Naloge s področja stikov z javnostmi se izvajajo samostojno in v sodelovanju s službami JZ TNP in vodji projektov.

Namen internega komuniciranja je doseganje dobre informiranosti vseh zaposlenih in njihovo aktivno vključevanje v naloge TNP ter doseganje sodelovanja med posameznimi področji dela.

Dolgoročni cilj:

Vse zainteresirane javnosti imajo na voljo informacije o zavarovanem območju TNP in njegovem upravljanju.

Načrtovane aktivnosti v letu 2015 (letni cilj):

- redno in ažurno obveščanje javnosti preko sodelovanja z mediji – lokalnimi, regionalnimi, nacionalnimi in specializiranimi (sporočila za javnost, vabila na dogodke, mesečni napovedniki, novinarske konference, individualno sodelovanje z mediji, priprava prispevkov z določeno vsebino, odgovori na novinarska vprašanja) o delu in aktivnostih JZ TNP, priprava časopisa TNP Svet pod Triglavom,
- komunikacijska podpora dogodkom, prireditvam, akcijam in projektnim aktivnostim ter oblikovanje načinov komunikacijske podpore le-teh,
- uredništvo spletne strani www.tnp.si,
- nadaljevanje komunikacije z zaposlenimi z rednimi tedenskimi sporočili o organizacijskih aktivnosti,
- koordinacija in priprava različnih dokumentov za podporo upravi (polletna in letna poročila JZ TNP, letni program dela JZ TNP), svetu TNP in strokovnemu svetu TNP.

Izvedene aktivnosti v prvi polovici leta 2015:

- obveščanje javnosti o aktivnostih in dogodkih in aktivnostih TNP: objave in sporočila za javnost ter najave v koledarju dogodkov na spletni strani TNP, mesečne objave v lokalnih novicah, priprava mesečnih ali dvomesečnih e-novic TNP (newsletter), priprava odgovorov na novinarska ali druga vprašanja in koordinacija predstavljanja TNP v medijih (izjave, prispevki), priprava besedil za predstavitev TNP v projektih in za promocijske namene (npr. Park hotel, SPIRIT Slovenija);
- komunikacijska podpora aktivnostim JZ TNP (dogodki, prireditve, projektno delo): sporočila za javnost, objave na spletni strani TNP in medijih, sodelovanje v organizacijski skupini za pripravo Dneva Alpske konvencije v Mojstrani dne 30. 5. 2015;
- uredništvo spletnih strani;
- komunikacija z zaposlenimi (sporočila o organizacijskih aktivnostih);
- koordinacija priprave dokumentov za podporo upravi, svetu in strokovnemu svetu (Poročilo o delu in finančno poročilo o delu JZ TNP za leto 2014, Program dela JZ TNP za leto 2015,
- od 12. 5. 2015 vodenje skupne splošne službe.

Kazalniki učinkovitosti izvajanja nalog:

– več kot 80.000 obiskovalcev na spletni strani TNP v letu 2015,	V prvi polovici leta beležimo 56,267 obiskovalcev
– več kot 50% objav sporočil za javnost in	DA (75 %)

obvestil TNP v medijih,	
– izvedba obveznosti, kot je koordinacija priprave gradiv: letno poročilo 2014, polletno poročilo 2015, program dela 2016, gradiva za seje sveta TNP (vsaj 2), gradiva za seje strokovnega sveta (vsaj 2), kolegiji direktorja	delno

Nosilec naloge:	Tina Markun	Realizacija jan-jun 2015
Število zaposlenih na nalogi:	1	1
Skupno število ur:	1.638	752
A. Stroški dela:	28.280 €	12.556 €
B. Splošni materialni stroški:	1.859 €	1.738 €
C. Finančna sredstva za nalogo:	0 €	0 €
D. Investicije:	0 €	0 €

9.4 Pravne zadeve

V okvir pravnih zadev sodi spremljanje zakonodaje, priprava splošnih aktov zavoda, vodenje ali pomoč pri vodenju postopkov javnega naročanja, priprava pogodb, podpora pri vodenju projektov (primarno pri javnih naročilih večjih vrednosti), zastopanje pred sodnimi in upravnimi organi, urejanje lastniškega ter dejanskega statusa nepremičnin v lasti oziroma upravljanju zavoda, vzpostavljanje internih postopkovnih protokolov zavoda, podajanje pravnih stališč, skrb za postopkovno pravilno izvedbo sej organov zavoda idr.

Pravnica zavoda je vodila tudi Skupno splošno službo in izvajala/ koordinirala administrativno delo na projektu izgradnje Informacijskega centra Bohinjka v Stari Fužini. Z dnem 10.05.2015 je pravnici prenehalo delovno razmerje v JZ TNP.

Načrtovane aktivnosti v letu 2015 (letni cilj):

- usklajevanje internih aktov zavoda glede na spremembe zakonodaje, cilje varčevanja ipd.;
- razreševanje številnih postopkovnih in materialnih dilem, ki se že kažejo in se bodo tudi v prihodnje pri izvajanju določb ZTNP-1 in ZON;
- delo na pripravi in izvedbi načrta upravljanja;
- izvajanje ukrepov za odpravo sistemskih nepravilnosti ter koruptivnih tveganj predvidenih v načrtu integritete;
- delo na vseh področjih, kjer je potrebna pravna podpora poslovanju zavoda in izvajanju njegovih strokovnih nalog ter mednarodnih projektov (spremljanje zakonodaje, vodenje ali podpora pri vodenju postopkov javnega naročanja, priprava pogodb, pravnih mnenj z različnih področij delovanja zavoda, zastopanje zavoda v postopkih pred upravnimi in sodnimi organi idr.).

Izvedene aktivnosti v prvi polovici leta 2015 (do 10.05.):

- delo na vseh področjih, kjer je potrebna pravna podpora poslovanju zavoda in izvajanju njegovih strokovnih nalog ter mednarodnih projektov;
- delo na pripravi načrta upravljanja;
- nadaljevanje urejanja statusa nepremičnin v posesti JZ TNP, priprava načrta razpolaganja za JZ TNP za leto 2015; izvedba postopka odprodaje funkcionalnega zemljišča objekta Krnica 2b,
- realizacija zavarovalnih storitev za leto 2015: pregled polic, obračunov, priprava prijav škode;
- ureditev statusa v sodnem registru (nastop novega vršilca dolžnosti direktorja),

- koordinacija priprave letnega poročila 2014 in programa dela 2015 na ravni Skupne splošne službe.

Kazalniki učinkovitosti izvajanja nalog:

- uskladitev in sprejem vsaj dveh internih aktov zavoda (zaradi sprememb zakonodaje, ciljev varčevanja ipd.),	
---	--

Nosilec naloge:	Aleksandra Žumer	Realizacija jan-jun 2015
Število zaposlenih na nalogi:	1	1
Skupno število ur:	1.550	438
A. Stroški dela:	27.951 €	9.140 €
B. Splošni materialni stroški:	1.738 €	1.369 €
C. Finančna sredstva za nalogo:	0 €	348 €
C.1 namen porabe sredstev		stroški povezani s prodajo premoženja
D. Investicije:	0 €	0 €

9.5 Finančno poslovanje zavoda

Finančno poslovanje zavoda spremlja Oddelek za finančne zadeve na vseh področjih delovanja zavoda. Oddelek spremlja poslovanje po dejavnostih zavoda ter po njegovih nalogah in aktivnostih. Za spremljanje poslovanja se vodijo temeljne in pomožne računovodske knjige, evidence terjatev in obveznosti, blagajniškega poslovanja, izplačil plač in drugih prejemkov zaposlenih ter materialnega knjigovodstva in knjigovodstva osnovnih sredstev. Podatki teh evidenc so osnova za sestavo računovodskih izkazov, poročil in analiz za notranje in zunanje uporabnike računovodskih informacij. Oddelek ločeno spremlja poslovanje s sredstvi javnih financ in drugimi sredstvi za opravljanje javne službe, s sredstvi prodaje blaga in storitev na trgu, sredstvi projektov in sredstvi iz morebitnih drugih virov.

Načrtovane aktivnosti v letu 2015 (letni cilj):

- tekoče spremljanje poslovnih dogodkov, priprava in usklajevanje zakonsko predpisanih ali drugače zahtevanih poročil oziroma načrtov za pristojne institucije in druge uporabnike računovodskih informacij,
- koordinacija, kontrola in usklajevanje računovodskega spremljanja poslovanja med glavnim računovodstvom ter prihodkovno/stroškovnimi mesti,
- računovodsko spremljanje izvajanja domačih in mednarodnih projektov,
- vodenje računovodskih evidenc skladno z opredelitvijo razmejitve dejavnosti javne službe in dejavnosti prodaje blaga in storitev na trgu na podlagi sodil za razmejevanje dejavnosti,
- ažurno spremljanje likvidnostne situacije zavoda, realizacije finančnega načrta ter ukrepov sanacijskega programa, ki imajo finančne učinke,
- prilagoditev vodenja računovodskih evidenc elektronskemu poslovanju na področju računov,

Dolgoročni cilj:

Učinkovito in ažurno finančno poslovanje skladno zakonskimi predpisi, zahtevami nadzornih institucij ter z usmeritvami za delovanje notranjega nadzora javnih financ.

Izvedene aktivnosti v prvi polovici leta 2015:

- spremljanje poslovnih dogodkov, priprava poročil in drugih poročanj in spremljanje izvajanja mednarodnih projektov poteka tekoče,
- računovodske evidence se vodijo skladno z opredelitvijo razmejitve dejavnosti javne službe in dejavnosti prodaje blaga in storitev na trgu na podlagi sodil za razmejevanje dejavnosti,
- koordinacija, kontrola in usklajevanje računovodskega spremljanja poslovanja med glavnim računovodstvom ter prihodkovno/stroškovnimi mesti poteka tekoče, večji poudarek je bil na pripravah za odprtje novega info centra v Bohinju,
- velik obseg dela sta zahtevali priprava in usklajevanje Poročila o delu, poslovnega in računovodskega poročila za leto 2014, predvsem pa priprava Programa dela in finančnega načrta zavoda za leto 2015,
- izvedeno je bilo več aktivnosti za reševanje likvidnostne situacije zavoda, izvedena je bila premostitvena zadolžitev pri EZR,
- uveden je bil sistem prejemanja in izdajanja e-računov ter temu prilagojeno vodenje evidenc.

Kazalniki učinkovitosti izvajanja nalog:

– priprava poročil, obračunov (letno poročilo, mesečni obračun DDV, mesečna poročila o turistični taksi, poročila o stanju blagajne, stanje zadolženosti...),	da
– vpeljava elektronskega poslovanja (e-računi) na vseh zahtevanih segmentih,	delno (vzpostavljen obvezen sistem prejemanja in izdajanja e-računov, dokončno je potrebno urediti še sistem arhiviranja)
– delež knjigovodskih listin obdelanih v roku 15 dni od dneva prejema/izdaje do končnega knjiženja (90%).	93%

Nosilec naloge:	Tanja Dijak	Realizacija jan-jun 2015
Število zaposlenih na nalogi:	3	3
Skupno število ur:	3.372	1.601
A. Stroški dela:	54.113 €	25.970 €
B. Splošni materialni stroški:	4.149 €	3.703 €
C. Finančna sredstva za nalogo:	0 €	0 €
D. Investicije:	0 €	0 €

9.6 Upravljanje z nepremičninami TNP in tehnično vzdrževanje

9.6.1 Koordinacija vzdrževanja nepremičnin

JZ TNP ima v dejanski posesti (ne vse v formalnopравни lasti in tudi ne vse v formalnem upravljanju) več kot 40 objektov (objekt uprave in info središča na Bledu, dva objekta info središča v Trenti, dva nova objekta info središča v Stari Fužini, 32 lovskih koč, 6 koč in en objekt v Trenti se trži, hladilnice Gorje, objekt Rečiška 1a na Bledu) in okvirno 150 zemljišč - parcel (od tega jih je 80 v sklepu o upravljanju). Na objektih izvaja tehnično vzdrževanje in čiščenje.

Vzdrževanje bo primarno potekalo z lastnim delom, zgolj v nujnih (nepredvidenih) primerih s pomočjo zunanjih izvajalcev (nujno vzdrževanje na področju električnih instalacij, vodovodnih

instalacij, stavbnem pohištvo ipd.). Za investicijska vzdrževanja večjega obsega ni predvidenih sredstev.

Načrtovane aktivnosti v letu 2015 (letni cilj):

- izvedba nujnih vzdrževalnih del na objektih TNP: objekt uprave in info središča na Bledu, dva objekta info središča v Trenti, dva nova objekta info središča v Stari Fužini, 32 lovskih koč, 6 koč in en objekt v Trenti se trži, hladilnice Gorje, objekt Rečiška 1a na Bledu (nepredvidljiva popravila na instalacijah, kot so počene vodovodne cevi, pokvarjene črpalke, napake pri ogrevanju, električnem omrežju, nedelujoči akumulatorji, popravila poškodovanih streh, stopnic; barvanje sten, barvanje in kitanje oken ipd.),
- sodelovanje pri dokončanju izgradnje Informacijskega centra Bohinjka v Stari Fužini (vse dodatne naloge, ki niso zajete v projektu IC Bohinjka),
- nadaljevanje razpolaganja z nepremičninami skladno s sanacijskim programom,
- posek in spravilo lesa v ocenjeni količini 100 m³.

Izvedene aktivnosti v prvi polovici leta 2015:

- izvedenih 8 nujnih vzdrževalnih del (navedeno v obrazložitvi realizacije),
- sodelovanje pri gradnji objekta Bohinjka kot predstavnik investitorja, usklajevanje in koordinacija aktivnosti na gradbišču z nadzorom in izvajalcem investicije, sodelovanje pri izdelavi in izvedbi notranje opreme,
- usklajevanje pri izvedbi odmere parcele ob koči Vršič zaradi denacionalizacijskega postopka in dogovor in izvedbene rešitve postavitve čistilne naprave ob koči,
- primopredaja koč na Mrzlem Studencu zaradi postopka denacionalizacije,
- izveden posek lesa v dolino Vrata v skupni količini 21 m³ po dveh odločbah ZGS,
- redno čiščenje in vzdrževanje na vseh objektih TNP, razen info središča Dom Trenta.

Kazalniki učinkovitosti izvajanja nalog:

<ul style="list-style-type: none"> – izvedba vsaj 15 nujnih vzdrževalnih del na objektih TNP: objekt uprave in info središča na Bledu, dva objekta info središča v Trenti, dva nova objekta info središča v Stari Fužini, 32 lovskih koč, 6 koč in en objekt v Trenti se trži, hladilnice Gorje, objekt Rečiška 1a na Bledu (nepredvidljiva popravila na instalacijah, kot so počene vodovodne cevi, pokvarjene črpalke, napake pri ogrevanju, električnem omrežju, nedelujoči akumulatorji, popravila poškodovanih streh, stopnic; barvanje sten, barvanje in kitanje oken ipd.), 	<ul style="list-style-type: none"> – izvedena zamenjava baterij z obnovljenimi v koči Velo polje zaradi okvare, – zamenjava sončnih kolektorjev v koči Dedno polje zaradi dotrajanosti ter obnovitev instalacij za dovod električne energije v notranjosti koč, – popravilo in delna zamenjava vodne črpalke v koči Vrata zaradi okvare, – praznjenje grezničnih jam v koči Goreljek in Planinka na Pokljuki, – zamenjava pip v kopalnicah v koči Planinka zaradi dotrajanosti, – popravilo strehe zaradi poškodb od snega na koči Sedmera jezera, – beljenje sten v koči Planinka, – popravilo odtočnih kanalov v upravni stavbi Bled
<ul style="list-style-type: none"> – posek in spravilo lesa (100 m³). 	<ul style="list-style-type: none"> – Izveden posek lesa v dolino Vrata v skupni količini 21 m³ po dveh odločbah ZGS.

Nosilec naloge:	Janko Dobravec	Realizacija jan-jun 2015
Število zaposlenih na nalogi:	6	6
Skupno število ur:	6.920	2.965

A.	Stroški dela:	65.223 €	33.827 €
B.	Splošni materialni stroški:	23.916 €	6.858 €
C.	Finančna sredstva za nalogo:	0 €	0 €
D.	Investicije:	0 €	0 €

9.6.2 Koordinacija vzdrževanja druge opreme (vozni park, telefonija, delovna sredstva)

JZ TNP ima v lasti 20 vozil različnih znamk (pretežno Renault in Suzuki), starosti od letnika 1999 naprej, več kot polovica je starejših od 5 let. Večina vozil je terenskih namenjenih izvajanju neposrednega naravovarstvenega nadzora, torej so uporabljana na zahtevnejših terenih. Vsa ta vozila je treba sprotno vzdrževati in servisirati, glede na starost in teren uporabe vozil pa so potrebna tudi posamezna večja popravila.

JZ TNP razpolaga s številno opremo, katera zahteva sprotno vzdrževanje.

Načrtovane aktivnosti v letu 2015 (letni cilj):

- koordinacija vzdrževanja službenih vozil,
- koordinacijo helikopterskih prevozov za prevoze materiala v planine v pašnem času in za potrebe vzdrževanja visokogorskih koč TNP v sodelovanju s službo NNS, in slovensko vojsko
- sodelovanje pri postavitvah razstav, dogodkih TNP in na tržnicah v Info središču TNP Triglavsko roža na Bledu,
- koordinacijo in sodelovanje z NNS glede pri izgradnji lovskih prež in vzdrževanju krmišč (skladno z letnim lovskim načrtom) ter postavitvev in obnova parkovne infrastrukture TNP.

Izvedene aktivnosti v prvi polovici leta 2015:

- izvedeno redno vzdrževanje avtoparka (13 vozil),
- obnova avto prikolice oddelka Gorje,
- izveden helikopterski prevoz v sodelovanju z NNS na planino laz, Velo polje, sedmera jezera (material v skupni teži 2.5 ton),
- priprava materiala (žagan les, okrogel les, material za montažo) za potrebe lovskih prež in infrastrukturnih objektov za oddelka Bohinj in Posočje ter Kranjska gora,
- obnova parkovne infrastrukture (Table) Bohinj Jezero, Tolmin korita

Kazalniki učinkovitosti izvajanja nalog:

– izvedeno vzdrževanje voznega parka TNP,	– izvedeno redno vzdrževanje avtoparka (13 vozil)
– nadomestitev dveh službenih vozil in ene kosilnice,	
– zagotovitev prevoza materiala za vzdrževanje visokogorskih koč TNP in za potrebe pašnih planin,	– izveden helikopterski prevoz v sodelovanju z NNS na planino laz, Velo polje, sedmera jezera (material v skupni teži 2.5 ton),
– sodelovanje pri dogodkih TNP (vsaj 10) – tehnična podpora.	- Sodelovanje na treh tržnicah, -postavitvev razstave IC Bohinjka, - sodelovanje na odprtju IC Bohinjka, - sodelovanje na Alpski konvenciji, - sodelovanje 2 filmskih projekcijah.

Nosilec naloge:	Janko Dobravec	Realizacija jan-jun 2015
Število zaposlenih na nalogi:	2	2
Skupno število ur:	650	374
A. Stroški dela:	7.256 €	4.317 €
B. Splošni materialni stroški:	6.139 €	865 €
C. Finančna sredstva za nalogo:	0 €	0 €
D. Investicije:	7.300 €	0 €
D.1. namen porabe sredstev:	nadomestitev dveh službenih vozil in kosilnice	
D.2. vir sredstev:	proračun MOP	

9.6.3 Informatika

Dela obsegajo vzdrževanje strežnika in delujočih informacijskih sistemov (GIS, finančni sistem, obstoječi dokumentni sistem, predstavitveni sistemi v info centrih) ter skrb za osebne računalnike zaposlenih na štirih lokacijah (Bled, Trenta, Kobarid in na novo: Stara Fužina). Naloge izvajamo tudi s pomočjo zunanje izvajalca, saj nimamo zaposlenega informatika.

Načrtovane aktivnosti v letu 2015 (letni cilj):

- redno vzdrževanje računalnikov in programske opreme.

Izvedene aktivnosti v prvi polovici leta 2015:

- zaradi prerazporeditve prostorov, zaposlenih ter okvar je bila izvedena menjava šestih delovnih postaj znotraj obstoječih (obnova);
- dograditev brezžičnih povezav (ekstenderjev) na zgornjih nadstropjih uprave Bled,
- vzpostavitev informacijske točke v IC Bohinjka (zaslon na dotik s programom in vsebinami za novo lokacijo),
- redna računalniška administracija na delovnih postajah zaposlenih TNP za 92 zahtevkov (Bled, Kobarid, Trenta, Bohinj),
- redni tedenski pregled delovanja strežnikov in podpornih sistemov (pregled shranjevanja varnostnih kopij),
- obnova antivirusnega programa.

Kazalniki učinkovitosti izvajanja nalog:

– vzdrževan strežnik in informacijski sistemi (GIS, finančni sistem, obstoječi dokumentni sistem, predstavitveni sistemi v info centrih) ter skrb za osebne računalnike zaposlenih.	Izvedeno
---	----------

Nosilec naloge:	Janko Dobravec	Realizacija jan-jun 2015
Število zaposlenih na nalogi:	1	1
Skupno število ur:	400	163
A. Stroški dela:	6.377 €	2.587 €
B. Splošni materialni stroški:	1.120 €	377 €
C. Finančna sredstva za nalogo:	0 €	0 €

D.	Investicije:	2.700 €	0 €
D.1	namen porabe sredstev:	nakup računalniške opreme	
D.2	vir sredstev:	proračun MOP	

9.7 Varnost pri delu in varstvo pred požarom

V skladu z Zakonom o varnosti in zdravju pri delu in varstva pred požarom mora vsak delodajalec izdelati in sprejeti izjavo o varnosti v pisni obliki, s katero določi način in ukrepe za zagotavljanje varnosti in zdravja pri delu ter jo sproti dopolnjevanju. Med drugim mora zagotoviti sprejem ukrepov požarnega varstva, izdajo navodil in ustreznih ukrepov za varno delo ter redno izvajanje zdravstvenih pregledov delavcev.

Načrtovane aktivnosti v letu 2015 (letni cilj):

- redni preventivni obdobjni zdravstveni pregledi zaposlenih (13x),
- teoretično in praktično usposabljanje za NNS skladno s programom usposabljanja,
- letno servisiranje gasilnikov in hidrantnega omrežja,
- obnovitvena cepljenja (klopni meningoencefalitis, steklina).

Izvedene aktivnosti v prvi polovici leta 2015:

- opravljeni predvideni obdobjni zdravstveni pregledi (5x) pri izvajalcu medicine dela dr. Dolencu,
- na strelišču MORS-a v Crngrobu pri Škofji Loki je bilo izvedeno praktično usposabljanje za nadzornike in ostale zaposlene v JZ TNP, ki pri svojem delu uporabljajo lovsko orožje,
- opravljen servis gasilnih aparatov in hidrantnega omrežja v Domu Trenta, Hiši Trenta in Hiši trentarskih vodnikov,
- opravljen redni servis in letni periodični pregled osebnega dvigala v Domu Trenta in dvižne ploščadi v Hiši trentarskih vodnikov,
- izvedeno usposabljanje iz varstva pred požarom za zaposlene v Domu Trenta.

Kazalniki učinkovitosti izvajanja nalog:

- opravljeni obvezni zdravstveni pregledi in obnovljena cepljenja zaposlenih (delež od načrtovanih),	- opravljeni vsi predvideni zdravstveni pregledi, obnovitvenih cepljenj ni bilo
- servisirani gasilniki in hidrantno omrežje,	- opravljen redni servis po programu
- izvedeno usposabljanje za NNS v organizaciji JZ TNP skladno s programom za varstvo pri delu.	- opravljeno praktično usposabljanje skladno s programom usposabljanja za NNS

Nosilec naloge:	Edvin Kravanja	Realizacija jan-jun 2015
Število zaposlenih na nalogi:	1	1
Skupno število ur:	100	100
A.	Stroški dela:	1.843 € 1.760 €
B.	Splošni materialni stroški:	25 € 231 €
C.	Finančna sredstva za nalogo:	2.120 € 584
C.1.	namen porabe sredstev:	zdravniški pregledi zaposlenih, redna cepljenja
C.2.	vir sredstev:	proračun MOP
D.	Investicije:	0 € 0 €

9.8 Oprema: uniforme, varovalna, delovna in tehnična oprema

JZ TNP ima na osnovi ZTNP-1, Zakona o varnosti in zdravja pri delu in Pravilnika o službenem znaku TNP sprejet interni Pravilnik o nabavi uniforme, osebne varovalne opreme, delovne opreme in tehnične opreme delavcev JZ TNP. Določa vrsto opreme, upravičence in pravila dodeljevanja. Aktivnosti vodi komisija za opremo.

Načrtovane aktivnosti v letu 2015 (letni cilj):

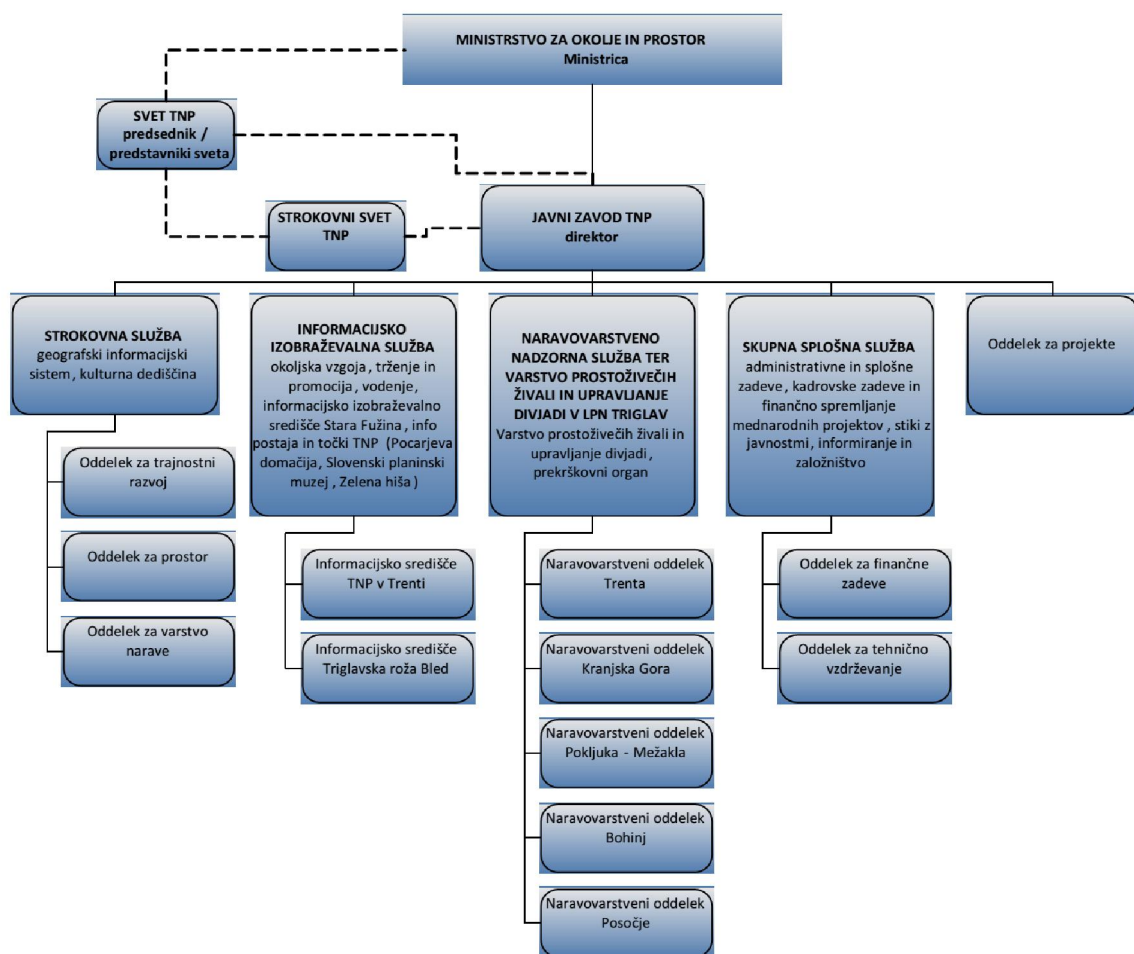
V letu 2015 zaradi nezadostnih sredstev ne načrtujemo nakupa nove opreme, zgolj koordinacijo in morebitne zamenjave obstoječe opreme med uporabniki.

Izvedene aktivnosti v prvi polovici leta 2015:

- nakup nove opreme ni bil izveden

Nosilec naloge:	Sašo Hrovat	Realizacija jan-jun 2015
Število zaposlenih na nalogi:	1	1
Skupno število ur:	100	4
A. Stroški dela:	1.904 €	47 €
B. Splošni materialni stroški:	273 €	9 €
C. Finančna sredstva za nalogo:	0 €	0 €
D. Investicije:	0 €	0 €

9.10 Organizacijska struktura JZ TNP

II. FINANČNO POROČILO JAVNEGA ZAVODA TRIGLAVSKI NARODNI PARK ZA OBDOBJE JANUAR - JUNIJ 2015

1 UVOD

Polletno finančno poročilo JZ TNP za obdobje januar – junij 2015 je pripravljeno skladno z obveznostjo po pogodbi o financiranju javne službe ohranjanja narave JZ TNP. Pri pripravi poročila so bila smiselno uporabljena navodila za pripravo letnih poročil določenih proračunskih uporabnikov. Finančni pregled zajema realne podatke, vključene v knjigovodske evidence do dneva priprave poročila ter nekatere ocene v primerih, kjer podatkov še ni mogoče zagotoviti (prihodki projektov, strošek prodanega trgovskega blaga, delno stroški za mesec junij).

2 ANALIZA PRIHODKOV

V obdobju od januarja do junija leta 2015 je realizacija celotnih prihodkov 809.379 EUR. Viri ustvarjenih prihodkov oziroma prejetih sredstev so opredeljeni v nadaljevanju.

2.1 Prihodki MOP in drugih javnih virov

- Prihodki iz proračuna RS - MKO

Na proračunski postavki 153241 – Triglavski narodni park, ukrep št. 2511-11-0005 je na dan priprave poročila zagotovljeno 1.369.636 EUR sredstev za redno delo javne službe ohranjanja narave v letu 2015. Ta sredstva so namenjena za kritje stroškov plač (1.185.208 EUR), za kritje materialnih stroškov (174.428 EUR) in 10.000 EUR za kritje investicij.

Zaradi zamika pri sprejetju Programa dela in finančnega načrta JZ TNP za leto 2015, financiranje dejavnosti javne službe v letu 2015 poteka po začasnih pogodbah in aneksih za tromesečna obdobja. Za obdobje 1.1.-31.3.2015 je bila podpisana pogodba št. 12330-15-850005, v aprilu pa še aneks za obdobje 1.4.-30.6.2015. Skupna vrednost pogodbe in aneksa za polletno obdobje je 702.608 EUR.

Realizacija prihodkov proračuna MKO do 30.6.2015 je bila 680.209 EUR, od tega 617.865 EUR za kritje stroškov, povezanih s plačami zaposlenih, in 62.344 EUR za kritje materialnih stroškov. Podrobnejši pregled porabe je v spodnji preglednici.

Namen porabe proračunskih sredstev:	proračunska sredstva 2015	proračunska sredstva po začasni pogodbi	realizacija 1-6/2015
stroški plač (redno delo)	1.185.208 EUR	579.431 EUR	558.137 EUR
odprava ¾ plačnih nesorazmerij		38.434 EUR	37.837 EUR
regres		22.397 EUR	21.891 EUR
materialni stroški	174.428 EUR	62.346 EUR	62.344 EUR
investicije	10.000 EUR		0 EUR
Skupaj	1.439.745 EUR	702.608 EUR	680.209 EUR

Poraba sredstev za financiranje stroškov dela do 30.6.2015 znaša 52% celotnih sredstev, ki so predvidena za ta namen. V ta znesek so vključeni stroški rednega dela, strošek regresa ter strošek izplačila plačnih nesorazmerij. Skladno z določbo Zakona o načinu izplačila razlike v plači zaradi odprave tretje četrtine nesorazmerij v osnovnih plačah javnih uslužbencev /ZNIRPJ/ (Ur.l.RS, št.

100/2013) je JZ TNP izvedel plačilo drugega obroka tretje četrtine odprave nesorazmerij v osnovnih plačah javnih uslužbencev za obdobje 1.8.2011 – 31.5.2012 skupaj z zakonskimi zamudnimi obrestmi.

Prihodki proračuna MKO za materialne stroške so 62.344 EUR, kar je 36% vrednosti proračunskih sredstev za ta namen.

Pogodba za proračunsko financiranje investicij še ni podpisana, zato do 30.6.2015 ni bilo realizacije po investicijski pogodbi.

- Prihodki proračuna RS – sredstva SKZG za ukrepe ohranjanja biotske raznovrstnosti

Iz sredstev presežka dohodka nad odhodki Sklada kmetijskih zemljišč in gozdov Slovenije je bilo s sklepom MOP št. 35602-1/2015, z dne 16.6.2015, JZ TNP dodeljeno 110.000 EUR namenskih programskih sredstev za financiranje ukrepov za ohranjanje biotske raznovrstnosti kmetijskih zemljišč in gozdov. Prejem in porabo sredstev bo urejala tripartitna pogodba med JZ TNP, SKZG in MOP, na podlagi sprejetega Programa dela in finančnega načrta za leto 2015. Do 30.6.2015 pogodba še ni bila podpisana, zato tudi črpanja sredstev ni bilo.

- Prihodki presežka Sklada kmetijskih zemljišč in gozdov v povezavi s sredstvi proračuna

Na osnovi sklepa Vlade RS št. 47602-26/2008/5 z dne 10.7.2008 in na tej osnovi izdanega sklepa Ministra za okolje in prostor št. 476-25/2007/3 z dne 14.8.2008 so bila JZ TNP dodeljena sredstva presežka prihodka nad odhodki SKZG iz leta 2007 v višini 101.855,00 EUR. Poraba teh sredstev je namenska in je opredeljena v pogodbi št. 2511-09-600025, sklenjeni dne 15.4.2009 med MOP, SKZG in JZ TNP. Sredstva so namenjena sofinanciranju izvedbe projekta informacijskega centra v Bohinju.

Projekt sofinancirajo MOP (proračunska postavka 153242 – *Zavarovana območja narave*), Ministrstvo za gospodarski razvoj in tehnologijo (proračunski postavki 683710 – *razvoj turističnih destinacij-07-13-EU* in 695910 – *Razvoj turističnih destinacij-07-13-slovenska udeležba* ter JZ TNP, ki v ta namen porablja tudi sredstva SKZG po zgoraj navedeni pogodbi. Sredstva SKZG so bila (za potrebe projektiranja, inženiringa, pridobitve investicijske dokumentacije in gradbenega dovoljenja) delno porabljena že v letu 2013 in 2014. V prvem polletju 2015 je bil porabljen še preostanek sredstev. 12.346 EUR.

V obdobju 1.1.-30.6.2015 je bilo izdanih pet zahtevkov za črpanje proračunskih sredstev za izgradnjo Informacijskega centra Bohinjka:

MOP (PP 153242 – *Zavarovana območja narave*) 47.737 EUR,

MGRT (PP 683710 – *razvoj turističnih destinacij-07-13-EU*) 206.754 EUR,

MGRT (PP 695910 – *Razvoj turističnih destinacij-07-13-slovenska udeležba*) 36.486 EUR.

- Prihodki iz proračuna RS – ostali viri

Med prihodke dejavnosti javne službe so poleg prihodkov proračuna MKO vključeni še nekateri prihodki iz drugih virov.

Za sofinanciranje prireditev Triglavska tržnica in pripravo razstave in predavanja »1. svetovna vojna: vloga živali« so bila JZ TNP dodeljena sredstva Občine Bled v znesku 1.234 EUR. Do 30.6.2015 še ni bilo izdanega zahtevka iz tega naslova, zato še ni nastalih prihodkov.

Za izvajanje programa Unesco MaB za TNP, biosferno območje Julijske Alpe je JZ TNP z Ministrstvom za izobraževanje, znanost in šport podpisal pogodbo v znesku 10.800 EUR. Sredstva so zagotovljena na proračunski postavki št. 569510 – Programi Unesco. Realizacija prihodkov v prvem polletju je skladno z izdanim zahtevkom 6.534 EUR.

2.2 Prihodki projektov

V prvi polovici leta 2015 je JZ TNP aktivno sodeloval pri izvajanju štirih mednarodnih projektov. Knjiženje prihodkov teh projektov poteka na podlagi pripravljenih poročil in spremljajočih zahtevkov, ki se oddajajo v obdobjih, kot jih določajo pravila projektov (največkrat polletno). Zaradi takega načina knjiženja med letom prihaja do razkoraka med tekočo porabo (stroški) in prihodki. V obdobju 1.1.-30.6.2015 je bil izstavljen en zahtevek, ki pa je povečini vključeval porabo iz leta 2014, ki je bila že upoštevana v prihodkih leta 2014. Zato so prihodki projektov za to obdobje v poročilo vključeni na podlagi ocene. Ocena upošteva porabo v obdobju in odstotek financiranja pri posameznem projektu. Dejansko knjiženje teh prihodkov bo izvedeno ob oddaji poročil za polletno obdobje. Z upoštevanjem ocene so prihodki projektov v prvem polletju 39.849 EUR.

2.3 Prihodki iz nejavnih virov za izvajanje javne službe

Prihodki iz nejavnih virov so tisti prihodki, ki jih JZ TNP pridobi iz neproračunskih virov (z zaračunavanjem za opravljene storitve ali blago), kot dodaten vir za financiranje dela javne službe. V ta sklop sodijo tudi sponzorska ali donatorska sredstva.

Zaradi sezonske narave pridobivanja teh prihodkov (vezano na odprtje info centrov, lovno sezono ipd.) je realizacija v začetnih mesecih leta nizka. Tako je bilo v obdobju od januarja do junija 2015 ustvarjeno za 32.976 EUR teh prihodkov, kar je 27% v primerjavi z realizacijo leta 2014. Del nejavnih prihodkov so tudi sredstva v višini 2.100 EUR, ki jih je za organizacijo Dneva Alpske konvencije namenil Sekretariat Alpske konvencije. Podrobnejši prikaz prihodkov iz nejavnih virov je v spodnji tabeli.

Tabela 3: Pregled prihodkov iz nejavnih virov za izvajanje javne službe

(v EUR)

	VRSTA PRIHODKA	Realizacija 2014	Plan 2015	Realizacija 1-6/2015	Indeks real. 15 / real. 14	Indeks real. 15/ plan 15
7130	DRUGI PRIHODKI ZA IZVAJANJE DEJAVNOSTI JAVNE SLUŽBE	109.027	110.630	21.900	20	20
	Predavanja, delavnice, vodenja po razstavi	3.868	3.300	1.527	39	46
	Vodenja	4.716	4.900	2.525	54	52
	Vstopnine	19.348	25.300	7.912	41	31
	Prodaja divjačine in odstrel	68.221	60.000	8.628	13	14
	Kotizacije, prispevki	1.184	3.000	1.307	110	44
	Drugi prihodki	11.689	14.130		-	-
	Izredni prihodki				-	-
7103	PRIHODKI OD NAJEMNIN, ZAKUPNIN IN DRUGI PRIHODKI OD PREMOŽENJA	12.263	7.570	8.977	73	119
7100 7101	PREJETE DIVIDENDE IN DRUGI DELEŽI V DOBIČKU PODJETIJ IN FINANČNIH INSTITUCIJ				-	-
7141	DRUGI PRIHODKI, KI NE IZHAJAJO IZ IZVAJANJA JAVNE SLUŽBE				-	-
730	DONACIJE IZ DOMAČIH VIROV				-	-

	VRSTA PRIHODKA	Realizacija 2014	Plan 2015	Realizacija 1-6/2015	Indeks real. 15 / real. 14	Indeks real. 15/ plan 15
731	DONACIJE IZ TUJIH VIROV	1.500	2.100	2.100	140	100
	SKUPAJ	122.790	120.300	32.976	27	27

Iz spodnje preglednice je razvidna tudi dinamika ustvarjanja prihodkov po mesecih. Rezultati kažejo ugodno sliko, saj v prvem polletju prihodki iz drugih nejavnih virov za dobrih 2.000 EUR presegajo načrtovano realizacijo obdobja.

Mesec	jan	feb	mar	apr	maj	jun	jul	avg	sep	okt	nov	dec	SKUPAJ
<i>Realizirana dinamika 2014</i>	1.802	1.999	1.351	1.372	6.798	7.281	4.760	16.831	17.729	18.222	16.843	27.802	122.790
<i>Načrtovana dinamika 2015</i>	4.205	2.766	1.111	1.136	5.022	16.593	7.156	12.750	8.493	16.435	22.291	22.341	120.300
<i>Realizirana dinamika 2015</i>	3.800	4.574	2.462	1.855	8.372	11.913							32.976
<i>Indeks real.2015/real.2014</i>	211	229	182	135	123	164	0	0	0	0	0	0	27
<i>Indeks real.2015/plan2015</i>	90	165	222	163	167	72	0	0	0	0	0	0	27

2.2 Prihodki od prodaje blaga in storitev na trgu

Prihodki, ki jih JZ TNP ustvarja s prodajo blaga in storitev na trgu (oddaja prenočitvenih zmogljivosti, prodaja koledarja, publikacij in ostalih izdelkov, prodaja oglaševalskega prostora) so dodaten vir prihodkov za delo JZ TNP. Ti prihodki nastajajo sezonsko, pri čemer je po izkušnjah 70% prihodkov ustvarjenih v obdobju od junija do septembra. Realizacija je v večji meri povezana z odprtjem informacijskih centrov (prodaja trgovskega blaga) oziroma z možnostjo koriščenja nočitvenih kapacitet. Njihova realizacija obdobju 1.1.-30.6.2015 znaša 49.811 EUR, kar je 33% v primerjavi z lansko realizacijo. Podroben pregled prihodkov je v spodnji tabeli.

Tabela 4: Pregled prihodkov od prodaje blaga in storitev na trgu

(v EUR)

	VRSTA PRIHODKA	Realizacija 2014	Plan 2015	Realizacija 1-6/2015	Indeks real. 15 / real. 14	Indeks real. 15/ plan 15
7130	PRIHODKI OD PRODAJE BLAGA IN STORITEV NA TRGU	149.759	146.750	49.782	33	34
	Prodaja koledarja TNP	11.045	11.700	205	2	2
	Prodaja publikacij, drugega blaga	36.024	36.800	13.011	36	35
	Parkovni turizem – nočitve po kočah	96.323	96.600	29.616	31	31
	Drugi prihodki, prefakturiranje	6.368	1.650	6.649	104	403
	Prevrednotovalni prihodki			301	-	-
7102	PREJETE OBRESTI	43	50	29	68	58
	SKUPAJ	149.802	146.800	49.811	33	34

V spodnji preglednici je prikazana tudi realizacija prihodkov prodaje blaga in storitev na trgu po mesecih, v primerjavi z načrtovano dinamiko in v primerjavi z dinamiko leta 2014. V obeh primerih je rezultat zaenkrat ugoden, v primerjavi z realizacijo v prvem polletju 2014 oziroma v primerjavi z načrtovano je bilo ustvarjeno za dobrih 15.000 EUR več prihodkov.

Mesec	jan	feb	mar	apr	maj	jun	jul	avg	sep	okt	nov	dec	SKUPAJ
<i>Realizirana dinamika 2014</i>	2.303	3.515	3.366	3.964	5.592	15.418	32.090	36.880	21.451	10.145	4.989	10.089	149.802
<i>Načrtovana dinamika 2015</i>	1.995	2.834	3.389	1.864	11.028	13.407	34.844	39.250	15.507	4.565	8.452	9.666	146.800
<i>Realizirana dinamika 2015</i>	2.005	3.444	4.912	6.462	10.028	22.960							49.811
<i>Indeks real.2015/real.2014</i>	87	98	146	163	179	149							33
<i>Indeks real.2015/plan2015</i>	100	122	145	347	91	171							34

3 ANALIZA ODHODKOV

Realizacija odhodkov v obdobju od januarja do konca junija 2015 znaša 885.641 EUR. Poraba po vrstah dejavnosti je prikazana v nadaljevanju.

3.1 Odhodki za izvajanje javne službe

- Stroški dela in drugi izdatki zaposlenim

Stroški dela vključujejo stroške plač in drugih izdatkov zaposlenih, prispevke delodajalcev in sredstva za premije kolektivnega dodatnega pokojninskega zavarovanja. S pogodbo o financiranju dejavnosti javne službe ohranjanja narave je zagotovljeno financiranje stroškov dela 54,5-ih javnih uslužbencev.

Predviden obseg sredstev proračuna za kritje plač v letu 2015 je 1.185.208 EUR, kar po oceni ne bo pokrilo celotnega obsega stroškov dela zgoraj navedenih uslužbencev. JZ TNP je predvidel mehke ukrepe pri reševanju nastalega razkoraka med potrebnimi in razpoložljivimi sredstvi. V letu 2014 so tri sodelavke nastopile porodniški dopust; za nadomeščanje njihovih odsotnosti v prvem polletju ni bilo realiziranih nadomestnih zaposlitev. V januarju 2015 je bila izvedena je delna prerazporeditev treh sodelavcev na projektno delo v okviru projekta Recharge.green. Strošek dela javnih uslužbencev, ki sodelujejo tudi pri izvajanju nalog dejavnosti prodaje blaga in storitev na trgu, je glede na vzpostavljeno ločeno spremljanje opravljenih ur dela ustrezno prerazporejen v stroške dela te dejavnosti.

Realizacija stroškov dela redne dejavnosti javne službe v prvem polletju leta 2015 je 626.624 EUR. V znesku je zajeto tudi plačilo prvega obroka tretje četrtine odprave nesorazmerij v osnovnih plačah javnih uslužbencev za obdobje 1.8.2011 – 31.5.2012 skupaj z zakonskimi zamudnimi obrestmi.

Vrsta stroška	realizacija 1-6/2015
- stroški bruto plač	452.718 EUR
- prispevki delodajalcev	73.467 EUR
- stroški nadomestil	39.688 EUR
- regres	21.891 EUR
- premije KDPZ	1.023 EUR
Skupaj	588.787 EUR
- prvi del ¾ plačnih nesorazmerij	37.837 EUR
Skupaj strošek plač in nesorazmerij	626.624 EUR

- Stroški blaga, materiala in storitev

Realizacija materialnih stroškov v obdobju januar – junij 2015 je 99.556 EUR, kar pomeni 57% porabe razpoložljivih proračunskih sredstev.

Zaradi ne sprejetega Programa dela in finančnega načrta je JZ TNP svoje delo opravljal le z najnujnejšimi stroški. Tako v nastalih stroških 35.947 EUR predstavljajo stroški materiala (poraba kuriv, električne energija, goriva za službena vozila, material za vzdrževanje).

Nadaljnjih 50.841 EUR so stroški storitev, kjer največji del zajemajo stroški zavarovalnih premij za zavarovanje premoženja in službenih vozil, vzdrževanje službenih vozil, stroški kilometrine, vzdrževanja računalniške in druge opreme ter stroški komunikacij in komunalnih storitev.

Drugi stroški in drugi odhodki 12.768 EUR zajemajo nadomestilo za uporabo stavbnih zemljišč, pristojbine za članstvo v federaciji Europarc in Alparc ter izplačilo škod po divjadi.

3.2 Odhodki projektov

- Stroški dela in drugi izdatki zaposlenim

V prvi polovici leta je bilo na izvajanju projektov zaposlenih 5 uslužbencev, pri čemer gre pri 3 uslužbencih za delno prerazporeditev iz dela na javni službi ohranjanja narave na projektno delo, 2 pa sta izključno projektni zaposlitvi. Realizacija stroškov rednega dela na projektih do 30.6.2015 je 28.109 EUR, del je tudi nepriznanih stroškov 588 EUR.

V projektnih stroških dela je zajet tudi strošek izplačila prvega dela tretje četrtine odprave nesorazmerij v osnovnih plačah javnim uslužbencem čas od 1.8.2011 – 31.5.2012. Vrednost izplačane razlike prvega dela plačnih nesorazmerij in pripadajočih zamudnih obresti za projektne uslužbence znaša 5.727 EUR. Ker gre večinoma za že zaključene projekte, bo ta strošek potrebno pokriti iz neprojektnih virov, po načrtu iz nejavnih prihodkov.

- Stroški blaga, materiala in storitev

Vrednost stroškov blaga, materiala in storitev mednarodnih projektov za obdobje 1.1.-30.6.2015 je 34.341 EUR. Stroški so nastali so v povezavi s projekti, od katerih sta se dva letos zaključila (Julius do 30.4.2015, Recharge.green do 30.6.2015), tretji (WolfAlps) pa je še v izvajanju. Največja kategorija stroškov v okviru projektov so stroški zunanjih izvajalcev za sodelovanje v raziskavah in popisih žive narave ter tekoči stroški za delo. Dodatno so s projekti povezani tudi tekoči stroški (elektrika, telefon, komunala, ogrevanje), ki jih skladno s projektnimi pravili ni mogoče pokriti iz projektnih sredstev. V obdobju 1.1.-30.6.2015 je vrednost teh stroškov 1.248 EUR.

3.3 Stroški, kriti iz nejavnih virov za izvajanje javne službe

Iz nejavnih virov za izvajanje javne službe bi morali biti v letu 2015 predvidoma kriti tekoči materialni stroški, stroški amortizacije in stroški financiranja, presežek pa bi moral kriti tudi lastno udeležbo v mednarodnih projektih.

V obdobju od januarja do konca junija 2015 nastali stroški, kriti iz nejavnih virov, znašajo 28.725 EUR. V manjšem delu so to tekoči materialni stroški 9.554 EUR večji del pa predstavljajo obresti

dolgoročnega kredita 18.879 EUR ter zamudne obresti 266 EUR. V te stroške je vključeno tudi plačilo 26 EUR prispevkov za zavarovanje delavke, ki začasno opravlja delo v tajništvu. Zaposlitev financira Zavod RS za zaposlovanje v okviru projekta »Usposabljanje na delovnem mestu 2015«, JZ TNP pa je dolžan urediti zavarovanje.

3.3 Stroški tržne dejavnosti

- Stroški dela in drugi izdatki zaposlenim

Realizacija stroškov dela tržne dejavnosti do 30.6.2015 je 21.452 EUR, skladna s številom opravljenih ur delavcev za izvajanje te dejavnosti. V strošek je vključeno tudi nadomestilo za uporabo lastnega orožja za delavce, ki tega uporabljajo pri svojem delu. Dodatno je nastalo tudi 407 EUR stroškov za izplačilo plačnih nesorazmerij ter zamudnih obresti.

- Stroški blaga, materiala in storitev

Stroški blaga, materiala in storitev tržne dejavnosti v prvih treh mesecih leta znašajo 32.899 EUR. Gre za stroške, ki jih je možno bodisi neposredno pripisati izvajanju tržne dejavnosti oziroma jih k tej dejavnosti razporediti z uporabo ključev, ki temeljijo na številu načrtovanih ur za izvajanje tržne dejavnosti. Večinoma gre za tekoče stroške povezane z dejavnostjo (poraba kuriv, komunalne storitve, električna energija, vzdrževanje objektov, pranje, pomožni, čistilni material). Ocenjena vrednost stroškov prodanega trgovskega blaga v obdobju januar – junij 2015 je 9.623 EUR.

4 POSLOVNI IZID

Izkaz uspeha na dan 30.6.2015 izkazuje presežek odhodkov nad prihodki v višini 68.840 EUR.

Iz izkaza prihodkov in odhodkov po dejavnostih je razvidno, da je v okviru javne službe negativni rezultat tj. presežek odhodkov nad prihodki v višini 63.893 EUR. Enako je negativni izid tudi na strani dejavnosti prodaje blaga in storitev na trgu 4.947 EUR. Gre za presek stanja na dan 30.6.2015, v katerem se kaže razkorak med tekoče nastajajočimi stroški in sezonsko naravo realizacije prihodkov, ki jih zavod ustvarja sam, ter zamiki pri izstavitvi zahtevkov za proračunska in projektna sredstva.

Zaradi začasnih pogodb je pri proračunskem financiranju ob polletju nastal razkorak med nastalimi stroški plač za junij 2015 in proračunskimi prihodki za njihovo kritje. Ta razlika je bila izravnana z izstavitvijo zahtevka v juliju, ki vključuje tudi poračun nastale razlike. Podobno je razkorak tudi pri materialnih stroških, saj je vrednost nastalih stroškov, ki se financirajo iz proračuna 99.556 EUR, prihodki na podlagi izstavljenih zahtevkov do 30.6.2014 pa so 62.344 EUR. Razlika bo poračunana z izstavitvijo naslednjega zahtevka.

Preostanek negativnega izida na strani javne službe je v prvem polletju nezadostna realizacija drugih nejavnih prihodkov za kritje stroškov lastne udeležbe pri mednarodnih projektih. K negativnemu izidu prispevajo tudi neupravičeni stroški mednarodnih projektov v znesku. Glede na sezonsko naravo teh prihodkov se pričakuje, da bo do konca leta njihova vrednost zadostna za pokritje tako stroškov pri pridobivanju nejavnih virov kot tudi lastne udeležbe in neupravičenih stroškov projektov.

Izkaz na strani dejavnosti prodaje blaga in storitev na trgu izkazuje presežek odhodkov nad prihodki v višini 4.947 EUR. Negativni izid izhaja iz dejstva, da so dejavnosti, s katerimi zavod pridobiva prihodke na trgu sezonske narave, medtem ko stroški nastajajo dokaj enakomerno preko celega leta.

Tabela 5: Poslovni izid po dejavnostih

	VRSTA DEJAVNOSTI	prihodki 2015	odhodki 2015	razlika
1.	JAVNA SLUŽBA - redna dejavnost	680.209	726.180	-45.971
1.1.	plače	580.028	588.787	-8.759
1.2.	plačna nesorazmerja	37.837	37.837	0
1.3.	materialni stroški	62.344	99.556	-37.212
2.	OSTALE DEJAVNOSTI JAVNE SLUŽBE	6.534	5.968	566
3.	MEDNARODNI PROJEKTI	47.271	70.010	-22.739
3.1.	plače		28.694	-28.694
3.2.	plačna nesorazmerja		5.727	-5.727
3.3.	materialni stroški		35.589	-35.589
4.	DRUGI VIRI ZA IZVAJANJE JAVNE SLUŽBE	32.976	28.725	4.251
4.1.	plače		26	
4.2.	materialni stroški		9.554	
4.3.	obresti kredita, zamudne obresti		19.145	
5.	TRŽNA DEJAVNOST	49.811	54.758	-4.947
5.1.	plače		21.452	-21.452
5.2.	plačna nesorazmerja		407	-407
5.3.	materialni stroški		32.899	-32.899
	SKUPAJ	816.801	885.641	-68.840

5 IZVAJANJE SANACIJSKEGA NAČRTA

Pregled načrtovanih in realiziranih ukrepov za izvajanje sanacijskega načrta v prvem polletju 2015 skupaj s pojasnili je predstavljen v posebnem poročilu z naslovom Poročilo o izvajanju sanacijskega programa Javnega zavoda Triglavski narodni park za obdobje 1-6/2015. Dokument je dodan v prilogi (Priloga II).

Priloge I:

Tabela 6: Izkaz prihodkov in odhodkov določenih uporabnikov enotnega kontnega načrta

Tabela 7: Izkaz prihodkov in odhodkov določenih uporabnikov po vrstah dejavnosti

Tabela 8: Pregled realizacije nalog januar – junij 2015

Priloga II: Poročilo o izvajanju sanacijskega programa Javnega zavoda Triglavski narodni park za obdobje 1-6/2015

Tabela 6: Izkaz prihodkov in odhodkov določenih uporabnikov enotnega kontnega načrta

(v EUR)

ČLENITEV PODSKUPIN KONTOV	NAZIV PODSKUPIN KONTOV	Oznaka za AOP	realizacija leto 2014	plan leto 2015	Realizacija 1-6/2015	Indeks real. 15 / real. 14	Indeks real. 15 / plan 15
1	2	3	4	5	6	7	8
	A) PRIHODKI OD POSLOVANJA	860	1.824.374	1.746.665	816.468	45	47
760	PRIHODKI OD PRODAJE PROIZVODOV IN STORITEV	861	1.754.446	1.680.165	800.738	46	48
	POVEČANJE VREDNOSTI ZALOG PROIZVODOV IN NEDOKONČANE PROIZVODNJE	862				-	-
	ZMANJŠANJE VREDNOSTI ZALOG PROIZVODOV IN NEDOKONČANE PROIZVODNJE	863				-	-
761	PRIHODKI OD PRODAJE BLAGA IN MATERIALA	864	69.928	66.500	15.730	22	24
762	B) FINANČNI PRIHODKI	865	43	50	29	67	58
763	C) DRUGI PRIHODKI	866	2.102	1.650	3	0	0
	Č) PREVREDNOTOVALNI POSLOVNI PRIHODKI	867	719	0	301	42	-
del 764	PRIHODKI OD PRODAJE OSNOVNIH SREDSTEV	868	520		301	58	-
del 764	DRUGI PREVREDNOTOVALNI POSLOVNI PRIHODKI	869	199			-	-
	D) CELOTNI PRIHODKI	870	1.827.238	1.748.365	816.801	45	47
	E) STROŠKI BLAGA, MATERIALA IN STORITEV	871	354.235	534.649	158.486	45	30
del 466	NABAVNA VREDNOST PRODANEGA MATERIALA IN BLAGA	872	33.518	35.000	9.623	29	27
460	STROŠKI MATERIALA	873	125.988	154.739	52.111	41	34
461	STROŠKI STORITEV	874	194.729	344.910	96.752	50	28
	F) STROŠKI DELA	875	1.349.606	1.316.524	677.138	50	51
del 464	PLAČE IN NADOMESTILA PLAČ	876	1.054.555	1.030.545	521.888	49	51
del 464	PRISPEVKI ZA SOCIALNO VARNOST DELODAJALCEV	877	168.906	166.664	85.017	50	51
del 464	DRUGI STROŠKI DELA	878	126.145	119.315	70.233	56	59
462	G) AMORTIZACIJA	879	43.201	28.633	7.880	18	28
463	H) DOLGOROČNE REZERVACIJE	880				-	-
del 465	J) DRUGI STROŠKI	881	13.099	12.792	13.907	106	109
467	K) FINANČNI ODHODKI	882	58.194	36.240	24.971	43	69
468	L) DRUGI ODHODKI	883	2.649	5.000	3.259	123	65
	M) PREVREDNOTOVALNI POSLOVNI ODHODKI	884	561			-	-
del 469	ODHODKI OD PRODAJE OSNOVNIH SREDSTEV	885				-	-
del 469	OSTALI PREVREDNOTOVALNI POSLOVNI ODHODKI	886	561			-	-
	N) CELOTNI ODHODKI	887	1.821.545	1.933.838	885.641	49	46
	O) PRESEŽEK PRIHODKOV	888	5.693			-	-
	P) PRESEŽEK ODHODKOV	889		185.473	68.840	-	37
del 80	Davek od dohodka pravnih oseb	890				-	-
del 80	Presežek prihodkov obračunskega obdobja z upoštevanjem davka od dohodka	891				-	-
del 80	Presežek odhodkov obračunskega obdobja z upoštevanjem davka od dohodka	892				-	-
	Presežek prihodkov iz prejšnjih let, namenjen pokritju odhodkov obračunskega obdobja	893				-	-
	Povprečno število zaposlenih na podlagi delovnih ur v obračunskem obdobju (celo število)	894	58	54	56	97	104
	Število mesecev poslovanja	895	12	12	6	50	50

Tabela 7: Izkaz prihodkov in odhodkov določenih uporabnikov po vrstah dejavnosti

(v EUR)

ČLENITEV PODSKUPIN KONTOV	NAZIV PODSKUPINE KONTOV	Oznaka za AOP	Prihodki in odhodki za izvajanje javne službe	Prihodki in odhodki od prodaje blaga in storitev na trgu
1	2	3	4	5
	A) PRIHODKI OD POSLOVANJA (661+662+663+664)	660	766.990	49.478
760	PRIHODKI OD PRODAJE PROIZVODOV IN STORITEV	661	764.476	36.262
	POVEČANJE VREDNOSTI ZALOG PROIZVODOV IN NEDOKONČANE PROIZVODNJE	662		
	ZMANJŠANJE VREDNOSTI ZALOG PROIZVODOV IN NEDOKONČANE PROIZVODNJE	663		
761	PRIHODKI OD PRODAJE BLAGA IN MATERIALA	664	2.514	13.216
762	B) FINANČNI PRIHODKI	665	0	29
763	C) DRUGI PRIHODKI	666	0	3
	Č) PREVREDNOTEVALNI POSLOVNI PRIHODKI (668+669)	667	0	301
del 764	PRIHODKI OD PRODAJE OSNOVNIH SREDSTEV	668		301
del 764	DRUGI PREVREDNOTEVALNI POSLOVNI PRIHODKI	669		
	D) CELOTNI PRIHODKI (660+665+666+667)	670	766.990	49.811
	E) STROŠKI BLAGA, MATERIALA IN STORITEV (672+673+674)	671	126.750	31.736
del 466	NABAVNA VREDNOST PRODANEGA MATERIALA IN BLAGA	672		9.623
460	STROŠKI MATERIALA	673	41.565	10.546
461	STROŠKI STORITEV	674	85.185	11.567
	F) STROŠKI DELA (676+677+678)	675	655.355	21.783
del 464	PLAČE IN NADOMESTILA PLAČ	676	507.183	14.705
del 464	PRISPEVKI ZA SOCIALNO VARNOST DELODAJALCEV	677	82.282	2.735
del 464	DRUGI STROŠKI DELA	678	65.890	4.343
462	G) AMORTIZACIJA	679	7.166	714
463	H) REZERVACIJE	680		
465	J) DRUGI STROŠKI	681	13.467	440
467	K) FINANČNI ODHODKI	682	24.887	84
468	L) DRUGI ODHODKI	683	3.258	1
	M) PREVREDNOTOVALNI POSLOVNI ODHODKI (685+667)	684	0	
del 469	ODHODKI OD PRODAJE OSNOVNIH SREDSTEV	685		
del 469	OSTALI PREVREDNOTOVALNI POSLOVNI ODHODKI	686		
	N) CELOTNI ODHODKI (671+675+679+680+681+682+683+684)	687	830.883	54.758
	O) PRESEŽEK PRIHODKOV (670-687)	688		
	P) PRESEŽEK ODHODKOV (687-670)	689	63.893	4.947
del 80	Davek od dohodka pravnih oseb	690		
del 80	Presežek prihodkov obračunskega obdobja z upoštevanjem davka od dohodka	691		
del 80	Presežek odhodkov obračunskega obdobja z upoštevanjem davka od dohodka	692	63.893	4.947
	Presežek prihodkov iz prejšnjih let, namenjen pokritju odhodkov obračunskega obdobja	693		

Tabela 8: Pregled realizacije nalog januar - junij 2015

Poglavje	Podpoglavje	Prioriteta	Opis poglavja oz. naloge	Realizirane ure	Realizacija glede na celotne ure v %	Število zaposlenih na nalogi	Strošek plač
1	3	4	5	6	7	8	9
5	5.1	1,2,3	Pravne podlage in programski dokumenti	855	2%	8	17.833
5	5.2		Sodelovanje pri pripravi smernic in mnenj ter pogojev in soglasij	0		0	0
5	5.2.1	1	Sodelovanje pri pripravi naravovarstvenih smernic in smernic za varstvo in ohranitev kulturne dediščine	125	0%	4	2.641
5	5.2.2	1	Sodelovanje pri pripravi naravovarstvenih in kulturnovarstvenih pogojev in soglasij	1632	3%	5	29.153
5	5.2.3	1	Spremljanje stanja na področju gradenj	113	0%	4	2.416
5	5.2.4	1	Izdaja soglasij upravljavca narodnega parka	281	1%	6	4.731
5	5.2.5	1	Izdaja mnenj upravljavca narodnega parka v postopkih drugih sektorjev	9	0%	1	141
5	5.2.6	1	Izvajanje predkupne pravice države do nakupa nepremičnin v narodnem parku	59	0%	2	606
0	5.3		Spremljanje in analiziranje stanja narave ter izvajanje ukrepov varstva	0	0		
5	5.3.1	1	Natura 2000 v TNP	1451	3%	23	18.040
5	5.3.2	1	Biotska raznovrstnost v narodnem parku	125	0%	22	1.674
5	5.3.3	1	Kartiranje habitatnih tipov (HABIS-habitatni informacijski sistem) in upravljanje s podatkovnimi bazami o prostožive	179	0%	21	2.556
5	5.3.4	1	Spremljanje in analiziranje stanja in varstvo naravnih vrednot	88	0%	21	1.117
5	5.3.5	1	Spremljanje in analiziranje stanja in ohranjanje krajine	45	0%	1	1.136
5	5.4	1	Sodelovanje in spremljanje raziskovalnih nalog v zvezi z zavarovanim območjem	75	0%	4	1.070
5	5.5		Trajnostni razvoj	0		0	0
5	5.5.1	3	Sodelovanje pri pripravi razvojnih dokumentov na nivoju občin, regij in države	221	0%	2	3.737
5	5.5.2	3	Kmetijstvo	215	0%	21	3.061
5	5.5.3	3	Gozdarstvo	30	0%	1	469
5	5.5.4	3	Planinstvo	153	0%	4	2.481
5	5.5.5	3	Druge rekreacijske dejavnosti v narodnem parku	123	0%	2	1.643
5	5.5.6	3	Sodelovanje z različnimi turističnimi subjekti na območju in vplivnem območju TNP	119	0%	2	2.555
5	5.6	1	Varstvo kulturne dediščine	194	0%	4	4.220
5	5.7	1,2,3	Upravljanje z bazami podatkov	717	2%	2	7.708
5	5.8	2	Informacijsko izobraževalna služba	235	1%	2	7.393
5	5.8.1	2	Informacijsko središče TNP Dom Trenta	3752	8%	5	55.649
5	5.8.2	2	Info središče TNP Triglavska roža Bled	2601	6%	7	30.299
5	5.8.3	3	Info središče v Bohinju	104	0%	4	2.002
5	5.8.4	2	Pocarjeva domačija	77	0%	1	1.052
5	5.8.5	2	Informacijska postaja Kobarid (Zelena hiša)	36	0%	1	480
5	5.8.6	2	Informacijska točka v sklopu Slovenskega planinskega muzeja	0	0%	2	0
5	5.8.7	2	Pripravljanje in vzdrževanje poti, označb ter druge infrastrukture, ki je namenjena obisku zavarovanega območja	1419	3%	22	17.285
5	5.8.8	2	Vodništvo	1176	3%	9	13.548
5	5.8.9	2	Mobilna točka TNP	94	0%	1	1.109
5	5.8.10	2	Druge izobraževalne in ozaveščevalne aktivnosti	359	1%	5	4.987
5	5.8.11	2	Založništvo	209	0%	4	2.905
5	5.8.12	2	Promocija	458	1%	1	6.218
5	5.9		Naravovarstvena nadzorna služba	0		0	0
5	5.9.1	1	Neposredni nadzor v naravi in prekrškovni organ	8963	19%	21	102.315
5	5.9.2	1	Prostovoljna naravovarstvena nadzorna služba (PNNS)	45	0%	1	600
5	5.9.3	2	Program Mladi nadzornik	140	0%	2	1.866
5	5.10		Upravljanje prostoživečih živali v LPN Triglav	0		0	0
5	5.10.1	1	Upravljanje z LPN Triglav	3189	7%	15	33.936
5	5.10.2	1	Izvajanje lovskočuvajske službe v LPN Triglav	2368	5%	15	25.805
5	5.10.3	1	Zbiranje podatkov v LPN Triglav / monitoring divjadi	656	1%	14	7.857
5	5.10.4	1	Varstveni ukrepi v nelovnem območju	210	0%	14	3.219
6	6.1	1	Upravljanje Biosfernega območja Julijske Alpe in izvajanje programa UNESCO MAB	50	0%	3	1.573
6	6.2	1	Diploma Sveta Evrope	12	0%	2	391
6	6.3	1	Federacija Europarc, Alparc – zveza parkov v Alpah, Mreža parkov Dinarskega loka	105	0%	3	2.713
6	6.4	2	Čezmejno sodelovanje z Naravnim parkom Julijsko Predgorje – Rezija v Italiji	40	0%	2	543
6	6.5	2	Mednarodno sodelovanje v okviru partnerskih povezav in širše	0	0%	2	0
6	6.6	1	Alpska konvencija	130	0%	3	2.464
7	7.1	1,2	Projekt JULIUS (Interreg III/A – Program čezmejnega sodelovanja Slovenija – Italija 2007 – 2013)	0	0%	0	0
7	7.2	1	Recharge.green – usklajevanje izrabe obnovljivih virov energije in ohranjanja narave v Alpah (oktober 2012 – junij	1739	4%	5	28.694
7	7.3	2,3	Izobraževalni center Bohinjka	962	2%	8	14.410
7	7.4	1	LIFE WolfAlps - Wolf in the Alps*	0	0%	0	0
7	7.5	3	Parkiraj&doživi naravo (Program finančnega mehanizma EGP 2009-2014)	0	0%	2	0
7	7.6	3	Priprava novih mednarodnih projektov in vzpostavljanje projektnih partnerstev	462	1%	2	7.696
8	8	2	PRIDOBIVANJE SREDSTEV S PRODAJO BLAGA IN STORITEV NA TRGU TER OSTALA PRIDOBITNA DEJAVN	2347	5%	20	21.452
9	9	1,2,3	POSLOVANJE	1104	2%	1	33.139
9	9.1	1,2,3	Splošne in organizacijsko - administrativne zadeve	0	0%	1	526
9	9.2.1	1,2,3	Zaposlenost	541	1%		7.293
9	9.2.2	1,2,3	Ostale oblike dela	0	0%	1	0
9	9.2.3	1,2,3	Plan izobraževanja	26	0%	2	347
9	9.3	1,2,3	Stiki z javnostmi, informiranje in obveščanje ter interno komuniciranje	752	2%	1	12.556
9	9.4	1,2,3	Pravne zadeve	438	1%	1	9.140
9	9.5	1,2,3	Finančno poslovanje zavoda	1601	3%	3	25.970
9	9.6.1	2	Koordinacija vzdrževanja nepremičnin	2965	6%	6	33.827
9	9.6.2	1,2,3	Koordinacija vzdrževanja druge opreme (vozni park, telefonija, delovna sredstva)	374	1%	2	4.317
9	9.6.3	1,2,3	Informatika	163	0%	1	2.587
9	9.7	1	Varnost pri delu in varstvo pred požarom	100	0%	1	1.760
9	9.8	1	Oprema: uniforme, varovalna, delovna in tehnična oprema	4	0%	1	47
10	10	1	Izvajanje ukrepov za ohranjanje biotske raznovrstnosti kmetijskih zemljišč in gozdov				
			Plačna nesorazmerja in pretekli projekti				43.971
			Finančni odhodki				
			Amortizacija				
			SKUPAJ	46815	100%		682.930
			SKUPAJ JAVNA SLUŽBA	42729	91%		626.650
			SKUPAJ PROJEKTI	1739	4%		34.421
			SKUPAJ DEJAVNOST NA TRGU	2347	5%		21.859
			VIRI ZA FINANCIRANJE:				
			JAVNA SLUŽBA (MOP, proračunska postavka 153241)				617.865
			SREDSTVA ZA IZVAJANJE UKREPOV ZA OHRANJANJE BIOTSKE RAZNOVRSTNOSTI (SKZG)				
			JAVNA SLUŽBA ZA PROJEKTE (MOP, proračunska postavka 153242)				
			OSTALI JAVNI VIRI (Unesco, Občina Bled)				
			SKUPAJ PROJEKTI (EU)				21.807
			SKUPAJ PROJEKTI (MGRT)				
			SREDSTVA SKZG ZA IC BOHINJKA				
			NEJAVNI VIRI IN PRODAJA PREMOŽENJA				26
			DEJAVNOST NA TRGU				21.859
			SKUPAJ				661.557
			POGLAVJE				
			5	32900			427.515
			6	337			7.683
			7	3163			50.799
			8	2347			21.452
			9	8068			131.510
			10	0			0
				0			43.971
			SKUPAJ				682.930

Splošni materialni stroški	Finančna sredstva vezana na nalogo	Skupaj stroški	Investicije	Skupaj stroški in investicije	Stroški v %	Sredstva v %
10	11	12=9+10+11	13	14=12+13	15=%12	16=%14
1.978	0	19.810		19.810	2%	2%
0	0	0		0	0%	0%
289	0	2.931		2.931	0%	0%
3.775	0	32.927		32.927	4%	3%
261	0	2.678		2.678	0%	0%
650	0	5.381		5.381	1%	0%
21	0	162		162	0%	0%
136	0	742		742	0%	0%
	0	0		0	0%	0%
3.356	0	21.396		21.396	2%	2%
289	0	1.963		1.963	0%	0%
414	0	2.970		2.970	0%	0%
204	0	1.321		1.321	0%	0%
104	0	1.240		1.240	0%	0%
173	0	1.243		1.243	0%	0%
0	0	0		0	0%	0%
526	0	4.263		4.263	0%	0%
497	0	3.559		3.559	0%	0%
69	0	538		538	0%	0%
353	0	2.834		2.834	0%	0%
284	0	1.928		1.928	0%	0%
275	0	2.831		2.831	0%	0%
449	0	4.669		4.669	1%	0%
1.658	0	9.366		9.366	1%	1%
544	0	7.937		7.937	1%	1%
8.912	0	64.561		64.561	7%	5%
6.451	0	36.750		36.750	4%	3%
330	0	2.332		2.332	0%	0%
298	0	1.350		1.350	0%	0%
83	0	563		563	0%	0%
0	0	0		0	0%	0%
3.282	636	21.203		21.203	2%	2%
2.720	0	16.268		16.268	2%	1%
217	0	1.326		1.326	0%	0%
830	0	5.817		5.817	1%	0%
482	0	3.388		3.388	0%	0%
1.059	0	7.277		7.277	1%	1%
0	0	0		0	0%	0%
20.757	0	123.072		123.072	14%	10%
104	0	704		704	0%	0%
324	0	2.190		2.190	0%	0%
0	0	0		0	0%	0%
7.376	4.021	45.333		45.333	5%	4%
5.477	31	31.313		31.313	4%	3%
1.517	0	9.375		9.375	1%	1%
486	0	3.705		3.705	0%	0%
116	5.888	7.576		7.576	1%	1%
28	0	418		418	0%	0%
743	2.085	5.540		5.540	1%	0%
93	0	636		636	0%	0%
0	0	0		0	0%	0%
302	912	3.678		3.678	0%	0%
0	6.091	6.091	15.384	21.475	1%	2%
0	21.440	50.134		50.134	6%	4%
2.226	6.984	23.620	279.026	302.646	3%	25%
0	1.010	1.010	10.011	11.021	0%	1%
0	0	0		0	0%	0%
1.069	0	8.764		8.764	1%	1%
21.729	11.170	54.351	1.230	55.581	6%	5%
2.553	0	35.692		35.692	4%	3%
0	0	526		526	0%	0%
1.223		8.516		8.516	1%	1%
0	0	0		0	0%	0%
60	0	407		407	0%	0%
1.738	0	14.294		14.294	2%	1%
1.369	348	10.857		10.857	1%	1%
3.703	0	29.673		29.673	3%	2%
6.858	0	40.685		40.685	5%	3%
865	0	5.182		5.182	1%	0%
377	0	2.964		2.964	0%	0%
231	584	2.575		2.575	0%	0%
9	0	56		56	0%	0%
		0		0	0%	0%
	64	44.035		44.035	5%	4%
19.145		19.145		19.145	2%	2%
		0		0	0%	0%
141.448	61.263	885.641	305.651	1.191.292	100%	100%
119.719	14.504	760.873	0	760.873	86%	64%
	35.589	70.010	304.421	374.431	8%	31%
21.729	11.170	54.758	1.230	55.988	6%	5%
		0		0	0	
55.070	7.274	680.209		680.209		
		0		0		
		0	43.642	43.642		
	6.534	6.534		6.534		
	17.433	39.240	212.670	251.910		
	609	609	34.994	35.603		
	7.422	7.422	12.346	19.768		
28.699	4.251	32.976		32.976		
27.952	0	49.811		49.811		
111.721	43.523	816.801	303.652	1.120.454		
77.011	4.687	509.213	0	509.213		
1.281	8.885	17.848	0	17.848		
3.294	35.524	89.619	304.421	394.040		
21.729	11.170	54.351	1.230	55.581		
18.987	932	151.429	0	151.429		
0	0	0	0	0		
19.145	64	63.180	0	63.180		
141.447	61.262	885.641	305.651	1.191.292		

**POROČILO O IZVAJANJU SANACIJSKEGA PROGRAMA
JAVNEGA ZAVODA TRIGLAVSKI NARODNI PARK
ZA OBDOBJE 1-6/2015**

Bled, september 2015

Vsebina

1. Uvod	3
2. Sanacijski ukrepi in ocena njihovega finančnega učinka	3
2.1 Ukrepanje na osnovi revizijskega in porevizijskega poročila	3
2.2 Dodatni potrebni sanacijski ukrepi za poslovanje do leta 2020	6
3. Zaključek	16

1. Uvod

JZ TNP je v letih 2011 – 2013 zaradi kombinacije različnih vzrokov (sodelovanje v evropskih mednarodnih projektih brez vnaprejšnje ocene finančnih posledic, učinki ekonomske krize v državi, zmanjšanje proračunskih sredstev ustanovitelja) ustvaril likvidnostno in realno izgubo. Za reševanje preteklih izgub in dolgoročno sanacijo finančne situacije v JZ TNP je bila dana zahteva po pripravi sanacijskega programa za JZ TNP.

Svet JZ TNP je sprejel Sanacijski program JZ TNP na svoji seji dne 15.4.2014. Dokument je bil novembra leta 2014 posredovan v medresorsko usklajevanje, ustrezno dopolnjen in posredovan v potrditev tudi na Vlado RS. Vlada je dokument potrdila dne 24.12.2014. Ob potrditvi dokumenta je Vlada RS sprejela tudi sklep o polletnem poročanju o realizaciji sanacijskega programa JZ TNP.

2. Sanacijski ukrepi in ocena njihovega finančnega učinka

2.1 Ukrepanje na osnovi revizijskega in porevizijskega poročila

Izhodišča za pripravo sanacijskega programa JZ TNP temeljijo na Revizijskem poročilu o delovanju notranjih kontrol pri poslovanju Javnega zavoda TNP za leti 2011 in 2012 (Milena Gorjup, julij 2013), Poročilu Računskega sodišča o izvajanju nalog Javnega zavoda Triglavski narodni park v letu 2011 (december 2013) in Porevizijskem poročilu o izvedbi popravljenih ukrepov pri reviziji delovanja notranjih kontrol pri poslovanju Javnega zavoda TNP (Milena Gorjup, julij 2013).

Porevizijsko poročilo ugotavlja, da je po izvedenih popravkih stanje sredstev in virov sredstev za leto 2012 izkazano pravilno, enako tudi evidentiranje poslovnih dogodkov. Hkrati pa poročilo podaja pregled nerešenih sistemskih problemov, ki so vzrok za negativno poslovanje zavoda ter priporočila za sprejetje popravljalnih ukrepov. Povzetek ukrepov, ki so pretežno sistemske narave, in so kombinirani s priporočili Računskega sodišča, je prikazan v spodnji preglednici (Tabela 2.1).

JZ TNP je že v letu 2013, bolj intenzivno pa v 2014 pristopil k izvedbi popravljalnih ukrepov. Zaradi zagotovitve preglednosti in kontrole sprejetih ukrepov je v letu 2014 JZ TNP naročil notranjo revizijo, ki je pregledala izvajanje sprejetih ukrepov za odpravo pomanjkljivosti, ugotovljenih pri notranji reviziji poslovanja v letih 2011 in 2012. Revizijo je decembra 2014 izvedlo podjetje ACAM d.o.o. in zanj Vesna Hribar Pilgram, univ.dipl.ekon., pooblaščenka revizorka in preizkušena notranja revizorka.

Spodnja preglednica (Tabela 2.1) kaže pregled ukrepov porevizijskega poročila in poročila Računskega sodišča, stanje pri njihovem izvajanju na dan 30.6.2015 ter ugotovitve revizije iz leta 2014 glede kontrole izvedenih ukrepov.

Tabela 2.1 Povzetek uresničevanja kratkoročnih sanacijskih ukrepov

	Ugotovitve (IntR – interna revizija, RačS – revizija Računskega sodišča)	Stanje 30.6.2015 / Ugotovitve revizije 2014
1.	IntR: določiti sistem mesečnega spremljanja realizacije programa dela in FN za zavod kot celoto in po	Dosledno izvajanje nadzora nad porabo sredstev v okviru programa dela in finančnega programa s sistemom nadzora pravne in finančne službe; nadzor

	Ugotovitve (IntR – interna revizija, RačS – revizija Računskega sodišča)	Stanje 30.6.2015 / Ugotovitve revizije 2014
	aktivnostih RačS: Zagotoviti sprotno spremljanje in uravnavanje porabe sredstev v okviru finančnih načrtov	nad projekti je zunanji, rezultati preverjanj so bili pozitivni. Revizija 2014 ni ugotovila pomanjkljivosti.
2.	Posodobitev oziroma pripravo internih aktov (IntR) kot so: - register tveganj in - pravilnik o računovodstvu (tudi RačS)	Pravilnik o računovodstvu javnega zavoda Triglavski narodni park je bil sprejet 8.11.2013 in se ga tudi upošteva pri izvajanju. Register tveganj je bil sprejet 14.4.2014 vključno z opredelitvijo tveganj, ovrednotenjem tveganj, odgovornostjo oseb in rokom za ukrepanje. Revizija 2014 ni ugotovila pomanjkljivosti.
3.	opredelitev prihodkov za izvajanje javne službe in prihodkov od prodaje blaga in storitev na trgu (IntR)	Razmejitev prihodkov je bila pripravljena 21.11.2013 in posredovana na MOP v seznanitev in podajo mnenja (pridobljena zgolj neuradna verifikacija). Delitev se uporablja kot izhodišče pri pripravi Programov dela od 2014 dalje in upošteva pri računovodskem spremljanju realizacije. Revizija 2014 ni ugotovila pomanjkljivosti.
4.	določitev sodil za razporejanje stroškov na dejavnost javne službe in na tržno dejavnost, oziroma na SM in SN (IntR)	Sodila za razmejitev prihodkov in odhodkov po dejavnostih so bila nadgrajena in na novo sprejeta dne 28.2.2014. Sprejeta sodila opredeljujejo način razporejanja stroškov po stroškovnih mestih. Sodila se sproti dopolnjujejo (posodobljena 30.7.2014 in 30.12.2014). Revizija 2014 je ugotovila, da bi bilo potrebno sprejeti tudi sodila za delitev stroškov na posamezne stroškovne nosilce. JZ TNP kot stroškovne nosilce identificira projekte oziroma naloge, ki se določajo z letnim programom dela. Stroški se na naloge razdeljeni v programu dela in v letnem poročilu, med letom pa delno (npr. projektni). V letu 2015 je predviden sprejem NU, ki bo tudi osnova za letne programe dela. Na tej osnovi bodo pripravljena tudi sodila za sprotno delitev na stroškovne nosilce tj. naloge iz NU.
5.	pripraviti kalkulacije cen za posamezno storitev, ki se izvaja v zavodu	Narejene so bile ustrezne kalkulacije za storitve, s katerimi JZ TNP pridobiva sredstva na trgu (nočitve, delavnice, vstopnine, trženje dvoran). Kalkulacije so del cenikov. Revizija 2014 ni ugotovila pomanjkljivosti.
6.	pripraviti FN po posameznih nalogah in v programu dela finančno ovrednotiti vsako nalogo	Upoštevano pri pripravi Programov dela od 2014 dalje. Revizija 2014 ni ugotovila pomanjkljivosti.
7.	sprejeti merila v katerih primerih, oziroma pod katerimi pogoji in do kakšne višine je zavod sposoben	Navodila za prijavo in izvedbo projektov v JZ TNP, ki podrobneje določajo postopek pridobivanja, izvajanja in vrednotenja projektov v TNP so bila sprejeta 16.6.2014.

	Ugotovitve (IntR – interna revizija, RačS – revizija Računskega sodišča)	Stanje 30.6.2015 / Ugotovitve revizije 2014
	kandidirati za pridobitev evropskih projektov za izvedbo katerih mora zalagati finančna sredstva	Revizija 2014 je ugotovila da Navodila, ki so bila sprejeta, ne vsebujejo pogojev oziroma določil, do kakšne višine je JZ sposoben kandidirati za pridobitev evropskih sredstev. JZ TNP meni, da je smiselno preverjanje meril glede na tekočo finančno situacijo in sprotne projekcije. Projektne ideje se preverjajo celovito in v soodvisnosti, iz treh vidikov: vsebinska ustreznost (glede na cilje JZ TNP), finančna zdržnost (glede na obstoječo situacijo in projekcijo do konca trajanja projekta), kadrovski potencial za izvedbo projekta.
8.	sprejeti oziroma določiti prioritete naloge, ki se bodo v prihodnjih letih izvajale v okviru financiranja javne službe	Upoštevano pri pripravi predloga Programa dela za leto 2014. Revizija 2014 ni ugotovila pomanjkljivosti.
9.	dopolniti navodilo za popis OS z navedbo obveznega popisa knjižničnega gradiva vsaj vsakih 5 let (ki mora biti tudi izveden) in obveznostjo uskladitve analitičnih podatkov s podatki v glavni knjigi	Analitična evidenca stanja knjižničnega gradiva je bila usklajena z glavno knjigo, popis knjižničnega gradiva še ni bil izveden. Vzpostavlja se enovit pristop pri evidenci reverzov. Dopolnjuje se pregled imetništva osnovnih sredstev po zaposlenih. Revizija 2014 je ugotovila, da Pravilnik o popisu sredstev in obveznosti do virov sredstev iz leta 2006 na splošno opredeljuje način popisa posameznih sredstev in obveznosti do virov in ni prilagojen glede na naravo delovanja JZ TNP. Ugotavlja tudi, da je analitična evidenca stanja knjižničnega gradiva ročno vodena evidenca, zaradi česar obstaja tveganje spremembe podatkov ter da je potrebno izvesti dejanski popis knjižničnega gradiva. Obstoječi Pravilnik o popisu vsebuje terminski načrt popisov za objekte za obdobje 2006-2015 in temelji še na predhodnem pravilniku o računovodstvu. Zato bo najkasneje v prvi polovici leta 2016 ažuriran oz. sprejet nov Pravilnik o popisu sredstev in obveznosti do virov sredstev.
10.	določiti in dosledno izvajati postopek izterjave zapadlih terjatev	Postopek izterjave zapadlih terjatev se v letu 2014 ni tekoče izvajal, podobno tudi 2015. Zapadle terjatve so se reševale posamično. Revizija 2014 ugotavlja, da bi se pri postopku izterjatve moral upoštevati 54. člen Pravilnika o računovodstvu, kar pomeni, da se neplačane terjatve pregleduje mesečno, prav tako naj se na mesečni ravni izvaja tudi izterjava zapadlih terjatev, s čimer se bo vzpostavila kontrola nadzora nad dejanskimi neplačniki. Revizija je predlagala tudi, da se sprejme navodila, kakšni so nadaljnji postopki dela za vse poslane IOP obrazce, ki

	Ugotovitve (IntR – interna revizija, RačS – revizija Računskega sodišča)	Stanje 30.6.2015 / Ugotovitve revizije 2014
		<p>niso bili potrjeni.</p> <p>JZ TNP bo do konca leta 2015 pripravil rešitev zapadlih terjatev iz preteklih let z individualno obravnavo, za tekoče terjatve se bo vzpostavila bolj ažurna kontrola, navodila za obravnavo IOP obrazcev bodo vključena v dopolnitev Pravilnika o računovodstvu.</p>
11.	<p>Pogodba o sofinanciranju Slovenskega planinskega muzeja ne opredeljuje natančno kateri stroški in v kakšnih deležih se bodo pokrivali iz sredstev pogodbenih partnerjev.</p>	<p>Prvotna pogodba o sofinanciranju SPM je potekla 31.12.2014. Nova pogodba, ki bo podrobneje opredelila tudi vlogo posameznih interesnih partnerjev pri delovanju SPM, je še vedno v fazi dogovarjanja. Glede na finančno situacijo JZ TNP svojo vlogo vidi kot partner pri izvajanju programov, kot ponudnik vsebin, ne pa pri neposrednem financiranju.</p>

2.2 Dodatni potrebni sanacijski ukrepi za poslovanje do leta 2020 izvedeni v letu 2015

Sanacijski program predvideva pokrivanje nastalih izgub tako, da se v nadaljnjih letih del prihodkov dejavnosti prodaje blaga in storitev na trgu nameni kritju izgube, likvidnostno pa odplačilu najetega kredita. Hkrati z odplačilom kredita se pokriva tudi realna izguba, njeno dokončno pokritje pa bi bilo možno do leta 2020. Hkrati predvideva tudi nujnost uskladitve prejetih sredstev iz javnih virov z njihovo porabo in zmernost pri vstopanju v projekte.

Sanacijski program določa pet ključnih ukrepov:

- zmanjšanje stroškov dela za 5 %;
- dodatni varčevalni ukrepi pri materialnih stroških;
- dezinvestiranje poslovno nepotrebnih sredstev;
- nadomestitev komercialnega kredita z najetjem ugodnejšega posojila;
- povečanje priliva tržnih prihodkov.

V nadaljevanju je podan pregled izvajanja posameznega ukrepa v prvem polletju 2015, finančni učinki pa so vključeni v tabelaričnem pregledu (Tabela 2.2).

Zmanjšanje stroškov dela

Dosedanje aktivnosti na področju zniževanja stroškov dela so temeljile na izvajanju mehkih varčevalnih ukrepov:

- izvajanje javne službe in upravljanja lovišča ob zmanjšanju kadrovskega potenciala, nenadomeščanje porodniških in bolniških odsotnosti, tudi nenadomeščanje upokožitev;
- organizacija izvajanja projektov ob zmanjšanju kadrovskega potenciala in prerazporejanje sodelavcev na projektno delo;
- financiranje stroškov dela po dejavnostih skladno s posodobitvijo evidenc, ki služijo kot osnova za obračun stroškov dela;

Aktivnosti z izdelavo celovite kadrovske analize se v prvi polovici leta 2015 niso izvajale. V prvem polletju leta 2015 sta se iztekli dve porodniški odsotnosti, tretja se zaključi v avgustu. S tem se zaključi tudi varčevanje z mehкими ukrepi, prihranek iz tega naslova bo dosežen skladno z načrtom. V prvi polovici leta je bila realizirana prerazporeditev uslužbencev na projektno delo pri projektu Recharge green, prerazporeditev pri projektu »Parkiraj in doživi naravo« bo realizirana v drugi polovici leta. Sporazumno odpoved zaposlitve je 10.5.2015 podala vodja skupne splošne službe, na delovnem mestu naravovarstveni svetnik, za kar zaenkrat še ni bilo nadomestne zaposlitve, začasno je naloge vodenja službe prevzela sodelavka za stike z javnostmi. Sporazumno odpoved zaposlitve je z dnem 30.6.2015 podal tudi sodelavec na delovnem mestu naravovarstveni nadzornik V. Obe zaposlitvi bosta nadomeščeni po sprejetju Programa dela JZ TNP za leto 2015 in pridobitvi ustreznih soglasij predvidoma po 1.11.2015. V vmesnem času se situacija rešuje z notranjimi prerazporeditvami nalog, nenadomeščanje prispeva k prihranku pri stroških dela. Znana je tudi sporazumna odpoved dela na delovnem mestu visoki naravovarstveni svetnik – vodja informacijsko izobraževalne službe s 16.7.2015. Nadomestitev te zaposlitve bo rešena z notranjimi prerazporeditvami.

Dodatni varčevalni ukrepi pri materialnih stroških

Že v letu 2013 in 2014 so bili izvedeni varčevalni ukrepi, ki so imeli takojšnji učinek na znižanje materialnih stroškov:

- nov pravilnik o uporabi mobilnih telefonov v službene namene, z znižanjem limitov porabe in racionalizacijo uporabnikov,
- izvajajo se samo najnujnejša vzdrževalna dela na objektih, infrastrukturi in opremi,
- izvaja se racionalizacija pri stroških terenskega dela (bencin, kilometrini), izplačilo dnevnic v omejenem obsegu, omejitev službenih poti v tujino,
- pripravljen in sprejet je bil nov pravilnik o službeni opremi, ki upošteva racionalen obseg opreme za zaposlene,
- odpovedana je bila naročnina na večino časopisov in revij,
- omejeno je izvajanje del po pogodbah z zunanji izvjalci vzdrževalnih del (vzdrževanje elektroinstalacij) oz. je bilo doseženo znižanje cen (informatika, spletna stran),
- prizadevanja za doseganje najcenejših možnih ponudb pri letnih storitvah,
- študentsko delo se ne izvaja (le v okviru mednarodnih projektov, če so zagotovljena sredstva)
- dosledni nadzor tekoče porabe (izvajanje postopkov glede izdaje naročilnic in drugih oblik porabe sredstev: npr. reprezentanca, kartice Magna, kreditna kartica Mastercard).

Enaki ukrepi so se nadaljevali tudi v letu 2015. Sanacijski program dodatnih prihrankov pri materialnih stroških v obdobju 2015 – 2020 ne predvideva. Pri materialnih stroških v splošnem velja načelo restriktivne potrošnje, v letu 2015 tudi zaradi zmanjšanja proračunskih sredstev in do 30.6.2015 nesprejetega Programa dela in finančnega načrta za leto 2015.

Deinvestiranje poslovno nepotrebnih sredstev

V zvezi z deinvestiranjem poslovno nepotrebnih sredstev je prednostna odprodaja objekta na Rečici pri Bledu. Izvedene aktivnosti za odprodajo objekta so predstavljene v nadaljevanju.

Prodaja objekta na Rečici, ki je bila v Sanacijskem programu načrtovana za leto 2014, kljub objavljeni javni dražbi (tri objave) in izvedenimi pogajanjmi, ni bila izvedena. Glede na to, da zakonsko ni predvidenih nadaljnjih korakov v postopku prodaje in s ciljem, da bi se izognili dvomom, da prodaja ne poteka zakonito in transparentno, je JZ TNP predlagal ministrstvu (MOP), da se za dokončanje

postopka JZ TNP poveže z nekaj nepremičninskimi agencijami, s katerimi bi sklenili dogovor o pogojih prodaje (dopis št. 478-2/2014-45, z dne 27.7.2015). MOP je dopis odstopil Ministrstvu za javno upravo (dopis št.: 35602-2/2015/60 z dne 4.8.2015), MJU pa je zadevo vrnilo na MOP (dopis št.: 007-1/2015-MPJU/148, z dne 5.8.2015) z opozorilom, da mora JZ TNP, v kolikor je bil postopek zaključen neuspešno po vseh izvedenih predpisanih metodah, postopek ponovno pričeti znova, da JZ TNP lahko naroči tudi novo cenitev oziroma njeno novelacijo ter da sodelovanje z nepremičninskim posrednikom pri pridobivanju kupcev za prodajo nepremičnin ni niti izrecno omenjena niti prepovedana.

V pripravi je pregled ostalih poslovno nepotrebnih sredstev. Skladno z načrtom odprodaje premoženja je bila v začetku leta 2015 realizirana prodaja zemljišč ob objektu Gorje. Prejeta kupnina iz tega naslova prispeva k finančnemu pokritju že realiziranih investicij.

Nadomestitev komercialnega kredita z najetjem ugodnejšega posojila

Obstoječi kredit pri poslovni banki v višini 724.000 EUR je bil leta 2013 reprogramiran, njegovo odplačilo pa z mesečnim odplačevanjem poteka do konca leta 2019. Zaradi zamude pri odplačilu in posledično slabe ocene JZ TNP pri banki, je visoka tudi obrestna mera (prej 6-mesečni EURIBOR +2,7 %, nova 6-mesečni EURIBOR +6,4 %). Cilj zavoda je zato nadomestitev komercialnega kredita z najetjem ugodnejšega kredita pri EZR ali javnem skladu oziroma doseči nižjo obrestno mero kreditiranja pri poslovni banki.

JZ TNP je v letu 2014 poizvedoval pri dveh poslovnih bankah glede nadomestitve obstoječega kredita pod bolj ugodnimi pogoji (nižja obrestna mera). Kreditni odbori bank vlog niso potrdili.

Podobne korake je izvedel tudi v prvi polovici leta 2015. Za nadomestni kredit se je zanimal še pri dveh bankah. Ena od bank prav tako ni odobrila vloge. Druga je podala ugodno informativno ponudbo.

Hkrati je JZ TNP podal vlogo tudi glede možnosti zadolževanja pri EZR. Kreditni odbor EZR je soglašal z odobritvijo likvidnostnega posojila iz sredstev EZR države v višini 145.000 EUR z zapadlostjo 50.000 EUR dne 31.8.2015 ter 95.000 z zapadlostjo 16.11.2015. Kot enega od pogojev je pri tem določil pisni dogovor s poslovno banko o predčasnem odplačilu dela glavnice. Po preverjanju te opcije pri banki je JZ TNP ugotovil, da predčasno odplačilo dela kredita pri poslovni banki povzroči dodatne stroške, ki presegajo prihranke pri obrestih. Zato je zaprosil upravljavca sistema EZR za postopno črpanje odobrenega likvidnostnega posojila, ob datumu zapadlosti obroka pri poslovni banki (konec vsakega meseca). Upravljavec EZR se je s takim načinom zadolževanja strinjal. Na ta način sicer ni dodatnega prihranka pri obrestih, prepreči pa se morebitne stroške zamudnih obresti ali kazni, če JZ TNP ob zapadlosti zaradi slabe likvidnosti ne bi bil sposoben sam poplačati zapadlega obroka pri banki. Poslovna banka je v začetku junija dala zagotovilo, da bo v primeru tekočega poravnavanja kreditnih obveznosti, JZ TNP odobrila znižanje obrestne mere od septembra 2015 dalje.

Povečanje priliva tržnih prihodkov

V letu 2015 smo nadaljevali trženjske aktivnosti zastavljene v letu 2014. Z novimi programi, tako na področju vodenja (novi programi in sodelovanja z agencijami) kot pri oddaji prenočitvenih kapacitet (ponudba prostorov za predavanja skupaj z namestitvijo za različne interesne skupine), smo

nadaljevali zastavljen trend rasti prihodkov z naslova tržne dejavnosti. V prvem polletju 2015 so zato rezultati ugodni, indeks glede na enako obdobje leta 2014 je 151, glede na načrtovano dinamiko pa 127.

V sanacijskem programu je podan tudi tabelarični pregled sanacijskih ukrepov. Ukrepi so kombinacija prihrankov tako na strani dejavnosti javne službe kot dejavnosti zavoda na trgu.

V nadaljevanju je prikaz glede izvedenih ukrepov za prvo polletje leta 2015.

Tabela 2.2 Pregled in primerjava načrtovanih ter realiziranih ukrepov in finančnih učinkov 1-6/2015:

Dodatni sanacijski ukrepi	Načrt 2015		Realizacija 1-6/2015	
	Vrednost načrtovanih ukrepov 2015	Vsebina načrtovanih ukrepov 2015	Vrednost realizacije ukrepa 2015	Vsebina realiziranih ukrepov 2015
Dodatni varčevalni ukrepi pri materialnih stroških	0	Nadaljevalo se bo izvajanje varčevalnih ukrepov, uvedenih v letih 2013 in 2014.	0	uveljavljeni varčevalni ukrepi so se nadaljevali; pri materialni potrošnji tudi sicer velja restriktivna politika zaradi nesprejetega programa dela in finančnega načrta
Zmanjšanje stroškov dela za 5%	50.576	prihranek iz naslova nenadomeščanja porodniških odsotnosti (30.826 EUR) z upoštevanjem nadomestne zaposlitve za en mesec in en teden v tajništvu (-1.623 EUR); prerazporeditev uslužbencev na projektno delo - na projekta Recharge green in Parkiraj&doživi naravo (21.373 EUR)	40.927	dve porodniški odsotnosti sta se v prvem polletju iztekli, tretja se zaključi v avgustu, s čimer se zaključi tudi varčevanje z mehкими ukrepi - prihranek v prvem polletju iz naslova nenadomeščanja porodniških odsotnosti je 26.514 EUR; prerazporeditev uslužbencev na projektno delo je bila realizirana pri projektu Recharge green - prihranek v prvi polovici leta je 10.113 EUR; sporazumno odpoved zaposlitve je 10.5.2015 podala vodja skupne splošne službe, za kar ni bilo nadomestne zaposlitve, začasno je naloge vodenja službe prevzela sodelavka za stike z javnostmi - prihranek do 30.6.2015 je 4.300 EUR

Dodatni sanacijski ukrepi	Načrt 2015		Realizacija 1-6/2015	
	Vrednost načrtovanih ukrepov 2015	Vsebina načrtovanih ukrepov 2015	Vrednost realizacije ukrepa 2015	Vsebina realiziranih ukrepov 2015
Dezinvestiranje poslovno nepotrebni sredstev	57.390	neto izkupiček pri odprodaji objekta na Rečiški 1a, Bled (prodajna vrednost iz neuspele 2. javne dražbe (78.965 EUR) z upoštevanjem knjigovodske vrednosti objekta (21.575 EUR)	5.195	v prvi polovici leta ni bilo realizacije odprodaje nepremičnine na Rečiški 1a; v pripravi je pregled ostalih poslovno nepotrebni sredstev; realizirana je bila prodaja zemljišč ob objektu Gorje - kupnina 5.195 EUR
Nadomestitev komercialnega kredita z najetjem ugodnejšega posojila zakladnice ali javnega sklada	1.717	Upravljavca sredstev EZR je JZ TNP odobril likvidnostno posojilo za predčasno odplačilo dela glavnice dolgoročnega kredita pri poslovni banki v višini 145.000 EUR - na ta način se doseže prihrank pri obrestih kredita za razliko med obrestmi, ki bi jih JZ TNP moral plačati poslovni banki in obrestmi za zadolžitve pri EZR.	0	po odobritvi posojila je bilo ugotovljeno, da je pozitiven učinek prihranka pri obrestih manjši od stroška predčasnega poplačila kredita pri poslovni banki, zato se po dogovoru z EZR zadolžitve črpa obročno tj. ob koncu vsakega meseca na dan, ko zapade obrok dolgoročnega posojila pri poslovni banki; na ta način sicer ni doseženega prihranka, vendar se preprečijo stroški eventualnih zamud pri poplačilu kredita pri banki; kredit pri poslovni banki se odplačuje skladno s pogodbeno dinamiko; stanje zadolžitve na dan 30.6.2015 znaša 462.000 EUR; zadolžitve pri EZR je bila realizirana na dan 30.6.2015 v znesku 27.000 EUR

Dodatni sanacijski ukrepi	Načrt 2015		Realizacija 1-6/2015	
	Vrednost načrtovanih ukrepov 2015	Vsebina načrtovanih ukrepov 2015	Vrednost realizacije ukrepa 2015	Vsebina realiziranih ukrepov 2015
Povečanje priliva tržnih prihodkov (dejavnost na trgu, nejavni viri)	9.350	Povečanje prihodkov iz dejavnosti na trgu (seštevek povečanj drugih prihodkov za izvajanje javne službe in tržnih prihodkov) načrtovano glede na sanacijski program (izhodišče leto 2014 je 255.650 EUR, povečanje v letu 2015 na 265.000 EUR)	0	glede na leto 2014 je realizacija v prvem polletju dobra, dokončni učinek bo možno ovrednotiti ob koncu leta
SKUPAJ	119.033		46.122	

Finančni pregled v tabeli 2.3 je poenostavljen prikaz prihodkov in prejetih sredstev ter odhodkov in odливov in ni primerljiv z nobenim bilančnim izkazom.

Tabela 2.4. je prikaz prihodkov in odhodkov po dejavnostih za obdobje 1.1.-30.6.2015.

V času priprave Sanacijskega programa JZ TNP še ni ločeno spremljal prihodkov, ki jih ustvarja z dejavnostjo na trgu, na prihodke iz nejavnih virov in tržne prihodke. V Tabelah 2.3 in 2.4 je ta delitev upoštevana in prihodki oziroma odhodki ustrezno ločeni tudi pri načrtovani realizaciji.

Tabela 2.5 prikazuje prihodke in odhodke po njihovih vrstah. Gre za poenostavljen prikaz izkaza prihodkov in odhodkov, primerljiv z bilančnimi izkazi.

Tabela 2.3 Pregled porabe sredstev 1-6/2015

Z.ŠT.	VRSTA DEJAVNOSTI	SANACIJSKI PROGRAM			REALIZACIJA 1-6/2015		
		prejeta sredstva 2015	porabljeni sredstva 2015	razlika	prejeta sredstva 2015	porabljeni sredstva 2015	razlika
1.	JAVNA SLUŽBA - redna dejavnost	1.466.118	1.466.118	0	680.209	726.180	-45.971
1.1.	plače	1.177.040	1.185.208	-8.168	617.865	626.624	-8.759
1.2.	materialni stroški	279.078	270.910	8.168	62.344	99.556	-37.212
1.3.	investicije	10.000	10.000	0			0
2.	OSTALE DEJAVNOSTI JAVNE SLUŽBE	13.000	13.000	0	6.534	5.968	566
3.	MEDNARODNI PROJEKTI	455.590	482.824	-27.235	347.183	374.967	-27.784
3.1.	plače	44.099	57.965		21.767	34.421	
3.2.	materialni stroški	34.159	41.427		25.504	35.589	
3.3.	investicije	377.332	383.432		299.912	304.957	
4.	DEJAVNOST KRITA IZ NEJAVNIH VIROV	118.157	56.296	61.861	32.976	28.725	4.251
4.1.	plače					26	
4.2.	materialni stroški		24.000			9.554	
4.3.	obresti kredita		9.481			19.145	
4.4.	amortizacija		22.815				
4.	TRŽNA DEJAVNOST	146.843	146.843	0	49.811	55.988	-6.177
4.1.	plače		60.843			21.859	
4.2.	materialni stroški		86.000			32.899	
4.3.	obresti kredita						
4.4.	amortizacija						
4.5.	investicije					1.230	
	SKUPAJ	2.199.707	2.165.081	34.627	1.116.713	1.191.827	-75.114

Tabela 2.4: Pregled prihodkov in odhodkov po vrstah dejavnosti 1-6/2015

Zap. št.	VRSTA DEJAVNOSTI	SANACIJSKI NAČRT 2015	REALIZACIJA 1-6/2015
1.	JAVNA SLUŽBA - redna dejavnost		
	prihodki	1.456.118	680.209
	odhodki	1.456.118	726.180
	razlika	0	-45.971
2.	OSTALE DEJAVNOSTI JAVNE SLUŽBE		
	prihodki	13.000	6.534
	odhodki	13.000	5.968
	razlika	0	566
3.	MEDNARODNI PROJEKTI		
	prihodki	78.258	47.271
	odhodki	99.392	70.010
	razlika	-21.134	-22.739
4.	DEJAVNOST KRITA IZ NEJAVNIH VIROV		
	prihodki	118.157	32.976
	odhodki	56.296	28.725
	razlika	61.861	4.251
5.	TRŽNA DEJAVNOST		
	prihodki	146.843	49.811
	odhodki	146.843	54.758
	razlika	0	-4.947
	SKUPAJ		
	prihodki	1.812.376	816.801
	odhodki	1.771.649	885.641
	razlika	40.727	-68.840

Tabela 2.5 Pregled prihodkov in odhodkov JZ TNP 1-6/2015

Z.Št.	NAZIV PODSKUPINE KONTOV	SANACIJSKI PROGRAM 2015	REALIZACIJA 1-6/2015
1.1.	PRIHODKI OD POSLOVANJA	1.810.075	816.468
1.2.	FINANČNI PRIHODKI	300	29
1.3.	DRUGI PRIHODKI	2.000	3
1.4.	PREVREDNOTOVALNI POSLOVNI PRIHODKI	0	301
1.	SKUPAJ PRIHODKI	1.812.375	816.801

Z.Št.	NAZIV PODSKUPINE KONTOV	SANACIJSKI PROGRAM 2015	REALIZACIJA 1-6/2015
2.1.	STROŠKI BLAGA, MATERIALA IN STORITEV	417.337	158.486
2.2.	STROŠKI DELA	1.304.016	677.138
2.3.	AMORTIZACIJA	22.815	7.880
2.4.	DRUGI STROŠKI	13.000	13.907
2.5.	FINANČNI ODHODKI	9.481	24.971
2.6.	DRUGI ODHODKI	5.000	3.259
2.7.	PREVREDNOTOVALNI POSLOVNI ODHODKI	0	0
2.	SKUPAJ ODHODKI	1.771.649	885.641
1.-2.	PRESEŽEK PRIHODKOV NAD ODHODKI	40.727	-68.840

Izkaz uspeha na dan 30.6.2015 izkazuje presežek odhodkov nad prihodki v višini 68.840 EUR.

Iz izkaza prihodkov in odhodkov po dejavnostih je razvidno, da je v okviru javne službe negativni rezultat tj. presežek odhodkov nad prihodki v višini 63.893 EUR. Enako je negativni izid tudi na strani dejavnosti prodaje blaga in storitev na trgu 4.947 EUR. Gre za presek stanja na dan 30.6.2015, v katerem se kaže razkorak med tekoče nastajajočimi stroški in sezonsko naravo realizacije prihodkov, ki jih zavod ustvarja sam, ter zamiki pri izstavitvi zahtevkov za proračunska in projektna sredstva.

Zaradi začasnih pogodb je pri proračunskem financiranju ob polletju nastal razkorak med nastalimi stroški plač za junij 2015 in proračunskimi prihodki za njihovo kritje. Ta razlika je bila izravnana z izstavitvijo zahtevka v juliju, ki vključuje tudi poračun nastala razlike. Podobno je razkorak tudi pri materialnih stroških, saj je vrednost nastalih stroškov, ki se financirajo iz proračuna 99.556 EUR, prihodki na podlagi izstavljenih zahtevkov do 30.6.2014 pa so 62.344 EUR. Razlika bo poračunana z izstavitvijo naslednjega zahtevka.

Preostanek negativnega izida na strani javne službe je v prvem polletju nezadostna realizacija drugih nejavnih prihodkov za kritje stroškov lastne udeležbe pri mednarodnih projektih. K negativnemu izidu prispevajo tudi neupravičeni stroški mednarodnih projektov. Glede na sezonsko naravo teh prihodkov se pričakuje, da bo do konca leta njihova vrednost zadostna za pokritje tako stroškov pri pridobivanju nejavnih virov kot tudi lastne udeležbe in neupravičenih stroškov projektov.

Izkaz na strani dejavnosti prodaje blaga in storitev na trgu izkazuje presežek odhodkov nad prihodki v višini 4.947 EUR. Negativni izid izhaja iz dejstva, da so dejavnosti, s katerimi zavod pridobiva prihodke na trgu sezonske narave, medtem ko stroški nastajajo dokaj enakomerno preko celega leta.

Tabela 2.6 Pregled finančnega toka po letih in viri razdolževanja

Leto	Prilivi	Odlivi	Rezultat po letih	Kumulativa	Zadolževanje / razdolževanje	Kumulativa s pokritjem	Vir pokrivanja
1	2	3	4	5 =5(n-1)+4	6	7 =7(n-1)+4+6	8
2013				-872.476	724.000	-148.476	kredit SKB
PLAN 2014	3.102.176	2.910.898	191.278	-681.198	-102.000	-59.198	kredit SKB, presežek prihodkov nad odhodki dejavnosti na trgu
REALIZACIJA 2014	2.750.161	2.703.811	46.350	-826.126	-102.000	-204.126	kredit SKB, presežek prihodkov nad odhodki dejavnosti na trgu
PLAN 2015	2.482.035	2.165.081	316.955	-364.243	-332.000	-74.243	kredit SKB, presežek prihodkov nad odhodki dejavnosti na trgu
REALIZACIJA 1-6/2015	986.221	1.028.313	-42.092	-868.218	-160.000	-406.218	kredit SKB, druge oblike zadolžitev, presežek odhodkov nad prihodki dejavnosti na trgu

Sanacijski načrt v letu 2014 upošteva letne prilive ter prilive iz poplačil vseh že izstavljenih projektnih zahtevkov. V načrtovane prilive je bila vključena tudi odprodaja premoženja, torej nepremičnine na naslovu Rečiška 1a, Bled. Zaradi nerealizirane prodaje nepremične in zamikov pri plačilih projektnih zahtevkov so bili v 2014 realizirani prilivi manjši od načrtovanih, kar povečuje likvidnostni manjko JZ TNP. Odplačilo kredita 2014 je bilo realizirano skladno z načrtom, odplačila tekoče potekajo tudi v letu 2015. Vendar pa se likvidnostna problematika ni rešila, pač pa zgolj prenesla v likvidnostno zadolžitev pri EZR oz. povečanje realne izgube. Stanje likvidnosti ob polletju 2015 odraža tudi težavo sezonske narave prilivov dejavnosti na trgu, ki ob polletju presegajo odlive te dejavnosti, vendar bo po oceni do konca leta ta razkorak izravnal. Zaključevanje mednarodnih projektov v prvi polovici leta in posledično obveznost plačila vseh projektnih obveznosti dodatno prispeva k slabšanju likvidnostne situacije. Pričakujemo, da bodo do konca leta 2015 izvršena poplačila zahtevkov, izdanih v letu 2014.

3. Zaključek

Skladno z ugotovitvami revizij JZ TNP od 2014 dalje dosledno spremlja prihodke za izvajanje javne službe in prihodke od prodaje blaga in storitev na trgu, kar omogoča boljšo transparentnost poslovanja in boljše razumevanje za spremljanje doseganja ciljev sanacijskega programa.

Prav tako je vzpostavljen nadzor nad porabo sredstev skladno s finančnim načrtom, kakor tudi preverjanje možnosti (vsebinska, kadrovska in finančna kontrola) že pred prijavo projektov, kar preprečuje morebitna kasnejša negativna presenečenja na izvajanje sanacijskega programa.

Razbremenitev z nepremičninami, ki niso pomembne za izvajanje nalog je treba nadaljevati (dokončna prodaja stanovanja Rečiška 1) ter nadaljevati z urejanjem pravnega stanja.

Na področju tržne dejavnosti bomo z uvajanjem novih programov, tako na področju vodenja, organizacije različnih tematskih delavnic, sodelovanja in dopolnitve ponudbe hotelskih verig (team building, organizacije sesatnikov etc.) ter lokalnih turističnih organizacij in agencij ter tudi pri oddaji prenočitvenih kapacitet (ponudba prostorov za predavanja skupaj z namestitvijo za različne interesne skupine), nadaljevali zastavljen trend rasti prihodkov s tega naslova.

Pri komercialni zadolžitvi je cilj doseči čim bolj ugodno obrestno mero pri poslovni banki oziroma nadaljevanje z iskanjem ugodnejšega vira zadolževanja, dolgoročni cilj pa nadomestitev komercialnih zadolžitvev z zadolževanjem pri EZR.

Glede kadrovske politike je v 2015 potreben dolgoročnejši in bolj sistematičen pristop. Leto 2014 je bilo namenjeno reševanju tekočega stanja, stroški dela so se zmanjšali z 'mehkimi' ukrepi ter s projektnim delom.

5. točka dnevnega reda:

Načrt upravljanja Triglavskega narodnega parka za obdobje 2016-2025

Predlagatelj: Ministrstvo za okolje in prostor

Poročevalci: predstavniki Triglavskega narodnega parka in Ministrstva za okolje in prostor

Gradivo: Načrt upravljanja Triglavskega narodnega parka 2016-2025 s spremnim dopisom in stališči do pripomb

Predlog sklepov:

- 5.1 Svet javnega zavoda Triglavski narodni park sprejme predlog Načrta upravljanja Triglavskega narodnega parka 2016-2025.
- 5.2 Svet javnega zavoda Triglavski narodni park predlog Načrta upravljanja Triglavskega narodnega parka 2016-2025 posreduje Ministrstvu za okolje in prostor, ki ga predloži v sprejem Vladi.

Načrt upravljanja Triglavskega narodnega parka za obdobje 2016 – 2025 (dopolnjeni predlog)

Povzetek

Načrt upravljanja Triglavskega narodnega parka je ključni programski dokument za trajno in učinkovito ohranjanje vrednot zavarovanega območja. V njem so načrtani cilji ter naloge za upravljanje narodnega parka za obdobje desetih let. Dokument je namenjen tako javnemu zavodu Triglavski narodni park, ki upravlja narodni park, kakor tudi deležnikom in uporabnikom prostora, ki se jih zavezuje k uresničevanju ciljev in namenov narodnega parka.

Načrt upravljanja se pripravlja od februarja 2011 v obsežnem posvetovalnem procesu s forumi, delavnicami, na katerih so sodelovale strokovne ustanove, službe JZ TNP, ministrstev, parkovne lokalne skupnosti, nevladne organizacije ter lokalno prebivalstvo in druga zainteresirana javnost. Na podlagi temeljitega pregleda ter ocene stanja, analitičnih izhodišč (v l. 2011) je bil po izvedenih dveh sklopih delavnic v parkovnih lokalnih skupnostih (v maju in juniju 2011 ter v oktobru in novembru 2011) ter v sodelovanju z ministrstvi in strokovnimi inštitucijami pripravljen osnutek načrta upravljanja. Osnutek načrta upravljanja je obravnaval svet zavoda in ga posredoval v mnenje vsem parkovnim lokalnim skupnostim (julij 2012). Na podlagi opredelitve do mnenj občin je bil osnutek načrta upravljanja dopolnjen in posredovan v javno obravnavo z javnimi predstavitvami v lokalnih skupnostih (november – december 2012). Na podlagi zavzetih stališč k pripombam, predlogom, mnenjem je bil pripravljen predlog načrta upravljanja (september 2013). Glede na zahteve in usmeritve Ministrstva za okolje in prostor, obravnavo poročila o izvajanju ZTNP-1 na seji Odbora za okolje in infrastrukturo (junij 2014) ter sklep pristojnega ministra o imenovanju projektne skupine za pripravo predloga načrta upravljanja je bil dokument spremenjen in dopolnjen. Po usklajevanju s sektorji in spremenjenih finančnih izhodiščih (uskladitev načrtovalskih nalog z dejanskimi finančnimi zmožnostmi) je bil pripravljen dopolnjen predlog načrta upravljanja, ki je bil predstavljen svetu zavoda (januar 2015). Po ponovnem posredovanju pripomb je bilo opravljeno obsežno sodelovanje s sektorji, nosilci dejavnosti in rab v narodnem parku. Skladno z opredelitvijo do pripomb in predlogov svetnikov, z uskladitvijo nalog in aktivnostmi drugih ministrstev ter z dopolnitvijo prilagojenih finančnih izhodišč in dinamiko je bil avgusta 2015 pripravljen dopolnjen predlog načrta upravljanja.

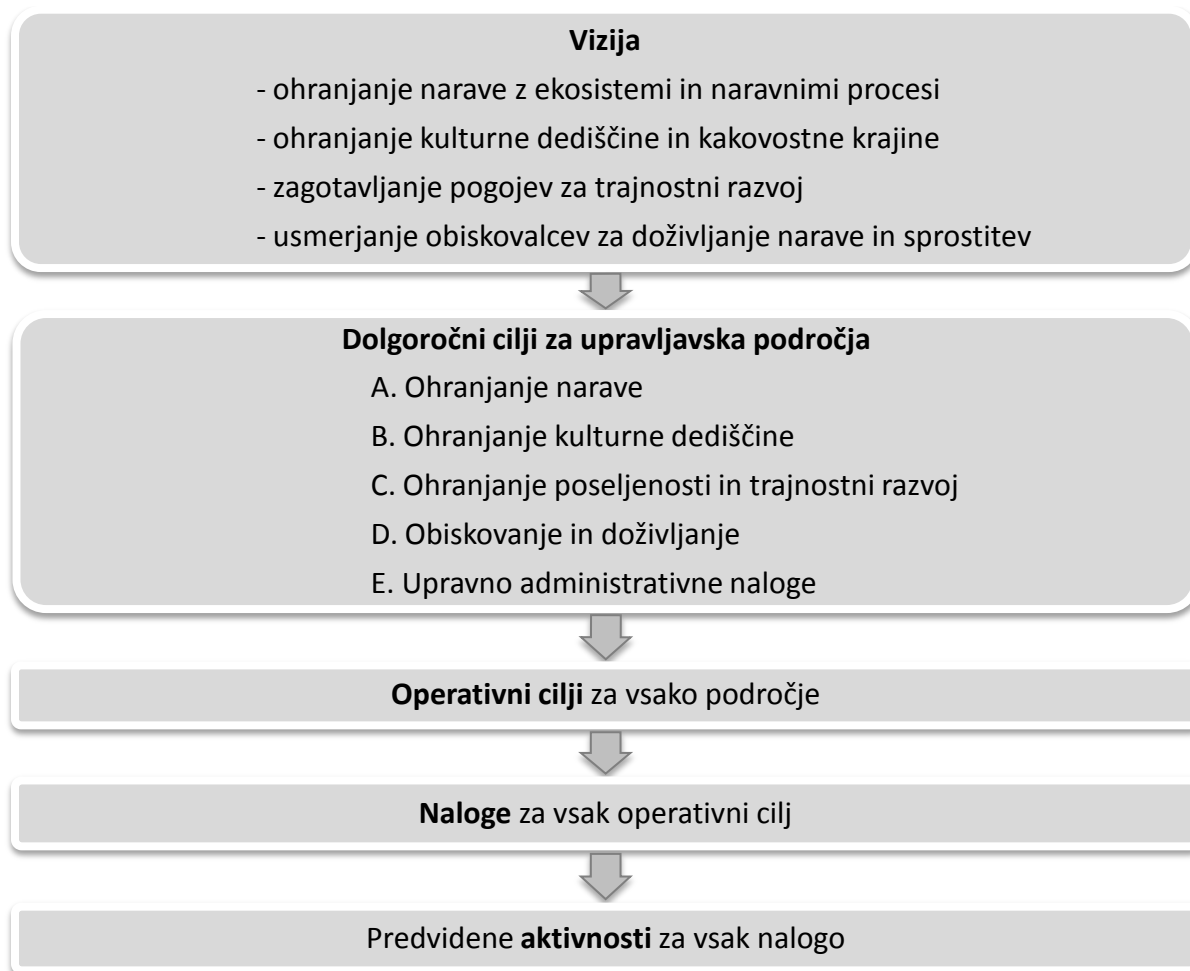
Predlog načrta upravljanja je vsebinsko razdeljen na naslednja poglavja:

- uvod
- izhodišča s splošnim opisom
- analitična izhodišča
- upravljanje narodnega parka
- varstveni režimi
- varstvene in razvojne usmeritve za dejavnosti
- program izvajanja s kadrovskim in finančnim načrtom
- spremljanje izvajanja načrta upravljanja.

Osrednji del načrta je ti. ožji – poudarjeno upravljavski del. Na podlagi skupno opredeljene dolgoročne vizije Triglavskega narodnega parka so bili določeni dolgoročni in operativni cilji, upravljavske naloge in potrebne aktivnosti. Skladno s hierarhijo ciljev za posamezno

upravljavsko področje so za vsako nalogo so določeni nosilci, čas izvedbe, stopnja prednosti ter ocena stroškov.

Shema: Hierarhija upravljanja narodnega parka

Dolgoročni cilj na področju **ohranjanja narave in naravnih virov** je prednostno ohranjanje ekosistemov in naravnih procesov, naravnih vrednot ter pestrosti habitatov, živalskih in rastlinskih vrst na območjih divjine in krajinske pestrosti. K uresničevanju prednostnega cilja se s trajnostno naravnanim razvojem zavezuje prebivalce in obiskovalce parka ustanovitve zavarovanega območja. Za celovito ohranjanje je pomembno zavedanje neprecenljive vrednosti narave in omejenosti naravnih virov ter odgovorno ravnanje slehernega posameznika. Za doseganje zastavljenih ciljev so predvideni ukrepi, ki bodo prispevali k vzpostavitvi kakovostnega monitoringa prostoživečih vrst in habitatnih tipov, ohranjanja naravnih vrednot, travišč, sonaravnega gospodarjenja z gozdovi, ohranjanja dobrega stanja voda, prepuščanja barij naravnim procesom, ohranjanja jam, melišč in skalovij ter ohranjanja območij Natura 2000 zunaj narodnega parka. Med pomembnimi upravljavskimi nalogami so tudi izvajanje predkupne pravice države, izvajanje neposrednega nadzora v naravi in upravljanje z divjadjo v narodnem parku.

Na področju **ohranjanja kulturne dediščine in kulturne krajine**, ki sta poleg narave temelj identitete in prepoznavnosti narodnega parka, sta pomembni ozaveščenost o njunem

pomenu in aktivno sodelovanje pri njunem ohranjanju. Ohranjanje kulturne dediščine in krajine se zagotavlja z usklajevanjem razvojnih in varstvenih interesov ter opredelitvijo ustrezne namenske rabe prostora. Z načrtom upravljanja so načrtovani ukrepi na področju ozaveščanja o kulturni dediščini, ohranjanja nepremične kulturne dediščine in kulturne krajine, ohranjanja premične in žive kulturne dediščine.

Za **ohranjanje poselitve in trajnostni razvoj** je pomembno, da se tudi v narodnem parku zagotovijo ustrezne bivalne, socialne in gospodarske razmere. Razvoj je pogojen s prepoznavanjem in izkoriščanjem primerjalnih prednosti narodnega parka, tako za bivanje, kakor za zaposlovanje lokalnih prebivalcev. V ospredju je trajnostna raba naravnih virov ter gorskim razmeram ustrezno urejene javne storitve in infrastruktura, ki bodo olajšale življenje in delo, hkrati pa prispevale k ohranitvi poseljenosti vsaj v današnjem obsegu. Za doseganje zelenega stanja so načrtovani ukrepi upravljavca ter različnih sektorjev in inštitucij, ki bodo prispevali k zagotavljanju ohranjanja kmetijstva in podeželja, razvoju zelenega turizma, podjetništva in spodbudam za zaposlovanje, boljši dostopnosti javnih služb, urejeni prometni, komunalni in telekomunikacijski infrastrukturi ter k trajnostni mobilnosti, prav tako pa h krepitvi razvojnega in prostorskega načrtovanja.

Na področju **obiskovanja in doživljanja**, ki bo skladno s cilji in nameni narodnega parka, je treba zagotoviti ustrezno urejeno in vzdrževano infrastrukturo in podporno okolje. Za uresničevanje zastavljenih ciljev se bosta nadgrajevali mreža informacijskih točk in parkovna infrastruktura, prednostno se bodo izvajale naloge upravljanja obiskovanja, okrepile pa se bodo tudi aktivnosti na področju informiranja, ozaveščanja in kakovostnega vodenja obiskovalcev.

Za učinkovito izvajanje vseh predhodno opisanih upravljaljskih področij upravljavec zagotavlja številne skupne **podporne aktivnosti**, od informiranja in ozaveščanja, sodelovanja s strokovnimi inštitucijami, izpolnjevanja mednarodnih obveznosti do izvajanja upravno administrativnih nalog in upravljanja nepremičnin.

Za uspešno delo upravljavca narodnega parka je izjemnega pomena **aktivno sodelovanje** z lokalnimi prebivalci ter lokalnimi, nacionalnimi in mednarodnimi organizacijami.

Z načrtom upravljanja so **podrobno opredeljeni varstveni režimi**. Z ZTNP-1 določeni splošni varstveni režim ter varstvena režima za prvo in drugo varstveno območje so glede na vrsto posameznih prepovedi, omejitev in izjem podrobneje **vsebinsko** opredeljeni. Kjer je bilo zaradi izvajanja varstvenega režima potrebno, so podane tudi konkretne **prostorske in časovne opredelitve** (v prilogi k načrtu upravljanja). Pri posegih, ravnanjih in dejavnostih, za katere je z ZTNP-1 prepisana pridobitev soglasja, so v podrobnih varstvenih režimih navedena strokovna izhodišča, ki se upoštevajo v upravnih postopkih upravljavca.

Za zagotavljanje trajnostnega razvoja so v načrtu upravljanja opredeljene **varstvene in razvojne usmeritve za dejavnosti** v narodnem parku in deloma v njegovem funkcionalnem zaledju. V obliki izhodišč in priporočil so podane splošne in posebne usmeritve za posamezne rabe in dejavnosti. Za ohranjanje in nadaljnji usklajen razvoj narodnega parka so podane usmeritve za ključne tradicionalne dejavnosti (sonaravno kmetijstvo in gozdarstvo ter trajnostno gospodarjenje z divjadjo in ribami), prav tako pa se tudi vse ostale v narodnem parku prisotne dejavnosti usmerja skladno s cilji varstva okolja in spodbujanja trajnostnega razvoja. V poglavju so podrobneje predstavljene tudi usmeritve za celostno ohranjanje

kulturne dediščine, izhodišča za usmerjanje obiska, usmeritve za sanacijo razvrednotenih območij ter ukrepi za varstvo pred naravnimi in drugimi nesrečami.

Za izvajanje načrta upravljanja v obdobju 2016 – 2025 bo javni zavod namenil 25.590.835 EUR, od tega je proračunskih sredstev javnega zavoda v višini 18.264.272 EUR, proračunskih programskih sredstev javnega v višini 4.800.000 EUR, sredstev mednarodnih projektov v višini 1.480.322 EUR, lastnih sredstev javnega zavoda v višini 1.046.241 EUR ter znanih sredstev drugih javnih virov 100.000 EUR.

Za doseganje optimalnih rezultatov so izjemnega pomena tudi sredstva, ki jih v območje narodnega parka usmerjajo druge javne institucije, ki bodo namenile 73.959.789 EUR, od tega je proračunskih sredstev v višini 72.207.164 EUR in programskih sredstev ali sredstev iz projektov v višini 1.752.625 EUR.

Pomembno je izpostaviti tudi **razmerje med načrtom upravljanja in drugimi programskimi akti**. Prostorski akti države in parkovnih lokalnih skupnosti morajo biti usklajeni z ZTNP-1 in načrtom upravljanja. Prav tako je treba vsebine načrta upravljanja obvezno upoštevati pri načrtovanju prostora, razvoju in ohranjanju poselitve, opravljanju dejavnosti ter urejanju, rabi in gospodarjenju z naravnimi dobrinami, ohranjanju krajinske identitete ter izvajanju gospodarskih in drugih javnih služb na območju narodnega parka. Tudi sektorji morajo v okviru svojih sektorskih politik, strategij in razvojnih programov načrtovati ukrepe in finančna sredstva za izvajanje razvojnih usmeritev iz načrta upravljanja. Poleg tega načrt upravljanja vključuje ukrepe iz drugih državnih strateških dokumentov in opredeljuje njihovo izvedbo (npr. operativni programi za upravljanje z območji Natura 2000). Na ta način upravljevec narodnega parka izvaja obveze evropske zakonodaje na tem področju.

Osrednjo vlogo ima pri upravljanju narodnega parka javni zavod, ki na podlagi tega načrta določa letne programe dela v skladu z vsebinskimi in finančnimi izhodišči. Za izvedbo posameznih delov načrta upravljanja so načrtuje izvedba **akcijskih načrtov**. Sestavni del programa izvajanja so tudi načini doseganja standardov kakovosti upravljanja, načrt delovanja in razvoja javne službe – vključno s kadrovskim načrtom, načrtom vzdrževanja in upravljanjem z državno lastnino v parku – ter finančni načrt za izvajanje načrta upravljanja.

Spremljanje izvajanja upravljalvskega načrta poteka s poročanjem pristojnemu ministrstvu, lokalnim skupnostim in vladi. ZTNP-1 na podlagi ugotovljenih spremenjenih razmer omogoča redno revizijo NU.

Glede na bistveno spremenjene gospodarske razmere je načrt upravljanja za prvo desetletno obdobje realno skromen. Poudarek je na nalogah javnega zavoda, za katere je zagotovljeno financiranje, večina preostalih nalog je odvisna od sredstev drugih proračunskih uporabnikov in projektov. Zaradi navedenega večje kadrovske širitve javnega zavoda ni predvidene – poudarek bo na doseganju učinkovitejšega dela z notranjim povezovanjem, kakor tudi prenosu določenih nalog na druge nosilce v prostoru (npr. turistične, razvojne aktivnosti). Stabilna kadrovska zasedba omogoča izvedbo nalog, predvidenih v ZTNP-1, morebitno krčenje pa bi to ogrozilo (npr. slabši nadzor, nezadostno izvajanje nalog javne službe).

Oblikovanje stališč do pripomb članov Sveta zavoda in sektorjev k predlogu NU TNP (december 2014)

V decembru 2014 pripravljeni predlog NU je bil predstavljen na seji Sveta zavoda, dne 28. 1. 2015. Skladno s sklepom, da se svetniki opredelijo do rešitev v predlogu NU, je bil določen rok 18. 2. 2015), da katerega lahko podajo pripombe. V različni obliki je bilo na predlog načrta upravljanja podanih 143 pisnih mnenj, stališč, pripomb in predlogov.

Vsebina pripomb se je navezovala na različna poglavja predloga načrta upravljanja, deloma pa tudi na vsebine, ki niso predmet NU (pripombe k ZTNP-1 in ZON). Tako so bile ponovno izpostavljene vsebine, ki v postopku priprave in sprejemanja ZTNP-1 niso bile vključene v besedilo sprejetega ZTNP-1. Prav tako so bile ponovno izpostavljene pripombe, ki so bile podane v mnenjih parkovnih lokalnih skupnosti k osnutku NU (avgust-september 2012) oziroma v času javne obravnave s predstavitvami dopolnjenega osnutka NU (november-december 2012).

Predlog NU je bil posredovan tudi ministrstvu z namenom, da se do 20. 2. 2015 opredelijo do vsebinske ustreznosti upravljavskih nalog, ki so v njihovi pristojnosti, in posredujejo njihovo finančno ovrednotenje.

Iz analize prejetih pripomb je bilo ugotovljeno, da se pripombe nanašajo na:

- systemske akte – predpise (ZTNP-1, ZON) in ne na vsebino NU,
- splošna razmerja (postopek priprave, sodelovanje oz. obveščanje javnosti, lastniška struktura in spoštovanje zasebne lastnine, razmerja med načrtom upravljanja in drugimi načrti in programi),
- omejitve zaradi ohranjanja narave in varstva kulturne dediščine, predpisane z ZTNP-1 (podrobnejša opredelitev varstvenih režimov),
- upravljavske cilje in naloge (vsebina, nosilci in sodelujoči),
- razvojne in varstvene usmeritve za dejavnosti,
- izvajanje in spremljanje načrta upravljanja (kadrovski in finančni načrt ter poročanje o izvajanju NU),
- priloge (kartografski prikazi k varstvenim režimom).

Na podlagi analize prejetih pripomb je bilo ugotovljeno, da se pripombe, ki se nanašajo na besedilo dopolnjenega predloga načrta upravljanja, zlasti opredeljujejo do upravljavskih ciljev in nalog (47 pripomb), podrobnejše opredelitve varstvenih režimov (37 pripomb) ter varstvenih in razvojnih usmeritev za dejavnosti (54 pripomb). Najbolj kritični pripombodajalci opozarjajo na potrebo po spremembi ZTNP-1 pred sprejemom uredbe o NU ter na nezadostna finančna sredstva, predvsem v povezavi z razvojnimi usmeritvami.

Do vsake posamezne pripombe je zavzeto tudi strokovno stališče glede upoštevanja oziroma neupoštevanja pripombe v dopolnjenemu predlogu načrta upravljanja. Javni zavod TNP je skupaj z MOP pripravil strokovna stališča, v katerih so soočeni različni interesi. V stališčih se je sledilo določbam krovnega predpisa – ZTNP-1 (doseganje zastavljenih ciljev narodnega parka v zvezi z ohranjanjem ugodnega stanja ogroženih rastlinskih in živalskih vrst ter habitatnih tipov, ki jih varujemo v okviru ekološkega omrežja območij Natura 2000; ohranjanje statusa narodnega parka po mednarodni kategorizaciji upravljavskih kategorij IUCN). Pripombe,

katerih upoštevanje bi lahko ogrozilo osnovne cilje narodnega parka in preseгло pravni status načrta upravljanja (npr. preseganje ali neskladnost z ZTNP-1), pri pripravi dopoljenega predloga načrta upravljanja niso bile upoštevane. V pripombah so bili izpostavljeni tudi predlogi in pripombe, ki se navezujejo na konkretno vsebinsko in prostorsko umestitev dejavnosti ali posega. V obsegu, ki ga dopuščajo varstveni režimi ZTNP-1 in raven podrobnosti obravnave v načrtu upravljanja kot programskemu aktu, se je dokument dopolnil z ustrežnejšo podrobnejšo določitvijo varstvenega režima.

Strokovna stališča do konkretnih pripomb in pobud so opredeljena v samostojni prilogi. Pripombe in pobude so razvrščene po datumu oddaje pripombe, mnenja, stališča ali predloga posameznika ali inštitucije. Iz priloge je razvidna vsebina pripombe, način upoštevanja pripombe, stališča oziroma pojasnila pripravljavca načrta upravljanja ter navedba poglavja predloga načrta upravljanja, na katerega se pripomba nanaša.

Od 143 pripomb, vprašanj, mnenj, predlogov je bilo:

- 32 upoštevanih (22,4 %)
- 25 delno upoštevanih (17,5 %)
- 13 ni upoštevanih (9,1 %)
- 15 jih ni predmet NU (10,5 %)
- 58 odgovorov (pripombe so bile napisane v obliki vprašanja) (40,5 %).

Na podlagi zavzetih stališč do pripomb, mnenj in predlogov svetnikov (vključno s stališči in pripombami lokalnih skupnosti ter strokovne in zainteresirane javnosti) je bil predlog načrta upravljanja dopoljen tako, da se po eni strani ohranja strokovna celovitost načrta upravljanja z vidika doseganja ciljev in namena narodnega parka, po drugi strani pa sprejemljivost predlaganih rešitev za lokalne skupnosti in druge deležnike v narodnem parku.

Sodelovanje s sektorji v postopku priprave NU

V dosedanjem procesu priprave načrta upravljanja TNP 2016 - 2025, ki poteka od februarja 2011 se je sektorje vključevalo v različnih fazah postopka. S sklepom o začetku priprave načrta upravljanja TNP ministra za okolje in prostor z dne 16. 2. 2011 so bile določene organizacije (tudi ministrstva in javni zavodi), ki so dolžne sodelovati v postopku priprave NU. Dne 9. 3. 2011 je bil posredovan poziv sodelujočim v postopku priprave načrta upravljanja za posredovanje strokovnih podlag, izhodišč in usmeritev. V obdobju od 20. 3. 2011 do 31. 5. 2011 je z namenom čim boljšega sodelovanja pri pripravi načrta upravljanja potekala anketna raziskava z analizo deležnikov. Dne 12. 4. 2011 je v Tolminu potekal prvi forum zainteresirane javnosti, na katerem so bili predstavljeni nameni in cilji, postopek priprave, možnosti sodelovanja zainteresirane javnosti, razprava in predstavitev stališč o varstvu in trajnostnem razvoju v parku. Dne 12. 5. 2011 je na Bledu organizirana sektorska delavnica za pripravo vizije in analize SWOT v procesu priprave načrta upravljanja. Sektorski delavnici so sledile še štiri v parkovnih lokalnih skupnostih. V drugi polovici I. 2011 je ob operativnem sodelovanju s predstavniki različnih institucij potekalo delo z inventarizacijo in analitičnimi izhodišči, oceno stanja, oblikovanje vizije ter upravljavskih ciljev in ukrepov. Preliminarna sektorska delavnica s predstavitvijo in obravnavo upravljavskih ciljev je bila dne 26. 10. 2011 na Bledu. Po opravljenih štirih delavnicah v parkovnih lokalnih skupnostih je bilo gradivo z upravljavskimi cilji in nalogami ter nosilci aktivnosti dopolnjeno ter dne 9. 1. 2012 posredovano sektorjem z namenom pridobitve stališč oz. potrebnih usklajevalnih sestankih. Le-ti so potekali v februarju in marcu 2012.

Pripravljeni osnutek NU je bil dne 27. 8. 2012 po obravnavi na Svetu JZ TNP posredovan tudi ministrstvu in razvojnim agencijam z namenom pridobitve stališč in vključevanja vsebin NU v sektorske politike, strategije in programe. Dopolnjen osnutek NU je bil novembra in decembra 2012 dan v javno obravnavo (s predstavitevami v parkovnih lokalnih skupnostih), prav tako pa je bil 16. 11. 2012 predstavljen na drugem forumu zainteresirane javnosti v Bohinjski Bistrici. Po oblikovanju stališč k pripombam iz javne obravnave se je pripravljala predlog NU, ki je bil večkrat dopolnjen. Z namenom ustrezne opredelitve razvojnih usmeritev v zavarovanem območju so bila v maju 2013 pripravljena izhodišča za izvajanje (skladno z določili 10. člena ZTNP-1), dne 7. 6. 2013 v Ljubljani pa sta bila predlog NU in gradivo z izhodišči predstavljena sektorjem, razvojnim agencijam, parkovnim lokalnim skupnostim. V juliju 2013 sta bili organizirani delavnici za področji razvoja podeželja (11. 7. 2013) in javne infrastrukture (9. 7. 2013).

V nadaljnjem obdobju se je predlog vsebinsko dopolnjeval in usklajeval na operativni ravni – opravljeni so bili sestanki z institucijami (npr. s predstavniki ministrstev MDDSZ, MŠI, MZ glede podpore nadstandardnemu razvoju družbenih dejavnosti – socialnega varstva, zdravstva in šolstva; z MKGP in ZGS glede gospodarjenja z gozdovi; z MK in ZVKDS glede vsebin varstva kulturne dediščine, z MOP glede prostorskega načrtovanja, z ARSO glede področja upravljanja voda, z MZI in DRSI glede cestne infrastrukture ...).

Vključevanje javnosti

Javni zavod Triglavski narodni park (JZ TNP) je v postopku priprave načrta upravljanja (NU) posvetil veliko pozornosti vključevanju javnosti. Pripravljen je bil komunikacijski načrt, na podlagi katerega se je izvajalo vključevanje strokovne in zainteresirane javnosti v postopek priprave NU.

Vabila za foruma zainteresirane javnosti, delavnice v lokalnih skupnostih (SWOT analiza, predstavitev upravljaljskih ciljev), povabilo k sodelovanju pri pripravi NU na spletnih straneh (vzpostavitev spletne podstrani na www.tnp.si z naslovom *Sodelujte pri pripravi NU*; anketni vprašalniki za analizo deležnikov v TNP) so bila javno objavljena.

V začetku priprave NU in pred javno obravnavo sta bili sklicani tiskovni konferenci, v medijih (na ravni države in lokalni ravni) je bilo več sporočil, s katerimi je bila javnost povabljen k sodelovanju. Obveščanje, vključno z naznanilom z datumi javnih predstavitev, je potekalo na krajevno običajen način (objave na oglasnih deskah v krajevnih skupnostih oziroma vaseh, radijska obvestila). Večina delavnic je bila tudi dobro obiskana, krajanje so aktivno sodelovali s pripombami, komentarji in predlogi.

Skladno s potrebami in interesi so bili opravljeni tudi sestanki in predstavitve (npr. za krajane Zgornje Radovne, Planinske zveze Slovenije in lastnike zemljišč, študente različnih fakultet ...);

V času po januarski predstavitvi predloga NU (december 2014) na seji sveta zavoda je bil dokument v februarju 2015 predstavljen tudi na okroglih mizah v Občini Bovec in Občini Kranjska Gora, na seji občinskega sveta Občine Bohinj ter na seji KS Stara Fužina.

Dopolnjeni predlog NU (september 2015) je bil pred obravnavo na seji sveta zavoda 6. 10. 2015 predstavljen svetnikom in županom parkovnih lokalnih skupnosti.

Načrt upravljanja

Triglavskega narodnega parka 2016–2025

PRILOGA

INTERNO GRADIVO

september 2015

PRILOGA

NAČRT UPRAVLJANJA TRIGLAVSKEGA NARODNEGA PARKA 2016 – 2025

I. UVOD

1 Osebna izkaznica Triglavskega narodnega parka

Pravna podlaga za ustanovitev in upravljanje narodnega parka	Zakon o Triglavskem narodnem parku (Uradni list RS, št. 52/10, 46/14), Zakon o ohranjanju narave (Uradni list RS, št. 96/04-uradno prečiščeno besedilo, 61/06-ZDru-1, 32/08-odl. US, 8/10-ZSKZ-B, 46/14), Sklep o ustanovitvi Javnega zavoda Triglavski narodni park (Uradni list RS, št. 60/11, 10/14)
Nacionalna kategorija zavarovanja	narodni park
IUCN kategorija zavarovanja	II. kategorija (narodni park) / V. kategorija (zavarovana krajina)
Mednarodni status	NATURA 2000, Biosferno območje Julijske Alpe (UNESCO - MAB), Diploma Sveta Evrope, Alparc – mreža zavarovanih območij v Alpah, Čezmejna ekološka regija Julijske Alpe in Čezmejna pilotna regija za ekološko povezanost v okviru Alpske konvencije (skupaj z Naravnim parkom Julijsko predgorje v Reziji)
Velikost narodnega parka in varstvenih območij	Skupna površina zavarovanega območja: 83.982 ha - prvo varstveno območje: 31.488 ha (37,5 %) - drugo varstveno območje: 32.412 ha (38,6 %) - tretje varstveno območje: 20.082 ha (23,9 %)
Število varstvenih in ožjih zavarovanih območij	46 ožjih zavarovanih območij, 43 naravnih spomenikov, 3 naravni rezervati, 1071 naravnih vrednot (od tega 743 jam)
Število zavarovanj kulturne dediščine v narodnem parku	3 kulturni spomeniki državnega pomena, 42 kulturnih spomenikov lokalnega pomena, 364 registriranih enot nepremične kulturne dediščine, 5 javno dostopnih muzejskih zbirk, 2 registrirani enoti žive dediščine
Število naselij v narodnem parku	33 (21 v celoti, 12 deloma)
Število prebivalcev v narodnem parku	2.420 (stanje januarja 2014)
Parkovne lokalne skupnosti	Bled, Bohinj, Gorje, Jesenice, Kranjska Gora, Bovec, Kobarid in Tolmin
Obdobje veljavnosti načrta upravljanja	deset let
Ime upravljavca	Javni zavod Triglavski narodni park
Naslov	Triglavski narodni park, Ljubljanska cesta 27, 4260 Bled
Telefon in fax	tel:+386 (0)4 5780 200 / fax: +386 (0)4 5780 201
E-mail	triglavski-narodni-park@tnp.gov.si
Spletna stran	www.tnp.si

2 Vizija Triglavskega narodnega parka

Triglavski narodni park (v nadaljnjem besedilu: narodni park) je kot edinstveno zavarovano območje v alpskem svetu prednostno namenjeno ohranjanju ekosistemov in naravnih procesov, naravnih vrednot, pestrosti habitatnih tipov, živalskih in rastlinskih vrst ter krajin. V naseljenih delih narodnega parka je poudarek na ohranjanju kulturne dediščine in kakovosti kulturne krajine, ki je rezultat dolgoletnega sožitja domačinov in narave. Lokalnim prebivalcem se ob podpori ustreznih vladnih resorjev zagotavljajo ekonomski in družbeni pogoji za trajnostni razvoj dejavnosti, ki omogočajo in podpirajo ohranjanje poselitve, značilne identitete in tradicionalno rabo naravnih dobrin.

Ohranjanje narave in kulturne dediščine, trajnostni razvoj in komunikacija s širšo javnostjo so izzivi in naloge Javnega zavoda Triglavski narodni park, ki lokalnim prebivalcem in obiskovalcem z aktivnim sodelovanjem približuje pomen varstva narave in kulturne dediščine ter trajnostnega razvoja v Alpah. Narodni park je vzoren primer uspešnega usklajevanja različnih interesov, usmerjenih k istemu cilju – ohranjeni naravi, krajini in kulturni dediščini.

Vrednote narodnega parka so motiv in privlačen cilj za obiskovalce, ki spoštujejo izjemnost narave in kulturne dediščine ter mir in tišino. Obiskovalci so z različnimi oblikami trajnostne mobilnosti in urejeno parkovno infrastrukturo usmerjeni v manj ranljive predele narodnega parka, kjer se jim nudi možnosti za doživljanje narave in sprostitvev.

3 Pravna podlaga za zavarovanje in upravljanje

Temeljni predpisi, ki v Republiki Sloveniji urejajo zavarovanje in upravljanje narodnega parka, so:

- Zakon o ohranjanju narave (Uradni list RS, št. 96/04 – uradno prečiščeno besedilo, 61/06 – ZDru-1 in 8/10-ZSKZ-B, 46/14, v nadaljnjem besedilu: ZON).
- Zakon o Triglavskem narodnem parku (Uradni list RS, št. 52/10, 46/14, v nadaljnjem besedilu: ZTNP-1).
- Sklep o ustanovitvi Javnega zavoda Triglavski narodni park (Uradni list RS, št. 60/11, 10/14 v nadaljnjem besedilu: sklep), s katerim se je uredilo njegov status, razmerja med ustanoviteljem in javnim zavodom Triglavski narodni park (v nadaljnjem besedilu: javni zavod) ter temeljna vprašanja o organizaciji, delovanju in financiranju javnega zavoda.

4 Temeljno o načrtu upravljanja

49. člen ZTNP-1 določa, da se upravljanje narodnega parka izvaja na podlagi desetletnega načrta upravljanja Triglavskega narodnega parka (v nadaljnjem besedilu: načrt upravljanja). Načrt upravljanja vključuje vsebine, ki jih določa ZTNP-1 predvsem v 50. členu. Prehodna določba 72. člena ZTNP-1 določa, da ima prvi načrt upravljanja poudarjeno izhodiščno naravnost in ureja prehodno obdobje, potrebno za uveljavitev režimov in vsebin, določenih s tem zakonom.

Načrt upravljanja je razdeljen v sedem vsebinskih sklopov:

- **Uvod:** predstavitev narodnega parka, vizija, pravna izhodišča za zavarovanje in upravljanje, namen in struktura načrta upravljanja.

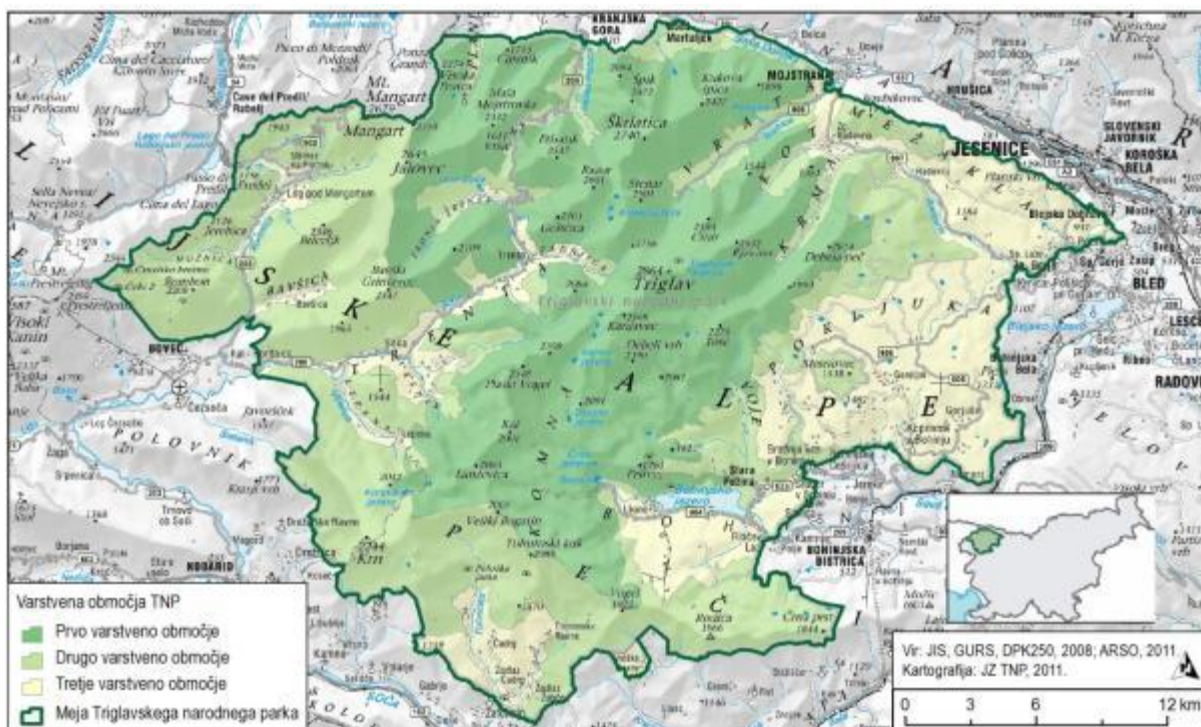
- **Izhodišča za načrt upravljanja:**
  - **Splošni opis narodnega parka:** povzetki opisov žive in nežive narave ter kulturne dediščine v narodnem parku, povzetki opisov stanja dejavnosti v narodnem parku.
  - **Analitična izhodišča za načrt upravljanja:** analiza SWOT, analiza pritiskov in groženj – dejavnosti in ravnanja, ki ogrožajo doseganje ciljev varstva narave in kulturne dediščine, analiza pričakovanih navzkrižij in sožitij med razvojnimi težnjami in varstvenimi cilji.
- **Upravljanje narodnega parka:** upravljavski cilji in naloge za obdobje 2016–2025, ki so urejeni v sklope petih upravljavskih področij: A. Ohranjanje narave, B. Ohranjanje kulturne dediščine, C. Ohranjanje poseljenosti in trajnostni razvoj, D. Obiskovanje in doživljanje, E. Upravno administrativne naloge.
- **Varstveni režimi:** podrobna vsebinska, prostorska in časovna opredelitev varstvenih režimov, merila za izdajo soglasij in mnenj javnega zavoda.
- **Varstvene in razvojne usmeritve:** usmeritve za razvoj in izvajanje dejavnosti v narodnem parku, usmeritve za celostno ohranjanje kulturne dediščine, usmeritve za sanacijo razvrednotenih območij in izhodišča za usmerjanje obiska, s katerimi se zagotavlja doseganje ciljev ustanovitve narodnega parka.
- **Program izvajanja načrta upravljanja:** kadrovski načrt za izvajanje načrta upravljanja, finančni načrt ter načrt doseganja mednarodnih standardov upravljanja.
- **Spremljanje izvajanja načrta upravljanja:** časovni načrt in oblika poročanja o izvajanju načrta upravljanja.

5 Splošni opis narodnega parka

5.1 Geografska lega, meje in velikost narodnega parka

Narodni park obsega 83.982 ha in leži v skrajnem severozahodnem delu Slovenije na meji z Italijo. Pokriva skoraj celotno območje slovenskih Julijskih Alp in je največje zavarovano območje v državi.

V skladu s 6. členom ZTNP-1 je narodni park razdeljen glede na namen v tri varstvena območja: prvo (37,5 % površine narodnega parka), drugo (38,6 %) in tretje (23,9 %) varstveno območje. Varstveni režimi za posamezno varstveno območje so predpisani v 13., 15. in 16. členu ZTNP-1.

Slika 1: Lega ter meje narodnega parka in varstvenih območij.

5.2 Upravni status in lastništvo zemljišč

Največji delež površine narodnega parka je v občinah Bovec in Bohinj. Pomembna deleža površine pokrivata še občini Kranjska Gora in Gorje. Občine Tolmin, Kobarid, Bled in Jesenice pa pokrivajo manjše dele narodnega parka. Narodni park administrativno sodi v upravne enote Jesenice, Radovljica in Tolmin.

Lastniška struktura zemljišč v narodnem parku: 22 % v lasti Republike Slovenije (od tega 1,03 % v upravljanju javnega zavoda), 24 % v lasti občin, 54 % v zasebni lasti, 0,18 % v lasti javnega zavoda.

6 Pomen narodnega parka

Narodni park ima ime po Triglavu, najvišji slovenski gori in narodnem simbolu.

Dolina Triglavskih jezer je bila prvič zavarovana z zakupno pogodbo leta 1924 (Alpski varstveni park), od leta 1981 pa je površina narodnega parka razširjena na večji del Julijskih Alp. V narodnem parku sta celovito zajeta edinstvena narava in kulturna dediščina tega slovenskega prostora. Največje vrednote narodnega parka so število, pestrost in edinstvenost naravnih pojavov, pestrost vrst, habitatnih tipov in krajin, bogata snovna in nesnovna kulturna dediščina.

Narodni park ima velik mednarodni pomen in ustreza kategoriji II/V Svetovne zveze za varstvo narave (International Union for Conservation of Nature, v nadaljnjem besedilu: IUCN). Leta 2003 je bil narodni park s sklepom urada Organizacije Združenih narodov za izobraževanje, znanost in kulturo (United Nations Educational, Scientific and Cultural Organisation - v nadaljnjem besedilu: UNESCO) vključen v mednarodno mrežo biosfernih območij "Človek in Biosfera" (Man and Biosphere programme, v nadaljnjem besedilu: MAB) kot Biosferno območje Julijske Alpe. Poleg območja narodnega parka obsega prehodno ali vplivno območje širšega dela Julijskih Alp.

Območje narodnega parka je v skladu z Direktivo Sveta 92/43/EGS z dne 21. maja 1992 o ohranjanju naravnih habitatov ter prosto živečih živalskih in rastlinskih vrst (UL L št. 206 z dne 22. 7. 1992, str. 7), zadnjič spremenjena z Direktivo Sveta 2013/17/EU z dne 13. maja 2013 o prilagoditvi nekaterih direktiv na področju okolja zaradi pristopa Republike Hrvaške (UL L št. 158 z dne 10. 6. 2013, str. 193), (v nadaljnjem besedilu: direktiva o habitatih) in Direktivo 209/147/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 30. novembra 2009 o ohranjanju prosto živečih ptic (UL L št. 20 z dne 26. 1. 2010, str. 7), zadnjič spremenjena z Direktivo Sveta 2013/17/EU z dne 13. maja 2013 o prilagoditvi nekaterih direktiv na področju okolja zaradi pristopa Republike Hrvaške (UL L št. 158 z dne 10. 6. 2013, str. 193), (v nadaljnjem besedilu: direktiva o pticah) skoraj v celoti posebno območje varstva in posebno ohranitveno območje evropskega ekološkega omrežja Natura 2000.

Javni zavod je od leta 1986 član Federacije Europarc, evropske zveze zavarovanih območij. Leta 1995 je bil soustanovitelj Mreže zavarovanih območij v Alpah – Alparc. V letih 1988 do 1996 je vzpostavil številna mednarodna partnerstva (pogodbe ali listine) s parki v tujini, npr. z Naravnim parkom Hochtaunus (Nemčija), Narodnim parkom Snowdonia (Wales), tripartitni sporazum: Triglavski narodni park, Visoke Ture/Hohe Tauern (Avstrija) in Les Ecrins (Francija).

Narodnemu parku je bila leta 2004 podeljena Diploma Sveta Evrope, priznanje Sveta Evrope za zgledno upravljana zavarovana območja evropskega pomena, ki je bila leta 2009 ob novih pogojih in priporočilih podaljšana za deset let.

Septembra 2009 sta Triglavski narodni park in Naravni park Julijsko predgorje v dolini Režije v Italiji za obdobje desetih let prejela certifikat Federacije Europarc za čezmejno sodelovanje med zavarovanimi območji. Oba parka sta ob nagradi prejela tudi obrazložitev s priporočili, katerih izpolnjevanje je okvir za nadaljnje delo in razvoj sodelovanja. Parkoma je bil na 13. konferenci Alpske konvencije novembra 2014 podeljen certifikat za čezmejno pilotno regijo za ekološko povezanost.

Triglavski narodni park je leta 2006 za Pocarjevo domačijo prejel diplomu Europa Nostra v okviru nagrade EU za kulturno dediščino v kategoriji arhitekturna dediščina.

II. IZHODIŠČA ZA NAČRT UPRAVLJANJA

7 Okoljski podatki o narodnem parku z oceno stanja

7.1 Neživa narava

V narodnem parku prevladuje alpsko **podnebje** z mrzlimi zimami in kratkimi poletji. Doline na južni oziroma jugozahodni strani, ki so odprte proti severnemu Sredozemlju, imajo blažje podnebne značilnosti od dolin na severovzhodu, na katere vpliva ostrejša celinsko podnebje. Podobno kot v večjem delu sveta meritve v Sloveniji kažejo, da se podnebje ogreva. Hkrati s tem pa se spreminjajo druge podnebne spremenljivke (padavine, snežna odeja), ki pomembno vplivajo na vodni režim ter s tem na biotsko raznovrstnost in številne človekove dejavnosti.

Površinske vode je zaradi apnenčeve podlage, kljub izdatnim padavinam (nad 3000 mm v zahodnem delu narodnega parka) razmeroma malo. Karbonatne kamnine Julijskih Alp so pomembni, obsežni in izdatni vodonosniki. V visokogorju so v ledeniških kotanjah ostala manjša ledeniška jezera (skupina treh Kriških jezer na Kriških podih, Krnsko in Dupeljsko jezero ter Jezero v Lužnici, Jezero na Planini pri Jezeru, jezera v Dolini Triglavskih jezer). Bohinjsko jezero je največje stalno jezero v Sloveniji, ki ga

potencialno ogrožajo neurejene razmere na naravnih kopališčih v času sezonskih konic. Večina potokov in rek v območju narodnega parka ima hudourniški značaj. V zgornjem toku in tam, kjer so premeščali večje padce ali pa so naleteli na pregrade, so vodotoki z urezovanjem ustvarili soteske, korita in grape. V spodnjem toku so vode odložile material, nastale so rečne terase ter obsežni prodnati nanosi. Skoraj vsi vodotoki območja narodnega parka v njem tudi izvirajo in predstavljajo povirne dele večjih rek (pritoki Save in Soče), značilni so izdatni kraški izviri. Prek osrednjega dela Julijskih Alp poteka razvodnica med Jadranskim in Črnim morjem. Alpe in s tem tudi območje narodnega parka se zaradi globalnega segrevanja ozračja soočajo z izzivom spremenjenih lastnosti vodnih virov in obstaja nevarnost, da se bo alpski hidrološki sistem izrazito spremenil. Dosedanje analize trenda površinskega odtoka vode na posameznih merilnih mestih iz obrobne območja narodnega parka že kažejo na te spremembe. V tem smislu je območje narodnega parka lahko pomemben nacionalni referenčni vodnobilančni prostor za ugotavljanje učinka podnebnih sprememb v naravnih procesih hidrološkega cikla, ki dolgoročno lahko vplivajo tudi na biotsko raznovrstnost ter ogroženost zaradi naravnih nesreč v narodnem parku in širšem prostoru.

Geološki razvoj območja narodnega parka je trajal več kot 200 milijonov let. Najbolj značilni kamnini sta apnenec in dolomit, v manjši meri so zastopani tudi peščenjaki, laporovci, lapornati apnenci, fliš ter vulkanske kamnine in njihovi tufi. Nagubana, narivna in prelomna **tektonska zgradba** je glavni razlog za nastajanje potresov in posledično številnih sekundarnih procesov, kot so podori, drobirski tokovi in plazovi.

Površje oblikujejo strmi, priostreni vrhovi, visokogorski grebeni, položnejša pobočja, ki se prevesijo v strme, prepadne stene, visoke kraške planote, široke ledeniško preoblikovane doline, soteske, redke rečne in ledeniške terase in obsežna melišča. Gorski svet je izpostavljen erozijskim procesom. Delovanje ledenikov in tekočih voda je ustvarilo ledeniško-rečne doline (Krma, Kot, Vrata, Planica, Spodnja in Zgornja Bohinjska dolina, Trenta, dolina Koritnica, Bavšica). Posledica topnosti apnenca v stiku s padavinsko vodo in snegom je nastanek **visokogorskega krasa**. Najpogostejše kraške oblike so: žlebiči, škraplje, kotliči, lašte, konte, kraške planote. Rastapljanje apnenca ni le površinsko, območje narodnega parka je svetovno znano tudi po globokih podzemnih brezni in jamah. Znanih je več kot 700 kraških jam, med njimi so tudi najgloblja znana slovenska brezna (Čehi 2 –1502 m). Višinski razpon v narodnem parku je od 180 m (Tolminska korita) do 2864 m.

Prevladujejo **zdrružbe tal** z rendzino. Po zastopanosti sledi litosol (kamnišče), ki je gorskem delu najbolj zastopan talni tip. Distrična rjava tla prekrivajo območja, nastala na glinastih skrilavcih, nekarbonatnem flišu, piroklastičnih kamninah ter mešanih karbonatnih in nekarbonatnih kamninah. V manjšem obsegu se pojavljajo evtrična rjava tla na flišu in laporju, moreni ter drugih bazičnih kamninah.

7.2 Živa narava

Na obravnavanem območju živi vsaj 6.700 **prostoživečih vrst**, med njimi skoraj 2.700 živalskih in 3.100 rastlinskih vrst, od katerih so nekatere redke, ogrožene in endemične. Ohranjeni so ekosistemi, značilni za alpske Alpe.

Več kot polovico narodnega parka prekriva **gozd**, prevladuje združba alpskega bukovega gozda s trillistno vetrnico, bukvi sta redno primešana smreka in v višjih legah tudi macesen. Smreka je v narodnem parku pogosta drevesna vrsta in zaradi preteklega načina gospodarjenja v osrednjem in

severnem delu narodnega parka celo prevladujoča. Na južnih legah se pojavljajo tudi toploljubni gozdovi črnega gabra in malega jesena.

Naravne **negozdne rastlinske združbe** uspevajo predvsem nad zgornjo gozdno mejo ali pa so omejene na melišča in prodišča. Z vidika biotske raznovrstnosti so v pasu strnjenih gozdov pomembna tudi travišča, ki jih je v preteklosti ustvaril človek. Izjemnost so šotna barja, na katerih zaradi posebnih razmer uspevajo številne redke rastline (npr. barjanski bletec (*Lycopodiella inundata*), navadna rožmarinka (*Andromeda polifolia*), mala mešinka (*Utricularia minor*)). V splošnem so šotna barja dobro ohranjena in izključena iz rabe, občasno jih ogrožata obiskovanje najbolj ranljivih predelov in upravljanje odsekov javnih cest na vplivnih območjih.

V narodnem parku je 36 varstveno pomembnih **habitatnih tipov**, med katerimi je tudi 28 kvalifikacijskih habitatnih tipov območij Natura 2000 (priloga 1.1) in 46 kvalifikacijskih vrst (priloga 1.2). Površinsko so med drugim najbolj zastopani ruševje zunanjih severnih in jugovzhodnih Alp, alpski bukovi gozdi s trilistno vetrnico, alpska in subalpska travišča na karbonatni podlagi, apnena alpska melišča z drobnim gruščem ter apnenčaste ali dolomitne stene z vegetacijo skalnih razpok v Alpah, submediteranskem in zahodnodinarskem območju. Med redkeje zabeležene, vendar varstveno zelo pomembne habitatne tipe pa sodijo pionirske združbe prodišč gorskih rek in potokov, visoka steblikovja prodišč sredogorskih rek in potokov, visoka grmišča prodišč sredogorskih rek in potokov, srednjeevropska suha in polsuha travišča s prevladujočo pokončno stoklaso, vrstno bogata travišča s prevladujočim navadnim volkom, nižinski ekstenzivni travniki in bazična nizka barja.

Vrstno izredno pester rastlinski svet med drugim vključuje v Sloveniji **redke in ogrožene vrste** (npr. spomladanski kosmatinec (*Pulsatilla vernalis*), Kochov svišč (*Gentiana acaulis*), enostavna mladomesičina (*Botrychium simplex*), alpska možina (*Eryngium alpinum*)) ter endemične vrste (npr. Zoisova zvončica (*Campanula zoysii*), ozkolistna preobjeda (*Aconitum angustifolium*), kratkodlakava popkoresa (*Moehringia villosa*)). Za semenke, praprotnice, listnate mahove in epifitske lišaje so podatki o prisotnosti in razširjenosti razmeroma dobri, preostale skupine (npr. epilitske in terestrične lišaje, glive in jetrenjake) je treba še podrobneje preučiti. Nekatere vrste (npr. jesenski goban (*Boletus edulis*), borovnice (*Vaccinium myrtillus*), navadna arnika (*Arnica montana*)) so v narodnem parku zanimive za nabiranje.

Na nekaterih delih, predvsem na brežinah vodotokov in jezer, imajo velik vpliv invazivne tujerodne rastline, ki z gostimi sestoji izpodrivajo domorodno rastlinstvo. Ob vodotokih so najbolj razširjene invazivne tujerodne rastline: japonski dresnik (*Fallopia japonica*), žlezava nedotika (*Impatiens glandulifera*), peterolistna vinika (*Parthenocissus quinquefolia*) ter orjaška (*Solidago gigantea*) in kanadska zlata rozga (*Solidago canadensis*).

Predvsem pri nekaterih nevretenčarskih skupinah (npr. hrošči, enodnevnice, vrbnice) je veliko število endemitov (npr. skalnice (*Rhithrogena* spp.), Lorkovičev rjavček (*Erebia calcaria*)). Nekatere živalske vrste (npr. triglavski pediček (*Psodos spitzi*)) imajo v narodnem parku klasično nahajališče.

Zoogeografsko je narodni park območje bioma iglastih gozdov borealnega tipa z značilnimi predstavniki, kot so na primer planinski pupek (*Mesotriton alpestris*), planinski zajec (*Lepus timidus*), gams (*Rupicapra rupicapra*), ruševca (*Tetrao tetrix*) in divji petelin (*Tetrao urogallus*), ter bioma visokogorskih kamenišč, pašnikov, melišč in snežišč, ki ga naseljujejo alpski kozorog (*Capra ibex*), alpski svizec (*Marmota marmota*), belka (*Lagopus muta helvetica*) in planinska kavka (*Pyrrhocorax*

graculus). V skalnih stenah gnezdiijo planinski orel (*Aquila chrysaetos*), sokol selec (*Falco peregrinus*) in postovka (*Falco tinnunculus*). Narodni park je zaradi vrst ptičev, ki pripadajo visokogorskemu biomu, med drugim v skupini mednarodno pomembnih območij za ptice (Important Bird Areas - IBA). Na stanje vrst negativno vplivajo rekreativne dejavnosti zaradi vznemirjanja živali na območjih gnezdišč in zimskih zatočišč npr. belke in gamsa.

Med velikimi zvermi se ris (*Lynx lynx*) in volk (*Canis lupus*) le občasno zadržujeta na območju narodnega parka, redno se pojavlja rjavi medved (*Ursus arctos*). Zaradi naraščajočega turističnega obiska in različnih oblik rekreacij so srečanja z njim vse pogostejša, rjavi medved pa je občasno tudi povzročitelj škode na premoženju (pašna živina, čebelnjaki). V prejšnjem stoletju so bile namerno naseljene nekatere tujerodne vrste sesalcev in rib, ki vplivajo na krajino in ekosisteme (npr. muflon (*Ovis orientalis musimon*), šarenka (*Oncorhynchus mykiss*)). Velik vpliv na biotsko raznovrstnost imajo tudi ribe (npr. pisanec (*Phoxinus phoxinus*), jezerska zlatovčica (*Salvelinus umbla*)), ki so bile namerno vnesene v izolirana gorska jezera. Tako je po naselitvi rib v Jezero na Planini pri jezeru izginila endemična oblika planinskega pupka *Mesotriton alpestris forma lacustris*.

Populacijske raziskave vretenčarjev so bile v preteklem obdobju usmerjene zlasti v proučevanje lovnih in ribolovnih vrst (npr. gams (*Rupicapra rupicapra*), potočna postrv (*Salmo trutta m. fario*) ter le posameznih varstveno pomembnih vrst (npr. divji petelin (*Tetrao urogallus*), med nevretenčarji pa so dobro raziskane skupine, tradicionalno zanimive za raziskovalce (npr. metulji).

Med živalskimi in rastlinskimi vrstami, ki jih je treba podrobneje proučiti, so tudi kvalifikacijske vrste Natura 2000 (npr. *Dicranum viride*, *Drepanocladus vernicosus*, *Cottus gobio*, *Gladiolus palustris*) ter jamska favna.

7.3 Območja ohranjanja narave v narodnem parku

V narodnem parku je 46 **ožjih zavarovanih območij**. Od teh je 43 naravnih spomenikov. Tri območja imajo status naravnih rezervatov in hkrati gozdnih rezervatov. Naravni spomeniki vključujejo različne zvrsti naravnih vrednot, prevladujejo pa hidrološke, drevesne, geološke in geomorfološke. Nekateri so urejeni tudi za obiskovanje ter opremljeni s potrebno infrastrukturo. Od 46 ožjih zavarovanih območij je stanje desetih spremenjeno. Pregled in ocena stanja ožjih zavarovanih območij je v prilogi 2 tega načrta upravljanja.

V narodnem parku je 1071 **naravnih vrednot**, od tega 743 jam. Vse razen štirih so državnega pomena. 30 naravnih vrednot je spremenjenih, od teh so štiri zelo spremenjene, pet pa jih je zaradi naravnih procesov uničenih. Pregled in ocena stanja naravnih vrednot sta v prilogi 3 tega načrta upravljanja.

Na območju narodnega parka so tri **posebna ohranitvena območja** (v nadaljnjem besedilu: POO): Julijske Alpe, Pokljuška barja in Radovna most v Sr. Radovni – jez HE Vintgar. POO Bohinjska Bistrica v narodni park sega z neznatnim delom, zato ni predmet tega načrta upravljanja. Največje območje, POO Julijske Alpe, obsega štiri petine površine narodnega parka, to je visokogorske grebene in globoko zarezane ledeniške doline, pa tudi ledeniška jezera, slapove, soteske, korita in visokogorski kras. Značilni visokogorski habitatni tipi in različnih tipi travnišč POO Julijske Alpe so odlično ohranjeni. Med kvalifikacijskimi vrstami Natura 2000 so posebej pomembne tiste, katerih večji del evropske razširjenosti je na območju narodnega parka (Lorkovičev rjavček (*Erebia calcaria*), kratkodlakava

popkoresa (*Moehringia villosa*) in Zoisova zvončica (*Campanula zoysii*). Vitalna območja šotnih barij so vključena v območje POO Poključka barja, ki je glede ohranjenosti razdeljeno na zahodni, vzhodni in osrednji del. V slednjem so posledice človekove dejavnosti največje, manjše barje je urejeno za obiskovanje in namenjeno izobraževanju. Območje POO Radovna most v Sr. Radovni – jez HE Vintgar s kapljem (*Cottus gobio*) kot edino kvalifikacijsko vrsto vključuje le vodotok reke s pripadajočo obrežno vegetacijo.

Območje narodnega parka je skoraj v celoti opredeljeno kot **posebno območje varstva** (v nadaljnjem besedilu: POV) Julijci. Območje POV Julijci ima še posebej velik naravovarstveni pomen za belko (*Lagopus muta helvetica*), ruševca (*Tetrao tetrix tetrix*) in kotorno (*Alectoris graeca*), saj tu živi več kot polovica slovenskih populacij. Je tudi najpomembnejše območje v državi za planinskega orla (*Aquila chrysaetos*), malega muharja (*Ficedula parva*) in koconogega čuka (*Aegolius funereus*) ter drugo najpomembnejše za divjega petelina (*Tetrao urogallus*) (Priloga 1.2).

Tabela 1: Seznam posebnih varstvenih območij (območij Natura 2000) v narodnem parku.

Ime Natura 2000 območja	Tip varovanega območja	Koda	Skupna površina [ha]	Površina v TNP [ha]	Delež območja v TNP [%]	Delež območja na površini TNP [%]
Radovna most v Sr. Radovni – jez HE Vintgar	POO	SI3000133	43,75	41,65	95,2	0,05
Julijske Alpe	POO	SI3000253	74.085,58	67.267,81	90,8	80,10
Bohinjska Bistrica in Jereka	POO	SI3000348	727,26	22,88	3,2	0,03
Poključka barja	POO	SI3000278	858,91	858,91	100	1,02
Julijci	POV	SI5000019	88.645,03	82.429,67	93,0	98,15

Ekološko pomembno območje (v nadaljnjem besedilu: EPO) Julijske Alpe prekriva celotno območje narodnega parka in se razteza tudi prek njegovih meja. Le z majhnim delom na območje narodnega parka sega tudi EPO območje Sava Dolinka od Zelencev do Hrušice. Ohranjanje biotske raznovrstnosti v EPO se zagotavlja predvsem z usmerjanjem načrtovanja rabe prostora in naravnih virov ter izvajanjem spodbujevalnih ukrepov. Slednje se v narodnem parku uresničuje z varstvenimi ukrepi v okviru območij Natura 2000 (glej poglavje 7.3.3), zato se EPO v nadaljevanju načrta upravljanja ne obravnava posebej.

Tabela 2: Seznam ekološko pomembnih območij v narodnem parku.

Ime EPO območja	Id. številka	Skupna površina [ha]	Površina v TNP [ha]	Delež območja v TNP [%]	Delež območja na površini TNP [%]
Julijske Alpe	21100	116.107,86	83.946	72,3	100
Sava Dolinka od Zelencev do Hrušice	26800	322,88	9,26	2,9	0,011

7.4 Krajinska pestrost

V narodnem parku prevladujejo gorski, gozdni in kmetijski ekosistemi, za mozaično strukturo krajine imajo velik pomen t. i. manjšinski ekosistemi npr. planine, krčevine znotraj strnjanih gozdnih sestojev,

drevesne gruče ali drevesa osamelci, vodotoki z obrežjem, mokrišča, ki skupaj s številnimi rastlinskimi vrstami ter habitatnimi tipi oblikujejo **krajinsko pestrost**.

Visokogorski in sredogorski alpski svet – večinoma prvo in drugo varstveno območje – opredeljujejo naravne krajine in naravni procesi. Velika ohranjenost ekosistemov, biotske raznovrstnosti in naravnih vrednot je tudi v tretjem varstvenem območju, vendar gre za površinsko manj obsežne enote. Pomembno vlogo v sooblikovanju krajinske zgradbe imajo tudi ustvarjene značilnosti in posebnosti, ki so v prvem in drugem varstvenem območju omejene na območja planin in paši namenjene dele stranskih ledeniških dolin.

V narodnem parku prepoznamo naslednje **krajinske vzorce**: visokogorski svet, visokogorske planote, sklenjeni gozdovi na pobočjih in vzpetem svetu, sredogorske planote, planine, alpske doline z zatrepi, vodotoki z obrežnim pasom, dolinska, sredogorska in visokogorska jezera ter mokrišča, kali in močila; območja intenzivnih naravnih procesov, rekreacijska območja: smučarska središča, zgodovinska območja z ostalinami 1. svetovne vojne.

Krajine narodnega parka oblikujejo tradicionalna raba zemljišč in značilni poselitveni vzorci, stavbna dediščina, naravne in antropogene prostorske prvine (npr. gozdni rob, drevesne in grmovne živice oz. mejice, drevesne zaplate ali drevesa osamelci; lese, suhozidi, steljniki, grbinasti travniki, travniški sadovnjaki, suha travišča, planine, kali, trstičevje, visoka šotna barja) ter raznolikost rastlinskega in živalskega sveta. Med najpomembnejša krajinska območja s prepoznavnimi značilnostmi so uvrščeni skleda Bohinjskega jezera, Fužinarske planine in Trenta.

Spreminjanje krajin narodnega parka v širšem merilu najbolj zaznamuje opuščanje pašno-košnega sistema živinoreje in kmetijstva nasplah. Izguba kmetijskih zemljišč na eni in postopno zaraščanje z gozdom najbolj opredeljujeta preobrazbo alpskih krajin v višjih in od prometnic odmaknjenih območjih (predvsem današnje drugo varstveno območje). Z razvojem turizma in rekreacije s spremljajočo infrastrukturo, gradnjo prometnega in ostalega infrastrukturnega omrežja ter razpršeno stanovanjsko in počitniško gradnjo se spreminja krajinske gradnike in vidne kakovosti, kar postopno vodi do izgube identitete in prepoznavnosti.

8 Podatki o kulturni dediščini z oceno stanja

8.1 Nepremična kulturna dediščina

Območje narodnega parka je v register nepremične kulturne dediščine vpisano kot samostojna enota dediščine Julijske Alpe – Triglavski narodni park (EŠD 7593), kjer številne senožeti, nižje in visoke pašne planine, sledovi pašništva, gozdarstva, fužinarstva in oglarstva soustvarjajo kulturno krajino.

Lokacije **arheološke dediščine** so v dolinah in na pašnih planinah. Največja grožnja arheološki dediščini so načrtovane širitve prostorskih ureditev v naravnem okolju, gradnja gozdnih vlak in posamezne gradnje na v preteklosti poseljenih lokacijah.

Profana stavbna dediščina, zgrajena pred 2. svetovno vojno je pogosto neskladna s sodobnimi standardi bivanja ali s sodobnim standardom kmetovanja, zato so objekti kulturne dediščine pogosto ogroženi. Vnos urbanih elementov in spreminjanje namembnosti pomožnih kmetijskih objektov na planinah uničuje kulturno dediščino narodnega parka. Zanj je značilen pašno košni sistem živinoreje, v katerem si od zaledja vasi do travniških površin nad gozdno mejo stopnjasto sledijo vaški

srenjski pašniki, senošetne planine, spodnje planine in zgornje planine. V posoškem delu sta se zaradi sovpivanja alpske, mediteranske in furlanske kulture ter zaradi odmaknjenosti in posebnosti lokalnega gospodarstva razvili avtentična bovško trentarski in kobariško tolminski stavbni tip. Na gorenjski strani ločimo bohinjski in gornjesavski stavbni tip. Posebno vrednost narodnemu parku dajejo tudi stavbe, namenjene sušenju sena, žita in drugih pridelkov ter pastirske kočice namenjene občasnemu bivanju na pašnih planinah (stanovi, hišice, prestaje, kočice, bajte). Zaradi dotrajanosti materiala in opustitve vzdrževanja je zelo ogrožena stavbna substanca varovane arhitekture s konca 19. stoletja (vile, hotel Pod Voglom).

Večina objektov **sakralne stavbne dediščine** je obnovljenih, potrebna pa so redna vzdrževalna dela.

Med enotami **memorialne dediščine** so bolj vzdrževane spominske plošče na objektih. Bolj ogrožene so enote na avtentičnih lokacijah (npr. spomeniki, grobišča). Memorialna dediščina v Posočju (predvsem dediščina 1. svetovne vojne) je dobro in smiselno vključena v turistično ponudbo. Ogroženi so memorialni stavbni objekti, ki običajno zaradi lastnikove nezmožnosti vlaganja potrebnih finančnih sredstev izgubljajo svoj spomeniški značaj.

Naselbinska dediščina v narodnem parku je podeželskega značaja. Kjer je kmetijstvo še živa dejavnost, so večinoma ohranjeni robovi naselij, travniki in sadovnjaki pa predstavljajo prehod od naselja v odprto krajino. Prioriteta pri urejanju vaških jeder je ohranjanje prostorskega konteksta naselij v prostoru, ohranjanje in obnova obstoječega stavbnega fonda. Posebnost tega območja predstavljajo pašne planine s planinskimi naselji – 56 planin je vpisanih v register nepremične kulturne dediščine. Nekatere zaradi dobrih prometnih povezav in privlačnosti za turizem pospešeno izgubljajo svojo primarno funkcijo in tudi podobo.

Med **dediščinskimi kulturnimi krajinami** prevladujejo kmetijske kulturne krajine. Označuje jih, zgodovinsko pogojen razvoj, tradicionalna kmetijska raba, simbolni pomen in visoka doživljajska vrednost. S strategijo prostorskega razvoja Slovenije sta območji Bohinj in Trenta opredeljeni med krajinskimi območji nacionalne prepoznavnosti.

Posebna skupina so **zgodovinske krajine**, ki so zaznamovane z dogodki in zgodovinsko pomembnimi obdobji. V register nepremične kulturne dediščine sta vpisani dve večji območju – Rombon in Krnsko predgorje, obe zaznamovani z dogodki in ostalinami Soške fronte.

8.2 Premična kulturna dediščina

Premično kulturno dediščino praviloma hranijo muzeji, galerije, arhivi in knjižnice. Na območju narodnega parka deluje pet muzejev: Gorenjski muzej Kranj, Gornjesavski muzej Jesenice, Kobariški muzej, Tolminski muzej in Slovenski planinski muzej kot enota Narodnega muzeja. Urejene in za obiskovalce dostopne so muzejske zbirke: Oplenova hiša v Studorju, Planšarski muzej v Stari Fužini, Pocarjeva domačija v Zgornji Radovni, Trentarski muzej v Domu Trenta v Trenti, Muzej sirarstva v Kobaridu in zbirke v trdnjavi Kluže. Ne dovolj raziskane ostajajo zasebne zbirke in morebitne zasebne knjižnice

8.3 Nesnovna kulturna dediščina

Nesnovna kulturna dediščina na območju narodnega parka obsega predvsem ustno izročilo in ljudsko slovstvo, uprizoritve in predstavitve, šege in navade, znanje o naravi in okolju, gospodarska znanja in

veščine. V register nesnovne kulturne dediščine sta vpisani 2 enoti: otepanje v Bohinju in priprava Bohinjskega mohanta.

9 Socio-ekonomske značilnosti prebivalcev

9.1 Stanje prebivalstva

Znotraj meja narodnega parka je 37 naselij, od tega jih 21 v celoti leži v narodnem parku. Po podatkih Statističnega urada Republike Slovenije (v nadaljnjem besedilu: SURS) je januarja 2014 v narodnem parku živelo 2.420 prebivalcev. Od vseh registriranih prebivalcev jih v narodnem parku stalno živi okrog 80 %. Demografska analiza podatkov iz leta 2012 je pokazala izredno neugodne demografske trende:

- 21,9 % oziroma 463 prebivalcev je starejših od 65 let in le 13,6 % (288 prebivalcev) je mlajših od 15 let. Indeks staranja v naseljih znotraj narodnega parka je 160,76 in je daleč nad slovenskim povprečjem (118).
- Aktivnega prebivalstva v starosti od 25–45 let je znotraj narodnega parka med 500 in 600.
- Med 918 gospodinjstvi je kar 40 % (371) enočlanskih gospodinjstev, kar pomeni povečano potrebo po oskrbi oseb.
- Obstoje dveh naselij (Bavšica in Tolminske Ravne) je ogrožen, saj v njih ni več otrok, mlajših od 15 let.
- Demografska struktura je slabša na goriški strani, še zlasti v Posočju. Naselja z izjemno kritično visokim deležem starega prebivalstva (indeksom staranja več kot 300) so: Bavšica, Log pod Mangartom, Ribčev Laz, Kal – Koritnica, Lepena, Zadlaz – Žabče, Tolminske Ravne.
- Izobrazbena struktura prebivalcev narodnega parka, starih 15 in več let, je bistveno slabša tako od povprečne izobrazbene strukture v Sloveniji kakor tudi v večini parkovnih lokalnih skupnostih (v nadaljnjem besedilu: PLS)
- Zadnja generacija otrok v starostni skupini od 0 do 4 let je nekoliko večja od prejšnjih dveh generacij. Nekatera naselja v zadnjih letih izkazujejo demografski razvoj, npr. Zgornje Laze v občini Gorje in Studor v Bohinju.

Po podatkih iz leta 2014 živi 55 % vseh prebivalcev narodnega parka v občini Bohinj, slabih 19 % v občini Bovec, 15 % prebivalcev prebiva v občini Gorje, v občinah Tolmin in Kranjska Gora živi preostalih 10 % prebivalstva. Bohinj je tudi občina, kjer je delež prebivalstva občine, ki živi znotraj meja narodnega parka najvišji – kar 25 %, sledijo Bovec s 14 %, Gorje s 13 %, Kranjska Gora z 2 % in Tolmin z 1 % prebivalstva. Občine Bled, Jesenice in Kobarid znotraj območja narodnega parka nimajo stalnih prebivalcev.

9.2 Gospodarska in zaposlitvena gibanja

Obstoječa struktura gospodarstva v narodnem parku je razvojno šibka, temu ustrežna je nizka ponudba delovnih mest. Konec leta 2010 je v 21 naseljih, ki so v celoti znotraj narodnega parka, poslovalo 149 gospodarskih subjektov, to je 48 gospodarskih družb, 96 samostojnih podjetnikov in 5 zadrug. Prevladujejo mikropodjetja z 1 do 2 zaposlenima. Gospodarskih subjektov z več kot 3 zaposlenimi je le 14. Skupno je bilo konec leta 2010 pri gospodarskih subjektih v proučevanih 21 naseljih 191 zaposlenih v podjetjih, k njim pa je potrebno prišteti še 96 samostojnih podjetnikov. Od

231 kmetijskih gospodarstev (222 družinskih kmetij) je imelo leta 2011 kar 54 kmetij registrirano dopolnilno dejavnost, 71 občanov pa oddajajo sobe.

33 % vseh gospodarskih subjektov posluje na področju turizma, 18 % v gradbeništvu, 8 % v gozdarstvu in lesni predelavi, ostalo predstavljajo manjše storitvene in obrtne dejavnosti. Gre za panoge z nižjo dodano vrednostjo, kar se odraža tudi v plačah, ki so za 5–20 % nižje od slovenskega povprečja.

Območje narodnega parka sega na območje dveh razvojnih regij: Gorenjske in Goriške. V obeh regijah bruto domači proizvod (v nadaljnjem besedilu: BDP) na prebivalca zaostaja za slovenskim povprečjem in v zadnjih treh letih celo stagnira.

Po podatkih Zavoda Republike Slovenije za zaposlovanje je bilo junija 2011 v 37 naseljih narodnega parka 291 brezposelnih. Indeks delovne migracije (78,9) kaže, da je v PLS na voljo manj delovnih mest kot je delovno aktivnega prebivalstva. Več kot polovica prebivalcev PLS se na delo vozi v drugo občino.

9.3 Družbeno okolje in dostopnost javnih storitev

Za ohranjanje poseljenosti narodnega parka so bistvenega pomena razpoložljivost, dostopnost in kakovost javnih storitev in služb. Ker naselja v narodnem parku v zadnjih desetih letih neprestano izgubljajo oskrbne in storitvene funkcije, postaja stanje kritično zlasti na področjih varstva otrok (samo en vrtec – Soča), osnovnega in srednjega šolstva (podružnične šole se zapirajo, premalo programov in interesnih dejavnosti), vseživljenjskega učenja (ni programov), oskrbe starejših, bolnih in invalidov (visoke cene storitev), nujne medicinske in reševalne pomoči (dostopnost), javnega prevoza (skoraj ne obstaja), oskrbe prebivalcev (zapiranje trgovin in ukinjanje drugih storitev).

Kljub navedenemu je nekaj dobrih primerov izvajanja javnih storitev, ki bi jih veljalo prenesti v druga območja narodnega parka (npr. glasbena šola v OŠ Bohinjska Bistrica, premične pošte v Posočju, bibliobus tolminske knjižnice, trgovina v Trenti).

10 Podatki o ključnih rabah in dejavnostih

10.1 Kmetijstvo

V narodnem parku je kmetijska pridelava zaradi slabših pridelovalnih razmer manj intenzivna, kar vpliva na manjšo proizvodno sposobnost kmetij in konkurenčnost.

Po podatkih dejanske rabe v letu 2011 (MKGP, 2011) je v narodnem parku 10,6 % kmetijskih zemljišč. Od teh je kar 82 % travnikov in pašnikov ter 17,4 % ostalih kmetijskih površin (predvsem z grmičevjem in drevjem porasla kmetijska zemljišča), 0,4 % sadovnjakov in 0,1 % njiv.

V letu 2011 je bilo registriranih 231 nosilcev kmetijske dejavnosti kmetijskega gospodarstva (v nadaljnjem besedilu: KMG-MID) s sedežem nosilca dejavnosti kmetijskega gospodarstva na območju narodnega parka, 354 KMG-MID pa je imelo sedež dejavnosti zunaj narodnega parka, obdelovalo pa je tudi kmetijska zemljišča v narodnem parku. Vsa kmetijska gospodarstva s sedežem nosilca kmetijske dejavnosti v narodnem parku obdelujejo 40,8 % vseh kmetijskih zemljišč v narodnem parku, od tega 8,2 % na območju planin. Kmetijska gospodarstva s sedežem nosilca kmetijske

dejavnosti zunaj območja narodnega parka pa obdelujejo 59,2 % vseh površin v narodnem parku, od tega 42,9 % na planinah.

Prevladujoči kmetijski dejavnosti sta živinoreja ter pridelava in predelava mleka. Čistih kmetij je malo. Prevladuje kombinacija zaposlitve in popoldanskega kmetovanja. Vse več vitalnih kmetij se odloča za ekološko kmetovanje, kot so na primer kmetije v vasi Čadrg. V letu 2011 je bilo v narodnem parku registriranih 25 ekoloških kmetij, kar je dobrih 11 % vseh kmetij v narodnem parku. Nadaljnjih 29 ekoloških kmetij je zunaj narodnega parka, ki pa obdelujejo tudi zemljišča znotraj narodnega parka.

V letu 2011 je imelo 93 od 585 kmetijskih gospodarstev na območju narodnega parka registrirano eno ali več dopolnilnih dejavnosti na kmetijah. Med njimi je 47 kmetijskih gospodarstev z naslovom nosilca kmetijske dejavnosti v narodnem parku. Od teh jih ima 19 registrirano dejavnost storitve s kmetijsko in gozdarsko mehanizacijo, 13 dejavnost turizem na kmetiji (kmetija z nastanitvijo), 10 predelavo kmetijskih pridelkov, medu in čebeljih izdelkov ter 2 turizem na kmetiji (negostinski del).

Pomembno vlogo pri kmetijski dejavnosti ima v narodnem parku planinsko pašništvo. Kakovostni mlečni izdelki, ki jih izdelajo in tržijo na planinah, so zanimivi za obiskovalca, za kmeta pa možnost dodatnega zaslužka. Planine, predplanine in pašniki se nahajajo na soškem in savskem delu narodnega parka.

10.2 Gozdarstvo

Gozdovi prekrivajo 57 % površine narodnega parka. V prvem varstvenem območju in v gozdnih ter naravnih rezervatih so gozdovi praviloma prepuščeni naravnim procesom, z gozdovi v drugem in tretjem varstvenem območju pa se gospodari sonaravno in mnogonamensko. Vegetacijsko so najboljše in najznačilnejša skupina rastišč gorska, srednjegorska in subalpinska bukovja na karbonatnih in mešanih kamninah, z nadmorsko višino pa bukovje prehaja v alpsko ruševje z izrazito varovalno vlogo. Po drevesni sestavi so gozdovi na nekaterih območjih narodnega parka spremenjeni, saj so nekatere površine zasmrečene zaradi načina gospodarjenja z gozdovi v preteklosti. Te površine so manj stabilne oziroma bolj občutljive na zunanje dejavnike. Po razpoložljivih podatkih se ocenjuje, da so gozdovi v narodnem parku bolj ohranjeni od povprečnega stanja v Sloveniji. Zaradi nedostopnosti so najbolj ohranjeni varovalni gozdovi in gozdni rezervati. Po drevesni sestavi prevladujejo iglavci. Smreka je s 70 % lesne zaloge prevladujoča drevesna vrsta, predvsem v gozdovih tretjega varstvenega območja narodnega parka. Delež listavcev je 30% in se povečuje. Med listavci prevladuje bukev, najpogostejša je v drugem varstvenem območju. Za prvo varstveno območje je značilna večja zastopanost macesna (12 %).

Največja lesna zaloga je s 324 m³/ha v državnih gozdovih, najmanjša pa s 173 m³/ha v gozdovih lokalnih skupnosti. Letni prirastek je za petino nižji od slovenskega povprečja in znaša 5 m³/ha. Količina odmrle lesne biomase na območju narodnega parka je z 52 m³/ha večja od slovenskega povprečja (19 m³/ha), vendar za natančnejšo strukturo odmrle lesne mase ni podatkov.

V obdobju 2001 do 2010 je bila v narodnem parku posekana le slaba polovica drevja od načrtovanega. Realizirani posek je nizek predvsem pri listavcih, saj dosega le dobro petino od načrtovanega in je omejen na pomladitvene sečnje ter sanitarni posek.

Izvajanje gozdnogospodarskih in gozdnogojitvenih ukrepov v gospodarskih gozdovih otežuje velika lastniška razdrobljenost zasebnih gozdov. Površine kar polovice parcel ne presegajo 1 ha, kar štiri

petine zasebnih posesti pa je manjših od 5 ha. Po podatkih Zavoda za gozdove Slovenije (v nadaljnjem besedilu: ZGS) je bila v letu 2011 država lastnica le slabe četrte gozdov, najmanjši delež ima v prvem varstvenem območju (20 %). V lasti lokalnih skupnosti je dobra petina gozdov, predvsem v drugem varstvenem območju (35 %). Več kot polovica gozdov v narodnem parku je v zasebni lasti. Polovica gozdov narodnega parka je vključena v kategorijo gozdov s posebnim namenom, v katerih so gozdnogospodarski ukrepi dovoljeni in s katerimi se aktivno gospodari. Dve petini je v kategoriji varovalnih gozdov, gozdov s posebnim namenom brez dovoljenega gozdnogospodarskega ukrepanja, kamor so vključeni gozdni rezervati, pa je v narodnem parku dobra desetina. Večina slednjih je s predpisi na področju ohranjanja narave opredeljenih tudi kot naravna vrednota ali ožje zavarovano območje.

10.3 Lovstvo

Območje narodnega parka je razdeljeno na Triglavsko in Gorenjsko lovsko upravljavsko območje, ki vključujeta dve lovišči s posebnim namenom (v nadaljnjem besedilu: LPN) Triglav in Prodi Razor ter lovišča 13 lovskih družin, katerih območja vsaj deloma segajo tudi v narodni park.

Med lovišči je največje LPN Triglav, ki obsega 64 % površine narodnega parka in je v upravljanju javnega zavoda. Celovito upravljanje LPN Triglav vključuje tudi sistematično in načrtovano zbiranje podatkov o prostorski in časovni prisotnosti ter populacijski dinamiki posamezne živalske vrste, ki metodološko nespremenjeno poteka že več desetletij. Poleg divjadi so v spremljanje vključeni tudi nekateri ogroženi ali zavarovani sesalci in ptice.

Lov v prvem varstvenem območju ni dovoljen, razen v izjemnih primerih, ko se ukrepi natančneje opredelijo v letnem lovskoupravljavskem načrtu. V drugem in tretjem varstvenem območju je lov dovoljen in načrtovan. Izvaja se skladno z desetletnimi in letnimi lovsko upravljavskimi načrti. V LPN Triglav se lovi vrste divjadi, ki so določene v predpisih s področja divjadi in lova. Muflon, svizec in alpski kozorog so naseljene tujerodne vrste v narodnem parku, vplivi na domorodne prostoživeče vrste in njihove habitate niso proučeni. Zaznana je problematika konkurenčne premoči jelenjadi pri prehrani in širjenju v življenjski prostor gamsa.

Obseg evidentiranih škod oziroma višina izplačanih odškodnini se v LPN Triglav na letni ravni giblje med 3.000 in 6.000 EUR. Največji delež (86%) predstavlja škoda, ki jo povzroča jelenjad. Občasno in v mnogo manjšem obsegu pa so kot povzročitelji škod evidentirani še srnjad, jazbec, divji prašič, muflon, lisica in poljski zajec.

Ključni negativni vpliv na populacije divjadi na območju narodnega parka je vznemirjanje, ki ga povzročata celoletno obiskovanje narodnega parka in izvajanje različnih prostočasnih dejavnosti. Za omejevanje navedenega pritiska je treba oblikovati mirna območja na zimovališčih ter dnevnih počivališčih divjadi, kakor tudi časovno omejiti prostočasne dejavnosti.

10.4 Ribištvo

Upravljanje s celinskimi vodami na območju narodnega parka je razdeljeno med Gornjesavsko in Soško ribiško območje. Soško ribiško območje obsega Tolminski ribiški okoliš, Gornjesavsko ribiško območje pa Jeseniškega, Bohinjskega in Blejskega. V delu Blejskega ribiškega okoliša, ki sega na območje narodnega parka, ni voda z ribami.

V narodnem parku je predmet ribiškega upravljanja skupaj 438 ha voda, prevladujejo stoječe vode (341 ha). S 362 ha voda upravljajo ribiške družine, s preostalimi 76 ha pa Zavod za ribištvo Slovenije (v nadaljnjem besedilu: ZZRS). V narodnem parku je 65 ribiških revirjev, od tega jih je 26 v upravljanju ribiških družin, preostali revirji pa so opredeljeni kot vode posebnega pomena in so v pristojnosti ZZRS.

Ribiški revirji so po načinu ribiškega upravljanja lahko varstveni, ribolovni, brez aktivnega ribiškega upravljanja ali prizadeti revirji. V kategorijo varstvenih revirjev na območju narodnega parka spadajo gojitveni revirji za sonaravno gojitev domorodnih vrst rib in rezervati domorodnih vrst rib, kot so na primer Koritnica s pritoki, pritoki Lepence, Radovna in izvorni del Soče ter pritoki navedenih rek. Kot ribolovni revirji so opredeljeni Lepenca od izvira do izliva v Sočo, Radovna od mostu v Srednji Radovni do soteske Vintgar in Soča od mosta za Vrsnik v vasi Soča do mosta v Čezsoči. V revirjih brez aktivnega upravljanja se ribiško upravljanje ne izvaja. Taka območja, npr. vsa visokogorska jezera, so v celoti prepuščena naravnim procesom. V splošnem so vodotoki dobro ohranjeni, kar že v tem trenutku omogoča ustrezno varstvo ihtiofavne in zagotavljanje ugodnega stanja populacij.

Zaradi preteklega načina ribiškega upravljanja je naravna sestava ihtiofavne, predvsem vodotokov z intenzivnim izvajanjem športnega ribolova, močno spremenjena. Posledica prenašanja ribjih vrst med povodji je križanje med vrstami, kot na primer med potočno postrvjo v vodotokih donavskega povodja ter soške postrvi in lipana na območju jadranskega povodja.

Od ribolovnih vrst rib se v vodah narodnega parka dejansko lovijo potočna in soška postrv ter njuni križanci, jezerska postrv, lipan, sulec, menek, klen, navadni ostrž ter šarenka in potočna ter jezerska zlatovčica kot tujerodne prostoživeče vrste. Ribolovni turizem je v porastu, športni ribolov v vodah narodnega parka pa zaradi njihove čistosti in ohranjenosti postaja vse bolj pomembna turistična dejavnost.

10.5 Upravljanje z vodami

Na območju narodnega parka, kjer poteka razvodnica med Jadranskim in Donavskim povodjem, sta dve telesi podzemnih voda: Julijske Alpe v porečju Soče ter Julijske Alpe v porečju Save. Kemijsko stanje za vodni telesi je dobro, saj standardi kakovosti ali vrednosti praga na nobenem merilnem mestu niso bili preseženi. Merilnih mest za neposredno meritev gladin in količin podzemne vode v okviru državnega hidrološkega monitoringa podzemnih voda na območju narodnega parka ni. Rezultati vodnobilančnega modeliranja kažejo, da je povprečna obnovljiva količina podzemne vode na območju narodnega parka visoko nad slovenskim povprečjem. V narodnem parku so tudi pomembni in kakovostni viri pitne vode.

V narodnem parku so tri merilna mesta kakovosti površinskih voda. Kemijsko stanje rek Radovne, Soče in Koritnice je ocenjeno kot dobro. Ekološko stanje reke Radovne je ocenjeno kot dobro, reke Soče na odseku povirje – Bovec pa kot zelo dobro. Kemijsko stanje Bohinjskega jezera je ocenjeno kot dobro, ekološko stanje pa dobro.. Odsek salmonidnih voda (t.j. odsek, ki omogoča življenje salmonidnim vrstam rib kot so postrvi, lipani in sulci) Save Bohinjke, ki sega v narodni park, ustreza mejnim vrednostim, odsek Soče, ki sega v narodni park, pa ustreza tako mejnim kot tudi priporočenim vrednostim.

Kot kopalno območje sta evidentirana Fužinarski zaliv ter Ukanc na Bohinjskem jezeru. Kakovost obeh kopalnih voda je odlična. Gorska jezera ogrožajo planinske kočje z neustreznim čiščenjem in odvajanjem odpadnih voda, turizem, daljinski prenos škodljivih snovi po zraku ter naseljevanje rib.

Glede na hidromorfološko kategorizacijo vodotokov je večina vodotokov v 1. razredu (naravni vodotoki) ali 1.–2. razredu (delno naravni vodotoki). Na vodotokih v narodnem parku je v povodju zgornje Save 244, v povodju reke Soče pa 332 objektov in naprav vodne infrastrukture. To so predvsem pregrade, pragovi, jezovi, drče, sistemi jezbic, obrežna zavarovanja.

Naplavine se odvezajo izključno zaradi urejanja voda v okviru izvajanja javne službe vzdrževanja vodnih in priobalnih zemljišč. Območij, namenjenih odvzemanju naplavin v okviru posebne rabe vode (koncesije za odzem naplavin), v narodnem parku ni.

10.6 Pridobivanje mineralnih surovin

Pridobivanje mineralnih surovin v narodnem parku ni razširjena dejavnost in nima bistvenega vpliva na naravno okolje. Na celotnem območju narodnega parka sta dve nahajališči mineralnih surovin (peskokop Gorjuše in peskokop Rudno polje – Krucmanove konte), ki imata rudarsko pravico. Trenutno se izkorišča le peskokop Krucmanove konte. Peskokop je namenjen izključno vzdrževanju gozdnih cest na Pokljuki. Predvsem na gorenjski strani narodnega parka je nekoliko več opuščeni peskokopov, ki so se po večini že naravno zarasli, na nekaterih je še zaznati posamezne manjše odvzeme peska.

10.7 Promet in prometna infrastruktura

Območje narodnega parka je dobro dostopno s prometnicami, največji delež predstavljajo gozdne ceste. Poleg državnih cest (126,8 km) povezujejo naselja tudi občinske ceste.

V poletnih mesecih se promet tudi do trikrat poveča glede na preostali del leta. Direkcija Republike Slovenije za ceste (v nadaljnjem besedilu: DRSC) ima na območju narodnega parka štiri avtomatizirana števna mesta, ki stalno beležijo promet, ter nekaj lokacij, kjer promet občasno ročno beležijo. Javni zavod si prizadeva umirjati promet s spodbujanjem javnega prevoza in z urejanjem parkirišč. Večina parkirišč je v alpskih dolinah ter ob pomembnejših naravnih vrednotah in objektih kulturne dediščine. Parkirišča so zaradi različnega lastništva in režima uporabe različno opremljena.

Zmanjševanje javnih avtobusnih linij oziroma ukinjanje zaradi nerentabilnosti otežuje življenje lokalnemu prebivalstvu in povečuje individualni promet zaradi turističnega obiska.

Stanje prometne infrastrukture in javnega prometa ne omogoča dostopnosti in umirjanja prometa na območjih:

- Bohinja (jezerska skleda): Jezerska skleda je prometno najbolj obremenjeno območje narodnega parka s prometno konico v času poletja in med vikendi. Najbolj obremenjeno števno mesto je Ribčev Laz. Obremenjena je tudi gozdna cesta do planin Blato in Vogar, za njeno uporabo se plačuje denarno nadomestilo (KS Studor Stara Fužina).
- Pokljuke, Mežakle, Radovne: Kraški planoti Pokljuka in Mežakla sta območji največje gostote gozdnih prometnic. Parkiranje za osebna vozila je slabo urejeno, javnega prevoza ni. Nekatero gozdno ceste so zaprte za javni promet. Obremenitve zaradi prometa so največje v

poletnih mesecih, na Pokljuki pa tudi v zimskih mesecih (izvajanje zimskih športov in obisk biatlonskega centra), ter v zgodnjih jesenskih mesecih (nabiranje gozdnih dobrin).

- Zgornjesavske doline: Najbolj obremenjena cesta je cesta v dolino Vrat. Možnosti uporabe javnega prevoza ni, kolesarjenje je zaradi gostega motornega prometa neprijetno in nevarno. Pred Aljaževim domom je parkirišče, kjer se pobira parkirnina (PD Mojstrana). Dolini Krme in Kota sta prometno manj obremenjeni, parkirna mesta so neurejena.
- Vršiča: V času poletne turistične sezone je Vršič eno najbolj prometno obremenjenih območij v narodnem parku. Javni avtobusni prevoz je v poletnem obdobju vzpostavljen, vendar je premalo izkoriščen in zato nerentabilen. Na prelazu se pobira parkirnina (Kranjska gora, Bovec), vendar parkirišče ne ustreza standardom.
- Mangartske in predelske ceste: Predelska cesta je za prebivalce Posočja zaradi rednega vzdrževanja pomembna prometna povezava. Ob cesti je urejenih nekaj manjših prostorov za parkiranje, ki so slabo označeni in neurejeni. Tako predelska kot mangartska cesta sta državni cesti, slednja služi predvsem turistom in lastnikom zemljišč. Glede na podatke o številu vozil po mesecih, ki jih za mangartsko cesto skozi pobiranje ekološke takse beleži Razvojna zadruga Mangrt, je največ obiska avgusta.
- Alpskih dolin in planin na primorski strani narodnega parka: Cestna infrastruktura v tem delu narodnega parka je v primerjavi z ostalimi območji najslabše razvita, enako velja tudi za javni prevoz, saj ga praktično ni. Ceste v dolino Lepene in Loške Koritnice ter na planino Kuhinja in Polog so v času poletne turistične sezone precej obremenjene z osebnim motornim prometom in zato nepriljubljene za kolesarje. Pripravlja se ureditev parkirišč na planinah Polog in Kuhinja. Glede na slabo stanje cest bi bila v poletnem času smiselna uvedba javnega prevoza.

Znotraj mreže gozdnih prometnic se na delu gozdnih cest odvija tudi javni promet, ki v posameznih obdobjih (poletna in jesenska sezona) dodatno obremenjuje gozd in gozdni prostor; prisotna je tudi vožnja s štirikolesniki.

V zračnem prostoru nad narodnim parkom poteka mednarodni letalski potniški promet, helikopterski promet za oskrbo in vzdrževanje visokogorskih planinskih koč in meteorološke postaje na Kredarici. Na Rudnem polju je urejen helidrom za izvenletališko pristajanje, pri posameznih planinskih kočah so zasilna vzletišča oz. pristajališča. Izvajajo se tudi turistično panoramski (aerotaxi) preleti (v neposredni bližini meje narodnega parka sta letalska kluba z letališčem Lesce in Bovec), aerosnemanja, promet z jadralnimi in ultralahkimi motornimi letali, baloni, zmaji in jadralnimi padali. Vzletna in pristajalna mesta za rekreativne oblike zračnih športov niso ustrezno urejena.

10.8 Komunalna infrastruktura

Javno vodovodno omrežje oskrbuje nekaj več kot polovico prebivalcev narodnega parka. Štiri zajetja, ki se nahajajo v narodnem parku, oskrbujejo tudi več kot 22.000 prebivalcev zunaj narodnega parka. Mikrobiološka in fizikalno-kemijska kakovost zajete vode je zelo dobra. Številna gospodinjstva v narodnem parku se še vedno oskrbujejo s pitno vodo iz lastnih zajetij, pri katerih je nivo varnosti pitne vode precej nižji, saj ni rednega nadzora nad kvaliteto pitne vode.

Po razpoložljivih podatkih javnih komunalnih podjetij so kanalizacijska omrežja zgrajena v šestih naseljih narodnega parka, zaključujejo pa se s štirimi malimi komunalnimi čistilnimi napravami, na

katerih se izvaja sekundarno čiščenje. Na javno kanalizacijo je tako priključenih okrog 240 prebivalcev (10 %). V občinah Bovec, Kobarid in Tolmin s kanalizacijo v manjših naseljih upravljajo krajevne skupnosti. Iz objektov, ki niso priključeni na javno kanalizacijo, se odpadne vode odvajajo večinoma v greznice, ki pa so pretočne in so potencialni vir onesnaženja podzemne vode.

Poraba pitne vode in posledično količina odpadne vode se izrazito poveča v poletni turistični sezoni, še zlasti v turističnih naseljih, planinskih kočah, zavetiščih, kampih.

Odvoz komunalnih odpadkov je zagotovljen, vzpostavljenih je 9 ekoloških otokov. Deponije za odlaganje odpadkov so zunaj območja narodnega parka. Nekaj nelegalnih (»divjih«) odlagališč je še npr. ob kmetijah ali planinskih kočah.

10.9 Energetska infrastruktura

Oskrba z energijo v narodnem parku je zanesljiva in relativno kakovostna. Težave so le pri posameznih odjemalcih, kjer je manjša razpoložljiva moč transformatorskih postaj oziroma ob večji oddaljenosti od transformatorskih postaj. V zadnjem desetletnem obdobju so bili obnovljeni ali novozgrajeni daljnovodi, ki so pripomogli k ustreznejši oskrbi bolj oddaljenih poselitvenih jeder, torej zmanjševanju napetostnega nihanja ter zmanjševanju izpadov zaradi prekinitev napajanja ali preobremenitev v omrežju.

V narodnem parku proizvodnje energije, razen v manjšem obsegu izkoriščanja vodotokov, ni. Na vodotokih je 39 malih vodnih elektrarn s koncesijo. Raba ostalih vrst obnovljivih virov energije, ki so okoljsko in naravovarstveno sprejemljivejši ter lokalno dostopnejši (lesna biomasa, sončna in geotermalna energija, vetrna energija), je omejena in namenjena zgolj oskrbi posamičnih objektov.

Nekateri energetske objekti in naprave zaradi njihove umestitve v prostor predstavljajo vidno motnjo (npr. odseka med Ribčevim Lazom in Ukancem ter med Belco in Gozd-Martuljkom), posamično pa tudi večje razvrednotenje v krajini. Med slednjimi je treba omeniti srednje in visokonapetostne daljnovode (s širokim varovalnim pasom) in male vodne elektrarne (cevovodi in zajetja malih vodnih elektrarn – HE Log, Možnica, Zadlaščica in Savica).

10.10 Telekomunikacijska infrastruktura

Opremljenost naselij s stacionarnim telefonskim omrežjem, širokopasovno tehnologijo in pokritostjo z radijskim in televizijskim signalom je v narodnem parku bistveno slabša kot v ostalih območjih v državi. Razlog je v reliefni razgibanosti območja ter v oddaljenosti, razpršenosti in težki dostopnosti poseljenih območij. Obstoječa omrežja so vezana le na strnjena naselja v dolinah.

Omrežje širokopasovne tehnologije je slabše razvejano, manjša je hitrost prenosa podatkov in informacij. Kar 16 od 37 naselij narodnega parka je opredeljenih kot bele lise, to je kot območja, kjer širokopasovni priključki niso možni. Naselja Bavšica, Kneške Ravne, Tolminske Ravne internetne povezave nimajo.

Tudi stanje na področju pokritosti z radijskim in televizijskim signalom je zaradi zaprtosti, odmaknjenosti in reliefnih ovir slabo.

10.11 Turizem in pristočasne dejavnosti

Leta 2010 je bilo na območju PLS 175 turističnih namestitvenih objektov, od tega 104 hotelov oziroma podobnih objektov in 71 kampov s skupaj 24.920 ležišči. To je 21 % vseh ležišč v Sloveniji. Število turističnih prihodov v širše območje narodnega parka se je v obdobju 2000–2009 v povprečju povečalo za 32 %. Območje PLS je leta 2010 obiskalo 579.545 turistov (po statistiki je turist oseba, ki v kraju prenoči) oz. 19 % vseh turistov v Sloveniji, kar je v povprečju za 2,3 % več kot leta 2009. Leta 2010 je bilo ustvarjenih 1.606.398 nočitev, to je 18,7 % vseh nočitev v Sloveniji, kar je v primerjavi z letom 2009 3,3 % več. Turisti na območju narodnega parka povprečno bivajo 2–3 dni (leta 2010 povprečno 2,8 dni). Poleg obiskovalcev, ki na območju ostanejo dlje časa (prenočijo), beležimo tudi tako imenovane dnevne obiskovalce, ki predstavljajo večinski delež obiskovalcev. Ocenjujemo, da območje obiše letno dobra 2 milijona obiskovalcev, od tega samo v poletni sezoni 1,3 milijona. Na območju PLS (vključno z Jesenicami) je bilo konec leta 2010 registriranih 3.619 poslovnih subjektov, od tega 443 v dejavnosti gostinstva in turizma. Na celotnem območju narodnega parka je bilo 11.241 zaposlenih v gospodarstvu, od tega v dejavnosti turizma in gostinstva 1.997 (18 %). V občinah Bohinj, Bled, Bovec, Gorje in Kranjska Gora je v dejavnosti gostinstva in turizma več kot 20 % vseh delovnih mest, pri poslovnih subjektih v Kranjski Gori celo 72 %.

Javni zavod razvija in vzdržuje potrebno parkovno infrastrukturo za učinkovito informiranje, ozaveščanje in usmerjanje obiskovalcev narodnega parka. Leta 2006 je bila izdelana strategija »Mreža informacijskih mest v TNP«, v kateri je parkovna infrastruktura razdeljena na parkovni informacijski središči (Dom Trenta in Triglavsko rožo Bled), informacijske postaje (Pocarjeva domačija v Zg. Radovni, Slovenski planinski muzej v Mojstrani, Zelena hiša v Kobaridu) in informacijske točke na terenu in pri drugih gostiteljih (npr. osnovne šole), mobilno info točko in učne parkovne poti (v skupni dolžini 67 km). Poleg navedenega je javni zavod (samostojno in v sodelovanju z drugimi deležniki: npr. LTO, TD, KS, PD, ZGS) predvsem za obveščanje in usmerjanje obiskovalcev v prostoru namestil številne oznake, opozorila in usmerjevalne table. Skupaj je v prostoru nameščeno skoraj 500 različnih enot parkovne infrastrukture.

Ostala »turistična« infrastruktura (rekreacijska središča npr. Vogel, Pokljuka z Rudnim poljem in Zatrnik, območje Bohinjskega jezera, planinske poti in kočje, kolesarske, turistične, zgodovinske in tematske poti) ter usmerjevalne, izobraževalne in obveščevalne oznake drugih deležnikov v prostoru, predstavljajo podporni sistem številnim obiskovalcem narodnega parka.

Ključni razvojni problemi turizma in pristočasnih dejavnosti v narodnem parku so: neugodna demografska struktura in pomanjkanje ustreznih človeških virov v turizmu, izrazita sezonskost turizma in obiska (v mesecu juliju in avgustu obiše območje kar 38 % vseh turistov, od maja do septembra pa kar 70 %), marsikje še neustrezna infrastruktura (odsotnost kakovostne, varne in celoletne cestne povezave, premalo kolesarskih poti, širokopasovnega dostopa do svetovnega spleta nimajo vsa naselja, skromna ali motena je osnovna preskrba – vaške trgovine), neurejen promet in nerazvit javni prevoz, premajhna ozaveščenost ponudnikov in obiskovalcev o pomenu ohranjanja narave in kulturne dediščine, ni dovolj primerne interpretacije narave in kulturne dediščine, nepoznavanje dejanskega števila obiskovalcev.

Trendi trajnostnega razvoja turističnega povpraševanja, obiska in pristočasnih dejavnosti bodo vsekakor delovali v smeri povečanega turističnega povpraševanja in obiska narodnega parka. Pričakovati je naraščanje obiska tako v poletnem kot v zimskem času, širjenje dejavnosti iz »tradicionalnih« območij tudi na manj obiskana območja narodnega parka, pojavljanje novih oblik

dejavnosti z novimi priložnostmi za razvoj obiska in turizma, vendar tudi z novimi grožnjami za naravo. Večji obisk in spremenjena pričakovanja turistov in obiskovalcev bodo zahtevala tudi spremembe turistične ponudbe, tako po obsegu še bolj pa po kakovosti. Izrazito večja pa bodo tudi pričakovanja turistov in obiskovalcev pri skrbi za varovanje okolja, narave in kulturne dediščine.

10.12 Planinstvo

Planinstvo je na območju Julijskih Alp tradicionalna aktivnost, ki je povezana tudi s prvim zavarovanjem narodnega parka leta 1924. Področja planinstva na območju narodnega parka so planinarjenje, alpinizem, športno plezanje, turno smučanje, turno kolesarjenje, nepoklicno vodništvo, mladinski planinski tabori, gradnja, vzdrževanje, opremljanje in upravljanje planinskih poti, planinskih koč (vključno z gostinstvom in nastanitvami), plezališč in plezalnih sten, spoznavanje in varovanje gorske narave, založništvo, informiranje, arhivska ter muzejska dejavnost ... Množično obiskovanje gora v poletnem in zimskem času, turno smučanje v visokogorju, obiskovanje planinskih koč in povečevanje ponudbe novih dejavnosti dobivajo vse večje razsežnosti in pomenijo vedno večjo obremenitev naravnega okolja v narodnem parku. Razmah planinstva vpliva tudi na povečan promet v alpskih dolinah, na planinah in prelazih. Za gorski svet je značilno, da prihaja do zgoščenosti obiskovalcev v omejenem časovnem obdobju na relativno majhnem prostoru.

V narodnem parku je 38 planinskih koč z 2792 posteljami. Največ koč je na območju osrednjih Julijcev (»triglavske koč«) in ob Vršiški (Ruski) cesti. Koče se s pitno vodo oskrbujejo iz lastnih zajetij bližnjih izvirov, v veliki meri pa tudi s kapnico iz zbiralnikov. Količinska preskrba koč z vodo je večinoma dobra in stalna, le v petih kočah je ocenjena kot slaba, saj v sušnih obdobjih vode primanjkuje. Polovica koč je priključenih na javno elektroenergetsko omrežje (v dolinah in sredogorju), v visokogorju pa zagotavljajo energijo s fotovoltaičnimi paneli, vetrnicami ter plinom in bencinskimi ali dizelskimi agregati. Velika večina koč se ogreva z drvmi. Posamezne – predvsem dolinske – kočice so opremljene s stacionarnim telefonskim omrežjem, sicer pa se večinoma uporablja brezžični (mobilni) telekomunikacijski sistem. Količina odplak je odvisna predvsem od zmogljivosti in udobja, ki ga v kočah ponujajo obiskovalcem. Posamezne kočice so zmanjšale količino odpadnih voda s suhimi stranišči, varčno sanitarno opremo in večjo uporabo lastne posteljnine obiskovalcev. Šestnajst koč ima zgrajene male komunalne čistilne naprave, ostale pa imajo urejene pretočne greznice s ponikovalnico. Odpadke v kočah večinoma ločujejo, stiskajo in odvažajo v dolino. Pri posameznih kočah so tudi deponije odpadkov, ponekod smeti sežigajo in kompostirajo. Način oskrbovanja je povezan z dostopnostjo koč. V visokogorju prevladujeta helikopterska oskrba (urejeno je bilo skupno vzletišče na Rudnem polju) in tovarne žičnice, v zadnjih treh letih se ponovno uvaja preizkušena nošnja s konji. Sredogorske in nižje ležeče kočice oskrbujejo z avtomobili in traktorji po obstoječi mreži prometnic.

Za varno obiskovanje in doživljanje gora je v narodnem parku urejena mreža 826 km planinskih poti, od katerih je 43 km zahtevnih in 24 km zelo zahtevnih. Planinske poti prostovoljno vzdržuje 27 planinskih društev. Odseki poti so izpostavljeni hudourniški eroziji, poškodbam zaradi snežnih plazov, podorov, škoda pa povzročajo tudi planinci sami z uporabo bližnjic, z večjimi obremenitvami posameznih poti (npr. Lipanca – Debela peč; Rudno polje – Jezerce, Savica – Komna; Mangartsko sedlo), škoda nastaja tudi zaradi sočasne rabe (spravilo lesa, jahanje, gorsko kolesarjenje). Za zagotavljanje varne hoje in ohranjanja narave bo potreben razmislek o prestavitvi katere od tras poti.

V zadnjih petnajstih letih ob skupnem prizadevanju Planinske zveza Slovenije (v nadaljnjem besedilu: PZS), planinskih društev in javnega zavoda ni več zaslediti povečevanja prenočitvenih zmogljivosti, dizelske agregate se zamenjuje z drugimi energetske viri (fotovoltaika, vetrnice, plin), več je suhih stranišč, odpadki se odvažajo v dolino, umazana posteljnina se pere v dolini. PZS z različnimi akcijami tudi izobražuje, ozavešča in vzgaja svoje številno članstvo in ostale obiskovalce gora.

10.13 Poselitev

Poselitev v narodnem parku je redka in neenakomerna. Strnjena gručasta naselja so večinoma v alpskih ledeniških dolinah (dolina Soče ter Zgornja in Spodnja Bohinjska dolina), manj pogost je obcestni tip (Spodnji in Gorenji Log ter Strmec in Čadrg), razpršena poselitev v obliki razloženih naselij je prisotna na višjih prisojnih legah na planotah Pokljuke in Mežakle, na rečnih terasah, policah in v dnu krnic ter nad ozkimi in strmo vrezanimi dolinami. V zatrepih dolin, na vršajih vodotokov, na pomolih in višje ležečih terasah se je izoblikovala poselitev v obliki celkov, nekdanj povsem samooskrbnih samotnih kmetij. Za narodni park so značilna tradicionalna planinska naselja s pastirskimi kočami, hlevi in sirarnami na planinah ter prestaje na Bovškem. Nekatere planine so se v preteklosti preoblikovale v stalna naselja (npr. Koprivnik v Bohinju in Gorjuše). V zadnjem obdobju se pastirske kočje spreminjajo v počitniška bivališča.

Kljub posameznim neustreznim posegom in ne najbolj premišljeni popotresni obnovi (po potresu l. 1976) ima narodni park dobro ohranjeno arhitekturno prepoznavnost – številna naselja z ohranjeno ruralno naselbinsko dediščino in arhitekturno identiteto štirih geografsko in kulturno pogojenih stavbnih tipov.

Zaradi slabše dostopnosti, skromne opremljenosti z oskrbnimi, storitvenimi in družbenimi dejavnostmi ter pomanjkanja delovnih mest naselja v hribovitem svetu stagnirajo, prebivalci se selijo v osrednja naselja in lokalna središča. Večja naselja oziroma občinska središča so zunaj meja narodnega parka. Iz nekdanj povsem kmečkih naselij nastajajo turistična naselja (Ukanc, Ribčev Laz, Goreljek, Lepena in Strmec) s spremljajočo infrastrukturo (nastanitveni ter športni objekti in rekreacijska središča).

Na območju narodnega parka je po ocenah več kot 600 počitniških enot. Problemi, ki jih tovrstna gradnja generira, so v stihijski in neracionalni rabi prostora, neustreznih gradbenih posegih, zahtevah za gradnjo gospodarske javne infrastrukture, konfliktih z ostalimi rabami, dvigu cen objektov (tudi gospodarskih) na nepremičninskem trgu, večji sezonski obremenitvi, spremenjeni vidni podobi naselij in planin ter marsikje tudi v izgubi identitete.

10.14 Varstvo pred naravnimi in drugimi nesrečami

Območje narodnega parka je eno izmed območij z največjo potresno nevarnostjo v Sloveniji. Zaradi poplav so na gorenjski strani ogrožena območja ob vodotokih Sava Bohinjka, Sava Dolinka, Mostnica, Ribnica, Triglavsko Bistrica, iztočni odsek Martuljka, Radovna ter obala Bohinjskega jezera, na primorski pa Soča (Trenta), Lepenca, Koritnica in Šumnik (Bavšica). Podnebne spremembe, še posebej spremembe padavinskega režima in dvig temperature, so gonilna sila, ki vpliva na razvoj in varstvo alpskega prostora. Pričakuje se večje število ekstremnih dogodkov, tudi na območjih, ki v preteklosti le-tim niso bila izpostavljena. Poletne suše že vplivajo na preskrbo s pitno vodo, na kmetijstvo (pomanjkanje vode na pašnih planinah) ter na večjo požarno ogroženost gozdov. Erozijska

območja v narodnem parku so predvsem na hudourniških območjih. Podorna erozija, še posebej intenzivni dogodki (skalni podori) z veliko rušilno močjo in dosegom, je pogosta: npr. podori nad Zatoľminom, na Osojnici, Javorščku, v Krnskem pogorju, v dolini Trente in Soče (nad Plajerjem in Fačerjem – pod Berebico), v stranskih dolinah Zadnjice, Vrsnika in Lepene, v dolini Bavšice, v steni Velikega Mangarta ter v dolini Pišnice. Največji obseg premaknjenih grot se je zgodil leta 2000 na Bovškem s plazom Stovžje (2.500.000 m³). V narodnem parku so pogosti tudi snežni in zemeljski plazovi.

III. ANALITIČNA IZHODIŠČA ZA NAČRT UPRAVLJANJA

11 Analiza prednosti, slabosti, priložnosti in nevarnosti

Med ključnimi prednostmi narodnega parka sta ohranjeni narava in kulturna dediščina. Narodni park ima velik simbolni pomen in je prepoznaven, kar je prednost za trajnostni in sonaravni turizem ter blagovno znamko narodnega parka, za proizvodnjo ter trženje lokalnih produktov in storitev, kar prinaša nove možnosti za zaposlovanje. Prednost so tudi dolgoletne izkušnje javnega zavoda z upravljanjem narodnega parka, razvito znanje in dobre prakse. Javni zavod ima kot partner številne prednosti pri pridobivanju finančnih spodbud in razvojnih projektov.

Med ključnimi slabosti narodnega parka so nerazvite zaposlitve možnosti, negativni demografski trendi, nizke ekonomske zmožnosti prebivalstva in podjetij, visoke cene nepremičnin, prešibka vključenost lokalnih prebivalcev v upravljanje narodnega parka, neusklajeno delovanje vseh upravljavcev v narodnem parku.

Priložnosti se navezujejo predvsem na prepoznavnost narodnega parka in na razvoj oblik turizma, ki jih narodni park omogoča, torej trženje naravnih lepot/vrednot in kulturne dediščine. Pomembna priložnost se kaže v usmeritvi gospodarskih dejavnosti v okoljske tehnologije in varovanje ekosistemskih storitev ter v raziskovanje. Javni zavod naj bo platforma za sodelovanje in izmenjavo izkušenj s poudarkom na povezovanju in učenju iz dobrih praks ter učinkovitem izvajanju obstoječe zakonodaje.

Pomembne nevarnosti so poleg slabih ekonomskih razmer neustrezno prostorsko načrtovanje na ravni države, neustrezna prometna politika ter uvajanje nepreizkušenih kmetijskih tehnologij in procesov. Konkretna nevarnost je naraščanje masovnega turizma v sezonah in naraščanje števila dnevni gostov. Negativni zunanji dejavniki pa so tudi pomanjkanje sodelovanja med različnimi ravni uprave, naraščanje administrativnih zahtev, zakonska prenormiranost in neusklajenost, neučinkovitost inšpekcijskih služb ter neučinkovito izvajanje zakonodaje na državni ravni.

12 Analiza pritiskov in groženj v narodnem parku

Ključni pritiski in grožnje na območju narodnega parka so:

- Gozdarstvo: sečnja in spravilo lesa, poškodovanje tal in sestojev zaradi neprimerne izvedbe gozdnih del, uničenje podrasti, vpliv na živali in onesnaževanje, vdor drugih rab v prostor zaradi odprtosti gozdov, erozijski procesi ob neprimerni gradnji, poslabšanje stanja nekaterih varstveno pomembnih vrst in habitatnih tipov.
- Poselitve (gradnje, ureditve): načrtovanje neustrezne namenske rabe prostora, širjenje poselitve na območja zunaj obstoječih naseljenih površin v nasprotju z morfološko strukturo

naselij in brez upoštevanja prvin lokalne stavbne tipologije, kar posledično razvrednoti kulturno dediščino kot tudi krajinske in poselitvene vzorce, nezakonite gradnje predvsem enostavnih, nezahtevnih in manj zahtevnih objektov ali spreminjanje njihove namembnosti, neprimerno projektiranje in izvajanje gradenj, nevdzdrževanje starejših, lokalno značilnih objektov.

- Posegi v vodni in obvodni prostor: onesnaževanje voda (površinskih in podzemnih), urejanje vodotokov, predvsem hudournikov, izkoriščanje vodne energije (male hidroelektrarne, žage, mlini ...), urejanje ter posegi zaradi turistično rekreativnih namenov (npr. odstranjevanje, obrežne vegetacije zaradi "večje urejenosti" obale, preoblikovanje brežin, gradnja objektov in infrastrukturne ureditve za obiskovalce).
- Paša in košnja, kmetijstvo: intenziviranje pridelave, uporaba novih tehnologij pri izvajanju kmetijskih operacij in shranjevanja travinja, časovno, količinsko ali prostorsko neustrezno gnojenje kmetijskih površin in izvajanje gozdne ter nenadzorovane paše, izravnavanje drobnih geomorfoloških oblik – najbolj ogroženi so grbinasti travniki zaradi prehoda ročne na strojno košnjo, gradnja novih ali širitev obstoječih traktorskih oskrbnih poti.
- Vznemirjanje živali prostoživečih vrst: fotolov, hoja in rekreacija po brezpotjih in neoznačenih poteh, nabiranje gozdnih dobrin (zelišč, gozdnih sadežev in gob), nenadzorovana paša drobnice, sprehajalci s spušenimi psi in klateški psi, spremembe namembnosti objektov na osamljenih lokacijah, zračni promet, vožnja z motornimi sanmi in štirikolesniki ter uporaba pirotehničnih sredstev, nezakonit ribolov in odvzem iz narave živali zavarovanih vrst, neprimerno krmljenje divjadi v zimskem času s strani lokalnega prebivalstva.
- Nabiranje gozdnih dobrin: vznemirjanje živali, uničevanje habitatov in ostalih živali in rastlin ter onesnaževanje zaradi množičnosti nekomercialnega nabiranja gozdnih dobrin (borovnice, maline, gobe ipd.) za lastno uporabo, ogrožanje rastlinskih vrst zaradi komercialnega nabiranja.
- Izkoriščanje mineralnih surovin: zasutje opuščanih peskokopov z raznovrstnim gradbenim materialom ter odpadki, neustrezni odvzemi plavin, ki vplivajo na stabilnost vodotokov, gospodarsko izkoriščanje rečnih naplavin ali neprimerno izvajanje vzdrževalnih del na vodotokih, zaradi katerih so ogrožena mnoga dristišča rib, napredovanje erozije in stanje meliščnega habitata zaradi izkoriščanja materiala izpod melišč.
- Turizem, rekreacijske dejavnosti in planinstvo: gradnja turistične infrastrukture (fizični posegi v prostoru), izvajanje dejavnosti (obremenitve in vplivi na okoljske sestavine), prireditve in tekmovanja, pojav novih oblik prostočasnih dejavnosti in povečevanje števila ljudi, ki jih izvajajo; hoja obiskovalcev izven utrjenih in označenih poti ter povečan ali celo množičen obisk nekaterih predelov povzročata vznemirjanje živali in ogrožanje rastišč zavarovanih rastlinskih vrst, uničenje travne ruše, povečano zbitost in erozijo tal, onesnaženje tal, podtalja in voda, emisijo plinov, smradu, hrup, veliko količino odvrženih odpadkov. V poletni sezoni predstavlja veliko obremenitev okolja množičen obisk planinskih koč, med katerimi jih veliko še nima urejenih čistilnih naprav. Meje nosilne sposobnosti so na posameznih vplivnih območjih planinskih koč (Kredarica, Krnska jezera, Triglavsko jezera) in množično obiskanih planinskih ciljih presežene. V vse večjem obsegu se izvajajo prostočasne dejavnosti, kot so turno smučanje, plezanje po zaledenelih slapovih, čolnarjenje, soteskanje, športni ribolov in ostali vodni športi, jadrno padalstvo in gorsko kolesarjenje, ki povzročajo vznemirjanje živali in izgubo njihovih zatočišč ter lokalno poškodovanje ali celo uničenje vegetacije. V alpskih dolinah in izhodiščih za gorske ture prihaja je zaznano nelegalno prenočevanje (v avtomobilih

in drugih vozilih, šotorih ...). Do velikih pritiskov prihaja tudi v večjih turistično-rekreacijskih središčih na Voglu, Pokljuki z Rudnim poljem, na Zatrniku in širšem območju Bohinjskega jezera ter vplivnem območju Planice s Tamarjem. Na območju Rudnega polja in Pokljuke različne dejavnosti (športna tekmovanja, prireditve, rekreacijske dejavnosti v okviru novozgrajenega Športno rekreacijskega centra Pokljuka, povečana dostopnost, gospodarjenje z gozdovi, vojaško usposabljanje, planinstvo, helikopterska oskrba planinskih koč, nabiralništvo) in z njimi povezani posegi, dejavnosti in ravnanja moteče vplivajo na naravo (npr. promet, hrup, svetlobno onesnaževanje, zmanjševanje življenjskega prostora gozdnih kur in divjadi, vznemirjanje živali in motnje v migracijskih poteh, pri njihovem prehranjevanju in razmnoževanju, prisotni so konflikti med dejavnostmi – npr. planinstvo in kolesarstvo; gozdarstvo in rekreacija). Na območju Vogla so bile v preteklih desetletjih brez ustreznega celovitega načrtovalskega pristopa izvedene gradnje žičniške infrastrukture in širitve smučarskih prog, zgrajeni gostinski in počitniški objekti z nastanitvenimi zmogljivostmi z obsežnimi posegi v kraška tla in relief, površinski pokrov, vplivi na živalski svet. Ključni problemi območja so neustrezna oskrba z vodo, odsotnost kakršnekoli rešitve odvajanja in čiščenja odpadnih voda, promet ob južni obali Bohinjskega jezera in mirujoč promet ob spodnji postaji gondolske žičnice, nerešeno lastništvo ter posamezni konflikti med dejavnostmi. Poleg zimskega je območje Bohinjskega jezera s prometom (prometni režim s parkiranjem) in obiskom obremenjeno tudi v poletnih, še posebej kopalnih koncijah tednov. Prisotni so pritiski za širitev stavbnih zemljišč in postavljanje sezonskih gostinskih objektov v obalnem pasu, na vodnih zemljiščih so postavljeni številni pomoli in privezi za plovila, neurejen pa je tudi plovni režim na jezeru. Območje Zatrnika je opuščeno rekreacijsko središče s propadajočimi žičniškimi napravami in spremljajočo infrastrukturo ter zaraščajočimi smučarskimi progami in posameznimi počitniškimi objekti (Klofutarica, objekti na spodnjem robu smučišča). V preteklih letih sta obratovali manjši smučišči z eno napravo. Posamezne površine so zaradi neustreznih ureditev izpostavljene erozijskemu, predvsem hudournišskemu delovanju.

- Odpadki: večja (divja) odlagališča, manjša lokalna odlagališča (npr. ob kmetijah ali planinskih kočah) ter razpršeni odpadki ob turističnih poteh in počivališčih.
- Invazivne tujerodne vrste: namerne naselitve, ki imajo uničujoče in nepovratne posledice za biotsko raznovrstnost, npr. ribe, ki so bile namerno naseljene v izolirana gorska jezera in vodotoke, naselitev nekaterih sesalcev, načrtno zasmrečevanje gozdnih planot. Z različnimi posegi so bile v narodni park nenamerno vnesene nekatere invazivne tujerodne rastline, ki se pojavljajo v nižinskih območjih na brežinah vodotokov in ob cestah, širijo pa se tudi v višje ležeče predele.
- Promet in prometna infrastruktura: promet, ki je posledica različnih (predvsem prostočasnih) dejavnosti povzroča vedno večje okoljske obremenitve. Zračni promet v obliki mednarodnega potniškega prometa, motornih zračnih plovil (športna motorna letala), helikopterskega prometa (vojska, policija, zasebniki), jadralnih letal in t.i. alternativnih zračnih plovil (jadralna padala, jadralni zmaji, baloni, ipd.) pogosto povzroča zakonsko prekoračenega hrupa ter vznemirjanje živali. Problematici so helikopterski leti in preleti turističnih letal – zaradi letenja nizko nad terenom, predvsem pa hrupa, obremenjujoče vpliva na doživljanje obiskovalcev, še posebej pa negativno vpliva (tudi ogroža) nekatere prostoživeče živalske vrste (ptice, zlasti ujede, ter gamse in kozoroge); upoštevati je treba tudi kumulativen vpliv celotnega zračnega prometa v poletnih koncijah.

- Komunalna infrastruktura: iztekanje neustrezno očiščenih komunalnih voda v okolje, ki ima velik vpliv na stanje vodotokov, podtalnice in tal in poslabšuje življenjske pogoje vodnih živali. Neustrezno odvajanje odpadnih voda iz planinskih koč dodatno onesnažuje gorska jezera in podzemne vode. Vodovodni sistemi so na nekaterih območjih narodnega parka neustrezni in zastareli, zaradi poškodb se povečujejo vodne izgube.
- Energetska infrastruktura: trase vodov, ki zaradi izrazito linearnega poteka in zahtevanih varovalnih pasov predstavljajo motnjo v vidnem zaznavanju prostora, spreminjajo krajinski vzorec, vplivajo na omejitve same rabe znotraj koridorja. Za daljnovode so v manjšem obsegu značilni učinki električnih in magnetnih polj, katerih vplivi terjajo ustrezno previdnost. Male vodne elektrarne, ki imajo velik vpliv na struge in obrežja vodotokov. Energetska oskrba planinskih koč z uporabo agregatov (motorjev s pogonom na dizelsko gorivo ali bencin), ki obremenjuje okolje s hrupom, emisijami. Transport in skladiščenje goriva predstavlja potencialno nevarnost za izlitje v zemljo in vodonosnike. Pri objektih za izkoriščanje obnovljivih virov energije, kot sta voda, veter ali sonce, je vprašljiva zlasti njihova umestitev v prostor in učinki na okoljske sestavine.
- Telekomunikacije in javna razsvetljava: trase vodov zaradi izrazito linearnega poteka in zahtevanih varovalnih pasov spreminjajo rabo tal, krajinske vzorce in povzročajo motnje v vidni zaznavi. Vidno motnjo predstavljajo tudi bazne postaje mobilne telefonije in radiotelevizijskih oddajnikov, ki so postavljene na reliefno in vidno izpostavljenih lokacijah. Uporaba javne cestne razsvetljave, osvetljevanje objektov in prostora zunaj območij strnjene poselitve ter neustrezen način njene ureditve pomenijo svetlobno onesnaževanje okolja.
- Naravne nesreče: preoblikovanje reliefa, poškodbe tal in rastlinstva, spremenjene hidrološke in mikroklimatske razmere. Negativno so ocenjeni tisti naravni procesi, ki povzročajo škodo na območjih poselitve, infrastrukture in na območjih kulturne dediščine.

Na območju narodnega parka so največji pritiski, ki ovirajo doseganje ciljev narodnega parka: vznemirjanje živali prostoživečih vrst zaradi obiskovanja, planinstvo, neustrezno ravnanje z odpadnimi vodami ter namerne naselitve rib. Na krajinsko pestrost in krajinske vzorce v prvem in drugem varstvenem območju vplivata opuščanje kmetijske rabe in zaraščanje pašnih površin, v tretjem varstvenem območju pa neustrezno širjenje poselitve, gradnja infrastrukturnih vodov, intenzivno gospodarjenje z gozdovi in ureditve turistično rekreacijskih območij.

13 Analiza navzkrižij in sožitij

Najizrazitejša nasprotja med varovanjem narave in razvojnimi težnjami so:

- Namenska raba prostora in organizacija dejavnosti v območju: za zagotavljanje dolgoročnih ciljev narodnega parka je treba varstvene zahteve in trajnostni razvoj uskladiti na ravni parkovnih lokalnih skupnosti in regije ter s sodelovanjem sektorjev stremeti k celovitosti obravnave območja, upoštevajoč prednosti in omejitve.
- Kmetijstvo: opuščanje ekstenzivne kmetijske rabe na višjih, oddaljenih in slabše dostopnih delih narodnega parka vodi z zaraščanjem v zmanjšanje kmetijskih zemljišč, manjšo preskrbo s hrano, prav tako pa v postopno izgubljanje kmetijske krajine in spreminjanje značilnih krajinskih vzorcev. Lokalno se pojavljajo težnje po intenziviranju kmetijstva z ureditvami zemljišč, ki lahko bistveno spremenijo strukturo habitatov in življenjske prostore prostoživečih vrst ter krajinske vzorce.

- Gozdarstvo: težnje za povečan posek in maksimiranje ekonomskih donosov, kar negativno vpliva na delovanje gozdnih ekosistemov.
- Ohranjanje in ustrezna raba vodnih virov: naraščanje potrebe po izkoriščanju vodnih virov za proizvodnjo električne energije (male hidroelektrarne), kar negativno vpliva na stanje vodnih ekosistemov, še posebej v času nizkih pretokov.
- Turistične dejavnosti in gradnja turistične infrastrukture: obiskovanje, različne oblike vodenja turistov in ponudba rekreacijskih dejavnosti predstavljajo pomemben vir zaslužka, vendar je treba dejavnosti in z njimi povezane posege zaradi vplivov na naravo načrtovati premišljeno ali tudi omejevati, ob upoštevanju varstvenih usmeritev.

IV. UPRAVLJANJE NARODNEGA PARKA

14 Dolgoročni cilji, operativni cilji in naloge 2016–2025

V poglavju so opredeljeni cilji in naloge za celotno programsko obdobje. Sklop temelji na viziji narodnega parka za obdobje do leta 2030 (poglavje 2), ki ponazarja kratek opis idealnega prihodnjega stanja, opredeljenega na podlagi ciljev in namena narodnega parka v ZTNP-1 ter poglobljene analize stanja. Načrt upravljanja določa pet upravljavskih področij: Ohranjanje narave (sklop A), Ohranjanje kulturne dediščine (sklop B), Ohranjanje poselitve in trajnostni razvoj (sklop C), Obiskovanje in doživljanje (sklop D) ter Upravljavsko administrativne naloge (sklop E).

Upravljavski sklopi imajo strukturo po naslednjem hierarhičnem zaporedju: dolgoročni cilj – operativni cilji – naloge – aktivnosti. Dolgoročni cilji predstavljajo podrobnejšo, vsebinsko konkretizirano vizijo za posamezno področje. Vsako upravljavsko področje ima en dolgoročni cilj, ki je tako kot vizija določen za obdobje do leta 2030. Operativni cilji so konkretniji cilji, ki opisujejo stanje oziroma spremembe, ki jih želimo doseči v obdobju izvajanja tega načrta upravljanja, torej do leta 2025. Doseganje operativnih ciljev se izpolnjuje z nalogami.

Za vsako nalogo so navedeni: obdobje izvajanja, izvajalci, ki so nosilci (zapisani s krepkim tiskom) ali sodelujoči.

V stolpcu P je označena prioriteta, ki nakazuje vsebinsko nujnost izvedbe naloge. Oznake pomenijo: 1: prva prioriteta – izvedba naloge je nujna za doseganje zastavljenega cilja; 2: druga prioriteta – izvedba naloge pomembno prispeva k doseganju zastavljenega cilja, opustitev izvedbe pomeni, da cilj ne bo v celoti dosežen; 3: tretja prioriteta – naloga prispeva k doseganju zastavljenega cilja v manjši meri, zato jo izvedemo, če je na voljo dovolj finančnih in človeških virov.

V stolpcu Opombe so navedene vsebinsko povezane naloge, povezava na razvojne usmeritve iz 10. člena ZTNP-1 in delitev nalog glede na 56. člen ZTNP-1 (oznaki pomenita: V: naravovarstvene naloge; R: razvojne naloge).

Za spremljanje izvajanja načrta upravljanja in doseganje dolgoročnih ciljev je bil izdelan nabor kazalnikov rezultatov in učinkov (poglavje VII. – 26). Kazalniki so določeni tako, da za njihovo merjenje ni potrebnih bistvenih dodatnih sredstev in časa, hkrati pa bodo dober pokazatelj učinkov izvedenih nalog.

Izvajanje načrta upravljanja zahteva celovito, zlasti medresorsko sodelovanje pri upravljanju narodnega parka. Nosilec izvajanja opredeljenih ciljev in nalog je tako upravljavec, kot ministrstva v pristojnost katerih sodi izvajanje posameznih vsebin.

Za izvajanje načrta upravljanja v obdobju 2016 – 2025 bo skupaj namenjenih 99.550.624 EUR. Sredstva iz državnega proračuna RS bodo zagotovljena, ko bodo izpolnjeni formalni pogoji glede na veljavni Zakon o izvrševanju proračuna RS oziroma sprejeti proračuni za posamezna leta v obdobju 2016 – 2025.

Od tega bo javni zavod namenil 25.590.835 EUR, od tega je proračunskih sredstev javnega zavoda (v nadaljnjem besedilu: PP) v višini 18.264.272 EUR, proračunskih programskih sredstev javnega zavoda (v nadaljnjem besedilu: PS) v višini 4.800.000 EUR, sredstev mednarodnih projektov (v nadaljnjem besedilu: MP) v višini 1.480.322 EUR in lastnih sredstev javnega zavoda (v nadaljnjem besedilu: LS) v višini 1.046.241 EUR.

Za doseganje optimalnih rezultatov so izjemnega pomena še aktivnosti in sredstva, ki jih v območje narodnega parka usmerjajo druge javne institucije, ki bodo namenile 73.959.789 EUR, od tega je proračunskih sredstev v višini 72.207.164 EUR in programskih sredstev ali sredstev iz projektov v višini 1.752.625 EUR.

Financiranje nekaterih nalog zahteva kombinacijo sredstev iz integralnega državnega in občinskih proračunov ter evropskih sredstev, ki so v posameznem programskem obdobju na voljo iz različnih skladov in se lahko koristijo na način prijave posameznih projektov na razpise. Ker je pridobivanje teh sredstev odvisno od uspešnosti prijave projektov na posamezne razpise so v tabelah 3., 4., 5., 6. in 7 za naloge pri katerih sodelujejo tudi druge javne institucije in za naloge, ki se bodo izvajale preko projektov, podane ocene višine pričakovanih sredstev.

Nekatere naloge iz načrta upravljanja, ki so skladne z vsebinami prednostnih naložb Operativnega programa za izvajanje kohezijske politike, se bodo lahko izvajale tudi v okviru operacije integriranega pristopa za območje Triglavskega narodnega parka. Takšen pristop je bistvenega pomena za celotno obravnavo širšega območja Triglavskega narodnega parka, kjer gre za vključevanje potencialov ohranjanja narave in varstva kulturne dediščine območja narodnega parka v uravnotežen razvoj turizma in celotnega območja Julijskih Alp. Načrtuje se vsaj tri večje večletne podprojekte (npr. varstvo in izboljšanje stanja biotske raznovrstnosti na območju, znak kakovosti narodnega parka, urejanje širokopasovne infrastrukture ...). Ostale načrtovane aktivnosti se bodo izvajale na podlagi dvoletnih izvedbenih načrtov. Na podlagi lokalnih potreb, ocenjene absorpcije sposobnosti za črpanje sredstev in sposobnosti obstoječega podpornega okolja za izvedbo ocenjujemo stroške za izvedbo omenjenega projekta na 11.500.000 EUR (priprava in izvedba treh večjih podprojektov po 2.500.000 EUR – skupaj 7.500.000 EUR ter priprava in izvedba štirih dvoletnih izvedbenih načrtov po 1.000.000 EUR – skupaj 4.000.000 EUR). Območje izvajanja projektov je na podlagi določb 10. člena ZTNP-1 lahko območje narodnega parka in/ali parkovne lokalne skupnosti.

Naloge, ki se bodo izvajale v okviru integriranega pristopa, so v tabelah 3. in 5. označene s pripisom »OP, prednostna naložba«.

14.1 Upravljavsko področje: A. Ohranjanje narave

Dolgoročni cilj: Na območju narodnega parka se prednostno ohranjajo ekosistemi in naravni procesi, naravne vrednote, pestrost habitatov živalskih in rastlinskih vrst ter krajinske značilnosti. Prebivalci in obiskovalci narodnega parka z zavezanostjo vzdržnemu razvoju pomembno prispevajo k uresničevanju prednostnega cilja ustanovitve narodnega parka. Z uveljavljanjem predkupne pravice do nakupa zemljišč in neposrednim nadzorom se zagotavlja doslednejše varstvo narave.

Dobro poznavanje stanja varstveno pomembnih sestavin biotske raznovrstnosti je pogoj za doseganje dolgoročnega cilja, zlasti z ohranjanjem varstveno pomembnih ter kvalifikacijskih vrst in habitatnih tipov območij Natura 2000 v ugodnem stanju (predvsem z izvajanjem ukrepov veljavnega operativnega programa upravljanja z območji Natura 2000 opredeljenimi v načrtu upravljanja in letnih programih), z ohranjanjem ožjih zavarovanih območij in naravnih vrednot v ugodnem stanju, z ohranjanjem krajinske pestrosti ter značilnih krajinskih vzorcev in krajinskih gradnikov, s prilagajanjem gospodarjenja z gozdovi na površinah, pomembnih za ohranjanje biotske pestrosti, z ohranjanjem dobrega stanja voda, z usmerjanjem drugih vrst rabe in dejavnosti, z učinkovitim neposrednim nadzorom v naravi, s celovitim upravljanjem z divjadjo ter s povečevanjem deleža zemljišč v državni lasti.

Naravovarstvene naloge so naloge ohranjanja biotske raznovrstnosti in ukrepi varstva naravnih vrednot ter so podrobneje konkretizirane v tabeli 3 tega načrta upravljanja.

Za izvedbo vseh načrtovanih nalog na področju ohranjanja narave v obdobju 2016 – 2025 bo namenjenih 15.291.458 EUR, od tega bo javni zavod namenil 9.871.148 EUR (in sicer PP v višini 6.894.389 EUR, PS v višini 2.490.000 EUR, MP v višini 430.031 EUR in LS v višini 56.728 EUR), druge javne institucije pa 5.420.310 EUR (in sicer PP v višini 4.610.310 EUR in PS oz. MP v višini 810.000 EUR).

Prednostne projektne aktivnosti JZ TNP bodo usmerjene v področju izboljšanje stanja evropsko pomembnih vrst in habitatnih tipov, zato bo si bo prizadeval vstopati v različne finančne mehanizme in programe, kot je npr. prednostna naložba za območja Natura 2000 iz Operativnega programa za izvajanje evropske kohezijske politike 2014 – 2020.

Operativni cilji, naloge in aktivnosti za upravljavsko področje: A. Ohranjanje narave so določeni v tabeli 3, finančno ovrednotenje nalog glede na vir financiranja je določeno v prilogi 18 tega načrta upravljanja, kazalniki in ciljne vrednosti za oceno učinkovitosti doseganja ciljev pa v tabeli 19 (1-3, 4.a, 4.b, 5, 19).

Tabela 3: Pregled operativnih ciljev in nalog za upravljavsko področje A. Ohranjanje narave.

Koda	Operativni cilj / naloga	Aktivnosti	Leta izvedbe	Stroški izvedbe (EUR)	Nosilci in sodelujoči	P	Opombe (povezane naloge, razvojna usmeritev, izvajanje 56. člena)
A1	<u>Vzpostavitev kakovostnega monitoringa prostoživečih vrst in habitatnih tipov</u> Kakovostni podatki o razširjenosti in stanju vrst in habitatnih tipov ter ključnih pritiskih in grožnjah omogočajo določitev prednostnih varstvenih nalog, oblikovanje in izvajanje ustreznih nalog in spremljanje njihove učinkovitosti, s čimer se zagotavlja dolgoročno ohranjanje prostoživečih vrst in habitatnih tipov.						
A1.1	Redni monitoring prostoživečih vrst (gams, alpski kozorog, jelenjad, medved, volk, ris, muflon, divji petelin, ruševac, belka, svizec), celovita inventarizacija habitatnih tipov, lastnosti in kakovosti tal in prostoživečih vrst iz skupin ptic, plazilcev, dvoživk, rib, kačjih pastirjev, metuljev, mahov, gliv, lišajev in prostoživečih vrst visokogorskih jezer ter za te skupine vzpostaviti redni monitoring stanja. V monitoring se vključi tudi spremljanje tujerodnih vrst in stanje gozdnih ekosistemov, pritiskov in groženj in učinkovitosti izvedenih ukrepov varstva.	<ol style="list-style-type: none"> pregled vrst, ki so/bodo zajete z monitoringom javnega zavoda oziroma drugih nosilcev (državni monitoring, ZGS, ZZRS ...) poenotenje metodologij in priprava protokolov za izvedbo monitoringov izvedba kartiranja habitatnih tipov monitoring kvalifikacijskih vrst Natura 2000 iz PUN vzpostavitev inventarizacije lastnosti in kakovosti tal izvedba inventarizacij za preostale varstveno pomembne vrste z zunanjimi sodelavci proučevanje zdravstvenega stanja živali in vplivov bolezni na populacije analiza podatkov in opredelitev potrebnih varstvenih nalog izvedba potrebnih varstvenih ukrepov 	stalna naloga	<p>JZ TNP SKUPAJ 4.351.892 PP 1.218.850 PS 649.000 MP 211.398 LS 12.384</p> <p>SEKTORSKA SREDSTVA - OP, prednostna naložba 6.1.3 MOP MOP (SON) 30.000 ZRSVN 33.600 ARSO (upravljanje z vodami) 3.660 ZZRS 30.000 ZZRS (MP) 10.000 ZGS 318.000 NIB 1.835.000</p>	JZ TNP (1,2,3,4,6,8,9), ZRSVN (2,8), ZGS (2,4,8,9), izvajalci državnega monitoringa biotske raznovrstnosti (2,4,8), znanstvene in strokovne organizacije (2,4,5,6,7,8)	1	podlaga za nalogo A1.2 11. točka prvega odstavka 10. člena ZTNP-1 (V) 2. alineja drugega odstavka 56. člena ZTNP-1

Koda	Operativni cilj / naloga	Aktivnosti	Leta izvedbe	Stroški izvedbe (EUR)	Nosilci in sodelujoči	P	Opombe (povezane naloge, razvojna usmeritev, izvajanje 56. člena)
A1.2	Pripraviti Akcijski načrt za ohranjanje biotske raznovrstnosti v narodnem parku, prednostno za Natura 2000 vrste in habitatne tipe ter ostale ogrožene vrste in izvajati opredeljene varstvene naloge.	<p>1. izvajati konkretne ukrepe varstva, določene v letnih programih dela javnega zavoda, na podlagi analize podatkov iz inventarizacij in monitoringov biotske raznovrstnosti pa nadaljevati z določitvijo varstvenih nalog in njihovim izvajanjem</p> <p>2. vključiti ukrepe za spremljanje in ohranjanje kvalifikacijskih vrst Natura 2000 po PUN</p> <p>3. pripraviti akcijski načrt za obdobje 2020-2025</p> <p>4. izvajati predvidene naloge</p>	2016-2019 (1-3), 2020-2025 (4)	<p>JZ TNP SKUPAJ 375.664 PP 87.719 PS 73.000</p> <p>SEKTORSKA SREDSTVA MOP (SON) 30.000 ZRSVN 86.800 ARSO (upravljanje z vodami) 5.645 ZZRS 10.000 MKGP 4.500 ZGS 53.000 NIB (MP) 25.000</p>	JZ TNP(1-4), MKGP (1), ZRSVN (1-3), znanstvene in strokovne organizacije (1), sektorji (2)	1	temelji na rezultatih naloge A1.1 11. točka prvega odstavka 10. člena ZTNP-1 (V) 2. alineja drugega odstavka 56. člena ZTNP-1
A1.3	Vzdrževati in vsebinsko dopolnjevati interne podatkovne zbirke javnega zavoda o biotski raznovrstnosti.	<p>1. poenotenje metodologije zbiranja podatkov in vzdrževanja evidenc</p> <p>2. posodobitev in vzdrževanje interne podatkovne zbirke</p> <p>3. pregled organizacij, ki upravljajo javne evidenc o vrstah in habitatnih tipih</p> <p>4. redna izmenjava podatkov za območje narodnega parka z upravljavci drugih javnih evidenc</p>	stalna naloga	<p>JZ TNP SKUPAJ 279.752 PP 82.052 PS 50.000</p> <p>SEKTORSKA SREDSTVA ZRSVN 11.200 ZZRS 5.000 ZGS 26.500 NIB (MP) 105.000</p>	JZ TNP (1-3), ZRSVN (3,4), upravljavci drugih javnih evidenc (3,4)	1	sorodni nalogi E3.1 in E5.7 11. točka prvega odstavka 10. člena ZTNP-1 (V) 2. alineja drugega odstavka 56. člena ZTNP-1

Koda	Operativni cilj / naloga	Aktivnosti	Leta izvedbe	Stroški izvedbe (EUR)	Nosilci in sodelujoči	P	Opombe (povezane naloge, razvojna usmeritev, izvajanje 56. člena)
A1.4	Izvajati skupno zakonodajo EU o preprečevanju in obvladovanju vnosa in širjenja invazivnih tujerodnih vrst ter pripraviti Akcijski načrt za njeno izvajanje.	1. priprava akcijskega načrta za izvedbo uredbe 2. izvajanje akcijskega načrta za divjad in ribe 3. vključitev ciljev in ukrepov v sektorske načrte	2016-2018 (1), od 2019 dalje (2), 2019-2025 (3)	JZ TNP SKUPAJ 486.679 PP 83.379 PS 90.000 MP 27.250 LS 7.750 SEKTORSKA SREDSTVA ZRSVN 16.800 ZGS 26.500 ZZRS 190.000 ZZRS (MP) 20.000 NIB (MP) 25.000	JZ TNP(1-3) , ZGS (3), ZRSVN (1,3) znanstvene in strokovne institucije (1)	1	stroški za monitoring predvideni v nalogi A1.1 11. točka prvega odstavka 10. člena ZTNP-1 (V) 2. alineja drugega odstavka 56. člena ZTNP-1
A1.5	Zagotoviti pogoje za začasno ali trajno hrambo mrtvih živali ali rastlin ali njihovih delov neposredno pri upravljavcu narodnega parka.	1. priprava protokolov za pripravo in evidentiranje osebkov, prostora in načina hrambe 2. priprava prostora skladno s protokoli 3. vzpostavitev in izvajanje redne evidence shranjenih osebkov ter uporabe v izobraževalne namene	2020-2025	JZ TNP SKUPAJ 36.271 PP 31.271 PS 5.000	JZ TNP (1-3)	2	1. točka prvega odstavka 10. člena ZTNP-1 (V) 2. alineja drugega odstavka 56. člena ZTNP-1

Koda	Operativni cilj / naloga	Aktivnosti	Leta izvedbe	Stroški izvedbe (EUR)	Nosilci in sodelujoči	P	Opombe (povezane naloge, razvojna usmeritev, izvajanje 56. člena)
A1.6	Spodbujati, usmerjati in podpirati znanstveno raziskovanje.	1. priprava nabora potrebnih raziskav za učinkovito varstvo in upravljanje narodnega parka in usmerjanje raziskovalcev/študentov na ta področja 2. spremljanje raziskav na območju narodnega parka in v okolici 3. izdajanje znanstvenega časopisa	stalna naloga	JZ TNP SKUPAJ 36.918 PP 26.918 SEKTORSKA SREDSTVA NIB 10.000	JZ TNP (1-3) , znanstvene in raziskovalne organizacije (1), univerze (1)	1	sorodna naloga E1.1, tam tudi predvideni stroški za publikacije 11. točka prvega odstavka 10. člena ZTNP-1
A2	<u>Ohranjanje naravnih vrednot in ožjih zavarovanih območij</u> Na naravnih vrednotah in ožjih zavarovanih območjih v narodnem parku se s preprečevanjem negativnih človekovih vplivov ohranjajo njihovo stanje in lastnosti, s čimer se ohranja njihova izjemnost, dragocenost in redkost.						
A2.1	Preučiti obstoječo metodologijo spremljanja stanja naravnih vrednot in ožjih zavarovanih območij v narodnem parku ter oblikovati predloge za morebitne dopolnitve	1. analiza metodologije spremljanja stanja in dopolnitev navodil 2. seznanitev in usposabljanje popisovalcev 3. vzpostavitev redne izmenjave podatkov med javnim zavodom in ZRSVN	2016-2017	JZ TNP SKUPAJ 38.606 PP 19.006 SEKTORSKA SREDSTVA ZRSVN 19.600	ZRSVN (1-3), JZ TNP (1-3)	1	11. točka prvega odstavka 10. člena ZTNP-1

Koda	Operativni cilj / naloga	Aktivnosti	Leta izvedbe	Stroški izvedbe (EUR)	Nosilci in sodelujoči	P	Opombe (povezane naloge, razvojna usmeritev, izvajanje 56. člena)
A2.2	Pregledati in oceniti stanje vseh naravnih vrednot (brez jam) in ožjih zavarovanih območij v narodnem parku in nato zagotoviti redno spremljanje stanja na najmanj 10 % naravnih vrednot in ožjih zavarovanih območij vsako leto.	1. terenski ogledi naravnih vrednot 2. poročila o stanju 3. priprava varstvenih nalog in vključitev v ustrezne načrte; pri nujnih nalogah takojšnje ukrepanje	do 2021 pregled vseh NV v narodnem parku, nato stalna naloga	JZ TNP SKUPAJ 240.098 PP 130.698 PS 45.000 SEKTORSKA SREDSTVA ZRSVN 64.400	JZ TNP(1-3), ZRSVN (3) , druge strokovne organizacije (1,3)	1	temelji na rezultatih naloge A2.1 11. točka prvega odstavka 10. člena ZTNP-1 (V) 2. alineja drugega odstavka 56. člena ZTNP-1
A2.3	Pripravljati predloge za ZRSVN za določitev novih naravnih vrednot, vključno z območjema gozdnih rezervatov Grušnica in Pod Sopotom.	1. priprava predloga 2. vrednotenje in uskladitev predloga 3. priprava predloga dopolnitve pravilnika in sprejem spremembe pravilnika	stalna naloga	JZ TNP SKUPAJ 111.859 PP 49.059 SEKTORSKA SREDSTVA MOP (SON) 30.000 ZRSVN 16.800 MKGP 1.000 NIB (MP) 15.000	JZ TNP (1), MOP (3), MKGP (3), ZRSVN (2), ZGS (OE Bled in OE Tolmin)	2	11. točka prvega odstavka 10. člena ZTNP-1
A3	<p>Ohranjanje travišč Travišča nad gozdno mejo so prepuščena naravnim procesom, razen na v načrtu upravljanja določenih območjih planin, kjer se lahko izvaja ekstenzivna paša. Na traviščih pod gozdno mejo je z obujeno tradicionalno rabo zaustavljen trend zaraščanja ob dopuščanju zmerne povečevanja kmetijskih površin na nekdanjih kmetijskih območjih in spodbujanju ekološkega kmetijstva.</p>						

Koda	Operativni cilj / naloga	Aktivnosti	Leta izvedbe	Stroški izvedbe (EUR)	Nosilci in sodelujoči	P	Opombe (povezane naloge, razvojna usmeritev, izvajanje 56. člena)
A3.1	Opreliti območja naravovarstveno pomembnih habitatnih tipov in habitatov vrst, kjer naravni procesi, opuščanje dejavnosti ali pritiski dejavnosti zavirajo doseganje naravovarstvenih ciljev in zagotoviti ohranjanje teh območij s pogodbenim varstvom ali odkupom.	1. pregled naravovarstveno pomembnih habitatnih tipov in habitatov vrst 2. opredelitev prednostnih območij za pogodbeno varstvo/odkup 3. izvajanje nalog pogodbenega varstva ali odkupa	stalna naloga	JZ TNP SKUPAJ 460.809 PP 125.409 PS 105.000 MP 138.750 LS 26.250 SEKTORSKA SREDSTVA OP, prednostna naložba 6.21 – MOP MOP (SON) 15.000 ZRSVN 50.400	JZ TNP (1-3) , ZRSVN (2), lastniki zemljišč (2,3), agrarne skupnosti (2,3)	1	navezava na nalogo A1.1 (monitoring) sorodni nalogi A10.1 in C1.2 11. točka prvega odstavka 10. člena ZTNP-1 (V) 1. in 2. alineja drugega odstavka 56. člena ZTNP-1
A3.2	Ob prekomernem zaraščanju rastišč varstveno pomembnih rastlinskih vrst zagotoviti pozno poletno košnjo vsaj vsako drugo leto.	1. vzpostaviti monitoring stanja rastlinskih vrst 2. po potrebi zagotoviti košnjo (neposredno ali s pogodbenim varstvom)	stalna naloga	JZ TNP SKUPAJ 137.712 PP 82.112 PS 25.000 MP 12.750 LS 2.250 SEKTORSKA SREDSTVA MOP (SON) 10.000 ZRSVN 5.600	JZ TNP (1,2, tudi monitoring) , ZRSVN (1), lastniki zemljišč (2), LD Soča (2), MOP (2)	2	sorodna naloga C1.2 11. točka prvega odstavka 10. člena ZTNP-1 (V) 2. alineja drugega odstavka 56. člena ZTNP-1

Koda	Operativni cilj / naloga	Aktivnosti	Leta izvedbe	Stroški izvedbe (EUR)	Nosilci in sodelujoči	P	Opombe (povezane naloge, razvojna usmeritev, izvajanje 56. člena)
A3.3	Na območjih ključnih nahajališč rastlinskih vrst, ki so zanimive za nabiranje, izvesti analizo vplivov nabiranja in drugih dejavnosti na stanje teh vrst. Pripraviti predloge ukrepov aktivnega varstva ter jih vključiti v ustrezne sektorske načrte oziroma ugotovitve uporabiti v postopkih izdaje soglasij in drugih aktov javnega zavoda.	1. priprava seznama vrst, zanimivih za nabiranje 2. določitev območij rastišč z največjim pritiskom nabiranja 3. priprava metodologije za spremljanje vplivov nabiranja in vzpostavitev rednega monitoringa 4. prilagoditev usmeritev/pogojev za sprejemljivo izkoriščanje rastlin	2016-2018 (1,2), od 2018 (3,4)	JZ TNP SKUPAJ 102.198 PP 32.198 PS 70.000	JZ TNP (1-4) , strokovne organizacije (3,4)	2	11. točka prvega odstavka 10. člena ZTNP-1 (V) 2. alineja drugega odstavka 56. člena ZTNP-1
A3.4	Za območja planin, določena v načrtu upravljanja, določiti naravovarstveno sprejemljive pašne rede in ukrepe za preprečevanje nezakonite paše.	1. proučiti obstoječo rabo planin in če je potrebno, opredeliti potrebne ukrepe za ohranjanje ugodnega stanja sestavin biotske raznovrstnosti 2. uskladitev pašnih redov z lastniki in uporabniki teh površin 3. zagotoviti potrebne ukrepe za omejitev nezakonite paše	stalna naloga	JZ TNP SKUPAJ 55.103 PP 43.903 SEKTORSKA SREDSTVA ZRSVN 11.200	JZ TNP (1-3) , lastniki zemljišč (2), agrarne skupnosti (2), ZGS (3), ZRSVN (1,3), KGZS (2)	1	sorodni nalogi B2.3 in C1.5 11. in 13. točka prvega odstavka 10. člena ZTNP-1 (V) 2. in 4. alineja drugega odstavka 56. člena ZTNP-1
A4	<u>Ohranjanje in sonaravno gospodarjenje z gozdovi</u> Gozdovi v prvem varstvenem območju ter v gozdnih in naravnih rezervatih so praviloma prepuščeni naravnim procesom. Drugod se nadaljuje s sonaravnim in mnogonamenskim upravljanjem z gozdovi, vse dejavnosti v gozdnem prostoru pa so časovno in izvedbeno prilagojene varstvu vrst in habitatnih tipov.						

Koda	Operativni cilj / naloga	Aktivnosti	Leta izvedbe	Stroški izvedbe (EUR)	Nosilci in sodelujoči	P	Opombe (povezane naloge, razvojna usmeritev, izvajanje 56. člena)
A4.1	Na podlagi rezultatov monitoringov in inventarizacij določiti ključna območja za varstvo vrst in habitatnih tipov v gozdovih in, kjer je potrebno, zagotoviti prilagojeno rabo ali izključitev iz rabe z različnimi nalogami (ekocelice, gozdovi s posebnim namenom brez ali s prilagojenim ukrepanjem, gozdni rezervati, naravne vrednote, mirna območja, določena v tem načrtu upravljanja).	1. preveritev stanja gozdov v upravljanju javnega zavoda 2. priprava Načrta vzpostavitve ekocelic (javni zavod), določitev ekocelic ali gozdov s posebnim namenom brez ali s prilagojenim ukrepanjem v gozdnogospodarskih načrtih 3. določitev in označitev ukrepov v naravi 4. priprava načrta spremljanja stanja biotske raznovrstnosti v vseh gozdovih in začetek izvajanja	2016-2018 (1-2), 2019 (3), od 2020 dalje (4)	JZ TNP SKUPAJ 471.721 PP 174.321 PS 60.000 SEKTORSKA SREDSTVA MOP (SON) 10.000 ZRSVN 64.400 MKGP 3.500 ZGS 79.500 NIB (MP) 80.000	JZ TNP (1-4), MOP (2), MKGP (2), SKZG (1-2), ZGS (2-4), ZRSVN (2-4), lastniki zemljišč (2,3)	1	stroški za monitoringi predvideni v nalogi A1.1 3. točka prvega odstavka 10. člena ZTNP-1 (V) 2. alineja drugega odstavka 56. člena ZTNP-1
A4.2	Odkupiti ali zagotavljati odškodnine ali oprostitev plačila davščin in pristojbin za zasebne lastnike gozdov, kjer velja omejitev ali popolna prepoved gospodarjenja z gozdovi.	1. določitev gozdov v zasebni lasti, kjer obstaja omejitev ali prepoved (1. varstveno območje, mirna območja) 2. priprava programa odkupa 3. priprava predloga najustrežnejših nalog za konkretna območja in dogovor z lastniki 4. izvedba usklajenih nalog	stalna naloga	JZ TNP SKUPAJ 452.585 PP 50.585 PS 305.000 SEKTORSKA SREDSTVA MOP (SON) 30.000 ZRSVN 14.000 ZGS 53.000	JZ TNP (1-4)(odkupi), ZRSVN (1,3), MOP (2,3,4) (odškodnine), MF 3,4)(davki), ZGS (1-3), PLS (1-4)	1	sorodna naloga A10.1, kjer so tudi predvidena sredstva za odkupe 3. točka prvega odstavka 10. člena ZTNP-1 (V) 1. alineja drugega odstavka 56. člena ZTNP-1

Koda	Operativni cilj / naloga	Aktivnosti	Leta izvedbe	Stroški izvedbe (EUR)	Nosilci in sodelujoči	P	Opombe (povezane naloge, razvojna usmeritev, izvajanje 56. člena)
A4.3	Ohranjati selitvene koridorje in ekosisteme za velike zveri, vzpostaviti mirna območja ter sprejeti in izvajati ukrepe za blažitev konfliktov med ljudmi in velikimi zvermi.	<p>1. monitoring, promocija ukrepov za preprečevanje škode in konfliktov z velikimi zvermi</p> <p>2. opredelitev območij paše drobnice in izvajanje izrednih ukrepov na velikih zvereh z odvzemom konfliktnih osebkov iz narave</p> <p>3. nadzor in sankcioniranje nezakonite paše</p> <p>4. ohranitev selitvenega koridorja velikih zveri Slovenija-Italija/Avstrija</p>	stalna naloga	<p>JZ TNP SKUPAJ 195.110 PP 86.710 PS 22.000 SEKTORSKA SREDSTVA MOP (SON) 10.000 ZRSVN 22.400 MKGP 1.000 ZGS 53.000</p>	JZ TNP (1,3), MOP (4), MKGP (4), ZGS (1,2), LD/LPN (1,2), ZRSVN (1), lastniki zemljišč in nepremičnin (1-3)	2	3. in 11. točka prvega odstavka 10. člena ZTNP-1 (V) 2. alineja drugega odstavka 56. člena ZTNP-1
A4.4	Izvesti analizo vplivov rekreativnega in komercialnega nabiranja gozdnih dobrin na ciljne vrste ter oblikovati predloge varstvenih nalog (časovna in prostorska opredelitev, količina in način nabiranja) in jih vključiti v ustrezne sektorske načrte oziroma ugotovitve uporabiti v postopkih izdaje soglasij in drugih aktov javnega zavoda.	<p>1. priprava seznama vrst, zanimivih za nabiranje</p> <p>2. določitev območij rastišč z največjim pritiskom nabiranja</p> <p>3. priprava metodologije za spremljanje vplivov nabiranja in vzpostavitev rednega monitoringa</p> <p>4. posodobitev usmeritev/pogojev za sprejemljivo izkoriščanje rastlin</p>	2016-2018 (1,2), od 2019 (3,4)	<p>JZ TNP SKUPAJ 317.271 PP 53.211 PS 50.000 SEKTORSKA SREDSTVA MOP (SON) 15.000 ZRSVN 44.560 MKGP 1.500 ZGS 53.000 NIB (MP) 100.000</p>	JZ TNP (1-4), ZRSVN (1-4) MOP (4), MKGP (4), ZGS (3,4), GIS (3)	2	3. in 11. točka prvega odstavka 10. člena ZTNP-1 (V) 2. alineja drugega odstavka 56. člena ZTNP-1

Koda	Operativni cilj / naloga	Aktivnosti	Leta izvedbe	Stroški izvedbe (EUR)	Nosilci in sodelujoči	P	Opombe (povezane naloge, razvojna usmeritev, izvajanje 56. člena)
A4.5	V gozdovih narodnega parka nadgraditi trenutno izvajanje nacionalnega programa monitoringa gozdov in gozdnih ekosistemov s prilagoditvijo mreže vzorčnih ploskev in vsebin za spremljanje stanja biotske raznovrstnosti.	<ol style="list-style-type: none"> dopolnitev mreže stalnih vzorčnih ploskev določitev in testiranje metodologije, določitev kazalnikov celovito spremljanje stanja gozdov na območju narodnega parka sodelovanje v postopkih načrtovanja (GGN, gozdnogojitveni načrti) 	2016 (1), 2017 (2), od 2018 dalje stalna naloga	JZ TNP SKUPAJ 204.571 PP 104.194 MP 22.783 LS 7.194 SEKTORSKA SREDSTVA MOP (SON) 3.000 ZRSVN 8.400 MKGP 3.000 ZGS 53.000 NIB 3.000	JZ TNP (1,2,4), GIS (1-3), ZGS (1-3), ZRSVN (4), MOP (4)	1	stroški za monitoring predvideni v nalogi A1.1 3. točka prvega odstavka 10. člena ZTNP-1
A4.6	Opredeliti in spremljati naravovarstveno sprejemljivo uporabo novih in obstoječih tehnologij sečnje in spravila lesa v gozdovih narodnega parka.	<ol style="list-style-type: none"> posodabljanje smernic ZGS izobraževanje izvajalcev določitev ranljivih območij 	2016-2018 (1,2) od 2019 dalje stalna naloga	JZ TNP SKUPAJ 179.573 PP 59.373 SEKTORSKA SREDSTVA MOP (SON) 3.000 ZRSVN 11.200 MKGP 3.000 ZGS 53.000 NIB (MP) 50.000	ZGS (1-3), JZ TNP (1-3), MKGP (1), GG (2,3), lastniki zemljišč (2), ZRSVN (1,3), MOP (1)	1	3., 10. in 11. točka prvega odstavka 10. člena ZTNP-1
A4.7	Določiti izhodišča glede nujnih varstvenih nalog, ki se lahko izjemoma izvedejo na območjih brez načrtovanega izkoriščanja gozdov z namenom ohranjanja in krepitve varovalne vloge gozdov in zagotavljanja nujnih varstvenih ukrepov v gozdovih.	<ol style="list-style-type: none"> določitev območij, kjer je izredno ukrepanje za vzdrževanje varovalne vloge gozdov nujno priprava strokovnih izhodišč glede vrste, načina, obsega in trajanja ukrepov ter izgradnje nujno potrebne gozdne infrastrukture sodelovanje javnega zavoda 	stalna naloga	JZ TNP SKUPAJ 98.673 PP 34.473 SEKTORSKA SREDSTVA ZRSVN 11.200 ZGS 53.000	ZGS (1-3), JZ TNP (2,3), ZRSVN (2,3)	1	3. in 11. točka prvega odstavka 10. člena ZTNP-1

Koda	Operativni cilj / naloga	Aktivnosti	Leta izvedbe	Stroški izvedbe (EUR)	Nosilci in sodelujoči	P	Opombe (povezane naloge, razvojna usmeritev, izvajanje 56. člena)
		v postopku izdaje dovoljenja ministra za izredni poseg					
A5	<u>Ohranjanje dobrega stanja voda</u> Za vse površinske in podzemne vode v narodnem parku je doseženo vsaj dobro stanje, varovani obvodni habitatni tipi in vrste se ohranjajo v dobrem ohranitvenem stanju.						
A5.1	V izbranih visokogorskih jezerih in drugih stoječih vodah izvesti ukrepe za odstranitev tujerodnih vrst rib in druge ukrepe za sanacijo ekološkega stanja ter zagotoviti redno spremljanje stanja in usmerjanje obiska.	1. izbor metod 2. izvedba odstranitve tujerodnih vrst 3. spremljanje stanja	2016-2017 (1), 2018-2020 (2), od 2021-2025 (3)	JZ TNP SKUPAJ 219.351 PP 46.551 SEKTORSKA SREDSTVA OP, prednostna naložba 6.1.3 – MOP MOP (SON) 3.000 ZRSVN 16.800 ZZRS (MP) 23.000 ZZRS 5.000 NIB (MP) 125.000	JZ TNP (1,3) , MOP (1), ZRSVN (1-2), strokovne organizacije (1-3)	2	sorodna naloga A1.4 11. točka prvega odstavka 10. člena ZTNP-1
A5.2	Vzpostaviti evidenco kalov na območju narodnega parka, zagotoviti redno spremljanje stanja vrst v njih ter po potrebi izvesti ukrepe za ohranjanje obstoječih ali izgradnjo novih kalov.	1. vzpostavitev evidence kalov 2. pregled ničelnega stanja kalov (povezava z A1.1) 3. vzpostavitev trajnega spremljanja stanja (povezava z A1.1) 4. priprava smernic za obnovo starih/izgradnjo novih kalov in sodelovanje z izvajalci aktivnosti	2016-2017 (1, 2), od 2018 dalje (3,4)	JZ TNP SKUPAJ 59.626 PP 34.026 SEKTORSKA SREDSTVA ZRSVN 5.600 NIB 20.000	JZ TNP (1-4) , ZRSVN (4) KGZS (4), agrarne skupnosti (4), ZVKDS (1,4), strokovne organizacije (2-4)	2	stroški za monitoring predvideni v nalogi A1.1 11.,12. in 13. točka prvega odstavka 10. člena ZTNP-1

Koda	Operativni cilj / naloga	Aktivnosti	Leta izvedbe	Stroški izvedbe (EUR)	Nosilci in sodelujoči	P	Opombe (povezane naloge, razvojna usmeritev, izvajanje 56. člena)
A5.3	Inventarizirati vodne vire na območju narodnega parka in ovrednotiti njihov ekonomski pomen v nacionalnem merilu.	1. prostorska določitev vodnih virov in njihovega stanja 2. vrednotenje vodnih virov v smislu ekosistemskih storitev	2020-2025	JZ TNP SKUPAJ 54.814 PP 21.414 PS 25.000 SEKTORSKA SREDSTVA ZRSVN 8.400	IzVRS (1,2) , zunanji izvajalci (1,2), JZ TNP (2), ZRSVN (2)	3	sorodna naloga C4.2 2. in 11. točka prvega odstavka 10. člena ZTNP-1 (V) 2. alineja drugega odstavka 56. člena ZTNP-1
A5.4	Evidentirati in ovrednotiti vire onesnaževanja ter predlagati in/ali izvesti ukrepe za sanacijo.	1. prostorska določitev onesnaževalcev 2. priprava ukrepov sanacije in uskladitev s pristojnimi sektorji 3. iskanje rešitev za ustrezno odlaganje sirotke na planinah 4. evidentiranje in sanacija divjih odlagališč odpadkov	stalna naloga	JZ TNP SKUPAJ 58.101 PP 46.901 SEKTORSKA SREDSTVA ZRSVN 11.200	MOP (1,2,4) , ZRSVN (2-4), JZ TNP (1,3,4), druge strokovne organizacije (2,3), komunalna podjetja (4), IRSOP (4)	2	2. in 11. točka prvega odstavka 10. člena ZTNP-1
A5.5	Z mrežo merilnih mest za fizikalni, kemijski, biološki in količinski monitoring površinskih in podzemnih voda spremljati stanje voda na območju narodnega parka.	1. uskladitev koncepta monitoringa 2. izvajanje monitoringa, poročanje, vrednotenje 3. priprava in izvedba ustreznih ukrepov	stalna naloga	JZ TNP SKUPAJ 413.797 PP 25.997 PS 25.000 SEKTORSKA SREDSTVA ZRSVN 2.800 ARSO (upravljanje z vodami) 360.000	JZ TNP (1,3), MOP (3) , ARSO (1,2) , ZRSVN (1,3)	2	2. in 11. točka prvega odstavka 10. člena ZTNP-1 (V) 2. alineja drugega odstavka 56. člena ZTNP-1

Koda	Operativni cilj / naloga	Aktivnosti	Leta izvedbe	Stroški izvedbe (EUR)	Nosilci in sodelujoči	P	Opombe (povezane naloge, razvojna usmeritev, izvajanje 56. člena)
A5.6	Območja alpskih rek in obrežne lesne vegetacije prepustiti naravnim procesom ter zagotoviti redno spremljanje stanja, pri nameravanem odvzemu naplavin pa sodelovati pri določitvi sprejemljivih območij, načina in obsega odvzema.	1. oblikovanje strokovnega predloga izključitve območij iz rabe 2. določitev meril za izkoriščanje plavin 3. vzpostavitev in izvajanje rednega monitoringa in nadzora pristojnih služb	stalna naloga	JZ TNP SKUPAJ 55.725 PP 36.080 SEKTORSKA SREDSTVA ZRSVN 14.000 ARSO (upravljanje z vodami) 5.645	JZ TNP (1-3) , ZRSVN (1-2), ARSO (2), IzVRS (1-3), IRSOP (3)	3	2. in 11. točka prvega odstavka 10. člena ZTNP-1
A6	<u>Prepušitev barij naravnim procesom</u> Območja visokih, prehodnih in nizkih barij ter močvirij so prepuščena naravnim procesom, če ti niso pospešeni zaradi človekove dejavnosti, pri vseh dejavnostih in posegih na barijih ter močvirjih in vplivnih območjih pa se prednostno upošteva njihovo varovanje.						
A6.1	Inventarizirati vse barjanske in močvirne površine na območju narodnega parka in zagotoviti dolgoročno spremljanje stanja.	1. izvedba popisov, ovrednotenje naravovarstvene pomembnosti, opredelitev pritiskov in groženj 2. vzpostavitev in izvajanje rednega monitoringa na 3-5 let	stalna naloga	JZ TNP SKUPAJ 339.425 PP 97.425 SEKTORSKA SREDSTVA ZRSVN 14.000 ZGS 53.000 NIB (MP) 175.000	JZTNP (1,2) , ZRSVN (1), ZGS (1)	2	stroški za monitoring predvideni v nalogi A1.1 11. točka prvega odstavka 10. člena ZTNP-1
A6.2	Z izjemo potrebnih ukrepov za izboljšanje stanja zaradi človekove dejavnosti na najbolj ranljivih delih barij omejiti ter prilagoditi vse posege in dejavnosti.	1. ocena ogroženosti barij na podlagi podatkov ukrepa A6.1 2. priprava strokovnega predloga omejitve dostopa 3. sprejem predpisa skladno z ZTNP-1 4. postavitve oznak v naravi, ki obveščajo o predpisanih omejitvah 5. urediti poti za usmerjanje obiska (Goreljek).	2016-2017 (1,2), 2018 (3), 2019 (4)	JZ TNP SKUPAJ 107.009 PP 38.409 SEKTORSKA SREDSTVA MOP (SON) 10.000 ZRSVN 5.600 ZGS 53.000	JZ TNP (1,2,4) , MOP (3) , ZRSVN (2,3) , ZGS (1-2)	1	sorodni nalogi D3.2 in D3.3 11. in 16. točka prvega odstavka 10. člena ZTNP-1

Koda	Operativni cilj / naloga	Aktivnosti	Leta izvedbe	Stroški izvedbe (EUR)	Nosilci in sodelujoči	P	Opombe (povezane naloge, razvojna usmeritev, izvajanje 56. člena)
A6.3	Zimsko upravljanje in vzdrževanje odsekov javnih cest na vplivnih območjih visokih in nizkih barij prilagoditi tako, da bo zagotovljeno ustrezno kemijsko in ekološko stanje (omejitev uporabe posipne soli, uporaba posipnega peska nekarbonatnega izvora).	1. izvedba analize vplivov vzdrževanja cest na visoka in nizka barja 2. oblikovanje predlogov omilitvenih ukrepov 3. uskladitev omilitvenih ukrepov z upravljavci cest in začetek izvajanja	2016-2018 (1,2), nato stalna naloga	JZ TNP SKUPAJ 20.310 PP 20.310	JZ TNP (1-3), upravljavci cest (3)	2	11. točka prvega odstavka 10. člena ZTNP-1
A6.4	Preučiti vpliv obstoječega načina odvodnjavanja z javnih cest na vplivnih območjih visokih in nizkih barij na varovane habitatne tipe ter, če je potrebno, pripraviti predlog sprememb in tehničnih rešitev in ga uskladiti s pristojnimi službami.	1. izvedba analize vplivov odvodnjavanja cest na visoka in nizka barja 2. oblikovanje predlogov omilitvenih ukrepov in uskladitev s pristojnimi službami, če je to potrebno	2016-2018 (1), 2019-2020 (2)	JZ TNP SKUPAJ 19.093 PP 8.093 PS 5.000 SEKTORSKA SREDSTVA NIB (PS) 6.000	JZ TNP (1-3), upravljavci cest (3)	2	2. in 11. točka prvega odstavka 10. člena ZTNP-1 (V) 2. alineja drugega odstavka 56. člena ZTNP-1
A7	<p><u>Ohranjanje jam, melišč in skalovij</u> Jame, melišča, skalne stene in skalovja so prepuščena naravnim procesom, vse dejavnosti in posegi na teh območjih pa prednostno upoštevajo njihovo varovanje. Za kvalifikacijske gozdne habitatne tipe območja Natura 2000 so pri določanju aktivnosti upoštevani ukrepi iz PUN.</p>						

Koda	Operativni cilj / naloga	Aktivnosti	Leta izvedbe	Stroški izvedbe (EUR)	Nosilci in sodelujoči	P	Opombe (povezane naloge, razvojna usmeritev, izvajanje 56. člena)
A7.1	Na podlagi rezultatov monitoringov, inventarizacij in vrednotenja vpliva rabe določiti ključna območja melišč, skalnatih pobočij in apnenčastih podov na območju narodnega parka za varstvo vrst in habitatnih tipov in, kjer je potrebno, izvajati potrebne varstvene ukrepe ali jih vključiti v ustrezne sektorske načrte oziroma ugotovitve uporabiti v postopkih izdaje soglasij in drugih aktov javnega zavoda.	1. opredelitev naravovarstveno pomembnih območij, ki so predmet trenutne rabe, in ovrednotiti škodljive vplive 2. z deležniki uskladitev predloga omejitve ali izključitve rabe ter uveljavitev v praksi 3. vzpostavitev obdobjnega spremljanja stanja (5-10 let)	stalna naloga	JZ TNP SKUPAJ 84.719 PP 66.719 MP 17.100 LS 900	JZ TNP (1-3) , PZS (2), upravljavci/lastniki poti, smučišč (2), lastniki/najemniki zemljišč (2)	2	podlaga so tudi rezultati naloge A1.1, sorodni nalogi D3.2 in D3.3 11. točka prvega odstavka 10. člena ZTNP-1
A7.2	Jamskemu živemu svetu časovno prilagoditi raziskovanje in spremljanje stanja jam ter izvajanja jamarstva in ogledovanja jam na območju narodnega parka in na delih posebnih varstvenih območij zunaj njega.	1. oblikovanje režimov varstva in varstvenih ukrepov za jame, ki so predmet kakršnekoli oblike rabe	stalna naloga	JZ TNP SKUPAJ 50.034 PP 40.034 SEKTORSKA SREDSTVA MOP (SON) 10.000	JZ TNP (1) , MOP (1), JZS (1), jamarska družva (1)	2	11. točka prvega odstavka 10. člena ZTNP-1
A8	<u>Ohranjanje območij Natura 2000 zunaj narodnega parka</u> Z ukrepi varstva in izvajanjem naravovarstvenih nalog je zagotovljeno tudi varstvo delov posebnih varstvenih območij, ki segajo zunaj narodnega parka.						

Koda	Operativni cilj / naloga	Aktivnosti	Leta izvedbe	Stroški izvedbe (EUR)	Nosilci in sodelujoči	P	Opombe (povezane naloge, razvojna usmeritev, izvajanje 56. člena)
A8.1	Zagotoviti inventarizacijo in monitoring varstveno pomembnih prostoživečih vrst in habitatnih tipov, ki se prednostno ohranjajo na posebnih varstvenih območjih, ki segajo zunaj območje narodnega parka.	1. pregled vrst, ki so predmet inventarizacije in monitoringa javnega zavoda 2. kartiranje in vrednotenje habitatnih tipov 3. izvedba inventarizacij varstveno pomembnih vrst 4. spremljanje stanja populacij in habitatnih tipov 5. analiza podatkov in opredelitev potrebnih varstvenih ukrepov	stalna naloga	JZ TNP SKUPAJ 292.440 PP 44.740 SEKTORSKA SREDSTVA OP, prednostna naložba 6.1.3 – MOP ZRSVN 11.200 ZGS 185.500 NIB (MP) 51.000	JZ TNP (1-5) , ZRSVN (5), ZGS (3-5), izvajalci državnega monitoringa biotske raznovrstnosti (3-5), znanstvene in strokovne organizacije (3-5)	2	stroški za monitoring predvideni v nalogi A1.1 11. točka prvega odstavka 10. člena ZTNP-1
A8.2	Opredeliti območja varstveno pomembnih habitatnih tipov in habitatov vrst, kjer naravni procesi, opuščanje dejavnosti ali pritiski dejavnosti zavirajo doseganje naravovarstvenih ciljev in zagotoviti ohranjanje teh območij s pogodbenim varstvom ali skrbništvom.	1. pregled varstveno pomembnih habitatnih tipov in habitatov vrst 2. opredelitev prednostnih območij za pogodbeno varstvo/skrbništvo 3. izvajanje ukrepov pogodbenega varstva ali skrbništva	stalna naloga	JZ TNP SKUPAJ 122.348 PP 10.748 SEKTORSKA SREDSTVA ZRSVN 5.600 ZGS 106.000	JZ TNP (1-3) , ZRSVN (2), lastniki zemljišč (3), agrarne skupnosti (3)	2	temelji na rezultatih naloge A8.1 11. točka prvega odstavka 10. člena ZTNP-1
A8.3	Na ključnih območjih za varstvo vrst in habitatnih tipov zagotoviti prilagojeno ali omejeno rabo.	1. vključevanje ukrepov varstva v sektorske načrte 2. usklajevanje prilagojene rabe prostora z upravljavci / lastniki zemljišč	stalna naloga	JZ TNP SKUPAJ 25.107 PP 19.507 SEKTORSKA SREDSTVA ZRSVN 5.600	JZ TNP (1,2) , lastniki zemljišč (2), agrarne skupnosti (2), ZGS (1,2), ZRSVN (1), KGZS (1,2)	2	temelji na rezultatih naloge A8.1, sorodna nalogi E4.1 11. točka prvega odstavka 10. člena ZTNP-1

Koda	Operativni cilj / naloga	Aktivnosti	Leta izvedbe	Stroški izvedbe (EUR)	Nosilci in sodelujoči	P	Opombe (povezane naloge, razvojna usmeritev, izvajanje 56. člena)
A9	Ohranjanje krajinske pestrosti ter značilnih krajinskih vzorcev in krajinskih gradnikov Ohranjena krajina zagotavlja ohranjanje biotske raznovrstnosti in krajinske pestrosti ter identitete narodnega parka.						
A9.1	Zagotoviti ohranjanje in vzdrževanje krajinske pestrosti, značilnih krajinskih gradnikov in značilnih krajinskih vzorcev	1. določitev značilnosti krajine in krajinske pestrosti, pomembnih za ohranjanje biotske raznovrstnosti 2. priprava krajinske tipologije 3. pravila ravnanja, povezana z varstvom krajinske pestrosti v narodnem parku	2016-2018 (1,2), od 2018 stalna naloga	JZ TNP SKUPAJ 49.296 PP 32.496 PS 4.000 SEKTORSKA SREDSTVA OP, prednostna naložba 6.1.3 – MOP MOP (SON) 10.000 ZRSVN 2.800	JZ TNP (1-3) , MOP (2), ZRSVN (1,3) ZVKDS (2,3)	1	sorodne naloge A3, B3 in C6.3 11.,12. in 13. točka prvega odstavka 10. člena ZTNP-1 (V) 4. alineja drugega odstavka 56. člena ZTNP-1
A9.2	Določiti ključna območja krajinske pestrosti in zagotoviti njihovo ohranjanje	1. določitev ključnih območij krajinske pestrosti 2. zagotoviti njihovo zavarovanje kot krajinske naravne vrednote določitev smernic za ohranjanje biotske raznovrstnosti v krajini 3. določitev smernic za ohranjanje biotske raznovrstnosti v krajini 4. spremljanje stanja ključnih območij	2016-2017 (1), 2017-2018 (2,3), 2019-2025 (4)	JZ TNP SKUPAJ 31.940 PP 13.540 SEKTORSKA SREDSTVA MOP (SON) 10.000 ZRSVN 8.400	JZ TNP (1-4) , MOP (2) ZRSVN (2,3,4), ZVKDS (1)	2	sorodni nalogi B3 in C6.3 11.,12. in 13. točka prvega odstavka 10. člena ZTNP-1 (V) 2. in 4. alineja drugega odstavka 56. člena ZTNP-1

Koda	Operativni cilj / naloga	Aktivnosti	Leta izvedbe	Stroški izvedbe (EUR)	Nosilci in sodelujoči	P	Opombe (povezane naloge, razvojna usmeritev, izvajanje 56. člena)
A9.3	Spremljati stanje krajinske pestrosti, značilnih krajinskih vzorcev in krajinskih gradnikov	1. določitev metodologije za spremljanje krajinskih vzorcev, krajinskih gradnikov 2 spremljanje stanja in oblikovanje potrebnih ukrepov (na podlagi analize)	2016-2017 (1), od 2018 stalna naloga	JZ TNP SKUPAJ 8.893 PP 6.093 SEKTORSKA SREDSTVA ZRSVN 2.800	JZ TNP (1-2) , ZRSVN (1-2), ZVKDS (1-2)	2	sorodni nalogi A2.3 in B3 4.,11., 12. in 13. točka prvega odstavka 10. člena ZTNP-1 (V) 4. alineja drugega odstavka 56. člena ZTNP-1
A10	<u>Uveljavljanje predkupne pravice države</u> Z izvajanjem predkupne pravice države do nakupa nepremičnin v narodnem parku se zagotavlja ohranjanje naravnih, kulturnih in krajinskih vrednot.						
A10.1	Uveljavljati predkupno pravico države glede na določila ZTNP-1, skladno s prioritetai.	1. zagotoviti sredstva za izvedbo odkupov 2. izvajanje odkupov 3. vodenje evidenc 4. sodelovanje s Skladom kmetijskih zemljišč in gozdov pri odkupih	stalna naloga	JZ TNP SKUPAJ 1.237.961 PP 388.961 PS 849.000	JZ TNP (1-4)	1	sorodne naloge A3.1, A4.2 in B2.5 11., 12. in 13. točka prvega odstavka 10. člena ZTNP-1 (V) 1. alineja drugega odstavka 56. člena ZTNP-1
A11	<u>Učinkovit neposredni nadzor v naravi</u> Zagotavlja se neposredni nadzor v naravi nad izvajanjem določb ZTNP-1 in predpisov, ki urejajo ohranjanje narave.						

Koda	Operativni cilj / naloga	Aktivnosti	Leta izvedbe	Stroški izvedbe (EUR)	Nosilci in sodelujoči	P	Opombe (povezane naloge, razvojna usmeritev, izvajanje 56. člena)
A11.1	Izvajati neposredni nadzor v naravi v narodnem parku.	<p>1. izvajanje nadzora nad izvajanjem ZTNP-1, ZON in ZDLOV v narodnem parku</p> <p>2. usklajevanje nalog neposrednega nadzora v narodnem parku in sodelovanje z zakonsko določenimi izvajalci nadzora (občinsko redarstvo, policija, inšpekcijske službe ...)</p> <p>3. preprečevanje prekrškov po določbah ZTNP-1 in ZON</p> <p>4. vključevanje in krepitev sodelovanja s prostovoljnimi nadzorniki (dodatno izobraževanje in usposabljanje)</p> <p>5. pripravljane predlogov pristojnemu prekrškovnemu organu, ukrepanje ter posredovanje materialnih dokazov in izjav</p>	stalna naloga	<p>JZ TNP SKUPAJ 1.170.203 PP 1.155.203 PS 15.000</p>	JZ TNP (1-5)	1	<p>sorodna naloga C7.5</p> <p>11. točka prvega odstavka 10. člena ZTNP-1 (V) 2. alineja drugega odstavka 56. člena ZTNP-1</p>

Koda	Operativni cilj / naloga	Aktivnosti	Leta izvedbe	Stroški izvedbe (EUR)	Nosilci in sodelujoči	P	Opombe (povezane naloge, razvojna usmeritev, izvajanje 56. člena)
A11.2	Voditi postopke in odločati o prekrških.	<p>1. vodenje postopka (na prvi in drugi stopnji) in odločanje o prekrških (hitri postopek, zahteve za sodno varstvo, zbiranje in posredovanje izjav in materialnih dokazov, zaseg predmetov, izvršba s prisilitvijo ...) skladno z ZTNP-1, ZON, ZP in ZUP</p> <p>2. pridobivanje in posredovanje podatkov ter vodenje evidenc in poročanje za potrebe nalog, ki jih izvaja JZ TNP kot prekrškovni organ</p> <p>3. vzpostavitev optimalnega informacijskega sistema za pridobivanje/posredovanje podatkov ter vodenje evidenc za potrebe prekrškovnega organa</p> <p>4. sodelovanje z drugimi izvajalci javnih pooblastil</p>	stalna naloga	<p>JZ TNP SKUPAJ 1.170.203 PP 1.155.203 PS 15.000</p>	JZ TNP (1-4)	1	sorodna naloga C7.5 11. točka prvega odstavka 10. člena ZTNP-1
A12	<p><u>Upravljanje z divjadjo v narodnem parku</u> S celovitim upravljanjem Lovišča s posebnim namenom Triglav in ostalih lovišč v narodnem parku se zagotavlja ohranjanje in varstvo divjadi kot naravnega bogastva ter trajnostno upravljanje z divjadjo.</p>						

Koda	Operativni cilj / naloga	Aktivnosti	Leta izvedbe	Stroški izvedbe (EUR)	Nosilci in sodelujoči	P	Opombe (povezane naloge, razvojna usmeritev, izvajanje 56. člena)
A12.1	Upravljati LPN Triglav in ostala lovišča v narodnem parku z namenom varstva in ohranjanja divjadi ter ogroženih in zavarovanih živalskih vrst in njihovih habitatov ter izvajati druge naloge skladno z ZTNP-1, Zakonom o divjadi in lovstvu in drugimi področnimi predpisi.	<p>1. priprava letnih in internih načrtov LPN Triglav in ostalih lovišč v narodnem parku</p> <p>2. obdelava in priprava podatkov o upravljanju LPN Triglav (spremljanje stanja na področju ukrepov za varstvo in monitoring divjadi ...) in ostalih lovišč v narodnem parku</p> <p>3. sodelovanje pri pripravi lovskoupravljaljskih načrtov</p> <p>4. okrepitev aktivnega sodelovanja med vsemi upravljavci lovišč na področjih načrtovanja in upravljanja z divjadjo ter zbiranja in izmenjave podatkov</p> <p>5. spremljanje stanja življenjskega okolja divjadi ter izboljševanje njihovega življenjskega okolja</p> <p>6. koordinacija in izvedba raziskav na področju prostoživečih živalskih vrst s poudarkom na divjadi visokogorskega habitata - lovišča (gams, kozorog, svizec, navadni jelen)</p> <p>7. spremljanje in vrednotenje vplivov obiskovalcev na prostoživeče živalske vrste ter določitev mirnih območij z</p>	stalna naloga	<p>JZ TNP SKUPAJ 559.297 PP 504.797 SEKTORSKA SREDSTVA MKGP 1.500 ZGS 53.000</p>	JZ TNP (1-8) , ZGS (1,3,4,7,8), MKGP (1), LZS (2-5)	1	11. točka prvega odstavka 10. člena ZTNP-1

Koda	Operativni cilj / naloga	Aktivnosti	Leta izvedbe	Stroški izvedbe (EUR)	Nosilci in sodelujoči	P	Opombe (povezane naloge, razvojna usmeritev, izvajanje 56. člena)
		omejitvami in prepovedmi 8. seznanjanje in informiranje zainteresirane javnosti o življenju divjadi in značilnostih narave v lovišču (organizacija predstavitev s področja življenja divjadi, upravljanja lovišča, upravljanja z divjadjo ...)					
A12.2	Izvajati vsebine letnih načrtov LPN Triglav in ostalih lovišč v narodnem parku s cilji ohranjanja celovitosti in pestrosti lovišča, biotske raznovrstnosti in trajnostne rabe naravnih virov.	1. izvajanje lovskočuvajske službe v LPN Triglav po varstvenih okoliših oziroma oddelkih 2. metodološko enotno zbiranje podatkov o divjadi in drugih prostoživečih živalskih vrstah v narodnem parku 3. izvajanje varstvenih ukrepov v prvem varstvenem območju	stalna naloga	JZ TNP SKUPAJ 508.700 PP 505.700 PS 3.000	JZ TNP (1-8), LZS (2-8)	1	11. točka prvega odstavka 10. člena ZTNP-1 (V) 2. alineja drugega odstavka 56. člena ZTNP-1

Koda	Operativni cilj / naloga	Aktivnosti	Leta izvedbe	Stroški izvedbe (EUR)	Nosilci in sodelujoči	P	Opombe (povezane naloge, razvojna usmeritev, izvajanje 56. člena)
		<p>narodnega parka na podlagi usklajenih meril in pogojev</p> <p>4. izvajanje biomeliorativnih del (vzdrževanje travnikov in pašnikov, grmišč, gozdnega roba, kaluž, vodnih virov, krmnih njiv, sanacija škod od divjadi)</p> <p>5. izvajanje biotehniških del (vzdrževanje lovskotehničnih objektov kot so lovske preže, solnice, krmišča, lovske steze; zaščita s kemičnimi in tehničnimi sredstvi za zmanjšanje škod na in po divjadi)</p> <p>6. izvajanje lova (odvzem, priprava materialnih dokazov in trupov uplenjene divjadi za oddajo).</p> <p>7. skrb za razvoj lovske kinologije (šolanje in vodenje službenih psov, skrb za izobraževanje vodnikov, skrb za ustrezno zdravstveno stanje službenih psov)</p> <p>8. upravljanje in vzdrževanje zbiralnic za zbiranje trupov uplenjene divjadi (vodenje evidenc, vzdrževanje higiene, nadzor)</p>					

14.2 Upravljavsko področje: B. Ohranjanje kulturne dediščine

Dolgoročni cilj: Ohranjanje kulturne dediščine je pomemben del identitete in prepoznavnosti območja narodnega parka. Nosilci kulturne dediščine so ozaveščeni o njenem pomenu in tudi s pomočjo spodbud aktivno sodelujejo pri njenem ohranjanju. Z usklajevanjem razvojnih in varstvenih interesov se zagotovi skladna namenska raba prostora, ki omogoča ohranjanje kulturne krajine.

Dolgoročni cilj se prednostno dosega z dobrim poznavanjem in spremljanjem stanja posameznih zvrsti nepremične, premične in žive kulturne dediščine, s krepitvijo prepoznavnosti z izobraževalnimi in ozaveščevalnimi aktivnostmi, z vključevanjem varstva kulturne dediščine v prostorske akte (zagotovitev celovitosti prostorskega načrtovanja, ohranjanje skladne rabe podeželja, upoštevanje naselbinskih vzorcev in prostorske identitete) in različne razvojne programe (trajnostni turizem), z vsestranskim sodelovanjem z Ministrstvom za kulturo in Zavodom za varstvo kulturne dediščine Slovenije ter izobraževalnimi ustanovami, muzejskimi inštitucijami, strokovnimi društvi, lastniki zbirk in nosilci tradicionalnih znanj, z usmerjanjem in svetovanjem pri ohranjanju in spoštovanju stavbnega izročila (npr. pomoč pri kandidiranju na razpise, vzpostavitev varstvenega sklada, primeri dobrih praks, priročnik z vodili ravnanj), z ohranitvijo živih planin in pašnih objektov, z zagotavljanjem pogojev za ohranjanje in obnavljanje kulturnih spomenikov in objektov nepremične kulturne dediščine ter za vzdrževanje dediščinske kulturne krajine, z ohranjanjem predmetov in zbirk premične kulturne dediščine (tudi v zasebni lasti), s spodbujanjem prenosa tradicionalnih znanj (tečajji, delavnice, prireditve) in s (so)organizacijo kulturnih prireditev in razstav.

Za izvedbo vseh načrtovanih nalog na področju ohranjanja kulturne dediščine bo v obdobju 2016 – 2025 namenjenih 2.124.379 EUR, od tega bo javni zavod namenil 853.154 EUR (in sicer PP v višini 636.779 EUR, PS v višini 41.375 EUR, MP v višini 144.750 EUR in LS v višini 30.250 EUR), druge javne institucije pa 1.271.225 EUR (in sicer PP v višini 398.600 EUR in PS oz. MP v višini 872.625 EUR).

Operativni cilji, naloge in aktivnosti za upravljavsko področje: B. Ohranjanje kulturne dediščine so določeni v tabeli 4, finančno ovrednotenje nalog glede na vir financiranja je določeno v prilogi 18 tega načrta upravljanja, kazalniki in ciljne vrednosti za oceno učinkovitosti doseganja ciljev pa v tabeli 19 (4.c, 6, 7, 19).

Tabela 4: Pregled operativnih ciljev in nalog za upravljavsko področje B. Ohranjanje kulturne dediščine.

Koda	Operativni cilj / naloga	Aktivnosti	Leta izvedbe	Stroški izvedbe (EUR)	Nosilci in sodelujoči	P	Opombe (povezane naloge, razvojna usmeritev, izvajanje 56. člena)
B1	Ozaveščanje o kulturni dediščini Splošna javnost, še posebej lastniki in upravljavci kulturne dediščine, je seznanjena s pomenom ohranjanja kulturne dediščine in je naklonjena njenemu varovanju, ohranjanju in predstavljanju.						
B1.1	Evidentirati, raziskovati, dokumentirati, predstavljati in vrednotiti vse tipe kulturne dediščine.	1. zbiranje podatkov o kulturni dediščini in njenih nosilcih 2. sodelovanje pri posodabljanju evidenc in pripravi predlogov za vpise novih enot v registra nepremične in nesnovne dediščine 3. predstavljanje in publiciranje izsledkov	stalna naloga	JZ TNP SKUPAJ 10.699 PP 10.699	MK s strokovnimi institucijami (1-3), ZVKDS (1-3), JZ TNP (1-3), PLS (1), raziskovalne ustanove (1-3), izobraževalne ustanove (3), zainteresirana javnost (1), NVO (1), pristojne muzejske institucije (1-3), lastniki zasebnih zbirk (1,3)	1	4. in 12. točka prvega odstavka 10. člena ZTNP-1

Koda	Operativni cilj / naloga	Aktivnosti	Leta izvedbe	Stroški izvedbe (EUR)	Nosilci in sodelujoči	P	Opombe (povezane naloge, razvojna usmeritev, izvajanje 56. člena)
B1.2	Spremljati stanje kulturne dediščine.	1. dogovor med javnim zavodom in pristojnimi institucijami o protokolu za spremljanje stanja kulturne dediščine 2. terenski ogledi kulturne dediščine in priprava poročila o stanju 3. vzpostavitev redne izmenjave podatkov med javnim zavodom in pristojnimi institucijami	vzpostavitev dogovora do 2017, stalna naloga	JZ TNP SKUPAJ 94.480 PP 94.480	MK s strokovnimi institucijami (1-3), ZVKDS (1-3), JZ TNP (1-3), PLS (1), raziskovalne ustanove (1-3), zainteresirana javnost (1), NVO (1-3), pristojne muzejske institucije (1-3), lastniki zasebnih zbirk (1,2)	1	4.,12. in13. točka prvega odstavka 10. člena ZTNP-1
B1.3	Okrepiti prepoznavnost, simbolni pomen in identiteto ustvarjenih kakovosti narodnega parka in njegovih posameznih delov pri prebivalcih in obiskovalcih.	1. promocija 2. sodelovanje z izobraževalnimi ustanovami	2017-2025	JZ TNP SKUPAJ 13.620 PP 13.620	MK (1,2), JZ TNP (1,2), ZVKDS (1-2), nosilci tradicionalnih znanj (2), izobraževalne institucije (2)	2	12. in 16. točka prvega odstavka 10. člena ZTNP-1
B2	<u>Ohranjanje nepremične kulturne dediščine</u> Ohranjena nepremična kulturna dediščina je v dobrem stanju, stanje ogrožene kulturne dediščine pa je vsaj enako ali izboljšano z ukrepi vzdrževanja in obnove.						

Koda	Operativni cilj / naloga	Aktivnosti	Leta izvedbe	Stroški izvedbe (EUR)	Nosilci in sodelujoči	P	Opombe (povezane naloge, razvojna usmeritev, izvajanje 56. člena)
B2.1	Usmerjati upravljavce, lastnike, investitorje in projektante pri gradnjah prednostno k prenovi obstoječega stavbnega fonda oz. nadomestni gradnji objektov, pri vseh gradnjah pa h gradnji skladni z lokalno značilno stavbno tipologijo , spodbujati k ohranjanju tradicionalnih gradbeno-obrtnih tehnik in gradiv ter dopustiti uvajanje novih gradiv in tehnologij, ki so skladne s tipološkimi stavbnimi značilnostmi.	<ol style="list-style-type: none"> 1. izobraževanje in svetovanje investitorjev 2. vključevanje stavbne tipologije (naloga C6.2) v predpise in strokovne podlage 3. medsebojno sodelovanje pristojnih institucij, sodelovanje pri svetovanju 4. izvedba promocijskih dejavnosti, ki še posebej izpostavljajo lokalno stavbno izročilo in lokalne mojstre, ki poznajo stare stavbne tehnike (delavnice) 5. certificiranje kakovosti in programi izobraževanja 	stalna naloga	JZ TNP SKUPAJ 259.095 PP 243.720 PS 15.375	izobraževalne institucije (5), RRA (2,4), JZ TNP (1-4), MOP (2), MK (2), ZVKDS (1-5), PLS (3), lokalni obrtniki (5), NVO (4)	1	sorodne naloge C2.2, C6.1 in C6.2 4., 10., 12. in 16. točka prvega odstavka 10. člena ZTNP-1
B2.2	Znotraj "Varstvenega sklada" javnega zavoda vzpostaviti sklad za sofinanciranje projektov za ohranjanje kulturne dediščine. Pri pridobivanju finančnih sredstev iz drugih sektorskih programov pa svetovati lastnikom in upravljavcem kulturne dediščine pri premagovanju birokratskih ovir.	<ol style="list-style-type: none"> 1. priprava pravil sklada (pri vrednotenju naj se upoštevata funkcija in poseg) in dodeljevanje spodbud 2. objava razpisa 1x letno 3. individualno svetovanje upravljavcem kulturne dediščine 4. pomoč pri pripravi na razpise 	(1) vzpostavitev do leta 2018, stalna naloga	JZ TNP SKUPAJ 856.935 PP 20.310 SEKTORSKA SREDSTVA (MK (PS) 831.625 - neusklajeno) MOP 5.000	JZ TNP (1-3), MK (1,4), ZVKDS (1,3,4), MOP (1), PLS (4), zainteresirana javnost (3), RRA (4), NVO	2	sorodni nalogi C2.2. in C6.4 4. in 12. točka prvega odstavka 10. člena ZTNP-1 (V) 2. alineja drugega odstavka 56. člena ZTNP-1

Koda	Operativni cilj / naloga	Aktivnosti	Leta izvedbe	Stroški izvedbe (EUR)	Nosilci in sodelujoči	P	Opombe (povezane naloge, razvojna usmeritev, izvajanje 56. člena)
B2.3	Ohranjati obstoječe kakovosti planin (umestitev v prostor, tipologija objektov, posestna struktura ...), naselij (strnjena vaška jedra) in posameznih grajenih ambientov in dominant.	1. vrednotenje planin 2. osveščanje 3. sodelovanje pri pripravi konservatorskega načrta za preново	stalna naloga	JZ TNP SKUPAJ 70.700 PP 65.700 MP 4.250 LS 750	ZVKDS (1-3) , JZ TNP (1,2), MKGP (1,3), KGZS (2), PLS (2,3), agrarne skupnosti (2,3)	1	sorodni nalogi A3.4 in C1.5 4.,12. in 13. točka prvega odstavka 10. člena ZTNP-1
B2.4	Spodbujati, da se evidentirane enote nepremične kulturne dediščine v narodnem parku na državni ali lokalni ravni razglasi za kulturne spomenike in zagotovi pogoje za njihovo ohranjanje ter urediti in predstavljati nepremično kulturno dediščino (npr. arheološka najdišča, fužine, ostaline 1. svetovne vojne, stogovi).	1. priprava strokovnih podlag za razglasitev in posredovanje pristojnim lokalnim oz. državnim organom 2. sprejem predpisov 3. ozaveščanje lastnikov in drugih ciljnih skupin 4. izvedba del za ureditev NKD 5. promocija in tematska vodenja	2016-2020 (1,2), stalna naloga (3,4,5)	JZ TNP SKUPAJ 54.040 PP 33.540 SEKTORSKA SREDSTVA (MK (PS) 20.500 – neusklajeno)	ZVKDS(1,3,4,5), MK (2), PLS (2) , JZ TNP (3,5), lastniki in upravljavci enot kulturne dediščine (4), muzeji (3,5)	2	sorodna naloga D5.1 12. in 16. točka prvega odstavka 10. člena ZTNP-1
B2.5	Zagotoviti sredstva za obnovo najpomembnejših objektov nepremične kulturne dediščine v narodnem parku (npr. ambient cerkve sv. Janeza Krstnika v Ribčevem Lazu) in za izvajanje predkupne pravice države ali občine za odkup ogroženih oz. izjemnih spomenikov nepremične kulturne dediščine, ki so v zasebni lasti.	1. zagotavljanje proračunskih sredstev, donacij, subvencij 2. sodelovanje z lastniki 3. oblikovanje meril za določitev prednostnih odkupov 4. izvajanje odkupov	stalna naloga	JZ TNP SKUPAJ 6.770 PP 6.770 SEKTORSKA SREDSTVA (MK (PS) – neusklajeno)	MK (1,3,4) , ZVKDS (2), PLS (1), JZ TNP (2)	3	sorodna naloga A10.1, kjer so tudi načrtovana sredstva za odkupe 12. točka prvega odstavka 10. člena ZTNP-1

Koda	Operativni cilj / naloga	Aktivnosti	Leta izvedbe	Stroški izvedbe (EUR)	Nosilci in sodelujoči	P	Opombe (povezane naloge, razvojna usmeritev, izvajanje 56. člena)
B2.6	Nadaljevati sistematično raziskovanje na območju narodnega parka in izvajati predhodne arheoloških terenske preglede, sonde in raziskav na potencialnih arheoloških lokacijah na območjih načrtovanih gradenj in ostalih prostorskih ureditev.	1. izvajanje sistematičnih raziskav (planine, rudarstvo, železarstvo) 2. ozaveščanje lastnikov zemljišč s potencialnimi arheološkimi lokacijami 3. vključevanje vsebin v prostorske akte lokalnih skupnosti in turistično ponudbo (razstave, tematske poti) 4. izvajanje preventivnih arheoloških raziskav	stalna naloga	SEKTORSKA SREDSTVA	JZ TNP (2), ZVKDS (1-4) , ZRC SAZU (1,4), muzeji (1,4), PLS (2,3)	1	sorodne naloge C2.2, C7.2, C7.3 in E2.1 5. in 12. točka prvega odstavka 10. člena ZTNP-1
B3	<u>Ohranjanje kulturne krajine</u> S skladno namensko rabo je zagotovljeno varstvo najbolj kakovostnih, še posebej dediščinskih krajin, in posameznih krajinskih prvin (planine, visokodebelni sadovnjaki, grbinasti travniki, živice, reliefne oblike, terase, grajene prvine v odprtem prostoru).						
B3.1	Ozaveščati in izobraževati lokalne prebivalce o pomenu in načinih ohranjanja dediščinskih kulturnih in zgodovinskih krajin.	1. ozaveščanje in izobraževanje 2. priprava ozaveševalnih gradiv	2016-2025 (1), 2018-2021 (2)	JZ TNP SKUPAJ 82.310 PP 20.310 PS 2.000 MP 48.000 LS 12.000	ZVKDS (1-2), JZ TNP (1-2)	1	sorodna naloga C6.3 12. in 13. točka prvega odstavka 10. člena ZTNP-1 (V) 4. alineja drugega odstavka 56. člena ZTNP-1

Koda	Operativni cilj / naloga	Aktivnosti	Leta izvedbe	Stroški izvedbe (EUR)	Nosilci in sodelujoči	P	Opombe (povezane naloge, razvojna usmeritev, izvajanje 56. člena)
B3.2	Zagotoviti ohranjanje značilnih naravnih in ustvarjenih prvin v kmetijski kulturni krajini.	1. določitev prvin, pomembnih za prepoznavnost kulturne krajine 2. priprava smernic za varstvo, ohranjanje in vzdrževanje kakovostnih krajinskih prvin 3. vključitev v prostorske akte PLS	priprava do 2020 (1), stalna naloga (2,3,4)	JZ TNP SKUPAJ 18.925 PP 16.925 PS 2.000	MK (1) , ZVKDS (1,2), JZ TNP (1,2), MKGP (2), PLS (3)	1	sorodne naloge A9.1, A9.2, A9.3 in C6.3 12. in 13. točka prvega odstavka 10. člena ZTNP-1 (V/R) 4. alineja drugega odstavka in 4. alineja tretjega 56. člena ZTNP-1
B4	<u>Ohranjanje premične kulturne dediščine</u> Premična kulturna dediščina je v dobrem stanju in dostopna za raziskovanje, izobraževanje in ogledovanje, lastniki in splošna javnost pa se zavedajo pomena njenega ohranjanja.						

Koda	Operativni cilj / naloga	Aktivnosti	Leta izvedbe	Stroški izvedbe (EUR)	Nosilci in sodelujoči	P	Opombe (povezane naloge, razvojna usmeritev, izvajanje 56. člena)
B4.1	Ohranjati tiste predmete in zbirke premične kulturne dediščine, ki so v zasebni lasti in jih vključevati v ozaveščevalne programe ter skrbeti za zbirki premične kulturne dediščine znotraj info mest v narodnem parku (Pocarjeva domačija, Dom Trenta).	1. ozaveščanje in izobraževanje lastnikov PKD ter nudenje pomoči pri urejanju zasebnih zbirk 2. vključevanje PKD v izobraževalne in ozaveščevalne programe ter organizacija in izmenjava razstav med institucijami 3. foto dokumentiranje predmetov PKD 4. vzdrževanje zbirk PKD znotraj info mest narodnega parka in ugotavljanje stanja zbirk na terenu (muzeji, zasebne zbirke, galerije, cerkve in župnišča)	stalna naloga	JZ TNP SKUPAJ 446.065 PP 30.465 PS 22.000 SEKTORSKA SREDSTVA muzeji 393.600	JZ TNP (2,4), pristojne muzejske institucije (1-4) , strokovna društva (1,2,4), lastniki zbirk (4)	2	sorodna naloga D5.1 12. in 16. točka prvega odstavka 10. člena ZTNP-1 (V) 2. alineja drugega odstavka 56. člena ZTNP-1
B4.2	Sodelovati z likovnimi ustvarjalci pri pripravi razstav in drugih ozaveščevalnih programov in vzpostaviti galerijsko dejavnost.	1. organiziranje in promocija razstav 2. organiziranje skupnih raziskovalnih in razstavnih projektov ter izmenjave razstav med institucijami	stalna naloga	JZ TNP SKUPAJ 127.080 PP 27.080 MP 85.000 LS 15.000	JZ TNP (1-2) , likovni ustvarjalci (1), institucije, ki gostijo razstave (1,2)	3	12. in 16. točka prvega odstavka 10. člena ZTNP-1
B5	<p><u>Ohranjanje nesovne kulturne dediščine</u> Nosilci, prebivalci in obiskovalci narodnega parka so seznanjeni z obstoječo nesovno dediščino in se zavedajo pomena njenega ohranjanja kot temelja lokalne identitete in trajnostnega razvoja ter pomembnega gradnika turistične ponudbe.</p>						

Koda	Operativni cilj / naloga	Aktivnosti	Leta izvedbe	Stroški izvedbe (EUR)	Nosilci in sodelujoči	P	Opombe (povezane naloge, razvojna usmeritev, izvajanje 56. člena)
B5.1	Obstoječe in potencialne nosilce spodbujati k ohranjanju nesnovne KD ter sodelovati z njimi pri dejavnostih za ohranjanje in prenašanje oblik tradicionalnih znanj na zainteresirane posameznike.	1. infrastrukturna in organizacijska pomoč nosilcem pri izvajanju dejavnosti in prireditvah 2. sodelovanje na prireditvah, sodelovanje z izobraževalnimi ustanovami, šolami in društvi 3. strokovno svetovanje nosilcem nesnovne KD (npr. pašništvo) 4. vključevanje nesnovne KD v projekte in razpise	stalna naloga	JZ TNP SKUPAJ 27.080 PP 27.080	nosilci tradicionalnih znanj (2), pristojni muzeji (1-4), nacionalni koordinator nesnovne dediščine (1-4), RRA (4), lokalna društva in združenja (1,2), izobraževalne institucije (2,3), fundacije (1,2), prostovoljci (2), JZ TNP (2)	2	sorodna naloga E2.1 4. in 12. točka prvega odstavka 10. člena ZTNP-1

Koda	Operativni cilj / naloga	Aktivnosti	Leta izvedbe	Stroški izvedbe (EUR)	Nosilci in sodelujoči	P	Opombe (povezane naloge, razvojna usmeritev, izvajanje 56. člena)
B5.2	Raziskovati nesnovno KD v narodnem parku ter izobraževati, ozaveščati, popularizirati in promovirati nesnovno KD v narodnem parku med obiskovalci in v širši javnosti.	<p>1. raziskovanje izumrle in obstoječe nesnovne KD v pisnih virih ter njeno ohranjanje oz. oživitev (npr. večstopenjska planinska paša in kultura predelave mleka)</p> <p>2. vključevanje vsebin o nesnovni KD v izobraževalna gradiva, aktivnosti in programe ter v publikacije in promocijska gradiva narodnega parka</p> <p>3. vključevanje nesnovne KD v vodniške programe</p> <p>4. organizacija prireditev za domačine, obiskovalce, šolske skupine</p> <p>5. prodaja značilnih lokalnih izdelkov v informacijskih središčih TNP</p> <p>6. certificiranje kakovosti in programi izobraževanja</p>	stalna naloga	<p>JZ TNP SKUPAJ 56.580 PP 26.080 MP 7.500 LS 2.500</p> <p>SEKTORSKA SREDSTVA (MK (PS) 20.500 – neuskrajeno)</p>	<p>nacionalni koordinator žive dediščine (1,2,6), pristojni muzeji (1,2), raziskovalne in izobraževalne ustanove (1,2), LTO (3, 6), pašne skupnosti (4), društva (4), ZVKDS (1), JZ TNP (2-5, KGZS (1), MKGP (1)</p>	2	<p>sorodne naloge A3.4,C1.3, C2.3, D5.3 in E1.3</p> <p>12. in 16. točka prvega odstavka 10. člena ZTNP-1</p>

14.3 Upravljavsko področje: C. Ohranjanje poselitve in trajnostni razvoj

Dolgoročni cilj: Območje narodnega parka bo postalo zaželen prostor za življenje in delo domačinov. V njem bosta človek in narava sobivala v sožitju. Prebivalci bodo prepoznali primerjalne prednosti narodnega parka in trajnostno uporabljali naravne vire, kar jim bo omogočalo zaposlitev in dohodek. Gorskim razmeram prilagojene javne storitve in urejena javna infrastruktura bodo dostopne vsem generacijam lokalnega prebivalstva. Prebivalstvo in poselitev v narodnem parku bosta ohranjena vsaj v današnjem obsegu, razvojni model narodnega parka pa bo postal vzorec za trajnostni razvoj drugih zavarovanih območij v Sloveniji in slovenskega podeželja.

Dolgoročni cilj se prednostno dosega z vzpostavljenim sistemom razvojnih usmeritev in spodbud zlasti pa z ohranjanjem kmetijskih zemljišč in njihovih deležev s prilagojenimi načini kmetovanja, povečevanjem dopolnilnih in drugih dejavnosti na kmetijah, spodbujanjem zaposlovanja, izboljšanjem dostopnosti javnih služb, urejanjem komunalne, telekomunikacijske, prometne infrastrukture in trajnostne mobilnosti.

Nacionalni programi in izvedbeni načrti na posameznih področjih, ki pokrivajo posamezne vsebine poselitve in trajnostnega razvoja določene v 10. členu ZTNP-1 morajo vključevati posamezne naloge iz tabele 3 in opredeliti njihova sredstva, ki bodo pokrita s strani državnega proračuna in s sredstvi v okviru Operativnega programa za izvajanje evropske kohezijske politike v obdobju od 2014 – 2020, Programa razvoja podeželja 2014 – 2020, kot tudi v programov čezmejnega sodelovanja z Italijo in Avstrijo. Na regionalni ravni je treba določene naloge vključiti tudi v regionalne razvojne programe 2014-2020 Gorenjske in Goriške razvojne regije.

Za izvedbo nalog na področju ohranjanja poselitve in trajnostnega razvoja bo v obdobju 2016 – 2025 namenjenih 70.158.794 EUR, od tega bo javni zavod namenil 3.621.984 EUR (in sicer PP v višini 1.637.984 EUR, PS v višini 1.704.000 EUR, sredstva MP v višini 233.500 EUR in LS v višini 46.500 EUR), druge javne institucije pa 66.536.810 EUR (v celoti PP).

Operativni cilji, naloge in aktivnosti za upravljavsko področje: C. Ohranjanje poselitve in trajnostni razvoj so določeni v tabeli 5, finančno ovrednotenje nalog glede na vir financiranja je določeno v prilogi 18 tega načrta upravljanja, kazalniki in ciljne vrednosti za oceno učinkovitosti doseganja ciljev pa v tabeli 19 (7.a, 8-17, 21.a, 21.b).

Tabela 5: Pregled operativnih ciljev in nalog za upravljavsko področje C. Ohranjanje poselitve in trajnostni razvoj.

Koda	Operativni cilj / naloga	Aktivnosti	Leta izvedbe	Stroški izvedbe (EUR)	Nosilci in sodelujoči	P	Opombe (povezane naloge, razvojna usmeritev, izvajanje 56. člena)
C1	<u>Ohranjanje kmetijskih zemljišč in kmetijske krajine</u> Na območju narodnega parka se ohranja raba kmetijskih zemljišč, s katero se zagotavlja značilna kulturna krajina. Gospodarsko in socialno trdnjše kmetije se preusmerjajo v ekološke in sonaravne načine kmetovanja. Tržijo se kakovostni pridelki in izdelki z višjo dodano vrednostjo.						
C1.1	Imeti aktivno vlogo pri izvajanju ukrepov kmetijske politike za obdobje 2014-2020 na podlagi sprejetih določb ZTNP-1.	1. Sodelovanje pri usklajevanju in izvajanju ukrepov PRP 2014-2020 na območju narodnega parka	stalna naloga	JZ TNP SKUPAJ 21.540 PP 13.540 PS 3.000 SEKTORSKA SREDSTVA MOP (SON) 5.000	JZ TNP , KGZS, MOP, MKGP	1	1., 10., 13. in 16. točka prvega odstavka 10. člena ZTNP-1 (R) 3. alineja tretjega odstavka 56. člena ZTNP-1
C1.2	Spodbujati kmete k vključevanju v ukrepe KOP-OP in ekološko kmetovanje.	1. ozaveščanje, promocija ukrepa 2. strokovna pomoč kmetom 3. priprava, sofinanciranje in izvedba razvojnih projektov	stalna naloga	JZ TNP SKUPAJ 408.458 PP 151.458 PS 237.000 MP 15.000 LS 5.000	JZ TNP (1,2) , KGZS (1,2), RRA (2), MKGP (3)	1	sorodni nalogi A3.1, B2.1 in B3.2 1., 10. in 16. točka prvega odstavka 10. člena ZTNP-1 (R) 3. alineja tretjega odstavka 56. člena ZTNP-1

Koda	Operativni cilj / naloga	Aktivnosti	Leta izvedbe	Stroški izvedbe (EUR)	Nosilci in sodelujoči	P	Opombe (povezane naloge, razvojna usmeritev, izvajanje 56. člena)
C1.3	Spodbujati pridelavo in predelavo osnovnih kmetijskih surovin in lesa ter vstopanje kmetij v sheme kakovosti (zaščiteni izdelki, FSC, znak kakovosti narodnega parka ...).	1. svetovanje, usposabljanje in promocija 2. priprava, sofinanciranje in izvedba razvojnih projektov 3. spodbujanje vključevanja v sistem znaka kakovosti narodnega parka 4. podpora vzpostavljanju gozdno-lesnih verig na ravni PLS	stalna naloga	JZ TNP SKUPAJ 603.646 PP 220.146 PS 203.500 SEKTORSKA SREDSTVA MKGP (Sektor za podeželje) 180.000	JZ TNP (1-4) , KGZS (1,2,4), ZGS (3,4), RRA (1,2,4), MKGP (2,4), MGRT (2), PLS (4)	1	1., 3., 6. in 16. točka prvega odstavka 10. člena ZTNP-1 (R) 3. alineja tretjega odstavka 56. člena ZTNP-1
C1.4	Ohraniti in razvijati planinsko pašništvo kot obliko tradicionalne rabe kmetijskih zemljišč in vzdrževanja za narodni park značilne krajine.	1. določitev in spremljanje obsega pašnih območij planin 2. svetovanje 3. sofinanciranje oskrbe nedostopnih planin 4. priprava, sofinanciranje in izvedba razvojnih projektov	stalna naloga	JZ TNP SKUPAJ 338.274 PP 141.274 PS 112.000 MP 71.250 LS 13.750	KGZS (1,2,4) , ZVKDS (2), JZ TNP (1,2,3,4), RRA (2), MKGP (4), nosilci dejavnosti (4)	1	sorodne naloge A3.4, B2.3 in B5.1 1., 12. in 13. točka prvega odstavka 10. člena ZTNP-1 (R) 3. alineja tretjega odstavka 56. člena ZTNP-1
C2	Usklajen razvoj trajnostnega turizma Na območju Julijskih Alp se usklajeno razvijajo oblike trajnostnega turizma, ki predstavlja pomemben vir dohodka prebivalcev narodnega parka. Ponudniki so povezani in upoštevajo razvojne priložnosti in omejitve prostora.						

Koda	Operativni cilj / naloga	Aktivnosti	Leta izvedbe	Stroški izvedbe (EUR)	Nosilci in sodelujoči	P	Opombe (povezane naloge, razvojna usmeritev, izvajanje 56. člena)
C2.1	Pripraviti smernice za razvoj trajnostnega turizma in spodbujati njihovo uporabo.	<ol style="list-style-type: none"> 1. monitoring izvajanja storitev, identifikacija ponudnikov, anketiranje ponudnikov 2. analiza podatkov in anket 3. izdelava smernic in akcijskega načrta 4. promocija izsledkov 	stalna naloga	JZ TNP SKUPAJ 90.496 PP 87.396 PS 3.100	JZ TNP (1-4; NNS za monitoring), LTO (1-4), MGRT (1-3) , turistične in športne agencije in drugi ponudniki (1-4), PZS (3)	3	sorodna naloga D3 5. točka prvega odstavka 10. člena ZTNP-1 (R) 3. alineja tretjega odstavka 56. člena ZTNP-1
C2.2	Razvijati trajnostni turizem in kakovostno nadgradnjo treh nosilnih turističnih produktov narodnega parka (zeleni turizem, kulturna dediščina in identiteta narodnega parka, aktivnosti v naravi).	<ol style="list-style-type: none"> 1. svetovanje in promocija 2. sofinanciranje uvajanja eko-standardov v turistične obrate 3. sofinanciranje in strokovna podpora povezovanja v turizmu na ravni Julijskih Alp 4. priprava, sofinanciranje in izvedba razvojnih projektov 	stalna naloga	JZ TNP SKUPAJ 573.738 PP 105.738 PS 318.000 MP 127.500 LS 22.500 SEKTORSKA SREDSTVA - OP, prednostna naložba 3.a, 3.b – MGRT, CLLD	JZ TNP (1) , Skupnost Julijske Alpe (1), LTO (1,4), RRA (1), MGRT (3,4), KGZS (1), PLS (2,4), PZS (1,4)	2	sorodni nalogi D3 in D4 4., 5., 12., 14. in 16. točka prvega odstavka 10. člena ZTNP-1 (R) 4. alineja tretjega odstavka 56. člena ZTNP-1
C2.3	Okrepiti sodelovanje z vsemi lokalnimi turističnimi organizacijami in ponudniki, ki delujejo na območju Julijskih Alp.	<ol style="list-style-type: none"> 1. skupaj z LTO določiti skupne smernice trajnostnega turizma; 2. pripraviti tematsko srečanje s predavanjem za LTO in ponudnike (enkrat letno) 3. načrtovanje in izvedba skupne promocije trajnostnega turizma iz območja TNP in Julijskih Alp 	stalna naloga	JZ TNP SKUPAJ 63.999 PP 63.999	JZ TNP (1,2), LTO (1,2; Sotočje, Bovec, Bohinj, Bled, Kranjska Gora), STO (1,2) , PZS (1)	2	sorodna naloga D4. 5., 9. in 16. točka prvega odstavka 10. člena ZTNP-1

Koda	Operativni cilj / naloga	Aktivnosti	Leta izvedbe	Stroški izvedbe (EUR)	Nosilci in sodelujoči	P	Opombe (povezane naloge, razvojna usmeritev, izvajanje 56. člena)
C3	Razvoj podjetništva in spodbujanje zaposlovanja Narodni park je prostor, kjer se spodbuja podjetništvo, samozaposlovanje ter nove oblike dela. Turizem predstavlja pomemben vir dohodka prebivalcev narodnega parka. Uveljavljen je znak kakovosti narodnega parka.						
C3.1	Podpirati podjetniške projekte, ki prispevajo k ustvarjanju delovnih mest, dvigu dodane vrednosti na zaposlenega ter aktivni politiki zaposlovanja, posebna pozornost namenjati projektom trajnostne rabe naravnih virov in spodbujanju razvoja novih poslovnih modelov.	1. svetovanje in promocija 2. podpora povezovanju različnih panog in deležnikov v narodnem parku (npr. kmetije-gostilne/hoteli, kmetije-šole, lastniki gozdov-lesno predelovalni obrati) 3. priprava, sofinanciranje in izvedba razvojnih in zaposlitvenih projektov	stalna naloga	JZ TNP SKUPAJ 1.014.254 PP 107.854 PS 241.400 MP 11.250 LS 3.750 SEKTORSKA SREDSTVA OP, prednostna naložba 3.a, 3.b – MGRT, CLLD MKGP (Sektor za podeželje) 650.000	JZ TNP (1,2) , RRA (1,2), LTO (1,2), KGZS (1,2), ZGS (1), MGRT (3), MDDSZ (3)	3	6., 9. in 17. točka prvega odstavka 10. člena ZTNP-1 (R) 2. in 3. alineja tretjega odstavka 56. člena ZTNP-1
C3.2	Razviti in uveljaviti znak kakovosti narodnega parka.	1. nadgradnja sistema znaka kakovosti TNP 2. animacija, usposabljanje in promocija 3. dodeljevanje označb 4. priprava, sofinanciranje in izvedba razvojnih projektov	stalna naloga	JZ TNP SKUPAJ 481.815 PP 295.815 PS 176.000 MP 8.500 LS 1.500 SEKTORSKA SREDSTVA - OP, prednostna naložba 3.a, 3.b – MGRT, CLLD	JZ TNP (1-4) , ZGS (2), RRA (2), KGZS (2), MGRT (4)	2	sorodna naloga B5.2 6. točka prvega odstavka 10. člena ZTNP-1 (R) 4. alineja tretjega odstavka 56. člena ZTNP-1
C4	Kakovostnejša dostopnost javnih služb Zagotovljen je obstoj podružničnih vrtcev in osnovnih šol znotraj narodnega parka ter v njegovi bližini. Z uvedbo novih, nadstandardnih sistemskih rešitev je zagotovljeno njihovo financiranje. Zagotovljena je dostopnost prebivalcev narodnega parka do zdravstvenega in socialnega varstva ter drugih javnih služb v PLS.						

Koda	Operativni cilj / naloga	Aktivnosti	Leta izvedbe	Stroški izvedbe (EUR)	Nosilci in sodelujoči	P	Opombe (povezane naloge, razvojna usmeritev, izvajanje 56. člena)
C4.1	Uvajati dolgoročne sistemske rešitve v veljavno zakonodajo na področju vzgoje, izobraževanja, socialnega varstva, zdravstva in drugih javnih služb, ki bodo omogočale nadstandardno izvajanje le-teh.	1. analiza stanja oskrbe, dostopnosti, normativov, predpisov 2. priprava predlogov za sistemsko umeščanje predvidenih nadstandardov 3. izvajanje ukrepov	2016-2018 (1,2), stalna naloga (3)	JZ TNP SKUPAJ 124.186 PP 12.186 PS 112.000	MIZŠ (3), MDDSZ (3), MZ (3), JZTNP (1-3) , RRA (1-3)	2	7. in 8. točka prvega odstavka 10. člena ZTNP-1 (R) 2. alineja tretjega odstavka 56. člena ZTNP-1
C4.2	Podpirati ranljive skupine (mladi, starejši, otroci, brezposelni ...), socialno podjetništvo ter povečevati socialno vključenost.	1. oblikovanje in izvedba programov socialne aktivacije in njihovo povezovanje z zaposlitvenimi programi (npr. javna dela, program PUM, socialno podjetništvo ...) 2. oblikovanje in izvajanje pilotnih inovativnih projektov za približevanje ranljivih skupin trgu dela	stalna naloga	JZ TNP SKUPAJ 240.708 PP 2.708 PS 238.000	Stanovanjski sklad RS (2), MDDSZ (1), PLS (2), JZTNP (1) , ZVKDS (1), RRA (2)	3	sorodna naloga B2.1 4., 9., 12 in 17. točka prvega odstavka 10. člena ZTNP-1 (R) 2. alineja tretjega odstavka 56. člena ZTNP-1
C4.3	Spodbujati znanje, spretnosti, ozaveščanje, izobraževanje in vseživljenjsko učenje za boljšo zaposljivost.	1. oblikovanje in izvedba programov za povečanje vključenosti prebivalstva v vseživljenjsko učenje 2. oblikovanje in izvedba programov usposabljanj za boljšo zaposljivost	stalna naloga	SEKTORSKA SREDSTVA - OP, prednostna naložba 10.a – MIZŠ	MIZŠ, RRA, JZ TNP		sorodna naloga ... 7. točka prvega odstavka 10. člena ZTNP-1
C5	<p><u>Urejanje komunalne in telekomunikacijske infrastrukture</u> Vsa naselja s stalno poselitvijo v narodnem parku imajo zagotovljeno kakovostno oskrbo s pitno vodo, odvajanje in čiščenje odpadnih voda ter pokritost z mobilnim signalom in širokopasovnim omrežjem.</p>						

Koda	Operativni cilj / naloga	Aktivnosti	Leta izvedbe	Stroški izvedbe (EUR)	Nosilci in sodelujoči	P	Opombe (povezane naloge, razvojna usmeritev, izvajanje 56. člena)
C5.1	Celovito urediti okoljsko infrastrukturo na območjih poselitve v narodnem parku (vodooskrba, odvajanje in čiščenje odpadnih voda).	1. priprava krovne študije izvedljivosti za vodooskrbo 2. priprava krovne študije izvedljivosti za odvajanje in čiščenja odpadnih voda 3. sofinanciranje izdelave projektne in investicijske dokumentacije 4. sofinanciranje demonstracijskih sonaravnih rešitev (npr. ekoremediacija ...)	stalna naloga	JZ TNP SKUPAJ 13.540 PP 13.540	MOP (1,2), RRA (1,2), PLS (3,4), JZ TNP (1-2)	2	sorodna naloga A5.4 2. točka prvega odstavka 10. člena ZTNP-1
C5.2	Celovito okoljsko - energetska urediti infrastrukturo in sanirati posamezne objekte in skupine objektov v narodnem parku, ki so izven območij poselitev, zajetih v Operativnem programu, skladno s celovitim konceptom infrastrukturnega opremljanja in urejanja: Vodooskrba, odvajanje in čiščenje odpadnih voda s sistemom malih komunalnih čistilnih naprav, energetska oskrba in sanacija, celovito ravnanje z odpadki.	1. priprava idejnih rešitev in celovite študije izvedljivosti 2. sofinanciranje izdelave projektne in investicijske dokumentacije 3. priprava posebnih shem za sanacijo okoljske infrastrukture v zasebni lasti 4. sofinanciranje naložb 5. sofinanciranje demonstracijskih projektov energetske in okoljske samovzdržnosti	stalna naloga	JZ TNP SKUPAJ 13.540 PP 13.540	MOP (3,4,5), PLS (3,4,5) , PZS (2,3,4), JZ TNP (1), lastniki objektov (4)	2	sorodna naloga A5.4 2., 10., 14. in 15. točka prvega odstavka 10. člena ZTNP-1

Koda	Operativni cilj / naloga	Aktivnosti	Leta izvedbe	Stroški izvedbe (EUR)	Nosilci in sodelujoči	P	Opombe (povezane naloge, razvojna usmeritev, izvajanje 56. člena)
C5.3	Podpirati urejanje širokopasovne infrastrukture in mobilnega omrežja na območju belih lis znotraj narodnega parka, prednostno v naseljih.	1. priprava programa nadgradnje in urejanja širokopasovne infrastrukture in mobilnega omrežja v narodnem parku (priprava javnega razpisa) 2. projektna in investicijska dokumentacija 3. fazna izvedba	stalna naloga	JZ TNP SKUPAJ 13.540 PP 13.540 SEKTORSKA SREDSTVA OP, prednostna naložba 2.a – MIZŠ, Mzl	MIZŠ (1), Mzl (1), PLS (1-3)	2	2. in 8. točka prvega odstavka 10. člena ZTNP-1
C5.4	Promovirati "nizkoogljični narodni park", prilagojen na podnebne spremembe: Spodbujati aktivnosti in demonstracijske projekte, ki prispevajo k zmanjševanju izpustov CO2 in prilagajanju na podnebne spremembe (npr. nadomeščanje neobnovljivih virov energije, predvsem fosilnih goriv, z obnovljivimi viri energije ...).	1. animacija, ozaveščanje in promocija nizkoogljične družbe 2. raziskave/analize in akcijski načrt za zniževanje CO2 izpustov v narodnem parku 3. sofinanciranje demonstracijskih projektov dobre prakse nizkoogljične družbe, energetske samovzdržnosti objektov ... 4. razvoj, sofinanciranje in izvedba celovitih projektov prilagoditve na podnebne spremembe	stalna naloga	JZ TNP SKUPAJ 54.160 PP 54.160	JZ TNP (1-2), Mzl (1-4), Eko sklad (1-4), MGRT (1,2), KGZS (1-4), ZGS (1-4), PLS (1-4)	3	10., 14., 15. in 16. točka prvega odstavka 10. člena ZTNP-1
C6	<u>Urejanje prometne infrastrukture in trajnostna mobilnost</u> Cestna infrastruktura do parkovnih naselij s stalno poselitvijo je primerno urejena, varna in letošnje prevozna. Javni prevoz je dostopen in prilagojen potrebam lokalnega prebivalstva in obiskovalcev. Z uvedbo novih konceptov trajnostne mobilnosti je dosežena umiritev prometa, prednostno v najbolj obremenjenih delih narodnega parka.						

Koda	Operativni cilj / naloga	Aktivnosti	Leta izvedbe	Stroški izvedbe (EUR)	Nosilci in sodelujoči	P	Opombe (povezane naloge, razvojna usmeritev, izvajanje 56. člena)
C6.1	Zagotavljati varno cestno infrastrukturo do naselij s stalno poselitvijo v narodnem parku.	1. priprava programa urejanja cestne infrastrukture v narodnem parku 2. sofinanciranje projektne in investicijske dokumentacije 3. sodelovanje pri iskanju virov financiranja	stalna naloga	JZ TNP SKUPAJ 47.215.350 PP 13.540 SEKTORSKA SREDSTVA DRSI (investicije) 37.182.242 DRSI (vzdrževanje) 10.019.568	PLS (1-3), MOP (1-3), MzI (1-3), DRSI (1-3)	3	2. točka prvega odstavka 10. člena ZTNP-1
C6.2	Uresničevati načrte urejanja in umirjanja prometa v narodnem parku ter izvajati demonstracijske projekte trajnostne mobilnosti.	1. priprava študij 2. sofinanciranje priprave izvedbenih dokumentov: OPPN-ji, projektna in investicijska dokumentacija (ob upoštevanju študij parkovnih lokalnih skupnosti) 3. iskanje virov za sofinanciranje večjih projektov 4. izvedba projektov in uvajanje novih rešitev iz sredstev ZTNP-1 (npr. izgradnja parkirišč, prometne ureditve – izogibališča, rampe, info točke ...)	stalna naloga	JZ TNP SKUPAJ 137.627 PP 99.627 PS 38.000 SEKTORSKA SREDSTVA OP, prednostna naložba 9.d – MGRT	PLS (1,2,4), MGRT (1,2,4), MzI (1,2,4), JZ TNP (3) , PZS (3), DRSI (1,2,4)	2	2., 5., 11., 14. in 15. točka prvega odstavka 10. člena ZTNP-1 (R) 1. alineja tretjega odstavka 56. člena ZTNP-1
C7	Okrepitev razvojnega in prostorskega načrtovanja v narodnem parku Skrb in odgovornost za razvojno in prostorsko načrtovanje sta okrepjeni in se odražata v prostoru in zavesti lokalnega prebivalstva. Vaške skupnosti so aktivnejše v skrbi za svojo identiteto in ohranjanje narodnega parka za naslednje rodove.						

Koda	Operativni cilj / naloga	Aktivnosti	Leta izvedbe	Stroški izvedbe (EUR)	Nosilci in sodelujoči	P	Opombe (povezane naloge, razvojna usmeritev, izvajanje 56. člena)
C7.1	Povečati vključenost javnega zavoda v lokalne, regionalne in nacionalne procese razvojnega in prostorskega načrtovanja, še zlasti pri pripravi novih razvojnih politik.	<p>1. vzpostavljanje in ohranjanje sodelovanja na ravni javnega zavoda – občina, regija, država</p> <p>2. vključevanje razvojnih in varstvenih usmeritev NU v razvojne dokumente občin, regije in države</p> <p>3. preveritev razvojnih potreb rekreacijskih središč, za katere je predvidena izdelava državnih prostorskih načrtov</p>	stalna naloga	<p>JZ TNP SKUPAJ 80.474 PP 80.474</p>	<p>JZ TNP (1,2,3), PLS (1,3), RRA BSC in PRC (1,2), MGRT (1,2,3), MOP (3), MZI (3)</p>	1	sorodna naloga B2.1 11., 12. in 13. točka prvega odstavka 10. člena ZTNP-1
C7.2	Kakovostno nadgraditi prostorsko načrtovanje in projektiranje objektov z večjim poudarkom na upoštevanju značilnih krajinskih in poselitvenih vzorcev, oblikovne podobe vaških naselij, krajevnih stavbnih značilnosti, namenske rabe zemljišč ter varstvu pred naravnimi in drugimi nesrečami ter sanaciji razvrednotenih območij.	<p>1. priprava strokovnih podlag za prostorske akte (usmeritve za opredelitev podrobnejše namenske rabe prostora in posege v prostor)</p> <p>2. priprava kart ogroženosti</p> <p>3. informiranje in ozaveščanje prebivalcev</p> <p>4. sanacija razvrednotenih območij</p>	stalna naloga	<p>JZ TNP SKUPAJ 15.076.056 PP 56.056 PS 20.000 SEKTORSKA SREDSTVA (MO po letu 2018 cca 15.000.000)</p>	<p>PLS (4), JZ TNP (1,3), ZVKDS (1,3), ARSO (2), MO in CZ (3,4), lastniki (4), GeoZS (2)</p>	2	sorodne naloge A9, B2.1, B3.1 in B3.2 4., 11., 12. in 13. točka prvega odstavka 10. člena ZTNP-1 (V/R) 4. alineja drugega odstavka in 3. alineja tretjega odstavka 56. člena ZTNP-1

Koda	Operativni cilj / naloga	Aktivnosti	Leta izvedbe	Stroški izvedbe (EUR)	Nosilci in sodelujoči	P	Opombe (povezane naloge, razvojna usmeritev, izvajanje 56. člena)
C7.3	Zagotoviti varstvo, ohranjanje in vzdrževanje izjemnih krajin ter krajinskih območij nacionalne prepoznavnosti (ohranjanje krajinske zgradbe, tradicionalne rabe zemljišč, poselitvenih vzorcev, kakovostne podobe naselij in izstopajočih arhitekturnih členov).	<ol style="list-style-type: none"> 1. analiza naselbinskih vzorcev in stavbnih tipov ter priprava smernic za oblikovanje objektov (stavbna tipologija) 2. vključitev v prostorske akte PLS 3. priprava programov za razvoj podeželja 4. priprava in izvajanje kmetijsko okoljskih programov (spodbude, olajšave) 5. podrobnejša razdelava območij nacionalne prepoznavnosti v državnem strateškem prostorskem aktu in opredelitev pravil za urejanje prostora na teh območjih 	priprava do 2020 (1,5), stalna naloga (2,3,4)	<p>JZ TNP SKUPAJ 3.518.925 PP 16.925 PS 2.000</p> <p>SEKTORSKA SREDSTVA MOP (Direktorat za prostor, graditev in stanovanja) cca. 200.000 MKGP (Sektor za podeželje) 3.300.000</p>	MOP (5), MK (1), ZVKDS (1,2), JZ TNP (1), MKGP (3,4), PLS (1,2)	1	sorodne naloge A9, B2.1, B3.1, B3.2 in D2.4 12. in 13. točka prvega odstavka 10. člena ZTNP-1 (V/R) 4. alineja drugega odstavka in 4. alineja tretjega 56. člena ZTNP-1
C7.4	Podpirati pobude krajevnih skupnosti, vasi, zaselkov (vaških skupnosti) za prenove vasi, krepitev njihove identitete, uveljavljanje posebnosti in ohranjanje avtentične podobe (celostna obnova vasi).	<ol style="list-style-type: none"> 1. svetovanje 2. sodelovanje pri prijavih na razpise iz programa PRP 	stalna naloga	<p>JZ TNP SKUPAJ 6.770 PP 6.770</p>	PLS (2), JZ TNP (1,2), ZVKDS (1)	2	sorodni nalogi B2.1 in B2.2 4., 11., 12. in 13. točka prvega odstavka 10. člena ZTNP-1

Koda	Operativni cilj / naloga	Aktivnosti	Leta izvedbe	Stroški izvedbe (EUR)	Nosilci in sodelujoči	P	Opombe (povezane naloge, razvojna usmeritev, izvajanje 56. člena)
C7.5	V povezavi z izvajanjem neposrednega nadzora v naravi nad posegi v prostor zagotoviti učinkovit inšpekcijski nadzor in pravočasno ukrepanje ob nedovoljenih posegih (še posebej tistih, ki lahko ogrožajo ali razvrednotijo nepremično kulturno dediščino).	<ol style="list-style-type: none"> 1. ozaveščanje lastnikov in investorjev o posegih 2. spremljanje stanja 3. sodelovanje z inšpekcijskimi službami 4. inšpekcijski nadzor 	stalna naloga	JZ TNP SKUPAJ 67.700 PP 67.700	JZ TNP (1-3), pristojne inšpekcijske službe (3,4), ZVKDS (1,2), ZRSVN (1,2)	1	sorodna naloga A11.1 12. točka prvega odstavka 10. člena ZTNP-1

14.4 Upravljavsko področje: D. Obiskovanje in doživljanje

Dolgoročni cilj: Območje narodnega parka ima urejeno mrežo informacijskih mest in parkovno infrastrukturo, kar omogoča enostavno dostopnost in podporno okolje za obiskovanje. Z izobraževanjem, informiranjem in ozaveščanjem, programi vodenja ter sodelovanjem z lokalnimi turističnimi organizacijami in ponudniki se spodbuja trajnostne oblike turizma in usmerjanje obiskovanja v narodnem parku, ki bosta skladna z varstvenimi cilji in nameni narodnega parka.

Dolgoročni cilj se prednostno dosega z nadgradnjo informacijskih središč, postaj, točk, infrastrukture in programov, z usmerjanjem obiska in izvajanja rekreacijskih dejavnosti na naravovarstveno manj občutljiva območja, s pripravo strokovnih meril za podelitev koncesij za rabo, določitev in ureditev delov narodnega parka primernih za organizirano ogledovanje in obiskovanje ter z izobraževalnimi aktivnostmi okoljske vzgoje.

Informacijska središča Triglavska roža Bled, Dom Trenta in Bohinjka ter ostale informacijske mesta in točke bodo delovala povezano in se vključevala v izobraževalne, vodniške in druge turistične programe. Programi bodo tudi tržno naravnani in bodo dopolnjevali že izdelano ponudbo lokalnih turističnih subjektov. Med lokalnim prebivalstvom bodo informacijska središča prepoznana kot pomembno okolje, ki spodbuja in dopolnjuje obstoječo lokalno turistično ponudbo in ji dodajajo višjo vrednost. Lokalni turistični ponudniki in informacijska središča bodo sooblikovali turistično ponudbo okolja in se poslovno povezovali pri izvajanju. V Bohinjki se dosega tudi cilje večje neposredne navzočnosti uprave narodnega parka na območju, kjer je največ prebivalcev.

Na področju vodništva se bodo nadaljevala prizadevanja za večje vključevanje parkovnih vsebin pri programih izobraževanja lokalnih turističnih in planinskih vodnikov, pri vodenjih, ki vključujejo strokovno naravnane vsebine, individualnih vodenjih s posebnimi zahtevami ter specializiranih vodenjih za spoznavanje in doživljanje narave in kulture narodnega parka.

Za izvedbo nalog na področju obiskovanja in doživljanja bo v obdobju 2016 – 2025 namenjenih 5.838.875 EUR, od tega bo javni zavod namenil skupaj 5.808.875 EUR (in sicer PP v višini 4.249.450 EUR, PS v višini 394.625 EUR, MP v višini 529.460 EUR in LS v višini 635.340 EUR), druge javne institucije pa 30.000 EUR (v celoti PP).

Operativni cilji, naloge in aktivnosti za upravljavsko področje: D. Obiskovanje in doživljanje so določeni v tabeli 6, finančno ovrednotenje nalog glede na vir financiranja je določeno v prilogi 18 tega načrta upravljanja, kazalniki in ciljne vrednosti za oceno učinkovitosti doseganja ciljev pa v tabeli 19 (15.c, 18).

Tabela 6: Pregled operativnih ciljev in nalog za upravljavsko področje D. Obiskovanje in doživljanje.

Koda	Operativni cilj / naloga	Aktivnosti	Leta izvedbe	Stroški izvedbe (EUR)	Nosilci in sodelujoči	P	Opombe (povezane naloge, razvojna usmeritev, izvajanje 56. člena)
D1	<p>Mreža informacijskih mest Skladno z leta 2006 sprejeto Strategijo mreže informacijskih mest v narodnem parku bo do leta 2021 dokončana mreža informacijskih središč, postaj, točk in vzpostavljena mobilna točka, ki bo omogočala kakovostno predstavljanje narodnega parka in njegovega poslanstva obiskovalcem in prebivalcem.</p>						
D1.1	Zagotoviti delovanje info središč na Bledu in v Trenti.	1. delovanje info središč 2. oblikovanje in izvajanje izobraževalnih vsebin za različne interesne skupine 3. priprava in izvedba programov doživljanja za različne ciljne skupine 4. priprava in izvedba začasnih razstav 5. redno vzdrževanje stalnih razstavnih eksponatov in stavb 6. izvajanje promocijske aktivnosti	stalna naloga	JZ TNP SKUPAJ 1.831.317 PP 1.192.174 PS 31.500 MP 4.334 LS 603.309	JZ TNP (1-6), Turizem Bled (1,6) , pristojne muzejske institucije (1,4,5), LTO Bovec (3,6)	1	sorodna naloga: B4.1 5., 11., 12. in 16. točka prvega odstavka 10. člena ZTNP-1 (V/R) 3. alineja drugega odstavka in 4. alineja tretjega odstavka 56. člena ZTNP-1
D1.2	Vzpostaviti informacijsko postajo v Zatočini, v objektu Lokarjev skedenj pri Tolminskih koritih.	1. oprema stavbe 2. oblikovanje in izvajanje izobraževalnih vsebin (razstava) 3. delovanje info postaje in izvajanje programov	2018-2021; od 2021 dalje delovanje	JZ TNP SKUPAJ 167.928 PP 167.928	JZ TNP (1) , LTO Sotočje (2), občina Tolmin (2), pristojne muzejske institucije (2), ZVKDS (2)	2	sorodna naloga: B4.1 12. in 16. točka prvega odstavka 10. člena ZTNP-1

Koda	Operativni cilj / naloga	Aktivnosti	Leta izvedbe	Stroški izvedbe (EUR)	Nosilci in sodelujoči	P	Opombe (povezane naloge, razvojna usmeritev, izvajanje 56. člena)
D1.3	Zagotoviti delovanje Informacijsko izobraževalnega središča Bohinjka v Stari Fužini.	1. oblikovanje in izvajanje izobraževalnih vsebin 2. delovanje informacijske in svetovalne pisarne 3. delovanje info središča in izvajanje programov	stalna naloga	JZ TNP SKUPAJ 1.097.707 PP 564.550 MP 504.726 LS 28.431	JZ TNP (1-5) , LTO Bohinj (3-4), MGRT (1-2), pristojne muzejske institucije (3), ZVKDS (3)	1	sorodna naloga: B4.1 sorodna naloga C2.6 (stacionarni del svetovalne službe) 12. in 16. točka prvega odstavka 10. člena ZTNP-1
D1.4	Vzdrževati obstoječe in vzpostaviti nove informacijske točke pri zainteresiranih deležnikih ter povezovanje dela javnega zavoda z aktivnostmi posameznih nosilcev.	1. označitev točk 2. zagotovitev informacijskih gradiv 3. izobraževanje izvajalcev/informatorjev 4. vzdrževanje opreme in vsebin 5. trženje izdelkov v INFO točkah 6. oblikovanje turističnih programov	stalna naloga	JZ TNP SKUPAJ 248.842 PP 198.842 PS 50.000	JZ TNP (1-6) , KGZS (2,3; za kmetije), različni deležniki v TNP in bližnji okolici (2,3,5,6), PZS (1,3,4)	2	16. točka prvega odstavka 10. člena ZTNP-1 (V/R) 3. alineja drugega odstavka in 4. alineja tretjega odstavka 56. člena ZTNP-1

Koda	Operativni cilj / naloga	Aktivnosti	Leta izvedbe	Stroški izvedbe (EUR)	Nosilci in sodelujoči	P	Opombe (povezane naloge, razvojna usmeritev, izvajanje 56. člena)
D1.5	Zagotoviti delovanje Pocarjeve domačije.	1. delovanje info točke, izvajanje programov 2. vzdrževanje objekta 3. redno vzdrževanje razstavnih eksponatov in stavb 4. oprema sprejemnice z računalniško enoto 5. nabava opreme za redno predvajanje predstavitvenega filma o narodnem parku	stalna naloga	JZ TNP SKUPAJ 155.754 PP 153.254 PS 2.500	JZ TNP (1-5), ZVKDS (3), pristojne muzejske institucije (3)	2	sorodni nalogi B4.1 in B2.5 12. in 16. točka prvega odstavka 10. člena ZTNP-1 (V/R) 4. alineja tretjega odstavka 56. člena ZTNP-1
D1.6	Zagotoviti delovanje informacijskih točk v Slovenskem planinskem muzeju (SPM) v Mojstrani in v Zeleni hiši v Kobaridu ter sodelovanje z muzejem oz. lokalno skupnostjo.	1. delovanje info točk skladno s sporazumoma med deležniki; tekoče posodabljanje avdio in video komunikacije na informacijskih točkah 2. redno zalaganje točk z informacijskimi materiali narodnega parka 3. podajanje informacij o narodnem parku 4. priprava programa za dogodke javnega zavoda v SPM in Zeleni hiši ter vodniške programe v okolici 5. skupna promocija narodnega parka, SPM in Zelene hiše	stalna naloga	JZ TNP SKUPAJ 246.859 PP 194.859 PS 52.000	JZ TNP (1-5), MK (4), pristojne muzejske institucije (1,4,5); Občina Kobarid (1,4,5), LTO Sotočje (1,2,4), PRC (2,5)	1	12. in 16. točka prvega odstavka 10. člena ZTNP-1 (R) 4. alineja tretjega odstavka 56. člena ZTNP-1
D2	<p><u>Parkovna infrastruktura</u> Na območju narodnega parka je vzpostavljena infrastruktura za usmerjanje, informiranje in ozaveščanje obiskovalcev zavarovanega območja in drugih uporabnikov prostora.</p>						

Koda	Operativni cilj / naloga	Aktivnosti	Leta izvedbe	Stroški izvedbe (EUR)	Nosilci in sodelujoči	P	Opombe (povezane naloge, razvojna usmeritev, izvajanje 56. člena)
D2.1	Vzdrževati in posodabljati infrastrukturo na terenu, s katero upravlja javni zavod.	1. vzdrževanje in urejanje parkovnih poti, informacijskih točk na terenu ter druge usmerjevalne in informacijske infrastrukture (table, količki, klopi ...) 2. označitev varstvenih območij	stalna naloga	JZ TNP SKUPAJ 750.187 PP 727.887 PS 22.300	JZ TNP (1-2)	1	16. točka prvega odstavka 10. člena ZTNP-1 (V/R) 3. alineja drugega odstavka in 4. alineja tretjega odstavka 56. člena ZTNP-1
D2.2	Urediti parkovno pot v koritih Mostnice (na Vojah), vzpostaviti novo pot v Pologu in sodelovati z deležniki pri vzpostavitvi novih poti.	1. določitev vsebin poti 2. dokončna določitev tras 3. ureditev poti	2017-2019 (1), stalna naloga (2)	JZ TNP SKUPAJ 90.799 PP 34.799 PS 56.000	Turizem Bohinj (1-3; nosilec za Voje), JZ TNP (1-3; nosilec za Polog), LTO Sotočje in drugi deležniki v prostoru (1-3), ZVKDS (1), PZS (2)	2	12. in 16. točka prvega odstavka 10. člena ZTNP-1 (V/R) 3. alineja drugega odstavka in 4. alineja tretjega odstavka 56. člena ZTNP-1

Koda	Operativni cilj / naloga	Aktivnosti	Leta izvedbe	Stroški izvedbe (EUR)	Nosilci in sodelujoči	P	Opombe (povezane naloge, razvojna usmeritev, izvajanje 56. člena)
D2.3	Posamezne točke in dele parkovnih poti prilagoditi za osebe s posebnimi potrebami.	1. prilagoditev dostopa, informacijske infrastrukture ter programov in vsebin	stalna naloga	JZ TNP SKUPAJ 48.537 PP 37.537 PS 7.000 MP 3.400 LS 600	JZ TNP (1) , strokovne institucije (1)	3	16. točka prvega odstavka 10. člena ZTNP-1 (V/R) 3. alineja drugega odstavka in 4. alineja tretjega odstavka 56. člena ZTNP-1
D2.4	Dokončati smernice (tipologijo) za enoten izgled parkovne infrastrukture in ostale infrastrukture za obiskovanje in spodbujati njihovo uporabo tudi pri drugih uporabnikih prostora.	1. uskladitev smernic s predpisi, celostno grafično podobo narodnega parka, lokalnimi posebnostmi 2. seznanitev uporabnikov prostora s tipologijo parkovne infrastrukture in splošna uporaba	2016-2017 (1), stalna naloga (2)	JZ TNP SKUPAJ 55.227 PP 55.227	JZ TNP (1-2) , deležniki v prostoru (2)	1	sorodna naloga C7.2 16. točka prvega odstavka 10. člena ZTNP-1
D3	<u>Usmerjanje obiskovanja skladno z varstvenimi cilji</u> Na območju narodnega parka se obiskovanje in prostočasne dejavnosti v naravi izvajajo tako, da so usklajene s cilji parka in ne ogrožajo narave in kulturne dediščine.						

Koda	Operativni cilj / naloga	Aktivnosti	Leta izvedbe	Stroški izvedbe (EUR)	Nosilci in sodelujoči	P	Opombe (povezane naloge, razvojna usmeritev, izvajanje 56. člena)
D3.1	Vzpostaviti monitoring obiskovanja narodnega parka in analizirati vplive, predvsem v prvem in drugem varstvenem območju.	1. priprava metodologije 2. monitoring vplivov vseh rekreacijskih dejavnosti 3. nakup opreme (števcji, ...) 4. izsledke monitoringa uporabiti kot strokovno podlago za odločanje v postopkih izdaje soglasij in za odločanje o morebitnih drugih potrebnih ukrepih	2016-2019 (1), stalna naloga (2-4)	JZ TNP SKUPAJ 549.967 PP 513.667 PS 16.300 MP 17.000 LS 3.000	JZ TNP (1-4)	2	5. točka prvega odstavka 10. člena ZTNP-1 (R) 4. alineja tretjega odstavka 56. člena ZTNP-1
D3.2	Izdelati strokovne podlage za določitev naravnih vrednot in delov parka, ki se lahko uredijo za ogledovanje in obiskovanje ter določitev delov narodnega parka, ki se lahko rabijo. Pripraviti vzorčen primer vzpostavitve koncesijske rabe po 33. členu ZTNP-1.	1. izdelava strokovnih podlag 2. navodila za vzpostavitev koncesijskih razmerij in vzorčna rešitev npr. na Mangartskem sedlu 3. vključitev v naslednji načrt upravljanja 4. izvajanje postopkov podeljevanja koncesij	2016-2021 (1,2), 2021-2025 (3,4)	JZ TNP SKUPAJ 87.897 PP 56.597 PS 1.300 SEKTORSKA SREDSTVA MOP (SON) 30.000	JZ TNP (1-3) , potencialni koncesionarji (2), MOP (1,2,4), Vlada RS (2,4), PLS (1,4)	2	1., 5. in 16. točka prvega odstavka 10. člena ZTNP-1 (V) 2. in 3. alineja drugega odstavka 56. člena ZTNP-1
D3.3	Pripraviti Akcijski načrt za usmerjanje obiskovanja na območju narodnega parka, predvsem za prvo in drugo varstveno območje, ter nato izvajati predvidene ukrepe.	1. opredelitev podrobnejših območij in časovnih okvirjev za izvajanje različnih oblik obiskovanja 2. priprava akcijskega načrta 3. izvajanje akcijskega načrta	2016-2017 (1-2) 2018-2025 (3)	JZ TNP SKUPAJ 56.020 PP 40.620 PS 15.400	JZ TNP (1-3) , ZRSVN (1,2), PZS (1,3) , LTO (1,2; Sotočje, Bovec, Bohinj, Bled, Kranjska Gora) , ZVKDS (2)	1	sorodna naloga: B1.2 1., 5., 12. in 16. točka prvega odstavka 10. člena ZTNP-1 (R) 4. alineja tretjega odstavka 56. člena ZTNP-1

Koda	Operativni cilj / naloga	Aktivnosti	Leta izvedbe	Stroški izvedbe (EUR)	Nosilci in sodelujoči	P	Opombe (povezane naloge, razvojna usmeritev, izvajanje 56. člena)
D3.4	Pripraviti Akcijski načrt upravljanja športnih in rekreacijskih dejavnosti na območju narodnega parka.	1. spremljanje izvajanja posameznih rekreacijskih dejavnosti (zlasti gorsko kolesarjenje, jadrarno padalstvo, turno smučanje športno rekreacijske dejavnosti na vodotokih in drugo), 2. izvedba usklajevalnih sestankov za posamezna navedena tematska področja dejavnosti 3. priprava akcijskega načrta 4. izvajanje akcijskega načrta	2016-2017 (1-3) 2018-2025 (4)	JZ TNP SKUPAJ 50.876 PP 44.276 PS 6.600	JZTNP (1-4) , ZRSVN (2,3), PZS (2), LTO (1,2; Sotočje, Bovec, Bled, Kranjska Gora, Turizem Bohinj), druge panožne inštitucije in društva (1,2)	2	5. točka prvega odstavka 10. člena ZTNP-1 (R) 4. alineja tretjega odstavka 56. člena ZTNP-1
D3.5	Pripraviti Akcijski načrt za sanacijo območja Pokljuke z Rudnim poljem (ob upoštevanju rezultatov strokovne študije – PVO za Rudno polje).	1. spremljanje stanja, vključno s podrobnejšim monitoringom divjega petelina 2. opredelitev podrobnejših ukrepov in rešitev za ohranjanje ugodnega stanja 3. usmeritve za izvajanje dejavnosti	2016-2017 (1-2) 2018-2025 (3)	JZ TNP SKUPAJ 151.179 PP 27.054 PS 124.125	JZ TNP (1-3) , ZRSVN (1-3)	1	5. in 11. točka prvega odstavka 10. člena ZTNP-1
D3.6	Ob nahajališčih rastlinskih vrst (npr. lepi čveljc), ki so zelo obiskana in obiskovalcev ni mogoče preusmeriti na druge poti, postaviti table, ki obiskovalce obveščajo o zavarovanosti in pomenu varstva vrst. (OP Natura 2000)	1. določitev takšnih odsekov poti 2. zasnova in postavitve tabel	2016-2020	JZ TNP SKUPAJ 17.650 PP 16.450 PS 1.200	JZ TNP (1-2) , ZRSVN (1,2)	3	1., 5. in 16. točka prvega odstavka 10. člena ZTNP-1 (V/R) 2. in 3. alineja drugega odstavka in 4. alineja tretjega odstavka 56. člena ZTNP-1

Koda	Operativni cilj / naloga	Aktivnosti	Leta izvedbe	Stroški izvedbe (EUR)	Nosilci in sodelujoči	P	Opombe (povezane naloge, razvojna usmeritev, izvajanje 56. člena)
D3.7	Na območjih gnezdišč in zimskih zatočišč belke preučiti pritisk rekreacijskih dejavnosti na to vrsto in, če je potrebno, obstoječe dejavnosti preusmeriti na druga območja. (OP Natura 2000)	1. terenski pregled in ocena vplivov 2. predlog ukrepov, če so potrebni 3. vključitev v Akcijska načrta za usmerjanje obiskovanja (D3.3) in za upravljanje športnih in rekreacijskih dejavnosti (D3.4)	2016-2021	JZ TNP SKUPAJ 29.304 PP 29.304	JZ TNP (1-3) , ZRSVN (1,2), DOPPS (1,2)	3	1., 5. in 16. točka prvega odstavka 10. člena ZTNP-1
D4	<u>Informiranje in vodenje obiskovalcev</u> Obiskovalci imajo v narodnem parku in bližnji okolici dostop do informacij o vodenju v narodnem parku. Z učinkovito in dobro usposobljeno vodniško službo se zagotavlja obiskovalcem kakovostno doživljanje narodnega parka.						
D4.1	Okrepiti vodniško službo, oblikovati tematske programe vodenja, usposobiti vodnike in zagotoviti ustrezno promocijo vodniških storitev.	1. pripraviti program delovanja vodniške službe 2. oblikovati tematske programe vodenja (fotografske, botanične, kulturna dediščina ...) z uporabo parkovne informacijske mreže in parkovne infrastrukture 3. izvesti izobraževanje za zunanje sodelavce in vzpostaviti mrežo vodnikov za narodni park 4. priprava in izvedba certificiranega programa parkovni vodnik – interpretator narodnega parka	2016-2018 (1), 2020-2025 (4), stalna naloga (2,3)	JZ TNP SKUPAJ 116.947 PP 114.847 PS 2.100	JZ TNP (1-4) , SPIRIT, Gospodarska zbornica Slovenije, LTO (3,4; Sotočje, Bovec, Bohinj, Bled, Kranjska Gora), PZS (1,3,4), zunanji sodelavci (1-4), ZVKDS (2), pooblaščenici muzeji (2)	2	sorodne naloge A11.1, B2.4, B4.1 in C2.2 5.,12. in 16. točka prvega odstavka 10. člena ZTNP-1 (R) 4. alineja tretjega odstavka 56. člena ZTNP-1

Koda	Operativni cilj / naloga	Aktivnosti	Leta izvedbe	Stroški izvedbe (EUR)	Nosilci in sodelujoči	P	Opombe (povezane naloge, razvojna usmeritev, izvajanje 56. člena)
D4.2	Nadaljevati in nadgraditi sezonske periodične programe na parkovnih poteh.	<p>1. nadgradnja ponudbe vodenj po parkovnih tematskih (učnih) poteh (npr. Soška pot) in skupaj z ostalimi deležniki okrepiti promocijo</p> <p>2. uvedba vodenja na najmanj dveh drugih parkovnih poteh</p>	stalna naloga	<p>JZ TNP SKUPAJ 85.880 PP 79.580 PS 6.300</p>	JZ TNP (1-2) , MGRT (1), LTO (1-2), MIZŠ (1), ostali ponudniki (1-2)	3	sorodni nalogi C2.2 in E2.1 5.,12. in 16. točka prvega odstavka 10. člena ZTNP-1 (R) 4. alineja tretjega odstavka 56. člena ZTNP-1

14.5 Upravljavsko področje: E. Upravljavsko administrativne naloge

Dolgoročni cilj: Javni zavod s kakovostnim izvajanjem nalog javne službe in nalog, ki jih opravlja po javnem pooblastilu, zagotavlja učinkovito upravljanje narodnega parka. V svoje delo aktivno vključuje lokalne prebivalce ter sodeluje z lokalnimi, regionalnimi, nacionalnimi in mednarodnimi organizacijami. Lokalnim prebivalcem, obiskovalcem in javnosti so na voljo vse informacije o upravljanju narodnega parka, obiskovanju in zakonodaji ter kakovostni ozaveščevalni in izobraževalni programi.

Dolgoročni cilj se prednostno dosega s stabilnim poslovanjem zavoda, z ustrezno kadrovske politiko zavoda, z vključevanjem javnosti v upravljanje narodnega parka, okrepljenim medinstitucionalnim sodelovanjem, z usmerjanjem razvojnega in prostorskega načrtovanja v narodnem parku.

Za izvedbo nalog na področju upravljavsko administrativnih nalog bo v obdobju 2016 – 2025 namenjenih 6.137.118 EUR, od tega bo javni zavod namenil 5.435.674 EUR (in sicer PP v višini 4.845.670 EUR, PS v višini 170.000 EUR, MP v višini 142.581 EUR in LS v višini 277.423 EUR), druge javne institucije pa 701.444 EUR (in sicer PP v višini 631.444 EUR in MP v višini 70.000 EUR).

Operativni cilji, naloge in aktivnosti za upravljavsko področje: E. Upravljavsko administrativne naloge so določeni v tabeli 7, finančno ovrednotenje nalog glede na vir financiranja je določeno v prilogi 18 tega načrta upravljanja, kazalniki in ciljne vrednosti za oceno učinkovitosti doseganja ciljev pa v tabeli 19 (19, 20, 21.c, 22-24).

Tabela 7: Pregled operativnih ciljev in nalog za upravljavsko področje E. Upravno administrativne naloge.

Koda	Operativni cilj / naloga	Aktivnosti	Leta izvedbe	Stroški izvedbe (EUR)	Nosilci in sodelujoči	P	Opombe (povezane naloge, razvojna usmeritev, izvajanje 56. člena)
E1	Obveščanje ciljnih javnosti Vse zainteresirane javnosti imajo na voljo informacije o narodnem parku in njegovem upravljanju.						
E1.1	Zagotavljati obveščanje ciljnih javnosti prek klasičnih medijev (časopis, strokovne in publikacije za obiskovalce) in razvijati digitalno informiranje prek spletnega portala narodnega parka in sodobnih mobilnih naprav.	1. obveščanje javnosti o aktualnih vsebinah, o dogodkih in o delu javnega zavoda 2. omogočanje dostopa do informacij javnega značaja (programi dela, poročila in drugi pomembni dokumenti) 3. posodobitev obstoječih vsebin in dodajanje novih	stalna naloga	JZ TNP SKUPAJ 270.436 PP 195.487 PS 73.000 MP 1.481 LS 468	JZ TNP (1-3)	1	sorodni nalogi A1.6 in B5.2 16. točka prvega odstavka 10. člena ZTNP-1 (V/R) 2. in 4. alineja drugega odstavka ter 3. in 4. alineja drugega odstavka in 4. alineja tretjega odstavka 56. člena ZTNP-1
E2	Razumevanje vrednot in ciljev narodnega parka Zainteresirana javnost razume vrednote in cilje varstva narodnega parka. Za različne interesne skupine (lokalni prebivalci, šolske skupine, obiskovalci, obiskovalci s posebnimi potrebami, turisti ...) so na voljo ozaveščevalni programi, lokalno prebivalstvo pa je aktivno vključeno v njihovo pripravo in izvajanje. Narodni park je prepoznaven in ima pozitivno podobo na nacionalni in mednarodni ravni.						

Koda	Operativni cilj / naloga	Aktivnosti	Leta izvedbe	Stroški izvedbe (EUR)	Nosilci in sodelujoči	P	Opombe (povezane naloge, razvojna usmeritev, izvajanje 56. člena)
E2.1	Kakovostno nadgraditi, medsebojno povezati in segmentirati ozaveščevalne in informativno izobraževalne programe za lokalne prebivalce, obiskovalce in širšo javnost ter posodobiti programe za otroke in mlade, vključene v vse stopnje izobraževanja.	<p>1. organiziranje delavnic in izobraževanj za lokalne prebivalce (npr. tradicionalna znanja, trajnostna raba naravnih virov, priprava in prodaja doma pridelane hrane, kmetijstvo, ohranjanje kulturne in stavbne dediščine, delavnice Petkovi popoldnevi v narodnem parku, Triglavska tržnica idr.)</p> <p>2. organiziranje predstavitev primerov dobrih praks (ekskurzije, izmenjave)</p> <p>3. predstavljanje narodnega parka na sejmi doma in v tujini</p> <p>4. sodelovanje javnega zavoda s predstavitvami narodnega parka na lokalnih prireditvah</p> <p>5. nadaljevanje in nadgraditev sezonskih programov za obiskovalce z zunanjimi partnerji</p> <p>6. vzpostavitev gostovanja programov info središč narodnega parka po Sloveniji in v tujini</p> <p>7. prilagoditev programov javnega zavoda spremenjenim učnim programom OŠ</p> <p>8. informiranje OŠ po Sloveniji</p> <p>9. vzpostaviti tesnejše sodelovanje s srednjimi šolami na območju MAB Julijske Alpe</p>	stalna naloga	<p>JZ TNP SKUPAJ 566.687 PP 315.287 MP 88.400 LS 93.000 SEKTORSKA SREDSTVA NIB (MP) 70.000</p>	JZ TNP (1-9) , občine (1,2,4,6,9), KGZS (1,2), ZGS (1-2), ZVKDS (1,2)	1	sorodni nalogi B1 in B5.1 4., 12. in 16. točka prvega odstavka 10. člena ZTNP-1

Koda	Operativni cilj / naloga	Aktivnosti	Leta izvedbe	Stroški izvedbe (EUR)	Nosilci in sodelujoči	P	Opombe (povezane naloge, razvojna usmeritev, izvajanje 56. člena)
E2.2	Nadaljevati in nadgraditi programe izobraževanja za predšolske, šolske in dijaške skupine ter program Mladi nadzornik in programe za interpretatorje.	1. priprava in izvedba tematskih srečanj in delavnic za učitelje šol na območju PLS in vplivnega območja narodnega parka 2. nadgradnja obstoječih programov s prilagoditvijo spremembam učnih programov 3. izvedba izobraževalnih taborov in srečanj za mlade nadzornike 4. priprava izobraževalnega programa za interpretatorje	2016-2017, stalna naloga	JZ TNP SKUPAJ 121.182 PP 59.182 MP 52.700 LS 9.300	JZ TNP (1-4) , šole (1)	2	16. točka prvega odstavka 10. člena ZTNP-1
E3	Sodelovanje z inštitucijami Uresničevanje ciljev narodnega parka se zagotavlja tudi s sodelovanjem z nacionalnimi naravovarstvenimi in kulturnovarstvenimi ustanovami, znanstvenimi in raziskovalnimi inštitucijami ter mednarodnimi organizacijami, drugimi sektorji ter nevladnimi organizacijami. Sodelovanje na mednarodni ravni prispeva h kakovosti upravljanja in promociji parka ter omogoča izpolnjevanje mednarodnih obveznosti.						
E3.1	Sodelovati s strokovnimi službami, izobraževalnimi in znanstvenimi ustanovami in upravljavci naravnih dobrin na območju narodnega parka z namenom ozaveščanja.	1. organiziranje obdobjnih sestankov (izmenjava informacij, medsebojno usklajevanje politik) 2. sodelovanje ali organiziranje skupnih delavnic, konferenc 3. izmenjava podatkov, skupno delo na podatkovnih bazah 4. sodelovanje z izobraževalnimi ustanovami pri določanju raziskovalnih in študijskih nalog	stalna naloga	JZ TNP SKUPAJ 199.119 PP 199.119	JZ TNP (1,2)	1	sorodna naloga A1.3 16. točka prvega odstavka 10. člena ZTNP-1

Koda	Operativni cilj / naloga	Aktivnosti	Leta izvedbe	Stroški izvedbe (EUR)	Nosilci in sodelujoči	P	Opombe (povezane naloge, razvojna usmeritev, izvajanje 56. člena)
E3.2	Izvajati mednarodne obveznosti, ki izhajajo iz članstva v mednarodnih omrežjih in mednarodnih programov ter promovirati narodni park s pomočjo pridobljenih mednarodnih priznanj (območje UNESCO MAB, diploma Sveta Evrope, certifikat za čezmejno pilotno regijo za ekološko povezanost, Europa Nostra).	<p>1. izvajanje del in nalog, izhajajočih iz članstva v mednarodnih omrežjih (npr. Federacija EUROPARC, Mreža zavarovanih območij v Alpah – Alparc, Diploma Sveta Evrope, Natura 2000)</p> <p>2. upravljanje biosfernega območja Julijske Alpe in izvajanje programa UNESCO MAB za narodni park</p> <p>3. promocija narodnega parka v okviru institucij, ki so narodnemu parku podelila priznanja, certifikate (UNESCO, Svet Evrope, EUROPARC)</p> <p>4. vključitev priznanj v pojavljanje podobe narodnega parka navzven (publikacije, mediji, predstavitev, sejmi)</p>	stalna naloga	<p>JZ TNP SKUPAJ 187.098 PP 87.098 SEKTORSKA SREDSTVA Urad komisije Unesco 100.000</p>	JZ TNP (1-4) , PLS 2,3), RRA (2), LTO (2,4)	1	11. in 16. točka prvega odstavka 10. člena ZTNP-1
E4	<p><u>Tekoče izvajanje upravno-administrativnih nalog</u> S tekočim izvajanjem upravno-administrativnih nalog skladno z veljavno zakonodajo se zagotavlja kakovostno upravljanje narodnega parka in učinkovito delovanje upravljavca. Za izvajanje nalog so zagotovljena sredstva, ki jih javni zavod pridobiva iz sredstev državnega proračuna, javni zavod pa učinkovito izkorišča tudi možnosti pridobivanja dodatnih sredstev iz drugih virov.</p>						

Koda	Operativni cilj / naloga	Aktivnosti	Leta izvedbe	Stroški izvedbe (EUR)	Nosilci in sodelujoči	P	Opombe (povezane naloge, razvojna usmeritev, izvajanje 56. člena)
E4.1	Skrbeti za gospodarno, učinkovito in zakonito poslovanje javnega zavoda. Pripravljati letne programe dela in ustrezna poročila.	1. nadgrajevanje in usklajevanje internih aktov 2. uveljavljanje protokolov vodenja postopkov (denimo javnega naročanja), 3. administriranje tekočega poslovanja 4. priprava letnih programov dela, polletnih in letnih poročil	stalna naloga	JZ TNP SKUPAJ 891.203 PP 891.203	JZ TNP (1-4)	1	
E4.2	Zagotoviti pregledno računovodsko in knjigovodsko poslovanje in finančno poročanje.	1. računovodsko in knjigovodsko poslovanje 2. poročanje pristojnim institucijam	stalna naloga	JZ TNP SKUPAJ 102.687 PP 102.687	JZ TNP (1,2)	1	
E4.3	Spremljati izvajanje načrta upravljanja in pripravljati ustrezna poročila in akcijske načrte.	1. dvoletno poročilo za MOP, PLS, forum 2. petletno poročilo za Vlado RS	stalna naloga	JZ TNP SKUPAJ 122.456 PP 122.456	JZ TNP (1,2)	1	
E4.4	Izdajati soglasja in mnenja na podlagi določb ZTNP-1 in ZON.	1. izdaja soglasij in mnenj v zakonskih rokih 2. medsebojno sodelovanje pristojnih institucij (območne enote ZRSVN, ZVKDS, UE) in njihovo sodelovanje pri svetovanju strankam 3. vodenje in odločanje v upravnih postopkih 4. vodenje enotne evidence izdanih soglasij, mnenj 5. uvedba učinkovitega protokola obveščanja glede izdanih soglasij in njihove vsebine znotraj služb JZ TNP	stalna naloga	JZ TNP SKUPAJ 1.190.977 PP 659.533 SEKTORSKA SREDSTVA ARSO (narava) 286.644 ZVKDS 244.800	JZ TNP (1-5) ZRSVN (2-3), ZVKDS (2-3), UE (2-3), KGZS (1-2), ARSO (3)	1	

Koda	Operativni cilj / naloga	Aktivnosti	Leta izvedbe	Stroški izvedbe (EUR)	Nosilci in sodelujoči	P	Opombe (povezane naloge, razvojna usmeritev, izvajanje 56. člena)
E4.5	Organizirati delo organov zavoda in najmanj enkrat na dve leti sklicati forum zainteresirane javnosti skladno z ZTNP-1 in statutom javnega zavoda.	1. izvedba sej sveta javnega zavoda 2. izvedba sej strokovnega sveta 3. organizacija foruma zainteresirane javnosti	stalna naloga	JZ TNP SKUPAJ 80.345 PP 80.345	JZ TNP (1-3)	1	
E4.6	Redno izobraževati in usposabljeni zaposlene javnega zavoda s ciljem kakovostnega izvajanja nalog upravljavca.	1. izvajanje internih izobraževalnih seminarjev 2. izpopolnjevanje zaposlenih na strokovnih posvetih, seminarjih ipd.	stalna naloga	JZ TNP SKUPAJ 97.390 PP 97.390	JZ TNP (1-2)	1	
E4.7	Skrbeti za vzdrževanje obstoječe in nakup nove opreme za potrebe delovanja zavoda in izvajanja javne službe.	1. redno vzdrževanje in posodobitev sredstev za delo: delovna sredstva, vozni park, oprema zaposlenih – obleka, informacijska oprema in pisarniška oprema 2. nakup in vzdrževanje opreme za raziskovalno delo 3. razvoj, vzdrževanje in posodabljanje GIS sistema za učinkovito podporo pri upravljanju parka in izvajanje ciljev in nalog NU	stalna naloga	JZ TNP SKUPAJ 1.241.950 PP 1.209.950 PS 32.000	JZ TNP (1-3)	1	sorodna naloga A1.3 (V/R) 2. in 3. alineja drugega odstavka in 4. alineja tretjega odstavka 56. člena ZTNP-1

Koda	Operativni cilj / naloga	Aktivnosti	Leta izvedbe	Stroški izvedbe (EUR)	Nosilci in sodelujoči	P	Opombe (povezane naloge, razvojna usmeritev, izvajanje 56. člena)
E4.8	Povečati obseg sredstev iz virov, ki so neodvisni od državnega proračuna, in s katerimi se nadgrajuje naloge javne službe in omogoča izvajanje nekaterih ukrepov načrta upravljanja.	1. povečanje pridobljenih sredstev iz naslova prodaje blaga in storitev 2. bolj angažirano pridobivanje dotacij in donacij 3. pridobivanje sredstev iz različnih mednarodnih programov pomoči ali projektov, zagotavljanje kadrovske, informacijske ter ostale podpore za izvedbo projektov	stalna naloga	JZ TNP SKUPAJ 174.655 LS 174.655	JZ TNP (1,2) , partnerske organizacije (3)	1	
E5	Upravljanje nepremičnin Z upravljanjem nepremičnin se zagotavlja ohranjanje naravnih, kulturnih in krajinskih vrednot, interpretacija narodnega parka.						
E5.1	Pripraviti dolgoročni program upravljanja z državno lastnino in lastnino javnega zavoda.	1. priprava dolgoročnega programa upravljanja z državno lastnino in lastnino javnega zavoda, 2. priprava dopolnilnega sklepa o upravljanju nepremičnin 3. izvajanje programa upravljanja	2016-2018 (1,2), od 2019 stalna naloga	JZ TNP SKUPAJ 81.309 PP 81.309	JZ TNP (1-3)	1	11. točka prvega odstavka 10. člena ZTNP-1
E5.2	Urejati nepremičnine, s katerimi upravlja javni zavod.	1. urejanje lastniškega statusa nepremičnin 2. redno vzdrževanje objektov 3. ekološka sanacija objektov skladno z zahtevami predpisov	stalna naloga	JZ TNP SKUPAJ 809.623 PP 744.623 PS 65.000	JZ TNP (1-2)	2	(V/R) 2. in 3. alineja drugega odstavka in 4. alineja tretjega odstavka 56. člena ZTNP-1

V. VARSTVENI REŽIMI

15 Podrobna opredelitev varstvenih režimov

V načrtu upravljanja so posamezni varstveni režimi skladno z določbami ZTNP-1 vsebinsko, časovno ali prostorsko podrobneje opredeljeni z določitvijo posegov in dejavnosti oziroma opustitve dolžnih ravnanj, ki lahko ogrozijo cilje narodnega parka.

Varstveni režimi iz 13. člena ZTNP-1 in njihova podrobnejša prostorska in časovna umestitev in opredelitev v poglavju 15.1 tega načrta upravljanja veljajo na celotnem območju narodnega parka, pri čemer za osrednje območje, ki zajema 1. in 2. varstveno območje narodnega parka, veljajo še dodatno varstveni režimi iz 15. in 16. člena ZTNP-1 in njihova podrobnejša prostorska in časovna umestitev in opredelitev v poglavju 15.2 tega načrta upravljanja ter varstveni režimi iz 17. člena ZTNP-1, ki veljajo za ožja zavarovana območja.

Podrobnejša opredelitev varstvenih režimov iz 13. člena ZTNP-1 izhaja iz namena določitve varstvenih območij iz določbe četrtega odstavka 6. člena, tretjega odstavka 13. člena ZTNP-1 in drugega odstavka 17. člena, kadar ležijo ožja zavarovana območja v tretjem varstvenem območju narodnega parka.

15.1 Podrobna opredelitev varstvenih režimov iz prvega odstavka 13. člena ZTNP-1

Podrobnejša prostorska in časovna umestitev in opredelitev posameznih točk:

1. točka: Posegi in dejavnosti oziroma opustitve dolžnih ravnanj, ki lahko ogrozijo ugodno stanje biotske raznovrstnosti so:

- izvajanje sečnje in spravila v gozdovih narodnega parka na način, ki ni skladen s posebnimi usmeritvami za sečnjo in spravilo lesa, ki so določene v poglavju 18.2 tega načrta upravljanja;
- izvajanje mulčenja na zaraščajočih pašnih površinah, tako da se posega v podzemne dele;
- izvajanje dejavnosti in ravnanj na delih narodnega parka, ki so pomembni za varstvo prostoživečih živalskih in rastlinskih vrst ter habitatnih tipov in so zaradi tega določeni kot mirna območja¹ v prilogi 4 tega načrta upravljanja, v nasprotju z umestitvami in opredelitvami, določenimi v navedeni prilogi.

3. točka:

- Posege, dejavnosti in rabo prostora, ki v narodnem parku bistveno prispevajo k spreminjanju krajine, se načrtuje in izvaja tako, da se ohranjajo značilnosti izjemnih krajin², ne spreminjajo

---

¹ Mirna območja so območja izjemnega pomena za varstvo živalskih in rastlinskih vrst ter habitatnih tipov, na katerih so obiskovanje (hoja zunaj utrjenih in označenih poti, planinstvo) in različne dejavnosti (zračni promet, turno smučanje, jadrno padalstvo, fotolov, kolesarstvo, gozdarstvo, kmetijstvo) časovno in prostorsko prilagojene tako, da so motnje čim manjše.

² V narodnem parku so kot izjemne krajine, pomembne za prostorsko prepoznavnost, določene: Bohinjsko jezero, planine Viševnik, Javornik, Laz, Dedno polje, Zajamniki ter naselji Studor s toplarji in Stara Fužina. Poleg teh z vidika pestre prostorske zgradbe, značilne rabe tal, naselbinskega vzorca in stavbnih členov in/ali prizoriščne vrednosti izstopajo tudi alpske doline (Zapoudnem, Zadnjica, Loška Koritnica), planine Voje, Vodični vrh, Sleme in Za Skalo, naselja Strmec, Log pod Mangartom, Bavšica, Čadrg, Tolminske Ravne in Kneške Ravne ter manjša prostorsko zaokrožena območja ostalin bojnih in zalednih območja iz 1. svetovne vojne (Krnsko pogorje, Rombon in Čuklja, pokopališča v Trenti, Soči, ob Vršiški cesti in v Ukancu) ter ambientu z izrazitimi

ali razvrednotijo značilni krajinski vzorci³ in se ohranjajo naravni in vzdržujejo ustvarjeni krajinski gradniki⁴.

- Pri gradnjah znotraj in na robu naselij (npr. širitev stavbnih zemljišč) se ohranja značilni poselitveni vzorec⁵, prostorska razmerja in merilo naselja; varuje se značilne robove naselja (npr. reliefne stopnje, pas kozolcev na robu vasi, sadovnjaki).

4. točka: Merila za izdajo soglasja javnega zavoda k odvzemu živali nezavarovanih prostoživečih vrst iz narave za znanstveno raziskovalne namene so določena v poglavju 17.1, 3. točka.

6. točka: Merila za izdajo soglasja javnega zavoda k odvzemu rastlin prostoživečih vrst, vključno z glivami, v komercialne namene v tretjem varstvenem območju narodnega parka so določena v poglavju 17.1, 13/b točka.

10. točka: Za znanstvenoraziskovalne⁶ ali izobraževalne namene⁷ je odzem mineralov in fosilov iz narave dovoljen s soglasjem javnega zavoda. Odvzemanje mineralov in fosilov iz narave lahko izvede le organizacija, ki ima registrirano dejavnost raziskovanja in izobraževanja ali fizična oseba s pooblastilom take organizacije. Merila za izdajo soglasja javnega zavoda so določena v poglavju 17.1, 2. točka.

---

grajenimi dominantami (trdnjava Kluže, Javorca nad planino Polog, vršiška cesta z Rusko kapelico, ambient cerkve sv. Janeza Krstnika s kamnitim mostom ob obali Bohinjskega jezera v Ribčevem Lazu).

³ Značilni krajinski vzorci so nosilci tipološke opredelitve, ki izhaja iz morfološke zgradbe prostora. V alpskem prostoru so ključne prvine dolinasto-slemenast relief, kraška tla, hudourniški vodotoki in gozdni površinski pokrov ter tradicionalna raba zemljišč, razpršena poselitev in ljudsko stavbarstvo. Za krajinske vzorce je značilna zveznost, zato niso prostorsko določljivi z mejami

⁴ Krajinski gradniki so:

- reliefne in mikroreliefne oblike (npr. izpostavljene oblike – prevali, hrbti, vrhovi; ledeniške morene, balvani in skalni osamelci, značilne rečno ledeniške terase z vmesnimi ježami, kraške reliefne oblike; grbinasti travniki);
- vegetacijske prvine (npr. gozdni rob, obrežna vegetacija; skupine dreves in/ali grmovnic, posamična in dominantna drevesa, živice);
- vodne in obvodne pojavne oblike (npr. struge, prodišča, sipine, suhi rokavi, retenzijske površine, jezerska kreda, obrežja vodotokov; logi, kali, močila, trstišča, močvirja, barja);
- grajene prvine v odprtem prostoru (npr. kamnite zložbe: podporne kašte, miri, sopotja; apnenice, razpela, kužna znamenja, brvi, mulatjere, lese; ostaline iz obdobja 1. svetovne vojne).

⁵ Značilni poselitveni vzorci so značilna razporeditev naselij, njihova medsebojna povezanost in njihov notranji ustroj, iz katerih je glede na izgled, oblikovne in strukturne značilnosti mogoče razbrati tipične, ponavljajoče se lastnosti.

⁶ Znanstvenoraziskovalni namen je organizirano in sistematično raziskovanje z vnaprej opredeljenim ciljem, kjer sta na podlagi določenih pravil in načel zagotovljena objektivnost ter ponovljivost celotnega postopka in pridobljenih rezultatov. Raziskovalni proces poteka z uporabo uveljavljenih raziskovalnih metod, s katerimi se izvajata zbiranje podatkov o pojavu, ki je predmet znanstvene raziskave, in analiza podatkov, ki vključuje urejanje, primerjavo in njihovo povezovanje.

⁷ Izobraževalni namen je pridobivanje znanja, bodisi skozi formalno ali neformalno izobraževanje, kot izobraževanje otrok, mladostnikov in odraslih.

11. točka: Grbinasti travniki⁸ so na območjih, ki so določena v prilogi 5 tega načrta upravljanja in na drugih območjih, ki izkazujejo lastnosti grbinastih travnikov.

15. točka: Šteje se, da je migracija živali prostoživečih vrst bistveno otežena, kadar je ograja postavljena na stečine in prehode živali prostoživečih vrst. Na teh krajih je treba zagotoviti prehode.

16. točka: V naravnem okolju je s soglasjem javnega zavoda dovoljeno postavljati samo znake⁹ za označevanje planinskih in drugih poti, kot so učne, zgodovinske, tematske, kolesarske in konjske. Znaki morajo biti poenoteni in skladni s predpisom, ki ureja označevanje zavarovanih območij naravnih vrednot, na kulturno etnoloških poteh morajo biti skladni s predpisom, ki ureja označevanje kulturnih spomenikov, na planinskih poteh pa s predpisom, ki ureja označevanje in opremljanje planinskih poti, ter v skladu s celostno grafično podobo narodnega parka. Merila za izdajo soglasja javnega zavoda so določena v poglavju 17.1, 11. točka.

17. točka: Za druga izpostavljena mesta se štejejo mesta, ki vidno izstopajo zaradi reliefne izoblikovanosti površja, prostorske zgradbe in razmerij ali vedutne lege.

18. točka: Pri izdaji pozitivnega mnenja kmetijsko svetovalne službe o potrebnosti kmetijskega objekta se upravičenost gradnje ugotavlja iz dejanskega izkazovanja opravljanja kmetijske dejavnosti investitorja na območju narodnega parka (podatki o kmetiji – obseg kmetijskih površin, pridelek, stalež živali, izvajanje paše, obstoječi objekti ...) ter utemeljitve gradnje z vidika kmetijstva (vrsta objekta, velikost, lokacija).

27. točka: Za enostaven objekt za lastne potrebe za hranjenje nevarnih snovi se šteje postavitev ali vkop rezervoarja za utekočinjen naftni plin ali nafto, s priključkom na objekt.

28. točka: Sprejemljivi so vodni zbiralniki za napajanje živine¹⁰ z manjšo prostornino oziroma prostornino, ki ustreza dejanski porabi vode (število živali, vodne razmere ...). Pri umeščanju se upošteva razpoložljivost vodnih virov (bližina, izdatnost), reliefno izoblikovanost (prilagoditev naravnim kotanjam), geomehansko stabilnost podlage in geotehnične značilnosti. Kape za napajanje živine se uredi sonaravno brez večjih izkopov in vkopnih brežin, za utrditev dna se uporabijo težko prepustni ali vodotesni materiali (npr. glina, bentonitna polst – uporaba betonskih oblog je neprimerna). Pri prostorninsko večjih zbiralnikih je za utrditev dna dopustna uporaba bentonitne polsti in drugih ustreznih folij, ki se zasujejo z zemljino. Za stabilizacijo Pete brežin se uporabi npr. kamnite zložbe ali leseni piloti. Zaradi higienskih razmer je smiselno zbiralnik zavarovati z varovalno ograjo, napajanje živine pa urediti s koriti.

---

⁸ Grbinasti travniki predstavljajo značilno kraško-ledeniško površinsko obliko reliefa, ki se pojavlja predvsem v alpskih dolinah in na nižjih planotah. Predstavljajo izrazito drobno valovito površje, podobno majhnim vrtačam z vmesnimi grbinami (grbami, grivami), višine od 0,3 do 1,5 m in medsebojno oddaljenostjo 2 do 3 m. Njihovo matično podlago sestavljajo bolj propustna ledeniška talna morena ali ledeniško-rečni prodni nanosi karbonatne sestave (apnenec, dolomit), ki jih gradijo balvani, prodniki, in finejše meljasto gradivo (ledeniška moka). Nastali so v dolgotrajnem procesu mehanskega spiranja in kemijskega raztapljanja (korozije) sipkega materiala, ki se odvija tako ploskovno kot točkovno. Človek je z dolgoletno (ročno) košnjo oziroma pašo izoblikoval in ohranjal za alpski prostor značilen krajinski vzorec.

⁹ Znaki za označevanje planinskih in drugih poti obsegajo markacije, usmerjevalne table (na izhodiščih in križiščih planinskih poti) in dodatne oznake (smerokazi, table za zaporo, piktogrami).

¹⁰ Za vodne zbiralnike za potrebe napajanja živine se štejejo napajališča kot so korita in tradicionalni kali.

29. točka: V prilogi 6 tega načrta upravljanja je prikaz obstoječih smučišč v skladu z drugim odstavkom 73. člena ZTNP-1.

32. točka: Obstoječa vzletno-pristajalna mesta za zrakoplove¹¹ (helidromi ali heliporti) izvenletaliških pristajališč za izvajanje nalog zaščite, reševanja in pomoči ob naravnih in drugih nesrečah so naštetja v prilogi 8 tega načrta upravljanja.

34. točka: Dovoljene ukrepe ali gradnje se časovno prilagodi razmnoževalnemu ciklusu prostoživečih vrst tako, da ne predstavljajo motnje v času gnezdenja, poleanja mladičev, drsti rib in zimskega mirovanja drugih prostoživečih vrst. Podrobnejše usmeritve in časovne omejitve javni zavod poda v upravnih postopkih glede na značilnosti lokacije posega.

35. točka: Merila za izdajo soglasja javnega zavoda k odvzemu mivke, peska in proda iz strug vodotokov ter vodnih in priobalnih zemljišč, za potrebe v narodnem parku so določena v poglavju 17.1, 4. točka.

36. točka: Na podlagi tretjega odstavka 73. člena je dovoljena legalizacija obstoječih (na dan uveljavitve ZTNP-1) črnih peskokopov in kamnolomov, ki delujejo brez ustreznih dovoljenj, če je to v skladu z občinskim prostorskim aktom, na podlagi soglasja javnega zavoda in pod pogoji določenih v naravovarstvenih smernicah. Obstoječi črni peskokopi in kamnolomi so primeroma evidentirani v poglavju 20 tega načrta upravljanja. Merila za izdajo soglasja javnega zavoda so določena v poglavju 17.2.3.

37. točka: Za melišče se šteje z vegetacijo pretežno neporaslo nasipališče oziroma krušišče ob vznožju skalne stene ali strmega pobočja z nakloni 25° do 40°.

39. točka: Motorne sani in druga vozila (npr. teptalniki za sneg) za vožnjo po snegu in ledu so specializirana vozila z bencinskim motorjem in gosenicami. Njihova uporaba je dopustna za reševanje, vključno z usposabljanjem, in za oskrbo planinskih koč¹² in smučišč¹³. Za urejanje

---

¹¹ Vzletno-pristajalna mesto za zrakoplove se nanaša na vzletišče in pristajališče za vsaka naprava, ki se lahko obdrži v atmosferi zaradi reakcije zraka, razen reakcije zraka na zemeljsko površino. Vzletišče je določena kopenska ali vodna površina, ki je v celoti ali deloma namenjena za pristajanje, vzletanje in gibanje zrakoplovov določenih vrst in kategorij; vzletna točka je določena površina na kopnem, ki se uporablja za vzletanje letalnih naprav; pristajalno mesto je določena površina na kopnem, ki se uporablja za pristajanje letalnih naprav;

¹² Planinske kočje, ki se pozimi odprte (npr. planinski koči Dom v Tamarju in Koča v Krnici), se lahko izjemoma oskrbujejo z motornimi sanmi, če zanje niso možni drugi, manj obremenjujoči načini oskrbe (žičnica, cestni dostop). Oskrbo, ki obsega dostavo materiala, nujno potrebnega za zimsko obratovanje in vzdrževanje koč, je dopustno izvajati z vožnjo po trasi utrjene poti.

¹³ Smučišče je urejen, označen, zavarovan in nadzorovan smučarski prostor, ki je trajno namenjen smučanju in drugim dejavnostim na snegu. Obstoječa smučišča na območju narodnega parka so Vogel, Zatrnik, pod Viševnikom na Pokljuki, pri Šport hotelu in pri penzionu Jelka na Goreljku, na Gorjušah, v Logu pod Mangartom in Na Logu v Trenti (določba prvega odstavka 73. člena ZTNP-1). Oskrba smučišč obsega potrebne aktivnosti za obratovanje in varno uporabo smučišča (izvajanje zaščitnih ukrepov in zavarovanj pred izjemnimi nevarnostmi, označevanje smučišča in smučarskih prog ...). Prepovedano je uporabljati ta vozila za prevoz ljudi ali vožnjo zunaj urejenega območja smučišča.

smučarskih tekaških prog¹⁴ je njihova uporaba dopustna le s soglasjem upravljavca narodnega parka. Merila za izdajo soglasja javnega zavoda za urejanje smučarskih tekaških prog so določena v poglavju 17.1, 10. točka. Območja tekaških prog so prikazana v prilogi 7 tega načrta upravljanja. V kolikor se v na območju narodnega parka določijo nove tekaške proge, je tudi te ob pridobitvi soglasja upravljavca narodnega parka možno urejati z vozili, ki so opredeljena v prvem stavku te točke. Priloga 7 tega načrta upravljanja se z novimi tekaškimi progami dopolni ob prvi spremembi načrta upravljanja.

40. točka:

- Za potrebe vzdrževanja in oskrbovanja objektov se lahko leti z zrakoplovi pod 1000 čevlji (304,8 metri) pod naslednjimi pogoji:
  - letenje je dopustno samo za vzdrževanje in oskrbovanje objektov, za katere ni razpoložljivih drugih načinov dostopa;
  - za vzletanje in pristajanje se uporablja samo vzletno-pristajalna mesta (helidrome), ki so opredeljeni v 32. točki 15.1 poglavja in prilogi 8 tega načrta upravljanja;
  - pri določanju trase letov/koridorjev je treba upoštevati prostorske in časovne omejitve mirnih območij v narodnem parku;
  - lete za večji obseg vzdrževalnih posegov na objektih in za oskrbovanje objektov se opravi v času, ko je najmanj motenj v času razmnoževanja, vzreje mladičev in zimskega mirovanja, praviloma v času poletne sezone;
  - poleti se izvajajo v dnevnem času (med sončnim vzhodom in zahodom) in praviloma med tednom (od ponedeljka do petka).
- Merila za izdajo soglasja k izvajanju geodetskega, filmskega, video in dokumentarnega snemanja z zrakoplovi pod 1000 čevlji (304,8 metri) so določena v poglavju 17.1, 5. točka.

41. točka:

- Individualno in organizirano vzletanje in pristajanje z jadralnimi padali¹⁵ in zmaji je dovoljeno le na vzletnih točkah in pristajalnih mestih, katerih raba ne ogroža varstvenih ciljev narodnega parka in so določena v prilogi 9 tega načrta upravljanja ter so hkrati vpisana v register vzletnih točk in pristajalnih mest, ki ga vodi Javna agencija za civilno letalstvo.
- Za izvajanje turnega jadralnega padalstva zunaj določenih vzletnih točk in pristajalnih mest za organizirano letenje je treba pridobiti soglasje upravljavca za vsak posamičen let.
- Merila za izdajo soglasja javnega zavoda so določena v poglavju 17.1, 9. točka.

42. točka: Obstoječe površine, na katerih je dopustno parkiranje z vidika varstvenih ciljev narodnega parka, so določene v prilogi 14 tega načrta upravljanja. Načrtovanje novih parkirnih površin je dopustno na podlagi presoje v postopku priprave OPN. V kolikor se v OPN na območju narodnega parka določijo nova mesta za parkiranje, je dopustno parkirati tudi na teh mestih. Priloga 14 tega načrta upravljanja se z novimi površinami, določenimi v OPN, dopolni ob prvi spremembi načrta

---

¹⁴ Tekaška proga je daljši del smučarskega prostora z dvojno smučino, urezano v sneg ali snežno podlago – za klasično tehniko teka na smučeh oziroma daljši del gladko poteptanega snega v pasu smučarskega prostora – za drsalno tehniko teka na smučeh.

¹⁵ Med zvrsti jadralnega padalstva uvrščamo tudi turno jadralno padalstvo, pri katerem padalec svojo letalno opremo sam prinese iz doline in po zraku odleti nazaj na izhodišče.

upravljanja. Površine zunaj kampov, na katerih je dopustno v nočnem času parkiranje počitniške prikolice ali motorna vozila, ki se uporabljajo za prebivanje, se določijo z občinskim aktom.

45. točka: Ogenj je dopustno kuriti v naravnem okolju izključno na za te namene urejenih mestih, ki so opredeljena na površinah z ustrezno podrobno namensko rabo v občinskih prostorskih aktih oziroma v občinskih odlokih. Take površine so npr. kampi, šotorišča in tabori ali prostori za oddih in piknik. V občinskih odlokih se določijo merila in pogoji za izvedbo (ureditev kurišč) in rabo.

46. točka:

- Mesta za šotorjenje in taborjenje¹⁶, ki so opredeljena z občinskimi odloki o taborjenju oziroma občinskimi prostorskimi načrti in ki so skladna z varstvenimi cilji narodnega parka, so določena v prilogi 10 tega načrta upravljanja. V kolikor se v OPN ali drugem občinskem predpisu na območju narodnega parka določijo nova mesta za šotorjenje in taborjenje, je dopustno šotoriti in taboriti tudi na teh mestih. Priloga 10 tega načrta upravljanja se z novimi mesti za šotorjenje in taborjenje, določenimi v OPN ali drugem občinskem predpisu, dopolni ob prvi spremembi načrta upravljanja.
- Načrtovanje novih ali nadomestitev obstoječih prostorov za šotorjenje in taborjenje je dopustno na podlagi presoje v postopku priprave občinskih prostorskih aktov. Šotorjenje in taborjenje v prvem in drugem varstvenem območju, na ožjih zavarovanih območjih, na območjih naravnih vrednot ali na vodozbirnih območjih ni dovoljeno. Na teh lokacijah se lahko izjemoma postavljajo samo tabori, ki so namenjeni znanstvenim raziskavam, in jamarski tabori, ki pa morajo biti umeščeni zunaj mirnih območij ter zunaj drugih območij, pomembnih za varstvo rastlinskih in živalskih vrst.
- Na območju narodnega parka je dovoljena postavitvev začasnih taborov (najpogosteje gre za planinske, taborniške, jamarske in raziskovalne tabore) izključno v vzgojno-izobraževalne in raziskovalne namene.
- Organizator šotorjenja in taborjenja mora, razen za taborjenje na mestih, ki so določena z odloki PLS in je zanje treba pridobiti dovoljenje upravne enote, pridobiti soglasje javnega zavoda. Merila za izdajo soglasja javnega zavoda so določena v poglavju 17.1, 7. točka.

48. točka:

- Turistične, športne ali rekreacijske dejavnosti na vodotokih in stoječih vodah, ki niso ribolovne vode po predpisih, ki urejajo sladkovodno ribištvo¹⁷, ne ogrožajo ciljev narodnega parka kadar se izvajajo na mestih in v času, ki so/je določen v prilogi 11 tega načrta upravljanja. Za izvajanje teh dejavnosti je treba pridobiti soglasje javnega zavoda. Soglasje je treba pridobiti tudi za morebitne druge turistične, športne in rekreativne dejavnosti na vodotokih in stoječih vodah ter na odsekih, ki niso navedeni.
- Pri izvajanju turistične, športne ali rekreacijske dejavnosti se uporablja obstoječo infrastrukturo in ureditve na vodnih in priobalnih zemljiščih (npr. že urejene dostopne poti in

---

¹⁶ Šotoriti oziroma taboriti pomeni na območju narodnega parka postaviti šotor in v njem prebivati oziroma prenočevati. Kamp ne sodi med šotorišča ali tabore. Mesto za šotorišče ali tabor je zaokroženo, prostorsko in funkcionalno urejeno in opremljeno zemljišče, s površino do 0,5 ha, namenjeno le postavitvi šotorov. Tabor ima sprejemni prostor, sanitarni vozil s tekočo vodo, posode za odpadke, pribor za prvo pomoč.

¹⁷ Turistične, športne in rekreativne dejavnosti, ki niso ribolov po predpisih, ki urejajo sladkovodno ribištvo, so: kopanje, plavanje, plovba (t. j. plovba s plovili, ki so namenjena turistični, športni, rekreacijski plovbi – raft, mini raft, kanu, kajak, rečni bob, čoln, jadrnica, druga plovila), soteskanje, potapljanje.

podobno). Dejavnosti so dovoljene na odsekih vodotokov, ki so skladno z veljavnimi ribiško gojitvenimi načrti opredeljeni kot ribolovni revirji. Odseki, območja ter časovne in druge omejitve izvajanja turističnih, športnih, rekreativnih dejavnosti na vodotokih in stoječih vodah se lahko spremenijo (dopolnijo, izvzamejo) na podlagi strokovne presoje javnega zavoda in drugih strokovnih organizacij (Zavod za ribištvo Slovenije, Zavod RS za varstvo narave in drugih). Dovoljene dejavnosti (vstopno-izstopna mesta, način dostopa in podobno) je treba podrobneje urediti z občinskimi odloki.

- Turistične, športne ali rekreacijske dejavnosti se na vodotokih lahko izvajajo samo takrat, kadar je pretok vodotoka ustrezen¹⁸. Ustreznost pretoka vodotokov je treba določiti na vstopnih mestih.
- Merila za izdajo soglasja javnega zavoda so določena v poglavju 17.1, 8. točka.

49. točka:

- Na območju narodnega parka je ježa konj zunaj za te namene določenih poti prepovedana. Poti za ježo konj, ki so sprejemljive z vidika varstvenih ciljev narodnega parka, so prikazane v prilogi 12 tega načrta upravljanja.
- Za vse z načrtom upravljanja določene poti za ježo konj je treba za njihovo pridobiti soglasje lastnikov zemljišč oziroma upravljavcev ter uskladiti režim uporabe, urejanje in vzdrževanje z ostalimi uporabniki prostora oziroma souporabniki teh poti.
- V kolikor se na območju narodnega parka določijo nove poti za ježo konj, je dopustno jezdit tudi na teh poteh. Priloga 12 tega načrta upravljanja se z novimi potmi za ježo konj dopolni ob prvi spremembi načrta upravljanja.

50. točka: Snemanje za javno predvajanje, katerega vsebina je skladna s cilji in nameni narodnega parka, se dopušča v tretjem varstvenem območju. Snemanje v prvem in drugem varstvenem območju ter na območju naravnih vrednot in na območju posebnih varstvenih območij se dovoli le izjemoma (raziskovalni namen, dokumentarni filmi, igrano-dokumentarni filmi). Snemanje reklamnih produktov je v prvem in drugem varstvenem območju dopustno le znotraj območij obstoječe infrastrukture (ceste, parkirišča, objekti), izven teh je snemanje možno brez uporabe scenskih ali drugih začasnih objektov. Skladnost se preverja s soglasjem. Merila za izdajo soglasja javnega zavoda so določena v poglavju 17.1, 12. točka.

51. točka: Vojaško usposabljanje v gorništvu ter za zaščito in reševanje je dopustno v tretjem varstvenem območju, v prvem in drugem varstvenem območju pa le izjemoma. Še posebej se je treba izogibati ožjih zavarovanih območij, območij naravnih vrednot, katerih lastnosti so zaradi dejavnosti lahko ogrožene, mirnih območij ali vodozbirnih območij. Pred začetkom vojaških vaj ali usposabljanja mora izvajalec o tem obvestiti javni zavod.

52. točka: Prepoved uporabe pirotehničnih sredstev v naravnem okolju poleg samega izstrelišča zajema tudi polje dometa izstrelkov ter vplivno območje (zaradi hrupa, svetlobe, drugih emisij ...).

15.2 Podrobna opredelitev varstvenih režimov v osrednjem območju narodnega parka

---

¹⁸ Ustrezen pretok vodotoka je pretok, pri katerem se z izvajanjem turističnih, športnih ali rekreacijskih dejavnosti na vodotoku ne poslabšuje ekoloških razmer vodotoka in posledično ne vpliva negativno na ugodno stanje rastlinskih in živalskih vrst. Določen bo v prvih 5 letih po uveljavitvi prvega načrta upravljanja.

Osrednje območje narodnega parka tvorita prvo in drugo varstveno območje. V 15. členu so določeni varstveni režimi, ki veljajo za prvo območje in drugo območje, če v 16. členu niso določene izjeme. Podrobnejša opredelitev varstvenih režimov 15. in 16. člena ZTNP-1 izhaja iz določb drugega in tretjega odstavka 6. člena ZTNP-1 ter sedmega odstavka 15. člena in drugega odstavka 17. člena, kadar ležijo ožja zavarovana območja v osrednjem območju narodnega parka.

V drugem varstvenem območju se za postopno doseganje namenov prvega varstvenega območja v Akcijskem načrtu za ohranjanje biotske raznovrstnosti evidentirajo območja, ki so naravovarstveno pomembna ali pa je zaradi naravnih danosti raba bistveno otežena in se ne izvaja oziroma se izvaja v minimalnem obsegu.

15.2.1 Podrobna opredelitev varstvenih režimov iz prvega odstavka 15. člena in prvega odstavka 16. člena ZTNP-1

Podrobnejša prostorska in časovna umestitev in opredelitev posameznih točk:

1. točka: V prvem in drugem varstvenem območju ni dovoljeno spreminjati oblike in sestave površja¹⁹, razen v prvem varstvenem območju v primerih, ki jih določata 7., 8., 9. in 12. točka prvega odstavka 15. člena in v drugem varstvenem območju tudi v primeru iz 2. točke prvega odstavka ter 2. in 3. točke drugega odstavka 16. člena ZTNP-1.

2. točka: Merila za izdajo soglasja javnega zavoda za odvzem rastlin nezavarovanih prostoživečih vrst, vključno z glivami iz narave za znanstvenoraziskovalne in izobraževalne namene v prvem in drugem varstvenem območju narodnega parka, so določena v poglavju 17.2, 1. točka.

3. točka: V prvem in drugem varstvenem območju se lahko doselitev ali ponovna naselitev živali prostoživečih vrst izvede le za namen ohranitve njihovih populacij, ki je kot ukrep varstva opredeljen z akcijskim načrtom javnega zavoda ali operativnim programom ali akcijskim načrtom Vlade RS oziroma s programom državnega monitoringa voda.

4. točka v povezavi s četrtem in petim odstavkom:

- Zaradi doseganja namena prvega varstvenega območja, to je ohranjanja naravnih procesov brez človekovih negovalnih, vzdrževalnih in drugih posegov, sta lov divjadi in ribolov prepovedana.
- Izjeme iz četrtega odstavka 15. člena ZTNP-1 se nanašajo na preprečevanje pojava in širjenja nalezljivih bolezni ali na porušeno naravno ravnovesje zaradi prekomernega povečanja populacije ene vrste divjadi nad nosilno kapaciteto ekosistema, tako da so izkazani neugodni vplivi na druge živalske ali rastlinske vrste. S tem se specifično določa vsebinske razloge za izredni poseg v populacije divjadi, kar pomeni, da se s tem izključi 42. člen Zakona o divjadi in lovstvu. Vsi izredni posegi v prvem varstvenem območju morajo biti ob upoštevanju četrtega in petega odstavka 15. člena ZTNP-1 določeni v letnih lovskoupravljaljskih načrtih Triglavskega lovskoupravljaljskega območja. Izhodišča:

---

¹⁹ Pojem oblika površja v tem varstvenem režimu pomeni naravne lastnosti krajine ter naravne fizikalne lastnosti Zemljinega površja. Pojem sestava površja se v tem varstvenem režimu nanaša na geološke in pedološke značilnosti Zemljinega površja.

- Za preprečevanje in širjenje nalezljivih bolezni se upošteva zdravstveno stanje divjadi, ki mora vrstam dolgoročno ohranjati stabilnost populacij. V primeru morebitnih lokalnih pojavov bolezni, ki bi resno ogrozile obstoj in stabilnost populacij divjadi, se lahko ukrepa zgolj na podlagi verodostojnih podatkov odvzema in monitoringa zdravstvenega stanja vrst divjadi;
- Ob porušenem naravnem ravnovesju zaradi prekomernega povečanja populacije ene vrste divjadi nad nosilno kapaciteto ekosistema, tako da so izkazani neugodni vplivi na druge živalske ali rastlinske vrste, je treba predhodno preveriti, ali se je ukrepom v prvem varstvenem območju mogoče izogniti z ustreznim ukrepanjem v drugem in tretjem varstvenem območju, kar mora biti strokovno utemeljeno na podlagi verodostojnih podatkov.
- Ne glede na določbe četrtega in petega odstavka 15. člena ZTNP-1 se v posameznih primerih opažene živali, ki je v agoniji, neozdravljivo bolna ali ima poškodbe večje stopnje, tako žival po veterinarski presoji lahko usmrti skladno s predpisi, ki urejajo področje zaščite živali.
- Odvzem divjadi in rib za znanstvenoraziskovalne namene in izvajanje ukrepov varstva živali prostoživečih vrst s soglasjem javnega zavoda. Merila za izdajo soglasja javnega zavoda so določena v poglavju 17.2.2.
- V drugem varstvenem območju je lov divjadi dovoljen v skladu z lovskoupravljaljskimi načrti.

5. točka v povezavi s šestim odstavkom:

- V prvem varstvenem območju so vključeni gozdovi, opredeljeni s kategorijama gozdovi s posebnim namenom (GPN) brez dovoljenega ukrepanja in varovalni gozdovi. Dolgoročne ukrepe za načrtovanje gozdov se določi v gozdnogospodarskih načrtih gozdnogospodarskih enot, pri tem pa se upošteva usmeritve za prvo varstveno območje, ki so določene v poglavju 18.2.
- Nujni varstveni ukrepi so nujni sanacijski ukrepi in ukrepi za zmanjševanje tveganj pri upravljanju z gozdnimi ekosistemi.
- Nujne sanacijske ukrepe se prednostno izvaja v prvem varstvenem območju, kadar le ta meji na gospodarske gozdove, ter v predelih, kjer gozdovi zagotavljajo tudi druge ekološke in/ali socialne vloge (npr. zaščitna) oziroma tam, kjer motnje ogrožajo širše območje gozdov. Ne glede na velikost pojava je v primeru požara potrebna takojšnja intervencija. Za večje motnje je obvezna izdelava posebnega sanacijskega načrta, kjer se podrobno opredeli način sanacije konkretne prizadete površine, za manjše motnje pa se s podrobnim načinom sanacije dopolni gozdnogojitveni načrt. Merila za določitev sanacijskih ukrepov glede na določbo šestega odstavka 15. člena v prvem varstvenem območju narodnega parka:
  - ob pojavu gozdnih požarov je nujna takojšnja intervencija z gašenjem in lokalizacija požara s požarnimi presekami, če gre za varstvo človeškega življenja ali premoženja, ki se nanaša zgolj na objekte ali za ohranitev lastnosti naravnih vrednot in kulturne dediščine;
  - pri veliki količini napadle lesne mase zaradi večjih motenj, kot so vetrolom, snegolom in/ali žledolom je potrebna intervencija z namenom: čiščenja hudourniških strug in potokov, stabilizacije strmih pobočij, kjer je veliko tveganje za plazove in usade, zagotovitve osnovnega varstva pred napadom škodljivih organizmov (npr. podlubniki);
  - pri pojavu škodljivih organizmov (npr. podlubniki) je potrebno nevtralizirati napaden material z namenom onemogočanja širjenja pojava na večje površine.

- Ukrepi za zmanjševanje tveganj pri upravljanju z gozdnimi ekosistemi se izvajajo le na območjih izrednih ukrepov za sanacijo motenj. Kot dopustne usmeritve in ukrepi za krepitev varovalne, hidrološke in zaščitne vloge gozdov se štejejo:
  - posek pretežkih starih dreves na strmih pobočjih, pri čemer se sečnja drevja opravi tako, da je višina panja vsaj 0,5 m nad vidnimi poškodbami debla (npr. od kotalečega kamenja),
  - selektivno izvajanje negovalnih del in redčenja drogovnjakov z namenom povečati stabilnost sestojev,
  - premenilna redčenja v spremenjenih gozdovih (npr. drugotni sestoji smreke).
  - uporabljati je potrebno take načine poseka in spravila, ki čim manj poškodujejo rastišča in sestoje,
  - izvajanje selektivne sečnje pretežkih starih dreves, ki obremenjujejo brežine vodotokov, odstranjevanje podrtih dreves ali korenin v strugi ali v bližini vodotoka, če obstaja nevarnost plavljenja ali zaježitev,
  - varovanje bregov nad hudourniškiimi vodotoki z vzdrževanjem nizkih lesnih zalog brez nestabilnih dreves in z majhno količino mrtve biomase. Vzdržujemo stopničasto sestojno zgradbo pretežno mlajših razvojnih faz,
  - omejevanje sežiganja sečnih ostankov, še zlasti v bližini vodotokov,
  - selektivno ukrepanje na območjih snežnih plazov, za zagotovitev najustreznejše strukture gozda glede na lokalne razmere in lego pobočja.
- Merila za izdajo soglasja javnega zavoda so določena v poglavju 17.2, 2. točka.
- V drugem varstvenem območju je dovoljeno sonaravno gospodarjenje v skladu z gozdnogospodarskim načrtom, pri pripravi katerih se upoštevajo naravovarstvene smernice, pripravljene na podlagi usmeritev iz poglavja 18.2.

3. točka prvega odstavka 16. člena:

- Pri sonaravnem gospodarjenju z gozdovi v drugem varstvenem območju se z namenom ohranjanja obstoječega stanja narave in kulturne dediščine gospodarji skladno z gozdnogospodarskimi načrti gozdnogospodarskih enot.
- Za postopno doseganje namenov prvega varstvenega območja se določijo prednostna območja. Dejanski prehod se izvede ob izpolnjevanju vseh potrebnih pogojev (npr. naravne danosti, ureditev lastniških razmerij – odkup, nadomestila).
- Javni zavod v postopku priprave gozdnogospodarskega načrta sodeluje z ZRSVN in ZGS, tako da se v naravovarstvenih smernicah poda usmeritve in pravila ravnanj za dejavnost.
- Za doseganje ciljev iz tretjega odstavka 6. člena ZTNP-1 se pri sonaravnem gospodarjenju z gozdovi v drugem varstvenem območju z namenom ohranjanja obstoječega stanja narave in kulturne dediščine, preprečevanja vnosa novih obremenjujočih dejavnosti ter postopnega doseganja namenov prvega varstvenega območja:
  - uporablja obstoječa mreža gozdnih prometnic, morebitna širitev mreže pa se predvidi in uskladi že pri pripravi gozdnogospodarskih načrtov gozdnogospodarskih enot. Razen s tem načrtom upravljanja določenih izjem (poglavje 15.2) je uporaba gozdnih prometnic strogo namenska, zato se jih zapre z zapornicami, da se prepreči vožnjo drugih vozil;
  - načrtuje nižji možni posek v gozdovih drugega varstvenega območja v primerjavi z gozdovi z enakimi sestojnimi lastnostmi v tretjem varstvenem območju;

- prednostno oblikuje mreža ekocelic po postopku, predpisanim z ZTNP-1, ter poveča število gozdnih rezervatov;
- izločanje starega in oslabelega drevja ali sušic ter negovalni ukrepi čiščenja zarasti in redčenja izvajajo v omejenem obsegu, razen v primeru utemeljene nevarnosti širjenja bolezni ali škodljivih organizmov;
- upoštevajo priporočila javnega zavoda za rabo sečnih in drugih lesnih ostankov v energetske namene;
- izvaja malopovršinsko sečnjo z dolgimi obdobji pomlajevanja, prednostno se oblikujejo raznomerni sestoji z mozaično razporejenimi zaplatami različnih razvojnih faz;
- sanitarna sečnja izvaja omejeno in le v primeru preprečevanja širjenja bolezni ali škodljivih organizmov ali zagotavljanja zaščitne funkcije gozda;
- ne izvaja začasno skladiščenje lesa;
- dosledno ohranja razvit gozdni rob z grmovno vegetacijo;
- upoštevajo varstvene in razvojne usmeritve iz poglavja 18.2 tega načrta upravljanja.

6. točka: V prvem varstvenem območju je dovoljena paša na območjih planin²⁰, ki so določena v prilogi 13 tega načrta upravljanja v skladu s potrjenim pašnim redom²¹. V drugem varstvenem območju je paša dovoljena v skladu s predpisi, ki urejajo kmetijstvo.

7. točka:

- V prvem in drugem varstvenem območju se površje, tudi na območjih vodotokov in povirij, prepuščeno naravnim procesom.
- Pri načrtovanju in izvedbi ukrepov (tudi morebitnega odvzema naplavin: mivke, peska in proda) za sanacijo ali preprečitev škodljivega delovanja voda v okviru opravljanja nalog obveznih gospodarskih javnih služb na področju urejanja voda po predpisih o vodah, je treba v skladu z tretjim odstavkom 21. člena ZTNP-1 posebno pozornost nameniti ohranjanju naravnega ravnovesja..
- Pri posameznih posegih v vodotok ter vodna in priobalna zemljišča javni zavod v postopku izdaje ustreznih upravnih dovoljenj sodeluje z določitvijo varstvenih usmeritev v skladu z merili, določenimi v poglavju 17.1, 4. točka.

8. točka: Izvajajo se lahko melioracijska dela za namen:

- urejanja poti in sicer dograjevanje ali širjenje obstoječih kolovozov²² in poljskih poti²³ v prvem varstvenem območju narodnega parka, ki omogočajo dostop do planin, ki so določene v

---

²⁰ Pojem območje planine v tem varstvenem režimu pomeni tradicionalno pašno območje, na katerem se v času paše zadržujejo živali, in selišče (pastirske kočje, hlevi, sirarna). Pašno območje ni omejeno z Grafično enoto rabe zemljišč kmetijskega gospodarstva (GERK) in deloma posega tudi območje zunaj GERK-a kjer se živali zadržujejo v času paše. Pašna območja, prikazana v prilogi 13, se po potrebi in s soglasjem upravljavca narodnega parka lahko dopolnjujejo.

²¹ Pašni red je dokument, ki je določen predpisi s področja varstva kmetijskih zemljišč in ga za namen uporabe skupnega pašnika sprejme pašna skupnost in določa pravila in način rabe skupnega pašnika. K pašnemu redu je treba pridobiti soglasje upravne enote.

²² Kolovoz je ozka neutrjena pot med njivami in drugimi obdelovalnimi zemljišči, namenjena izključno dostopu do teh površin.

prilogi 13. Dovoljeno jih je vzdrževati tako, da se jih ohranja v dobrem stanju (utrditve s peskom, gramozom ali zbito zemljo) in omogoča njihova uporaba (npr. manjša popravila, utrditve, zavarovanja nasipnih ali vkopnih brežin, odvodnjavanje). Pri tem se ohranja njihova zmogljivost, izvedba, namembnost in zunanji videz.

- poseka dreves in grmičevja za vzdrževanje in urejanje pašnikov²⁴ in poti, je dovoljen na planinah določenih v prilogi 13 tega načrta upravljanja. Konkretno pobude poseka dreves in grmičevja, pri rednem vzdrževanju in urejanju pašnikov in poti, se znotraj pašnih območij sprotno preverja. Ob tem se upošteva potrebe, ki izhajajo iz opravljanja kmetijske dejavnosti, naravne danosti območja (tla in relief) ter naravovarstvene omejitve. Del teh površin je že opredeljen kot gozdni prostor, zato mora odločbo h krčitvi gozda podati Zavod za gozdove Slovenije. V teh postopkih javni zavod sodeluje z neformalnim mnenjem.
- V drugem varstvenem območju je dovoljeno vzdrževati obstoječe dostope do kmetijskih zemljišč na način kot je določeno za kolovoze in poljske poti v prvem varstvenem območju.

9. točka: Gradnja novih objektov in postavitev začasnih objektov v prvem in drugem varstvenem območju ni dovoljena. Pri rekonstrukciji obstoječih objektov se ohranja njihov obseg – stavbno maso (tlorisni in višinski gabarit), zmogljivost (npr. število ležišč) – in namembnost. Določba dopušča naslednje izjeme:

- Gradnjo novih in rekonstrukcijo obstoječih mlekarn (oziroma sirarn) in hlevov dopustna ob predhodno pridobljenem pozitivnem mnenju kmetijske svetovalne službe o potrebnosti mlekarne ali hleva za potrebe opravljanja kmetijske dejavnosti v narodnem parku na območju planin, ki so prikazane v prilogi 13 tega načrta upravljanja, ki se izda ob smiselnem upoštevanju 18. točke 15.1 poglavja tega načrta upravljanja.
- Gradnjo novih in rekonstrukcijo obstoječih objektov za preprečevanje ali zmanjševanje obstoječega obremenjevanja okolja, ki npr. obsegajo gradnjo čistilnih naprav, ureditve za sanacijo sanitarnih in kuhinjskih prostorov (npr. vgraditev lovilcev maščob), ureditve za večjo energetska učinkovitost objektov, zamenjavo neustreznih energetskih virov z obnovljivimi viri.
- Gradnjo novih in rekonstrukcijo obstoječih objektov (oziroma naprav) za evidentiranje in sledenje meteoroloških, hidroloških, agroloških in ekoloških razmer ter geoloških, seizmoloških in drugih geofizikalnih pojavov, vendar zanje ni dovoljeno graditi ali nadelavati dostopnih poti, v objektih pa ne načrtovati ležišč.
- Objekte in naprave, ki so postavljeni začasno, se po končanih raziskavah odstrani in vzpostavi prejšnje stanje.
- V drugem varstvenem območju je ob upoštevanju 2. točke prvega odstavka 16. člena dovoljeno postavljati senike²⁵ na kmetijskih zemljiščih ob predhodno pridobljenem pozitivnem mnenju kmetijske svetovalne službe o potrebnosti senika za potrebe opravljanja

---

²³ Poljska pot je kmetijska prometnica, ki jo sestavlja do 2,5 m širok utrjen pas zemljišča in je namenjena za hojo ali vožnjo kmetijske mehanizacije za dostop do kmetijskih zemljišč. Poljska pot je utrjena s peskom, gramozom ali zbito zemljo ter je brez priključka na javno cesto.

²⁴ Vzdrževanje in urejanje pašnikov je ograditev zemljišča in razdelitev na ograde (čredinke), ureditev zbiralnikov za vodo in napajališč (korita in kali) ter odstranjevanje zarasti na pašnih površinah.

²⁵ Senik je pomožni kmetijski objekt, namenjen shranjevanju sena. Senik glede na zahtevnost predstavlja enostaven objekt.

kmetijske dejavnosti v narodnem parku, ki se izda ob smiselnem upoštevanju 18. točke 15.1 poglavja tega načrta upravljanja.

10. točka:

- Gradnja in širitev obstoječih cest, kolovozov, poljskih in drugih poti v prvem in drugem varstvenem območju je prepovedana. Dopustno je vzdrževanje na način, da se izvaja manjša popravila in druga dela, potrebna zato, da se poti ohranja v dobrem stanju in omogoča njihova uporaba. Pri tem se ne sme spreminjati njihova zmogljivost, izvedba, namembnost ali zunanji videz.
- Na podlagi tretjega odstavka 15. člena pa je izjemoma dopustna preusmeritev posameznih delov cest, kolovozov, poljskih in drugih poti na odsekih, ki so ogroženi zaradi erozijskih pojavov (podorov, plazov, zdrsov hudourniškega delovanja vodotokov ...).
- Izjemoma je dopustna preusmeritev posameznih delov cest, kolovozov, poljskih in drugih poti na odsekih, ki potekajo prek območij ranljivih ali ogroženih habitatov skladno s prvim odstavkom 20. člena.

11. točka v povezavi z šestim odstavkom:

- V prvem varstvenem območju nove gozdne infrastrukture ni dovoljeno graditi, razen v primerih, ko je le-ta potrebna za izvedbo nujnih varstvenih ukrepov. Zanje potrebna gozdna infrastruktura se določi v gozdnogojitvenih načrtih, ki jih na podlagi soglasja javnega zavoda pripravi Zavod za gozdove Slovenije.
- Nujno potrebna gozdna infrastruktura za izvedbo nujnih varstvenih ukrepov v prvem varstvenem območju se načrtuje, gradi in uporablja tako, da se:
  - čim manj poškodujejo rastišča in sestoje,
  - prepreči prekomerne motnje prostoživečim živalskim in rastlinskim vrstam, predvsem v obdobju in na območjih razmnoževanja,
  - v največji meri izogiba premeščanju materiala po vzdolžni osi prometnice.
- Obstoječo infrastrukturo se vzdržuje, tako da se ohranja v dobrem stanju in omogoča njihova uporaba. Pri tem se ne sme spreminjati njihova zmogljivost, izvedba, namembnost ali zunanji videz.
- Merila za izdajo soglasja javnega zavoda so določena v poglavju 17.2.2.

12. točka: V prvem in drugem varstvenem območju je dopustno obstoječe objekte s kmetijsko namembnostjo, ki so povezani s pašo na planinah, določenih v prilogi 13 tega načrta upravljanja, porušiti in odstraniti ter na mestu objekta zgraditi nadomestni objekt – ob predhodno pridobljenem pozitivnem mnenju kmetijske svetovalne službe o potrebnosti kmetijskega objekta za potrebe opravljanja kmetijske dejavnosti v narodnem parku.

14. točka: S soglasjem javnega zavoda se lahko v prvem in drugem varstvenem območju označuje obstoječe zgodovinske in tematske poti²⁶. Merila za izdajo soglasja javnega zavoda so določena v poglavju 17.1, 11. točka.

- Na podlagi tretjega odstavka 15. člena pa je izjemoma dopustna preusmeritev posameznih delov planinskih, turističnih, zgodovinskih, tematskih in drugih poti ali stez na odsekih, ki so

---

²⁶Tematska pot je pot, ki jo povezuje določena naravoslovna (predstavitev naravnih procesov, oblik pojavov; npr. gozdne, geološke, geografske poti), kulturna, etnološka, vinska, kulinarčna, romarska ipd.) tematika poti.

ogroženi zaradi erozijskih pojavov (podorov, plazov, zdrsov hudourniškega delovanja vodotokov ...).

- Izjemoma je dopustna preusmeritev posameznih delov planinskih, turističnih, zgodovinskih, tematskih in drugih poti ali stez na odsekih, ki potekajo prek območij ranljivih ali ogroženih habitatov skladno s prvim odstavkom 20. člena.

15. točka: Merila za izdajo soglasja javnega zavoda glede izvajanja dopolnilnih dejavnosti na planinah so določena v poglavju 17.2.4.

16. točka: Merila za izdajo soglasja javnega zavoda k prirejanju javnih shodov, prireditvev ter organiziranju športnih tekmovanj²⁷ so določena v poglavju 17.1, 6. točka.

17. točka v povezavi s 4. točko drugega odstavka 16. člena: Prepovedano je kopanje, potapljanje, čolnarjenje in izvajanje vseh ostalih rekreacijskih dejavnosti na vseh vodotokih ter jezerih v prvem in drugem varstvenem območju, razen v Bohinjskem jezeru.

18. točka v povezavi s 5. točko prvega odstavka 16. člena:

- V prvem varstvenem območju je, razen izjem, ki so določene z 43. točko prvega odstavka 13. člena ZTNP-1, prepovedano voziti motorna vozila na gozdnih in kmetijskih cestah²⁸. V drugem varstvenem območju je poleg izjem, določenih v 43. točki prvega odstavka 13. člena ZTNP-1, dovoljena vožnja z motornimi vozili po kmetijskih in gozdnih cestah, ki so določene v prilogi 16 tega načrta upravljanja. Pri uporabi določenih odsekov kmetijskih in gozdnih cest je treba upoštevati:
  - cesto oz. cestni odsek uporabnik uporablja na lastno odgovornost,
  - režim uporabe ceste, ki je podrejen kmetijski rabi oz. gospodarjenju z gozdom,
  - način uporabe, ki bo povzročal čim manjše motnje v kmetijskem in gozdnem ekosistemu,
  - stanje oziroma prevoznost ceste.
- Zaradi ogroženosti ali prevelike obremenjenosti narodnega parka, ki jo povzroča promet, se lahko v sodelovanju z upravljavci cest in lastniki zemljišč (Zavod za gozdove Slovenije, parkovne lokalne skupnosti, pašne in agrarne skupnosti) vožnjo za motorna vozila dodatno omeji.

19. točka:

- V osrednjem območju narodnega parka je vožnja s kolesi dopustna po obstoječi cestni infrastrukturi, ki je namenjena motornemu prometu.
- Kmetijske ceste, planinske poti, ki so določene na podlagi Zakona o planinskih poteh, gozdne poti in vlake, ki so določene na podlagi Zakona o gozdovih, po katerih je v osrednjem območju iz vidika varstvenih ciljev možna vožnja s kolesom, so prikazane v prilogi 15 tega načrta upravljanja.
- Ne glede na varstveno sprejemljivost vožnje s kolesi po poteh, prikazanih v prilogi 15, je vožnja s kolesi dopustna le na tistih poteh, ki so usklajene z upravljavci oz. lastniki poti, z določbami zakona, ki ureja planinske poti, in z določbami predpisov, ki urejajo gozdne prometnice.

---

²⁷Športno tekmovanje se nanaša na tekmovanje v naravi, ki ga organizira nacionalna športna panožna zveza.

²⁸Kmetijska cesta je poljska pot, kolovoz ali drugo pot, ki jo predstavlja ozek utrjen pas zemljišča (širine do 2,5 m) in je namenjena za hojo ali vožnjo kmetijske mehanizacije.

15.2.2 Podrobna opredelitev varstvenih režimov iz drugega odstavka 16. člena ZTNP-1 za Bohinjsko jezero

Poleg varstvenih režimov iz 13. in 15. člena ZTNP-1 ter podrobnejšega režima za drugo varstveno območje iz poglavja 15.1 in 15.2.1 tega načrta upravljanja so podrobnejši varstveni režimi za Bohinjsko jezero z okolico še:

1. točka drugega odstavka:

- Območje Bohinjskega jezera z okolico je prikazano v prilogi 17 tega načrta upravljanja.
- Ribolov je dovoljen skladno z ribiškokogjitvenim načrtom.

2. točka drugega odstavka: Zgrajena pomola v avtokampu Zlatorog v Ukancu in nasproti cerkve Sv. Duh sta bila kot izjemna posega dopustna s sklepom Vlade RS (št. 836/01/2001-15 z dne 10.7.2003). Za vse ostale obstoječe pomole na južni obali jezera je treba v postopku priprave občinskega prostorskega načrta oz. postopku izdaje upravnega dovoljenja preveriti njihovo zakonitost. Z ustreznimi upravnimi dovoljenji zgrajene pomole je dopustno vzdrževati, rekonstruirati, odstraniti ali na njihovem mestu zgraditi nadomestni pomol. Pomoli se projektirajo v okviru, ki je dovoljen za nadomestno gradnjo in na način, da se ne spreminja obstoječih dostopov, reliefne izoblikovanosti jezerskih brežin ali dna, njihovo oblikovanje, izvedba in uporaba materialov pa so poenoteni.

3. točka drugega odstavka: V ureditvenem območje Ribčev laz – Pod Skalco je dopustna gradnja čolnarne skladno z veljavnim prostorskim aktom za to območje, katerega sestavni del je tudi gradnja pomola.

4. točka drugega odstavka: Vse dovoljene rekreacijske dejavnosti na Bohinjskem jezeru (kopenje, potapljanje, drsanje, čolnarjenje in jadrnanje), vključno s plovbo turistične ladjice, je treba uskladiti s podrobno namensko rabo prostora in opredelitvijo pogojev za njihovo izvajanje v občinskih prostorskih aktih, z določitvijo kopalnih voda (Fužinarski zaliv na Veglju in Ukanc), z ureditvijo obstoječe in načrtovane infrastrukture (čolnarna, privezi, pomoli ali drugi objekti, zgrajeni skladno s predpisi s področja graditve objektov), s sprejetjem odloka o plovnem redu in z ostalimi področnimi predpisi.

5. točka drugega odstavka: Na območju kopalnih voda v Fužinarskem zalivu na Veglju je dopustna postavitve nujne opreme v času kopalne sezone. Oprema obsega informacijsko mesto s podatki o kopalnih vodah, podatki monitoringa higienske ustreznosti kopalne vode, prostor za reševalca in prvo pomoč. Sanitarne prostore, kabine za preoblačenje se umesti na prostorsko in vidno manj izpostavljene lokacije. Parkiranje in dostop se zagotavlja na obstoječih urejenih prometnih površinah. Vso opremo se po zaključeni sezoni odstrani in vzpostavi prvotno stanje. Zaradi dejavnosti ni dopustno kakorkoli posegati v obstoječo reliefno izoblikovanost jezerskih brežin ali jezerskega dna.

16 Izjeme glede na prepovedi ZTNP-1

16.1 Izjeme za območja cest iz 18. člena glede na prepovedi iz 13., 15. in 16. člena ZTNP-1

Na površinah za mirujoči promet v prvem in drugem varstvenem območju, ki so določene v prilogi 14 tega načrta upravljanja, je dopustno urejati parkirne prostore skladno s področnimi predpisi, prostorskimi akti PLS, razvojnimi programi upravljalcev cest in s soglasjem lastnikov zemljišč.

16.2 Izjeme za upravljavca narodnega parka iz 20. člena glede na prepovedi iz 13., 15. 16. in 17. člena ZTNP-1

- Ne glede na določbo 4. točke prvega odstavka 13. člena ZTNP-1, ki dovoljuje odvzem živali nezavarovanih prostoživečih vrst iz narave v narodnem parku izključno v znanstvenoraziskovalne namene, se kot izjema dopuščajo tudi izjemna ravnanja:
  - odvzema iz narave živali tujerodnih prostoživečih vrst, ki niso varovane po predpisih o ohranjanju narave za namene izboljšanja stanja razvrednotenih območij.
- Ne glede na določbo 2. točke prvega odstavka 15. člena v povezavi s prvim odstavkom 16. člena ZTNP-1, ki dovoljuje odvzem rastlin in gliv prostoživečih vrst iz narave v prvem in drugem varstvenem območju narodnega parka izključno v znanstvenoraziskovalne in izobraževalne namene, se kot izjema dopuščajo tudi izjemna ravnanja:
  - z rastlinami zavarovanih prostoživečih vrst za namene in na način, določene s predpisom, ki ureja zavarovane prostoživeče rastlinske vrste,
  - z glivami zavarovanih prostoživečih vrst za namene in na način, določene s predpisom, ki ureja zavarovane prostoživeče vrste gliv,
  - odvzema iz narave rastlin tujerodnih prostoživečih vrst, ki niso varovane po predpisih o ohranjanju narave za namene izboljšanja stanja razvrednotenih območij.
- Ne glede na določbo 10. in 14. točke prvega odstavka 15. člena se dopušča preusmeritev posameznih delov cest, poti ali stez na odsekih, ki potekajo prek območij ranljivih ali ogroženih habitatov.
- Za namene drugega odstavka 20. člena ZTNP-1 se lahko uporabljajo naravni viri na gozdnih zemljiščih v upravljanju javnega zavoda.
- Ne glede na določbo 10. točke prvega odstavka 15. člena ZTNP-1 je v osrednjem območju dopustno graditi nove dostopne poti in parkovno infrastrukturo za potrebe ureditve in rabe delov narodnega parka za ogledovanje in obiskovanje – v povezavi z določbami 33. člena ZTNP-1.

17 Merila za odločitev o skladnosti nameravanega ravnanja, posega ali dejavnosti z določbami ZTNP-1 v postopku izdaje soglasji javnega zavoda

Splošna merila za izdajo soglasji (postopkovne določbe):

- vse dejavnosti morajo biti v skladu s cilji in nameni narodnega parka;
- dejavnosti ne smejo škodljivo vplivati na naravo;
- soglasje se praviloma podeli za obdobje enega leta, razen za dejavnosti/aktivnosti, ki trajajo daljše časovno obdobje, vendar ne več kot za obdobje veljavnosti načrta upravljanja oziroma do njegove spremembe. Pred izdajo novega soglasja se ponovno pretehtajo vsi vidiki utemeljenosti dejavnosti;
- soglasje velja do spremembe pogojev, navedenih v vlogi oziroma do spremembe podatkov s strani vlagatelja;
- izvajalec mora najkasneje v 30 dneh po izvedbi dejavnosti javnemu zavodu predložiti poročilo o izvedeni dejavnosti. Poročilo vključuje najmanj točne podatke o lokaciji dejavnosti, datumih izvajanja dejavnosti ter številu/količini/obliki ravnanj ter o drugih ravnanjih, dovoljenih na podlagi izdanega soglasja. Javni zavod pridobljene podatke pridobiva z namenom spremljanja in analiziranja vpliva dejavnosti na stanje narave.

17.1 Merila za izdajo soglasij iz 31. člena ZTNP-1

Za doseganje ciljev narodnega parka je ključnega pomena, da se vsa ravnanja, posega ali dejavnosti²⁹ še zlasti pa tista, ki so določena v 31. členu ZTNP-1 izvajajo tako, da niso v nasprotju z določili ZTNP-1 oziroma tako, da jih podpirajo. O skladnosti nameravanega ravnanja, posega ali dejavnosti iz 31. člena ZTNP-1 z določili ZTNP-1 in pogojih za njihovo izvedbo, se odloči v soglasju, ki ga javni zavod izda na podlagi pisne vloge izvajalca. Vloga za pridobitev soglasja mora vsebovati najmanj podatke o vlagatelju in o nameravanim ravnanju, posegu ali dejavnosti (npr. vrsto, čas izvajanja, lokacijo izvajanja, količino). Priporočeno je, da se v ta namen uporabijo obrazci, ki se objavijo na spletni strani javnega zavoda.

1. točka v povezavi z drugim odstavkom 28. člena ZTNP-1: Merila za izdajo soglasja k izvajanju raziskav so zlasti:

- raziskovalne metode morajo biti izbrane na način, ki najmanj poškodujejo naravno okolje;
- čas in kraj raziskave morata biti izbrana na način, ki najmanj vpliva na življenjske cikle prostoživečih vrst;
- raziskava mora biti opravljena skladno s strokovnimi usmeritvami, ki jih poda javni zavod;
- prednostno se podpirajo znanstvene raziskave z naslednjih področij:
  - evidentiranje in spremljanje populacij varstveno pomembnih in ogroženih živalskih in rastlinskih vrst (NATURA 2000 vrste) ter raziskave sprememb prednostnih habitatnih tipov,
  - ekologija in razširjenost alg, lišajev, mahov in višjih gliv,
  - spremljanje ekološkega stanja voda (prednostno visokogorska jezera in izviri),
  - vplivi različnih rekreativnih dejavnosti na prostoživeče vrste,
  - popis tujerodnih živalskih in rastlinskih vrst ter interakcije med njimi in domorodnimi vrstami,
  - vpliv človekovih dejavnosti in naravnih dejavnikov na dinamiko populacij rastlinskih in živalskih vrst ter na biotsko pestrost,
  - analiza obiskovanja narodnega parka in vplivi na okolje ter določitev nosilne sposobnosti,
  - analize vodonosnikov ter pretakanje podzemnih voda,
  - interdisciplinarne analize stoječih in tekočih voda,
  - vpliv podnebnih sprememb na gorske ekosisteme,
  - ovrednotenje nesnovne in premične kulturne dediščine,
  - učinkovitost izobraževalnih aktivnosti narodnega parka na zviševanje naravovarstvene zavesti,
  - socio-ekonomske analize na območju narodnega parka.

2. točka v povezavi z 10. in 36. točko prvega odstavka 13. člena ZTNP-1: Merila za izdajo soglasja za odvzemanje mineralov in fosilov iz narave so zlasti:

- dovoli se odvzem vrst in količine mineralov in fosilov iz nahajališča na način, ki ne vpliva na izjemnost, ohranjenost ali redkost nahajališča naravi, razen v primeru, če obstoj nahajališča ogrožajo naravni procesi ali druga človekova dejavnost;

---

²⁹ Pod pojmi ravnanja, posega ali dejavnosti so zajete vse aktivnosti, ki se v narodnem parku načrtujejo ali izvajajo, pa ne sodijo med neposredne aktivnosti ohranjanja narave.

- odvzem mora biti izveden tako, da so poškodbe v naravi čim manjše in ne ogrožajo stanja nahajališča in ne prizadenejo drugih sestavin naravne in kulturne krajine v narodnem parku;
- odvzem z miniranjem in vrtanjem se ne dovoli;
- soglasje se podeli le organizaciji, ki ima registrirano dejavnost izobraževanja ali znanstvenega raziskovanja ali fizični osebi s pooblastilom take organizacije.

3. točka v povezavi s 4. točko prvega odstavka 13. člena ZTNP-1: Merila za izdajo soglasja k odvzemu živali prostoživečih vrst za znanstveno raziskovalne namene so zlasti:

- odvzem se dovoli izključno v znanstveno-raziskovalne namene³⁰, če je odvzem živali nujen za izvedbo raziskave in ni na voljo drugih primerljivih raziskovalnih metod, pri katerih odvzem ni potreben;
- dovoli se odvzem najmanjšega možnega števila osebkov, ki še omogoča izvedbo raziskave;
- za odvzem se izbere ciljna metoda, ki ne poškoduje osebkov, ne povzroča škode drugim osebkom, drugim živalskim in rastlinskim vrstam in ne povzroča trajnejših sprememb v njihovem življenjskem prostoru;
- odvzem se izvede v sezoni, ko je glede na življenjski cikel živali vpliv na populacijo in druge vrste najmanjši. Odvzem se praviloma ne izvaja v obdobju razmnoževanja živalske vrste, ki se odvzema, ali v obdobju skrbi za zarod;
- odvzem se praviloma izvede na območju, kjer je populacija živalske vrste, ki se odvzema, najštevilčnejša; odvzem mora biti opravljen v skladu s strokovnimi usmeritvami, ki jih poda javni zavod ob izdaji soglasja;
- soglasje se podeli le, če nosilec raziskav (mentor, inštitucija) izkaže ustrezne kvalifikacije;
- pri zahtevi za izdajo soglasja za odvzem živali zavarovanih vrst mora biti vlogi priloženo tudi dovoljenje ministrstva, pristojnega za ohranjanje narave.

4. točka v povezavi s 35. točko prvega odstavka 13. člena ZTNP-1: Merila za izdajo soglasja k odvzemu mivke, peska in proda iz strug vodotokov ter vodnih in priobalnih zemljišč, za potrebe v narodnem parku, so zlasti:

- odvzemi se izvajajo prednostno na mestih, kjer nastajajo zaplavni čepi in nanosi naplavin (npr. pri pregradah);
- čiščenje in odvzem naplavin sta količinsko omejena (npr. sezonski obseg naplavin);
- način odvzema je treba prilagoditi zatečeni reliefni izoblikovanosti obvodnih brežin (ureditev dostopa, transport) in obrežni vegetaciji, tako da bodo posegi in vplivi čim manjši;
- z odvzemom se ne sme povzročati večjih sprememb vodnega režima (pretočne razmere, prostorska in časovna razporeditev voda, smer toka) ali kakovosti vode;
- odvzem mora biti časovno ustrezen (zunaj nizkih vodostajev, obdobji drsti rib, gnezdenja ptic in zimskega mirovanja živali, turistične sezone);
- poseg mora biti v skladu s predpisi, ki urejajo vode.

---

³⁰ Znanstvenoraziskovalni namen je organizirano in sistematično raziskovanje z vnaprej opredeljenim ciljem, kjer sta na podlagi določenih pravil in načel zagotovljena objektivnost ter ponovljivost celotnega postopka in pridobljenih rezultatov. Raziskovalni proces poteka z uporabo uveljavljenih raziskovalnih metod, s katerimi se izvajata zbiranje podatkov o pojavu, ki je predmet znanstvene raziskave, in analiza podatkov, ki vključuje urejanje, primerjavo in njihovo povezovanje.

5. točka v povezavi z 40. točko prvega odstavka 13. člena ZTNP-1: Merila za izdajo soglasja k izvajanju geodetskega, filmskega, video in dokumentarnega snemanja z zrakoplovi pod 1000 čevlji (304,8 metri) nad najvišjo trenutno točko oziroma oviro med letenjem v narodnem parku, so zlasti:

- izredni preleti z motornimi zrakoplovi za potrebe snemanj so možni le v raziskovalne, izjemoma tudi dokumentarne in promocijske namene;
- izvajalec snemanja je dolžan termin preleta načrtovati med tednom, ob koncih tedna se je treba preletom izogibati zaradi večjega števila obiskovalcev narodnega parka;
- izvajalec snemanja se je dolžan izogibati preletom v času pred zoro in mrakom (sončni vzhod/zahod), kajti ta čas je pomemben za aktivnosti prostoživečih živali;
- izvajalec snemanja je dolžan upravljavca predhodno obvestiti o točnem datumu in trasi preleta z motornim zrakoplovom, najkasneje 10 delovnih dni pred izvedbo;
- o vsaki spremembi letenja glede na vlogo je treba predčasno obvestiti upravljavca, to še posebej velja za spremembo trase letenja;
- v soglasju se opredeli tudi najnižjo dovoljeno višino leta.

6. točka v povezavi z 16. točko prvega odstavka 15. člena ZTNP-1: Merila za izdajo soglasja za izvedbo prireditev, shodov in tekmovanj, ki ne povzročajo prekomerne obremenitve s hrupom in nimajo neugodnih vplivov na cilje narodnega parka, v prvem in drugem varstvenem območju so zlasti:

- trase/lokacije prireditev so možne le na območjih, kjer obremenitev ne bo imela neugodnih vplivov na naravo (npr. izven mirnih območij ...);
- prireditev mora potekati na trasi/lokaciji, ki je navedena v zahtevku;
- trajni posegi v prostor na lokaciji/trasi prireditve niso dovoljeni;
- glasnost na prireditvi ne sme presegati zakonsko predpisanih ravni hrupa oziroma se glede na naravne vrednosti območja določi mejne vrednosti hrupa ter potrebne omilitvene ukrepe in ureditve;
- vozila udeležencev prireditve morajo biti parkirana na urejenih parkiriščih, parkiranje v naravnem okolju ni dovoljeno;
- organizator mora v 24 urah po koncu prireditve odstraniti vse odpadke in oznake, ki jih je postavil za potrebe prireditve;
- organizator mora zagotoviti ustrezne sanitarne pogoje (postavitve sanitarij, praznjenje in čiščenje) in odvoz odpadkov;
- če je predvidena zapora ceste, je treba pridobiti soglasje upravljavca ceste (Direkcija RS za ceste za državne ceste, občine za lokalne ceste);
- če je predvidena uporaba gozdnih prometnic, mora organizator obvestiti pristojno območno enoto ZGS;
- pri izvedbi prireditev in športnih tekmovanj je treba upoštevati Okoljevarstveni in naravovarstveni kodeks.

Poleg zgoraj navedenih splošnih meril se pri organizaciji sankanja upošteva še naslednje:

- določi se ura (od kdaj do kdaj), ko je dejavnost dovoljena, če gre za dejavnost, ki traja sezonsko;
- dodatna osvetlitev sankališč ali uporaba zvočnih naprav ni dovoljena;
- po končani sezoni je organizator dolžan sanirati vse poškodbe terena na lokaciji, kjer je dejavnost potekala;
- soglasje se izda za vsako sezono posebej, med sezono se preverja izvajanje dejavnosti.

7. točka v povezavi z 46. točko prvega odstavka 13. člena ZTNP-1: Merila za izdajo soglasja za šotorjenje ali taborjenje na mestih, kjer ta dejavnost ne ogroža ciljev narodnega parka so zlasti:

- tabori se prednostno umeščajo na tradicionalne in med deležniki usklajene lokacije, ki so določene v občinskih odlokih;
- v soglasju se določi zmogljivosti prostora (št. šotorov in udeležencev);
- dejavnosti v času tabora morajo biti skladne s predpisi parkovnih lokalnih skupnosti;
- na tabornem prostoru niso dovoljeni trajni posegi v prostor ter posegi v vegetacijo, predvsem žaganje drevja in grmovja, za potrebe postavitve tabora, kurjave ali tabornega ognja;
- kurjenje odprtega ognja je izjemoma dovoljeno le na enem urejenem mestu, skladno z določbami 5. člena Uredbe o varstvu pred požarom v naravnem okolju (Uradni list RS, št. 20/14) - ureditev kurišča, oddaljenost od dreves oz. gozda, zavarovanje in nadziranje ognja;
- za sanitarije je treba uporabljati kemična stranišča; kjer to ni mogoče, se uredi ena ali več latrin. Organizator tabora mora poskrbeti za ustrezno ravnanje z odpadno vodo;
- organizator mora poskrbeti, da se vse odpadke ločuje in odstrani na ustrezno urejeno mesto, ki je del sistema ravnanja z odpadki;
- na območju tabornih prostorov in šotorišč ne sme biti vozniških površin. Vozila taborečih je treba parkirati na urejenih parkiriščih ali ob cesti, parkiranje v naravnem okolju ali celo v taboru ni sprejemljivo;
- izvajanje dejavnosti ne sme povzročati čezmerne obremenitve okolja s hrupom ter vznemirjanja živali;
- po končanem taborjenju se odstrani vsečasne taborne objekte in ureditve ter sanira morebitne poškodbe (npr. obnova travne ruše);
- po končanih taborih je treba površine povrniti v prvotno stanje, vse odpadke pa odnesti v dolino na za to ustrezna odlagalna mesta.

Dodatna merila za raziskovalne in jamarske taborje:

- tabor oziroma šotori morajo biti opremljeni z večjim napisom »Jamarski/ raziskovalni tabor«;
- odpadno karbidno apno je treba v plastičnih vrečkah odnesti iz jame in ga nato skupaj z drugimi odpadki prenesti v dolino na ustrezno mesto, ki je del sistema ravnanja z odpadki;
- kurjenje ognja je prepovedano, za kuhanje naj se uporabljajo plinski ali bencinski kuhalniki;
- prepovedano je odnašati ostanke iz prve svetovne vojne.

Dodatna merila začasne planinske in taborniške taborje:

- tabori se izvajajo izključno v organizaciji PZS in PD ter Taborniške zveze Slovenije in društev tabornikov; namenjeni so mladim (do 16. oziroma 18. leta starosti), zato je treba zagotoviti ustrezno vodenje in varnost.

8. točka v povezavi z 48. točko prvega odstavka 13. člena ZTNP-1: Merila za izdajo soglasja za turistične, športne in rekreacijske dejavnosti na vodotokih in stoječih vodah v narodnem parku, ki niso ribolov po predpisih, ki jih ureja sladkovodno ribištvo so zlasti:

- oskrba z zdravstveno ustrezno pitno vodo ima prednost pred izvajanjem turističnih, športnih in rekreativnih dejavnosti na vodotokih in stoječih vodah;
- v soglasju se določijo mesta izvajanja posameznih dejavnosti na vodotokih in stoječih vodah;
- v soglasju se časovno opredeli izvajanje dejavnosti na vodotokih (meseči, del dneva ipd);
- v soglasju se določi druge omejitve izvajanja dejavnosti (npr. pretok vodotoka, pri katerem je izvajanje dejavnosti dovoljeno, velikost plovila, obvezno predhodno obvestilo javnega zavoda o izvajanju dejavnosti in podobno);

- pri izvajanju dejavnosti se uporabljajo obstoječa infrastruktura in ureditve na vodnih in priobalnih zemljiščih (npr. že urejena sidrišča, klini, dostopne poti in podobno). Nove ureditve niso dovoljene;
- zaradi izvajanja dejavnosti ni dovoljeno spreminjati kakovosti in količine vode, hitrosti pretoka, prostorske in časovne razporeditve voda, smeri toka vode, vidne podobe (npr. z odstranjevanjem skal, obrežne vegetacije in podobno);
- pri izvajanju dejavnosti naj se udeleženci izogibajo hoji po stoječi ali počasi tekoči vodi, kaljenju vode, hoji po vegetaciji v vodotoku in ob njem, premikanju skal;
- vstopanje v naravne votline in jame na/ob vodotokih ni dovoljeno;
- izvajanje dejavnosti ne sme povzročati čezmerne obremenitve okolja s hrupom ter vznemirjanja živali;
- vnos in odvzem rib in drugih živali prostoživečih vrst iz narave ni dovoljen;
- na/ob vodotokih, stoječih vodah in na parkiriščih ni dovoljeno odlagati odpadnih snovi; morebitne odpadke je treba odstraniti na za to urejena mesta;
- vozila udeležencev oziroma izvajalcev dejavnosti morajo biti parkirana na urejenih parkiriščih; parkiranje v naravnem okolju ni dovoljeno;
- izvajalci morajo dejavnost izvajati v skladu z veljavnimi državnimi ali mednarodnimi normativi in standardi.

9. točka v povezavi z 41. točko prvega odstavka 13. člena ZTNP-1:

Merila za izdajo soglasja za vzletanje in pristajanje z jadralnimi padali, zmaji ali baloni so zlasti:

- za soglasje lahko zaprosi društvo, ki je v evidenci vzletnih točk in pristajalnih mest pri Agenciji RS za civilno letalstvo določeno kot upravljavec oziroma Zveza za prosto letenje Slovenije;
- merila za izdajo soglasja k individualnem turnem jadralnem padalstvu so zlasti:
  - vzletno mesto in koridor leta mora biti izven mirnih območij in njihove neposredne bližine;
  - pilot mora takoj po vzletu leteti stran od pobočja, dokler ne doseže višine vsaj 300 m nad terenom;
  - višino 300 m nad terenom mora vzdrževati vse dokler ne zapusti območja narodnega parka;
  - pri izdaji soglasja lahko javni zavod poleg vsake vzletne točke navede dodatne pogoje; pilot mora upravljavcu posredovati GPS sled opravljenega leta;
  - pristajanje s turnim padalom znotraj narodnega parka ni dovoljeno.

10. točka v povezavi z 39. točko prvega odstavka 13. člena ZTNP-1:

- Merila za izdajo soglasja k uporabi motornih sani in drugih vozil na motorni pogon za vožnjo po snegu in ledu so zlasti:
  - soglasje se lahko izda za naslednje že obstoječe tekaške proge: Laški Rovt-Ribčev Laz, Ukanc, Fužinarsko polje, Studor–Srednja vas, Gorjuše, Pokljuka, Zg. Radovna, Planica–Tamar, Log pod Mangartom–Loška Koritnica, ki so prostorsko določene in prikazane v prilogi 7 tega načrta upravljanja;
  - soglasje se lahko izda tudi za druge tekaške proge, katerih trase niso v nasprotju z naravovarstvenimi cilji narodnega parka ter so usklajene med deležniki v prostoru;
  - soglasje za uporabo takšnih vozil se izdaja le za tekaške proge, za katere je določen upravljavec;

- za dostope do tekaških prog se uporablja obstoječe poti, zunaj teh vožnja ni dovoljena;
- v primeru, da so za vožnjo s takšnimi vozili potrebne ureditve (npr. odstranitev ograje, postavitve oznak), je treba po končani sezonski uporabi vzpostaviti prejšnje stanje, ki bo omogočalo prvotno rabo in dejavnost;
- uporabnik vozila mora pridobiti soglasje lastnika, najemnika ali upravljavca zemljišča;
- upoštevati je treba določila predpisov lokalnih skupnosti (npr. občinski prostorski načrt, odlok o javnem redu in miru) in drugih sektorjev;
- upoštevati je treba določila ZTNP-1 glede hrupa. Z uporabo takšnih vozil se ne sme povzročati s predpisi določenih čezmernih vrednosti obremenitve s hrupom. Območje narodnega parka je z določili Uredbe o mejnih vrednostih kazalcev hrupa (Uradni list RS, št. 105/05, 34/08, 109/09 in 62/10) razvrščeno v 1. stopnjo varstva pred hrupom. Pri vožnji ni dovoljeno uporabljati zvočnih naprav;
- zaradi uporabe takšnih vozil se ne sme kakorkoli posegati v drevnino ali izoblikovanost površja;
- vožnja je na območjih, kjer ni umetne svetlobe, omejena na dnevni čas – vožnja pred sončnim vzhodom ali po sončnem zahodu ni dovoljena;
- s soglasjem se opredeli namen uporabe takšnih vozil ter podrobnejše prostorske in časovne (sezonske in dnevne) pogoje;
- soglasje se izdaja za vsako zimsko sezono posebej;

11. točka v povezavi s 14. točko prvega odstavka 15. člena ZTNP-1: Merila za izdajo soglasja za označevanje zgodovinskih in tematskih poti v narodnem parku so zlasti:

- znaki z usmeritvenimi, označevalnimi in informativnimi vsebinami na zgodovinskih in drugih tematskih poteh se postavljajo znotraj mreže že obstoječih poti, ki so v rabi;
- na zgodovinskih in drugih tematskih poteh v narodnem parku ali njegovem zaledju (npr. na poteh, ki se nadaljujejo zunaj meja narodnega parka in sestavljajo funkcionalno zaokroženo celoto), ki so v upravljanju drugih (npr. LTO, TD, TIC, razvojne agencije, ZGS, ZRSVN ...), se vsa označevalna infrastruktura (npr. stebrički, smerokazi, oznake, informacijske table ...) oblikovno poenoti (velikostna razmerja, izvedba, gradivo);
- na mestih, kjer že stoji označevalna infrastruktura (npr. na izhodiščih, skupnem poteku poti, križiščih ...), naj se oznake združujejo, njihova vsebina naj se medsebojno uskladi (npr. brez nepotrebne zgostitve oznak in ponavljanja vsebin) izvedba oznak pa se prilagodi obstoječim rešitvam in poenotiti oznake (oblikovanje, velikostna razmerja, gradivo);
- število oziroma medsebojna oddaljenost posameznih oznak naj bosta sorazmerni s potrebami, ki jih narekujejo potek in vsebinska tematika poti;
- znake ni dopustno postavljati na mestih, ki bi zakrivala značilne poglede ali kakorkoli krnila lastnosti naravnih vrednot, območij ali objektov kulturne dediščine;
- zaradi postavitve oznak ni dopustno spreminjati mikroreliefnih oblik površja ali odstranjevati drevnine;
- za označevanje je treba pridobiti soglasje lastnika, najemnika ali upravljavca zemljišča;
- upravljavec označevalne infrastrukture mora zagotoviti redno vzdrževanje oznak.

11. točka v povezavi s 16. točko prvega odstavka 13. člena ZTNP-1: Na planinskih poteh se oznake načrtujejo in izvedejo skladno z zakonom, ki ureja planinske poti, in pravilnikom, ki ureja označevanje

in opremljanje planinskih poti ter ob smiselni uporabi meril za izdajo soglasja iz 11. točke v povezavi s 14. točko prvega odstavka 15. člena ZTNP-1 tega poglavja.

12. točka v povezavi s 50. točko prvega odstavka 13. člena ZTNP-1:

- Merila za izdajo soglasja za izvedbo snemanja filmov, videospotov in videoproduktov za javno predvajanje v narodnem parku so zlasti:
  - narava narodnega parka praviloma služi le kot naravna kulisa, ki se je ne sme spreminjati;
  - postavitve začasnih scenskih objektov za potrebe snemanja se dovoli le izjemoma - pri tem se upoštevajo značilnosti lokacije snemanja;
  - postavitve raznih konstrukcij za pomoč pri snemanju (odri, podesti ipd.) se dovoli izjemoma (npr. v tretjem varstvenem območju znotraj naselij, v območjih obstoječe infrastrukture);
  - začasne objekte za potrebe snemanja je treba odstraniti v dveh dneh po zaključenem snemanju;
  - uporaba dronov se po predhodni presoji dopušča le v območjih infrastrukturnih objektov ter v območju naselij. V naravnem okolju parka se uporaba dronov dopušča le izjemoma za promocijske in dokumentarne filme ter znanstveno-raziskovalni namen na območjih, kjer uporaba bistveno ne vpliva na sestavine žive narave narodnega parka.
  - pri snemanju je treba zagotoviti čim manjše vplive na naravo ter ugodno stanje narave, ki pri snemanju ne sme biti poškodovana;
  - uporaba umetnih snovi (npr. umetni sneg, premazi ...) za potrebe snemanja v naravnem okolju ni dopustna;
  - prepovedano je posegati v naravno okolje za potrebe postavljanja snemalne tehnike;
  - na območjih, kjer ni umetne razsvetljave, snemanje v času, ko ni več naravne svetlobe, ni dovoljeno;
  - hrup na lokacijah snemanja ne sme prekoračiti zakonsko določenih vrednosti, uporaba zvočnih učinkov ni dovoljena;
  - po zaključenem snemanju mora izvajalec vse nameščene oznake in morebitne odpadke odstraniti najkasneje 24 urah in zapustiti lokacijo v prvotnem stanju, kar preverjajo naravovarstveni nadzorniki;
  - izvajalec snemanja je dolžan upravljavca predhodno (najmanj 10 delovnih dni pred dogodkom) obvestiti o datumu, lokaciji, uri snemanja;
  - izvajalec snemanja je dolžan javni zavod obvestiti o spremembah snemanja glede na vlogo, ki preuči ali so spremembe skladne z izdanim soglasjem, v nasprotnem primeru se postopek izdajanja soglasja ponovi.
- Merila za uporabo živali prostoživečih vrst v filmih, videospotih in videoproduktih za javno predvajanje, ki se snemajo v narodnem parku so zlasti:
  - a) živali, odvzete iz narave in gojene v ujetništvu:
    - nastopajo lahko samo živali domorodnih prostoživečih vrst;
    - živali morajo imeti veterinarsko potrdilo in dokazilo o izvoru ter načinu in zakonitosti pridobitve;
    - uporaba živali se dovoli pogojno, glede na opis vloge živali, ki jo poda vlagatelj;
    - živali morajo biti praviloma rojene in vzgojene v ujetništvu, iz narave odvzete živali se lahko uporabijo le izjemoma in izključno za nekomercialne namene;

- vlagatelj mora s predložitvijo listin dokazati skladnost nameravane uporabe živali s predpisi, ki urejajo področja odvzema iz narave, zadrževanja v ujetništvu in komercialnih ravnanj z živalmi prostoživečih vrst.

b) prostoživeče živali:

- pri snemanju živali v njihovem naravnem okolju se upošteva življenjski cikel živali (dnevni, letni);
- pri snemanju sodeluje strokovnjak upravljavca, ki pokriva področje varstva in upravljanja prostoživečih živali;
- upošteva se enake pogoje kot pri odvzemu živali (3. točka tega poglavja).

13/a točka v povezavi z 2. točko prvega odstavka 15. člena ZTNP-1: Merila za izdajo soglasja za odvzem rastlin prostoživečih vrst, vključno z glivami, iz narave za znanstvenoraziskovalne in izobraževalne namene v prvem in drugem varstvenem območju narodnega parka so zlasti:

- soglasje za odvzem iz narave se izdaja le za rastline in glive prostoživečih vrst, ki niso zavarovane s predpisi na področju ohranjanja narave;
- za rastline in glive prostoživečih vrst, ki so zavarovane ureja odvzem predpis o zavarovanih vrstah, javni zavod v postopku sodeluje z obvezujočim mnenjem po drugem odstavku 46. člena ZTNP-1;
- odvzem iz narave se dovoli izključno v znanstvenoraziskovalne ali izobraževalne namene, pri čemer mora izvajalec ali nosilec oziroma odgovorna oseba predložiti dokazila (seznam referenc ali objav, potrdila strokovnih ali izobraževalnih organizacij);
- dovoli se odvzem iz narave najmanjšega možnega števila ali količine osebkov, ki še omogoča izvedbo raziskave;
- za odvzem iz narave se uporabi metoda, ki ne povzroča škode drugim osebkom, drugim prostoživečim živalskim in rastlinskim vrstam in ne povzroča trajnih sprememb v njihovem življenjskem prostoru;
- časovno se odvzem iz narave izvede v sezoni, ko je glede na življenjski cikel vrste vpliv na populacijo in druge prostoživeče vrste najmanjši;
- če je tehnično izvedljivo, se odvzem iz narave izvede na območju, kjer je populacija vrste, ki se odvzema, najštevilčnejša;
- odvzem iz narave mora biti opravljen ob upoštevanju strokovnih usmeritev javnega zavoda, ki mu mora biti pri odvzemu redkih vrst tudi omogočeno aktivno sodelovanje pri posameznih dejanjih dejanskega odvzema iz narave.

13/b točka v povezavi s 6. točko prvega odstavka 13. člena ZTNP-1: Merila za izdajo soglasja za odvzem rastlin prostoživečih vrst, vključno z glivami, v komercialne namene v tretjem varstvenem območju narodnega parka so zlasti:

- za odvzem se izbere način, območje in čas ki ne povzroča trajnejših sprememb v njihovem življenjskem prostoru in ne povzroča škode drugim živalskim in rastlinskim vrstam;
- odvzem se praviloma dovoli na območju, kjer je rastlinska vrsta, ki se odvzema, najštevilčnejša;
- odvzem mora biti opravljen v skladu s strokovnimi usmeritvami, ki jih poda upravljavec ob izdaji soglasja;
- pred odvzemom mora izvajalec pridobiti soglasje lastnika zemljišča;

- pri zahtevi za izdajo soglasja za odvzem rastlin zavarovanih vrst mora biti vlogi priloženo tudi dovoljenje ministrstva, pristojnega za ohranjanje narave. Predložitev navedenega dokazila je potrebna za navadno arniko (*Arnica montana*), zimzeleni gornik (*Arctostaphylos uva-ursi*), košutnik (*Gentiana lutea*), panonski svišč (*Gentiana pannonica*) in bodečo lobodiko (*Ruscus aculeatus*) kot edinih iz skupine zavarovanih rastlinskih vrst, ki jih je dovoljeno izkoriščati;
- na podlagi soglasja javnega zavoda je dovoljeno komercialno nabiranje gliv nezavarovanih vrst, pri čemer pa je potrebno spoštovati pogoje in omejitve, ki jih za način odvzema iz narave in druga ravnanja predpisujeta Uredba o varstvu samoniklih gliv (Uradni list RS, št. 57/98) in Pravilnik o varstvu gozdov (Uradni list RS, št. 114/09).

17.2 Merila za izdajo ostalih soglasij in mnenj javnega zavoda po ZTNP-1

17.2.1 Soglasje javnega zavoda iz druge alineje četrtega odstavka v povezavi s 4. točko prvega odstavka 15. člena ZTNP-1: Merila za izdajo soglasja javnega zavoda za dopusten odvzem divjadi in rib iz narave za znanstvenoraziskovalne namene in za izvajanje ukrepov varstva živali prostoživečih vrst so zlasti:

- Ukrepi varstva, kot so odstranjevanje živali tujerodnih prostoživečih vrst ali uravnavanje njihovih populacij, odvzem divjadi iz narave za zagotavljanje obstoja ogroženih ali zavarovanih prostoživečih vrst ter odlov divjadi in njihova preselitev za vzdrževanje populacij na drugih območjih v ali zunaj narodnega parka, se izvajajo le izjemoma na podlagi izpolnjenih strokovnih meril in za zagotavljanje prednostnih varstvenih ciljev prvega varstvenega območja narodnega parka.
- Odvzem divjadi iz narave ali njihov odlov izvajajo pristojni upravljavci lovišč ali lovišč s posebnim namenom, odvzem rib iz narave pa poteka v sodelovanju med pristojnim ribiškim upravljavcem voda s posebnim namenom in javnim zavodom. Strokovna merila za izvedbo ukrepa varstva:
  - izvedba ukrepa varstva odvzema rib iz narave je dopusten za namen izboljšanja stanja voda posebnega pomena oziroma vzpostavitve prvotnega stanja habitatnega tipa, kamor so bile ribe vnesene. Odvzem divjadi kot varstven ukrep se izvaja lahko le na območjih, ki neposredno mejijo na drugo in tretje varstveno območje narodnega parka in je časovno omejeno;
  - vse izredne aktivnosti morajo biti prostorsko, časovno in izvedbeno opredeljene v letnih programih dela javnega zavoda;
  - preverijo se vse nadomestne možnosti ukrepanja na populacijah vrst divjadi zunaj prvega varstvenega območja, kjer se z divjadjo aktivno upravlja po predpisih, ki urejajo divjad in lovstvo;
  - potrebnost ukrepa varstva na divjadi temelji na analizi terensko zbranih podatkov sistematičnega spremljanja stanja, ki ga izvaja javni zavod in v okviru katerega se ugotavlja številčnost, spolna in starostna struktura, zdravstveno stanje in prostorska prisotnost vrst divjadi na znanih lokacijah ogroženih prostoživečih vrst in morebitne negativne vplive nanje. Ne podlagi analize podatkov oblikuje javni zavod strokovno oceno usklajenosti populacij vrst divjadi z naravnim okoljem in potrebnost izvedbe ukrepa varstva, pri čemer se med drugim upoštevajo tudi podatki o evidentiranih obolelih in poginulih osebkih ter o škodnih dogodkih na kmetijskih in gozdnihih zemljiščih.
- Strokovna merila za odvzem iz narave za znanstveno raziskovalne namene:

- odvzem se dovoli izključno v znanstveno raziskovalne namene, če je odvzem živali nujen za izvedbo raziskave in ni na voljo drugih primerljivih raziskovalnih metod, pri katerih odvzem ni potreben;
- dovoli se odvzem najmanjšega možnega števila osebkov, ki še omogoča izvedbo raziskave;
- za odvzem se izbere ciljna metoda, ki ne poškoduje osebkov, ne povzroča škode drugim osebkom, drugim živalskim in rastlinskim vrstam in ne povzroča trajnejših sprememb v njihovem življenjskem prostoru;
- odvzem se izvede v sezoni, ko je glede na življenjski cikel živali vpliv na populacijo in druge vrste najmanjši. Odvzem se praviloma ne izvaja v obdobju razmnoževanja živalske vrste, ki se odvzema, ali v obdobju skrbi za zarod;
- odvzem se praviloma izvede na območju, kjer je populacija živalske vrste, ki se odvzema, najštevilčnejša; odvzem mora biti opravljen v skladu s strokovnimi usmeritvami, ki jih poda javni zavod ob izdaji soglasja;
- soglasje se podeli le, če nosilec raziskav (mentor, inštitucija) izkaže ustrezne kvalifikacije.

17.2.2 Soglasje javnega zavoda v povezavi s 5. točko prvega odstavka in šestim odstavkom 15. člena ZTNP-1: Merila za izdajo soglasja k nujnim varstvenim ukrepom in k izgradnji nujno potrebne gozdne infrastrukture za izvedbo ukrepov, ki so namenjeni ohranjanju in krepitvi varstvenih funkcij gozdov v prvem varstvenem območju:

- pri izdaji soglasja se preverja upoštevanje meril iz 5. točke 15.2 poglavja. Soglasje se izdaja na osnutek gozdnogojitvenega načrta v fazi pred javno razgrnitvijo;
- pred izdajo soglasja se preveri, da nujni varstveni ukrepi in izgradnja nujno potrebne gozdne infrastrukture ne vplivajo negativno na varstvena in/ali zavarovana območja narave.

17.2.3 Soglasje javnega zavoda iz 36. točke prvega odstavka 13. člena in v povezavi s tretjim odstavkom 73. člena ZTNP-1: Merila za izdajo soglasja v postopku legalizacije obstoječih nelegalnih peskokopov in kamnolomov za izkoriščanje mineralnih surovin se upoštevajo naslednji kriteriji so zlasti:

- lokacija (dovoljena legalizacija v tretjem varstvenem območju, zunaj območja naravnih vrednot, habitatov vrst in habitatnih tipov, ki se prednostno ohranjajo, zunaj varovalnih gozdov ali gozdnih rezervatov, na ustrezni oddaljenosti od vodotokov in priobalnih zemljišč ipd.) in dostopnost;
- geološki, geotehnični, hidrološki kazalniki;
- vidik erodibilnosti pobočja (strmina, stabilnost pobočja, hrapavost podlage);
- okoljski vplivi (hrup, vibracije, prašni delci, plini ...);
- vidna izpostavljenost;
- izpolnjen pogoj samooskrbe (mineralne surovine so lahko namenjene izključno za potrebe znotraj narodnega parka);
- možnosti sanacije opuščanih delov peskokopa ali kamnoloma.

17.2.4 Mnenje javnega zavoda iz devetega odstavka 15. člena in v povezavi s 15. točko prvega odstavka 15. člena ZTNP-1: Merila za izdajo mnenja javnega zavoda glede registracije dopolnilne dejavnosti na planini:

- pri izdaji mnenja se preverja upoštevanje meril iz drugega odstavka in pogojev iz osmega odstavka 15. člena ZTNP-1;
- nosilec dopolnilne dejavnosti na planini mora biti istočasno tudi nosilec kmetijske dejavnosti na planini.

VI. VARSTVENE IN RAZVOJNE USMERITVE

Ravnanja, posegi ali dejavnosti v narodnem parku, ki ne sodijo pod neposredne aktivnosti ohranjanja narave, se izvajajo tudi v okviru drugih javnih služb varstva ali v okvir splošne ali posebne rabe naravnih virov. Za doseganje varstvenih in razvojnih ciljev narodnega parka je ključnega pomena, da se vse dejavnosti, ravnanja in posegi izvajajo tako, da z njimi niso v nasprotju oziroma tako, da podpirajo in omogočajo pozitivne sinergijske učinke varstva in razvoja. S tem namenom se določajo varstvene in trajnostne razvojne usmeritve³¹.

Varstvene in razvojne usmeritve se vključujejo v naravovarstvene smernice in smernice za varstvo in ohranitev kulturne dediščine v postopku priprave planov in načrtov rabe ali izkoriščanja naravnih dobrin in urejanja prostora ter v naravovarstvene pogoje v postopku pridobivanja naravovarstvenega soglasja za izvedbo posegov v naravno okolje.

Posebne varstvene in razvojne usmeritve se lahko nanašajo na posamezna varstvena območja/dele narodnega parka/ožja zavarovana območja oziroma na posamezna področja/podpodročja obravnavane dejavnosti, splošne pa na celotno območje narodnega parka, v nekaterih primerih pa tudi na celotna PLS, vključno s tistimi deli, ki so zunaj narodnega parka, oziroma na področje kot celoto.

18 Varstvene in razvojne usmeritve za dejavnosti v narodnem parku

Vsa ravnanja, posegi ali dejavnosti v narodnem parku se morajo načrtovati in izvajati v skladu z varstvenimi režimi na podlagi ZTNP-1, njihovo konkretizacijo v tem načrtu upravljanja ter v skladu z varstvenimi in razvojnimi usmeritvami ob upoštevanju načela trajnosti in optimalnega doseganja varstvenih in drugih ciljev narodnega parka.

Dejavnosti, posegi in ravnanja se izvajajo tako, da se ohranja vse bistvene sestavine narave: ekosisteme, rastlinske in živalske vrste ter naravne vrednote, kakor tudi kulturno dediščino in krajino.

Splošne usmeritve:

- Z izvajanjem potrebnih varstvenih ukrepov ter s prilagajanjem in usmerjanjem vseh oblik ravnanj, posegov ali dejavnosti se v narodnem parku prednostno ohranja narava in kulturna dediščina.
- Vse dopuščene oblike ravnanj, posegov ali dejavnosti se v narodnem parku izvajajo v obsegu in na način, ki ne ogrožata ekološke celovitosti ekosistemov in naravnih procesov, ugodnega

³¹ Skladno z 25. točko 4. člena ZTNP-1 so trajnostne razvojne usmeritve (v nadaljnjem besedilu: razvojne usmeritve) tiste usmeritve, ki v narodnem parku prispevajo k trajnostnemu razvoju, temeljijo na primerjalnih prednostih narodnega parka in omogočajo gospodarski, družbeni in kulturni razvoj narodnega parka. 10. člen ZTNP-1 določa 17 razvojnih usmeritev, s katerimi se zagotavlja doseganje ciljev varstva okolja in spodbuja trajnostni razvoj.

stanja vseh sestavin biotske raznovrstnosti, krajine in kulturne dediščine in sta skladna s cilji in nameni zavarovanega območja.

- Za doseganje prednostnih ciljev narodnega parka in učinkovitega izvajanja varstvenih ukrepov ter drugih z ZTNP-1 in s tem načrtom upravljanja predpisanih naravovarstvenih nalog se spodbuja medsebojno sodelovanje javnega zavoda, strokovnih organizacij ter vladnih in nevladnih organizacij na področjih ohranjanja narave, rabe prostora in naravnih virov.
- Načrtovanje in izvajanje ravnanj, posegov ali dejavnosti mora upoštevati ohranjanje in varovanje naravnih vrednot, biotske raznovrstnosti in kulturne dediščine ter izrazitih ekoloških, estetskih in kulturnih kakovosti krajine.
- Spodbuja se trajnostni razvoj dejavnosti kot so kmetijstvo, gozdarstvo, turizem ter drugih dejavnosti, ki pripomorejo k ohranjanju poselitve ter izboljšanju dohodkovnega položaja prebivalcev in niso v nasprotju s cilji narodnega parka. Konkurenčnost naj se krepi skozi znak kakovosti narodnega parka.
- Preprečuje se neposredne in daljinske negativne vplive na osrednje območje narodnega parka ter spodbuja sanacijo obstoječih.
- Redno sistematično in načrtovano spremljanje stanja posameznih ravnanj, posegov ali dejavnosti je metodološko enotno na območju narodnega parka. Na podlagi rezultatov monitoringa se posamezna ravnanja, posegi ali dejavnosti prilagajajo na načrtovalski in izvedbeni ravni.
- Izvajanje spremljanja stanja na področju posameznih dejavnosti se vsebinsko nadgradi za spremljanje stanja varstveno pomembnih habitatnih tipov in prostoživečih vrst.
- V okviru spremljanja stanja populacij prostoživečih vrst se med drugim ugotavljajo tudi posledice podnebnih sprememb na njihovo razširjenost in stanje. Na podlagi teh rezultatov se smiselno prilagodi njihovo upravljanje na načrtovalski in izvedbeni ravni.

Posebne usmeritve za prvo varstveno območje narodnega parka:

- Prednostno se zagotavlja celostno varovanje narave skupaj z vsemi procesi, ki so za naravno stanje potrebni za ohranitev naravnih vrednot, prvobitnih naravnih območij divjine, rastlinskih in živalskih vrst, njihovih osebkov in habitatov, naravnega razvoja ekosistemov.
- Z izjemo tradicionalne paše na urejenih pašnih planinah in ohranjanje s tem povezane kulturne dediščine ter z zakonom dopuščenih izrednih ukrepov na področjih gozdarstva in lovstva se v prvo varstveno območje ne uvaja drugih ravnanj, posegov ali dejavnosti.
- Obiskovanje in rekreacijo se upravlja in usmerja na način in v obsegu, ki ne ogroža prednostnega cilja varstvenega območja.

Posebne usmeritve za drugo varstveno območje narodnega parka :

- Zagotavlja se vsaj obstoječe stanje ohranjenosti narave in kulturne dediščine ter spodbuja k njenemu izboljšanju. Preprečuje se vnos novih obremenjujočih dejavnosti. Pri izvajanju tradicionalne rabe naravnih virov to je dejavnosti kmetijstva, gozdarstva, lova in ribolova se dosledno upoštevajo varstvene in razvojne usmeritve, ki jih za navedene dejavnosti določa ta načrt upravljanja.
- Na podlagi strokovnih meril, pri katerih se upošteva tudi razvoj dopuščenih dejavnosti in zbranih podatkov inventarizacij ter monitoringov, se opredelijo deli drugega varstvenega območja za prednostno doseganje namenov prvega varstvenega območja. Na teh območjih

se postopno izločijo vse oblike dejavnosti, ki ne prispevajo k ohranjanju obstoječega stanja narave oziroma doseganja namenov prvega varstvenega območja.

- Pri izvajanju vseh posegov in dejavnosti v drugem varstvenem območju se v največji meri upoštevajo merila za doseganje uveljavljenih mednarodnih standardov kakovosti upravljanja parkov, ki veljajo za vključitev zavarovanega območja v IUCN upravljavsko kategorijo II (narodni park).

Razvojne usmeritve iz 10. člena ZTNP-1:

- Usmeritve za dejavnosti se nanašajo na celotno območje narodnega parka, nekatere med njimi pa veljajo tudi za celotna območja parkovnih lokalnih skupnosti.
- Vsebinsko so usmeritve namenjene podpori razvojnim projektom, investicijam in izvajanju dejavnosti v narodnem parku in temeljijo na primerjalnih prednostnih narodnega parka, ki omogočajo gospodarski, družbeni in kulturni razvoj prebivalcev narodnega parka.
- Prednostno se podpira možnosti nadstandardnega razvoja družbenih dejavnosti ter izvajanju državnih in lokalnih javnih služb v narodnem parku in v parkovnih lokalnih skupnostih predvsem šolstva, zdravstva in socialnega varstva, ter spodbuja aktivnosti, ki bodo prispevale k poseljenosti prostora – zagotavljanju delovnih mest, javnemu prevozu, osnovni preskrbi prebivalstva.

18.1 Kmetijstvo

Kmetijstvo v narodnem parku se izvaja po načelih trajnostnega razvoja kmetijske dejavnosti, kar pomeni ohranjanje planinske paše in predelave mleka, preusmerjanje kmetij na sonaravni in ekološki način kmetovanja, krepitev lokalne predelave ter razvoj in trženje tradicionalnih izdelkov z visoko dodano vrednostjo (npr. znak kakovosti narodnega parka).

Splošne usmeritve:

- Kmetijsko dejavnost se izvaja v obsegu in na način ter z uporabo tehničnih pripomočkov, ki zagotavljajo nadaljevanje rabe kmetijskih zemljišč, ohranjanje poselitve biotske raznovrstnosti in značilne kulturne krajine.
- Spodbuja se ravnanja za ohranitev živih planin (dejavnosti, povezane z dejansko pašo), ki so skladna s cilji narodnega parka.
- Pri umestitvi in načrtovanju kmetijskih objektov se upoštevajo prostorske značilnosti lokacije, naravne danosti in omejitve, tehnološke zahteve in načrti investitorja, zatečeno stanje grajenih struktur, pri samem oblikovanju pa tipološke stavbarske značilnosti kmetijskih objektov na območju gradnje (velikost – višina, tlorisna razmerja, arhitektura, izvedba, gradivo).
- Ohranja se reja avtohtonih pasem domačih živali ter pridelava avtohtonih sort kulturnih rastlin, predvsem tistih, ki izhajajo iz območja narodnega parka.
- Ekstenzivni travniški sadovnjaki se ohranjajo in obnavljajo ter redno pomlajujejo s starimi, lokalnimi sortami visokodebelnega sadnega drevja.
- Silažnih bal se ne skladišči na vidno izpostavljenih mestih ali znotraj ambientalno pomembnih območij in ob dediščinsko pomembnih objektih.
- V okviru znaka kakovosti narodnega parka naj se razvija zaščitene kmetijske izdelke.
- Izboljša se predpisane pogoje za izvajanje kmetijsko okoljskih in podnebno okoljskih plačil vključno s pogoji za izvajanje planinske paše na nedostopnih planinah.

- V najemnih pogodbah za kmetijska zemljišča v državni lasti se določi varstvu narave prilagojeno kmetijsko rabo.
- Vzpostavi se pogoje za nakupe kmetijskih zemljišč, kmetijskih gospodarstev in objektov znotraj narodnega parka s ciljem, da se prednostno oddajo v najem ali zakup lokalnim prebivalcem, ki želijo opravljati ali širiti obstoječo kmetijsko dejavnost, prednostno za ekološko pridelavo ...
- Rastlinske ostanke, ki nastajajo pri kmetijski dejavnosti, naj se prednostno kompostira in ne kuri.

Posebne usmeritve za prvo varstveno območje narodnega parka:

- Tradicionalna paša na urejenih pašnih planinah v visokogorju, ki so določene z načrtom upravljanja se izvaja na način, ki ohranja značilne krajinske in arhitekturne vzorce ter živo in nepremično kulturno dediščino.

Posebne usmeritve za drugo varstveno območje narodnega parka:

- Na planinah, ki so določene z načrtom upravljanja, se ohranja planinska paša vsaj v današnjem obsegu in omogoča širitev dejavnosti znotraj pašnih območij.

Posebne usmeritve za ekološko in/ali sonaravno kmetovanje:

- Kmetije se preusmerja v ekološki način in/ali sonaravni kmetovanja.
- Nosilce KMG se spodbuja k vključitvi v ukrepe kmetijsko-okoljskih plačil v čim večjem številu.
- Pridelovalce se v čim večjem številu vključuje k certificiranju ekoloških pridelkov in izdelkov.

Posebne usmeritve za dopolnilne dejavnosti na kmetijah:

- Krepi se predelavo in trženje osnovnih kmetijskih surovin z namenom povečevanja dodane vrednosti in s tem izboljšanja dohodkovnega položaja prebivalcev.
- Na kmetijah se spodbuja razvoj vseh dopolnilnih dejavnosti, ki niso v nasprotju s cilji narodnega parka.

Usmeritve so skladne z določili 1., 6., 10. in 11. točke prvega odstavka 10. člena ZTNP-1.

18.2 Gozdarstvo

Gozdarstvo v narodnem parku že deluje po načelih sonaravnega gospodarjenja z gozdom, kar pomeni da se priznava vsestranski pomen gozda, vključno za zagotavljanje ugodnega stanja gozda in rabo lesa kot najpomembnejšega obnovljivega naravnega vira. Gozdarstvo je obenem tudi tradicionalna gospodarska dejavnost, ki je imela v preteklosti (vsaj v robnem območju) vpliv na oblikovanje kulturne krajine in kulturne dediščine.

Splošne usmeritve:

- Obseg in način gospodarjenja z gozdovi v narodnem parku sta prilagojena optimalnemu delovanju gozdnega ekosistema, kjer se ekonomski učinki prilagajajo ostalim ekosistemskim storitvam.
- Z gozdovi se gospodari na način, ki ohranja strukturno, starostno in naravno vrstno pestrost gozdnih sestojev. Izogibati se je treba velikopovršinskim sečnjam in večjim intenzitetam pri redčenjih.

- V vseh sestojih, tudi tistih s poudarjeno proizvodno funkcijo, se pušča najmanj s predpisi o varstvu gozdov določena količina odmrle lesne biomase, ki je prostorsko enakomerno razporejena ter vrstno in debelinsko pestra, da dolgoročno zagotavlja delovanje gozdnih ekosistemov in ugodno ohranitveno stanje prostoživečih živalskih in rastlinskih vrst.
- Varovalni gozdovi in gozdovi s posebnim namenom brez dovoljenega ukrepanja tudi v prihodnje večinoma ostajajo zunaj načrtovane rabe; ukrepanje se izvaja le izjemoma predvsem v primerih zaščite infrastrukture, premoženja ali zdravja ljudi ali če je ogrožena trajnost gozda.
- Pri gospodarjenju z gozdovi naj se prednostno izvaja naravno pomlajevanje gozdov, razen na območjih z neustreznimi rastiščnimi razmerami, kjer bi odsotnost vegetacije vodila v erozijo. Pri pomlajevanju in negi sestojev se v največji možni meri ohranja naravna sestava drevesne vegetacije.
- Ohranja se mnogonamenska vloga gozdov narodnega parka. Prednostno se ohranja naslednje funkcije gozdov: med ekološkimi – funkcijo ohranjanja biotske raznovrstnosti ter funkcija varovanja gozdnih zemljišč in sestojev, med socialnimi pa funkcijo varovanja naravnih vrednot ter zaščitno, estetsko, turistično in rekreacijsko funkcijo gozdov.
- Trajnostne raba biomase kot obnovljivega vira energije naj se izvaja na način, ki zagotavlja nemoteno delovanje gozdnih ekosistemov in ne vpliva škodljivo na stanje prostoživečih vrst ter njihovih habitatov. Dosledno se upoštevajo priporočila javnega zavoda za rabo sečnih in drugih lesnih ostankov v energetske namene.
- Vzpostavlja naj se obrate za predelavo lesa na območju narodnega parka ali v PLS, s katerimi bo omogočena samooskrba, zagotovljena delovna mesta, skrajšane transportne poti, hkrati pa se bodo ohranjali tradicionalno znanje in veščine ter omogočalo doseganje dodane vrednosti lesa.
- Javni zavod v postopku priprave gozdnoupravljaljskega in gozdnoogojitvenega načrta sodeluje z ZRSVN in ZZRS, tako da se v naravovarstvenih smernicah poda usmeritve in pravila ravnanj za dejavnost.
- Dela v gozdovih s poudarjeno socialno funkcijo, kjer je obiskovanje prisotno, ali na vplivnih območjih planinskih poti ter drugih rekreacijskih površin se izvajajo s pravočasnim obveščanjem javnosti in ustrezno označitvijo območja delovišča. Fitofarmaceutvska sredstva in insekticidi se v gozdnem prostoru narodnega parka, z izjemo vrstno specifičnih feromonskih pasti, ne uporabljajo.

Posebne usmeritve za drugo varstveno območje narodnega parka:

- V gozdovih se v največji meri uporablja obstoječa mreža gozdnih prometnic, širitev mreže pa se predvidi in uskladi že pri pripravi gozdnogospodarskih in gozdnoogojitvenih načrtov. Uporaba gozdnih prometnic je strogo namenska in skladna z veljavnimi predpisi o gozdnih prometnicah.
- Gospodarjenje z gozdovi se izvaja malopovršinsko z dolgimi obdobji pomlajevanja, prednostno se oblikujejo raznomerni sestoji z mozaično razporejenimi zaplatami različnih razvojnih faz.

Posebne usmeritve za določitev gozdnih rezervatov in ekocelic:

- Določi se manjša območja gozdnih rezervatov z značilnimi gozdnimi združbami, ki so izločena iz rabe in so namenjena znanstveno-raziskovalnemu in izobraževalnemu delu.

- Mreža ekocelic, ki jo vzpostavlja javna gozdarska služba, se vzpostavlja v sodelovanju z javnim zavodom pri pripravi gozdnogospodarskega načrta in tako, da tvori smiselno mrežo z ekocelicami, ki jih na svojih površinah v upravljanju določi upravljavec. Ekocelice, ki vsebujejo ukrepe ohranjanja biotopov se prednostno oblikujejo na območju Pokljuških barij.

Posebne usmeritve za sečnjo in spravilo lesa:

- Sečnja, spravilo lesa in uporaba mehanizacije naj se praviloma izvajata le v času, ko so tla dovolj suha ali zamrznjena.
- Zaradi izredne občutljivosti barjanskih ekosistemov se na celotnem posebnem ohranitvenem območju Poključka barja uporablja le primerna tehnologija.
- Pri sečnji in spravilu lesa naj se v največji možni meri izogiba predelom z izrazitim ledeniškim mikroreliefom (grbinam).
- Za uporabo tehnologije za izvajanje sečnje in spravila lesa naj se upošteva časovne, prostorske ali za varstvo prostoživečih vrst in habitatnih tipov potrebne usmeritve določene v gozdnogospodarskih in gozdnogojitvenih načrtih. Pri načrtovanju možnega poseka je treba upoštevati varstvene cilje.

Posebne usmeritve za lastnike gozdov v narodnem parku in izvajalce gozdarske dejavnosti:

- Lastniki gozdov sodelujejo pri ohranjanju ekološko pomembnih, značilnih, redkih ali občutljivih gozdnih biotopov, varstveno pomembnih habitatnih tipov in prostoživečih vrst.
- Lastniki gospodarijo s svojim gozdom na sonaraven način, tako da zagotavljajo delovanje gozdov za splošne koristne funkcije, vključno z ohranjanjem starega in oslabelega drevja in puščanjem ustreznega deleža mrtve lesne biomase.

Usmeritve so skladne z določili 3., 10. in 13. točke prvega odstavka 10. člena ZTNP-1.

18.3 Lovstvo

Varstvo in upravljanje z divjadjo temeljita na ohranjanju naravne strukture in razvoja populacij divjadi ter spodbujanju znanstvenih raziskav in sta prilagojena varstvenim režimom, ki urejajo področje lova v narodnem parku.

Splošne usmeritve:

- Na področju upravljanja z divjadjo, izvajanja varstvenih ukrepov in pri zbiranju in medsebojni izmenjavi podatkov se spodbuja sodelovanje vseh upravljavcev lovišč s posebnim namenom in lovišč, katerih površine v celoti ali vsaj delno segajo na območje narodnega parka.
- Skladno z letnimi lovskimi načrti se zagotavlja redno vzdrževanje lovsko-tehniških objektov ter postavitve novih. Krepi se dobre odnose z lastniki zemljišč, kjer so ti objekti postavljeni.
- Spodbuja se oblikovanje in izvajanje preventivnih ukrepov za zmanjševanje škode po divjadi ter v skladu s predpisi na področju divjadi in lovstva zagotavlja izplačevanje odškodnin.
- Biomeliorativna dela z vzdrževanjem travišč in grmišč se ohranja vsaj v sedanjem obsegu.
- V loviščih in loviščih s posebnim namenom na območju narodnega parka se spodbuja izvajanje raziskav, ki pripomorejo k poznavanju biologije in ekologije divjadi, stanju populacij in potrebnih ukrepov za njihovo varstvo.
- Sistematično in načrtovano spremljanje stanja populacij divjadi in drugih prostoživečih živalskih vrst je metodološko in izvedbeno enotno v vseh loviščih in loviščih s posebnim namenom v narodnem parku, lovska dejavnost pa je prilagojena rezultatom monitoringa.

- Upravljalci lovišč in lovišč s posebnim namenom v narodnem parku namenjajo posebno pozornost tujerodnim prostoživečim vrstam divjadi, vključno z ugotavljanjem morebitnega negativnega vpliva na domorodne vrste ter njihove habitate. Upravljanje s tujerodnimi vrstami v narodnem parku se ne usmerja v aktivnosti, s katerimi bi se izboljševalo življenjske pogoje za te vrste.
- Javni zavod v postopku priprave lovskoupravljaljskega načrta sodeluje z ZRSVN in ZGS, tako da se v naravovarstvenih smernicah poda usmeritve in pravila ravnanj za dejavnost.

Posebne usmeritve za prvo varstveno območje narodnega parka:

- V prvem varstvenem območju, ki je prednostno namenjeno uresničevanju varstva in ohranjanja naravnih vrednot, prvobitnih naravnih območij divjine, rastlinskih in živalskih vrst, njihovih osebkov in habitatov, naravnega razvoja ekosistemov in naravnih procesov brez človekovih negovalnih, vzdrževalnih in drugih posegov, je lov prepovedan.
- Pristojni upravljalci lovišč v prvem varstvenem območju narodnega parka sodelujejo pri oblikovanju in uskladitvi enotnih strokovnih meril in pogojev, ki jih dosledno upoštevajo pri izvajanju izjemnih ukrepov na divjadi za namene, določene v četrtem in petem odstavku 15. člena ZTNP-1.
- Izjemoma se od tega določila odstopi v posameznih primerih najdbe divjadi v agoniji, neozdravljivo bolne ali divjadi, ki ima poškodbe večje stopnje in ji bolezen oziroma poškodba povzroča trpljenje.
- S spodbujanjem in aktivnim sodelovanjem upravljalcev lovišč v temeljnih raziskavah na področjih biologije in ekologije divjadi, celovitega spremljanja stanja populacij ter vrednotenja pritiskov in groženj nanje se še dodatno izpostavlja raziskovalni in upravljalški pomen prvega varstvenega območja narodnega parka.

Posebne usmeritve za določitev mirnih območij in ekocelic:

- Za divjad in druge prostoživeče živalske vrste se v sodelovanju med javnim zavodom, upravljalci lovišč in lovišč s posebnim namenom ter z lastniki zemljišč oblikujejo strokovni predlogi za določitev mirnih območij in ekocelic z omejeno ali prilagojeno rabo.

Usmeritve so skladne z določili 11. točke prvega odstavka 10. člena ZTNP-1.

18.4 Ribištvo

Izvajanje sladkovodnega ribištva v narodnem parku zagotavlja ugodno stanje ribjih populacij in njihovo naravno vrstno sestavo ter upošteva predpisan varstveni režim, prilagojene in naravovarstveno sprejemljive rabe ribolovnih virov in stanje ohranjenosti voda.

Splošne usmeritve:

- V vseh vodah na območju narodnega parka se vzdržuje oziroma vzpostavlja naravna vrstna sestava ribjih populacij.
- Obseg, način in čas izvajanja ribolova so na vseh ravneh prilagojeni sposobnosti naravnega vzdrževanja stabilnih populacij.
- V ribolovnih vodah in vodah s posebnim namenom na območju narodnega parka se spodbuja izvajanje raziskav, ki pripomorejo k poznavanju biologije in ekologije ribjih vrst, stanja populacij in potrebnih ukrepov za njihovo varstvo.

- Pri upravljanju z ribolovnimi viri, izvajanju varstvenih ukrepov in izmenjavi podatkov se spodbuja medsebojno sodelovanje vseh pristojnih nosilcev ribiškega upravljanja na območju narodnega parka.
- Sistematično in načrtovano spremljanje stanja populacij ribjih vrst je metodološko enotno v vseh vodah narodnega parka, ki so predmet ribiškega upravljanja, ribiška dejavnost pa je prilagojena rezultatom monitoringa.
- Javni zavod v postopku priprave ribškogojitvenega načrta sodeluje z ZRSVN in ZZRS, tako da se v naravovarstvenih smernicah poda usmeritve in pravila ravnanj za dejavnost.

Podrobnejše usmeritve za izvajanje športnega ribolova:

- Doseljevanje živali za potrebe športnega ribolova se v vodah narodnega parka izvaja izključno z osebki domorodnih vrst rib, ki so pridobljeni iz sonaravne gojitve lokalnih populacij ali iz registriranih ribogojnic, pri obsegu vnosa pa se dosledno upoštevajo ekosistemske značilnosti in nosilnost okolja.
- Novih ribolovnih odsekov in tekmovalnih tras se ne vzpostavlja, v sodelovanju med upravljavcem narodnega parka, strokovno organizacijo na področju ohranjanja narave in vsemi pristojnimi nosilci ribiškega upravljanja pa se na območju narodnega parka povečuje delež ribolovnih odsekov brez aktivnega ribiškega upravljanja.
- Dopolnilna poribljavanja za izvajanje športnega ribolova so v ravnovesju z ribolovnim pritiskom ter se izvajajo v obsegu in na način, ki ne ogroža varstveno pomembnih ribjih ter drugih prostoživečih vrst.
- Izvajanje ribolova se v vodah narodnega parka prilagaja ali omejuje na tistih območjih, ki so pomembna za obstoj pomembnih lokalnih populacij vrst rib ali za opravljanje osnovnih življenjskih funkcij prostoživečih živali.

Podrobnejše usmeritve za ohranitev značilnih lokalnih populacij:

- Za ohranitev ali ponovno vzpostavitev izvorno značilnih lokalnih populacij je treba določiti območja z gensko čistimi populacijami soške postrvi ter zagotoviti njihovo popolno varstvo.
- Javni zavod in ZZRS spodbujata izvajanje ukrepov odstranjevanja rib iz okolij v narodnega parku, kjer niso bile nikoli naravno prisotne (visokogorska jezera, mlake).

Usmeritve so skladne z določili 11. točke prvega odstavka 10. člena ZTNP-1.

18.5 Upravljanje z vodami

Upravljanje z vodami v narodnem parku zagotavlja ohranjanje dobrega stanja voda tako z vidika količin in kakovosti, kot tudi z vidika njihove primernosti za ohranjanje biotske raznovrstnosti in krajinske pestrosti.

Splošne usmeritve:

- Osrednjo skrb se poleg varstva kakovosti (ekološko in kemijsko stanje) in količin vodnih virov namenja ohranjanju naravnega ravnovesja vodnih in obvodnih ekosistemov.
- Zagotovi se nadgradnjo obstoječega sistema za spremljanje in analiziranje stanja površinskih in podzemnih voda ter analizo pomembnejših obremenitev in vplivov človekovih dejavnosti na njihovo stanje.

- Vodne vire v narodnem parku se celovito ovrednoti z vidika zagotavljanja ekosistemskih storitev.

Posebne usmeritve za urejanje vodotokov in povirij:

- Vodotoke in povirja se prepusti naravnim procesom, če se s tem ne poveča ogroženosti človeka, dejavnosti, objektov, prostoživečih vrst in habitatov, naravnih vrednot, naravnih spomenikov in drugih naravnih danosti, ki so opredeljene kot posebna varstvena kategorija.
- Pri urejanju vodotokov in povirij, se ureditve načrtuje in izvaja sonaravno. Varuje se naravne hidromorfološke značilnosti vodotokov in obvodnih zemljišč, vodne in obvodne ekosisteme in habitatne tipe ter krajinsko pestrost površinskih voda in obvodnega prostora, pri čemer se upošteva tudi primere dobrih praks.
- V kolikor se zaradi škodljivega delovanja voda poveča ogroženost človeka, dejavnosti, objektov, prostoživečih vrst in habitatov, naravnih vrednot, naravnih spomenikov in drugih naravnih danosti, ki so opredeljene kot posebna varstvena kategorija, je treba pri prostorskem načrtovanju in izvedbi preventivnih, intervencijskih ali sanacijskih ukrepov (tudi morebitnega odvzema naplavin: mivke, peska in proda) ali gradenj upoštevati načela ohranjanja naravnega ravnovesja v in ob vodnem telesu površinske vode (vodotoki, jezera ipd.).
- Posebno pozornost naj se nameni uporabi ustreznih hidrotehničnih pripomočkov in gradiv. Pri tem naj se uporabljajo tudi biotehnični ukrepi v sonaravni izvedbi kot na primer: zasaditve domorodnih vodnih in obvodnih rastlin, pragovi, tolmoni, brzice, odbijači toka, varovanje brežin iz živega materiala, postavitve skrivališč, ribje steze in drugo.

Posebne usmeritve za izboljšanje stanja določenih voda:

- Posebno pozornost se nameni izboljšanju ekološkega in kemijskega stanja visokogorskih jezer.

Usmeritve so skladne z določili 11. in 15. točke prvega odstavka 10. člena ZTNP-1.

18.6 Varstvo pred naravnimi in drugimi nesrečami

Na območju narodnega parka se v največjem možnem obsegu ohranja naravne procese, ogroženost pred naravnimi in drugimi nesrečami se zmanjša s prostorskim načrtovanjem.

Splošne usmeritve:

- Na celotnem območju narodnega parka se ohranja ravnovesje med naravno dinamiko ter človekovo rabo in posegi v prostor. Naravnih procesov se ne omejuje, če se s tem ne poveča ogroženosti človeka, dejavnosti, objektov, rastlinskih in živalskih vrst, naravnih vrednot, naravnih spomenikov in drugih naravnih danosti, ki so opredeljene kot posebna varstvena kategorija.
- Pri vseh oblikah načrtovanja varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami se prednostno spodbuja preventivne ukrepe. Pri prostorskem načrtovanju naj se osnovna in podrobnejša namenska raba določa tako, da se zmanjšuje škodni potencial – ohranja se poplavne površine in druge naravne zadrževalnike voda (npr. loke, logi, prodišča, mokrišča, grbinasti travniki). Stavbna zemljišča in infrastrukturo se umešča na neogrožena in manj ogrožena zemljišča. Na

ogrožena območja se ne umešča dejavnosti ali prostorskih ureditev, ki bi v primeru naravne nesreče predstavljale tveganje za okolje.

- Posebno skrb je treba nameniti ohranjanju naravnih prvin (rastje – predvsem gozdovi, vodni zadrževalniki ipd.), ki s svojo varovalno funkcijo blažijo naravne procese. Večjo odpornost in obnovljivost je mogoče zagotoviti tudi s postopnim preoblikovanjem sestave vrst v gozdnih sestojih. Pri ukrepih se uporabljajo predvsem biotehnične ureditve v sonaravni izvedbi kot na primer: zasaditve domorodnih vodnih in obvodnih rastlin, pragovi, tolmoni, brzice, odbijači toka, varovanje brežin iz živega materiala, postavitve skrivališč, ribje steze in drugo.
- V vododeficitarnih območjih se prednostno zagotavlja nemotena oskrba prebivalcev s pitno vodo, kmetijsko dejavnost se ustrezno prilagodi (ukrepi za zmanjševanje možnih škodljivih posledic, ustrežna izbira rastlinskih vrst ...), dejavnosti, ki bi zahtevale pretirano povečanje porabe vode, pa se v taka območja ne usmerjajo.

Posebne usmeritve za prvo varstveno območje:

- Naravno bolj ohranjena območja (prvo in delno drugo varstveno območje) se prepuščajo naravni dinamiki. Prvo varstveno območje je prednostno namenjeno uresničevanju varstva in ohranjanja naravnega razvoja ekosistemov in naravnih procesov brez človekovih ureditvenih, vzdrževalnih in drugih posegov.

Posebne usmeritve za intervencije:

- V primeru ogroženosti ljudi, živali, premoženja, kulturne dediščine in okolja, se naravne procese usmerja, tako da se v čim večji možni meri ohranja naravno ravnovesje.
- Pri izvedbi interventnih ukrepov pristojne službe in organi ravnajo tako, da čim manj ogrožajo cilje narodnega parka. Javni zavod svetuje s podrobnejšimi usmeritvami.
- Območja za deponijo ruševin se zagotovi zunaj območja narodnega parka.
- Pokop ljudi se v primeru nesreč izvaja na obstoječih pokopališčih, pokop živali pa na ustreznih kmetijskih zemljiščih ob soglasju pristojne službe.

Posebne usmeritve za sanacije:

- Pri odpravljanju posledic nesreč (gradnja objektov, vzpostavitev komunalne, prometne, energetske infrastrukture, urejanje vodotokov, varovanje naravne in kulturne dediščine, prostorsko načrtovanje in podobno) upravljavec narodnega parka sodeluje s podrobnejšimi usmeritvami.

Usmeritve so skladne z določili 11. in 15. točke prvega odstavka 10. člena ZTNP-1.

18.7 Pridobivanje mineralnih surovin

Pridobivanje mineralnih surovin se v narodnem parku izvaja le za lokalne potrebe znotraj narodnega parka.

Splošne usmeritve:

- Izvaja se sprotne sanacije obstoječih območij pridobivanja mineralnih surovin na podlagi rudarskega projekta (sanacijski del projekta). Po zaključku izkoriščanja se pridobivalno območje sanira in vzpostavi prvotno rabo zemljišča ali pa preveri možnosti za vzpostavitev nadomestnega biotopa.

- Izkoriščanje mineralne surovine lahko poteka le v skladu z rudarskim projektom in naravovarstvenimi pogoji in usmeritvami, ki so del tega projekta.
- Med izkoriščanjem se izvajajo ukrepi za preprečevanje odlaganja odpadkov na območje izkoriščanja (ustrezna zaščita območja, nadzor).
- Pridobljene mineralne surovine se uporabljajo za potrebe znotraj narodnega parka.

Posebne usmeritve za nelegalna in opuščena območja pridobivanja mineralnih surovin:

- Na celotnem območju narodnega parka se evidentira nelegalna in opuščena območja pridobivanja mineralnih surovin (melišča, območja pobočnega grušča, ledeniške terase, hudourniški vršaji, odvzemi ob gozdnih prometnicah) in se v prostorskih aktih ugotovi možnost njihove sanacije kot pogoj za njihovo legalizacijo v skladu s tretjim odstavkom 73. člena ZTNP-1.
- Preprečuje se nadaljnje izkoriščanje nelegalnih nahajališč mineralnih surovin kot tudi njihovo zasipavanje z odpadki (sodelovanje z lokalno skupnostjo, lastniki zemljišč in inšpekcijskimi službami).
- Pred izvedbo sanacij opuščenih območij pridobivanja mineralnih surovin se preveri stanje in morebiten obstoj odlagališč odpadkov na teh lokacijah.

Usmeritve so skladne z določili 11. in 13. točke prvega odstavka 10. člena ZTNP-1.

18.8 Promet in prometna infrastruktura

Prebivalcem in obiskovalcem narodnega parka se zagotavlja ustrezna dostopnost območij, z vidika umirjanja prometa pa se izvajajo različne oblike trajnostne mobilnosti.

Splošne usmeritve:

- Ohranja se obstoječe linije javnega prevoza (tudi s subvencijami) in spodbuja uvajanje novih linij prednostno na območjih s povečanim turističnim obiskom (sezonsko) in na območjih, kjer so zaradi demografske sestave potrebe po javnem prevozu večje (starejša populacija, veliko število delavno aktivnih prebivalcev, učencev, dijakov ...). Uvaja naj se alternativne oblike prevoza (prevozi z manjšimi vozili, javni prevoz na poziv, P+R), prilagoditev voznega reda različnim interesnim skupinam.
- Načrtuje se umirjanje prometa (prednostno v prvem in drugem varstvenem območju, v alpskih dolinah in na vplivnih območjih naravnih vrednot) z omejevanjem individualnega avtomobilskega prometa in predvsem hrupnega prometa z motornimi kolesi ter z uvajanjem uporabe okolju prijaznih oblik prometa – preusmeritev izletniških obiskovalcev na alternativne možnosti (hoja, kolesarjenje, prevozi s konji, dolinski avtobusi, vozila za javni promet na alternativne vire energije oz. prevozna sredstva z majhnim vplivom na okolje).
- Pospesuje se izvajanje že izdelanih programov umirjanja prometa (uvajanje javnih prevozov, alternativnih, naravi prijaznejših načinov mobilnosti, urejanje parkirišč, zapiranje stranskih dolin).
- Promovira se uporabo vlakov za dostop na območja narodnega parka ter zagotoviti usklajene prevoze od železniških postaj do turističnih središč in ciljnih krajev v narodnem parku.
- Večjo pozornost se nameni informiranju, izobraževanju, ozaveščanju in predstavitvi okolju prijaznih oblik prometa, kar bo prispevalo k uveljavitvi trajnostne mobilnosti.

- Umeščanje in urejanje novih prometnih povezav oziroma rekonstrukcija in vzdrževanje obstoječih ne sme vplivati na ugodno stanje živalskih in rastlinskih vrst, njihovih habitatov, habitatnih tipov oziroma naravnih vrednot na območju narodnega parka. Z izvedbo se je treba prilagoditi reliefni izoblikovanosti terena. Uveljavlja se prometno tehnične standarde, ki so prilagojeni naravnim značilnostim (relief, vegetacija, vode in obvodni prostor), krajinskim značilnostim in varstvenim režimom narodnega parka (naravni materiali, izvedba, uporaba lesenih odbojnih ograj, uporaba poroznih plasti asfalta na voziščih ...).

Posebne usmeritve za zračni promet:

- Prelete nad območjem narodnega parka naj se usmeri izven zračnega prostora narodnega parka. V na namen naj se preusmeri mednarodni potniški promet ter zmanjša število turističnih in panoramskih letalskih in helikopterskih preletov, prelete usmerja po najkrajši poti stran od naravovarstveno pomembnih območij. Letalske in druge prireditve se usmerja izven zračnega prostora narodnega parka.
- Vzpostavi naj se ustrezen nadzor nad vsemi pojavnimi vrstami zračnega prometa.
- Nova izvenletališka vzletno-pristajalna mesta za izvajanja nalog, zaščite, reševanja so dopustna izključno na lokacijah, kjer z obstoječo mrežo ali preureditvijo obstoječih mest ni mogoče zadostiti potrebam.
- V prvem varstvenem območju in na območju Jerebice, Mangarta (razen Mangartskega sedla) in vrhov nad Bavšico so sprejemljivi le individualni preleti jadrlnih padalcev.
- Uporaba dronov (brezpilotne majhne naprave za snemanje iz zraka) v rekreacijske namene ter za potrebe snemanja reklamnih in komercialnih spotov v naravnem okolju narodnega parka ni sprejemljiva. V območjih infrastrukturnih objektov oz. njihovi neposredni bližini ter v območju naselij je njihova uporaba za zgoraj navedene namene dopustna. Uporaba dronov za naravovarstvene namene, namene raziskovalnih dejavnosti ali za promocijske namene parka ter parkovnih lokalnih skupnosti je sprejemljiva ob upoštevanju omejitev hrupnosti takih naprav in višini leta nad z vidika varstva narave še posebej občutljivimi območji.

Posebne usmeritve za prometno infrastrukturo:

- Novih cest ali odsekov cest višjega reda naj se v narodnem parku ne načrtuje, prednostno naj se izvedejo rekonstrukcije in vzdrževalna dela na obstoječi cestni mreži. Povsod tam, kjer je stanje cest z vidika zagotavljanja varnosti in prevoznosti slabo – prednost naj imajo ceste, ki so pomembne za lokalno prebivalstvo. Pri tem naj se upošteva prepletenost posameznih vrst prometa (uvajanje somodalnosti): npr. navezovanje kolesarskih stez na postajališča javnega potniškega prometa in parkirne površine za motorna vozila, povezovanje omrežja pešpoti s kolesarskim omrežjem, sočasna izgradnja kolesarskih stez in pločnikov, pešpoti ob obnovi ali rekonstrukciji obstoječih cest ter upoštevajo značilnosti narodnega parka.
- Parkirišča se prednostno urejajo na vstopih v narodni park, znotraj poselitvenih območij, vključno z ureditvijo označevalnega sistema. Večja parkirišča se načrtujejo zunaj meja narodnega parka (v lokalnih središčih, na vstopnih mestih v narodni park), na teh prometnih vozliščih pa se uredijo in ponudijo različne oblike prometnih sredstev in prevoza v narodnem parku. Pri načrtovanju, gradnji in uporabi parkirnih površin je treba poleg naravovarstvene sprejemljivosti upoštevati tudi predpise s področja prostorskega načrtovanja in graditve objektov, javnih cest in varnosti cestnega prometa cest ter prostorske akte parkovnih lokalnih skupnosti in razvojne programe upravljalcev cest.

- V večjih naseljih narodnega parka in njegovem vplivnem območju se spodbuja ureditev mreže polnilnih postaj za električna vozila.
- V tretjem varstvenem območju se spodbuja izgradnjo celovite mreže kolesarskih poti, ki bodo povezovale območja znotraj narodnega parka (kjer je to mogoče) ter turistična središča PLS z narodnim parkom. Kolesarsko omrežje v narodnem parku se navezuje na daljinske kolesarske povezave. Glede na prostorske možnosti ter razpoložljivo cestno infrastrukturo se za kolesarske poti prednostno izkoristi obstoječe, z motornim prometom neobremenjene ali malo obremenjene prometnice. Nove kolesarske poti se izgrajuje le tam, kjer teh možnosti ni oziroma se zgradi le krajše prevezave, ki omogočajo vzpostavitev krožnega sistema.
- V tretjem varstvenem območju se nadgradi zasnova pešpoti (pohodniške, turistične, kulturne, gozdne učne poti, zgodovinske, parkovne in druge poti), ki povezujejo poselitvena, turistična in rekreacijska območja, omogočajo dostop do privlačnih krajinskih prizorišč in delov narodnega parka, ki se uredijo za ogledovanje in obiskovanje.

Posebne usmeritve za ublažitev posledic podnebnih sprememb / okoljskih pritiskov:

- Na območjih, ki so pomembna za opravljanje osnovnih življenjskih funkcij varstveno pomembnih prostoživečih vrst (npr. na odseku gozdnih prometnic na območju mirnih območij) naj se uporaba cest časovno prilagodi.
- Tranzitni tovorni promet naj se ne izvaja na regionalnih in lokalnih cestah v narodnem parku.
- Na sezonsko najbolj obremenjenih odsekih cest se načrtuje in vzpostavi njihova ustrezna uporaba, vključno s cestnimi zaporami in časovnimi omejitvami za individualni motorni promet.
- Pri vzdrževanju cest v zimskem času se prednostno uporablja posipni material brez soli, prednostno v bližini občutljivih habitatov (Pokljuka, Bohinjsko jezero, Vršiška cesta, Radovna ...) in sicer naravni pesek ali drobljenec ter kalcijev klorid, ki je okolju prijaznejši kot natrijev klorid.
- Na odsekih prometnic, ki so umeščeni v najbolj ranljiva območja (npr. Vršiška cesta, območje Bohinja, Pokljuka, Mangartska cesta, alpske doline Vrata, Zadnja Trenta, Zadnjica ...), se zaradi zmanjšanja prometa in hrupa izvaja ukrepe (npr. ozaveščanje, uporaba okolju prijaznejših vozil – tišja vozila z električnim pogonom, hibridni motorji, preusmerjanje z individualnega na javni prevoz, selektivna omejitev hitrosti prometa, poostren nadzor ...) v turističnih konicah, postopoma pa tudi za daljše časovno obdobje.
- Na najbolj izpostavljenih odsekih se v sodelovanju z upravljavci prometne infrastrukture vzpostavi okoljski monitoring.

Usmeritve so skladne z določili 14. in 15. točke prvega odstavka 10. člena ZTNP-1.

18.9 Komunalna infrastruktura

V narodnem parku in v PLS je raba vodnih virov vzdržna, količina neustrezno očiščenih odpadnih vod se zmanjšuje. Območja stalne poseljenosti in bolj obiskovanih delov visokogorja so komunalno urejena.

Splošne usmeritve:

- Vzdržna raba vodnih virov je prednostna naloga, še posebej na območjih, kjer količinsko stanje vodnih virov ni dobro.

- Učinkovitost obstoječe komunalne infrastrukture (zmanjševanje vodnih izgub ipd.) se izboljša z obnovo zastarelih odsekov.
- Obnova obstoječih ter gradnja novih individualnih komunalnih vodov se izvaja prednostno v vkopani izvedbi.

Posebne usmeritve za vodovodno omrežje in naprave:

- Oskrba s pitno vodo naj poteka preko javnih vodovodnih sistemov, povsod kjer je to še ekonomsko upravičeno.
- Zajetja, črpališča, vodohrani in drugi vodooskrbni objekti naj se gradijo na vidno neizpostavljenih lokacijah, vkopano v zemljišče, vidni del naj bo obzidan s kamenjem, okolica ozelenjena. V primeru, ko morajo biti vodovodni objekti ograjeni, se ob ograji zasadi višjo avtohtono vegetacijo.

Posebne usmeritve za odvajanje in čiščenje odpadnih voda:

- Skladno z operativnim programom za obdobje od 2005 do 2017, sprejetim na podlagi direktive Sveta Evropske skupnosti 91/271/EEC o čiščenju komunalne odpadne vode, je treba najkasneje do konca leta 2015 oziroma 2017 zagotoviti ustrezno odvajanje in čiščenje komunalnih odpadnih voda za vse, tudi posamezne stavbe, ne glede na nadmorsko višino.
- Ustrezno odvajanje in čiščenje odpadnih voda iz javnih in nastanitvenih objektov na območjih stalne poselitve (strnjena naselja, razpršena poselitev, razpršena gradnja) in v visokogorju naj se obravnava prednostno, še posebej v bolj obiskanih območjih.
- Na območjih s posebnimi zahtevami (vodovarstvena območja in občutljiva območja zaradi eutrofikacije, občutljiva območja zaradi kopalnih voda s prispevnimi površinami) naj se ustrezno odvajanje in čiščenje odpadnih voda prednostno uredi.
- Odpadne vode iz gospodinjstev, javnih, nastanitvenih in drugih objektov se, če je to ekonomsko upravičeno, preko kanalizacijskega sistema odvaja na eno komunalno čistilno napravo. Tudi na ostalih območjih morajo imeti vsi objekti ustrezno urejeno odvajanje in čiščenje odpadne vode.
- Male komunalne čistilne naprave naj z zmogljivostjo in izbrano tehnologijo čiščenja ustrezajo specifičnosti območja.

Posebne usmeritve za ravnanje z odpadki:

- Organske kuhinjske odpadke iz gospodinjstva in gostinstva naj se kompostira na mestu nastanka.
- Za obstoječa nelegalna in neustrezno urejena odlagališča odpadkov naj se pripravi sanacijske načrte in izvede ustrezne ureditvene in omilitvene ukrepe.
- V največji možni meri je treba zmanjšati količino odpadkov, še posebej v gostinsko – nastanitvenih objektih (npr. z ustreznim kompostiranjem, prednostno prodajo točenih pijač, namesto v pločevinkah in plastenkah, obvezno uporabo lastnih spalnih vreč obiskovalcev ...).

Posebne usmeritve za visokogorje:

- V visokogorju je treba zmanjšati količino in prostornino odpadkov (ločevanje odpadkov; zbiranje, stiskanje in odvoz v dolino) in sanirati zatečena stara okoljska bremena (odlagališča odpadkov in izpusti v okolici koč);

- Obiskovalce visokogorja se ozavešča, da naj svoje odpadke odnesejo nazaj v dolino in jih odložijo na ustrezno urejenih zbirnih mestih (zabojnikih za smeti), ki so del sistema ravnanja z odpadki.
- Zlasti v planinskih kočah in ostalih gostinskih – nastanitvenih objektih se izvaja ukrepe, ki prispevajo k varčni rabi vode in zmanjšanju količin odpadne vode (suha stranišča, varčna sanitarna oprema, uporaba lastne posteljnine obiskovalcev ...).
- V planinskih kočah in ostalih gostinskih – nastanitvenih objektih v visokogorju se zaradi neposrednega ogrožanja niže ležečih vodnih virov ter vodnih in obvodnih ekosistemov poleg prve in druge spodbuja tudi tretjo stopnjo čiščenja oziroma ustrezno dodatno obdelavo odpadne vode, uporabo biološko razgradljivih čistilnih sredstev, vgradnjo lovilcev maščob in ustrezne male komunalne čistilne naprave, odvoz dehidriranega blata v dolino.
- V visokogorju se je treba zaradi specifičnih razmer (visoka nadmorska višina, nizke temperature, sezonsko delovanje, velika nihanja pri obremenitvah) pri načrtovanju izogibati tipskim malim komunalnim čistilnim napravam.

Usmeritve so skladne z določili 2. in 10. točke prvega odstavka 10. člena ZTNP-1.

18.10 Energetska infrastruktura

Pokritost območij poselitve v narodnem parku z elektroenergetsko infrastrukturo se nadgrajuje, tako da je zagotovljena ustrezna kakovost električne energije ter zanesljivost in varnost obratovanja.

Splošne usmeritve:

- Pri umeščanju in dimenzioniranju objektov in naprav se funkcionalne in tehnične pogoje prilagaja naravnim in krajinskim značilnostim, posebnostim in omejitvam narodnega parka, tako da je površinski obseg vplivnega območja čim manjši.
- Priporočljiva je vkopana izvedba telekomunikacijskih vodov. Nadzemna je sprejemljiva le tam, kjer na podlagi predhodne ekonomske, prostorske ter okoljevarstvene in naravovarstvene presoje ter upravljaljskih izhodišč to predstavlja manjši poseg kot vkopavanje voda (npr. na območjih geomorfoloških posebnosti).
- Ob rekonstrukcijah in izvedbi investicijskih vzdrževalnih del se priporoča zamenjavo sedanjih zračnih vodov z vkopanimi.
- Ob prestavitvah obstoječih vodov se preveri ustreznost trase in po potrebi prestavi na vidno manj izpostavljen potek (npr. vzdolž gozdnega roba, v reliefne depresije ...).
- Spodbuja se sočasno načrtovanje in izvajanje gradenj različnih infrastrukturnih objektov in naprav ter združevanje tras vodov v skupne koridorje.
- Pri umeščanju in podrobnejšem načrtovanju energetskih objektov in naprav se upoštevajo značilnosti alpskega prostora in oblikovne prvine lokalnega stavbarstva.

Posebne usmeritve za načrtovanje in gradnjo energetskega omrežja:

- Smiselno je načrtovanje in dograjevanje daljinskega sistema, ki bo omogočil napajanje posameznih večjih poselitvenih območij iz dveh neodvisnih smeri.
- Transformatorske postaje se prednostno načrtujejo na drogovih. V primerih, kjer je postavitve samostojnih objektov neizogibna, se le-te načrtuje na vidno nevsiljivih mestih, zunaj naravovarstveno ranljivih območij ali objektov kulturne dediščine.

- Drugih energetske vodov – plinovodov, naftovodov ali toplovodov, ki niso namenjeni oskrbi naselij v narodnem parku, se ne načrtuje.
- Zaradi velikih prostorskih razsežnosti (delovni pas v času gradnje, zaščitni – varovalni – pas vzdolž osi cevovodov) linijskih objektov in spremljajoče infrastrukture (naprave, ki omogočajo varno in učinkovito delovanje) ter omejujočih danosti alpskega prostora, se mora tovrstne prenosne daljinske vode umeščati v bolj sprejemljive koridorje že na državni ravni.

Posebne usmeritve za izkoriščanje obnovljivih virov energije:

- Objekti ali naprave, ki bodo izkoriščali obnovljive vire energije³², morajo biti načrtovani in zgrajeni tako, da bo ob trajnostni naravnosti zagotovljena tudi učinkovita raba energije.
- Pri umeščanju in podrobnejšem načrtovanju naprav za proizvodnjo energije iz obnovljivih virov, še posebej malih vodnih elektrarn, fotovoltaike in vetrnic, je treba v postopku priprave prostorskih aktov oziroma izdaje soglasij in upravnih dovoljenj najprej preveriti možnost priključitve na energetske omrežje, upoštevati najmanj razmerja v prostoru, izpostavljenost (glej režim 17. točke 13. člena ZTNP-1), velikostni razred (zmogljivost naprave v skladu s samooskrbnimi potrebami), potencialne vplive na naravo.
- Gradnja malih vodnih elektrarn je dopustna samo v 3. varstvenem območju, in sicer za samooskrbne potrebe obstoječih objektov na območjih, kjer ni možnosti priključitve na javno elektroenergetsko omrežje. Ob dejanski upravičenosti gradnje so male HE pogojno sprejemljive samo na lokacijah nekdanjih vodnih objektov (mHE, žage, mlini ...), na način, ki ne bo spreminjal vodnega režima, struge ali brežin vodotokov. Predhodno se izdela presojo vplivov na okolje ali presojo sprejemljivosti in s strani strokovne organizacije določi ekološko sprejemljiv pretok (ter način njegovega zagotavljanja). Prav tako se določi tudi ureditve in omilitvene ukrepe za zmanjšanje negativnih vplivov in preprečitev degradacijskih procesov (npr. erozija).
- Na obstoječih mHE, ki so bile zgrajene skladno z izdanimi upravnimi dovoljenji in imajo koncesijo, se z vzdrževalnimi deli vzpostavlja ustrezno ekološko stanje vodotoka (zagotovitev ekološko sprejemljivega pretoka, ribji prehodi/steze) in izboljšuje vodni režim vodotoka (naravna dinamika vodotoka).
- Gradnja energetske objektov, ki bi izkoriščali druge obnovljive vire energije (npr. veter, sončna energija, geotermalna energija), je sprejemljiva za potrebe obstoječih objektov na območjih, kjer ni možnosti priključitve na javno omrežje.
- Postavitve samostojno stoječih fotovoltaičnih elektrarn v narodnem parku ni primerna. Namestitve fotovoltaičnih panelov se načrtuje na objektih (v ravnini strešin) tako, da se ne razvrednoti oblikovanja in videza stavb ali značilnih vedut naselja ali skupine stavb. Na objektih in območjih, ki so zavarovani kot kulturni spomeniki, ter na dediščinskih objektih se fotovoltaike ne načrtuje.
- Obstoječi neustrezni načini energetske oskrbe na planinah ali pri planinskih kočah (npr. bencinski ali dizelski agregati ...) se nadomestijo z obnovljivimi viri energije.

---

³² Obnovljivi viri energije so viri energije, ki jih zajemamo iz stalnih naravnih procesov, kot so sončno sevanje, veter, biomasa, vodni tok v rekah, fotosinteza, zemeljski toplotni tokovi itd., in se obnavljajo in v naravi glede na časovna merila človeštva ohranjajo. Obnovljivi viri energije so: biomasa, sončna, vetrna, vodna in geotermalna energija ter toplotne črpalke.

Usmeritve so skladne z določili 2. in 14. točke prvega odstavka 10. člena ZTNP-1.

18.11 Telekomunikacijska infrastruktura

Z načrtovanjem novih in nadgradnjo obstoječih telekomunikacijskih sistemov se prebivalcem v narodnem parku zagotavlja primerno dostopnost in široko uporabo različnih digitalnih vsebin in storitev, kar bo omogočilo nova znanja, priložnosti za delo na domu ter povečalo učinkovitost.

Splošne usmeritve so enake kot v poglavju 18.10 tega načrta upravljanja.

Posebne usmeritve za načrtovanje in gradnja telekomunikacijskih vodov:

- Telekomunikacijsko omrežje se načrtuje znotraj obstoječih koridorjev tako, da se čim manj posega v obstoječo namensko rabo prostora, površinski pokrov in v vidno sliko prostora.
- Antenske sisteme, RTV oddajnike, repetitorje, postaje mobilne telefone se ob upoštevanju funkcionalnih in tehničnih pogojev umešča in dimenzionira tako, da ne zavzemajo vidno in krajinsko izpostavljenih lokacij. Vse spremljajoče objekte se lokacijsko in oblikovno prilagodi vsakokratni situaciji (nevsiljivost posega).
- Na prostorsko ustreznih lokacijah se spodbuja večnamensko uporabo antenskih stolpov in s tem znotraj vzpostavljene mreže omogoča enakovreden dostop operaterjem mobilne telefonije.
- Zaprtost, odmaknjenost, razpršena poselitev in gradnja ter reliefne ovire so omejitve, zaradi katerih je smiselno razvijati brezžične telekomunikacijske sisteme preko radiodifuzijskih oddajnikov, antenskih postaj s čim večjo prostorsko pokritostjo.

Usmeritve so skladne z določili 2. točke prvega odstavka 10. člena ZTNP-1.

18.12 Turizem in prostočasne dejavnosti

Turizem z urejeno turistično infrastrukturo v narodnem parku in PLS temelji na potencialih ohranjene narave, krajine in kulturne dediščine ter prinaša prihodke in delovna mesta lokalnemu prebivalstvu, prispeva h kakovosti življenja v narodnem parku, boljšim možnostim za ohranjanje poseljenosti, obiskovalcem pa ponuja pestro izbiro doživljanja in spoznavanja narodnega parka ter izvajanje naravi prijaznih prostočasnih dejavnosti.

Splošne usmeritve:

- Preprečuje se vse oblike turizma in prostočasnih dejavnosti, ki zaradi svojega obsega, lokacije in načina izvajanja povzročajo nesprejemljive negativne posledice na naravo in kulturno dediščino.
- Povsod, kjer je ustrezno, smiselno in obstaja podjetniški interes, je treba parkovno infrastrukturo (informativne točke, parkirišča, razgledišča) nadgraditi s turistično ponudbo, katere cilj je povečanje ozaveščenosti ter izboljšanje ponudbe turistom in obiskovalcem in omogočanje prihodkov in zaposlitve lokalnemu prebivalstvu.
- V narodnem parku se prednostno ureja turistične kapacitete v obstoječih objektih, na novo se gradi le manjše nočitvene zmogljivosti, npr. manjše hotele in penzione.
- Razvija se zelene (trajnostne) turistične produkte, ki krepijo odgovornost lokalnega prebivalstva, turistov in obiskovalcev do narave, promovirajo spoznavanje, doživljanje in

razumevanje narodnega parka ter razvoj turističnih storitev, programov in produktov narodnega parka.

- Izobražuje in usposablja se lokalno prebivalstvo za vodenje po narodnem parku, za različne oblike podjetništva v turizmu in v povezavi z drugimi dejavnostmi (kmetijstvo, gozdarstvo, obrt, delo na domu).
- Posebno pozornost za usposabljanje v turističnih dejavnostih razvoja turističnih storitev in programov, povezovanja turističnih ponudnikov in na področju trženja in promocije turizma je treba nameniti mladim kadrom, ki stalno bivajo v narodnem parku.
- Spodbuja se povezovanje in sodelovanje deležnikov v turizmu (povezovanje turističnih društev, drugih društev, razvojnih zadrug, vseh akterjev v kraju ter turističnih ponudnikov izven in v narodnem parku) ter nadgradnjo sodelovanja v okviru skupnosti Julijske Alpe z razvijanjem zelenih turističnih produktov in njihovo promocijo.
- Podpira se nove in inovativne turistične produkte, ki pomenijo tudi možnost za kakovosten prodor na tuje trge.
- Pripravlja in izvaja se izobraževalne programe za predšolske, šolske in dijaške skupine ter druge interesne skupine.

Posebne usmeritve za prostorske ureditve državnega pomena:

- Z določbami prvega odstavka 74. člena ZTNP-1 je za posamezna obstoječa rekreacijska središča predvidena izdelava državnega prostorskega načrta. Razen Vogla, kjer so dopustne širitve, se vsa ostala rekreacijska središča urejajo v obsegu, določenim s sklepom ministrstva in prikazanim v prilogi 6 tega načrta upravljanja.
- V času priprave načrta upravljanja, razen za Vogel, ni bilo izkazanih potreb ali razvojnih pobud lastnikov ali upravljavcev rekreacijskih središč, ki bi v tem desetletnem obdobju nakazovale potrebo po izdelavi DPN. Prednostno se pripravi predlog za začetek postopka priprave za DPN Vogel, za ostale pa se preverijo razvojni načrti lastnikov oziroma upravljavcev smučišč ter utemeljenost in dejanska potreba za izdelavo državnih prostorskih načrtov.
- Podrobnejše usmeritve upravljavca narodnega parka k morebitnim prostorskim ureditvam bodo podane v obliki strokovnih podlag za naravovarstvene in kulturnovarstvene smernice, v postopku priprave državnega prostorskega načrta.

Usmeritve so skladne z določili 5.,6., 9., 16. in 17. točke prvega odstavka 10. člena ZTNP-1.

18.13 Planinstvo

Planinstvo ostaja tudi v prihodnosti pomembna prostočasna, gospodarska, raziskovalna, naravovarstvena, zaščitno-reševalna, humanitarna in kulturna dejavnost, povezana z gorsko naravo v narodnem parku. Ob vedno večji obremenitvi gorskega sveta bo treba aktivno slediti etičnim načelom glede odgovornosti do okolja in procesom vzdržnega razvoja alpskega prostora ter z ustrezno planinsko infrastrukturo ter izobraževanjem in ozaveščanjem skrbeti za večjo varnost obiskovalcev gora.

Splošne usmeritve:

- Obiskovalce se ozavešča o pomenu in občutljivosti visokogorskih ekosistemov in se jih usmerja v manj obremenjena in manj ranljiva območja.
- Obiskovalce se ozavešča o negativnih vplivih uporabe bližnjic in brezpotij.

Posebne usmeritve za planinske koč:

- Gradnja novih koč ni dopustna, prav tako ni sprejemljivo povečevati obstoječih prenočitvenih zmogljivosti.
- Načrtuje naj se energetske racionalno in okoljevarstveno nadgradnjo obstoječih planinskih koč.
- Oskrbovanje koč:
  - gostinska in namestitvena ponudba koč naj bo usmerjena v skromnejši standard, kar omogoča racionalnejše oskrbovanje in s tem manjše število helikopterskih letov,
  - prednostno naj se uporablja druge možnosti oskrbe (tudi za potrebe obnove in vzdrževanja koč), še posebej ponovno nošnje s konji,
  - obstoječe oskrbne dovozne poti naj se vzdržuje v enaki izvedbi in razsežnostih, na njih naj se vzpostavi ustrezen prometni režim,
  - obnova obstoječih tovornih žižnic je dopustna.

Posebne usmeritve za planinske poti:

- Za obiskovanje gora se uporablja planinske poti. Hoje po brezpotjih ali uporabe starih – deloma tudi opuščanih – lovskih stez se ne spodbuja, v mirnih območjih pa je neprimerna.
- Zatečena ali načrtovana dvo- ali večnamenska raba planinskih poti (npr. dostopi do pašnih planin, spravilo lesa, kolesarjenje, ježa, tematske poti) je dopustna le na podlagi obveznega sodelovanja in usklajevanja s PZS oziroma planinskimi društvi, ki upravljajo planinske poti. Pri tem je treba upoštevati izvajanje dejavnosti čez vse leto, presojati vrste in obseg vplivov na gorsko okolje (mirna območja) ter oblikovati režim uporabe za izvajanje in umeščanje le-teh.
- Urejanje, vzdrževanje in opremljanje se izvajajo skladno s pravilnikom in doktrino urejanja planinskih poti, vključno z izvedbo ukrepov za preprečevanje oziroma ublažitev potne erozije in primerno odvodnjavanje.
- V kolikor ni druge možnosti, je dostava težje opreme in tovora markacistov ob urejanju in vzdrževanju planinskih poti in sanaciji bivakov dopustna s helikopterjem.

Usmeritve so skladne z določili 5. točke prvega odstavka 10. člena ZTNP-1.

18.14 Poselitev

V narodnem parku je ohranjen najmanj današnji obseg poseljenosti. Predvsem se spodbuja rešitve, ki bodo zagotavljale ohranitev sedanje stalne poselitve v vseh naseljih, ter tudi ohranitev ali povečanje števila stalnih prebivalcev. Lokalna središča so ohranjena, kot tudi njihove in njihove osnovne funkcije.

Splošne usmeritve za ohranjanje poselitve:

- Ohranja se obstoječo mrežo naselij znotraj narodnega parka.
- Ohranja in krepi se funkcije javnih storitev in vsakodnevne oskrbe v središčnih naseljih znotraj narodnega parka (npr. Log pod Mangartom, Na Logu v Trenti, Soča, Stara Fužina) ter tudi v središčnih naseljih na robu narodnega parka (npr. Srednja vas, Zatoľmin), kjer se prebivalci narodnega parka oskrbujejo in koristijo javne storitve in službe.
- Prebivalstvo v narodnem parku je glede zagotavljanja višjih ravni javnih storitev (dejavnosti šolstva, zdravstva, socialne oskrbe, javne uprave) in občasne oskrbe navezano na urbana

središča zunaj narodnega parka, zato je za njihovo zagotavljanje potrebna dobra dostopnost, tudi z javnim prometom.

Splošne usmeritve za načrtovanje poselitve:

- Prednostna je usmeritev v prenovu obstoječih naselij, stavb, še posebej z vidika zagotavljanja večje energetske učinkovitosti stavb in naselij kot celote. Nova poselitve se načrtuje na neizkoriščenih ali degradiranih zazidljivih površinah znotraj naselij. Pri tem se ohranja značilne poselitvene vzorce in tipologijo naselij, značilnosti naselbinske in stavbne dediščine, izjemnih krajin, krajinskih vzorcev in krajinske gradnike ter ustrezno razmerje med pozidanimi in zelenimi površinami znotraj naselij.
- Pri določanju novih stavbnih zemljišč se sledi načelu nezazidljivosti v prvem in drugem varstvenem območju ter na ožjih zavarovanih območjih, na območjih naravnih vrednot ter njihovih vplivnih območjih, na območjih trajno varovalnih kmetijskih zemljišč ter na območju vodnih in priobalnih zemljišč v tretjem varstvenem območju. Odločitev o širitvi stavbnih zemljišč v tretjem varstvenem območju narodnega parka je sprejemljiva le, če so v naseljih že izkoriščene možnosti za racionalno pozidavo (npr. opuščen stavbni fond, neustrezna raba ali namembnost objektov), in dejansko utemeljenih potreb ni mogoče zadovoljiti drugače. Širitev naselij se usmerja zunaj vidno in oblikovno kvalitetnih ali reliefno izpostavljenih robov, pri tem pa se ohranja naselbinski vzorec.
- Območja razpršene gradnje, razen avtohtonih tipov (samotne kmetije), naj se sanira (s komunalno, energetsko ali prometno infrastrukturo ter kakovostnejšim arhitekturnim oblikovanjem). Večja pozornost se nameni prenovi obstoječih objektov, posamična novogradnja, rekonstrukcija, dozidava ali nadzidava pa se izvede predvsem za izboljšanje bivalnega standarda in ne za dodajanje novih stanovanjskih enot.
- Pri gradnjah znotraj in na robu naselij, umestitvi stavb in določanju stavbne mase naj se ohranja merilo v prostoru, skladna zatečena prostorska razmerja (ravnovesje naravne zgradbe krajine in ustvarjenih značilnosti), značilne robove naselij (npr. reliefne stopnje, pas kozolcev na robu vasi, sadovnjaki), značilne poglede (na kakovostne naravne in oblikovane prvine, značilne vedute, dominante in arhitekturne člene v prostoru, reliefne ali vegetacijske izpostavljene robove ...).
- Pri oblikovanju objektov naj se upošteva arhitekturno identiteto, tj. značilnosti krajevnih stavbnih tipov (arhitekturno oblikovanje – stavbna masa, fasade, stavb. prvine; zasnova strehe) tradicionalne tehnike gradnje in lokalno tipična gradiva. Uporaba za območje narodnega parka neznačilnih vrst objektov ter arhitekturnih prvin in detajlov ni sprejemljiva.
- Posebna pozornost se namenja gradnji enostavnih in nezahtevnih objektov. Tovrstne objekte se umešča skladno z namensko rabo prostora, vrsta objektov naj izhaja iz pojavnosti za območje značilnih pojavnih oblik. Njihovo oblikovanje sledi krajevno značilnim stavbarskim prvinam, uporablja se tradicionalne materiale (praviloma les in kamen). Pri načrtovanju pomožnih objektov za lastne potrebe se njihovo oblikovanje prilagaja stavbi, h kateri pripadajo, oziroma grajeni strukturi v neposredni soseščini. Skupna površina pomožnih objektov ne sme presegati tlorisne površine osnovnega objekta.
- Objekte za potrebe obrambe je dopustno načrtovati izključno na območjih izključne in možne izključne rabe za potrebe obrambe, ki so opredeljena v prostorskih aktih PLS. Enako velja tudi za objekte za usposabljanje, razen v primeru vojnega in izrednega stanja ter v primeru naravnih in drugih nesreč.

- V narodnem parku se pri enostavnih objektih za hranjenje nevarnih snovi za lastne potrebe (npr. rezervoarji za utekočinjen naftni plin) uporablja vkopano izvedbo. Pri gradnji je treba upoštevati tudi predpise, ki urejajo področje naprav za vnetljive tekočine in pline ter pogoje pooblaščenega dobavitelja.

Posebne usmeritve za načrtovanje in gradnjo gostinskih, turističnih in počitniških objektov:

- V narodnem parku naj se ne načrtuje ali gradi počitniških hiš in počitniških stanovanj v nastanitvenih objektih (gradnja počitniških apartmajskih enot za prodajo na trgu). Namembnosti obstoječih in legalno zgrajenih sekundarnih bivališč (počitniških hiš) se ne spreminja v stanovanjske hiše ali turistično gostinske objekte.
- Obstoječe, z upravnimi dovoljenji zgrajene, počitniške enote je dopustno vzdrževati in rekonstruirati, pri tem pa ni dopustno kakorkoli povečevati njihove stavbne mase objektov. Prav tako je ob počitniških objektih dopustno graditi pomožne objekte za lastne potrebe, vendar njihova skupna tlorisna površina ne sme preseči tlorisne površine stavbišča (fundusa) pod osnovnim objektom. Pri umeščanju in graditvi dopustnih pomožnih objektov se upoštevajo tipološke značilnosti podobnih objektov in oblikovanje osnovnega objekta
- Gradnja gostinskih in apartmajskih objektov se usmerja v tretje varstveno območje, znotraj poselitvenih območij. Pri načrtovanju se upošteva višinski gabarit vasi, zaselkov ali skupine hiš, tlorisno razporeditev, značilne poglede. Pri podrobnejši zasnovi se sledi okoliški grajeni strukturi (večje objekte je smiselno načrtovati s členjeno stavbno maso), pri oblikovanju pa stavbnemu izročilu (tipologiji objektov).
- Pri dopustni gradnji novih objektov za kratkotrajno nastanitev³³ v naseljih se upoštevajo merila in prostorska razmerja, višinski gabarit naselja, tlorisno razporeditev, prostorske dominante, značilne poglede ter krajevno značilno stavbno tipologijo (arhitekturno oblikovanje, gradivo, izvedba).
- Začasne objekte (npr. gostinske, vključno s prikolicami ali kontejnerji na kolesih, v času poletne sezone) se postavlja na komunalno opremljenih zemljiščih, skladno s podrobno namensko rabo prostora v prostorskih izvedbenih aktih, in oblikuje ob upoštevanju krajevnih stavbarskih značilnosti.

Posebne usmeritve za gradnjo kmetijskih objektov:

- Gradnja pomožnih kmetijskih objektov, pastirskih koč in hlevov na planinah se v tretjem varstvenem območju prednostno izvaja kot nadomestna gradnja. V osrednjem območju se gradnjo novih hlevov in mlekarn prednostno usmerja znotraj selišč planin, sprejemljiva pa je tudi nadomestna gradnja objektov, namenjenih pašni dejavnosti.
- Kmetijskih gospodarskih objektov v naravnem okolju (stanovi, bajte, prestaje, hišce, koč, seniki, hlevi, staje, kašče, sirarne, pajštve, listnjeki ipd.) se ne preureja v objekte nekmetijskih namembnosti.

---

³³ Objekti za kratkotrajno nastanitev so skladno z enotno klasifikacijo vrst objektov (CC-SI) nestanovanjske stavbe – gostinske stavbe (»nastanitveni obrati«): hotelske in podobne stavbe za kratkotrajno nastanitev: hoteli, moteli, penzioni, apartmajski objekti, gostišča in podobne stavbe za nastanitev ter druge gostinske stavbe za kratkotrajno nastanitev: mladinska prenočišča, počitniški domovi, bungalovi, lovski domovi. Med tovrstne stavbe so po klasifikaciji uvrščene tudi planinske kočice in gorska zavetišča, ki pa se skladno z določbami varstvenega režima ZTNP-1 obravnavajo samostojno. Prav tako med tovrstne objekte ne sodijo kampi.

- Pri izdajanju soglasij za gradnjo ali rekonstrukcijo pomožnih kmetijskih objektov, hlevov in pastirskih koč se upoštevajo:
  - pri novogradnji: pri umeščanju krajinske značilnosti lokacije, naravne danosti in omejitve, zatečeno stanje grajenih struktur; pri oblikovanju tipološke stavbarske značilnosti kmetijskih objektov na območju gradnje (velikost – višina, tlorisna razmerja, arhitektura, izvedba, gradivo),
  - pri rekonstrukciji na planinah, rovtih, senožetih: prvine lokalne stavbne tipologije in oblikovanje osnovnega objekta.

Posebne usmeritve za označevanje, oglaševanje in osvetljevanje:

- Neprometne oziroma obvestilne in usmerjevalne oznake se načrtuje na podlagi koncepta enotnega oblikovanja (pri označevanju kulturnih spomenikov je treba upoštevati Pravilnik o označevanju kulturnih spomenikov (Uradni list RS, št. 57/11), pri označevanju planinskih poti pa Pravilnik o označevanju in opremljanju planinskih poti (Uradni list RS, št. 80/08), vsebinsko pa navezuje na prostor parkovnih naselij in občine (oglaševanje vsebin zunaj občine ali zavarovanega območja ni primerno). Pri umestitvi, številu in velikosti se upošteva merilo in značilnosti prostora.
- Veliki (mega) panoji, namenjeni oglaševanju, so v območju naselij narodnega parka nezaželeni, v naravnem okolju pa nedopustni.
- Ob prometnicah se tovrstne oznake in objekte lokacijsko in velikostno načrtuje, tako da ne zakrivajo ali preprečujejo značilnih pogledov. Znake, objekte in naprave se načrtuje tako, da so oblikovno poenoteni. Podrobnejša merila se določi v prostorskih izvedbenih pogojih občinskih prostorskih načrtov. Usmerjevalne table so sprejemljive z informacijskega vidika, niso pa dovoljene reklamne oznake.
- V primeru izvajanja zvočnega obveščanja in oglaševanja v naravnem okolju: za dejavnosti, ki so vir hrupa (npr. v območjih strnjene poselitve, športno rekreacijskih območjih) ali dogodke (npr. prireditve, javni shodi, športna tekmovanja z večjim obiskom), je treba v naravovarstvenih soglasjih določiti mejne pogoje in predvideti omilitvene ukrepe in ureditve, ki bodo zagotavljale ustrezno varstvo pred prekomernim hrupom (mejna vrednost za območje I. stopnje varstva pred hrupom).
- Pri objektih na območjih razpršene poselitve in razpršene gradnje ali v turistično-rekreacijskih območjih, ki so določena v občinskih prostorskih načrtih, mora biti osvetljevanje v večernem in nočnem času urejeno tako, da je onemogočeno sipanje svetlobe v naravno okolje.

Usmeritve so skladne z določili 4., 12. in 13. točke prvega odstavka 10. člena ZTNP-1.

18.15 Razvoj družbenih dejavnosti, javnih služb in osnovne oskrbe

Dostopnost javnih storitev in služb zagotavlja kakovost bivalnega in delovnega okolja v narodnem parku.

Splošne usmeritve:

- Ohranja se raven dostopnosti javnih storitev in služb, kljub morebitnemu nedoseganju normativov in standardov znotraj narodnega parka in v PLS.

- Ponudba javnih storitev in služb se prilagaja specifičnim razmeram na terenu in se jo približa potrebam posameznih ciljnih skupin v narodnem parku, še zlasti otrokom, mladini in starejšim.
- Spodbuja se razvoj novih alternativnih načinov izvajanja javnih storitev in služb, še zlasti tistih, ki danes niso lahko in cenovno dostopne za prebivalce narodnega parka (npr. izobraževanje odraslih, glasbeno izobraževanje otrok, izvenšolske dejavnosti, zabava mladih, rekreacija).
- Oblikuje in izvaja se programe socialne aktivacije, približevanje ranljivih skupin trgu dela, vključenosti prebivalstva v vseživljenjsko učenje ter usposabljanja za boljšo zaposljivost.
- Spodbuja se razvoj širokopasovnega in mobilnega omrežja, ki omogoča rabo novih tehnologij in e-storitev.
- Omogoči se boljše prilagojene, hitrejše in pogostejše oblike prevoza (javni, zasebni, kombinacija) otrok, dijakov in študentov, zaposlenih ter starejših do občinskih središč.
- S subvencioniranjem se podpira tržne dejavnosti, s katerimi se zagotavlja osnovna oskrba prebivalstva (npr. osnovna preskrba z živili, prevoz).
- Omogoča se naložbe v izboljšanje infrastrukture, opreme in vozil vrtcev, osnovnih šol, zdravstvenih ambulant, reševalnih postaj, socialnega servisa za oskrbo starejših.
- Podpira se ohranjanje in izboljšanje preživljanja prostega časa, kulturnega in družabnega življenja v vaseh znotraj narodnega parka.

Usmeritve so skladne z določili 7. in 8. točke prvega odstavka 10. člena ZTNP-1.

18.16 Podjetništvo

S spodbujanjem in razvojem podjetništva v narodnem parku in PLS se ustvarja nova delovna mesta in ohranja poseljenost narodnega parka ter kakovost življenja prebivalcev.

Splošne usmeritve:

- Aktivnosti pospeševanja in razvoja podjetništva se usmerjajo na širša območja PLS, z namenom odpiranja novih in ohranjanja novih delovnih mest. Prav tako naj bodo podpore deležni mladi in mlade družine, ki bi se želeli preseliti v narodni park in tam stalno bivati in delati.
- Spodbuja se podjetniške projekte, ki prispevajo k ustvarjanju delovnih mest, dvigu dodane vrednosti za mala in srednje velika podjetja, posebna pozornost se namenja projektom trajnostne rabe naravnih virov, razvoju novih, inovativnih poslovnih modelov ter mednarodni konkurenčnosti malih in srednje velikih podjetij (npr. zagon gozdno lesne verige z obrati primarne in nadgradne predelave lesa, s proizvodnjo lesnih proizvodov za s proizvodnjo lesnih goriv za energetska rabo biomase in s predelavo ostankov lesa).
- V narodnem parku prevladujejo mikro podjetja z nizkimi prihodki in dodano vrednostjo, zato potrebujejo pomoč pri povečevanju konkurenčnosti. Pospešuje se sodelovanje in povezovanje nosilcev podjetništva.

Posebne usmeritve za podporo podjetniškim projektom:

- Prednostno se podpira podjetniške ideje, projekte in naložbe, ki omogočajo ohranjanje in nastajanje novih delovnih mest.

- Pospesuje se povezovanje različnih (sezonskih) dejavnosti (na primer kmetijstvo, turizem, delo na domu) s ciljem zagotavljanja stabilnih prihodkov preko celega leta.
- Najbolj zaželeni so projekti, ki hkrati prispevajo k uresničevanju več ciljev narodnega parka: varstvu narave, ohranjanju kulturne dediščine ter trajnostnemu razvoju.
- Podpira se razvoj podjetniških projektov z višjo dodano vrednostjo in povečevanjem mednarodne konkurenčnosti.
- Posebno pozornost se posveča tudi družinskemu in socialnemu podjetništvu.

Posebne usmeritve za podjetniško podporno okolje:

- Razvoj podjetništva v narodnem parku potrebuje celovito, strokovno in operativno podporo. Zato oddelek za razvoj javnega zavoda v povezavi z RRA skrbi tudi za pospeševanje podjetništva.
- Neposredna pomoč podjetnikom mora obsegati vsa področja in faze podjetništva: informiranje, pomoč pri razvoju podjetniških idej, priprava projektov, investiranje (priprava dokumentacije, pridobivanje finančnih virov, razvoj človeških virov ...), zagon poslovanja, pomoči pri razvoju in rasti podjetja, pomoč pri povezovanju in sodelovanju, pomoč pri reševanju različnih poslovnih problemov (npr. trženje, razvoj kakovosti, ekonomika poslovanja).

Usmeritve so skladne z določili 4., 6., 9. in 17. točke prvega odstavka 10. člena ZTNP-1.

19 Usmeritve za celostno ohranjanje kulturne dediščine

Kulturna dediščina narodnega parka s svojo raznovrstnostjo in kvaliteto predstavlja pomemben socialni, ekonomski, vzgojni in identifikacijski potencial za načrtovanje trajnostnega razvoja PLS na številnih področjih (npr. gospodarstvo, kmetijstvo, kultura, okolje). Kulturna dediščina narodnega parka predstavlja pomemben del narodove identitete z visoko doživljajsko vrednostjo.

Splošne usmeritve:

- Varstvo in razvoj narodnega parka se usmerjata tako, da se kulturne dediščine ne zapostavlja, temveč se jo ohranja, vzdržuje in obnavlja ter z uporabo in oživljanjem preprečuje degradacijo in ogroženost dediščinskih in spomeniško zavarovanih lastnosti, tako za sedanje kot bodoče generacije.
- Dediščina ni skrb samo strokovnih kulturnih inštitucij, temveč je skrb vsakogar, zato se lokalno prebivalstvo narodnega parka spodbuja k sodelovanju pri varstvu in ohranjanju dediščine.
- Zagotavlja se materialne (npr. vzpostavitev »Varstvenega sklada«) in druge pogoje za uresničevanje kulturne funkcije dediščine ter javno dostopnost dediščine, njeno proučevanje in raziskovanje.
- Preprečuje se posege, s katerimi bi se utegnile spremeniti lastnosti, vsebina, oblike in s tem vrednost dediščine.
- Z vključevanjem kulturne dediščine v programe trajnostnega razvoja podeželja in druge strateške dokumente (kulturni turizem, možnosti samozaposlitve) se zagotavlja njeno aktivno varstvo.
- Večjo pozornost se namenja pašnim planinam narodnega parka z ohranjanjem večstopenjske planinske paše in kulture predelave mleka.

Posebne usmeritve za nepremično kulturno dediščino:

- Razvojne dejavnosti se usmerja tako, da posegi in raba ne povzročajo negativnih vplivov na kvalitetne in zavarovane prvine kulturne dediščine.
- Varstvo dediščine se izvaja tako, da ne vključuje le posameznih spomenikov, pač pa celoto (npr. s pripravo prenovitvenih načrtov za vaška naselja).
- Prenova objektov kulturne dediščine se načrtuje tako, da bo ob varstvu zagotovljena tudi ustrezna raba v skladu s sodobnimi potrebami in načinom življenja.
- Arheološko dediščino se varuje pred posegi ali uporabo, ki bi lahko poškodovali arheološke ostaline. Pri vseh večjih posegih v prostor so potrebne predhodne arheološke raziskave (npr. širitev smučišč na Voglu).
- Izvajanje sistematičnih (nedestruktivnih) predhodnih arheoloških raziskav na pašnih planinah.
- Za ohranjanje naselbinske dediščine so pomembni lega naselja v prostoru, zasnova naselja, razmerja med posameznimi stavbami ter razmerja med stavbami in odprtim prostorom (npr. v naseljih na Pokljuki je potrebno omejevati prehajanje razpršene poselitve v razpršeno gradnjo objektov), naravne prvine znotraj naselja (drevesa, vodotoki), robovi naselja, podoba naselja (vedute in pogledi iz njega), stavbno tkivo, urbana oprema.
- Stavbna dediščina se ohranja z varovanjem stavbne mase objektov (gabariti), arhitekturnega oblikovanja, gradiva, funkcionalne zasnove notranjščine, stavbnega pohištva in notranje opreme, pojavnost in vedute (predvsem pri prostorsko izpostavljenih stavbah). Poleg dediščinskih objektov se z enakovredno skrbnostjo obravnava tudi druge kakovostne starejše grajene ali kako drugače ustvarjene prostorske prvine. Načeloma se ohranja primarna raba objektov.
- Na planinah so ohranjajo vse vrste objektov (bivalni objekti za sirarja in pastirje, hlevi, sirarne ...) skladno s krajevno značilnimi stavbarskimi prvinami (bohinjski, zgornjesavski, bovško-trentarski in kobariško-tolminski stavbni tip).
- Pri memorialni dediščini se ohranja avtentičnost lokacije, objekte ali dele objektov, simbolni pomen in prostorska razmerja.
- Pri dediščinskih, zgodovinskih kulturnih krajinah se varuje krajinsko zgradbo in prepoznavno prostorsko podobo (naravne in kulturne prvine), avtentično lokacijo prizorišč in pomnike, parcelacijo, tradicionalno rabo zemljišč, tipologijo krajinskih prvin in lokalnega stavbarstva (kozolci, seniki, hlevi, stanovi, prestaje, kašče ...), grajene prvine v odprtem krajinskem prostoru (terase, kašče, miri, brvi, apnenice, mulatjere, znamenja ...).
- Za zgodovinska območja, še posebno na soški strani parka naj se zaradi obsega, pomena in turističnega potenciala pripravi podrobnejše strokovne usmeritve glede varstva, vzdrževanja in razvoja.
- Za krajinska območja nacionalne prepoznavnosti (Bohinj in Trenta) je pomembno ohranjati načine tradicionalnega gospodarjenja, ki so blizu tudi sodobnim konceptom urejanja prostora, tj. sonaravnemu gospodarjenju in varstvu virov s ciljem zagotavljanja trajne vitalnosti prostora v vseh njegovih pomenih.
- Pri posebnih oblikah kulturne dediščine (npr. tehnične naprave, znamenja in kapelice, razvaline in ruševine dediščinskih objektov – ostanki fužin v Radovni, Stari Fužini, Trenti) se pri načrtovanju prostorskih posegov varuje avtentičnost lokacije, fizična pojavnost objekta ali naprave, prostorska razmerja in merilo.

Posebne usmeritve za premično dediščino:

- Premično dediščino se ohranja tako, da je ne uničuje, da se preprečuje škodljive vplive nanjo in da se spodbuja dostop do premične dediščine oziroma informacij o njej vsakomur, na način in v obsegu, ki dolgoročno ne povzročata zgubljanja kulturnih lastnosti premične dediščine.

Posebne usmeritve za nesnovno dediščino:

- Ohranjanje nesnovne dediščine obsega prepoznavanje, dokumentiranje, raziskovanje, zaščito, spodbujanje, izboljševanje in oživitvev različnih vidikov te dediščine. Konkretnije varstvene usmeritve se določijo na podlagi stanja oziroma ohranjenosti pojava dediščine, ki se deli na nepretrgano, rekonstruirano in izginulo dediščino.
- Nesnovna dediščina je nedeljivo povezana z nosilci (posamezniki, skupinami in skupnostmi), materialnimi prvinami (predmeti, orodji, izdelki) in prostorom, kjer se ta dediščina predstavlja, ustvarja ali izraža. Zaradi tega se pri varstvu upošteva tudi navedeni materialni okvir žive dediščine in morebitno uveljavljanje avtorskih in sorodnih pravic.

Usmeritve so skladne z določili 4., 12. in 13. točke prvega odstavka 10. člena ZTNP-1.

20 Usmeritve za sanacijo razvrednotenih območij

Na območju narodnega parka se razvrednotena območja pojavljajo točkovno, predvsem v tretjem varstvenem območju. Nekatera degradirana območja so delno že sanirana, ponekod so sanacije v teku. Opuščeni kamnolomi, gramoznice, peskokopi ali krajevna odlagališča odpadkov so večinoma prepuščeni naravni sukcesiji. Tudi površine v posameznih rekreacijskih središčih (npr. Vogel, Rudno polje), kjer so bili izvedeni posegi v relief in vegetacijo, so začeli sanirati: humusiranje in zatravitev ter obnavljanje gozdnega roba in zasaditev drevnine.

Splošne usmeritve:

- Problematiko razvrednotenih območij je treba sprotno, načrtno, celovito in kakovostno reševati.
- Sanacijo zaradi neprimerne rabe, neustreznega načina ali preobsežnega obsega dejavnosti degradiranega prostora se načrtuje z vzpostavitvijo območja v prvotno stanje ali z revitalizacijo območja s spremenjeno rabo ali dejavnostjo.
- Nastanek novih razvrednotenij se preprečuje z ustreznim prostorskim načrtovanjem ob upoštevanju razvojnih potreb na eni in omejitev v prostoru na drugi strani ter z učinkovitim neposrednim nadzorom in pravočasnim inšpekcijskim ukrepanjem.

Splošne usmeritve za sanacijo z vzpostavitvijo območja v prvotno stanje:

- Način sanacije je primeren za razvrednotena območja v naravnem okolju ter na kmetijskih, gozdnih in priobalnih zemljiščih.
- Z učinkovito sanacijo je mogoče zaustaviti njihovo nadaljnjo širitev ali odpraviti njihove okoljske pritiske in grožnje (odstranitev okoljskih bremen) ali vzpostaviti sonaravno stanje z enako rabo, kakor je bila pred posegi.
- Sanacijo se izvede z naslednjimi ukrepi:
  - odprava virov obremenitev ali/in negativnih vplivov, ki so posledica človekovih posegov ali dejavnosti,

- izvedba prostorsko ureditvenih posegov (npr. odstranitev objektov ali/in ureditev; infrastrukturna ureditev, prilagoditev obstoječim reliefnim razmeram ...),
- biološka sanacija (npr. zasaditev avtohtonih vrst drevnine, vzpostavitev ali obnova gozdnega robu, zastrtje razgaljenih površin in zatravitev s semensko mešanico lokalnih vrst trav in zelišč).

Splošne usmeritve za revitalizacija območja s spremenjeno rabo ali dejavnostjo:

- Oživitev območja z novo funkcijo ali dejavnostjo je razvojna priložnost. Prispeva k vsebinski obogatitvi prostora (možnost razvojne dejavnosti), hkrati pa omogoča racionalno rabo prostora, saj izkoriščanje tovrstnih potencialov nadomešča iskanje novih stavbnih zemljišč v postopkih priprave občinskih prostorskih načrtov.
- Za revitalizacijo se lahko prednostno opredeli območja opuščениh proizvodnih objektov, opuščениh in propadlih kmetij, saj predstavljajo večje površine, ki imajo tudi ustrezno raven prometne, komunalne in energetske infrastrukture – na teh lokacijah je tako mogoče načrtovati selitev kmetij oziroma razvoj gostinske, mirne proizvodne ali storitvene dejavnosti.
- Revitalizacijo se izvede z naslednjimi ukrepi:
  - neposredna sanacija razvrednotenij,
  - prostorsko načrtovalska ureditev (opredelitev graditve in infrastrukturnih ureditev),
  - vzpostavitev nove rabe ali dejavnosti (določitev podrobnejše namenske rabe prostora, določitev meril in pogojev za posege),
  - vzdrževanje.

Podrobnejše usmeritve za sanacijo konkretnih razvrednotenih območij:

- Sanirati je treba razvrednotenja, ki nastajajo zaradi naravnih pojavov ali procesov in sicer:
  - območja zemeljskih in snežnih plazov, podorov, hudourniške erozije na vplivnih območjih poselitve in infrastrukture (visokogorski svet, strma, labilna in intenzivnejšemu preperevanju izpostavljena pobočja; ožji deli ledeniških dolin),
  - območja vetrolomov, snegolomov, žledolomov in poškodb zaradi podlubnikov v gospodarskih gozdovih (Pokljuka, Radovna, Mežakla, Belca),
  - poškodovani objekti in infrastruktura zaradi potresov in drugih naravnih nesreč (Zg. Posočje, Mangrtska cesta, Vršiška cesta),
  - površine z vnesenimi invazivnimi tujerodnimi rastlinskimi vrstami (neposredni vzrok antropogen, nato širjenje po naravni poti): cestne brežine, obrežja vodotokov, površine ob novejših infrastrukturnih ureditvah.
- Sanirati je treba razvrednotenja, ki jih povzročajo človekovi posegi ali dejavnosti in sicer:
  - opuščene ali nelegalne lokacije odvzemov mineralnih surovin: kamnolomi, gramoznice, peskokopi (npr. v Soči, pri planini Kuhinja, v Sr. Radovni, pod Studorom, v Ribčevem lazcu, pri Mrzlem Studencu, »prugi« v gozdovih),
  - nekdanja divja odlagališča odpadkov (na robu vasi, v bližini posameznih planinskih koč),
  - obremenitve visokogorskih jezer (odpadne vode planinskih koč, vnos tujih ribjih vrst): Krnsko in Dupeljsko jezero, Planina pri Jezeru, Dvojno jezero, Črno jezero,
  - ribogojnice (na severni obali Bohinjskega jezera, ob Lepenci pri Klinu v Lepeni),
  - rekreacijska središča (npr. Vogel, Zatrnik, Rudno polje na Pokljuki),
  - kampi (Kamp Zlatorog v Ukancu, kampi v Trenti in Soči),

- vojaški objekti (neobnovljeni in nedograjeni objekti vadbenega centra Slovenske vojske – vojašnice Rudolfa Badjure na Rudnem polju, opuščeni in delno porušeni vojaški objekti ob Vršiški cesti),
- opuščeni proizvodni in skladiščni objekti (npr. objekt Iskre Bovec v Soči, nekdanji proizvodni obrat Krede v Radovni, skladiščni prostori gradbenega podjetja v Ribčevem Lazu),
- oblike neustrezne širitve poselitve (nova razpršena gradnja, spremembe značilnega poselitvenega vzorca): robovi naselij Log pod Mangrtom, Ukanc, Ribčev Laz, Stara Fužina,
- neustrezno arhitekturno oblikovanje novih ali rekonstruiranih objektov (vnašanje neznačilnih vrst objektov; neupoštevanje tipoloških prvin lokalnega stavbarstva),
- območja počitniških hiš (npr. Goreljek, Uskovnica, Ribčev Laz, Ukanc, Zg. Radovna) z neznačilnim poselitvenim vzorcem, neustreznim arhitekturnim oblikovanjem, neurejeno prometno in okoljsko infrastrukturo),
- območja v preteklosti izvedenih kmetijskih operacij (melioracije, mulčenje pašnikov, izravnavanje grbinastih travnikov): Radovna, Voje, Uskovnica, Trenta,
- neustrezno izvedene in nevzdrževane gozdne prometnice,
- vodnogospodarske ureditve (regulirani odseki vodotokov): Ribnica, Suha ...,
- infrastrukturni objekti (npr. cevovodi in zajetja malih vodnih elektrarn – HE Log, Možnica, Zadlaščica in Savica; visokonapetostni daljnovodi; fotovoltaične elektrarne),
- območja kmetijskih operacij (melioracije, mulčenje pašnikov, izravnavanje grbinastih travnikov).

Usmeritve so skladne z določili 11. in 13. točke prvega odstavka 10. člena ZTNP-1.

21 Izhodišča za usmerjanje obiska v narodnem parku

Obiskovanje in doživljanje narodnega parka je poleg varstva narave, ohranjanja krajine in kulturne dediščine, raziskovanja ter okoljske vzgoje in izobraževanja eden od ciljev narodnega parka, ki prinaša koristi lokalnemu gospodarstvu in omogoča dodatno zaposlitev domačemu prebivalstvu.

Splošne usmeritve:

- Zaradi naraščajočega obsega prostočasnih dejavnosti in vedno večjega zanimanja za obisk narodnega parka je treba za informiranje in ozaveščanje obiskovalcev ter za usmerjanje in spremljanje obiska oblikovati in izvajati celovit – vsebinsko, prostorsko in časovno naravnano – pristop.
- Obstoječo parkovno informacijsko infrastrukturo je treba redno vzdrževati ter postopno obnavljati, zamenjevati in dopolnjevati v skladu s predpisi, ki urejajo to področje in sprejeto celostno grafično podobo narodnega parka.
- Infrastruktura drugih deležnikov v narodnem parku, kot so planinske, kolesarske, turistične in tematske poti ter usmerjevalne, izobraževalne ter obveščevalne oznake, ki predstavlja podporni sistem za obiskovanje in ogledovanje narodnega parka, se redno vzdržuje, nova pa ureja ob spoštovanju varstvenih režimov, pravil ravnanja iz ZTNP-1 ter varstvenih in razvojnih usmeritev v poglavju VI.
- Strokovno usmerjanje obiskovanja narodnega parka izvajajo pristojne službe javnega zavoda.
- Z namenom preprečevanja oziroma zmanjšanja negativnih vplivov na naravo in okolje, ki so posledica obiskovanja narodnega parka, ter povečevanja kakovosti doživljanja v narodnem

parku in s tem večjega zadovoljstva obiskovalcev se pripravi Akcijski načrt za usmerjanje obiska na območju narodnega parka.

21.1 Določitev naravnih vrednot in delov narodnega parka, ki se lahko uredijo za ogledovanje/obiskovanje

V narodnem parku so posamezne naravne vrednote ali deli narodnega parka že urejeni za ogledovanje in obiskovanje in sicer: Slap Savica, Korita Mostnice, Pot okoli Bohinjskega jezera, Pokljuška pot, Pokljuška soteska, Učna pot Barje (Goreljek), Kolesarska pot Radovna, Vintgar, Miklavževa pot, Slap Peričnik, Pot Triglavске Bistrice, Pot k Martuljškim slapovom, Soška pot, Izvir Soče, Korita Mlinarice, Šunikov gaj (Lepena), Pot miru, Korita Tolminke in Zadlaščice, Zadlaška jama, Železna pot (štiri kulturno-pohodniške poti: Spodnje bohinjske gore, Fužinarske planine, Pokljuka, Krma), Via Alpina, Pot Alpe Jadran.

Navedene poti imajo tudi skrbnika oziroma vzdrževalca obstoječe infrastrukture. Za naravne vrednote in dele narodnega parka, ki bi se lahko potencialno uredili za ogledovanje in obiskovanje, bo javni zavod na podlagi preveritev in strokovnih ocen oblikoval ustrezna izhodišča ter pripravil seznam izbranih, vključno s časovnico njihovega urejanja. V začetnem obdobju načrta upravljanja je predvidena obnova parkovne poti v koritih Mostnice in dolini Voje ter vzpostavitev tematskih poti na planini Polog in v Planici. Vse ureditve se redno vzdržuje ter spremlja stanje naravne vrednote ali dela narodnega parka in infrastrukture. V primeru poslabšanja razmer javni zavod poda predloge z ustreznimi omilitvenimi ukrepi, sanacijskimi ukrepi, določitvijo omejitve rabe, ki jih mora skrbnik izvesti oziroma spoštovati.

21.2 Določitev delov narodnega parka, ki se lahko rabijo

Raba obsega organizirano ogledovanje in obiskovanje, ki se lahko javno oglašuje.

Deli narodnega parka, ki se na podlagi veljavnega koncesijskega akta lahko rabijo, so zlasti: slap Savica, Korita Mostnice, Vintgar, Korita Tolminke in Zadlaščice. Na podlagi analize stanja in oblikovanja strokovnih izhodišč bodo v začetnem obdobju izvajanja prvega načrta upravljanja določeni še drugi deli narodnega parka, na katerih je sprejemljiva in dopustna raba. Merila za določitev ustreznosti rabe posameznega drugih delov narodnega parka so zlasti:

- sprejemljivost rabe dela narodnega parka z vidika varovanja narave in varstva kulturne dediščine (pritiski in grožnje, negativni vplivi, obremenitve),
- pomen rabe dela narodnega parka z vidika razvoja v narodnem parku in PLS (dohodki, delovna mesta, kakovost življenja lokalnega prebivalstva),
- pomen in zainteresiranost rabe dela narodnega parka z vidika obiskovalcev (doživljajski, rekreacijski, sprostitveni, vzgojni, izobraževalni pomen ...),
- izvedljivost ureditve dostopa ali/in spremljajoče infrastrukture ter vzdrževanja.

V postopku podelitve koncesije zainteresirani pravni ali fizični osebi, ki je v pristojnosti Vlade RS, javni zavod skupaj z ZRSVN pripravi strokovno mnenje. V mnenju se opredeli do naslednjih vsebin:

- opis dela narodnega parka,
- opis dovoljenih in ustreznih oblik rabe,
- ocena nosilne zmogljivosti dela narodnega parka za obiskovanje in ogledovanje,
- usmeritve za ureditev dela narodnega parka za obisk in ogledovanje,

- opredelitev dopustnega in priporočenega načina obiskovanja in rabe (npr. peš, s kolesom, v spremstvu vodnika ...),
- dopustni oziroma priporočeni čas obiskovanja (sezonsko, dnevno ...),
- obveznosti koncesionarja,
- drugo (npr. posebnosti območja).

21.3 Opredelitev poti, ki so namenjene doseganju ciljev narodnega parka

Za sistem poti, ki so del osnovne infrastrukture za obiskovanje narodnega parka in so namenjene doseganju ciljev narodnega parka je pomembno, da poti in njihova raba ne ogrožajo naravovarstvenih ciljev ter da omogočajo varen dostop, obiskovanje in ogledovanje narodnega parka.

Presoja ustreznosti mreže poti, ki so del osnovne infrastrukture za obiskovanje narodnega parka in so namenjene doseganju ciljev narodnega parka, bo javni zavod izvedel na podlagi naslednjih izhodišč:

- Gradnja novih poti v prvem in drugem varstvenem območju ni dovoljena. Dopustna je nadelava in ureditev tematskih poti v tretjem varstvenem območju.
- Nekatero poti oziroma njihove odseke v osrednjem območju narodnega parka je treba zaradi stanja, obsega poškodovanosti, tehnične neustreznosti, nevarni deli poti, ogroženost habitatov, lastnosti mirnega območja opustiti in vzpostaviti prvotno stanje.
- Izjemoma je dopustna preusmeritev posameznih delov poti na odsekih, ki so ogroženi zaradi erozijskih pojavov (podorov, plazov, zdrsov hudourniškega delovanja vodotokov ...) ali potekajo prek območij ranljivih ali ogroženih habitatov.
- Preusmeritev ali časovna omejitev obiska na najbolj obremenjenih poteh v času najvišje sezone.
- Zagotovljenost sodelovanja in usklajevanja z lastniki oziroma upravljavci poti.

21.4 Opredelitev območij z omejitvijo obiska

Obiskovanje in ogledovanje dela narodnega parka se lahko omeji (številčno, prostorsko, časovno), kadar to povzroča nevarnost za obstoj oziroma ohranitev naravnih vrednot, prostoživečih vrst in njihovih habitatov, habitatnih tipov ter kulturne dediščine in kulturne krajine.

V obdobju izvajanja prvega načrta upravljanja bo izdelana Ocena nosilnih zmogljivosti posameznih območij narodnega parka, ki bo podlaga za opredelitev območij, katerih obiskovanje ne bo dovoljeno oziroma bo omejeno. Prednostno se bodo preverila območja, ki so najbolj ranljiva in hkrati obremenjena z velikim sezonskim obiskom (npr. Triglavsko pogorje, skleda Bohinjskega jezera, Pokljuka, območje prelaza Vršič). Za tiste prostoživeče vrste in habitatne tipe, ki jih obiskovanje ali izvajanje različnih turističnih in rekreacijskih dejavnosti dokazljivo ogroža, so že v tem načrtu upravljanja med drugim kot varstveni ukrep oblikovana mirna območja v prilogi 4 tega načrta upravljanja, na katere je dostop časovno prilagojen ali v celoti omejen.

21.5 Načini in pogoji za označevanje parkovne infrastrukture ter Načrt gradnje, vzdrževanja in oskrbovanja parkovne infrastrukture

Upravljanje s parkovno infrastrukturo obsega načine in pogoje za označevanje ter načrt gradnje, vzdrževanja in oskrbovanja le-te:

- Vzpostaviti se mora učinkovit sistem usmerjanja in informiranja obiskovalcev, ki bo jasen, nedvoumen in v prostoru usklajen z vsemi upravljavci določenega območja (javni zavod, LTO, TD, krajevne skupnosti ...).

- Sistem označevalne in usmerjevalne infrastrukture se oblikovno poenoti za celotno območje narodnega parka, kar prispeva k učinkovitemu informiranju in večji verodostojnosti z vidika obiskovalcev.
- Pri označevanju kulturno-etnoloških poti in kulturnih spomenikov se smiselno upošteva predpis, ki ureja označevanje kulturnih spomenikov.
- Posamezne poti ali njihove dele v prvem in drugem varstvenem območju narodnega parka se na podlagi ocene stanja postopno opušča (združevanje na nekaterih odsekih, ponovna vzpostavitev v prvotno stanje, opuščanje bližnjic, prestavitve delov poti z rastišč ogroženih vrst ali erozijsko nevarnih območij ...). Nove tematske poti se dopušča v tretjem in pogojno v drugem varstvenem območju.
- Vzpostavi se boljše sodelovanje s ponudniki prenočitvenih in gostinskih zmogljivosti v bolj varovanem delu narodnega parka – planinskimi kočami, predvsem z namenom ozaveščanja in usmerjanja številnih obiskovalcev (označevanje in urejanje dostopnih poti, predstavljanje narodnega parka, promocijske akcije ...) ter v skupnem iskanju okoljsko ustreznih rešitev poslovanja (vzdrževanje in oskrbovanje ter ravnanje z odpadnimi vodami ...) planinskih koč.
- Kjer je to smiselno in potrebno, se potem in cestam v prvem in drugem varstvenem območju določi posebne režime in ureditve.

21.6 Usmeritve za učinkovito delovanje mreže informacijskih mest in vodniške službe v narodnem parku

Vzpostavitev prostorsko ustrezno razporejene in med seboj v mrežo povezana informacijska mesta je pogoj za zagotavljanje učinkovitega usmerjanja obiskovanja:

- Vzpostavitev tesnejšega sodelovanja informacijskih mest v upravljanju javnega zavoda in mreže turistično informacijskih točk (TIC) lokalnih turističnih organizacij v parkovnih lokalnih skupnostih.
- Nadgraditev obstoječe mreže informacijskih točk narodnega parka in drugih informacijskih točk, predvsem zaradi razgibanosti območja in posledično številnih možnih vstopov v osrednje zavarovano območje.
- Pospesuje se sodelovanje, informiranje in izvajanje skupnih izobraževanj za delavce na informacijskih mestih lokalnih turističnih organizacij in javnega zavoda.
- Spodbuja se razvoj vodništva po narodnem parku (v sodelovanju z lokalnimi skupnostmi), v katerem bodo videli priložnost predvsem prebivalci narodnega parka in vodniki z bližnje okolice zavarovanega območja.

21.7 Omejitve rabe cest in poti

Javni zavod bo v sodelovanju s PLS in ostalimi deležniki v prostoru pripravil program umirjanja prometa. Program bo konceptualno sledil že izdelanemu projektu umirjanja prometa v Julijskih Alpah in ga vsebinsko, prostorsko in časovno podrobneje opredelil.

Usmeritve za umirjanje prometa v narodnem parku:

- Ponuditi in izboljšati javni prevoz za obiskovalce in domačine.
- V prvem območju umirjanja prometa postopno ukiniti individualni turistični motorni promet.
- Drugo območje umirjanja prometa postane območje, ki prevzema mirujoči promet.

- Tretje območje umirjanja prometa je območje (se praviloma nahaja zunaj območja narodnega parka), kjer ne prihaja do omejitev v prometu, je pa pripravljeno sprejeti večje količine mirujočega prometa.
- Večja promocija kombiniranega javnega prevoza (vlak in avtobus).

V narodnem parku se prednostno ureja naslednja območja: skleda Bohinjskega jezera, Pokljuka, Mangrtska cesta, alpske doline Vrata, Zadnjica in Zadnja Trenta. Prelaz Vršič prečka tranzitna cesta, kjer se bo umirjanje prometa selektivno načrtovalo (npr. ozaveščanje, preusmerjanje z individualnega na javni prevoz, omejitev hitrosti prometa, poostren nadzor ...). Prav tako bo tu predmet preučevanja mirujoči promet, ki povzroča zastoje in številne težave obiskovalcem ter obremenjevanje okolja. V alpskih dolinah, katerih zatrepi predstavljajo izhodišča za planinske poti (tu so tudi planinske kočje), se bodo ceste postopoma zapirale za individualni motorni promet ter spodbujale oblike javnega prevoza z okoljsko primernejšimi vozili.

21.8 Metoda spremljanja vplivov obiskovanja na doseganje varstvenih ciljev

Sistem mora zagotoviti redno in kakovostno spremljanje obiska, predvsem v osrednjem območju narodnega parka. Ključni elementi monitoringa so naslednji:

- Vzpostavitev točk in mreže za spremljanje gibanja obiskovalcev v narodnem parku (vstopi v narodni park, vstopi v osrednje območje narodnega parka).
- Spremljanje gibanja števila obiskovalcev na posameznih točkah in ugotavljanje števila obiskovalcev na posameznih območjih narodnega parka (prednostno v najbolj obiskovanih delih in v visoki sezoni).
- Spremljanje vplivov na naravo in kulturno krajino, ki so posledica obiskovalcev, prednostno na najbolj obiskovanih območjih in na najbolj ranljivih območjih (npr. obremenjevanje zaradi prometa, hrupa, odpadkov, povzročanje erozijskih pojavov, motenje življenjskih ciklov živali).

Usmeritve so skladne z določili 5. in 16. točke prvega odstavka 10. člena ZTNP-1.

VII. PROGRAM IZVAJANJA NAČRTA UPRAVLJANJA

22 Načini izvajanja načrta upravljanja in priprava letnih programov dela

Javni zavod na podlagi načrta upravljanja narodnega parka za posamezno koledarsko leto pripravi na podlagi letnih izhodišč ministrstva, pristojnega za ohranjanje narave, finančno ovrednoteni letni program dela, ki ga potrdi pristojen minister. V letnem programu dela se podrobneje določi dejavnosti za izvajanje posameznih nalog, časovni in finančni okvir ter kadrovske razporeditve na posamezne naloge.

Za izvajanje posameznih delov načrta upravljanja lahko javni zavod skladno s 50. členom ZTNP-1 pripravi tudi akcijske načrte. Vsebina akcijskih načrtov se lahko nanaša na prostorske, vsebinske, finančne ali druge vidike doseganja ciljev načrta upravljanja. Akcijski načrt se pripravi v primerih, ko je to določeno v načrtu upravljanja oziroma programu dela, lahko pa se pripravi tudi v drugih primerih, in sicer glede na izkazane potrebe upravljanja narodnega parka. Akcijski načrt pripravi javni zavod, potrdi pa ga pristojno ministrstvo. Če akcijski načrt vsebinsko posega na delovno področje drugega ministrstva, se pred potrditvijo uskladi s pristojnim ministrstvom (npr. gozdarstvo, kulturna dediščina).

Pri oblikovanju ciljev in nalog načrta upravljanja so bile že prepoznane potrebe po pripravi zlasti naslednjih akcijskih načrtov:

- Akcijski načrt za ohranjanje biotske raznovrstnosti v narodnem parku: ker je treba poznavanje stanja sestavin biotske raznovrstnosti in pritiskov na naravo za celovitejšo načrtovanje naravovarstvenih ukrepov redno spremljati, je v načrtu upravljanja predviden celovit razvoj monitoringa. Za postopno doseganje prehoda v prvo varstveno območje se evidentirajo območja, ki so naravovarstveno pomembna ali pa je zaradi naravnih danosti raba bistveno otežena in se ne izvaja oziroma se izvaja v minimalnem obsegu. Na podlagi izsledkov teh raziskav bo do leta 2019 pripravljen akcijski načrt, v katerem bodo podrobneje opredeljeni ključni naravovarstveni ukrepi. Predvideno obdobje izvajanja je 2021–2025.
- Akcijski načrt za ravnanje s tujerodnimi vrstami v narodnem parku: tujerodne vrste so bile prepoznane kot eden večjih pritiskov, saj lahko spreminjajo medvrstne odnose, razvrednotijo podobo krajine ali pa okrnijo rekreacijsko vrednost prostora. Načrt bo za narodni park opredelil ukrepe, potrebne za izvajanje skupne zakonodaje Evropske unije, ki ureja področje preprečevanja in obvladovanja vnosa ter širjenja invazivnih tujerodnih vrst. Ta akcijski načrt se lahko smiselno vključi v Akcijski načrt za ohranjanje biotske raznovrstnosti v narodnem parku.
- Akcijski načrt vzpostavitve ekocelic v narodnem parku: ZTNP-1 v 26. členu določa, da mora upravljavec narodnega parka skladno z načrti upravljanja z divjadjo in gozdnogospodarskimi načrti ter na podlagi načrta upravljanja vzpostaviti ekocelice na lastnih zemljiščih oziroma na zemljiščih, s katerimi upravlja. Ekocelice se vzpostavljajo tudi skladno z načrti upravljanja z divjadjo in gozdnogospodarskimi načrti. Za usklajeno delovanje je predvidena priprava akcijskega načrta vzpostavitve ekocelic v letu 2017. Strokovne podlage za vzpostavitev ekocelic se bodo črpale tudi iz novo vzpostavljenega monitoringa biotske raznovrstnosti v gozdovih.
- Akcijski načrt za usmerjanje obiskovanja na območju narodnega parka: analize so pokazale, da je obisk na območju narodnega parka v porastu, še posebej izrazito v prvem in drugem varstvenem območju. Z akcijskim načrtom, katerega začetek izvajanja je načrtovan za leto 2019, bodo opredeljena podrobnejša območja in časovni okvirji za izvajanje različnih oblik obiskovanja. Ključna sestavina akcijskega načrta za usmerjanje obiska bo načrt ukrepov in aktivnosti, s katerim se bo učinkovito vplivalo na preusmerjanje obiska: ustrezna interpretacija narave, krajine in kulturne dediščine, promocija obiska manj obremenjenih delov narodnega parka, območij, ki so z vidika narave manj ranljiva, obiskovanje izven glavne sezone, med tednom in podobno. Eno izmed najpomembnejših področij za upravljanje obiska je uveljavljanje prometa v smeri trajnostne mobilnosti, ki bo predvsem temeljil na umirjanju prometa. Posebej bodo z vidika obiskovanja posameznih delov narodnega parka opredeljene, v skladu z varstvenimi režimi ZTNP-1 ustrezne (priporočene), kakor tudi neustrezne rabe prostora in dejavnosti.
- Akcijski načrt za sanacijo območja Pokljuke z Rudnim poljem: spremljanje stanja in načrtovanje prostorskih posegov na območju vojašnice ter smučišča pod Viševnikom ter naraščajoče obremenitve obstoječih dejavnosti zahtevajo podrobnejši monitoring (rastišča divjega petelina) in opredelitev predlogov ukrepov in rešitev za vzpostavitev ugodnega stanja, predlogov sanacijskih in omilitvenih ukrepov oziroma omejitev za izvajanje dejavnosti (športno-rekreacijske oblike, prireditve in tekmovanja, gozdarstvo, cestni in zračni – helikopterski – promet, varstvo vodnih virov, vojaško usposabljanje).

- Akcijski načrt upravljanja športnih in rekreacijskih dejavnosti na območju narodnega parka: športno rekreacijske dejavnosti na območju parka so močno razširjene, vsako leto naraščajo in so zelo raznovrstne. Vpliv vseh športnih in rekreacijskih dejavnosti na sestavine žive in nežive narave se ureja z omejevanjem dejavnosti v t.i. mirnih območjih, ki so določena v NU. Posamezne športno rekreacijske dejavnosti (gorsko kolesarjenje, jadralno padalstvo in športno rekreacijske dejavnosti na vodotokih) ZTNP-1 ureja z varstvenimi režimi, s katerimi nalaga upravljavcu njihovo podrobnejšo ureditev. Preostale športne in rekreacijske dejavnosti ZTNP-1 posebej ne omejuje z režimi, so pa nekatere močno prisotne in imajo vpliv na sestavine predvsem žive narave (npr. turno smučanje, base jumping). Z akcijskim načrtom se bodo opredelili predlogi ukrepov in rešitev za usmerjanje, omejevanje in upravljanje športnih in rekreacijskih dejavnosti v narodnem parku.

23 Načini doseganja standardov kakovosti upravljanja

Standardi kakovosti upravljanja narodnega parka se nanašajo na učinkovitost doseganja ciljev in namenov narodnega parka, ki so določeni v 2. členu ZTNP-1 in na postopno doseganje ciljev in namenov IUCN kategorije II: Narodni park.

Načini doseganja namenov varstva narave v narodnem parku so:

- postopno povečevanje prvega varstvenega območja narodnega parka,
- dosledno izvajanje varstvenih režimov iz ZTNP-1 in njihove podrobnejše prostorske in časovne opredelitve (poglavje V),
- določitev mirnih območij, na katerih zaradi ciljev varstva narave velja omejitev dejavnosti (poglavje V. / 15.1 – 1. točka 13. člena),
- opredelitev usmeritev za dejavnosti v narodnem parku, ki prednostno upoštevajo naravovarstvene cilje (poglavje VI. / 18)
- osveščanje prebivalcev in obiskovalcev glede ciljev narodnega parka in pravil ravnanja.

Primarni cilj UICN upravljavske kategorije narodni park, ki se mora dosegati na vsaj 75 % območja narodnega parka, je ohranjanje naravne biotske raznovrstnosti skupaj z ekološko strukturo in naravnimi procesi ter zadovoljevanje duhovnih, znanstvenih in izobraževalnih potreb ter rekreacije. Z načrtom upravljanja se sledi določilu ZTNP-1, da se v drugem varstvenem območju postopoma dosega namene prvega varstvenega območja, torej namene varstva narave. To je mogoče zlasti z opredelitvijo predelov drugega varstvenega območja, kjer ni gospodarske rabe ali niso primerna za gospodarsko rabo ter jih vključiti v prvo območje (npr. Loška stena, greben Črna prst–Krn, Rombonski podi ...), kakor tudi na podlagi ocene razmer s postopnim izločanjem naravovarstveno najvrednejših delov drugega varstvenega območja iz rabe, prepuščanjem naravnim procesom in približevanjem namenom prvega varstvenega območja (npr. gospodarski gozdovi v prvem območju, območja opuščanih planin, kjer ni več interesa za kmetijsko dejavnost). Za predele, ki so v prvem varstvenem območju in obstaja vsaj srednjeročni lokalni interes za vzdrževanje gospodarske aktivnosti, ki je skladna s cilji parka (ohranjanje izjemnosti naravnih, kulturnih, krajinskih in duhovnih vrednot) se preveri ustreznost umeščenosti v prvo območje.

Načrt upravljanja določa tudi naloge, ki bodo pripomogle h krepitvi ciljev varstva narave, predvsem v prvem in drugem varstvenem območju:

- Opredeliti območja naravovarstveno pomembnih habitatnih tipov in habitatov vrst, kjer naravni procesi, opuščanje dejavnosti ali pritiski dejavnosti zavirajo doseganje

naravovarstvenih ciljev in zagotoviti ohranjanje teh območij s pogodbenim varstvom ali odkupom.

- Za območja planin, določena v prilogi 13 tega načrta upravljanja, doseči naravovarstveno sprejemljivo izvajanje pašnih redov in ukrepov za preprečevanje paše v gozdu.
- Na podlagi rezultatov monitoringov in inventarizacij določiti ključna območja za varstvo vrst in habitatnih tipov v gozdovih in, kjer je potrebno, zagotoviti prilagojeno rabo ali izključitev iz rabe z različnimi ukrepi (ekocelice, gozdovi s posebnim namenom brez ali s prilagojenim ukrepanjem, gozdni rezervati, naravne vrednote, mirna območja).
- Odkupiti zemljišča ali zagotavljati odškodnine ali oprostitev plačila davka za zasebne lastnike gozdov, kjer velja omejitev ali popolna prepoved gospodarjenja z gozdovi.
- Določiti sprejemljive tehnologije sečnje in spravila lesa z vidika ohranjanja narave ter časovne in prostorske omejitve rabe tehnologij.
- Območja alpskih rek in obrežne lesne vegetacije prepustiti naravnim procesom ter zagotoviti redno spremljanje stanja, pri nameravane odvzemu naplavin pa sodelovati pri določitvi sprejemljivih območij, načina in obsega odvzema.
- Na najbolj ranljivih delih barij omejiti dostop ter prilagoditi vse posege in dejavnosti.

24 Načrt delovanja in razvoja javne službe

Javni zavod je razdeljen na pet notranjih organizacijskih enot: Strokovno službo, Informacijsko izobraževalno službo, Naravovarstveno nadzorno službo ter varstvo in upravljanje prostoživečih živali in upravljanje divjadi v LPN Triglav, Oddelek za projekte ter Skupno splošno službo.

24.1 Kadrovski načrt za izvajanje načrta upravljanja

24.1.1 Stanje zaposlitev v javnem zavodu v letu 2015

Na dan 1. 1. 2015 je bilo v javnem zavodu zaposlenih 57 delavcev. Od teh je za izvajanje nalog javne službe ohranjanja narave, ki se pokriva iz proračunskih sredstev, zaposlenih 55 delavcev. Dva delavca zaposlena na javni službi delata s krajšim delovnim časom od polnega (30 ur na teden) in en delavec, zaposlen na projektu, dela s polovičnim delovnim časom, torej skupen ekvivalent polnih zaposlitev (v nadaljevanju EPZ) znaša 56. Od zaposlenih, ki izvajajo naloge javne službe, je 54 delavcev zaposlenih za nedoločen čas, en zaposlen pa za določen čas (delovno mesto direktorja je vezano na mandat). EPZ zaposlenih na nalogah javne službe znaša 54,5.

Tabela 8: Stanje zaposlitev v Javnem zavodu Triglavski narodni park na področju javne službe ohranjanja narave, financiranih iz sredstev državnega proračuna, na dan 1. 1. 2015.

Naziv delovnega mesta	Št. zaposlenih na dan 1. 1. 2015	Organizacijska enota	Trajanje
Direktor zavoda	1		Določen čas - mandat
Visoki naravovarstveni svetnik	1	STS	Nedoločen čas
Naravovarstveni svetnik	3	STS	Nedoločen čas
Višji naravovarstveni svetovalec	3	STS	Nedoločen čas
Naravovarstveni sodelavec III	2	STS	Nedoločen čas
Visoki naravovarstveni svetnik	1	IIS	Nedoločen čas
Naravovarstveni svetnik	1	IIS	Nedoločen čas
Višji naravovarstveni svetovalec	3	IIS	Nedoločen čas
Naravovarstveni sodelavec III	2	IIS	Nedoločen čas
Sodelavec na parkovnih informacijskih mestih IV	2	IIS	Nedoločen čas

Vodnik v zavarovanem območju IV	1	IIS	Nedoločen čas
Sodelavec na parkovnih informacijskih mestih V	2	IIS	Nedoločen čas
Vzdrževalec v (I)	1	IIS	Nedoločen čas
Čistilka II	2	IIS	Nedoločen čas
Naravovarstveni svetnik	1	NNS	Nedoločen čas
Naravovarstveni sodelavec III	1	NNS	Nedoločen čas
Naravovarstveni nadzornik IV	1	NNS	Nedoločen čas
Naravovarstveni nadzornik II	1	NNS	Nedoločen čas
Naravovarstveni nadzornik III	1	NNS	Nedoločen čas
Naravovarstveni nadzornik V	11	NNS	Nedoločen čas
Naravovarstveni nadzornik V-I	5	NNS	Nedoločen čas
Naravovarstveni svetnik	2	SSS	Nedoločen čas
Finančnik VII/2 (I)	1	SSS	Nedoločen čas
Samostojni svetovalec VII/2	1	SSS	Nedoločen čas
Analitik VII/2 (II)	1	SSS	Nedoločen čas
Poslovni sekretar VI	1	SSS	Nedoločen čas
Samostojni strokovni sodelavec V	1	SSS	Nedoločen čas
Vzdrževalec V (I)	1	SSS	Nedoločen čas
Hišnik - ekonom IV	1	SSS	Nedoločen čas
SKUPAJ ZAPOSLENIH	55		
SKUPAJ EKVALENTOV POLNIH ZAPOSILITEV	54,5		

Legenda organizacijskih enot: STS: Strokovna služba, IIS Informacijsko izobraževalna služba, NNS: Naravovarstveno nadzorna služba ter varstvo in upravljanje prostoživečih živali in upravljanje divjadi v LPN Triglav, SSS: Skupna splošna služba

Za izvajanje projektov sta bila na dan 1. 1. 2015 zaposlena dva delavca (EPZ znaša 1,5), ki sta zaradi narave dela zaposlena za določen čas.

Tabela 9: Stanje zaposlitev v Javnem zavodu Triglavski narodni park, financiranih iz projektних sredstev, na dan 1. 1. 2015.

Naziv delovnega mesta	Število zaposlenih na dan 1. 1. 2015	Organizacijska enota	Trajanje
Naravovarstveni svetnik	1	OP	Določen čas
Naravovarstveni sodelavec III	1	OP	Določen čas
SKUPAJ ZAPOSLENIH	2		
SKUPAJ EKVALENT. POLNIH ZAPOSILITEV	1,5		

Legenda organizacijskih enot: OP: oddelek za projekte

Javni zavod deli naloge javne službe v načrtu upravljanja deli na pet upravljavskih področij. Področje E vključuje tudi delovanje, kjer gre za pridobivanje sredstev neodvisno od državnega proračuna (E 5.8). Obseg EPZ po posameznih sklopih je prikazan v naslednji tabeli.

Tabela 10: Pregled obsega ekvivalentov polnih zaposlitev po upravljavskih sklopih na področju javne službe, na dan 1. 1. 2015.

Upravljavsko področje	Ekvivalent polnih zaposlitev
A: Ohranjanje narave	19,6
B: Ohranjanje kulturne dediščine	0,3
C: Trajnostni razvoj in ohranjanje podeželja	3,2
D: Obiskovanje in doživljanje	12,5
E: Upravljavsko – administrativne naloge	15,7

E 5.8	3,2
SKUPAJ EKVIVAL. POLNIH ZAPOSILITEV	54,5

24.1.2 Razvoj javne službe

Izvajanje ZTNP-1 in načrta upravljanja izkazuje potrebo po povečanju števila zaposlenih, vendar slednje trenutno ni možno zaradi zahtev veljavne zakonodaje po zniževanju zaposlenosti za 1% letno na ravni posameznega neposrednega proračunskega uporabnika.

Od leta 2016 dalje je upoštevana nova zaposlitev v IIS. Nova zaposlitev v informacijskem centru v Bohinju je obvezni cilj projekta. Za izvajanje ZTNP-1 in načrta upravljanja je nujno, da javni zavod bodoče upokojitve nadomešča z novimi zaposlitvami. Ohraniti je treba pokritost celotnega območja narodnega parka z naravovarstveno nadzorno službo, kakor tudi okolišev lovišča s posebnim namenom. V letu 2014 sta bila iz kadrovskih razlogov združena dva okoliša, zato si je treba v načrtovalskem obdobju prizadevati za oblikovanje pogojev za ponovno ločitev obeh okolišev ter zagotovitev ustrezne zaposlitve. Zato v NU ni dodatnih zmanjšanj števila zaposlenih. S predvidenim povečanjem razpoložljivih proračunskih sredstev sta upoštevana dve dodatni zaposlitvi od leta 2020 dalje.

Glede na razvojno naravnano vizijo tega načrta upravljanja je treba v obdobju njegovega izvajanja nujno poiskati model financiranja, ki bi poleg omejenih javnih sredstev omogočal tudi druge oblike financiranja in posledično tudi zaposlovanje. Osnovne javne naloge bi se financirale iz javnih sredstev, dodatne dejavnosti (npr. v sklopu informacijske službe) pa bi izvajali v okviru inovativnih organizacijskih oblik. Na ta način bi se lahko v obstoječem okviru javnih sredstev krepili tudi nadzorna in strokovna služba. Pri projektne zaposlovanju je treba sproti preverjati skladnost ciljev in rezultatov projekta z NU, kakor tudi finančno in kadrovsko zdržnost.

Tabela 11: Ocena ekvivalentov polnih zaposlitev na javni službi po posameznih upravljavskih področjih.

Upravljavsko področje	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	Skupaj 10 let
A: Ohranjanje narave in naravnih virov	20,7	20,7	20,7	20,7	21,7	21,7	21,7	21,7	21,5	21,5	212,6
B: Ohranjanje kulturne dediščine in krajine	2,2	2,2	2,2	2,2	2,2	2,2	2,2	2,2	2,2	2,2	22,0
C: Trajnostni razvoj in ohranjanje podeželja	4,8	4,8	4,8	4,8	5,8	5,8	5,8	5,8	5,8	5,8	54,0
D: Obiskovanje in doživljanje	13,7	13,7	13,8	13,8	13,8	13,8	13,8	13,8	14,0	14,0	138,2
E: Upravljavsko – administrativne naloge	14,1	14,1	14,0	14,0	14,0	14,0	14,0	14,0	14,0	14,0	140,2
SKUPAJ NA LETO	55,5	55,5	55,5	55,5	57,5	57,5	57,5	57,5	57,5	57,5	567,0

24.2 Načrt vzdrževanja in posodabljanja opreme

V okvir vzdrževanja in posodabljanja opreme sodi predvsem skrb za vozni park, informacijsko tehnologijo (strojno in programsko opremo), uniforme, obleke, osebno varovalno opremo, delovno opremo in pisarniško opremo (pohištvo). Nakup, vzdrževanje ter uporabo predmetne opreme urejajo posamezni interni akti javnega zavoda. Načrtovanje dobave nove opreme se glede na potrebe in z ozirom na zagotovljena finančna sredstva izvaja v letnem programu dela in letnem finančnem načrtu.

24.3 Upravljanje nepremičnin in izhodišča za dolgoročni program upravljanja z državno lastnino

Javnemu zavodu je bilo s Sklepom Vlade RS št. 47803-38/2011/3 z dne 1. 3. 2011 v upravljanje dano 46 parcel v lasti Republike Slovenije (dve sta bili vrnjeni upravičenki Nadškofiji Ljubljana v postopku denacionalizacije) in 36 parcel, katerih lastnik je javni zavod. Javni zavod ima dejansko v posesti še 65 drugih nepremičnin, ki pa zaradi nerešenih statusnih vprašanj niso bile uvrščene v vladni sklep o upravljanju.

V prvem letu izvajanja načrta upravljanja bo pripravljen dolgoročni program upravljanja z državno lastnino skladno z določbo 54. člena ZTNP-1, vzpostavljeno pregledno vodenje dokumentacije o nepremičninah v lasti države in upravljavca ter urejanje lastniškega statusa nepremičnin v dejanski posesti javnega zavoda.

Prednostna je dokončna ureditev pravnega statusa nepremičnin, odprodaja poslovno nepotrebnih nepremičnin, odstranitev nepotrebnih objektov (zlasti v prvem območju) ter oddaja v najem. Za objekte, ki so potrebni za izvajanje nadzorne in lovske službe ter objekte, ki so namenjeni tržni dejavnosti ter informacijska središča je treba redno vzdrževati. Med investicije, zlasti na objektih, namenjenih trženju, sodijo prednostno ureditev komunalnih odplak, zamenjava obstoječega sistema ogrevanja za energetske bolj primerne načine (npr. kurjenje na sekance) vključno z ustrežno izolacijo. Pri upravljanju zemljišč bo pomembno sodelovanje z drugimi lastniki, predvsem z lokalnimi prebivalci, lokalnimi skupnostmi in t.i. skupinskimi lastniki (npr. agrarne in pašne skupnosti).

24.4 Predkupna pravica države do nakupa nepremičnin

Uveljavljanje prednostne predkupne pravice pri prometu z nepremičninami v narodnem parku se izvaja na podlagi pomembnosti nepremičnin v smeri povečevanja deleža državnih zemljišč oz. povečevanje deleža zemljišč v upravljanju upravljavca narodnega parka.

Pri uveljavitvi predkupne pravice se upošteva naslednja merila:

- naravovarstveno pomembna zemljišča, prednostno v prvem in drugem varstvenem območju,
- zemljišča na območju ožjih zavarovanih območij (naravni spomeniki in naravni rezervati), naravnih vrednot državnega in lokalnega pomena,
- zemljišča s pomembnejšimi habitatnimi tipi oziroma lokalitetami zavarovanih in ogroženih rastlinskih in živalskih vrst;
- vrsta zemljišč: gozdna zemljišča (prednostno v varovalnih gozdovih ter naravnih in gozdnih rezervatih) in vodna zemljišča (prednostno visoka in nizka barja, mokrišča);
- zemljišča, na katerih je zaradi varstvenega režima ali pravil ravnanj raba bistveno omejena (npr. zemljišča v mirnih območjih, zemljišča z gospodarskimi gozdovi v prvem varstvenem območju);
- zemljišča posebnega pomena s stališča varstva kulturne dediščine (ob upoštevanju določb drugega odstavka 42. člena ZTNP-1);
- velikost zemljišč (prednostno večja površina), varstveni oz. upravljavski namen, stanje okoliških zemljišč, cena.

Izvajanje navedenih aktivnosti je odvisno od zagotovitve finančnih sredstev, ki bodo omogočala povečanje deleža v lastništvu države do 56 ha v času veljavnosti načrta upravljanja.

25 Finančni načrt za izvajanje načrta upravljanja

Finančni načrt predstavlja okvir, ki bo operacionaliziran v letnih programih dela javnega zavoda. Višina potrebnih finančnih sredstev za izvajanje dejavnosti javne službe, programov in naložb, ki izhajajo iz nalog načrta upravljanja, je ocenjena na 99.550.624 EUR, dejanska višina finančnih sredstev bo odvisna od višine letnih proračunskih sredstev, od uspešnosti črpanja evropskih sredstev, pridobivanja sredstev iz nejavnih virov in tržne dejavnosti zavoda ter dejanske višine sredstev, ki jih bodo prispevali drugi sektorji. V porabi finančnih sredstev za NU je 15,3 % namenjeno financiranju nalog, povezanih z varovanjem narave, 2,1 % financiranju nalog za ohranjanje kulturne dediščine, 70,5 % financiranju nalog spodbujanja trajnostnega razvoja v parkovnih lokalnih skupnostih, 5,9 % financiranju nalog obiskovanja in doživljanja narave, 6,2 % sredstev pa je namenjenih financiranju upravljavsko administrativnih nalog kot so poslovanje, upravni postopki, izobraževalni programi, upravljanje nepremičnin in podobno.

25.1 Finančno ovrednotenje izvajanja ukrepov iz načrta upravljanja

V finančnem načrtu NU je ocenjena vrednost vsakega posameznega ukrepa po letih in po skupinah stroškov oziroma izdatkov, v odvisnosti od virov, ki so namenjeni pokrivanju teh stroškov/izdatkov:

- Stroški tekočega poslovanja za izvajanje javne službe javnega zavoda, ki se delijo na:
  - fiksne stroške dela (stroški dela in z delom povezani fiksni obratovalni stroški),
  - variabilne materialne stroške in stroške zunanjih storitev, kadar dejavnost javne službe presega običajno delo zaposlenih in terja dodatne prevoze na teren, zunanje sodelavce, ipd,
  - investicije v opremo in nepremičnine v lasti javnega zavoda.
- Stroški povezani z izvajanjem programa, ki izhaja iz ZTNP-1, ki se delijo na:
  - materialne stroške in stroške zunanjih storitev, kadar le te naroča javni zavod,
  - investicije, kadar le-te izvaja javni zavod in ostanejo v lasti javnega zavoda oz. Republike Slovenije,
  - spodbude tretjim fizičnim in pravnim osebam, ki se izvajajo prek računa javnega zavoda. Pri tem smo načrtovali zgolj višino sredstev subvencije, torej sredstev državnega proračuna; sredstva sofinanciranja s strani tretjih oseb niso načrtovana, ker bo njihova višina različna glede na namen ukrepa in pravila dodeljevanja (npr. upoštevanje pravil državnih pomoči v primeru tržne dejavnosti).
- Stroški povezani z izvajanjem projektov in programov, ki so odvisni od zunanjih dejavnikov, t.j. drugih sofinancerjev in nosilcev (v načrtu upravljanja ti stroški niso opredeljeni po letih), za katere vir financiranja predstavljajo:
  - sredstva, ki jih pridobiva javni zavod na domačih in mednarodnih javnih razpisih,
  - sredstva drugih sektorjev in politik, ki jih morajo država, regija in parkovne lokalne skupnosti v skladu z 10. členom ZTNP-1 obvezno upoštevati v svojih razvojnih dokumentih in se predvsem nanašajo na potrebne naložbe v javno infrastrukturo in pospeševanje trajnostnega razvoja. Stroški na tej postavki so zunaj neposrednega vpliva javnega zavoda, saj o vključevanju načrtovanih sredstev v sektorske programe oz. o (so)financiranju odločajo resorna ministrstva in drugi donatorji. Tovrstni projekti in programi so izjemnega

pomena za doseganje ciljev načrta upravljanja, še zlasti na področju trajnostnega razvoja. Projekte in programe, vključene v to skupino, lahko izvaja javni zavod neposredno ali pa drugi nosilci v narodnem parku in v parkovnih lokalnih skupnostih. V tem primeru ne bo prišlo do denarnega toka prek računa javnega zavoda, ampak bo sredstva prejel neposredno nosilec, zato bo realizacijo teh sredstev težje spremljati.

Pri oceni stroškov so uporabljene naslednje predpostavke:

- Stroški dela izhajajo iz realnega obsega delovnih ur, kot je predviden v kadrovskem načrtu. V prvih treh letih so plače in materiali stroški znižani in zelo racionalno načrtovani v skladu z izhodišči vlade za uravnoteženje javnih financ. Skladno s predvidenimi napredovanji javnih uslužbencev v javnem sektorju je upoštevano povečanje urne postavke v letih 2019 in 2022. V enakih obdobjih je upoštevano tudi povečanje višine materialnih stroškov.
- Za naloge, za katere v javnem zavodu ni ustreznih strokovnjakov, je predvideno angažiranje zunanjih strokovnjakov. Vrednost del zunanjih storitev je ocenjena na podlagi današnjih tržnih cen ter glede na načrtovane ciljne vrednosti kazalnikov posameznega ukrepa. Strošek zunanjih storitev javne službe se lahko zmanjša z začasnim dodatnim zaposlovanjem za izvedbo posameznih nalog.
- Ocena vrednosti programskih in projektnih stroškov temelji na ciljnih kazalnikih, primerljivih današnjih tržnih cenah in izkušnjah.

25.2 Viri financiranja načrta upravljanja s terminskim načrtom

Za potrebe izvajanja desetletnega načrta upravljanja so potencialni viri financiranja prikazani v naslednjih štirih skupinah:

1. Proračun RS (MOP) za:
  - a. izvajanje javne službe, s katerimi se zagotavljajo plače in z njimi povezani stroški,
  - b. za financiranje programa po ZTNP-1.
2. Lastni prihodki Javnega zavoda Triglavski narodni park.
3. Sredstva EU, drugih mednarodnih programov in donacij za projekte in vsebine, ki jih bo neposredno izvajal javni zavod kot nosilec ali partner projekta. Realizacija teh virov je v veliki meri odvisna od uspešnosti kandidiranja javnega zavoda na posamezne javne razpise.
4. Sredstva proračuna RS in EU, ki izhajajo iz sektorskih politik za projekte in naložbe tretjih oseb. Realizacija teh virov je odvisna od vključevanja nalog za doseganje ciljev narodnega parka v skladu z 10. členom ZTNP-1 v sektorske politike in programe, operativne programe evropske kohezijske politike in programa razvoja podeželja za obdobje nove finančne perspektive 2014–2020, Regionalne razvojne programe Gorenjske in Severnoprimske statistične regije ter druge programe. Načrt upravljanja predstavlja obvezno izhodišče in okvir za načrtovanje sektorskih politik. Posamezni sektorji lahko potreben obseg finančnih virov razberejo glede na vsebino in vrsto naloge iz tabel 3, 4, 5 in 6 ter priloge 18 tega načrta upravljanja.

V načrtu upravljanja so finančni viri ocenjeni za vsako nalogo po navedenih virih sredstev in po letih. Pri tem so bile upoštewane naslednje predpostavke:

- sredstva proračuna RS za izvajanje nalog javne službe so v NU za leti 2016 in 2017 v višini predloga proračuna za omenjeni leti, v obdobju 2018-2025 pa je predvidena postopna rast razpoložljivih sredstev za JZ TNP;

- predvidevamo, da bo proračun RS v skladu z ZTNP-1 od leta 2018 dalje vsako leto zagotovil sredstva za izvajanje programa varstvenih in razvojnih vsebin v skupni višini 4.800.000 € tekom celotnega obdobja izvajanja;
- sofinanciranje s strani EU in drugih mednarodnih organizacij neprofitnih razvojnih projektov s katerimi bo javni zavod kot nosilec kandidiral na javne razpise v obdobju 2014-2020, je načrtovano v razmerju 85% EU viri in 15% lastni viri;
- zavod ustvarja lastne prihodke, bodisi da gre za druge nejavne prihodke (dejavnost lova, ravnanje z nepremičninami, vstopnine) bodisi za prihodke prodaje blaga in storitev na trgu (prodaja trgovskega blaga, trženje koč), ki jih prvenstveno porabi za kritje stroškov izvajanja lastne dejavnosti, stroškov amortizacije in finančnih odhodkov, hkrati pa tudi za sanacijo preteklih izgub skladno s sanacijskim programom – zato predpostavljamo, da bo javni zavod za izvajanje nalog iz NU lahko namenjal v prvem petletju (do pokritja preteklih izgub) letno 70.000 – 80.000 EUR, v drugem petletem obdobju pa 100.000 – 120.000 EUR lastnih prihodkov, ki bodo namenjena za vlaganja v varstvene in razvojne dejavnosti prek sofinanciranja projektov in delnega kritja stroškov plač;
- druge sektorske javne vire (EU viri, sredstva proračuna RS – resornih ministrstev, lokalnih skupnosti), ki so potrebni za izvajanje ukrepov načrta upravljanja, bodo financirani zagotovili mimo javnega zavoda in računa zavoda; večina teh sredstev je vezana na prioriteto področje C. Ohranjanje poseljenosti in trajnostni razvoj;
- v skladu s 35. členom ZTNP-1 se v narodnem parku lahko iz javnih sredstev financira ali sofinancira samo tiste razvojne projekte, ki so skladni s cilji narodnega parka.

V nadaljevanju je v tabelah prikazana indikativna struktura finančnih virov po upravljavskih področjih. Podrobnejša finančna tabela za vse naloge je v prilogi 18 tega načrta upravljanja.

V terminski načrt financiranja za obdobje 2016-2025 niso zajeta sredstva drugih sektorjev, podrobneje pa je predstavljena terminska poraba sredstev proračuna.

Tabela 12: Finančno ovrednotenje načrta upravljanja v obdobju 2016 – 2025 po upravljavskih področjih ³⁴

Upravljavsko področje	Skupni stroški	Viri za izvajanje nalog					Delež (%)
		Skupaj viri proračun (javna služba)	Skupaj viri proračun (dodatna sredstva – 56. člen ZTNP-1)	Skupaj viri mednarodni projekti	Skupaj lastni prihodki (JZ TNP)	Skupaj drugi javni viri	
1	2	3	4	5	6	7	8
A. Ohranjanje narave in naravnih virov	15.291.458 €	6.894.389 €	2.490.000 €	430.031 €	56.728 €	5.420.310 €	15,3
B. Ohranjanje kulturne dediščine	2.124.379 €	636.779 €	41.375 €	144.750 €	30.250 €	1.271.225 €	2,1
C. Ohranjanje poseljenosti in trajnostni razvoj	70.158.794 €	1.637.984 €	1.704.000 €	233.500 €	46.500 €	66.536.810 €	70,5
D. Obiskovanje in doživljanje	5.838.875 €	4.249.450 €	394.625 €	529.460 €	635.340 €	30.000 €	5,9
E. Upravljavsko administrativne naloge	6.137.118 €	4.845.670 €	170.000 €	142.581 €	277.423 €	701.444 €	6,2
SKUPAJ	99.550.624 €	18.264.272 €	4.800.000 €	1.480.322 €	1.046.241 €	73.959.789 €	100,0
Delež	100	18,3	4,8	1,5	1,1	74,4	

Tabela 13: Dinamika financiranja načrta upravljanja v obdobju 2016 – 2025 (brez drugih javnih virov; seštevke virov 3+4+5+6 iz Tabele 12)

Upravljavsko področje	Skupaj	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
A. Ohranjanje narave in naravnih virov	9.871.148 €	646.167 €	609.072 €	774.122 €	850.676 €	908.096 €	1.033.701 €	1.125.512 €	1.221.012 €	1.267.645 €	1.435.145 €
B. Ohranjanje kulturne dediščine	853.154 €	58.786 €	58.786 €	64.286 €	95.595 €	74.595 €	67.670 €	70.109 €	140.109 €	111.609 €	111.609 €

³⁴ Sredstva iz državnega proračuna RS bodo zagotovljena, ko bodo izpolnjeni formalni pogoji glede na veljavni Zakon o izvrševanju proračuna RS oziroma sprejeti proračuni za posamezna leta v obdobju 2016 – 2025

Upravljavsko področje	Skupaj	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
C. Ohranjanje poseljenosti in trajnostni razvoj	3.621.984 €	138.247 €	143.623 €	168.447 €	301.294 €	457.573 €	355.473 €	369.207 €	420.032 €	673.032 €	595.057 €
D. Obiskovanje in doživljanje	5.808.875 €	927.242 €	392.427 €	424.506 €	456.438 €	541.340 €	603.260 €	621.607 €	571.782 €	624.149 €	646.124 €
E. Upravljavsko administrativne naloge	5.435.674 €	437.408 €	440.973 €	465.639 €	505.471 €	563.371 €	582.871 €	574.385 €	599.085 €	620.585 €	645.885 €
SKUPAJ	25.590.835 €	2.207.849 €	1.644.881 €	1.897.000 €	2.209.475 €	2.544.975 €	2.642.975 €	2.760.820 €	2.952.020 €	3.297.020 €	3.433.820 €
Delež (%)	100,0	8,6	6,4	7,4	8,6	10,0	10,3	10,8	11,6	12,9	13,4

Tabela 14: Dinamika financiranja načrta upravljanja v obdobju 2016 – 2025 iz proračunskih sredstev MOP (vir 3 iz Tabele 12)³⁵

Upravljavsko področje	Skupaj	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	Delež (%)
A. Ohranjanje narave in naravnih virov	6.894.389 €	566.208 €	578.272 €	587.622 €	614.176 €	653.096 €	672.101 €	707.912 €	774.412 €	822.045 €	918.545 €	37,7
B. Ohranjanje kulturne dediščine	636.779 €	58.786 €	58.786 €	56.786 €	60.595 €	59.595 €	62.095 €	65.034 €	65.034 €	75.034 €	75.034 €	3,5
C. Ohranjanje poseljenosti in trajnostni razvoj	1.637.984 €	138.247 €	121.123 €	125.947 €	138.294 €	166.273 €	171.273 €	194.207 €	194.207 €	194.207 €	194.207 €	9,0
D. Obiskovanje in doživljanje	4.249.450 €	339.882 €	345.427 €	342.451 €	364.883 €	411.085 €	469.080 €	468.727 €	468.727 €	519.594 €	519.594 €	23,3
E. Upravljavsko administrativne naloge	4.845.670 €	419.014 €	418.528 €	437.194 €	472.051 €	479.951 €	475.451 €	514.120 €	547.620 €	539.120 €	542.620 €	26,5

³⁵ Sredstva iz državnega proračuna RS bodo zagotovljena, ko bodo izpolnjeni formalni pogoji glede na veljavni Zakon o izvrševanju proračuna RS oziroma sprejeti proračuni za posamezna leta v obdobju 2016 – 2025.

SKUPAJ	18.264.272 €	1.522.136 €	1.522.136 €	1.550.000 €	1.650.000 €	1.770.000 €	1.850.000 €	1.950.000 €	2.050.000 €	2.150.000 €	2.250.000 €	100,0
Delež (%)	100,0	8,3	8,3	8,5	9,0	9,7	10,2	10,7	11,2	11,8	12,3	

Tabela 15: Dinamika porabe dodatnih sredstev (56. člen ZTNP-1) po upravljaljskih področjih v obdobju 2016 – 2025 (vir 4 iz Tabele 12)³⁶

Upravljaljsko področje	Skupaj	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	Delež (%)
A. Ohranjanje narave in naravnih virov	2.490.000 €	- €	- €	162.000 €	215.000 €	230.000 €	336.600 €	337.600 €	396.600 €	395.600 €	416.600 €	51,9
B. Ohranjanje kulturne dediščine	41.375 €	- €	- €	2.500 €	5.000 €	5.000 €	5.575 €	5.075 €	5.075 €	6.575 €	6.575 €	0,9
C. Ohranjanje poseljenosti in trajnostni razvoj	1.704.000 €	- €	- €	20.000 €	158.000 €	286.300 €	184.200 €	175.000 €	185.825 €	368.825 €	325.850 €	35,5
D. Obiskovanje in doživljanje	394.625 €	- €	- €	23.500 €	26.000 €	76.700 €	63.625 €	82.325 €	32.500 €	34.000 €	55.975 €	8,2
E. Upravljaljsko administrativne naloge	170.000 €	- €	- €	12.000 €	16.000 €	22.000 €	30.000 €	30.000 €	20.000 €	20.000 €	20.000 €	3,5
SKUPAJ	4.800.000 €	- €	- €	220.000 €	420.000 €	620.000 €	620.000 €	630.000 €	640.000 €	825.000 €	825.000 €	100,0
Delež (%)	100,0	0,0	0,0	4,6	8,8	12,9	12,9	13,1	13,3	17,2	17,2	

³⁶ Sredstva iz državnega proračuna RS bodo zagotovljena, ko bodo izpolnjeni formalni pogoji glede na veljavni Zakon o izvrševanju proračuna RS oziroma sprejeti proračuni za posamezna leta v obdobju 2016 – 2025.

25.2.1 Opredelitev programskih sredstev iz ZTNP-1 glede na vrsto naloge: varstvena in razvojna

Za obdobje od leta 2016 do 2025 je ovrednotena potreba po 4.800.000 € dodatnih sredstev, ki se namensko zagotavljajo iz proračuna Republike Slovenije za izvajanje naravovarstvenih in razvojnih nalog. V skladu s 56. členom ZTNP-1 se polovica sredstev iz državnega proračuna na podlagi programa dela javnega zavoda in načrta upravljanja nameni za izvajanje naravovarstvenih nalog, druga polovica sredstev pa za izvajanje razvojnih nalog. Vsaka naloga, za katero je predvideno financiranje iz programskih sredstev, je z vidika vsebine in glede na določbe 56. člena ZTNP-1 opredeljena kot varstvena naloga, razvojna naloga in varstveno-razvojna naloga.

Tabela 16: Finančni načrt programskih sredstev po ZTNP-1 glede na vrsto naloge: varstvene, razvojne in varstveno-razvojne.

Vrsta naloge	Skupaj	Delež (%)
1 Varstvena	1.930.925 €	40,2
2 Razvojna	1.702.000 €	35,5
3 Varstveno-razvojna	1.167.075 €	24,3
SKUPAJ	4.800.000 €	100%

25.3 Izvajanje nalog glede na razpoložljiva sredstva

Z namenom obvladovanja tveganj v fazi izvajanja načrta upravljanja so naloge razvrščene v tri skupine glede na pomen in vpliv, ki ga imajo na doseganje ciljev načrta upravljanja. Razvrstitev predstavlja osnovo za odločanje v primeru zmanjševanja javnih sredstev. Naloge so po pomenu razporejene v tri skupine:

- Prva prioriteta (1): izvedba naloge je nujna za doseganje zastavljenega cilja.
- Druga prioriteta (2): izvedba naloge pomembno prispeva k doseganju zastavljenega cilja, opustitev naloge pomeni, da cilj ne bo v celoti dosežen.
- Tretja prioriteta (3): naloga prispeva k doseganju zastavljenega cilja v manjši meri, zato jo izvedemo, če je na voljo dovolj finančnih in človeških virov.

V spodnjih preglednicah je prikazana poraba sredstev glede na prioriteto izvedbe nalog. Pregled v Tabeli 17a zajema vsa sredstva za izvajanje NU, pregled v Tabeli 17b pa je prikaz porabe brez sredstev, ki jih zagotavljajo drugi sektorji (drugi javni viri).

Tabela 17a: Finančni načrt izvedbe nalog glede na njihovo prioriteto

Prioriteta nalog	Skupaj	Delež (%)
Redna naloga (1)	27.505.346 €	27,6
Redna naloga (2)	23.004.551 €	23,1
Redna naloga (3)	49.040.727 €	49,3
SKUPAJ	99.550.624 €	100

Tabela 17b: Finančni načrt izvedbe nalog glede na njihovo prioriteto (brez sektorskih sredstev)

Prioriteta nalog	Skupaj	Delež (%)
------------------	--------	-----------

Redna naloga (1)	19.321.997 €	75,5
Redna naloga (2)	5.107.966 €	20,0
Redna naloga (3)	1.160.872 €	4,5
SKUPAJ	25.590.835 €	100

25.4 Finančno ovrednotenje načrta upravljanja za sredstva, ki jih zagotavljajo druge inštitucije

Izvajanje in financiranje nalog, katerih nosilci oziroma sodelujoči so tudi drugi sektorji, bo zagotovljeno z vključitvijo teh nalog v dokumente in programe resornih ministrstev, v katerih pristojnosti so posamezne naloge in z vključevanjem v evropske sklade in operativne programe ter izvedbene načrte. Višina potrebnih sredstev drugih ministrstev je ocenjena na 73.959.789 EUR in je odvisna od letnih proračunskih sredstev posameznih ministrstev in od uspešnosti črpanja evropskih sredstev.

Stroški za izvedbo nekaterih razvojnih in varstvenih nalog, ki se bodo izvajale v okviru operacije integriranega pristopa za območje Triglavskega narodnega parka, so ocenjene na 22.000.000 EUR.

Sredstva bodo zagotovljena v okviru sodelovanja z različnimi inštitucijami znotraj ministrstev ali neposredno s strani ministrstva. V spodnji preglednici je pregled sredstev, ki jih bodo posamezna ministrstva namenila izvajanju ukrepov NU po upravljaljskih področjih.

Tabela 18: Ocenjena višina sredstev resornih ministrstev, namenjenih izpolnjevanju nalog NU

Upravljaljsko področje	Skupaj	Ministrstvo za okolje in prostor	Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano	Ministrstvo za izobraževanje znanost in šport	Ministrstvo za obrambo	Ministrstvo za kulturo	Ministrstvo za infrastrukturo
A. Ohranjanje narave in naravnih virov	5.420.310 €	1.211.310 €	1.584.000 €	2.625.000 €	- €	- €	- €
B. Ohranjanje kulturne dediščine	1.271.225 €	5.000 €	- €	- €	- €	1.266.225 €	- €
C. Ohranjanje poseljenosti in trajnostni razvoj	66.536.810 €	205.000 €	4.130.000 €	- €	15.000.000 €	- €	47.201.810 €
D. Obiskovanje in doživljanje	30.000 €	30.000 €	- €	- €	- €	- €	- €
E. Upravljaljsko administrativne naloge	701.444 €	286.644 €	- €	170.000 €	- €	244.800 €	- €
SKUPAJ	73.959.789 €	1.737.954 €	5.714.000 €	2.795.000 €	15.000.000 €	1.511.025 €	47.201.810 €
Delež (%)	100,0	2,3	7,7	3,8	20,3	2,0	63,8

25.5 Skladnost s pravili državnih pomoči

Naloge znotraj upravljaljskega področja C. Ohranjanje poseljenosti in trajnostni razvoj, ki so namenjene spodbujanju planinskega pašništva in predelave mleka, mikro podjetništva, zaposlovanja, povezovanja v verige vrednosti ter skupnega trženja lokalnih proizvodov in storitev (ukrepi C1.3, C1.4, C2.2, C3.1, C4.1 in C4.2), spadajo med naloge in aktivnosti, za katere je treba upoštevati pravila

državnih pomoči. V vseh primerih so predvidene mikro spodbude, zato se bodo tovrstne podpore dodeljevale po pravilu »de minimis«.

V primerih, kadar bo tovrstne podpore dodeljeval javni zavod, bo v javnih razpisih navedeno, da bo podpora dodeljena v skladu z Uredbo Komisije (EU) št. 994/98 o pomoči »de minimis«. Pri tem bo v skladu z določili Uredbe o posredovanju vsebine in poročanju podatkov o državnih pomočeh s področja kmetijstva in ribištva (Uradni list RS, št. 74/04) oziroma Uredbe o posredovanju podatkov in poročanju o dodeljenih državnih pomočeh in pomočeh po pravilu »de minimis« (Uradni list RS, št. 61/04, 22/07) zagotovil prijavo pomoči v uradne evidence, ki jih vodita Ministrstvo za finance in Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano.

VIII. SPREMLJANJE IZVAJANJA NAČRTA UPRAVLJANJA

26 Načini spremljanja izvajanja načrta upravljanja

Skladno z 52. členom ZTNP-1 javni zavod spremlja izvajanje načrta upravljanja in o njem poroča:

- Svetu javnega zavoda Triglavski narodni park
- Pristojnemu ministrstvu, v okviru letnega poročila o opravljenem delu, v katerem vsaki dve leti tudi podrobneje poroča o opravljenem delu na načrtu upravljanja.
- Parkovnim lokalnim skupnostim in forumu zainteresirane javnosti v poročilu o izvajanju načrta upravljanja, ki ga pripravi vsaki dve leti.
- Vladi RS v celovitem poročilu o izvajanju načrta upravljanja, ki ga izdela vsakih pet let.

Pri poročanju se smiselno uporabljajo kazalniki za spremljanje učinkov načrta upravljanja, v smislu doseganja ciljev in izpolnjevanja ukrepov. V ta namen je bil pripravljen nabor kazalnikov (Tabela 19), ki so izbrani tako, da za njihovo merjenje ni potrebnih bistvenih dodatnih sredstev in časa, hkrati pa dobro nakazujejo učinke izvedenih ukrepov.

Poročanje o izvajanju načrta upravljanja se uporablja tudi kot podlaga za oceno razvoja dopuščenih dejavnosti v drugem varstvenem območju ali spremenjenih razmer v narodnem parku. V kolikor se na podlagi poročil ugotovi spremenjene okoliščine, lahko javni zavod skladno s 7. členom ZTNP-1, skupaj z organizacijo, pristojno za ohranjanje narave (ZRSVN), poda strokovni predlog spremembe meje drugega varstvenega območja. Predlaga lahko prehod zemljišč iz drugega varstvenega območja v prvo ali tretje varstveno območje, ali iz tretjega varstvenega območja v drugo varstveno območje. Predlog spremembe meje iz tega člena ne sme povzročiti zmanjšanja osrednjega območja narodnega parka.

Zakon omogoča, da lahko javni zavod, če ob pripravi poročil iz prejšnjega odstavka ugotovi, da je treba načrt upravljanja prilagoditi spremenjenim razmeram, pripravi spremembe načrta upravljanja, ki se sprejemajo na enak način kot načrt upravljanja. Pobudo za spremembo načrta upravljanja lahko poda tudi parkovna lokalna skupnost. Pobuda mora biti utemeljena in mora vsebovati predloge rešitev.

Tabela 19: Pregled kazalnikov in ciljnih vrednosti za oceno učinkovitosti izvajanja načrta upravljanja

Ime kazalnika	Izhodiščna vrednost (leto podatka)	Ciljna vrednost 2020	Ciljna vrednost 2025	Vir podatkov
1. Delež kvalifikacijskih vrst in habitatnih tipov območij Natura 2000 v narodnem parku v ugodnem ohranitvenem stanju: a) ptice po Direktivi o pticah (N=28) b) druge vrste po Direktivi o habitatih (N=3) c) habitatni tipi po Direktivi o habitatih (N=27)	a) 29 % (2013) b) 39 % (2013) c) 50 % (2013)	a) 29 % b) 45 % c) 55 %	a) 35 % b) 50 % c) 60 %	ZRSVN, poročanje o izvajanju Direktiv
2. Delež ožjih zavarovanih območij in naravnih vrednot v ugodnem stanju: a) ožja zavarovana območja (N=46) b) naravne vrednote brez jam (N=328) c) jame (N=743)	a) 78 % (2010) b) 82 % (2010) c) ni podatka	a) 80 % b) 82 % c) določiti v AN	a) 85 % b) 85 % c) se določi v AN	Evidence javnega zavoda
3. Površina gozdov s posebnim režimom gospodarjenja za ohranjanje biotske pestrosti ter posebnih elementov narave: a) površina ekocelic b) mirna območja c) površina gozdov s posebnim namenom brez ukrepanja (gozdni rezervati) d) gozdovi s posebnim namenom z dovoljenim ukrepanjem e) varovalni gozdovi	a) 0 ha (2013) b) 9170 ha (2013) c) 1783 ha (2015) d) 23912 ha (2012) e) 26610 ha (2012)	a) določiti v AN b) 9170 ha c) 1783 ha d) 23912 ha e) 26610 ha	a) določiti v AN b) 9170 ha c) 1783 ha d) 23912 ha e) 26610 ha	Evidence javnega zavoda in ZGS
4. Nepremičnine, za katere se uveljavi predkupna pravica države ali so vključene v pogodbeno varstvo: a) površina travnišča b) površina gozdnatih površin c) število odkupljenih objektov, ki so evidentirani kot nepremična kulturna dediščina	a) 0 ha (2014) b) 0 ha (2014) c) 0	a) 15 ha b) 30 ha c) 1	a) 30 ha b) 60 ha c) 2	Interne evidence javnega zavoda
5. Izvajanje nalog javne službe neposrednega nadzora v naravi in nalog lovsko čuvajske službe v LPN Triglav: a) število ur nadzornikov na terenu za naloge neposrednega nadzora b) število ur nadzornikov na terenu za naloge varstva narave c) število ur nadzornikov na terenu za naloge ozaveščanja d) število ur na vsebinah upravljanja LPN Triglav	a) 15300 (2014) b) 3800 (2014) c) 700 (2014) d) 9800 (2014)	a) 16000 b) 4500 c) 800 d) 10000	a) 17000 b) 5000 c) 1000 d) 11000	Interne evidence javnega zavoda
6. Število enot KD, za katere bodo v postopku razglasitve za spomenik nepremične kulturne dediščine pripravljene strokovne podlage: a) spomenik državnega pomena b) spomenik lokalnega pomena	a) 3 objekti (2014) b) 41 objektov (2014)	a) 8 objektov b) 48 objektov	a) 13 objektov b) 56 objektov	Register nepremične kulturne dediščine
7. Pomoč in spodbude javnega zavoda prebivalcem narodnega parka pri načrtovanju gradenj, skladnih s stavbnim izročilom v narodnem parku: a) število svetovancev v zvezi z obnovo/gradnjo	a) 120 oseb (2014)	a) 160 oseb/leto	a) 200 oseb/leto	Letna poročila javnega zavoda

Ime kazalnika	Izhodiščna vrednost (leto podatka)	Ciljna vrednost 2020	Ciljna vrednost 2025	Vir podatkov
b) število prejemnikov spodbud za obnovo kulturne dediščine iz »varstvenega sklada«	b) 0 prejemnikov (2014)	b) 2 prejemnikov/leto	b) 5 prejemnikov/leto	
8. Površina kmetijskih zemljišč v narodnem parku: a) površina vseh zemljišč s kmetijsko rabo po dejanski rabi b) površina trajnih travnikov c) površina kmetijskih zemljišč poraslih z gozdnim drevjem	a) 8938 ha (2011) b) 3528 ha (2011) c) 429 ha (2011)	a) 8938 ha b) 3528 ha c) 400 ha	a) 8938 ha b) 3528 ha c) 380 ha	Evidence ARSKTRP
9. Delež kmetijskih zemljišč in površine s prilagojenimi načini kmetovanja: a) površina kmetijskih zemljišč, za katera se izplačujejo izravnalna plačila za območja z omejenimi možnostmi za kmetijsko dejavnost (OMD) b) delež zemljišč v aktivni kmetijski rabi, na katerih se izvaja ekološko kmetovanje c) delež zemljišč OMD, ki so vključena v ukrepe kmetijsko-okoljskih plačil d) površina travnišč z vzpostavljenimi ukrepi pogodbene varstva / odkupa	a) 3674 ha (2011) b) 10,2 % (2011) c) 65,5 % (2011) d) 0 / 0 ha (2011)	a) 3674 ha b) 15 % c) 65,5 % d) 15 / 5 ha	a) 3674 ha b) 20 % c) 65,5 % d) 40 / 30 ha	Evidence ARSKTRP Interne evidence JZ TNP
10. Podjetniški potencial kmetijskih gospodarstev: a) število kmetij z registriranimi dopolnilnimi dejavnostmi v TNP b) število kmetij z registriranimi živilskimi obrati ali drugo dejavnostjo c) število certificiranih proizvajalcev zaščitenih izdelkov	a) 47 (2011) b) 10 (2011) c) 0 (2013)	a) 55 b) 15 c) 4	a) 60 b) 20 c) 8	Upravne enote, MKGP
11. Oblikovanje in izvedba programov za povečanje vključenosti prebivalstva v vseživljenjsko učenje: a) število oblikovanih programov b) število izvedb programov c) število vključenih posameznikov	a) 0 (2015) b) 0 (2015) c) 0 (2015)	a) 1 b) 2 c) 20	a) 3 b) 6 c) 60	Izvajalci programov (če bodo razpisi, pa lahko ministrstva)
12. Oblikovanje in izvedba programov usposabljanj za boljšo zaposljivost: a) število oblikovanih programov b) število izvedb programov c) število vključenih posameznikov	a) 0 (2015) b) 0 (2015) c) 0 (2015)	a) 1 b) 2 c) 20	a) 3 b) 6 c) 60	Izvajalci programov (če bodo razpisi, pa lahko ministrstva)
13. Urejenost gospodarske javne infrastrukture in dostopnost javnih storitev: a) delež ustrezno očiščene odpadne vode glede na celotno obremenitev prebivalcev narodnega parka z urednim odvajanjem in čiščenjem odpadnih voda b) število naselij v območju belih lis brez dostopa do širokopasovnega omrežja	a) 10 % (2011) b) 5 naselij (2011)	a) 75 % b) 3 naselja	a) 95 % b) 0 naselij	Evidence komunalnih podjetij, MIZŠ
14. Stanje gospodarskih družb in samostojnih podjetnikov s sedežem v naseljih, ki so v celoti v narodnem parku: a) število podprtih podjetij (kazalnik učinka) b) Povečanje bruto dodane vrednosti malih in srednje velikih podjetij (kazalnik rezultatov) c) Povečanje čistih letnih prihodkov gospodarskih družb in s.p.-jev (kazalnik rezultatov) d) število delovnih mest v gospodarskih družbah in pri samostojnih podjetnikih e) število registriranih uporabnikov znaka kakovosti TNP	a) 0 (2015) b) 0 (2015) c) 0 (2015) d) 287 (2010) e) 0 (2015)	a) 20 b) 5% c) 4% d) 297 e) 15	a) 40 b) 10% c) 9% d) 327 e) 30	Spremljanje AJPES, poslovna poročila, evidence javnega zavoda

Ime kazalnika	Izhodiščna vrednost (leto podatka)	Ciljna vrednost 2020	Ciljna vrednost 2025	Vir podatkov
15. Trendi v turizmu: a) skupno število nočitev v naseljih Bohinj, Pokljuka, Log pod Mangartom, Soča, Trenta, Lepena b) delež vseh nočitev od junija do septembra v naseljih Bohinj, Pokljuka, Log pod Mangartom, Soča, Trenta, Lepena glede na celo leto c) število certificiranih vodnikov po narodnem parku d) Število oblikovanih in na tujih trgih predstavljenih novih inovativnih programov s področja trajnostnega turizma na območju Julijskih Alp	a) 234.391 nočitev (2009) b) 70 % (2009) c) 0 (2013) d) 0 (2015)	a) 245.000 nočitev b) 65 % c) 10 vodnikov d) 5 programov	a) 258.000 nočitev b) 60 % c) 20 vodnikov d) 10 programov	Spremljanje SURS, evidence javnega zavoda
16. Oblikovanje in izvedba programov socialne aktivacije in njihovo povezovanje z zaposlitvenimi programi: a) število oblikovanih programov b) število izvedb programov c) število vključenih posameznikov	0 (2015) 0 (2015) 0 (2015)	2 3 30	4 8 80	Izvajalci programov (če bodo razpisi, pa lahko ministrstva)
17. Oblikovanje in izvajanje pilotnih inovativnih projektov za približevanje ranljivih skupin trgu dela: a) število oblikovanih programov b) število izvedb programov c) število vključenih posameznikov	0 (2015) 0 (2015) 0 (2015)	1 2 20	3 6 60	Izvajalci programov (če bodo razpisi, pa lahko ministrstva)
18. Infrastruktura in ponudba storitev za obiskovanje narodnega parka: a) število informacijskih središč b) število informacijskih postaj c) število informacijskih točk d) število obiskovalcev vseh parkovnih informacijskih objektih e) delež naravovarstveno urejene parkovne infrastrukture za javni dostop, usmerjanje, informiranje in obveščanje obiskovalcev	a) 12 (2015) b) 3 (2015) c) 2 (2015) d) 70.000/leto (2015) e) 70 % (2015)	a) 2 b) 3 c) 4 d) 100.000/leto e) 80 %	a) 2 b) 3 c) 6 d) 120.000/leto e) 90 %	Letna poročila javnega zavoda
19. Število udeležencev ozaveščevalnih programov javnega zavoda: a) učenci in dijaki b) ostali obiskovalci	a) 2.500/leto (2015) b) 1.300/leto (2015)	a) 3.000/leto b) 1.400/leto	a) 3.500/leto b) 1.500/leto	Letna poročila javnega zavoda
20. Število projektov, s katerimi se zagotavlja kakovostna interpretacija narave in pomen tradicionalne človekove dejavnosti za njeno ohranjanje	0 (2015)	1 (2020)	3 (2025)	Evidence in letna poročila javnega zavoda
21. Število aktivnosti za vključevanje javnosti v upravljanje narodnega parka: a) število ur delovanja terenske pisarne b) število sestankov s prebivalci parkovnih lokalnih skupnosti c) število izvedenih forumov zainteresirane javnosti	a) 40 b) 4 c) 1/leto (2012)	a) 50 b) 5 c) 1 vsaki dve leti	a) 60 b) 6 c) 1 vsaki dve leti	Letna poročila javnega zavoda
22. Izvajanje administrativnih nalog: a) delež vlog za mnenja/soglasja, ki jih javni zavod pravočasno obravnava	a) 100 % (2014)	a) 100 %	a) 100 %	Evidence javnega zavoda, zemljiška knjiga

Ime kazalnika	Izhodiščna vrednost (leto podatka)	Ciljna vrednost 2020	Ciljna vrednost 2025	Vir podatkov
23. Upravljanje nepremičnin javnega zavoda: a) delež objektov z urejenim lastniškim in upravljavskim statusom nepremičnin (N=40)	a) 50 % (2014)	a) 60 %	a) 73 %	Interne evidence javnega zavoda
24. Naložbe v izobraževanje in usposabljanje: a) število izvedenih programov	a) 0	a) 10	a) 20	Interne evidence javnega zavoda

Priloga 1.1: Kvalifikacijski habitatni tipi območij Natura 2000

Tabela P1.1: Pregled kvalifikacijskih habitatnih tipov območij Natura 2000 v narodnem parku z oceno ohranitvenega stanja.

Ime habitatnega tipa	EU Koda	Ohranitveno stanje (ocena iz l. 2008)	Ohranitveno stanje (ocena iz l. 2013)	Naloga NU
POO Julijske Alpe (SI3000253)				
Trde oligo-mezotrofne vode z bentoškimi združbami parožnic (<i>Chara spp.</i>)	3140	U2	U2=	da
Alpske reke in zelnata vegetacija vzdolž njihovih bregov	3220	U2	U2-	
Alpske reke in lesnata vegetacija z vrbami in nemškim strojevcem (<i>Myricaria germanica</i>) vzdolž njihovih bregov	3230	U1	U2=	
Alpske reke in lesnata vegetacija s sivo vrbo (<i>Salix eleagnos</i>) vzdolž njihovih bregov	3240	U1	U2=	da
Alpske in borealne resave	4060	FV	FV	
Ruševje z vrstama <i>Pinus mugo</i> in <i>Rhododendron hirsutum</i> (Mugo-Rhododendretum hirsuti)	4070*	FV	FV	
Skalna travišča na bazičnih tleh (<i>Alyso-Sedion albi</i>)	6110*	FV	FV	
Alpska in borealna travišča na silikatnih tleh	6150	FV	FV	
Alpiska in subalpiska travišča na karbonatnih tleh	6170	FV	FV	
Polnaravna suha travišča in grmiščne faze na karbonatnih tleh (<i>Festuco-Brometalia</i>) (*pomembna rastišča kukavičevk)	6210(*)	U2	U2=	da
Vrstno bogata travišča s prevladujočim navadnim volkom (<i>Nardus stricta</i>) na silikatnih tleh v montanskem pasu (in submontanskem pasu v celinskem delu Evrope)	6230*	U1	U1-	
Nižinske in montanske do alpinske hidrofилne robne združbe z visokim steblikovjem	6430	U1	FV	
Nižinski ekstenzivno gojeni travniki (<i>Alopecurus pratensis</i> , <i>Sanguisorba officinalis</i>)	6510	U2	U2-	da
Gorski ekstenzivno gojeni travniki	6520	U1	U1=	da
Prehodna barja	7140	FV	FV	
Karbonatna melišča od montanskega do alpinskega pasu (<i>Thlaspietea rotundifolii</i>)	8120	FV	FV	
Srednjeevropska karbonatna melišča v submontanskem in montanskem pasu	8160*	FV	FV	
Karbonatna skalnata pobočja z vegetacijo skalnih razpok	8210	U1	FV	
Silikatna skalnata pobočja z vegetacijo skalnih razpok	8220	FV	FV	

Ime habitatnega tipa	EU Koda	Ohranitveno stanje (ocena iz l. 2008)	Ohranitveno stanje (ocena iz l. 2013)	Naloga NU
Apnenčasti podi	8240*	FV	FV	
Jame, ki niso odprte za javnost	8310	U1	FV	
Stalni ledeniki	8340	**	U2-	
Kisloljubni smrekovi gozdovi od montanskega do alpinskega pasu (<i>Vaccinio-Piceetea</i>)	9410	**	U1=	
(Sub-)mediteranski gozdovi črnega bora	9530*	FV	FV	
Ilirski bukovi gozdovi (<i>Fagus sylvatica</i> (<i>AremonioFagion</i>))	91K0	FV	FV	
POO Poključka barja (SI3000278)				
Aktivna visoka barja	7110*	U1	U1=	da
Prehodna barja	7140	FV	FV	
Bazična nizka barja	7230	U2	U2-	

Vir: Uradni list RS, št. 49/04, spremembe in dopolnitve 110/04, 59/07, 43/08, 8/12, 33/13, 35/13-popr., ocena stanja ZRSVN 2008, 2013)

FV ugodno stanje
U1+ neugodno stanje - se izboljšuje
U1= neugodno stanje - stabilno
U1- neugodno stanje - se slabša
U1x neugodno stanje - trend ni znan
U2+ slabo stanje - se izboljšuje
U2= slabo stanje - stabilno
U2- slabo stanje - se slabša
U2x slabo stanje - trend ni znan
XX stanja ni bilo mogoče oceniti

* Prednostni kvalifikacijski habitatni tip.

** Za habitatne tipe, ki leta 2008 še niso bili opredeljeni kot kvalifikacijski, se stanja ni ocenjevalo

Priloga 1.2: Kvalifikacijske vrste območij Natura 2000

Tabela P1.2: Pregled kvalifikacijskih vrst območij Natura 2000 v narodnem parku z oceno ohranitvenega stanja v bioregiji

Slovensko ime vrste	Znanstveno ime vrste	EU koda	Ohranitveno stanje (leto) ocena velikosti populacij	Ohranitveno stanje (ocena iz l. 2013)	Naloga v NU
POO Julijske Alpe (SI3000253)					
travniški postavnež	<i>Euphydryas aurinia</i>	1065	**	U1-	
Lorkovičev rjavček	<i>Erebia calcaria</i>	1072	U1 (2008)	U1=	
puščavnik	<i>Osmoderma eremita</i>	1084	U2 (2008)	U2x	
alpski kozliček	<i>Rosalia alpina</i>	1087	U1 (2008)	U1-	
bukov kozliček	<i>Morimus funereus</i>	1089	**	FV	
navadni koščak	<i>Austropotamobius torrentium</i>	1093	**	U1+	
soška postrv	<i>Salmo marmoratus</i>	1107	U1+ (2008)	U1+	
kapelj	<i>Cottus gobio</i>	1163	U1 (2008)	FV	
veliki pupek	<i>Triturus carnifex</i>	1167	**	U1-	da
hribski urh	<i>Bombina variegata</i>	1193	**	U1-	da
širokouhi netopir	<i>Barbastella barbastellus</i>	1308	**	FV	
rjavi medved*	<i>Ursus arctos</i>	1354	FV (2008)	FV	
navadni ris	<i>Lynx lynx</i>	1361	U2 (2008)	U2-	
vrsta mahu	<i>Dicranum viride</i>	1381	**	U1=	
enostavna mladomesečina	<i>Botrychium simplex</i>	1419	**	FV	
Bertolonijeva orlica	<i>Aquilegia bertolonii</i>	1474	FV (2008)	FV	
alpska možina	<i>Eryngium alpinum</i>	1604	U1- (2008)	U1-	da
lepi čevljc	<i>Cypripedium calceolus</i>	1902	FV (2008)	FV	da
zrnasti kapucar	<i>Stephanopachys substriatus</i>	1927	**	XX	
Zoisova zvončica	<i>Campanula zoysii</i>	4071	FV (2008)	FV	
kratkodlakava popkoresa	<i>Moehringia villosa</i>	4078	FV (2008)	FV	

Slovensko ime vrste	Znanstveno ime vrste	EU koda	Ohranitveno stanje (leto) ocena velikosti populacij	Ohranitveno stanje (ocena iz l. 2013)	Naloga v NU
močvirski meček	<i>Gladiolus palustris</i>	4096	**	U1-	
POO Pokljuška barja (SI3000278)					
vrsta mahu	<i>Drepanocladus vernicosus</i>	1393	**	U1-	
POO Radovna most v Sr. Radovni - jez HE Vintgar (SI3000133)					
kapelj	<i>Cottus gobio</i>	1163	U1 (2008)	FV	
POV Julijci (SI5000019)					
belka	<i>Lagopus mutus</i>	A408	250-400 parov (1997-2010)		da
beloglavi jastreb	<i>Gyps fulvus</i>	A078	15-25 parov (2005-2010) 100-300 osebkov na selitvi (2005-2010)		
črna žolna	<i>Dryocopus martius</i>	A236	100-250 parov (2002-2010)		
divji petelin	<i>Tetrao urogallus</i>	A108	140-200 samcev na rastiščih (2002-2011), populacija upada (Marenče, 2006)		
gozdni jereb	<i>Bonasa bonasia</i>	A104	200-400 parov (2002-2010)		
hribska listnica	<i>Phylloscopus bonelli</i>	A313	1000-2000 parov (2002-2010)		
koconogi čuk	<i>Aegolius funereus</i>	A223	100-150 parov (2002-2010)		
kosec	<i>Crex crex</i>	A122	10-20 parov (1999-2010)		
kotorna	<i>Alectoris graeca</i>	A109	200-300 parov (2002-2010)		
kozača	<i>Strix uralensis</i>	A220	15-25 parov (2002-2010)		
kupčar	<i>Oenanthe oenanthe</i>	A277	300-1000 parov (1991-1996)		
mali muhar	<i>Ficedula parva</i>	A320	30-100 parov (1991-		

Slovensko ime vrste	Znanstveno ime vrste	EU koda	Ohranitveno stanje (leto) ocena velikosti populacij	Ohranitveno stanje (ocena iz l. 2013)	Naloga v NU
			2005)		
mali skovik	<i>Glaucidium passerinum</i>	A217	50-100 parov (2008-2011)		
pivka	<i>Picus canus</i>	A234	20-30 parov (2002-2010)		
planinski orel	<i>Aquila chrysaetos</i>	A091	8-12 parov (2002-2010)		
pogorelček	<i>Phoenicurus phoenicurus</i>	A274	100-200 parov (2002-2010)		
repaljščica	<i>Saxicola rubetra</i>	A275	100-300 parov (1996-1996)		
rjavi srakoper	<i>Lanius collurio</i>	A338	200-400 parov (2002-2010)		
ruševac	<i>Tetrao tetrix tetrix</i>	A409	300-1000 parov (1991-1996)		
slegur	<i>Monticola saxatilis</i>	A280	100-150 parov (2002-2010)		
sokol selec	<i>Falco peregrinus</i>	A103	10-14 parov (2006-2011)		
triprsti detel	<i>Picoides tridactylus</i>	A241	100-200 parov (2002-2011)		

Vir: (Bauer, Bezzel, & Fiedler, 2005a, 2005b; Božič, 2003; Bračko idr., 2000; Denac idr., 2010; Marenče, 1998, 2006; Menegalija idr., 2008; Rubinič, Mihelič, Božič, Denac, & Kmecl, 2006; Vrezec, Denac, Tome, & Koce, 2008) Marenče, 1997a; Menegalija idr., 2008; S. Rozman, 2000; Uradni list RS, št. 49/2004 in spremembe 110/2004, 59/2007, 43/2008, 2004; ZRSVN, 2008, 2013)

Legenda za ohranitveno stanje:

Ocene ohranitvenega stanja (povzete po Poročilu ZRSVN po 17. členu Direktive o habitatih (ZRSVN, 2008, 2013):

FV	ugodno stanje
U1+	neugodno stanje - se izboljšuje
U1=	neugodno stanje - stabilno
U1-	neugodno stanje - se slabša
U1x	neugodno stanje - trend ni znan
U2+	slabo stanje - se izboljšuje
U2=	slabo stanje - stabilno
U2-	slabo stanje - se slabša
U2x	slabo stanje - trend ni znan
XX	stanja ni bilo mogoče oceniti

* Prednostna kvalifikacijska vrsta

** Za vrste, ki leta 2008 še niso bili opredeljene kot kvalifikacijske, se stanja ni ocenjevalo

Priloga 2: Ožja zavarovana območja

Tabela P2: Pregled ožjih zavarovanih območij v Triglavskem narodnem parku z oceno stanja.

Zap. št.	Ime ožjega zavarovanega območja	Leto prvega zavarovanja	Površina [ha]	Ocena stanja
1	Naravni rezervat Log pod Mangrtom - Ruševa glava	1990	150,96	Ohranjeno
2	Naravni rezervat Kukla-Razor	1951	401,88	Ohranjeno
3	Naravni spomenik Šum v Blejskem Vintgarju	1989	4,4	Ohranjeno
4	Naravni spomenik Krn – Rdeči Rob	1990	486,77	Ohranjeno
5	Naravni spomenik Mangart – vrh, sedlo in južna pobočja ter Jama pod Rdečo skalo (Mangrška jama)	1990	392,07	Ohranjeno (vrh, Jama pod Rdečo skalo). Sprejemljivo (sedlo in južna pobočja); cesta do sedla, v poletnem času velik obisk z motornimi vozili. Pod sedlom planinska kočja.
6	Naravni spomenik Morež - južna pobočja	1990	150,79	Ohranjeno
7	Naravni spomenik Golobaršček	1976	0,07	Ohranjeno
8	Naravni spomenik Dupeljsko jezero	1990	0,31	Ohranjeno; odvzem vode za planinski dom
9	Naravni spomenik Jezero v Lužnici	1990	0,55	Ohranjeno; jezero je zamuljeno, prevladujejo anoksične razmere, prosojnost cca. 1 m, prisotnost zelenih nitastih alg. Okolica in obala jezera je polna povojnih ostankov.
10	Naravni spomenik Krnsko jezero	1990	4,60	Ohranjeno; pojavlja se cvetenje alg zaradi vnesenih vrst rib (jezerska zlatovčica in pisanec), ki vplivata na vrstno sestavo življenjske združbe jezera, naravnih procesov ter onesnaževanja (v zadnjem času precej zmanjšano zaradi prepovedi kopanja).
11	Naravni spomenik Kriški podi - kraška uravnava in jezera	1990	251,15	Ohranjeno; več planinskih poti, na spodnjem delu podov je planinska kočja.
12	Naravni spomenik Mala korita Koritnice	1990	0,97	Ohranjeno; korita so prizadeta z odvzemanjem vode za HE Možnica, čez korita poteka most državne ceste.
13	Naravni spomenik Soteska Koritnice in Klužka Korita	1990	9,39	Ohranjeno; čez korita poteka most državne ceste.
14	Naravni spomenik Možnica - soteska, korita, slapovi in naravna mostova	1990	31,07	Ohranjeno
15	Naravni spomenik Loška stena	1990	697,66	Ohranjeno
16	Naravni spomenik Pološka jama	1990	/	Ohranjeno

Zap. št.	Ime ožjega zavarovanega območja	Leto prvega zavarovanja	Površina [ha]	Ocena stanja
17	Naravni spomenik Predilnica - potok, soteska, korita in pritoki	1990	50,31	Spremenjeno; Pod iztočnim ustjem je razbijač preperinskega toka.
18	Naravni spomenik Soča – korita Vrsnice (Vrsnikarce)	1990	1,83	Ohranjeno; čez korita vidne cevi več zajetij pitne vode za prebivalce in turistično dejavnost (za dva kampa).
19	Naravni spomenik Tolminka – soteska, reka, korita	1990	194,27	Ohranjeno - korita Tolminke in Zadlaščice so urejena za obiskovanje
20	Naravni spomenik Soča - lipa pred cerkvo sv. Jožefa	1990	/	Spremenjeno; slabo vitalno drevo z neugodnimi rastiščnimi razmerami. Na drevesu so bili izvedeni sanacijsko vzdrževalni posegi (2010)
21	Naravni spomenik Trenta - Alpinum Juliana	1951	0,25	Ohranjeno
22	Naravni spomenik Trenta - Kloma (soteska s slapovi)	1990	72,57	Ohranjeno
23	Naravni spomenik Trenta - Tonov kamen (pri Furlanu)	1990	0,38	Ohranjeno
24	Naravni spomenik Trenta - skali in podor pri Plajerju	1990	23,72	Ohranjeno
25	Naravni spomenik Trenta – Mlinarica	1951	12,28	Ohranjeno – urejeno za obiskovanje
26	Naravni spomenik Trenta - Zapotok (slapovi in korita)	1990	22,11	Ohranjeno
27	Naravni spomenik Zadlaščica – korita	1990	16,98	Spremenjeno; prizadeta z odvzemanjem vode za HE Zadlaščica
28	Naravni spomenik Črnlesko brezno	1990	/	Ohranjeno
29	Naravni spomenik Pokljuška soteska	1993	55,25	Ohranjeno – urejeno za obiskovanje
30	Naravni rezervat Mala Pišnica, Sleme nad Tamarjem in Slemenova špica	1951	893,02	Ohranjeno
31	Naravni spomenik Gorska skupina Martuljek	1949	1671,21	Ohranjeno – Martuljska soteska je urejena za obiskovanje
32	Naravni spomenik Dolina Triglavskih jezer	1961	2243,55	Ohranjeno; množičen obisk markiranih poti v poletnih mesecih, kopanje v jezerih neavtohtone ribe v Dvojnem jezeru in Črnem jezeru
33	Naravni spomenik Fosili v Kozji dnini	1989	1,15	Ohranjeno
34	Naravni spomenik Špica v Sedelcih	1989	26,87	Ohranjeno
35	Naravni spomenik Grapa pod Travnikom in slap Črne vode	1989	26,17	Ohranjeno
36	Naravni spomenik Hornovo okno	1989	1,08	Ohranjeno
37	Naravni spomenik Malo Prisojnikovo okno	1989	0,87	Ohranjeno
38	Naravni spomenik Peričnik – zgornji in spodnji slap ter naravni most	1989	14,53	Ohranjeno
39	Naravni spomenik Okno v grebenu Dovški križ	1989	1,50	Ohranjeno

Zap. št.	Ime ožjega zavarovanega območja	Leto prvega zavarovanja	Površina [ha]	Ocena stanja
	– Škrnatarica			
40	Naravni spomenik Okno v južni steni Škrlatice	1989	0,68	Ohranjeno
41	Naravni spomenik Okni v Rjavini	1989	3,73	Ohranjeno
42	Naravni spomenik Triglav	1989	945,41	Ohranjeno
43	Naravni spomenik Veliko Prisojnikovo okno	1989	2,14	Ohranjeno
44	Naravni spomenik Izvir in slap Nadiže	1989	2,89	Ohranjeno
45	Naravni spomenik Lipa v Zgornji Radovni (Gogalova lipa)	1989	/	Ohranjeno
46	Naravni spomenik Soča (reka)*	1976	/	Ohranjeno (ocena se nanaša na splošno stanje reke s pritoki v TNP); ogroženost zaradi onesnaževanja (npr. turistično-rekreacijskih dejavnosti, motornega prometa) in morebitnih posegov v vodotoke.

Vir: Uradni list RS, št. 52/2010; ZRSVN, 2006, 2007; interni podatki JZ TNP, ARSO, 2010, 2011a, 2011b; Uradni list RS, št. 48/2004

** **Opomba:** Naravni spomenik Soča (reka) le z manjšim delom sega na območje narodnega parka, zato ni uvrščeno na seznam ožjih zavarovanih območij v prilogi ZTNP-1. Spomenik je zavarovan na podlagi Odloka o razglasitvi kulturnih in zgodovinskih spomenikov ter naravnih znamenitosti na območju občine Tolmin (Uradno glasilo, št. 5/90).*

Legenda:

Ocena stanja ožjih zavarovanih območij:

Ohranjeno: ožje zavarovano območje je ohranjeno z lastnostmi, zaradi katerih je bilo razglašeno

Spremenjeno: ožje zavarovano območje je v manjši meri spremenjeno glede na stanje ob razglasitvi

Zelo spremenjeno: lastnosti ožjega zavarovanega območja, ki so bili razlog za razglasitev, so bistveno spremenjene)

Uničeno: zavarovanega območja ni več oz. so njegove lastnosti uničene

Priloga 3: Naravne vrednote

Tabela P3: Pregled naravnih vrednot (razen jam) v Triglavskem narodnem parku z oceno stanja.

Evid. št.	Ime	Kratka oznaka	Zvrst	Ocena stanja
1	Alpinum Juliana	Alpinum v Trenti	bot	Ohranjeno
15	Bohinjsko jezero	Največje stalno naravno jezero v Sloveniji, tektonsko - ledeniškega nastanka	hidr, (geomorf, bot, geol, zool)	Ohranjeno; jezero je ogroženo zaradi graditve objektov v Ukancu in neurejene kanalizacije, razširjene ceste na južnem bregu in vplivov z Vogla, poleti se poveča pritisk obiskovalcev, problem parkiranja, zaraščanje obale z japonskim dresnikom
36 V	Črna prst	Severna in južna pobočja vrha Črne prsti, travnišča južnih pobočij Črne Prsti, manganova mineralizacija	geomorf, bot, geol, zool	Ohranjeno
44	Dolina Triglavskih jezer	Gorska dolina nad Ukancem v Bohinju z ledeniški jezeri, nahajališče jurskih amonitov	geomorf, geol, (bot, hidr)	Spremenjeno; množični planinski turizem, problematično zajetje izvira Močivec, neavtohtone ribe v jezerih
89	Soča - izvir	Izvirna kraška jama, izvir Soče v Trenti	hidr, geomorf, zool	Ohranjeno; urejeno za obiskovanje
118	Jezero na Planini pri Jezeru	Visokogorsko jezero na Planini pri Jezeru v Fužinarskih planinah	hidr, bot	Spremenjeno; evtrofizirano jezero zaradi neurejenih odplak s planinske koč
143	Mlinarica - korita in slapovi	Korita in slapovi na Mlinarici, levem pritoku Soče v Trenti	geomorf, hidr	Ohranjeno; urejeno za obiskovanje
144	Koritnica - korita pri Klužah	Korita Koritnice pri Klužah	geomorf, hidr	Ohranjeno; čez korita poteka most državne ceste
145 V	Tolminka – dolina	Dolina Tolminke	geomorf, (hidr)	Ohranjeno
151	Volarja s pritoki	Porečje Volarje, levega pritoka Soče, volčanski apnenci, fliš, gube	hidr, geomorf, geol, zool	Ohranjeno

Evid. št.	Ime	Kratka oznaka	Zvrst	Ocena stanja
152	Krnsko jezero	Visokogorsko kraško jezero v Julijskih Alpah	geomorf, hidr	Spremenjeno; zaradi vnesenih dveh vrst rib (jezerska zlatovčica in pisanec), ki vplivata na vrstno sestavo življenjske združbe jezera, zaradi naravnih procesov ter onesnaževanja (v zadnjem času precej zmanjšano zaradi prepovedi kopanja) se pojavlja cvetenje alg
154 V	Kriški podi	Kraški podi s tremi visokogorskimi jezери v Julijskih Alpah	geomorf, (hidr, geomorfp)	Ohranjeno; več planinskih poti, na spodnjem delu podov je planinska koč
156 V	Krn - Rdeči rob	Vrhovi in južna pobočja med Krnom in Rdečim robom, rastišče ogroženih rastlinskih vrst	bot	Ohranjeno
171 V	Loška stena	Stena nad Loško Koritnico, sestoj črnega bora (Pinus nigra)	geomorf, (hidr, bot)	Ohranjeno
174 V	Mala Pišnica – dolina	Naravno ohranjena gorska dolina levega pritoka Save Dolinke	geomorf, zool, (hidr, drev)	Ohranjeno; izraziti erozijski procesi in mehansko preperevanje, posledica so večji odlomi, ni več poti
177	Malo polje	Zamočvirjeno kraško polje pri Velem polju pod Triglavom	geomorf, bot, hidr	Ohranjeno; prisotna ekstenzivna paš
178 V	Mangrt - vrh in sedlo	Jurske in kredne kamnine okoli Mangrta in Mangrtskega sedla, na geološko podlago vezane botanične posebnosti in gnezdišče planinskih hudournikov; Fe-Mn gomolji	geol, bot, zool	Ohranjeno; cesta do sedla, v poletnem času velik obisk z motornimi vozili. Pod sedlom planinska koč
189	Mostnica	Levi pritok Save Bohinjke pri Ribčevem Lazu	hidr, geomorf, ekos	Ohranjeno; problematični so le občasni adrenalinski športi (soteskanje), ob koritih speljana pot je precej obiskana (smeti). Del naravne vrednote, ki obsega reko Ribnico je zelo spremenjen, saj je bila Ribnica v celoti regulirana
232	Šijec	Visoko barje zahodno od ceste Koprivnik - Pokljuka severozahodno od Golega vrha na Pokljuki	bot, geol, zool, hidr	Ohranjeno; barje je redno obiskano, vidne so peš poti po barju kljub opazovalnemu stolpu in ograji

Evid. št.	Ime	Kratka oznaka	Zvrst	Ocena stanja
240	Črna voda - slap	Občasen dvostopenjski krniški slap izpod Slemena v Tamarju, pod Veliko Mojstrovko	geomorf, hidr	Ohranjeno
248 V	Radovna – dolina	Dolina reke Radovne s pritoki Kotarica, Krmarica in Lipnik	hidr, geomorf	Ohranjeno
256	Ribčev laz - morene	Ledeniške morene v Ribčevem Lazu	geomorf, geol	Ohranjeno; nevarnost urbanizacije in odnašanja materiala za gradnjo
261	Koritnica pri Logu pod Mangartom	Desni pritok Soče	hidr, zool	Spremenjeno; mestoma izvedeni ukrepi (zložbe) za utrjevanje bregov in usmerjanje izpiranja in odnašanja ostankov plazu izpod Stovžja
278	Govic	Občasni bruhalnik s slapom na južnih pobočjih Pršivca nad Bohinjskim jezerom	geomorf, hidr	Ohranjeno
280	Spodnji Peričnik - slap	Slap levega pritoka Bistrice čez konglomeratno steno v dolini Vrat	geomorf, hidr	Ohranjeno; urejeno za obiskovanje
282	Savica - slap	Slap Savice pod steno Komarče v Bohinju	geomorf, hidr	Ohranjeno; urejeno za obiskovanje
284	Spodnji Martuljkov slap	Slap na Martuljku, desnem pritoku Save Dolinke	geomorf, hidr	Ohranjeno
285	Zgornji Martuljkov slap	Slap na Martuljku, desnem pritoku Save Dolinke	geomorf, hidr	Ohranjeno
290	Slapišče v grapi pod Travnikom	Slapovi v grapi pod Travnikom	geomorf, hidr	Ohranjeno
294	Soča s pritoki do sotočja z Idrijco	Reka Soča s pritoki do sotočja z Idrijco	hidr, geol, bot, geomorf, zool	Ohranjeno (ocena se nanaša na splošno stanje reke s pritoki v narodnem parku); ogroženost zaradi onesnaževanja (npr. turistično-rekreacijskih dejavnosti, motornega prometa) in morebitnih posegov v vodotoke
297	Velika korita na Soči	Korita Soče pri vasi Soča	hidr, geomorf	Ohranjeno; čez korita poteka cev zajetja vode
318	Slap pod Veliko Mojstrovko	Slap v Tamarju, pod Veliko Mojstrovko	geomorf, hidr	Ohranjeno
322	Triglavski ledenik	Ostanki ledenika pod Triglavom	geomorf, geol	Ohranjeno; zajema se za pitno vodo, površina ledenika se vidno manjša
330 V	Ukanc – morene	Ledeniške morene in balvani v Ukancu	geomorf, geol	Ohranjeno
345	Vintgar	Soteska in korita Radovne pri Podhому s slapom Šum	geomorf, hidr	Ohranjeno; urejeno za obiskovanje
348	Mala Pišnica - vzhodni slap	Slap v dolini Male Pišnice	hidr	Ohranjeno

Evid. št.	Ime	Kratka oznaka	Zvrst	Ocena stanja
375	Mala Pišnica - zahodni slap	Slap v dolini Male Pišnice	hidr	Ohranjeno
518	Mostnica - slap na Vojah	Mostniški slap v zatrepu doline Voje	geomorf, hidr	Ohranjeno
519	Mostnica - korita	Korita Mostnice med dolino Voje in Staro Fužino v Bohinju	geomorf, hidr	Ohranjeno
520	Kropa - izvir	Kraški izvir na Vojah in pritok Mostnice v Bohinju	hidr	Ohranjeno
550	Zgornji Peričnik - slap	Slap levega pritoka Bistrice v dolini Vrata	geomorf, hidr	Ohranjeno
568	Rjavina - naravno okno 1	Naravno okno v grebenu Rjavine	geomorf	Ohranjeno
570	Pokljuška soteska	Suha fosilna soteska na severovzhodnem robu Pokljuke	geomorf, (geomorfp, bot)	Ohranjeno; urejeno za obiskovanje
572	Veliko Blejsko barje	Visoko barje na Pokljuki južno od Mrzlega Studenca	geol, geomorf, bot, hidr, ekos	Ohranjeno; paša še prisotna, barje se zarašča
573	Goreljek	Visoko barje pri Goreljku na Pokljuki	bot, hidr, ekos	Ohranjeno; ogroženo je zaradi bližine stavb in novih gradenj ter odlaganja odpadkov, paše in gospodarjenja z gozdom
578	Brezno 5 pod Debelim vrhom	Jamski sistem z brezni in etažami pod Debelim vrhom	geomorfp	Ni znano
581	Rž - naravno okno	Naravno okno pod grebenom Kredarica - Rž	geomorf	Ohranjeno
582 V	Triglavska severna stena	Severna stena Triglava v zatrepu doline Vrata iz dachsteinskega apnenca, nahajališče fosilov	geomorf, geol	Ohranjeno
584	Veliko Prisojnikovo okno	Naravno okno izjemnih dimenzij s strmim gruščnatim dnom v grebenu Prisojnika	geomorf	Ohranjeno
585	Malo Prisojnikovo okno	Naravno okno manjših dimenzij s snežiščem v grebenu Prisojnika	geomorf	Ohranjeno
586	Martuljek - soteska	Soteska potoka Martuljek	geomorf, hidr	Ohranjeno; intenzivni naravni procesi, skozi sotesko poteka planinska pot, vsakoletno obnavljanje poti; izvedene protierozijske ureditve, rekonstrukcija poti
587	Beli potok pri Martuljku - potok in soteska	Gorski potok s koriti, sotesko in slapovi pri Gozd Martuljku; desni pritok Save Dolinke	geomorf, hidr	Ohranjeno; v zimskem času je v soteski ledno plezanje

Evid. št.	Ime	Kratka oznaka	Zvrst	Ocena stanja
588	Ribnica - soteska	Soteska s koriti in slapovima pod Uskovnico v Bohinju, levi pritok Mostnice	geomorf, hidr	Ohranjeno
590	Stara Fužina - morena	Čelna morena bohinjskega ledenika pri Stari Fužini	geol, geomorf	Ohranjeno; nevarnost urbanizacije in odnašanje materiala za gradnjo
593	Spodnje Kriško jezero	Visokogorsko jezero na Kriških podih	geomorf, hidr	Ohranjeno
594	Srednje Kriško jezero	Visokogorsko jezero na Kriških podih	geomorf, hidr	Ohranjeno
595	Zgornje Kriško jezero	Visokogorsko jezero na Kriških podih	geomorf, hidr	Ohranjeno
596	Jezero pod Vršacem	Prvo Triglavsko jezero v Dolini Triglavskih jezer	hidr	Ohranjeno
597	Jezero v Laštah	Jezerce med Prvim in Drugim Triglavskim jezerom v Dolini Triglavskih jezer	geomorf, hidr	Ohranjeno; stanje se spreminja zaradi naravnih procesov
598	Rjavo jezero	Drugo Triglavsko jezero, ledeniško jezero v Dolini Triglavskih jezer	hidr, geomorf, geol	Ohranjeno
599	Zeleno jezero	Tretje Triglavsko jezero, plitvo ledeniško jezero v Dolini Triglavskih jezer	hidr, geomorf, geol	Ohranjeno
600	Veliko jezero	Četrto Triglavsko jezero, največje ledeniško jezero v Dolini Triglavskih jezer	hidr, geomorf, geol, zool	Ohranjeno
601	Mlaka pod Vršaki	Mlaka v Dolini Triglavskih jezer	hidr, geomorf, geol	Ohranjeno
602	Močivec	Izvir in umetno jezero severno od Koče pri Triglavskih jezerih	hidr, bot	Spremenjeno; izvir zagrajen z jezom za pogon male vodne elektrarne za planinsko kočjo
603	Dvojno jezero	Dvojno, Peto in Šesto Triglavsko jezero v Dolini Triglavskih jezer	hidr, geomorf, geol, zool	Spremenjeno; planinska kočja od poletja 2011 ima biološko čistilno napravo in je okoljsko sanirana, problem so neavtohtone ribe
604	Črno jezero	Sedmo Triglavsko jezero v Dolini Triglavskih jezer nad Komarčo	hidr, geomorf, geol	Spremenjeno; vnos neavtohtonih rib, kopanje, planinska pot
605	Dol pod Studorjem - mlaka	Mlaka zahodno od planine Viševnik	hidr, geomorf	Ohranjeno

Evid. št.	Ime	Kratka oznaka	Zvrst	Ocena stanja
606	Jezero v Lužnici	Visokogorsko kraško jezero v Krnskem pogorju	geomorf, hidr	Ohranjeno; jezero je zamuljeno, prevladujejo anoksične razmere, prosojnost cca. 1m, prisotnost zelenih nitastih alg kar kaže na evtrofno stanje. Okolica in obala jezera je polna povojnih ostankov
607	Dupeljsko jezero	Visokogorsko kraško jezero v Krnskem pogorju	geomorf, hidr	Ohranjeno; prizadeto z odvzemom vode za planinski dom
609	Hornovo okno	Naravno okno v steni Jalovca	geomorf	Ohranjeno
611	Predelica - korita	Korita Predelice, desnega pritoka Koritnice, pod Strmcem	geomorf, hidr	Spremenjeno; Pod iztočnim ustjem je razbijač preperinskega toka
612	Soča - korita pri Kršovcu	Korita Soče pri Kršovcu	geomorf, hidr	Ohranjeno
617	Lemovje	Dobro ohranjen ostanek gorskega bukovega gozda na pobočjih Bovškega Grintavca (gozdni rezervat)	ekos	Ohranjeno
618	Apica	Macesnov sestoj med planino Zapotok in Apico (gozdni rezervat)	ekos	Ohranjeno
619	Zapoden	Dobro ohranjen ostanek gorskega smrekovega gozda v Zadnji Trenti (gozdni rezervat)	ekos	Ohranjeno
620 V	Kukla	Dobro ohranjen ostanek gorskega bukovega gozda na Kukli nad dolino Mlinarice	ekos	Ohranjeno
621	Visoki Zjabci	Dobro ohranjen ostanek gorskega bukovega gozda (gozdni rezervat) na severo - severozahodnem pobočju Zjabcev nad dolino Vrsnika	ekos	Ohranjeno
624 V	Smrajka	Gozdni rezervat na severnih pobočjih Vrtaškega vrha	ekos	Ohranjeno; zahodni del je v preteklosti poškodoval snežni plaz
625 V	Martuljek - gorska skupina	Gorska skupina s krnicama Za Akom in Pod Srcem ter slapovoma in sotesko Martuljškega potoka	geomorf, (hidr)	Ohranjeno
626 V	Savica – Ukanc	Gozdni rezervat v Komarči	ekos	Ohranjeno
627 V	Komarča – Pršivec	Prisojno ledeniško preoblikovano ostenje Komarče in Pršivca s toploljubnim rastlinstvom	geomorf, bot	Ohranjeno; 2005 je gozd na pobočjih prizadel požar, prisotni so ostanki pooglenelih dreves

Evid. št.	Ime	Kratka oznaka	Zvrst	Ocena stanja
628	Nadiža - izvir in slap	Izvir in večstopenjski slap Nadiže pod ostenjem Ponc, izvir Save Dolinke	geomorf, hidr	Ohranjeno
631	Tolminske Ravne - češnja	Češnja v Tolminskih Ravnah	drev	Ohranjeno
632	Mala Pišnica - macesen	Macesen izjemnih dimenzij v Mali Pišnici	drev	Ohranjeno; drevo je v fazi počasnega naravnega propadanja
633	Sleme nad Tamarjem	Zamočvirjena uravnava z jezerci na sedlu med Slemenovo špico in Malo Mojstrovko, nahajališče roženca	geomorf, geol	Ohranjeno
634	Tolminka - izviri	Več stalnih kraških izvirov Tolminke	geomorf, hidr	Ohranjeno; izviri v naravnem stanju, ponekod so vidne cevi in majhni jezovi za oskrbo s pitno vodo
637 V	Razor - Kukla – Mlinarica	Območje Razor - Kukla - Mlinarica - botanična lokaliteta	geomorf, bot	Ohranjeno
638	Zmrzlek - izvir	Kraški izvir in pritok Radovne	hidr, geomorf	Ohranjeno
639	Lipnik - izvir	Kraški izvir pod stenami Pokljuke, pritok Radovne	hidr, geomorf	Ohranjeno
640	Mangrtski potok - slap	Slap na Mangrskem potoku, levem pritoku Predelice	geomorf, hidr	Ohranjeno
642	Kukla - alpinet v steni	Alpinetum v vznožju stene Kukle v Trenti	geomorf, bot	Ohranjeno
644	Mlaka pod Utami	Mlaka v Dolini Triglavskih jezer	geomorf, hidr	Ohranjeno
645	Mlaka pri Malem polju	Mlaka med Mišelsko planino in Malim Poljem	geomorf, hidr	Ohranjeno
646	Zadlaščica - korita	Korita Zadlaščice nad sotočjem s Tolminko	geomorf, hidr	Ohranjeno; urejeno za obiskovanje
652	Koritnica - mala korita	Korita Koritnice pod cestnim mostom med Klužami in Logom pod Mangrtom	geomorf, hidr	Ohranjeno; korita so prizadeta z odvzemom vode za HE Možnica, čez korita poteka most državne ceste
679	Zadlaščica - soteska zgornjega toka	Soteska zgornjega toka reke Zadlaščice, levega pritoka Tolminke	geomorf, hidr	Ohranjeno; prizadeta z odvzemom vode za MHE Zadlaščica
683	Tolminka - termalni izvir	Hipotermalni izvir v koritih Tolminke	geol, hidr	Ni znano; izvir je zasut z naplavinami
755	Mokra peč	Slap pri Gozd Martuljku	geomorf, hidr	Ohranjeno
768	Suha - slapišče v Drtu	Slapišče v dolini Suhe, pritoku Mostnice, pod Vogarjem v Bohinju	geomorf, hidr	Ohranjeno
778	Mala korita na Soči	Korita na Soči pred sotočjem z Vrsnico	hidr, geomorf	Ohranjeno
783	Krajcarica - korita	Korita v zgornjem toku Krajcarice, levem pritoku Soče	geomorf, hidr	Ohranjeno

Evid. št.	Ime	Kratka oznaka	Zvrst	Ocena stanja
895	Krajcarica - izviri	Kraški izvir Krajcarice v dolini Trente	hidr	Ohranjeno; pod izviri je cesta v Zadnjico, v neposredni bližini je parkirišče
971	Zgornji Peričnik - naravni most	Naravni most manjših dimenzij v konglomeratnih skladih nad slapom Zgornji Peričnik	geomorf	Ohranjeno
981	Mostnica - naravno okno	Majhno naravno okno (prevotljena skala) v strugi Mostnice v Bohinju	geomorf	Ohranjeno
984	Adam in Eva	Skalna samotarja nad Jezerskim prevalom	geomorf	Ohranjeno
994	Ribnica - slap	Slap v soteski Ribnice v Bohinju	geomorf, hidr	Ohranjeno
995	Ribnica - zgornji slap	Zgornji slap na Ribnici, levem pritoku Mostnice, nad Srednjo vasjo	geomorf, hidr	Ohranjeno
996	Ribnica - spodnji slap	Spodnji slap na Ribnici, levem pritoku Mostnice, nad Srednjo vasjo	geomorf, hidr	Ohranjeno
997	Ribnica - naravni most v soteski	Naravni most v soteski Ribnice v Bohinju	geomorf	Ohranjeno
1015	Triglav	Vršna piramida Triglava, najvišjega vrha Julijskih Alp in Slovenije, nahajališče triasnih grebenskih fosilov	geomorf, geol, bot	Ohranjeno
1038	Škednjavec - naravni most	Naravni most v grebenu Škednjavca	geomorf	Ohranjeno
1040	Škrlatica - naravno okno	Manjše trikotno naravno okno v stranskem grebenu južne stene Škrlatice	geomorf	Ohranjeno
1041 OP	Kriška stena - nahajališče fosilov	Plošče iz triasnega dachsteinskega apnenca s fosilnimi megalodontidami in polži v Kriški steni	geol	Ohranjeno
1110	Fužinski kamen	Ledeniški balvan v čelni moreni bohinjskega ledenika pri Stari Fužini	geomorf	Ohranjeno; balvan je potencialno ogrožen zaradi pozidave
1111	Bundrov kamen	Ledeniški balvan v čelni moreni bohinjskega ledenika v Stari Fužini	geomorf	Ohranjeno
1218	Savica pri Blatu - soteska	Prebojna soteska Savice s številnimi balvani pri Ukancu	geomorf	Ohranjeno
1237	Beli potok - Levi Skočnik 1	Slap na Belem potoku, desnem pritoku Save Dolinke pri Gozd Martuljku	geomorf, hidr	Ohranjeno
1238	Beli potok - Levi Skočnik 2	Slap na Belem potoku, desnem pritoku Save Dolinke pri Gozd Martuljku	geomorf, hidr	Ohranjeno

Evid. št.	Ime	Kratka oznaka	Zvrst	Ocena stanja
1239	Beli potok - Desni Skočnik 1	Slap na Belem potoku, desnem pritoku Save Dolinke pri Gozd Martuljku	geomorf, hidr	Ohranjeno; po zaledenem slapu plezajo, vendar ni poškodb naravne vrednote
1240	Beli potok - Desni Skočnik 2	Slap na Belem potoku, desnem pritoku Save Dolinke pri Gozd Martuljku	geomorf, hidr	Ohranjeno
1241	Beli potok - Desni Skočnik 3	Slap na Belem potoku, desnem pritoku Save Dolinke pri Gozd Martuljku	geomorf, hidr	Ohranjeno
1242	Beli potok - slap	Slap na Belem potoku, desnem pritoku Save Dolinke pri Gozd Martuljku	geomorf, hidr	Ohranjeno
1243	Pršivec - naravni most	Naravni most na vzhodnem pobočju Pršivca	geomorf	Ohranjeno
1250	Mostnica - slap 3	Slap v zatrepu doline Voje v Bohinju	geomorf, hidr	Ohranjeno
1251	Mostnica - slap 1	Slap v zatrepu doline Voje v Bohinju	geomorf, hidr	Ohranjeno
1252	Mostnica - slap 2	Slap v zatrepu doline Voje v Bohinju	geomorf, hidr	Ohranjeno
1253	Beli potok - Levi Skočnik 3	Slap na Belem potoku, desnem pritoku Save Dolinke pri Gozd Martuljku	geomorf, hidr	Ohranjeno
1255	Babji zob na Studorju	Kamniti stolp v vzhodnem grebenu Studorja	geomorf	Ohranjeno
1257	Ogradi	Širok in uravnan greben v Julijskih Alpah, alpska flora, favna in vegetacija	bot, zool	Ohranjeno
1261	Peski - Škofič - skalni samotar na sedlu	Skalni samotar pod Krnom	geomorf	Ohranjeno
1262	Vršaki - naravni most	Naravni most na južnem pobočju Vršaka	geomorf	Ohranjeno
1263	Planina Polje - skalni samotar	Skalni samotar na planini Polje	geomorf	Ohranjeno
1264 V	Lemež - južno pobočje	Izdanki rdečih krednih plasti in travišča na južnih pobočjih Lemeža, rastišče ogroženih rastlinskih vrst	geol, geomorf, bot	Ohranjeno
1293	Utrujeni stolp	Erozijsko nastali kamniti stolp pod Planjo	geomorf	Ni znano
1295	Snedičica na Vojah	Močan kraški izvir na desnem pobočju doline Voje	geomorf, hidr	Ohranjeno
1296	Mala Kropa na Vojah	Kraški izvir v dolini Voje v Bohinju	hidr	Ohranjeno
1298	Češenjski most - naravni most	Naravni most čez korita Mostnice v Vojah	geomorf	Ohranjeno; čez naravni most poteka umetni most
1307	Kanceljni - snežišče	Snežišče pod grebenom Kanja - Kanceljni	geomorf, geol	Ne obstaja več

Evid. št.	Ime	Kratka oznaka	Zvrst	Ocena stanja
1370	Zgornja Radovna - Gogalova lipa	Lipa pri hiši Zgornja Radovna št. 20, ob kmetiji Gogala	drev	Ohranjeno
1377	Dovški križ - Škrnatarica - naravno okno	Naravno okno v grebenu Dovški križ - Škrnatarica	geomorf	Ohranjeno
1400	Triglav - naravno okno	Naravno okno v stranskem grebenu Triglava	geomorf	Ohranjeno
1437	Suhi potok v Zadnji Trenti - slap	Slap na Suhem potoku, desnem pritoku Soče v Zadnji Trenti	hidr, geomorf	Ohranjeno
1438	Zapotok - slap pod planino	Slap pod planino Zapotok v Zadnji Trenti	geomorf, hidr	Ohranjeno
1439	Zapotok - slapotvorna stopnja pod planino	Stopnja s številnimi slapovi pod planino Zapotok v Zadnji Trenti	geomorf, hidr	Ohranjeno
1440	Okno v Zadnjem Pelcu	Naravno okno/most pod Zadnjim Pelcem	geomorf	Ni znano
1446	Okno v Žlebeh	Naravno okno v stranskem grebenu severozahodnega pobočja Trentarskega Pelca	geomorf	Ohranjeno
1447	Studor - ostenje	Prisojno ledeniško preoblikovano ostenje Studorja s toploljubnim rastlinstvom	ekos, geomorf	Spremenjeno; melišča so ogrožena zaradi odvoza gruščja za gradbeni material. V letu 2012 so močne padavine močno poškodovale melišča, predvsem zaradi predhodnega odvzemanja materiala
1450	Mlinarica - spodnji slap	Slap na izhodu iz korit Mlinarice	hidr, geomorf	Ohranjeno
1451	Mlinarica - zgornji slap	Slap v zgornjem toku Mlinarice	geomorf, hidr	Ohranjeno
1452	Slap pod Hudičevim žlebom	Slap v spodnjem delu Prisojnikovega ostenja	geomorf, hidr	Ohranjeno
1453	Slapišče pod Sovino glavo	Slapišče v hudourniški strugi potoka pod Sovino glavo	geomorf, hidr	Ohranjeno
1456	Kot - slapova	Slapova na Kotarici v dolini Kot	geomorf, hidr	Ohranjeno
1532	Grapa pod Travnikom - nahajališče fosilov	Nahajališče triasnih fosilov v dolini Tamarja; žleb, po katerem pada občasen krniški slap v več stopnjah v Tamar	geol, hidr, geomorf	Ohranjeno
1535	Ilovec - karnijske plasti	Karnijske plasti ob Ilovcu, desnem pritoku Koritnice v Loški Koritnici	geol	Ohranjeno
1588	Fratarica	Levi pritok Koritnice v Logu pod Mangartom s koriti in slapovi	hidr, geomorf	Ohranjeno; prisotno dopustno soteskanje
1589	Izvir pri Kršovcu	Kraški izvir ob levem bregu Soče pod Kozjim bregom	geomorf, hidr	Spremenjeno; izvire preseka kolovozna pot
1592	Možnica - spodnja korita	Spodnja korita Možnice, desnega pritoka Koritnice	geomorf, hidr	Ohranjeno

Evid. št.	Ime	Kratka oznaka	Zvrst	Ocena stanja
1593	Prešnik - slap	Slap v Prešnikovem grabnu pod Loško steno	geomorf, hidr	Ohranjeno
1597	Mrzli studenec	Nizko barje na Pokljuki	bot	Ohranjeno; ogroženo zaradi teptanja (zbitost tal) zaradi rekreacije v tem prostoru
1598	Ribšica - povirno močvirje	Povirno močvirje Ribšica na Pokljuki jugovzhodno od Mrzlega Studenca	hidr, bot	Ohranjeno
1599	Malo Blejsko barje	Visoko barje na Pokljuki južno od Mrzlega Studenca	geomorf, bot	Ohranjeno
1616	Tonov kamen	Mogočen balvan ob Soči	geomorf	Ohranjeno
1617	Šupca - nahajališče fosilov 1	Nahajališče konodontov pri Šupci na Vršiču	geol	Ohranjeno; izbris posredovan na MOP
1620	Belopotoški slap	Slap v Zadnjici, na Belem potoku, desnem pritoku Krajcarice	hidr, geomorf	Ohranjeno
1621 V	Tamar	Ledeniška dolina Tamar pod Jalovcem	geomorf, (hidr)	Ohranjeno
1622	Skedenj	Jama na stiku apnenca in dolomita zahodno od planinskega doma v Tamarju	geomorfp	Ohranjeno
1623	Tamar - naravno okno	Naravno okno ob vznožju Ponc v Tamarju	geomorf	Ohranjeno
1624	Tamar - spodmoli v vznožju Ponc	Spodmoli ob vznožju Ponc v Tamarju	geomorf	Ohranjeno
1625	Tamar - spodmol ob slapu Črna voda	Spodmol ob slapu Črna voda v Tamarju	geomorf, hidr	Ohranjeno
1626	Možnica - slap in naravno okno	Slap in naravno okno na Možnici, desnem pritoku Koritnice	geomorf, hidr	Ohranjeno; urejeno za obiskovanje
1627	Možnica	Izviri, potok, soteska in korita Možnice, desnega pritoka Koritnice	hidr, geomorf, bot	Ohranjeno; urejeno za obiskovanje
1628	Možnica - naravni most	Naravni most v koritih Možnice, desnem pritoku Koritnice	geomorf	Ohranjeno; urejeno za obiskovanje
1629	Mangrtski potok	Potok, korita in slapovi Mangrtskega potoka, levega pritoka Predelice	geomorf, hidr	Spremenjeno; spremenjena struga potoka zaradi izvedenih protiplazovnih del
1630	Kosmato brdo - zahodni slap	Slap na desnem pritoku Predelice izpod Kolovrata	geomorf, hidr	Ohranjeno
1631	Kosmato brdo - vzhodni slap	Slap na desnem pritoku Predelice izpod Kolovrata	geomorf, hidr	Ohranjeno
1632	Ruševa glava - slapišče pod Riglji	Slapišče na desnem pritoku Koritnice pri vasi Log pod Mangartom	geomorf, hidr	Ohranjeno
1633	Trebiščnica - slap	Slap na zgornjem toku Trebiščnice, levem pritoku Soče v Trenti	geomorf, hidr	Ohranjeno

Evid. št.	Ime	Kratka oznaka	Zvrst	Ocena stanja
1635	Vrsnica - korita in slap	Korita in slap na potoku Vrsnica, levem pritoku Soče, nad sotočjem s Sočo	geomorf, hidr	Ohranjeno
1636	Suhi potok - slap	Slap na Suhem potoku, desnem pritoku Vrsnika	geomorf, hidr	Ohranjeno
1637	Lepenjica	Levi pritok Soče z bregovi	geomorf, hidr, zool	Ohranjeno
1638	Bovški Gamsovec - nahajališče železovo - manganovih gomoljev	Nahajališče železovo manganovih gomoljev v rdečkastih jurskih apnenčevih plasteh pod Bovškim Gamsovcem	geol, bot	Ohranjeno
1685	Veliki Lemež - izvir	Kraški izvir, pogojen s krednimi plastmi, pod sedlom Čez Potoče, pod Velikim Lemežem	geomorf, geol, hidr	Ni znano
1813	Stador - ledenica	Ledenica v vrtači na Stadorju južno od planine Ovčarija	geomorf	Ni znano
1814	Planina Ovčarija - kal	Kal na planini Ovčarija	ekos	Ohranjeno
1815	Vrsnik - slapova na desnem pritoku	Slapova na desnem pritoku Vrsnice v Vrsniku	geomorf, hidr	Ohranjeno
1816 OP	Mlaka pod Vršaki - nahajališče fosilov	Nahajališče fosilov v dolini Triglavskih jezer	geol	Ohranjeno
1825	Oltar - naravni most	Naravni most na Oltarju v Martuljkovi skupini	geomorf	Ohranjeno
1829	Katedrala - slap	Slap na potoku Fratarica, levem pritoku Koritnice pri Logu pod Mangrtom	geomorf, hidr	Ohranjeno
1830	Parabola - slap	Slap na Fratarici, levem pritoku Koritnice pri Logu pod Mangrtom	geomorf, hidr	Ohranjeno
1832	Zaročenca - slap na Predilnici	Slap na Predilnici, desnem pritoku Koritnice	geomorf, hidr	Ohranjeno
1908 V	Lopata	Pragozdni ostanek alpskega bukovega pragozda na Voglu	ekos	Ohranjeno
1976 V	Vršič - gozdni rezervat	Gozdni rezervat na severnih pobočjih Martuljkove skupine	ekos	Ohranjeno; v zgornjem delu ga prekinjajo plazišča
2076	Spodmoli v Slapcah	Spodmoli nad Zgornjo Bavšico	geomorf	Ohranjeno
2080	Čadrg - gube ploščatega apnenca	Gube ploščatega apnenca nad Tolminskimi koriti	geol	Ohranjeno; viden profil z gubami je zaradi posegov na pobočju nad cesto povečan
2081	Slatnica	Levi pritok Soče pred Čezsočo s slapovi, koriti, Fe-Mn gomolji in sedimentnimi teksturami	geol, geomorf, hidr, ekos	Ohranjeno
2102	Prošček*	Desni pritok Kneže v zgornjem toku s slapovi	geomorf, hidr	Ohranjeno
2108 OP	Kozja dnina - nahajališče fosilov	Nahajališče fosilov pod Triglavom	geol	Ohranjeno

Evid. št.	Ime	Kratka oznaka	Zvrst	Ocena stanja
2110	Krn – morena*	Morenski nasip vzhodno od planine Kuhinja pod Krnom	geol, geomorf	Ohranjeno
2112	Šumnik v Lepeni	Šumnik, eden od dveh povirnih krakov Lepenjice v Lepeni s kraškimi izviri, sotesko in slapom	geomorf, hidr	Ohranjeno
2113	Lepenjca - povirje desnega pritoka	Desni povirni krak Lepenjice v Lepeni s kraškimi izviri, občasnim slapom, sotesko in sledovi poledenitve - morene	geomorf, geol, hidr	Ohranjeno
2119 V	Ruševa glava	Sestoj črnega bora (Pinus nigra) nad Ruševo glavo	ekos	Ohranjeno
2120	Log pod Mangrtom - divji kostanj pri hiši št. 34	Mogočen divji kostanj pri hiši št. 34 v Logu pod Mangartom	drev	Ohranjeno
2124 V	Morež - južna pobočja	Južna pobočja Moreža nad planino Bala nad Bavšico z rastišči ogroženih rastlinskih vrst, rastišče črnkastega pelina (Artemisia	bot	Ohranjeno
2154	Soča - lipa pred cerkvijo sv. Jožefa	Mogočna lipa pred cerkvijo sv. Jožefa v vasi Soča	drev	Spremenjeno; slabo vitalno drevo z neugodnimi rastiščnimi razmerami. Na drevesu so bili izvedeni sanacijsko vzdrževalni posegi (2010)
2157	Soča - balvani v strugi pred sotočjem z Limarico	Balvani v strugi Soče pred sotočjem z Limarico	geomorf	Ohranjeno
2158	Soča - korita v povirju	Korita v povirju Soče	hidr, geomorf	Ohranjeno
2159	Soča - slapovi in morena nad Logom	Slapovi in čelna morena nad Logom v Trenti	geomorf, geol, hidr	Ohranjeno
2160	Soča - obeliski in meli	Skalni obeliski in meli ob Soči v Spodnji Trenti	geomorf	Ohranjeno
2162	Soča - naravni most v Velikih koritih Soče	Naravni most v Velikih koritih Soče pri vasi Soča	geomorf	Ohranjeno – predlog za izbris
2163	Zatolmin - balvan v Pologu	Balvan v Pologu v dolini Tolminke	geomorf	Ohranjeno – predlog za izbris
2177	Tolminka - korita	Korita Tolminke pred sotočjem z Zadlaščico	geomorf, hidr, geol, zool	Ohranjeno; urejeno za obiskovanje
2179	Brezno Rušnati vrh	Brezno jugozahodno od Rušnjatega vrha nad planino Razor	geomorfp	Ohranjeno
2180	Jelovšček - potok s koriti in slapovi	Potok Jelovšček, desni pritok Zadlaščice s koriti in slapovi	geomorf, hidr	Ohranjeno
2559	Kloma - soteska	S prelomom pogojena soteska Klome, levega pritoka Krajcarice, nad Logom v Trenti	geomorf, hidr, geol	Ohranjeno
2560	Krajcarica	Levi pritok Soče v dolini Trente	hidr, geomorf, zool	Ohranjeno

Evid. št.	Ime	Kratka oznaka	Zvrst	Ocena stanja
2563	Skok - slap za Alpinumom Juliana	Slap za Alpinumom Juliana v dolini Soče v Trenti	geomorf, hidr	Ohranjeno
2565	Trenta - balvan ob Soči	Balvan ob Soči nad sotočjem z Limarico	geomorf	Ohranjeno
2566	Plajer - podorna bloka	Podorna bloka izjemnih dimenzij na levem bregu Soče pod podorom pri Plajerju	geomorf	Ohranjeno
2568	Studorski preval - nahajališče fosilov	Nahajališče srednjetrojskih fosilnih školjk, polžev, anelidni sledovi	geol	Ohranjeno
2596 OP	Vas na skali - nahajališče fosilov	Nahajališče fosilov nad Vasjo na skali	geol	Ohranjeno – predlog za izbris
2599	Zadlaščica - levi pritok (grapa s slapovi)	Levi pritok Zadlaščice s sotesko in slapovi	hidr, geomorf	Ohranjeno; prizadeta z odvzemom vode za HE Zadlaščica
2600	Azmična grapa	Potok in soteska levega pritoka Tolminke pri Pologu	hidr, geomorf	Ohranjeno; pod slapom v spodnjem delu grape je manjše vodno zajetje za planino Polog
2601	Pščak - potok s slapovi	Potok s slapovi, desni pritok Tolminke pod Javorco	hidr, geomorf	Ohranjeno; mHE pri Bleku so opustili, ohranjena sta del cevovoda in strojnica
2602	Tolminka - gube apnenca nad izviri	Nagubane plasti apnenca nad izviri Tolminke	geomorf	Uničeno. Greben z vidnim prerezom gub se je ob potresu 1998 podrl – predlog za izbris
2742	Mangrt - nahajališče manganovih gomoljev 1	Nahajališče manganovih gomoljev na Mangrtu	geol	Ohranjeno – nahajališče je na italijanski strani meje
2743	Mangrt - nahajališče manganovih gomoljev 2	Nahajališče manganovih gomoljev na Mangrtu	geol	predlog za izbris
2744	Mangrt - nahajališče manganovih gomoljev 3	Nahajališče manganovih gomoljev na Mangrtu	geol	predlog za izbris
2826	Bistrica	Potok Bistrica v Vratih, desni pritok Save Dolinke	geomorf, hidr	Ohranjeno
2945	Trenta - lipa ob cerkvi Device Marije	Stara lipa ob cerkvi Device Marije v Trenti	drev	Ohranjeno
3431	Mlinarica	Levi pritok Soče v Trenti	hidr, geomorf, geol, zool	Ohranjeno; urejeno za obiskovanje
3631	Kuhinja - morene	Morenski zasipi na planini Kuhinja pod Krnom	geomorf, geol	predlog za izbris
3632 OP	Krbulnik - nahajališče fosilov	Nahajališče fosilov pri vasi Na skali	geol	predlog za izbris

Evid. št.	Ime	Kratka oznaka	Zvrst	Ocena stanja
3644	Plajer - podor	Podor nad levim bregom Soče pri Plajerju	geomorf	Ohranjeno
3651 V	Rombon – podi	Visokogorski kraški podi pod Rombonom	geomorf, (geomorfp)	Ohranjeno; območje ima številne ostanke 1. sv. vojne
3655	Tolminske Ravne - profil mezozojskih kamnin	Profil triasnih, jurskih in krednih kamnin v cestnem useku med Tolminskimi Ravnami in Zadlazzom	geol	Ohranjeno
3723	Podmlaka - slap 1	Slap na Podmlaki, pritoku Volarje, nahajališče krednega fliša	geomorf, geol, hidr	Ohranjeno
4151	Koritnica - korita nad sotočjem z Možnico	Korita Koritnice nad sotočjem z Možnico	geomorf, hidr	Ohranjeno
4155 OP	Čisti vrh - nahajališče fosilov	Nahajališče fosilov nad Trento	geol	Ohranjeno
4181	Mostnica - rastišče košutnika	Rastišče košutnika (<i>Gentiana lutea</i>) ob Mostnici v zatrepu doline Voje	bot	Ni znano
4195 V	Možnica – dolina	Dolina Možnice, desnega pritoka Koritnice s pritoki, koriti, slapovi in zatrepom	geomorf, (geomorfp, bot, hidr)	predlog za izbris
4196	Predilnica	Desni pritok Koritnice pri Logu pod Mangrtom, soteska in korita	hidr, geomorf, ekos	Ohranjeno
4198 V	Tolminski Migovec – podi	Visokogorski kraški podi severno od Tolminskega Migovca z globokim stopnjastim jamskim Sistemom Mig in Kavkno jamo	geomorf, (geomorfp)	Ohranjeno
4206	Zadlaščica	Reka Zadlaščica, levi pritok Tolminke, s sotesko	hidr, geomorf	Ohranjeno; prizadeta z odvzemanjem vode za HE Zadlaščica
4244	Bavšica - balvan ob cesti	Balvan velikih dimenzij ob cesti v Bavšico	geomorf	predlog za izbris
4253 OP	Peto triglavsko jezero - nahajališče fosilov	Nahajališče fosilov pri Petem Triglavskem jezeru	geol	Ohranjeno
4257	Zadlaščica - zgornja korita	Zadlaščica, levi pritok Tolminke v zgornjem toku s sotesko	geomorf, hidr	Ohranjeno
4295	Plešivec - nahajališče fosilov	Nahajališče jurskih in krednih fosilov (aptihi) na Plešivcu, pelagična fosilna tanatocenoza	geol	Ni znano
4299 OP	Srenjski pašnik - nahajališče fosilov	Nahajališče fosilov na Pokljuki	geol	Uničeno
4306	Šupca - nahajališče fosilov 2	Nahajališče triasnih školjk v cestnem useku ceste Vršič - Trenta v Šupci, fosilna združba daonel	geol	Ohranjeno – območje je predlagano za povečanje iz točke v profil

Evid. št.	Ime	Kratka oznaka	Zvrst	Ocena stanja
4319	Sava Bohinjka - soteska pri Ribčevem Lazu	Krajša prebojna soteska Save Bohinjke pri Ribčevem Lazu	geomorf, hidr	Ohranjeno
4329 OP	Glava - nahajališče fosilov	Nahajališče fosilov pri vasi Na skali,	geol	Ohranjeno
4330 OP	Loška Koritnica - nahajališče fosilov	Nahajališče triasnih fosilov ob Ilovcu, desnem pritoku Koritnice v Loški Koritnici, fosilna združba	geol	Ohranjeno
4337	Kloma	Levi pritok Krajcarice v soteski Kloma v Trenti	hidr	Ohranjeno
4411	Bohinj - nahajališče jezerske krede	Dva kopa jezerske krede ob Bohinjskem jezeru za hotelom pod Voglom	geol	Ohranjeno
4412	Na skalci - nahajališče jezerske krede	Izdanki jezerske krede v povirju nad pešpotjo ob desnem bregu Bohinjskega jezera, nahajališče ledeniških oražencev	geol	Ohranjeno
4427	Tolminka	Levi pritok Soče pri Tolminu	hidr	Ohranjeno
4435	Koča pri Triglavskih jezerih - nahajališče fosilov	Nahajališče jurskih amonitov pri Koči pri Triglavskih jezerih	geol	Ohranjeno
4452 OP	Široka polica - nahajališče boksita	Nahajališče boksita na Rudnici v Bohinju	geol	Ohranjeno
4456	Ravni laz - jurski manganovi gomolji	Nahajališče jurskih manganovih gomoljev na Ravnem lazju pod Rombonom	geol	Ohranjeno
4476	Velika Pišnica	Desni pritok Save Dolinke	hidr, ekos	Ohranjeno
4581	Čez Brežice - inverzne plasti	Beli apnenci, ki kot kapa ležijo na krednih lapornatih plasteh na sedlu Čez Brežice, zahodno od Loške stene	geol	Ohranjeno
4582	Morež - močvirje in ponikalnica	Zamočvirjena in botanično zanimiva uravnava v pretrti coni preloma pod Morežem z manjšim kraškim izviro, potočkom in ponorom	hidr, bot	Ohranjeno
4583	Vršič - močvirje s ponikalnico pod Vršičem	Izvir, potoček in ponor ter zamočvirjena botanično zanimiva uravnava na podih pod Morežem pod Vršičem	hidr, bot	Ohranjeno
4778 V	V Laštah	Visokogorski kraški podi pod Krnom	geomorf, (geomorfp, geol)	Ohranjeno
4779	Čez Potoče - balvan	Balvan pod sedlom Čez Potoče severovzhodno od Skutnika zahodno od Krnskega jezera	geomorf	Ohranjeno
4780	Čez Brežice - balvan	Balvan pod sedlom Čez Brežice, zahodno od Loške stene	geomorf	Ohranjeno
4781	Veliki Razor	Prelom nad planino Bala	geol, geomorf	Ohranjeno
4785	Labrje	Območje podornih blokov pod Rombonom	geomorf	Ohranjeno

Evid. št.	Ime	Kratka oznaka	Zvrst	Ocena stanja
4790	Spodnje Kriško jezero - izvir	Kraški izvir, v katerega se podzemsko steka voda iz Spodnjega Kriškega jezera	hidr, geomorf	Ni znano
4791	Turn pod Razorjem	Kamniti stolp v grebenu med Razorjem in Malim Razorjem	geomorf	Ni znano
4792	Zadnjica - grbinasti travniki	Grbinasti travniki v Zadnjici	geomorf	Ohranjeno
4797	Soča - balvan v strugi pod mostom pri Pretnerju	Balvan - otok v strugi Soče tik pod mostom pri Pretnerju	geomorf	Ohranjeno
4798	Zasipska planina - grbinasti travniki	Grbinasti travniki na Zasipski planini v Krmi	geomorf	Spremenjeno; del travnika je bil strojno izravnano
4799	Jerebica - naravni most	Naravni most v grapi pod Jerebico	geomorf	Ohranjeno
4958	Ukanc - mokrišče	Mokrišče ob vstopu v morensko območje Ukanca	hidr, ekos	Spremenjeno; pogosti človekovi posegi v območje – odvzem gramoza
5019	Mojstrana - izviri Na kredi	Izviri in manjše povirno barje s šaši, luzulo in sphagnumom, jugozahodno od Mojstrane	hidr	Ohranjeno
5024	Špica v Sedelcih	Območje z najstarejšimi geološkimi plastmi v TNP zahodno od doline Pišnice	geomorf, geol	Ohranjeno
5035 V	Mala Pišnica - gozdni rezervat	Gozdni rezervat na območju Male Pišnice	geomorf, ekos, (hidr)	Ohranjeno
5058	Srednji triglavski steber - naravno okno	Naravno okno med Nemško grapo in Srednjim stebrom v Triglavski severni steni	geomorf	Ohranjeno
5060	Ajdovska deklica	Antropomorfna skalna oblika v ostenju Prisojnika	geomorf	Ohranjeno
5084	Koprivnik - lipa	Lipa v križišču lokalnih cest, severno od cerkve v Koprivniku v Bohinju	drev	Ohranjeno
5087	Boršt - spodmoli	Več jam in spodmolov na območju hriba Boršt, jugozahodno od Blejske Dobrave	geomorf	Ohranjeno
5096	Stador - melišče	Melišče pod spodnjim robom Stadorjevih sten severno od Črnega jezera	geomorf	Ohranjeno; čez melišče poteka dobro obiskana planinska pot
5126	Zgornji Kozjak na Mežakli - jelka	Jelka večjih dimenzij vzhodno od planine Zgornji Kozjak na Mežakli	drev	Uničeno; drevesa ni več zaradi naravnih procesov
5127	Konavčev žleb - jelka	Jelka večjih dimenzij severno od Konavčevega žleba južno od doline Radovne	drev	Ohranjeno
5322	Napoleonov kamen	Skalni blok pod makadamsko cesto v začetku doline Radovne	geomorf	Ohranjeno

Evid. št.	Ime	Kratka oznaka	Zvrst	Ocena stanja
5338	Srednja Radovna - grbinasti travniki 2	Značilni grbinasti travniki v dolini Radovne	geomorf	Ohranjeno
5339 V	Planina Trstje - Tosc - gozdni rezervat	Gozdni rezervat na planini Trstje nad Vojami	ekos	Ohranjeno; visokogorski gozd z izjemnimi drevesi smreke in jelke
5342	Mrzle konte - gozdni rezervat	Gozdni rezervat na Mežakli, jugozahodno od Hrušice	ekos	Ohranjeno
5359	Srednja Radovna - grbinasti travniki 3	Značilni grbinasti travniki v dolini Radovne	geomorf	Ohranjeno; proces zaraščanja z gozdom, manj izrazite grbine
5399	Vršič - slapišče	Slapišče v hudourniškem kraku Suhe Pišnice pod Vršičem	hidr, geomorf	Ohranjeno
5406	Ukanška Suha	Slikovit gorski potok s slapiči in drasljami, desni pritok Savice pred Ukancem	hidr, geomorf	Spremenjeno; problem predstavlja zajetje za MHE, ki ob sušnem obdobju odvzame vso vodo za potrebe MHE, struga pa ostane prazna
5411	Srednja Radovna - grbinasti travniki 1	Značilni grbinasti travniki v dolini Radovne	geomorf	Zelo spremenjeno; delno ohranjeni grbinasti travniki le po robovih območja in na zahodni parcelni meji, sicer precej uravnani, pregnojeni in mestoma posekano drevje. Lahko govorimo o okrnitvi narave in delnem uničenju naravne vrednote
5426 V	Vrata	Značilna ledeniško preoblikovana alpska dolina potoka Bistrica jugozahodno od Mojstrane	geomorf, (hidr)	Ohranjeno
5427 V	Kot	Značilna ledeniško preoblikovana alpska dolina potoka Kotarica jugozahodno od Mojstrane	geomorf, (hidr)	Ohranjeno
5428 V	Krma	Značilna ledeniško preoblikovana alpska dolina potoka Krmarice	geomorf, (hidr)	Ohranjeno
5430 V	Pokljuka – planota	Visoka kraška planota z značilnimi kraškimi pojavi	geomorf, (geomorfp)	Ohranjeno; stihijski razvoj turizma in rekreacije, intenzivno gozdno gospodarjenje, ki ni preverjeno z nosilnostjo kraške planote
5432 V	Črna prst - Rodica - Vogel - gorski greben	Gorski greben Črna prst - Rodica - Vogel	geomorf	Ohranjeno

Evid. št.	Ime	Kratka oznaka	Zvrst	Ocena stanja
5433	Medvedova konta	Udornica velikih dimenzij na Pokljuki	geomorf	Ohranjeno
5434 V	Triglavski podi	Visokogorski kraški podi vzhodno od Triglavskega ledenika	geomorf, (geomorfp)	Ohranjeno
5435	Rjavina - naravno okno 2	Manjše naravno okno v grebenu med Veliko in Malo Rjavino	geomorf	Ohranjeno
5436	Pekel - krnica	Krnica v zgornjem delu doline Kot	geomorf	Ohranjeno
5437 V	Zadnji dolek	Krnica pod Škrlatico	geomorf	Ohranjeno
5439	Spodnja Radovna - grbinasti travniki	Značilni grbinasti travniki v dolini Radovne	geomorf	Spremenjeno; ohranjenost grbin le na zahodnem delu, prisotno zaraščanje s smreko in borom, na vzhodnem delu območja grbine uravnane v intenzivni travnik oz. pašnik
5440 V	Voje	Alpska dolina potoka Mostnica z zatrepom severno od Srednje vasi pri Bohinju	geomorf	Spremenjeno; zaradi počitniških hišic in uravnanih ali zaraščenih grbinastih travnikov dolina precej spremenjena, problem je tudi vožnja z avtomobili po dolini
5446	Vogar - grbinasti travniki	Grbinasti travniki, posebna oblika kraško preoblikovanega apnenčastega drobirja ledeniškega površja, na planini Vogar	geomorf	Ohranjeno
5447	Pršivski kras	Močno zakraseli triasni apnenci na območju Pršivca s številnimi brezni, kontami in udornicami	geomorf, ekos, (geomorfp)	Ohranjeno
5448	Plaski Vogel - Gladki Lašt	Gladke stopničaste plošče - lašti v dachsteinskem apnencu pri Plaskem Voglu	geomorf	Ohranjeno
5449	Plaski Vogel - Debeli Lašt	Gladke stopničaste plošče - lašti v dachsteinskem apnencu pri Plaskem Voglu	geomorf	Ohranjeno
5450	Lopučnica - Kosmata lašta	Z rušjem porasla lašta na skladih dachsteinskega apnenca zahodno od planine Lopučnica	geomorf	Ohranjeno
5451	Planika - melišče	Melišče pod domom Planika, med največjimi v Julijskih Alpah	geomorf	Ohranjeno
5457	Uskovnica - grbinasti travniki	Grbinasti travniki, posebna oblika kraško preoblikovanega apnenčastega drobirja ledeniškega površja, na planini Uskovnica	geomorf	Ohranjeno

Evid. št.	Ime	Kratka oznaka	Zvrst	Ocena stanja
5458	Voje - grbinasti travniki	Grbinasti travniki, posebna oblika kraško preoblikovanega apnenčastega drobirja ledeniškega površja, na planini Voje	geomorf	Zelo spremenjeno; uravnani in zaraščajoči grbinasti travniki, le fragmenti, predlog za izločitev naravne vrednote
5459	Ukanc - grbinasti travniki	Grbinasti travniki, posebna oblika kraško preoblikovanega apnenčastega drobirja ledeniškega površja, v Ukancu v Bohinju	geomorf	Spremenjeno; zaradi pozidave in obdelave Ukanca precej preoblikovani
5460	Beljava - bukve in gabri	Bukov gozd in gabri s krošnjami izjemnih dimenzij na širokem vršaju hudournika na Beljavi nad severno stranjo Bohinjskega jezera	drev	Ohranjeno
5461	Trstje - jelke in smreka	Debele jelke in smreka z dvojnimi deblom izjemnih dimenzij pod opuščeno planino Trstje	drev	Ohranjeno
5462	Viševnik - skupina smrek	Skupina debelih smrek na planini Viševnik	drev	Ohranjeno; od štirih smrek sta samo še dve, ena je padla leta 2006 v viharju
5463	Laz - smreke	Izjemno debele smreke v razgibanem opovršju gugovzhodno od planine Laz, pod hrbtom Ogradov	drev	Ohranjeno
5464	Vodični vrh	Debele smreke na planini Vodični vrh v Fužinskih planinah	drev	Ohranjeno
5465	Voglova Jelovica - skupina smrek v ostanku pragozda	Skupina v edinem ostanku pragozda na Voglovi Jelovici ali Lopati jugozahodno od Rjave skale na Voglu	ekos, drev	Ohranjeno
5466	Na Melju - smreka	Smreka izjemnih dimenzij Na Melju v dolini Ražnova Suha, jugozahodno od Ukanca	drev	Uničeno; drevesa ni več zaradi naravnih procesov
5467	Vrtača - jelka in skupina smrek	Jelka in skupina smrek na Vrtači pod planino Osredki v Spodnjih bohinjskih gorah	drev	Ohranjeno; jelke ni več, smreke so v ugodnem stanju, predlog popravka imena
5468	Storeča raven - bukev	Orjaška bukev v spodnjem delu planine Storeča raven	drev	Uničeno; drevesa ni več zaradi naravnih procesov, predlog za izločitev iz Pravilnika NV
5469	Javorje - smreka velikanka	Smreka v Javorju zahodno od planinske poti na planino Suho (Pod klancem)	drev	Ohranjeno

Evid. št.	Ime	Kratka oznaka	Zvrst	Ocena stanja
5470	Pod Kratkimi plazi - smreka	Smreka, zraščena s skalnim balvanom, Pod Kratkimi plazi nad planino Storeča raven	drev	Ohranjeno
5471	Mirniki - kraljica bohinjskih smrek	Smreka na Mirnikih vzhodno od Rjave skale	drev	Ohranjeno; v smreko je udarila strela
5472	Savica - vodotok	Pritok Bohinjskega jezera	hidr	Ohranjeno; njeno podobo krni le HE, ker je zajetje pod slapom Savica, moteč cevovod, značilna premenasta struga nad Blatom
8896	Kneža – povirje*	Povirje Kneže na jugozahodnih pobočjih Rodice	geomorf, hidr	Ohranjeno
8901	Kneža – del povirja*	Del povirja Kneže in pritoka Lipovščaka	geomorf, hidr	Ohranjeno

Vir: ARSO, 2011a; Pravilnik o določitvi in varstvu naravnih vrednot, Uradni list RS, št. 111/2004 ter spremembe in dopolnitve 70/2006, 58/2009, 93/2010; Uredba o vrsteh naravnih vrednot, Uradni list RS, št. 52/2002, interni podatki JZ TNP in ZRSVN o stanju naravnih vrednot

Legenda:

Oznaka * poleg imena: naravna vrednota lokalnega pomena (vse ostale so državnega pomena)

Identifikacijska številka: oznaka **V** poleg številke: naravne vrednote, katerih površina je večja od 1 km² ali so linijsko daljše od 1 km, oznaka **OP** poleg številke: naravne vrednote, pri katerih so Gauss-Krügerjeve koordinate zaokrožene na 5 km

Zvrst: Uredba o vrsteh naravnih vrednot (Uradni list RS, št. 52/2002). Okrajšave: **bot:** botanična, **drev:** drevesna, **ekos:** ekosistemska, **geol:** geološka, **geomorf:** površinska geomorfološka, **geomorfp:** podzemeljska geomorfološka, **hidr:** hidrološka, **zool:** zoološka

Ocena stanja naravnih vrednot:

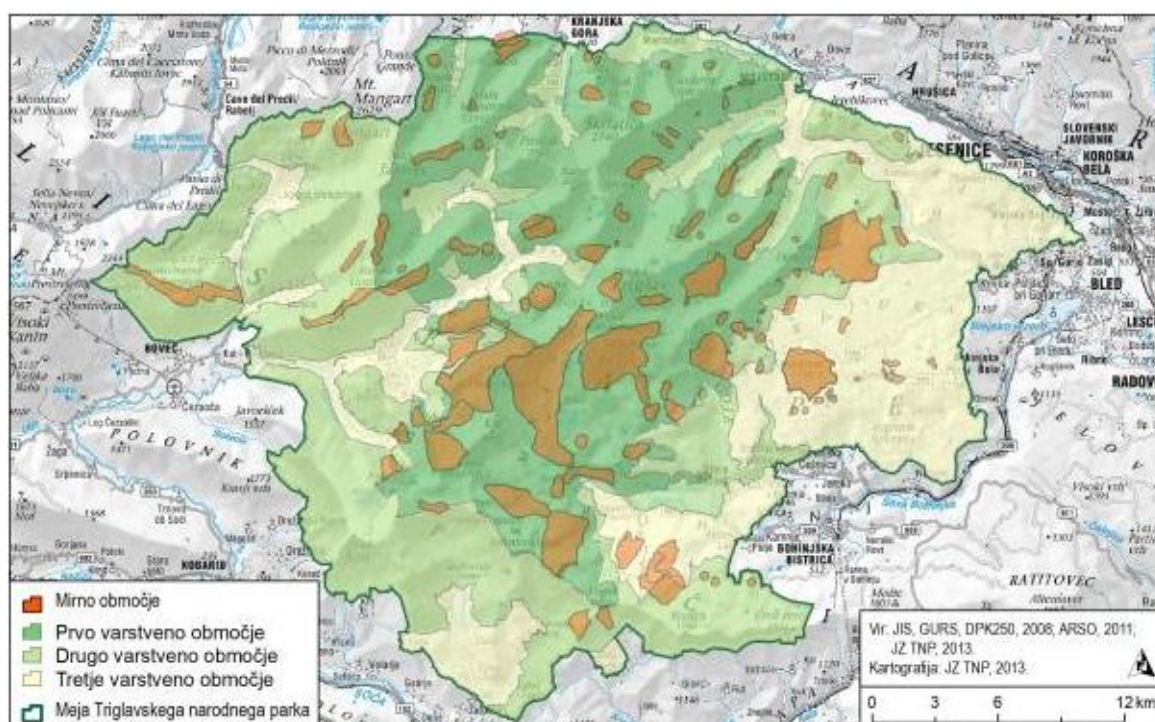
Ohranjeno: naravna vrednota (NV) je ohranjena z lastnostmi, zaradi katerih je bila spoznana za NV

Spremenjeno: NV je v manjši meri spremenjena glede na stanje ob vpisu v register NV

Zelo spremenjeno: lastnosti NV, zaradi katerih je NV vpisana v register NV, so bistveno spremenjene (npr. regulacija struge vodotoka v večji dolžini). Potrebna je presoja ali NV še vedno izpolnjuje lastnosti za NV in ali bi lahko ukrepi še lahko spremenili spremenjeno stanje v prvotno

Uničeno: NV ni več oz. so njene lastnosti uničene

Priloga 4: Podrobni varstveni režim – Kartografski prikaz mirnih območij

Slika P4-1: Prikaz mirnih območij, na katerih sta obisk in raba prilagojena varstvu vrst in habitatnih tipov.

Tabela P4-2: Mirna območja s površino in omejitvami

Koda območja	Krajevno ime	Površina (ha)	Koda omejitve
1	Dolina Triglavskih jezer	1246,9	01, 06, 13
2	Mišeljski konec	793,6	01
3	Travniška dolina	688,3	01, 05, 09, 11
4	Melo	458,1	01
5	Trstje	279,1	01
6	Spodnja Komna	275,2	01, 06, 13
7	Babnik	267,6	01
8	Zgornja Krma 1	261,2	01, 04, 09, 13, 16
9	Zgornja Krma 2	261,2	01, 06, 13
10	Zgornja Krma 3	261,2	01
11	Orlove glave	219,4	09
12	V glavah	150,8	01, 05
13	Strmarica	128,5	01, 09
14	Za skalo	126,6	01, 05
15	Mružov žleb	124,2	09
16	Ozebniška planja	113,7	01, 05
17	Komarča	113,5	09
18	Storeč	103,6	01, 09

Koda območja	Krajevno ime	Površina (ha)	Koda omejitve
19	Komar	94,1	01
20	Pod Čelom	92,7	01
21	Velika planina – Za Razorcem	92,2	01
22	Velika Dnina	91,0	01
23	Suhi plaz	87,3	01
24	Zajavor - Luknja	86,1	01
25	Mala Pišnica	77,2	01, 05
26	Vitranc	63,3	01
27	Vogel	71,7	01
28	Kozličnik	68,6	01, 08
29	Pod Debeljakom – Okroglica	68,1	01
30	V vrhu	64,2	01, 08, 15
31	Visoki Zjabc	63,8	01, 05
32	Berebica	61,4	01
33	Frdamane police	56,3	01
34	Ledine	51,8	01
35	Pod Prehodci	48,6	01, 05
36	Jagrova skala	48,6	01, 13
37	Za Cmirom	46,3	01, 05
38	Tičarica – Lepena	46,1	01, 05
39	Goličica – Debela peč	42,5	01, 09
40	Bušnica	42,1	01, 09
41	Ponca	40,6	01
42	Pod Široko pečjo	38,7	01, 16
43	Sive police	35,3	01, 05
44	Gabrje	33,3	01, 05
45	Stenar	32,5	01
46	Ovčarija	28,9	08
47	Nizka dolina	28,2	08
48	Ovčja stran	26,7	01, 08, 15
49	Planina Krstenica	26,4	08
50	Na glavah	23,7	01
51	Vršič	10,4	01, 05, 08
52	Bezinka	23,1	01
53	Tičarica – Trenta	22,9	01, 05, 10, 11, 14
54	Na Dolinah	21,5	01
55	Vošnovec	20,7	08, 15
56	Na jezercu	20,4	01, 05
57	Srednja Gora – Trta 1	20,2	02, 12
58	Srednja Gora – Trta 2	20,2	02, 12
59	Na brinju	18,5	01
60	Plazi	17,7	01, 05, 10, 11, 14

Koda območja	Krajevno ime	Površina (ha)	Koda omejitve
61	Smrajka	16,1	01, 08, 15
62	Pod Kurjim vrhom	15,3	01
63	Petelin	15,3	08, 15
64	Jozlnov Stan	14,8	02
65	Zmrzlica	14,7	08, 15, 18
66	Med plazmi	14,2	01
67	Nad Studencem	14,0	05
68	Lengarjev Komen	13,4	01
69	Sleme	13,4	01, 05
70	Rutarški Vršič	11,7	01
71	Kokošinjica	11,7	08
72	Zimova peč	10,9	01, 05
73	Vrtaška planina 1	10,2	01, 08, 15, 16
74	Za lesom	9,6	08, 15
75	Gomule	9,2	08, 15
76	Apica	9,1	01
77	Planina Brda	9,0	01, 05, 13
78	Kurji vrh	8,6	01
79	Pekel	7,0	05
80	Šinovec	6,3	01, 08, 15
81	Bratova peč	6,1	08, 15, 18
82	Medvedovec, Goše	5,5	08, 15, 18
83	Na Jezercih	4,7	01
84	Vrtaška planina 2	4,4	01, 08, 15, 16
85	Plesišče	3,3	01, 12
86	Mrežce	2,8	01, 05
87	Mali Selišnik	2,0	01, 08, 15
88	Kremenovec	1,9	01, 08, 15
89	Sleme	1,7	01, 13
90	Nad pl. Velika ravan	1,4	08, 15
91	Pod Luknjo	1,4	01, 08
92	Črlovec	1,2	01, 08, 15
93	Mesnava glava	0,8	01
94	Šplevta	0,7	01
95	Kačji rob	0,4	01
96	Tičarica – Trenta	268,8	01, 05, 09
97	Gomule	70,6	01
98	Žabiški Kuk	82,3	05
99	Vogel – vzhodno pobočje	45,8	05
100	Rombon – Veliki vrh	304,4	01, 09
101	Bavški Grintavec – Osojnica - greben 1	121,7	01, 11
102	Bavški Grintavec – Osojnica - greben 2	121,7	01, 11

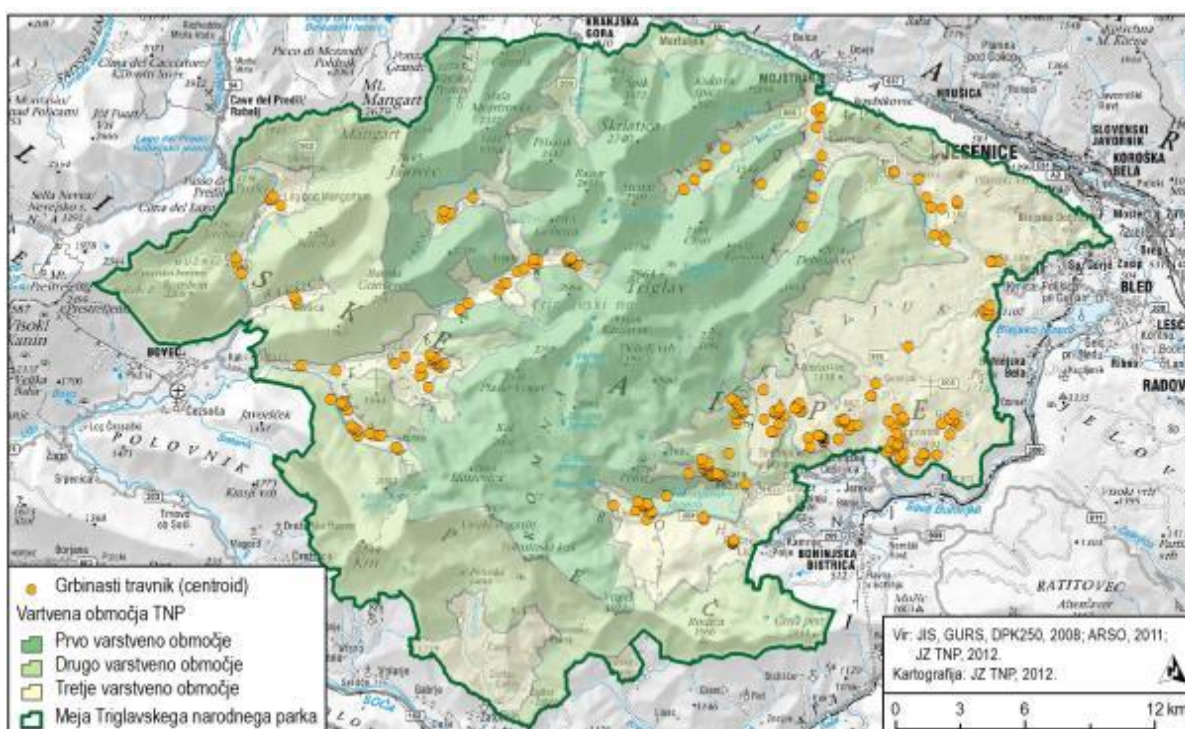
Koda območja	Krajevno ime	Površina (ha)	Koda omejitve
103	Bavški Grintavec – Osojnica - greben 3	121,7	01, 11
104	Pihavec 1	46,8	01, 11
105	Pihavec 2	46,8	01, 11
106	Pihavec 3	46,8	01, 11
107	Mali Vrh – Sedlo	80,3	09
108	Mesnovka	60,0	08
109	Velika korita Soče	1,5	17
110	Pri Rupah	35,7	08, 15, 12
111	Krašca	16,2	01, 12
112	Mesnovec – Visoko	94,1	08, 12, 15
113	Lemovce	32,5	08, 12, 15
114	Jerebikovec	21,3	01, 08, 15
115	Miščovec	15,1	08, 12, 15
116	Požgane glave	12,6	08, 15
117	Nad sirarno	12,6	08, 15
118	Pezdenca	10,7	08, 15
119	Lopata	123,2	01
120	Praznice	9,0	08, 15
121	Pod Kajšcam	6,5	08, 15
122	Javorov vrh	10,0	08, 15
123	Na prehodu	9,1	08, 15
124	Na Mlakah	7,7	07
125	Šijec	14,9	07
126	Blejsko barje	14,1	07
127	Golenberca	4,0	07
128	Goreljek	4,3	07
129	Klek	161,4	01, 08, 15
130	S od Šijca	2,9	07
131	S od Golenberce	3,8	07
132	Z od Blejskega barja	0,9	07
133	Klek – širše območje	774,4	01
134	Mesnovec – širše območje	407,2	01, 13

Legenda (kode omejitve):

Koda	Vrsta omejitve
01	hoja in uporaba izključno označenih obstoječih planinskih poti, mulatjer ali tistih poti, ki jih za uporabo dovoli javni zavod
02	hoja in uporaba izključno označenih poti v obdobju od 1. marca do 1. julija
03	hoja in gorsko kolesarjenje izključno po gozdnih cestah
04	prepoved markiranja neoznačenih ali nadelave novih planinskih poti
05	prepoved turne smuke
06	izvajanje turne smuke izključno na trasah, ki jih določi javni zavod

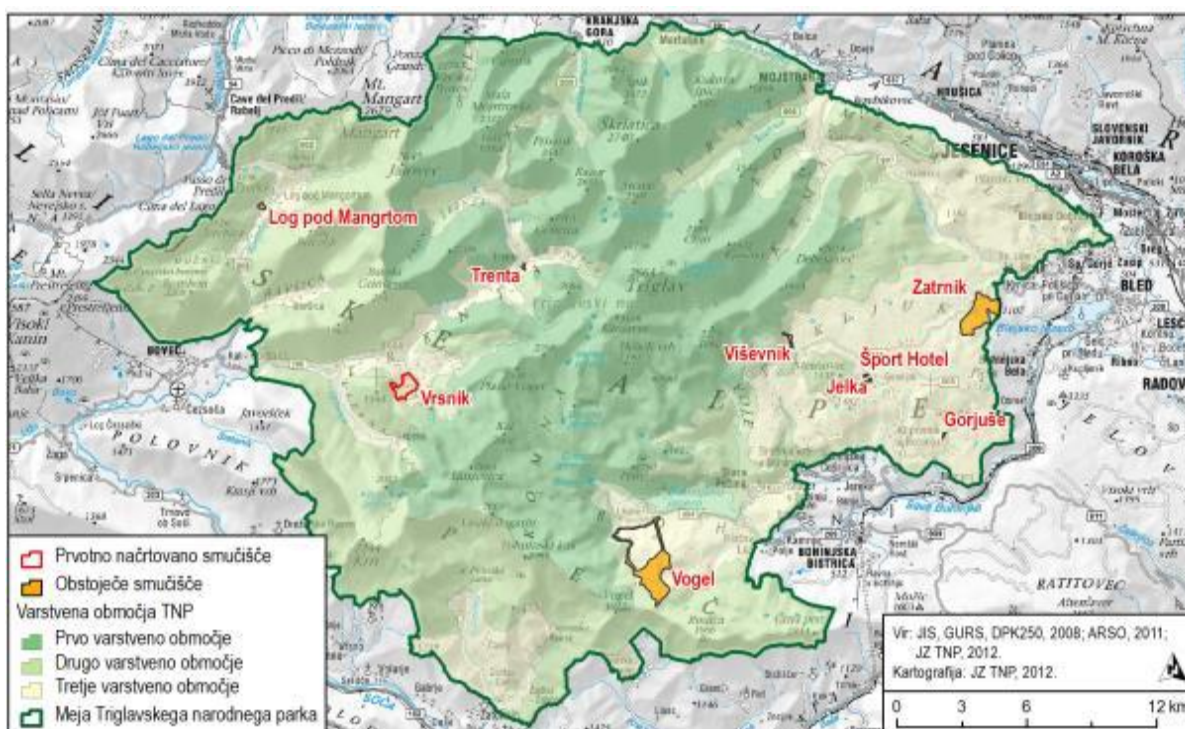
07	popolna celoletna omejitev dostopa na območje ali njegove rabe
08	popolna omejitev dostopa na območje v obdobju od 1. marca do 1. julija, razen s predhodnim soglasjem javnega zavoda in v spremstvu naravovarstvenega nadzornika
09	prepoved jadralnega padalstva, vključno z vzletanjem, letenjem po koridorjih in pristajanjem
10	prepoved base jumpinga
11	prepoved jadralnega letalstva ali izvajanja panoramskih preletov
12	popolna prepoved helikopterskih letov
13	izvajanje helikopterskih letov po vnaprej določenem usklajenem terminskem načrtu
14	prepoved gorskega kolesarstva
15	prepoved izvajanja gozdarske dejavnosti v obdobju od 1. marca do 1. julija
16	izvajanje paše v skladu s pašnimi redi
17	popolna prepoved izvajanja dejavnosti na vodotoku
18	prepoved uporabe in vožnje z motornimi vozili v obdobju od 1. marca do 1. junija

Priloga 5: Podrobni varstveni režim – Kartografski prikaz območij grbinastih travnikov

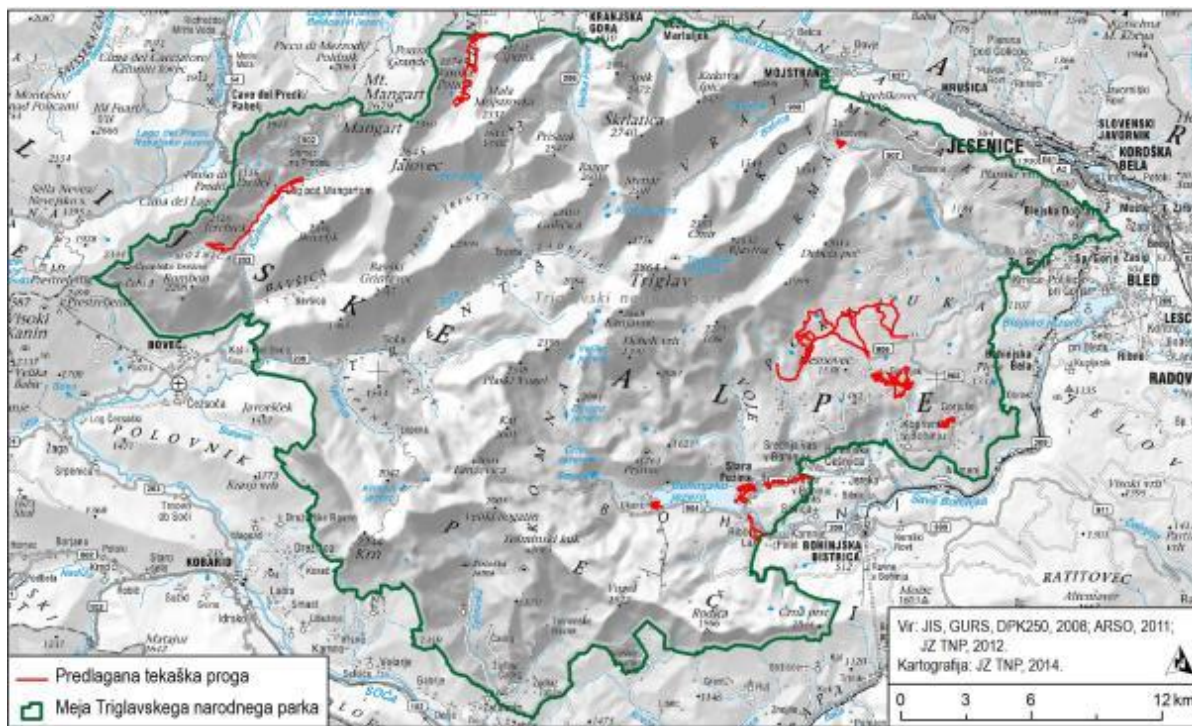
Slika P5: Prikaz območij grbinastih travnikov.

Priloga 6: Podrobni varstveni režim – Kartografski prikaz obstoječih smučišč

Slika P6: Prikaz z obstoječih smučišč (obseg obstoječih smučišč bo potrjen s sklepom Ministrstva za okolje in prostor).

Priloga 7: Podrobni varstveni režim – Kartografski prikaz obstoječih tekaških prog

Slika P7: Prikaz obstoječih tekaških prog.

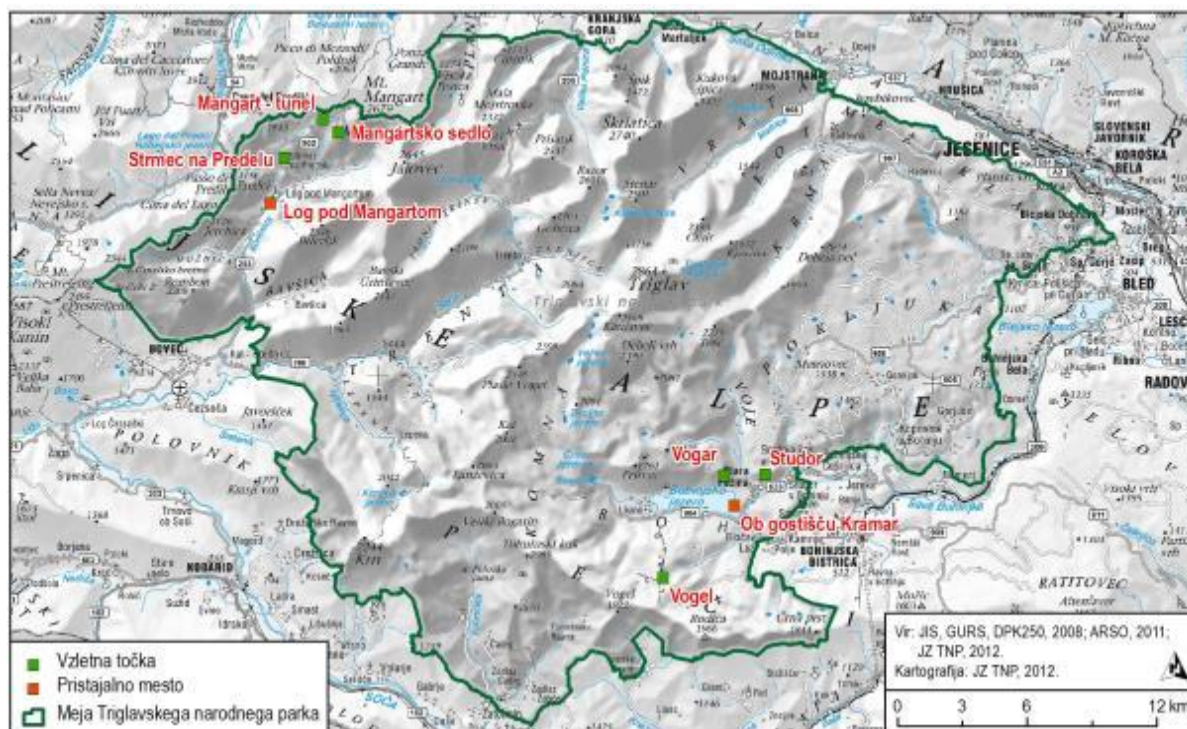

Priloga 8: Podrobni varstveni režim – seznam obstoječih helidromov

Tabela P8: Mesta obstoječih helidromov ali heliportov (Vir: Gorska reševalna služba in PZS)

Lokacija	Urejenost	Umestitev
Vzletišča pri planinskih kočah		
Koča pod Bogatinom	zasilno/neurejeno	pri koči
Dom na Komni	urejeno	pri koči
Koča pri Triglavskih jezerih	urejeno	pri koči
Vodnikov dom na Velem polju	urejeno	pri koči
Dom Planika pod Triglavom	urejeno	pri koči
Triglavski dom na Kredarici	urejeno	pri koči
Tržaška kočica na Doliču	urejeno	pri koči
Zasavska kočica na Prehodavcih	urejeno	pri koči
Pogačnikov dom na Kriških podih	urejeno	pri koči
Aljažev dom v Vratih	urejeno	na levem bregu Triglavске Bistrice
Dom Valentina Staniča	urejeno	pri koči
Erjavčeva kočica na Vršiču	urejeno	pod kočico
Dom v Tamarju	zasilno/neurejeno	na travniku pred kočico
Zavetišče pod Špičkom	urejeno	pri koči
Kočica na Planini Razor	urejeno	pri koči
Vzletišča na drugih lokacijah		
Vrtaška planina	urejeno	pri koči
Trenta - Info center	zasilno/neurejeno	na travniku blizu INFO centra
Pokljuka - Rudno polje	urejeno	pri biatlonskem centru
Ravne	zasilno/neurejeno	
Stara Fužina	zasilno/neurejeno	travnik pri parkirišču pod Melom
Za akom	zasilno/neurejeno	ob bivaku
Bavšica	zasilno/neurejeno	
Log pod Mangartom	zasilno/neurejeno	
Zapoudnem v Zadnji Trenti	zasilno/neurejeno	
V skednjih pod Prisankom	zasilno/neurejeno	
Pod travnikom	zasilno/neurejeno	
Solna glava pod Prisankom	zasilno/neurejeno	

Priloga 9: Podrobni varstveni režim – Kartografski prikaz vzletnih in pristajalnih mest

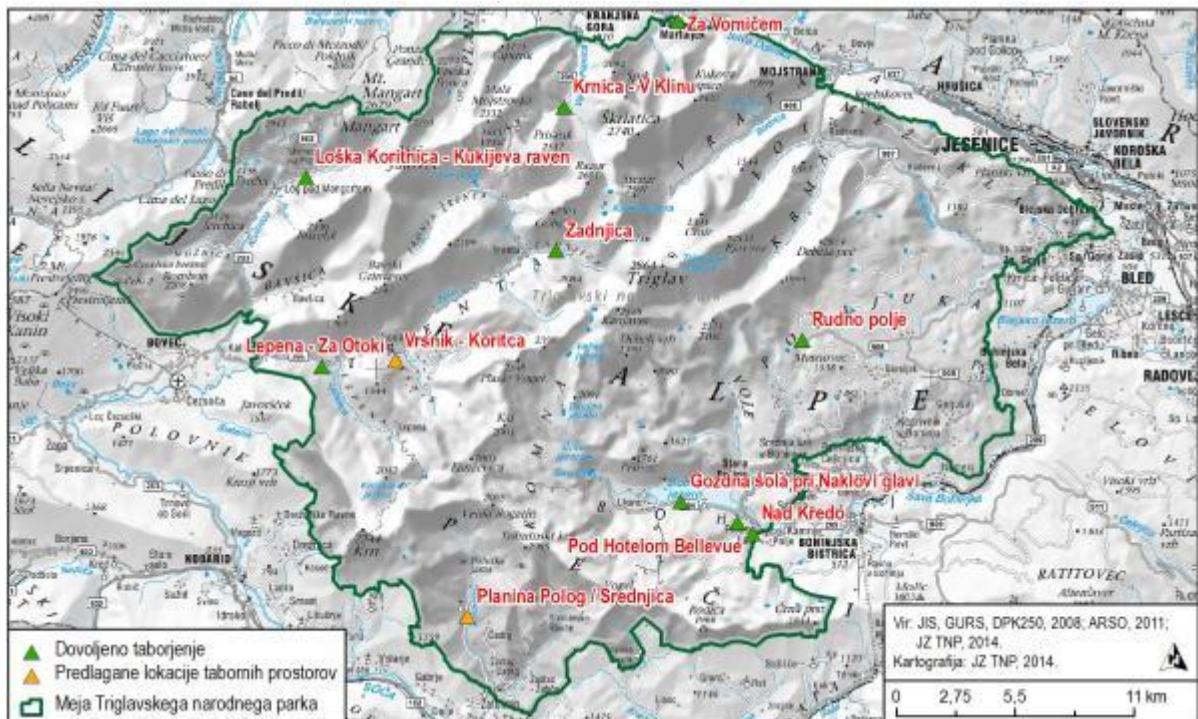

Slika P9: Vzletne točke in pristajalna mesta, za katera se šteje, da njihova raba ne ogroža ciljev narodnega parka in se za njihovo rabo lahko podeli soglasje.

Legenda k prikazu na zemljevidu:

Ime točke/mesta	Geografska širina	Geografska dolžina
Vzletna točka Vogel	N 46°15.150378'	E 13°50.402868'
Vzletna točka Vogar	N 46°17.669904'	E 13°52.523976'
Vzletna točka Studor	N 46°17.743608'	E 13°54.03225'
Vzletna točka Mangart tunnel	N 46°43.8653'	E 13°63.1189'
Vzletna točka Mangartsko sedlo	N 46°26.31'	E 13°37.88'
Vzletna točka Strmec na Predelu	N 46°25.297'	E 13°36.4055'
Pristajalno mesto Log pod Mangartom	N 46°24.233322'	E 13°36.033324'
Pristajalno mesto Ob gostišču Kramar	N 46°16.92009'	E 13°52.907982'

Priloga 10: Podrobni varstveni režim – Kartografski prikaz mest za taborjenje in šotorjenje, ki so skladna z varstvenimi cilji narodnega parka

Slika P10: Mesta za taborjenje in šotorjenje.

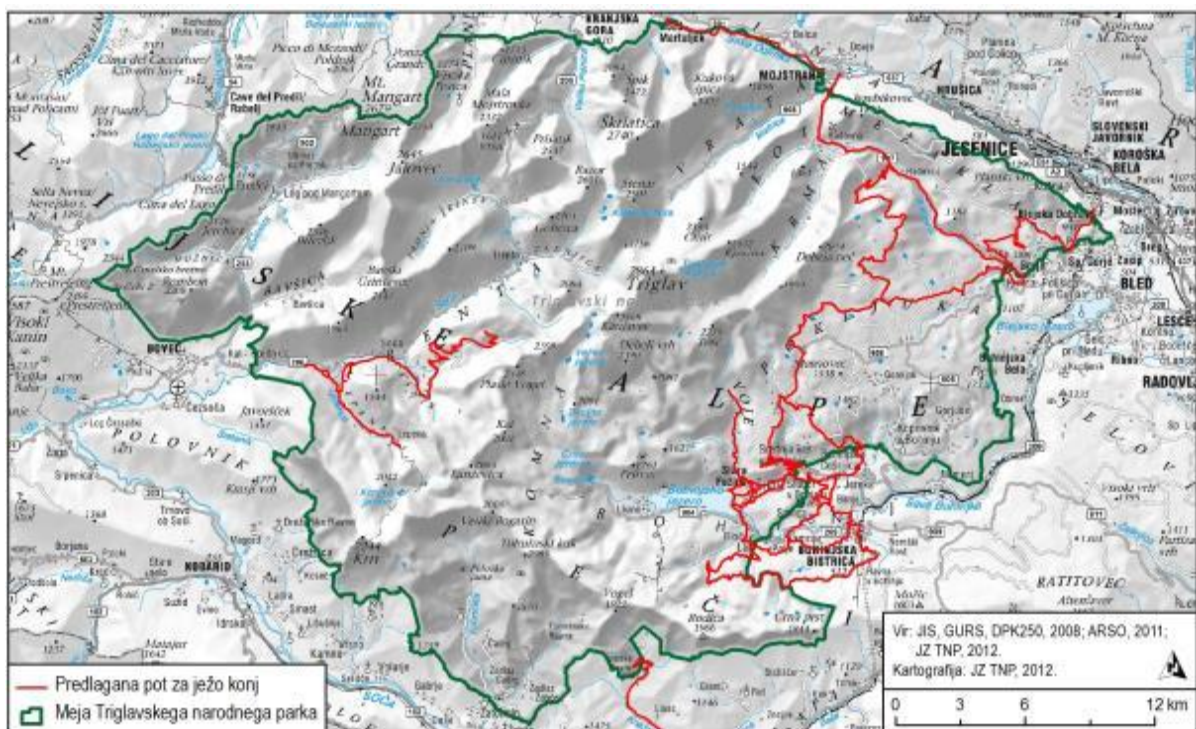
Priloga 11: Podrobni varstveni režim – Opredelitev mest za izvajanje dejavnosti na vodotokih

Tabela P11: Mesta, na katerih izvajanje turistične, športne ali rekreacijske dejavnosti na vodotokih in stoječih vodah ne ogrožajo ciljev narodnega parka, in čas, v katerem se te dejavnosti lahko izvaja

Ime območja	Podrobna prostorska opredelitev	Obdobje dovoljenih dejavnosti
Kopanje in plavanje		
Bohinjsko jezero	Območje celega jezera	Dejavnosti so dovoljene vse leto.
Soča	Na odseku 300 m gorvodno od Malih korit do sotočja z Vrsnico ter dolvodno od tolmuna ob koncu Velikih korit do sotočja z Lepenco.	Dejavnosti so dovoljene od 15.3. do 31.10., z vstopom na vodotok od 9. ure in izstopom z vodotoka do 18. ure.
Plovba		
Bohinjsko jezero	Območje celega jezera.	Dejavnosti so dovoljene vse leto.
Jezernica, Sava Bohinjka	Na odseku od iztoka Bohinjskega jezera do dolvodne meje TNP. Vstopno mesto je na Bohinjskem jezeru.	Dejavnosti so ob ustreznem pretoku dovoljene: - od 1. 4. do 31. 5. od 10. do 17. ure, - od 1. 6. do 31. 8. od 9. do 18. ure, - od 1. 9. do 31. 10. pa od 10. do 17. ure.
Soča	Na odseku od tolmuna ob koncu (dolvodno od) Velikih korit do dolvodne meje TNP. Pri plovbi je treba uporabljati vstopno mesto Velika korita ter vstopno izstopno mesto Bunkerji in Kršovec.	Dejavnosti so ob ustreznem pretoku dovoljene od 15. 3. do 31. 10., z vstopom na vodotok od 9. ure in izstopom z vodotoka do 18. ure.
Koritnica	Na odseku od konca (dolvodno od) Kluških korit pod trdnjavo Kluže do dolvodne meje TNP. Pri plovbi je treba uporabljati vstopno mesto Kluže.	Dejavnosti so ob ustreznem pretoku dovoljene od 15. 3. do 31. 10., z vstopom na vodotok od 9. ure in izstopom z vodotoka do 18. ure.
Soteskanje		
Fratarica	Za dostop se uporablja obstoječo markirano pot do slapu Parabola ter naprej po neoznačeni poti do struge Fratarice. Vstop v vodotok je na višini približno 820 m n.m. Izstopna točka se nahaja ob sotočju Fratarice in Koritnice.	Nočno soteskanje je prepovedano. Dejavnosti so ob ustreznem pretoku dovoljene od 15. 3. do 31. 10.
Predelica	Za dostop se uporablja obstoječi označeni poti s ceste Predel – Bovec pri mostu čez Mangartski potok navzdol do struge Predelice. Ena vstopna točka je pri tolmunu »Smaragdno oko«, na višini približno 1050 m n.m., druga (vstopno-izstopna točka) se nahaja ob sotočju z Mangartskim potokom na višini približno 900 m n.m. Izstopna točka je pri mostu čez Predelico v Logu pod Mangartom.	Nočno soteskanje je prepovedano. Dejavnosti so ob ustreznem pretoku na zgornjem delu Predelice dovoljene od 15. 3. do 31. 10, na spodnjem delu (od sotočja z Mangartskim potokom dolvodno) pa: - od 1. 4. do 31. 5. z izstopom iz vodotoka do 17. ure, - od 1. 6. do 31. 8. z izstopom iz vodotoka do 18. ure, - od 1. 9. do 15. 10. z izstopom iz vodotoka do 17. ure.
Jerečica	Za dostop se uporablja kolovoz od kapelice na Podjeljah do vodotoka ali gozdni kolovoz od peskokopa v Jereki. Vstopna točka je na višini približno 870 m n.m. (zunaj območja TNP se nahajata druga vstopno izstopna točka na višini približno 715 m n.m., kjer kolovoz prečka vodotok, ter izstopna točka pri	Nočno soteskanje je prepovedano. Dejavnosti so ob ustreznem pretoku dovoljene od 15. 3. do 31. 10.

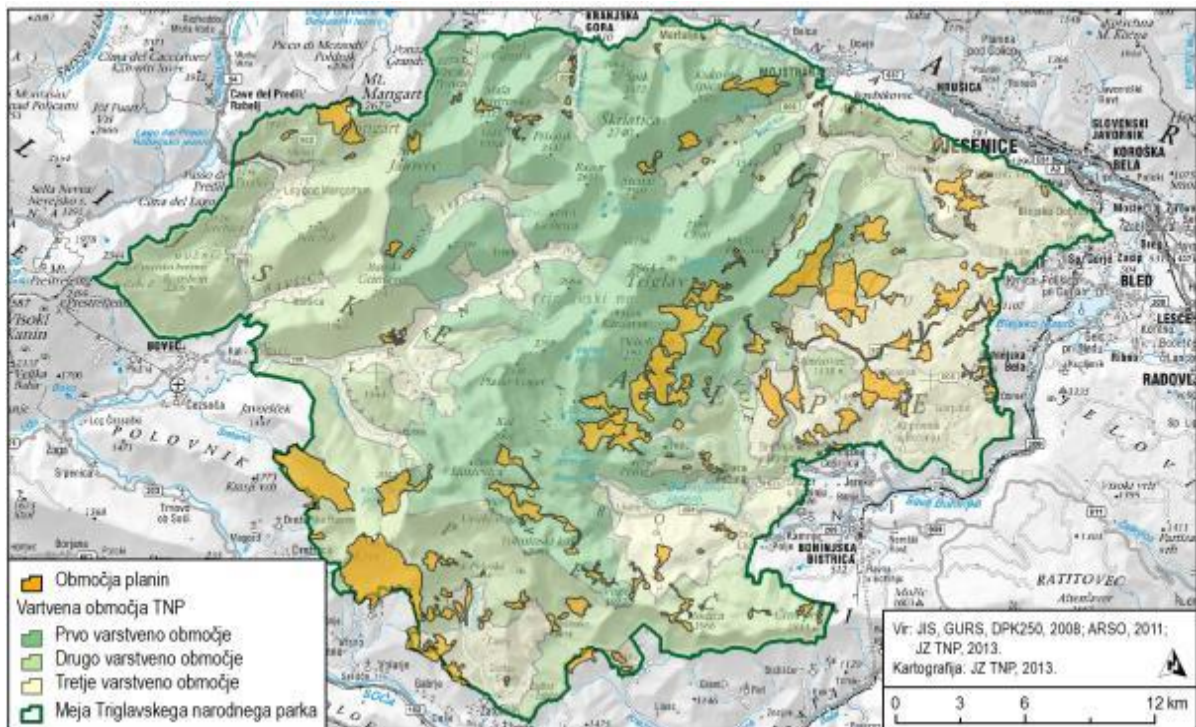
	peskokopu v Jereki na višini približno 660 m n.m.).	
Potapljanje		
Bohinjsko jezero	Na območju celega jezera.	Dejavnosti so dovoljene celo leto.
Soča	Korita pri Kršovcu pod Golobarsko žičnico, v dolžini približno 130 m. Za dostop do reke se uporablja obstoječe dostopne poti vstopno izstopnega mesta Zmuklica, ki je sicer urejeno za izvajanje plovbe.	Dejavnosti so dovoljene od 15. 3. do 31. 10., z vstopom v vodotok od 9. ure in izstopom z vodotoka do 18. ure.

Priloga 12: Podrobni varstveni režim – Kartografski prikaz predlaganih poti za ježo konj

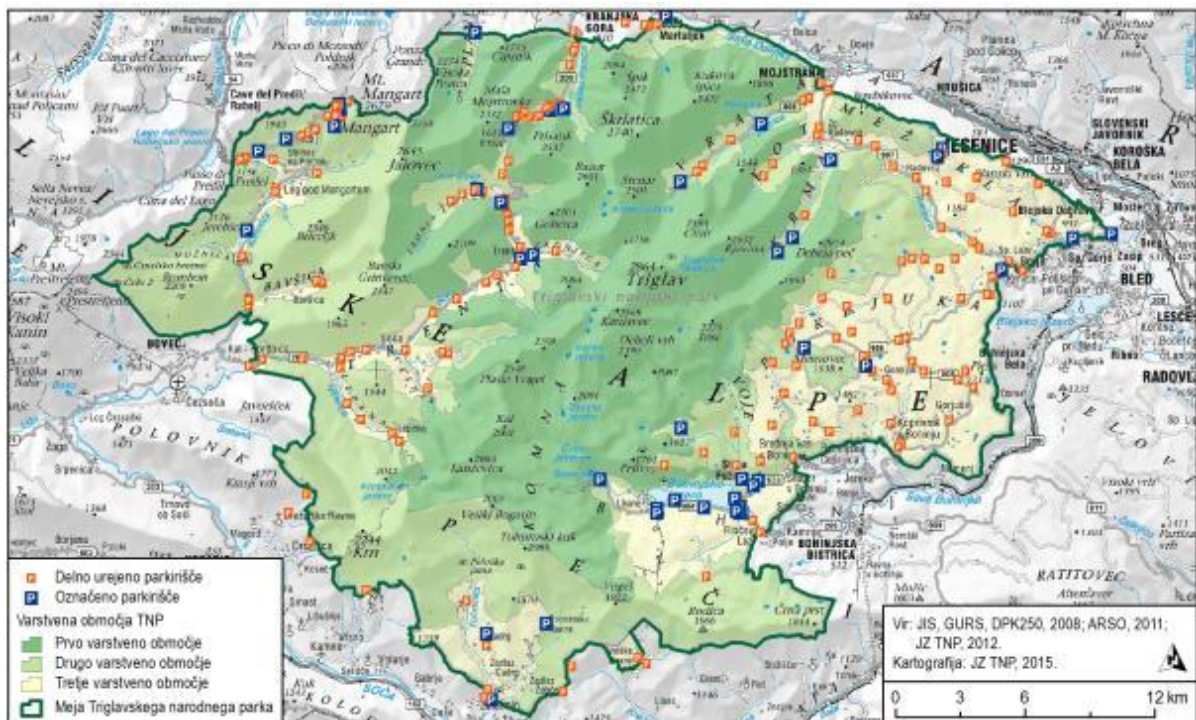
Slika P12: Prikaz predlaganih poti za ježo konj.

Priloga 13: Podrobni varstveni režim – Kartografski prikaz območij planin

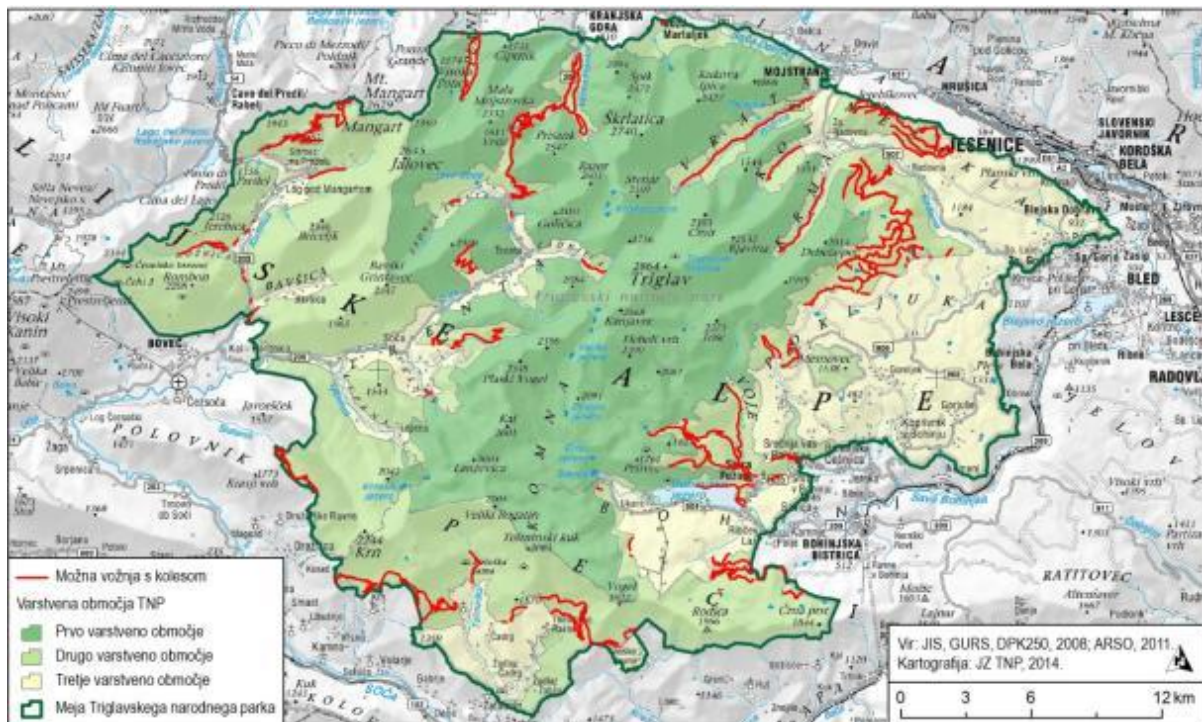
Slika P13: Prikaz območij planin.

Priloga 14: Podrobni varstveni režim – Kartografski prikaz obstoječih parkirnih mest, na katerih je dopustno parkiranje z vidika varstvenih ciljev narodnega parka

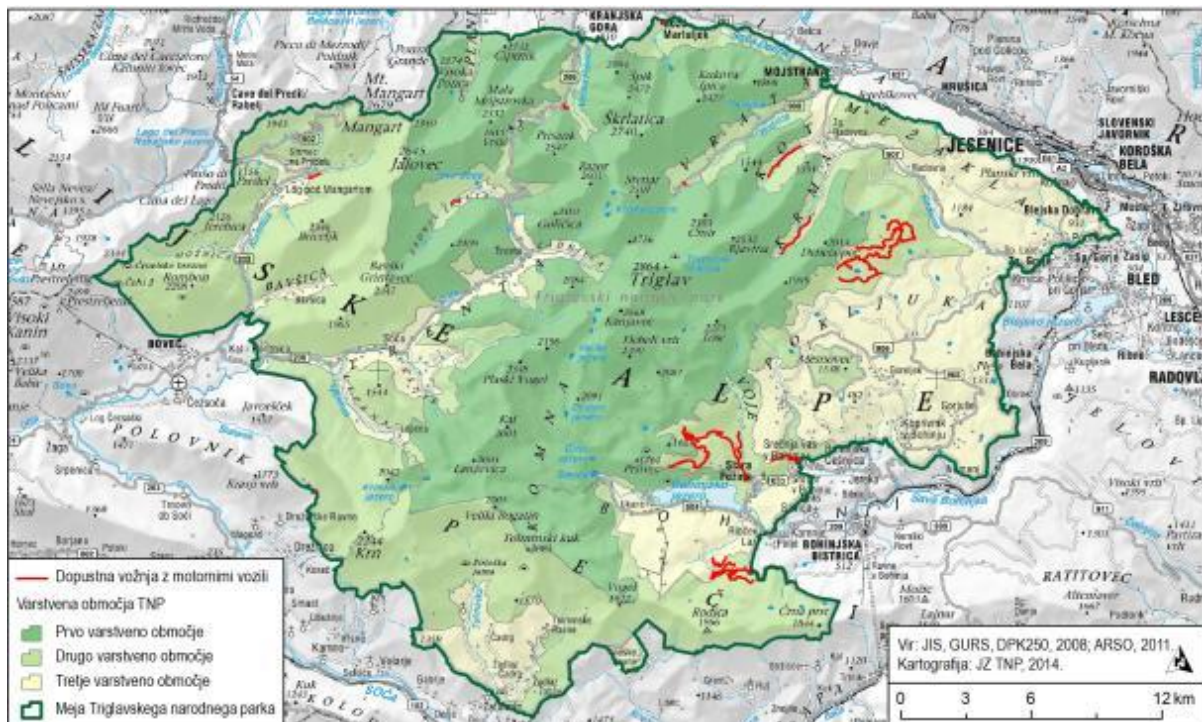
Slika P14: Prikaz obstoječih parkirnih mest.

Priloga 15: Podrobni varstveni režim – Kartografski prikaz prometnic v osrednjem območju, na katerih je dopustna vožnja s kolesi

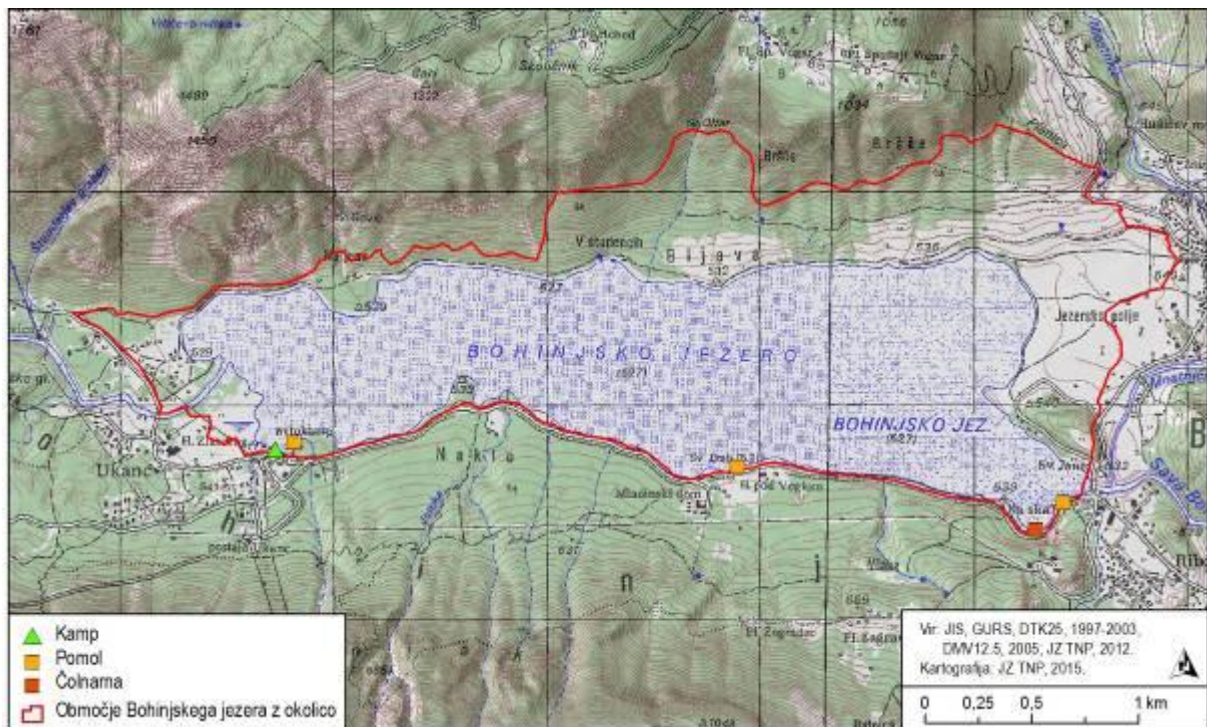
Slika P15: Prikaz prometnic v osrednjem območju, na katerih je dopustna vožnja s kolesi.

Priloga 16: Podrobni varstveni režim – Kartografski prikaz kmetijskih in gozdnih cest v drugem varstvenem območju, na katerih je dovoljena vožnja z motornimi vozili

Slika P16: Prikaz kmetijskih in gozdnih cest v drugem varstvenem območju, na katerih je dovoljena vožnja z motornimi vozili.

Priloga 17: Podrobni varstveni režim – Kartografski prikaz območja Bohinjskega jezera

Slika P17: Območje Bohinjskega jezera.

Priloga 18: Finančno ovrednotenje nalog NU 2016-2025 glede na vir financiranja

Koda	Prioriteta	Vrsta naloge	Skupaj stroški	Viri za izvajanje nalog				
				Skupaj viri proračun JZ	Skupaj viri proračun PS	Skupaj viri mednarodni projekti	Skupaj lastni prihodki JZ	Skupaj drugi javni viri
A1.1	1	V	4.351.892 €	1.218.850 €	649.000 €	211.398 €	12.384 €	2.260.260 €
A1.2	1	V	375.664 €	87.719 €	73.000 €	- €	- €	214.945 €
A1.3	1	V	279.752 €	82.052 €	50.000 €	- €	- €	147.700 €
A1.4	1	V	486.679 €	83.379 €	90.000 €	27.250 €	7.750 €	278.300 €
A1.5	2	V	36.271 €	31.271 €	5.000 €	- €	- €	- €
A1.6	1	0	36.918 €	26.918 €	- €	- €	- €	10.000 €
SKUPAJ A1			5.567.177 €	1.530.190 €	867.000 €	238.648 €	20.134 €	2.911.205 €
A2.1	1	V	38.606 €	19.006 €	- €	- €	- €	19.600 €
A2.2	1	V	240.098 €	130.698 €	45.000 €	- €	- €	64.400 €
A2.3	2	V	111.859 €	49.059 €	- €	- €	- €	62.800 €
SKUPAJ A2			390.563 €	198.763 €	45.000 €	- €	- €	146.800 €
A3.1	1	V	460.809 €	125.409 €	105.000 €	138.750 €	26.250 €	65.400 €
A3.2	2	V	137.712 €	82.112 €	25.000 €	12.750 €	2.250 €	15.600 €
A3.3	2	V	102.198 €	32.198 €	70.000 €	- €	- €	- €
A3.4	1	V	55.103 €	43.903 €	- €	- €	- €	11.200 €
SKUPAJ A3			755.822 €	283.622 €	200.000 €	151.500 €	28.500 €	92.200 €
A4.1	1	V	471.721 €	174.321 €	60.000 €	- €	- €	237.400 €
A4.2	1	V	452.585 €	50.585 €	305.000 €	- €	- €	97.000 €
A4.3	2	V	195.110 €	86.710 €	22.000 €	- €	- €	86.400 €
A4.4	2	V	317.271 €	53.211 €	50.000 €	- €	- €	214.060 €
A4.5	1	V	204.571 €	104.194 €	- €	22.783 €	7.194 €	70.400 €
A4.6	1	V	179.573 €	59.373 €	- €	- €	- €	120.200 €
A4.7	1	V	98.673 €	34.473 €	- €	- €	- €	64.200 €
SKUPAJ A4			1.919.504 €	562.867 €	437.000 €	22.783 €	7.194 €	889.660 €
A5.1	2	V	219.351 €	46.551 €	- €	- €	- €	172.800 €

Koda	Prioriteta	Vrsta naloge	Skupaj stroški	Viri za izvajanje nalog				
				Skupaj viri proračun JZ	Skupaj viri proračun PS	Skupaj viri mednarodni projekti	Skupaj lastni prihodki JZ	Skupaj drugi javni viri
A5.2	2	V	59.626 €	34.026 €	- €	- €	- €	25.600 €
A5.3	3	V	54.814 €	21.414 €	25.000 €	- €	- €	8.400 €
A5.4	2	V	58.101 €	46.901 €	- €	- €	- €	11.200 €
A5.5	2	V	413.797 €	25.997 €	25.000 €	- €	- €	362.800 €
A5.6	3	V	55.725 €	36.080 €	- €	- €	- €	19.645 €
SKUPAJ A5			861.414 €	210.969 €	50.000 €	- €	- €	600.445 €
A6.1	2	V	339.425 €	97.425 €	- €	- €	- €	242.000 €
A6.2	1	V	107.009 €	38.409 €	- €	- €	- €	68.600 €
A6.3	2	V	20.310 €	20.310 €	- €	- €	- €	- €
A6.4	2	V	19.093 €	8.093 €	5.000 €	- €	- €	6.000 €
SKUPAJ A6			485.838 €	164.238 €	5.000 €	- €	- €	316.600 €
A7.1	2	V	84.719 €	66.719 €	- €	17.100 €	900 €	- €
A7.2	2	V	50.034 €	40.034 €	- €	- €	- €	10.000 €
SKUPAJ A7			134.753 €	106.753 €	- €	17.100 €	900 €	10.000 €
A8.1	2		292.440 €	44.740 €	- €	- €	- €	247.700 €
A8.2	2	V	122.348 €	10.748 €	- €	- €	- €	111.600 €
A8.3	2	V	25.107 €	19.507 €	- €	- €	- €	5.600 €
SKUPAJ A8			439.895 €	74.995 €	- €	- €	- €	364.900 €
A9.1	1	V	49.296 €	32.496 €	4.000 €	- €	- €	12.800 €
A9.2	2	V	31.940 €	13.540 €	- €	- €	- €	18.400 €
A9.3	2	V	8.893 €	6.093 €	- €	- €	- €	2.800 €
SKUPAJ A9			90.129 €	52.129 €	4.000 €	- €	- €	34.000 €
A10.1	1	V/R	1.237.961 €	388.961 €	849.000 €	- €	- €	- €
SKUPAJ A10			1.237.961 €	388.961 €	849.000 €	- €	- €	- €
A11.1	1	V	1.170.203 €	1.155.203 €	15.000 €	- €	- €	- €
A11.2	1	V	1.170.203 €	1.155.203 €	15.000 €	- €	- €	- €
SKUPAJ A11			2.340.406 €	2.310.406 €	30.000 €	- €	- €	- €

Koda	Prioriteta	Vrsta naloge	Skupaj stroški	Viri za izvajanje nalog				
				Skupaj viri proračun JZ	Skupaj viri proračun PS	Skupaj viri mednarodni projekti	Skupaj lastni prihodki JZ	Skupaj drugi javni viri
A12.1	1	V/R	559.297 €	504.797 €	- €	- €	- €	54.500 €
A12.2	1	V	508.700 €	505.700 €	3.000 €	- €	- €	- €
SKUPAJ A12			1.067.997 €	1.010.497 €	3.000 €	- €	- €	54.500 €
SKUPAJ A			15.291.458 €	6.894.389 €	2.490.000 €	430.031 €	56.728 €	5.420.310 €
B1.1	1	V	10.699 €	10.699 €	- €	- €	- €	- €
B1.2	1	V	94.480 €	94.480 €	- €	- €	- €	- €
B1.3	2	V	13.620 €	13.620 €	- €	- €	- €	- €
SKUPAJ B1			118.799 €	118.799 €	- €	- €	- €	- €
B2.1	1	V/R	259.095 €	243.720 €	15.375 €	- €	- €	- €
B2.2	2	V/R	856.935 €	20.310 €	- €	- €	- €	836.625 €
B2.3	1	V/R	70.700 €	65.700 €	- €	4.250 €	750 €	- €
B2.4	2	V	54.040 €	33.540 €	- €	- €	- €	20.500 €
B2.5	3	V	6.770 €	6.770 €	- €	- €	- €	- €
B2.6	1	V	- €	- €	- €	- €	- €	- €
SKUPAJ B2			1.247.540 €	370.040 €	15.375 €	4.250 €	750 €	857.125 €
B3.1	1	V	82.310 €	20.310 €	2.000 €	48.000 €	12.000 €	- €
B3.2	1	V	18.925 €	16.925 €	2.000 €	- €	- €	- €
SKUPAJ B3			101.235 €	37.235 €	4.000 €	48.000 €	12.000 €	- €
B4.1	2	V	446.065 €	30.465 €	22.000 €	- €	- €	393.600 €
B4.2	3	V/R	127.080 €	27.080 €	- €	85.000 €	15.000 €	- €
SKUPAJ B4			573.145 €	57.545 €	22.000 €	85.000 €	15.000 €	393.600 €
B5.1	2	V/R	27.080 €	27.080 €	- €	- €	- €	- €
B5.2	2	V	56.580 €	26.080 €	- €	7.500 €	2.500 €	20.500 €
SKUPAJ B5			83.660 €	53.160 €	- €	7.500 €	2.500 €	20.500 €
SKUPAJ B			2.124.379 €	636.779 €	41.375 €	144.750 €	30.250 €	1.271.225 €
C1.1	1	R	21.540 €	13.540 €	3.000 €	- €	- €	5.000 €
C1.2	1	R	408.458 €	151.458 €	237.000 €	15.000 €	5.000 €	- €

Koda	Prioriteta	Vrsta naloge	Skupaj stroški	Viri za izvajanje nalog				
				Skupaj viri proračun JZ	Skupaj viri proračun PS	Skupaj viri mednarodni projekti	Skupaj lastni prihodki JZ	Skupaj drugi javni viri
C1.3	1	R	603.646 €	220.146 €	203.500 €	- €	- €	180.000 €
C1.4	1	R	338.274 €	141.274 €	112.000 €	71.250 €	13.750 €	- €
SKUPAJ C1			1.371.918 €	526.418 €	555.500 €	86.250 €	18.750 €	185.000 €
C2.1	3	R	90.496 €	87.396 €	3.100 €	- €	- €	- €
C2.2	2	R	573.738 €	105.738 €	318.000 €	127.500 €	22.500 €	- €
C2.3	2	R	63.999 €	63.999 €	- €	- €	- €	- €
SKUPAJ C2			728.232 €	257.132 €	321.100 €	127.500 €	22.500 €	- €
C3.1	3	R	1.014.254 €	107.854 €	241.400 €	11.250 €	3.750 €	650.000 €
C3.2	2	R	481.815 €	295.815 €	176.000 €	8.500 €	1.500 €	- €
SKUPAJ C3			1.496.069 €	403.669 €	417.400 €	19.750 €	5.250 €	650.000 €
C4.1	2	R	124.186 €	12.186 €	112.000 €	- €	- €	- €
C4.2	3	R	240.708 €	2.708 €	238.000 €	- €	- €	- €
C4.3	0	R	- €	- €	- €	- €	- €	- €
SKUPAJ C4			364.894 €	14.894 €	350.000 €	- €	- €	- €
C5.1	2	R	13.540 €	13.540 €	- €	- €	- €	- €
C5.2	2	R	13.540 €	13.540 €	- €	- €	- €	- €
C5.3	2	R	13.540 €	13.540 €	- €	- €	- €	- €
C5.4	3	V/R	54.160 €	54.160 €	- €	- €	- €	- €
SKUPAJ C5			94.780 €	94.780 €	- €	- €	- €	- €
C6.1	3	R	47.215.350 €	13.540 €	- €	- €	- €	47.201.810 €
C6.2	2	R	137.627 €	99.627 €	38.000 €	- €	- €	- €
SKUPAJ C6			47.352.977 €	113.167 €	38.000 €	- €	- €	47.201.810 €
C7.1	1	R	80.474 €	80.474 €	- €	- €	- €	- €
C7.2	2	R	15.076.056 €	56.056 €	20.000 €	- €	- €	15.000.000 €
C7.3	1	V	3.518.925 €	16.925 €	2.000 €	- €	- €	3.500.000 €
C7.4	2	R	6.770 €	6.770 €	- €	- €	- €	- €
C7.5	1	V	67.700 €	67.700 €	- €	- €	- €	- €

Koda	Prioriteta	Vrsta naloge	Skupaj stroški	Viri za izvajanje nalog				
				Skupaj viri proračun JZ	Skupaj viri proračun PS	Skupaj viri mednarodni projekti	Skupaj lastni prihodki JZ	Skupaj drugi javni viri
SKUPAJ C7			18.749.925 €	227.925 €	22.000 €	- €	- €	18.500.000 €
SKUPAJ C			70.158.794 €	1.637.984 €	1.704.000 €	233.500 €	46.500 €	66.536.810 €
D1.1	1	V/R	1.831.317 €	1.192.174 €	31.500 €	4.334 €	603.309 €	- €
D1.2	2	V/R	167.928 €	167.928 €	- €	- €	- €	- €
D1.3	1	V/R	1.097.707 €	564.550 €	- €	504.726 €	28.431 €	- €
D1.4	2	V/R	248.842 €	198.842 €	50.000 €	- €	- €	- €
D1.5	2	V/R	155.754 €	153.254 €	2.500 €	- €	- €	- €
D1.6	1	V/R	246.859 €	194.859 €	52.000 €	- €	- €	- €
SKUPAJ D1			3.748.406 €	2.471.606 €	136.000 €	509.060 €	631.740 €	- €
D2.1	1	V/R	750.187 €	727.887 €	22.300 €	- €	- €	- €
D2.2	2	V/R	90.799 €	34.799 €	56.000 €	- €	- €	- €
D2.3	3	V/R	48.537 €	37.537 €	7.000 €	3.400 €	600 €	- €
D2.4	1	V/R	55.227 €	55.227 €	- €	- €	- €	- €
SKUPAJ D2			944.750 €	855.450 €	85.300 €	3.400 €	600 €	- €
D3.1	2	V	549.967 €	513.667 €	16.300 €	17.000 €	3.000 €	- €
D3.2	2	V	87.897 €	56.597 €	1.300 €	- €	- €	30.000 €
D3.3	1	V	56.020 €	40.620 €	15.400 €	- €	- €	- €
D3.4	2	V	50.876 €	44.276 €	6.600 €	- €	- €	- €
D3.5	1	V	151.179 €	27.054 €	124.125 €	- €	- €	- €
D3.6	3	V	17.650 €	16.450 €	1.200 €	- €	- €	- €
D3.7	3	V	29.304 €	29.304 €	- €	- €	- €	- €
SKUPAJ D3			942.893 €	727.968 €	164.925 €	17.000 €	3.000 €	30.000 €
D4.1	2	V/R	116.947 €	114.847 €	2.100 €	- €	- €	- €
D4.2	3	V/R	85.880 €	79.580 €	6.300 €	- €	- €	- €
SKUPAJ D4			202.827 €	194.427 €	8.400 €	- €	- €	- €
SKUPAJ D			5.838.875 €	4.249.450 €	394.625 €	529.460 €	635.340 €	30.000 €
E1.1	1	V/R	270.436 €	195.487 €	73.000 €	1.481 €	468 €	- €

Koda	Prioriteta	Vrsta naloge	Skupaj stroški	Viri za izvajanje nalog				
				Skupaj viri proračun JZ	Skupaj viri proračun PS	Skupaj viri mednarodni projekti	Skupaj lastni prihodki JZ	Skupaj drugi javni viri
SKUPAJ E1			270.436 €	195.487 €	73.000 €	1.481 €	468 €	- €
E2.1	1	V/R	566.687 €	315.287 €	- €	88.400 €	93.000 €	70.000 €
E2.2	2	0	121.182 €	59.182 €	- €	52.700 €	9.300 €	- €
SKUPAJ E2			687.869 €	374.469 €	- €	141.100 €	102.300 €	70.000 €
E3.1	1	V/R	199.119 €	199.119 €	- €	- €	- €	- €
E3.2	1	V/R	187.098 €	87.098 €	- €	- €	- €	100.000 €
SKUPAJ E3			386.217 €	286.217 €	- €	- €	- €	100.000 €
E4.1	1	0	891.203 €	891.203 €	- €	- €	- €	- €
E4.2	1	0	102.687 €	102.687 €	- €	- €	- €	- €
E4.3	1	0	122.456 €	122.456 €	- €	- €	- €	- €
E4.4	1	0	1.190.977 €	659.533 €	- €	- €	- €	531.444 €
E4.5	1	0	80.345 €	80.345 €	- €	- €	- €	- €
E4.6	1	0	97.390 €	97.390 €	- €	- €	- €	- €
E4.7	1	V	1.241.950 €	1.209.950 €	32.000 €	- €	- €	- €
E4.8	1	0	174.655 €	- €	- €	- €	174.655 €	- €
SKUPAJ E4			3.901.664 €	3.163.565 €	32.000 €	- €	174.655 €	531.444 €
E5.1	1	0	81.309 €	81.309 €	- €	- €	- €	- €
E5.2	2	V	809.623 €	744.623 €	65.000 €	- €	- €	- €
SKUPAJ E5			890.932 €	825.932 €	65.000 €	- €	- €	- €
SKUPAJ E			6.137.118 €	4.845.670 €	170.000 €	142.581 €	277.423 €	701.444 €
SKUPAJ NU 2016-2025			99.550.624 €	18.264.272 €	4.800.000 €	1.480.322 €	1.046.241 €	73.959.789 €

	A	B	C	D	E	F
1	Zap. št.	Datum prejema	Pripomba	Status - upoštevanost	Stališče	Poglavje v predlogu NU
2	1	23.1.2015	<p>(1) Kamp kot dopolnilna dejavnost na kmetiji: Zanima nas možnost ureditve prostora za kampiranje kot dopolnilne (turistične) dejavnosti na kmetiji – na kmetijskih zemljiščih, parc. št. 589/1, 589/3, 589/4 vse k.o. Log pod Mangrtom, ki so od domačije oddaljena nekaj 100 m (na koncu vasi). Prostor je dostopen peš, primeren bi bil za družine, pohodnike in kolesarje, z zmogljivostjo do 30 oseb v obdobju od junija do septembra.</p> <p>Na samem zemljišču stoji tudi prestaja, ki se uporablja v pomladi, jeseni in pozimi. Na zemljišču, kjer kosimo enkrat letno, se spomladi in jeseni pase mlečna drobnica, v zimskem času pa je v hlevu jalova živina in mladice. V objektu bi uredili potrebne sanitarije in tuše za goste, hkrati pa bi bila urejena recepcija.</p> <p>Vsa vozila bi bila parkirana na kmetiji, parcela št. 2/6 ali 2/7 k.o. log pod Mangrtom, saj je dostop do šotorišč samo peš.</p> <p>Za opravljanje dopolnilne dejavnosti izpolnjujemo vse predhodne pogoje, delujemo na območju OMD. Zanima nas, kaj vse moramo pred pričetkom upoštevati. Predvsem v zvezi z zemljiščem, ki je kmetijsko (naša last) in od naslova kmetije oddaljeno, namensko rabo, prostorskimi akti (OPN Bovec – določbe četrtega odstavka 15. člena.) ...</p> <p>glej: - http://www.turisticnekmetije.si/pogoji-za-opravljanje-turisticne-dejavnosti-na-kmetiji - http://www.jezersko.info/kampi.html (kamp Explorer, šotorišče na Šenkovi domačiji)</p>	Odgovor	Ureditev šotorišča na kmetiji je skladno z določbami pravilnika o minimalnih tehničnih pogojih in o obsegu storitev za opravljanje gostinske dejavnosti (dopolnilne dejavnosti na kmetiji) z vidika ZTNP-1 in NU načelno dopustna, saj se nahaja znotraj 200 m pasu kmetije - s soglasjem upravljavca (v postopku se ugotavlja skladnost dejavnosti s cilji narodnega parka oz.poda pogoje).	15.1 (§13/46) 18.1 18.12
3	2	23.1.2015	<p>(2) Jadralno padalstvo: V neposredni bližini domačije je travnik (parcela št. 3717 k.o. Log pod Mangrtom), ki je v naši lasti, že več let pa ga uporabljajo jadralni padalci in zmajarji za pristajalno mesto. Ali je mogoče v sklopu dopolnilne dejavnosti urediti okolico pristajalnega mesta (ureditev parkirišča in dostopa, postavitve klopi in informacijske table), del zemljišča, ki se uporablja za ta namen izbrisali iz GERK-ov ter pobirati odškodnino oz. prispevek za pristanek – kot je to urejeno v tujini?</p>	Odgovor	V predlogu NU so glede na zahteve ZTNP-1 (določbe 41. točke prvega odstavka 13. člena) opredeljena sprejemljiva vzletna in pristajalna mesta za jadralne padalce. NU se ne opredeljuje do prostorskih ureditev teh mest. Ureditve parkirišč, dostopov, postavitve klopi in informacijskih tabel so predmet postopkov, ki so potrebni pri posegih v prostor in morajo biti skladni s prostorskimi akti občin ter varstvenimi režimi narodnega parka (določbe 16., 41. in 42. točke prvega odstavka 13. člena ZTNP-1). V teh postopkih JZ TNP svetuje in sodeluje s strokovnim mnenjem. Prispevek za pristanek je praviloma dogovor med lastnikom zemljišča in upravljavcem vzletnega oz. pristajalnega mesta. V tem primeru je upravljavec pristajalnega mesta Jadralno padalsko društvo Kanin. Opredelitev urejanja in vzdrževanja pristajalnega mesta za jadralne padalce kot dopolnilne kmetijske dejavnosti ni v pristojnosti upravljavca narodnega parka.	15.1 (§13/16, §13/41, §13/42)
4	3	23.1.2015	<p>(3) Gozdni selfness: Ali je in kje je možno v bodoče izvajati "Gozdni selfness" na območju Loga pod Mangrtom in Mangrta, podobno kot to že nekaj časa izvajajo na Cerkljanskem. Dejavnosti ne bomo izvajali v mirnih območjih, temveč po in ob obstoječih sprehajalnih poteh, večinoma v občinskih gozdovih ali ob gozdnem robu, kjer je predlagano šotorišče - pripomba 1 (glej: http://www.gozdni-selfness.si/slo/).</p>	Odgovor	Nadelava in označevanje tematskih poti je dopustna v tretjem varstvenem območju narodnega parka. Pogoji za podrobnejše načrtovanje in izvedbo se določijo v postopku pridobivanja potrebnih soglasij. Dopustnost posegov mora biti skladna z občinskim prostorskim načrtom (namenska raba prostora, prostorski izvedbeni pogoji), izdanimi soglasji, pomembno pa je tudi soglasje lastnikov zemljišč.	15.2.1 (§15/14) 18.12

	A	B	C	D	E	F
5	4	17.2.2015	(5) Avtodomsko postajališče: predlaga se ureditev postajališča za avtodome na zemljišču, parc. št. 2/7 k.o. Log pod Mangrtom.	Pripomba ni predmet NU	Dopustnost posegov v prostor in prostorski izvedbeni pogoji so opredeljeni z občinskim prostorskim načrtom. Prostorsko načrtovanje na lokalni ravni je pristojnost občine. Umeščanje in obseg posameznih dejavnosti je smiselno uskladiti na ravni območja krajevne skupnosti. Z vidika ZTNP-1 in NU je treba upoštevati upoštevati varstveni režim 42. točke prvega odstavka 13. člena ZTNP-1 ter usmeritve iz poglavja 18.12.	18.12
6	5	17.2.2015	(6) Na zemljišču, parc. št. 2/7 k.o. Log pod Mangrtom, se predvidi rušitev starega gospodarskega poslopja - hleva (objekt št. 79) in predvidi novogradnja. V novem objektu enakih mer načrtujemo ureditev sirarne ter prostorov namenjenih turizmu (apartma, skupna ležišča, sanitarije za šotorišče, kamp).	Pripomba ni predmet NU	Predlog ni vsebinsko povezan z NU, temveč z dopustnostjo posega v prostor, skladno z veljavnim občinskim prostorskim načrtom Občine Bovec in prostorskimi izvedbenimi pogoji. Pri tem je treba upoštevati varstvene režime ZTNP-1 in njihovo podrobno opredelitev v NU. Za poseg je treba pridobiti ustrezna soglasja in upravna dovoljenja.	18.1
7	6	17.2.2015	(7) Kmetijstvo: V sklopu kmetije naj se predvidi povečanje hleva za ekološko rejo drobnice na zemljišču, parc. št. 609/1 k.o. Log pod Mangrtom, v skladu z mnenjem KSS.	Pripomba ni predmet NU	Dopustnost posegov v prostor in prostorski izvedbeni pogoji so opredeljeni z občinskim prostorskim načrtom. Za poseg je treba pridobiti ustrezna soglasja in upravna dovoljenja.	18.1 18.14
8	7	17.2.2015	(8) Soteskanje: Dve od treh lokacij, odsekov vodotokov, kjer je v TNP dovoljeno, sta na območju Loga pod Mnagrtom (Fratarica in Predilnica). Vstopno in izstopno točko za soteskanje je treba urediti (ureditev parkirišča, vstopa, izstopa) in postaviti informativno tablo.	Odgovor	Upravljalavec narodnega parka podpira ureditev ustrezne spremljevalne infrastrukture na vstopno-izstopnih mestih in bo pri tem nudil strokovno pomoč. Vsi načrtovani posegi morajo biti skladni z občinskim prostorskim načrtom, zanje pa pridobljena ustrezna upravna dovoljenja. Postavitev informativnih tabel na vstopu (parkirišču) v soteske je predvidena tudi v Programu dela JZ TNP za leto 2015, izvedba pa je odvisna od razpoložljivih finančnih sredstev.	15.1 (\$13/48) 18.12
9	8	17.2.2015	(1) Informacijska infrastruktura: predlaga se vzpostavitev sezonske in sčasoma stalne male info točke na območju Loga pod Mangrtom	Pripomba je delno upoštevana	Vzpostavitev informacijske točke je možna - v obliki partnerstva. JZ TNP ne more biti nosilec - v okviru delovanja točke lahko zagotovi npr. razstavo, informacijsko gradivo ter vsakoletno usposabljanje informatorjev.	14.4 (D1.4) 21.6
10	9	17.2.2015	(2) Prostorski akti: JZ TNP naj nudi podporo in pomoč pri sprejemanju OPN (predlog NU TNP določene dejavnosti podpira in spodbuja, z OPN pa jih ni možno izvajati...).	Pripomba ni predmet NU	Upravljalavec narodnega parka skladno s svojimi pristojnostmi v postopku priprave občinskih prostorskih aktov (OPN) sodeluje pri pripravi naravovarstvenih in kulturnovarstvenih smernic (izdelava strokovnih podlag) ter pri postopku sprejemanja pri pripravi mnenja o upoštevanju smernic pri predlogu OPN.	splošno
11	10	30.1.2015	(1) Gorsko kolesarstvo: V NU naj se vnese kolesarsko progo Alpe Adria Trail. Ideja o umestitvi dela kolesarske proge AAT skozi območje narodnega parka je bila predstavljena v Logu pod Mangrtom 15.06.2014, pridobljeno pa je bilo tudi predhodno mnenje. Zato smo bili ob pregledu predloga NU presenečeni, da ta kolesarska pot ni predvidena..	Pripomba ni predmet NU	Načrtovana trasa Alpe Adria bike trail, ki je bila predstavljena in obravnavana junija 2014 na sestanku v Logu pod Mangartom in glede katere je Javni zavod Triglavski narodni park že izdal predhodno mnenje, ni umeščena na karto kolesarskih poti v NU zato, ker ZTNP-1 upravljavcu narodnega parka nalaga, da mora v NU določiti tiste gozdne, kmetijske, planinske in druge poti, po katerih je dopustna vožnja s kolesi, le za prvo in drugo varstveno območje parka. Predlagana trasa Alpe Adria bike trail v celoti poteka v tretjem varstvenem območju, zato na karti ni prikazana. V povezavi s predmetno pripombo se opozarja, da je v NU opredeljena naloga v poglavju 14.4, D3.4, da se pripravi Akcijski načrt upravljanja športnih in rekreacijskih dejavnosti na območju narodnega parka.	14.4 (D3.4) 15.2.1 (\$15/19) 18.12

	A	B	C	D	E	F
12	11	17.2.2015	(1) Krajevna skupnost in društva imajo voljo in interes še kaj postoriti v tej dolini, pa vendar bi bili veseli, če bi naši KS pomagali vsaj polovico, kolikor pomagata v dolini Trente. V naši krajevni skupnosti pogrešamo predvsem kamp ali avtokamp, nekaj dogovorov imamo tudi za postajališče avtodomov. Glede na situacijo na Bovškem je naša dolina bila zmeraj dovolj zasnežena, zato predlagamo novo traso za smučišče ob že obstoječi skakalnici na vzhodni strani doline.	Odgovor	Predlagani posegi predstavljajo predhodno opredelitev zemljišč v ustrezno namembnost. Osnovna in podrobnejša namenska raba prostora ter dopustnost vrste posegov se določita z občinskim prostorskim načrtom. Prostorsko načrtovanje na lokalni ravni je pristojnost občine. Upravljavlec v postopku priprave teh aktov sodeluje pri pripravi smernic in mnenja, pri tem pa seveda izhaja iz varstvenih režimov in pravil ravnanja, opredeljenih z ZTNP-1 ter varstvenih in razvojnih usmeritev za dejavnosti, opredeljenih z NU. Z varstvenim režimom ZTNP-1 (29. člen prvega odstavka 13. člena) je v narodnem parku prepovedano širiti obstoječa smučišča ali graditi nova. Obstoječa smučišča, tudi v Logu pod Mangrtom (pri gostišču Encijan), so določena s prvim odstavkom 73. člena ZTNP-1. <i>Z NU ni dopustno presecati ZTNP-1</i>	18.12
13	12	17.2.2015	(2) Dolini Koritnica ter Možnica sta zelo zanimivi za tek na smučeh, zato predlagamo da se lahko traso ureja z manjšim ratrakom oziroma motornimi sanmi.	Pripomba je upoštevana	V predlogu NU so prikazane tekaške proge, ki so jih predlagali posamezna društva, lastniki, občine ... Na kartnem prikazu so tudi proge na območju Loga pod Mangrtom. Le-te je dopustno urejati z motornimi sanmi ali manjšim ratrakom. Za uporabo sani za te namene je treba pridobiti soglasje upravljavca narodnega parka, skladno z določbami 39. točke prvega odstavka 13. člena ZTNP-1.	15.1 (§13/39) 17.1 (10. točka)
14	13	17.2.2015	(9) Promet in in prometna infrastruktura: predlaga se dopolnitev pete alineje četrtega odstavka, tako da se glasi: <i>Glede na podatke o številu vozil po mesecih, ki jih za Mangartsko cesto skozi pobiranje ekološke takse beleži Razvojni zadruga Mangrt, je največ obiska avgusta.</i> To je tudi neke vrste monitoring spremljanja obiskovanja narodnega parka na tem območju, kar je tudi operativni cilj in naloga (stran 64), s tem pa smo dosegli tudi delno umirjanje oz. zmanjšanje prometa, saj se zaradi plačila obrne 5-10 % obiskovalcev. Mangartska cesta je od leta 2013 delno zaprta zaradi skalnega podora.	Pripomba je upoštevana	Besedilo pete alineje četrtega odstavka poglavja 10.7 je v dopolnitvi predloga NU ustrezno popravljeno. Plačilo ekološke takse, podobno kot cestninjenje na nekaterih drugih cestnih odsekih v narodnem parku, prispeva k delnemu zmanjšanju prometa na Mangrtskem sedlu, seveda pa je to le del celovitega celovitega sistema umirjanja prometa najbolj obremenjenih oz. ranljivih območij narodnega parka.	10.7 14.3 (C5.2) 14.4 (D3.1) 18.8
15	14	17.2.2015	(10) Prepoved gradnje novih in širitve obstoječih cest, kolovozov, poljskih in drugih poti: V drugi in tretji alineji 10. točke se črta <u>izjemoma</u> in na koncu doda: <i>če je sanacija ali rekonstrukcija težko izvedljiva ali ekonomsko neupravičena.</i>	Pripomba ni upoštevana	Predlagana dopolnitev dopustnosti izvedbe sanacije ali rekonstrukcije cest in poti v osrednjem območju je v nasprotju z varstvenim režimom ZTNP-1. Z NU ni dopustno presecati ZTNP-1.	15.2.1 (§15/10)
16	15	17.2.2015	(11) Promet in in prometna infrastruktura: Priloga 14 se dopolni z označbo parkirišča v Logu pod Mangartom pod naseljem na območju saniranega plaza na desni strani Predelice med mostom in sotočjem s Koritnico.	Pripomba je upoštevana	Predlagana lokacija je dodana v kartografskem prikazu v Prilogi 14	15.1 (§13/42) Priloga 14
17	16	17.2.2015	(12) Kamp: Na območju saniranega plaza na desni strani Predelice med mostom in sotočjem s Koritnico se predlagana ureditev kampa (že izvedena naravna izravnava, komunalna in cestna infrastruktura na tangiranih parcelah).	Pripomba ni predmet NU	Predlagana ureditev predstavlja predhodno opredelitev zemljišč v ustrezno namembnost. Osnovna in podrobnejša namenska raba prostora ter dopustnost vrste posegov se določi z občinskim prostorskim načrtom. Prostorsko načrtovanje na lokalni ravni je pristojnost občine. Pri tem se mora upoštevati tudi preveriti skladnost predlaganih posegov z Uredbo o lokacijskem načrtu za vplivno območje plazu Stovžje v Občini Bovec (Ur.l. RS, št. 127/03) in Uredbo o pogojih in omejitvah gradnje na območju Loga pod Mangrtom, ogroženem zaradi pojava drobirskih tokov (Ur.l. RS, št. 87/04).	18.12

	A	B	C	D	E	F
18	17	17.2.2015	(13) Adrenalinski park: Na območju Predelice in mosta čez Predelico od novozgrajene pregrade dolvodno proti sotočju s Koritnico izvedba adrenalinskega parka. Z njim ne bi posegali v območje vodotoka ampak samo v brežine, ki so obdelane s kamnometom.	Odgovor	Izvedba adrenalinskega parka ni predmet NU, temveč gre za konkretni poseg v prostor, ki mora biti skladen s prostorskimi akti občine in varstvenimi režimi parka. Za poseg je treba pridobiti ustrezna soglasja in upravna dovoljenja, predlaga pa se predhodni ogled oz. sestanek, na katerem lahko Oddelek za prostor JZ TNP poda investitorju informacije in izhodišča za konkretne posege v prostor.	18.12
19	18	27.2.2015	(1) NU prebivalcem Loga pod Mangartom ne bo prinesel nobene pozitivne koristi, hkrati pa bo samo še zaostрил pogoje za življenje v TNP. Kako bo NU pripomogel, da se bo konkretno v Logu pod Mangartom demografska struktura obrnila v pozitivno stran? Veliko mladih se je v (še posebej) zadnjem času izselilo v mesta, saj služb v Logu pod Mangartom in okolici ni. Nepremičnine so dostopne samo »vikendašem«, gradnja novih hiš je praktično nemogoča. V NU se doda, da se v zgoraj omenjenih vaseh organizira akcijske skupine mladih, ki bodo v okviru TNP pripravili predloge infrastrukture, razvojnih projektov, ureditve okolja ..., s katerimi bi ustvarili okolje za stimulatívno življenje oz. priseljevanje mladih družin – ne vikendašev.	Odgovor	Predlagane aktivnosti niso neposredno povezane z NU. Smiselna je iniciativa s strani krajevne skupnosti in ustrezná umestitev v občinske razvojne programe. Upravljalavec seveda navedene aktivnosti lahko spodbuja oz. usmerja, skladno s cilji trajnostnega razvoja v narodnem parku. V predlogu NU, v poglavju 14.3 (<i>Trajnostni razvoj in ohranjanje poselitve</i>), so že opredeljeni upravljaljski cilji (C2, C3, C4 in C5) in aktivnosti, ki so vsebinsko skladni s predlogom pripombodajalca. Pri tem je treba opozoriti, da nosilec aktivnosti ni samo upravljalavec narodnega parka, temveč tudi sektorji in njim podrejeni zavodi in agencije ter parkovne lokalne skupnosti.	14.3 (C)
20	19	27.2.2015	(2) Katere funkcije oskrbe in javnih storitev smo deležni prebivalci Loga pod Mangartom? Predlog je treba konkretizirati. Kaj so te funkcije in kako bodo dosegljive po območjih? Doda se priloga – tabela, katere posamezne funkcije ima posamezno območje/vas na razpolago.	Odgovor	Obseg funkcij oskrbe in javnih storitev je odvisen od položaja posameznega naselja znotraj mreže naselij (središča za javnimi dejavnostmi različne ravni) - to je opredeljeno v prostorskem načrtu in razvojnih programih občine Bovec. Za ohranjanje poseljenosti je nujno ohranjanje in po možnosti krepitev obstoječih storitev ter zagotavljanje dostopnosti do javnih funkcij in storitev oskrbe višje ravni v omrežju naselij, podprto z ustreznó prometno dostopnostjo, s poudarkom na javnem prometu. ZTNP-1 določa v 10. členu razvojne usmeritve, s katerimi se dosegajo cilji varstva okolja in spodbuja trajnostni razvoj. V NU so v poglavju 14.3 pri vseh upravljaljskih ciljih in nalogah v zadnjem stolpcu opredeljene razvojne usmeritve 10. člena ZTNP-1, ki se z določeno nalogo izvajajo. Na podporo nadstandardnem razvoju družbenih dejavnosti in javnih služb se zlasti nanašajo naloge pod C2.1, C3.1 in C3.2, ki pa bodo lokacijsko konkretizirane v času izvajanja izvajanja posamezne naloge (z letnim programom dela). Njihova vzpostavitev in dejansko izvajanje sta v veliki meri odvisno tudi od programov in finančnih virov drugih sektorjev (MDDSZ, MIZŠ, MJU, MNZ). Tudi v poglavju varstvenih in razvojnih usmeritev za dejavnosti (poglavje 18) je na koncu vsakega podpoglavja (oz. vsake obravnavane dejavnosti) navedena povezava in skladnost z razvojnimi usmeritvami 10. člena ZTNP-1.	9.3 14.3 (C3) 18
21	20	27.2.2015	(3) Katere od objektov parkovne infrastrukture TNP na območju Log pod Mangartom je TNP postavil in jih vzdržuje? Razen dveh tabel na Mangartskem sedlu in table na odcepu za Mangartsko sedlo.	Odgovor	Parkovna infrastruktura obsega informacijske table, parkovne poti, počivališča, info točke na terenu. Na območju Loga pod Mangartom (Možnica, Loška Koritnica, Mangrtska cesta, Mangrtsko sedlo) je postavljenih bistveno več oznak - stebričkov in informacijskih tabel.	14.4 (D2.1)

	A	B	C	D	E	F
22	21	27.2.2015	(4) Informacijska točka/postaja v Logu pod Mangartom – že večkrat je bilo izraženo mnenje vseh vaščanov Loga pod Mangartom, da je treba urediti informacijsko točko / postajo v Logu pod Mangartom, ki bi bila vez med domačini in parkom, podajala informacije obiskovalcem, hkrati pa koordinirala razvojne projekte, ki jih še kako potrebujemo. Zakaj imata informacijski točki v Kobaridu in Zatolminu prednost pred Logom pod Mangartom, ki je znotraj območja TNP? Predlaga se, da se v Logu pod Mangartom se skupaj z Razvojno zadrugo Mangrt uredi informacijska točka/postaja, kar je že bilo predlagano v vseh razvojnih načrtih TNP. Razlog za neizvedbo tega predloga ne sme biti pomanjkanje sredstev, saj če je denar za to izven TNP, bi moral biti nujno prioriteten za IT/P znotraj TNP.	Pripomba je delno upoštevana	Vzpostavitev informacijske točke je možna - v obliki partnerstva. JZ TNP ne more biti nosilec - v okviru delovanja točke lahko zagotovi npr. razstavo, informacijsko gradivo ter vsakoletno usposabljanje informatorjev.	14.4 (D1.4)
23	22	27.2.2015	(5) V NU ni predvideno, da je prenočevanje v avtomobilih, šotorih, avtih, kombijih ... na območju TNP težava. V času poletne sezone je na območju Koritnice in Mangartskega sedla dnevno po več takšnih nočitev, za katerimi ostanejo samo smeti. Predlagam, da se v NU doda, da je to težava in jo je treba rešiti. Vzrok tega je, da na tem območju dnevno (24ur) ni prisoten nadzornik.	Pripomba je delno upoštevana	V dopoljenem predlogu NU je v poglavju 12, v osmi alineji (<i>Turizem, pristočasne dejavnosti in planinstvo</i>) je prenočevanje zunaj za to določenih oz. urejenih mest dodano med pritiske in grožnje. V času poletnih konic je neposredni nadzor v naravi okrepljen, vendar nadzora tudi s pomočjo prostovoljnih nadzornikov ni mogoče izvajati 24 ur na dan.	12 14.1 (A11.1) 18.12
24	23	17.2.2015	(1) Odškodnine: Znesek, predviden za odškodnine zaradi omejitev ali popolne prepovedi gospodarjenja z gozdovi, je občutno prenizek in ga je treba povišati.	Pripomba je upoštevana	V dopoljenem predlogu NU so na podlagi prerazporeditve sredstva, namenjena nadomestilu zaradi omejene rabe povečana (...).	14.1 (A4.2)
25	24	17.2.2015	(2) Cestna infrastruktura: Predvidijo naj se ukrepi za celoletno prevoznost Vršiča, ki je temeljnega pomena za primerno raven življenja v dolini Trente.	Pripomba je upoštevana	Zagotavljanje celoletne prevoznosti vršiške oz. Ruske ceste je naloga upravljavca državne ceste, tj. Direkcije RS za infrastrukturo. Na podlagi sestanka DRSI in občin Bovec in Kranjska Gora je bilo dogovorjeno, da se vršiška cesta prerazvrsti iz sedanjega VI. v III. prednostni razred, ki omogoča redno zimsko vzdrževanje. Upravljavec narodnega parka se zavzema, da bi bila cesta vzdrževana in odprta za promet tudi v zimskem času - izjemo lahko predstavljata le zelo visoka snežna odeja in ogroženost zaradi snežnih plazov.	14.3 (C6.1)
26	25	17.2.2015	(3) Blažitev posledic podnebnih sprememb/okoljskih pritiskov: Za Vršiško cesto naj se v NU vključi postopno cestninjenje ceste, kar je edina možnost za dolgoročno ureditev ceste in obcestnega pasu (parkirišč) ter celoletno prevoznost.	Pripomba ni upoštevana	Upravljavec narodnega parka je upravljavcu državne ceste že predlagal posamezne ukrepe za umirjanje prometa. Po navedbah Direkcije RS infrastrukturo zaračunavanje cestnine na glavnih in regionalnih cestah ni možno.	18.8
27	26	17.2.2015	(4) Izvajanje načrta upravljanja: Doda naj se alineja: Skladno z 52. členom ZTNP-1 javni zavod spremlja izvajanje načrta upravljanja in o njem poroča: - svetu javnega zavoda TNP	Pripomba je upoštevana	Predlagano besedilo oziroma alineja se doda k besedišču poglavja 26.	26
28	27	17.2.2015	(16) Ohranjanje narave: V tabeli 3 ni postavke "Škoda po prostoživečih živalih na privatnih zemljiščih: travnikih, sadovnjakih in gozodovih." Predlagamo, da se to doda in predvidi tudi višino sredstev za odškodnine.	Pripomba je delno upoštevana	Izplačevanje odškodnin zaradi škode po prostoživečih vrstah je sistemsko urejeno - za zavarovane vrste vodi postopke ARSO, za divjad MKGP oziroma upravljavci lovišč. Aktivnosti naloge A12.1 so dopolnjene tako, da JZ TNP na območju LPN Triglav izplačuje odškodnine na lovem območju po divjadi.	14.1 (A1,A2,A3, A4,A12)

	A	B	C	D	E	F
29	28	17.2.2015	(17) Ohranjanje narave (odškodnine): Predlaga se, da se znesek za odškodnine (naloga A4.2) poveča vsaj za 10-krat. Na strani 5 tega načrta je pri lastniški strukturi zemljišč v narodnem parku le 22% v lasti Republike Slovenije in 0,18% v lasti javnega zavoda, ostalih 77,82% površine pa je v zasebni in občinski lasti. Za omejitve in prepoved ter izpad ali celo omejitve razpolaganja z lastnino, bo potrebno lastnikom zemljišč izplačati odškodnine ali rento. AS Trenta je po odločbi o vračanju med večjimi lastniki zemljišč v TNP, zato bomo gotovo med pobudniki za dialog.	Pripomba je delno upoštevana	V dopolnjenem predlogu NU so na podlagi prerazporeditve sredstva, namenjena nadomestilu zaradi omejene rabe povečana (...).	14.1 (A4.2)
30	29	17.2.2015	(18) Prehod zemljišč iz 2.v 1. varstveno območje: Več kot 80 % gospodarskih gozdov v lasti AS Trenta leži v drugem varstvenem območju. S temi gozdovi AS gospodarji in ustvarja dohodek za svoj obstoj in tudi razvoj v prihodnosti. Zato za nas ni sprejemljiva težnja, da drugo varstveno območje, kjer so gospodarski gozdovi, postopno preide v prvo varstveno območje, kjer gospodarjenje z gozdovi ni možno. Soglašamo, da drugo varstveno območje ostane tamponska cona med 1. in 3. varstvenim območjem, vendar brez dodatnih omejitev in prepovedi.	Pripomba je delno upoštevana	Prehod iz drugega v prvo varstveno območje (podobno kot prehod iz drugega v tretje varstveno območje) predstavlja spremembo meje drugega varstvenega območja, ki poteka skladno z določbami 7. člena ZTNP-1. Morebiti spremenjene okoliščine se preverja na podlagi podrobne ocene uresničevanja načrta upravljanja, ki se pripravi vsakih pet let. Na podlagi ugotovitev ocene, ki izkazujejo bistveno spremenjene okoliščine v drugem varstvenem območju, upravitelj narodnega parka skupaj z ZRSVN poda strokovni predlog spremembe meje drugega varstvenega območja. Predlog spremembe meje pripravi Vlada RS, sprejme pa ga Državni zbor RS. S predlogom spremembe meje se osrednje območje narodnega parka ne sme zmanjšati. V obdobju veljavnosti NU se bo opredelilo naravovarstveno najpomembnejše sestoje v drugem varstvenem območju, v katerih bi bilo treba omejiti rabo (z namenom njihove ohranitve) oz. postopoma izvajati izločanje pritiskov. V tem obdobju ne bo prišlo do prehoda gospodarskih gozdov v prvo varstveno območje. Načeloma imajo pri prehodu iz drugega v prvo varstveno območje prednost naravovarstveno najvrednejša območja, območja, kjer ni gospodarske rabe, in območja, ki niso primerna za nadaljnjo gospodarsko rabo.	15.2 23 ZTNP-1 (7. člen)
31	30	9.2.2015	(1) Predlog načrta upravljanja popolnoma povzema dosedanje štiriletno prakso neuravnoteženega izvajanja zakona o TNP. Bolj pregledno opredeljuje postopke, ki jih bodo izvajali zaposleni v desetletnem obdobju, ne pa tudi postopkov za druge cilje zakona – zlasti za razvojne usmeritve.	Odgovor	Upraviteljski ukrepi glede izvajanja razvojnih usmeritev so opredeljeni predvsem v upraviteljskem področju Ohranjanje poselitve in trajnostni razvoj (poglavje 14.3 C). Poleg tega so v poglavju 18 - varstvene in razvojne usmeritve - opredeljene tudi usmeritve za izvajanje posameznih dejavnosti v narodnem parku. Pri vseh aktivnostih so opredeljeni nosilci in sodelujoči.	14.3 (C) 18
32	31	9.2.2015	(2) Zakon o Triglavskem narodnem parku je treba spremeniti, vključno z mejami. Sestavljen je po principih varovanja narave in trajnega razvoja varovanega območja. Konflikt povzroča praksa, ker so za upravljanje in varovanje na razpolago proračunska sredstva, za trajnostni razvoj in poseljenost pa jih ni. Zaradi napačnih določb zakona ni mogoče pripraviti primernega načrta upravljanja.	Odgovor	V ZTNP-1, ki je podlaga za pripravo NU, so v 10. členu opredeljene razvojne usmeritve, s katerimi se dosega cilje varstva okolja in spodbuja trajnostni razvoj, prilagojen ciljem narodnega parka. V NU so tako podrobneje podane usmeritve za prilagojen razvoj v 10. členu navedenih dejavnosti, kar je tudi določeno v poglavjih 14 in 18 načrta upravljanja. Izvajanje nalog s področja doseganja razvojnih usmeritev NU je v pristojnosti drugih ministrstev, ki morajo tudi zagotoviti potrebna finančna sredstva. Velika večina teh sredstev se bo pridobivala tudi preko razpisov po posameznih naložbah iz Operativnih programov, ki so v fazi priprave. Sprejet NU bo v večini razpisov podlaga za pridobivanje teh sredstev, ki so sedaj v NU tudi predvidena.	ZTNP-1

	A	B	C	D	E	F
33	32	9.2.2015	(3) V predlog načrta upravljanja je treba vključiti poglavje o dodeljevanju spodbud. Te so sestavni del zakona, opredeljene v 10. in 11. členu in obveznost proračuna RS.	Odgovor	V NU so razvojne usmeritve, določene z 10. členom ZTNP-1, vključene v poglavju 14. Naloge so opredeljene po posameznih upravljavskih področjih. V tabelah 3, 4, 5, 6 in 7 je v zadnjem stolpcu navedeno, katera razvojna usmeritev se bo z izvajanjem posamezne naloge tudi uresničevala.	14.3 (C)
34	33	9.2.2015	(4) Sredstva, ki jih zavod prejema iz proračuna, je treba v celoti deliti po programu dela JZ.	Pripomba je upoštevana	Vsa sredstva, ki jih JZ TNP za izvajanje nalog prejema iz državnega proračuna, se delijo skladno s sprejetim letnim programom dela in finančnim načrtom.	25
35	34	9.2.2015	(5) Upravljalcu narodnega parka je treba določiti zadolžitve za medresorsko koordiniranje, odgovornost za izvajanje NU in doseganje ciljev in namenov, določenih z ZTNP-1.	Pripomba je delno upoštevana	Naloge in pristojnosti upravljavca narodnega parka so določene z ZTNP-1. Medresorsko koordiniranje je v pristojnosti ministrstva, pristojnega za zavarovana območja. Za izvajanje NU kot celote je odgovoren JZ TNP, za posamezne naloge pa so znotraj posameznih upravljavskih področij opredeljeni nosilci nalog. Način izvajanja NU in spremljanja NU sta predstavljena v poglavjih 22 in 26.	22 26
36	35	9.2.2015	(6) Ustanoviti je treba medresorsko delovno skupino za uresničevanje razvojnih usmeritev po ZTNP-1, kot jo predlaga Direktorat za okolje.	Odgovor	Medresorsko koordiniranje izvajanja razvojnih usmeritev ZTNP-1 poteka skozi postopek sprejemanja dokumentov na Vladi RS in predhodnega usklajevanja vsebin NU na ministrstvih, v pristojnosti katerih so posamezne naloge. Nosilci in sodelujoči so jasno navedeni v tabelah 3, 4, 5, 6, 7 v NU. Mnenja smo, da posebej ustanovljena medresorska skupina ne bi bistveno prispevala k izvajanju NU ter 10. in 11. člena ZTNP-1	22 26
37	36	9.2.2015	(7) Predvideti je treba tako organiziranost Javnega zavoda TNP, da bo poleg sedanjih nalog zadolžen še za svetovanje pri razvoju idej, pripravi projektov in iskanju finančnih virov za projekte na območju narodnega parka. Za varovanje narave predlagamo 30%, za upravljanje in obiskovanje 40% in za razvojne usmeritve 30% sedanjih kapacitet.	Pripomba je delno upoštevana	Organiziranost JZ TNP ni predmet NU. Organiziranost upravljavca določajo ZTNP-1, Sklep o ustanovitvi Javnega zavoda Triglavski narodni park, statut in drugi interni akti. JZ TNP ima štiri notranje organizacijske enote - Strokovno službo, Informacijsko-izobraževalno službo, Naravovarstveno nadzorno službo in Skupno splošno službo. V okviru nalog že sedaj deluje na področjih svetovanja, priprave in prijave projektov ter posledično tudi finančne konstrukcije projektov. Narodni park je ustanovljen prednostno za ohranjanje narave, razvoj na območju narodnega parka in njegovo obiskovanje se mora izvajati tako, da se s tem ne poslabša ugodnega stanja narave. S tem namenom se finančne in kadrovske kapacitete prednostno namenja nalogam ohranjanja narave.	24.1
38	37	9.2.2015	(8) Službo Vlade Republike Slovenije za razvoj in evropsko kohezijsko politiko je potrebno vključiti med aktivne nosilce dejavnosti.	Pripomba ni upoštevana	Opredelitev Službe Vlade Republike Slovenije za razvoj in evropsko kohezijsko politiko (SVRK) s svojimi delovnimi področji (Evropska kohezijska politika, Evropsko teritorialno sodelovanje, Mednarodni finančni mehanizmi) za nosilca ali sodelujočega pri aktivnostih je lahko vezana na tiste razvojne naloge, za katere se predvideva projektna sredstva. SVRK opravlja naloge upravljanja evropskih strukturnih skladov in kohezijskega sklada in drugih finančnih mehanizmov. Med aktivnimi nosilci aktivnosti so navedena ministrstva in njim podrejene službe skladno s svojimi področnimi pristojnostmi.	14.3 (C)
39	38	9.2.2015	(9) Občinam je treba dati večjo vlogo in odgovornost med nosilci razvojnih nalog.	Pripomba je upoštevana	Pri posameznih nalogah, opredeljenih v poglavju 14.3 Ohranjanje poselitve in trajnostni razvoj, so med sodelujoče pri posameznih aktivnostih uvrščene tudi parkovne lokalne skupnosti.	14.3 (C)
40	39	9.2.2015	(10) Načrt upravljanja je potrebno finančno ovrednotiti s predvidenimi viri financiranja in terminskim načrtom (6. alineja drugega odstavka 50. člena)	Pripomba je upoštevana	NU je v poglavju 25.1 v tabelah 12, 13, 14 in 15 finančno ovrednoten in terminsko opredeljen. Iz teh tabel so razvidni tudi viri financiranja.	25 (Priloga 18)

	A	B	C	D	E	F
41	40	9.2.2015	(11) Sedež JZ TNP je treba prenesti v občino z največjim številom prebivalcev (5. točka 36. čl.).	Pripomba ni predmet NU	Obveznost iz četrtega odstavka 36. člena izhaja iz ZTNP-1 in ne NU. Preselitev sedeža JZ TNP v občino z največjim številom prebivalcev je sicer skladna z določbo četrtega odstavka 36. člena ZTNP-1, je pa tudi povezana z velikimi finančnimi sredstvi, s katerimi ta trenutek država ne razpolaga. JZ TNP ima sedaj administrativni sedež uprave na Bledu (parkovna lokalna skupnost) z informacijskim središčem Triglavska roža Bled, informacijsko središče Dom Trenta, informacijski postaji v Zeleni hiši v Kobaridu in Planinskem muzeju v Mojstrani, kar predstavlja solidno infrastrukturno raven upravljanja narodnega parka, v letošnjem poletju pa je nadgrajena tudi z informacijsko postajo v Stari Fužini (Center Bohinj). Vsa informacijska mesta delujejo tudi kot »dislocirana« mesta uprave TNP, ki zagotavljajo relativno enakovreden dostop parkovnim lokalnim skupnostim in prebivalcem v parku do storitev upravljavca narodnega parka.	ZTNP-1
42	41	9.2.2015	(12) Odkar Triglavski narodni park obstaja, posluje brez načrta upravljanja. Novi zakon je leta 2010 določil, da se upravljanje zavarovanega območja izvaja preko načrta upravljanja zaradi večje preglednosti in kvalitete. V uvodnem delu smo ugotovili, da je upravljanje z narodnim parkom enostransko, brez izvajanja predpisanih razvojnih usmeritev. Pričakovali bi, da bo predlog načrta upravljanja odpravil ta zakonska neskladja. Pa jih ne bo, ker: a) za celotno desetletno obdobje planira izvajanje nalog z dosedanjim številom zaposlenih, b) sistem financiranja temelji na proračunskih sredstvih, ki bodo kot doslej zagotavljala izvajanje nalog upravljanja parka in ohranjanja narave, ne pa tudi razvojnih usmeritev, c) organizacijske enote (službe) javnega zavoda ostajajo take kot doslej, d) za izvajanje razvojnih usmeritev ni planiranih proračunskih sredstev, e) je za resorne organe spoštovanje ustave primarna obveznost, šele nato razvojne spodbude, kar postavlja veliko določb ZTNP-1 pod vprašaj, f) se vodenje javnega zavoda najbrž ne bo spremenilo. (direktorja imenuje vlada, predsednika sveta zavoda določi vlada, štirje predstavniki vlade v svetu zavoda imajo pri pomembnih odločitvah pravico veta), g) bo izvajanje morebitnih investicij in programov oteženo, če ne bodo navedeni v NU. (načrtovanje prostora, razvoj in ohranjanje poselitve.... 2. točka 49. čl.).	Odgovor	Vsebinska predloga NU zajema na eni strani konkretizacijo določb ZTNP-1 in obenem upošteva veljavni zakonodajni okvir Republike Slovenije, ki se nanaša tudi na finančne in kadrovske vire. Nedvomno je, da bi bila v primeru razpolaganja z višjimi finančnimi sredstvi in možnostjo novih zaposlitev, vsebinska NU okrepljena tako na varstvenem, kot na razvojnem delu. Uresničevanje razvojnih usmeritev 10. člena se financira tako iz proračunskih sredstev, ki so namenjena JZ TNP, je pa NU dopolnjen tudi s proračunskimi sredstvi drugih ministrstev kot tudi s sredstvi, ki jih pričakujemo, da se bodo za območje narodnega parka pridobila na razpisih posameznih naložb iz operativnih programov. Način upravljanja narodnega parka izhaja iz akta o ustanovitvi narodnega parka in njegovih podzakonskih predpisov. ZTNP-1 v drugi alineji prvega odstavka 2. člena in v drugem odstavku 2. člena jasno določa, da je narodni park ustanovljen in se upravlja s ciljem da se prednostno ohranja narava, da pa se tudi spodbuja trajnostni razvoj in omogoča obiskovanje.	splošno
43	42	9.2.2015	(13) Načrt upravljanja je namenjen kvalitetnemu načrtovanju prostora, ohranjanju poselitve, upravljanja narodnega parka in gospodarjenja z naravnimi dobrinami v narodnem parku, vendar pripravljene predlog vsega tega ne zagotavlja (Realizacije namena ZTNP-1 o varstvu in razvoju območja narodnega parka). Če ne pride do spremembe in potrebnih dopolnitev, bo načrt upravljanja zgolj potrditve sedanjega, z zakonom neusklajenega stanja. Če službe javnega zavoda ne prevzamejo odgovornosti za izvajanje zakona v celoti, če bo odgovornost za izvajanje razvojnih nalog odrinjena na resorne organe in se, tudi v bodoče, razvojne usmeritve iz 11. člena ne bodo izvajale, bo ZTNP-1 le predpis za upravljanje narodnega parka in za omejevanje pravic prebivalcev narodnega parka.	Odgovor	NU je skladno z 2. členom ZTNP-1 prednostno namenjen ohranjanju narave, v skladu z 10. in 11. členom ZTNP-1 pa tudi spodbujanju tistih razvojnih usmeritev, ki so določene s prvim odstavkom 10. člena ZTNP-1. Naloge, ki so namenjene spodbujanju teh razvojnih usmeritev, so določene v poglavju 14 v tabelah 3, 4, 5, 6 in 7. V zadnjem stolpcu teh tabel je določeno katere razvojne usmeritve se bodo z izvajanjem določene naloge tudi uresničevale. V teh tabelah so določena tudi sredstva za izvajanje teh nalog ter nosilci in sodelujoči.	splošno

	A	B	C	D	E	F
44	43	26.1.2015	(1) Gorsko kolesarstvo: Iz predloga NU naj se umakne karta z dopustnimi trasami za gorsko kolesarjenje. Objava karte pomeni nadaljevanje nedorečenosti oz. še slabše, potrdila bi neurejeno stanje z nadaljnjo prepovedjo vožnje. Tudi na delavnici v sklopu priprave NU, ki je potekala v novembru 2012 v Bovcu, so pripravljavci zagotovili, da se bo temu področju namenilo posebno skrb.	Pripomba je delno upoštevana	Upravljavec narodnega parka, skladno z varstvenim režimom, ki je opredeljen v 19. točki prvega odstavka 15. člena ZTNP-1, usklajuje trase gorsko kolesarskih poti znotraj prvega in drugega varstvenega režima s kolesarji, gozdarji in planinsko zvezo ter opravlja naravovarstveno presojo predlaganih poti. Na karti v prilogi k NU so prikazane poti, ki so naravovarstveno usklajene. Področje gorskega kolesarstva se bo obravnavalo tudi z akcijskim načrtom upravljanja športnih in rekreacijskih dejavnosti na območju narodnega parka, katerega priprava je predvidena v obdobju 2016-2017.	14.4 (D3.4) 15.2.1 (\$15/19) 18.12 22
45	44	13.2.2015	(2) Ohranjanje in sonaravno gospodarjenje z gozdovi; paša: ob pregledovanju NU na str. 33 moti navajanje ohranjanja selitvenega koridorja velikih zveri ter nadzora in sankcioniranja nenadzorovane paše A4.3. Pomanjkljiv je tudi kartografski prikaz območij planin (priloga 13 na str. 182), radi bi ga razširili s karto obstoječih in opustelih planin, s katerim razpolaga PRC (karta mlečnih planin v Zgornjem Posočju - <u>priloga pripombe</u>). V letošnjem letu bo prosta paša potekala na planini Bala, zaradi prisotnosti rjavega medveda v planini Krnica nad Bovcem, ki je v preteklih letih povzročil masaker ovc na planini in se zato ovčarji s svojimi čredami ovc (zagnanih, tistih, ki jih ne molzejo) od tam umikajo. Spremljanje teh ovc bo potekalo občasno (enkrat na 14 dni) in bi po predlogu NU pomenilo kršitev. V prilogi je posredovana evidentirana problematika iz 2006, v NU v letu 2008 smo ohranjanje tradicionalne planinske paše drobnice na Bovškem reševali s preusmerjanjem koridorja za prehod rjavega medveda proti jugu, izven naše občine, obrazložitev smo podprli z ohranjanjem zaščitene vrste alpskega kozlička. Prosili bi za podobno reševanje v NU TNP.	Pripomba je delno upoštevana	Besedilo naloge v povezavi s koridorjem za velike zveri je v dopoljenem predlogu NU je popravljeno, tako da je bolj razumljivo in nedvoumno. Kartografski prikaz planin vključuje območja funkcionalnih planin in ne opuščeni. Opuščene se lahko vključi v evidenco JZ TNP kot eno izmed meril za presojanje sprejemljivosti zahtev po morebitnih krčitvah oziroma revitalizaciji planin. Konkretni ukrepi, potrebni za prehajanje velikih zveri, niso predmet NU, pač pa letnih programov JZ TNP, ki seveda izhajajo iz nalog iz NU - vsekakor je upravljavec narodnega parka pripravljen sodelovati z interesno skupino.	14.1 (A4.3) 15.2.1 (\$15/6)
46	45	18.2.2015	(1) Predlog NU vsebuje zelo natančne zaščite in aktivnosti po posameznih primerih in ne omogoča dinamike razvoja območja skladno s spremembami v okolju, kar pa v 10-letnem obdobju predvidene veljavnosti lahko povzroči motnje v razvoju, izvajanju aktivnosti na območju ipd., zlasti se spor interesov med okoljevarstveno stroko in prebivalci območja. Težnja zakonodajalca pri načrtovanju ZTNP-1 je bila, da se v poseljenem območju uskladi interese prebivalcev z okoljevarstvenimi interesi, čemur pa NU ne sledi, ampak se postavlja v nadrejen položaj. Predlagamo večji poudarek na smernicah in dogovornem določanju okvirov, znotraj katerih naj se sprejema splošne in posebne akte, zlasti s področja okolja in prostora, ter spoštovanje uravnoteženosti naravovarstvenega in razvojnega dela, kot to določa 1. odstavek 56. člena ZTNP-1 (delitev 50% : 50%).	Odgovor	Vsebinska NU pomeni konkretizacijo določil ZTNP-1. Pri podrobni opredelitvi varstvenih režimov 13., 15., 16. in 17. člena ZTNP-1 NU popolnoma sledi ZTNP-1, v poglavju 18 NU pa določa varstvene in razvojne usmeritve, ki so podlaga za pripravo naravovarstvenih smernic za pripravo razvojnih dokumentov na območju narodnega parka. Z 52. členom ZTNP-1 je določeno, da se o izvajanju NU na dve leti poroča parkovnim lokalnim skupnostim, forumu in ministristvu, na pet let pa Vladi RS. V kolikor se ugotovi, da je treba NU prilagoditi spremenjenim razmeram, JZ TNP pripravi spremembe NU. Glede razmerja med proračunskimi sredstvi za izvajanje naravovarstvenih in razvojnih nalog 50% : 50% je s 56. členom ZTNP-1 v drugem in tretjem odstavku tudi določeno, katere so te naravovarstvene in razvojne naloge. Glede na ta določila so v prilogi 18 NU te naloge tudi določene, v tabeli 15 NU pa je podana višina finančnih sredstev za naloge po 56. členu ZTNP-1.	14.3 (C) 18

	A	B	C	D	E	F
47	46	18.2.2015	<p>(2) Če se zelo natančno definirajo zaščita in aktivnosti, kot je predvideno v obstoječem predlogu NU, je po enakem principu treba za 10-letno obdobje definirati tudi vsebine razvojnih projektov ter finančno konstrukcijo in vire sredstev. Prilagam seznam potencialnih investicijskih projektov v TNP za območje KS Soča-Trenta, ki se jih lahko dopolnjuje po območjih TNP (priloga 1). Popis projektov sledi določenim razvojnim usmeritvam v skladu s 1. odstavkom 10. člena ZTNP-1 (1-17). Te se, v skladu z 2., 3., 4. in 5. odstavkom istega člena zakona obvezno upoštevajo v razvojnih dokumentih parkovnih lokalnih skupnosti in države, kjer se predvidijo tudi potrebna sredstva ter se podrobneje opredelijo in umestijo v narodni park z načrtom upravljanja, za načrtovanje in izvajanje teh razvojnih usmeritev pa je odgovoren upravljevec narodnega parka.</p> <p>Priloženi predlogi konkretnih vsebin in projektov so pripravljene v skladu z navodilom MKO, kot jih je z dopisom št. 35602/2012 z dne 10.12.2012 poslalo parkovnim občinam ter TNP v vednost (priloga 2). Pripravljene so bili v letu 2013 in bi jih bilo treba ažurirati.</p> <p>Zelo natančna opredelitev razvojnih prioritet za izvajanje zakona v zvezi z nadstandardi na področju kmetijstva, infrastrukture, socialnega varstva, služb na področju zdravstva, gospodarskih javnih služb itd. naj bi bila, kot v prvem odstavku te priloge (2), podana v okviru NU TNP, v okviru javne razprave pa naj bi bile posamezne vsebine omenjenih nadstandardov opredeljene kratkoročno in dolgoročno. S tem v zvezi prilagam dokument s predlogom nadstandardnega izvajanja družbenih dejavnosti in javnih služb za območje TNP (priloga 3), ki so ga pripravili Razvojna agencija Zgornje Gorenjske, Posoški razvojni center in JZ TNP in je bil 19.11.2013 poslan na pristojne institucije. S tem menimo, da smo v celoti pokazali pripravljenost opraviti svoj del nalog ter jih pripravili v skladu z navodili.</p> <p>Predlagamo, da se načrt projektov izda kot priloga NU, kot je npr. načrt razvojnih programov obvezni del proračuna proračunskih uporabnikov. Odstotek sofinanciranja je določen v 11. členu ZTNP-1. Terminski plan izvedbe je treba uskladiti z možnostmi financiranja, pri čemer Občina Bovec vztraja na sorazmerni udeležbi financiranja razvojnega v primerjavi z naravovarstvenim delom, kot je navedeno že v prejšnji tč. (pripomba pod zap. št. 50).</p>	Odgovor	<p>S predlogom NU so varstvene in razvojne naloge določene v okviru upravljaljskih področij - v tabelah 3, 4, 5, 6 in 7. V teh nalogah niso navedeni posamezni projekti, saj gre za obdobje 10 let, ampak samo za vsebinske sklope, v okviru katerih se potem opredelijo aktualne naloge v letnem programu dela JZ TNP. Posamezne razvojne projekte (predlog občine vsebuje večinoma infrastrukturne projekte), lahko parkovne lokalne skupnosti prijavljajo na posamezne razpise ali pa v neposredno potrditev v okviru operativnih naložb posameznih evropskih skladov.</p> <p>Sprejet NU predstavlja namreč pravno podlago, ki je navadno eno od meril za izbor posameznih projektov, ki se jih prijavi na razpis.</p>	14.3 (C)

	A	B	C	D	E	F
48	47	18.2.2015	(3) Opozorjamo na sprejete dopolnitve in spremembe OPN Občine Bovec v letu 2014, ki investitorjem v občini Bovec dovoljuje uveljavljati zatečeno pravico graditi tudi na območjih razpršene gradnje, na zemljišču, na katerem ne stoji več stanovanjski objekt, grajen pred letom 1967 ali je v naravi ruševina, vrisan pa je v zemljiškem katastru in voden v tekstualnem delu ZK kot stanovanjski objekt s stavbno parcelo, hišno številko ..., kar mora investitor predhodno dokazati z ustreznimi listinami (izpisek GURS-a iz zemljiškega katastra, franciscejskega katastra, starejši orto-foto posnetek, izpisek iz registra stalnih prebivalcev), s predložitvijo avtentične fotografije objekta oziroma drugimi uradnimi listinami. (4. člen Odloka o spremembah in dopolnitvah OPN Bovec, Uradni list RS, št. 43/2014, 5. 6. 2014, priloga 4). Predlagamo, da NU vzame to dopolnitev v obzir v smislu ohranjanja poseljenosti, kulturne krajine ter stavbne dediščine ter jo v celoti upošteva.	Pripomba je delno upoštevana	V zvezi s sprejetimi dopolnitvami in spremembami OPN so potrebna posamezna pojasnila: a) Najprej je treba nedvoumno opredeliti razpršeno gradnjo. Razpršena gradnja je »je redka, nestrnjena razmestitev objektov v prostoru, z nizko gostoto poselitve in brez prepoznavnega poselitvenega vzorca«. Razpršena gradnja je razumljena kot negativen pojav v prostoru, ki v povezavi s suburbanizacijo kmetijskih zemljišč in visokimi družbenimi stroški, povezanimi s porastom prometa ter gradnjo in vzdrževanjem infrastrukture, pomeni tudi razvrednotenje kulturne krajine. Za razpršeno gradnjo je značilna razpršenost posameznih objektov na ožjem območju (neracionalna raba prostora) ter slaba komunalna infrastrukturna opremljenost. b) Zatečeno pravico graditi je treba obravnavati tudi z vidika veljavnih predpisov. Ob pripravi občinskih prostorskih načrtov je pristojno ministrstvo izdalo več priporočil in pojasnil, ki so bile v pomoč občinam pri izvajanju določb zakona o prostorskem načrtovanju. Tako je v 5. priporočilih in pojasnilih Ministrstva za okolje in prostor, 35001-271/2008/MP z dne 11.07.2008, navedeno, da je na območjih razpršene gradnje (to so stavbišča - zemljišča pod obstoječo stavbo) »dopustna izvedba vzdrževalnih del na obstoječih objektih, pa tudi rekonstrukcije, dozidave ali nadzidave, vendar le, kadar gre za izboljšanje bivalnega standarda v teh objektih, ne pa v smislu dodajanja novih stanovanjskih enot ali prostorov za opravljanje novih dejavnosti in sicer le na tistih zemljiščih, ki so v izdanih upravnih dovoljenjih opredeljena kot funkcionalna. Dopustna je tudi gradnja nezahtevni in enostavnih objektov, ki jih je v skladu z Uredbo o razvrščanju objektov glede na zahtevnost gradnje, mogoče postaviti tudi na območjih, ki niso opredeljena kot območja stavbenih zemljišč, če njihove gradnje dopuščajo prostorski akti».	splošno (OPN/NU) 14.3 (C7) 18.14
49	48	18.2.2015	(4) Predlog NU na str. 33 navaja ohranjanje selitvenega koridorja velikih zveri in nadzor in sankcioniranje nenadzorovane pase (A 4.3). Spomniti moramo na tradicionalno prosto pašo drobnice na naših planinah ter težnjo po ohranjanju le-te, tudi v TNP, zato pripravljavce pozivamo k spremembi navedka, ki bo ohranjal nase planine, naj si bodo se mlečne ali pa v rabi zgolj za prosto pašo. S term v zvezi je pomanjkljiv kartografski prikaz območij planin (priloga 13 na str. 182), radi bi ga razširili s karto obstoječih in opustelih planin, s katerim razpolaga PRC (priloga 5: karta mlečnih planin v Zgornjem Posočju) in jo prilagamo. V letošnjem letu bo prosta pasa npr. potekala na planini Bala (Bavšica) zaradi prisotnosti rjavega medveda v planini Krnica nad Bovcem; medved je namreč v preteklih letih povzročil večkratni masaker ovc na planini in se zato ovčarji s svojimi čredami ovc (zagnanih, tistih, ki jih ne molzejo) od tam umikajo. Spremljanje teh ovc bo potekalo občasno (enkrat na 14 dni) in bi po predlogu NU pomenilo kršitev.	Pripomba je delno upoštevana	Besedilo naloge v povezavi s koridorjem za velike zveri je v dopolnjenem predlogu NU popravljeno, tako da je bolj razumljivo in nedvoumno. Kartografski prikaz planin vključuje območja funkcionalnih planin in ne opuščeni. Opuščene se lahko vključi v evidenco JZ TNP kot eno izmed meril za presojanje sprejemljivosti zahtev po morebitnih krčitvah oziroma revitalizaciji planin. Konkretni ukrepi, potrebni za prehajanje velikih zveri, niso predmet NU, pač pa letnih programov JZ TNP, ki seveda izhajajo iz nalog iz NU - vsekakor je upravljavec narodnega parka pripravljen sodelovati z interesno skupino.	14.1 (A4.3) 15.2.1 (§15/6)

	A	B	C	D	E	F
50	49	18.2.2015	(5) Z namenom ohranjanja naravne in kulturne dediščine, s poudarkom na ohranjanju nesnovne dediščine Bovškega je Občina Bovec v letih 2011-2014 prek javnega zavoda LTO Bovec aktivno sodelovala v mednarodnem projektu Cultural Capital Counts (Kulturni kapital šteje), ki je bil podprt s sredstvi EU, Srednja Evropa. Gre za trajnostni pristop k spodbujanju ohranjanja naravne in kulturne dediščine v smislu zavedanja identitete, pri čemer se le-to obravnava tudi kot ekonomski potencial, s tem pa se vzpostavlja možnosti za ohranjanje ter odpiranje novih delovnih mest. Programski del razvojnega dela ZTNP-1 se nanaša predvsem na te naloge, zato predlagamo umestitev priložene metodologije v NU. Prilagam razvito metodologijo (priloge 6, 7 in 8). Glede na dejstvo, da sta trenutno odprta razpisa na programih Srednja Evropa in Območje Alp ter oba vsebujeta tovrstne prioritete in obstajajo možnosti za nadaljevanje projekta CCC z istimi partnerji, predlagamo, da se TNP vključi v prijavo kot pridružen partner (rok prijave: 13.04.2015).	odgovor	Predlog je skladen s cilji narodnega parka. Upravljavec se bo z aktivnostmi lahko pogojno vključil kot: - zunanji ekspert - formalni zunanji opazovalec projekta z možnostjo usmerjanja projekta - neformalni opazovalec (sodelovanje kot območje, kjer se projekt izvaja). Upravljavec bo izbral med naštetimi možnostmi prednostno glede na vsebinsko skladnost, pri tem pa bo upošteval tudi finančne in kadrovske možnosti JZ TNP.	14.2 (B5)
51	50	18.2.2015	6. Področje izvajanja športnega turizma, trenutno zlasti gorskega kolesarjenja v TNP, kot že izpostavljeno z našim dopisom dne 26. 1. 2015, št. 093-01/2015-1, ni dorečeno. Po posvetu, ki smo ga organizirali 4. 2. 2015 v Bovcu s strokovnimi delavci TNP in deležniki v občini Bovec, predlagamo, da se med gorsko-kolesarske poti v TNP umesti: - Berebica, - stara Vršiška cesta (trasa se ni povsem dorečena, ker je pot na spodnjem delu zelo poškodovana), - Lepena - Bogatinsko sedlo - Bohinj, - Strmec na Predelu - Log pod Mangartom, odprte pa naj se pusti tudi druge opcije, zlasti za oživljanje opustelih mulatjer, pri čemer naj, kot predlagano v tč. 1, NU predvidi okvire in pogoje za morebiten nadaljnji razvoj gorskega kolesarjenja v TNP. Usklajevanje tras predlaganih gorsko-kolesarskih poti je v teku in poteka med LTO Bovec ter JZ TNP. NU naj določi smernice za razvoj morebitnih novih oblik športnega turizma. Menimo, da ima območje nase občine velik potencial za nadaljnji razvoj outdoor športov in z njimi povezanega turizma, zato naj bodo morebitne omejitve v TNP omejene z razlogi in ne z vsebinami.	Pripomba je delno upoštevana	Upravljavec narodnega parka usklajuje trase gorsko kolesarskih poti znotraj prvega in drugega varstvenega režima s kolesarji, gozdarji in planinsko zvezo ter opravlja naravovarstveno presojo predlaganih poti. V predlog je umeščena cesta na Berebico. Pot od Strmeца do Loga pod Mangartom na karto ni umeščena, ker leži v tretjem varstvenem območju in ni predmet NU. Se je pa upravljavec narodnega parka v predhodnem mnenju že pozitivno opredelil do uporabe te poti za namen kolesarjenja. Stare Vršiške ceste nismo uvrstili na karto, ker je v spodnjem delu v zelo slabem stanju, varstveni režim ZTNP-1 pa v tem območju prepoveduje gradnje novih poti ter razširitve obstoječih. Predlagana trasa Lepena - Bogatinsko sedlo - Bohinj ni umeščena med gorsko-kolesarske poti. V predlogu NU je predvidena izdelava Akcijskega načrta upravljanja športnih in rekreacijskih dejavnosti na območju narodnega parka (v letih 2016-2017). Akcijski načrt bo opredelil tudi smernice za razvoj športnega turizma.	14.4 (D3.4) 18.12

	A	B	C	D	E	F
51		18.2.2015	<p>(1) razvojni projekti v KS Soča - Trenta, skladno z določbami 10. člena ZTNP-1 (zagotavljanje doseganja ciljev varstva okolja in spodbujanje trajnostnega razvoja, prilagojenega ciljem narodnega parka) - pripravljeni na podlagi dopisa MKO z dne 10.10.2012 - glej pripombo pod zap. št. 51):</p> <ul style="list-style-type: none"> - Vzpostavitev stalne razvojno svetovalne službe: (JZ TNP-sektor za trajnostni razvoj) - Most v Črešnjico - Most na Logu –Soča - Izgradnja in oprema ekoloških otokov - Obnova pokopališkega zidu in izgradnja mrliške vežice v Soči - Obnova brvi - Vodovod: krak Vrsnik-Koritca, Brvca – Soča - Sofinanciranje vrtin za oskrbo z vodo in izvedbo vodovodov po načelu JZ partnerstva - Sofinanciranje čakalnic na avtobusnih postajališčih (8 čakalnic) - Preplastitev občinskih makadamskih cest z betonom ali asfaltom (400 m na leto) - Uvedba malih bioloških čistilnih naprav po načelu JZ partnerstva - Delavnice za prenos znanja domače in umetne obrti - Nepovratna finančna pomoč pri gradnji s tradicionalnimi materiali (npr.: kritje streh z deskami) - Pomoč prebivalcem TNP zlasti mladim družinam pri izdelavi projektne dokumentacije, razpisne dokumentacije, umestitvi v prostor - Pomoč prebivalcem TNP zlasti mladim družinam pri izdelavi projektne dokumentacije, razpisne dokumentacije, umestitvi projektov v prostor ter drugim svetovanjem - Obnova vojašnic na Logu na Trenti –projektna in razpisna dokumentacija - Pomoč in financiranje financiranje blagovnih znamk produktov v TNP - Ohranjanje odprtja Podružnične šole Soča, vrtca in CŠOD - Vzpostavitev mreže srčnih defibrilatorjev v KS z izobraževanjem prebivalstva - Vzpostavitev občasne negovalne službe na domu - Občasno delovanje svetovalnih pisarn (npr.: CSD, energetska pisarna, ...) - Uvajanje avtobusnih prevozov - Svetovanje in aplikacija tehnologij, ki pripomorejo k izboljšavi stanja - Financiranje izdelave konservatorskih programov objektov kulturne dediščine, ki ima status 	Odgovor	<p>S predlogom NU so varstvene in razvojne naloge določene v okviru upravljaljskih področij - v tabelah 3, 4, 5, 6 in 7. V teh nalogah niso navedeni posamezni projekti, saj gre za obdobje 10 let, ampak samo za vsebinske sklope, v okviru katerih se potem opredelijo aktualne naloge v letnem programu dela JZ TNP. Posamezne razvojne projekte (predlog KS Soča - Trenta vsebuje večinoma infrastrukturne projekte) lahko parkovne lokalne skupnosti prijavljajo na posamezne razpise ali pa v neposredno potrditev v okviru operativnih naložb posameznih evropskih skladov.</p> <p>Sprejet NU predstavlja namreč pravno podlago, ki je navadno ena od meril za izbor posameznih projektov, ki se jih prijavi na razpis.</p> <p>Nabor projektnih idej je temeljna informacija pri iskanju primerne vira financiranja. Skupaj z upravljavcem narodnega parka ter drugimi institucijami podpornega okolja razvoja podeželja je treba preveriti pripravljenost projektov za izvedbo ter z njimi kandidirati na razpisih ali uvrstiti v letne programe pristojnih institucij.</p>	14 (A,B,C,D)
52						
52		28.1.2015	<p>(1) S predlogom načrta upravljanja je zakon o TNP ignoriran. Nove finančne razmere praktično onemogočajo izvajanje zakona v celoti, zato je zakon kot tak vprašljiv. V kolikor sredstev za izvajanje zakona ni mogoče zagotoviti, je nujno potrebno prilagoditi zakon novim razmeram.</p>	Odgovor	<p>Predlog NU v ničemer ne ignorira ZTNP-1, je pa res prilagojen trenutni finančni situaciji v državi. V kolikor se bo finančna situacija izboljšala, se NU v skladu z 52. členom ZTNP-1 novelira.</p>	14 25
53						

	A	B	C	D	E	F
54	53	26.1.2015	<p>(1) Obveščanje lastnikov: Še vedno niso urejene poti obveščanja lastnikov parcel/objektov v TNP s strani upravljavca njihovih zemljišč/objektov. Tudi agrarne skupnosti niso prejele nobenega vabila k oddaji novih pripomb na vaš načrt, niti jih niste obvestili, če so bile njihove predhodne pripombe upoštevane. Niti jim niste dali izvoda vašega načrta, da bi ga lahko preučili. Vaše upravljanje je zelo sporno, ker delujete mimo lastnikov zemljišč, katerih lastnino upravljate.</p> <p>O možnosti novih pripomb na načrt upravljanja je sredi januarja 2015 tri lastnike zemljišč v naši agrarni skupnosti obvestil Zavod za gozdove. Katastrofa je, da lastnike ne obvešča upravljavalec TNP, čeprav je bilo že v 2012 opozorjeno, da je obveščanje popolnoma neprimerno in nujno potrebno ureditve.</p>	Odgovor	<p>Postopek priprave in sprejemanja NU poteka skladno z ZTNP-1 (51. člen). Predlog NU je bil pripravljen na podlagi upoštevanja mnenj, stališč in pripomb iz javne obravnave dopolnjenega osnutka NU, stališč parkovnih lokalnih skupnosti in deležnikov, ki so bili določeni s sklepom ministra za okolje in prostor o začetku priprave načrta upravljanja TNP z dne 16. 2. 2011. Sestavni del predloga NU so bila tudi strokovna stališča in obrazložitve mnenj, pripomb iz javne obravnave. Predlog NU je bil predstavljen na seji sveta JZ TNP (28. 1. 2015), na kateri je bil sprejet sklep, da svetniki lahko podajo dodatne pripombe do 18. 2. 2015. Na podlagi tega sklepa so svetniki - tudi predstavnik lastnikov kmetijskih zemljišč v narodnem parku iz občin Bovec, Kobarid in Tolmin - s predlogom NU seznanili javnost s svojega interesnega področja (lastnike zemljišč) z namenom pridobitve mnenj, predlogov, pripomb.</p>	splošno 14
55	54	26.1.2015	<p>(2) Soglasje lastnikov: Obdobje je potrebno preverjati soglasje za ostajanje v TNP - npr. na 10 let, saj soglasja ki ste jih pred desetletji prejeli niso več veljavna, ker so lastniki povečini že umrli, se izselili ali predali kmetijstvo naslednikom. Soglasja novih lastnikov pa nimate.</p>	Pripomba ni predmet NU	<p>Zakon o Triglavskem narodnem parku (ZTNP-1) je skladno z zakonodajnim postopkom sprejel Državni zbor RS z razglasitvijo. V postopku priprave in sprejemanja zakona je bila opravljena tudi dvomesečna javna obravnava predloga ZTNP-1 s šestimi javnimi predstavitevami v parkovnih lokalnih skupnostih, na katerih je bil dosežen konsenz o ustreznosti zakona. ZTNP-1 ne predvideva občasnega preverjanja soglasja lastnikov zemljišč v narodnem parku.</p>	splošno
56	55	26.1.2015	<p>(3) Izstop iz narodnega parka: Urediti je potrebno možnost izstopa iz TNP in ne samo pristopa. Pravne ureditve namreč potrebujejo možnost vstopa in izstopa na lastno željo. Enako ugotavljajo še države članice EU. Še Slovenija je isto ugotovila, ko je želela izstopiti iz Jugoslavije in je to morala urediti z vojno.</p>	Pripomba ni predmet NU	<p>Sprememba ZTNP-1 se pripravi po enakem postopku, kot velja za sprejem zakona. Občani, ki želijo izstop iz narodnega parka, lahko na MOP/Vlado vložijo pobudo za preveritev razlogov za spremembo zakona.</p>	ZTNP-1
57	56	26.1.2015	<p>(4) Ugodnosti za lastnike: V TNP veljajo omejitve, ugodnosti za lastnike pa niste vpeljali, čeprav ste jih obljubljali vsa leta. Edina ugodnost, ki jo je kdo opazil, je ugodnost za kmete pri višini subvencije. Ugodnosti za vse ostale prebivalce/lastnike ni, s čimer so slednji diskriminirani in zgolj omejeni. Status kmeta ima malo lastnikov. Dokler ugodnosti za vse ni, tudi omejitve ne morejo veljati oz. naj veljajo za tiste, ki uživajo tudi ugodnosti.</p>	Pripomba ni upoštevana	<p>Upravljavska področja, varstveni režimi ter varstvene in razvojne usmeritve so v predlogu NU določeni na vsebinski ravni (ravnanja, posegi, dejavnosti; ukrepi, aktivnosti, usmeritve) in ne ciljno za lastnike. Odškodnine kot posledica omejevanja lastninske pravice ureja Zakon o ohranjanju narave. Pri ravnanjih, pri katerih so dopustna odstopanja, so določene tudi izjeme (tudi za lastnike zemljišč) in pogoji.</p> <p>Ugodnosti oz. razvojne spodbude (po dejavnostih in ne glede na lastništvo) so navedene v ZTNP-1 (določbe 10. in 11. člena) in v predlogu NU (IV. Upravljanje narodnega parka) – še posebej izpostavljeno v upravljavskem področju C (Trajnostni razvoj in ohranjanje poselitve). Razvojne usmeritve so namenjene izboljšanju življenjskih in delovnih razmer lokalnih prebivalcev, spodbujanju novih zaposlitev za lokalne prebivalce in ustvarjanju dodatnega prihodka, ohranjanju kulturne dediščine in kulturnih vrednot, izboljšanju gospodarske javne infrastrukture, zmanjševanju obstoječega in preprečevanju dodatnega obremenjevanja okolja ter omogočanju čezmejnega sodelovanja, raziskovanja, izobraževanja, ozaveščanja, obiskovanja in doživljanja</p>	14.3 (C)

	A	B	C	D	E	F
58	57	26.1.2015	(5) Ugodnosti za graditev objektov: Nujno je treba vpeljati finančne ugodnosti za višje stroške, ki jih vpeljujete pri gradnji. Stroške vaših strokovnih prepovedi in zapovedi nosijo samo investitorji, zato investicije znotraj TNP niso smotrne. Gradnje so mnogo dražje kot gradnje izven TNP, saj je poceni gradnja s preprostimi rešitvami prepovedana. Za vaše dražje rešitve pa ne nudite nadomestil/odškodnin.	Pripomba je delno upoštevana	Graditev objektov je hierarhično urejena z Zakonom o prostorskem načrtovanju in Zakonom o graditvi objektov ter številnimi področnimi predpisi, ki urejajo razmerja posameznih sektorjev pri posegih v prostor (tudi Zakon o varstvu kulturne dediščine, Zakon o ohranjanju narave, Zakon o vodah in ZTNP-1). Krovni in področni predpisi se morajo na ravni lokalne skupnosti upoštevati v občinskem prostorskem aktu, s katerim se med drugim določajo (osnovna in podrobnejša) namenska raba in (splošni in podrobni) prostorski izvedbeni pogoji. V postopkih pridobivanja upravnih dovoljenj se v izdanih naravovarstvenih in kulturnovarstvenih pogojih konkretizirajo pogoji, ki izhajajo iz varstvenih režimov in pravil ravnanja, določenih v področnih predpisih. Izdani pogoji so podani s ciljem, da se poseg v prostor načrtuje tako, da bo izpolnjen namen investitorja (gradnja ali prostorska ureditev), na način, ki bo spoštoval cilje in namene narodnega parka. Podani naravovarstveni in kulturnovarstveni pogoji v primerjavi s prostorskimi izvedbenimi pogoji v občinskem prostorskem aktu ne predstavljajo podražitve gradnje objektov v narodnem parku nasproti primerljivemu območju v občini zunaj narodnega parka. S predlogom NU je predvidena ustanovitev "varstvenega sklada", ki naj bi v določenem obsegu pripomogel k sofinanciranju posegov v območjih varovane nepremične kulturne dediščine.	14.2 (B2.2) 14.3 (C6) 18.14
59	58	26.1.2015	(6) Upravljanje narodnega parka: Kakšen je praznaprav smisel vašega upravljanja tujih zemljišč? V korist lastnikov zemljišč ga ni. Smisel je razviden samo v korist vašega zavoda, ker brez zemljišč ni nič. Ne vem pa, zakaj bi si torej lastniki izbrali upravljavca, ki ne deluje v njihovem interesu, niti jih o upravljanju ne obvešča.	Odgovor	Smisel upravljanja je, da se z ustreznim varstvom, rabo in gospodarjenjem naravnih dobrin ter usmerjanjem trajnostnega razvoja zagotavlja cilje, zaradi katerih je bil narodni park ustanovljen. Upravljalvske naloge, aktivnosti in ukrepi se prednostno naravnani na dejavnosti, posege in ravnanja v narodnem parku in ne na lastnike zemljišč. Seveda pa se upravljavec narodnega parka zaveda, kakšna sta upravni status in struktura zemljišč.	splošno 14 22
60	59	26.1.2015	(7) Zmanjšanje narodnega parka: Še vedno predlagam, da TNP skrite na državna in občinska zemljišča, ki takorekoč lastnika z interesom nimajo. Ostalim pa ponudite možnost izstopa, saj njihovih konstruktivnih predlogov o upravljanju v njihovo korist, ne upoštevate. Glede na bajne težave, ki ste si jih povzročili sami pred leti, boste s takim upravljanjem ljudi še najbolj osrečili.	Pripomba ni predmet NU	Meje narodnega parka so določene z ZTNP-1 in jih z NU ni mogoče spreminjati. Zavarovana območja so podlaga za celovito ohranjanje narave. Zavarovana območja narave, predvsem širša (narodni, regijski in krajinski parki), so kot obsežnejše ekosistemske celote izjemno pomembna za ohranjanje velike ekosistemske in krajinske pestrosti. Čeprav so zlasti naravovarstvena kategorija, zaradi svoje kompleksnosti podpirajo trajnostno gospodarjenje z naravnimi dobrinami in tako postajajo vedno večja priložnost za uveljavljanje temeljnih razvojnih interesov lokalnega prebivalstva. Status in lastništvo zemljišč nista pogoj za razglasitev zavarovanega območja.	5.1

	A	B	C	D	E	F
61	60	17.2.2015	(14) Energetska infrastruktura: V tretjem varstvenem območju bi morali dovoliti gradnjo malih HE, sicer zelo pazljivo, s čim manjšim vplivom na okolje ... Vendar je na lokacijah kjer so nekoč stali mlini ali že bile HE (pod planino Polog je bila nekoč HE) potrebno to dopustiti - ne le, kjer ni možnosti priključitve na javno omrežje, pač pa glede na temeljito presojto tudi drugje! (če v narodnem parku ne bo delovnih mest, tudi ljudi ne bo). Posegi na nekdanjih lokacijah so lahko res minimalni in nikakor ne predstavljajo večjih vplivov na okolje (npr. postavitve mHE na že zgrajeni pregradi in daljnovodu pod planino Polog ne predstavlja večjega posega v okolje).	Pripomba ni upoštevana	Prepoved gradnje novih objektov za proizvodnjo energije, skladno z določbami 13. člena ZTNP-1 (31. točka prvega odstavka), velja za območja zunaj poselitve z izjemo za izkoriščanje energije obnovljivih virov v tistih delih narodnega parka, kjer ni možnosti priključitve na javno energetsko omrežje. Znotraj obstoječih naselij je gradnja tovrstnih objektov in naprav dopustna – ob upoštevanju prostorskih izvedbenih pogojev v veljavnih občinskih prostorskih aktih ter varstvenega režima oz. usmeritev za načrtovanje in umeščanje. Predlagana pripomba je v nasprotju z varstvenim režimom ZTNP-1. Z NU ni dopustno presepati ZTNP-1	18.10
62	61	17.2.2015	(15) Gozdarstvo: Varovalnih gozdov in gozdov s posebnim namenom ne smemo trpati v en koš. Gozdovi s posebnim namenom lahko ostajajo zunaj načrtovane rabe, varovalni gozdovi pa ne!!! Varovalni gozdovi imajo načrtovano rabo, sicer prilagojeno, vendar bodo brez načrtovanih posegov zgubili svojo funkcijo in lahko začeli celo ogrožati ne pa varovati! Varovalni gozdovi v tretjem (prilagojeno pa tudi v drugem) varstvenem območju naj se gospodarijo po veljavnih gozdnogospodarskih načrtih! V varovalnih gozdovih v tretjem varstvenem območju se dovoljuje gospodarjenje skladno z gozdnogospodarskimi načrti.	Pripomba ni upoštevana	Eden izmed upravljaljskih ciljev v NU je ohranjanje vsaj trenutnega obsega varovalnih gozdov. V prvem varstvenem območju so praviloma vsi gozdovi v kategoriji varovalnih in razen izjemnih ukrepov izključeni iz gospodarjenja. Merila za izredne ukrepe so opredeljena in z ZGS usklajena v samem NU. Predlog JZ TNP je, da se tovrstna merila v veliki meri uporabijo tudi za poseganja v varovalne gozdove v drugem in tretjem varstvenem območju, kar pomeni, da njihove rabe z NU ne izključujemo, pač pa jo natančneje opredeljujemo z merili. Kategorizacija gozdov namreč temelji na gozdarskih merilih, ki so večinoma skladna tudi z naravovarstvenimi - načrtovalec (ZGS) je torej odgovoren, da presodi, v katerih primerih in pod kakšnimi pogoji je treba oziroma je dopustno izvesti nujne posege v varovalne gozdove za krepitev njihove varovalne funkcije.	18.2
63	62	18.2.2015	(1) 50 % območja občine leži znotraj meje parka. Ker je veliko problemov povezanih s prepovedmi, ki veljajo za to območje, se je na povabilo občine Bovec odzval in udeležil tudi njihove okrogle mize. Največji problem predstavlja že sam ZTNP-1.	Odgovor	Sprejet NU zagotavlja vsebinsko in pravno podlago za učinkovito in dolgoročno upravljanje narodnega parka. Prav tako bo sprejet NU predstavljal pravno podlago za izpolnjevanje meril v postopkih izbora posameznih projektov na razpisih in s tem možnost črpanja evropskih sredstev. V prvem poročilu po dveh letih oziroma prvem celovitem poročilu po petih letih izvajanja NU TNP bo na podlagi podrobne analize uresničevanja ciljev in namenov ZTNP-1, pobud PLS in spornih situacij (zlasti glede varstvenih režimov) podana tudi ocena s strokovnim predlogom morebitnih sprememb in dopolnitev ZTNP-1. V kolikor bodo sprejete spremembe in dopolnitve ZTNP-1, se skladno z določbami 52. člena ZTNP-1 pripravi tudi novelacijo NU. Postopek priprave in sprejemanja sprememb in dopolnitev ZTNP-1 poteka enako kot postopek osnovnega zakona.	ZTNP-1
64	63	18.2.2015	(2) Kljub velikemu zmanjšanju finančnih sredstev, ki so namenjena za to območje, ni zaslediti, da bi se zmanjšal obseg nalog zavoda (število zaposlenih, izvajanje programov, upravljanje, lovišče).	Odgovor	Obseg nalog JZ TNP je določen z ZTNP-1 in njegovimi podzakonskimi akti. Zmanjševanja obsega nalog zahteva spremembo zakona. Število zaposlenih v JZ TNP se zmanjšuje od leta 2011.	ZTNP-1 24

	A	B	C	D	E	F
64		18.2.2015	(3) Predlog NU TNP ne vključuje sredstev za razvoj in pomoči prebivalstvu (male čistilne naprave, šolstvo, zdravstvo). Občina Kranjska Gora mora s parkom živeti in »delati z roko v roki«, zato želi, da je občina aktivno vključena pri pripravi NU TNP. Glede na aktualno tematiko je bil dne 11.02.2015 v Bohinju sklican sestanek, kjer so župani parkovnih občin podpisali izjavo glede NU TNP (priloga dopisa): - predlog Vladi RS, da se zadrži sprejem NU TNP zaradi neskladja med ukrepi v NU In zagotovljenimi finančnimi sredstvi, dokler se ta sredstva ne zagotovijo na nivoju RS, - Občina Bohinj pripravi predlog sprememb ZTNP-1 in ga pošlje v usklajevanje ostalim parkovnim občinam.	Odgovor	Predlog NU vključuje sredstva za razvojne usmeritve, določene v 10. členu ZTNP-1 - v poglavju 14, v tabelah 3, 4, 5, 6 in 7. Največ nalog, namenjenih razvoju in pomoči prebivalstvu, je v upravljavskem področju C, katerega naloge so opredeljene v tabeli 5. Ob tem je treba upoštevati dejstvo, da je večina razvojnih usmeritev vezana na sredstva, ki jih zagotavljajo drugi sektorji (in ne MOP) ali pa na razpise za projekte. Sprejet NU zagotavlja vsebinsko in pravno podlago za učinkovito in dolgoročno upravljanje narodnega parka. Prav tako bo sprejet NU predstavljal pravno podlago za izpolnjevanje meril v postopkih izbora posameznih projektov na razpisih in s tem možnost črpanja evropskih sredstev. V prvem poročilu po dveh letih oziroma prvem celovitem poročilu po petih letih izvajanja NU TNP bo na podlagi podrobne analize uresničevanja ciljev in namenov ZTNP-1, pobud PLS in spornih situacij (zlasti glede varstvenih režimov) podana tudi ocena s strokovnim predlogom morebitnih sprememb in dopolnitev ZTNP-1. V kolikor bodo sprejete spremembe in dopolnitve ZTNP-1, se skladno z določbami 52. člena ZTNP-1 pripravi tudi novelacijo NU. Postopek priprave in sprejemanja sprememb in dopolnitev ZTNP-1 poteka enako kot postopek osnovnega zakona.	ZTNP-1 14.3 (C)
65		18.2.2015	(1) Dopolnilne dejavnosti na planini: Opozorilo, da je treba preveriti pogoje glede registracije dopolnilnih dejavnosti na planinah. V predlogu NU TNP je navedeno, da je nosilec dejavnosti lahko samo nosilec kmetijskega gospodarstva. V skladu z Zakonom o kmetijstvu in podzakonski akti, ki opredeljujejo dopolnilne dejavnosti je določeno, da je nosilec <u>dopolnilne dejavnosti tudi član kmečkega gospodarstva.</u>	Odgovor	S predlogom NU je določena povezanost nosilca dopolnilne dejavnosti z nosilcem kmetijske dejavnosti na planini in ne z nosilcem MID.	15.2.1 (§15/15) 17.2.4
66		18.2.2015	(2) Grbinasti travniki: Pripravljavci NU naj ljudem dovolijo razvoj in omogočijo, da na tem območju preživijo. Izpostavila je melioracije grbinastih travnikov. Zaradi talne vode, grbine ponovno nastajajo. Od domačinov je nesmiselno pričakovati, da bodo kosili ročno. Potrebno je omogočiti strojno obdelavo zemljišč in s tem preprečiti zaraščanje.	Pripomba je delno upoštevana	Grbinasto površje je značilno za večji del ledeniško preoblikovanega površja z apnenčasto podlago. Predstavljajo posebno geomorfološko obliko, ki je nastala z zakrasevanjem drobnega morenskega gradiva in različnega posedanja ter se ohranjala z dolgoletno ročno košnjo. Zanje je značilna pestrost rastlinskih vrst, pomembno vlogo pa ima tudi njihova puferska sposobnost zadrževanja visokih voda. Posebno lepo oblikovani in značilni grbinasti travniki so opredeljeni kot naravne vrednote. Prepoved izravnavanja grbinastih travnikov izhaja iz varstvenega režima ZTNP-1, zato NU ne more predvideti drugačne ureditve. Absolutna prepoved izravnave velja za tiste grbinaste travnike, ki so opredeljeni kot naravne vrednote in tiste, ki so vključeni v sistem kmetijskih subvencij za njihovo vzdrževanje. V kolikor gre v skladu s prostorskimi akti občine za zazidljivo zemljišče, je gradnja tudi na območju grbinastega travnika možna, s tem, da ne pride do izravnave celega območja grbinastih travnikov, ampak le v delu, kjer bo stal objekt. Tudi v primeru kmetijskih operacij oziroma agromelioracij, se v postopku soglasij za tak poseg preveri območje glede na ohranjenost in obseg grbinastih travnikov ter opredeli sprejemljivost posega.	15.1 (§13/11)
67						

	A	B	C	D	E	F
68	67	18.2.2015	(1) Meje narodnega parka: Pri umestitvi smučarske proge iz vrha Vitranca (Vitranc 2) v prostor se je pojavil problem meje TNP, ki je nelogično narisana po parcelnih mejah, hkrati pa je v besedilu zakona o TNP opisana drugače In sicer po obstoječi smučarski progi, oziroma po poletni poti. Problem je samo vogal zemljišča, parc. št. 751/3 k.o. Kranjska Gora v dolžini cca. 150 m. Zaradi problemov z mejo je bilo izdano gradbeno dovoljenje za severno varianto smučarske proge, ki je nelogična in zahteva bistveno večje posege v prostor, kljub temu, da je južna varianta proge že obstajala In bi se samo sanirala obstoječa. Treba bo še enkrat pretehtati negativne posledice bistveno večjega gradbenega posega in nefunkcionalne izvedbe proge zaradi birokratske ovire, ki jo predstavlja meja TNP. (priloga)	Pripomba ni predmet NU	Z ZTNP-1 se zunanje meje narodnega parka, določene z zakonom v l. 1981 – z izjemo novega območja s Kneškimi Ravnami – niso spreminjale. Meje se bile na podlagi opisa mej prikazane na zemljiško katastrskem načrtu. Pri tem opravlilu se je sledilo načelu, da se prikaz meje čim bolj približa tudi parcelnim mejam. Z NU ni mogoče spreminjati meje.	ZTNP-1 (meje) 5.1
69	68	18.2.2015	(1) Dopolnilna dejavnost na planini: Merila za izdajo mnenja glede registracije dopolnilne dejavnosti na planini (druga alineja poglavja 17.2.4) naj se spremenijo. Upošteva naj se izpolnjevanje pogojev iz zakona o kmetijstvu in področne zakonodaje, ki ureja dopolnilno dejavnost na kmetiji – nosilec dopolnilne dejavnosti je lahko tudi član kmečkega gospodarstva (merilo nima nobene zveze z varovanjem narave in kulturne dediščine. Že registracija dejavnosti povzroča nepotrebne stroške, hkrati pa omejuje tudi nove registracije, saj ni vsak član kmetije pripravljen opravljati še dopolnilno dejavnost in obratno hkrati pa posega v krovno zakonodajo o kmetijstvu.	Odgovor	S predlogom NU je določena povezanost nosilca dopolnilne dejavnosti z nosilcem kmetijske dejavnosti na planini in ne z nosilcem MID.	15.2.1 (§15/15) 17.2.4
70	69	18.2.2015	(2) Nosilci in sodelujoči pri aktivnostih po posameznih upravljaljskih področjih: Pri aktivnostih, ki so povezana z opravljanjem kmetijske in dopolnilne dejavnosti na kmetiji naj sodeluje kmetijska svetovalna služba, strokovni delavec na občini, ki je zadolžen za kmetijstvo ter zainteresirana javnost, oz posameznik, ki želi opravljati osnovno ali dopolnilno dejavnost. V predlogu NU je omenjena le LTO (predstavnica občin, ki ležijo na območju TNP). Ta organizacija ne pozna problemov in želja kmetov. LTO nas lahko "trži" na tujih trgih, lahko nas uporabi pri promociji kraja in na prireditvah, ki jih organizira turistično gospodarstvo. Nikakor pa ni kompetenten sogovornik pri zakonodaji in ustvarjanju pogojev za kmetovanje.	Odgovor	Za registracijo dopolnilnih dejavnosti v narodnem parku se upošteva področna kmetijska zakonodaja, ki velja za celotno Slovenijo.	14.3 (C1)
71	70	18.2.2015	(3) Planine: Planine v načrtu upravljanja so zelo nerazpoznavne – verjetno so upoštevane samo planine, ki imajo svoj MID. V kolikor je temu tako, je moja pripomba tudi ta, da se v NU vključijo vse žive planine, tudi tiste, ki so del kmetije. Svoj MID ima lahko le planina, ki je večja od 5 ha.	Odgovor	V predlogu NU je kot pašno območje lahko opredeljen tudi pašnik v okviru kmetije.	15.2.1 (§15/6) 18.1
72	71	18.2.2015	(4) Informacijske točke: V mrežo informacijskih točk naj se vključijo tudi ostali kraji v občini in ne samo Mojstrana z muzejem, kjer naj bi bil info center. Info točke bi morale biti v vseh krajih – od Mojstrane do Rateč. Izkoristijo naj se že obstoječi ponudniki v TNP (npr. Brunarica pri Ingotu za Martuljek, za Kranjsko Goro in Rateče pa v pisarni TD ,ali v kakšni koči na Vršiču oz. v Tamarju za Rateče (odvisno, kdo je pripravljen prevzeti to funkcijo). S tem se močno poveča osveščenost pohodnikov, finančno pa je to sprejemljiva rešitev tudi za JZ TNP.	Pripomba je delno upoštevana	Vzpostavitev informacijskih točk je možna - v obliki partnerstva. JZ TNP ne more biti nosilec - v okviru delovanja točk lahko zagotovi npr. razstavo, informacijsko gradivo ter vsakoletno usposabljanje informatorjev. Na območju Zgornjesavske doline je smiselno preveriti sedanjo "pokritost" in načrtovati ustrezno prostorsko razmestitev (z vidika upravljavca narodnega parka so taka partnerska informacijska mesta npr. Pocarjeva domačija v Zg. Radovni, Slovenski planinski muzej v Mojstrani, Rute, Rateče in Planica v okviru nove tematske poti	14.4 (D1.4)

	A	B	C	D	E	F
73	72	18.2.2015	(5) Ohranjanje žive kulturne dediščine: Med aktivnosti se mora vključiti tudi kuhanje oglja in tematska pot na Kopišu.	Pripomba je upoštevana	Aktivnosti v predlogu NU so opredeljene širše in se zaradi pestrosti žive dediščine ne navajajo podrobno. Ohranjanje žive dedščine, kot je tudi kuhanje oglja, je vključeno v širši operativni cilj raziskovanja žive KD (aktivnost: raziskovanje žive KD ter njeno ohranjanje oz. oživitve). V tretjem varstvenem območju TNP je dopustna nadelava in označevanje tematskih poti, v prvem in drugem varstvenem območju je po ZTNP-1 prepovedano nadelavati nove poti, je pa dopustno tematske in zgodovinske označevati - s soglasjem unpravilavca narodnega parka	14.4 (B5)
74	73	18.2.2015	(1) AS Dovje – Mojstrana ima na območju narodnega parka 300 ha gozda, od tega 150 ha gospodarskega. Izpostavil je omejitve pri načinu gospodarjenja. V kolikor država omejuje gospodarjenje, mora prepovedi uravnotežiti in v zameno ponuditi odškodnine. Agrarna skupnost ne podpira NU TNP. Predlaga, da se zaradi zastarelosti najprej popravi in obnovi ZTNP-1, potem pa z vsemi, ki živijo in delajo v parku in ob njem, sestavi nov NU.	Pripomba ni upoštevana	Praviloma so gospodarski gozdovi v drugem in tretjem varstvenem območju, kjer se gospodarjenje izvaja na podlagi veljavnih GGN. Omejitve gospodarjenja z gozdovi v prvem varstvenem območju izhajajo prvenstveno iz gozdarske zakonodaje in ne ZTNP-1. Omejena raba gozdov v drugem in tretjem varstvenem območju (npr. varovalni gozdovi) pa temelji na gozdarskih merilih, kjer ZGS kot pristojni načrtovalec presoja o potrebnosti izvajanja ukrepov za krepitev varovalne funkcije takšnih sestojev. Odškodnine zaradi omejene rabe so sicer predvidene med prednostnimi nalogami NU, pri čemer je obseg sredstev relativno nizek. Predlog po spremembi ZTNP-1 ne bo v ničemer spremenil ali odpravil odprtih vprašanj, povezanih z zagotavljanjem nadomestil zaradi omejitve rabe - slednje je predpisano tudi z ZON kot krovnim naravovarstvenim predpisom (omejitve zaradi naravovarstvenih razlogov) in zakonom o gozdovih (omejitve gozdarske rabe). Sprejet NU zagotavlja vsebinsko in pravno podlago za učinkovito in dolgoročno upravljanje narodnega parka. Prav tako bo sprejet NU predstavljal pravno podlago za izpolnjevanje meril v postopkih izbora posameznih projektov na razpisih in s tem možnost črpanja evropskih sredstev. V prvem poročilu po dveh letih oziroma prvem celovitem poročilu po petih letih izvajanja NU TNP bo na podlagi podrobne analize uresničevanja ciljev in namenov ZTNP-1, pobud PLS in spornih situacij (zlasti glede varstvenih režimov) podana tudi ocena s strokovnim predlogom morebitnih sprememb in dopolnitev ZTNP-1. V kolikor bodo sprejete spremembe in dopolnitve ZTNP-1 (v veljavi je pet let), se skladno z določbami 52. člena ZTNP-1 pripravi tudi novelacijo NU. Postopek priprave in sprejemanja sprememb in dopolnitev ZTNP-1 poteka enako kot postopek osnovnega zakona.	15.2.1 (§15/5 in §16(1)/3) 18.2
75	74	18.2.2015	(1) Odvzem mineralnih surovin (plavin): Glede na to, da je odvzem peska prepovedan, je treba opozoriti da so struge rek in potokov zatrpane s peskom, zato bi bilo to področje odvzema naplavin treba urediti in omogočiti vzdrževanje strug.	Odgovor	Odvzem naplavin ni prepovedan. Vzdrževanje vodnih in priobalnih zemljišč je ena od nalog obveznih državnih gospodarskih javnih služb urejanja voda. V poglavju 17.1, v 4. točki, so določena merila za izdajo soglasij k odvzemu mivke, peska in prodaja iz strug vodotokov ter vodnih in priobalnih zemljišč. Ta med drugim določajo, da se odvzemi izvajajo prednostno na mestih, kjer nastajajo zaplavni čepi in nanosi naplavin, poleg tega pa mora biti odvzem v skladu s predpisi, ki urejajo vode	15.1 (§13/35) 17.1 (4. točka)

	A	B	C	D	E	F
76	75	18.2.2015	(2) Turistična infrastruktura: Urejanje turističnih poti je močno oteženo, če že ne nemogoče. Občina je pred leti financirala izdelavo projekta za obnovo poti k Martuljškim slapovom, zaradi strogih naravovarstvenih pogojev pa je izvedba zelo otežena oz. onemogočena. Pot kljub velikim finančnim vložkom ostaja neurejena in nevarna.	Odgovor	JZ TNP je v okviru svojih pristojnosti sodeloval pri reševanju ureditve omenjene turistične poti. Opravljeni so bili skupni terenski ogledi ter podano pozitivno mnenje v postopku izdaje naravovarstvenega soglasja. Izdaja soglasja je v pristojnosti Ministrstva za okolje in prostor (Agencije RS za okolje).	14.4 (D) 18.12 18.13 21.1
77	76	18.2.2015	(3) Prostorsko načrtovanje in posegi v prostor: Treba je upoštevati možnost obnove kmetijskih objektov na območju TNP, saj se ljudje zaradi krize bolj ukvarjajo s kmetijsko dejavnostjo (poljedelstvom, sadjarstvom, živinorejo, čebelarstvom in sirarstvom).	Pripomba je upoštevana	V narodnem parku je kmetijske objekte dopustno graditi in obnovljati. Pri tem je treba upoštevati določila občinskega prostorskega načrta, značilnosti lokacije, naravnih danosti in krajevne stavbne tipologije. Z NU se ne more spreminjati določb, ki so opredeljene z varstvenim režimom ZTNP-1: v prvem in drugem varstvenem območju je prepovedano graditi nove in povečevati obstoječe kmetijske objekte; izjemoma je dopustno graditi sirarne in hleve v drugem varstvenem območju na tudi senike.	18.1 18.14
78	77	18.2.2015	(4) Planine: Treba je tudi omogočiti obnovo planin in omogočiti opravljanje dopolnilne gostinske dejavnosti na kmetiji in prodajo kmetijskih proizvodov. Na našem območju je potrebno izpostaviti planino Jasenje, kjer se lastnika že vrsto let trudita urediti status planine. V preteklem letu je bilo z TNP in ZRSVN narave dogovorjeno, da se pogoji za opravljanje dopolnilne gostinske dejavnosti na kmetiji in s tem v zvezi dovoljeni posegi opredelijo v odloku o PUP, ki je v pripravi.	Odgovor	Opredelevitev osnovne in podrobnejše namenske rabe ter določitev prostorskih izvedbenih pogojev - tudi na območju planine Jasenje je naloga, ki se izvede v postopku priprave občinskega prostorskega načrta. Prostorsko načrtovanje je v izvorni pristojnosti občine, upravljavec narodnega parka pa v procesu priprave prostorskega akta sodeluje s strokovnimi podlagami za naravovarstvene in kulturnovarstvene smernice, skladno določbami 29. člena ZTNP-1. Za registracijo dopolnilnih dejavnosti v narodnem parku se upošteva področna kmetijska zakonodaja, ki velja za celotno Slovenijo. Dopolnilna dejavnost na planini (dopustni sta predelava mleka in turizem na planini) je z dejansko planinsko pašo povezana dejavnost na planini. Nosilec dopolnilne dejavnosti na planini mora biti istočasno tudi nosilec kmetijske dejavnosti na planini.	15.2.1 (§15/15) 17.2.4
79	78	18.2.2015	(5) Komunalna infrastruktura: Problem predstavljajo tudi male čistilne naprave, ki jih morajo postavljati občani na območjih, kjer ni sistema javne kanalizacije, saj je pridobivanje soglasij dolgotrajen in zahteven proces. Postopek bi bilo treba poenostaviti in ga približati občanom.	Pripomba ni predmet NU	Po ZTNP-1 je za vsak poseg v prostor treba pridobiti naravovarstveno in kulturnovarstveno soglasje (izdaja, katerih je v pristojnosti ARSO in ZVKDS). Postopke za izdajo omenjenih soglasij določa področna zakonodaja, zato poenostavitev le-teh ni predmet NU. Pri pridobivanju vseh zahtevanih upravnih dovoljenj JZ TNP strankam svetuje in nudi pomoč.	18.9

	A	B	C	D	E	F
80	79	18.2.2015	(6) Prometna infrastruktura: Na področju prometa se predvideva omejitev vožnje z motornimi kolesi preko prelaza Vršič. S tem v zvezi je potrebno opozoriti, da se je populacija motoristov spremenila. Vozniki motornih koles so danes praviloma starejši in bolj umirjeni vozniki, ki z motornimi kolesi ne povzročajo bistveno večjega hrupa kot osebna vozila, zato predvidene omejitve niso potrebne.	Pripomba je delno upoštevana	Hrup, ki ga na vršički oz. Ruski cesti povzročajo motorna kolesa, je z analizo stanja prepoznan kot obremenitev okolja. Medtem, ko PLDP v zadnjem desetletnem obdobju ostaja bolj ali manj enak, promet z motornimi kolesi narašča – ob tem pa je treba opozoriti, da je ta vezan izključno na poletne mesece, tako da je njegov delež v strukturi vozil v tem obdobju še večji. Hrup je pogojen z vrsto vozil, značilnostmi vozne površine, značilnostmi pnevmatik ter hitrostjo vozil. Pri hitrejši vožnji jakost hrupa upada z razdaljo počasneje kot pri nižji hitrosti, prav tako z oddaljenostjo od vira jakost hrupa nad cesto upada počasneje kot tista pod cesto. Širjenje hrupa v obravnavanem območju je pogojeno tudi z reliefno izoblikovanostjo terena in usmerjenostjo prostora, kar je še posebej očitno na območju Trente (ledeniška dolina U profila, obdana z visokimi pobočji). Prav tako je dejstvo, da je območje, ki je zavarovano po predpisih s področja ohranjanja narave (TNP), glede na Uredbo o mejnih vrednostih kazalcev hrupa v okolju (Ur. l. RS, št. 34/08, 109/09, 62/10) uvrščeno v območje I. stopnje varstva pred hrupom in predstavlja mirno območje. Mejna raven hrupa v narodnem parku ponoči ne sme presegati 40 dB(A), podnevi pa 50 dB(A). V predlogu NU je besedilo usmeritev v poglavju 18.8 delno preoblikovano tako, da so namesto "izločanja motornih koles" navedeni prednostni strateški ukrepi: uporaba okolju prijaznejših vozil (tišja vozila z električnim pogonom, hibridni motorji), organizavija javnega prometa (in preusmejanje individualnega prometa na oblike javnega prevoza), ozaveščanje voznikov, da s svojo vožnjo povzročajo čim manj hrupa, selektivna omejitev hitrosti ...	18.8
81	80	18.2.2015	(1) NU je treba zavrniti v takem besedilu kot je in pričeti postopek sprememb ZTNP-1, nato sprejeti noveliran sodoben NU s sodelovanjem predstavnikov parkovnih skupnosti. Ekonomske potrebe lokalnih skupnosti, predvsem z vidika trženja zanimivih turističnih produktov v TNP, narekujejo spremembo določil Zakona o TNP in posledično tudi uskladiitev NU TNP. Narodni park mora za občine predstavljati prednost, ne pa oviro, kot je to sedaj. S prepovedmi se omejuje razvoj, za to pa ni predvidenih nikakršnih odškodnin. Restriktivna določila ZTNP-1 praktično ne omogočajo skorajda ničesar, kar bi bilo z vidika sonaravnega razvoja turistične infrastrukture in novih modernih turističnih produktov na teh območjih smotno in koristno. Pri predlogu sprememb je treba iskati sinergijo med naravovarstvenimi potrebami na eni in ekonomskimi potrebami lokalnih skupnosti na drugi strani.	Odgovor	Sprejet NU zagotavlja vsebinsko in pravno podlago za učinkovito in dolgoročno upravljanje narodnega parka. Prav tako bo sprejet NU predstavljal pravno podlago za izpolnjevanje meril v postopkih izbora posameznih projektov na razpisih in s tem možnost črpanja evropskih sredstev. V prvem poročilu po dveh letih oziroma prvem celovitem poročilu po petih letih izvajanja NU TNP bo na podlagi podrobne analize uresničevanja ciljev in namenov ZTNP-1, pobud PLS in spornih situacij (zlasti glede varstvenih režimov) podana tudi ocena s strokovnim predlogom morebitnih sprememb in dopolnitev ZTNP-1. V kolikor bodo sprejete spremembe in dopolnitve ZTNP-1, se skladno z določbami 52. člena ZTNP-1 pripravi tudi novelacijo NU. Postopek priprave in sprejemanja sprememb in dopolnitev ZTNP-1 poteka enako kot postopek osnovnega zakona.	ZTNP-1

	A	B	C	D	E	F
82	81	18.2.2015	(2) Razvoj turizma: Predlaga se uvedbo in zakonsko opredelitev t.i. turističnih vplivnih območij, v katerih bi parkovne skupnosti lahko zadovoljile tudi svoje ekonomske interese znotraj območja TNP. Območja bi bila vplivne cone zainteresiranih lokalnih skupnosti, v katerih bi lahko uresničevale razvoj specifičnih turističnih produktov, povezanih z vsebino in naravo TNP ter krajevnih značilnosti lokalne skupnosti. Lokalne skupnosti bi predlagale, kje znotraj parka bi bila takšna območja in kakšne bi bile vsebine turističnih produktov. V ZTNP bi bila opredeljena določila z naravovarstvenimi pogoji glede na vsebine predlaganih posegov.	Pripomba ni predmet NU	Predlog predstavlja sistemsko obravnavo razvoja turizma ter presega vsebine, ki se urejajo z ZTNP-1 in NU. Za preveritev ustreznosti predloga je pristojno resorno ministrstvo (Ministrstvo za gospodarski razvoj in tehnologijo - Direktorat za turizem in internacionalizacijo).	ZTNP-1
83	82	18.2.2015	(3) Smučišča: Razvoj smučišč s širitvijo žičniške in smučarske infrastrukture mora biti dopusten v prostoru TNP. Severne lege gozdnih pobočij Julijcev so še kako zanimive in edine primerne za razvoj smučišč. Širjenje v višje ležeče predele (npr. Vršič, Kurji Vrh, Črni Vrh, Mavrinč) bo z vidika meteoroloških sprememb prej ali slej nujno in potrebno in vsekakor tudi ekonomsko upravičeno.	Pripomba ni predmet NU	Z varstvenim režimom ZTNP-1 (29. člen prvega odstavka 13. člena) je v narodnem parku prepovedano širiti obstoječa smučišča ali graditi nova. Obstoječa smučišča so določena s prvim odstavkom 73. člena ZTNP-1. Z NU ni dopustno presehati ZTNP-1.	15.1 (§13/29) 18.12
84	83	18.2.2015	(4) Umirjanje prometa: Zapiranje alpskih dolin (Vrat, Tamarja in Male Pišnice) je nepremišljena, birokratska rešitev, ki škoduje interesu razvoja turizma. Tamar – najlepša dolina s pogledom na našo najlepšo goro Jalovec in z izvirom Save Dolinke (Nadiže) ter s storitvami planinske postojanke – je za turiste, ki ne morejo peš prehoditi vsaj 8 km, nedostopen. Državna cesta, ki vodi v dolino Vrat, je zaprta 300 m pred planinsko postojanko Aljažev dom v Vratih, zaradi česar je upadel promet v planinski koči. Dolina Male Pišnice je med obiskovalci med najbolj priljubljenimi (kanjon reke Male Pišnice in gozdni rezervat z najstarejšim macesnom v Evropi), saj je v neposredni bližini naselja in zato dokaj hitro dosegljiva. Edina primerna, t.i. srednja pot vanjo, je bila izdelana še v času pred 2. svetovno vojno za potrebe lova. Po vojni se je uporabljala v glavnem le v turistične namene, vse dokler zaradi erozije ni bila več primerna za hojo. Tako danes ob vstopu stoji le še obvestilna tabla, ki opozarja na smrtno nevarno in zaprto pot.	Pripomba ni upoštevana	Promet v narodnem parku skladno z oceno stanja narašča, predvsem zaradi razvoja turizma in priložnostnih dejavnosti. Na posameznih območjih narodnega parka – tudi v ozkih alpskih ledeniških dolinah – tako prihaja do sezonskih in koničnih prekomernih obremenitev s prometom. Zaradi tega in trendov povečevanja, predvsem osebnega motornega prometa, se sledi trajnostni mobilnosti in umirjanju prometa. Koncept obsega urejanje infrastrukture, uvajanje drugačnih prometnih režimov in promocijo javnega prometa, hoje, kolesarjenja in drugih oblik trajnostne mobilnosti. Ključna cilja sta povečanje kakovost življenja lokalnega prebivalstva in omogočanje razvoja kakovostnega in trajnostnega turizma. Tudi Občina Kranjska Gora se je zavezala takemu konceptu, nenazadnje je v sodelovanju s društvom CIPRA Slovenija v l. 2006 pripravila študijo Umirjanje prometa v alpskih dolinah (še posebej v dolini Vrat) ter v l. 2009 (skupaj z občinama Bohinj in Bovec) projekt Dynalp 2 Umirjanje prometa v Julijskih Alpah.	18.8
85	84	18.2.2015	(5) Turistične poti: Večina poti v TNP na območju Kranjske Gore, ki so bile v preteklosti izdelane za potrebe lova in gozdnega gospodarjenja, propada, se jih ne vzdržuje oz. so poškodovane. Z opuščanjem vzdrževanja teh poti se povzroča večja škoda, saj obiskovalci iščejo druge možne dostope, po navadi po brezpotju, s čemer pa povzročajo škodljive erozije. Nesprejemljivo je, da se v NU predvideva postopno opuščanje takih poti. Te poti naj se obnavlja in na njih uveljavi sodobne standarde, ki bodo dopuščali uporabo brez negativnih vplivov na naravo.	Pripomba ni upoštevana	Za urejanje in vzdrževanje poti so zadolženi lastniki oz. njihovi upravljalci. JZ TNP skrbi za ti. parkovne poti. Omejitev pri rabi in vzdrževanju poti izhajajo iz kriterijev (tehnična neprimernost, obseg poškodovanosti, nevarnost, ogroženost habitatov, mirno območje).	14.4 (D2.2) 21.1 21.7

	A	B	C	D	E	F
85		18.2.2015	(6) Ne moremo se strinjati z nekaterimi opredelitvami v NU kot so: - str. 20 (trendi trajnostnega razvoja turističnega povpraševanja), - str. 23 (turizem, rekreacijske dejavnosti in planinstvo kot grožnja v narodnem parku), - str. 107 (poglavje 18.8 – posebne usmeritve za ublažitev podnebnih sprememb; Vršič kot mirno območje je nesprejemljiv), - str. 130 (poglavje 24.4 – neustrezna merila za uveljavitev predkupne pravice), - podrobna opredelitev varstvenih režimov (poglavje 15): prepovedi za jadrarno padalstvo, šotorjenje, kampiranje, ježo konj, usposabljanje (GRS), dejavnosti na vodotokih (soteskanje), kolesarske poti v prvem in drugem varstvenem območju, omejitve snemanja so neživiljenjske in ne sledijo trendu razvoja prostočasnih dejavnosti), - str. 112 (poglavje 18.13 – usmeritve za planinske poti) in str. 122 (poglavje 21.3 – opredelitev poti, ki so namenjene doseganju ciljev narodnega parka poti), - str. 124 (poglavje 24 – akcijski načrti za omejevanje obiska, upravljanje športnih in rekreacijskih dejavnosti), - str. 126 (poglavje 23 – postopno ukinjanje drugega varstvenega območja).	Odgovor	Iz pripomb razen splošnega nestrinjanja, ni mogoče ugotoviti konkretnih vsebinskih navedb. - Mirna območja (tudi na območju Vršiča) so območja izjemnega pomena za varstvo in ohranjanje živalskih in rastlinskih vrst ter habitatnih tipov v ugodnem stanju (na posebnem območju varstva SI5000019 Julijci in drugih varovanih in zavarovanih območjih). Zaradi varstva prostoživečih živalskih in rastlinskih vrst in habitatnih tipov so v mirnih območjih obiskovanje (hoja zunaj utrjenih in označenih poti, planinstvo) in različne dejavnosti (zračni promet, turno smučanje, jadrarno padalstvo, fotolov, kolesarstvo, gozdarstvo, kmetijstvo) časovno in prostorsko prilagojene tako, da so motnje čim manjše. - Uveljavljanje prednostne predkupne pravice pri prometu z nepremičninami v narodnem parku se izvaja na podlagi pomembnosti nepremičnin za doseganje ciljev narodnega parka. - Trase gorsko kolesarskih poti znotraj prvega in drugega varstvenega režima upravljavec narodnega parka usklajuje s kolesarji, gozdarji in planinsko zvezo ter opravlja naravovarstveno presojo predlaganih poti. - Predlog NU ne prepoveduje jadralnega padalstva, znotraj narodnega parka so določena tudi vzletna in pristajalna mesti. Znotraj narodnega parka se izvajajo tudi leti jadrarnih padalcev, ki vzletajo tudi iz vzletnih mest zunaj območja	10.11 12 14.4 (D) 15 18.8 18.13 21.3 23 24.4
86		18.2.2015	(1) Vizija: vizija ohranjanja naravne krajine je nemogoča, ker naravni procesi neprestano vsak dan bolj ali manj spreminjajo površje zemlje in s tem vplivajo na spreminjanje vsega rastlinskega in živalskega sveta. Vizija kaže na konflikt med naravovarstvenimi zahtevami in domačimi (lokalnimi) prebivalci. Nemogoče je zahtevati od prebivalcev, da bi ob tržnih pogojih gospodarjenja, še naprej na star, tradicionalen in opuščen način gospodarili na travnikih, pašnikih ali v gozdu, razen če bi jim za to država dala ustrezno nadomestilo. Vizija glede ohranjanja narave, trajnostnega razvoja in komunikacije za usklajevanje različnih interesov je sprejemljiva le, če bi naravovarstveniki neposredno sodelovali s prebivalstvom, s planinskimi in turističnimi ter agrarnimi delavci, podjetniki, ribiči, lovci, logarji.	Pripomba ni upoštevana	Vizija kot dolgoročno usmerjen pogled na narodni park je bila pripravljena na podlagi opravljenih delavnic v parkovnih lokalnih skupnostih in odseva razmišljanja vseh sodelujočih. Ohranjanje narave (tudi krajine) ne pomeni "ohranjanja statusa quo". Glede razvoja je v viziji nedvoumno navedeno, da se lokalnemu prebivalstvu zagotavljajo ekonomski in družbeni pogoji za trajnostni razvoj dejavnosti. Seveda se spodbuja tradicionalna raba naravnih dobrin, tj. kmetijstvo, gozdarstvo, lovstvo in ribištvo, kar pa ne pomeni da se dejavnosti lahko izvajajo zgolj na star ali celo že opuščen način - varstvene in razvojne usmeritve za posamezne dejavnosti so opredeljene v poglavju 18. Komunikacija in sodelovanje z lokalnim prebivalstvom in različnimi deležniki v prostoru ter usklajevanje različnih interesov so ključni procesi, ki jih zagovarja tudi upravljavec narodnega parka. Tovrstne aktivnosti so določene tudi v upravljalških nalogah (poglavje 14).	2
87		18.2.2015	(2) Analiza prednosti, slabosti, priložnosti in nevarnosti (SWOT); Analiza pritiskov in groženj: Glede na prikazane slabosti, pritiske, grožnje, oceno o največjih pritiskih, ki izhajajo iz velikega števila dejavnosti v parku, v NU niso podane možnosti delovanja prebivalstva, ni konkretnih razvojnih predlogov (planov).	Odgovor	V predlogu NU, predvsem v poglavjih 14 Upravljanje narodnega parka in 18 Varstvene in razvojne usmeritve za dejavnosti, so podani cilji, naloge in aktivnosti, ki bodo v desetletnem obdobju prispevali k izboljšanju stanja oziroma odpravi ugotovljenih slabosti ter pritiskov in groženj, ugotovljenih v analitičnih izhodiščih.	11 12 14 18
88		18.2.2015	(3) Varstveni režim: ZTNP-1 je pisan tako, da se varovanje in ohranjanje narave, krajine in kulturne dediščine izvaja s pasivnim pristopom in doslednim izvajanjem 52 ostrih prepovedi (13. člen ZTNP-1). V ZTNP-1 bi morale biti določene naloge za zaposlene v TNP, da so dolžni opravljati konkretne naloge, aktivno ravnati pri obveznem sodelovanju z domačini v parku, občinami, planinskimi društvi, turističnimi društvi in da morajo razlagati prepovedi življenjsko, z namenom zakona in v skladu s človeškim in tehničnim razvojem.	Odgovor	Z 42. členom ZTNP-1 so določene naloge javne službe, ki se nanašajo tako na področje ohranjanja narave, varstva kulturne dediščine kot upravljanja z Loviščem s posebnim namenom Triglav in na upravljanje z nepremičninami. V 43. členu ZTNP-1 so določene tudi naloge strokovne pomoči in svetovanja, ki se nanašajo zlasti na svetovanje na področju ekološkega kmetovanja, ohranjanja kulturne dediščine, ekoturizma in poselitve. JZ TNP te naloge redno izvaja ter zainteresiranim prebivalcem narodnega parka svetuje - na terenu, prek elektronske pošte - v pisarni	15.1
89		18.2.2015				

	A	B	C	D	E	F
90	89	18.2.2015	(4) Varstveni režim: Pristojni za posamezna področja v JZ TNP brez poglobljenega premisleka in ostro, hladno, ozko in črkobralsko razlagajo ZTNP-1 ter odločajo in zavračajo predloge in tako ravnajo v nasprotju s sodobnimi potrebami prebivalcev, zlasti lastnikov zemljišč, in ne upoštevajo tehničnega in tehnološkega napredka pri delu.	Odgovor	Razlaga ZTNP-1 je v pristojnosti Državnega zbora, ki je zakon l. 2010 tudi sprejel. Upravljaec narodnega parka ne more in ne sme ravnati v nasprotju z določbami ZTNP-1 ali jih preseirati. Očitki o neustreznem ravnanju, neupoštevanju tehničnega in tehnološkega napredka pri delu so neutemeljeni. Lastnina zemljišč se upošteva, pri vprašanju razvojnih posegov in dejavnosti pa se sledi trajnostnim načelom, pri tem pa upošteva tudi najboljše razpoložljive tehnike. Seveda pa se pri usmerjanju in spodbujanju upoštevajo cilji in nameni narodnega parka. Prav z namenom iskanja najbolj ustreznih rešitev upravljaec veliko pozornost posveča inštitutu svetovanja, še pred vložitvijo formalnega zahtevka. V razgovorih, na skupno opravljenih terenskih ogledih ali s predhodnimi mnenji so podane usmeritve in izhodišča glede posegov, dejavnosti in ravnanj, ki so v pomoč strankam pri odločitvi.	15
91	90	18.2.2015	(5) ZON / ZTNP-1: ZTNP-1 se veliko navezuje na pravno podlago v Zakonu o ohranjanju narave (ZON). a) Med nalogami zavoda, opredeljenimi v 117. členu ZON, so med drugim: priprava strokovnih predlogov za ukrepe varstva, izvajanje strokovnih nalog, podajanje strokovnih mnenj, strokovna pomoč lastnikom naravnih vrednot in lastnikom zemljišč na zavarovanih območjih. Strokovna pomoč ne sme ostati le pri goli zavrnitvi predloga upravičencem, pač pa bi morali strokovnjaki TNP pomagati upravičencem, da v okviru varovanja narave – krajine bi upravičenci lahko izvedli ustrezen poseg v naravi. b) Po 6. členu ZON je določeno, da se ukrepi ohranjanja biotske raznovrstnosti in sistema varstva naravnih vrednot vključuje v urejanje prostora in rabo prostora – torej tu se ne govori o tradicionalni rabi prostora, kot v ZTNP-1. c) V 28.b členu ZON je predpisano urejanje voženj z motornimi vozili v naravnem okolju, v 33.a členu je določena presoja sprejemljivosti (ki jo predpiše minister) planov zaradi posegov v naravo. d) Pri obravnavi konkretnih prepovedi, ki so posebej navedene v ZON, bi pri razlagi ZTNP morali upoštevati določbe četrtega odstavka 64. člena, četrtega odstavka 66. člena in drugega odstavka 68. člena ZON, ki se glasijo: Pri določitvi prepovedi ali omejitvi dejavnosti ali posegov se upoštevajo značilnosti zavarovanega območja in namena zavarovane dobrine. Načelno ZON v 96. členu določa., da so dopustni manjši posegi v naravo ali da se ob tehničnih možnostih pri izvedbi posega ne okrnijo narave. Nosilec posega v naravo ali izvajalec dejavnosti mora delovati, da v čim manjši meri posega v naravo, po zaključku posega ali dejavnosti približa stanje v naravi v stanje pred posegom. Zato bi morali vsaj določbe ZTNP-1 razlagati, kot napotuje ZON po načelih: - presoje sprejemljivosti posega v naravo (101. člen), - presoje izravnalnih in omilitvenih ukrepov pri posegu (102. člen), - sorazmernosti med morebitno okrnitvijo narave in družbenim (gospodarskim) pomenom posega, - dejanja majhnega pomena za dobroto pri posegu (oz. dejanja neznatne družbene nevarnosti).	Odgovor	ZTNP-1 ima v naloge javne službe določene v 42. členu, v 43. členu pa še posebej naloge strokovne pomoči in svetovanja. Te naloge JZ TNP tudi vsakodnevno izvaja ali na sedežu parka ali pa na terenu. Prebivalci narodnega parka imajo možnost, da se za nasvet obrnejo na zaposlene na JZ TNP. Vse določbe ZON veljajo tudi na območju narodnega parka, razen, če jih ZTNP-1 kot specialni zakon ne določa drugače. V tem primeru za območje narodnega parka veljajo določila ZTNP-1. Pri pripravi prostorskih dokumentov je že uveljavljen postopek priprave naravovarstvenih smernic, pri katerih s strokovnimi podlagami sodeluje tudi javni zavod, kadar gre za območje narodnega parka, s katerimi se prostorske ukrepe vključuje v urejanje prostora.	ZON/ZTNP-1

	A	B	C	D	E	F
92	91	18.2.2015	(6) Varstveni režim / razvojne usmeritve: ZTNP-1 je sam s seboj v (nasprotju) navzkrižju med določbami o 52 prepovedih v 13. členu in 17 določbami, ki določajo razvojne usmeritve. Kako naj bi razvojna služba TNP določila razvojne usmeritve za 17 področij (kot napotuje peti odstavek 10. člena) ob spoštovanju prepovedi.	Odgovor	NU v poglavju 14.1 določa upravljavska področja, znotraj katerih so določene naloge za doseganje ciljev po posameznih področjih. Naloge so zapisane v tabelah 3, 4, 5, 6, in 7, ki imajo v zadnjem stolpcu opredeljene tudi razvojne usmeritve iz 10. člena ZTNP-1, ki se z izvedbo naloge tudi izvajajo.	ZTNP-1
93	92	18.2.2015	(7) ZTNP-1: S četrtem odstavkom 10. člena ZTNP-1 je določeno, da se razvojne usmeritve (17) lahko podrobneje opredelijo in umestijo v narodni park z NU. Predlagam, da se to določbo spremeni v ZTNP-1. Upravljavec narodnega parka bi moral v NU konkretno, podrobno opredeliti razvojne usmeritve za vsako področje iz prvega odstavka 10. člena in jih konkretno umestiti v narodni park ter predvideti financiranje projektov, investicij in dejavnosti. Prav tako bi morali dopolniti šesti odstavek 10. člena ZTNP-1: Upravljavec narodnega parka in Javni sklad RS za regionalni razvoj in razvoj podeželja morata v NU pripraviti konkreten razvojni program narodnega parka.	Odgovor	NU v poglavju 14 določa upravljavska področja, znotraj katerih so opredeljene naloge za doseganje ciljev po posameznih področjih. Naloge so zapisane v tabelah 3, 4, 5, 6, in 7, ki imajo v zadnjem stolpcu opredeljene tudi razvojne usmeritve iz 10. člena ZTNP-1, ki se z izvedbo naloge tudi izvajajo. Območje narodnega parka je razdeljeno v dve razvojni regiji. Zato je tak predlog spremembe šestega odstavka 10. člena ZTNP-1 sistemsko neustrezen. JZ TNP se zavzema za oblikovanje celovitega razvojnega programa za območje narodnega parka, ki bi omogočal tudi učinkovito črpanje evropskih sredstev.	14 ZTNP-1
94	93	18.2.2015	(8) Predlogi razvojnih projektov: Dolina Vrata: - promet: JZ TNP organizira v mesecih julij in avgust avtobusni (ali kombi) prevoz iz Mojstrane v Vrata, - prometna infrastruktura: o cesta v Vrata se tehnično uredi (razširi za varen avtobusni promet), zavaruje se pred nanosi materiala s Črlovcia ter se v celoti asfaltira. Projekt se izvede v dogovoru z Direkcijo RS za infrastrukturo (DRSI), o obnovi se pot in steza ob Triglavski Bistrici. Projekt izvede JZ TNP v sodelovanju s PD In TD Dovje-Mojstrana, o od Aljaževoga doma do spomenika – Klina – se popravi pešpot. Projekt izvede JZ TNP, - parkirni prostori: o na koncu vasi Mojstrana (pri Teražu) se uredi parkirne prostore in se jih asfaltira. Projekt se izvede v dogovoru z DRSI In občino Kranjska Gora, o pri Peričniku se uredi parkirne prostore in asfaltira. Projekt izvede lastnik zemljišča v dogovoru z občino Kranjska Gora, o pred Aljaževim domom se razširijo obstoječi parkirni prostori in ustrezno asfaltirajo ter uredi odtekanje meteornih voda. Projekt se izvede ob sodelovanju s PD Dovje-Mojstrana, Direkcijo za ceste in Občino Kranjska Gora, - Peričnik: Nad cesto pri Peričniku se uredi prostor in postavi dodatne mize in klopi za obiskovalce. Projekt izvede JZ TNP ob sodelovanju z lastnikom kočice pri Peričniku. Ob Peričniku se obnovijo steze za varen dostop do spodnjega In zgornjega slapu Peričnika, postavi varovalne ograje. Projekt izvede JZ TNP. V Zg. Radovni pri gostilni P'snak se morajo asfaltirati parkirni prostori in urediti odtekanje vode s parkirišč. Na podlagi 10-letnih načrtov bi izdelali še natančne letne načrte ali akcijske načrte.	Odgovor	Predlagani projekti z izjemo prvega (uvajanje javnega prevoza v Vrata), predstavljajo ureditve prometne infrastrukture in infrastrukture za obiskovanje. Ključno vlogo pri načrtovanju in sami izvedbi ter s tem tudi pri financiranju in vzdrževanju imajo lastniki zemljišč oziroma upravljavci. Upravljavec narodnega parka se svoje odgovornosti zaveda – parkovna Pot Triglavske Bistrice se po povodnji obnavlja. Pri infrastrukturi drugih deležnikov upravljavec narodnega parka sodeluje pri načrtovanju, umeščanju posameznih prv in infrastrukture in oblikovanju informativnih vsebin. Marsikateri od predlaganih projektov zahteva predhodno umestitev v občinski prostorski načrt (določitev podrobnejše namenske rabe prostora) in določitev prostorskih izvedbenih pogojev.	14.3 (C)

	A	B	C	D	E	F
95	94	18.2.2015	<p>(9) Razvojne usmeritve: NU ne vsebuje dovolj konkretnih razvojnih usmeritev iz 10. člena ZTNP-1 – le-te bi morale biti podrobneje opredeljene in konkretizirane ter umeščene v NU. Ta zahteva sledi iz določb ZON:</p> <p>- po 60. členu ZON NU določa med drugim razvojne usmeritve, načrt izvajanja varstva, rabe, upravljanja zavarovanega območja, podrobnejše usmeritve za varstvo naravnih vrednot ob upoštevanju potreb razvoja lokalnega prebivalstva (v tej določbi bi se moralo glasiti: »ob upoštevanju sodobnih potreb razvoja prebivalstva In ob upoštevanju vseh novih tehnologij pri delu in življenju prebivalstva«).</p> <p>- 6/7 alineja 61. člena ZON izrecno določa, da načrt vključuje smernice za povezovanje sektorskih načrtov gospodarjenja z naravnimi dobrinami in podrobnejše razvojne usmeritve in načine njihovega uresničevanja s prednostnim upoštevanjem tradicionalnih načinov rabe opravljanja dejavnosti (določba je v nasprotju z določbo v 60 členu ZON, ki določa, da načrt daje podrobnejše usmeritve za varstvo naravnih vrednot od upoštevanju potreb razvoja (ne samo ob tradicionalnih načinih rabe) lokalnega prebivalstva. Zato bi se morali spremeniti določbi v 60. in 61. člena ZON tako, da »določijo podrobnejše usmeritve ... ob upoštevanju sodobnih potreb razvoja lokalnega prebivalstva«.</p>	Odgovor	<p>NU v poglavju 14.1 določa upravljavska področja, znotraj katerih so določene naloge za doseganje ciljev po posameznih področjih. Naloge so zapisane v tabelah 3, 4, 5, 6, in 7, ki imajo v zadnjem stolpcu opredeljene tudi razvojne usmeritve iz 10. člena ZTNP-1, ki se z izvedbo naloge tudi izvajajo.</p> <p>V ZTNP-1 je v 25. točki 4. člena opredeljen pojem trajnostne razvojne usmeritve in sicer: <i>"trajnostne razvojne usmeritve so razvojne usmeritve, ki v narodnem parku prispevajo k trajnostnem razvoju, temeljijo na primerjalnih prednostih narodnega parka in omogočajo gospodarski, družbeni in kulturni razvoj prebivalcev narodnega parka; nanašajo se na ukrepe glede projektov, investicij in izvajanja dejavnosti v narodnem parku, ki so skladni s cilji narodnega parka."</i></p> <p>ZON in ZTNP-1 sta hierarhično enakovredna pravna akta. ZTNP-1 kot specialni predpis lahko določa posamezno vsebino drugače ali bolj podrobno kot ZON (sistemski predpis), vendar takšna določitev velja samo za narodni park.</p>	ZON/ZTNP-1 14.3 (C)

	A	B	C	D	E	F
95		18.2.2015	<p>(10) NU ne izkazuje razmerja med ekologijo (naravovarstvenimi zahtevami) in ekonomsko upravičenostjo ukrepov:</p> <p>Upravljavsko področje A (ohranjanje narave):</p> <ul style="list-style-type: none"> - monitoring, ocena stanja vseh naravnih vrednot: izvajajo znanstvene in strokovne organizacije, zato je vprašanje, koliko od tega odpade na JZ TNP in koliko stroškov je sploh potrebnih za TNP, - ohranjanje travnišč: načrt določa, da se jih nad gozdno mejo prepustiti naravi, na pašnikih ostaja ekstenzivna paša. Na pašnikih pa gospodarijo kmetje, lastniki in agrarne skupnosti in ne JZ TNP, nadzor izvajajo kmetijski pospeševalci in kmetijski inšpektorji, - ohranjanje in sonaravno gospodarjenje z gozdovi: JZ TNP nima nobenih pristojnosti, ker je s 3. točko prvega odstavka 16. člena ZTNP-1 določeno, da se gospodarji z gozdovi skladno z gozdnogospodarskim načrtom, ki ga sprejema in izvaja Zavod za gozdove Slovenije z logarji in ne JZ TNP. Nadzor v gozdovih opravljajo lastniki sami, pa še dodatno logarji in gozdarski inšpektorji (glej 151. člen ZON), zato ni nobene potrebe, da bi še naravovarstveni nadzorniki opravljali nadzor. To je podvajanje istega dela in s tem nedopustno povečevanje državnih stroškov, - odkupi gozdov in predkupna pravica: S 84. členom ZON je predkupni upravičenec država, odkup pa izvaja Sklad kmetijskih zemljišč in gozdov. TNP daje mnenje za odkup, ki ga ocenjujem kot nepotrebno, - stanje voda je skrb občin in države, nadzor pa izvajajo inšpektorji (vodni, ribiški) po Zakonu o vodah in ZON. - zimsko urejanje cest je pristojnost Direkcije RS za infrastrukturo, občin, Zavoda za gozdove Slovenije, komunalnih podjetij. <p>Upravljavsko področje B (kulturna dediščina):</p> <ul style="list-style-type: none"> - evidentiranje, promocijo kulturne dediščine opravljajo raziskovalne ustanove, zainteresirane javnosti, muzejske institucije, lastniki zbirk, izobraževalne institucije. Zato se postavlja vprašanje, koliko dela o tem opravi JZ TNP in za kakšne stroške v primerjavi z drugimi ustanovami, - prenova objektov: lastniki sami morajo s projektantskimi podjetji poskrbeti za načrte in investicijo, ne pa JZ TNP, - varstveni sklad: zakaj bi v JZ TNP zbirali denar v skladu, saj državni organi, občine 	Odgovor	<p>Predlog NU je pripravljen skladno z določbami ZTNP-1, še posebej njegovim 50. členom, ki opredeljuje vsebine načrta upravljanja.</p> <p>Poleg ostalih obveznih vsebin je treba določiti tudi varstvene in razvojne usmeritve za dejavnosti, ki se izvajajo v narodnem parku. To ne pomeni, da upravljevalec narodnega parka kakorkoli posega v pristojnosti drugih upravljalcev (npr. Zavod za gozdove Slovenije, Kmetijska svetovalna služba Kmetijsko gozdarske zbornice Slovenije, Planinska zveza Slovenije, ARSO - Urad za upravljanje z vodami, Zavod RS za varstvo narave, Zavod za varstvo kulturne dediščine Slovenije ...), temveč se z NU opredeljuje podrobnejši varstveni režim ter varstvene in razvojne usmeritve za obravnavane dejavnosti za tako izvajanje in ravnanja, da bodo doseženi cilji narodnega parka.</p> <p>Številni sektorji so skladno s sklepom ministra o začetku priprave NU tudi dolžni sodelovati v procesu izdelave NU, ne nazadnje mora biti dokument pred sprejetjem vladne uredbe tudi medresorsko usklajen .</p>	14 (A, B, C, E)
96		18.2.2015	<p>(11) Nosilci in sodelujoči pri upravljaljskih aktivnostih: vse aktivnosti bi moral JZ TNP na terenu izvajati v neposredni povezavi z lastniki zemljišč in AS, s planinci in oskrbniki planinskih koč, PD in PZS, GRS, s turističnimi delavci, TD in LTO, z nosilci različnih rekreacijskih aktivnosti: športnih, planinskih, turističnih, prevoznih, pa tudi lovci sosednjih lovskih družin. Obveznost povezovanja in sodelovanja JZ TNP z drugimi deležniki v prostoru morali bi opredeliti v ZTNP-1.</p>	Pripomba ni predmet NU	<p>JZ TNP pri izvajanju upravljaljskih nalog že sedaj sodeluje s parkovnimi lokalnimi skupnostmi, z lastniki in različnimi deležniki, nosilci dejavnosti (ZGS, agrarnimi skupnostmi, LTO, TD, PZS, PD ...) v narodnem parku. Predvsem posveča pozornost sodelovanju z domačini (individualna svetovanja - na terenu, v terenskih pisarnah in na druge načine). Sodelovanje z domačini, inštitucijami, društvi ... z območja TNP je nujno in je v predlog NU vključeno kot aktivnost za doseganje številnih operativnih ciljev (npr. še posebej v upravljaljskih področjih 14.2 (B) in 14.3 (C)).</p> <p>Formalno opredelitev obveznosti povezovanja in sodelovanja je, tako kot je ugotovil pripombodajalec sam, možno urediti s spremembo ZTNP-1</p>	14 (A, B, C, D, E)
97						

	A	B	C	D	E	F
98	97	18.2.2015	(1) Jadralno padalstvo: Jadralno padalstvo je v NU prikazano kot velik problem. Jadralni padalci s svojo dejavnostjo ne onesnažujejo narave in ne obremenjujejo okolja. Nasprotno, so ljubitelji narave in jo zato tudi ohranjajo ter zanjo skrbijo ter s svojo dejavnostjo ne posegajo v prostor, ga le z višine opazujejo. V večini parkov po svetu je ta šport cenjen in padalci dobrodošli, saj delujejo kot veliki promotorji narave. Popolnoma nesprejemljiva je prepoved vzletanja in pristajanja na območju TNP. S svojo dejavnostjo, skokom s padalom, padalec povzroči v okolju veliko manj, kot še tako obziren planinec (smeti, vznemirjenje divjadi, trnjanje rož).	Pripomba ni upoštevana	S predlogom NU so na podlagi določb ZTNP-1 opredeljena vzletna in pristajalna mesta za potrebe jadralnega padalstva. NU ne prepoveduje jadralnega padalstva, znotraj parka je določenih 6 vzletnih mest in 2 pristajalni mesti. Prav tako se izvajajo leti znotraj narodnega parka tistih jadralnih padalcev, ki vzletajo tudi iz vzletnih mest izven območja parka. Za vzletanje izven določenih mest (t.i. turno jadralno padalstvo) pa si mora letalec pridobiti soglasje upravljavca narodnega parka.	15.1 (§13/41) 18.12
99	98	18.2.2015	(2) Umirjanje prometa: Z NU je predvideno umirjanje prometa preko gorskega prelaza Vršič. Predvideni ukrep je izločanje motornih koles in preusmerjanje na sredstva javnega prevoza, omejitev hitrosti prometa in poostren nadzor in sicer v turističnih konicah, postopoma pa tudi za daljše časovno obdobje. Ta ukrep je nesprejemljiv. Dobrodošlo je izobraževanje javnosti in tudi preusmerjanje na sredstva javnega prevoza. Motoristi so danes večinoma premožni in tudi osveščeni turisti, ki si želijo preživeti dopust v svojevrstnem stiku z okolico, z naravo. Uživajo v vožnji v naravi in se naravi tudi prilagajajo. Vsekakor je smiselno uvajati sredstva javnega prevoza na vseh, v NU omenjenih lokacijah, vendar za to nikjer ni predvidenih sredstev. Občini Kranjska Gora in Bovec že leta subvencionirata prevoze z avtobusom preko Vršiča. S tem zagotavljamo prevoz tistim, ki si tega želijo in ga tudi uporabljajo. Dobrodošla bi bila pomoč države in TNP pri uvedbi javnega prevoza tudi na drugih območjih (Vrata), vendar ne na račun prepovedi oz. omejevanja prevoza za drugimi sredstvi. Študija Umirjanje prometa v alpskih dolinah, lepo prikaže kako nesmiselno je prepovedovati prevoz z osebnimi avtomobili. Temu se upirajo vsi, domačini in obiskovalci in s tem bi dosegli le nasprotni vpliv od zelenega. Potrebno je izobraževanje javnosti in pa postopno uvajanje sredstev javnega prevoza v smislu nagrajevanja, torej, prevoz z javnim sredstvom je cenejši – ugodnejši kot obisk doline Vrata ali prelaza Vršič z osebnim avtomobilom. Prepovedi niso uspešne in ne prinesejo zelenih rezultatov. Dobrodošlo bi bilo, če bi na državnem nivoju, tudi v sodelovanju z JZ TNP, pristopili vsaj k urejanju javnega prometa na območju cele države, saj turisti in domačini potrebujemo skoraj cel dan, da se z avtobusom in vlakom pripeljemo iz Bovca v Bohinj. In ta dva kraja se nahajata v TNP. Poleg tega niso usklajeni vozni redi in če se turist pripelje z vlakom iz tujine, vsaj eno uro, če ne več, čaka na avtobus do Kranjske Gore.	Pripomba je delno upoštevana	Vršiška oz. Ruska cesta s prelazom je atraktivna panoramska cesta, ki je obremenjena predvsem v poletnem obdobju, še posebej v konicah ob koncu tedna. PLDP v zadnjem desetletnem obdobju ostaja bolj ali manj enak, medtem ko promet z motornimi kolesi narašča. Poleg problematike same vožnje se izpostavlja parkiranje in ustavljanje ter predvsem hrup, ki ga povzroča cetsni promet. Širjenje hrupa v obravnavanem območju je pogojeno tudi z reliefno izoblikovanostjo terena in usmerjenostjo prostora, kar je še posebej očitno na območju Trente (ledeniška dolina U profila, obdana z visokimi pobočji). Besedilo usmeritev v poglavju 18.8 je v predlogu NU delno preoblikovano tako, da so namesto "izločanja motornih koles" navedeni prednostni strateški ukrepi: uporaba okolju prijaznejših vozil (tišja vozila z električnim pogonom, hibridni motorji), organizacija javnega prometa (in preusmerjanje individualnega prometa na oblike javnega prevoza), izobraževanje in ozaveščanje voznikov, da s svojo vožnjo povzročajo čim manj hrupa, selektivna omejitev hitrosti ...	18.8
100	99	18.2.2015	(3) Planinstvo: V NU je tudi predvideno, da se za obisk gora uporablja samo planinske poti. Hoja po brezpotjih oz. uporaba starih, deloma opuščeni lovskih stez je neprimerna in v mirnih območjih nesprejemljiva. Takšnim posebnim usmeritvam moramo žal nasprotovati, saj bi bilo primerno, da se stare poti obnavljajo in tako zagotovi turistom varen in prijeten obisk gora oziroma območij v TNP. Če bi stare poti obnavljali, bi se tako tudi izognili nastanku novih poti. Se bo pa treba načeloma dogovoriti ali v TNP sploh želimo obiskovalce, saj so moteči vsi, tudi pohodniki.	Pripomba je delno upoštevana	Za urejanje in vzdrževanje poti so zadolženi lastniki oz. njihovi upravljavci. JZ TNP skrbi za ti. parkovne poti. Omejitve pri rabi in vzdrževanju poti izhajajo iz kriterijev (tehnična neprimernost, obseg poškodovanosti, nevarnost hoje, ogroženost habitatov, mirno območje). Besedilo glede (ne)primernosti uporabe deloma opuščeni poti in hoje po brezpotjih je v dopolnitvi predloga NU preoblikovano. Med glavnimi nameni narodnega parka je omogočanje obiskovanja in doživljanja, ki pa se izvaja v takem obsegu in na način, ki je za naravo čim manj moteč in združljiv s cilji narodnega parka. Skladno s tem so v predlogu NU določena izhodišča za usmerjanje obiska v narodnem parku.	18.13

	A	B	C	D	E	F
101	100	18.2.2015	(4) Prometna infrastruktura: Opozoriti je treba na problematiko Vršičke ceste. V zadnjih 15 letih je cesta preko Vršiča propadla in sicer zaradi čiščenja in več ton soli, ki so jo uporabili upravljavci te državne ceste. Uporaba soli je zagotovo naravi, predvsem pa vodi škodljiva in ekološko sporna. Poleg tega pa bo, zaradi tako uničene ceste, kmalu nemogoč promet preko prelaza Vršič, saj je vožnja z motornim ali pa navadnim kolesom že zelo nevarna. Vožnja z avtomobilom ali avtobusom pa vsekakor ni prijetna. Občina Kranjska Gora si že leta prizadeva, da bi nadaljevali z obnovo ceste od Ruske kapelice proti vrhu Vršiča.	Pripomba je upoštevana	JZ TNP je v preteklih letih večkrat opozoril, tako upravljavca ceste DRSI kakor tudi oba vzdrževalca ceste (Gorenjska gradbena družba in Cestno podjetje Nova Gorica) na probleme v zvezi z vršiško oz. Rusko cesto. Opozorjeno je bilo na stanje ceste ter potrebna redna vzdrževalna dela in večja obnovitvena dela (poškodovani premostitveni objekti, podporni zidovi, varovalne ograje ...), na zagotavljanje celoletne prevoznosti (z izjemo obdobja z visoko snežno odejo oziroma nevarnosti snežnih plazov), na uporabo okoljsko sprejemljivejše vrste posipnega materiala pri zimskem vzdrževanju ceste, na urejanje oz. umirjanje prometa (še posebej v času koničnih obremenitev).	18.8
102	101	18.2.2015	(5) Trajnostni razvoj, turizem: Želimo poudariti, da v samem TNP živijo ljudje. Na začetku dokumenta je pripravljavec NU lepo prikazal kakšno je življenje na tem območju. Trdo, takšno kot je bil od nekdaj življenj na tem območju, trd in odločen preživeti. Ljudje pa so lahko preživeli tudi zato, ker so se lahko preživljali s turizmom, saj izključno od kmetijstva ni bilo moč preživeti. Če nam bo odvzeto tudi to, da bomo na svojem območju razvijali turizem, novodobni in trajnostni turizem in obiskovalcem ponujali naravo, sprehode, planinske ture, turno smuko, panoramske prelete z jadralskimi padali, morda atraktivno vožnjo preko gorskega prelaza, potem nam preostane le malo možnosti za preživetje. Zato apeliramo na JZ TNP, da poskuša razumeti prebivalce, ki svoje okolje cenimo, ga vzdržujemo ter negujemo tudi zato, da ga lahko ponudimo obiskovalcem, ki so pripravljeni v naših krajih preživeti kakšen dan ali morda celo dopust. Pri tem poskušamo biti inovativni in konkurenčni, vendar ne želimo škodovati okolju in naravi, našemu edinemu kapitalu.	Odgovor	S predlogom NU je bil dan velik poudarek tudi področju trajnostnega razvoja in področju obiskovanja, ki sta vsebinsko povezana s pripombo glede možnosti razvoja turizma in prostočasnih dejavnosti. V poglavju 14.3 Ohranjanje poselitve in trajnostni razvoj in poglavju 14.4 Obiskovanje in doživljanje so opredeljeni upravljavski cilji in naloge ter aktivnosti, vključno z nosilci in časovnico. V poglavju 18 pa so podane varstvene in razvojne usmeritve za dejavnosti. Ključno načelo za vse dejavnosti je, da se izvajajo v takem obsegu in način, ki je za zavarovano območje čim manj moteč in združljiv s cilji narodnega parka. "Outdoor" dejavnosti v narodnem parku je veliko, nekatere bolj, druge manj vplivajo na sestavine in cilje narodnega parka, nekatere ZTNP-1 omejuje z varstvenimi režimi, nekatere so omejene v prvem varstvenem območju, nekatere so omejene v mirnih območjih, nekatere so v celoti dopustne, itd. V splošnem nobena od "outdoor" dejavnosti v narodnem parku ni v celoti prepovedana, temveč se jih glede na varstvene režime, njihov obseg in vpliv po potrebi omejuje načinovno, prostorsko ali časovno.	14.3 (C) 14.4 (D) 18.12
103	102	18.2.2015	(1) Odškodnine: Na območju Zgornje Radovne je veliko jelenjadi in muflonov, ki kmetom povzročajo škodo, prav tako pa izpodrivajo ostalo divjad (gamse in srnjad). Zaradi tega je bil že večkrat podan predlog za povečan letni plan odstrela jelenjadi. Zneski, ki so namenjeni za povračilo škode, so nižji v primerjavi s preteklim letom. Stroški za gorivo in seno pa se vsako leto povečujejo. Poleg tega se trudimo, da bi domače živali krmili predvsem z domačo krmo – nam to ne uspeva. Staleža živali se ne sme manjšati, ker nas kmetijska politika zavezuje obremenitev živali na hektar. Posledično pa bi imel še manj gnoja in temu sledi začaran krog.	Pripomba je delno upoštevana	Kazalniki usklajenosti številčnosti divjadi z okoljem kažejo na porast jelenjadi. Na nastalo stanje se JZ TNP odziva z višjim načrtovanim in tudi realiziranim odvzemom jelenjadi (za samo načrtovanje je pristojen ZGS). Številčnost populacije muflonov se na območju narodnega parka zmanjšuje. Na območju Zgornje Radovne, kjer živi izolirana populacija muflonov, se številčnost kolonije ne povečuje. Dolgoročno ima kolonija slabe možnosti za obstoj zaradi nizke viabilnosti. JZ TNP ne bo doseljeval novih muflonov za osvežitev krvi, zato je pričakovati postopno zmanjševanje številčnosti muflonov. Povračilo škode, ki jo povzročajo divjadi, ureja Zakon o divjadi in lovstvu. O višini odškodnine za nastalo škodo se za vsak posamezen prijavljen škodni primer sporazumeta upravljavec lovišča in oškodovanec. Če se oškodovanec in pooblaščenec upravljavca v osmih dneh po pisni prijavi škode na podlagi oglada ne sporazumeta o višini odškodnine, lahko pošlje oškodovanec pisno prijavo škode komisiji, ki jo za lovsko upravljavsko območje imenuje minister.	14.1 (A4.3) 18.3
104	103	18.2.2015	(2) Lovstvo: Predlog, da se na območju Radovne zopet omogoči komercialni lov, tako kot je že bil v preteklosti. Tudi to je eden od možnih prihodkov.	Pripomba ni upoštevana	JZ TNP, ki upravlja z LPN Triglav, namenja dobršen delež letnega načrtovanega odvzema divjadi tudi trgu in s tem ustvarja prihodke.	18.3

	A	B	C	D	E	F
105	104	18.2.2015	(3) Ravnanje z odpadnimi vodami: Iz seznama predpisov (http://okolje.arso.gov.si/onesnazevanje_voda/tabela/2/page/1), ki ga je izdal ARSO, je razvidno da naselje Zgornja Radovna ni v občutljivem območju in prav tako je poseljenost nižja od 2000 prebivalcev. Zato me zanima, zakaj smo bili na sestankih opozorjeni, da moramo MČN vgraditi do 31. decembra 2015. Sprašujem, zakaj JZ TNP ne subvencionira izgradnje. Lahko bi nam šli vsaj toliko naproti, da bi uredili vse papirje. Pa tudi tega nismo deležni. (priloga)	Odgovor	Za območje celotne Slovenije (in ne samo za območje TNP) velja Uredba o emisiji snovi pri odvajanju odpadne vode iz malih komunalnih čistilnih naprav (Ur. l. RS, št. 98/07, 30/10), ki določa, da morajo lastniki obstoječih stavb, ki so na prispevnem območju občutljivega območja (zaradi evτροφikacije ali zaradi kopalnih voda) ali na vplivnem območju kopalnih voda ali na vodovarstvenem območju do 31.12.2015 zagotoviti čiščenje v mali komunalni čistilni napravi ali zbiranje v nepretočni greznici. Naselje Zgornja Radovna leži na vodovarstvenem območju, in sicer v III. varstvenem pasu - na območju z blagim režimom varovanja vodnih virov, določenim z Odlokom o varstvu vodnih virov in ukrepih za zavarovanje pitnih voda v občini Kranjska Gora (Ur. vestnik Gorenjske, št. 26/98, 23/02). Izvajanje gospodarske javne službe odvajanja in čiščenja odpadnih voda je v izvorni pristojnosti posamezne lokalne skupnosti, ki lahko delno sofinancira vgradnjo malih komunalnih čistilnih naprav. S predlogom NU TNP (glej operativni cilj C4 Urejanje komunalne in telekomunikacijske infrastrukture, naloga C4.1) je predvideno sofinanciranje izdelave dokumentacije ter sofinanciranje demonstracijskih sonaravnih rešitev (npr. ekoremediacije).	18.9
106	105	18.2.2015	(4) Graditev objektov: Vsak, ki se trudi, da bi kaj izboljšal, obnovil, da bi lažje delal, kmalu naleti na veliko omejitev in cev kup papirjev. Na tem mestu pogrešam vaše sodelovanje, da bi nam olajšali vse te postopke. V nasprotnem pa je JZ TNP popolnoma vseeno, če nekatere stavbe propadajo. Tiste kmetije, ki niso propadle so več ali manj vse mehanizirane, zato vsa ta mehanizacija potrebuje tudi streho.	Pripomba je upoštevana	Svetovanje in usmerjanje strank je ena prioriteta, ki jih JZ TNP zasleduje v procesu načrtovanja graditve objektov in drugih posegov v prostor. Upravljevalec o možnosti predhodnega svetovanja na splošno potencialne investitorje seznanja na različne načine. V zahtevnejših primerih (glede na vrsto objekta, zatečeno stanje, želje investitorja) JZ TNP organizira tudi svetovanje s soudeležbo predstavnikov drugih institucij, ki sodelujejo pri izdaji naravovarstvenih in kulturnovarstvenih pogojev oz. soglasij ter gradbenih dovoljenj (ZRSVN, ZVKDS, upravna enota). V zadnjih letih število opravljenih svetovanj dosega število cca 300 letno. Stranke imajo možnost, da si pridobijo pisno predhodno mnenje. Zadnji dve leti JZ TNP nudi možnost pridobitve informacij v terenskih pisarnah (npr. na Koprivniku v Bohinju, v Stari Fužini). V predlogu NU je predvideno svetovanje in sodelovanje s strankami.	18.1 18.14
107	106	18.2.2015	(5) Grbinasti travniki: Če želite da bo dolina še vedno lepo pokošena in obdelana, je treba iti naprej v korak s časom in nam omogočiti tudi ravnanje grbinastih travnikov, ki ponovno nastajajo. Prav pa je, da travnik v vaši lasti ostane tak kot je, le da ga vsako leto pokosite.	Pripomba je delno upoštevana	Grbinasto površje je značilno za večji del ledeniško preoblikovanega površja z apnenčasto podlago. Predstavljajo posebno geomorfološko obliko, ki je nastala z zakrasedanjem drobnega morenskega gradiva in različnega posedanja ter se ohranjala z dolgoletno ročno košnjo. Zanje je značilna pestrost rastlinskih vrst, pomembno vlogo pa ima tudi njihova puferska sposobnost zadrževanja visokih voda. Posebno lepo oblikovani in značilni grbinasti travniki so opredeljeni kot naravne vrednote. Prepoved izravnavanja grbinastih travnikov izhaja iz varstvenega režima ZTNP-1, zato NU ne more predvideti drugačne ureditve. Absolutna prepoved izravnave velja za tiste grbinaste travnike, ki so opredeljeni kot naravne vrednote, in tiste, ki so vključeni v sistem kmetijskih subvencij za njihovo vzdrževanje. V kolikor gre v skladu s prostorskimi akti občine za zazidljivo zemljišče, je gradnja tudi na območju grbinastega travnika možna, s tem, da ne pride do izravnave celega območja grbinastih travnikov, ampak le v delu, kjer bo stal objekt. Tudi v primeru kmetijskih operacij oziroma agromelioracij, se v postopku soglasij	15.1 (§13/11)

	A	B	C	D	E	F
108	107	18.2.2015	(6) Razvoj: Rad bi bil ponosen, da živim v narodnem parku, ne pa, da mi predstavlja samo ovire in omejitve pri razvoju. Če želite, da bodo mladi ostali tukaj in ohranjali to dolino, boste morali bolj prisluhniti željam in potrebam. Pohvalil bi to, da ste v zadnjih dveh letih prišli med nas in nas poslušali, kje imamo probleme, ker jih lahko le s skupnim dialogom rešimo.	Odgovor	Upravljevec narodnega parka se strinja z izhodiščno mislijo pripombodajalca glede omogočanja ustrezne kakovosti življenja prebivalcem narodnega parka. Tako kot v preteklem obdobju so tudi v prihodnjem predvidena srečanja s krajani v narodnem parku, prav tako pa je v zvezi s konkretnimi predlogi ali načrti pomembna svetovalna vloga upravljavca narodnega parka. S svetovanjem je stranki mogoče pojasniti, jo usmeriti ali ji kako drugače pomagati pri reševanju <u>načrtovanih posegov</u>	14.3 (C)
109	108	18.2.2015	(1) Turistična infrastruktura (poti): Danes je stanje poti v TNP na območju Kranjske Gore slabše kot pred petdeseti leti. V tem času se je vzdrževalo planinske in uredilo nekaj turističnih poti, odvisno od finančnega stanja in prostovoljnega dela v planinskih društvih. Nikoli ni bilo izdelanega načrta razvoja planinske infrastrukture. Danes koče proti Vršiču ne predstavljajo izhodišča za vzpone na vrhove, niti niso povezane s planinskimi potmi. Hoja po cesti ni zanimiva. Koče so odvisne od mimo vozečih motornih vozil, katerih turiste privabijo z dobro kulinariko in drugo dodano vrednostjo. Da bi bile koče zanimive za druge obiskovalce TNP (planince, kolesarje ...), bi bilo treba urediti nekoč že urejene planinske poti, ki bi povezovale koče, vrhove in doline po krožnih poteh. V ta namen bi bilo nujno označiti pot na levi strani ceste na Vršič, ki se ga poveže po nekoč že označeni poti čez Vratca in po dolini <u>Mala Pišnica do Jasne</u>	Odgovor	Za urejanje in vzdrževanje poti so zadolženi lastniki oz. njihovi upravljavci. JZ TNP skrbi za ti. parkovne poti. Gradnja ali nadelava novih ter urejanje obstoječih poti je dopustna v tretjem varstvenem območju narodnega parka. V prvem in drugem varstvenem območju je vzdrževanje obstoječih poti dovoljeno, medtem ko je nadelava novih planinskih, turističnih in drugih poti prepovedana.	14.4 (D2) 15.2.1 (\$15/14) 18.12 18.13
110	109	18.2.2015	(2) Turistična infrastruktura (poti): Kranjska Gora ima urejene poti v visokogorju in v dolinah, ne pa v sredogorju, kjer se zadržuje največ planincev. Zaradi tega planinci hodijo po brezpotjih, uničujejo naravo, pogosto so zaradi neoznačenih poti potrebni reševanja. Predlaga se ureditev, obnovitev in označitev: - lovskih poti v sredogorju (povezava s planinskimi kočami), - planinske poti po dolini Male Pišnice (povezava s planinskimi kočami na Vršiču), - poti Martuljski slapovi – Rutarski Vršič – Skočniki – Gozd Martuljek, - poti Planica – Ovčja stran – Vratca (povezava z Italijo in Beloškim jezeri).	Odgovor	Za urejanje in vzdrževanje poti so zadolženi lastniki oz. njihovi upravljavci. Nobena od navedenih poti ni v upravljanju JZ TNP. Gradnja ali nadelava novih ter urejanje obstoječih poti je dopustna v tretjem varstvenem območju narodnega parka. V prvem in drugem varstvenem območju je vzdrževanje obstoječih poti dovoljeno, medtem ko je nadelava novih planinskih, turističnih in drugih poti prepovedana. Označevanje poti je dovoljeno - s soglasjem upravljavca narodnega parka.	14.4 (D2) 18.12 18.13
111	110	18.2.2015	(3) Turistična infrastruktura (poti): NU je kontradiktoren – v poglavju 18.12 Turizem in prostočasne dejavnosti se spodbuja izgradnja novih poti in povezavo naravnih znamenitosti ter zaposlovanje mladih na področju vodništva. V poglavju 18.8 Promet in prometna infrastruktura pa se prepoveduje gradnja novih poti v prvem in drugem varstvenem območju. V Kranjski Gori tretjega varstvenega območja, kjer bi bilo dovoljena gradnja poti, praktično ni. V poglavju 21.3 Opredelitev poti, ki so namenjene doseganju ciljev narodnega parka je navedeno, da je nekatere poti treba opustiti, v usmeritvah za planinstvo (poglavje 18.13) pa je celo navedeno, da je hoja po brezpotjih ali uporaba starih, deloma opuščanih lovskih poti neprimerna ali nesprejemljiva (v mirnih območjih). To bi pomenilo, da vodniki, ki smo izšolani za vodenje klientov po brezpotjih, svoje dejavnosti v TNP ne bomo mogli več opravljati – kar je nesmiselno in nesprejemljivo. Izdana je tudi vrsta literature, predvsem tiskanih vodnikov, ki opisujejo izlete po brezpotjih – kot nasprotje NU.	Pripomba je upoštevana	V dopolnitvah predloga NU je besedilo v poglavjih 18.8,18.12 18.13, 21.3 popravljeno tako, da je bolj pregledno in razumljivo.	18.8 18.12 18.13 21.3

	A	B	C	D	E	F
112	111	3.3.2015	(1) Občinski svet Občine Bohinj zahteva, da se umakne sprejem NU zaradi neskladja med ukrepi v načrtu upravljanja in zagotavljanju finančnih sredstev, dokler se ta sredstva ne zagotovijo na nivoju Republike Slovenije, zaradi poseganja v izvorne pristojnosti občine ter neusklajenih vsebin Načrta upravljanja z lokalno skupnostjo in lastniki zemljišč.	Odgovor	<p>Sprejet NU zagotavlja vsebinsko in pravno podlago za učinkovito in dolgoročno upravljanje narodnega parka. Prav tako bo sprejet NU predstavljal pravno podlago za izpolnjevanje meril v postopkih izbora posameznih projektov na razpisih in s tem možnost črpanja evropskih sredstev.</p> <p>V prvem poročilu po dveh letih oziroma prvem celovitem poročilu po petih letih izvajanja NU TNP bo na podlagi podrobne analize uresničevanja ciljev in namenov ZTNP-1, pobud PLS in spornih situacij (zlasti glede varstvenih režimov) podana tudi ocena s strokovnim predlogom morebitnih sprememb in dopolnitev ZTNP-1.</p> <p>V kolikor bodo sprejete spremembe in dopolnitve ZTNP-1, se skladno z določbami 52. člena ZTNP-1 pripravi tudi novelacijo NU. Postopek priprave in sprejemanja sprememb in dopolnitev ZTNP-1 poteka enako kot postopek osnovnega zakona.</p> <p>V dopoljenem predlogu NU so na podlagi zavzetih stališč k pripombam, stališčem, predlogom, ki so jih k predlogu NU podali svetniki, parkovne lokalne skupnosti in ministrstva v februarju in marcu 2015, posamezne vsebine dopolnjene, prav tako pa so vključena tudi proračunska sredstva drugih ministrstev.</p>	postopek sprejemanja NU
113	112	3.3.2015	(2) Občinski svet Občine Bohinj soglaša, da Občina Bohinj pripravi predlog sprememb in dopolnitev ZTNP-1, ga pošlje v usklajevanje ostalim parkovnim občinam in sproži postopek na ravni države.	Odgovor	<p>Sprejet NU zagotavlja vsebinsko in pravno podlago za učinkovito in dolgoročno upravljanje narodnega parka. Prav tako bo sprejet NU predstavljal pravno podlago za izpolnjevanje meril v postopkih izbora posameznih projektov na razpisih in s tem možnost črpanja evropskih sredstev.</p> <p>V prvem poročilu po dveh letih oziroma prvem celovitem poročilu po petih letih izvajanja NU TNP bo na podlagi podrobne analize uresničevanja ciljev in namenov ZTNP-1, pobud PLS in spornih situacij (zlasti glede varstvenih režimov) podana tudi ocena s strokovnim predlogom morebitnih sprememb in dopolnitev ZTNP-1.</p> <p>V kolikor bodo sprejete spremembe in dopolnitve ZTNP-1, se skladno z določbami 52. člena ZTNP-1 pripravi tudi novelacijo NU. Postopek priprave in sprejemanja sprememb in dopolnitev ZTNP-1 poteka enako kot postopek osnovnega zakona.</p>	ZTNP-1
114	113	3.3.2015	(3) Občinski svet Občine Bohinj predlaga, da se opravi ponovno posvetovanje oziroma pogovore z lokalno skupnostjo in prebivalci ter poziva Svet javnega zavoda Triglavskega narodnega parka, da predlaga pripravo predloga sprememb in dopolnitev ZTNP-1.	Odgovor	<p>Predlog NU, ki je dopolnjen na podlagi zavzetih stališč do pripomb svetnikov in parkovnih lokalnih skupnosti, podanih po januarskih predstavitev predloga (v februarju 2015), bo predstavljen županom parkovnih lokalnih skupnosti.</p>	postopek sprejemanja NU

	A	B	C	D	E	F
115	114	3.3.2015	(4) Občinski svet zahteva, da Vlada Republike Slovenije zavrne obstoječi predlog NU.	Odgovor	Postopek priprave in sprejemanja NU poteka skladno s predpisi (ZON, ZTNP-1). Predlog NU bo v zadnji fazi postopka sprejemanja predložen Vladi RS, saj se NU sprejme z uredbo Vlade. Sprejet NU zagotavlja vsebinsko in pravno podlago za učinkovito in dolgoročno upravljanje narodnega parka. Prav tako bo sprejet NU predstavljal pravno podlago za izpolnjevanje meril v postopkih izbora posameznih projektov na razpisih in s tem možnost črpanja evropskih sredstev. V prvem poročilu po dveh letih oziroma prvem celovitem poročilu po petih letih izvajanja NU TNP bo na podlagi podrobne analize uresničevanja ciljev in namenov ZTNP-1, pobud PLS in spornih situacij (zlasti glede varstvenih režimov) podana tudi ocena s strokovnim predlogom morebitnih sprememb in dopolnitev ZTNP-1. V kolikor bodo sprejete spremembe in dopolnitve ZTNP-1, se skladno z določbami 52. člena ZTNP-1 pripravi tudi novelacijo NU. Postopek priprave in sprejemanja sprememb in dopolnitev ZTNP-1 poteka enako kot postopek osnovnega zakona.	postopek sprejemanja NU
116	115	3.3.2015	(5) Občinski svet Občine Bohinj občinsko upravo poziva, naj mnenje Statutarne pravne komisije Občinskega sveta Občine Bohinj posreduje Službi Vlade Republike Slovenije za zakonodajo, ki skrbi za ustavnost in zakonitost, za pravno sistemsko skladnost in za nomotehnično pravilnost pri pripravi zakonov in drugih predpisov Republike Slovenije.	Odgovor	NU je pripravljen skladno z določbami ZTNP-1. Pri sprejemanju ZTNP-1 je v času medresorske obravnave sodelovala tudi Služba Vlade Republike Slovenije za zakonodajo. Po enakem postopku, v času medresorskega usklajevanja, bo s strani Službe Vlade Republike Slovenije za zakonodajo pregledan tudi NU TNP.	3
117	116	3.3.2015	(1) Tekaške proge: Priloga 7 ni v skladu z ZTNP-1, saj zakon nikjer ne pooblašča upravljavca parka, da določi območja tekaških prog. Določanje tekaških prog je v pristojnosti lokalne skupnosti.	Odgovor	ZTNP-1 v 39. točki prvega odstavka 13. člena določa, da je z motornimi sanmi dovoljeno urejanje smučarskih tekaških prog s soglasjem upravljavca. Na to prepoved se veže tudi 10. točka prvega odstavka 31. člena in 9. točka prvega odstavka 64. člena. Da se varstveni režim ZTNP-1 v teh točkah lahko izvaja, je treba v NU na karti določiti trase smučarskih tekaških poti. Tekiške proge, ki so prikazane v prilogi, so določene na podlagi predlogov <u>parkovnih lokalnih skupnosti KS LTO in krajevnih športnih društev</u> .	15.1 (§13/39)
118	117	2.3.2015	(2) Ježa konj: Priloga 12 ni v skladu z ZTNP-1 (enaka obrazložitev kot pri predhodni pripombi)	Odgovor	ZTNP-1 v 49. točki prvega odstavka 13. člena določa, da je prepovedano jezdit konje zunaj za to določenih poteh. Na to prepoved se veže tudi 4. točka prvega odstavka 65. člena. Da se ZTNP-1 na tej točki lahko izvaja, je treba v NU na karti določiti poti. Poti, na katerih je dopustno jezdit in so prikazane v prilogi, so določene na <u>podlagi predlogov parkovnih lokalnih skupnosti RRA in LTO</u> .	15.1 (§13/49)
119	118	2.3.2015	(3) Površine za mirujoči promet v prvem in drugem varstvenem območju: Priloga 14 ni v skladu s 13. alinejo 21. člena Zakona o lokalni samoupravi, ki določa izvorno pristojnost občine, da gradi, vzdržuje in ureja lokalne javne ceste, javne poti, rekreacijske in druge javne površine ter v skladu z zakonom ureja promet v občini ter opravlja naloge občinskega redarstva.	Pripomba je upoštevana	Priloga 14 je predstavlja podrobno prostorsko opredelitev varstvenega režima 42. točke 13. člena ZTNP-1. V dopoljenem predlogu NU je v 42. točki poglavja 15.1 dodano, da so na karti določena že obstoječa mesta, ki se jih po potrebi, skladno s sprejetimi občinskimi (podrobnimi) prostorskimi načrti, dopolni za to področje.	15.1 (§13/42) (Priloga 14)
120	119	2.3.2015	(4) Pravna vrednost NU: NU bo sprejet z vladno uredbo, ki bo v veljavi do leta 2024. Vladna uredba, kot pravni akt ima večjo pravno veljavnost kot katerikoli akt, ki ga sprejmejo organi lokalne skupnosti oziroma Občinski svet kot najvišji organ upravljanja z zadevami lokalne skupnosti.	Odgovor	Pravni red RS narekuje, da je treba pri pripravi dokumentov za določeno območje upoštevati vse relevantne veljavne pravne akte, ki so za to območje sprejeti. Z ZTNP-1 je določeno, da se mora NU upoštevati pri pripravi razvojnih programov (10. člen ZTNP-1), sektorskih načrtih za rabo in gospodarjenje z naravnimi dobrinami (49. člen ZTNP-1) ter prostorskih aktih države in parkovnih lokalnih skupnosti (22. člen ZTNP-1).	ZTNP-1

	A	B	C	D	E	F
120	17.2.2015	(1) Planinstvo: Zakon o Triglavskem narodnem parku (ZTNP-1) v 13. členu določa tudi prepoved izvajanja posegov in dejavnosti, ki bi karkoli poslabšale ekološke razmere v parku. Nadalje zakon določa, da se naj v načrtu upravljanja določi tovrstne posege in dejavnosti skupaj s prostorskim in časovnim obsegom. Ob tem pa je vsekakor potrebno upoštevati tudi 14. člen ZTNP-1 (drugi in tretji odstavek). Glede na to, da je v poglavju 12 planinstvo uvrščeno med največje pritiske, ki na območju narodnega parka ovirajo doseganje naravovarstvenih ciljev, posledično pa je v poglavju 18.13 Planinstvo navedenih veliko omejitev za planinsko dejavnost (npr. hoja izven planinskih poti je neprimerna, obratovanje planinskih koč) oz. celo prepoved (npr. hoja izven planinskih poti je v mirnih območjih prepovedana) podajam pripombo, da še ni bila narejena celovita presoja vplivov planinske dejavnosti na okolje, ki bi bila skladno s 14. členom ZTNP-1 ustrezna pravna podlaga, da se v NU lahko prepove planinarjenje na določenih območjih TNP in da se poda obvezne pogoje za omilitev škodljivih vplivov. Prav tako še ni bila narejena ustrezna študija, ki bi podala oceno nosilne sposobnosti TNP in na podlagi katere bi lahko ocenjevali, kdaj je obiskovalcev na določenem območju preveč. Planinska organizacija je na področju varovanja gorske narave do sedaj izvedla in še izvaja veliko omilitvenih ukrepov, kot so: - spodbujanje in izvajanje kakovostne množičnosti, s katero razporedimo obisk slovenskega gorskega prostora tako po času kot prostoru in s tem prispevamo k manjšim obremenitvam najbolj obiskanih predelov slovenskih gora, med katere zagotovo sodijo tudi določena območja TNP, - naravovarstveno usposabljanje vseh strokovnih kadrov PZS, - velik obseg promocije varstva narave med obiskovalci gora, - izdajanje strokovne literature na temo varovanja gorske narave, - stalna akcija odnesimo smeti s seboj v dolino, - ekološka in energetska sanacija planinskih koč, - enotna helikopterska oskrba planinskih koč v Triglavskem pogorju, - spodbujanje uporabe s seboj prinesene posteljnine ob prenočevanju v planinskih kočah, - vzdrževanje planinskih poti, ki omogočajo veliki večini obiskovalcev TNP usmerjeno gibanje po zavarovanem območju ... V planinski organizaciji se zavedamo, da je vsaka dejavnost človeka v naravi motnja za	Pripomba je delno upoštevana	Analiza prednosti, slabosti, priložnosti in nevarnosti (poglavje 11) je bila pripravljena na podlagi petih delavnic, analiza pritiskov in groženj (poglavje 12), pa na podlagi dela razširjene skupine sodelujočih pri pripravi NU, ki je temeljila na RAPPAM analizi. V izvedeni RAPPAM analizi so bili v zvezi s planinstvom kot dejavnikom pritiska izpostavljeni naslednji vidiki, ki niso subjektivni, pač pa temeljijo na ustreznih virih: "Planinstvo: Planinstvo ima v Julijskih Alpah zelo bogato tradicijo z zelo razvejano in bogato infrastrukturo (37 planinskih koč, planinske poti in mulatjere). V tej podkategoriji se pojavlja več pritiskov, med katerimi so najbolj izraziti: a) Hoja obiskovalcev izven utrjenih in označenih poti: hoja po brezpotjih in lovskih stezah povzroča vznemirjanje živali (Marenče, 2006). Na nekaterih zelo obiskanih planinskih poteh prihaja do erozije (Lipanca - Debela peč, Savica - Komna, Savica - Komarča, Voje - Velo poje, Rudno polje - Studorski preval, Krma - Planika / Kredarica, Vršič - Sleme, Zadnjica - Dolič in Lepena - Krnsko jezero) (TNP, 2008), ki mestoma ogroža tudi rastišča alpske možine (Eryngium alpinum) (Čušin idr., 2004). b) Neustrezno vzdrževanje planinskih poti: na nekaterih delih zaznavamo, da se planinske poti vzdržujejo neustrezno, z grobimi useki in nesanimiranimi brežinam, pri čemer se uporablja železo in beton (TNP, 2008). c) Vznemirjanje živali: povečan obisk na nekdanj neobljudenih in mirnih območjih (Travniška dolina severno od Zgornje Komne, Fužinske planine, gore nad Kotom, okolica Dovškega križa, lažje dostopen del Martuljkove skupine, Mala Pišnica, skupina Bavškega Grintavca in greben zahodno od Krna, Čisti vrh in Tičarica) (Marenče, 2006; TNP, 2008). Problematična je tudi pot po grebenu Vršiča nad Belim potokom v Martuljku, ki vodi mimo rastišč divjega petelina (Marenče, 2006). d) Množično obiskovanje parka: Planinske kočice imajo skupaj več kot 2500 ležišč, zato je na višku turistične sezone na mnogih območjih izredno veliko obiskovalcev (TNP, 2008), ponekod (Komna, Vogel), pa prisotnost obiskovalcev povzroča vznemirjanje živali celo leto (Marenče, 2006). e) Koncentracija obiska ob planinskih kočah: večina koč, je še vedno brez ustreznih čistilnih naprav. Ker je večino obiska zgoščenega v dveh mesecih	11 12	
121	17.2.2015	(2) osebna izkaznica: Ponovno se podaja pripomba, da je nerazumljivo, da se zgodovina Triglavskega narodnega parka enači z zgodovino javnega zavoda TNP oz. sprejetjem zakona v letu 1981. Tradicija je zelo pomembna, zato ponovno predlagam, da se v načrt upravljanja jasno napiše, da se zgodovina Triglavskega narodnega parka začne leta 1924, ko je bila Dolina Triglavskih jezer prvič zavarovana.	Pripomba je upoštevana	V strokovnih podlagah za pripravo NU so v okviru osnovne predstavitve povzeta tudi zgodovinska dejstva s ključnimi aktivnostmi v obdobju pred formalno ustanovitvijo narodnega parka 1981 - od prvih prizadevanj prof. dr. Albina Belarja 1906/08 dalje. V predlogu NU je tako v poglavju 6 (Pomen narodnega parka) kot v poglavju 10.12 (Planinstvo) jasno navedeno, kdaj je prišlo do prvega zavarovanja.	1 6 10.12	
122	17.2.2015	(3) Ohranjanje poselitve in trajnostni razvoj (C): - C2.1: Podpora podjetniškim projektom: spodbujati tudi povezovanje kmetij in pl. koč (hrana, lokalni izdelki, oskrba s konji ...) - C2.2: Uvajanje trajnostnega turizma in kakovostne nadgradnje treh nosilnih turističnih produktov: med sodelujoče dodati PZS	Pripomba je upoštevana	Predlog NU je dopolnjen: a) Med podjetniške projekte se lahko šteje tudi povezovanje kmetij in planinskih koč, ne more pa biti to tako natančno specifičirano. b) Med sodelujoče pri nalogi C2.2 je v predlogu NU dodana PZS kot sodelujoča organizacija.	14.3 (C3.1) (C2.2)	
123						

	A	B	C	D	E	F
124	123	17.2.2015	(4) Obiskovanje in doživljanje (D) - D1.4: Vzdrževati obstoječe in vzpostaviti nove informacijske točke: zainteresirani deležniki so tudi PD in pl. kočje - D2.2: vzpostavljanje novih poti: smiselna vključitev PZS - D4.1: Priprava smernic za razvoj trajnostnega turizma: med sodelujoče dodati PZS - D4.2: Okrepiti sodelovanje z vsemi lokalnimi turističnimi organizacijami in ponudniki, ki delujejo na območju Julijskih Alp: sodelovanje tudi s PZS	Pripomba je upoštevana	Predlog NU je dopolnjen. Zadnja dva predloga sta zaradi preureditve upravljaljskih področij C in D uvrščena v podpoglavje C2.1 (trajnostni turizem) in C2.3 (sodelovanje z lokalnimi turističnimi organizacijami in ponudniki).	14.3 (C2.1) (C2.3) 14.4 (D1.4) (D2.2)
125	124	17.2.2015	(5) Usposabljanje v gorništvu: varstveni režim 51. točke prvega odstavka 13. člena (usposabljanje v gorništvu samo v 3. varstvenem območju, v 1. in 2. pa samo izjemoma in s prijavo) je treba v načrtu upravljanja zelo jasno napisati, da to določilo skladno z ZNTP-1 velja samo za vojaška usposabljanja	Pripomba je upoštevana	Podrobnejši varstveni režim v dopoljenem predlogu NU v tej točki je dopolnjen, tako da se določba nedvoumno nanaša na vojaške vaje in gorništvu.	15.1 (§13/51)
126	125	17.2.2015	(6) Športna tekmovanja: Športno tekmovanje se nanaša na tekmovanje v naravi, ki ga organizira nacionalna športna panožna zveza ali poteka pod okriljem nacionalne športne zveze, organizator pa je klub oz. društvo. Priporočam, da se za izvedbo športnih tekmovanj v TNP zahteva upoštevanje Okoljevarstvenega in naravovarstvenega kodeksa OKS-ZŠZ, ki ga je leta 2012 sprejela skupščina Olimpijskega komiteja Slovenije – Združenja športnih zvez, v merilih za sofinanciranje pa ga upošteva tudi ministrstvo, pristojno za šport.	Pripomba je upoštevana	V dopolnjen predlog NU je med merila za izdajo soglasij dodano, da se pri prireditvah, shodih in športnih tekmovanjih, ki se organizirajo v osrednjem območju narodnega parka, upošteva kodeks OKS-ZŠZ.	17.1 (6. točka)
127	126	17.2.2015	(7) Označevanje poti: Merila za izdajo soglasja je treba poenotiti z zahtevami za druga podobna področja in dodati, da je za označevanje zgodovinskih in tematskih poti obvezno potrebno soglasje lastnika, najemnika ali upravljavca zemljišča	Pripomba je upoštevana	V merila za izdajo soglasja v 11. točki je dodana alineja glede potrebnosti soglasja lastnika, najemnika ali upravljavca zemljišča k postavitvi oznak.	17.1 (11. točka)
128	127	17.2.2015	(8) Promet in prometna infrastruktura: - na prometnih površinah v TNP bi načrt upravljanja moral spodbujati tudi uporabo električnih avtomobilov, hkrati pa določiti zelo enostavne pogoje za postavitve polnilnic za električne avtomobile ob prometnicah, - NU nikjer ne opredeljuje uporabo brezpilotnih letal (droni), katerih bo v prihodnosti vedno več in bodo zaradi njihove velike mobilnosti predstavljali resno grožnjo za naravovarstvene cilje TNP, - predvideno je, da se lahko v TNP izgradijo nove kolesarske poti in ostale pešpoti. Predlagam, da se poenotiti določila za gradnje novih poti, saj če je v nekem varstvenem območju dovoljeno graditi nove kolesarske in pešpoti, potem mora biti v enakem varstvenem območju dovoljena tudi gradnja novih planinskih poti (v planinski organizaciji smo sprejeli odločitev, da novih planinskih poti v visokogorju praviloma ne bomo gradili, določilo podpoglavja 18.8. pa verjetno določa kriterije samo za tretje varstveno območje, ki pa ne	Pripomba je delno upoštevana	a) V predlogu NU je med splošnimi usmeritvami (poglavje 18.8) že navedena preusmeritev prometa na vozila za javni promet na alternativne vire energije oz. prevozna sredstva z majhnim vplivom na okolje; v dopolnitvi predloga NU je dodana tudi usmeritev glede načrtovanja ustrezno goste mreže polnilnic v narodnem parku oz. vplivnem območju b) Upravljavec narodnega parka zaznava povečano uporabo dronov. Področje sicer še ni ustrezno sistemsko urejeno. V dopolnitvi predloga NU so v poglavju usmeritev za promet in prometno infrastrukturo (18.8) dodane usmeritve za področje uporabe dronov. Uporabo dronov se regulira tudi prek soglasij za snemanje v narodnem parku. c) gradnja novih kolesarskih poti in pešpoti je skladno z varstvenim režimom dopustna samo v tretjem varstvenem območju, kar je z dopolnitvijo predloga NU tudi nedvoumno določeno.	15.2.1 (§15(1)) (§16(1)) 18.8

	A	B	C	D	E	F
129	128	17.2.2015	<p>(9) Planinstvo:</p> <p>A. Smiselno upoštevati pripombo pod zap. št. 120</p> <p>B. Predlagam poenotenje terminologije s področja planinstva s to, ki jo uporabljamo v planinski organizaciji:</p> <ul style="list-style-type: none"> - planinstvo ostaja tudi v prihodnosti pomembna pristočasna dejavnost v narodnem parku (planinstvo/gornišтво je športna, gospodarska, raziskovalna, naravovarstvena, zaščitno-reševalna, humanitarna in kulturna dejavnost, povezana z gorsko naravo (iz tega sledi, da je navedba planinstva pomanjkljiva, saj planinstvo ni le pristočasna dejavnost) - dejavnosti in področja planinstva so planinarjenje, alpinizem, športno plezanje, turno smučanje, turno kolesarjenje in drugi gorski športi, nepoklicno vodništvo, gradnja, vzdrževanje, opremljanje in upravljanje planinskih poti, planinskih koč (vključno z gostinstvom in nastanitvami), plezališč in plezalnih sten, spoznavanje in varovanje gorske narave, založništvo, informiranje, arhivska ter muzejska dejavnost in druge dejavnosti v objektih in naravi, <p>C. Pri vožnjah s kolesi po planinskih poteh je potrebno upoštevati merila in kriterije za dvonamensko rabo planinskih poti, ki jih je sprejela PZS (drugačne definicije niso sprejemljive),</p> <p>D. Z NU mora biti dovoljena tudi sanacija objektov po odločbah pristojnih inšpektorjev s ciljem izboljšanja tehničnih pogojev,</p> <p>E. V okviru uradno potrjenih programih usposabljanja za strokovne delavce v športu na področju planinstva (predvsem za prostovoljne vodnike PZS) je z učnim načrtom predvideno tudi bivakiranje. Predlagam, da se zaradi ustrezne usposobljenosti planinskih strokovnih kadrov in velikega pomena strokovnih kadrov za varnejše in okolju prijaznejše izvajanje planinske dejavnosti v gorskem svetu, s predhodnim soglasjem JZ TNP dovoli občasno bivakiranje v TNP v okviru uradnih tečajev PZS,</p> <p>F. Predlagam tudi, da se v NU zapiše, da se lahko za namene vzdrževanja planinskih poti uporablja tudi za promet zaprte prometnice v TNP, seveda s predhodnim soglasjem javnega zavoda</p>	Pripomba je upoštevana	<p>a) stališče podano pri pripombi pod zap. št. 120.</p> <p>b) V dopolnitvi predloga NU so razsežnosti planinstva navedene, vendar upoštevajoč obseg, ki se nanaša na upravljanje narodnega parka..</p> <p>c) V predlogu NU so za prvo in drugo varstveno območje določene naravovarstveno sprejemljive poti, po katerih je vožnja s kolesi možna. Ne glede na naravovarstveno sprejemljivost vožnje s kolesi po poteh, ki so opredeljene v predlogu NU, je vožnja s kolesi dopustna le na tistih poteh, ki so usklajene z upravljavci oz. lastniki poti ter zakonodajo s področja planinstva in gozdarstva. Planinskih poti ni možno uporabljati za vožnjo z gorskimi kolesi brez upoštevanja predpisov s področja planinstva in sprejetih kriterijev za dvonamensko rabo poti.</p> <p>d) V narodnem parku (v osrednjem območju, v katerem je tudi največ planinskih koč) je dopustna:</p> <ul style="list-style-type: none"> - rekonstrukcija obstoječih objektov, tako da se ohranjata njihova obseg (stavbna masa, zmogljivost) in namembnost; - gradnja novih in rekonstrukcija obstoječih objektov za preprečevanje ali zmanjševanje obstoječega obremenjevanja okolja (npr. vgradnja MKČN, sanacija sanitarnih in kuhinjskih prostorov, ureditve za večjo energetske učinkovitost objektov, zamenjava neustreznih energetskih virov). <p>Druge izjeme, skladno z varstvenim režimom ZTNP-1, niso dopustne. Z NU ni dopustno presegati določb ZTNP-1.</p> <p>e) Dopustnost oz. pogoji za bivakiranje se opredeli v postopku izdaje soglasja upravljavca, skladno z določbami 46. točke prvega odstavka 13. člena in 7. točke prvega odstavka 31. člena ZTNP-1.</p> <p>f) Za vožnjo po kmetijskih in gozdskih cestah v osrednjem območju narodnega parka, ki so zaprte za promet, so z določbami 43. točke prvega odstavka 13. člena ZTNP-1 predpisane izjeme. Med njimi ni voženj za potrebe vzdrževanja planinskih poti. Z NU ni dopustno presegati določb ZTNP-1.</p>	<p>10.12</p> <p>15.1 (\$13/46)</p> <p>15.2.1</p> <p>(\$15/9)</p> <p>(\$15/18)</p> <p>17.1</p> <p>(7. točka)</p> <p>18.12</p> <p>18.13</p>
130	129	17.2.2015	<p>(10) Sanacija razvrednotenih območij:</p> <p>A. Sanirati je treba razvrednotenja, ki jih povzročajo človekovi posegi ali dejavnosti in sicer:</p> <ul style="list-style-type: none"> - nekdanja divja odlagališča odpadkov (na robu vasi, v bližini posameznih planinskih koč); pri ostalih alinejah so navedene konkretne lokacije, pri tej pa samo splošna ocena. Po dostopnih podatkih so bila divja odlagališča odpadkov pri planinskih kočah sanirana, če pa JZ TNP razpolaga z drugačnimi podatki, se naj navedejo konkretne lokacije in bomo v planinski organizaciji v primeru utemeljenega razloga pristopili k sanaciji teh divjih odlagališč. V planinskih kočah pa že dlje časa izvajamo ločeno zbiranje odpadkov in prenos odpadkov v dolino. <p>B. Obremenitve visokogorskih jezer (odpadne vode planinskih koč):</p> <ul style="list-style-type: none"> - ali navedbe še držijo glede na to, da imajo sedaj planinske koč ob navedenih jezerih urejeno čiščenje odpadnih voda? 	odgovor	<p>a) Dejansko je bila večina večjih odlagališč v bližini planinskih koč v narodnem parku sanirana. Obstaja nekaj manjših opuščeni.</p> <p>b) Ekološko stanje visokogorskih jezer ni ustrezno. Z gradnjo malih komunalnih čistilnih naprav (MKČN) pri planinskih kočah so podani pogoji za izboljšanje. Ob tem je treba zagotoviti gradnjo MKČN tudi pri ostalih planinskih kočah v zaledju jezer, prav tako pa spremljanje stanja jezer ter monitoring učinkovitosti delovanja MKČN.</p>	20
131	130	17.2.2015	(11) Parkovna infrastruktura: Glede na velik obseg planinske infrastrukture v TNP (planinske koč in planinske poti) je v aktivnosti smiselno vključiti tudi PZS	Pripomba je upoštevana	Med sodelujoče v aktivnosti pri urejanju infrastrukture se uvrsti tudi PZS (npr. ureditev informacijskih koticov TNP v planinskih kočah).	<p>14.4 (D1.4)</p> <p>18.3</p>

	A	B	C	D	E	F
132	131	17.2.2015	(12) Omejitve rabe cest in poti: - v planinski organizaciji podpiramo omejevanje prometa v alpske doline, ne pa splošnega prepevedovanja. Alternativni javni prevoz bo verjetno racionalen samo v glavni poletni planinski sezoni, dostop do dolin pa je po vzoru podobnih primerov iz Alp potrebno zagotoviti tudi izven tega časa, ko je tudi obremenitev zaradi prometa bistveno manjša, - predlagam, da se prioriteto izvede projekt omejevanja prometa v dolini Vrata, kjer je projekt, v katerem sodeluje tudi PZS, že pripravljen.	Pripomba je upoštevana	a) Urejanje in umirjanje prometa morata izhajati iz že izdelanih študij, analiz oz. predlaganih preveritev. Ukrepi se načrtujejo na participativni način (upravljavec narodnega parka, upravljavec ceste, PZS in PD, parkovna lokalna skupnost, lastniki zemljišč ...) in postopno. Ukrepi so naravnani vsebinsko, prostorsko in/ali časovno. b) Dolina Vrata je z vidika koncepta možnosti izvedbe ukrepov omejevanja prometa dejansko najbolj podrobno obdelana. V sodelovanju društva CIPRA Slovenija, PZS, JZ TNP in občin je bila leta 2006 pripravljena študija <i>Umirjanje prometa v alpskih dolinah</i> (s poudarkom na dolini Vrat), v l. 2009 pa projekt <i>Dynalp 2 Umirjanje prometa v Julijskih Alpah</i> . Za operativno raven je nujno sodelovanje Občine Kranjska Gora, KS Dovje Mojstrana in DRSL, ki upravlja državno cesto RT 008 <i>Mojstrana Vrata</i> .	18.8
133	132	17.2.2015	(13) Razno: - izraz planinska postojanka zamenjati z izrazom planinska koč (na str. strani 18, 20, 21 in 24), - manjka seznam uporabljenih kratic.	Pripomba je delno upoštevana	Izraz "postojanka" je v dopolnitvi predloga NU nadomeščen z izrazom "koča". Obravnavan dokument je pripravljen v obliki uredbe, zato ne vključuje seznama kratic. Le-ta je sestavni del strokovnih podlag.	10.7 10.12 12
134	133	23.2.2015	(1) Lovstvo: vsebina lovstva je obravnavana zelo pavšalno, odstavki so iztrgani iz širšega konteksta lovstva. Vsebina in dejavnost lovstva na območju narodnega parka ni ekonomsko ovrednotena, omenjeni so zgolj splošni administrativno upravljavski podatki. Pogreša se ključne podatke o lovstvu (podatki o vrstah divjadi; podatki o delu, ki ga lovci vlagajo v ohranjanje habitatov za vse vrste prostoživečih živali; podatki o dolžinah vzdrževanih lovskih stez, ki jih koristijo tudi drugi deležniki v prostoru ...). Lovstvo bi moralo biti obravnavano za območje celotnega parka in se ne bi smelo v pretežni meri opirati samo na upravljanje LPN Triglav.	Pripomba je upoštevana	Analitični del NU je dopolnjen tudi s prikazom stanja divjadi v LPN Triglav in podatki o biomediorativnih delih ter drugih aktivnostih na področju lovskega upravljanja. Zaradi trenutno neenotnega zbiranja podatkov in razlik pri upravljanju z divjadjo med LPN in ostalimi lovišči v narodnem parku je stanje lovstva v TNP v konkretnem NU podrobneje prikazano le za LPN Triglav. Problematika potrebne okrepitve sodelovanja (tako načrtovanja upravljanja kot zbiranja podatkov) in izmenjave informacij med posameznimi upravljavci lovišč je v predlogu NU dodana v sklop nalog upravljavskega področja A pod nalogo A12.1 ter kot ena prednostnih usmeritev izpostavljena v poglavju 18.3.	strokovne podlage za pripravo NU 14.1 (A12.1) 18.3
135	134	23.2.2015	(2) Upravljanje s prostoživečimi živalmi: Popolnoma se strinjamo, da je cilj prvega varstvenega območja prepuščati vse procese naravi in tudi ne posegati z kakršnimi koli dejavnostmi in vplivi. Trenutno se spoštujejo načela prvega varstvenega območja samo v vsebinah upravljanja z prostoživečimi divjimi živalmi, (skoraj) vse druge (v veliki večini) rekreacijske – prostočasne dejavnosti pa so »dopustne«, se dogajajo preko celega leta, se promovirajo ... Tukaj mislim na vse večji porast rekreacijskih oblik dejavnosti v prostoru od pohodništva, »zračnih« oblik rekreacijskih dejavnosti, gorskega kolesarstva, turnega smučanja in še bi lahko naštevali. Strinjamo se s cilji in vsebinami prvega varstvenega območja, vendar naj to velja za vse dejavnosti, ne glede na razlage o »do narave bolj prijaznih dejavnostih«.	Pripomba je delno upoštevana	Lov v prvem varstvenem območju narodnega parka (razen izjem) je skladno z varstvenim režimom ZTNP-1 prepovedan. Obiskovanje in rekreacijske dejavnosti so sicer dopuščene, vendar se glede na varstvena območja in predpisani režim ustrezno prilagajajo ali omejujejo. Z vidika omejevanja pritiskov dostopanja in rabe prostora sta najustreznejša rešitev oblikovanje in celovita uveljavitev mirnih območij za divjad kot konkretizacija varstvenega režima iz 1. točke prvega odstavka 13. člena ter usmerjeno ozaveščanje in informiranje obiskovalcev. Kakršnokoli drugačno omejevanje narekuje spremembo ZTNP-1.	10.3 12 14.1 (A12) 15.1 (§13/1) 18.3
136	135	23.2.2015	(3) Upravljanje s prostoživečimi živalmi: Skupni cilj je, da imamo v narodnem parku zdravo in vitalno populacijo prostoživečih divjih živali – divjadi predvsem gamsov in kozorogov. Kakršnakoli bolezen, sploh, če je to po zdravstveno-veterinarski terminologiji še nalezljiva, ne pozna meja in so lahko posledice vidne in boleče tudi v drugem in tretjem varstvenem območju in pri drugih upravljavcih – LD. Zelo pomembno, da omenjena stanja obravnavamo kot gospodarsko škodo in stvar ekonomsko ovrednotimo.	Odgovor	Preventivni posegi v populacije divjadi v prvem varstvenem območju so predmet usklajevanja na različnih ravneh. V dopoljenem predlogu NU so opredeljena osnovna izhodišča za dopustna ravnanja, skladno z varstvenim režimom ZTNP-1, dejanska uskladitev, vključno z določitvijo meril in pogojev, pa bo izvedena v desetletnem obdobju veljavnosti NU.	14.1 (A4.3) 15.2.1 (4. točka) 18.3

	A	B	C	D	E	F
137	136	23.2.2015	(4) Izredni posegi v populacije divjadi: Ne strinjamo se s citatom na str. 78, ki govori, da izjeme iz 4. odstavka 15. člena ZTNP-1 specifično določajo vsebinske razloge za izredne posege v populacije divjadi in izključujejo 42. člen Zakona o divjadi in lovstvu. Vsak poseg v populacije divjadi na nelovnih površinah (prvo varstveno območje) je izredni poseg, ne glede na to, kakšni razlogi za izredni poseg obstajajo, zato je to navedbo potrebno umakniti, ker NU s svojo vsebino ne more posegati v specialno materijo Zakona o divjadi in lovstva.	Pripomba je upoštevana	Pripomba v zvezi z izvedbo izrednega odvzema iz narave živali v agoniji je pravnega značaja in zahteva vsebinsko uskladitev na ravni ministrstev, vključno glede izključevanja določb predpisov na področju divjadi in lovstva oziroma uporabe predpisov na področju zaščite živali.	15.2.1 (4. točka)
138	137	23.2.2015	5) Izredni posegi v populacije divjadi: Pogrešamo jasno določena izhodišča in kriterije za izredno ukrepanje v primerih bolezni. Prav NU bi moral takšna izhodišča in kriterije jasno določiti, ne pa da se samo vsebino 4. odstavka 15. člena ZTNP-1 prepisuje v podroben varstven režim. Predlagamo, da se v NU natančno opredeli vsebino, nastavke z možnostmi ukrepanja v primerih izbruha bolezni. To naj bi bilo že sedaj urejeno s 4. alinejo prvega odstavka 15. člena ZTNP-1, vendar je postopek zaradi proceduralno-birokratskih obveznosti praktično neizvedljiva, sama izvedba ukrepa pa strokovno popolnoma zgrešena, saj bi minilo preveč časa od zaznambe obolele živali na terenu do ukrepanja (žival bi v tem času verjetno poginila in okužila veliko število osebkov, ki živijo skupaj v tropu in okolici, sploh če je to obdobje parjenja). Samo fizično izvedbo ukrepanja v omenjenih primerih je treba opredeliti v letnih lovsko-upravljaljskih načrtih, izvajanje pa prepustiti upravljavcem lovišč.	Pripomba je upoštevana	Preventivni posegi v populacije divjadi v prvem varstvenem območju so predmet usklajevanja na različnih ravneh. V dopolnjenem predlogu NU so opredeljena osnovna izhodišča za dopustna ravnanja, skladno z varstvenim režimom ZTNP-1, dejanska uskladitev, vključno z določitvijo meril in pogojev, pa je v predlogu NU prepoznana kot prednostna in bo izvedena v desetletnem obdobju njegove veljavnosti.	15.2.1 (4.točka)
139	138	23.2.2015	(6) Jelenjad: Verjetno bo v bližnji prihodnosti prihajalo v prvem varstvenem območju do velikih konfliktnih situacij glede jelenjadi – tako zaradi preštevilčnega stanja in posledično škod na kmetijskih (aktivne planine) in gozdnih zemljiščih, kakor zaradi zasedanja habitata gamsov in kozorogov v tem prostoru. Na to in možnosti ukrepanja smo v preteklosti večkrat opozarjali, vendar po naših ocenah je stanje že preraslo mejo, saj je jelenjad preštevilčno naseljena v prvem varstvenem območju narodnega parka. V izhodiščih za NU je izpostavljen problem konkurenčne premoči jelenjadi, ki se navezuje tudi na prvo varstveno območje. NU v nobeni točki ne ponuja konkretne rešitve ali predlogov za reševanje problematike, ki se manifestira v največjem delu samo v gospodarski škodah od jelenjadi, dejanski vplivi na druge rastlinske in živalske vrste pa ostaja neznan. Varstveni režim v poglavju 15.2.1 samo povzema določila ZTNP-1, ki govorijo, »da se lahko posega v populacije divjadi v prvem varstvenem območju v primeru porušanja naravnega ravnovesja zaradi prekomernega povečanja populacije ene vrste divjadi nad nosilno kapaciteto ekosistema, tako da so izkazani neugodni vplivi na druge živalske ali rastlinske vrste«. Takšna opredelitev je zelo splošna in načelna, NU bi moral jasno določiti merljive kriterije, ki morajo biti izpolnjeni, da do poseganja pride – v nasprotnem primeru je sam varstveni režim brezpredmeten, ker je v bistvu samo prepis ZTNP-1.	Pripomba je upoštevana	Preventivni posegi v populacije divjadi v prvem varstvenem območju so predmet usklajevanja na različnih ravneh. V dopolnjenem predlogu NU so opredeljena osnovna izhodišča za dopustna ravnanja, skladno z varstvenim režimom ZTNP-1, dejanska uskladitev, vključno z določitvijo meril in pogojev, pa je v predlogu NU prepoznana kot prednostna in bo izvedena v desetletnem obdobju njegove veljavnosti.	15.2.1 (4. točka) 18.3

	A	B	C	D	E	F
140	139	23.2.2015	(7) Lovstvo: Varstvene in razvojne usmeritve so v primeru prvega varstvenega območja ponovno prepis ZTNP-1 oziroma podrobnega varstvenega režima in so zato brezpredmetne. V tem poglavju bi za prvo varstveno območje pričakovali predvsem velik poudarek na področju raziskovanja populacij prostoživečih divjih živali in divjadi, ki so prepuščene naravnemu razvoju in so tako edinstven primer v celi Sloveniji. Pričakovali bi tudi, da bi se opredelila izhodišča za oblikovanje strokovnega konsenza za primere izrednega ukrepanja, nadalje bi pričakovali, da bi NU v svojih razvojnih usmeritvah določal in obravnaval tudi preventivne ukrepe za preprečevanje izbruha bolezni oziroma prekomerno širitev populacij, ne pa samo na načelni ravni povzema splošna določila ZTNP-1, ki dovoljujejo ukrepanje, ko je do bolezni že prišlo (določa samo kurativno, ne pa preventive).	Pripomba je upoštevana	V dopolnjenem predlogu NU je v sklopu nalog upravljalvskega področja A pod nalogo A12.1 dodatno poudarjeno znanstveno raziskovalno delo s področja divjadi v nelovnem, tj. prvem varstvenem območju narodnega parka, v poglavju 18.3 pa v zvezi s poudarjanjem raziskovalnega pomena prvega varstvenega območja vključena še dodatna usmeritev. Prav tako je v poglavju 18.3 oblikovana usmeritev za določitev meril in pogojev za izredno ukrepanje na divjadi.	14.1 (A12.1) 18.3
141	140	23.2.2015	(8) Lovstvo: Pri splošnih usmeritvah pogrešamo bolj konkretne usmeritve, kot samo splošna načela, ki so že tako ali tako v veljavi in se izvajajo preko lovsko upravljalvske h načrtov.	Pripomba ni upoštevana	JZ TNP, ki upravlja z LPN Triglav, v letnih programih dela podrobneje opredeljuje konkretne usmeritve pri upravljanju LPN. Usmeritve v največji možni meri izhajajo iz posebnih nalog LPN, ki jih določa 3. člen Uredbe o ustanovitvi lovišč s posebnim namenom v Republiki Sloveniji, zato se usmeritve v NU v tem delu ne podvajajo.	18.3
142	141	18.2.2015	(1) Pripombe in predlogi za dopolnitev NU so podani v obliki v dokument (predlog NU) vnesenih sprememb, dopolnitev in pojasnil. Večina pripomb se nanaša na poglavja: - 8 Kulturna dediščina (Podatki o kulturni dediščini z oceno stanja) - 14.2 Upravljalvske področje B. Ohranjanje kulturne dediščine - 19 Usmeritve za celostno ohranjanje kulturne dediščine.	Pripomba je delno upoštevana	Pripombe in predlogi so večinoma vključeni v predmetne vsebine NU.	8 14.2 19
143	142	18.2.2015	(2) Kulturna dediščina: Predlog za dopolnitev Prilog: - s seznamom enot registrirane nepremične kulturne dediščine (EŠD) - s seznamom planin - s opredelitvijo in opisi pastirske koč (na enak način kot je v Začasnih upravljalvskih smernicah - 2012), analogno področju ohranjanja narave.	Pripomba ni upoštevana	Priloge v NU so namenjene oceni stanja kvalifikacijskih habitatnih tipov in vrst območij Natura 2000 ter oceni stanja naravnih vrednot, na podlagi katerih so podana izhodišča za upravljanje narodnega parka in ne zgolj pregledu predmetov varstva. Karte, ki so sestavni del prilog, so določene v ZTNP-1, z namenom podrobne prostorske opredelitve posameznega režima.	PRILOGE
144	143	26.2.2015	(1) Predlog NU TNP je bolj pregleden, vsebinsko in finančno zdržnejši od predhodnih osnutkov. Naloge, ki so del 10. člena ZTNP-1, je treba prenesti v dokumente in programe resornih ministrstev. Ključni programski dokumenti, ki omogočajo koriščenje evropskih sredstev v obdobju 2014-2020 so sprejeti (Partnerski sporazum, Operativni program, Program razvoja podeželja). Priprava operativnih programov evropskega teritorialnega sodelovanja intenzivno poteka. V uradno potrjenem Programu razvoja podeželja 2014-2020 za Slovenijo (v nadaljnjem besedilu PRP) je v okviru ukrepa M19 – Podpora za lokalni razvoj in pobude LEADER (del skupnega pristopa CLLD) navedeno, da so za problemska območja v RS in izvajanje ZTNP-1 rezervirana javna sredstva v višini 3 mio EUR. Namenjena so za izvedbo operacij LAS v problemskih območjih in območju TNP, katera bodo upravičena do dodatnih 15% pravic porabe do koriščenja sredstev. Med prioritete v okviru čezmejnega teritorialnega sodelovanja je v Regionalni razvojni program (RRP) vključen tudi trajnostni razvoj območja TNP, ki je del razvojnih regij Goriške in Gorenjske. Prav tako je porečje reke Soče prepoznano kot stičišče med Jadransko-Jonsko in Alpsko makroregijo. TNP sodi tudi v obmejno problemsko območje, tako da bodo imeli razvojni projekti v okviru	Pripomba je upoštevana	Stališče ni potrebno, saj je predstavljeno delo pri konkretizaciji sprejetih programskih dokumentih. V dopolnitvi predloga NU se ponovno preverja medsebojna skladnost vsebin NU in v letošnjem letu potrjenih programskih dokumentov, tako da bo NU ustrezna formalna podlaga za kandidiranje projektnih predlogov na razpisih v aktualnem programskem obdobju.	14 (A,B,C,D,E)